T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK TARİHİ ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ 168 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ (s. 200-376) (1183-1185/1769-1771) TRANSKRİPSİYON, DEĞERLENDİRME

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
İlhan GÖK

İSTANBUL-2007

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK TARİHİ ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ 168 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ (s. 200-376) (1183-1185/1769-1771) TRANSKRİPSİYON, DEĞERLENDİRME

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
İlhan GÖK

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Recep AHISHALI

İSTANBUL-2007

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek Lisans öğrencisi İlhan Gök'ün "Başbakanlık Osmanlı Arşivi 168 Numaralı Mühimme Defteri (s200-378)(1183-1185/1769-1771) Transkripsiyon, değerlendirme" konulu tez çalışması jürimiz tarafından Türk Tairihi Anabilim Dalı, Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı Yüksek Lisans tezi olarak oy birliği / oy ~~çokluğu~~ ile başarılı bulunmuştur.

		İmza
Tez Danışmanı	: Yrd.DoçDr. Recep Ahıshalı	.....
Üniversitesi	Marmara	
Üye	: Prof.Dr. Ahmet Şimşirgil	.....
Üniversitesi	Marmara	
Üye	: Yrd.Doç.Dr. Erhan Afyoncu	.....
Üniversitesi	Marmara	

ONAY

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu' nun ...12/1/12.../ 2007 tarih ve ..21-3..... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

T.C
Prof.Dr. Emel KEFELİ
Müdür

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ I
ÖZET II
SUMMARY III
KISALTMALAR IV
GİRİŞ .....
DİPLOMATİKA AÇISINDAN MÜHİMME DEFTERLERİ V
168 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİNİN TAHLİLİ .....
I. ŞEKİL ÖZELLİKLERİ IX
II. DEFTERİN MUHTEVASI XI
A-1768-1774 Osmanlı Rus Harbi XV
B- Reayanın Güvenliği XV
C- Zahîre ve Odun Tedariki XVI
D- Savaşta Top ve Topculuk XVII
E- Yol Güvenliği XVIII
F- Eşkiyalık XIX
G-Asker Firarları ve Yoklama Yapılması XX
H-Esirlerin Gönderilmesi XXI
I-Tevcihat XXII
BİBLİYOGRAFYA XXIV
168 NUMARALI MÜHİMME DEFETRİNİN ÖZETİ [s. 200-376] XXVI
METİN TRANSKRİPSİYONUNDA TAKİP EDİLEN METOD CXXXIX
METİN TRANSKRİKSİYONU 1-459

ÖNSÖZ

Osmanlı Devleti'nde idari mali, askeri, hukuki vs. alanlardaki önemli meseleler Divan-ı hümâyûn'da görüşülüp karara bağlanır ve Mühimme Defterlerine kaydedilirdi. Mühimme Defterleri padişahın payitahtayken Divan'da ele alınıp kaydedilen Mühimme Defteri, Rikab Mühimmesi, Ordu Mühimmesi ve Kaymakamlık Mühimmesi olarak kendi içinde dört gruba ayrılır. Benim tezim olan 168 Numaralı Mühimme Defteri Ordu Mühimmesi olup III. Mustafa'nın saltanatı döneminde 1183-1185 (1769-1771) yıllarını kapsamaktadır. Bu yıllar 1768-1774 Osmanlı-Rus savaşının en önemli safhalarına denk gelmektedir.

Çalışmamız; 168 Numaralı Mühimme Defteri'nin 200-376 arasındaki sayfaların değerlendirme, özet ve transkripsiyonundan oluşmaktadır. Değerlendirme kısmı şekil ve muhtevâ özelliklerini içermektedir. I. bölümde defterin fizîki durumux ve teknik özellikleri ve tarihler incelenmistir. II. Bölümde ise, Osmanlı-Rus harbi, asker firarları, eşkıyalık faaliyetleri, reayanın korunması ve savaşın gidişatı top-topcu ve mühimmat tedariki gibi meseleler incelenmiştir.

Tez konum olan 168 Numaralı Mühimme Defterinin (sayfa 200-376 arası) transkripsiyon, tashih ve değerlendirme bölümlerinde bana sonsuz destek veren, danışmanım Yrd. Doç. Dr. Recep Ahıshalı olmak üzere kıymetli vakitlerini ayırıp yardımlarını bizden esirgemeyen sayın hocam Yrd. Doç. Dr Erhan Afyoncu, Uğur Demir, Ahmet Önal, Ersin Kırca ve Osmanlı arşivinin kıymetli personellerinden Yaşar Celep, Mecit Yıldız, Mustafa Kırış, Ayhan Özyurt, Vahdettin Atik, Süleyman Atmaca, Hayri Aytaç, Derviş Başa, H. Fatih Yılmaz, Süleyman Bilgin ve ismini sayamadığım birçok mesai arkadaşlarıma ve bu tezi hazırlarken her zaman destekçim olan sevgili eşim Güzin Çelebi Gök'e müteşekkirim.

ÖZET

18. yüzyılın önemli olaylarından birisi de III. Mustafa'nın Rusya'ya karşı savaş açmasıdır. 1768-1774 yılları arasında olan Osmanlı Rus savaşı Osmanlı Devleti açısından iyi bir netice ile sonuçlanmamıştır.

Tez konum olan 168 Numaralı Mühimme Defteri 1768-1774 Osmanlı Rus harbinin 1769-1771 yıllarına denk gelmekte; savaşın gidişatı, zahîre ve askeri mühimmat sıkıntısı, asker firarları, eşkiyalık faaliyeti ve düşman taarruzundan dolayı önemli yerlerin boşalması ve ahalinin güvenli yerlere iskanı ve asker azlığından dolayı farklı bölgelerden asker tedarik edilmeye çalışıldığına dair önemli hükümleri ihtiva etmesiyle savaş tarihi açısından birinci dereceden önemli bir kaynaktır

SUMMARY

One of the most important events of the 18th.centuryis declaration of Mustafa III. For the war against Russia. However, the war between the Otoman Empire and Russia of 1768- 1774 was not resulted in a good manner in terms of the Ottomans.

The Mühimme Defteri numbered 168, that is also my thesis subject, includes the war years. This register book tells about us the war conditions, the lack of grain and militaristic power, military desertions, brigands, setting of the population to different cities due to the lack of military power in the war years between 1769-1771.

KISALTMALAR

a.g.e	adı geçen eser
a.g.m	adı geçen makale
c.	cilt
h.	hüküm
haz.	hazırlayan
s.	Sayfa
bkz.	Bakınız
srt.	suret
vs.	ve saire
vb.	ve benzeri
İA	İslam Ansiklopedisi
DİA	Diyanet İslâm Ansiklopedisi
MD	Mühimme Defteri
TED	Tarih Enstitüsü Dergisi
TSMA	Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı

GİRİŞ

DİPLOMATİKA AÇISINDAN MÜHİMME DEFTERLERİ

Divan-ı hümâyûn'da kararlaştırılan hususlar üzerinde padişahın onayı alındıktan sonra düzenledikleri fermanların suretlerinin kaydedildiği defterlere *Mühimme Defteri* denilir.[1] Mühimme yazanlara ise mühimme-nüvis denilmiştir.[2]

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Divan-ı hümâyûn kataloğunda 1 Numaralı Mühimme Defteri H. 961-962/M.1553-1554 tarihlidir.[3] Ancak Osmanlı devleti 15. yüzyılın ilk yarısında Fatih devrinden itibaren arazi defteri kayıtları tutulması Divan müzakeratına[4] ait olan kayıtları daha erken tarihlerde aramamız gerektiğini göstermektedir.

Osmanlıların onbeşinci yüzyılın ilk yarısında arazi tahrir defterleri tuttuklarına göre divan müzakeresine ait defterlerin de her halde Fatih devrinden itibaren tutulmuş oldukları kuvvetle ihtimal dahilindedir[5] Kezâ, Zilkade-Zilhicce 906/Haziran-Temmuz 1501 arasındaki hükümleri içine alan bir Ahkâm Defteri'nin muhteviyatı itibarıyladaha sonraları mühimme, maliye, ahkâm, ruûs adı verilen defterlerdeki kayıtlarla benzerlik göstermesi bu ihtimali kuvvetlendirmektedir.[6] 1501 tarihli ahkam defteri ile 1 numaralı Mühimme Defterinde (1544-1545) mali, askeri, adli, hukuki vb. gibi meseleler ayırım yapılmadan kaydedildiği görülmektedir.[7] Zamanla adli, idari, hukuki meseleleri içeren konular ayrı defter serileri altında toplanılmaya başlanmıştır. H. 1059/M.1649'dan itibaren şikayetle ilgili hükümler şikayet defterlerinde tutulmaya başlanmıştır. Bununla birlikte 1699'dan itibaren Name-i hümâyûnlar Name-i hümâyûn deferlerine, 1705'ten itibaren Mısırla ilgili meseleleri içeren hükümler Mühimme-i Mısır defterlerine, 1781'den itibaren askeri teşkilat, ıslahat ve tevcihatlarla ilgili önemli meseleler Mühimme-i

---

[1] Mübahat Kütükoğlu, "Mühimme Defteri", *DİA*, XXXI
[2] A.g.m
[3] *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, İstanbul, 2002., s. 10
[4] İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *"Osmanlı devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı"*, Ankara, 1988, s.79
[5] İsmail Hakkı Uzunçarşılı, "*Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı"*, Ankara 1988[3], s. 79.
[6] Bu defter için bkz. Feridun M. Emecen-İlhan Şahin, *Osmanlılar'da Divan Bürokrasisi ve Ahkâmı: II. Bayezid Devrine Ait 906/1501 Tarihli Ahkâm Defteri*, İstanbul 1994.
[7] Feridun M. Emecen, *"Osmanlı Divanının Ana Defter Serileri",*

Asakir'e, 1788'den itibaren Divan'da görüşülen gizli meselelerle ilgili hükümler ise Mühimme-i Mektum defterlerine kayıt edilmeye başlanmıştır.[8]

Divan'da tutulan defterlere 17. yüzyılın ortalarına kadar "mirî ahkam", "ahkam-ı mîri", "sefer ahkamı" gibi tanımlanmış; bu yüzyılın ortalarından sonra "mühimme" ismiyle anılmaya başlanılmıştır.[9]

Mühimme defterlerindeki kayıtlar Divan'da müzakere edilen bir meselenin suretleri biçimindedir. Bu suretlerin tanziminde ilk önceleri Divan'daki bürokrasi müşterek olarak çalışırken daha sonraları Reisülküttab'a bağlanan Beylik (Divan) kalemi tarafından yazılmaya başlanmıştır.

Divan-ı hümâyûn'da işlerin artmasına paralel olarak kendi içinde beylik, tahvil, ruus, amedi odalarına ayrılmış; bu ayrışma neticesinde Divan'daki her odanın görevleri belirginleşmiştir.[10]

1796-1797'de Beylik kalemi bünyesinde Mühimme odası teşekkül etmiş. Böylece dışarıdan iş takibi için kaleme gelen yabancıların hükümlerin mahiyetini öğrenmelerinin önüne geçilmeye çalışılmıştır.[11]

Mühimme deferleri hangi sadrazam ve reisülküttab zamanında hazırlandığını gösteren başlıkla başlar. Zaman içerisinde makam ve mevki değişmelerinde yeni başlık atılır. Reisülküttablık makamının Hariciye nezaretine dönüşmesinden itibaren hariciye nazırının ismi zikredilmeye başlamıştır.[12]

İlk defterler bir tarih çizgisi ve hükümlerin kaleme alındığı mahal ismiyle başlardı. Bunun yanında ilk defterlerde hükmün yanında bir takım işaretler, şerhler, notlar ve daha sonraları 17. yüzyılın ortalarında yine hükmün baş tarafında padişahın ilave ettiği hat suretinin yazılı olduğu görülmektedir.[13]

Mühimme Defterleri divani yazı ile yazılmıştır. Dili halkın anlayabileceği şekilde sadedir. Bunun yanında anlatımı güçlendirmek için Arapça ve Farsça kelimeler kullanılmıştır.[14]

Mühimme Defterleri muhtevalarındaki hükümlerin sâdır oldukları dîvanlara göre üç gruba tasnif edilebiliriz:

---

[8] "Mühimme Defteri"., MEB., *İA*., C. V, s. 113-114
[9] . Feridun M. Emecen,, *"Osmanlı Divanının Ana Defter serileri"*, s. 116
[10] Recep Ahıshalı , "Reisülküttablık", s. 70-71
[11] Tevfik Temelkuran, "*Divan-ı Hümayun Mühimme Kalemi*", *TED*, 6, İstanbul, 1975, s. 129-175
[12] M. Kütükoğlu, *"Mühimme Defteri"*, s. 521
[13] Hasan Yıldız, *"XLIX Numaralı Mühimme Defteri"*, Yüksek Lisan Tezi, İstanbul, 1996
[14] *a.g.e,*

1. Sadrazam riyâsetinde İstanbul'da tertip edilen Divân toplantılarından çıkan hüküm suretlerinin kaydedildiği mühimmeler.

2. Sadrazamın sefer ya da başka bir sebeple İstanbul'dan ayrılması durumda yerine vekil olarak bıraktığı sadaret kaymakamının riyasetinde tertip edilen dîvan toplantılarından çıkan hüküm suretlerinin kaydedildiği Rikâb mühimmeleri.

3. Serdar-ı Ekrem sıfatıyla orduyu kumanda eden sadrazamın sefer esnasında akdettiği divan toplantılarından çıkan hüküm sûretlerinin kaydedildiği Sefer mühimmeleri.[15].

Mühimme defterlerinin çoğunluğu Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ndedir. 989 Numaralı Divân-ı Hümayûn Defterleri Kataloğu'nda 1-266 sıra numaralarında kayıtlı H. 961-1323/M.1553-1905 tarihleri arasındaki hükümleri ihtiva eden 266 adet Divân-ı Hümayûn Defterleri mevcuttur. [16]Bu defterlerden ilk 73 defterin hüküm özetlerinden oluşan hülasa katalogları mevcuttur.[17] 1-19, 21-28, 260, ve 261 Numaralı Mühimme Defterinin indeksi mevcuttur. Bunun yanında 3, 5, 6, 7 ve 12 Numaralı Mühimme Defterleri Osmanlı Arşivi tarafından tıpkı basım ve indeksli olarak basılmıştır. Bu 266 Mühimme Defterinden 20 Numaralı Mühimme Defteri mevcut değildir.[18] Ancak bu tasnifteki defterlerin 13 tanesi klasik mühimme değildir. Geriye kalan defterlerden bazılarının da Maliye ahkâmı ve Şikâyet defteri oldukları görülmektedir[19]. A.DVN.MHM. koduyla oluşturulan bir başka tasnifte H. 977-1252/M. 1570-1836 yıllarının ihtiva eden çoğu birkaç sayfa ya da formadan oluşan 43 adet Mühimme Defteri parçası vardır[20]. Mühimme defterleri tasnifi yapıldıktan sonra yeni bulunan defterlerden oluşturulan Mühimme Zeyli Defterleri tasnifinde H. 980-1195/M. 1572-1780 yılları arasındaki kayıtlara muhtevî 17 defter bulunmaktayken[21], bu seriden 17 numaralı defter sonradan Nâme-i Hümâyûn tasnifine aktarılmıştır[22]. 986 Numaralı Kamil Kepeci (KK) tasnifinde H. 927-1168/M. 1520-1658 tarihleri arasındaki kayıtları ihtiva eden 61-73 genel numaralarda kayıtlı 13 adet Ahkâm Defteri mevcuttur.[23] Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nin

[15] *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, s. 7-8.
[16] *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, s. 10
[17] *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, s. 10
[18] *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, s. 11
[19] Feridun M. Emecen, *"Osmanlı Divanının Ana Defter Serileri"*, s. 108. *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*'nde bu tasnifteki defterlerin sayısı toplam 266 olarak gösterilmekte ve bunların bir listesi verilmektedir (*Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, s. 10-18).
[20] *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, s. 18.
[21] *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, s. 18.
[22] Feridun M. Emecen, *"Osmanlı Divanının Ana Defter Serileri"*, s. 109.
[23] *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, s. 25

dışında Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi ve Köprülü Kütüphanesi'nde Mühimme Defteri mevcuttur.[24]

[24] Feridun M. Emecen, "*Osmanlı Divanının Ana Defter Serileri"*, s. 109-110

168 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİNİN TAHLİLİ

I. Şekil Özellikleri

168 numaralı Mühimme Defteri 376 yazılı ve 4 adet yazısız olmak üzere toplam 380 sayfa ve 1551 hükümden ibarettir. Bir sureti şeklinde başlayan 473 hüküm vardır. Defterin ebadı: 23 x 36 cm dir.Defterin köşeleri ve sırtı deri kaplamadır. Defter örme şirazeli, forma dikişli, iç yan kapakları ebrulu ve aharlıdır. Defterin üstünde etiket olup üzerinde Ordu Mühimmesi yazılıdır.

Benim tezimle alakalı kısım 200 ile 376. sayfalar arası olup, toplam 755 hükmü ihtiva etmektedir. Sayfa 200-376. sayfalar arasında bir sureti şeklinde başlayan 207 hüküm vardır. Hüküm numaraları sonradan verilmiş olup, numaralama sırasında birtakım yanlışlıklar yapılmıştır.[25] 371. sayfanın yarısı boş olup 372 ve 373. sayfalar ise tamamen boştur. 316. sayfadan sonra gelen sayfa 317/1 ve 317/2 şeklinde sonradan eklenmiş olup, 317/1'deki sayfada 1323 numaralı hüküm, 1317/2'deki sayfada ise 1324 numaralı hüküm vardır. 200-376. sayfalar arası gayet okunaklı ve temizdir. Fakat 338 numaralı sayfanın 1405 numaralı hükmünde mürekkep lekesi olduğundan Ağa'nın ismi okunamamaktadır. Fakat bu, hükmün anlaşılmasında bir engel teşkil etmemektedir. Hükümler birkaç hüküm haricinde sıkışık yazılmamıştır.[26] Her sayfadaki satır sayısı aynı olmayıp, 3 cm'den fazla boşluk bırakılmamıştır. Bir sayfada ortalama 30-50 satır vardır. Bazı hükümler sehven kaydedilmiş ve üzerleri çizilerek terkin edilmiştir.[27] 1044, 1144, 1228, 1281, 1409, 1346 ve 1484 numaralı hükümlerde üzeri çizilmiş satırlar mevcut olup, 1170 numaralı suretin derkenarı çizilmiştir. Hükümlerin baş tarafında derkenarlara rastlanır.[28] Derkenarların alt tarafına tarih atılmış, bazı derkenarlara ise tarih verilmemiştir.[29] Ayrıca bir derkenarda genellikle "*isticali mutazammın emr-i şerif yazılmışdır*"[30], emir yazılıp battalda hıfz

---

[25] 902 numaralı hüküm mükerrerdir.986. hükümden sonraki bir sureti şeklinde olan hüküme numara verilmemiştir.

[26] Sıkışık yazılan hükümler: 1016, 1019, 1037, 1387 1444, 1520.

[27] 969, 970,1419 ve 1489. 1193 numaralı hükümler mükerrer yazılmştır.

[28] Derkenar yazılan hükümler: 844, 913, 922, 925, 928, 929, 935, 936, 962, 977, 1012, 1014, 1017, 1021, 1022, 1024, 1034, 1035, 1036, 1037, 1044, 1054, 1108, 1112, 1126, 1142, 1144, 1155, 1156, 1158, 1163, 1164, 1169, 1171, 1172, 1184, 1185,1186, 1194, 1196,1197,1198, 1199, 1200, 1219, 1224, 1225, 1229, 1231, 1233,1243,1248,1249, 1254, 1255, 1261, 1263, 1272, 1284, 1301, 1303, 1304, 1312, 1313, 1317, 1322, 1326, 1327, 1336, 1337, 1343, 1351, 1368, 1372, 1385, 1387, 1393, 1409, 1434, 1435, 1438, 1504, 1508,1509, 1515, 1536, 1537, 1538, 1539, 1541, 1542, 1545, 1546,

[29] *MD*, *168,* h.11507, 1538, 1539, 1541.

[30] *MD*, *168*, h. 911, 913, 1112, 1163, 1165,1184,1185, 1194,1198, 1200, 1219, 1225, 1232, 1307, 1313, 1321, 1343, 1393.

olunup daha sonra "*deftere kayd olundu"*[31] *"Defterhane-i Amireye/başmuhasebeye/ Maliyeye/Büyük Kale Kalemine ilm ü haber virildi"*[32] gibi ifadelerin yanı sıra emrin gönderildiği kaza mahkemesinde, cümle muvacehesinde okunduğuna dair kadı arzları ile memuriyetlerine gitmelerine dair emr-i şerifler[33] ve gönderilen hükümlerin battalında yada defterine kayd olunduğu yazılıdır.[34] Bazı derkenarlarda ise tekrar ve tehdidi havi emri şerif yazılmıştır.[35]

Defterin başlangıç tarihi Evâhir-i Ra. Sene 1183; bitiş tarihi ise Evâhir-i Ra. 1185'tir. Bu tezin konusu dahilindeki 797, 798, 799 numaralı hükümler, bir sureti şeklinde olan hükümler olduğundan tarihi yoktur. 800. hükmün tarihi Fî Evâ'il-i S. Sene 1184'tür. 1151. yani son hükmün tarihi ise Fî Evâ'il-i M sene 1185'tir. Tarihler hükümlerin sonunda sol alt köşeye yazılmıştır. Bunlar ayın onar günlük kısımlarını ifade eden "evâil, evâsıt ve evâhir" şeklinde yazılmıştır. Örneğin "Fî Evâhir-i Za. Sene 183". Birkaç hükmün tarihi ise gün ay yıl olarak yazılmıştır.[36] Hükümlerin sol alt köşelerine atılan tarihin senesi bazen üç rakamlı (1184) bazen de dört rakamlı[37] (1184) yazılmıştır.

---

[31] *MD*, *168,* h. 42, 65, 75, 101, 129, 354, 388, 410, 455, 459, 578, 727, 728, 749, 762, 787

[32] *MD*, *168,* h.1189, 1229, 1298, 1333, 1467, 1500,1520.

[33] *"İşbu emr-i âli …. mahkemesine vürûd ve mazmûnu cümleye i´lân ve işâ`at olundukda sem´an ve ta´aten merâsimini ba´de'l-edâ …. kadısının vâridü'l-beyân arzının mazmûnı bâ-fermân-ı âli şerh virildi."* bkz. *MD*, *168,* h. 928, 934, 936, 937, 969, 977,991, 1012,1036,1044,1142, 1144, 1156, 1158, 1164, 1171, 1196, 1197, 1224, 1233, 1312, 1322,1336,1337, 1372,1351, 1393, 1409,1435,1438,1455,1465, 1476,1504, 1505, 1508, 1509,1515, 1533, 1534.

[34] *MD*, *168,* h. 844, 909, 925, 1304, 1327, 1434,1451

[35] *MD*, *168,* h. 805, 929, 1198,1368

[36] *MD*, *168,* h. 1531, 1536, 1537, 1538, 1539, 1546.

[37] *MD*, *168,* h. 804, 834, 841, 846, 847, 863, 867, 871, 903, 908, 909, 910, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 948, 951, 971, 972, 973, 989, 993, 994, 995, 1008, 1026, 1060,1323, 1524, 1551

II. Defterin Muhtevası

Bu bölümde çalışma konumuz olan 168 Numaralı Mühimme Defterinin 200-376. sayfaları arasındaki toplam 757 hüküm konularına göre tasnifi yapılıp; savaşın gidişatı, erzak temini, yol güvenliği, top-topcu ve mühimmat sevki vb. başlıklar altında değerlendirilmesi yapılmıştır.

168 Numaralı Mühimme Defteri Ordu Mühimmesi olması hasebiyle Osmanlı devletinin savaştaki durumunu gözler önüne sermektedir.

A- 1768-1774 Osmanlı-Rus Savaşı

18 yy.'da 1736-1739 Avusturya ve Rusya ile yapılan savaştan sonra Osmanlı devleti 1768'e kadar uzun bir barış dönemi geçirmiştir.18. yy'ın ilk yarısına kadar hızlı bir şekilde yapılmaya çalışılan askeri reformlar bu barış döneminde hızını kaybetmiştir.

III. Mustafa'nın 1768 tarihinde Rusya'ya savaş ilan etmesi Osmanlı tarihi açısından bir dönüm noktası olacaktır. Zira; devlet uzun barış ortamını iyi değerlendirememiş, askeri reformlar yavaşladığından Osmanlı ordusu Avrupai tarzdaki yeniliklere uzak kalmıştır. Osmanlı devleti 1768-1774 Osmanlı-Rus savaşına kadar yaptığı savaşların hiçbirisinde tek bir devlete karşı savaş kaybetmemiştir. Ancak; 1768-1774 Rus savaşı Osmanlı devletinin bir ülkeye karşı kaybettiği savaş olması hasebiyle tarihte önemli bir yer edinmiştir. Gerek tek bir devlete karşı savaşın kaybedilmesi gerekse savaş sonunda imzalanan Küçük Kaynarca anlaşmasının neticesi itibariyle Osmanlı devletinin 1774'e kadar imzaladığı en ağır anlaşma olmuştur. Bu anlaşmanın neticesinde Fatih döneminde başlayan Kırım hakimiyeti 1774'de kaybedilmeye başlanmış ve Ruslar Karadeniz'de söz sahibi olmuşlardır.

1768 tarihinde Rusların Lehistan işlerine karışması neticesinde III. Mustafa 1768 sonbaharında Rusya'ya savaş ilan etmiştir. Ancak Osmanlı ordusu Rusya üzerine 1769 baharında sefere çıkmıştır. Rusya, böylece savaşa hazırlığı için gerekli zamanı bularak kalelerini tamir etmiş ve tüm eksiklerini gidermiştir. Osmanlı devletinin erken savaş ilan etmesi savaşın baştan seyrinin değişmesine sebep olmuştur. Zira Rusya savaş için gerekli hazırlığı yapmasına rağmen Osmanlı ordusu gerekli savaş hazırlığını iyi bir şekilde yapamamıştır.

Osmanlı-Rus savaşı birkaç cepheye yayılmıştır. 1769 baharında Osmanlı ordusu sefere çıkmasına rağmen ordunun büyük bir kısmında firarlar yaşanması ordunun düzenini ve moralini bozmuştur.[38]

Rusya'nın birkaç koldan Hotin'e saldırması ve muhasara etmesine karşı Kırım birlikleri ile Osmanlı Ordusu birlikte karşı koymaya çalışmışlardır. Ancak; Turla'nın taşması sonucu Turla üzerindeki köprünün yıkılmasından dolayı yeterli yardımı alınamayınca Hotin düşmüştür. Hotin'in düşmesi savaşın dönüm noktasıdır.[39]

Hotin düştükten sonra Ruslar Eflak ve Boğdan'a girmiştir. Rusların Eflak ve Boğdan'a girmesini fırsat bilen Ortodoks Eflak ve Boğdanlı reaya Rusya ile işbirliği yapıp Osmanlı'ya karşı isyan etmiştir. Boğdanlı ve Eflaklıların Osmanlı'ya karşı isyan etmesinde Rusların Bahri siyah taraflarına propaganda faaliyeti için gönderdiği papaların etkisi olduğu görülmektedir.[40] Zira; Osmanlı devletinin bu bölgede gücü kalmayınca Boğdanlı ve Eflaklı hristiyan ahalinin isyan etmesi bunu doğrulamaktadır.Osmanlı Devleti Eflaklı ve Boğdanlı asilerin yakalanıp gereken cezanın verilmesi yönünde çeşitli fermanlar göndermiştir.

Rusya Hotin'i ele geçirdikten sonra Tuna Nehrine kadar inmiştir. Düşman işgalinden reayayı korumak için Osmanlı devleti reayayı daha güvenli olan Tuna içlerine iskan etmeye çalışmıştır.

Boğdan ser-askeri Abdi Paşa ile Kırım hanı Kaplan Giray'ın birleşmiş ve Halil Paşa da askerleri kayıklar vasıtasıyla Tuna'yı geçirerek Rusya'ya karşı birlikte harekete geçmişler ve bunun neticesinde Rus birliklerini Kartal sahrasında sıkıştırmışlardır.Ancak; Osmanlı ordusunun Rus ordusuna karşı sayısal üstünlüğüne rağmen Halil Paşa gerekli imha emri verememiş bunun yerine siper kazmayı emretmiştir. Buna rağmen Osmanlı ordusunun Rus birliklerini Kartal'da muhasara etmesi düşmana zor anlar yaşatmıştır. Rus general Romanzov bu muhasaradan kurtulmak için taarruz emri vermiş, Osmanlı ordusundaki yeniçerilerin ve diğer askerlerin disiplinsizlikleri ve korkuya kapılmaları neticesinde Osmanlı ordusu bozguna uğramıştır.

---

[38] Ersin Kırca, *"Başbakanlık Osmanlı Arşivi 168 Numaralı Mühimme Defteri (s.1-200)",* master tezi", İstanbul, 2007.h. 29, 31, 54, 56, 58, 72

[39] Ersin Kırca, "Başbakanlı *Osmanlı Arşivi 168 Numaralı Mühimme Defteri (s.1-200)*", master tezi", İstanbul,

[40] *MD, 168*, h. 1321, 132

Bozguna uğrayan Osmanlı ordusu düşman ile Tuna nehri arasına sıkışınca büyük kayıplar yaşanmıştır.[41] Rus ordusu ilk defa Türk ordusu karşısında bu kadar büyük bir başarı elde etmiş ve savaş meydanından 143 top ve 7000 araba yük zahîre ele geçirmiştir[42]. Osmanlı ordusunun ihtiyacı olan zahîrenin temininde güçlük çekilirken Kartal'da bu kadar yük araba zahîrenin kaybedilmesi Türk ordusunu zor durumda bırakmıştır.Kartal sahrasında Osmanlı ordusunun Büyük bozguna uğraması neticesinde Sadrazam Halil Paşa padişaha yazdığı arizada "Bu askerle iş görülmez" diyerek barış görüşmelerinin başlanılmasını istemiştir. Ancak bu istek yersiz bulunarak savaşa devam edilmiştir.[43]

Osmanlı ordusunun Kartal sahrasında bozguna uğramasından[44] sonra mücadele Kili, İbrail, İsmail, Akkirman Kalesine kaymıştır[45]. Osmanlı devleti bu kalelerin ihtiyacı olan topçu ve asker ihtiyacını tedarik etmeye çalışırken diğer taraftan bu kalelerde görevli askerlerin firarlarını engellemeye çalışmıştır.[46] Ancak geriden yeterli yardımın gelmemesi ve firarlar yüzünden savunma zayıflamıştır. Neticede; Ruslar Kili, ve Akkirman'ı ele geçirerek Tuna'nın kuzeyine hakim olmuşlardır.[47] Böylelikle Tuna nehri iki devlet arasında doğal bir sınır olmuştur.[48]

Osmanlı devleti Rusların Tuna'ya kadar inmesi neticesinde Tuna nehrinin güvenliğini sağlamak için Tuna'daki kayıkları istihdam etmiştir.[49] Rus casuslarının Tuna'nın beri yakasını, İsakçı ve civarı hakında malumat toplamasını önlemek için kale sayısını arttırmış ve muhafazaya daha fazla önem gösterilmesi istenmiştir.[50] Bunun yanında olası düşman saldırısını önlemek için ve devriye kayıkları ile gece gündüz Tuna'nın güvenliğini sağlamaya çalışmıştır.[51] Diğer taraftan Tuna nehri donunca düşmanın haberi olmadan karşıya geçip düşmanı Tuna'nın kuzeyinden atmak için fırsat

---

[41] *MD*, *168'de* (s. 200-376) ne kadar askerin öldüğü konusunda bir bilgi yoktur. Ancak firar eden askerlerin diğer askerlere korku vermemesi konusunda tedbirler alınması bozgunun ehemmiyetini göstermesi konusunda bir işarettir.

[42]Ersin Kırca, *"Başbakanlık Osmanlı Arşivi 168 Numaralı Mühimme Defteri (s.1-200)"*, master tezi, İstanbul, 2007

[43] Fikret Sarıcaoğlu, *"İvazzade Halil Paşa"*, s, 495

[44].*MD, 168.* h. 868

[45] Kartal sahrasında Osmanlı ordusunun bozguna uğramasından sonra Ruslar Tuna'nın kuzeyine kadar ilerlemiş ve mücadele alanı Tuna civarı ve Kili, İbrail, İsmail, ve Akkirman taraflarına kaymıştır. Düşmanın saldırıları neticesinde askerin hamiyyetsizliği ve vire sevdası yüzünden Kili ve Akkirman kaleleri Moskov'a teslim edilmiştir. *MD, 168,* h. 943, 983

[46] *MD, 168,* h. 836, 851, 859, 861, 886, 888, 889, 914, 915, 917, 922, 943, 1236.

[47] *MD, 168,* h.943, 983

[48] *MD, 168,* h. 1456

[49] *MD, 168* h. 1424, 1425, 1426, 1429, 1491

[50] *MD, 168,*h. 1430, 1431, 1433, 1434, 1463

[51] *MD, 168,* h. 1463

kolladıkları görülmektedir.[52] Zaman zaman Osmanlı ordusu Tuna'da düşmana bakınlar yapmıştır. Gönderilen fermanlarda ordunun düşmana karşı baskınlar yapamaya devam etmesi emredilmektedir.[53]

Rusların Tuna tarafına saldırısından başka Kırım'a yönelik saldırıları olmuştur. 1770 baharında Ruslar Kırım'ın Or Kapısına hücum etmiş, ancak; Silahtar İbrahim Paşa bu saldırıyı geri püskürtmüştür. Rusların Kırım Tatarlarları üzerinde yaptıkları propaganda[54] sayesinde Kırım'daki direniş kırılmıştır. 1771 tarihinde Kırım Hanı Selim Giray ile Ser-asker İbrahim Paşa'nın birlikteliği sağlayamaması ve askerlerin firarı neticesinde Rusya Or Kapısını ele geçirerek Kırım'a hakim olmuştur. Rusya'nın Kırım'ı ele geçirmesi neticesinde de Kırım Hanı Selim Giray'da İstanbul'a kaçmıştır.[55]

Osmanlı-Rus savaşının önemli bir cepheside Akdeniz ve Mora'dır. Osmanlı-Rus harbi başlamadan önce Rusya Mora yarımadasında Osmanlı aleyhine ve Rusya lehine propaganda faaliyetlerinde bulunmuştur. Osmanlı devleti Rusya'nın bu hareketini görerek olası bir isyana karşı asker ve donanma tedariki yapılmıştır.[56] Propaganda neticesinde Yeterli desteği bulan Rusya, İngiltere'nin de yardımıyla kuzeydeki Buzdenizini geçerek Cebeli Tarık boğazını geçerek Akdeniz'e ordan da Mora yarımadasına ulaşmışlardır. Osmanlı devleti Rusya'nın Buz denizinden çıkıp Akdeniz'e ineceğini tahmin edememiştir. Akdeniz'de Rus donanmasını görüncxe şaşırmış ancak toparlanarak Rus donanmasını takibe almıştır. Koyun adalarında karşılaşan iki ülkenin donanması mücadele neticesinde yanmaya başlayınc her iki tarafta çekilmiştir. Osmanlı donanması da Çeşme'ye çekilmiştir. Ancak; Cezayirli Hasan Paşa'nın Kaptan-ı derya Hüsamettin Paşa'yı donanmanın manevra kabileyini kısıtlayacak şekilde demirlememesi konusunda uyarmasına rağmen Osmanlı donanması hareket edemeyecek şekilde demirlenmiştir. Bunu gören İngiliz amiral Elinfston, Orlov'a bildirmiştir. Neticede Rus donanması hareket kabiliyetini Çeşme'de yitirmiş olan Osmanlı donanmasını yakarak imha etmiştir.

Osmanlı Donanmasının Çeşme'de yakılıp imha edilmesi neticesinde Kaptan-ı derya Hüsamettin Paşa azledilerek yerine Cezayirli Hasan Paşa getirilmiştir.[57]

---

[52] *MD, 168,* h. 1293, 1294, 1295, 1296, 1297

[53] *MD, 168,*h 1335

[54] Rusya, Osmanlı'nın direnişini kırmak için Bahr-i siyah'a papalar göndermiştir. Osmanlı devleti Rusya'nın gönderdiği propaganda yapanların derhal yakalanıp cezalandırılmasını emretmiştir. *MD, 168,* h. 1321, 1322

[55] İstanbul'a kaçan Giray Han'a İstanbul'da ikameti için çiftlik tahsis edilmiş ancak çiftlikte oturması sakıncalı görülerek gemi ile gelibolu'ya gönderilmiştir. *MD, 168,*h. 1453

[56] *MD, 168,*h. 799, 1402, 1403

[57] Fevzi Kurtoğlu,*"1768-1774 Türk-Rus Harbinde Akdeniz harekatı ve Cezayirli Gazi Hasan Paşa"*, İstanbul, 1942

Osmanlı ordusunun cephelerdeki başarısızlıkları neticesinde 1770 yılında Sadrazam Halil Paşa'nın yerine Bosna Valisi Silahdar Mehmed Paşa getirilmiştir. Yeni sadrazamında Tolcı savunmasında başarısız olması ve Tolcı'nın Düşman tarafından ele geçirilmesinden sonra Silahdar Mehmed Paşa'nın yerine Musinzade Mehmed Paşa sadrazamlığa getirilmiştir. Muhsinzade barış taraftarıydı ve biran önce barış yapılmasını istemekteydi. Bunun üzerine 30 Mayıs 1772 yılında Yergöğü'nde ateşkes ilan edilerek Bükreş'te müzakerelere başlandı. Ancak; Kırım konusunda taraflar anlaşamayınca barış görüşmesi yarıda kalmış ve savaş tekrar başlamıştır. Ruslar Tutrakan'ı ele geçirdikten sonra Şumnu'ya kuşatmışlardır. Kuşatmanın 12. gününde sadrazam barış talebinde bulunmuştur. O sırada Rusya'da Pugacev İsyanının patlak vermesi Rusya'yı barışa yaklaştırmıştır.[58] Osmanlı devleti Ahmet Resmi Efendi'yi barış görüşmelerinde murahhas tayin etmiş ve neticede Ruslarla 17 Kasım 1774'te Küçük Karnarca Antlaşması imzalanmıştır.[59]

B- Reayanın Güvenliği

Barış zamanında olduğu kadar savaş zamanında da reayanın korunması son derece önemlidir. Özellikle Eflak ve Boğdan gibi savaş alanı içerisinde kalan bölgelerde Babadağı, İbrail, Bükreş, İsmail, Kartal ve Karasu'da reayanın düşman ve eşkıya saldırısı sebebiyle ya da saldırı korkusuyla yerlerini ve yurtlarını terk edip daha güvenli mahallere kaçtıklarını ya da yerlerini terk etme eğiliminde olduklarını görmekteyiz. Divan-ı hümâyûn'dan gönderilen hükümlerde yerlerini terk eden ahalinin yerlerine geri getirilerek iskan edilmesi ve perişan olanlara öküz ve tohum yardımı yapılması;[60] yerlerini terk etme eğiliminde olanlara ise ruhsat verilmemesi istenmektedir.[61] Savaş sebebiyle perişan olan ve yerlerini terk etme fikrinde olan Daye Karyesi ahalisinden vergi, tekalif vs. talebiyle zulm edilmemesi istenmiş ve vergi muafiyeti getirilmiştir [62]

Düşmanın Tuna nehrine kadar dayanması neticesinde Tuna bölgesinde olan Hırsova, İsakçı ve Karasu kaza ve köylerinde olan ahalinin Tuna'nın dört-beş saatlik mesafedeki iç bölgelerine; Kefere Beş Tepesi, Türk Beş Tepesi, Braslan, Topal Kışla, Sumuh ve Barkış

[58] A.N Kurat*., "Rusya Tarihi"*, s, 283
[59] K. Beydilli, "Küçük Kaynarca Antlaşması", *DİA*, XXVI, 524-527
[60] *MD, 168*, h. 1098, 1145, 1146,1148, 1149, 1150, 1151 1152, 1153.
[61] *MD, 168,*h. 885, 1469.
[62] *MD, 168,*h. 1469,

ahalisinin de Babadağ kazasının Acıgöl, Sapanca, Sarısebil, Konkar köylerine nakledilip iskan edilerek düşman saldırılarından muhafaza edilmeye çalışılmıştır.[63]

Önce Lehlilerin, ardından Boğdan ve Eflak reayasının Ruslara tâbi olup Osmanlı'ya karşı isyan etmesiyle savaşın seyri değişmiştir[64]. Osmanlı hükümeti öncelikle reayaya istimalet vererek isyanın yayılmasını engelleme yoluna gitmiştir. İsyandan vazgeçip tabiiyyet arz edenlere dokunulmayıp mal ve canlarının muhafaza edilmesi ve ziraatla meşgul olmaları istenmiştir.Buna uymayanların ise şiddetle cezalandırılacakları bildirilmiştir. İslam hukukunca isyan eden Eflak ve Boğdanlıların katledilip, mallarının yağmalanması, kadın ve çocuklarının esir edilmesi yönünde hükümler yazılmıştır.[65] Bunun haricinde isyan etmeyip Osmanlıya tâbi olan Eflak ve Boğdanlıların korunması, mallarına ve canlarına dokunulmamasına dair hükümler dikkat çekmektedir. [66]

Silistre, Prevadi ve Tutrakan'a bağlı Garvan, Bosna, Rahova ve Kadıköy gibi orman köylerinde ahaliye zulmeden ve mallarını gasb eden eşkiyanın yakalanıp, ahaliden gasb edilen malların tahsil edildikten sonra cezalandırılmaları için emirler gönderilmiş ve ahalinin eşkıya saldırılarından korunması istenmiştir.[67]

Düşman ve eşkıya saldırıları haricinde sefere giden ve ordudan firar eden askerlerin yol üzerindeki Minkalya, Varna, Karaharman, Köstence, Bergos, Kızılcahisar, Rus Kasrı, Davutlu, Kızılhisar vs. havalilerinde reayadan bedava yem ve yiyecek talebleri ve zorla para almak gibi illetlerle reayayı rencide ettikleri görünmektedir. Bu gibi uygunsuz davranışlar yasaklanmış ve tekrarlanmaması için yetkililere defaatle tenbihat yapılmıştır. [68]

C- Zahîre ve odun tedariki.

Osmanlı Devleti sefere çıkarken ordunun ihtiyaç duyduğu her türlü gıda, yiyecek, yem vs. temin etmeye çalışmıştır. Bu yem ve yiyecekleri sefere giderken yol üzerindeki yerlerden ve ücret ya da vergilerden muaf tutma karşılığında temin etmeye çalışmıştır.

168 Numaralı Mühimme Defterinde ordunun zahîre tedariki ve nakli ile ilgili önemli hükümler bulunmaktadır.

---

[63] *MD, 168,* h. 1434, 1435, 1437, 1438, 1439,
[64] *MD, 168,* h. 818, 819.
[65] *MD, 168,* h. 818, 819.
[66] *MD, 168,* h. 818, 819, 834, 1083, 1084.
[67] *MD, 168,* h. 951, 1311, 1479.
[68] *MD, 168,* h. 800, 1145, 1146, 1148, 1149, 1152, 1153, 1253, 1389, 1422, 1444.

Zahîre başta Babadağı, Tolcı, Hırsova, Daye Karyesi, Köstence, İsakçı, ve kazalarının ahalilerinden ve İstanbul'dan temin edilmektedir.[69] Tedarik edilen zahîre belli yerlerde toplanır. Toplanan zahîre daha sonra şayka, üstü açık ve borozan tipi gemilerle İsakçı, ve Hırsova Anbarları gibi büyük anbarlara; buralardan da arabalarla ordunun konakladığı İsakçı ve Babadağı'na nakledilmektedir. [70] Düşman ve eşkıya saldırısına karşı anbarların korunması muhafızlar tayin edilmiştir.[71] Osmanlı devleti anbarlar sorumlu olan anbar eminleri ve zahîrenin tedarik ve tevziineden sorumlu nezl eminleri zahîre mübaşirleri görevlendirmiştir.[72] Bunların yanında tüccarların da rayiç bedelle orduya zahîre getirip satmasına müsaade edilmiştir.[73] Sefere giden askerlerin ihtiyaçları olan zahîreyi ahaliden rayiç fiyatından almaları ve ahaliye zarar vermemeleri için defeatla tenbihatta bulunulmuştur.[74]

Zahîre hususunda bu gün karaborsacılık denen ihtikar, iddihar, rüşvet ve eşkıya saldırısı gibi olumsuzluklara rastlanmaktadır. Reayanın elindeki zahîreyi silah zoruyla ya da düşük bedelle alıp, daha sonra bunu yüksek fiyatla orduya veya reayaya satan kişilere muhtekir denmektedir. Divan'dan gönderilen emirlerde bu türlü zahîre ihtikarı men edilmiş ve muhtekir taifesinin yakalanıp hapsedilmesi emredilmiştir.[75] Bazı devlet görevlilerinin zahîre teminde çekilen güçlükten dolayı birbirlerine muavenette bulunulması istenmiş[76], zahîre göndermesi gerekip de göndermeyenlerin bunu hayatıyla ödeyeceği belirtilmiştir.[77] Zahîre taşıyan kayıkların ve anbarların düşman saldırısına uğradıkları görülmektedir.[78] Düşman saldırılardan anbar ve gemilerin korunması için gemi ve anbarların etrafına muhafızlar tayin edilmiştir.[79] İsakçı'dan Babadağına gidecek olan ordunun odun, saman ve arpa ihtiyaçları Maçin ve Hırsova havalisinden temin edilmesi için emirler yazılmıştır.[80] Özi kalesinin ihtiyaç duyduğu odun ve kömürün gemilerle bir an evvel Özi'ye nakledilmesi istenmiştir.[81]

D-Savaşta Top ve Topçuluk

[69] *MD, 168,* h. 1128, 1228, 1276, 1391, 1406, 1416, 1449.
[70] *MD, 168,*. h.1449
[71] *MD, 168,*. 811, 1475
[72] *MD, 168,* h. 811, 840 927, 944, 1446,
[73] *MD, 168,* h. 1040, 1368, 1427, 1428.
[74] *MD, 168,* h. 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154.
[75] *MD, 168,* h.1128, 1307, 1350, 1351.
[76] *MD, 168,* h. 927, 1128,
[77] *MD, 168,* h. 1352
[78] *MD, 168,* h. 1457
[79] *MD, 168,* h. 1475
[80] *MD, 168,*. h. 1063.
[81] *MD, 168,* h. 1271, 1105

Bir devletin savaşı kazanması o devletin elindeki silahlara bağlıdır. 18 yüzyılın en önemli savaş aletlerinden birisi de topdur. 168 Numaralı Mühimme Defterine göre 1768-1774 Osmanlı-Rus savaşında Osmanlı ordusu tarafından şahi, balyemez, yuvarlak ve havan topu ismi verilen toplar kullanılmıştır.[82]

Top imali ve topların nakledilmesi işinde Kapıkulu ocağındaki Topçu ve top arabacı ocağı görevlidir. Osmanlı Devleti Rusya ile giriştiği bu savaşta sefer öncesi imal ettirdiği ve hazır bulunan topları İstanbul'dan top arabacıları vasıtasıyla sefer yerine naklettirmiştir. Ancak savaş sırasında meydana gelen top ve topçu sıkıntısının giderilmesi için yeni toplara ihtiyaç duyulmuştur. Örneğin muhasarada topçuların firar etmesi, topların karşıda düşman elinde kalması, kalelerdeki top ve topçuların yetersiz oluşundan tedarik edilip gönderilmesi istenmiştir.[83] Ordunun ihtiyacı olan toplar İstanbul ve Tophâne-i Âmire'de imal edilip gemilerle İbrail, Vidin, Özi, Köstence, Karaharman, Balçık, Kuvarna, Minkalya iskelelerine sevkedilmiştir.[84] İskelelerden ihraç edilen toplar beygir ve arabalar tedarik edilerek ordunun bulunduğu mahale gönderilmiştir.[85] Başta İstanbul olmak üzere Babadağı, Köstence, Niğbolu, Vidin, Ada-i Kebir Kalesi ve Anadolu'dan topçu, top arabacı neferi tashih edilerek orduya gönderilmesi hususunda emirler yazılmıştır.[86]

Osmanlı devleti savaş esnasında ihtiyaç duyduğu topların dökülmesi için görevlilere emirler göndermiştir. Bu emirlerde top dökümünüyle ilgili teknik bilgiler de mevcuttur.[87]

E- Yol güvenliği

Osmanlı devleti yolların güvenliğine son derece önem vermiş ve bunun neticesinde menzil teşkilatı ortaya çıkmıştır. Önemli yolların, köprülerin, geçitlerin vs.olduğu yerlerde Osmanlı devleti o bölgenin ahalisine menzilcilik görevi vermiş ve bunun karşılığında menzilcileri çeşitli vergilerden muaf tutmuştur.[88]

Osmanlı Devleti sadece savaş zamanında değil normal barış zamanında da menzil teşkilatına önem vermiş, ulakların bir yerden bir yere gidişlerinin kolaylaştırılması için o

[82] *MD, 168,* h. 1045, 1280
[83] *MD, 168,* h 908,967, 1043, 1049, 1105, 1280, 1281, 1400, 1413, 1416, 1417, 1458, 1459
[84] *MD, 168,* h. 801, 1404
[85] *MD, 168,* h. 1406
[86] *MD, 168,* h. 974, 975, 976, 977, 978, 979, 1049, 1105, 1280, 1281, 1187, 1375, 1416,
[87] *MD, 168,* h 963, 1045, 1105.
[88] Yusuf Halaçoğlu "*Osmanlılarda Ulaşım ve Haberleşme (Menziller)",* PTT Genel Müdürlüğü Yayını, Ankara 2002; *Osmanlı Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1991.

bölgedeki menzilcilere emirler gönderilerek ulaklara her türlü yardımın yapılması, beygir temin edilmesi vs. emredilmiştir.

Sefere çıkılacağı zaman sefer üzerinde olan menzilcilere yolların düzenlenmesi ve güvenliğinin sağlanması emredilmiştir. Yol güvenliği sayesinde devlet hedeflediği sefere güvenli ve rahat bir şekilde gidebilmekteydi.

1768-1774 Osmanlı- Rus savaşında Rusların Hotin'i ele geçirmesi; sonra Kartal sahrasında Osmanlı'yı mağlup edip[89] Tuna nehrine kadar inmesiyle Osmanlı devleti Tuna'nın ve boğazların güvenliğini sağlamaya çalışmıştır. Bunun için gemilerle Tuna nehrinin ağzı ve boğazların tutularak gece gündüz muhafazası emredilmiştir[90].

Tuna sahili civarındaki kalelerin savunulmasına ve güvenliğine son derece önem verilmiştir. Kalelerdeki top ve topçu sıkıntısının tedarik edilerek kalelerin ve etrafının istihkâm edilmeye çalışılmıştır.

Osmanlı devleti sınırları içerisindeki yolcuların, hacıların, esirlerin, zahîre tüccarlarının istedikleri yerlere rahatça varabilmeleri için o bölgenin ileri gelen devlet erkânına çeşitli emirler göndermiştir.

O günün teknolojisinde haberleşme ulaklarla yapılmaktaydı.Bu nedenle ulakların aldıkları haberleri götürecekleri yerlere bir an evvel götürmesi, savaşın gidişatı için son derece önemlidir. Osmanlı devleti ulakların güvenliğine önem vermiş ve ulakların geçtikleri bölgelerdeki devlet erkânına ulakların güvenliğini sağlaması hususunda emirler gönderilmiştir.

F- Eşkiyalık Faaliyeti

Osmanlı Devleti 1768-1774 Rus savaşında birçok sıkıntı çekmiştir. Bu sıkıntıların asker firarları, zahîre, mühimmat azlığı, top-topçu sıkıntısının yanında savaş alanı içerisinde kalan mahallerde eşkiyalık faaliyetinin zuhur etmesinden dolayı reayanın güvenlik sorunu ortaya çıkmıştır.Böylece; Osmanlı devletinin düşmanın yanında eşkiya belasıyla da mücadele etmek zorunda kaldığını görmekteyiz.

Eflak, İbrail, Prevadi, Kazan, Eflak, Boğdan, Arnavutluk, Silistre, Tutrakan'ın orman köylerinde çeteler ve eşkiyalar halkın can ve mal güvenliğini tehlikeye atmıştır. Eşkiyalık faaliyeti savaş zamanını fırsat bilen ve eşkiyalığa alışmış çeteler tarafından yapılırken bazen de o reayanın bölgenin kocabaşlarıyla ittifak edip eşkiyalık faaliyetine

[89] *MD, 168,* h. 868.
[90] *MD, 168,* h 1325, 1443

giriştiklerini görmekteyiz[91] Bunun yanında görevini yapmayıp huduta eşkiyalık faaliyeti için toplanan görevliler görülmektedir. Örneğin Divan-ı hümâyûn kalemi defter emininin uhdesinde olan Ziştovi sakinlerinin hudutta toplanıp eşkiyalık faaliyeti yapmalarının men edilmesi ve yerlerine iade edilmesi emredilmiştir. Bu emre itaat etmeyenlerin ise şiddetle cezalandırılacağı belirtilmektedir.[92]

Osmanlı devleti eşkiyalık faaliyetlerine engel olmak için bir çok emirler göndermiş; eşkiyalık faaliyetinin def edilmesi için görevlendirilen devlet görevlisine tevcihlerde bulunmuş[93], emirlere uymayanların ise cezalandırılacağına dair hükümler göndermiştir.

Osmanlı devleti sadece Rumili ve Arnavutluk'ta eşkıya faaliyeti ile uğraşmamış; Anadolu'da Beyşehri, Ala'iye gibi yerlerde eşkiyalık faaliyetleriyle de uğraşmış; o bölgenin mutasarrıflarına emirler göndererek eşkiyaların bölgeden temizlenmesi ve ahalinin can ve mal güvenliğinin sağlanması istemiştir.[94]

G- Asker Firarları ve Yoklama Yapılması

1768-1774 Osmanlı-Rus Savaşının kaybedilme nedenlerinden birisi de asker firarlarıdır. 168 Numaralı Mühimme Defterindeki hükümlerin önemli bir kısmının asker firarları, firarilerin cezalandırlması ve askerlerin yoklanmasıyla ilgilidir. Osmanlı Devleti, Anadolu ve Rumili'nin çeşitli yerlerinden asker tahrir ederek savaş bölgesine göndermiştir. Ancak; düşmanın Tuna'ya kadar yaklaşması neticesinde Tolcı, İsakçı, Kalcı, İsmail, Eflak, İbrail, Kili, Sünne Boğazı'nda bulunan Osmanlı ordusundaki askerlerin büyük bir kısmı korku ve dehşete kapılarak muhafazasında bulundukları yerleri terk ederek, Anadolu, Sivas, Karaman, Erzurum, Maraş ve Trabzon, Haleb vs'e firar etmişlerdir.[95] Savaştan sadece Anadolu askeri firar etmemiş, bunun yanında sipah, silahdar, topçu ocağı neferatı ve levendatlar da firar etmişlerdir. Osmanlı, askerlerinin düşman karşısında savaşmadan firar etmesini engellemek için çeşitli tedbirler almıştır. Tolcı, İsakçı, İbrail, Kili, Akkirman, Sünne Boğazı'ndan firarların engellenmesi için Maçin, Hırsova, Silistre ve Babadağı Köprüsünün tutulması ve yakalanan askerlerlerin geri iade edilmesine itina gösterilmesi için yetkililere birçok defa Divân-ı hümâyûn'dan çeşitli emirler gönderilmiştir.[96]

---

[91] *MD, 168,* h 1541, 1541
[92] *MD, 168,* h. 808
[93] *MD, 168,* h. 858.
[94] *MD, 168,* h. 1243, 1244, 1245, 1246, 1247.
[95] *MD, 168,* h. 836, 851, 859, 861, 886, 888, 889, 914, 915, 917, 922, 943, 1236.
[96] *MD, 168,* h. 851, 886, 889, 900, 904, 915,917, 918,

Orduya gelmeyenlerin esamilerinin çalınıp, tîmâr ve zeâmetlerinin ref olunacağı, tayinatlarının verilmeyeceği bildirilmiş ve görev yerinden kaçarak mağlubiyete sebep olanlar ve reayaya zülum edenlerin cezalandırılması için emirler gönderilmiştir.[97]

Kili, Eflak, Özi, İsakçı, Tolcı ve diğer kalelerde muhafaza hizmetinde bulunması gereken yamakların muhazafa hizmetlerinde bulunmadığı ve memleketlerinde ziraatle meşgul olduklarından dolayı Hacıoğlupazarı, Prevadi, Şumnu, Osmanpazarı, Hazergrad, Yanbolu, Lofça, Selvi ve Karînâbâd kazalarının devlet erkanının bu yamakları bulup acilen orduya sevk etmeleri, muhalefet edenleri de cezalandırmaları hususunda divandan emir gönderilmiştir[98]

Osmanlı Devleti bu firarların önüne geçebilmek için zaman zaman asker yoklaması yapmıştır. Örneğin Sivas, Konya, Karaman, Maraş, Adana, Diyarbekir, Haleb, Rakka, eyaletindeki tîmâr ve zu'amâ askerlerin, Hırsova'da bulunan askerlerin, Tuna donanmasındaki levendat ve Tolcı'ya dahil olacak askerlerin yoklaması yapılarak firarların önüne geçilmeye çalışılmıştır [99]

Firar edenler ve firara yeltenenler sadece askerler değildi. Mesela orduda bulunan bazı Divan-ı hümayun çavuşları firar ederek Dersaadet'e gelmişlerdir.[100] Bunun yanında Tuna ve Sünne Boğazı'nı muhafazada bulunan Canik Muhassılı Ali Bey'in gemileriyle Canik'e, Tuna donanmasında bulunan Üsküdar kayıkları ashabından Musullıoğlu'nunda firar teşebbüsünde olduklarını görüyoruz.[101]

H- Esirlerin Gönderilmesi

1769-1774 Osmanlı-Rus savaşında Osmanlı Devleti Rus askerlerinin yanında Boğdanlı ve Eflaklıları da esir etmiştir[102] Üst düzey Rus subayların esir edilmesi savaşın ilerleyen kısmında esirlerin takasında son derece önemli bir konudur.

Esir edilen düşman askerleri Babadağı ve Minkalya gibi iskeleleri olan yerlere kadar getirilmiş; ordan da gemilerle çavuş ve zabit marifetiyle İstanbul'a gönderilmiştir.[103] Osmanlı devleti bu iskelelerin önde gelen devlet erkanına esirlerin

[97] *MD, 168,* h. 919, 968, 985, 986, 1017, 1026, 1053, 1058, 1190, 1264
[98] *MD, 168,* h. 1277
[99] *MD, 168,* h. 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1180, 1181, 1452, 1467, 1472, 1518
[100] *MD, 168,* h.1059.
[101] 1 *MD, 168,*. 918, 919
[102] *MD, 168,* h. 891, 1454"
[103] *MD, 168,* h. 1068, 1454

can ve mal güvenliğinin sağlanarak güvenli bir şekilde İstanbul'a göndermeleri için emirler gönderilmiştir.[104]

Esir alınan düşman askerinin kaçmasını önlemek için boynuna, ellerine ve ayaklarına boyunduruk ve zincir vurulduğu görülmektedir. Esirlerin böylece kaçması engellendikten sonra iskelesi olan yerlerden gemilere bindirilerek İstanbul'a gönderildiği görülmektedir.

İstanbul'a gönderilmiş olan düşman askerleri boyunlarındaki boyunduruk, ellerindeki zincirleri ve kilitleri açılarak Tersane-i amire zindanına konulurdu. Esirlerden çıkarılan boyunduruk ve zincirlerin gemilerle geri gönderilmesi istenmiştir.[105]

I- Tevcihat

Tevcihat, memuriyet ve rütbe vermek anlamında olan Arapça tevcih'in cem'idir.[106] Gerek askeri, ilmi, idari ve mali tayinler sadrazamın arz ve buyruldusu ile olurdu. Ancak; ilmiye sınıfının tevcihatı şeyhülislamın arzı üzerine sadrazam tarafından yapılırdı.

Tez konum olan 168 Numaralı Mühimme Defterinde (s.200-376) Osmanlı Devletinin tevcihat ile ilgili hükümler mevcuttur. Tevcihat ya bir memuriyete getirilme ile ya da bir yerin mutasarrıflığının verilmesi ile yapıldığı anlaşılmaktadır.Örneğin ser-Turnâî Hüseyin'e Kırım ordusu zabitliği tevcih edilmiştir.[107] Bunun yanında ser-askerlik, ordu ağalığı, mirlivalık, mîr-i mîrânlık rütbeleri tevcih edildiği görülmektedir.[108]

Çeşitli memuriyetlerin tevcihinin yanında Devline, Sultanönü, Sayda, Karahisar-ı Sahib gibi eyaletlerin mutasarrıflığının da verildiği görülmektedir. Örneğin Çıldır Valisi Numan Paşa'ya Sayda eyaleti, Arvanut eşkiyasını def etmesi için Hacı Paşa-zâde Mehmed'e Devline Sancağı, Karahisar-ı Sahib Sancağı mutasarrıfı Abdullah Paşa'ya İbrail Kalesi'ne yardımlarından dolayı Sultanönü Sancakları tevcih edilmiştir.[109]

Bir memuriyetin tekrar aynı kişiye verildiği de olurdu. Örneğin; Daye karyesi muhafızlığına tayin olunan Seyyid Süleyman'a müceddeden mir-livalık tevcih edilmiştir.

---

[104] *MD, 168,* h. 1454, 1462, 1522, 1527, 1528
[105] *MD, 168,* h. 1455 "İstanbul Gümrük Emini Ali'ye; esirlerden çıkarılan zincir, boyunduruk ve kilitleri gemilerle Köstence'ye ordan da Ordu-yı hümayuna gönderilmesi emredilmiştir.
[106] M. Zeki Pakalın, "Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü III." MEB. yayınları
[107] *MD, 168,* h. 827
[108] *MD, 168,* h. 1226, 1336, 1499, 1546
[109] *MD, 168,* h. 821, 858, 923

Osmanlı Devleti savaşta gayret gösterenlerin mükafatlandırılacağını bildirmiştir. Örneğin; Kili ve İbrail Kalesi'nin muhafazasında başarılı olanlar tebrik edilmiş ve bunlara hilat ve kürk giydirileceği[110] bildirilmektedir. Yergöğü Kalesini'nin yeniden geri alınmasında hizmeti geçenler tebrik edilmiş ve bunların mükafatlandırılacağı ifade edilmiştir.[111]

[110] *MD, 168,* h 923, 1044

[111] *MD, 168,* h. 1513 "Yergöğü Kalesi'nin düşmandan tekrar alınmasında hizmeti olan Vezir İzzet Ahmet Paşa, Cengiz Sultanlarından Mes'ûd Girây ve Ruscuk Yeniçeri Zabiti başarılarından dolayı tebrik edilmiştir."

BİBLİYOGRAFYA

AFYONCU, Erhan, "*Osmanlı Devlet Teşkilâtında Defterhâne-i Âmire (XVI-XVIII. Yüzyıllar)*", M.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul 1997.

AHISHALI, Recep, "*Osmanlı Devlet Teşkilatında Reisülküttâblık (XVIII. yüzyıl)"*, İstanbul 2001.

AHMED RESMİ EFENDİ, Giridî "*Hülâsatü'l-İtibâr"*, İstanbul 1286

ANAFARTA, Nigar, "*Osmanlı İmparatorluğu ile Lehistan (Polonya) Arasındaki Münâsebetlerle İlgili Tarihi Belgeler"*, İstanbul 1979.

BAYCAR, Adnan, "*Osmanlı Rus İlişkileri Tarihi Ahmed Câvid Bey'in Müntehabâtı",* İstanbul 2004.

BEYDİLLİ, Kemal, "*Küçük Kaynarca Antlaşması*", *DİA*, XXVI.

_____, "*Mehmed Emin Paşa, Yağlıkçızâde*", *DİA*, XXVII.

CEZAR, Yavuz, *Osmanlı Maliyesinde Bunalım ve Değişim Dönemi (XVIII. yy'dan Tanzimat'a Mali Tarih)*, İstanbul 1986.

ÇALIŞKAN, Muharrem Saffet, "*Enverî Sadullâh Efendi ve Tarihi'nin I. Cildinin Metin ve Tahlili (1182-1188/1768-1774)"*, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitütüsü, Doktora Tezi, İstanbul 2000.

EMECEN, Feridun M.,"*Osmanlı Divanının Ana Defter Serileri: Ahkâm-ı Mîrî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâm-ı Şikayet*", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, III/5 (2005).

GENÇ, Mehmet, "*18. Yüzyılda Osmanlı Ekonomisi ve Savaş*", Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet ve Ekonomi, İstanbul 2000.

HALAÇOĞLU, Yusuf, " *Osmanlılarda Ulaşım ve Haberleşme (Menziller*)", PTT Genel MüdürlüğüYayını, Ankara 2002;

_____ "*Osmanlı Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı*", Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1991

İLGÜREL, Mücteba, "*Hamza Paşa, Silâhdar*", DİA, XV.

KÖSE, Osman, "*1774 Küçük Kaynarca Antlaşması*", Ankara 2006.

KURTOĞLU, Fevzi, *"1768-1774 Türk-Rus Harbinde Akdeniz Harekâtı ve Cezayirli Gazi Hasan Paşa"*, İstanbul 1942.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, "*Mühimme Defteri*", DİA, XXXI.

_____, "Mühimme Defterlerindeki Muâmele Kayıdları Üzerine", *Tarih Boyunca Paleografya ve Diplomatik Semineri, 30 Nisan-2 Mayıs 1986, Bildiriler*, İstanbul 1988.

NAGATA, Yuzo, "Muhsinzâde Mehmed Paşa", *DİA*, XXI

PAKALIN, Mehmet Zeki, "Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü" MEB, III

SAHİLLİOĞLU, Halil, "Bir Mültezimin Zimem Defterine Göre XV. Yüzyılın Sonunda Osmanlı Darphane Mukataaları", *İktisat Fakültesi Mecmuası*, XXIII/1-2 (1963).

_____, "*H. 951-952 tarihli ve E-12321 numaralı Mühimme Defteri"*, Topkapı Sarayı Arşivi, İstanbul 2002.

SARICAOĞLU, Fikret, "İvazzâde Halil Paşa", *DİA*, XXIII.

TANSEL, Salâhattin, "1768 Seferi Hakkında Bir Araştırma", *DTCF Dergisi*, VIII/4 (Ankara 1950).

TEMELKURAN, Tevfik, "Divân-ı Hümâyûn Mühimme Kalemi", *TED*, 6 (İstanbul 1975).

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı "*Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı"*, Ankara 1988.

_____, "*Osmanlı Tarihi",* IV, Ankara 1995.

YILMAZÇELİK, İbrahim, "*XIX Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır (1790-1840)"*, Doktora, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü,Elazığ, 1992

168 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİNİN ÖZETİ

Hüküm:794

Bükreş'i istila eden Moskovlu'nun Boğdan, Fokşan ve diğer havalilerde takip edilerek buraların düşmandan temizlenmesi. Askerin Tuna'dan beri tarafa geçmemesi konusunda gereken dikkatin gösterilmesi.

Hüküm: 795

Eflak Beyi Manulaki'nin Bükreş ve havalisindeki ahalinin iskan ve ziraatle iştigalleri konusunda gereken itinayı göstermesi ve ahaliyi zulmden koruması.

Hüküm: 796

Tamamlanmak üzere olan İsakçı köprüsünün muhafazası için Filoridin Kaptanı Ali Kaptan'ın ve maiyyetinin tayin edilmesi.

Hüküm:797

İsakçı köprüsünün muhafazası ve techizi için Filoridin Kaptanı Ali Kaptan'ın tayini.

Hüküm:798

İsakçı köprüsünün muhafazası için Tuna'nın ocaklık şaykalarının tayini.

Hüküm: 799

Mora'nın muhafazası için Manastır, Filorina, Kesriye, Horpeşte, Sarıgöl ve sair vilayetlerde memuriyetsiz kalan ayan, iş erleri ve savaş erbabından on beş bin güzide asker tertip edilip sevk edilmesi.

Hüküm: 800

Asker yazılması ve yollanmasına memur olan Dukakin sancağı mutasarrıfının asker sevki esnasında Üsküp ahalisinden zorla aldığı akçe ve eşyaları iade etmesi, Üsküp ahalisine zarar vermemesi.

Hüküm: 801

Rumili ve İbrail muhafızı ve Boğdan canibi Seraskeri Vezir Abdi Paşa maiyyetine tayin edilerek gönderilen topcu, top arabacı, cebeci ve yeniçeriler ile askeri mühimmatın üstü açıklar, gemiler ve sair çamlar vasıtasıyla İbrail'e geçirilmesi.

Hüküm: 802

Korkularından Rusya tarafına iltica edip sonra serbest olan; Kırım Giray Han tarafından suçları affolunan ve daha sonra Kaplan Giray Hana da bağlılık arz eden ve Moskovlu'ya karşı Osmanlı devleti tarafına birlikte hareket eden Kabartay Beyi Can Polat, Kusay Bey, Ham Mirza Bey, Ali Bey, Nevruz Bey, Musa Bey, Tambayoğlu Özdenlerin iltifatlandırılacağı.

Hüküm: 803

Bender muhafazasına tayin olunan lağım bağlayıcı neferatından görevlerine gitmeyenlerin Bender ve Özi kalelerine gönderilmesi.

Hüküm: 804

Özi Kalesi muhafazasında bulunan Dergah-ı mualla yeniçerileri ortalarının icmalden ziyade aldıkları tayinatların miriye geri verilmesi, bundan sonra alacaklarının tayinatlarından tenzilen mahsup edilmesi ve buna inat edenlerin yazılıp bildirilmesi.

Hüküm: 805

Leh müttefiklerinden elçilik ile orduya gelecek olan Raçovil ve adamlarına Macar içinden Vidin'e ve daha sonra yolda engel olunmaması.

Hüküm: 806

Ankara mutasarrıfı Kadı Ahmed Paşa tarafından Ankara sancağından iki yüz nefer asker tahrir edip tedarik etmesi ve geri kalanın da Bender'de tahsil etmesi.

Hüküm: 807

İbrail muhafızı ve Boğdan seraskeri olan Vezir Abdi Paşa maiyyetine memur Rumili eyaleti zuama ve timar erbabının İbrail ve Maçin'e ulaştırılması, istihdamlarına dikkat edilmesi ve geride kalıp hizmetlerine vasıl olmayan neferlerin dirlikleri kaldırılıp mülazımlardan hak edenlere verilmesi.

Hüküm: 808

Hacegan-ı Divan-ı hümayun'dan olup Defter emini olan Veliüddin'in malikane uhdesinde olan Ziştovi sakinlerinden ve Koyunenüklü Halil ve Yamuk Osman ve Sağıroğlu Ahmet ve Kantoğlu İsmail müfsidlerin ve hududa toplanan eşkiyalığa alışmış olanların eski yerlerine iade ve memur oldukları serhadlerine gönderilmesi ve serhadlerinde durmayanların cezalandırılması ve Ziştovi havalisinin eşkiyadan temizlenmesi.

Hüküm: 809

Kili Kalesi muhafazasına memur topcu zabiti Ali'nin Bender ordusuna tayini.

Hüküm: 810

Kırım Hanı maiyyetine ve Bender Kalesi muhafazasına memur askerden firar edenlerin yakalanarak iadeleri, itaat etmeyenlerin cezalandırılması.

Hüküm: 811

Kırım Hanı maiyyetine memur oldukları halde ayrılıp İsmail taraflarına firar edenlerin yakalanıp cezalandırılması.

Hüküm: 812

Kırım Hanı maiyyetine memur oldukları halde ayrılıp İsmail taraflarına giden asakirin Kili naibi tarafından yakalanarak cezalandırılması.

Hüküm: 813

Sünne Boğazı'ndan geçen gemilerde bulunan seferde olan askerlerden ellerinde mürur izni olmayanların yakalanarak hapsedilmesi.

Hüküm: 814

İsmail ve Kili taraflarıyla Sünne Boğazı'na izinsiz gelen asker tayfasının yakalanması.

Hüküm: 815

İsmail'de bulunan Yeniçeri ortaları başbuğu Osman'ın çorbacıları, odabaşıları, zabitan ve efradıyla Timarabad sahrasına gönderilmesi.

Hüküm: 816

Akkirman ve Anadolu tarafından gelen askerlerin Özi ve Bender'e sevklerine ihtimam gösterilerek şu ana kadar ne miktar askerin sevk edildiğinin bildirilmesi.

Hüküm: 817

Bahr-i Siyah'daki Bartın, Amasra, Sinob, Samsun, Trabzon gibi iskelelere gelen gemilerde Kırım Seferi'nden firar eden asker bulunması halinde gemi reislerinin tutuklanması.

Hüküm: 818

Boğdan reayasından olup Moskov'a tabiiyetle isyan edenlerin haklarından gelinmesi; istimân ile gelenlere ise dokunulmaması.

Hüküm: 819

Eflak reayasından isyan edenlerin haklarından gelinmesi, aman dileyenlere dokunulmaması.

Hüküm: 820

Yenişehir Sancağı mutasarrıfı Vezir Mehmed Paşa'nın Çıldır Eyaleti'ne tayini, acilen mahalline varıp mühim hususları Ordu-yı hümayun'a bildirmesi gerektiği.

Hüküm: 821

Sayda Eyaleti kendisine tevcih olunan Çıldır Valisi Vezir Numan Paşa'ya halefi gelinceye kadar yerinden ayrılmamasını gerektiği.

Hüküm: 822

Akkirman ve Kili iskelelerinden gemilerle firari askerlerin kaçmalarına izin verilmemesi.

Hüküm: 823

Eflak memleketindeki haydut tayfası izale edildiğinden ihtiyaçtan fazla olan askerin yeniden tertip olunması.

Hüküm: 824

Eflak memleketi muhafazası için ayrılan on bayrak askerin tayinatlarının Eflak voyvodası tarafından karşılanması.

Hüküm: 825

Filibe ve Tatarpazarı tarafından ihzar olunan askerlerin İbrail muhafazasına gönderilmeleri

Hüküm: 826

İbrail muhafazasına asker sevkedecek olan Bükreş seraskerine Eflak voyvodasının da yardımcı olması gerektiği.

Hüküm: 827

Serturnai Hüseyin'e Kırım Ordusu zabitliği tevcihi.

Hüküm: 828

Mehmed Kethüda'nın Edirne'de cebehâne mühimmatı hıfzına memur cebeciler ağalığına tayini.

Hüküm: 829

Özi Kalesi muhafazına memur olup Babadağı'na gelen iki bin nefer askerin acilen Özi Kalesi'ne ulaştırılmaları.

Hüküm: 830

İzvornik Sancağı mir-i miranı İsmail Paşazade İbrahim'in hazırlıklarını yaparak kapı halkı ile birlikte sefere katılması.

Hüküm: 831

Özi Kalesi'nin muhafazası için acilen asker gönderilmeleri.

Hüküm: 832

İsmail kadısının Kırım Hanı ordusundan firar edenlerin yakalanması ve yardım edenleri cezalandırması.

Hüküm: 833

İsmail kadısının harp etmeğe muktedir olanları toplayarak Kırım Hanı emrine göndermesi.

Hüküm: 834

İsakçı kadısının Ruslardan kaçıp saklanan ve sonradan istiman dileyen reayaya zarar vermemesi.

Hüküm: 835

Radovişte ayanından Binbaşı Mehmed'in Özi Kalesi'nin muhafazası için asker sevketmesi.

Hüküm: 836

İsakçı'dan Dersaadet'e kadar yol üzerinde bulunan kadıların asker firarilerini yakalaması

Hüküm:837

Sivas alaybeylerinin savaş için İsakçı sahrasında hazır bulunmaları.

Hüküm: 838

Karaman alaybeylerinin savaş için İsakçı sahrasında hazır bulunmaları.

Hüküm: 839

Özi muhafızı Ali Paşa'nın Kırkkilise'den gönderilen askerleri istihdam etmesi.

Hüküm: 840

Vezir Abaza Mehmed Paşa'nın savaş meydanından firar eden askerlerin toplanıp tekrar Kırım Hanı emrine göndermesi

Hüküm: 841

Savaş meydanından firar eden askerlerin yeniçeri ocağı tarafından toplanıp tekrar Kırım Hanı emrine gönderilmesi.

Hüküm: 842

Sefere katılmak üzere gönüllü olanların biran önce orduya katılmasının sağlanması.

Hüküm: 843

Düşmana hücum için Ağa Paşa'nın piyadeden dal-kılıç tahrir etmesi.

Hüküm: 844

İmrar eden hacıların güvenliğinin Adana eyaleti sabık yeniçeri ağası Mehmed Paşa tarafından sağlanması.

Hüküm: 844[112]

Süvari ve piyade firari askerlerin Adana Beyisi tarafından Ağa Paşa Ordusuna katılmak üzere acilen gönderilmesi.

Hüküm: 845

Süvari ve piyade firari askerlerin Akşehir mutasarrıfı tarafından Ağa Paşa ordusuna katılmak üzere acilen gönderilmesi.

Hüküm: 846

Özi muhafazasına görevlendirilmişken gitmekten imtina eden askerlerin cezalandırılması.

Hüküm: 847

İsmail Geçidi kadısı Mevlana el-Hac Hüseyin, İsmail'de kaymakam mütevellisi olan Mahmud ve yeniçeri serdarı ve sair zabitanın zuama ve timar erbabından Özi Kalesi'ne gitmeleri için kendilerine tenbih olunan üç neferin ibret için cezalandırılması, ellerinden zeamet ve timarının alınıp başkasına verilmesi

Hüküm: 848

Bender seraskeri ve Rakka Valisi Vezir Mehmed Paşa, Bender'de bulunan Diyarbekir Valisi Mehmed Emin Paşa, Kengiri mutasarrıfı ve kadısı, yeniçeri zabiti, serdar, cebeci, topcu, arabacıbaşı vekilleri, dizdar ve sairenin Kırım Hanı maiyyetindeki Abdi Paşa, Abaza Mehmed Paşa ve Dağıstani Ali Paşa ile birlikte hareket ederek Bender ve Bender ve havalisinden düşmanı atmaları.

[112] Sehven iki kere aynı hüküm numarası verilmiş.

Hüküm: 849

Adana beylerbeyisine ve Kartal'da zabit olan Turnaçıbaşı'nın Kalcı'da düşman ile mukabeleden Rumili askeriyle avdet eden Selanik Geçidi askerlerinin İsakçı'ya gitmesine ruhsat vermemesi, savaşta yaralanların dışındaki askerleri Ağa Paşa ordusuna sevk edilmesi, firar edenlerin cezalandırılması.

Hüküm: 850

İsmail kasabası ve etrafına gelen askerlerin Akşehir mutasarrıfı tarafından Kartal sahrasındaki Ağa Paşa ordusuna sevki.

Hüküm: 851

Babadağı kasabası ve etrafındaki askerleri Ordu-yı hümayun'a intikalleri ile Tolcı tarafından firar eden askerlerin geriye avdet ettirilmeleri için İlbasan mutasarrıfının Babadağı köprüsü üzerinde görevlendirildiği.

Hüküm: 852

Kartal sahrasındaki askerin Ordu-yı hümayun'a bir an evvel intikallerinin Karslızade Paşa tarafından sağlanması.

Hüküm: 853

Abdi Paşa ve Kırım Hanı komutasındaki askerlerin Moskov karşısında dağılmasından dolayı dağılmanın engellenmesi için Vezir Ağa Paşa'nın derhal Kalcı tarafına yardıma gitmesi.

Hüküm: 854

Rumili Valisi Abdi Paşa'nın diğer ordularla ittifak yaparak düşmana hücum etmesi

Hüküm: 855

Abaza Mehmed Paşa'nın diğer ordularla ittifak yaparak düşmana hücum etmesi

Hüküm: 856

Kalcı'dan firar eden askerlerin İsmail kadısı ve zabiti tarafından İsmail'den geri çevrilmeleri.

Hüküm: 857

Firar eden askerlerin Kili kadısı tarafından geri çevrilmesi.

Hüküm: 858

Hacı Paşazade Mehmed'e Arnavud eşkiyası tehlikesini önleme karşılığında Delvine mutasarrıflığının verilmesi.

Hüküm: 859

İlbasan Mutasarrıfı Süleyman Paşa'nın İsakçı'dan Prevadi'ye kadar yol üzerindeki çayırlarda bulunan askeri biran evvel orduya sevk etmesi.

Hüküm: 860

Emniyet olmadığından dolayı korkuya kapılıp İsmail kasabasından ayrılmak isteyen ahalinin cephede yeterince asker olmadığı için Süleyman Paşa tarafından geri çevrilmeleri.

Hüküm: 861

Babadağ köprüsünde ikamete memur İlbasan Mutasarrıfı Süleyman Paşa'nın Tolcı'ya gelip İsmail'den evleri ile gelenleri geriye göndermesi.

Hüküm: 862

Kartal'da bulunan Yeniçeri Ağası Mehmed Paşa'nın başbuğ tayin edilmesi, Abdi ve Abaza Paşalarla birlikte siperleri ele geçiren düşman üzerine birlikte hücum etmesi.

Hüküm: 863

Sivas alaybeylerinin üç gün içinde Kartal sahrasındaki Serdar-ı Ekrem ordusuna katılmaları.

Hüküm: 864

Karaman alaybeylerinin üç gün içinde Kartal sahrasındaki Serdar-ı Ekrem ordusuna katılmaları.

Hüküm: 865

Ordu zahire ve askerinin İsakçı'dan nakli, Sancak-ı şerifin muhafazası için Maraş beylerbeyi Ömer'in görevlendirilmesi ve bir an evvel İsakçı'ya ulaşması gerektiği.

Hüküm: 866

Rumili Valisi Abdi Paşa'nın İsmail kasabası ve etrafının muhafazasına görevlendirilmesi.

Hüküm: 867

Abaza Mehmed Paşa'nın Kırım Hanı maiyyetine askeri ile birlikte hareket etmesi.

Hüküm: 868

Ordunun Kartal sahrasında bozguna uğraması ve Rumili'nin tehlikeye düşmesinden dolayı Rumili'nin sağ kolundaki kaza ve kasabalardaki kadıların asker toplayıp cepheye göndermesi.

Hüküm: 869

Memleketin düşman ve eşkiya saldırısından muhafazası için Vidin canibindeki bayrakların küşadı ve askerin hazır bulundurulması.

Hüküm: 870

İbrail Kalesi'nin muhafazası için Maçin, Hırsova ve Silistre'deki eli kılıç tutanların İbrail'e gönderilmeleri.

Hüküm: 871

Niğbolu ve Tuna sahillerinin Moskov saldırılarına karşı savunmak için Plevne, Lofça, Selvi, Ayvaraca, İzladi ve İslimye'deki yeniçeri ve kul oğlanlarının Niğbolu'ya sevk edilmeleri.

Hüküm: 872

Tırnova, Osmanpazarı, Eskicuma, Hazergrad, Şumnu ve Karinabad kazalarındaki yeniçeri ve kul oğlanlarının Ruşçuk'a savunmaya gitmeleri.

Hüküm: 873

Yenipazar, Kozluca ve Prevadi kazalarındaki yeniçeri ve kul oğlanlarının Silistre'yi savunmaları.

Hüküm: 874

Babadağı, Karaharman, Köstence, Minkalya, Kuvarna, Balçık ve Varna yeniçerileri ile kul oğlanlarının Tolcı ve Sünne Boğazı'nı korumaları.

Hüküm: 875

Hacıoğlupazarı yeniçeri ve kul oğlanlarının Hırsova'yı korumalrı

Hüküm: 876

Tatar kabilelerinin Tolcı korumaya gitmeleri.

Hüküm: 877

Maraş beylerbeyisi Ömer'in vakit kaybetmeksizin orduya katılması.

Hüküm: 878

İbrail Kalesi'nde kalması gerekirken ahaliyi ve askeri Balçık'a götüren İbrail nazırı vekilinin bu itaatsizlik ve hıyanetinden dolayı vazifeden alınıp başkasının tayin edilmesi ve yakalanıp cezalandırılması için orduya gönderilmesi.

Hüküm: 879

Kırım Hanı seraskeri Vezir Silahdar Mehmed Paşa'nın maiyyetindeki bütün kuvvetleriyle Kartal, İsakçı ve İsmail'i savunması.

Hüküm: 880

Özi Muhafızı Vezir Ali Paşa'nın maiyyetindeki bütün kuvvetleriyle Kartal, İsakçı ve İsmail'i savunması.

Hüküm: 881

Bender Seraskeri Vezir Mehmed Paşa ve Vezir Mehmed Emin Paşa'nın maiyyetindeki bütün kuvvetleriyle Kartal, İsakçı ve İsmail'i savunmaları.

Hüküm: 882

İbrail muhafazasında görevli Sadık Mehmed Paşa ve Niğbolu Muhafızı Vezir Süleyman Paşa'nın maiyyetindeki bütün kuvvetleriyle Kartal, İsakçı ve İsmail'i savunmaları.

Hüküm: 883

Vidin muhafızı Vezir Mehmed Paşa'nın maiyyetindeki bütün kuvvetleriyle Kartal, İsakçı ve İsmail'i savunması.

Hüküm: 884

Silistre nizamına memur Vezir Sarim İbrahim Paşa'nın maiyyetindeki bütün kuvvetleriyle Kartal, İsakçı ve İsmail'i savunması.

Hüküm: 885

Tolcı ahalisinin emniyetlerinin sağlanıp korku ve dehşete kapılarak başka yerlere gitmelerine mani olunması.

Hüküm: 886

Tolcı önlerindeki gemi ve kayıkların ayrılmalarına izin verilmeyip sadece İsakçı'dan dönenlere izin verilmesi.

Hüküm. 887

Rumili'deki timar ve zeamet sahipleriyle alaybeylerinin Rumili Valisi Abdi Paşa'nın emrinde olmak üzere bayrakları altında toplanıp bölgeyi muhafaza için Moskova karşı koymaları.

Hüküm: 888

Tolcı'dan İsmail ve sair yerlere firarların Tolcı dizdarı tarafından önlenmesi

Hüküm: 889

Canik Muhassılı ve Trabzon Mutasarrıfı Mir Ali'nin Tolcı'da gemilerde gizlenen firarileri toplayıp İsmail'e dönmesi

Hüküm: 890

Hüseyin Hüsnü Paşa ve Hamza Balizade'nin muhafazasıyla görevlendirildikleri Eflak hududundaki Fokşan'a gitmeleri.

Hüküm: 891

Esir edilen Moskov generali Zoriç ve dört yüzbaşının İsakçı iskelesinden kaçmalarına izin verilmeyip emniyetle İstanbul'a getirilmeleri.

Hüküm: 892

Kırım Hanı Kaplan Giray Han, Rumili Valisi ve İsmail Muhafızı Vezir Abdi Paşa ve Abaza Mehmed Paşa'nın takviye kuvvetler gelinceye kadar savunmada kalmaları.

Hüküm: 893

İsmail kadısı, müftüsü, yeniçerileri ve ahalisinin oradaki kuvvetlere verdikleri destek ve gösterdikleri gayretlerin devam etmesi.

Hüküm: 894

Niğbolu'da bulunan Vezir Süleyman Paşa'nın maiyyetiyle derhal İbrail Kalesi'ni muhafazaya gidip gelişen hadiseleri orduya bildirmesi.

Hüküm: 895

Kartal'dan İsakçı'ya gelen Boğdan seraskeri Abdi Paşa ve Vezir Abaza Paşa kuvvetleri İsmail'e girdiklerinde düşman arasındaki hastalık yüzünden geri dönüp firar edenleri tayinatlarının verilmeyip askerlikten uzaklaştırılmaları ve ahaliden sayılmamaları.

Hüküm: 896

Düşmanın Tuna sahillerine saldırma ihtimali olduğundan İbrail Kalesi muhafazasında olan Serturnai Veli'nin; yamakları istihkam etmesi ve askerlerin kaleden çıkartmaması. Serhadde gelmesi emr edilenlerden serhadde gelmeyenleri arz edip defterini göndermesi ve esamileri olmayanlardan dal-kılıç tahrir edip gece-gündüz İbrail'in savunulmasında bulunması

Hüküm: 897

Gölbaşı'ndaki bozgun haberi üzerine Kili'nin terk edilmeyip yeterli top, cephane ve zahire bulunduğundan kalenin muhafazasına devam edilmesi.

Hüküm: 898

Bükreş seraskeri Vezir Mehmed Paşa'nın Fokşan'ın korunması hususunda azami gayreti göstermesi.

Hüküm: 899

Düşmanın veba hastalığı ile uğraştığından düşmana saldırı fırsatının değerlendirilmesi için Edirne Bostancıbaşısı'nın bir ferdin bile kaçmasına izin vermeden orduya katılması.

Hüküm: 900

Karadenizde'ki Karaharman, Varna ve Minkalya'daki kuvvetlerin bir ferdin bile kaçmadan orduya katılması

Hüküm: 901

Kili'nin savunmasında azami gayret gösteren Rumili beylerbeyiliği payeli Mustafa Paşa ve Üsküb, Delvine, Yanya, Avlonya, Ohri, İskenderiye ve Tırhala sancakları alaybeyilerinden piyade ve topcu asker ile zahire ayrıca kelle ve esir getireceklere dağılmak üzere yedi bin beş yüz kuruş gönderildiği.

Hüküm:902

İbrail taraflarında para karşılığında esir ve İbrail dışına çıkması yasak kişileri kaçırma hadiselerine engel olunması ve bu işi yapanların yakalanarak cezalandırılması.

Hüküm: 902[113]

Kili Kalesi'nin korunması için Eski Kili ve Tolcı taraflarında ikamet edenlerin eli silah tutanların Kili Muhafızı Mustafa Paşa emrine girerek kale savunmasına gitmesi.

Hüküm: 903

[113] Sehven mükerrer yazılmış.

Defter-i hakani kâtipleri için belirlenen miktardan fazla ücret talep edilmemesi ve kayıtların belirtilen usüllere göre yapılmasının gerekenlere Erzurum valisinin tenbih etmesi.

Hüküm: 904

Tuna sahillerinin düşmandan korunması için muhtarlar tarafından ahaliden asker toplanıp tayinatlarının da Ruscuk ayanı Çelebi Ağa tarafından temin edilmesi.

Hüküm: 905

Tolcı Kalesi'nin muhafazası için Tolcı Kalesi muhafızının yeterli asker istihdam etmesi.

Hüküm: 906

Yergöğü istilasında görev yapan altı neferin tayinatlarının verilmediği yolundaki şikayetlerin Yergöğü Kalesi muhafızı tarafından araştırılması.

Hüküm: 907

Bükreş seraskerinin Bükreş ordusunda görevli topcu neferatından açık ettikleri ulufelerini istida edenlerin ulufelerinin isimlere göre tashih ederek orduya bildirmesi.

Hüküm: 908

Topcubaşı Mehmed Hacı Mehmed Emin'in ordu toplarının neferatının bazılarının karşıda kalması ve bazılarının da firar etmesi sebebiyle idare edilmesi mümkün olmadığından bir an önce topcu temin etmesi.

Hüküm: 909

İbrail Kalesi muhafızının İbrail Kalesine tayin edilen on beş lağımcının görevde olup olmadığını bildirmesi.

Hüküm: 910

İbrail Kalesi muhafızının İbrail Kalesi'ne tayin edilen on beş humbaracının görevde olup olmadığını bildirmesi.

Hüküm: 911

Tuna sahillerinin Moskov keferesinin saldırılarından korunması için gereken tedbirin alınması, İbrail Kalesi'nin askeri kuvvetinin artırılması.

Hüküm: 912

Daha önce Vidin Kalesi'nin muhafazası için üç bayrak altında toplanmış olan üç yüz atlı neferin Kara Eflak havalisini korumada göstermekte oldukları başarından dolayı muhafızlık memuriyetlerinin devam olunması.

Hüküm: 913

Tuna havalisinin Moskov keferesinden korunması için Hotin Kalesi'nde tutulan askerlerin ve yeniden oluşturulacak kuvvetlerin İbrail Kalesi'ne gönderilmesi.

Hüküm: 914

Hırsova kazası naibinin Eflak tarafından kayıklarla Tuna'yı geçerek firara teşebbüs eden askerleri yakalaması ve bu tür geçişlere izin vermemesi.

Hüküm: 915

Alaiye Sancağı mutasarrıfı ve İbrail Kalesi muhafazasında memur Mehmed Sadık Paşa'nın İbrail Kalesi'ne memur askerlerin Tuna'da çalışan kayıkları zorla ele geçirip kalenin muhafazasından kaçmaya cüret ettiklerinden kendilerini geri dönmeleri için çağrı yapması, dönmeyenlerin ise yerlerinde heder edileceğinin civara bildirmesi.

Hüküm: 916

Bükreş canibi seraskeri Vezir Mehmed Paşa'nın İbrail Kalesi'ni muhafazaya memur askerlerin firarını teşvik eden asker reislerini tespit ederek suçluları cezalandırlması.

Hüküm: 917

Fırkate kaptanlarından Sünne Boğazı'nda mukim Mudurnılı Mehmed Kaptan'ın Sünne Boğazı muhafazasından izinsiz olarak firar ederek askerleriyle birlikte kayıklar ve diğer gemilerle Canik'e gitmek üzere hareket eden Canik Muhassılı Ali Bey'in gemilerinin boğazdan dışarı firarlarının yasaklaması.

Hüküm: 918

Sünne Boğazı ve havalisi muhafazasına memur fırkateler kaptanlarının Tuna savunmasına tayin olunan donanmaya ait Üsküdar kayık ve mavnalarıyla Canik muhassılının sefinelerinin firaren Canik'e gitmek üzere yola çıktıkları bildirildiğinden mani olunması.

Hüküm: 919

Rikab-ı hümayunum kaymakamı Vezir Mehmed Paşa'nın firarı teşvik ve tahrik eden Üsküdar kayıkları ashabından Musullıoğlu'nu cezalandırması.

Hüküm: 920

Kili Kalesi'ni muhafazaya memur fırkateler Başbuğu Halil Kaptan'ın ve emrindeki askerin kaleyi savunmayıp perişan olarak Sünne Boğazı'na geldiğini bildirmesi üzerine kendisinin emrindeki kuvvetlerle kaleye dönüp kale içinde kalmış olan Ermeni ahali ile birlikte askeri kuvvet takviyesi gelene kadar kaleyi savunmaya çalışması şartıyla suçunun affedileceği.

Hüküm: 921

Kili kadısı, müftüsü ve diğer görevlilerin Kili Kalesi muhafazasından firar edenleri cezalandırması ve takviye kuvvet gelene kadar kalenin savunulmasına gayret gösterilmesi.

Hüküm: 922

Kili Kalesi'nin muhafazası ve yönetimine liyakatından dolayı tayin edilen Abdi Paşa'ya kalenin muhafazasından kaçan ahalisinin gelirini kaleyi muhafaza için gayret gösterenlere verilmesi ve kalenin muhafazasına devam edilmesi.

Hüküm: 923

Kili'nin savunmasına memur olan Ali Paşa ve diğer askerlerin kale savunmasında gösterdikleri gayretten dolayı ödüllendirilecekleri.

Hüküm: 924

Dergah-ı muallam kapıcıbaşlarından Karadeniz sahilinde mukayese zahiresi mübaşiri olan Seyyid Mehmed ve Varna kadısı ve Varna'da yeniçeri zabiti olan

turnacıbaşı'sının Varna'ya geldiği bildirilen mechul şahsın elindeki patent kağıdı ve yanındaki sepetleriyle birlikte teslim etmesi.

Hüküm:925

Niğbolu Kalesi'ne memur Süleyman Paşa'nın İbrail'nin savunmasına tayin edilmesinden ahali tarafından endişeyle karşılanmasına gerek olmadığı ve Niğbolu'da herhangi bir tehlike olmadığından Süleyman Paşa'nın İbrail'e gitmesine engel olunmaması.

Hüküm: 926

İbrail Kalesi savunmasına memur edilen Süleyman Paşa'nın bir an önce gitmesi.

Hüküm 927

Hacıoğlupazarı kazasına serdar tayin olunan İsmail'in zahire mübaşiri Hacı Mehmed'e askerin zâhiresinin temini hususunda yardımcı olması.

Hüküm: 928

Donanma-yı hümayun başbuğu Ebubekir Kaptan'ın Tuna'ya memur kalyonların tersaneye geri döndürtmesi.

Hüküm: 929

Bağdad Defter Emini Veliüddin'in bayrak emaneti hizmetinde bulunanların birikmiş mîri akçelerinin tahvillerinin sahiplerine vermeyip toptan defteriyle Defterhane-i amire'ye göndermesi.

Hüküm: 930

Ordu-yı hümayun tahtürrevancının ordu hizmetinde bulunan hükkam tayfasının bahşişleri ve ücretlerini ellerine verip hizmetlerini terk etmemeleri ve kanunsuz ücret talep edenlerin cezalandırılacığının ordu valisi Mevlana Nimetullah'a bildirmesi etmesi.

Hüküm: 931

Küffar saldırısına maruz kalan İsmail kasabasının savunması için beş yüz kişilik yeni asker sevk olunması.

Hüküm: 932

Daha önce küffar saldırısına maruz kalan İsmail kasabasının muhafazası için asker toplatılması emrinin henüz yerine getirilmediğinden bu hususda gerekenin Babadağı, Hacıoğlupazarı, Köstence, Minkalya, Kuvarna, ve Varna kadı ve sair görevliler tarafından yapılması.

Hüküm: 933

Sünne Boğazı'nın muhafazasına memur fırkateler kaptanı Ebubekir Paşa'nın Çirmen Mutasarrıfı Abdi Paşa ile birlikte Sünne Boğazı'nın savunması için hiçbir mazeret gösterilmeden gereken gayretin göstermesi.

Hüküm: 934

İslimye, Lofça, Servi, İvraca, İzladi ve Plevne mahkemeleri kadı ve yardımcılarının kazalarında bulunan umûmen yeniçeri dilaverleri ve kul oğulları bahadırlarını mübaşir marifeti ve ehl-i İslamın ittifakıyla ihrac ve acilen Niğbolu'yu korumaya gönderilmeleri.

Hüküm: 935

Tırnova, Osmanpazarı, Eskicuma, Hazergrad, Şumnu, Karînâbâd kazalarının kadı ve yardımcılarınınve bu husûsa mukaddem ocakdan tayin oluna mübâşeret ve serdarı eli kılıç tutan erlerinin ittifakla Ruscuk havalisini korumaya gitmeleri.

Hüküm: 936

Yenipazar, Kozlıca ve Prevâdi kazalarının kadı ve yardımcıların kazalarında bulunan neferatı mübaşir marifeti ve ehl-i İslâmın ittifakıyla ihrac ve acilen Silistre havalisini korumaya gönderilmeleri.

Hüküm: 937

Babadağı, Varna, Minkalya ve Tekfurgölü kazalarında İsmail Kalesi'nin düşmandan kurtarılması için asker tedariki için verilen emrin tebliğ edildiği şerhi; Babadağı, Karaharman, Köstence, Minkalya, Kuvarna, Balçık ve Varna kazalarının kadı ve yardımcısının mübaşir marifeti ve ehl-i İslâmın ittifakıyla ihrac ve acilen Tolcı ve Sünne Boğazını ve havalisi korumasına gönderilmeleri.

Hüküm: 938

Hacıoğlupazarı kadı, mübaşir ve sairenin ehl-i İslâmın ittifakıyla bir dakika mukaddem ihrac ve acilen Hırsova Kasabası ve havalisi muhafazasına gitmeleri.

Hüküm: 939

Dergah-ı muallam kapıcıbaşılarından Karadeniz sahili zahire mübaşiri olan Seyyid el-Hac Mehmed'in ve İsakçı'dan Asitane'ye kadar olan yerlerdeki kazaların kadı ve yardımcılarının ordudan kaçan askerlerin yakalayıp habsetmesi ve görevini yapmayanların cezalandırması.

Hüküm: 940

İsmail kasabasının istilası sebebiyle Tolcı Kalesi ve kasabasının korunması elzem olduğundan Feraşeli Mehmed'in Tolcı Kalesine muhafız tayin olduğu ve derhal kapı halkıyla memuriyetine gitmesi.

Hüküm: 941

İbrail Kalesi muhafazasına tayin olunan Karaman Valisi Vezir Süleyman Paşa'nın ve biran önce İbrail'i korumaya gitmesi.

Hüküm: 942

Niğbolu Sancağı mutasarrıfı Abdurrahim'in biran önce iki yüz elli neferle orduya katılması.

Hüküm: 943

Kili Kalesi'ndeki askerlerin hamiyetsizlik ve vire sevdasıyla kaleyi düşmana teslim etmesinden dolayı Kili Kalesi muhafazasından sarf olunarak Sünne Boğazı muhafazasına tayin edilen Çirmen Sancağı mutasarrıfı Abdi Paşa'nın havalideki İslam davası sevdasında olanları toplayıp Sünne muhafazasında iştigal etmesi; Tuna'ya mukaddem tertip olunan Donanma-i hümayun gemileri üzerlerine riyâle payesiyle başbuğ nasb olunan Bekir Kaptan'ın geri gitmek sevdasında olan askerleri toplaması ve tarafına gereken zâhire ve tahrir olunacak neferat içün icab eden meblağın mikdar ve keyfiyetini Ordu-yı hümayun tarafına acilen bildimesi ve Sünne Kalesi'ne gidip muhafazada bulunması.

Hüküm: 944

Dergah-ı muallam kapıcıbaşılarından Karadeniz zahire mübaşiri Seyyid el-Hac Mehmed, Prevâdi, Yenipazar, Şumnu, Hazergrad, Cum'a, Kozlıca, Hacıoğlupazarı, Balçık, Minkalya ve sair ol havalide olan kazaların hükkam ve zabitan ve ayanının Tuna sahillerinin muhafazasına gerekli olan asker ve zahireyi biran önce eriştirmeleri.

Hüküm: 945

Tolcı naibine ve yeniçeri zabiti ve sair zabitanının Kili Kalesi'nin tahliyesine sebep olan Kili ahalisinden Krandişeli Topcuoğlu'nu yakalayıp orduya göndermeleri.

Hüküm: 946

Babadağı kadısına ve yeniçeri serdarına ve sair zabitanının Babadağı'nda olduğu ihbar olunan Mande oğlu Halil'i yakalayıp orduya göndermeleri.

Hüküm: 947

Vuku bulan perişânlık sebebiyle İslam askerinin sancağ-ı şerîfe kıyâm eylemeyip Anadolu ve uzak vilayetlerin ahalilerinden olanlar birer neferiyle memleketlerine gittiklerinden İsmail ve Kili kasabaları bir küffâra giriftâr olduğundan memleketlerine dönen neferatın çavuşlar marifetiyle buldurulması; Babadağı ve Karadeniz sahilinden Varna'ya kadar olan kazaların askeri Sünne ve Tolcı muhafazalarına, Prevadi ve Hacıoğlupazarı kazalarının askeri Hırsova ve Maçin'den ve Şumnu ve Hazergrad ve Karinabad ve Tırnova askeri Ruscuk muhafazasına, ve Yenipazar ve Kozlıca ve Osmanpazarı askeri Silistre muhafazasına, ve Plevne ve Lofca ve İvraca ve Selvi ve İzladi askeri Niğbolu muhafazasına sevk olunmaları.

Hüküm: 948

Özi Kalesi muhafızı iken Akkirman Kalesi muhafızlığına tayin olunan Bozok ve Kengiri Mutasarrıfı Selman Paşa-zade'nin kapı halkıyla Özi'den hareket ederek acilen Akkirman'a varması ve kalede mevcud olan mühimmat, levazımat ve topları yerli yerine yerleştirmesi ve Kartal ve İsmail caniblerinden ol taraflara varıp Akkirman'a dahil ve mevcud olan yeniçeri ve cebeci ve top ve top arabacı ocakları çorbacıları ve askerinin gereği gibi tanzim ederek kale muhafazasında gayret göstermesi.

Hüküm: 949

Bozok ve Kengiri Mutasarrıfı Selman Paşa'nın Akkirman Kalesi muhafızlığına tayin olunduğu; Akkirman muhafazasında hâlâ yeniçeri zabiti olan Serturnai Seyyid Osman, Cebecibaşı vekili Ali Kethüda ve dizdarı el-Hac Mustafa ve sol kol ağası Seyyid Ahmed ve yerli topcıbaşısı Mehmed ve sairenin kalenin muhafazasına ihtimam göstermeleri; kaledeki askerin firarına ruhsat verilmemesi, firar edenler olursa emlak ve akarının kaledeki askere taksim edileceği.

Hüküm: 950

Akkirman Kalesi'nin Özi müzafatında olması hasebiyle Özi Kalesi'nin ve havalisinin muhafızı Vezir Ali Paşa'nın kendi kapı halkıyla Akkirman'a gönderilmesi ve neferatının Akkirman muhafazasında istihdam edilmesi.

Hüküm: 951

Eflak, İbrail ve havalilerinin reayasına çeteler tarafından zulm edilip emval ve eşyalarını gasb edilmesine mani olunması.

Hüküm: 952

Düşmanın Kili ve İsmail'e hücumlarından dolayı Tuna havalilerindeki kale ve kasabaların ve özellikle Hırsova'nın muhafazası için Teke ve İçil sancakları mutasarrıfı Vezir Abaza Paşa'nın tayini ve derhal memuriyetine kıyam eylemesi.

Hüküm: 953

Hırsova Kalesinin muhafazası için miri beşyüzbeşicilerden Humbaracızade Seyyid ve Balyalı Mehmed Emin'in levendatı ile Hırsova muhafızı Vezir Abaza Mehmed Paşa'nın maiyyetine memur kılınması.

Hüküm: 954

Ordudan firar eden sipah, silahdar ve bölükan-ı erba'a ocakları neferatları çavuş marifeti ile yakalanıp orduya iade edilmesi.

Hüküm: 955

Rumili'nin sağ kolu yemin ve yesarının ordudan firar eden sipah, silahdar ve bölükan-ı erba'a ocakları neferatlarının çavuş marifeti ile yakalatıp orduya iade etmeleri.

Hüküm: 956

Rumili'nin sol kolu yemin ve yesarının ordudan firar eden sipah, silahdar ve bölükan-ı erba'a ocakları neferatlarını çavuş marifeti ile yakalatıp orduya iade etmeleri.

Hüküm: 957

İsakçı kasabasının meşta için neferatının az olmasından dolayı on beş akçe yevmiye ile yüz nefer tashih olunup Varna kayıkları ile İsakçı'ya gönderilmesi.

Hüküm: 958

Sene-i sabıkda mevacibe müstehakk olan meşta-nişin neferata mevaciblerinin taksim ettirilmesi.

Hüküm: 959

İbrail'in muhafazası için Niğbolu muhafızı olan Karaman Valisi Vezir Süleyman Paşa'nın memur tayini, Vezir Süleyman Paşa'nın memuriyetine varıncaya kadar etrafa karakollar tayin edilerek düşmandan muhafazasına dikkat gösterilmesi.

Hüküm: 960

İbrail muhafazasına tayin edilen sabık Niğbolu muhafızı Vezir Süleyman Paşa'nın İbrail'e gitmesi için tekiden.

Hüküm: 961

İbrail Kalesi'nin düşmandan muhafazasına ihtimam ve dikkat gösterilmesi, kale muhafazasında olan neferatın kaleden firarının engellenmesi ve firar edenlerin cezalandırılması.

Hüküm: 962

Haseki el-Hac Halil maiyyetinde bulunan neferatın ber-mutad kaide-i kadim tashihlerini be-dergah eyleyip mevaciblerinin tanzim edilip defter tashihlerinin gönderilmesi.

Hüküm: 963

Bahar mevsimine dek Asitane'de iki yüz top altışar kayış olmak üzere yüz kıt'ası üçer vukkıye, yetmiş beş kıtası beş vukkıye ve yirmi beş kıtası yedişer vukkıye çapında top dökülmesi.

Hüküm: 964

Tuna sahili ve kasabalarının düşmandan muhafazası için elzem mahallerin istihkamı ve reayanın emniyetinin sağlanması için Babadağı ve Tuna sevahili seraskerliğine Vezir Dağıstani Ali Paşa'nın memur tayin edilmesi.

Hüküm: 965

İbrail Kalesi muhafazasında bulunan mevcud askerin mevaciblerini taksim ve tevzi etmek üzere tayin olunan dergah-ı muallam yeniçeri kalemi halifelerinden Kisedar-ı sani Seyyid Osman Halife marifetiyle mevaciblerin hak edenlere verilmesi, kale muhafazasında bulunmayan askerin mevaciblerinin hazine-mande olmak için tahrir edilip cezalandırılması.

Hüküm: 966

Boğdan canibi seraskerliği verilen Rumili ve İbrail muhafızı vezir Abdi Paşa'nın maiyyetinde bulunan Rumilin zuama, timar erbabı ve sipah binbaşılarından Kara Molla yanında bulunan bin nefer sergendeçtiyi Boğdan serhaddinin düşmandan muhafazası için münasip görülen yerlerde istihdam etmesi, emre mugayir hareket edenlerin cezalandırması.

Hüküm: 967

Vidin Kalesinde mevcud topların azlığından dolayı kul oğullarından yüz nefer tashih olunup gönderilmesi.

Hüküm: 968

İbrail muhafızı ve Boğdan canibi serasker maiyyetine memur kılınan ve İbrail Kalesi hizmetini terk eden askerin buldurulup İbrail'e gönderilmeleri, muhalefet edenlerin cezalandırılmaları.

Hüküm: 969

Bender Kalesi'nde olan Maraş eyaleti zuama ve erbabının başka tarafa memuriyetleri emr olunmadıkça Hırsova muhafızı Vezir Abaza Mehmed Paşa'nın maiyyetinden firar edenlerin nan-parelerinin ref olunup haklarından gelineceği.

Hüküm: 970

Abaza Mehmed Paşa maiyyetindeki Adana eyaleti zuama ve erbabı timarından ayrılmış olan askerin nan paresinin ref olunup hakkından gelineceğine dair tekiden.

Hüküm: 971

Tuna'nın karşı tarafında meks ve firar üzerinde olan düşmanın terakki etmemesi ve Tuna sahillerinin düşmandan muhafazası ve gaza için her haneden bir nefer ihrac edilip serdengeçti bayrağı altında İbrail'e gönderilmesi.

Hüküm: 972

Sünne ceziresi için top arabaları inşası, tesviyesi ve muayenehanesi için Top arabacıbaşısı el-Hac Mehmed'in vekil tayin edilmesi.

Hüküm: 973

Tuna'nın karşı tarafında meks ve firar üzerinde olan düşmanın terakki etmemesi ve Tuna sahillerinin düşmandan muhafazası ve gaza için her haneden bir nefer ihrac edilip serdengeçti bayrağı altında İbrail'e gönderilmesi için tekiden.

Hüküm: 974

Edirne kadısının Asitane'de gelecek sene için tertip ve tekmil edilecek üç yüz kıta top arabalarının mühimmat, koşum ve yedek edevatının Ordu-yı hümayuna nakli için Asitane'de bulunan top arabaları neferatlarının tashih edip mübaşir marifetiyle ocağa göndermesi.

Hüküm: 975

Siroz valisi'nin Asitane'de gelecek sene için tertip ve tekmil edilecek üç yüz kıta top arabalarının mühimmat, koşum ve yedek edevatının Ordu-yı hümayuna nakli için Asitane'de bulunan top arabaları neferatlarının tashih edip mübaşir maerifetiyle ocağa göndermesi.

Hüküm: 976

Tırnova kazası naibinin Asitane'de gelecek sene için tertip ve tekmil edilecek üç yüz kıta top arabalarının mühimmat, koşum ve yedek edevatının Ordu-yı hümayun'a nakli için Asitane'de bulunan top arabaları neferatlarının tashih edip mübaşir maerifetiyle ocağa göndermesi.

Hüküm: 977

Keşan kazası naibinin Asitane'de gelecek sene için tertip ve tekmil edilecek üç yüz kıta top arabalarının mühimmat, koşum ve yedek edevatının Ordu-yı hümayun'a nakli için Asitane'de bulunan top arabaları neferatlarının tashih edip mübaşir marifetiyle ocağa göndermesi.

Hüküm: 978

Çergeş kazası naibinin Asitane'de gelecek sene için tertip ve tekmil edilecek üç yüz kıta top arabalarının mühimmat, koşum ve yedek edevatının Ordu-yı hümayuna nakli için Asitane'de bulunan top arabaları neferatlarının tashih edip mübaşir marifetiyle ocağa göndermesi.

Hüküm: 979

Gerede valisinin Asitane'de gelecek sene için tertip ve tekmil edilecek üç yüz kıta top arabalarının mühimmat, koşum ve yedek edevatının Ordu-yı hümayuna nakli için Asitane'de bulunan top arabaları neferatlarının tashih edip mübaşir marifetiyle ocağa göndermesi.

Hüküm: 980

On nefer esirin Tersane-i amire'den salimen gönderilmesi için tersane reisine tenbih ve tekidi.

Hüküm: 981

İsakçı ve havalisi Seraskeri Dağıstani Vezir Abaza Merhmed Paşa'nın maiyyetine memur kılınan Sivas ve Karaman eyaletleri zuama ve erbabı timarı ve silahdar ocağından yeniden tahrir olunan serdengeçti neferatının sancak sancak teftiş ve tekmili.

Hüküm: 982

Çirmen sancağı mutasarrfi olup Sünne Boğazı muhafazasına tayin kılınan Abdi Paşa'nın yanında olan Şemdâni Mehmed ve neferatıyla birlikte orduya varması gerektiği.

Hüküm: 983

Sefinelere adam alınmasına ve nakline ruhsat verip Akkirman Kalesi'nin tahliyesine sebep olan Akkirman muhafazasında yeniçeri zabiti Turnacıbaşı Seyyid Osman ve Kul Ağası Ahmed'in sefineler ile başka yere adam nakline izin vermemesi, verir ise cezalandırılacağı.

Hüküm: 984

Özi Kalesi'nin ruz-ı hızıra dek düşmandan koruması için gönderilen Rumili, Anadolu mîri askeri ve sair süvari ve piyade esnaf asker ve binbaşılar yanlarındaki askerle görevine devam etmesi.

Hüküm: 985

İbrail Kalesi'nin muhafazası memuriyetinden firar eden askerlerin zabitleri marifetiyle buldurulup iadesine ihtimam gösterilmesi ve emre aykırı hareket eden askerin cezalandırılması.

Hüküm: 986

Silistre muhafazasına memur Vezir Sarim İbrahim Paşa'nın ve Silistre ve Tutrakan kadılarının ve Silistre yeniçeri zabiti ve Tutrakan serdarı ve iskele emininin İbrail Kalesi'nin koruma görevinden firar eden askerlerin zabitleri marifetiyle buldurup iadesine dikkat göstermeleri ve emre aykırı hareket eden askeri cezalandırmaları.

Hüküm:[114]

Ber-vech-i arpalık İlbasan Sancağına mutasarrıf olup Maçin ve ol havaliyi muhafazaya memur mir-i miran kiramdan Mehmed Süleyman'ın İbrail Kalesi'nin korunması görevinden firar eden askerlerin zabitleri marifetiyle buldurulup iadesine dikkat göstermesi ve emre aykırı hareket eden askerin cezalandırması.

Hüküm: 987

[114] Hüküm numarası verilmemiş.

Ordudan firar edip Hırsova, Rıdvân, Silistre, Tutrakan, Maçin ve havalilerine varan firarilerin yakalanıp iade edilmesi ve muhalefet edenlerin cezalandırılması.

Hüküm: 988

Yeniçeri kaleminde Kesedar-ı sani olan Seyyid Osman'ın İbrail muhafazasında bulunan yeniçeri, topcu, top arabacı ve cebecilerin mevaciblerinin dağıtılarak defterilerinin tutulması ve muhalefet edenlerin esamilerinin kaldırılması ve defterinin orduya göndermesi,

Hüküm: 989

Varna ve havalilerinin korunması bölgenin ileri gelenlerinden Hacı Hasan Efendi ve Angâriye Mehmed Çavuş marifetiyle bayrak açtırıp üçer beşer neferle orduya acilen sevk ettirilmesi.

Hüküm: 990

İsakçı ve Tuna sahili seraskeri Vezir Dağıstani Ali Paşa'nın maiyyetine müceddeden memur kılınan Konya eyaletinin zuama ve timar erbabının ceribaşlarıyla beklemeden Vezir Ali Paşa'nın maiyyetine ulaşması.

Hüküm: 991

İsakçı'ya gönderilen topların Maçin muhafazası için İlbasan Sancağı mutasarrıfı Süleyman Paşa'nın emrine verildiği.

Hüküm: 992

Vezir Dağıstani Ali Paşa'nın maiyyetine tayin kılınan bin nefer serdengeçtinin mahalli memurelerine eksiksiz varmasına itina gösterilmesi.

Hüküm: 993

Sünne Boğazı'nın düşmandan karadan ve denizden korunması için Tolcı Kalesi muhafızı Ser-saksoni sabık el-Halil'in maiyyetindeki askerle memur olduğu Sünne Boğazı'na hareket etmesi.

Hüküm: 994

Fokşan muhafazası için kâfi mikdarda güzide asker seçilip başına başbuğ tayin edilerek Fokşan'a gönderilmesi.

Hüküm: 995

Bükreş Seraskeri Vezir Mehmed Paşa'nın maiyyetindeki ordu ağalığına tefviz olunan Şumnu kasabasında ikamet üzere olan Turnacıbaşı Süleyman'ın derhal orduya ulaşması ve Vezir Mehmed Paşa'nın emrinden dışarı çıkmaması.

Hüküm: 996

İbrail Kalesi muhafazası için İbrail yamakanı ve sair askerin İbrail'e geçişleri ve Rumili zuama ve timar erbabının nısfının intihap edilip Fokşan muhafazası için Vezir Mehmed Paşa maiyyetine gönderilmeleri

Hüküm: 997

Daye karyesinde ve Hırsova havalisindeki İbrail yamaklarının zabitleri marifetiyle İbrail'e gönderilmeleri.

Hüküm: 998

Maçin tarafına memur turnacıbaşının Maçin ve havalisinbdeki İbrail yamaklarının İbrail'e gönderilmesi.

Hüküm: 999

Maçin'deki geçitbaşının iyi şekilde korunması için İsakçı'dan gönderilen topların gerek görülen yerlere yerleştirilmesi.

Hüküm: 1000

Maçin'deki geçitbaşında gerek görülen yerlere gönderilen topların ve eyalet askerinin o tarafa geldiğinin yazılı olarak orduya bildirilmesi.

Hüküm: 1001

_____ firar eden askerlerin bulundukları köy ve kasabalardan çıkarılarak bağlı oldukları alaybeylerine teslim edilmesi.

Hüküm: 1002

İbrail Kalesi'ne karşı küffarın saldırı hazırlığı yaptığı haber alındığından yamakların kalede toplanması ve kaleye top yerleştirilmesi.

Hüküm: 1003

Küffarın İbrail Kalesi'ne karşı saldırı amacıyla harekete geçtiğinden kalede mahsur bulunan müslümanlara yardım için acele kazalardan asker toplanarak turnacıbaşının maiyyetine verilmesi.

Hüküm: 1004

Vezir Abaza Mehmed Paşa'nın askerleri İbrail'e geçirdikten sonra kendisininde o tarafa geçip düşman ile savaşmasının tenbih olunması.

Hüküm: 1005

Vezir Abaza Mehmed Paşa'nın maiyyetinde bulunan askerlerin İbrail'e geçirilmesi esnasında yardımcı olunması.

Hüküm: 1006

İbrail Kalesi'nin muhasara altında olduğu Maçin, Hırsova ve Rıdvân'da bulunan askerlerin bekletilmeyip İbrail'e bir an evvel geçirilmesi.

Hüküm: 1007

Bosna'dan yazılan piyade askerlerin İsakçı'ya gönderilmesi.

Hüküm: 1008

Bükreş ve etrafının muhafaza için Vezir Abdi Paşa maiyyetindeki orduya Krayova'da bulunan otuz beş bayrağın şekçin askeriyle beraber katılması.

Hüküm: 1009

İbrail Kalesi'nin savunulmasına yardım için Maçin, Hırsova ve Rsauvat taraflarından yeterli mikdarda dal-kılıç neferi tahrir ile İbrail Kalesi'ne geçirilmesi.

Hüküm: 1010

Zorla serdarlığa devam eden caizelerini göndermeyen ve sefere bizzat katılmadıkları gibi çok az sayıda asker gönderen Amed, Adana, Malatya, Ruha, Kastamonu ve Tosya

Yeniçeri serdaları hakkında gerekli kanunu muamelelerinin adı geçen bölgelerin kadı ve ileri gelenleri tarafından yapılması.

Hüküm: 1011

Mihaliç, Biga ve Aydın ilinin kazaları ayanları serdarlığı münavebe yoluyla bazen kendileri bazen de başkalarına yaptırdıkları.

Hüküm: 1012

Teke ve İçil mutasarrıfı Abaza Mehmed Paşa'nın İbrail Kalesi'ne yardım için Hırsova ve Maçin'den gelecek olan askerlerin karşıya geçirilmesi hususunda görevlendirilmesi, Abdi Paşa ile birlikte Boğdan üzerine çapul yapması, emirlerin yerine getirilmesi konusunda tembellik gösterenlerin cezalandırılması ve ordunun ve düşmanın hareketleri ile ilgili günü gününe bilgi verilmesi.

Hüküm: 1013

Bosna'dan üç bin iki yüz kırk nefer mîri piyadegânın başbuğları Mehmed Bey'in maiyyeti ile Maçin'e vardıklarında hepsinin sefîneler ile İbrail Kalesi'ne gönderilmesi.

Hüküm: 1014

Tuna'nın ocaklık şaykalarından olup Hırsova Kalesi pişkâhında emr-i muhafazaya memur kılınan Silistre ve Vidin şaykaları henüz varmamaları, dolayısıyla kale ahalisinin başka yere göçeçekleri.

Hüküm: 1015

Tuna'nın ocaklık şaykalarından olup Hırsova Kalesi pişkâhında emr-i muhafazaya memur kılınan Silistre ve Vidin şaykaları henüz varmamaları, dolayısıyla kale ahalisinin başka yere göçeçekleri.

Hüküm: 1016

Bazı serhadlerde savunmadaki vüzera ve mir-i miran hizmetlerinde olan deli ve gönüllü levendat tayfasından ve sair askeri sınıftan niceleri memur oldukları mahallerden izinsiz hareket ve geçişleri esnasında fukaraya eziyet ve bazı karyelerde ikāmet edip reayanın yem ve yiyeceklerini zorla almaya ve mallarına taarruza cesaret ettiklerinden ahalinin korunması.

Hüküm: 1017

Sivas eyaletinin zuama ve timar erbabı Babadağı ve İsakçı seraskeri olan Vezir Dağıstani Ali Paşa maiyyetine memur ve tayin olduklarında, Sivas'dan Berbadoğlu Mehmed, Molla Ahmed, Kel Hasan, Bıçakçıoğlu Derviş ile Amasya Sancağ'ndan Ortaköy Ağası Mehmed, Salih Kethüdâ, Lalaoğlu Ali ve Karalaroğlu Hasan nam sekiz nefer muharriklerin zuama ve timar erbabını tahrik eylediklerinden gayri bu esnada dahi İsakçı'dan toplar ile Maçin tarafına tesyir olduklarında yine merkumunun tahrikleriyle topları bırakıp eyalet askeriyle Babadağı'na ve ordan Sivas tarafına firar edenlerin cezalandırılması.

Hüküm: 1018

Eflak canibi seraskeri ve Halep valisi olan Vezir Mehmed Paşa'nın yardımına tüm Tuna sahili kazalarında bulunan askerlerin yardıma koşmaları emri.

Hüküm: 1019

Anadolu'nun orta kolu yemin ve yesar ile nihayetine varınca vakı kazalardan askeri ihrac ve Ordu-yı hümayuna sevke memur sürücü ve mübaşir tayin olunan turnacıbaşıların kasıma dek görevinden ayrılmayıp askerin orduya nakledilmesinin sağlanması.

Hüküm: 1020

Anadolu'nun orta kolu yemin ve yesar ile nihayetine varınca vakı kazalardan askerleri ihrac ve ordu-yı hümayuna sevke memur sürücü ve mübaşir tayin olunan turnacıbaşıların kasıma dek görevinden ayrılmayıp askerin orduya nakledilmesinin sağlanması.

Hüküm: 1021

Anadolu'nun orta kolu yemin ve yesar ile nihayetine varınca vakı kazalardan askerleri ihrac ve ordu-yı hümayuna sevke memur sürücü ve mübaşir tayin olunan turnacıbaşıların kasıma dek görevinden ayrılmayıp askeri orduya nakledilmesinin sağlanması.

Hüküm: 1022

Anadolu'nun orta kolu yemin ve yesar ile nihayetine varınca vakı kazalardan askerleri ihrac ve Ordu-yı hümayuna sevke memur sürücü ve mübaşir tayin olunan turnacıbaşıların kasıma dek görevinden ayrılmayıp askerlerin orduya nakledilmesinin sağlanması.

Hüküm: Hüküm: 1023

Tolcı muhafazasında Babadağı kazası ahalisinin her ay üçer yüz neferatla dönüşümlü olarak Rumili'nin orta ve sol kolunun görevlendirilmesi.

Hüküm: 1024

Tolcı muhafazasında Babadağı kazası ahalisinin her ay üçer yüz neferatla dönüşümlü olarak Rumili'nin orta ve sol kolunun görevlendirilmesi.

Hüküm: 1025

Kastamonu'dan Rize ve İşpir'e varıncaya dek mevcud kazaların askerlerinin Kırım'ı korumaları için görevlendirilmesi.

Hüküm: 1026

Sivas eyaletinin zuama ve timar erbabını Babadağı ve İsakçı seraskeri olan Vezir Dağıstani Ali Paşa maiyyetine tayin olduklarında, Sivas'dan Berbadoğlu Mehmed, Molla Ahmed, Kel Hasan, Bıçakçıoğlu Derviş ile Amasya Sancağ'ndan Ortaköy Ağası Mehmed, Salih Kethüda, Lalaoğlu Ali ve Karalaroğlu Hasan nam sekiz nefer muharriklerin zuama ve timar erbabını tahrik ve ifsad eylediklerinden gayri bu esnada dahi İsakçı'dan toplar ile Maçin tarafına tesyir olduklarında yine merkumunun tahrikleriyle topları bırakıp eyalet askeriyle Babadağı'na ve ordan Sivas tarafına firar ettiklerinden dolayı cezalandırılması.

Hüküm: 1027

Rumili Beylerbeyiliği ile taltif edilen Silistre mübayaacısı Seyyid Hasan Paşa'ya gerekli kuvveti toplayarak Hırsova'dan geçip İbrail'e hücum edilmesi.

Hüküm: 1028

Karaman eyaleti'ndeki sancakların zuama ve timar erbabından bazılarının görevli oldukları beldelerden izinsiz görevlerini terk ettiklerinden bu gibi izinsiz yerlerini terk edeceklerin cezalandırılması.

Hüküm: 1029

Mübaşir Yusuf'un Avlonya'da toplanan beş yüz nefer meşta askerinin alınarak Maçin'e oradan da İbrail'e getirmesi.

Hüküm: 1030

İbrail muhafızı Süleyman Paşa'nın ölümü halinde Alaiye Sancağı Mutasarrıfı Mehmed Sadık Paşa'nın onun yerine kale muhafızı olması.

Hüküm: 1031

Karaman valisi Vezir Abaza Mehmed Paşa'nın Hırsova'dan acele olarak Silistre'nin muhafazası için acele olarak Silistre'ye varması.

Hüküm: 1032

Vidin muhafızı Vezir Mehmed Paşa'nın iki bin yarar asker toplayarak Moskovalı'ya karşı Krayova'yı savunmak üzere oraya gitmesi.

Hüküm: 1033

İbrail Kalesi'ne muhafız tayin olunan Alaiye Sancağı mutasarrıfı Sadık Paşa'nın kaleyi Moskovlu'ya karşı savunması için gerekli tedbirleri alması

Hüküm: 1034

İskele bulunan yerlerin kadı ve zabitanın esirleri Asitane'deki Tersane-i amire'ye göndermeleri.

Hüküm: 1035

Bozok ve Kengiri sancakları mutasarrıfı olan Seyyid Ahmed Paşa'nın tekrar Maçin savunması için orduya katılması..

Hüküm: 1036

Avlonya'dan beş yüz nefer piyade askeriyle Babadağı'na gelmiş olan Kaplan Paşazade İbrahim Bey'in bir an evvel Maçin'e giderek oradan İbrail'e geçmesi.

Hüküm: 1037

Sivas Valisi ve Özi Muhafızı Vezir Ali Paşa, Adana Beylerbeyi Karslızade Hasan Paşa ve Özi kadısı, defterdarı, kale dizdarı, sağ ve sol kol ağalarının gerekli askeri tedbirleri alarak İbrail Kalesi'ne yardıma gitmeleri.

Hüküm: 1038

İbrail Kalesi Muhafızı Sadık Mehmed Paşa'ya kalenin savunması için gerekli tedbirleri alarak savaşmaktan kaçınmaları.

Hüküm: 1039

Karahisar-ı Sahib Sancağı Mutasarrıfı Abdullah Paşa'ya İbrail Kalesi'ne yardımlarından dolayı Sultanönü Sancağı'nın ilhaken tevcih ve ihsan-ı hümayun olarak verilmesiyle birlikte İbrail Kalesi Muhafızı Vezir Mehmed Sadık Paşa'nın emriyle hareket etmesi.

Hüküm: 1040

Varna'dan Ruscuğa varınca yol üzerindeki kadı ve yardımcılarının, kethüdâ yerleri, yeniçeri serdarları ve â'yân-ı vilayetin Leh boyarlarından Kraseneski'nin geçişlerine ve me'kûlât ve sair malzemelerin rızalarıyla satanlardan narha carisi üzere akçe ile satın almalarına mani olunmayup himaye olunarak ile sâlimen Rusçuğa ulaştırılmasına dikkat etmeleri.

Hüküm: 1041

Varna'da Ordu-yı hümayun'dan ve ordan Rusçuğa varınca kazaların kadı ve yardımcılarına ve saire Leh boyarlarından Polaçki nam boyar ve on adamının tayin edilin çavuş mübaşeretiyle Rusçuğa ulaştırılmasına ihtimam gösterilmesi.

Hüküm: 1042

Hala İbrail muhafızı Vezir Mehmed Sadık Paşa'ya ve maiyyetindeki Ahmed Paşaları ile İbrail kadısı yeniçeri zabiti ve cebecibaşı topcıbaşı vekilleri vesair İbrail kalesini savunmada gösterdikleri gayreti tebrik ve görevlerini sürdürmeleri.

Hüküm: 1043

Muhasara olduğu zaman zarar gören yerleşimin tamiri ve eksilen mühimmatın tamamlanması için İbrail Kalesi'nde mevcud olan ve gönderilmesi gereken mühimmat ve edavat-ı harbiyenin bildirilmesi.

Hüküm: 1044

İbrail Kalesi'nin savunmasında gayret gösterenleri tebrik ve selamlama ile gönderilen hilat, kürk giyilmesi.

Hüküm: 1045

Pravişte Kârhanesi çorbacısına gönderilen yuvarlakların çapaksız temiz yapılması.

Hüküm: 1046

Fokşan'ın muhafazası, İbrail'den kaçan küffar nerede toplanırsa İbrail'den Boğdan'a varıncaya kadar Moskovlu'nun mahvedilmesine çalışılması ve Boğdanlı asilerin tepelenmesi.

Hüküm: 1047

Fokşan'ın muhafazası, İbrail'den kaçan küffar nerede toplanırsa İbrail'den Boğdan'a varıncaya kadar ve yol havalisine varıncaya kadar Moskovlu'nun mahvedilmesine çalışılması ve Boğdanlı asilerin tepelenmesi.

Hüküm:1048

Düşman saldırısını def eden İbrail Kalesi'nin takviyesi ve firara yeltenecek askerlerin Maçin, Silistre ve Hirsova taraflarına geçişlerine engel olunarak dönmelerinin sağlanması.

Hüküm: 1049

Özi Kalesi'nde topcular yetersiz olduğundan yüz neferin kaleye gönderilmesi.

Hüküm: 1050

Özi Kalesi'nin 183 senesi mevaciblerinin gönderildiği ve tüm görevlilerin birlik içinde görevlerini sürdürmesi.

Hüküm: 1051

Kalgay esbak Mesud Giray Sultan'a Fokşan'a giderek Boğdan'dan Yaş'a kadar küffar askeri nerede toplanırsa üzerlerine varılarak dağıttırılması, Moskovlu ve Boğdanlı kafirlerden havalinin temizlenmesi.

Hüküm: 1052

Bosna'dan mürettep üç bin iki yüz piyadenin İbrail gailesi bertaraf olduğuna göre nerede iseler İsakçı'ya ulaştırılması.

Hüküm: 1053

İbrail Kalesi'nden firar edenlerin geçişlerine izin verilmemesi ve kale korumasına dönüşlerinin sağlanması.

Hüküm 1054

Kengiri ve Bozok mutasarrıfı Ahmed'e; İsakçı'dan yola çıkıp Maçin'e vararak Rumili valisi Vezir Abdi Paşa'nın maiyyetine girmesi ve Maçin'e bitişik adada mir-i miran Süleyman Paşa'nın imal ettiği topları koruması.

Hüküm 1055

Maçin, Daye karyesi ve Hırsova havalisinde firarilerin ele geçirilerek İbrail Kalesi'ne dönmelerinin sağlanması.

Hüküm 1056

İbrail'den firar edeceklerin men edilmesi.

Hüküm: 1057

Rumili Valisi Vezir Abdi Paşa'ya İbrail'den kaçarak Maçin ve Hırsova havalisinde saklananların kaleye iadesi, beş güne kadar dönmezlerse tasarruflarındaki emlakın alınarak kaledekilere verilmesi.

Hüküm: 1058

İbrail Muhafızı Vezir Mehmed Sadık Paşa'nın İbrail'den kaçarak Maçin ve Hırsova havalisinde saklananların kaleye iadesi, beş güne kadar dönmezlerse tasarruflarındaki emlakın alınarak kaledekilere verilmesi

Hüküm: 1059

Divan-ı hümayun çavuşlarından seferber olanlarından bila-sened firar ederek Asitane'ye gelenlerin tesbit edilerek ibret için Boğazkesen Kalesi'nde kalebend olunması.

Hüküm: 1060

Babadağı'ndaki askerlerin en kısa zamanda Maçin'e ulaştırılması.

Hüküm: 1061

Boğdan'a akın ve çapul düzenlenerek Moskovlu ve Boğdanlının eşyalarının ganimet alınması ve intikam alınması.

Hüküm: 1062

İbrail Kalesi'ne yardım için Hırsova'ya ulaştıkları haber alınan Bosna'dan müretteb on üçbin altı yüz kırk piyade askerin Maçin'den İbrail'e ulaştırılması ve tayinat-ı yevmiyelerinin ödettirilmesi

Hüküm: 1063

İsakçı'dan çıkıp Maçin'e varan İbrail Kalesi'nin etrafının tanzimi için orada birkaç gün ikamet edip Babadağı'na ve oradan meştaya gidecek ordunun arpa, saman, odun vs. yiyeceklerin için gerekli eşyanın Maçin ve Hırsova havalisinden hazırlattırılması.

Hüküm: 1064

İsakçı sahrasından hareketle Maçin'e gidecek orduya yol üzerinde olan karyelerden cerahorlar ihrac olunması.

Hüküm: 1065

Tuna sahillerinin muhafazası için Bosna'dan tahrir olunan piyadelerin bir an evvel İbrail Kalesi'ne ulaştırılması ve bunların dörder aylık ulufelerinin Maçin'e geldiklerinde onlara verilmek üzere hazır olunması.

Hüküm: 1066

Bozok ve Kengiri mutasarrıfı es-seyid Ahmed Paşa'nın Kapı halkıyla beraber Tuna nehrini geçerek İbrail Kalesi'ne bir an önce gitmesi.

Hüküm: 1067

İbrail Kalesi'ni terk edenlerin bir an önce kaleye dönmeleri aksi takdirde şiddetle cezalandırılması.

Hüküm: 1068

Bükreş seraskeri tarafından esir alınanların Minkalya ve Köstence iskelelerinden gemilere bindirilip Asitane'ye gönderilmeleri ve Tersane-i amire'ye teslimlerinin sağlanması.

Hüküm: 1069

Ordu kışlakta iken ölen ve hasta olan lağımcı neferatının yerine kışlakta bulunmak üzere emr olunanların görev mahallerine ulaştırılması.

Hüküm: 1070

Rumili Valisi Vezir Abdi Paşa'nın Bozok ve Kengiri mutasarrıfı Seyyid Ahmed, Akşehir mutasarrıfı Ahmed, Rumili ve Sivas eyaletlerinin zuama ve timar erbabı neferatının maiyyetine tayin olunduğu, bunları bayrağı altında toplayarak Maçin kasabası ve havalisini koruması.

Hüküm: 1071

Leh müttefiklerce Vidin'den Divan-ı hümayun çavuşu marifetiyle Ordu-yı hümayun'a gönderilen Konte Kiçerti isimli Boyar'ın yol üzerindeki kazalarda korunup geçişlerinin sağlanması.

Hüküm: 1072

İsmail Kasabası'ndan gelen küffarın hücumuna uğrayan Tolcı muhafazasına memur Mehmed Paşa maiyyetine Babadağı'ndan tertip edilecek birkaç yüz askerin gönderilmesi.

Hüküm: 1073

Pazarcık'tan toplanan zabit ve askerlerin bir an önce Maçin ve İbrail tarafına geçmeleri.

Hüküm: 1074

Şumnu'da toplanan askerlerin bir an önce Tolcı tarafını muhafaza için gelmesi.

Hüküm: 1075

Özi Kalesi muhafazasına memur iken görevlerini terk eden Özi eyaleti askerlerinin bir an önce dönüşlerinin sağlanması, aksi takdirde zeamet ve timarlarının hak edenlere ve görevini sürdürene verileceğinin bildirilmesi.

Hüküm: 1076

Tahrir olunan zuama ve timar erbabı neferatının memuriyetlerini kış aylarında da aynen devam etmeleri için tenbih edilmesi.

Hüküm: 1077

Silistre muhafızı Abaza Mehmed Paşa'nın muharebelerde firar etmesi ve İbrail'de imdad için karşıya geçme fermanını uygulamadığı için vezaretinin ref edilerek Köstendil'de ikameti emredileceğinden, Silistre muhafazasına Silistre'de yiyecek satın almada görevli Hasan Paşa'nın Rumili beylerbeyliği payesiyle görevlendirilmesi.

Hüküm: 1078

Maçin'de bulunan askerle Tuna sahillerinin muhafazası ve Serdar-ı Ekrem ile gelecek ordunun kışlaması için Babadağı kasabasında veya yakın uygun bir yerde gerekli düzenlemenin yapılması.

Hüküm: 1079

Bozok ve Kengiri mutasarrıfı Seyyid Ahmed'in Rumili Valisi Abdi Paşa'nın direktifleriyle hareket etmesi ve Maçin ve etrafını koruması için görevlendirildiği.

Hüküm: 1080

Akşehir Mutasarrıfı Ahmed'in Rumili Valisi Abdi Paşa'nın direktifleriyle hareket etmesi ve Maçin ve etrafını korumasısı için görevlendirildiği.

Hüküm: 1081

Alaiye Sancağı Mutasarrıfı Vezir Mehmed Paşa'nın kapı halkı ve maiyyetiyle Hırsova'ya varıp Tuna sahilini koruması.

Hüküm: 1082

Karahisar-ı Sahib mutasarrıfı İşbozılı Abdullah Paşa'nın Maçin'e kapı halkıyla varıp İsakçı'da ikamet ve İsakçı ile Babadağı Seraskeri Dağıstani Vezir Ali Paşa'nın muhafaza hizmetine dikkat göstermesi.

Hüküm: 1083

Haleb valisi ve Bükreş Seraskeri Vezir Mehmed Paşa'nın Eflak reayasının Moskovlu'dan muhafaza etmesi, Tuna sahillerinden geçen askerlerin zulmünden koruması, zulm edenlerincezalandırılması.

Hüküm: 1084

Eflak voyvodası Manulaki Voyvoda'nın Eflak reayasının Moskovlu'dan muhafaza etmesi, Tuna sahillerinden geçen askerlerin zulmünden koruması, zulm edenlerin cezalandırılması.

Hüküm: 1085

Hacıoğlupazarı kadısı ve ordudan Hacıoğlupazar'ına kadar yol üstündeki görevlilerin gönderilen ve Hazine-i hümayun mesabesinde olan Divan, defterhane ve defteri aklam defterlerini gereği gibi korumaları.

Hüküm: 1086

Yakovalı Abdullah Paşazade Ebubekir Bey'in tahririne memur olduğu bin nefer piyade ile Tolcı'ya varıp Tolcı Muhafızı Vezir Mehmed Paşa'nın emrine girmesi.

Hüküm: 1087

İzinsiz memleketlerine giden Rumili zuama ve timar erbabının toplanıp Maçin havalisi muhafızı Vezir Abdi Paşa maiyyetine gönderilip Maçin ve havalisinin düşmandan muhafazasına ihtimam gösterilmesi, muhalefet edenlerin cezalandırılması.

Hüküm: 1088

Sivas eyaleti zuama ve timar erbabı neferânın Rumili Valisi Vezir Abdi Paşa maiyyetine varıp Maçin ve havalisinin düşmandan muhafaza edilmesine kıyam eylemesi.

Hüküm: 1089

İsakçı köprüsünün korumasında görevli Kayseriye ve Kırşehri sancakları mutasarrıfı Ebu Bekir'in memuriyetini terk etmesinden dolayı yerine Karahisar-ı Sahib ve Sultanönü sancakları mutasarrıfı Abdullahın tayin edilmesi.

Hüküm: 1090

Devlet-i aliyye'ye iltica eden Leh boyarlarından Boteçki ve Kraseneski'nin Halep Seraskeri Vezir Mehmed Paşa tarafından himaye edilip istirahatlarının sağlanması.

Hüküm: 1091

Devlet-i aliyye'ye iltica eden Leh boyarlarından Botecki ve Kraseneski ve adamlarının emniyetlerinin sağlanması ve her nereye gitmek isterlerse gitmelerine engel olunmaması.

Hüküm: 1092

Vidin muhafızı Vezir Mehmed Paşa maiyyetinde olan ağavat, zabitan, ve ocak ağalarının muhafaza hizmetinde kıyam eylemeleri hususunda tenbih.

Hüküm: 1093

Hırsova kazasında vakı' Hasanbey Kışlası, Sekban Karyesi, Boğaz ve Defce Karyelerini eyyamı şitada düşmandan muhafaza için fermanı tahrir edilen bin nefer sipah serdengeçtileri neferatının taksimi ve ahalinin emniyetinin sağlanması.

Hüküm: 1094

Devlet-i aliyye'ye iltica eden Leh boyarlarından Boteçki ve Kraseneski ve adamlarının sakin oldukları mahalle iskan ve emniyetlerinin sağlanması hususuna dikkat edilmesi.

Hüküm: 1095

Hırsova Kalesi'nin korunmasında fazla asker olduğundan Kulunzade Mir Mehmed'in yanındaki bin nefer piyadeyle Hırsova Kalesi'nde ikamet ve Körpe Kaptan Mustafa Kaptan'nın iki bin nefer ile Maçin'e gönderilmesine dikkat etmesi.

Hüküm: 1096

Eflak, Bükreş, Vidin ve Krayova kazalarının düşmandan korunması için yeterli miktarda asker temin edilip Krayova'ya gönderilmesi.

Hüküm: 1097

Krayova'nın korunmasında görevli Vidin muhafızı Vezir Mehmed Paşa'nın kethüdasının Eflak Voyvodası Manulaki ile birlikte bölgenin muhafazasına ve halkının himaye edilmesine dikkat etmesi.

Hüküm: 1098

Düşman istilasından dolayı Hırsova kasabasında ve Daye karyesinde perişan olan ahalinin iade olunması ve sakin oldukları mahallerde mülk edinmeleri.

Hüküm: 1099

Daye Karyesi korunması için gerekli olan askerin Haleb ve Babadağı kasabasında ve etrafındaki zuama ve timar erbabıından tedarik edilip Daye karyesinde meşta-nişin olması.

Hüküm: 1100

Vidin'in korunmasında gayret gösteren ağa ve alemdara nan pareleri verildikten sonra Vidin'in korunmasına devam edilmesi için ağa ve alemdarlara hizmetleri bitiminde terakkiler verilerek muhafazada kıyam eylemelerinin sağlanması.

Hüküm: 1101

Bükreş canibinde memur olan Mesud Giray Sultan tarafından açılması emredilmeyen bayrakları açması, neferatları tashih edip göndermesi ve tashihat defterlerinin ocağa gönderilmesi.

Hüküm: 1102

Serturnai Ömer'in İbrail yamakları ve askeriyle ittifak ederek Daye karyesini koruması.

Hüküm: 1103

Yergöğü Kalesi muhafazası yamakanı ve Bükreş canibi Seraskeri Vezir Mehmed Paşa'nın maiyyetiyle Bükreş ordusuna memur serdengeçtilerin esamileri icmaline kayıt olunup imzalılarının gönderilmesinde acele edilmesi.

Hüküm: 1104

Top hizmetinde istihdam için gerekli görülen fazla neferatın Asitane'de bulunan top arabacı ve kul neferatından tedarik edilip mübaşirleri vasıtasıyla ocaktan gönderilmesi.

Hüküm: 1105

Bahara kadar gerekli olan topların dökülmesi ve gerekli mühimmatın tekmil edilip Varna sefineler ile Varna iskelesine irsaline ihtimam gösterilmesi.

Hüküm: 1106

Serhadd-i İslamiye muhafazasında olan muhafaza-nişinin hak ettikleri mevacibleri tahsil edip göndermeyen Trabluşşam ve Sayda beylerinin ve çavuşlarının biran önce mevacibleri tahsil edip hak sahiplerine göndermesi.

Hüküm: 1107

Daye karyesi muhafazası için gerekli olan askerin Haleb ve Babadağı kasabasında ve etrafındaki zuama ve timar erbabından tedarik edilip Daye karyesine irsal edilmesi.

Hüküm: 1108

Mora canibine Rumili'den fermanı tahrir olunan sedengeçti neferatını tahrir ve tekmil için mübaşir tayin edilen İbrahim'in ölümünden dolayı yerine Silahdar ağası Mehmed'in tayini.

Hüküm: 1109

Silistre sahilindeki zahirenin ve ahalinin korunması için iki adet şaykanın Silistre tarafına memur kılındığı.

Hüküm: 1110

Silistre sahilindeki zahire ve ahalinin muhafazası için Silistre'nin Berk şaykası kaptanının memur kılındığı.

Hüküm:1111

Silistre sahilindeki zahire ve halkın muhafazası için iki kıta şaykanın memur kılındığı.

Hüküm: 1112

Moskov keferesinin istilasıyla Kırım'ı terk eden askerin bahara dek tedariklerini görüp divan kethüdaları maiyyeti altında toplayıp orduya gönderilmesi hususuna ihtimam gösterilmesi.

Hüküm: 1113

Moskov keferesinin istilasıyla Kırım'ı terk eden askerin bahara dek tedariklerini görüp divan kethüdaları maiyyeti altında toplayıp orduya gönderilmesi hususuna Anadolu'nun orta ve sol kollarının ihtimam gösterilmesi.

Hüküm: 1114

Moskov keferesinin istilasıyla Kırım'ı terk eden askerin bahara dek tedariklerini görüp divan kethüdaları maiyyeti altında toplayıp orduya gönderilmesi hususuna Rumili'nin Sağ koluna ihtimam gösterilmesi.

Hüküm: 1115

Moskov keferesinin istilasıyla Kırım'ı terk eden askerin bahara dek tedariklerini görüp divan kethüdaları maiyyeti altında toplayıp orduya gönderilmesi hususuna Rumili'nin orta kolunun ihtimam gösterilmesi.

Hüküm: 1116

Moskov keferesinin istilasıyla Kırım'ı terk eden askerin bahara dek tedariklerini görüp divan kethüdaları maiyyeti altında toplayıp orduya gönderilmesi hususuna Rumili'nin sol koluna ihtimam gösterilmesi.

Hüküm: 1117

Rumili Valisi Abdi Paşa maiyyetinde iken firar eden Rumili zuama ve timar erbabının cem‘ edilip orduya gönderilmesi, buna muhalefet edenlerin zeamet ve timarları alınıp hak edenlerine verilmesi, muhaliflerin cezalandırılması.

Hüküm: 1118

Bosna Valisi Vezir Mehmed Paşa'nın orduya ulaşıncayakadar Ordu-yı hümayun kaymakamlığı verilen Diyarbekir Valisi Vezir Kethüda el-Hac Ahmed Paşa'nın İsakçı ve Tuna sahilini düşmandan muhafaza etmesi.

Hüküm: 1119

Bosna Valisi Vezir Mehmed Paşa'nın orduya ulaşıncayakadar Ordu-yı hümayun kaymakamlığı verilen Diyarbekir Valisi Vezir Kethüda el-Hac Ahmed Paşa'nın İsakçı ve Tuna sahilini düşmandan muhafaza etmesi hususunda keyfiyetin ilanı ve Silistre muhafızına memur Hasan Paşa'nın emr-i muhafaza ihtimam göstermesi.

Hüküm: 1120

Bosna Valisi Vezir Mehmed Paşa'nın orduya ulaşıncayakadar Ordu-yı hümayun kaymakamlığı verilen Diyarbekir valisi Vezir Kethüda el-Hac Ahmed Paşa'nın İsakçı ve Tuna sahilini düşmandan muhafaza etmesi hususunda bir emrin Hırsova muhafızı vezire gönderilmesi.

Hüküm: 1121

Bosna Valisi Vezir Mehmed Paşa'nın orduya ulaşıncayakadar Ordu-yı hümayun kaymakamlığı verilen Diyarbekir Valisi Vezir Kethüda el-Hac Ahmed Paşa'nın İsakçı ve Tuna sahilini düşmandan muhafaza etmesi için memur kılındığı Maçin muhafızı Vezir Abdi Paşa ve Bozok ve Kengiri sancakları mutasarrıfı Seyyid Ahmed ve Akşehir mutasarrıfı Ahmed'e emr.

Hüküm: 1122

Bosna Valisi Vezir Mehmed Paşa'nın orduya ulaşıncaya kadar Ordu-yı hümayun kaymakamlığı tefviz olunan Diyarbekir valisi Vezir Kethüda el-Hac Ahmed Paşa'nın İsakçı ve Tuna sahilini düşmandan muhafaza etmesi hususunun Rıdvân Karyesi muhafazasına memur askere bildirmesi ve emr-i muhafazaya ihtimam eylemesi.

Hüküm: 1123

Bosna Valisi Vezir Mehmed Paşa'nın orduya ulaşıncaya kadar Ordu-yı hümayun kaymakamlığı tefviz olunan Diyarbekir valisi Vezir Kethüda el-Hac Ahmed Paşa'nın İsakçı ve Tuna sahilini düşmandan muhafazasına memur kılındığının Vidin muhafızı Vezir Mehmed Paşa'ya ilamı ve Krayova'nın düşmandan muhafazasına ihtimam gösterilmesi.

Hüküm: 1124

Bosna Valisi Vezir Mehmed Paşa'nın orduya ulaşıncaya kadar Ordu-yı hümayun kaymakamlığı tefviz olunan Diyarbekir valisi Vezir Kethüda el-Hac Ahmed Paşa'nın İsakçı ve Tuna sahilini düşmandan muhafazasına memur kılındığı emrinin Tolcı muhafazasına memur askere emr.

Hüküm: 1125

Bosna Valisi Vezir Mehmed Paşa'nın orduya ulaşıncaya kadar Ordu-yı hümayun kaymakamlığı verilen Diyarbekir valisi Vezir Kethüda el-Hac Ahmed Paşa'nın İsakçı ve Tuna sahilini düşmandan muhafaza etmesi hususunun Ruscuk'da mukim Eflak canibi seraskeri Mehmed Paşa'ya bildirmesi ve Ruscuk'un muhafazasına ihtimam eylenmesi.

Hüküm: 1126

Kara Müsellim Ahmed'in beş yüz nefer silahlı askeriyle önce Ruscuk'a oradan Rıdvân'a gidip o bölgenin emniyetinin sağlanması.

Hüküm: 1127

Vidin kadısı ve Vidin devlet erkanının Vidin muhafızı Vezir Mehmed Paşa'nın emrinden çıkmamaları hususunda tenbih edilmesi.

Hüküm: 1128

Kırım Hanı Selim Giray'ın maiyyetinde tevzi tayinatı için defterdar tayin olunan Seyyid Hüseyin Hüsnü'nün Babadağı, Tolcı, Maçin, Hırsova, Daye bKaryesi ve Köstence kazalarında arpa ve sair zahire satın alınması hususunda kendisine yardım olması için Serturnai Mehmed'in görevlendirilmesi.

Hüküm: 1129

Tuna sahili ve Beştepelerden Karaharman'a kadar olan mahallin ve boğaz ve halicin düşmandan muhafazası için her ay yüz ellişer neferat gönderilmesi

Hüküm: 1130

Tuna sahili ve Beştepelerden Karaharman'a kadar olan mahallin düşmandan muhafazası için her ay yüz ellişer neferat gönderilmesi hususunda Karaharman kadısı, serdar ve ayanına emr.

Hüküm: 1131

Tuna sahili ve Beştepelerden Karaharman'a kadar olan mahallin düşmandan muhafazası için her ay yüz ellişer neferat gönderilmesi hususunda Karasu kadısı ve a'yan ve serdarına emr.

Hüküm: 1132

Limni Kalesinın muhafazası için yeterli mikdarda asker olmadığından Limni muhazasında bulunan cebecibaşı vekili olan Seyyid Halil Çavuş'un yeniden asker tashih ve be-dergah edip defterini orduya göndermesi.

Hüküm: 1133

İsakçı, Tuna sahili ve etrafının İsakçı, Babadağı ve etrafına serasker olan Vezir Ali Paşa ve maiyyetinde bulunan Karahisarı Sahib ve Sultanönü mutasarrıfı Abdullah ve Silahdar Mehmed Paşa'nın ol havaliyi kışın düşmandan muhafaza edilmesi hususunda tekiden tenbih olunması.

Hüküm: 1134

İsakçı, Babadağı ve Tuna sahilinin düşmandan muhafazası için Silistre muhafazasına memur Hasan Paşa'nın Serasker Vezir Ali Paşa ve maiyyetiyle bölgeyi muhafaza etmesi.

Hüküm: 1135

İsakçı, Babadağı ve Tuna sahilinin düşmandan muhafazası için Hırsova muhafızı Vezir Sadık Paşa'nın bu bölgelerin seraskeri Vezir Ali Paşa ve maiyyetiyle bölgeyi muhafaza etmesi.

Hüküm: 1136

Rumili valisi Maçin muhafızı Vezir Abdi Paşa ve Bozok ve Kengiri Sancakları mutasarrıfı Seyyid ve Akşehir Sancağı mutasarrıfı Ahmed'in İsakçı, Babadağı ve Tuna sahilinin düşmandan muhafazası için Serasker Vezir Ali Paşa'nın maiyyetiyle bölgeyi muhafaza etmesi.

Hüküm: 1137

İsakçı, Babadağı ve Tuna sahilinin düşmandan muhafazası için Rıdvân karyesinin tabi olduğu kadı ve Rıdvânı muhafazaya memur askerin Serasker Vezir Ali Paşa ve maiyyetiyle bölgeyi muhafaza etmesi.

Hüküm: 1138

İsakçı, Babadağı ve Tuna sahilinin düşmandan muhafazası için bölgelerin Seraskeri Vezir Ali Paşa'nın maiyyetiyle ittifaken bölgeyi muhafaza etmesi hususunun Ruscuk'da Müsellim Mehmed Paşa'ya ve sair zabit ve ayana bildirmesi ve Ruscuk ve havalisinin muhafazasının sağlanması.

Hüküm: 1139

İsakçı, Babadağı ve Tuna sahilinin düşmandan muhafazası için Tolcı muhafazasına memur Medmed'in Serasker Vezir Ali Paşa ve maiyyetiyle bölgeyi muhafaza etmesi.

Hüküm: 1140

İsakçı, Babadağı ve Tuna sahilinin düşmandan muhafazası için bölgelerin seraskeri Vezir Ali Paşa'nın maiyyetiyle ittifaken bölgeyi muhafaza etmesi hususunun Vidin muhafızı Vezir Mehmed'e bildirmesi ve Krayova'nın muhafazasının sağlanması.

Hüküm: 1141

Tolcı muhazafası maiyyetindeki Sadık'ın maiyyetine memur kılınan beşyüzbaşı İlbasan Mir Mehmed'in memur kılındığı mahalline gidip Beştepe'nin muhafazasına katılması.

Hüküm: 1142

Sâbıka sipahiler ağası olan Hatîbzade Ahmed'in Ruscuk ayanı Kırışzade el-Hac Mehmed, Çelebi Ağa-zadeler ve Niğbolu ayanından Varnalızade el- Hac İbrahim

marifetleriyle inşa edilen tonbaz ve çapçakların tamamlanmasına nezaret etmesi, Kule ve Tutrakan'ın düşmandan muhafaza etmesi.

Hüküm: 1143

Vezir-i azam ve serdar-ı Ekrem Mehmed'in Bosna'dan meştayı orduya vürud edecek ağırlıklarının salimen Babadağı meştasına ulaştırılması.

Hüküm: 1144

Haleb valisi ve Eflak canibi seraskeri Vezir Mehmed Paşa'ya Ruscuk ve havalisinin düşmandan muhafaza edilip ahalisinin emniyetinin sağlanması hususunda tekiden tenbih

Hüküm: 1145

Sefere memur olan askerin yol üzerindeki ahaliden zorla bedava yem ve yiyecek talebinde bulunulmaması ve askerin yem ve yiyeceği para ile satın alınması hususunda tekiden tenbih olunması ve meskenlerini terk eden ahalinin meskenlerine nakl edilip ziraatle meşgul olmasının sağlanması.

Hüküm: 1146

Sefere memur olan askerin yol üzerindeki ahaliden zorla bedava yem ve yiyecek talebinde bulunulmaması ve askerin yem ve yiyeceği para ile satın alınması hususunda tekiden tenbih olunması ve meskenlerini terk eden ahalinin meskenlerine nakl edilip ziraatle meşgul olmasının sağlanması.

Hüküm: 1147

Minkalya, Varna, Köstence, Karaharman, Bergos ve sair kadı ve devlet erkanının sefere memur olan askerin yol üzerindeki ahaliden zorla bedava yem ve yiyecek talebinde bulunulmaması ve askerin yem ve yiyeceği para ile satın alınması hususunda tekiden tenbih olunması ve meskenlerini terk eden ahalinin meskenlerine nakl edilip ziraatle meşgul olmasının sağlanmaları.

Hüküm: 1148

Düşmanın İsmail, Kartal, ve İbrail taraflarına olan istilasından dolayı yerlerini terk eden ahalinin kadim yerlerine nakl ve emniyet ve ihtiyaçları sağlanarak ziraatle meşgul

olmasının sağlanması ve sefere giden askerin yol üzerindeki ahaliden yem ve yiyeceklerini para ile temin etmesi hususunda tenbih olunması.

Hüküm: 1149

Rumili valisi ve Maçin muhafızı Abdi Paşa ve maçin kadısına ve ayanının düşmanın İsmail, Kartal, ve İbrail taraflarına olan istilasından dolayı yerlerini terk eden ahalinin kadim yerlerine nakl ve emniyet ve ihtiyaçları sağlanarak ziraatle meşgul olmasını sağlamaları ve sefere giden askerin yol üzerindeki ahaliden yem ve yiyeceklerini para ile temin etmesi.

Hüküm: 1150

Hırsova muhafızı Vezir Sadık Paşaya ve Hırsova kadı ve ayanının düşmanın İsmail, Kartal, ve İbrail taraflarına olan istilasından dolayı yerlerini terk eden ahalinin kadim yerlerine nakl ve emniyet ve ihtiyaçları sağlanarak ziraatle meşgul olmasının sağlamaları ve sefere giden askerin yol üzerindeki ahaliden yem ve yiyeceklerini para ile temin etmesi hususunda tenbih etmeleri.

Hüküm: 1151

Düşmanın İsmail, Kartal, ve İbrail taraflarına olan istilasından dolayı yerlerini terk eden ahalinin kadim yerlerine nakl ve emniyet ve ihtiyaçları sağlanarak ziraatle meşgul olmasının sağlanması ve sefere giden askerin yol üzerindeki ahaliden yem ve yiyeceklerini para ile temin etmesi hususunda Tolcı devlet erkanına emr.

Hüküm: 1152

hususunda Silistre muhafazasına memur Hasan Paşa'nın düşmanın İsmail, Kartal, ve İbrail taraflarına olan istilasından dolayı yerlerini terk eden ahaliyi kadim yerlerine nakl ve emniyet ve ihtiyaçları sağlanarak ziraatle meşgul olmasını sağlaması ve sefere giden askerin yol üzerindeki ahaliden yem ve yiyeceklerini para ile temin etmesi hususunda tenbih olunması .

Hüküm: 1153

Düşmanın İsmail, Kartal, ve İbrail taraflarına olan istilasından dolayı yerlerini terk eden ahalinin kadim yerlerine nakl ve emniyet ve ihtiyaçları sağlanarak ziraatle meşgul olmasının sağlanması ve sefere giden askerin yol üzerindeki ahaliden yem ve

yiyeceklerini para ile temin etmesi hususunda tenbih olunması hususunda ruscukta mukim Eflak seraskeri Vezir Mehmed Paşa'ya ve esnaf ve ahalisine emr.

Hüküm: 1154

Hacıoğlupazarı kadısına ve Karaharman ve Köstence ve Balçık ve Varna ve Kuvarna ve sair iskelelerin kadı ve yardımcısına ve kürekçiler ve ayan-ı zabitanın Devlet-i aliyye'me hizmet ve meşta-nişîn olan ümmet-i Muhammed'e yardıma gerek olduğundan Hacıoğlupazarı'na gelen ve gerek iskelelere kalan tüccar zahire ve emtiasının sefînelerden ihracına ve Meşta-yı hümayunuma gelmek için gerekli arpaların ve hayvanların kiralanmasına ve Babadağı'na sevkine ihtimam göstermeleri.

Hüküm: 1155

Diyarbekir Valisi ve Sadrazam Kaymakamı Vezir Ahmed Paşa'nın Silistre ve havalisinin muhafazasına tayini.

Hüküm: 1156

Diyarbekir Valisi Vezir el-Hac Mehmed Paşa'nın Silistre'nin muhafazasına tayini.

Hüküm: 1157

Niğbolu karşısında Kule Kalesi'nde topcubaşı vekili olarak tayin olunan Çorbacı Mehmed'in uyması gereken prensipler hususunda.

Hüküm: 1158

İznikmid, Sabancı, Hendek, Bolu, Kastamonu, Gerede, Hersek KAracaviran, Koçhisar, İskilip, Osmancık, Kengiri, Çerkeş, Tosya, Amasya, Tokat ve Sivas kazalarından bayrak açılarak piyade yüzer neferden bin nefer müceddeden tashih edilerek orduya ulaştırılmaları.

Hüküm: 1159

Üsküdar'dan İznik nam-ı diğer Lefke ve Söğüd ve Eskişehirve Kütahya ve Karahisar ve Akşehir ve Konya ve Ankara ve Ayaş kazalarında serdengeçti bayrağı açılıp yedi yüz piyade cebeci neferatı tashih edilerek baharda orduda hazır edilmeleri.

Hüküm: 1160

Üsküdar'dan İznikmid, Sabancı, Hendek, Bolu, Düzce, Gerede, Zağranbolu, Devrek, Kastamonu, Taşköprü, Boyaabad, Tokad, Sivas kazalarında sekiz adet serdengeçti bayrağı açılıp sekiz yüz piyade cebeci neferatı tashih edilerek orduya gönderilmesi.

Hüküm: 1161

Edirne, Filibe, Sofya, Tekfurdağı, Karînâbâd, Aydos, Prevâdi ve Kızanlık'tabeş adet cebeci bayrağı küşadıyla beş yüz nefer cebeci piade asker tashih olunup orduya gönderilmesi.

Hüküm: 1162

Asitane'de Dergah-ı muallam sipah ve silahdar ocağı kethüda yerleri olan İbrahim Çavuş ve Hasan Çavuş'un hizmetleri bitip izinsiz olarak Asitane'ye dönen çavuş, hülefa, şakirdan ve sairlerin buldurularak orduya bir an önce gönderilmesi, muhalefet edenlerinin esamileri elinden alınıp cezalandırılmasına ihtimam göstermeleri.

Hüküm: 1163

Tuna'dan Karaharman'a müttehi olan Beştepeler isimli mahallerin düşmandan muhafazası için Hacıoğlupazarı ayanı Besimzade el-Hac Mehmed'in beş yüz nefer seçip bölgedeki serdarlarla birlikte hareket etmesi.

Hüküm: 1164

Gelefce ayanı Haseki Yusuf'un Tuna'dan Karaharman'a müttehi Boğaz karyesinin düşmandan muhafazası için beş yüz nefer dilaver seçip muhafazada kıyam eylemesi için tekiden.

Hüküm: 1165

Bosna Kalesi muhafazasındaki ve Saraybosna civarındaki mahallerde bulunan zabitan, serdengeçti ağaları alemdarlar ve cümle Bosna dilaverlerinin Moskov üzerine baharda yapılacak sefer için bayraklarıyla baharda orduya katılmaları.

Hüküm: 1166

Kütahya mütesellimi ve kadılarının Kırım canibi Seraskeri Vezir İbrahim Paşa'nın maiyyetine memur kılınan Kütahya timar erbabı ve zuamasını göndermeleri.

Hüküm: 1167

İsakçı karşısısındaki meydana gelen muharebede perişan olup kaçan humbaracı neferatının Humbaracıbaşısı Recep marifetiyle buldurulup orduya gönderilmeleri.

Hüküm: 1168

Kule Kalesi muhafazasında bulunan serdengeçti ağaları, alemdarlar, ocak ihtiyarlarının ve yeniçeri zabitinin Niğbolu hükkam, zabit ve ihtiyarlarıyla birlikte Kule Kalesi'ni gereği gibi takviye edip dergah-ı muallam kapıcıbaşısı Hatipzade Ahmed ile birlikte hareket ederek düşmandan Kule Kalesi'ni korumaları

Hüküm: 1169

Hacıoğlupazarı ayanı Besimzade el-Hac Mehmed'in beş yüz nefer askeriyle gevşeklik göstermeden Beştepeler'e varmasının gerektiği.

Hüküm: 1170

Gelefçe ayanı Haseki Yusuf'un Tuna'dan Karaharman'a müttehi Haliç ve Boğaz Karyesinin düşmandan muhafazası için beş yüz nefer dilaver seçip muhafazada kıyam eylemesi.

Hüküm: 1171

Maraş eyaleti evliye alaybeylerinin zuama ve timar erbabının alaybeyleriyle Hırsova muhafızın Vezir Mehmed Sadık Paşa'nın maiyyetine memur kılındıkları.

Hüküm: 1172

Diyarbekir eyaleti alaybeylerinin zuama ve timar erbabının alaybeyleriyle Hırsova muhafızın Vezir Mehmed Sadık Paşa'nın maiyyetine memur kılındıkları.

Hüküm: 1173

Rıdvân'da ikamete memur olan Silistre muhafızı Vezir el-Hac Ahmed Paşa Silistre'de ikamet eden Mir-i miran Hasan Paşa ve Maraş eyaleti alaybeyleinin Babadağı civarında bulunan Maraş eyaleti zuama ve timar erbabını toplayarak Silistre muhafazasında bulunmaları.

Hüküm: 1174

Diyarbekir Eyaleti evliye alaybeylerinin Babadağı'ndaki zuama ve timar erbabını toplayarak Silistre muhafazasında bulunmaları.

Hüküm: 1175

Sivas valisi, kadı ve yardımcılarının seferden firar edip yurtlarında bulunan zuama ve timar erbabıa orduya gidip yoklamada bulunmaları hususunu ilan etmeleri, orduya gitmeyip muhalefet edenleri cezalandırmaları.

Hüküm: 1176

Mir-i miran-ı kiramdan Konya müteselllimi ve eyalet-i Karaman'daki kadı ve yardımcılarının seferden firar edip yurtlarında bulunan zuama ve timar erbabıa orduya gidip yoklamada bulunmaları hususunu ilan etmeleri, orduya gitmeyip muhalefet edenleri cezalandırmaları.

Hüküm: 1177

Maraş müsellimi, kadı ve yardımcılarının seferden firar edip yurtlarında bulunan zuama ve timar erbabıa orduya gidip yoklamada bulunmaları hususunu ilan etmeleri, orduya gitmeyip muhalefet edenleri cezalandırmaları.

Hüküm: 1178

Adana mütesellimi, kadı ve yardımcılarının seferden firar edip yurtlarında bulunan zuama ve timar erbabıa orduya gidip yoklamada bulunmaları hususunu ilan etmeleri, orduya gitmeyip muhalefet edenleri cezalandırmaları.

Hüküm: 1179

Diyarbekir mütesellimi, kadı veyardımcılarının seferden firar edip yurtlarında bulunan zuama ve timar erbabıa orduya gidip yoklamada bulunmaları hususunu ilan etmeleri, orduya gitmeyip muhalefet edenleri cezalandırmaları.

Hüküm: 1180

Haleb mütesellimi, kadı ve naiblerinin seferden firar edip yurtlarında bulunan zuama ve timar erbabıa orduya gidip yoklamada bulunmaları hususunu ilan etmeleri, orduya gitmeyip muhalefet edenleri cezalandırmaları.

Hüküm: 1181

Rakka mütesellimi, kadı ve yardımcılarının seferden firar edip yurtlarında bulunan zuama ve timar erbabıa orduya gidip yoklamada bulunmaları hususunu ilan etmeleri, orduya gitmeyip muhalefet edenleri cezalandırmaları.

Hüküm: 1182

Dergah-ı mualla topcuları çorbacılarından kırk dördüncü bölük çorbacısı Mehmed'in İbrail Kalesi'nden çıkan yüz seksen neferi perakende ederek yüz neferini beşinci cemaatin çorbacısı Numan'a, seksen neferini altmış dördüncü cemaatin çorbacısı Mustafa ile Silistre'de kırk yedinci cemaatin çorbacısı Cafer'in maiyyetine tayin etmesi ve bu askerlerin İbrail kaydını kaldırıp Hırsova kaydının konulması.

Hüküm: 1183

Rikab Kaymakamı Vezir Mehmed Paşa, Dergah-ı muallam topcubaşılarından el-Hac Mehmed Emin ve Asitane'de topcubaşı vekili el-Hac Mehmed'in ordu için İstanbul ve Tophane'den asker tashih edip top ve mühimmatı tahmil olunacak sefineler ile Varna İskelesine nakl etmeleri.

Hüküm: 1184

Praveşte kârhânesi hizmetinde topciyan zabiti vekili olan Mehmed Çorbacı'nın hizmete yarar neferat ve kul oğullarından ve esamisi çalık neferattan tashih eyleyip orduya göndermesi.

Hüküm: 1185

Edirne kârhânesinde topcu zabiti olan Yakub Çorbacı'nın Edirne'den yüz yirmişer nefer olmak üzere iki bayrak açıp orduya göndermesi, neferatın yevmiyelerinin ocak mahlülünden verilmesi.

Hüküm: 1186

Ankara canibinde topcı serdengeçdi ağaları üzerlerine baş ağa olan birinci bölük Mehmed'in Ankara'daki atik ağalardan yüz yirmişerden iki adet bayrak açıp orduya göndermesi, hizmetleri bitiminde neferatın yevmiyesinin ocak mahlülünden verilmesi.

Hüküm: 1187

Asitane'de topcu vekili el-Hac Mehmed'in İstanbul ve havalisinde bin nefer tashih edip Varna kayıklarıyla baharda orduya göndermesi.

Hüküm: 1188

Asitane'de topcubaşı vekili el-Hac Mehmed'in hizmetleri biten atik serdengeçti ağaları ve alemdarlarına terakki vererek yüz yirmişer nefer olamak üzere dört adet serdengeçti bayrağı açıp Varna kayıklarıyla baharda orduya göndermesi.

Hüküm: 1189

Manastır'a vürud eden neferatın tayinatlarının Tolcı nüzul emini tarafından verileceği.

Hüküm: 1190

Bosna'dan tahrir olunup Maçin muhafazasına gönderilen askerlerden firar edenlerin buldurulup zimmetlerindeki esamilerin alınması ve ibret için bunların cezalandırılmaları.

Hüküm: 1191

Diyarbekir valisi ve Silistre muhafızı Vezir Kethüda el-Hac Ahmed Paşa'nın Rıdvân'dan kapı halkıyla Niğbolu ve Kule havalisine gidip bölgeniyi düşmandan gece gündüz koruması.

Hüküm: 1192

Beştepe ve Tuna sahili civarında olan Bucak ve Breslan karyelerinin muhafazası için gerekli askerin Tolcı'ya sevk olunan Diyarbekir Valisi el-Hac Ahmed Paşa'nın tüfekçileri ile Filibe'deki üç yüz askeri bu tarafa sevk etmesi.

Hüküm: 1193

Bosna'dan tahrir olunup Hırsova'ya tevârüd iden mîri piyade askerlerin tayin edildikleri mahalle varıp emr-i muhafazada kıyam eylemeleri gerektiği.

Hüküm: 1194

Krayova'dan düşmanı men ve fethü'l-islam ve Ada-i Kebir Kalesi taraflarını düşman saldırısından muhafaza için Sofya, Şehirköy, Berkofça, Leskofça ve Ürgüp

mütesellimlerinin Vidin muhafızı Vezir Mehmed Paşa'nın emriyle birlikte hareket ederek düşman saldırılarından bölgeyi korumaları.

Hüküm: 1195

Köstendil, Dunca, Samako, Branya ve İzladi kazalarının kuzât ve nüvâbı, Köstendil ayanından Balizade Mustafa, Dunca a'yânından Feyzî, Dunca voyvodası Yusuf ve Samako nazırı ve sair kazaların bi'l-cümle ayanına ve savaşa kadir müslüman ahaliyi Vidin muhafızı Vezir Mehmed ile birlikte hareket ederek Ada-i Kebir Kalesi ve Krayova'dan düşmanı men etmeleri.

Hüküm: 1196

Palankalı Mehmed Paşazade Bey'in Palanka kazasından darb ü harbe kadir nefer tertip edip Vidin Muhafızı Vezir Mehmed Paşa'nın emrine girip düşmanı Krayova'dan men etmesi

Hüküm: 1197

Prizrin sancağı mütesellimi Salih Paşazade Nurullah Bey'in asker tertip Vidip muhafızı Vezir Mehmed Paşa'nın emrine girip düşmanın Krayova'dan men etmesi.

Hüküm: 1198

Bosna'dan verilecek askerlerin sened karşılığı verilmesi ve görevlilere yardımcı olunması.

Hüküm: 1199

Köstendil Sancağı'nın Vezir Abaza Mehmed Paşa'ya tevcihi ve Paşa'nın hemen görev yerine gitmesi.

Hüküm: 1200

İzladi kazasında beş yüz nefer Dergah-ı muallam gönüllüsü Mehmed Himmet vasıtasıyla Vidin Muhafızı Vezir Mehmed Paşa'nın emrine verildiği ve hemen görevlerine gitmeleri.

Hüküm: 1201

Hacıoğlupazarı'nda Divan-ı hümayun kisedarı Mustafa Semâî uhdesinde bulunan sefer defterlerinin Meşta-yı hümayun'a gönderilmesi.

Hüküm: 1202

Tuna sahilindeki bölgelerin düşman saldırısından muhafaza edilip ahalisinin emniyetinin sağlanması.

Hüküm: 1203

Düşman tehlikesinden korumaları için askerin Niğbolu ile Kule taraflarında külliyetli olarak bulunmaları ve bölgeye gelecek askerlerin sevk edilmesi.

Hüküm: 1204

Tutrakan ve Kule muhafazasına memur askerin muhafazasında Niğbolu taraflarının muhafazasına intikalleri.

Hüküm: 1205

Hacıoğlupazarı ayanı el-Hac Mehmed'in Sekbanderesi ve Hasanbey Kışlası köylerinin muhafazası için beş yüz neferle bölgeye gitmesi.

Hüküm: 1206

Deftere kayıtlı ve kayıtsız bütün askerlerin orduya katılmaları.

Hüküm: 1207

Ölüm, hastalık ve firar gibi sebeplerle ordudan ayrılanların yerine çocuklarının kayıtı ve elli nefer çavuş seçilerek sefer defterine kayıt edilmesi.

Hüküm: 1208

Krayova ve etrafındaki İslam topraklarının Vidin Muhafızı Vezir Mehmed Paşa ve maiyyetindeki askeriyle düşmandan muhafazasına dikkat edilmesi.

Hüküm: 1209

Recep Paşa'nın Sakız ve Rodos cizyesindekin maaşla İstanköy adası ve etrafını düşman, korsan ve sairden muhafazasına dikkat etmesi.

Hüküm: 1210

Moskov keferesinin çoğalıp yayılması sebebiyle kışın Tuna nehri sahilinin muhafazasına iki yüz elli nefer piyade asker sevk edilmesi.

Hüküm: 1211

Kırım taraflarına giden ehl-i İslama mani olunmaması ve devlete sadakata devam etmeleri.

Hüküm: 1212

_____ taraflarına giden ehl-i İslama buraların özdenleri ve söz sahipleri tarafından mani olunmaması ve bu yerlerin ileri gelenlerinin ve özdenlerinin devlete sadakata devam etmeleri

Hüküm: 1213

_____ taraflarına giden ehl-i İslama buraların özdenleri ve söz sahipleri tarafından mani olunmaması ve bu yerlerin ileri gelenlerinin ve özdenlerinin devlete sadakata devam etmeleri

Hüküm: 1214

Amumazata? taraflarına giden ehl-i İslama buraların özdenleri ve söz sahipleri tarafından mani olunmaması ve bu yerlerin ileri gelenlerinin ve özdenlerinin devlete sadakata devam etmeleri

Hüküm: 1215

Hatukay taraflarına giden ehl-i İslama buraların özdenleri ve söz sahipleri tarafından mani olunmaması ve bu yerlerin ileri gelenlerinin ve özdenlerinin devlete sadakata devam etmeleri

Hüküm: 1216

_____ taraflarına giden ehl-i İslama buraların özdenleri ve söz sahipleri tarafından mani olunmaması ve bu yerlerin ileri gelenlerinin ve özdenlerinin devlete sadakata devam etmeleri

Hüküm: 1217

Altıkesek taraflarına giden ehl-i İslama buraların özdenleri ve söz sahipleri tarafından mani olunmaması ve bu yerlerin ileri gelenlerinin ve özdenlerinin devlete sadakata devam etmeleri

Hüküm: 1218

Kabarta taraflarına giden ehl-i İslama buraların özdenleri ve söz sahipleri tarafından mani olunmaması ve bu yerlerin ileri gelenlerinin ve özdenlerinin devlete sadakata devam etmeleri

Hüküm:1219

Seferde bulunan kâtiplerin çeşitli sebeplerle azalmasından dolayı İstanbul'dan yeni kâtiplerin tayin edilip orduya gönderilmesi.

Hüküm: 1220

Kırım Hanı Selim Giray, Veziriazam Mehmed Paşa hassa silahşörü Süleyman ve çukadarı İbrahim'in Kırım tarafına gitmesi için gerekli olan ulaşım vasıtalarının teminine ihtimam gösterilmesi.

Hüküm: 1221

Eflak Seraskeri Mehmed Paşa'nın kapı halkıyla Ruscuk'ta bulunan savaş erbabını yanına alarak Mesud Giray ile ittifak ederek Krayova ve Eflak'ta düşmanın defi için gerekli gayreti göstermesi.

Hüküm: 1222

Yergöğü muhafazasına memur Mesud Giray'ın Eflak Seraskeri Vezir Mehmed Paşa ile ittifak ederek düşmana karşı mücadele hususunda tenbih olunması.

Hüküm: 1223

Kule ve Tutrakan'ın muhafazası için Ruscuk'tan dört yüz nefer, Tırnova'dan bütün savaş erbabının Dergah-ı mu'allam kapıcıbaşısı Ahmed'in maiyyetine sevkedilmesi.

Hüküm: 1224

Mir-i miran rütbesiyle terfi ederek sefere memur Ali'nin kapı halkıyla beraber bir an evvel orduya katılması.

Hüküm: 1225

Terfi ederek Mir-i miran olarak Dukakin Sancağı kendisine tekrar tevcih olunan Kahraman Paşazade Tahir'in Ada-i Kebir Kalesine muhafaza için kapı halkıyla bir an evvel katılması.

Hüküm: 1226

Yine Ada-i Kebir muhafazasına memur Kahraman Paşazade Abdi'nin acilen Ada-i Kebir Kalesi'ne gelip kardeşi ile ittifak ederek muhafazaya katılması ve mirlivalık rütbesinin tevcihi.

Hüküm: 1227

Topcubaşı vekili Ali'nin altı adet serdengeçti bayrağı ile acilen orduya katılması.

Hüküm: 1228

Aydos kazası ayanı Mehmed Haseki'nin sefer için gerekli mühimmatı tahsil etmesi ve eşkiyanın bertaraf edilmesi.

Hüküm: 1229

Usturumca-i Atik kaptanı İbşir Kaptan ve Preşkova kaptanı Zülfikar Kaptan'ın Moskov seferi için gerekli her türlü hazırlıkları yapmaları.

Hüküm: 1230

Bükreş tarafı Seraskeri Mehmed Paşa'nın Ruşçuk'tan 300-400 askerle Tırnova muhafazasına acilen gitmesi.

Hüküm:1231

Bosna Valisi ve Rumili Seraskeri Muhsinzade Vezir Mehmed Paşa'nın Mora'nın muhafazasına ve baharda yapılacak sefer için yeni bayraklar altında askeri hazırlık yapması.

Hüküm:1232

Ahtaman, Sofya, şehrköyü, Leskofça ve Berkofça'dan askeri hazırlıklar yapılarak Vezir Mehmed Paşa'nın emrinde Krayova ve Ada-i Kebir muhafazasıan gidileceği.

Hüküm: 1233

Emr-i şerifin Mübaşir Abdulfettah Ağa marifetiyle Dobnice, Köstendil, Samoko, İvranya, İzladi ve Eğridere mahkemelerinde okutulduğu, okutulan bu emre uyulması gerektiği.

Hüküm: 1234

Rumili Valisi ve Maçin muhafzızı Abdi APşa'nın maiyyetinden firar eden askerlerin zabitler marifetiyle yakalanıp tedip ettirilmesi ve askerlerin muhafaza memuriyetine kıyamına dikkat etmesi.

Hüküm: 1235

Özi valisi, İsakçı ve Tuna sahili Seraskeri Vezir Dağıstani Ali Paşa'nın maiyyetinden kaçan askerlerin yakalanıp tedip edilmesi.

Hüküm: 1236

Tolcı muhafızının maiyyetinden firar eden askeri buldurup firarilerin cezalandırılması.

Hüküm: 1237

Karasu, Karaharman, Hacıoğlupazarı, Köstence, Varna, Prevadi ve Şumnu kadılarının ayan ve iş erlerinin bulundukları bölgelere firar eden askerlerin yakalanıp geri gönderilmesi tenbihi.

Hüküm: 1238

İsakçı Seraskeri Vezir Ali Paşa'nın maiyyetinde ordu ağalığı tevcih edilen yeniçeri ocağından Saksoncubaşı Hüseyin'in memuriyetine gitmesi.

Hüküm: 1239:

Gelibolu'da ikamet eden Belgrat Yeniçeri Zabiti Yusuf'un Asitane'de Sekbanbaşı olarak görevlendirilmesi.

Hüküm: 1240

Hâlâ Rumili valisi ve Maçin muhafızı Vezir Abdi Paşa'nın öteden beri dairesi mürettebatı olup kadimi alışılmış maiyyet adamlarından başka süvarilerin arttırılması için tarafından ya kethüdasını ve yahud emekdarını tayin edip ve Anadolu'dan süvâari yarar askerin mahalli olan Kütahya ve Karaman veyahud Sivas ve Maraş ve bunların emsâli ricâl ve cesaretli olan İç Ağası ve neferatlarıyla bölükbaşılar tertibiyle yeniden cihâd için yediyüz elli nefer süvari asker tertip edip acilen maiyyetine celb etmesi.

Hüküm: 1241

Özi valisi olup İsakçı ve ol havâlîlerin seraskeri Vezir Dağıstani Ali Paşa maiyyet adamlarından başka beşyüz nefer süvari asker tertibi için kethüdasını görevlendirmesi.

Hüküm: 1242

Özi Valisi Serasker Vezir Dağıstani Ali Paşa'nın beş yüz nefer daha toplaması için kethüdasının görevlendirilmesi.

Hüküm: 1243

Beyşehri Sancağı Mutasarrıfı Abdurrahim Paşa adı geçen livanın eşkiyadan temizlenmesi, bir suretinin de Alaiye, Beyşehri ve İçel Sancakları mutasarrıfı ve Hırsova muhafızı Vezir Sadık Mehmed Paşa'ya verilmesi.

Hüküm: 1244

Beyşehri Sancağı mutasarrıfı Abdurrahim Paşa adı geçen livanın eşkiyadan temizlenmesi hükmünün bir suretinin de Diyarbakır Valisi Vezir el-Hac Mehmed Paşa'ya verilmesi

Hüküm: 1245

Beyşehri Sancağı mutasarrıfı Abdurrahim Paşa adı geçen livanın eşkiyadan temizlenmesi hükmünün bir suretinin de Haleb Valisi olan Eflak seraskeri Vezir Mehmed Paşa'ya verilmesi

Hüküm: 1246

Beyşehri Sancağı Mutasarrıfı Abdurrahim Paşa adı geçen livanın eşkiyadan temizlenmesi hükmün bir suretinin de Üsküp Sancağı mutasarrıfı Mehmed Sadık'a verilmesi.

Hüküm: 1247

Beyşehri Sancağı Mutasarrıfı Abdurrahim Paşa adı geçen livanın eşkiyadan temizlenmesi hükmünün bir suretinin de Hüdavendigar Sancağı mutasarrıfı Ferâşe-zade'ye verilmesi.

Hüküm: 1248

Adı geçen Voyvoda'nın Seksen beş senesi seferi için ol mikdar askeri Ordû-yu Hümayun'a irsal eylemeleri, bir suretinin de Bolu voyvodası kapıcıbaşı payesi Yusuf'a verilmesi

Hüküm: 1249

Şaykalar Başbuğluğu ile Tuna Kaptanlığı uhdesine ihale olunmakla memuriyetini hâvî emr-i şerif yazılmıştır. Bir suretin de Bozok ve Kengiri Sancakları Mutasarrıfı Maçin Muhafızı Vezir Abdi Paşa maiyyetinde olna Süleyman Paşazade Seyyid Ahmed' e verilmesi.

Hüküm: 1250

1249'taki Şakalar Başbuğluğu ile Tuna Kaptanlığı uhdesine ihale olunmakla memuriyetinin hâvî emr-i şerîf yazılmıştır Hükmün bir suretinin de Akşehir mutasarrıfı olan Maçin Muhafızı Vezir Abdi Paşa'nın maiyyetinde memur ola Süleyman Paşa Kethüdası Ahmed'e verilmesi.

Hüküm: 1251

Prizren Sancağı Mütesellimi Salih Paşazade Mir Nureddin'nin askeri ile birlikte Vidin muhafızı olan Vezir Mehmed Paşa'nın emrine girmesi üzerine.

Hüküm: 1252

Palankalı Mahmud Paşa-zade'nin Vidin muhafızı Palankalı Mahmud Paşa-zade'nin emrine girmesi gerektiği.

Hüküm: 1253

Maçin ve İsakçı Tolcı muhafızlarının mîri askerlerden firar edenlerden bazılarının Kızılhisar Karyesi'nde zorla yiyecek içecek toplamaları üzerine havaliye adamlarını gönderip isyancıların cezalandırmaları.

Hüküm: 1254

Hüdavendigar Sancağı mutasarrıfı Tolcı havalisini muhafazaya memur olan Ferâşeli-zade'nin Pirizren tarafına ulaşan altı bayrak piyade ve bir bayrak süvari askerin derhal Tolcı havalisindeki karyelere yerleştirilmesi ve askerlerin eksiklerinin gidermesi.

Hüküm: 1255

Bosna kaymakamı ve Bosna'nın yerli neferatından onda bir neferi olmak şartıyla ikibin dörtyüz doksan dört nefer piyadegan ve Ustrumca-i atik kaptanı İbşir Kaptan bin dörtyüz nefer ile başbuğ ve iki bin nefer dahi sefine kaptanı Zülfikar Kaptan binbaşı tayin edilerek acilen Ordu-yı hümâyuna gelmeleri için memur kılınmaları.

Hüküm: 1256

Meşta-yı hümayun'umdan Kara Eflak canibine varınca yol üzerinde bulunan kadılar ve naibler ve kethüda yerleri ve yeniçeri ve serdarları ve ayan-ı vilayet ve iş erleri ve kurâ zabitlerine; Kara Eflak canibine gidecek mîri hazine'nin yerine ulaşıncaya dek geçeceği yollarda hazinenin her türlü saldırı ve tecavüzden korunması yerine sağ salim ulaştırılması.

Hüküm: 1257

Maçin Muhafızı Vezir Abdi Paşa'nın Maçin ve havalisini düşman tasallutundan gece gündüz muhafaza etmesi bunun için gerekli olan ihtiyaçların Anadolu ahalisinden karşılanması.

Hüküm: 1258

Eyalet-i Özi Seraskeri olan Vezir Dağıstani Ali Paşa'nın Maçin ve havalisini düşman tasallutundan gece gündüz muhafaza etmesi bunun için gerekli olan ihtiyaçların Anadolu ahalisinden karşılanması.

Hüküm: 1259

Hırsova muhafızı olan Vezir Sadık Mehmed Paşa'nın Maçin ve havalisini düşman tasallutundan gece gündüz muhafaza etmesi bunun için gerekli olan ihtiyaçların Anadolu ahalisinden karşılanması.

Hüküm: 1260

Beştepeler muhafızı olan Mehmed Sadık'ın Maçin ve havalisini düşman tasallutundan gece gündüz muhafaza etmesi.

Hüküm: 1261

Muharebede yaralanan ve yerine başka bir muhafız varınca sipahiler ağası'nın Meşta-yı hümayun'a dönmesi emri. Tolcı muhafazasında kıyâm üzere olup bu defa Hüdavendigar sancağı kendisine devamlı verilmiş olan Ferâşezade Mehmed'in adı geçen livayı zabt ve ahaliyi korumak üzere tarafından mütesellimine tahrir eylemesi.

Hüküm: 1262

Maçin muhafızı maiyyetinde memur olup Akşehir Sancağı kendisine verilen Süleyman Paşa kethüdası Seyyid Ahmed'in adı geçen livayı eskisi gibi zabt ve ahaliyi korumak üzere tarafından mütesellimine tahrir ve tenbih eylemesi

Hüküm: 1263

Hala Teke Sancağı Mutasarrıfı iken Silistre Muhafazasına tayin olunan Hasan Paşa'ya; Silistre ve havalisini muhafazaya memur olan Diyarbekir Valisi Vezir el-Hac Ahmed Paşa'nın Niğbolu ve Kulle'ye atanmasından dolayı boşan yerine kendisinin atandığı.

Hüküm: 1264

Sevâhil-i Bahri Siyah'da bulunan Karaharman, Kuvarna, Köstence, Balçık Mingalya, Varna, Prevadi ve Kozlıca ve sair de yol üzerinde bulunan kadı ve yardımcılarının, iskele eminlerine, serdarlarına ve sair zabitan ve ayan-ı vilayete; askeriyeden firar edenlerin bulundukları takdirde bu yerlerdeki görevlilere teslim edilmesi gerekliliği üzerine.

Hüküm: 1265

Babadağı, Hırsova, Alibey karyesi, Presova, Hacıoğlupazarı, Karasu, Silistre, Ruscuk, Şumnu ve Hazergrad kazalarının kadı ve yardımcılarının, serdarlar ve sair zabitanların askerden firar edenleri bulundukları takdirde bu yerlerdeki görevlilere teslim etmeleri.

Hüküm: 1266

Savaşı terk edip birer takrib ile mutasarrıf oldukları esamileri Asitane kayıtlısı yaptıran sipah ve silahdar ocaklarını neferatının esamileri defter-i mukabeleden gönderilip kayıtlarının silinmesi ve baharda orduya gönderilmesi.

Hüküm: 1267

Kendisine Teke Sancağı ibka olan Silistre muhafazasına memur Hasan Paşa'nın mansıbına bir kar-güzar tayin etmesi ve kapı halkını tertip edip Silistre muhafazasına gitmesi

Hüküm: 1268

Karahisar-ı Sahib Sancağı kendisine ibka kılınan İsakçı seraskeri maiyyetinde cisir muhafazasına memur Zeyli Abdullah'ın mansıbına bir kar güzar tayin etmesi ve kapı halkını tertip edip Silistre muhafazasına gitmesi

Hüküm: 1269

Köstendil sancağı yeniden tevcih edilen Sabıka Avlonya mutasarrıfı olan Muhtar Paşa-zade'nin mansıbına varıp zabt u rabta kıyam eylemesi.

Hüküm 1270

Kayseriye ve Kırşehri sancakları yeniden kendisine tevcih olunan Mir-i miran Halil Paşazade Ahmed'in mansıbına varıp zapt u rabta girişmesi..

Hüküm: 1271

Özi Kalesi muhafızına imdad için iki bin piyade askerin hatab ve kömür ihtiyacının tedarik edilip sefinelerle Özi Kalesi'ne sevk edilmesi.

Hüküm: 1272

Ordu-yı hümayun'da askerin çokluğu elzem olduğundan bölükât-ı erbaadan ulufeciyan-ı yemin ocağına beş yüz nefer serdengeçti tahrir edip orduya gönderilmesi.

Hüküm: 1273

Ordu-yı hümayun'da askerin çokluğu elzem olduğundan Anadolu'nun ve sol ve orta kollarından beşyüz nefer gureba-i yemin ocâğı için serdengeçdi neferatı tahrir olunup orduya gönderilmesi.

Hüküm: 1274

Ordu-yı hümayun'da askerin çokluğu elzem olduğundan Anadolu'nun sağ, sol ve orta kollarından beşyüz nefer gureba-i yesar ocâğı için serdengeçdi neferatı tahrir olunup orduya gönderilmesi.

Hüküm: 1275

Ordu-yı hümayun'da askerin çokluğu elzem olduğundan Anadolu'nun sağ, sol ve orta kollarından beşyüz nefer ulufeciyan-ı yesar ocağı için serdengeçdi neferatı tahrir olunup orduya gönderilmesi.

Hüküm: 1276

Karaharman'dan orduya zahire satın alınması ve araba ihracına memur Dergah-ı muallam gediklilerinden el-Hac Ahmed'in ordunun ihtiyacı olan arpayı Köstence'deki un tüccarlarından temin etmesi, zahirenin nakli için gerekli arabaları ihrac etmesi ve un tüccarlarının yazıcılarından muhalefet edenlerin cezalandırılması.

Hüküm: 1277

Hacıoğlupazarı, Prevadi, Şumnu, Osmanpazarı, Hazergrad, Yanbolu, Lofça, Selvi ve Karînâbâd kazalarının kadı ve yardımcıları ile serdar, ayan ve iş erlerinin serhadde bulunması gerekirken firar edip memleketlerinde ziraatle meşgul olan yamakları bulup acilen orduya sevk etmeleri, muhalefet edenleri de cezalandırmaları.

Hüküm: 1278

Moskov keferesinin Tuna'nın öte canibini zabtından dolayı Dergah-ı muallam yeniçeri oçağı hasekilerinden Ruha'daKılıçoğlu, Diyarbekir'de SerturnaiAba ve Şebnem oğlu İsmail ile Malatya ve Harput'ta görevli olan mumaileyhin askerlerini bayrak altında toplayıp orduya sevk etmeleri, muhalefet edenleri cezalandırmaları.

Hüküm: 1279

Moskov keferesinin Tuna'nın öte canibini zabtından dolayı Konya'da Dergah-ı muallamyeniçerileri ocağı hasekilerinden ve Adana'da haseki Cubûlzade ve Antakya'da Ser Turnâî Fethullâh ve Haseki ve Haleb'de ve Ayntab'daki mumaileylerin askerlerini bayrak altında toplayıp orduya sevk etmeleri, muhalefet edenleri cezalandırmaları.

Hüküm: 1280

Vidin Kalesi'nde şahi toplarını kullanacak askerlerin azlığından Niğbolu, Vidin ve havalisinden yüz elli nefer top arabacı neferatı tashih edilmesi, defterlerinin mahalline kayıt olunmaları için orduya gönderilmesi.

Hüküm: 1281

Vidin Kalesi'ndeki dörtyüzden ziyade büyük ve küçük topları kullanacak neferatın azlığından dolayı Niğbolu, Vidin ve havalisinden iki yüz elli topcu askerinin müceddeden tashih edilmesi ve defterinin mahalline kayıt olunmaları için orduya gönderilmesi.

Hüküm: 1282

Rıdvân canibi muhafazasına memur binbaşı Kara Mütesellim'in Ziştovi'nin muhafazasına maiyyetindeki askerlerle gidip bölgenin ve ahalinin emniyetini sağlaması.

Hüküm: 1283

Düşmanın Tuna'nın karşı tarafını zabt etmesi ve orduyu tacizinden dolayı ihtiyac duyulan neferatın Anadolu'nun sağ kolundan ve sol kolundan Kastamonu, Rum ili ve Bosna askerlerinden asker tahrir edilip serdengeçti ağa bayrağı altında mübaşirler vasıtasıyla Özi'ye gönderilmesi.

Hüküm: 1284

Boğaz Karyesi muhafazasına azimeten Karasu kazasına gelen Gülficeli? Haseki Yusuf'un Rıdvân Karyesine varıp muhafazada kıyam eylemesi.

Hüküm: 1285

Kars ordusu ağalığı verilen Zorluzade Süleyman'ın Kars Kalesi muhafazasına tayin olunduğu.

Hüküm: 1286

Bükreş ve Ruscuk canibş ordusunun takviyesi için Ruscuk ve Bükreş canibi ordusu yeniçeri zabitliği ihale olunan Yeğen Mehmed'in memuriyetine gidip muhafazada kıyam eylemesi.

Hüküm: 1287

Eflak Seraskeri Mehmed'in vefatından dolayı rütbe-i vâlâ-yı vezaret ihsan edilen Vezir İzzet Ahmet Paşa'nın Eflak canibi seraskeri tayin edildiği, Ruscuk, Silistre ve Tutrakan havalilerinin düşmandan muhafazasına gitmesi.

Hüküm: 1288

Mir-i mirandan Ankara sancağı mutasarrıfı Seyyid Hüseyin'in sefere iki yüz kapı halkıyla acilen gitmesi.

Hüküm: 1289

Eflak canibi seraskeri Ahmed Paşa'nın buyruldusı üzerine Ruscuk, Silistre ve Tutrakan havalisinin düşmandan muhafaza edilmesi için Silistre, Şumnu, Hezargrad, Cardak, Tutrakan, Ziştovi ve Vidin'in kadı ve yardımcılarının harbe kadir kimseleri tayin edildikleri mahallere sevk etmeleri.

Hüküm: 1290

Eflak canibi Seraskeri İzzet Ahmed Paşa'nın muhafazasına memur Bükreş ve Eflak'ın Moskovlu ve ona tabi olan ahaliden temizlenmesi için o civardaki harbe kadir müsliminin gereken yerlere tayin edilip gönderilmesine dikkat etmesi.

Hüküm: 1291

Haleb Valisi sabık Vezir Mehmed Paşa'nın Ruscuk'tan Yergöğü'ne giderken öldürülmesi üzerine Yergöğü Kalesi'nin muhafazasının yeni vezir tayin edilene kadar Selatin-i Cengiziyye'den Kalkay esbak Mesud Giray'ın tayin edildiği.

Hüküm: 1292

Vidin'den Silistre'ye kadar olan yerler ile Eflak seraskerliğine tayin edilen Vezir İzzet Ahmet Paşa'nın Yergöğü'ne varana kadar Yergöğü muhafazasında Kalkay esbak Mesud Giray'ın kalması.

Hüküm: 1293

Özi valisi ve İsakçı ve ol havalilerin Seraskeri Vezir Dağıstani Ali Paşa'nın Tuna nehri donduğu anda Tolcı, İsakçı, Maçin, Daye Karyesi, Hırsova, Boğaz Karyesi, Silistre ve havalilerine memur mir-i miran, zabitan ve sair ile ittifak yaparak düşmanın haberi olmadan Tuna'dan karşıya geçip düşmanı atmaları için birlikte hareket etmeleri.

Hüküm: 1294

Rumili valisi ve Maçin muhafızı Vezir Abdi Paşa'nın Tuna nehri donduğu anda Tolcı, İsakçı, Maçin, Daye Karyesi, Hırsova, Boğaz Karyesi, Silistre ve havalilerine memur mir-i miran, zabitan vesair ile ittaifak yaparak düşmanın haberi olmadan Tuna'dan karşıya geçip düşmanı atmaları için birlikte hareket etmeleri.

Hüküm:1295

Alaiye ve İçel sancakları mutasarrıfı ve Hırsova muhafızı olan Vezir Mehmed Sadık Paşa'nın Tuna nehri donduğu anda Tolcı, İsakçı, Maçin, Daye Karyesi, Hırsova, Boğaz Karyesi, Silistre ve havalilerine memur mir-i miran, zabitan ve sair ile ittifak yaparak düşmanın haberi olmadan Tuna'dan karşıya geçip düşmanı atmaları için birlikte hareket etmeleri.

Hüküm: 1296

Teke Sancağı mutasarrıf ve Silistre muhafazasına memur Seyyid Hasan Paşa'nın Tuna nehri donduğu anda Tolcı, İsakçı, Maçin, Daye Karyesi, Hırsova, Boğaz Karyesi, Silistre ve havalilerine memur mir-i miran, zabitan vesair ile ittifak yaparak düşmanın haberi olmadan Tuna'dan karşıya geçip düşmanı atmaları için birlikte hareket etmeleri.

Hüküm: 1297

Hüdavendigar Sancağına mutasarrıf olup Tolcı muhafazısına memur olan Mehmed'in Tuna nehri donduğu anda Tolcı, İsakçı, Maçin, Daye Karyesi, Hırsova, Boğaz Karyesi, Silistre ve havalilerine memur mir-i miran, zabitan ve sair ile ittifak yaparak düşmanın haberi olmadan Tuna'dan karşıya geçip düşmanı atmaları için birlikte hareket etmeleri.

Hüküm: 1298

Zuama ve timar erbabından alaybeyleri bayrakları altında hizmette bulunup çavuş gediği ilhak edilinceye kadar zeamet ve timarlarına zarar gelmemesi için kayıtlarına şerh verdirmeleri seferde ihtilale sebep olduğundan bu gibi kayıtları şerh olanların kayıtlarının kaldırılması ve bu gibilerin Hersek sancağı alaybeyleri bayrağı altında sefere gitmeleri için İstanbul kadısı ve Rikab-ı hümayun kaymakamı Vezir Mehmed'in tenbih etmesi, gitmeyenlerin ise zeamet ve timarlarının elinden alınıp diğerlerine verilmesi.

Hüküm: 1299

Rumili'nin sağ kolu yemin ve yesarlarıyla nihayetine varınca vakı kazanın kadı ve yardımcılarının kayıtları mahalleri terkin olundukdan sonra şerhli zuama ve timar erbabından İstanbul'da bulunanlara bildirip Hersek sancağında memur olduğu mahalde alaybayrağı altına alıp düşmandan intikam almaya gayret göstermesi gerektiği.

Hüküm: 1300

Zuama ve timar erbabından alaybeyleri bayrakları altında hizmette bulunup çavuş gediği ilhak edilinceye kadar zeamet ve timarlarına zarar gelmemesi için kayıtlarına şerh verdirmeleri seferde ihtilale sebep olduğundan bu gibi kayıtları şerh olanların kayıtlarının kaldırılması ve bu gibilerin Hersek sancağı alaybeyleri bayrağı altında sefere gitmelerinin Anadolu'nun sağ kolu tarafından tenbih edilmesi, gitmeyenlerin ise zeamet ve timarlarının elinden alınıp diğerlerine verilmesi.

Hüküm: 1301

Zuama ve timar erbabından alaybeyleri bayrakları altında hizmette bulunup çavuş gediği ilhak edilinceye kadar zeamet ve timarlarına zarar gelmemesi için kayıtlarına şerh verdirmeleri seferde ihtilale sebep olduğundan bu gibi kayıtları şerh olanların kayıtlarının kaldırılması ve bu gibilerin Hersek sancağı alaybeyleri bayrağı altında sefere gitmelerin Anadolu'nun orta kolu tarafından tenbih edilmesi, gitmeyenlerin ise zeamet ve timarlarının elinden alınıp diğerlerine verilmesi.

Hüküm: 1302

Zuama ve timar erbabından alaybeyleri bayrakları altında hizmette bulunup çavuş gediği ilhak edilinceye kadar zeamet ve timarlarına zarar gelmemesi için kayıtlarına şerh verdirmeleri seferde ihtilale sebep olduğundan bu gibi kayıtları şerh olanların kayıtlarının kaldırılması ve bu gibilerin Hersek sancağı alaybeyleri bayrağı altında sefere gitmelerin

Anadolu'nun sol kolu tarafından tenbih edilmesi, gitmeyenlerin ise zeamet ve timarlarının elinden alınıp diğerlerine verilmesi.

Hüküm: 1303

Zuama ve timar erbabından alaybeyleri bayrakları altında hizmette bulunup çavuş gediği ilhak edilinceye kadar zeamet ve timarlarına zarar gelmemesi için kayıtlarına şerh verdirmeleri seferde ihtilale sebep olduğundan bu gibi kayıtları şerh olanların kayıtlarının kaldırılması ve bu gibilerin Hersek sancağı alaybeyleri bayrağı altında sefere gitmelerin Rumili'nin sol kolu tarafından tenbih edilmesi, gitmeyenlerin ise zeamet ve timarlarının elinden alınıp diğerlerine verilmesi.

Hüküm: 1304

Zuama ve timar erbabından alaybeyleri bayrakları altında hizmette bulunup çavuş gediği ilhak edilinceye kadar zeamet ve timarlarına zarar gelmemesi için kayıtlarına şerh verdirmeleri seferde ihtilale sebep olduğundan bu gibi kayıtları şerh olanların kayıtlarının kaldırılması ve bu gibilerin Hersek sancağı alaybeyleri bayrağı altında sefere gitmelerin Rumili'nin orta kolu tarafından tenbih edilmesi, gitmeyenlerin ise zeamet ve timarlarının elinden alınıp diğerlerine verilmesi.

Hüküm: 1305

Sultanönü Sancağı tevcih edilen Yakova sakininden Abdullah Paşa-zade'nin düşmanın Tolcı yakınındaki adadan geçtiğinden Tuna'daki Terasvar Karyesine bin nefer askeriyle muhafazaya gitmesi.

Hüküm: 1306

Niğbolu ve Filibe'nin Moskov keferesinin taarruzundan korumak için Selvi, Tırnova, Lofça, Plevne, berkofça, Filibe ve Sofya kazalarının askerlerini Diyarbekir valisi ve Filibe muhafızı Vezir el-Hac Ahmed'in maiyyetine celb ederek düşmandan Niğbolu ve Filibe'nin koruması.

Hüküm: 1307

Aydos, Bergos ve Misuri naibleri ile Aydos ayanı Haseki Mehmed'in bu civara zahire toplamak için beş nefer Moskovlu ile gelen zımmileri bulup zahireyi kimlerden ve

hangi hanelerden aldıklarını sorgulatıp, zahirenin cinsini deftere kayıt edip Meşta-yı hümayuna göndermeleri ve Moskovlu ve zımmileri haps etmeleri.

Hüküm: 1308

Ruscuk canibi Seraskeri Vezir İzzet Ahmet Paşa'nın Bükreş, Krayova ve Eflak'ın Moskov keferesi istilasında Moskovlulara yardım eden reaya ve voyvodaların mahvedilmesi gayret göstermesi.

Hüküm: 1309

Ruscuk canibi Seraskeri Vezir İzzet Ahmet Paşa'nın Bükreş, Krayova ve Eflak'ın Moskov keferesi istilasında Moskovlularea yardım eden reaya ve voyvodaların mahvedilmesine gayret göstermesi.

Hüküm: 1310

Maçin muhafızı Vezir Abdi Paşa'nın maiyyetindeyken firar eden ve yurtlarına dönen zuama ve timar erbabının Rumili'de sefere memur olan Bosna valisi ve Rumili Seraskeri Muhsinzade Vezir Mehmed Paşa'nın bunları Meşta-yı hümayuna göndermesi ve ellerindeki zeamet ve timarları alması.

Hüküm: 1311

Silistre ile Tutrakan'daki Garvan, Bosna, Rahova, ve Kadıköy gibi orman köylerinde eşkiyalık yapan Uzuncaorman karyesi ahalisinden Arslanoğlu ve arkadaşlarının Silistre mütesellimi tarafından ahalinin eşkiyadan temizlenip emniyetinin sağlanması.

Hüküm 1312

Sipahlar ocağı binbaşılarından Boğaz Karyesini muhafazaya memur kılınan Kara Mollazade el-Hac Mehmed Emin'in maiyyetindeki askerleriyle memuriyetine gidip bölgenin ve ahalinin emniyetini sağlamasına ihtimam göstermesi gerektiği.

Hüküm: 1313

Mir-i mirani ile terfi kılınan Prizrenli Salih Paşazade Emrullah'ın istihkamına memur kılındığı Vidin ve Lata Kalesi'ne beş yüz nefer askeri ile gidip düşmanı perişan etmesi.

Hüküm: 1314

Asitane'de Topcı vekilinin topcuları tekmil edip dört adet serdengeçti bayrağı açarak orduya gelecek toplar ile Varna İskelesine nakledip Ordu-yı hümayuna göndermesi.

Hüküm: 1315

Mir-i miran Mustafa Paşazade Kaplan'ın Yergöğü muhafazasına gitmesi.

Hüküm: 1316

Silivri, Tırnova, Lofça, Plevne, Berkofça, Filibe, Sofya ve havalilerinden toplanacak askerden kılıca kadiri, atik ağa ve alemdarları Niğbolu muhafızı Vezir el-Hac Ahmed Paşa'nın maiyyetine gönderilmesi

Hüküm: 1317

Özi Kalesi muhafazasına memur olan Vezir Ali Paşa'nın Gazi Evrenoszade Mir Ahmed ile mübaşirinin beş yüz askerle Varna'dan gemiye binerek Özi Kalesine muhafaza hizmetine varmaları.

Hüküm: 1318

Dergah-ı muallam kapucubaşılığı payesiyle iştirâken Bolu hâssı Voyvodası olan Mir Yusuf marifetiyle tertip ve tahrir olunan bin süvari askere başbuğ tayin olunan mumaileyhin Yergöğü imdadı önemli olmadığından neferat üzerine mübaşir tayin olunan gedikli ve bölükbaşıyı Ruscuk'a sevk etmesi.

Hüküm: 1319

Niğbolu ve Kule taraflarının düşmandan muhafazası için çevre kazalardan maiyyetine tayin edilen askerlerin bir an önce yanına ulaştırılmaları için ilgililere emirler gönderildiğine; Niğbolu Muhafızı Vezir Ahmed Paşa'nın kendisinin de tekiden emirler gönderip bu askerleri getirterek muhafaza hizmeti için gerekli gördüğü yerlerde istihdam etmesi ve dikkati elden bırakmaması.

Hüküm: 1320

Özi Kalesi'nin muhafazasındaki başarılarından dolayı Diyarbekir eyaletinin kendisine yeniden tevcih kılındığı, kalede bulunan ağalar, zabitan ve askerlerin gayretlerinden haberdar olunup memnuniyet duyulduğu, büyük bir askeri kuvvetin tertip olunarak kendisine ulaşdırılacağı ve muhafaza hizmetinde Vezir Ali Paşa'nın önceden olduğu gibi kusursuz bir şekilde devam etmesi.

Hüküm: 1321

Moskovlu'nun isyana meyilli reayayı iğfal ve ifsad için tebdili kıyafet ile Karadeniz sahillerine papalar gönderdiği haber alındığı; bu kişilerin gizlice araştırılarak yakalanması için görevlendirilen Aydoslu Mehmed Haseki'ye Varna'dan Kavak sahillerine kadar Karadeniz sahillerindeki kazaların ve iskelelerin kadı, naib, serdar, iskele eminleri ve zabitanının yardımcı olması ve yakalanacak kişilerin iyi muhafaza edilerek hakkındaki bilgilerin bildirmeleri.

Hüküm: 1322

Moskovlu'nun isyana meyilli reayayı iğfal ve ifsad için tebdili kıyafet ile gönderdiği kişileri Varna'dan Kavak sahillerine kadar Karadeniz sahillerindeki kaza ve iskeleleri tek tek dolaşarak yakalamak ve yakalayacağı kişileri iyi muhafaz etdirip hakların elde edeceği bilgileri bildirmek üzere görevlendirildiği; ayrıca kendisine yardımcı olmaları hususunda ilgili kişilere gerekli emirlerin gönderildiği.

Hüküm: 1323

İlkbahar'da Hersek sancağında sakin olup Özi Beyi bayrağı altında hizmetde bulunmak için görevlendirilen züema ve sipahiler ile mahlul müteferrika ve çavuşluk gediği ilhak eden zuama ve sipahilerin zeamat ve timarlarına halel gelmemek üzere kayıtlarındaki şerhlerin silinmesine dair emrin sicile kayıt olunması.

Hüküm: 1324

Anadolu vilayetinde bulunan kazaların kadı ve naiblerinden gelen arzların kayıd olunduğu.

Hüküm: 1325

Silistre sahilleri ile Tuna nehri üzerinde bulunan adaların düşmandan muhafazası için beş adet Çete Kayığı donatarak gece gündüz muhafazada bulunmak üzere çete reisi tayin olunduğu.

Hüküm: 1326

Mora Muhafızı Muhsinzade Haydar ve Vezir Mehmed Paşa maiyyetinde istihdam edilmek üzere Rumili'nden tahriri yapılması istenilen sipah ve silahdar serdengeçti neferatının istenilen tahriri yapılamadığı bildirildiğinden Selanik sakinlerinden Gazi Evrenoszade Mir Yusuf'un elinde bulunan ruusları geri gönderip mahalline teslim etmesi.

Hüküm: 1327

Rumili'nden tahriri yapılmasi istenilen sipah serdengeçti neferatının istenilen tahriri yapılamadığı bildirildiğinden Dergah-ı mualla kapıcıbaşılarından Hüseyin'in elinde bulunan ruusları geri gönderip mahalline teslim etmesi.

Hüküm: 1328

Mehmed Kaptan'ın Bosna'dan tahrir eylediği bin nefer piyade askerden bazılarının görevlendirildikleri muhafaza hizmetinden vakitlerinin tamam olduğu iddiasıyla firara kalkıştıkları haber alındığından Hırsova Muhafızı Vezir Sadık Mehmed Paşa'nın bu kişilerin yakalatarak diğer askerlere ibret olmak üzere cezalandırması ve emrindeki askerin Hırsova ve havalisinin düşmandan muhafazası hizmetinde gereği gibi istihdam ettirip kimsenin firarına fırsat vermemesi.

Hüküm: 1329

Silistre'ye memur topcu başı vekili kırkyedinci cemaatin çorbacısı Cafer'in Ruscuk'da maiyyetiyle birlikte hizmette bulunması talebinin uygun görülüp Ruscuk Seraskeri Vezir İzzet Ahmed Paşa'nın istediği yerde istihdam etmesi.

Hüküm: 1330

Ruscuk Ser-skeri Vezir İzzet Ahmed Paşa'nın maiyyetine tayin edilen topcubaşı vekili kırkyedinci cemaatin çorbacısı Cafer'in emrindeki neferatı ile birlikte Ruscuk'a gitmesi.

Hüküm: 1331

Erzurum seraskeri Vezir Hafız Mustafa Paşa'nın maiyyetinde bulunmak üzere serdengeçti tahririne memur edilen Hacı Halil'in ölmesi üzerine yarım kalan işi tamamlaması için serdengeçti ağalığına tayin edildiği.

Hüküm: 1332

Yergöğü Kalesi yeniçeri zabiti Haseki Mustafa'ya ve kazaların zabitan, serdar, ayan ve ocak ihtiyarlarının Yergöğü Kalesi'nin muhafazası için çevre kazalardan takviye asker temini ve kayıtlarının tashihi için tashih defterinin Ordu-yu hümayuna göndermesi.

Hüküm: 1333

Top arabacıbaşı vekili Serçavuş İbrahim'in Der aliyye'den taleb ettiği iki adedi Ruscuk ve bir adedi Silistre olmak üzere üç adet top arabacıları ortalarının tayinatları tertip olunarak tayin olunan mübaşir vasıtasıyla görevlendirildikleri mahalle götürülmesi.

Hüküm: 1334

Silistre havalisinde düşmanın mağlup edilmesi için yağmur kış vb. bahanelere sığınılmadan elden gelen bütün gayretin gösterilmesi.

Hüküm: 1335

Donmuş olan Tuna nehrinin münasip olan mahallinden düşman tarafına daha önce gönderilen emir gereği yapıldığı bildirilen baskınlara devam edilip Moskovlu ve Eflaklu hainlerin katledilip düşmanın Eflak toprağından çıkarılması için Silistre Muhafızı Seyyid Hasan Paşa'nın gayret göstermeye devam etmesi.

Hüküm: 1336

Kendi malından beş yüz piyede asker tahrir ederek ruz-ı hızırda orduya katılması emredildiği halde kudretinin olmadığını bildiren İzvornik sancağı mutasarrıfı Cafer'e kandisine bu günler için mir-i miranlık verilip sancak tevcih edildiği, emredilen askeri tam silahlı olarak Bosna'dan tekmil ederek ordu'ya katılması.

Hüküm: 1337

Kilis Sancağı Mutasarrıfı Miralem Mehmed'in beşyüz neferle orduya katılması

Hüküm: 1338

Dobriçe, Çartak ve Umurfaki kaza ve nahiyelerinde kılıca kadir bahadırların bir an evvel Silistre muhafazası için Hasan Paşa'nın emrine gönderilmesi

Hüküm: 1339

Yergöğü Kalesi'ne Moskovlu ve Eflak hainlerinin hücum etmeleri üzerine Eflak Seraskeri Vezir Ahmed Paşa'nın Ruscuk'taki mevcud asker ve maiyyetine verilen Silistre, Şumnu, Hazergrad, Çardak, Tutrakan, Ziştovi ve Vidin'den gelecek askerler ile düşman üzerine varıp haklarından gelmesi.

Hüküm: 1340

Ruscuk, Silistre, Tutrakan ve Vidin havalisinin muhafazası ile görevli Eflak Seraskeri Vezir Ahmed Paşa'nın asker ile takviyesi için Silistre, Şumnu, Hazergrad, Çardak, Tutrakan, Ziştovi ve Vidin kadılarına, naiblerine ve zabitanlarının bölgelerinde savaşa kadir olanları bir an evvel göndermeleri.

Hüküm: 1341

Fırkatalar başbuğunun Özi muhafızı Vezir Ali Paşa'nın emir ve görüşleri doğrultusunda hareket etmek üzere Özi havalisini muhafazaya memur kılındığı bir an önce bulunduğu Bergos İskelesi'nden hareket ederek hiçbir yere uğramadan görev mahalline gitmesi ve emrinde bulunan gemi ve neferatın miktarı ile hareket gününü defter ederek Meşta-yı hümayuna göndermesi.

Hüküm: 1342

Vidin Muhafızı Vezir Mehmed Paşa'nın Ada-i Kebir Kalesi'nin muhafazası için görevlendirilen Karaman Paşazade Tahir ve kardeşi Abdi'nin askerleriyle kaleye gelene dek hala kale muhafızı olan Mesud'a yardım için muhafazaya yetecek kadar asker göndermesi ve tamire ihtiyac olduğu haber alınan topların tamir edilerek masraf defterini bedelinin karşılanması için Meşta-yı hümayun'a göndermesi.

Hüküm: 1343

Ada-i Kebir Kalesi'nin muhafazası için görevlendirilen ve hala kaleye varmadıkları haber alınan Karaman Paşazade Tahir ve kardeşi Abdi'nin askerleriyle biran önce kale muhafazasına varmaları için tekiden.

Hüküm: 1344

Belgrad Kalesi muhafızı yeniçeri zabiti SerturnaiAbdullah'ın Belgrad Kalesi muhafazasında bulunan Kırküç Cemaati'nden Ali Beşe adlı kişinin sulh u salaha muğayir Nemçe'nin Baraka Kasabası'ndan bir avrat kaçırması üzerine zabıtan marifetiyle cezalandırılmak istendiğinde Kırküç Cemaati ve yoldaşları işin vehametini düşünmeden arka çıktıkları haber alındığından cemaatin tamamının Belgrad muhafazasında kalmamak üzere Ada-i Kebir Kalesi muhafazasına sürdürmesi.

Hüküm: 1345

Turnacıbaşı Mehmed'in Niğbolu Muhafızı Vezir Ahmed Paşa'nın teklifiyle turnacıbaşılıkla görevlendirildiği halde görevinin gereğini yerine getirmediği haber alındığından biran önce götürmesi gereken askeri yerine ulaştırması.

Hüküm: 1346

Erzurum seraskeri Vezir Hafız Mustafa Paşa'nın maiyyetinde bulunmak üzere serdengeçti tahririne memur edilen Hacı Halil'in ölmesi üzerine yarım kalan işi tamamlaması için serdengeçti ağalığına sipahi ocağı emekdarlarından Gürcüzade Ali'nin tayin edildiği.

Hüküm: 1347

Asitane'den Özi Kalesi'nin muhafazası için sefine ile gönderilen askerlerin çeşitli sebeplerle karaya çıkıp bir daha sefineye dönmedikleri haber alındığından Edirne, Kavala, Balçık, Minkala, Karaharman, Ahyolu, Sözebolu kadılarına, kaza ve iskelelerin süvar, ayan, ümera ve zabitanın hiçbir ferdin sefayinden ayrılmasına izin vermeyip memur oldukları muhafaza hizmetine tam olarak götürmeleri.

Hüküm: 1348

Rikab defterdarı ile topcubaşı vekilinin sefer için İsakçı'da bulunan büyük topların az olduğundan bahisle Topçubaşı Ali'nin ilamı üzerine Tophane-i amire'de, Sadabad'da, Sarayburnu'nda, Boğaziçi'nde, Rumili ve Anadolu Hisarı'nda ve Kavak'ta bulunan toplardan onbeş adet mühimmat ve takımlarıyla birlikte Varna İskelesi'ne göndermeleri.

Hüküm: 1349

Silistre muhafazası için sekiz adet kayık, iki çete ağası, karakol için dört süvari ve sahil muhafazası için dört adet piyade bayrakları yazılmış olunup tayinatlarının tanzim olunduğu, elli adet bayrak neferi ile kayıtlarının tashihi için de ocakdan mübaşir talebine binaen; ocak kaidesi gereği açılan bayrakların neferatının kayıtlarının tashih olunup bu iş için mübaşir tayin olunduğu, Anadolu ve Rumili'den orduya gelecek askerlerden o tarafa gönderileceğini bilerek muhafaza hizmetinde HasanPaşa'nın dikkati elden bırakmaması.

Hüküm: 1350

İhbar üzerine Haseki Mehmed tarafından yakalanan Misurili Arslan Kocabaşı oğlu Yanaki'nin Moskovlu ile beraber olduğunu ve beş Moskovlu ile Misuri'ye zahire tedariki için yüz yirmi beş kise akçe getirip zahire tedariki sözünü veren Misuri viladikası Makaryo ile adı geçen zimmilere teslim edildiğini bildirdiği; ancak bukonuda çelişkili ifade ve dikatsiz tutumlarından dolayı cezalandırılmaları gerektiği halde şimdilik bir şey yapılmayacağı; Moskovluya zahire temin ve tedarik edenler ile Moskovluların yakalanıp habsolunmaları ve zahire ve akçe hakkında elde edilecek bilgiyi Misuri kadısı, Aydos ve Bergos naibi ile Aydos Ayanı Haseki Mehmed'in Meşta-yı hümayun'a bildirmeleri.

Hüküm: 1351

Bahar mevsiminin yaklaşması dolayısıyla orduya katılacak askerin ihtiyacı için Tuna sahillerinden temin edilip İsakçı anbarlarına konulması gereken zahire için defaatle maliye emri ile parası gönderildiği halde henüz zahire gelmediği; Tuna sahillerinden zahire teminine nazır tayin olunan Seyyid İbrahim Hıfzı'nın bir an önce satın alınan zahireyi iskelelerden sefineler ile İsakçı anbarı ile emrolunulan mahallare göndermesi ve kendisinin de daha önce gönderilen emir gereği Meşta-yı hümayuna gitmesi.

Hüküm: 1352

Babadağı'nda kışlayan ordunun zahire ihtiyacının temini için görevlendirilen ve defaatle maliye emri ve parası gönderildiği halde henüz zahire gelmemesi affedilecek bir durum olmadığı, görevini bir an önce yapmazsa Dergah-ı Mualla Kapıcıbaşısı Seyyid Hacı Mehmed'in bunu hayatıyla ödeyeceği

Hüküm: 1353

Tutrakan muhafızı Sipahiler Ağası Hatibzade Ahmed'in Meşta-yı hümayuna gitmesi gerektiğinden, Silahdar Ağası Mir İbrahim'in biran önce Tutrakan'a varıp Niğbolu

Muhafızı Hacı Ahmed Paşa ile muhabere ve ahali ile ittifak üzere muhafaza hizmetinde olması.

Hüküm: 1354

Tutrakan Muhafızı Sipahiler Ağası Hatibzade Ahmed'in Babadağı'nda bulunan Meşta-yı hümayun'a gelmesi

Hüküm: 1355

Düşmanın Krayova, Fethü'l-islam, Ada-yı Kebir'e hareketinden dolayı Sofya, Şehirköy, Atran, Berkofça, Köstendil, Viranya, Leskofça, İzladi ve Ürgüp kazalarından eli kılıç tutan herkesin daha önce Vidin Muhafızı Vezir Mehmed Paşa'nın emrine gönderilmesi istenildiği halde kimsenin gitmediği öğrenildiğinden adıgeçen kazaların kadı ve naiblerine, ayan, serdar, ocak ihtiyarları, ağavat, alemdaran ve mübaşirlerin biran önce hareket etmeleri.

Hüküm: 1356

Bosna ve havalisinde bulunan kazaların ve nahiyelerin kadı, naib, ayan, bey ve beyzadeleri ile darb ü harbe kadir kılıç erbabının Vidin Muhafızı Vezir Mehmed Paşa'nın yanına gitmeleri için daha önce gönderilen emir gereği derhal hareket etmeleri.

Hüküm: 1357

Divan-i hümayun kalemi ketebesinden sefer hizmetinde olanların bazılarının izinli veya izinsiz olarak Asitane'ye dönmeleri, bir kısmının da başka yerde görevlendirilmesi ve ölenlerinin de olması sebebiyle geride çok az katip kalıp Meşta-yı hümayunda işlerin aksadığından Rikab Kaymakamı Vezir Mehmed Paşa'nın bir an önce Asitane'den mühimme tahririne vakıf katipleri göndermesi ve bu hususda adil davranması .

Hüküm: 1358

Ruscuk canibi Seraskeri İzzet Ahmed Paşa'ya, Ruscuk, Silisre ve o havalide bulunana kazaların yeniçeri serdarları, zabıtan, ayanlarının Ruscuk ahalisine çapul için emir verilir ise karşı tarafa çok miktarda asker geçebileceği ve düşmanın çıkarılabileçeği yolundaki haberi üzerine çapul için izin verildiği ancak mal gasbı için geçip düşman üzerine varmak istemeyenlerin de cazalandırılması; Yergöğü, Bükreş ve Eflak'ın sair

yerlerinde Moskovlu ve Eflak hainlerinin cemiyetlerinin bulunduğu yerlere hücumlar yapmaları.

Hüküm: 1359

Silisre, Tutrakan ve Niğbolu'dan karşı tarafa geçmeğe müsaid bir yerden karşıya geçmek için istediği izin üzerine daha önce kendisine gönderilen emirde Yergöğü, Bükreş ve Eflak'ın sair yerlerindeki Moskovlu ve Eflak hainlerinin cemiyetlerinin bulunduğu yerlere Ruscuk Seraskeri İzzet Ahmed Paşa'ya hücum ve çapul için kendisine tam yetki verildiği tahriratla zaman kaybetmemesi, düşmanın Eflak toprağından çıkarılması için gerekeni yapması.

Hüküm: 1360

Niğbolu ve Kule askerinin Bükreş canibine gönderilmeleri sebebiyle buralarının muhafazası zayıf kaldığından kaza ve nahiyelerinde bulunan askerin muhafaza hizmetine gönderilmeleri hususunda daha önce emir gönderildiği halde hala asker gelmediğinden Tırnova, Silivri, Lofça, Plevne, İvraca kazaları naiblerine, yeniçeri serderlarına, ayan, iş erleri ve turnacıbaşıların tekiden askerin göndermesi.

Hüküm: 1361

Anadolu ve Rumili'den asker gelinceye kadar Tırnova, Selvi, Lofça, Plevne, İvraca askerlerinin muhafaza hizmetine görevlendirildiği ve hususta kazalarına emir gönderildiği

.

Hüküm: 1362

Hırsova tarafında meştaya memur olan Bosna askeri ile sair yerlerin askerlerinin yerlerinden ayrıldığı haber alındığından yaz askeri gelene kadar askerin yerlerinden ayrılmaması ayrılanların katl ile cezalandırılacağı, ayrıca askerin ulufe ve bahşişlerinin yeniden tertip olunarak gerekli maliye emrinin gönderildiği.

Hüküm: 1363

Maçin tarafında meştaya memur olan askerlerinin yerlerinden ayrıldığı haber alındığından yaz askeri gelene kadar askerin yerlerinden ayrılmaması ayrılanların katl ile cezalandırılacağı, ayrıca askerin ulufe ve bahşişlerinin yeniden tertip olunarak gerekli maliye emrinin gönderildiği.

Hüküm: 1364

Vidin canibine gitmeleri emrolunduğu halde Ada-i Kebir'e gitmek istedikleri Kırım Hanı Selim Giray tarafından bildirilen Saadet Giray Sultan, Sahib Giray Sultan, Bahadır Giray Sultan ve Şebeb Giray Sultan'ın bir an önce memur oldukları mahalle gitmeleri, gitmemekte ısrar ederlerse salyanelerinin ellerinden alınıp sürgüne gönderilecekleri.

Hüküm: 1365

Dukakin sancağı mutasarrıfı Karaman Paşazade Tahir'in muhafazasına memur olduğu Ada-i Kebir Kalesi'ne hala gitmediği haber alındığından bir an önce memur olduğu mahalle gitmesi, gitmekte gecikirse cezalandırılacağı.

Hüküm: 1366

Karaman Paşazade Abdi'nin muhafazasına memur olduğu Ada-i Kebir Kalesi'ne hala gitmediği haber alındığından bir an önce memur olduğu mahalle gitmesi, gitmekte gecikirse cezalandırılacağı.

Hüküm: 1367

Kırım'da bulunan Acu Kalesi'nin muhafazası için gerekli askerin Asitane'den tertip olunarak gönderilemediğinden Kırım seraskeri Vezir İbrahim Paşa'nın Kırım tertipinden yeteri kadar asker ayırarak göndermesi.

Hüküm: 1368

Zahirenin naklinin yasak olduğu yolundaki haberlerin asılsız olup tüccarın malını istediği yere götürüp satmakta serbest olduğundan Hırsova, Silistre, Niğbolu ve havalilerindeki kazalar ile Çin ve Papağna gelince yol üzerindeki kazaların kadıları, naibleri, kethüda yerleri, yeniçeri serdarları, iskele eminleri ve sair zabıtanının bu hususu kazalarında bulunan tüccar ve sair ticaret erbabına ilan edip islam askerinin zaruretine meydan vermemeleri.

Hüküm: 1369

Kule Kalesi'ni muhasara etmek isteyen düşman askeri üzerine Oltu nehrini geçerken yapılan saldırıyla hezimete uğratıldığı haber alındığından biran önce Kule Kalesi'nin imdadına yetişilmesi için kendisinin görevlendirildiği, çevre kazalardan toplayacağı

kuvveti bin an önce karşıya geçirmesi, gerektiğinde çapul ve akınlar yaparak düşmanı ve isyan eden reayayı katl ve esir etmesi hususunda kendisine tam yetki verilip tahriratla uğraşmamasına dair Divan-ı hümayun Çavuşbaşısı Ruhî Süleyman'a gönderilen hüküm.

Hüküm: 1370

Rumili ve Anadolu'dan müretteb asker gelene kadar Niğbolu ve Kule Kalesi'nin imdadına yetişmesi için Divan-ı hümayun Çavuşbaşısı Ruhî Süleyman'ın görevlendirildiği kazalarında bulunan kılıca kadir bahadırlar ile askerin ihtiyacı olan zahireyi Filibe, Sofya, Hacıoğlupazarı, Prevadi, Yenipazar, Şumnu, Cuma-i Atik, Hazergrad, Tırnova, Zağra-i Atik ve Cedid, Selvi, Akçakızanlık, Pilevne, İvraca ve Cirmen kazalarının kadı, naib, serdar, ayan, iş erleri ve ocak ihtiyarlarının biran önce göndermeleri.

Hüküm: 1371

Niğbolu ve Kule Kaleleri muhafazası için taleb edilenden fazla askerin toplandığı haber alındığından Turnacıbaşı Salih'e, Niğbolu ve Filibe yeniçeri zabitlerinin Kule Kalesi muhafazasına yeteri kadar takviye verdikten sonra geriye kalanların bahadır ve yararlarına dal-kılıç bayrakları açdırıp neferatlarını tahrir ve gereği gibi tanzim yaparak düşman üzerine akınlar yapmaları.

Hüküm: 1372

Kengiri sancaklarına mutasarrıf olan Seyyid Ahmed'e Şaykalar Başbuğluğu Tuna Kaptanlığı namıyla kendisine tevcih olunduğu.

Hüküm: 1373

Tuna Nehri sahilinde bulunan Şafeş Paylankası muhafazasında cebeci neferatı az olduğundan cebeciyan vekili Mehmed Çavuş'un savaşa kadir beş adet cebeciyi defterleri ile birlikte göndermesi.

Hüküm: 1374

Ada-i Kebir Kalesi muhafazasında cebeci neferatı az olduğundan ağa vekili Ahmed'in savaşa kadir yüz elli adet cebeciyi defterleri ile birlikte göndermesi.

Hüküm: 1375

Ada-i Kebir'de ağa vekilin ve diğer yerlerin kadılarının Ada-i Kebir Kalesi muhafazasında Dergah-ı Mualla topcuları az olduğundan Niğbolu, Vidin ve Fethülislam kazaları ve o havalide eskiden topcu olan Çalık kul oğlanlarından yüz neferi Ada-i Kebir Kalesi'ne, yirmi neferinde Şanes muhafazası için tashih ederek esami defterlerinin Orduyı hümayun'a göndermeleri.

Hüküm: 1376

Vidin, Niş, Fethülislam civarında bulunan kazaların kadılarının Ada-i Kebir Kalesi muhafazasınını takviyesi için acilen üçyüz yeni yamak tahrir olunarak göndermesi, isim defterlerinin de ocak tarafına gönderilerek mahalline kayıt ettirilmesi.

Hüküm: 1377

Kule Kalesi'ni muhasara etmek isteyen düşman askerinin hezimete uğratıldığı haberinin alındığı, kalenin bir an önce takviye edilmesi için Niğbolu civarından asker toplamak, düşman üzerine akın ve çapul ve ganimet almak üzere tam yetki ile Divan-ı hümayun Çavuşu Ruhî Süleyman ve Turnacıbaşı Salih'in görevlendirildiği, Ruscuk seraskeri ile Silistre muhafızına gerektiğinde yardım etmeleri için emir gönderildiği.

Hüküm: 1378

Vezir Ahmed Paşa'nın Ruscuk tarafının muhafazasına halel gelmemek üzere gerektiğinde Kule Kalesi'ne yardım edip düşman üzerine çapul yaparak katl, esir ve ganimet alınmasına teşvik etmesi.

Hüküm: 1379

Seyyid Hasan Paşa'nın Silistre tarafının muhafazasına halel gelmemek üzere gerektiğinde Kule Kalesi'ne yardım edip düşman üzerine çapul yaparak katl, esir ve ganimet alınmasına teşvik etmesi.

Hüküm: 1380

Maçin ve Hırsova tarafında meştaya memur olan Bosna ve sair yerlerin askerlerinin yerlerinden ayrıldığı haber alındığından yaz askeri gelene kadar askerin yerlerinden ayrılmaması ayrılanların cezalandırılacağı, ayrıca askerin ulufe ve bahşişlerinin yeniden tertip olunarak gerekli maliye emrinin gönderildiği.

Hüküm: 1381

Derya Kaptanı Vezir Hasan Paşa ile Kocaeli Sancağı alaybeyinin mensuhat aklamından olup her sene mal-ı bedeliyeleri tahsil olunan zuama ve timar erbabıdan kudreti olmadığı için seferden afv olanlarının bedeliyelerinin tahsil etmeleri.

Hüküm: 1382

Derya kaptanı Vezir Hasan Paşa ile Suğla Sancağı alaybeyinin mensuhat aklamından olup her sene mal-ı bedeliyeleri tahsil olunan zuama ve timar erbabıdan kudreti olmadığı için seferden afv olanlarının bedeliyelerinin tahsil etmesi.

Hüküm: 1383

Derya kaptanı Vezir Hasan Paşa ile Biga ve Gelibolu Sancağı alaybeyinin mensuhat aklamından olup her sene mal-ı bedeliyeleri tahsil olunan zuama ve timar erbabıdan kudreti olmadığı için seferden afv olanlarının bedeliyelerinin tahsili etmesi

Hüküm: 1384

Derya kaptanı Vezir Hasan Paşa ile mensuhat alaybeyinin mensuhat aklamından olup her sene mal-ı bedeliyeleri tahsil olunan zuama ve timar erbabıdan kudreti olmadığı için seferden afv olanlarının bedeliyelerinin tahsili etmesi.

Hüküm: 1385

Tuna Nehri Kaptanlığı'na tayin olunan Seyyid Ahmed'in emrindeki şaykaları zaman kaybetmemek için bizzat kendisinin şaykaların bulunduğu mahallere giderek tanzimi için istediği iznin verildiği.

Hüküm: 1386

Dergah-ı muallam cebecibaşılarından sabıka cebecibaşı olan el-Hac Mehmed'in İsakçı ve civarından zahire temin etmesi, temin ettiği zahireyi İsakçı anbarına sevk etmesi

Hüküm: 1387

Bosna Valisi ve Rumili Seraskeri sadr-ı esbak Muhsinzade Vezir Mehmed Paşa'nın Rumili'deki kazalardan serdengeçti bayrağı altında yeniçeri tertip edip orduya katılması.

Hüküm: 1388

Top arabacıbaşısının Asitane'den tertip ve tekmil ettiği top, mühimmat ve askerle orduya katılması.

Hüküm: 1389

Yeniçeri odaları başbuğu SerturnaiHasan'ın Asitane'de on dokuzuncu cemaatin tam ve on üçüncü, otuz sekizinci, ve kırk dördüncü bölüğün nim ve ortaları bayraklarını yollarda ahaliye zarar vermeden Ruscuk seraskeri Vezir Ahmed Paşa'nın maiyyetine göndermesi.

Hüküm: 1390

Niğbolu ve Kule Kalelerinin muhafazalarına ortaların lüzüumu olduğundan onuncu ve aon altıncı cemaatin tam ve elli dokuzuncu ve yetmiş üçüncü cemaatin ve altıncı bölüğün nim ortalarıbayrak, kazan umumen neferat ve zabitanıyla mahalli memurelerine gönderilmeleri, Niğbolu muhafızı Vezir el-Hac Ahmed Paşa'nın maiyyetinde emri üzere hareket etmeleri.

Hüküm: 1391

Varna, Balçık, Kuvarna, Minkalya, Köstence, Karaharman iskelelerine Asitane'den gelen mühimmatın sevki için araba ve hayvan tedarik edileek orduya sevk edilmesi.

Hüküm: 1392

Tolcı Kalesi'nin muhafazası için ulufeciyan-ı yemin ve yesar ağalarının acilen Tolcı Kalesine gitmeleri.

Hüküm: 1393

Moskov keferesinden intikam alınmak için askerin çokluğuna muhtaç olduğundan Bosna kaymakamı Mustafanın Bosna kale neferatının öşrü olmak şartıyla iki bin dört yüz doksan dört piyade asker, İbşir Kaptan'ın bin dört yüz nefer ile başbuğ olarak, Zülfikar Kaptan'ın ise bin nefer ile binbaşı olarak askerlerini tertip edip orduya katılmaları

Hüküm: 1394

Düşmanın Eflak'ın Karakal ve Aslatna karyelerine varmasından dolayı Niğbolu ve Kule muhafızı el-Hac Ahmed Paşa'nın maiyyetiyle Tuna'dan karşıya geçerek Krayova ve Eflak köylerine varıp düşmanı mahvetmesi için gitmesi.

Hüküm: 1395

Asitane'de Dergah-ı muallam yeniçeri ortalarının başbuğu Serturnai Hasan'ın ve İsakçı yeniçeri zabitinin İsakçı muhafazası için Asitane'deki altmış dört cemaat ve yirmi sekizinci bölük ve kırk birinci bölüğün nim ortaları ve seksen dört cemaat ve yirmi birinci bölüğün bütün ortaları bayrak, kazan, neferat ve zabitanlarıyla İsakçı Kalesi muhafazasına tayin ve ocakdan mübaşir marifetiyle sevk ve muhafazada istihdam olunmaları

Hüküm: 1396

Asitane'de Dergah-ı muallam yeniçeri ortalarının başbuğu SerturnaiHasan'ın ve Tolcı yeniçeri zabitinin Tolcı muhafazası için Asitane'deki yetmiş bir cemaat, doksan dört cemaat, yüz bir cemaat, ellinci bölüğün nim odaları, kırkıncı bölük ve yirmi dört sekbanlar, yirmi beş sekbanlar ve otuz dört sekbanların bütün ortaları bayrak, kazan, neferat ve zabitleriyle Tolcı muhafazasında istihdâm olunmaları.

Hüküm: 1397

Asitane'de Dergah-ı muallam yeniçeri ortalarının başbuğu Serturnai Hasan'ın ve Hırsova yeniçeri zabitinin Hırsova muhafazası için altmış altı cemaat, on yedi bölüğün, yirmi yedi bölüğün bütün odaları ve otuz iki bölüğün nim ortası bayrak, kazan ve zabitanlarıyla Hırsova Kalesi muhafazasına varıp kıyam ve altmış cemaat yeniçeri zabitanı dahi muhafazada istihdâm olunmaları.

Hüküm: 1398

Sabıka kul kethüdası olup bundan önce Kars Kalesi muhafazasına memuren tesyir olunan Süleyman'ın Kastamonu'dan yukarı kazaların askerini Kırım ve Kefe ordusuna ve Kastamonu'dan beri kazaların askerlerini Özi muhafazasına serdar bayraklarıyla gemilere bindirip göndermesi.

Hüküm: 1399

Kule muhafazasındaki askerlere başbuğ taynin olunan Serturnai Mehmed'in maiyyetindeki askeriyle Kule canibi muhafazasına gitmesi.

Hüküm:1400

Düşmanın Bahr-i Sefid'de görünmesinden dolayı Mora'daki Kestel-i Mora Kalesi'nindeki topcu neferatının az olmasından dolayı doksan nefer topcu neferi daha tashih olunması, defterinin piyade kalemine kayıt için mübaşirle gönderilmesi.

Hüküm: 1401

Anabolu, Badra ve İnebahtı muhafazaları için yüz elli dört nefer tashih edilmesi, defterinin gönderilmesi.

Hü**küm: 1402**

Yenişehir-i Fener, Tırhala, Ağrafa, Urmiye kazalarında mütemekkin Mora serhaddi yamak, ağa ve alemdarlarının asla eğlenmeyip memur oldukları Mora muhafazasına gitmeleri ve Mora muhafızı Vezir Osman Paşa'nın maiyyetine külliyetli asker erişdirmeleri

Hüküm: 1403

Dergah-ı muallam yeniçerileri ocağı hasekilerinden Süleyman'ın maiyyetindeki askeriyle Mora canibi muhafızının maiyyetine girip emri üzere hareket etmesi.

Hüküm: 1404

Asitane'den Özi Kalesi muhafazası için bir adet serdegeçti bayrağı küşad olunup tashih edilen yüz yirmi topcu neferatının kış mevsiminin şiddetinden dolayı gönderilemediğinden Dergah-ı muallam kapıcıbaşılarından olup bazı husus ile Karadeniz sahiline memur Aydoslu Hasan, Balçık ve Kuvarna kadıları ve yeniçeri serdarları ve kethüda yerleri ve sair zabitan ve ayan ve iş erlerinin sefine tedarik edip topcu neferatını gemilere bindirip Özi Kalesi muhafazasına göndermeleri ve bu konuda gerekli gayreti göstermeleri.

Hüküm: 1405

Anadolu ve Rumili'den varan askeri Karasu, Köstence, Karaharman, Mangaliya, Balçık, Kuvarna, Varna ve havalilerin kadı, serdar, iskele eminleri ve sairenin tezce Ordu-yı hümayun'a sevk etmeleri.

Hüküm: 1406

Sumnu Serdarı Hasan, Sumnu sakinlerinden Çavuşzade Seyyid Ahmed ve Vekil-i vilayet Hüseyin'in Şumnu'da araba, beygir, mübaayat-ı miriye ve mühimmat-ı seferiyenin tahsiline memur Dergah-ı muallam gediklisi Seyyid Ahmet'e talep edilen mühimmatın tahsilinde yardımcı olmaları ve tahsil edilen mühimmatı acilen orduya göndermeleri.

Hüküm: 1407

Hüdavendigar Sancağı mutasarrıfı ve tolcı muhafızı Mehmed'in düşmanla yapılan muharebede ağır yaralanmasından dolayı Tolcı'da başbuğ olan Sipahiler Ağası Ahmed'in Tolcı muhafazasına tayini.

Hüküm: 1408

müceddeden rütbe-i mir livâlık ihsânıyla kadr ve menzeleti terfî' kılınıp Daye karyesi muhafazasına memur ve tayin olunan Seyyid Süleyman'ın kapı halkıyla Daye karyesi muhafazasına vasıl olması.

Hüküm: 1409

Özi muhafazasına memur kılınan Silistre, Niğbolu ve Çirmen sancaklarının zuama ve timar erbabı neferatının bağlı oldukları yerlerin devlet erkanı tarafından sevkine ihtimam gösterilmesi.

Hüküm: 1410

Selanik a'yanından Hazinedarzade Ali'nin adamlarıyla birlikte Mora adasının muhafazası için Mora muhafızı Vezir Osman Paşa'nın maiyyetine girip ahalinin emniyetinin sağlanmasına dikkat etmesi.

Hüküm: 1411

Dergah-ı âlî kapıcıbaşılarından İzdinli Beyzade Yusuf'un adamlarıyla birlikte Mora ceziresinin muhafazası için Mora muhafızı Vezir Osman Paşa'nın maiyyetine girip ahalinin emniyetinin sağlanmasına dikkat etmesi.

Hüküm: 1412

Mora muhafızı Vezir Osman Paşa'nın maiyyetine tayin kılınan İzdinli Beyzade Yusuf ve Selanik ayanı Hazinedarzade Ali'yi hizmeti muhafazada istihdam etmesi ve Mora ve havalisinin düşmandan muhazafa edilip ahalinin emniyetinin sağlanması.

Hüküm: 1413

Rikab-ı hümayunum Kaymakamı Vezir Mehmed Paşa'nın Ordu-yı hümayun'un kışladığı Babadağı'ndan çıkması yaklaştığı gibi düşmanın da Eflak, Boğdan ve Tuna sahillerinde hazırlıklarda bulunduğu dikkate alarak Tuna'nın gerektiği gibi takviye ve istihdamına itina göstermesi, Sünne Boğazı'ndan düşmanın girmesini engelemek için Özi Kalesi önlerine donanmanın demir atıp düşmanı beklemesi, eksik top ve levazımatın tedarik edilerek Tuna'daki kalelerin iyice tahkim ederek askeri her an hazır etmesi

Hüküm: 1414

İstanbul'dan Özi Kalesi'ne takviye güç olarak gemilerle gönderilen askerlerin bir an önce imdada yetişmeleri için Kuvarna Kalesi ve Rumili Kavağı arasında Karadeniz iskelelerinden ihtiyaçlarının karaya çıkmalarına izin vermeden filika ve kayıklarla karşılanması.

Hüküm: 1415

Ziştovi Kasabası Tuna sahilinde olduğundan düşmanın ilk zarar vereceği mahallerden olmasından dolayı Ziştovi voyvodası Halil'in bu bölgeyi muhafaza için başbuğ tayin edildiği.

Hüküm: 1416

Babadağı ile Köstence arasındaki kazaların ordunun ihtiyacı olan zahire, mühimmat ve levazımatın acilen ve eksiksiz toplanıp orduya gönderilmesi.

Hüküm: 1417

Tolcı muhafazasında bulunacak askerlerin adet, sınıf ve durumlarının tespit edilerek ihtiyac ve eksiklerinin tamamlanıp hazır tutulmaları ve isimleri yazılanaların firar etmesinin engellenmesi.

Hüküm: 1418

Ahyolu ve civarındaki ahalinin ordu sefer halinde iken hiçbir zarara uğratılmaması için gerekli tedbirlerin alınması.

Hüküm: 1419

Kul kethüdası Ali'nin azli ve Selvi kasabasında ikamet etmesi.

Hüküm: 1420

Turnacıbaşı Hasan'ın İsakçı ordusu ağalığına tayini ve görev yerine gitmesi.

Hüküm: 1421

Misuri Kazasının Hace Ömer Köyü ahalisinin askerden zarar gördükleri.

Hüküm: 1422

Ordu-yı hümayunun yolu üzerinde olan Rus Kasrı, Davutlu, Baraklar köylerine zarar verilmeden geçilmesi.

Hüküm: 1423

Tuna nehri şaykası kaptanlarından Tolcı şaykası kaptanı Osman Kaptan'ın Tuna nehri havalisinin ve me'âbir ve çete kayıkları muhafazası için Hırsova şaykası kaptanı şaykası ve mükemmel neferatıyla girdablar hizmetine memur ve tayin olunduğu ve memuriyetine bir an evvel ulaşması.

Hüküm: 1424

Nehr-i Tuna şaykası kaptanlarından Hırsova şaykası kaptanı Mehmed Kaptan'ın Tuna nehri havalisinin geçit ve çete kayıkları muhafazası için istihdam olunması

Hüküm: 1425

Semendire şaykası kaptanı Hüseyin Kaptan şaykası ve tekmîl neferatıyla Tuna nehri havalisinin geçit ve çete kayıkları muhafazası için istihdam olunması

Hüküm: 1426

Ada-i Kebîr şaykası kaptanı Seyyid Abdullah Kaptan'ın mükemmel neferatıyla Tuna nehri havalisinin geçit ve çete kayıkları muhafazası istihdam olunması

Hüküm: 1427

Ruscuk seraskeri Vezir Ahmed Paşa'nın Ruscuk, İsakçı, Tolcı ve Maçin muhafazasındaki askerlerin maaşlarının muntazam tevzii ile ordunun ihtiyacı olan zahire

naklinin yasak olduğu yerlerde tüccardan satın alınması ve tüccardan satın alınan zahirenin nakli için gerekli vasıların teminiyle kışlağa güvenli olarak göndermesi

Hüküm: 1428

Silistre muhafazasında olan Seyyid Hasan Paşa, Silistre Kadısı,yeniçere zabitine,iskele emini ve saire zabitanın ordunun ihtiyacı olan zahirenin, zahire naklinin yasak olduğu yerlerde tüccardan satın alınması, satın alınan zahirenin güvenli olarak orduya ulaştırılması.

Hüküm: 1429

İsakçı seraskeri Vezir Dağıstani Ali Paşa'nın düşmanın Tuna'nın beri yakası İsakçı ve civarı hakkında casuslar aracılığı ile malumat edinip saldırı yapabileceği göz önünde bulundurarak karakol sayısını arttırılması ve bölgenin muhafazasına ihtimam göstermesi

Hüküm: 1430

Maçin muhafızı Abdi Paşa'nın düşmanın Tuna'nın beri yakası İsakçı ve civarı hakkında casuslar aracılığı ile malumat edinip saldırı yapabileceği göz önünde bulundurarak karakol sayısını arttırılması ve bölgenin muhafazasına ihtimam göstermesi

Hüküm: 1431

Hırsova muhafızı Vezir Sadık Paşa'nın düşmanın Tuna'nın beri yakası İsakçı ve civarı hakkında casuslar aracılığı ile malumat edinip saldırı yapabileceği göz önünde bulundurarak karakol sayısını arttırılması ve bölgenin muhafazasına ihtimam göstermesi

Hüküm: 1432

Beşdirler muhafazasında olan Sadık'ın düşmanın Tuna'nın beri yakası İsakçı ve civarı hakkında casuslar aracılığı ile malumat edinip saldırı yapabileceği göz önünde bulundurarak karakol sayısını arttırılması ve bölgenin muhafazasına ihtimam göstermesi

Hüküm: 1433

Daye karyesi muhafazasına memur Süleyman'ın düşmanın Tuna'nın beri yakası İsakçı ve civarı hakkında casuslar aracılığı ile malumat edinip saldırı yapabileceği göz önünde bulundurarak karakol sayısını arttırılması ve bölgenin muhafazasına ihtimam göstermesi

Hüküm: 1434

Maçin muhafızı ve Rumili valisi Vezir Abdi Paşa, Maçin kadısı, ayan, serdar ve iş erlerinin Maçin kazasına bağlı Tuna sahilindeki Vakran, Garvan, Ilıca, Yeniköy ve Biçnik köyleri ahalisinin düşman saldırısından muhafazası için asker gelene kadar ahaliyi Tuna'ya dört beş saatlik iç kısımlara nakil ve iskan ettirmeleri

Hüküm: 1435

Hırsova Muhafızı Vezir Sâdık Mehmed Paşa'nın ve Hırsova kadısı, ayan, zabitan ve iş erlerinin Tuna sahilindeki Hırsova kazasına bağlı Taşburun, Saray, Mopiçe, Derdâr Kışlası, Çekirge kazası, Usurofon ve Hasanbey karyeleri ahalisinin düşman saldırısından muhafazası için asker gelene karyelerdeki ahaliyi Tuna'ya dört beş saatlik iç kısımlara nakl ve iskan ettirmeleri

Hüküm: 1436

İsakçı seraskeri Vezir Dağıstani Ali Paşa, İsakçı kadısı, zabiti, ağa ve iş erlerinin İsakçı'ya bağlı Yeniköy, Dikeliş, Rakil ve Teptekonça karyeleri ahalisinin düşmandan muhafazası için asker gelene kadar ahaliyi Tuna'ya dört beş saatlik iç kısımlara nakl ve iskan ettirmeleri.

Hüküm: 1437

Tekfurdağı nam-ı diğer Karasu kadı, serdarı ve sair zabitan, ayan ve iş erlerinin kazaya bağlı Sekban, Boğazcık ve Kokurlan karyelerinin ahalisinin düşmandan muhafazası için asker gelene kadar ahaliyi Tuna'ya dört beş saatlik iç kısımlara nakl ve iskan ettirmeleri.

Hüküm: 1438

Tolcı muhafızı ve Kengiri ve Kayseriye Sancâkları mutasarrıfı Seyyid Ahmed Paşa'nın Kefere Beş tepesi, Türk Beş tepesi, Braslan, Topal Kışlası, Sumuh ve Barkiş karyeleri ahalisinin düşman saldırılarından korumak için ahaliyi Babadağı kazasının, Acıgöl, Sapanca, Sarı, Sebil ve Konkar köylerine iskan ettirmesi.

Hüküm: 1439

Babadağı kazasında Daneres Boğazı ve Sarıyar mahallinin muhafızı Serdengeçdi ağalarından Hacıkizade Kefere Beş tepesi ve Türk Beş tepesi ve Braslan ve Topal Kışlası ve Sumuh ve Barkiş karyeleri ahalisinin; Babadağı kazasının, Acıgöl, Sapanca, Sarı, Sebil ve Konkar köylerine iskan edilmeleri nedeniyle kimseye kayık verdirmemesi ve kayıkların kayıt altına alınması.

Hüküm: 1440

Özi Kalesi'ni korumak üzere Asitane'den serdengeçti bayrağı altında gönderilen 120 askerin hava muhalefetine uğradığı ve Kuvarna iskelesinde mahsur kalmasından dolayı neferatın başka yere gitmeden Balçık ve Kuvarna kadılarının berâti kayıklara askeri bindirip Kuvarna iskelesinden hızla görev yerine ulaştırmaları.

Hüküm: 1441

Praslavo karyesi muhafazasına memur kılınan Üsküb sancağı mutasarrıfı Sadık'ın Beştepe'den kapı halkıyla birlikte hareket ederek Praslavo'ya gidip iktiza eden maber ve karakollar tayin ederek düşman tasallutundan koruması.

Hüküm: 1442

Kâvir Beştepe karyeleri muhafazasında olan silahdar dal kılıçları başbuğunun neferatıyla acilen Beştepe muhafazasına gitmesi.

Hüküm: 1443

Tuna'nın aşağı ve yukarısını kayıklarla muhafazası elzem olduğu İsakçı seraskeri tarafından anlaşıldığından İsakçı ordusunda yeniçeri zabiti olan Turnacıbaşı Seyyid Hasan'ın o tarafta dört cemaatin Niksari Seyyid Mehmed ve altmış yedi cemaatin Kayserili Osman bayraklarıyla çete ağası nasb ve on sekizer nefer güzîde neferleri ile tashih ve kaide üzere tayinleri ita ve gece ve gündüzde dörder kayık ile devriye gezerek Tuna nehrinin düşmandan korunması için gerekli itinayı göstermesi.

Hüküm: 1444

Delvine Sancağının eşkiyadan muhafazasına memur kılınınan Hacı Paşazade Mehmed'in eşkiyayı defettiğinden kapı halkını tertip ve sefinesini tedarik edip yollarda ahali ve fukaraya zara vermeden acilen orduya katılması.

Hüküm: 1445

Kırım adası kalelerindeki muhafazada bulunan yamakların azlığından dolayı Anadolu'dan yamak tahriri edilip takviye için gönderilmesi, esamisini serhaddi icamiline kayıt olunması için defterlerinin ordu-yı hümayuna gönderilmesi gerektiği.

Hüküm: 1446

Zahire Mübaşiri Seyyid el-Hac Mehmed ve Osmanpazarı kadısının Osmanpazarı kazasından taleb edilen elli baş topkeşan beygirleri ahaliden bir an toplayarak göndermeleri, muhalefet eden reayayın cezalandırılması.

Hüküm: 1447

İstanbul'dan Özi Kalesi'ne takviye olarak gemiyle gönderilen Dergah-ı muallam cebecileden beşinci bölükden el-Hac Ahmed'in Varna'da hava muhalefetinden dolayı kaza yapmasından dolayı Varna kadısı ve Varna'da ikamet eden Ahmet'in bir an gemi tedarik edilerek askerleri Özi'ye göndermeleri.

Hüküm: 1448

Ruscuk canibi ordusunda yeniçeri zabiti olan Serturnai el-Hac Mehmed ve Ruscuk Kalesi muhafazasındaki yeniçeri zabiti, zabitan, ihtiyârân, emekdârân vesairenin Yergöğü ve Bükreş'deki toplam yüz elli dört bayrağın neferatı kalmayıp bayraklarını sardıkları haberinin Ruscuk muhafazasındaki askerlere yayılmasından kaçınmaları ve mevcud neferatı istihdam etmeleri gerektiği

Hüküm: 1449

Ordunun İsakçı ve Babadağı arasına geleceğinden Tuna nehri sahilindeki muhafız vezirlerin güvenlik, asayiş, mühimmat ve erzak hazırlıklarının yapılmasının münadiler ile etrafa ilan etmeleri ve kendi askerlerini de hazırlayarak birlikte muhafazada bulunmaları.

Hüküm: 1450

Rumili seraskerliği ünvanıyla Bosna valisi olan Muhsinzade sadr-ı esbak Vezir Mehmed Paşa'nın Tuna'nın Moskovlulardan muhafazası için Rumili'nden taleb edilen askerleri acilen Babadağına sevk etmesi.

Hüküm: 1451

Ruscuk seraskeri Vezir Ahmed Paşa'nın Tutrakan'ın istihkamı için tabya ve sepetlere yeterli miktarda top yerleştirmesi gerektiği.

Hüküm: 1452

Hırsova muhafazasında olan bin nefer serdengeçdi binbaşısı Kara Mollazade'nin Hırsova taraflarındaki neferatı yoklayıp mevcudlarını zâhire ihrac etmeleri, süreleri biten askerlere senedleri verilmek üzere isim ve resimleriyle defterlerini ordu-yı hümayuna göndermesi.

Hüküm: 1453

Rumili'nin sağ kolu Karadeniz sahilinde ve Balkanlardaki tüm kadılara ve ileri gelenlerinin eli kılıç tutan herkesin Babadağı'ndaki orduya göndermeleri, muhalefet edenlerini cezalandırmaları.

Hüküm: 1454

Babadağı kadısı ile Babadağı'ndan Köstence'ye kadar yol üzerinde devlet erkanının esir alınan yedi nefer Boğdanlı ve Eflaklı ile on altı nefer Moskovlunun İstanbul'daki Tersane zindanına salimen göndermeleri.

Hüküm: 1455

İstanbul Gümrük emini Ali'nin Tersane-i amire'ye gönderilen Boğdanlı, Eflaklı ve Moskovlu esirleri teslim aldıkdan sonra esirlerdaki zincir, boyunduruk ve kilitlerini sefine ile Köstence iskelesine ordan da Ordu-yı hümayun'a göndermesi.

Hüküm: 1456

Moskovlu düşmanın beş altı aylık bir mesafede olduğu ve İslam memleketlerine hasarete cesaret eylediği bilindiğinden düşmanı durduracak sadece Tuna nehrinin olmasından dolayı Rumili askerinin baharda Babadağı'ndaki orduya kartılması için acilen Babadağı'na hareket etmesi.

Hüküm: 1457

İsakçı muhafızı Dağıstani Vezir Ali Paşa, yeniçeri zabiti, topçubaşı vekîlleri vesâ'ir zabitan-ı asâkir ve ocâk ihtiyârlarının Tolcı'nın ikinci bir saldırıdan korunması için

karakollar yaparak önemli yolların tutmaları, firarları önlemeleri ve firar ve ihanet edeneleri en ağır şekilde cezalandırmaları.

Hüküm: 1458

Ruscuk seraskeri Vezir Ahmed Paşa'nın Babadağı'ndan Tutrakan'a gönderilmiş olan topların yerleştirilmesi ve kullanılması için Ruscuk'ta mevcud olan yerterli miktarda cebeci, topcu ve arabacı neferatı tertip edip Tutrakan'a göndermesi.

Hüküm: 1459

Silistre muhafızı Seyyid Hasan Paşa'nın Babadağı'ndan Tutrakan'a gönderilmiş olan topların yerleştirilmesi ve kullanılması için Silistre'de mevcud olan yerterli miktarda cebeci, topcu ve arabacı neferatı tertip edip Tutrakan'a göndermesi

Hüküm 1460:

Şumnu, Hazergrad, Eskicuma ve Osmanpazarı kadılarına ve ileri gelenlerinin Tutrakan karşısına Rus askerleri geldiğinden eli kılıç tutan herkesi muhafazaya eriştirmeleri.

Hüküm: 1461

İsakçı seraskeri Vezir Dağıstani Ali Paşa'nın İsakçı'da askere moral verilmesi gerektiğinden tayinatları asker mevcuduna göre vererek morallerin yükseltilmesi ve gönül birliğinin kurularak düşmana karşı mukabele etmesi.

Hüküm 1462:

Tersane-i amire emini ve Derya Kaptanı vekili Yusuf, Babadağı kadısı ile Babadağı'ndan Köstence'ye kadar yol üzerinde bulunan kadı ve ileri gelenlerinin esir alınan yirmi dokuz nefer düşman askerinin güvenli bir şekilde Tersane'yi amire'ye göndermeleri.

Hüküm 1463:

Tolcı muhafızı Seyyid Ahmed Paşa, Sipah ve Silahdar Ocakları Ağaların düşmanın Tuna'nın beri yakasına hücum edeceğinden muhafızlarının temkinli olması, casusluk faaliyetine karşı olunması, karakolların gece gündüz teyakkuz halinde olması gerektiği.

Hüküm 1464:

Düşmanın Sünne Boğazı'ndan geçerek Kili, İsmail ve Akkirman'a yaklaşmasından dolayı Donanma Seraskeri Ali Kaptan'ın donanma gelmeden önce gelenleri Şunta Garlasa Boğazı'nda tertip edip boğazı tutması ve tahkimatı güçlendirmesi.

Hüküm: 1465

Hava muhalefetiyle dağılan Tuna donanması kaptanlarından Seyyid Ahmed ile başbuğ Ali Kaptan'ın ittifak yaparak Tolcı pişgahında toplanması.

Hüküm: 1466

Kancabaş kaptanlarından Seyyid Ahmed Kaptan'ın maiyyetindeki gemilerle Porniciste Boğazı'ndan Tuna nehrine ittihad ve Tuna Donanma Seraskeri Ali Kaptanla ittifak eylemesi.

Hüküm: 1467

Tuna Nehri Donanma Seraskeri Ali Kaptan ve Ança Donanma Başbuğu Seyyid Ahmed Kaptan'ın Tuna donanmasındaki leventlerin mevcudlarının yoklayarak defterini orduya göndermeleri.

Hüküm: 1468

Cebe defteri haricindeki defterlerin nakledilmesinden sonra yapılan tevcihatlarda sahipleri yedine tahvil sureti verildiğinden katiplerin bundan tezkere harcı alamadığı, bundan böyle tahvillerin sahiplerine verilmeyip toptan Defterhane-i amire`ye gönderilmesi ve tahvillerin burada yazılacak tezkerelerle birlikte sahiplerine verilmesi.

Hüküm: 1469

Yerlerini terk eden Daye karyesi reayasının dağılmasına izin verilmeyip bunlara vergi, tekalif talebiyle ve başka taleblerle zulm ü taaddi edilmemesi. Hırsova, Maçin, Karasu ve İsakçı havalisinde bulunan reayanın düşmandan korunması

Hüküm: 1470

Tolcı'da askere ihtiyaca duyulduğundan tutuklu bulunan Sipah dal-kılıçları yüzbaşısı Ali ve askerlerinin muhafız olarak görevlendirildiği.

Hüküm: 1471

Antlaşma süreleri dolmak üzere olan beş yüz kişilik birlik neferatına terakkiler verilerek Tolcı muhafızlığına tayin olundukları.

Hüküm: 1472

Daha önce Ruscuk canibine memur beş yüz dal-kılıç silahdar neferatıyla yüz nefer sipah dal-kılıç neferatının Tolcı muhafazasına memur kılındığından Tolcı muhafızı Seyyid Ahmed Paşa'nın Tolcı'ya dahil olacak bu neferleri yoklayıp Ordu-yı hümayuna bildirmesi.

Hüküm: 1473

Rikab-ı hümayun kaymakamı Vezir Mehmed Paşa'ya; Rusya Devleti'nin İstanbul elçisi İrzekof'un halkı olumsuz olarak etkilemeden emin bir şekilde Belgrad yoluyla Nemçe hududuna gönderilmesi.

Hüküm: 1474

Karaharman, Köstence'den Kavak'a kadar Karadeniz sâhilindeki iskelelerin kadı ve ayanlarının Tuna sahili muhafazası için İstanbul'dan gönderilen ve Karadeniz'deki iskelelerde eğlenen donanmanın yerlerinden kaldırırarak acilen Tuna'ya göndermeleri.

Hüküm: 1475

Hırsova muhafızı Sadık Mehmed Paşa'nın Tuna sahilleri kazalarından sefer için toplanan zahirenin ambarlarının ve zahire ile yükle olan gemilerin düşman saldırısından ve casusluğundan korunması için etrafına güvenilir yeterli miktarda muhafızlar tayin edip anbarları koruması.

Hüküm: 1476

Tuna nehrine gönderilen gemilerin azlığından dolayı emrindeki mevcud gemilerle Porinçe Boğazı'ndan Topçı pîşgâhına gitmesi için Tuna nehri için toplanan Donanma-yı hümayun başbuğu Ali Kaptan'a izin verildiği

Hüküm: 1477

Düşmanın Ziştovi'ye kadar geldiğinden eli silah tutan herkesin orduya katılımının sağlanması için Tırnova, Servi, Lofça ve Kazanlık kadılarına, serdar ve ayanlarına emir

Hüküm: 1478

Prevadi sakinlerinden Çolakoğulları Ebubekir ve Osman adamlarının eşkiyalıkları arttığından bunların yakalanıp ahaliden gasb ettiği malların tahsil edilmesi ve haklarından gelinmesi.

Hüküm: 1479

Burçak havalisinden hicret eden Tatar kabilesinin Yanbolu'da emniyetinin sağlanamadığından bunların Dobrice havalisinde uygun bir yer bulunarak iskan edilmesi ve emniyetlerinin sağlanması.

Hüküm: 1480

Leh müttefiklerinden Polaşki boyarın maiyyetinde olan Fransa Beyzadesi Divelferisan'ın ve adamlarının Divan-ı hümayun çavuşlarından Mehmed Çavuş mübaşeretiyle güvenli bir şekilde sınırdan memleketine götürülmesi

Hüküm: 1481

Cephane mühimmatının korunması için Ruscuk ve havalisinden yüz elli cebeci neferi tashih edilmesi.

Hüküm: 1482

Tolcı'da iki nefer çete ağasının hizmette gevşek davrandığından Tolcı muhafızı Seyyid Ahmed Paşa'nın bunların kayık ve neferatını tanzim edip görevlerini yapmasına ihtimam göstermesi.

Hüküm: 1483

Tuna Donanma Gemileri seraskeri Giridli Kaptan'ın üç kıta fırkata ve üç kıta Kançabaş tayin ederek acilen Sünne Boğazı'na varıp Pergadi Gemisi Kaptanı Seyyid Feyzullah Kaptan'ın gemisindeki eşya ve mühimmatı ihrac ve tahkik edip yanlarına alarak salimen Tolcı'ya göndermesi.

Hüküm: 1484

Tolcı Muhafızı Seyyid Ahmed Paşa'nın görev süresi bitmek üzere olan askerlerin isim ve mevcud defterlerinin hazırlayıp göndermesi.

Hüküm: 1485

Ordu-yı hümayun'a gitmeye memur Mir-i mirandan Ali'nin kapı halkı ve Vılçıtrın sancağından katılan dört yüz nefer askerle Vidin muhafızının maiyyetine katılması.

Hüküm: 1486

Ordu-yı hümayuna gitmeye memur Mir-i mirandan Ali'nin kapı halkı ve Vılçıtrın sancağından katılan dört yüz nefer askerle bu defa Vidin muhafızının maiyyetine katılması.

Hüküm: 1487

Düşmanın Tolcı'da mağlup edip münhezimen firar etmesini sağlayan Tolcı muhafazasına memur Kengiri ve Kayseri sancakları mutasarrıfı Seyyid Ahmed Paşa'ya başbuğluk ihsan olunduğu ve hizmeti muhafazada dikkat üzere olması gerektiği.

Hüküm: 1488

Ordudan İstanbul'a varıncaya kadar yol üzerinde olan yerlerde ordunun yenildiği ve perişan olduğu haberini yayan eracifin ve ellerinde senet olmayan ulakların yakalanıp cezalandırılmak üzere orduya gönderilmeleri, sadrazam ve vüzera tarafından serhadden gönderilen ulaklara ve kendi halinde olan yolculara dokunulmaması

Hüküm: 1489

Bosna eyaletinin zuama ve timar erbabı askerinin bir an önce Vidin'de bulunan Bosna Valisi Memişzade Mehmed Paşa maiyyetine gelip orduya katılması. [115]

Hüküm: 1490

İsakçı muhafazasında bulunan Karahisar-ı Sahip sancağı mutasarrıfı İşbozılı Abdullah Paşa'nın Rumili beylerbeyiliği payesiyle İsakçı'da bulunan askerin üzerine başbuğ tayin olunduğu.

Hüküm: 1491

İsakçı seraskeri Ali Paşa'nın İstanbul'dan Tuna'ya memur donanmayı Köstence ve Karaharman'da karşılayarak Tuna'ya götürmesi.

[115] Bu hüküm terkin edilmiştir.

Hüküm: 1492

Niğbolu muhafızı Vezir el-Hacc Ahmed Paşa'nın Vidin ve Niğbolu dilaverleriyle birleşip Krayova ve havalisinde düşmanı def etmesi.

Hüküm: 1493

Ruscuk seraskeri Vezir Ahmed Paşa'nın Varna'dan Niğbolu'ya götürülürken alıkoyduğu topları acilen Niğbolu'ya sevk etmesi.

Hüküm: 1494

Varna'da mukim cebeciler ocağı kethüdası Ahmed'in on sekizinci bölükle beraber Vidin canibi seraskeri maiyyetinde mevcud bulunması.

Hüküm: 1495

Odudan firar edip vüzera ve rical hizmetkarı kıyafeti giyerek hanlarda konaklayan firarilerin yakalanıp işe yarar olanların orduya gönderilmesi, serseri makulesinin cezalandırılması.

Hüküm: 1496

Özi valisi olup Silistre muhafazasına memur olan Vezir Dağıstani Ali Paşa'nın ve daha önce Kesendire Kalesi muhafazasına memur olan kapıcılar bölükbaşısının bu kere maiyyetindeki askerleriyle muhafazasına memur kılındığı Tutrakan'a varmaları..

Hüküm: 1497

Özi valisi Vezir Dağıstani Ali Paşa'nın Silistre muhafazasına görevlendirildiği ve muhafazasına memur olduğu mahalle gidip etrafını düşmandan gereği gibi koruması.

Hüküm: 1498

Özi valisi Vezir Dağıstani Ali Paşa'nın Silistre muhafazasına görevlendirildiği ve muhafazasına memur olduğu mahalle gidip etrafını düşmandan gereği gibi koruması.

Hüküm: 1499

Mora Eski Ordu ağası olan Turnacıbaşı İshak'ın Vidin Canibi Ordusu Ağalığı tevcih edildiği ve oraya giderek Vidin Canibleri Seraskeri olan Muhsinzade Mehmed Paşa'nın maiyyetine girmesi

Hüküm: 1500

Pilevne kasabasında bulunan Kilis Sancâğı Mutasarrıfı Mehmed'in Kulle muhafazasına tayin olunduğu ve oraya gitmesi.

Hüküm: 1501

Hassa Bostani Hasekisi Odabaşı Süleyman Haseki'nin Bergos'taki zahire görevinin iptal edilerek orduda odabaşılık görevine atandığı ve orduya katılması.

Hüküm: 1502

Yergöğü'de kayıtlı olup Ruscuk'taki top arabacıları birliğinin Niğbolu muhafazasına görevlendirildiği ve birliğin oraya gitmesi.

Hüküm: 1503

Kütahya Mütesellimi Abbas'ın bin kişilik bir kuvvetle orduya katılması.

Hüküm: 1504

İsakçı, Maçin, Silistre ve Niğbolu'ya kadar olan mahallerin kadılarına ve zabitlerinin Özi **K**alesi muhafızlığında olup kaçak veya başsız kalmış timar askerlerini kırk gün içinde Özi muhafızlığına göndermeleri.

Hüküm: 1505

Babadağı, Karaharman, Minkalya, Balçık, Kuvarna, Prevadi, Cisr-i Mustafa Paşa, Karînabâd, Yanbolu, İslimye, Zağra-i Cedid, Aydos, İskele-i Pergadi ve Bergos kadı ve naiblerininin Özi Kalesi muhafızlığında olup kaçak veya başsız kalmış timar askerlerinin kırk gün içinde Özi muhafızlığına göndermeleri

Hüküm: 1506

Özi muhafızı Vezir Ali Paşa'nın Özi Kalesi muhafızlığında olup kaçak veya başsız kalmış timar askerlerinin kırk gün içinde Özi muhafızlığına geldikleri takdirde afv etmesi, aksi takdirde cezalandırması.

Hüküm: 1507

Çalık, Çenge ve Kazan havalisinde eşkiyalık yapıldığı ve habercilere saldırdığından Gelefce? ayanı Yusuf'un bunları yok etmesi.

Hüküm: 1508

Osmanpazarı kadısı Seyyid Mehmed Efendi ve Osmanpazarı ayanı Turhan'ın Çanak karyesi ve Osmanpazarı kasabasına güvenilir askerler yerleştirerek haydutlara karşı önlem alması.

Hüküm: 1509

Aydos ayanı Mehmed Haseki'nin Gelefce? ayanı Yusûf ve Osmanpazarı ayanı Turhan ile bölgedeki eşkiyalık üzerine memur edilmesi.

Hüküm: 1510

Silistre muhafazasında olan Seyyid Hasan Paşa'ya top ve topcu neferi gönderilmesi ve kendisinin gerekli hizmeti yerine getirmeye tenbih olunması.

Hüküm: 1511

Silistre'de yeniçeri zabiti Serturnai el-Hac Mehmed'e Silistre ve etrafının muhafazası için iki adet ortanın tayin edilmesi ve gerekli hizmet için tenbih olunmaları.

Hüküm: 1512

Şumnu Kadısı ve havalilerinde kadı ve naiblere ve Şumnu kethüda yeri Seyyid Osman ve zikr olunan kazaların kethüda yerleri ve ayan-ı vilayet ve iş erlerine; Gazi Evranoszade Mir Yusuf serdengeçdi ağası maiyyetinde Mora Muhassılı emrine verilen beş yüz nefer sipah serdengeçtinin tahrir olunması.

Hüküm 1513

Ruscuk Seraskeri Vezir İzzet Ahmed Paşa'ya; Cengiz Sultanlarından Mesud Giray Sultan Ruscuk Yeniçeri zabitine Ruslar tarafından elegeçirilen Yergöğü Kalesi'nin yeniden elegeçirilmesindeki hizmetlerinden dolayı tebrik ve devamda tenbih olunmaları.

Hüküm 1514

Edirne Kadısı Mevlana Zeynel Abidin ve Edirne bostancıbaşısına; Edirne'de İzmirli iki bayrak yeniçerinin yanına gelen bir kişinin casusluğundan şüphelenilmiş olması ve bildirildikten sonra delillere göre cezalandırılması veya tahliye olunması.

Hüküm 1515

Belgrad Şaykası Kaptanı Mehmed, Tutrakan Şaykası Kaptanı Ahmed ve İsakçı Şaykası Kaptanı Mehmed'in Niğbolu muhafazasına memuriyetleri.

Hüküm 1516

Kayseri ve Kengiri mutasarrıfı Süleyman Paşazade Seyyid Ahmed Paşa'nın iken Tolcı Başbuğu nasb olunması.

Hüküm 1517

Şumnu kadısı ve havalilerinde kadı ve naiblere ve Şumnu kethüda yeri Seyyid Osman ve zikr olunan kazaların kethüda yerleri ve ayan-i vilayet ve iş erlerine; Gazi Evranoszade Mir Yusuf serdengeçdi ağası maiyyetinde Mora muhassılı emrine verilen beş yüz nefer sipah serdengeçtinin tahrir olunması.

Hüküm 1518

Tolcı Muhafızı Vezir Seyyid Ahmed Paşa'ya Kafirbeş Tepesi'ne memur sipahların yoklaması.

Hüküm 1519

Yergöğü Ordusu ağası el-Hac Yeğen Mehmed ve yeniçeri zabiti Haseki Mustafa'nın Yergöğü muhafazasının arttırılması için yeni üçyüz yamakan tahrir etmeleri.

Hüküm: 1520

Tuna'nın ocaklık şaykalarından Belgrad şaykası kaptanı olan Mustafa Paşazade Mir Mehmed'in tekrar Tuna Kaptanı başbuğluğuna tayin olunarak, İsakçı'ya varması gereği.

Hüküm: 1521

Osmanlı devletine iltica ile Ruscuk'da mukim Leh müttefiklerinden Potoçki ve Karanşiki'nin Leh derununda müttefikleri taraflarından Kurakuya Maraşali Çizli nam

Lehli boyar kırk nefer adamı ile iltica edeceğinden Vidin muhafızı vezirin adamlarıyla Vidin'de ikametine mihmandarlık etmesi.

Hüküm: 1522

Düşman tarafında ele geçirilen on yedi nefer keferenin Ordu-yı hümâyunda mahbus olmalarıyla, bunların Babadağı kadısı marifetiyle Babadağı'ndan Köstence'ye, oradan gemiyle Tersane-i amire'ye gönderilmesi.

Hüküm: 1523

Tokat'da mütemekkin hasaki emeklilerinden Kara Kollukçu Seyyid Ahmed'in sefer emrine uymadığı gibi sefere memur olan Anadolu ve Rumili'de sakin haseki ve turnacı mütekâidleri ve serdengeçdi ağavat ve alemdarlarının adamlarıyla sefere gitmelerini men ettiği; sefer emrine uymazsa Samsun Kalesi'nde kalabend olarak cezalandırılacağı.

Hüküm: 1524

Bor ve Niğde Serdarı Ahmed'in sefere katılmamasından naşi Niğde Kalesinde kalebend olarak tutuklandığından yerine yeni bir serdar tayin olunması.

Hüküm: 1525

Bosna kaleleri neferatının öşrü olmak üzere dört yüz doksan dört nefer piyade askerin başbuğluklarına Usturumca-i atik kaptanı İbşir Kaptan ile Veroska kaptanı binbaşı Zülfikar Kaptan'ın tayin olundukları.

Hüküm: 1526

Asitane'de icad olunup Hacı Osman ve Kasım'ın sefineleriyle ve başka sefineye konulan köprü tombazlarının, Kuvarna, Köstence, Karaharman ve sair iskelelere ulaşmış ise, serian ve acilen Ordû-yı hümâyuna nakl olunmaları.

Hüküm: 1527

Yergöğü canibinde ele geçirilip, orduya ulaşan otuz yedi Moskovlu esirinn çavuş ve harbeci marifetiyle Tersâne-i amire'ye ulaştırılması.

Hüküm: 1528

Ele geçirilen altı nefer Moskovlu'nun çavuş ve harbeci marifetiyle Köstence iskelesinden gemi ile Tersâne-i amire'ye ulaştırılması..

Hüküm: 1529

Babadağı kazasına bağlı Hasanlar karyesine iki saatlik yakınlıklıkta bulunan Necik karyesi ahalisinin korunması.

Hüküm: 1530

Diyarbekir valisi ve Tolcı muhafızı el-Hac Ahmed Paşa'nın, ordu'da sadrazam olan Halil Paşa'nın azledilmesiyle yerine tayin olan Bosna Valisi Silahdar Mehmed Paşa'nın görev mahalline gelene kadar, ordu kaymakamı olarak tayin olunduğu.

Hüküm: 1531

Diyarbekir valisi ve Tolcı muhafızı el-Hac Ahmed Paşa'nın, orduda Sadrazam olan Halil Paşa'nın azledilmesiyle yerine tayin olan Bosna Valisi Silahdar Mehmed Paşa'nın görev mahalline gelene kadar, ordu kaymakamı olarak tayin olunduğu.

Hüküm: 1532

Eflak seraskeri Vezir Mehmed Paşa'nın Bükreş'den ve Eflak'dan Moskov askerini çıkarıp mahvetmesi için görevlendiğinden derhal Eflak yakasına geçmesi.

Hüküm: 1533-

Babadağı kışlasında Veziriazam Silahdar Mehmed Paşa'nın, daha önce ordununkusur ve tedbirsizliklerinden düşman karşısında bu mertebe yenilgilere razı olmayıp, ocakları gayretiyle kanun-ı kadimeleri üzere düşman taburunun ortaya çıkmasından önce cihad niyetiyle orduda toplanıp düşmandan her yerde intikam alınmadıkça bir ferdi gazadan yüz döndürmemesi konusunda hatt.

Hüküm: 1534

Babadağı kışlasında Veziriazam Silahdar Mehmed Paşa'nın, daha önce ordununkusur ve tedbirsizliklerinden düşman karşısında bu mertebe yenilgilere razı olmayıp, ocakları gayretiyle kanun-ı kadimeleri üzere düşman taburunun ortaya çıkmasından önce cihad niyetiyle orduda toplanıp düşmandan her yerde intikam alınmadıkça bir ferdi gazadan yüz döndürmemesi konusunda hatt.

Hüküm: 1535

Babadağı kışlasında Veziriazam Silahdar Mehmed Paşa'nın, daha önce ordununkusur ve tedbirsizliklerinden düşman karşısında bu mertebe yenilgilere razı olmayıp, ocakları gayretiyle kanun-ı kadimeleri üzere düşman taburunun ortaya çıkmasından önce cihad niyetiyle orduda toplanıp düşmandan her yerde intikam alınmadıkça bir ferdi gazadan yüz döndürmemesi konusunda hatt.

Hüküm: 1536

Babadağı kışlasında Veziriazam Silahdar Mehmed Paşa'nın, daha önce ordununkusur ve tedbirsizliklerinden düşman karşısında bu mertebe yenilgilere razı olmayıp, ocakları gayretiyle kanun-ı kadimeleri üzere düşman taburunun ortaya çıkmasından önce cihad niyetiyle orduda toplanıp düşmandan her yerde intikam alınmadıkça bir ferdi gazadan yüz döndürmemesi konusunda hatt.

Hüküm: 1537

Babadağı kışlasında Veziriazam Silahdar Mehmed Paşa'nın, daha önce ordununkusur ve tedbirsizliklerinden düşman karşısında bu mertebe yenilgilere razı olmayıp, ocakları gayretiyle kanun-ı kadimeleri üzere düşman taburunun ortaya çıkmasından önce cihad niyetiyle orduda toplanıp düşmandan her yerde intikam alınmadıkça bir ferdi gazadan yüz döndürmemesi konusunda hatt.

Hüküm: 1538

Babadağı kışlasında Veziriazam Silahdar Mehmed Paşa'nın, daha önce ordununkusur ve tedbirsizliklerinden düşman karşısında bu mertebe yenilgilere razı olmayıp, ocakları gayretiyle kânun-ı kadimeleri üzere düşman taburunun ortaya çıkmasından önce cihad niyetiyle orduda toplanıp düşmandan her yerde intikam alınmadıkça bir ferdi gazadan yüz döndürmemesi konusunda hatt.

Hüküm: 1539

Sadr-ı sabık Silahdar Mehmed Paşa'nın sadaretinde gelip devletli Reisülküttab Recai Efendi'nin taraflarında mahfuzolup daha sonra azli esnasında kaleme kayıt içün verdikleri hatt..

Hüküm: 1540

Mir-i miranlık rütbesine terfi edilen Beyşehir'de sakin Kayseriyeli Ali Paşazade Osman'ın Yenişehir ve havalisinin muhafazasına tayin olunması.

Hüküm: 1541

Karlıeli Sancağı reayası ve kocabaşılarının bazı haydud eşkiyasıyla ittifak yaparak Adrahor Kasabası'nı ve dört tarafını kuşatması ve yolları kesmesinden dolayı buraların eşkiyadan temizlenmesi ve eşkiyanın cezalandırılması için Vezir Kethüda Mehmed Mustafa Paşa'nın görevlendirildiği.

Hüküm: 1542

Karlıeli Sancağı reayası ve kocabaşılarının bazı haydud eşkiyasıyla ittifak yaparak eşkiyalık faaliyetine giriştiklerinden dolayı eşkiyanın temizlenmesi için yeniden mir-i miranlık rütbesi ile Dukakin Sancağı ihsan edilen Hüdâverdi Paşazade Ahmed Bey'in İnebahtı'ya ulaşması emri.

Hüküm: 1543

Sabık Kırım Hanı Devlet Giray Han'ın ikametine tahsis olunan çiftlikte oturması mahzurlu görüldüğünden, gemi ile Gelibolu'ya gönderilmesi.

Hüküm: 1544

Alacahisar Sancağı Beyi iken seksen üç senesinde Ordu-yı hümayun'da vefat eden Ser-peşkirî-i hassa Mir İsmail'in Leskofça kazasında bulunan sekiz adet çiftlik emlakının oğul ve kızlarına verilmesi.

Hüküm: 1545

Kavala'da sakin Fransa tüccarından Miznik adlı bazerganın Gümülcine'de mütemekkin Ermeni tayfasından ve şeriki kardeşi Azarya nam zimmilerde yüz seksen senesinde eşya bahasından üçyüz kuruş alacağının tahsil olunması.

Hüküm: 1546

Musul Beylerbeyliği Abdülcelilzade Abdülfettâh Bey'e müretteb kapısı halkından ve iki bin piyade neferatının altı aylık ulufe ve bahşişleri kendi malından karşılayarak orduya göndermesi şartıyla mir-i miranî rütbesi verildiği.

Hüküm: 1547

Sultaniye Kalesi'nde ikamet şartıyla Seddülbahr muhafızlığı yeniden kendisine verilen sadr-ı sabık Vezir Ali Paşa'nın, boğaza ve Asitane'ye girmek isteyen düşman gemilerinin hangi milletden olur ise olsun Boğaz'a girmelerine izin vermemesi.

Hüküm: 1548

Kırım canibine görevlendirilen Anadolu eyaletinin elviye alaybeyleri ve zuama ve timar erbabının, yoklanıp Kırım canibi Seraskeri Vezir İbrahimm Paşa'nın maiyyetinde mevcud ve na-mevcud olanların tesbit edilerek, ricat ve firar idenlerin tedib olunarak, bir ferdin ricat ve firarlarına izin verilmemesi.

Hüküm: 1549

Kırım canibine görevlendirilen Anadolu eyaletinin elviye alaybeyleri ve zuama ve timar erbabının, yoklanıp Kırım canibi Seraskeri Vezir İbrahim Paşa'nın maiyyetinde mevcud ve na-mevcud olanların tesbit edilerek, ricat ve firar idenlerin tedib olunarak, bir ferdin ricat ve firarlarına izin verilmemesi

Hüküm: 1550

Kırım canibine görevlendirilen Anadolu eyaletinin elviye alaybeyleri ve zuama ve timar erbabının, yoklanıp Kırım canibi Seraskeri Vezir İbrahim Paşa'nın ma'iyetinde mevcud ve na-mevcud olanların tesbit edilerek, ricat ve firar idenlerin tedib olunarak, bir ferdin ricat ve firarlarına izin ve ruhsat verilmemesi

Hüküm: 1551

Bosna eyaleti kendisine tevcih ve ihsan ile Rumili eyaletine serasker tayin olunan sadr-ı esbak Muhsinzade Vezir Mehmed Paşa'nın, Rumili'de azami mikdar serdengeçdi bayrağı açarak ve yeniçeri dilaverlerini bayrakları altına cem ve atik ağa ve neferatdan bir ferdi geriye kalmamak üzere cümlesinin orduya ulaştırması.

METİN TRANSKRİPSİYONUNDA TAKİP EDİLEN METOD

168 Numaralı Mühimme Defterinin transkripsiyonunda yer alan Türkçe kelimeler yazım şekliyle transkrip ettim; ancak sonu b ve p ile biten gelüb, çıkub, katub gönderilüb gibi kelimelerin sonundaki b harfi p'ye çevrilmiştir.

Türkçe olan kelimeleri uzun ses bulunmamasından dolayı gösterilmemiş; Arapça ve frasçadaki uzun sesliler "â", "î", "û" olarak gösterilmistir. Kelime ortasında ve sonunda bulunan (ع)'lar (‘), (ء)'ler (’) seklinde gösterilmistir. Arapça ve Farsça kelimelerdeki uzun sesliler "غ" ve "ق" harflerinden sonra gelen uzun sesliler "ā", "ī", "ū" olarak gösterilmiştir

Kâtip hatalarından dolayı eksik bırakılan kelimelerin hafrlari yada heceleri [] parantez içerisinde gösterilmiştir. Örneğin metinde yanlışlıkla "syan" yazılmıştır. Bu harf eksikliğini [i]syan şeklinde gösterilmiştir. Bazen de ve bağlacı metine yazılmaya unutulmuş ve bağlacını da [ve] şeklinde gösterilmiştir.

Metinde okunamayan yerleri **(…)** (üç nokta) şeklinde gösterilmiştir. Metinde doğal olarak bulunan boşluklar (boşluk) şeklinde gösterilmiştir. Şüpheli olarak okunan kelimelerin sonuna da "?" işareti konularak gösterilmiştir.

[s. 200]

Hüküm: 794

Haleb Vâlîsi ve Eflak cânibi ser-askeri Vezîr Mehmed Paşa'ya ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Rûm-ili beylerbeyiliği pâyesi olup ve çarhacılık ile ma‘iyet-i müşârün-ileyhde olan Karahisâr-ı Sâhib mutasarrıfı Mehmed Paşa *dâmet me‘âliyehu*ya ve ordu ağası (boşluk) *zîde mecdühu* ve sâ’îr zâbitân ve rü’esâ-i tavâ’if-i askeriyeye hüküm ki:

Düşmen-i dîn-i mübîn olan Moskovlu melâ‘înin hîle ile re‘âyasını idlâl ve istîlâ eylediği kasaba-i Bükreş ve havâlisinde pâ-bercâ-yı istikrâr olamayup bu eyyâmda dahi karâr eylediği hâlde avn-ı Bârî ile kantara-i suyûf-ı guzât-ı şecâ‘at-nihâddan güzârân ideceği meczûmı olmakdan nâşî melâ‘în-i mesfûre kasaba-i mezbûreyi bıragup, firâr eylediği sen ki ser-asker-i müşârün-ileyhsin, tarafına ihbâr olunmağla tecessüs zımnında vekîl-i harcını birkaç âdem ile irsâl eylediği Ordu-yı hümâyûn-ı nusret-makrûnuma mukaddemce arz [u] inhâ etmişidin. Fî’l-hakīka gönderdiğin âdemler varup, kasaba-i mezbûra duhûl ve derûn-ı kasaba ve havâlisinde şirzime-i menhûse-i kefereden eser-i asâr olmaduğını ve kadîmden kasaba-i mezbûrede sâkin ü mütemekkin boyarân ve re‘âyânın kemâ-fi’l-evvel itâ‘at üzere yerlerinde karâr ve istîmân ile muhâfaza vü himâyetlerini istid‘â eylediklerini tarafına gelüp ihbâr eyledikleri bu def‘a tafsîlen tarafından tahrîr ve iş‘âr olmağla bu misillü izhâr-ı itâ‘at ve istîmân iden re‘âyâya ıyâl ü emvâllerini ta‘arruz olunmasına şer‘-i şerîfin cevâzı olmadığından gayri kasaba-i mezbûre ve havâlisinde itâ‘at üzere meskenlerinde kā’im oldukların ve bunlardan başka sâ’îr Eflak re‘âyâsından itâ‘ata meyl idenlerin te’lîf ü istimâlet ve himâyet ü sıyânetleri levâzımına ri‘âyet olunması lâzime-i hâlden ve bu husûsa itmâm-ı tâmm olunmak cümlenizden matlûb-ı mülûkânem olmağın ucâleten işbu emr-i hümâyûnum isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, kasaba-i mezbûrede bî-dağdağa-i ceng ü cîdâl küffâr-ı hâk-sârın her vech ve karârı ve re‘âyâsının bu vechile itâ‘at ü inkiyâdı sebebi ile efrâd-ı asâkirden bir ferdin avdet ve teferrukuna bir dürlü rızâ-yı hümâyûnum olmayup inşâ’allahü’l-Meliki’l-Fettâh e‘âdî-i dîn-i dûzah-mekân Fokşan ve Boğdan câniblerinde her ne mahalle firâr ve mukābeleye ictisâr kaydında olur ise ta‘kīb ve kahr u istisâliyle dilhâh üzere ahz-ı intikām olunmak murâd-ı mülûkânem ve el-hâletü-hâzihi dâhil-i kabza-i ifrâz olan Bükreş havâlilerinin ve bi’l-cümle Eflak derûnının Moskovlu melâ‘îninden gereği gibi tanzîf ü tathîr ve hıfz u hırâseti ve itâ‘at idenlerin himâyet ve istîmâletiyle re‘âyâ-yı sâ’irenin

itâ‘ata tergīb ü te’lîfleri emrine i‘tinâ vü dikkat olunması iktizâ-i hâlden olup ve bu esnâda Eflak voyvodası hâlâ mukīm olduğu Krayova'dan Bükreş'e gelüp re‘âyânın istimâlet ve zer‘ ü harse iştigālleri husûsuna sa‘y-ı gayret eylemesi bâbında voyvoda-i mûmâ-ileyhe bu def‘a başka emr-i şerîfim sâdır oldığı ma‘lûmunuz oldukda el-yevm itâ‘at üzere Bükreş ve havâlisinde karâr idenlere ve bir tarafdan dâhil-i havza-i itâ‘at olan re‘âyâ ve emvâl ü ıyâllerine ehl-i İslâmın ta‘arruzu şer‘an câ’iz olmadığını ve düşmen-i dînin cem‘iyeti Fokşan ve sâ’ir mahalde ise her tarafdan asâkir-i İslâm ile üzerine varılmak mukarrer idüğini tavâ’if-i askeriyeye i‘lân u işâ‘ât ve kemâ-kân ittifâk u metânet ve intibâh [ü] basîret vechile hareket birle şirâze-i cem‘iyetinizi tefarruk ve teşettütden sıyânet ve Bükreş'den firâr iden kefere-i sefer-makarrın kangı cânibe firâr eylediklerini ve Bükreş'in ol havâlinin zabt u muhâfaza olundığını ve re‘âyâsının te’lîf ü istimâlet birle meskenlerinde ikāmetlerini ve mâhiyet-i itâ‘atlerini serî‘an ve acîlen Ordu-yı hümâyûn-ı nusret-makrûnuma tahrîr ü iş‘âra mübâderet eyleyüp zinhâr ve zinhâr orduda mevcûd askerden ferd-i vâhidin Tuna'yı berü tarafa mürûr u avdetinden ve tavâ’if-i askeriye taraflarından hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugāyir-i emr-i hümâyûnum dâhil-i havzâ-i emân olan re‘âyâya ta‘arruz ve ta‘âddi vuku‘a gelmekden be-gāyet tehâşî vü mücânebet ve emr-i şerîfin ma‘lûm-ı itâ‘at-makrûnıyla amel ü harekete her biriniz nisâr-ı tâb [u] tâkat eylemeniz bâbında.

Fî Evâ’il S. Sene 184.

Hüküm: 795

Bir sûreti

Bu mazmûnda hâlâ Eflak Beyi Manulaki’ye Krayova’dan kalkup serî‘an Bükreş'e gelüp makarr-ı hükümetinde kıyâm ve re‘âyâyı yerlerinde ikā’ vü iskâna ihtimâm-ı tâmm ve zer‘ ü harse iştigālleri ve te’mîn ü terfîh-i hâllerine ve mezrû‘ olan hububat sıyânetde ve'l-hâsıl muktezâ-yı sadâkati imâre-i memlekete ve re‘âyâ vü berâyânın mezâlim ü ta‘addîyatdan sıyânetleri husûsuna dikkat eylemesi derece-i evvele ve ser-asker-i müşârün-ileyhin re’y ü emri üzere harekete ve iktizâ iden husûsları tahrîr ü i‘lâm eylemesi te’kîd ü tenbîh olunarak.

Hüküm: 796

Nehr-i Tuna'nın ocaklık şaykalarından Hisarcık şaykası kapudanı İbrahim Kapudan *zîde kadrühu*ya hüküm ki:

Bi-avnihi subhânihi ve te‘âlâ inşâ ve tekmîli tekarrüb iden İsakçı Cisri’nin baş taraflarının muhâfazası lâzime-i hâlden olduğuna binâ’en sen ki kapudan-ı mûmâ-ileyhsin, seninle Filoridin Kapudanı Ali Kapudan me’mûr kılınmanız içün emr-i şerîfim sudûrını cisr-i mezkûr emîni olan Maliye Tezkerecisi Süleyman *zîde mecdühu* memhûr arz-ı hâliyle istid‘â ve cisrin muhâfazası akdem-i umûrdan olmağla iktizâsı üzere şaykaların ta‘yîni telhîs olunmak bâbında sâdır olan fermân-ı âlîye imtisâlen kapudana havâle olundukda geçen sene emîn-i mûmâ-ileyhin ma‘iyetinde hıdemât-ı mühimmede istihdâm olunmak üzere Koylıca ve İpek şaykaları ta‘yîn olunmuş olup el-hâletü-hâzihi matlûb olan şaykalardan Hisarcık şaykası vezîrim Sarim İbrahim Paşa’nın inhâsıyla Rusçuk havâlisini muhâfazaya me’mûr dokuz kıt‘a şaykalardan olduğu baş muhasebeden der-kenâr olunduğuna binâ’en cisr-i mezbûr hıdmetine ahar münâsibi ta‘yîn olunmak husûsı emîn-i mûmâ-ileyhden isti‘lâm olundukda mukaddemâ cisr-i mezkûr muhâfazasına me’mûr olan şaykalar Ruscuk havâlisinden olup ve sen el-yevm şaykanla bunda mevcûd prostoykaların mükemmel ü muntazam ve hıdmet-i merkūmeye lâyık olmanla hıdmet-i me’mûrende tekâsül eylememek şartıyla cisr-i mezkûr muhâfazasına ta‘yîn olunmağa muhtâc olduğun i‘lâm itmeyle cisr hıdmet-i umûr-ı mehâmmdan olduğuna binâ’en seninle mezkûr Filoridin şaykası kapudanı şaykalarınızı fîmâ-ba‘d dahi techîzde terâhi ve mahall-i me’mûrenizde mevcûd bulunmamak lâzım gelür ise iktizâ iden te’dîbleriniz icrâ olunmak şartıyla emîn-i mûmâ-ileyhin i‘lâmı mûcebince şaykalarınız ile cisr-i mezkûr hıdmetine me’mûr **[s.201]** kılınup Divân-ı hümâyûnumdan me’muriyetlerinizi hâvî emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi’l-fi‘l baş defterdârım olan Ali İsmet *dâme uluvvuhu* i‘lâm itmeğin i‘lâmı mûcebince me’mur kılınmanız fermânım olmağın. İmdi; sen ki kapudan-ı mûmâ-ileyhsin, cisr-i mezkûr hıdmeti akdem-i umûr-ı mehâmmdan olup hıdmet-i mezkûreye me’mûr ve ta‘yîn kılınmakla ber-minvâl-i muharrer şaykanı techîzde terâhî ve mahall-i me’mûrende mevcûd bulunmamak lâzım gelür ise iktizâ iden te’dîbinin icrâ olunacağı ma‘lûmun oldukda bir an ve bir sâ‘at tevakkuf etmeyüp şaykanı tertîb ü techîz ve tekmîlen cisr-i mezkûr hıdmetine kıyâma mübâderet eyleyüp mikdâr-ı zerre avk u tehîrden ve kusûr ü tekâsülden gāyetü'l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i S. Sene 184.

Hüküm: 797

Bir sûreti

Filoridin şaykası kapudanı Ali Kapudana ber-vech-i meşrûh

Hüküm: 798

Bir sûreti

Nehr-i Tuna'nın ocaklık şaykaları başbuğı olan (boşluk) *dâme izzuhu*ya

Hüküm: 799

Dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından Rûmili Kā’im-makāmı Abdulbâkī *dâme mecdühu*ya hüküm ki:

Mora Cezîresi muhâfazası akdem-i umûr-ı Devlet-i aliyye’mden ve Rûmili cânibinden tesyîr-i askere muhtâc olmakdan nâşî Manastır ve Filorina ve Kesriye ve Hurpeşte ve Sarıgöl ve sâ’ir kazâlardan sefere me’mûr olmayup vilâyetlerinde bilâ-me’mûriyet kalan a‘yân ve iş erleri ve darb ü harb erbâbından on beş bin nefer güzîde asker-i zafer-rehber tertîb ve ihrâc ve Mora cânibi ser-askeri sadr-ı esbak vezîrim Muhsin-zâde Mehmed Paşa *edâma'llahü te‘âlâ iclâlehu* ma‘iyetine tesyîr ü isâl olunmak bâbında Rikâb-ı kâm-yâb-ı hüsrevânemden hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnumla mu‘anven sâdır olan emr-i şerîfim selefin vaktinde tarafına vâsıl ve mefhûm-ı inkiyâd-şumûlı kazâlara i‘lân ve asker-i mezbûrı ihrâc ve irsâle ta‘ahhüdleri yine Rikâb-ı kamer-tâb-ı mülûkâneme arz u i‘lâmları hıfz olundığından gayri Ordu-yı hümâyûnumdan dahi bu husûsu emr-i mahsûs ile mûmâ-ileyhe ve sâ’ir iktizâ idenlerle tavsiye ve te’kîd olunmış olup ancak selefin mûmâ-ileyhin tekâsülü ve ba‘zı kimesnelerin tesâmuhı sebebiyle asker-i mezbûrden henüz bin nefer mikdârı tertîb ve ihrâc olunmaksızın Rûmili kā’im-makāmlığı senin uhde-i ihtimâmına tefvîz ve madde-i mühimme-i merkūma tekrar emr-i ekîd-i padişâhânemle sana dahi tenbîh ü te’kîd olunmışken şeref-sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı mevhibet-meşhûn ve evâmîr-i şerîfe-i itâ‘at-makrûnumun mezâmin-i münîfesi icrâ ve ber-vech-i meşrûh i‘lâmat ile vâkı‘ olan ta‘ahhüdlerini ifâ ile asâkir-i mezbûre bu ana dek tedârük ve irsâl olunmaduğı istima‘ olunmağla mukaddem vârid olan evâmîr-i aliyyem mûceblerince asker-i mezbûrun alâ-küllî-hâlin birkaç gün zarfında ihrâc ü irsâllerini te’kîd ve isti‘câl ve şimdiye dek tehîrlerinin sebebi ne idüğüni isti‘lâm zımnında hâsseten işbu fermân-ı hümâyûnum dahi isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmışdır. İmdi; memleket-i İslâm a‘dâ hücûmunda gayret-i dîn-i mübîni icrâ ve emr-i hümâyûn-ı hazret-i pâdişâhâneme imtisâlde isti‘câl vâcibe-i uhde-i erbâb-ı diyânet olmağla Rûmili eyâleti gibi cesîm eyâletden ol mikdâr askerin fermânım olduğu vakitde tertîb ve irsâli emrinde cümlenin ittifâk-ı derûn-ı ihlâs-meşhûnıyla ihtimâm u gayret olunmak iktizâ ider iken emr-i cihân-mutâ‘ıma inkiyâd sûretlerinde bu madde-i mühimmede ağmâz u tesâmuha ictisâr idenler kimler idüği bade’t-tahkik mücâzât-ı meşrû‘aları icrâsı sâ’ir ol misillü

emsâl-i emîrde tekâsül idenlerin tenbîhlerine bâdî oldığına binâ'en bi-eyyi hâlin kimler ise tahkīk ve i'lâm-ı hâlleri senden matlûb idüği ma'lûmın oldukda vusûl-i emr-i şerîfimde mukaddem fermân olunduğu üzere eyâlet-i mezbûre kazâlarından bilâ-me'mûriyet vatanlarında karâr üzere olanlardan ol mikdâr güzîde askerin elbetde ve elbetde birkaç gün zarfında tedârük ve ihrâc ve Mora Cezire'sinde ma'iyet-i müşârün-ileyhe irsâl ü isâllerine be-gāyet sa'y u ihtimâm ve bu emr-i ehemmin beher hâl temşiyet ü itmâmına bezl-i tâb ü tüvân eyleyüp ve asker-i mezbûrın bu vakte değin tehîr ü tesrî'iyle emr-i hümâyûnumun adem-i tenfîzine bâdî harekete cesâret idenler her kimler ise bir ferdi ketm ü himâye olunmayup ve kaziyyede medhali olmayanlara ırz-ı nefsâniyet ile sonra hilâfı zâhir olacak iftirâ vü isnâddan mücânebet olunarak ism ü resimleriyle bi't-taharri gereği gibi tashîh u tahkīk olunup ve mâ-hüve'l-vâkı' arz u mahzar ve i'lâm ile Ordu-yı hümâyûnuma tahrîr ü ifhâma müsâra'at ve asker-i mezbûr içün bundan sonra dahi tekrâr isti'câle hâcet mess idecek rehâvet ü kusûrın zuhûrundan sen dahi ziyâde ittikā vü mübâ'adet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i S. Sene 1184.

Hüküm: 800

Hâlâ Dukakin Sancağı mutasarrıfı olup asker ile Ordu-yı hümâyûnuma vürûda me'mûr (boşluk) Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin tahrîr ve isâline me'mûr olduğun asker-i mîri ile bir an akdem Ordu-yı hümâyûnuma vusûlün muktezî ve esnâ-i râhda asker ve âdemlerini zabt ve fukarâ-i râ'iyete zulm u ta'addîden hazer eylemen sana te'kîd ü tefhîm olunmağın serî'an vusûlün vâcibe-i zimmet iken mücerred-tama' ve celb-i mâl içün bilâ-mûceb Üsküb'de meks ile ahâlî vü râ'iyeti tecrîm ü ta'addîye cesâretin mesmû'-ı hümâyûnum olmağla hakkında olan hüsn-i zann-ı mülûkânemin mugāyiri harekâtına binâ'en mîr-i mîrânlığın ref' ve cezâ-i mâyelîkin icrâ kılınacağı ma'lûmun oldukda emr-i şerîfim vardığı anda Üsküb'den hareket ve sen ve âdemlerin Üsküb ahâlîsinden ve re'âyâsından hilâf-ı şer'-i şerîf alduğın akçeleri ve eşyâyı ashâbına teslîm ile yollarda ve karye ve kasabâtda bundan sonra bir ferdin mal ve canına ve ıyâl u evlâd ve mezrû'âtlarına zarâr u hasâret olunur ise kat'â cevâbın ısgā olunmayup derhâl cezân tertîb kılınur ana göre encâm-kârını mülâhaza ve bir sâ'at mukaddem me'mûriyetin üzere Ordu-yı hümâyûnuma vürûda mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı S. Sene 184.

Hüküm: 801

Maçin kadısına ve bu husûsa Ordu-yı hümâyûnumdan mübâşir ta‘yîn olunan dergâh-ı mu‘allâm gediklülerinden (boşluk) ve yeniçeri zâbit ve kürekci ve â‘yân-ı vilâyete hüküm ki:

Rûmili ve İbrail muhâfızı ve Boğdan cânibi ser-askeri vezîrim Abdi Paşa *edâma'llahi te‘âlâ iclâlehu* ma‘iyetine ta‘yîn ve irsâl kılınan dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ve cebeci ve topcı ve top arabacı neferâtı ve eyâleti Rûmili zu‘amâ vü erbâb-ı tîmârıyla mühimmât-ı cebehâne ve tophâne ve top arabaları ve ecnâs-ı zehâîr ve arabaların bir sâ‘at akdem karşu İbrail'e mürûrları vacîb ve ehemm ü elzem ve mühimm olmakdan nâşî bundan akdem gönderilen açıklar ve sâ’ir sefâ’in, sefâ’in-i mevcûdeden başka İsakçı’dan ma‘lûmü’l-mikdâr çamlar dahi tesyîr olunup bu vakte dek cümlesinin gözleri melhûz ü me’mûl iken ol taraflardan vürûd idenler istintâk olunduklarından asâkir ve mühimmât-ı mezkûrenin henüz tamâmen imrâr olunmadıkları ve açıklar ve kayıklar râbıta ve nizâm ile amed-şûd eylemeyüp bunların adem-i intizâm ve irtikâlleri ta‘tîl-i maslahata bâdî olduğu ihbâr ve inhâ eyledikleri ecilden siz ki mevlânâ ve zâbit ve kürekci ve â‘yân-ı mûmâ-ileyhimsiz, bu keyfiyet sizin tehâvün ü tekâsül ve adem-i gayret ü ihtimâmınızdan olduğı zâhir ü aşikâr olmakdan nâşî imdi; bundan sonra dâmen-i sa‘y ve zimmet-i dermiyân ve bi’l-ittifâk sâlifü’l-beyân asâkir ve mühimmât ve zehâîri nizâmı ile ve sefâ’in ve çamlara vaz‘ u teslîmine ve bir an evvel mecmû‘unı tamâmen ve kâmilen İbrail'e imrâr ve isâliyle sarf-ı makderet ve sen ki gediklü-yi mûmâ-ileyhsin mûcebince emr-i şerîfime ifâ vü icrâya nisâr-ı nakdîne-i kudret iderek asâkir ve mühimmât ve zehâîrden ne mikdâr bâki var ise asâkir ve zehâîr ve mühimmâtdan nakl olunmayup el’ân berü tarafda olanların cümlesini ucâleten ve müsâra‘aten karşu tarafına irsâl ve isâle mezîd-i ihtimâm ü dikkat idüp mikdâr-ı zerre tesâmuh u tekâsül ü taksîrden gāyetü'l-gāye hazer ü mücânebet ve tamâmen irsâl ü tesyîr olundığını âcilen Ordu-yı hümâyûnuma i‘lâma müsâra‘at idüp te’ennî vü tehîrden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i S. Sene 184.

[s. 202]

Hüküm: 802

Mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân Kabartay Beyi Can Polat Bey ve Kusay Bey ve Ham Mîrza Bey ve Gazi Bey ve Ali Bey ve Nevruz Bey ve Musa Bey ve sâ'ir beyleri ve Kudâtbat ve Tambay oğlu Özdenler ve sipâhileri *zîde kadrühu*m tevkī'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki siz ki mûmâ-ileyhimsiz, sizler öteden berü ehl-i sünnet ve ümmet-i Muhammed'den olduğunuza binâ'en Devlet-i aliyyeme ve Kırım hanlarına itâ'at ü inkiyâd üzere iken mukaddemâ Kırım hanları tarafına gafleten vâkı' olan cürmlerinize binâ'en havflarınızdan nâşî devlet-i Rusiye tarafına ilticâ idüp mukaddem ki sulhda serbestiyyet üzere olmalarınıza müsâ'ade olunmuşidi. Lâkin küffâr-ı hâk-sârın sizlere olan zulm ü ta'addîsine adem-i tâkatlerinizden nâşî yine Kırım hanları tarafına meyl ü rağbet ve cürmlerinizin afvını niyâz eylediğinizde mütevaffa Kırım Giray Han Âsitâne-i aliyyeme vürûdunda niyâzlarınız üzere mukaddem ve mu'ahhar kendülerinizden her ne kadar cürm ü kusûr vâkı' oldu ise cümle nesyen ve mensiyyen ferâgat ve afv olunup bir dahi kāle getürülmemek üzere afvlarınızı müş'ir fermân-ı âlîşânım isdâr ve taraflarınıza mahsûs âdemiyle tesyîr eylediğinde cümleniz sem'ian ve tâ'aten han-ı mûşârun-ileyh tarafına ilçilerinizi irsâl etmişiken bi-emri'llahi te'âlâ han-ı mûşârun-ileyhin vefâtı vâkı' olup, yerine han olan adem-i i'tibârından ilçileriniz girüye avdet idüp, ba'dehu Moskov-ı la'îni asâkir-i menhûsesiyle üzerlerinize varmağla mukāvemete kudretleriniz olmadığından bi'z-zarûri teba'iyet eylediklerinizi hâlâ Kırım hanı olan cenâb-ı emâret-me'âb Kaplan Giray Han *dâmet me'âliyehu* tarafından mübârek rikâb-ı müstetâb-ı şâhâneme ifâde vü inhâ itmesiyle bundan böyle cümleniz sâye-i Devlet-i aliyye'mde mahmî ve haklarınızda inâyet ü kerem-i mülûkâneme mazhar olacaklarınızı yakīnen bilüp, ümmet-i Muhammed ile ittifâkāne küffâr-ı dûzah-karâra izhâr-ı adâvet ve cümle ile berâber isâl-i zarar u hasârete sarf-ı kudret eylediklerinizi han-ı mûşârun-ileyh haber verdikde her biriniz alâ merâtibîim ikrâm ve müsâ'ade-i şâhâneme mazhar olacağınız bî-iştibâhdır. İmdi; mukaddemâ vâkı' olan cürmleriniz husûsunda bir dürlü vesvesede ve havf u haşyetde olmayup ber-vech-i meşrûh han-ı esbak müteveffa-yı müşârün-ileyh zamanında sâdır olan fermân-ı âlîşânım mûcebince güzeşte cerâ'imleriniz afv ile külliyen mensî olmağla han-ı mûşârun-ileyh sizlerin temşiyet-i umûrlarınızda her vechile bezl-i himmet ü ihtimâm ideceği ve uğur-ı dîn [ü] Devlet-i aliyye'mde vücûda getürdüğünüz hıdmetleriniz mukābelesinde taraf-ı şâhânemden mükerrem ü mültefat olacaklarınız ma'lûmlarınız oldukda bundan böyle iktizâ iden her dürlü umûr u husûslarınızı ve dîn-i düşmen-i küffâra ne gûne zarar u hasâretler eyledikleri herbâr han-ı mûşârun-ileyh tarafına ifâde ve her ne ricâlarınız olur ise i'lâm ve hüsn-i nazar-ı inâyet-eser-i

padişâhânemi celbe sa‘y u ihtimâm ile ilâ maşâ’allahi te‘âlâ nizâm-ı hâl ve ittifâk-ı tâmm üzere olmanız esbâbını istihsâle ikdâm-ı tâmm eylemeniz bâbında.

Fî Evâ’il-i S. sene 184.

Hüküm: 803

Lağımcıbaşı Mustafa *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Bundan akdem bi-emr-i âlî Bender Kal‘ası muhâfazasına ta‘yîn olunan lağım bağlayıcı neferâtdan bazıları harclıkcı vakti hulûl itmeden ber-takrîb izn buyruldısı alup vilâyetlerinde sekizleri meks ve ikāmet ve ba‘zı kimesnelere istinâdları hasebiyle Ordu-yı hümâyûna gelüp âdet-i me’lûfeleri üzere tîmâr hakk-ı muhallefi kârıyla meşgūl olup hıdmet-i lâzimelerine gitmeyüp bu vechile sâ’ir neferâta dahi sirâyet olacağı nümâyân olduğun sen ki lağımcıbaşı-ı mûmâ-ileyhsin memhûr arzuhâlinle Ordu-yı hümâyûnuma inhâ ve me’mûr oldukları Bender ve Özi Kal‘alarına on beş güne dek varup, vusûllerini müş‘ir kadılarından tarafına arz u i‘lâm irişdirmezler ise cânib-i mezkûrlara gitmen ve hıdmet-i lâzimelerinde mevcûd olmak şartiyle tîmârları ocak mülâzımlarına virilmek üzere emr-i şerîfim sudûrunı istid‘â eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzere neferât-ı merkūmenin me’mûr oldukları mahalle vusûllerini müş‘ir arz u i‘lâm gelmediği sûretde tîmârlara ibrete’n-li-gayrin ahar mülâzimlere tevcîh olunmak üzere arz eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i S. Sene 184

Hüküm: 804

Hâlâ Özi Kal‘ası muhâfazasında yeniçeri zâbiti olan ser-zağarî-i sâbık Çelebi Mustafa *zîde mecdühu* ve sene-i sâbıkda ordu-yı hûmâyûnumdan ifrâz ve Özi muhâfazasına me’mûr kılınan on aded dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ortalarının çorbacı ve zâbitânı *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Ortahâ-i mezkûre muhâfaza-i mezbûreye varup, dâhil olduklarından sonra her bir orta zâbitânı bizim şu kadar tashîhâtımız vardır deyü beş altışar yüz neferât ta‘ayyünâtı ahz eyleyüp ve bundan akdemce defteri icmâlleri mantûkunca beher ortaya ikişer yüz yirmişer neferâtın birer kıst mevâcibleri avâtıf-ı seniye-i mülûkânemden ihsân ve irsâl ve herkes ahz u tevzi‘ eyleyüp ba‘dehu ikişer yüz yirmişer neferât ta‘ayyünâtdan ziyâde ta‘yîn almaları iktizâ-i ahz iken adem-i kanâ‘atlerinden nâşî yine ke'l-evvel ta‘yînâtların ziyâdesiyle ahz ve cânib-i mîriye hasârete cesâretleri sahîhan ihbâr olunmağla defteri icmâllerine averden ikişer yüz yirmişer nefer ta‘ayyünâtdan mâ‘adâ ziyâde aldıkları her ne mikdâr bâliğ olur ise cânib-i mîriye istirdâd içün fîmâ-ba‘d rûz-merre olacakları ikişer yüz yirmişer ta‘ayyünât tenzîl ve mîriye mahsûb olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır

olmağın vusûlünde gerekdir ki şeref-sudûr olan emr-i âlî mûcebince hareket ve orta-i mezbûrların icmâlden ziyâde aldıkları ta‘ayyünâtları cânib-i mîriye mu‘taraddid ve fîmâ-bâ‘d alacakları ikişer yüz yirmişer ta‘ayyünâtlarından tenzîlen mahsûb ve bir dürlü inâd u muhâlefet iderleri olur ise ism ü resimleriyle tahrîr ve i‘lâma ihtimâm ve bu husûsa ve sâ’ir mîriye dâ’ir husûsâta sa‘y-i tâmm ve siyânet-i mâlâ-kelâm eyleyesiz ve siz ki ortahâ-i mezkûre zâbitlerisiz, ber-minvâl-i muharrer ziyâde aldıklarınız ta‘ayyünâtı cânib-i mîriye edâda bir dürlü kusûr u fütûr eylemeyüp, bir sâ‘at evvel edâ vü tekmîline mübâderet eyleyesiz. Şöyle ki; muhâlefet ve mumâtala ihtimâliniz olur ise cevâba kādir olamayup nan-pârelerinizden dûr ve karîn-i meşekkat-ı mevfûr olacaklarınızı bir hoşca tefekkür eyleyüp ana göre hilâfından tehâşî eyleyesiz deyü bi’l-fi‘l Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Mehmed Paşa *iclâlehu* tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı S. Sene 1184.

[s .203]

Hüküm: 805

Husûsı mezbûre dâ’ir tekrâr mü’ekked emir yazıldı

Fî Evâsıt-ı S. Sene 184

Vidin muhâfızı vezîre ve Vidin’den Ordu-yı hümâyûnuma gelince yol üzerinde vâkı‘ kuzât ve nüvâba ve mütesellimler ve bi’l-cümle zâbitâna hüküm ki:

Leh müttefiklerinden ilçilik ile Ordu-yı hümâyûn-ı nusret-makrûnuma gelecek Raçovil nâm boyar ve ma‘lûmü’l-mikdâr âdemleri Macar içinden Vidin’e ve andan bu tarafa gelmek üzere olduklarına binâ’en boyar-ı mersûm ve âdemlerinin hilâl-i râhda mezbûrlarına mümâna‘at olunmamak fermânım olmağın. İmdi; siz ki vezîr-i müşâr ve sâ’ir-i mumâ-ileyhimsiz. Boyar-ı mersûm ve âdemlerinin hilâl-ı râhda mürûrlarına mümâna‘at ü muhâlefet olunmayup himâyet ü siyânet olunarak emn ü sâlimen bu tarafa tesyîr ü irsâllerine ihtimâm ü dikkat olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı S. Sene 184.

Hüküm: 806

Rûmili beylerbeyiliği pâyesiyle hâlâ Ankara sancağı mutasarrıfı olup, Bender muhâfazasında mevcûd olan Kadı Ahmed Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, bundan akdem tarafına gönderilen evâmîr-i şerîfemde tahrîr ve tenbîh olunduğu üzere livâ-i mezbûrdan müretteb olan iki yüz nefer güzîde vü müntehab kapun halkını tedârük ve Bender'e celbinde usret olduğunu sâbıkā silahdâr kâtibi olup, kapu kethüdân olan el-Hac Mustafa *zîde mecdühu* bâ-takrîr inhâ ve fermân-ı hümâyûnum olduğu üzere ol mikdâr kapun halkını ucâleten Bender'de tedârük ve amâde eylemen bâbında sana hitâben başka ve yüz seksen dört senesine mahsûben livâ-i mezbûrdan tahsîl ve tarafına teslîmi fermânım olan ma'lûmü'l-mikdâr seferiyenizden kusûr kalanı bir an evvel tahsîl ve tekmîl-i kabzına me'mur edâ vü teslîm itdirülmesiyçün başka iki kıt'a emr-i şerîf sudûrını istid'â eylediğine binâ'en ber-vech-i meşrûh kusûr kalan imdâd-ı seferiyenizden ucâleten tahsîl ve tarafından kabzına me'mûra te'diye vü teslîm ve tesyîriyçün livâ-i mezbûr mütesellimine ve hükkâm ve â'yânına hitâben başka emr-i şerîfim sâdır olmağla i'lâm-ı hâl zımnında sana dahi işbu emr-i şerîfim isdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi keyfiyet ma'lûmun oldukda bundan akdem şeref-sudûr olan evâmîr-i aliyyemde tafsîl ve te'kîd olunduğu üzere iki yüz nefer kapun halkının bir ferdi noksân ve işe yaramaz makūleden olmamak şartıyla bir sâ'at mukaddem Bender cânibinde tedârük ü tekmîl ile dâ'irene hüsn-i nizâm virüp, me'mûr olduğun hıdmetde kâ'in olmağa nisâr ve sa'y ü tâkat eyleyüp bundan sonra dahi tanzîmi dâ'irende kusûr u tehâvün ile mazhar-ı itâb olmakdan be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i S. Sene 184

Hüküm: 807

İbrail muhâfızı ve Boğdan cânibi ser-askeri olan Rûmili kadısı Vezîr Abdi Paşa'ya hüküm ki:

Ma'iyetine me'mûr Rûmili eyâleti zu'amâ ve erbâb-ı tîmârının kemâl-i betâ'et ve rehâvetlerinden nâşî alaybeyi ve neferâtlarından bazısı ma'iyetine vürûd idüp, ekserîsi girüde kaldıkları ihbâr olduğu sebeb-i tehîrlerini kendülerinden sû'âl ve gelenleri ve gelmeyenleri tashîh ve tahkīk idüp defterleriyle i'lâm ve iş'âra mübâderet eylemen bâbında bundan akdemce sâdır olan emr-i âlîşânıma cevâb olmak üzere bu def'a vârid olan kâğıdında zikr olunan emr-i şerîfimin tarafına vürûduna değin alaybeyilerin cümlesi zu'amâ ve erbâb-ı tîmârdan üçbin neferi İbrail'e ubûr ve üç bin nefer mikdârı dahi Maçin'e vürûd itmeleriyle pey-der-pey anlar dahi İbrâil'e ubûr üzre oldukları dört beş gün zarfında her bir devletin alaybeyisi ve neferâtları hey'et-i mecmû'alarıyla ma'iyetinde mevcûd ve müheyyâ bulunmağa ve mevcûd bulunmayan olur ise defterini virmeğe

alaybeyilerin ta‘ahhüd eyledikleri tahrîr ve ihbâr olunmağla, imdi; emr-i şerîfim vusûlûnde ber-vech-i muharrer Maçin'e gelenleri ve anlardan başka İbrail’e vâsıl olmayanları tarafından âdemleri buyruldılar itâre vü irsâliyle ale’l-acele bulundukları mahalden ma‘iyetine celb ü istishâb ile eyâlet-i mezbûre zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârın mecmû‘asının emr-i re’yin üzere hıdmet-i dîn ü Devlet-i aliyye’mde istihdâmlarına dikkat ve eğer birkaç gün zarfında İbrail'e gelüp vâsıl olmayup betâ’et üzere hareket ile girüde kalanları olur ise ol makūlelerin fermân-ı hümâyûnum adem-i itâ‘atlerine binâ’en dirlikleri ref‘ ve mülâzımlardan erbâb-ı istihkāka virileceğini dahi kendülere ifâde ve te’dîbleri icrâsını Ordu-yı hümâyûnuma iş‘âr ve hilâfına rızâ vü cevâzdan ihtirâz ü ictinâb eylemek bâbında.

Fî Evâsıt-ı S. Sene 184

Hüküm: 808

Ziştovi kadısına ve hâlâ Ziştovi zâbiti olan serturnaî es-Seyyid İbrahim *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Hâcegân-ı Divân-ı hümâyûnumdan bi'l-fi‘l defter emîni olan Veliyüddin *dâme mecdühu*nun ber-vech-i mâlikâne uhdesinde olan Ziştovi kasabası sâkinlerinden Koyunenüklü Halil ve Yamuk Osman ve Sağıroğlu Ahmed ve Kantoğlu İsmail nâm müfsîdlerin civâr serhadlerden tecemmu‘ iden hevâ-perestânın bu esnâda mukāta‘a-i mezbûre re‘âyâlarına elli kîse akçeden mütecâviz zararlarından mâ‘adâ iki re’s re‘âyâsını fuzûli i‘lâm ve envâ‘ı mezâlime kıyâm üzere olduklarını mûmâ-ileyh Divân-ı Ordu-yı hümâyûna inhâ ve civâr serhadden tecemmu‘ gerde ol makūle hevâ-perestân şekāvet-pîşelerin me’mûr oldukları serhadlerine ve kadîmi yerlerine i‘âde vü ircâ‘ ve tasallutlarından ahâlî vü ra‘iyyetin arâmiş ve irâhelerine inâyet istid‘â etmekle ma‘rifet-i şer‘ ve sen ki zâbit-i mûmâ-ileyhsin; ma‘rifet ve mübâşeretinle mâru'z-zikr şekāvet-pîşelerin her kim olursa olsun serhadlü bulunanlar me’mûr oldukları serhadlerine ve serhadlü olmayanların me’mûr oldukları sefer-i hümâyûnuma sevk ü tesyîr ve şerr ü mazarratlarından vilâyet-i mezkûre te’mîn ü tathîr ve adem-i itâ‘at üzere olanları ahz u habs ve mâyelîkları icrâsıçün inhâ vü tahrîre mübâderet eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi; vüsûlünde kasaba-i mezbûrede müctemi‘ serhaddât yamakānından olanlara evvel emîrde mazmûn-ı emr-i şerîfimi tefhîm ve min-bâ‘d durmayup serhadlerine gitmelerine tenbîh ve serhadlerinde bulunmazlar ise esâmilerinden mahrûm ve nedâmet-i azîmesini çekeceklerini ifâde ve bilâ-avk u te’hîr savb-ı me’mûrelerine sevk ü tesyîr ve mazarratlarından belde-i mezbûru te’mîn ü tathîr ve

itâ‘at itmezler ise ahz u habs ve mâyelîkları icrâsı içün ism ü resmleriyle Ordu-yı hümâyûnuma arz u tahrîr ve icrâyı emr-i şerîfime be-gāyet müsâra‘at eyleyüp ihmâl ü terâhîden ihtirâz eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Mehmed Paşa *[dâme] iclâlehu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i S. Sene 184.

Hüküm: 809

Kili Kal‘ası muhâfazasına me’mûr dergâh-ı mu‘allâm topcuları zâbiti olan dördüncü cemâ‘atin çorbacısı Ali *zîde kadrühu*ya hüküm ki:

Bundan akdem kal‘a-yı mezbûre muhâfazası içün bâ-fermân-ı âlî tashîh ve be-dergâh olunan üçyüz nefer topçu neferâtının mecmû‘ı bâ-mevcûd olduklarını ihbâr olunduğuna binâ’en ol mikdâr neferâtın esâmîleri hazine-mânde olunup senin ol tarafda iktizân olmadığı ecilden esâmin Ordu-yı hümâyûn kaydı olmak vechi üzere bu def‘a şeref-bahş-ı sudûr olan fermân-ı celîlü'ş-şân mûcebince Bender ordusuna me’mûr dergâh-ı mu‘allâm topçuları zâbiti olan on dördüncü cemâ‘atın çorbacısı Ömer *zîde kadrühu*nun ma‘iyetine ta‘yîn olunmanla bilâ-tehîr Bender cânibine azîmet ve bilâ-hitâmü'l-maslaha Âsitâne-i aliyye'ye nakl olunmak üzere zâbit-i mûmâ-ileyh ma‘iyetinde ve hıdemât-ı şehinşâhânede kıyâm eyleyesiz deyü dergâh-ı mu‘allâm kapucı başılarından hâlâ topçubaşı olan Seyyid el-Hac Mehmed Emîn *dâme mecdühu* tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâ’il-i Ra. Sene 184

[s. 204]

Hüküm: 810

İsmail ve Kili ve Akkirman kadılarına ve kazâ-i mezkûrların zâbitân ve serdârları ve iş erlerine hüküm ki:

Bu hilâlda düşmen-i dîn olan Moskovlu la‘înin taraf taraf teşebbüsde şems-i nikbetlerine bezl-i makdûr olunmak içün asâkir-i mansûrem ta‘yîn ve avn-ı Hakk ile bulundukları mahalden istîsâl ve takîb ve tu‘me-i şemşîr cevâbından a‘dânın münhezim ü tedmîr haberleri dahi zuhûr eyleyüp, gün be gün teksîr-i asâkir-i İslâma cuyûş-ı müslimîne takviyet ve bulundukları mahallerde sebât-ı kadem ü metânet emrine temşîyet olunur iken Kırım Hanı cenâblarının ma‘iyetlerine ve Bender Kal‘ası muhâfazasına me’mûr olan asâkir-i İslâmiyeden bazıları bilâ izn ü fermân bî-vakt ü bî-hengâm birer gûne bahâneler

ile İsmail ve Kili ve Akkirman taraflarına firâr ve avdet eyledüklerinden sâ'ire sirâyet ve mûcib-i ihtilâl ü batâlet olduğu Ordu-yı hümâyûnuma sahîhan inhâ vü ihbâr olunmağla bu makūlelerin böyle ve hîle-i seferde avdet ü ri'catları bir vechile ca'iz ve lâyık u diyânet olmayup bu gûne firâr idenlerin şer'an ve kānûnen te'dîbleri lâzım ü vâcib olduğuna binâ'en vilâyetlerinizde bu gûne avdet ve firâren gelmişleri bi'l-ittifâk teftîş ü tefahhus ve kat'an avk u tehîr eylemeksizin savb-ı me'mûrlarına i'âde vü ircâ'a ve adem-i itâ'at üzere olanları ahz u habs ve cezâ-i meşrû'aları icrâ ve gayrilere ibret olmalarıyçün ism ü resmleriyle tahrîr ü inhâya mübâderet eylemeniz fermân-ı hümâyûnum olmağın irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde ber-vech-i meşrûh ol makūle firârîleri teftîş ü tefahhus ve kat'an eğlendirmeyüp savb-ı me'mûrlarına sevk ü tesyîr ve gitmekde inâd u muhâlefet idenleri olur ise ahz u habs ve ibreten li'l-gayr mücâzat-ı meşrû'aları icrâ olunmak içün ism ü resmleriyle arz u inhâya mübâderet ve hemşehrî ve akraba vü ta'allukatı deyü setr ü ihfâdan tehâşî vü mübâ'adet eyleyesiz deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan düstûr-i mükerrem müş'îr-mufahham nizâmü'l-âlem vezîrim Mehmed Paşa *edâma'llahü te'âlâ iclâlehu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâ'il-i Ra Sene 184

Hüküm: 811

İsmail Kazâsı nâ'ibine ve iskele emîni ve â'yân ve zâbitânına hüküm ki:

Hâlâ Kırım hanı, han-ı gayret-nişan me'mûr ma'iyeti kılınan Vezîr Abaza Mehmed Paşa ve İsakçı Anbar Emîni Kapucıbaşı Dağıstânî Ali ve sâ'ir rü'esâ ve efrâd-ı asâkir ceng-azmalarıyla Hantepesi câniblerinde mukābele-i a'dâda derkâr ceng ü peykâr olup bir taraftan fevc fevc asker ve zahîre ve mühimmât-ı vâfire teşeyyüdüyle esbâb-ı zahîre galebeye teşebbüs ve ikdâm fevka'l-gāye ihtimâm olunup ancak me'mûr üzere askerinden ba'zı diyânetden bî-haber ve bî-ar ve bî-izzet kimesne ve han-ı müşârün-ileyh ma'iyetinden ayrılup, İsmail'e ve ahar câniblere vârid oldukları mesmû' ve bunların bu makūle hareketlerine mutlakā za'f-ı dînlerinden gayri bir dürlü vech ü sebeb olduğu ma'lûm ü ayân olduğuna binâ'en o misillü gelenler her kimler ise bi't-tecessüs ahz u te'dîbleri icrâ olunmak lâzime-i hâlden ve bu husûsa leyl ü nehâr dikkat ü ihtimâm eylemeniz fermân-ı hümâyûnum olmakdan nâşî mahsûsen iş bu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi; vusûlünde hasbe'l-iktizâ avdetlerine izni hâvî han-ı müşârün-ileyh tarafından yedlerine bi-dirig sened-i sahîh almadan bilâ-izn gazâdan firâr günâh-ı kebîresini irtikâb ile askerî beynine teşvîş ü ihtilâl ilkā iden habâset-kârlar İsmail

ahâlîsinden ve sâ'ir acemden iseler tecessüs ü tefahhus olunarak İsmail ve havâlisinde bulunanların bir tarîkle sefîneye binüp karşuya ve ahar tarafa mürûr eylemelerine rızâ vü cevâz gösterilmeyüp alâ-eyyi-hâlin cümlenizin ittifâk u ihtimâmları ile ahz u habs ve ibreten li's-sa'irîn haklarında iktizâ iden ukūbet ü cezâ icrâ olunmak içün derhâl ism ü resmleri ve mahalleri beyânıyla Ordu-yı hümâyûnuma arz u i'lâmlarına müsâra'at ve fîmâ-ba'd dahi bilâ-izn ve bilâ-sened ma'iyet-i müşârün-ileyhden ayrılup ol havâliye gelür ise kezâlik ahz u habs ve i'lâmlarına müsâmaha vü kusûrdan bu maddeyi celb-i mâlâ vesîle addiyle fermân-ı hümâyûnuma muhâlif vaz' u hareketden herbiriniz be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Hüküm: 812

Bir sûreti

Kili nâ'ibine ve sâ'ire ber-vech-i meşrûh.

Hüküm: 813

Bir sûreti

Sünne Boğazı'nın vâkı' olduğu mahallin kadısına ve zâbitine hitâben boğazdan mürûr içün varan sefînelerde seferde olan tavâ'if-i askeriyeden ferd-i vâhid alınmamak ve yedlerine mürûr izni muhtevî tuğralı emr-i şerîf mevcûd-ı müsahhah fermân-ı âlî olmayanların özr ü cevâbları isgā olunmayup bi-eyyi-hâlin ahz u habs ve der-akab keyfiyeti Ordu-yı hümâyûnuma tahrîr ve i'lâm eylemek ve eğer bu husûsu cerr-i nef'a vesîle ve fursat addiyle bilâ izn-i fermân Sünne Boğazı'ndan sefîneler ile bir ferdin mürûruna sırran ve alenen ruhsat virildiği haber olunur ise haklarından gelineceği muhakkak bilmeleriyçün iktizâ üzere.

Hüküm 814:

Bir sûreti

Tolcı nâ'ibine ve sâ'ire hitâben İsmail ve Kili taraflarına ve Sünne Boğazı'na ber-vech-i meşrûh emr-i şerîf ile madde-i mezkûre tenbîh-i ekîd olduğu ma'lûmların oldukda husûs-ı mezbûre dâ'imâ ihtimâm ü dikkat iderek mugāyir-i fermân-ı âlî avdet iden asker tâ'ifesinden bir ferd bir takrîble Kili ve İsmail'den sefîneye süvâr ve Tolcı'ya vürûd ider ise derhâl ahz ve berü tarafa nakl iden kayığı dahi kayıkçısı ile meyyiten ahz ve Varşova'dan geçmek ricâsıyla mürûr ve haklarından gelinmek içün der-akab keyfiyeti sıhhati üzere Ordu-yı hümâyûna i'lâma mübâderet ve bu bâbda istikāmet birle eylediğini istintâk-ı hareket ve hilâfından mübâ'adet eylemeleriçün iktizâsı üzere.

Hüküm: 815

Hâlâ İsmail kasabasında yeniçeri zâbiti olan kışlağa me'mûr ortaların başbuğı serturnaî Osman *zîde mecdühu*ya ve çorbacıları ve odabaşıları ve zâbitânına hüküm ki:

Bi-inâyeti'llâhi'l-Meliki'l-Müste'an ve bu avân-ı sa'd-iktirânda ordu-yı zafernümûnum yümn ü ikbâl ile hareketi muhakkak olmağla sizler dahi ber-vech-i ta'cîl ortalarınızın bayrağı ve kazgan ve umûmen neferât ve zâbitiyle İsmail kasabasından hareket ve doğru berren Tîmârâbâd Sahrası'na atf-ı inân-ı azîmet ve bir gün ve bir sâ'at evvel mahall-i merkūma vürûda müsâra'at etmeniz bâbında fermân-ı âlîşânım (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. Siz ki mûmâ-ileyhimsiz, hey'et-i mecmû'anız ile bilâ-tehîr der-akab hareket ve berren savb-ı me'mûra teveccüh eyleyesiz. Şöyleki; zikr olunan ortaları kemâkân zabt u rabtları emrine dikkat birle bilâ-avk u tehîr sâlifü'z-zikr Tîmârâbâd Sahrası'na sevk ü tesyîre bezl-i kudret ve sür'at-i seyr ile mahall-i mezbûre varup, mevcûd bulunmağa ve cümleden evvel ikdâm ü ihtimâm eyleyüp ser-mû kusûr ü terâhîden begāyet ihtirâz ü ictinâb eyleyesiniz deyü bi'l-fi'l dergâh-ı sa'âdetim yeniçeri ağası olan vezîrim Mehmed Paşa *[dâme] iclâlehu* tarafından mührlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâhir-i S. Sene184

[s. 205]

Hüküm: 816

Hâlâ Akkirman'dan Anadolu cânibinden tevârüd iden asâkiri Özi ve Bender muhâfazalarına sevk ü tesyîre me'mûr Ser-saksonî-i esbak el-Hac Ali ocakdan bu def'a mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve Anadolu'dan Akkirman cânibine vürûd iden asâkirin serdâr ve serdengeçdi ağa ve alemdârları *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Özi ve Bender muhâfazaları cümleden ehemm ü akdem olduğuna binâ'en Anadolu sevâhil-i memleketlerinin askeri sefâ'in ile Akkirman İskelesi'ne vürûd eylemek üzere tertîb ve fermân-ı celîlü'ş-şânımla tenbîh ü te'kîd olunup serdâr ve serdengeçdi bayraklarıyla sefâ'ine sevk ve Akkirman'a vürûda sevk ve imrârları netice-i matlûb-ı mülûkânem olmağla ber minvâl-i muharrer asâkir-i merkūmenin sevk ü tesyîriyçün sen ki ser-saksonî-i esbak mûmâ-ileyhsin, hâsseten mübâşir ta'yîn olunmuş idin. Şimdiye dek Anadolu'dan ne mikdâr asker ve bayrak zuhûr ve Özi ve Bender'e ne mikdârı tesyîr ve ne vechile tanzîm ü temşiyet olunduğu tarafından Ordu-yı hümâyûnuma sıhhat ü hakīkati

üzere tahrîr ve i‘lâm olunmamağla senin bu gûne ihmâl ü rehâvetine istigrâb olunup bundan evvelce tashîh ve temyîz-i keyfiyet içün ocak mektubıyla bir kol çavuşu ta‘yîn olunup henüz anın dahi haber ve eseri zuhûr eylemediğinden kat‘-ı nazar Özi ve Bender muhâfazalarından mahzar vürûd ve tertîb olunan asâkirden kimesne varmadığı inhâ ve asâkirin ucâleten sevk ü tesyîri istid‘â olunmağla ocakdan bu def‘a mûmâ-ileyh dahi mübâşir ta‘yîn ve müsâra‘aten ol tarafa varup ol cânibe gelen asâkiri seninle bi’l-ma‘iyye Özi muhâfazasına sevk ü tesyîr ve bu vakte dek ne mikdâr asker vürûd ve ne mikdârı Özi’ye ve Bender’e sevk ü isâl olunduğu sıhhat ü hakīkatı üzere i‘lâm ve bu husûsa ale’d-devam i‘tinâ vü ihtimâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın mübâşir-i mümâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur. Vusûlünde vech-i meşrûh üzere sâdır olan fermân-ı âlîşânım mûcebince amel ü hareket ve bi’l-ittifâk vârid olan asâkiri bilâ-tevâfuk Özi muhâfazasına pey-der-pey sevk ü tesyîr ve irsâle mübâderet ve keyfiyet-i vürûd ve azîmetlerin ve ahvâl-i kemiyetlerin ber-vech-i hakīkat tahrîr ve i‘lâma müsâra‘at eyleyüp ihmâl ü terâhîden ziyâde hazer ü mücânebet eyleyesiz. Siz ki Anadolu'dan Akkirman'a vürûd iden serdâr ve serdengeçdi ağa ve alemdârlar ve neferâtısız fermânım olduğu vechile Özi ve Bender muhâfazalarına me’mûr olmanız ile bilâ-tereddüd me’mûr olduğunuz Özi muhâfazasına teveccüh ü azîmet ve dîn-i mübîn uğruna bezl-i sa‘y ü kudret eyleyüp te’ennî vü terâhîden be-gāyet hazer ü mübâ‘adet eyleyesüz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Mehmed Paşa tarafından mührlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâ’il-ı Ra. Sene 184

Hüküm: 817

Canik muhassılı vekîli Süleyman *zîde kadrühu*ya hüküm ki:

Sevâhil-i Bahr-i Siyâh’da vâkı‘ Bartın ve Amasra ve İnebolu ve Kefken ve Sinob ve Gerze ve Samsun ve Ünye ve Giresun'da ve Tirebolu ve Trabzon ve sâ’ire havâlide vâkı‘ iskelelere vürûd iden sefâ’ini mâru'z-zikr iskelelerin hükkâm ve ümenâ ve sâ’ir zâbitân bi'l-ittifâk gereği gibi tecessüs ü tefahhus idüp, eğer derûnlarında işbu sene-i mübâreke-i amîmetü'l-münîbede Ordu-yı hümâyûnum ve Kırım cânibine me’mûr olan tavâ’if-i askeriyeden bir ferd firârî olunmak lâzim gelür ise sefîne-i mezkûre re’isi alâ-eyyi-hâlin ahz olunmaları ve kezâlik sefînesinde tavâ’if-i askeriyeden firârî bulunup ahzı imkânda olmayan rü’esâ-i sefâ’inin ism-i şöhreti tarafına inhâ vü ifhâm olunması lâzime-i hâlden olduğuna binâ’en sen ki mûmâ-ileyhsin, vech-i meşrûh üzere ahz olunmayan rü’esânın ism ü resmini zabt ve ba‘dehu te’dîb olunmak üzere keyfiyeti Ordu-yı hümâyûnuma i‘lâm

eylemen fermânım olmağın. İmdi; keyfiyet ma‘lûmun ve tarafından zikr olunan iskelelerde mahsûs âdemler irsâliyle bundan böyle zikr olunan iskelelere mahsûben bi's-sû’âl vürûd iden sefâ’in vâsıl oldukları anda iskele-i mezkûrenin hükkâm ve ümenâ ve sâ’ir zâbitânı bi’l-ittifâk tecessüs ü tefahhus idüp, eğer birinin derûnundan sefer-i hümâyûnumdan firâr iden zümre-i askeriyeden bir ferd bulunmak lâzim gelür ise sefîne-i mezkûr re’isi alâ-eyyi-hâlin ahz ve ol makūle rü’esâ-i sefâ’inden ahzı mümkin olmayanların ism ü resm ve şöhretleriyle tarafına tefhîm iderek bir ferdin firârlarına ruhsat ü cevâz gösterilmemelerini ve lâkin bu maddeyi celb-i mâlâ vesîle ittihâzı ve yâhûd ırz-ı nefsâniyet icrâsı dâ‘iyesiyle bî-cürm olan rü’esâ-i sefâ’ini tekdîrden ihtirâz eylemelerini gereği gibi tenbîh ü te’kîd iderek mazmûn-ı emr-i şerîfimin infâzı ve icrâsına mezîd-i sa‘y ü ihtimâm ve keyfiyeti alâ-veccü's-sıhha Ordu-yı hümâyûnuma i‘lâm ve inhâya müsâra‘at ve bu husûsa dâ’imâ i‘tinâ vü dikkat idüp ser-mû hilâfından tehâşî vü mücânebet eylemek bâbında.

Fî Evâ’il-i Ra Sene 184.

Hüküm: 818

İbrail muhâfızı ve Boğdan cânibi ser-askeri olan Vezîr Abdi Paşa’ya ve İbrail kadısı ve müftîsine ve yeniçeri zâbiti ve sâ’ir zâbitân ve rü’esâ-i tavâ’if-i askeriyeye hüküm ki:

Boğdan re‘âyâsından adû-yı dîn-i mübîn Moskovlu la‘îne teba‘iyyet birle isyânlarında ısrâr iden havane-i re‘âyâ Moskovlu’dan lâ-fark olduklarına binâ’en katl u tedmîr ve seyy ü esir olunmalarıyçün ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe izni hâvî hatt-ı şerîf-i inâyet-redîfim dahi mehâbet-rîz-i sudûr olmağla fetvâ-i şerîfe ve hatt-ı hümâyûnum mûcebince bu husûsı sen ki ser-asker-i müşârûn-ilehysin sana ve sâ’ir me’mûruna mukaddem ve mu’ahhar evâmîr-i aliyyemle tefhîm olunmağla re‘âyâ-yı mezbûreden terk-i isyân ve kemâ-fi'l-evvel kabûl-i ra‘iyyet üzere düşmenden firâr idüp tarafına ve yâhûd etrâfa tarafından gönderilen rü’esâ-i askerin yanlarına gelüp ilticâ idenlerin ihtilâl-i memleket hasebiyle el-hâletü-hâzihi necebelerden çıkup, istimân ile gelen re‘âyâ ve İbrail kazâsı ve etrâfı re‘âyâlarından olup, Moskovlu yedinden firâr ve ilticâ ve istîman ile gelenlerden ve ıyâl ü evlâd ve emvâl ü eşyâlarına ta‘arruz olunmağla şer‘-i şerîfden bir dürlü cevâz olmayup ve böyle emân ile gelen re‘âyâdan ve küllî harbî kefereden istimân idenlerden mâdâm ki kendilere emân verilmiş ola kılıç urulmak ve ta‘arruz olunmak câ’iz olmadığı nusûs-ı şer‘iye ile zâhir ve Boğdan re‘âyâsından istîmân idenlere ta‘arruz olunmayacağı ve üç seneye dek kendilerinden tekâlîf alınmayacağı bundan akdem Boğdanlı’ya hitâben emr-i şerîfimde mezkûr necebelerden ve ba‘zı mestûr mahallere

tahassun ü ihtifâ ve şimdi çıkıp gelüp kemâ-fi'l-evvel vatanlarından firâr niyetine istîman iden re'âyâ tavâ'if-i askeriyeden bazıları ta'arruz ve esir idenleri etrâfda şâyi' ve bu emri nâ-meşrû'un sıhhat-i vukū'ı bizzat sem'-i mülûkâneme vâsıl olduğuna binâ'en tavâ'if-i askeriye kullarımı bu makūle hilâf-ı şer'-i şerîf olan hareketden tahzîr ü tergīb ve mukaddem virilen fetvâ-yı şerîfe ve şeref-sudûr bulan hatt-ı hümâyûnum ve ahkâm-ı münîfem mefâhîmi üzere [i]syânlarında ısrâr ve asker-i İslâmı mukātele ve ceng ü cidâl iden usâtın inne-mâ kânû nev-i kahr ve istîsâl ve ıyâl ü evlâdları esir ve malları i'tinâmla emr-i gazâ vü cihâdda sa'y ü ikdâma teşvîk ü tahrîs içün hâsseten fermân-ı hümâyûnum şeref-bahş-ı sudûr olup (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. Bu bâbda murâd-ı hümâyûnum mutî' olup, tarafınızdan ilticâ iden re'âyâ makūlesi isyânlarında musırr olup katl ve esir olunmaları meşrû'u olan melâ'înden fark ve temyîz ile dünyâ ve ukbâda zarar ü ziyânı çekilecek nâ-şer'-i hareket asâkir-i İslâm beyninde zuhûr itmemek içün ma'lûmunuz oldukda bu keyfiyeti siz dahi avâtıf-ı askeriyeye böylece ifâde vü telkîn iderek Rızâu'llah'a muvâfık ve şer'-i şerîfe mutâbık etvâr u harekâtı ibrâzda gayret ve me'mûr olduğunuz vechile Moskov keferesini ve isyânlarında musırr olan Boğdan re'âyâsı câniblerini katl u tedmîr ve bu misillü âsîlerin ber-mûcibi fetva-yı şerîfe evlâd ü ıyâllerin esîr ve malların ahz u iğtinâm eylemeğe ale'l-ittifâk teşmîr-i sâk-ı kudret ve sarf-ı mâ-hasal-ı miknet birle ihrâz-ı mes'ûbât-ı gazâya be-gāyet sa'y u gayret eyleyüp, lâkin minvâl-i sabıku'z-zikr üzere düşmandan ayrılıp, itâ'at idüp gelenlerden ihtilâl esnâsında necebelerde bulunup, şimdi çıkup evtân-ı vatan-ı kadîmelerinden ubûrları zımnında tarafınızdan ilticâ ve istîmân idenlerden İbrail re'âyâsından Moskovlu'nun cebren alup götürdüğü re'âyâdan muhlîs ile istîmân idenlerin ve ıyâl ü evlâd ve malların sırran ve alenen ta'arruz ve istirkāk dâi'yesiyle efrâd-ı asker-i İslâmdan bir ferdin irtikâb emr-i nâ-meşrû'a cesâret eylememelerine herbiriniz kemâl-i basîret birle dikkat ve hilâfına rızâ vü cevâz ve müsâmaha vü ağmâz ile nedâmet ve rehâvet-i akıbete giriftâr olmakdan ve evâmîr-i şerîfimin mefhûmeti bu vechile cümleye tefhîmden mübâ'adet eylemeniz bâbında

Fî Evâ'il-i Ra. Sene 184

Hüküm: 819

Bir sûreti

Yine vezîr-i müşârün-ileyhe ve sâ'ir mûmâ-ileyhimâ Eflak re'âyâsı dercile ber-vech-i meşrûh bir kıt'a emr-i şerîf dahi yazılmışdır.

[s. 206]

Hüküm: 820

Arpalık vechile sâbıkā Yenişehir Sancağı mutasarrıfı olup bu def‘a kendüye eyâlet-i Çıldır müceddeden tevcîh ve ihsân-ı mülûkânem olan Vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin, senden akl u ferâset ve rüşd ü kıyâset birle idâre-i umûrda liyâkat ve her husûsda rızâ-yı hümâyûnuma mutâbık ve iktizâ-yı vakt ü hâle muvâfık i‘mâl ve etvârı irâ’et-i kudret ve istitâ‘at me’mûl olup sezâ-vâr-ı inâkat ü inâyet-i hüsrevânem olmak hasebiyle havza-i hükûmetin muhâfaza ve emniyete ve ahâlî vü sekenesinin mekr ü mazarrat ve ta‘addî vü tassallutdan muhârese vü sıyânet ve terfîh-i ahvâllerine ihtimâm ü dikkat ve Gürcistan'a dâ’ir gā’ilenin def‘-i ref‘ ve lede'l-iktizâ erbâb-ı keyd ü hasârın mürâfa‘aları hâlâtına ikdâm-ı tâmm eylemek şartıyla eyâlet-i Çıldır avâtıf-ı aliyye-i hüsrevânemden sana tevcîh ü ihsân-ı pâdişâhânem olmağın bulunduğun mahalden mükemmel ü müretteb kapun halkıyla serî‘an mansıbına varup ber-vech-i me’mûl zabt u rabta ve muhâfaza-i vilâyete dikkat ve temşiyet-i umûr-ı me’mûrene nisâr-ı vüs‘ ü tâkat eylemek bâbında me‘mûretini hâvî işbu emr-i âlîşânım isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi; keyfiyet-i me’mûriyetin ma‘lûmun oldukda ne mahalde isen mükemmel ve müstevfî kapun halkıyla hareket ve bir kadem akdem serî’an ve âcilen mansıbına varup zabt u rabt-ı vilâyet ve idâre-i umûr-i memlekete ihtimâm ü dikkat ve hâlâ Erzurum vâlîsi olup Kars muhâfızı olan vezîrim Hafız Mustafa Paşa ile pey-der-pey muhâbere vü mukâtebe ve kendüsiyle ittifâk merâsimine ri‘âyet iderek Gürcistan'a dâ’ir gā’ilenin indifa‘ına ve inde’l-hâce zuhûr iden hâsırînin mukābele ve istîsâllerine şeref-tâk-ı gayret ve sarf-ı mâ-hasal-ı miknet ü kudret eyleyüp ser-mû kusûr [ü] tehâvün ve kusûrun takrîbiyle ahâlî-i memlekete bir tarafdan hasâret vukū‘undan ve muhâfaza-i memleketi tekâsülden be-gāyet tehâşî vü mücânebet ve ol tarafa müte‘allık inhâsı mühim husûsları Ordu-yı hümâyûnuma arz u iş‘âra müsâra‘at eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i Ra Sene 184.

Hüküm: 821

Bir sûreti

Sâbıkā Çıldır vâlîsi olup Sayda eyâleti müceddeden kendüye tevcîh olunan Vezîr Nu‘man Paşa’ya cerde umûrını rû’yet ve emvâl-i mîriyyeyi vakt ü zamânıyla yerlü yerinden cem‘ ü tahsîl ve mahallerine edâ vü teslîme ihtimâm ü dikkat eylemek şartıyla eyâlet-i mezbûrenin kendüye tevcîh olduğunu müş‘ir me’mûriyet emr-i şerîfi halefi müşârün-ileyh Haleb’den vâsıl olmadıkça yerinden hareket eylemesi muktazâ-yı vakt u

hâle mugāyir bir keyfiyet olmağla halefi bade'l-vusûl bilâ-tevakkuf kalkup mansıbına azîmet eylemesi derc ve te'kîd olunarak.

Hüküm: 822

Akkirman ve Kili ve İsmail kazâlarının kuzât ve nüvâbına ve yeniçeri zâbitleri ve iskele emînleri ve sâir zâbitâna hüküm ki:

Sevâhil-i Bahr-i Siyah'da vâkı' Bartın ve Amasrı ve İnebolı ve Kefken ve Sinob ve Gerze ve Samsun ve Ünye ve Giresun ve Tirebolı ve Trabzon ve sâ'ir ol havâlide vâkı' iskelelere tevârüd iden sefâini hükkâm ve iskele ümenâsı ve sâ'ir zâbitân bi'l-ittifâk tefahhus ü tecessüs ve derûnunda Ordu-yı hümâyûnuma ve Kırım tarafına me'mûr tavâ'if-i askeriyeden firârî bir ferd bulunan sefâin rü'esâsını ahz ve ol makūle sefâin rü'esâsından ahzı mümkün olmayanları ism ü resm ve şöhretleriyle Canik muhassılı vekîli tarafına inhâ ve bulunduğu keyfiyeti mezbûrların te'dîbleriyçün Ordu-yı hümâyûnuma arz u i'lâm eylemek üzere muhassıl vekîli mûmâ-ileyhe emr-i şerîfimle tenbîh ü te'kîd olunduğunu i'lâmen ve ifhâmen size dahi işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ve ile irsâl olunmuşdur. İmdi; vusûlünde taht-ı kazâlarınızda vâkı' iskelelerde bulunan sefâini dâ'imâ tecessüs ü tefahhusdan hâli olmayarak emr-i şerîfim müfâdı üzere izni müş'ir yedlerinde emr-i şerîf ve mukīm fermân-ı âlî ve yâhûd yarlığ-ı hânî olmayanlardan bir ferdin sefâine irkâb ve firârlarına ruhsat ü cevâz olunmayup emr-i şerîfime mugāyir harekete cür'et ile ol makūle firârîleri ketm ü ihfâ dâ'iyesinde olanların te'dîblerine müsâra'at ve mezîd-i basîret ü intibâh üzere bi'l-ittifâk hareket iderek infâz-ı emr-i şerîfime mezîd-i sa'y ve dâ'imâ bu emr-i ehemmle kemâl-i takayyüd-i tâmm ve ihtimâm eyleyüp tekâsül ü terâhîden ve ser-mû hilâfına ruhsat ü cevâzdan gāyetü'l-gāye tehâşî vü mücânebet olunmak bâbında.

Fî Evâ'il-i Ra. Sene 184.

Hüküm: 823

Haleb Vâlîsi olup, Bükreş[116] cânibi ser-askeri Vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Krayova ve Eflak derûnundan a'dâ-yı li'âm-ı bî-seyr vâdî-i hazelân olduklarından gayri Arnabud ve haydud makūlesi şeytanet-nümûdı dahi bu def'a Vidin muhâfızı ve Vidin serhaddi dilâverânı mümatatıyla kahr u tedmîr ve mülk-i mûris-i pâdişâhânem olan memleket-i Eflak levs-i vücûd-ı e'âdî ve şekāvet-pîşeden tanzîf ü tathîr olduğu haberi dahi Ordu-yı hümâyûnuma resîde vü vâsıl olup, bundan böyle dahi ol cânibde kesret üzere kadr-i hâcetden ziyâde askerin meksi re'âyâya bâr ü sıklet olacağından mâ'adâ

[116] Sehven Bürkeş yazılmış

tevahhuşlarıyla zer ü harslarına belki mâni‘ olacağı bî-iştibâh ve bu keyfiyetin ber-vech-i i‘tidâl tanzîmi vâcibât-ı umûrdan olmağla ocakdan ta‘yîn olunacak mübâşir ma‘rifeti ve bâ-mektûb mukaddem küşâd olan kırk bayrak güzîde vü müntahabından on bayrak askerin ta‘yyünâtları bundan böyle Eflak voyvodası tarafından virilmek üzere tanzîm ü ifrâz ve emr-i muhâfazada ta‘zîr ve tensîk ve mâ‘adâ bayrakların leffi ile askerin hadd-i i‘tidâle hat ve tertîb husûsuna muktezâ-yı vakt ü hâl üzere hüsn-i ri‘âyet ve hâlâ Vidin muhâfızı vezîrim Ahmed Paşa-zâde Mehmed Paşa *edâma'llahü te‘âlâ iclâlehu* ile bu husûsda kā‘ide-i enîka-i vifâk ve muhâbereye ri‘âyet ve dikkat ve hilâfından havf ü mücânebet eylemek bâbında.

Fî Evâ’il-i Ra. Sene 184

Hüküm: 824

Eflak Voyvodası olan (boşluk) voyvoda *hutimet avâkıbuhu bi’l-hayr*a hüküm ki:

Krayova ve Eflak derûnunda a‘dâ-yı li’âm-ı bî-seyr-i vâdî-i hazelân olduklarından gayri Arnabud ve haydud makūlesi şeytanat-nümûdu dahi bu def‘a Vidin muhâfızı Vidin serhaddi dilâverânı ma‘rifetiyle kahr u tedmîr ve mülk ü mûris-ı pâdişâhânem olan memleket-i Eflak levs-i vücûd-ı e‘âdî ve şekāvet-pîşeden tanzîf ü tathîr olundığı haberi Ordu-yı hümâyûnum cânibine resîde vü vâsıl olup bundan böyle ol cânibde kesret üzere kadr-i hâcetden ziyâde askerin meksi re‘âyâya bâr ü sıklet olacağından mâ‘adâ tevahhuşlarıyla zer‘ ü harslarına mâni‘ olacağı bî-iştibâh ve bu keyfiyetin bervech-i i‘tidâl tanzîmi vâcibât-ı umûrdan olmağla ocakdan ta‘yîn olunacak mübâşir ma‘rifeti ve bâ-mektub mukaddem küşâd kırk bayrak askerin güzîde vü müntahabından on bayrağının ta‘yînâtları bundan böyle sen ki Eflak Voyvodası-i mûmâ-ileyhsin, tarafından virilmek üzere tanzîm ve ifrâz ve emr-i muhâfazada ta‘zîr ü tensîk mâ‘adâ bayrakların lefiyle askeri hadd-i i‘tidâle hat ve tenzîl husûsuna muktezâ-yı vakt ü hâle göre hüsn-i ri‘âyet eylemeleri ve bu husûsda kā‘ide-i enîka-i vifâk muhâbereye ri‘âyet ve dikkat eylemeleri içün Haleb vâlîsi olup Bükreş cânibi ser-askeri olan Vezîr Mehmed Paşa ve Vidin Muhâfızı Ahmed Paşa-zâde ve vezîrim Mehmed Paşa *iclâlehumâ*ya başka başka evâmir-i şerîfemle tavsiye vü tenbîh olunduğu ma‘lûmun oldukda vech-i meşrûh üzere memleket-i mezkûrenin muhâfaza vü muhâresesini tertîb ü tensîk olunan maru’z zikr on bayrak askerin iktizâ iden ta‘yînâtları tarafından virilüp emr-i muhâfazada kıyâm ile hıdemât-ı mebrûre vücûda getürmelerine ihtimâm ve fukarâ-yı ra‘iyyete istimâlet virerek zer‘ ü hars ile iştigāl eylemeleri husûsuna dahi kemâl-i i‘tinâ vü dikkat iderek senden me’mûl olunan

sadâkati izhâr ile istihsâl-i rızâ-yı yümn-iktizâ-yı mülûkâneme bezl ü sa‘y u makdûre eylemek babında.

Fi Evâ’il-i Ra. Sene 184

[s. 207]

Hüküm: 825

Bükreş cânibi ser-askeri vezîre hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin kapun halkıyla mecmû‘u bin nefer pâk u güzîde ve mütedeyyin olmak üzere asâkir-i nusret-me’âsirden intihâb ve istishâb ve Eflak voyvadası ma‘rifet ve delâletiyle muhâfaza-i memleket ve celb ü istimâlet zir-i estân ve ra‘iyyet emrine kemâ-yenbâgi bezl-i cell-i himmet ve dikkat ve mukaddem igāze-i mülk ve ra‘iyyet bende-fâsîdesiyle tecemmu‘ iderek harâmzâde ve eclâf ve erâzil ve esâfil makūlesine kat‘an ve katiyyeten ittifâk ve i‘tibâr olunmayup, Filibe ve Tatarpazarı ve mahalli sâ’ireden bâ-fermân-ı âlî celb ü ihzâr olunan zâbitâna itâ‘at ve inkıyadları zâhir asâkir-i nusret-me’âsir her ne mikdâr kalur ise teferruka ve teşettütlerine ruhsat ü cevâz gösterilmeyüp ocakdan ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle İbrail muhâfazasına sevk ü ta‘yîn ile def‘-i tevahhuş-ı ra‘iyyet ve muhâfaza vü muhârese-i memleket husûsuna sa‘y ü ihtimâm eylemen için işbu emr-i hümâyûnum isdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi, vusûlünde vech-i meşrûh kapun halkunla mecmû‘ bin nefer pâk u güzîde ve ehl-i ırz ve mütedeyyin olmak üzere asâkir-i mansûremden intihab ve istishâb ile Eflak voyvadası ma‘rifet ü delâletiyle muhâfaza-i memleket ve celb ü istimâlet fukara-yı ra‘iyyet emrine kemâ-yenbâgi bezl-i cell-i himmet eyleyüp ve mukaddem ve gasb ü gâret-i mülk ve ra‘iyyet fikr-i fasîdesiyle tecemmu‘ iden haramzâde vü erâzil ü esâfil makūleleri bulundukları mahalden ifsâd ü ihtilâlden gayri kendilerinden asâr-ı hasene vechen-mine’l-vücûh melhûz olduğuna binâ’en ol makūleye kat‘an ve kat‘ıbeten iltifât ve i‘tibâr itmeyerek Filibe ve Tatarpazarı ve mahalli sâ’ireden celb ü ihzâr ve zâbitâna itâ‘at ü inkiyâdları mübeyyin asâkir-i nusret-eser her ne mikdâr kalur ise teferrukalarına ruhsat ü cevâz göstermeyüp ocak tarafından irsâl olunan mektûb mûcebince mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle İbrail muhâfazasına sevk ü ta‘yîn ile def‘-i vahşet-i ra‘iyyet ve muhâfaza vü muhârese-i memleket husûsuna kemâl-i sa‘y ü ihtimâm ve serhadd-i İbrail'e göndereceğin askeri vech-i münâsibiyle eshel olan tarafdan sevk ve mahall-i me’mûrelerine varınca ta‘yînâtlarını i‘tâ ve zarûret kesb olmamalarına i‘tinâ vü dikkat eyleyüp ser-mû ihmâl ü ağmâzdan ve tekâsül ü kusûrdan gāyetü'l-gāye tehâşî vü mübâ‘adet eylemek bâbında.

Fî Evâ’il-i Ra. Sene 184.

Hüküm: 826

Eflak voyvadasına [ve] Eflak boyarlarına hüküm ki:

Hâlâ Bükreş cânibi ser-askeri vezîrim (boşluk) Paşa *edâma'llahi te'âlâ iclâlehu* kapun halkıyla mecmû' bin nefer pâk u güzîde ve ehli ırz ve mütedeyyin asâkir-i nusret-me'âsirden intihâb ü istishâb ve senin ma'rifet ü delâletiyle muhâfaza-i memleket ve celb ü istimâlet zîr-i estan-ı ra'iyyet emrine kemâ-yenbâgi bezl-i cell-i dikkat ve himmet mukaddem igāze-i mülk ve ra'iyyet bende fasîdesiyle tecemmu' iden haramzâde vü erâzil ü esâfil makūlelerine kat'an ve kat'ıbeten iltifat ü i'tibâr etmeyüp Filibe ve Tatarpazarı ve mahalli sâ'ireden ba-fermân-ı âlî celb ü ihzâr olunan zâbitâna itâ'at ü inkıyâdları zâhir asker-i nusret-me'ser her ne mikdâr kalur ise teferrukalarına izn ü ruhsat göstermeyüp, ocak tarafından ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle İbrail muhâfazasına sevk ü ta'yîn ile def'-i tevahhuş-ı ra'iyyet ve muhâfaza vü muhârese-i memleket husûsuna ihtimâm ü i'tinâ ve dikkat eylemesini mutazammın vezîr-i müşârün-ileyhe başka emr-i hümâyunum isdâr ve irsâl olunmağla tavtîn-i kulûb-ı ra'iyyete vesîle ve nizâm-ı mezbûre mû'avenet eylemek içün i'lân-i hâli mübbeyyin size dahi işbu emr-i âlîşânım isdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi; siz ki Eflak voyvodası ve boyarânsız nizâm-ı merkūmda iktizâsına göre müşârün-ileyhe delâlet ve mu'âvenet ve tavtîn-i kulûb-ı ra'iyyete bâ'is olur vaz' u harekete müsâra'at eyleyüp ser-mû hilâfında gāyetü'l-gāye ihtirâz ü ictinâb eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il Ra sene 184

Hüküm: 827

Ser-turnaî Hüseyin *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Sen ocağın emekdar ve iş-güzâr ve i'mâl-i asâkire yarar zâbitânından olup, her vechile senden hıdemât-ı meşkûre me'mûl ve mahall ü sezâvâr olduğun eclden atmış yedi cema'atin ortası hıdmetinde olmak üzere avâtıf-ı aliyye-i hüsrevânemden Kırım ordusu zâbitliği sana tevcîh ü tefvîz ü inâyet olunup, bir gün evvel hareket ve ucâleten ordu-yı mezkûreye varup, lâzime-i uhde-i ihtimâmın kılınan mehhâmın küllîsinde sarf-ı vüs' ü kudret ve zabt u rabt-ı neferât ile i'mâl-i asâkire bezl-i miknet ve Kırım cânibi ser-askeri vezîrin re'y ü rızâsı üzere temşiyet-i müsâmaha sa'y ü dikkat eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır ve irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde gereği gibi sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ü hareket ve der-akab ucâleten ordu-yı mezkûreye vârup ser-asker-i müşârün-ileyhin ma'iyeti ordu-yı mezbûre me'mûr asâkir-i mansûreye i'mâl ve idâre ve zabt u rabt neferâtıyla tanzîm ü tevsîk ve iktizâsına göre mahal-i lâzimeye ta'yîn birle

mekâbir-i a‘dâdan muhâfaza-i bilâd ve muhârese-i ibâd u sevâda gereği gibi sarf-ı ma‘dûr ve sa‘y-ı nâ-mahsûr eyleyesin ve ordu-yı mezbûreye me’mûr çorbacı ve çavuşân ve zâbitân ve ağavât ve alemdârân ve bi’l-cümle odalı ve bayrak ve ortalara mülhak neferâtdan bi'l-cümlesini üzerlerine ordu ağası ve zâbitân bilüp sözünden taşra ve re’yinden hâric hareketde bulunmayup itâ‘at ü inkıyâd üzere olalar, sen dahi cümle umûrunu ahkâm-ı şer‘-i şerîfe ve kānûn ve evâmîr-i münîfe tatbîk ve re’y-i haseneye tevfîk eylemekden ser-mû kusûr eylemeyüp dâ’imâ basîret ve hazm u ihtiyata dikkat ve hıfz u hırâset-i memleket eylemeğe kemâl-i i‘tinâ müteyakkızâne hareket birle dîn-i mübîn-i Devlet-i aliyye'ye nâfi‘ hıdemât-ı müstahsene vücûda getürmeğe mücidd ü sa‘y olarak devâm-ı ömr-i devlet ve kıvâm-ı fermâ-i şevket-i şehinşâhânem du‘avâtına muvazâbet eyleyüp ber-mantûk-ı emr-i âlî amel eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Mehmed Paşa *edâma’llahü te‘âlâ iclalehü* tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâ’il-i Ra Sene 184

Hüküm: 828

Mahrûse-i Edirne'de mühimmât-ı cebehâne hıfzına me’mûr dergâh-ı mu‘allâm cebecileri üzerlerine müceddeden zâbit nasb olunan Mehmed Kethüdâ *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Neferât-ı merkūm bin yüz seksen dört senesi ağalığı İsmail *zîde kadrühu*nun ref‘inden müceddeden sana tefvîz ü sipâriş olunmağla varup, me’mûr olduğun hıdemât-ı aliyyemin edâsında ve neferâtın zabt u rabtında cidd-i tâmm mühimmât-ı cebehâne Devlet-i aliyye’min hazîne-i nakdînesi misillü umûr-ı mu‘azzamdan olmağla bilâ-fermân itlâf ü zıyâ‘ından tevakkī ve kemal-i hıfz u hırâsetde mücidd ü sa‘yî olup mühimmât-ı cebehâneyi ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve ahz ü kabz eyleyüp makbûzu müş‘ar defterini ve selefin zamanında olan masarıfât senâdatını defteriyle ma‘an kıbel-i şer‘den mümza’en mahalline kayd içün ocağ-ı amîre tarafına irsâl eyleyesin. Sen ki muhâfaza-i mühimmâta me’mûr çorbacı ve ortabaşı ve sâ’ir ihtiyârlarsız, mûmâ-ileyhi üzerlerinize müceddeden zâbit bilüp sözünden taşra ve re’yinden hâric vaz‘ u hareket itmeyüp itâ‘at ü inkiyâd üzere olasız. Ve sen ki zâbit-i mûmâ-ileyhsin, neferât-ı merkūmûndan sana ser-furû itmeyüp adem-i itâ‘at üzere olur vâkı‘ olur ise ol makūleleri ism ü resmleriyle muhkem haklarından gelinmek içün i‘lâm eyleyesin deyü hâlâ cebecibaşı olan Mehmed *dâme*

mecdühu tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâ'il-i Ra Sene 184

[s. 208]

Hüküm: 829

Ordu-yı hümâyûnumdan bu husûsa mübâşir ta'yîn olunan ve mîrî asker tahrîrine me'mûr dergâh-ı mu'allâm kapucı başlarından Maraşlı Musa *dâme mecdühu*nun oğlu (boşluk) *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Özi cânibinden bu def'a Ordu-yı hümâyûnuma arz ü mahzar varîd ve mefhûmunda Özi Kal'ası keyd ü mekr-i a'dâdan muhâfaza vü muhâresesi zımmında asâkir-i vâfîr ta'yîn ve ucâleten isâlleri husûsunı istirhâm itmeleriyle kapucı-ı mûmâ-ileyhin tahrîr eylediği iki bin neferât Babadağı'na vürûdu melhûz olmağla neferât-ı mezbûre her ne mahalde bulunur ise sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle ma'iyeten Tolcı'ya doğru sevk ü tesyîr ve bilâ-tevakkuf İsmail'e imrâr ve ta'yînâtları İsmail'de virilmek üzere sâdır olan diğer emr-i şerîfim mûcebince ta'yînâtların İsmail'den ba'de'l-ahz bir an akdem Özi Kal'asına vürûd ü luhûka müsâra'at olunmak fermânım olmağın işbu emr-i âlîşânım isdâr ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur. İmdi sen ki asâkir-i mansûre üzerine me'mûr-ı mûmâ-ileyhsin, her ne mahalde bulunur isen te'hîr ü tevakkuf itmeyüp derhâl bulunduğun mahalde asâkir-i mansûre-i merkūm ile hareket ve seyr-i serî' ile giderek Tolcı'ya ve andan İsmail'e vürûda müsâra'at ve sâdır olan diğer emr-i şerîfim mantûku üzerine ta'yînâtların İsmail'de ahz ve iki konağı bir ederek Özi Kal'asına vusûl ü luhûka gayret ü ihtimâm eyleyesin. Ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin asâkir-i mezkûreyi bir kadem akdem kal'a-yı mezbûreye erişdirmeğe gayret ile muktezâ-yı mübâşeretinle infâz ü icrâya sa'y u kudret eyleyüp mugāyir-i emr-i hümâyûnum betâ'et üzere hareketden gāyetü'l-gāye ihtirâz ü ictinâb olunmak bâbında.

Fî Evâ'il-i Ra Sene 184

Hüküm: 830

Bu def'a rütbeyi mîr-i mîrânî ile şânı terfi' ü â'lâ kılunup, İzvornik sancağı müceddeden tevcîh ü ihsânım olan İsmail Paşa-zâde İbrahim *dâme ikbâlehu*ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, el-yevm yanında âdemlerin kalîl olmağla dâ'ireni tertîb ü tanzîm içün vilâyetin cânibine azîmete muhtâc olduğuna binâ'en, imdi

Ordu-yı hümâyûnumdan vilâyetine varup, kapun halkı mükemmel olmak üzere tertîb ü tanzîm idüp, kırk güne dek müretteb ü muntazam kapun halkıyla yine Ordu-yı hümâyûnuma gelmek üzere vilâyetine azîmet idüp, ancak müddet-i merkūme hitâma karîb olmağla bir gün evvel umûr-ı seferiyeni rû'yet ve âdemlerini tertîb ü tanzîm ve esnâ-i râhda etbâ' ve âdemlerini bir hoşca zabt u rabt iderek vakt-i merkūm hitâmında Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd bulunup isbât-ı vücûd itmeğe müsâra'at eyleyüp betâ'et ü rehâvet üzere hareket ile asûde imrâr-ı vakit etdirmekden ve esnâ-i râhda etbâ' ve âdemlerin taraflarından fukarâ ve zu'afâya ser-mû cevr ü ta'addî olunmakdan ve kapun halkı noksan olmakdan be-gāyet tevakkī vü mücânebet eylemek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra. Sene 184

Hüküm: 831

Ocakdan bu husûsa mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve Sünne Boğazı cânibinde olan zâbitân ve sefâ'in ile Anadolu cânibinden vârid olan serdengeçdi ve serdâr bayraklarının ağa ve alemdârân ve gazâ vü cihâd niyetiyle gelen neferât ve askerî bahâdırları ve dilâverleri *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Özi Kal'ası muhâfazasına musallah ve müretteb asâkir-i mansûre henüz vürûd ve muhâfaza-i merkūme dâhil ve vâsıl olmadıklarından kal'a-yı mezbûrenin muhâfazasına dahi asker olmadığı ve bir sâ'at mukaddem kifâyet-i askeri tertîb ve isâl ve te'mîn-i serhad olunması muhâfaza-i merkūm cânibinden Ordu-yı hümâyûnuma arz u inhâ olunduğuna binâ'en muhâfaza-i mezbûre asâkir vaktiyle eriştirilmesi vâcibü'l-umûrdan olduğu eclden sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin sen nehren Sünne Boğazı hâricine varup Anadolu cânibinden sefâ'in ile her ne kadar serdâr ve serdengeçdi bayrakları vârid olurlar ise ve gelüp vâsıl olsun var ise hemân süvâr oldukları gemilerden bir neferini taşraya çıkarılmayup ve çıkmışları var ise sefîneye tahmil ve hîn-i mecmû'alarıyla doğru Özi muhâfazasına tesbîl ve serî'an ve âcilen gitmelerini te'kîd ve tefhîm ve bir gûne i'tirâz ile te'hîr olunmamaları bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır ve irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ve ucâleten nehren Sünne Boğazı hâricine varup Anadolu'dan gelen asâkir ber-minvâl-i muharrer sefîneleriyle bilâ-tevakkuf ber-vech-i ta'cîl muhâfaza-yı mezbûreye tesyîr ü tesbîl ve az vakitde çok asâkir irişdirmesine bezl-i makdûr ve sa'y-ı nâ-mahsûr eyleyüp ihmâl u terâhîden ziyâde ittikā vü hazer eyleyesin. Ve sen ki sefâ'in ile Anadolu'dan mütevârıd serdengeçdi ve serdârlarısız; ber-minvâl-i muharrer Özi muhâfazasına me'mûr olmanız ile hemân sâdır olan emr-i âlîye imtîsâl ve süvâr olduklarınız sefâ'inden bir nefer çıkarmaksızın muhâfaza-i mezbûreye sür'at-i

azîmet ve emr-i muhâfazada bulunmağa asâr-ı kudret eyleyüp te'ennî vü terâhîden ihtirâz eyleyesin deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Mehmed Paşa'ya *edâma'llahi te'âlâ iclâlehu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâ'il-i Ra. Sene 184

Hüküm: 832

İsmail kadısına ve serdârlarına ve mütevellî vekîline hüküm ki:

Kırım Hanı ordusundan İsmail kasabasına ve etrâfına firâr idenleri ve gerek Ordu-yı hümâyûndan ordu-yı müşârün-ileyhe pey-der-pey tesbîl olunan sınûf-ı askerden yedlerinde han-ı müşârün-ileyhden senedi olmayanların bir neferi kasaba iskelesinden ve etrâfından kayıklar ve açıklara süvâr ve orduya imrâr olunmayup ol makūleler ahz u te'dîb ve tekmîl olunmak içün müzekkir evâmîr-i şerîfemle cümlenize tenbîh olunmuşken adem-i i'tinâ vü takayyüdünüz hasebiyle Laz tâ'ifesi ve sefâ'in ashâbı ve ba'zı sagīr ve kebîr kayıkları ile ol makūle firâr idenlerden akçe ahz ve hâfiyeten İsakcı ve Tolcı'ya imrâra cesâret eyledikleri sahîhan müşâhede ve ihbâr olunmağla emr-i şerîfimin hilâfı sizlerin tekâsülünüz ber vechile ağmâz olunmayup, evvela sizlerin hakkınızdan gelineceği ba'dehu öyle bî-ahd ve gayretsizlerin cezâ-yı mayelıkları icrâ kılınacağı muhakkak olduğu ma'lûmunuz oldukda gemici ve Laz tâifesi ve sâ'ir her kim akçe alup kayıklara firârı irkâb ve bu cânibe imrâra cesâret ider ise ale'd-devâm nezâret ve ahz ve muhkem habs ve cezâları tertîbi bilâ-tehîr Ordu-yı hümâyûnuma i'lâma mübâderet eyleyesiz. Emr-i dînde ve umûr-ı cihâdda maza'llahü te'âlâ tama'a cesâret idenler bilâ-tehîr mücâzât olunacakları muhakkakdır; ana göre basîret ve intibâh üzere hareket ve gayret-i dîn-i mübîn ve Rızâu'llah hıdmet ve hilâf-ı emr-i âlî vaz' u hâlâtdan mübâ'adet olunmak bâbında.

Fî Evâ'il Sene 184.

[s. 209]

Hüküm: 833

İsmail kadısına ve serdârına ve mütevellî vekîline hüküm ki:

Han cânibleri adû-yı dîn-i Moskov ile muhârebede olup Ordu-yı hümâyûndan pey-der-pey ma'iyetlerine ve mürûr olunan mîrî süvâri ve piyâde ve gerek dergâh-ı mu'allâ yeniçerileri ve topcı ve cebeci ve arabacı ve serdengeçdi ve sâ'ir sınûf-ı askeriyeden ba'zı bî-âr ve gayretsizler henüz küffâr ile muhârebe eylemedin "ve lillahi'l-hamd ve'l-mennihi" han-ı müşârün-ileyh kemâl-i gayret üzere ma'iyetinde olan sınûf-ı asâkir ve toplar ile

muntazam kırk elli bin Tatar-ı gayret-şi‘âr ile küffâra karşı mânend-i sedd-i İskender mukīm olup ve Rûmili Vâlîsi Abdi Paşa'ya dahi otuz binden mütecâviz piyâde ve süvârî yeniçeri bahâdırları ve Rûmili tîmârlıları ve sâ’ir sınûf-ı asâkir ve toplar ve cebehânesiyle Kalcı ma‘berine vâsıl ve mürûr ve han-ı müşârün-ileyhe mülhak olmak üzere olmalarıyla böyle vakt gayret-i sîretde darb ü harbe kādir olanlar kasaba vü kurâda karâr eylemeyüp “inferû ihfâfen ve sıkālen” nass-ı kerîmi üzere düşmen-i dîne sell-i süyûf-ı gayret ve cihâd itmeleri farz-ı ayn iken darb ü harbe kādir olup kasaba-i mezbûreden gitmeyenler vilâyetde mahzûl ve mes’ûl olacakları bedîdâr olmakdan nâşî ve imdi İsmail kasabasında ve etrâfından darb ü harbe kādir bahâdırların bir an akdem han-ı müşârün-ileyh ma‘iyetlerine sevk ü tesbîli ve gayret-i dîn-i mübîn içün kemâl-i takviyet kılmalarıyla ile azîmetleri ve a‘dâ-i dînden ahz-ı intikāma teşmîr-i bâzû-yı miknet eylemeleri fermân-ı hümâyûnum olmağla te’kîden ve isti‘câlen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. Vusûlünde kat‘an meks ü tevakkuf eylemeyüp “ve câhidu fî sebîli’llah velâ teferrakū” emr-i şerîfine dahi müstesil ve serî’an irsâl ve bundan başka Hantepesi tarafından han-ı müşârün-ileyh ordusundan vehm ü havf ile firâr iden atîk ve cedîd yeniçeriler ve alemdâr ve sâ’ir sınûf-ı askeriyeden her kim olur ise olsun derhâl müşârün-ileyhimin ordusuna ircâ‘ vü i‘âde olunmak ve muhâlefet idüp gitmeyenler askerî zümresinden ma‘dûd olmayanlar ile mukaddemâ ocak mektûbu mûcebince sâdır olan fermân-ı âlîşânım mûcebince mücâzât-ı lâyıka te’dîbât-ı şedîdeleri icrâsına sen ki serdâr-ı mûmâ-ileyhsin, ihtimâm u gayret ve bir neferi girü bırakmayup han-ı müşârün-ileyh ordusuna sevk ü tesbîle mübâderet ve mütenebbih olmayanların ber-vech-i muharrer te’dîbe dikkat eylemeniz eclden dergâh-ı mu‘allâm yeniçeri ağası (boşluk) *edâma’llahi te‘âlâ iclâlehu* tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşân yazılmıştır.

Fî Evâ’il-i Ra Sene 184.

Hüküm: 834

İsakçı kadısına ve mütevellîsine ve yeniçeri zâbitine ve â‘yân-ı vilâyete hüküm ki:

Moskov keferesinin ve aharların ıyâl ü evlâd ve emvâllerine ta‘arruz u tasallut ve cevr ü ta‘addîleri havfından nefslerini ve ıyâl u evlâd ve emvâllerini muhâfaza zımmında Bihte ve sâ’ir mahfî mahallerde tesettür ve ihtifâ iden fukarâ-yı ra‘iyyetden istimân idenlerin nüfûs ve ehl-i ıyâl ve yedlerinde bulunan emvâllerine ta‘arruz olunmamak üzere tenbîh olunup binâ’en alâ zâlik İsakçı kazâsına tâbi‘ Tîmârâbâd ve Volon karyeleri re‘âyâlarından ber-minval-i muharrer ihtifâ iden ma‘lûmu'l-esâmi re‘âyâ mevâ-yı

kadîmelerine gelüp tevattun ve kendi hâllerinde zer‘ ü harsla iştigāl eylemeleri şartıyla istimân ve vech-i meşrûh üzere istimân iden re‘âyânın nefslerine ve ıyâl u evlâdlarına ve yedlerinde bulunan hayvânât ve emvâl ve erzâklarına tavâ’if-i askeriyeden ve asâkir-i Tatar'dan ta‘arruz olunmamak üzere emân verilmekle, imdi; zikr olunan karyeler re‘âyâlarından olup ber-minvâl-i muharrer tesettür ü ihtifâ ve şimdi mevâ-yı kadîmelerine gelüp kendü hâllerinde ırzlarıyla mukayyed ve zer‘ ü harsla iştigāl murâd iden reâ‘yânın nüfûslarına ve evlâd ü ıyâl ve yedlerinde olan hayvânât ve emvâl ü erzâklarına tavâ’if-i askeriyeden ve [a]sâkir-i Tata[r]dan bir vechile dahl ü ta‘arruz olunmayup himâyet ü sıyânet olunup mesfûrların bu makūle emân virilenlerin her kimin yedinde şehîrî bulunursa haklarından gelünür ana göre fermân-ı hümâyûnum mûcebince amel ü hareket ve işbu emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve re‘âyâ yedlerine ibkā eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra. Sene 184.

Hüküm: 835

Radovişte â‘yânından Binbaşı Mehmed ve dergâh-ı mu‘allâm gönüllülerinden mûmâ-ileyh Özi’ye isâle mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) *zîde mecdühumâ*ya hüküm ki:

Özi cânibinden arz u mahzar vârid olup mefhûmunda Özi Kal‘asını keyd ü mekr-i a‘dâdan muhâfaza vü muhârese zımnında asâkir-i vâfiye ta‘yîn ve ucâleten isâlleri husûsu istirhâm etmeleriyle sen ki binbaşı-i mûmâ-ileyhsin tahrîrine me’mûr olduğun neferât ile Babadağı'na vürûdun mesmû‘ olmağla bulunduğun mahalden neferâtınla derhâl hareket ve müsâra‘aten Tolcı’ya doğru vürûd ve bilâ-tevakkuf İsmail'e mürûr ve iktizâ iden ta‘yînât İsmail’den virilmek üzere diğer emr-i şerîfim isdâr olunmağla sâdır olan fermân-ı âlîşânım mûcebince iktizâ iden ta‘yînâtı İsmail’den ahz ve iki konağı bir iderek seyr-i serî‘ ile Özi Kal‘asına vürûd ve hıdmet-i dîn-i Devlet-i aliyyeme kıyâm ve ihtimâm eylemek fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerîfim mübâşir-i mûmâ-ileyh ile sana vâsıl olduğu anda bilâ-tevakkuf bulunduğun mahalden hareket ve Tolcı’ya vürûd ve derhâl İsmail’e mürûr idüp diğer emr-i şerîfim mûcebince ta‘yînâtınızı ahz ve iki konağı bir iderek ucâleten ve musâra‘aten Özi Kal‘asına vürûda müsâra‘at ve uğûr-ı dîn-i mübînde bezl-i vücûd idüp ednâ mertebe betâ’et ve ta‘allülden hazer ü tehâşî eyleyesin. Ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin, binbaşı-i mûmâ-ileyh yanında olan mîrî askeriyle bulunduğu mahalden derhâl tahrîk ve ber-vech-i muharrer ucâleten ve musâra‘aten Özi Kal‘asına isâle ihtimâm ve cidd ü ikdâm idüp kusûr u rehâvetden hazer ü mücânebet eylemek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra. Sene 184

Hüküm: 836

Dergâh-ı mu‘allâm kapıcıbaşılardan sevâhil-i Bahri-Siyâh'da zahîre mübâşiri olan Seyyîd Mehmed *dâme mecdühu*ya ve İsakçı’dan Âsitâne-i aliyyeme varınca yol üzerinde iki tarafta vâkı‘ kazâların kuzât ve nüvâbına ve â‘yân ve zâbitâna hüküm ki:

A‘dâ-yı dîn-i hazelân-kârinden ahz u intikāma sa‘y u dikkat kâffe-i müslimîne vâcibe-i zimmet ve farîza-i uhde-i diyânet olup i‘lâ-yı livâ-i şer‘-i mübîn ve kahr u temdîr-i fitne-i müşrikîne mübâderet tarîkesinden udûl idenlerin şer‘an ve örfen tertîb-i cezâları elzem ü vâcib olmakdan nâşî henüz küffâr-ı füccâr ile tekâbül olunmaksızın girüye firâr ideni irtikâb ve ihtiyâr ile şakk-ı asâ-yı mü’minîne ictisâr iden mefseded-pîşelerin ahz u tenkîlleri iktizâ-yı merâm-ı şâhânem olup bu esnâda ba‘zı za‘af-ı dîn ve fıkdân-ı reddiye ile meftûr ve mevsûf olan bî-ârlarının ve gayreti terk ve bilâ-mûcib Ordu-yı hümâyûnumdan girüye ric‘at ve mahall-i nizâm-ı asâkir-i mansûrem olacak mela‘net-i cesîmeye cesâret eyledikleri haber virilmeğin siz ki kapucıbaşı ve kuzât ve nüvâb ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz, kazâlarınız dâhilinde vâkı‘ caddelere ve hafî yollara mu‘temed ve sadâkatkâr âdemler ta‘yîn ve ol makūle hıyânet-pîşe havane-i dîn ü devlet tecessüs ve ahz ve üzerlerinde bulunan silâh ve satır ve emvâl ü eşyâları ele getürenlerin olmak üzere habs ve Ordu-yı hümâyûn-ı nusret-meşhûnuma ihzâr ve isâllerine sarf-ı miknet ve şöyle ki; bu husûsda tama‘-ı hâmma teba‘iyyet ve yâhûd tekâsül ü tehâvvün mesleğine sülûk ile sâlifü'z-zikr firârîlerin mürûrlarına ruhsat virdiğiniz mesmû‘ olmak lâzim gelür ise o misillüden i‘ânet ve if‘âl olduğuna şenî‘alarından ağmâz-ı ayn idenlerin töhmetde anlara şerîk oldukları bî-iştibâh olduğuna binâ’en firârîler haklarında icrâ olunacak ukūbât-ı şedîde sizin hakkınızda ifâ olunacağını muhakkak bilüp ana göre amel ü hareket ve hilâfından tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra. Sene 184

[s. 210]

Hüküm: 837

Eyâlet-i Sivas’da vâkı‘ elviye alaybeyilerine hüküm ki:

Siz ki mûmâ-ileyhimsiz sancaklarınızın zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârlarından bir ferdi girüye kalmayıp cümlesi nevrûz-ı firûzda İsakçı Sahrası’nda bayraklarınız altına mevcûd olunmak üzere emr-i şerîfimle tenbîh ü te’kîd ve isti‘câl dahi olunup vakt-i mezbûr mürûr-ı eyyâm-pey-eyyâm-ı vâfire güzerân idüp bu ana değin mahall-i mezbûrelerinizde mevcûd bulunup iktizâ iden hıdemât-ı aliyyeme kıyâm ve mübâderet eylemeniz vâcibe-i zimmetiniz iken henüz ne mahalde olduğunuz ma‘lûm olmadığına binâ’en te’dîbe

müstahıkk olmuşiken bu def‘a cürmünüzden ağmâz olunmağla sancaklarınızın zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârından bir ferdi girüye kalmamak üzere cümlesini bayraklarınız altına cem‘ alâ cenâhü'l-isti‘câl iki konağı bir iderek bir an akdem ve bir sâ‘at mukaddem Ordu-yı hümâyûnuma vusûl ü luhûka teşmîr-i sâk-ı gayret eyleyüp bundan böyle betâ’et ü rehâvet üzere hareketden ihtirâz ve birkaç gün zarfında savb-ı me’mûrenizde mevcûd bulunup isbât-ı vücûd itmeniz içün te’kîden ve isti‘câlen ve ikdâmen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, vusûlünde her ne mahalde olur iseniz sancaklarınızın zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârı bayraklarınız altında cem‘ ve iki konağı bir ederek bir an akdem ve bir dakīka mukaddem Ordu-yı hümâyûnuma vusûl ü luhûka mezîd-i sa‘y ü dikkat eyleyüp esnâ-i râhda beyhûde meks ü ikāmet ile imrâr-ı vakt eylemekden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eyleyesiz. Şöyle ki; bundan sonra dahi emr-i hümâyûnuma mugāyir harekete cesâret ile bir kaç gün zarfında Ordu-yı hümâyûnuma vâsıl olmamanız lâzim gelir ise alaybeyiliklerinizin üzerlerinizden ref‘iyle iktifâ olunmayup te’dîb olunacağı ve zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârın dahi nân-pâreleri ahara verileceğini muhakkak ve mukarrer bilüp ana göre mezîd-i basîret ve intibâh üzere hareket ve birgün akdem Ordu-yı hümâyûnuma gelüp vâkı‘ olan hıdemât-ı hümâyûnunda kıyâma mübâderet eyleyüp mikdâr-ı zerre betâ’et ü rehavetden gāyetü'l-gāye ihtirâz ü ictinâb eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra Sene184

Hüküm: 838

Bir sûreti

Eyâlet-i Karaman'da vâkı‘ elviye alaybeyilerine (boşluk) vech-i meşrûh üzere isti‘câli hâvî.

Hüküm: 839

Özi muhâfızı Vezîr Ali Paşa'ya hüküm ki:

Bundan akdem Kırkkilise cânibinden müceddeden tahrîri fermân olan bin nefer silahdâr serdengeçdi neferâtı Özi Kal‘ası muhâfazasına me’mûr ve ta‘yîn olunup muhâfaza-i mezkûreye tesyîr ü irsâl olunmalarıyla duhûllerinden neferât-ı mezkûreyi zâ ve tedbîrin üzere muhâfaza-i mezkûrede iktizâ iden hıdemât-ı aliyyemde istihdâm eylemek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra Sene 184

Hüküm: 840

Kırım Hanı cenâblarının ma‘iyetlerinde Vezîr Abaza Mehmed Paşa'ya ve İsakçı Anbar Emîni Ali Ağa ve süvârî ve piyâde binbaşılarına ve rü’esâ-yı askere hüküm ki:

Adû-yı dîn-i Moskovlu-i la‘înden ahz-ı intikām cümleye vâcib olmakdan nâşî Kırım Hanı cenâbları bi’l-cümle kabâ’il-i Tatar-ı adüv-şikârı cem‘ ve Hantepesi nam mahalle azîmetinden cümleniz top ve mühimmât ve zehâ’iriniz ile han-ı müşârün-ileyh ma‘iyetinde vusûlunüzde küffâr-ı hâksâr Hantepesi nam mahalle vürûd ve metrîs olup karşudan top ve tüfenk ile ceng ü perhâşe mübâşeretinde cümleniz sebükbâr metrisde gayret-i dîn-i mübîn içün düşmeni mukābele iderek Tatar askeriyle pîş ü pesinizde sabit kādemim deyü ifâde eyledikde istima‘ eylemeyüp ve düşmenden atılan top ve tüfenkden bir ferd şehîd olmamış iken topları dahi alup, ağırlık arabalarıyla girüye avdetinizden düşmen-i dîn dahi yürüyerek Hantepesi’nden altı sâ‘at girüye geldik de toplar metrise va‘z ve yine gayret eylemenizi han-ı müşârün-ileyh te’kîd eyledikde neferâtınızın ekseri dağıtılup kimi İsmail tarafına ve Kili’ye doğru firâr eyledikleri müşârün-ileyhin tahrîratından ve gelen âdeminin tahrîrinden mesmû‘ olmağla küffâr-ı hâksârdan bilâ-muhârebe firâr idenler ne mertebe ism oldukları husûsı kat‘ıa ile menkūsı sabr u sebât ile gazâ ve gayret-i dîn-i mübîn içün sell-i suyûf idenler dâreynde sü’edâdan olmalarıyla göreyim sizleri perâkende olan neferâtınızı yanınıza cem‘ ve han-ı müşârün-ileyhin re’y-i sedîdleri üzere hareket ve düşmen-i dînin kahr u tedmîrlerine bezl ü sa‘y ve tâkat eyleyesiz. Pey-der-pey İsakçı'dan asâkir ve mühimmât ve zehâ’ir tesyîr olunmakdadır ve dergâh-ı mu‘allâm yeniçerilerinden Tîmârâbad’a yirmiden mütecâviz ortalar zâbitânıyla geçüp vezîr-i mükerrem Ağa Paşa dahi külliyetlü top ve mühimmât-ı cebehâne ve bi’l-cümle bahâdırları kullarım ile mürûr ve birkaç güne dek müşarün-ileyhe mülâkī olmak üzere olmağla han-ı müşârün-ileyh ma‘iyetlerinde gayret ü sebât ile kā’im olup adüvv-i li’âmdan havf eylemeyüp cenâb-ı hazret-i Mu‘inin ehl-i İslâm üzere inâyat-ı âliyesin yâd ve mucizât-ı bâhiretü'l-berekât hazret-i Fahrü'l-embiyâyı tezkâr iderek “ve câhidü fî sebîli'llah velâ tefarukū” emr-i şerîfine imtisâl iderek düşmen-i dînden ahz u intikām ve kahr u tedmîrlerine teşmîr-i sâ‘k-ı gayret ü ihtimâm eyleyesiz. Du‘â-yı hayr-i şâhâneme cümleniz ile biledir, gayyûrâne ve merdâne hareket eylemeniz bâbında.

Fî Evâ’il-i Ra Sene 184

[s. 211]

Hüküm: 841

Dergâh-ı mu‘allâm yeniçeri ocağından (boşluk) *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Hantepesi nâm mahalde Kırım Hanı cenâbı ma‘iyetlerinde olan gerek serdengeçdi ve piyâde yeniçeri ve mîrî süvâri ve piyâde asker metrisde kâ’im iken düşmen-i dîn-i Moskovlunun tabur-ı makhûrı üzerlerine doğru azîmet ideceği han-ı müşârün-ileyhin mesmû‘ları oldukda ağırlık ba‘zı eşyâ bir iki sâ‘at girüde durup cümle asâkir toplar ile metrislerde ve süvârîler kazalarında kā’im olmak içün cümleye ifâde ve sabr u sebâtda olmalarını tefhîm ü tesvîk itdikde henüz küffâr-ı hâksâr yürimezden mukaddem Aydınlu askeri ve gayrileri ağırlıklarıyla topları dahi girüye çeküp avdet itmeleriyle düşmen-i dîn dahi görüp, asker-i İslâm üzerlerine hücûmda han-ı müşârün-ileyh sabr u sebât üzere olan bahâdırlar melâ‘în-i mesfûreyi mukābele vü muhârebe ve nicelerin katl ü tedmîr iderek toplar girü gitmiş olduğundan Hantepesi’nden beş sâ‘at girüye gelüp topları münâsib mahall-i metrise vaz‘ ve cümleye sabr u sebât ile kā’im olmaların tenbîh eyledikde bazıları mütenebbih ü mütenassıh olmayup Kili ve İsmail taraflarına doğru firâr eylediklerin müşârün-ileyh bu def‘a tahrîratıyla ve gelen âdemîsinin lisânından takrîr ile inhâ eylemeleriyle bilâ-muhârebe düşmenden firâr idenler dâreynde ne mertebe asım oldukları husûs-ı kat‘ıa ile mübeyyin olmağla bu misillü bilâ-muhârebe firâr ve asâkir-i mansûrenin teferruka ve perişânlıklarına sebep olanların mücâzât-ı meşrû‘aları icrâsı ehemm olmağla, imdi sen ki zâbit-i mûmâ-ileyhsin, İsmail tarafına ve etrâfına perişân olup gelen sınûf-ı askeriyelerin yeniçeri ve mîrî her kimler ise cümlesine mü’ekkeden tenbîh ve han-ı müşârün-ileyh ma‘iyetlerinde ağa ile kā’im olmak üzere bir neferi girü kalmamak ve İsakçı’ya ve gayri mahallere mürûrlarına ruhsat virmeyerek cümlesini serî‘an ve âcilen han-ı müşârün-ileyh ma‘iyetlerine sevk ü tesbîl eyleyesin şöyleki; emr-i âlîşânıma adem-i itâ‘at ile gitmeyüp ihtifâ yâhûd ta‘allül ü inâd ider olur ise o makūleleri ahz ve tedîbât-ı lâyikalarını icrâ eyleyesin. Gayret-i dîn-i mübîn içün düşmeni mukābele cümleye farz-ı ayn iken bilâ-muhârebe vü mukātebe avdet idenler askerî zümresinden ma‘dûd olmayup dâreynde mu‘azzab olacakları zâhir olduğunu ve sabr u sebât üzere kā’im olanlar su‘adâdan olacakları “ve câhidû fî sebilli'llah velâ teferrukū” emr-i şerîfimden zâhir olmağla cümlesine gayret ve pend ü nasîhat iderek vehm ile perîşân olanları i‘âde ve mütenassıh olmayanları muhkem te’dîbine mübâderet ve ber-vech-i muharrer amel ü hareket eylemek bâbında.

Fî Evâ’il-i Ra Sene 1184

Hüküm: 842

Bu def‘a husûs-ı âtîye ocakdan mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) Çavuş ve Anadolu ve Rumili'den sefer-i hümâyûnuma azîmet iden serdârlar ve serdengeçdilerin arzusuyla gönüllü bayrağı küşâd idenler *zîde kadrühu*mâ hüküm ki:

Bu def‘a sefer-i hümâyûnuma azîmet içün Anadolu ve Rumili memleketlerinden serdâr ve serdengeçdilik arzusuyla gönüllü bayrağı küşâd ve şüdd-i merâhil iderek Babadağı Kasabası'ndan İsakçı'ya gelince etrâfda otlak olan mahallerde ayak süridikleri inhâ olunup ve bu eyyâmda memleketlerinden çıkmış sınûf-ı askeriyye yollarda hiç eğlenmeyüp bir an akdem ve bir sâ‘at akdem vezîrim Ağa Paşa ordusuna isâl ü tesyîrleri ehemm-i umûrdan olduğuna binâ’en asâkir-i merkūmenin ordu-yı müşârün-ileyhe sevk ü isâli içün sen ki çavuş-ı mûma-ileyhsin sürüci ta‘yîn olunmuşsundur. İmdi Babadağı ve havâlisi ve İsakçı'ya gelince etrâfda olan bayraklar ve cümle neferâtı bir an akdem Ordu-yı hümâyûnuma tesyîr ve tehyi’e kılınan açıklar ve kayıklar ile karşuya imrârlarına ihtimâm ü dikkat eyleyüp ser-mû kusûr u rehâvetden hazer ü mücânebet ve siz ki sâ’ir-i mûmâ-ileyh ber-vech-i muharrer olduklarınız mahallerden derhâl hareket ve bi’l-cümle neferâtınızla bir an akdem Ordu-yı hümâyûnuma vürûda müsâra‘at tehyi’e kılınan açıklar ve kayıklar ile karşu tarafa mürûra mübâderet eyleyüp bundan sonra betâ’et üzere hareketden ve neferâtdan birinin girü kalmasından her biriniz hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir Ra Sene 184

Hüküm: 843

Ağa Paşa’ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin, Moskovlu-i la‘înden gereği gibi ahz-ı intikām ile tedmîrleri matlûb ve muntazır olmakdan nâşî bi-avni'llahi te‘âlâ mahall-i muhârebeye bade'l-vusûl ve'l-intişâre ittifâk-ı ârâ ile tabur-ı a‘dâya hücûm ve yürüyüş olunmak muktazî ve müstahıkk olduğundan a‘dâ-yı dîn-i mübînden ahz-ı intikām içün yürüyüş eylemen müstahıkk oldukda teşvîk ü tergīb içün kā‘ide-i esfâr-ı sâbıkā üzere piyâdeden lüzûmu mikdâr dal-kılıç tahrîr olunması ruhsatını hâvî işbu emr-i şerîfim tarafına tesyîr olunmuşdur. İmdi bâ-avn-i hazret-i Bârî mahall-i ma‘rekeye vürûd ve Kırım Hanı cenâbları ve Boğdan ser-askeri Abdi Paşa ve Abaza Mehmed Paşa ve sâ’ir rü’esâ-yı asâkir ile bi’l-müşâvere ve bi'l-ittifâk tabur-ı a‘dâya yürüyüş lâzım ve müstahıkk oldukda mikdâr-ı kifâye piyâde dal-kılıç tahrîrine mübâderet ve emr-i gazâ vü cihâdda ihzâr-ı merzî ve gayret eyleyüp lüzûmundan ziyâde ve yâhûd kā‘ide-i esfar-ı sâbıkāya mugāyir dal-kılıç tahrîrinden ve ser-mû rehâvet ü kusûrdan tehâşî vü mücânebet eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i Ra Sene 184

Hüküm: 844

Eyâlet-i Adana sâbıkā yeniçeri ağası Mehmed Paşa'ya ebnâ-i sebîl ve hüccâc-ı müslimîn hudûdı dahilinde emînen ve sâlimen imrâr eylemek üzere tevcîh olunup me'mûriyeti içün emr-i şerîf yazılup mühimme defterine kayd olunmuşdur.

Fî Evâhir-i B. Sene 184

Hüküm: 844

Adana Beylerbeyisi Karslı-zâde Hasan *dâme ikbâluhu*ye hüküm ki:

İsmail ve havâlisinde bu def'a Kalcı'da küffâr ile mukābeleden avdet iden sınûf-ı asâkiri Hankışlası'nda Ağa Paşa ordusuna cümlesini irsâle ta'yîn olunmağla, imdi; sen ki mûmâ-ileyhsin İsmail ve havâlisine müteferrik olan ve bir tarafdan gelen süvârî ve piyâde askeri bir an tevakkuf itdirmeyüp ucâleten ve müsâra'aten Ağa Paşa ordusuna sevk ü tesyîre mübâderet "ve li'llahi'l-hamd ve'l-mennihi" ordu-yı müşarûn-ileyhde asâkir-i kesîre mevcûd olmağla cümlesi gayret idüp, müşârün-ileyhin ma'iyetine mülhak ü mülâkī olmağla sa'y ü dikkat ve gitmeyenlerin te'dib ve sâ'ir gayret iderek bir ferdin girüde kalmamasına ve cümlesinin ma'iyet-i müşârün-ileyhe isâllerine nisâr-ı tâb ü tâkat ve bu emr-i ehemmde ser-mû rehâvet ü kusûrdan ziyâde tehâşî vü mücânebet eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i Ra Sene 184

[s. 212]

Hüküm: 845

Bir sûreti

Akşehir mutasarrıfı mîr-i mîrândan (boşluk) *dâme ikbâlehu*ya (boşluk) Kalıkcı mukābelesinde küffâr ile muhârebe eylemeyüp avdet iden piyâde ve süvârî askerden Yenice karyesi ve etrâfına gelüp cem' olan asâkiri Hankışlası'nda kâ'im Vezîr Ağa Paşa ordusuna sevk ü tesyîr eylemeğe me'mûr olmağla vech-i muharrer üzere.

Hüküm: 846

İsmail Geçidi kadısına ve Radovişte a'yânından mîrî asker tahrîriyle Özi muhâfazasına me'mûr Binbaşı Mehmed dergâh-ı mu'allâm gediklülerinden mûmâ-ileyhima Özi'ye isâline mübâşir ta'yîn olunan Halil *zîde mecdühu*ya ve neferât-ı merkūm zâbitânı *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Binbaşı-i mûmâ-ileyhin bayrağı altında mevcûd askeri üzerlerine ta‘yîn olunan gedüklü-yi mûmâ-ileyh mübâşeretiyle İsmail Geçidine bade'l-vürûd binbaşı-i mûmâ-ileyh bundan akdemce sudûr iden emr-î âlîşânıma imtisâlen Özi Kal‘ası muhâfazasına azîmet Kamber ve Halil ve Canbaz Ali ve İvâz nam bölükbaşılar ile mûmâ-ileyhin alemdârı Ahmed nam şakī mevcûd olan askeri tahrîk ü igfâl birle Özi'ye gitmeziz, ahar mahalle giderüz deyü me’mûriyetlerinin hilâfı cevâba tasaddî eylediklerinin gerek mübâşirleri olan gedüklü ve gerek ağaları binbaşı-i mûmâ-ileyhimâ ile Ser-bölükbaşı Abdurrahman bendeleri mugāyir-i emr-i âlî hareket etmeyüp me’mûr olduğumuz serhadde gitmeğe muhtâc didikleri hasbiyle maru'z-zikr bölükbaşılar ile hevâdarları olan şakīler alât-ı harbile mûmâ-ileyhimi darb ü şedîd ile darb u cerh ve ağaları mûmâ-ileyhin eşyâsını yağma eylediklerinden mâ‘adâ mîrîlere olan otuz altışar guruş ve sâ’ir iktizâ iden avâ’idlerini tamâmen ahz u kabzını müş‘ir sened virmişler iken cebren ve kahren mûmâ-ileyhiden tekrâr iki bin beşyüz yetmiş beş guruş ahz idüp el-yevm asâkir-i merkūm Özi'ye gitmeziz deyü hilâf-ı emr-i âlî cevâblarında isrâr ile ol tarafda ikāmet üzere olduklarını sen ki İsmail Geçidi kadısı mûmâ-ileyh Sinan-zâde el Hac Hüseyin *zîde fazlihu*sun Ordu-yı hümâyûnuma sen arz ve gedüklü-i mûmâ-ileyh ile İsmail mütevellîsi vekîli Mahmud *zîde mecdühu* dahi tahrîrâtlarıyla inhâ itmeleriyle ile mîrî asker tertîbi tahrîrinden maksûd-ı muktezî olan mahallerde me’mûr kılınmak içün müretteb olmağla bu makūle mela‘nete cesâret ile mahall-i me’mûrları olan Özi'ye gitmeziz deyü ağaların olan binbaşı ve mübâşirleri ve zâbitleri mûmâ-ileyhime ta‘addî eylemeleri izhâr-ı şekāvet ve mefsedet olduğuna binâ’en şer‘an ve kānûnen mücâzât-ı lâyıkalarını icrâsı iktizâ itmekle bundan sonra gitmekden tereddüd ve yâhûd zâbitlerine adem-i itâ‘at ve ta‘addî iden içlerinde her kim ise muhkem tenbîh ve tergīb birle cümlesini sevk ü tesbîl ve Özi'ye îsâl ve muhâlefet idenlerden kangı belde ve karyede sâkin ve tahrîr olundukları ma‘lûm ve mukayyed olmağla bir ferdi afv olunmayup mücâzât-ı meşrû‘aları tertîb ve icrâ kılınacağını cümlesine gereği gibi ifâde vü tefhîm eyleyüp eğer itâ‘at-i emr-i âlî etmezler ise cezâları tertîbini Ordu-yı hümâyûnuma arz ü i‘lâma mübâderet eyleyüp ser-mû kusûr u rehâvetden tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i Ra Sene 1184.

Hüküm: 847

İsmaîl Geçidi kadısı Mevlânâ el-Hac Hüseyin *zîde fazlihu*ya ve medine-i İsmail'de kā’im-makām-ı mütevellî olan Mahmud ve yeniçeri serdârı ve sâ’ir zâbitân *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin bu def‘a tarâfından Ordu-yı hümâyûnuma vârid olan arzında eyâlet-i Özi zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârı Tolcı yakasından İsmail tarafına mürûr ve bazıları me’mûr oldukları mahalle azîmet ve bazıları Özi Kal‘asına gitmekden imtinâ‘ idenler bir sâ‘at mukaddem Özi tarâfına sevk ü tesyîr ve muhâlefet idenlerin nân-pârelerini ahara tevcîh ve kendülerinin haklarından gelinmek içün ism ü resmleriyle arz u i‘lâma mübâderet olunmak bâbında bundan akdem şeref-rîz-i sudûr iden emr-i âlîşânım [üzre] mübâşir ta‘yîn [olunan] çukadâr-ı sadr-ı âzamî Ali *zîde kadrühu* yedine medine-i mezbûre mahkemesine vusûl ve bade’l-tescîl cümle muvâcehesinde kırâ’et olundukda sem‘an ve tâaten merâsimini bade’l-edâ hâlâ Vize Sancağı alaybeyisi bayrağı altında mevcûd mütedeyyin kimesneler ile huzûru şer‘de sâbıkā livâ-i mezbûr alaybeyisi Ahmed ve alemdârı Çorlulu diğer Ahmed ve refîki Akbıyıkoğlu diğer Ahmed dimekle meşhûr kimesneler yirmi günden mütecâviz İsmail kasabasında ikāmet idüp me’mûr oldukları Özi Kal‘asına gitmek üzere beher yevm kendülere tenbîh olundukda kendüleri adem-i itâ‘at birle hareket eylediklerinden mâ‘adâ sâ’ir bayraklar altında olan zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârı kal‘a-yı merkūmeye gitmemek üzere iğfal ü tahrik ile men‘ ü def‘lerine mübâderet etmeleriyle üç nefer muhrik-i mezbûrûnun nân-pâreleri âhara tevcîh ve cezâ-i maylikaları icrâ olunmasını istirhâm eyledikleri tahrîr ve istid‘â olunduğu ecilden i‘lâmı mûcebince mahall-i me’mûrlarına bilâ-tehir azîmet-i tereddüd ile bundan sonra muhâlefet ider ise üç nefer müfsidlerin ibreten li'l-gayr cezâ-yı maylikaları icrâ olunup üzerlerinde olan tîmârları müstahıkka ve azîmet idenlere arz olunmak fermânım olmağın, İmdi; siz ki mevlânâ ve sâ’ir-i mûmâ-ileyhimsiz, ber-minvâl-i muharrer mahall-i me’mûrlarına bilâ-tehîr azîmetde tereddüd ile bundan sonra muhâlefet iderler ise üç nefer müfsidlerin ibreten li'l-gayr cezâ-yı maylikaları icrâ ve üzerlerinde olan tîmârları müstahıkka ve azîmet idenlere arz u i‘lâm olunup hilâfından be-gāyet hazer ü mücânebet olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Ra Sene 1184.

Hüküm: 848

Bender ser-askeri Rakka Vâlîsi Vezîr Mehmed Paşa'ya ve ma‘iyet-i müşârün-ileyhin Bender’de kā’im Diyarbekir Vâlîsi Mehmed Emîn Paşa'ya ve Bender muhâfızı ve Kengiri mutasarrıfı (boşluk) Paşa’ya ve kadısına ve Bender ordusunda yeniçeri zâbiti olan Ağa *zîde mecdühu*ya ve serdârına ve kal‘a-yı merkūmede ve ordusunda cebeci ve topcı ve arabacıbaşı vekîlleri *zîde mecdühu*ma dizdâr ve sağ ve sol kol ağalarına ve müftî ve ulemâ ve sülehâ *zîde uluvvuhu*ma ve askeri ihtiyârları *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Ordu-yı hümâyûn-ı nusret-makrûnumla serdâr-ı ekrem ve vekîl-i mutlakım Vezîr Halîl Paşa evâsıt-ı Muharremde İsakçı'ya vusûlünden sonra Anadolu ve Rûmili câniblerinden sefer-i hümâyûnuma me'mûr sınûf-ı asker dahi mah-ı Saferde vürûda başlayup bu sene-i mübârekede Tuna nehri İsakçı'dan İsmail'e ve Kartal'a dek mânend-i deryâ cûşân u tugyân itmekle cisrden asker imrârın mümkini olmamağla mevcûd olan üstü açıklar ve kayıklar ile gelen asker bir taraftan karşuya imrâr ve Kırım Hanı cenâbları ve ma'iyetlerine me'mûr Abaza Mehmed Paşa ve Dağıstânî Ali *zîde mecdühu* Hantepesi'ne nuzûl ve Boğdan tarafına me'mûra kemâl-i gayret üzere on beş günden mütecâviz birden karşusunda olan mehâzîl-i müşrikîn Moskovlu la'în ile top ve humbara cenge mübâşeret üzere iken Moskovlu-i la'înin Leh derûnında olan serdâr-ı murdârı ve Eflak tarâfında Bükreş'de ve Fokşan'da ve Boğdan ve Yaş tarâfında olan asâkir-i nuhûset-me'âsiri Hantepesi'ne vürûd üzere olanları mer'i oldukları Benderli han-ı müşârün-ileyh cenâhları tarâfına piyâde ve süvâri asâkir imrârından başka Rûmili vâlîsi ve İbrail muhâfızı vezîrim Abdi Paşa dahi otuz bin mikdârı süvâri ve piyâde ile han-ı müşârün-ileyhe mülhak olup ve Ordu-yı hümâyûnumda müctemi' olan dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ve cebeci ve topcu ve arabacı ortaları ve zâbitleri ve dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ağası vezîrim Mehmed Paşa gurre-i rebiü'l-evvelden berü Kartal Sahrası'na kayıklar ile imrâra sa'y u mübâderet ve mâh-ı mezbûrun yirmi ikinci isneyn günü dahi bi'l-cümle dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ve sâ'ir ortalar ve ma'iyetine ta'yîn olunan süvâriyân ile Kartal'dan hareket ve Hankışlası menziline mâh-ı merkūmun yirmi dördüncü cıharşanbe günü vâsıl olup ve Kırım hanı cenâbları ma'iyetlerinde olan Abdi Paşa [ve] Abaza Mehmed Paşa ve Dagıstânî Ali *dâme mecdühu* ile Kalcı'ya karîb nam mahalde küffâr-ı hâk-sârın tabur-ı makhûrına mukābil ve cerhâsında Zoriç nâm generali girift ve esir ve ba'dehu mâh-ı mezbûrun yirmi üçüncü isneyn günü cerhaleşüp asker-i nuhûset-eserini tabur-ı makhûrına dek sürüp asâkire sâlimen avdet eylediklerinin **[s. 213]** haberleri Ordu-yı hümâyûnuma vâsıl olup ve dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ve cebeci ve topcuları ve sâ'ir süvâri ile vezîrim Ağa Paşa dahi cum'a günü seherî han-ı müşarun-ileyh cenâblarına mülhak olmak üzere iken mâh-ı merkūmun yirmi dördüncü ceharşenbe gicesi sâ'at beş buçukda küffâr-ı hâk-sâr metrisden ale'l-gafle hücûmdan gayret ü sebâtı olmayan ba'zı asker metrisden firâr ve perişân olmalarıyla ve sâ'ir askere dahi dehşet virüp avdet eylediklerini han-ı müşarûn-ileyh cenâbları Ordu-yı hümâyûnuma arz u i'lâm etmeleriyle müşârün-ileyh cenâbları mukaddem ve mu'ahhar kemâl-i gayret ve celâdet ile hâb u râhatı terk ve muhârebede kıyâm ve askerin taltîflerine dikkat ü ihtimâmdan kusûr lâkin vehm ü havf ile ve Hankışlası tarâfından vezîrim Ağa Paşa ordusuna cümle askerden başka ve İsmail ve

Kartal'a gelenler dahi ordu-yı müşârün-ileyhe sevk ü tesyîr olduğu ve İsakçı'dan sancağ-ı şerîfe ma‘iyetlerinde mevcûd cunûd-ı gayret-nümûd ile sadr-ı âzam ve efham dahi avn-ı inâyet-i Rab ile Kartal Sahrası’na mürûra mübâşeret eyledikleri “ve li’llahi'l-hamd ve'l-mennihi” Ağa Paşa ordusundan altmış yetmiş binden mütecâviz cunûd-ı zafer-mev‘ûd ve top ve cebehâne mevcûd olmağla cenâb-ı Hüdâ-yı vâhibü’l-âmâle tevekkül-i ve mu‘cizât-ı bâhiretü’l-berekât fahr-i kâi’nâta tevessül “ve men nasru illa min indi’llah” niyâzıyla adû-yı dîn-i mübîn tabur-ı makhûrı üzerine teveccüh olacağı ma‘lûmunuz oldukda siz ki vezîr-i müşârün-ileyhimâ ve yeniçeri zâbiti ağa ve sâ’ir zâbitânı ve rü’esâ ve askeri kullarımız avn-ı Hakk ile cerîyü'l-kalb olup kal‘a-i Bender ve havâlisine küffâr-ı hâk-sârın asker-i nuhûset-eseri ve katanası var ise katl u tedmîrlerine ve muhâfaza ve muhârese-i belde ve etrâfa bezl-i tâb u kudret ve “kâne hakkan aleynâ nasrü'l-mümînûn” va‘d-i kerîmini tedebbür ve dergâh-ı kadıü'l-hâcâtdan niyâz ve teferrü‘ ile bir vechile gayret ve himmetinizde girü fütûr getürmeyüp merdâne ve gayyûrâne sâbit kadem olup a‘dâ-i bed-nihâd-ı dûzah-karârın işâ‘a eylediği erâcif ve hîlelerine havâle sem‘-i i‘tibâr eylemeyüp “inyekun minkün mictün sâbiretün yağlibü mi’eteyni ve inyekûn minküm elfün sâbiretün yağlibû elfeyni bi izni'llahi vallahü maassabiri” emr-i hazreti celîle tefekkūr ile sabr u sebât u gayret ve birbirinize takviyet ile merdâne ve gayyûrâne hareket eyleyesiniz, du‘â-yı hayr-ı padişâhânem cümleniz haklarında ma‘tûf u şâyân olup bir tarafdan gerek asker ve gerek zahîre ve gerek tesyîri emrinden dahi sadr-ı a‘zam tarafından ihtimâm-ı tâmm olduğu ma‘lûmunuz oldukda göreyim sizi gayret-i dîn-i mübîn ve rızâ-yı hümâyûn-ı sa‘âdet-karînim içün kemâl-i diyânet ve şecâ‘at ü salâbet ile kaviyü'l-kalb olup düşmen-i dîn-i hazelân-karînin işâ‘e-i ekâzib ü hîlelerine havâle sem‘-i i‘tibâr eylemeyüp ve leyl ü nehâr muhâfaza-i kal‘a ve etrâfına sa‘y u dikkat ve hâb u râhatı terk idüp ve sen ki ser-asker-i mûmâ-ileyhsin âkılâne ve gayyûrâne hareket-i düşmen-i dînin zuhûr idecek mahallerine mu‘temedün aleyh karagollar koyup gāfil oturmayup etrâfa ve havâle-i çeşm-i intibâh ve basîret üzere râhatı terk ve müdâfa‘a-i düşmene ve hıfz-ı kal‘a ve etrâfa leylen ve nehâran sarf-ı makderet ve'l-hâsıl cümlenizden dîn-i mübîn içün gayret ve sabr u sebât matlûb olmağla ana göre amel ü hareket olunmak bâbında.

Fî Evâhir Ra Sene 184.

Hüküm: 849

Adana beylerbeyisine ve Kartal'da zâbit olan Turnaçıbaşı (boşluk) *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Falcı mukābilinde küffâr ile muhârebeden İsmail ve Kartal ve Yenice karyesi tarâfına avdet iden eyâlet-i Rûmili neferâtlarıyla Selanik Geçidi askeri olmalarıyla çadır ve ba‘zı malzeme tedârük idelim deyü İsakçı tarafına mürûr istid‘âsında oldukları mesmû‘u olup lâkin dergâh-ı mu‘allâm yeniçeri ağası vezîrim Ağa Paşa bi'l-cümle yeniçeri ve cebeci ve topcu ortalarıyla ve ma‘iyetinde olan Hasan Çavuşoğlu ve sâ’ir süvâri askeri ile küffâr-ı dûzah-karâr üzerine azîmet üzere olmağla Kartal'a ve İsmail tarafına avdet iden askerin bir neferinin ferdlerine ruhsat virilmeyüp Kartal tarafına cümlesinin iktizâ iden ta‘yînâtları i‘tâsı tenbîh ve İsmail tarafında olanları dahi Akşehir mutasarrıfı zâbitleri ma‘rifetiyle senin yanına tesyîr itmek üzere me’mûr kılınmağla, imdi; asker-i mezbûrun muhârebede mecrûh olanları cerrâhlar tîmâr eylemek üzere kalup mâ‘adâsını sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, oldukları mahalden ucâleten Ağa Paşa ordusuna sevk ü tesyîr ve isâl eylesin. Şöyle ki; içlerinden seninle ma‘iyet-i müşarün-ileyhe azîmet ve kusûr ve tereddüd ve firâr iden olursa bilâ-tehîr mücâzât-ı lâyıkaları icrâ kılınacağı muhakkak olduğundan gayri zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârdan olanların ve sâ’ir dirlik ashâbının ze‘âmet ve tîmâr ve dirlikleri üzerinden ref‘ olunacağı gûş-i hûşlarına ilkā bir ferdi girü kalmamak üzere cümlesini ucâleten alup ordu-yı müşârün-ileyhe irişdirmeğe gayret ve dîn-i mübîn içün Moskovlu-i la‘înden ahz-ı intikām eylemeğe bi'l-ittifâk bezl-i tâb u tâkat eyleyüp ve bu emr-i mühimm ve müsta‘cilde ser-mû tecvîz-i kusûr ü rehâvetden ve bir ferdin İsakçı’ya mürûrundan ziyâde tehâşî vü mücânebet eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i Ra Sene 184.

Hüküm: 850

Bir sûreti

Akşehir mutasarrıfına Yenice karyesi Kartal Sahrası’na avdet iden gerek tîmârlu ve zu‘amâ ve serdengeçdi ve sâ’ir her kim ise cümlesini Ağa Paşa ordusuna isâle Adana beylerbeyisi ta‘yîn olunmağla ber-vech-i muharrer avdet idenlerden İsmail Kasabası'na ve etrâfına varanları Kartal tarafına Paşa-yı mûmâ-ileyhe sevk ü tesyîre me’mûr kılınmağla, imdi; İsmail ve etrâfına varanları zâbitleri ile bi'l-ittifâk ikdâm ü ihtimâm idenlerin bir an akdem paşa-yı mûmâ-ileyh tarafına tesyîre dikkat ve bir neferi girü kalır ise nân-pareleri ref‘ ve ibreten li'l-gayr mücâzât-ı lâyıkaları icrâ kılınacağını tefhîm ile tenfîz-i emr me’mûruna bezl-i tâb u tâkat eyleyesiz deyü iktizâ üzere tenbîh ü te’kîdâtı müştemil.

Hüküm: 851

Mîr-i mîrândan İlbasan mutasarrıfı (boşluk) *dâmet me'âliyehu*ya ve yeniçeri zâbitânına hüküm ki:

Ordu-yı hümâyûn-ı nusret-makrûnumla sadr-ı âzam ve vekîl-i mutlak-ı gayret-şiyemim Kartal Sahrası'na kendü Moskovlu üzerine azîmet üzere olmağla Rûmili taraflarından vürûd iden henüz Babadağı kasabasında ve etrâf-ı kurâsında meks üzere olan sınûf-ı askerden her kim var ise bir an akdem Ordu-yı hümâyûnuma sevk ü tesbîl olunmak emrine ale'd-devâm mübâderet içün Babadağı kurbunda cisr üzerinden hıyâmını nasb ve kıyâm ve ale'd-devâm sevk-i asâkire dikkat ü ihtimâm eylemeğe sa'y u gayret ve ba'zı sınûfu'l-kalb ve âr u gayretden â'rî çıbân olanları ordudan ve Tolcı ve gayri mahallerden firâr ve girüye avdet idenleri ve yedlerinde mürûr fermânı olmayanları dahi derhâl girü Ordu-yı hümâyûnuma sevk ü tesbîl ve inâd u muhâlefet iden olur ise bilâ-emân mücâzât-ı meşrû'a ve lâyıkalarını icrâya sen me'mûr ve ta'yîn kılınmanla imdi; sen ki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin, Ordu-yı hümâyûnumdan kapun halkı ve askerinle hareket ve Babadağı'ndan cisr üzerine hıyâmını nasb ve kıyâm ve yeniçeri zâbiti mûmâ-ileyh ile bu husûsa dikkat-i azîm iderek ber-vech-i muharrer Babadağı kasabasında ve etrâf kurâsında meks üzere olan sınûf-ı askerin kim olur ise bir an akdem sevk ü tesyîre ve Tolcı ve Ordu-yı hümâyûnumdan ve gayri mahallerden firâr ve girüye avdet idenleri ve yedlerinde mürûr emri olmayanları derhâl girü Ordu-yı hümâyûnuma sevk ü tesyîr ve inâd u muhâlefet ider olur ise bilâ-emân mücâzât-ı meşrû'aları icrâya dikkat ve hilâfından gāyetü'l-gāye hazer ü mücânebet eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i Ra 184

[s. 214]

Hüküm: 852

Adana beylerbeyisi olup Kartal ve etrâfına mevcûd eyâleti askeri ve mîri piyâde ve süvâri ve sâ'ir sınûf-ı askeriyeyi serî'an ve âcilen Ağa Paşa ma'iyyetine sevk ü tesyîre me'mûr Karslı-zâde Paşa'ya ve asâkir-i merkūme ihtiyârlarına hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin sınûf-ı askeriyeden olup mukaddemce muhârebeden avdet idenleri vezîr-i müşârün-ileyh ordusuna bayrakları altına sevk ü tesyîre me'mûr kılınmakla bu vakte dek cümlesinin ordu-yı müşârün-ileyhe sevk ü tesbîlleri ve vusûlleri melhûz iken henüz nısfından ziyâdesi sahralarda müteferrik olduğu müşâhede olunup "ve lillahi'l-hamd ve'l-mennihi" Vezîr Ağa Paşa ordusuna bi'l-cümle dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ve cebeci ve topcu ve top arabacı ortalarına elli binden mütecâviz güzîde vü müntahab piyâde bahâdırlar ile yirmi binden mütecâviz süvâri

bahâdırları top ve mühimmât ve zehâîriniz ile mevcûd ve gayret ü şecâ‘at ile adû-yı dîn-i mübîn üzerine sell-i suyûf-ı gayret üzere oldukları iş‘âr olunmağla dîn-i mübîn gayreti ve tahtında rızâ-yı şâhânem içün bir ferd girü kalmayup “Uktülûhüm haysü sekiftümûlühüm” ayet-i kerîmesi üzere düşmen-i dîn üzerine azîmet cümleye farz-ı ayn olmağla cümleniz kaviyü'l-kalb olup hazret-i veliyü'l-ni‘metden isti‘ânet ile herhâl olduğunuz mahalden hareket ve Paşa-yı mûmâ-ileyh ile ordu-yı müşârün-ileyh bir sâ‘at akdem vusûle müsâra‘at ve bade'l-vusûl kat‘an düşmenden vehm eylemeyüp dîni İslâm-ı alî öteden berü mansûr ü muzaffer olagelmeğle katl u kam‘-ı düşmen-i dîne gayret ve sabr u sebât ve salâbet hareket eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i Ra Sene 184.

Hüküm: 853

Vezîr Ağa Paşa'ya hüküm ki:

Kalcı mukābilinde küffârın taburuna mukābil olan han cenâbı ve vezîrim Abdi Paşa asâkir-i mansûrem ile muhârebede kıyâm üzere iken mâh-ı rebiü'l-evvelin yirmi dördüncü cehârşenbe gicesi sâ‘at beş iken küffâr-ı hâk-sâr ale'l-gāfile metrisden hücûmda asker-i İslâma vehm u havf ârız ve etrâfına müteferrık olduklarını ve han-ı müşârün-ileyh hâlâ küffâra mukābil olup ve sen ki müşârün-ileyhsin; bi'l-cümle Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ve topcı ve cebeci ortaları Hankışlası nâm mahalden küffâr üzerine azîmet üzere gayretde olmağla vezîr-i müşârün-ileyh Abdi Paşa ve Abaza Mehmed Paşa ve sâ’ir küffâra mukābil binbaşılar ve rü’esâ-i asâkir ve zâbitân cümleyi adû-yı dîn-i mübîn Moskovlu-i la‘înden ahz-ı intikām içün “mâhâzâ fî-sebili'llah velâ tuferrukū” emr-i şerîfini imtisâl ile her ne mahalde ise cümlesi yanına cem‘ ve bi’l-ittifâk düşmen-i dînin üzerine hücûm ve katl ü tedmîrlerine sa‘y ve bezl-i tâb u kudret eylemeleri içün müşârün-ileyhimâ ve sâi’re başka başka emr-i şerîfim ile tenbîh ü te’kîd olunmağla imdi; vezîr-i müşârün-ileyhimâ ve binbaşılar cümle asker bir yire cem‘ ve ittihâd ve münâsib olan mahalde metrisler alup gāfil varmayup sabr u sebât ile düşmen-i dînden ahz u intikām ve Adana’dan berü Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri muhârebelerde sebât ve sabır ile nice fütûhat-ı celîle ve du‘â-yı hayr-ı şâhâneye mazhar ve cenâb-ı hazret i Hakk'a tevekkül ve mu‘cizât-ı bâhiretü'l-berekât-ı fahrü'l-kâ’inâta tevessül ile gayret ve düşmen-i dîne karşu muhârebe ve mukābelede sabr u sebât ile bezl-i meks idenler dâreynde sa‘îd olmalarıyla göreyim sizi gayret-i dîn-i mübîn ve rızâ-yı hümâyûn içün düşmen-i dînden ne vechile ahz-ı intikām idersiz ve zâhîre ve cebehâneniz pey-der-pey gönderilmekde ihtimâm olunduğu ve İsakçı’da mevcûd bakiyye-i asker-i zafer-mev‘ûd ile sadr-ı âzam ve vekil-i

mutlakım dahi azîmet üzere olmağla birbirinizle ve han cenâbları ve Ağa Paşa ile haberleşerek bir yire cem‘ olup metânet ve sabr u sebât ile karâr ve düşmen-i dînden ahz u intikāma teşmîr-i sâ‘id-i gayret ü ihtimâm eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i Ra Sene 184

Hüküm: 854

Bir sûreti

Rûmili vâlîsi Vezîr Abdi Paşa'ya ve küffâra mukābil binbaşılar ve sâ’ir zâbitân ve rü’esâ-yı askere (boşluk) ber-vech-i muharrer adû-yı dînden ahz-ı intikām içün her ne mahalde iseler Ağa Paşa ordusuna cümle ve cümlesi gayret ve ittifâk ve han-ı müşârün-ileyh cenâblarıyla ittihâd iderek düşmen-i dîn ile üzerine hücûm ve katl ü tedmîrlerine sa‘y u ihtimâm eylemeleriyçün.

Hüküm: 855

Bir sûreti

Abaza Mehmed Paşa'ya ve küffâra mukābil binbaşılar vesâ’ir zâbit ve rüe’sâ-yı askere (boşluk) ber-vech-i muharrer Abdi Paşa'ya yazıldığı üzere.

Hüküm: 856

Bir sûreti

İsmail kadısına ve yeniçeri zâbitine (boşluk) Kalcı mukābelesinde küffâr ile muhârebeden avdet ve firâr iden yeniçeri ve sâ’ir tavâ’if-i askeriyenin piyâde ve süvârisinden her kim olur ise olsun İsmail ve etrâfından karşu tarafa ve ahar mahalle mürûrlarına ruhsat göstermeyüp alâ-eyyi-hâl gelenleri izleri üzere girüye i‘âde ve müşârün-ileyh Ağa Paşa ordusuna serî’an irsâl ü isâllerine ihtimâm eylemeniz içün.

Hüküm: 857

Bir sûreti

Kili kadısına ve yeniçeri zâbiti (boşluk) ber-vech-i muharrer İsmail tarafına yazıldığı üzere.

[s. 215]

Hüküm: 858

Sâbıkā Avlonya ve Delvine sancaklarına mutasarrıf Hacı Paşa-zâde Mehmed *dâme ikbâluhu*ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, Adana’dan beri me’mûr olduğun hıdemât-ı hümâyûnumda sadâkat ve istikāmetin ma‘lûm olup ve el-hâletü hâzihi livâ-i mezbûr mutasarrıfdan hâlî olup Delvine sancağı etrâfı Arnavid usâtı ile memlû olduğundan muhâfaza vü muhâresesi lâzime-i hâlden olduğuna binâ’en bu esnâda livâ-i mezbûrun muhâfazası emrine birinin me’mûriyetinden lâbüd olup ve sen husûs-ı mezbûrun

uhdesinden gelmekle sâhib-i liyâkat ve iktidâr olmakdan nâşî livâ-i mezbûrı mazarrat-ı eşkıya vü haram-zâdeden muhâfaza ve ahâlî vü sekenesinin emîn ve istirâhatlarına mezîd-i sarf u makderet idüp bu bahâne ile livâ-i mezbûr mutasarrıflarına inâd ve râci ‘ olan Vardar’a ve Tayaran’a müdâhale ve ta‘arruzdan mücânebet eylemek şartıyla livâ-i mezbûrun muhâfazası emrine me’mûriyetine müş‘ir işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, bulunduğun mahalden hareket ve varup livâ-i mezbûrı mazarrat-ı eşkıyâ vü haram-zâdeden gereği gibi muhâfaza vü muhâreseye ihtimâm u dikkat iderek me’mûr olduğun muhâfaza emrine bezl u sa‘y-ı makderet ve lâkin bu bahâne ile livâ-i mezbûr mutasarrıflarına inâd ve râci‘ olan Vardar’a ve Tayaran’a müdâhale ve ta‘arruzdan ve ahâlî-yi fukarâya hilâf-ı şer‘-i şerîf cevr ü zulm ü ta‘addîden mücânebet iderek ancak livâ-i mezbûrun muhâfazasına teşmîr-î sâk-ı gayret eyleyüp Ordu-yı hümâyûnuma mugāyir mikdârdan vaz‘ u hareketden gāyetü'l-gāye ihtirâz ü ictinâb eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ra Sene 184.

Hüküm: 859

Mîr-i mîrânların İlbasan sancağı mutasarrıfı olup Babadağı civârında vâkı‘ cisirden ikāmete me’mûr Süleyman Paşa *dâmet me‘âliyehu*ya ve İsakçı'dan Prevâdi’ye varınca yol üzerinde vâkı‘ kazâ ve havâlininin kuzât ve nüvâb ve serdârlar ve sâ’ir zâbitân ve â‘yânına hüküm ki:

Düşmen-i dîn-i felâket-rehîn Hantepesi’nden berü meydân-ı ma‘rekeye gelüp metrisler alup amâde ve Boğdan ser-askeri ve Ağa Paşa ma‘iyetlerinde olan süvâri ve piyâde bahâdırân-ı İslâm ile ve han-ı vâlâ-şân cenâbı dahi mikdâr-ı vâfî güzîde ve mümtâz Tatar alâ-şikâr ile düşmene karîb mahalden müheyyâ ve sadr-ı âzam kaviyü'l-himem ve serdâr-ı ekrem ve efhem-i sadâkat ilmim dahi fîmâ-bâ‘d kat‘an tevakkuf u ârâm etmeyüp düşmen-i mekkâr kemâl-i ucb u gurûr ile böyle meydan-ı kâr-zâra gelüp amâde olmuşın. Ale'l-ittifâk üzerine hücûm ve dil-hâh üzere ahz-ı intikām ve sâr-ı sebt sâdakasıyla Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd asker-i İslâmı yanına alup âzim olacağı işbu vakt-i fursat güzerân etmeksizin yol üzerinde ve yemîn ve yesârda kasabât ve kurâ ve çayırlarda at çayırılmak içün meks ve yâhûd te’ennî birle azîmet iden süvâri ve piyâde askerin mecmû‘ ale'l-acele Ordu-yı hümâyûnuma irsâl ü isâl olunmak cümlenizden matlûb-ı hümâyûnum olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve müsâra‘aten sizlere irsâl olunmuşdur. İmdi; keyfiyet-i hâl bu vechile her birinizin ma‘lûmları oldukda Ordu-yı hümâyûnuma âzimen vilâyetlerinden çıkup şimdiye dek gelüp irişmeyüp atların çayırlatmak içün taht-ı hükümet

ve kazânızdan vâkı‘ kasabât ve kurâda ve çayır mahallerinde meks idenleri ve yâhûd ucâleten gelmeyüp te’ennî ve betâ’et üzere olanları süvâri ve piyâde sınûf-ı asâkirin kangı sınıfından ve ne mahallin askeri ve ne mikdâr iseler bir dürlü müsâ‘ade ve ağmâz ve bu emr-i mühimm ve isti‘câlden ser-mû rehâvet ü ihmâl olunmayup bi'l-ittifâk ikdâm ve ihtimâm iderek ber-vech-i ta‘cîl ordu-yı zafer-bû-yı hümâyûnuma isâllerine sarf-ı mâ-hasal-ı miknet ve kudret ve emr-i hümâyûnuma muhâlefet idenleri olur ise bu tarafa vürûdâtda adem-i itâ‘atlerine binâ’en mücâzât-ı lâyıkaları icrâsı içün derhâl girüde kalanları ism ü resimleriyle tahrir ve i‘lâm-ı müsâra‘at eyleyüp, şözle ki; sizlerden bu husûsa ehemmiyet-i batâ’et ve kusûrları mesmû‘ olur ise sizin dahi hakkınızdan geleceğinden kat‘an senin itmiyerek ana göre ziyâde ikdâm ve cedd-i mâlâ kelâm eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i Ra Sene 184

Hüküm: 860

Akşehir mutasarrıfına ve İsmail kadısına ve zâbitân ve â‘yânı ve ahâlîsinin söz sâhiblerine hüküm ki:

Bu def‘a gönderilen i‘lâmda küffâr-ı hâk-sârın birûn sâhilinde asker-i İslâm ile muhârebe üzere olduğunuzdan havf u vehme teb‘iyyet ile ahâlî-i İsmail’den bazıları ıyâl ü evlâdlarını berü tarafa imrâr ve mâ‘adâsı dahi nakl-i ıyâl-i evlâd gāi’lesinde oldukları Tayak? Köprüsü nâm mahalde lâcilü’l-muhâfaza bir mikdâr asker ikāmet eylediği halde kendülere emniyet hâsıl olmayacağı i‘lâm-ı mezkûreden bazıların takrîr ve ihbârlarından ma‘lûm olup Kırım hanı cenâbı mai‘yetlerinde olan Tatar askeriyle maru'z-zikr Tayak? Köprüsü câniblerinde mevcûd ve Ağa Paşa dahi bi'l-cümle dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri yetmiş binden mütecâviz asker-i İslâm ile küffâr-ı hâk-sârın taburuna karşu kemâl-i salâbet ü gayret birle kā’imler olduğundan mâ‘adâ sadr-ı âzam ve serdâr-ı ekrem dahi başka asâkir ile İsakçı’dan geçüp küffârın tabur-ı makhûrı üzerine azîmet üzere iken ahâlî-i İsmail cevânib ve etrâfını tecessüs ve mülâhaza itmelerin bu gûne vehm u havfa düşüp kasabadan ıyâl ü sekāli nakl istid‘âsında olanları diyânete münâfî bir emr-i re’y olmakdan nâşî berü cânibe geçmiş olanlar her kimler ise i‘âde ve kayıklara vaz‘ ve İsmail'e nakilleriçün hâlâ İlbasan mutasarrıfı olup Babadağı civârında cisrde ikāmete me’mûr Süleyman Paşa *dâmet me‘âliyehu*ya mahsûs emr-i şerîfimle me’mûr olmağla, imdi; keyfiyet-i ma‘lûmun oldukda ahâlî-i kasaba ve kurâdan bir ferdin ıyâl ü evlâdlarını berü tarafa nakl eylemelerine bir tarîkle ruhsat ü cevâz gösterilmeyüp ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin ahz ve i‘âde eylediklerini dahi kemâ-fi'l-evvel menzil ve meskenlerinde îvâ

vü iskân ve birbirinize metânet ve gayret virerek kasaba etrâfının muhâfazasına dikkat ve bundan sonra bilâ-muceb bu makūle havf u vehm ile diyânete münâfî tavr u hareketi zuhûr idenlerin bi'l-ittifâk tahzîr ve tedîblerine mübâderet eyleyüp mugāyir-i emr-i hümâyûnum bu maddede ser-mû ihmâl ü kusûrdan be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i Ra Sene 184

Hüküm: 861

Bir sûreti

İlbasan Sancağı mutasarrıfı olup Babadağı civârında vâkı' cisrde ikāmete me'mûr Süleyman Paşa'ya (boşluk) cisr-i mezbûrda kethüdâsını bıragup kendüsü Tolcı ve etrâfına gelüp İsmail Kasabası ve kurâsından evleriyle geçenler her kimler ise alâ-eyyi-hâl Tolcı'dan kayıklara vaz' ve İsmail'e irsâle ihtimâm ve bu maddeden rehâvetden ittikā-i tâmm eyleyesün deyü.

[s. 216]

Hüküm: 862

Dergâh-ı âlî yeniçerileri ağası olan vezîrim Mehmed Paşa 'ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşarün ileyhsin vüzerâ-yı izâmımın beyninde şecî' ü nâmdâr ve bu ana dek bulunduğun hıdemât-ı seniyye-yi şâhânemde gayret ü hamiyet ile mücerribü'l-etvâr olduğun hasebiyle işbu sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnumda dahi ocağ-ı âmireme neferâtının tanzîm ve tesviye-i umûrları ve hıdemât-ı dîn-i Devlet-i aliyye'mde baş ve canların fedâ iderek sa'y-ı nâ-mahsûr eylemeleri tedâbirine ri'âyet ve kemâl-i sa'y u gayret birle izhâr-ı asâr-ı merdânegî ve celâdet ideceğin me'mûl-ı tâb-ı mekârim-i neb'-i hüsrevânem olmakdan nâşî dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağalığına intihâb olunduğun ma'lûmun olup ve bu esnâda ve bundan mukaddemce akd olunan encümen-i meşveretde savâb-dîde-i ashâb-ı ârâ olduğu üzere senin ucâleten bi'l-cümle dilâverân-ı Bektâşiyân ve topcı ve top arabacı ve cebeciyân ocakları ağavât ve zâbitân ve neferâtları ve karşu tarafa ubûr itdirilen mîri binbaşılarıyla han-ı vâlâ-şân cenâblarının ma'iyetlerinde bulunan asker ile düşmene mukābil oldukları mahalle vusûlün el-hâletü hâzihi a'zam-ı umûr-ı saltanat-ı seniyyemden ve bi-mennihi te'âlâ serdâr-ı ekrem-i celâdet-güster ve vezîr-i a'zam-ı sadâkat-eserin dahi karîben hareket ve seni ta'kīb ile adû-yı

dînin üzerine azîmet eylemesi muhakkak ve mukarrer olup ancak vezîr-i a‘zam-ı müşârün-ileyh varınca yeniçeri ve sâ’ir sınûf-ı askeriyenin mecmû‘ı ceng ü peykâr ve hasr ü tazyîk-i a‘dâ-yı bed-girdâr senin re’y ü emrinle hareket ve sen dahi cemî‘-i umûrda han-ı müşârün-ileyh ile müşâvere ve re’y-i rezînine muvâfakat eyleyüp ve bu hilâlde hasbe’l-iktizâ nehr-i Prut'u berü cânibe ubûr üzere olan Boğdan ser-askeri vezîrim Abdi Paşa ile ve bi'l-cümle rü’esâ ve zâbitân kullarımla resm-i ittifâk ü ittihâda ri‘âyet ve asâkir-i mansûremi ceng ü harbe tahrîs ü tergīb ve ikrâm u taltîf levâzımına dikkat iderek manend-i mevş-i turâb el-yevm meydân-ı ma‘rekede metrislere girüp izhâr-ı utüvv ü tuğyân iden düşmen-i li’amı metrislerinden çıkarup kahr u istîsâl ve dil-hâh-ı mülûkânem üzere ahz-ı intikām ile nâmûs-ı dîn-i aliyyemin tekmîline alâ mâ hüve'l me’mûr nakdîne-i nisâr-ı iktidâr olman fermânım olmağın ber-vech-i muharrer amel ü hareket eylemek üzere gerek ma‘iyetinde mashûb asâkire ve han-ı müşârun-ileyhin mai‘yetinde olan Abaza Paşa ve binbaşılar ve Dağıstânî Ali *dâme mecdühu* üzerlerine bu def‘a hassaten sen başbuğ nasb olunmanla imdi; ma‘iyetinle gidecek ocaklarım ağavât ve zâbitân ve neferâtları ve rü’esâ ve binbaşıları umûmen yanına alup ma‘iyetine tertîb olunan toplar ve mühimmât ve zehâîri istîshâb ile bir an akdem Kartal'dan kalkup serî’an mu‘asker-i İslâm olan mahalle varup han cenâbları ve müşârün-ileyh vezîrim Abdi ve Abaza Mehmed ile mülâkāt ve kendüleriyle evvel emrde her keyfiyeti müzâkere ve bünyân-ı vifâk ve ittihâd-ı şerr ile cümleniz bir elden işbu dîn-i mübîn hıdmetine mübâşeret ve cünûd-ı muvahhidîne gayret ü metânet ve sabr u sebât ve birer tedâbir-i haseneye dikkat birle a‘dânın üzerine sell-i suyûf-ı şecâ‘at idüp avn-ı inâyet-i hazret-i Müntakim ü Kahhâr ile cem‘iyet-i düşmeni perişân ve kahr u tedmîr iderek dilhâh üzere intikām ahzıyla mülk-i mûris-ı padişâhânem olan Boğdan ve Hotin ve Eflak hududlarından külliyen tard u ihrâc ve izâle vü iz‘âclarına bezl-i kemâl-i gayret ü fütüvvet ve sarf-ı mâ-hasal-ı miknet ü istitâ‘at eyleyüp han-ı müşarun-ileyhin re’y-i rezînine muvâfakatda ve kusûr ve ser-asker-i müşârün-ileyh ile ittifâk üzere hareketde gaflet ve zuhûl ve yâhûd tavâ’if-i askeriyenin vech-i lâzımı üzere tertîb ve i‘mâlleri husûsâtında izhâr-ı rehâvet ü fütûr ile iyâzen billahi te‘âlâ rızâ-yı sa‘d-ı irtizâ-yı şâhâneme mugāyir-i münâfi yâhûd nâ-marzî ednâ vaz‘ ve hâlet-i reddiyenin zuhûrundan be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemek bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ra Sene 184

Hüküm: 863

Eyâlet-i Sivas'da vâkı‘ evliye alaybeyilerine hüküm ki:

Sizler umûmen neferâtınız ile şimdiye dek gelüp vâsıl olmayup ve isti‘câli hâvî evâmîr-i şerîfem gönderilmiş iken yine rehâvet ü betâ’et üzere hareket eylediğinize binâ’en hakkınızda azâb-ı hüsrevânemin zuhûruna bâ‘is olup ve serdâr-ı ekrem ve efham Kartal Sahrası’na ubûr üzere olmağla işbu emr-i şerîf sizlere vâsıl olduğu tarihden üç gün mürûruna dek bi’l-cümle sancaklarınızın zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârıyla Kartal Sahrası'na vârid olmazsanız bundan sonra bir dürlü özr ü cevâba ve afv u safh-ı cürm ü hatâya mahall kalmağla bilâ-tevakkuf dirliklerinizin ahara verileceğinden başka cezâlarınızın tertîb ve icrâsı dahi muhakkak olmağın ana göre âfet-kârınızı fikr ü mülâhaza birle ber-vech-i muharrer vürûd-ı emr-i şerîfimden üç güne değin sahra-i merkūmda mai‘yet-i serdâr-ı ekremide cümleniz gelüp isbât-ı vücûd itmeğe müsâra‘at ve hilâfından ziyâde tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ’il-i R Sene 1184

Hüküm: 864

Bir sûreti

Eyâlet-i Karaman'da olan evliye alaybeyilerine ber-vech-i meşrûh.

Hüküm: 865

Mar‘aş beylerbeyisi olup Ordu-yı hümâyûnuma âzimen yolda olan Ömer *dâme ikbâlehu*ya hüküm ki:

İşbu mâh-ı rebiü'l-ahirin üçüncü pencşenbe günü serdâr-ı ekrem-i mansûrü'l-ilm ve vekîl-i mutlak-ı sütûde-şiyemim Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd bakiyye-i asker ile bi-tevfîkihi te‘âlâ Kartal Sahrası'na sebükbâr-ı âzim ve livâ-i şerîf-i nusret-redîf muhâfazasına me’mûr sipâh ve silâhdar ocakları ağavât ve kethüdâ ve zâbitânı ve umûmen neferâtlar ve sâ’ir ma‘an kalması mugāyir olanlar ile İshakçı'da Ordu-yı hümâyûnumda bırakulup cümlesinin üzerlerine hâlâ tevkī‘î Abdullah *dâme mecdühu* nâzır ta‘yîn olunup ancak sen bu ana dek gelüp irişmediğinden gayri bu esnâda livâ-i şerîf ma‘iyetinde olan ordu-yı İslâmın ve cevânib-i etrâfın nâzır-ı mûmâ-ileyh ile bi'l-müşâvere muhâfaza vü muhâresesi ve karşu tarafa asker ve zahîre nakli ve sâ’ir orduya dâ’îr umûr ve husûsun rû’yet ve idâresine ihtimâm zımnında senin bir kadem akdem İshakçı'ya gelüp orduda kā’im olman savâb-dîde olduğuna binâ’en işbu emr-i şerîfim sana ne mahalde **[s. 217]** vâsıl olur ise bir an tevakkuf ve ârâm itmeyüp kemâl-i sür‘at ü şitâb ile İsakçı

Sahrası'nda Ordu-yı hümâyûnuma gelüp livâ-i şerîf civârında nakl-i hıyâm ve ârâm ve mûmâ-ileyh tevkī'î Abdullah *dâme mecdühu* ile muhâfazaya me'mûren ibkā kılınan sipâh ve silâhdar ağavâtıyla merâsim-i ittifâk ü ittihâda ri'âyet ve dâ'imen biribiriniz ile meşveret iderek sancağ-ı şerîf-i nusret-redîfi leyl ü nehâr muhâfaza ve Ordu-yı hümâyûnumun cevâbında etrâfını leyl ü nehâr kemâl-i ihtiyât ü ihtimâm vechi üzere muhâreseye dikkat ve orduda ve etrâfında kimesneden hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugāyir rızâ-yı mülûkânem vaz' u hareket sudûr ider ise iktizâsına göre cümle ile bi'l-ittifâk tahzîr ü terhîb ve tedîbleriyle tahsîl-i kemâl-i emniyete nisâr-ı cehd ü kudret ve karşu tarafa zahîre ve askerinle nakli misülli orduya dâ'îr mesâlih-i sâ'irenin dahi temşiyet ve nizâmlarına bezl ü sa'y u tâkat eyleyüp ser-mu rehâvet ü kusûrdan ve mûmâ-ileyh ile ittifâk-ı merâsimine ri'âyetde müsâmahadan be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemek bâbında.

Fî Evâ'il-i Ra Sene 184

Hüküm: 866

Rumili vâlîsi olup bu def'a İsmail ve etrâfını muhâfazaya me'mûr ve ta'yîn kılınan vezîrim Abdi Paşa'ya hüküm ki:

Sâhil-i nehri Tuna'da bu def'a İsmail kasabasının bu esnâda keyd ü mazarrat-ı a'dâdan muhâfazasıyçün bir vezîr-i gayret-semîrin me'mûriyetinden lâzım ü lâbüd sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin, gelmeğe sâhib-i liyâkat ve iktidâr olduğunun ma'lûm ve meczûm olduğuna binâ'en mukaddemâ emr-i şerîfimle ma'iyetine me'mûr olan eyâlet-i Rûmili'nin alaybeyilerine sancaklarının zu'amâ ve erbâb-ı tîmârları ve yanında bulunan mîri levendât binbaşıları ve sâ'ir sınûf-ı askeriyenin cümlesini ma'iyetine istishâb ile serî'an ve âcilen İsmail'e varup gereği gibi muhâfaza ve muhâresesine ihtimâm ve bade'l-vusûl levendât-ı mezkûrenin iktizâ iden ta'yînâtları dahi tertîb ve ucâleten tarafına tesyîr olunacağı ma'lûmun oldukda bulunduğun mahalden derhâl hareket ve ucâleten ve müsâra'aten İsmail'e varup İsmail kasabası ve etrâf u enhâsını a'dâ-i dînin keyd ü mazarratından muhâfaza vü muhâreseye ihtimâm ü dikkat eylemek içün me'mûriyetini hâvî mahsûsen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi; ber-vech-i meşrûh mukaddemâ emr-i şerîfimle me'mûr ma'iyetin kılınan eyâlet-i mezbûrenin zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla yanında bulunan mîr-i levendât binbaşılarını vesâ'ir sınûf-ı askeriyeyi ma'iyetine istishâb ve levendât-ı mezkûrenin iktizâ iden ta'yînâtları dahi tertîb ve ucâleten tarafına tesyîr olunmak üzere bir an ve bir dakīka tevakkuf ve ârâm eylemeyüp bulunduğun mahalden derhâl hareket ve ucâleten ve müsâra'aten kasaba-i mezbûreye varup etrâf u enhâsını gereği gibi muhâfaza vü muhâreseye ihtimâm ü dikkat

idüp batâ'et ü rehâvetden ve tesâmüh ve taksîrden be-gāyet tehâşî vü mucânebet eylemen bâbında. Fî Evâ'il-i. Sene 184.

Hüküm: 867

İç-il ve Teke Sancakları mutassarıfı Vezîr Abaza Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin ma'iyetinde mîr-i levendât binbaşıları ve sâ'ir sınûf-ı askeriyeyi yanına alup Kırım Hanı cenâblarının ma'iyetlerine varup levandât-ı mezkûrenin iktizâ iden ta'yînâtları dahi tertîb ve tesviye kılınacağı ma'lûmun oldukça asâkir-i mezkûre han-ı müşârün-ileyhin yanına varup emr ü re'yleri üzere amel ü harekete kıyâm ve müsâra'at eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi; keyfiyet-i me'mûriyetin ma'lûmun oldukda ma'iyetinde bulunan mîr-i levandât binbaşıları ve sâ'ir sınûf-ı askeriyeye ucâleten ve müsâra'aten han-ı müşârün-ileyhin ma'iyeti varup emr ü re'yi üzere amel ü harekete müsâra'at bade'l-vusül bu vechile emr-i şerîfim sâdır olun ise müktezâsı üzere hareket idüp tehâvün ü taksîrden ve mikdâr-ı zerre hilâfa ruhsat ü cevâz gösterilmeden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemek bâbında.

Fî Evâ'il-i R.Sene 184.

Hüküm: 868

Rûmili'nin sağ kolunda vâkı' kazâların kuzât ve nüvâbına ve ocakdan bu husûsa mübâşir ta'yîn olunan turnacıbaşı (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve mahall-i merkūmda vâkı' serdâr ve â'yân ve işerleri ve ocak ihtiyârları ve bi'l-cümle ehl-i İslâm dilâverleri *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Bu hilâlde a'dâ-i dîn olan Moskov keferesi melâ'in ile mukābele olundukda henüz tarafından top cengi olunur iken ve cenge henüz keremît gelmeyüp mâceb-i perişânı bir halde müşâhade olunmuş iken der-akab mîri süvârileri zümresi müteferrik ve mîri piyâde dahi metrisden firâr ve gûne cebânet ve ademi sebâtları metrisde olan yeniçeri ve sâ'ir tevâîf-i askeri zümresine sârî olup, bi-takdiri'llahi te'âlâ bi-kazâ-i asâkir-i İslâma perişânlık-târî ve cümlesi girüye avdet ve İsakcı cânibine ubûr eylemeyüp birkaç günden sonra a'dâ-yı dîn taburuyla Kartal cânibine gelüp Ordu-yı hümâyûnuma karşu tabur-ı makhûrunu irâ'e ve İsmail Kasabasını zabta cesâret eylediği cümlesinin manzûr ve meşhûdu olup darb ü harbe kaviyü'l-iktidâr asâkir-i bî-şimâr zîr-i livâ-i Resûlu'llahi aleyh efdâlü'l-İslâmda sabr u sebât ile kıyâm ve karâr ve Tuna'nın berü cânibinde olan memleket-i İslâmiyeye istimâlet ve içlerinde olan nisvân ve sıbyân-ı müslimîne kalb-i

kuvvet ve dîn karındaşlarımıza imdâd u i‘ânet eylemek üzerlerine farz u va‘cib ve lâzime-i diyânet iken bâ-fermân-ı âlî livâ-i Resûlu'llahı terk eylememeleri içün tenbîh ve pend ü nasîhat ve yollara zâbitân ta‘yîn ve i‘âdeleri husûsuna bezl-i tâb u tüvân olunmuş iken cengi müşâhede idenler ve gerek cenge değin Kartal'a ubûr eylememiş henûz İshakçı'ya gelüp keyfiyet-i merkūmeyi işidenler gürûh gürûh firâr ve sancağı şerîfimi nusret-redîf-ı fahru'l-âlemîne terk ve sevâhil-i Tuna'yı hâlî bırakdıklarından nâşî bu sevâhilin emr-i muhâfazası Rûmili'nin sağ kolu memleketlerinden olan darb ü harbe kādir ehl-i İslâmına farz-ı ayn olmağla ma‘âza’llahi te‘âlâ tiz elden sağ kolun askeri umûmen irişmediği sûretde düşmen-i dîn berü cânibe bir halecân virmek ihtimâli olur ise cümlenizin emniyet ve rahatı selb ve hafazana'llahü te‘âlâ dâr u diyâr ve ıyâl ü evlâdlarınızın perişânlıklarına bâdî olacağını mülâhazadan ba‘îd olmamağın imdi beher vilâyetin zî-kuvvet ve i‘timâd-ı askere sâhib-i kudret olan ahalî-i vilâyetin muhtarı olanlara ma‘rifet-i şer‘ ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifeti ve ahâlînin ittifâklarıyla der-akab bayrak küşâde ve dilâverlerinin kılıca kādir yeniçeri ve Kuloğulları ve sâ’ir dîn-i mü’bîn dilâverleri derhâl bayrağı altına cem‘ iki üç gün zarfında hareket ve mukaddemâ şeref-sudûr olan evamîr-i aliyyem mûceblerince Babadağı ve Karaharman ve Köstence ve Minkalya ve Kuvarna ve Varna ve Balçık kazâları askeri Tolcı ve Sünne Boğazı muhâfazasına müsâra‘at ve Yenipazar ve Kozluca ve Prevadi ve havâlisi askeri Silistre muhâfazasına mübâderet ve Hacıoğlu Pazarı [ve] Hırsova muhâfazasına sür‘at ve Osmanpazarı ve Tırnova ve Eskicuma ve Hazergrad ve Şumnu ve Karînabâd ve ol havâlilerin askeri Ruscuk muhâfazasına azîmet ve Plevne ve Lofça ve Selvi ve İvraca ve İslimye ve Zagra-i Atik ve Cedîd ve Kızanlık askeri Niğbolu ve etrâfı muhâfazalarına azîmet ve her birileri me’mûr oldukları yerlerde kıyâm ve istihkâm ve keyd ü a‘dâdan muhâfaza vü muhâreseye sa‘y-ı mâlâ kelâm ve izhâr-ı gayret-i İslâm eylemeğe mezîd-i ihtimâm ve herkes me’mûr olduğu mahalle varup tahrîs ve tergīb-i asker içün dal-kılıç yazılmak irâdesinde olur ise müsâra‘at olunması içün tahrîr ve i‘lâm ve ne mikdâr asker olduğu sıhhat ve hakīkati üzere inhâya sa‘y-ı tâmm olunmak bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağla mübâşir-i mûmâ-ileyh ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur. Vusûlünde keyfiyet-i ma‘lûmunuz oldukda bu vakti evkât-ı sâ’ireye kıyâs eylemeyüp özr ü illet ve kusûr-u fütûra bakmayup Rûmili'nin emr ü selâmeti içün bu etrâfda vâkı‘ bilâd ü ibâd ve ıyâl **[s. 218]** ü evlâdın te’mîn ve tatmîn-i kulûbleri içün dîn-i mübîn aşkına ve Resûlu'llah sevkine derhâl ber-minvâl-i muharrer beher vilâyetden bayrak küşâde ve her ne mikdâr süvâri ve piyâde İslâm dilâverleri var ise bayrak altına cem‘ ve iki konağı bir iderek ve giceyi gündüze katarak savb-ı me’mûrelerine sevk ü tesyîre bezl-i miknet ve sarf-ı miknet ve böyle vakt-i müzâyaka dîn-i mübîn ve ümmet-i Muhammed'e imdâd u

i‘ânet ve gayretde hamiyet eyleyesiz. Vakitlerin müsâ‘adesi ve zehâ’irin ve sâ’ir malzemenin vüs‘ati kemâldedir. Bir türlü bâ‘is-i mümâna‘at ve tehîre illet yokdur. Müslimân olup gayreti ve kudreti olanlara bu kadar inhâ beyle kâfidir. Göreyim sizi gayret bugündür. Hemân bir sâ‘at evvel savb-ı me’mûrenize irişmeğe mübâderet ve her kim illet ü muhâlefet ider ise gayret-i dîniyesi olmamağla şer‘an ve kānûnen cezâsı tertîb ve sâ’ire ibret eylemeğe mübâderet eyleyesiz. Ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin, sen dahi bu emr-i acîlde acele ve zikr olunan mahallere varup sûret-i emr-i şerîfi hakkında olan çavuşân ile etrâf u eknâfa neşr ve her vilâyetin zî-kudret ve muhtarlarına bayrak açdırup dilâverlerin ve vilâyetlerinin asâkir-i zafer-müzâhirlerin bayrakları altında cem‘ ve semt semt me’mûr oldukları mahallere isâl ü irsâle sa‘y u kudretini îsâr ve gitdiklerin inhâ ve ihbâr ve her kim bu kere ihmâl ve mühâtele ider ise şer‘an ve kānûnen bilâ-emân cezâsı tertîb olunmasını ihtirâ‘ ve i‘lâm ve emr-i ehemm ve a‘zâmda be-gāyet dikkat ü ihtimâm eyleyüp hilâfından hazer eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Mehmed Ağa *dâme uluvvühu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı R.sene 184.

Hüküm: 869

Vidin Muhâfızı Vezîr Mehmed Paşa’ya ve yeniçeri zâbiti (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve sâ’ir zâbitân-ı *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Bu def‘a tarafınızdan vârid olan arz u mahzarın hülâsasında Vidin'de Krayova ve Kara Eflak memleketi muhâfazası içün küşâd olunan elli dört aded bayrağın kırk dört bayrağı tayy ve on aded bayrağı alâ hâle kalup tâ‘yînâtları Eflak voyvodası tarafından virilmek üzere sâdır olan emr-i şerîfim mahruse-i Vidin'e vusûl ve mazmûnı cümle serhad-nişînin ma‘lûmu oldukda sene-i sabıkdan berü nice ta‘ab ü meşakkat çekilerek mürâfa‘a-i a‘dâ ile memleket-i mezbûre muhârese ve muhâfaza olunup ve el’ân küffârın katanası ve isyan üzere olan usât-ı re‘âyâ ve Arnavud haydûdunun gā’ilesi ber-taraf değil iken bayrakhâ-i mezkûrenin beher hâl açık bulunup kemâ-kân hıfz u hırâset-i memlekete kıyâm ve ikdâm eylemeleri lâzim ü lâbüdd olduğu inhâ ve iktizâ iden ta‘yînâtları i‘tâ‘sı istid‘â olunmuş fi'n-nefsü'l-emr istid‘âları muktezâ-yı vakt u hâle muvâfık ve kemâ-fi'l-evvel metânet üzere memleket-i mezbûrenin muhâfaza ve istihkâmı husûsı ehemm olmağla zikr olunan bayraklar küşâd ve kemâ-kân emr-i muhâfazada kıyâm ve ihtimâm-ı tâmm olunmak fermânım olup ve ta‘yînâtları husûsıçün mâliye tarafından emr-i şerîfim isdâr ve irsâl olunmağla, imdi; siz ki vezîr-i müşâr ve yeniçeri zâbiti ve sâ’ir zâbitân-ı

mûmâ-ileyhimsiz, ber-vech-i meşrûh muhâfaza-i memleket ehemm olmağla zikr olunan bayraklar küşâd ve mükemmel neferâtlarıyla kemâ-kân emr-i muhâfazada kıyâm ve ihtimâm-ı tâmm olunup hilâfına rızâ vü cevâz gösterilmemek bâbında.

Fî Evâsıt-ı R. Sene 184

Hüküm 870:

Maçin ve Rıdvân ve Hırsova ve Silistre ve (boşluk) ol havâlilerin kadılarına ve bu husûsa mûbaşir ta‘yîn olunan Turnacıbaşı (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve zikr olunan mahallerin serdâr ve â‘yân ve iş erlerine ve ocak ihtiyârlarına hüküm ki:

Bu vakitlerde İbrail muhâfazasının takviyet ve istihkâm ve yamaklarının bi'l-cümle hıdmet-i muhâfazada mevcûd olunup leyl ü nehâr basîret ü intibâh üzere kıyâmı lâzime-i hâlden olmağla zikr olunan mahallerde her ne mikdâr İbrail yamakānı var ise ve kılıca dest-res olur yeniçeri dilâverleri var ise cümlesi İbrail Kal‘ası muhâfazasına sevk ü isâl ve serhad-nişîn dîn karındaşlarımıza imdâd ve i‘ânet ve düşmen-i dîn zuhûr ider ise mürâfa‘asına bezl-i kudret ve zuhûr eylemez ise dahi onda olan ümmet-i Muhammed'e kalb-i kuvvet olmaları farîza-i zimmet olmağla imdi; muktezâ-i gayret-i dîniye üzere her biriniz ittifâk ve ber-minvâl-i muharrer gerek İbrail yamakānını ve gerek kılıca kādir İslâm bahâdırlarını mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifeti ve ma‘rifeniz ta‘cîl-i ale't-ta‘cîl İbrail'e sevk ü tesyîre mübaderet ve bu vakte vakt-i ahara kıyâs görmeyüp ziîre mübaderet ve bu vakte vakt-i ahara kıyâs görmeyüp ziyâde müsâra‘at eylemen bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın, imdi; mübâşir-i merkūm ile vusûlünde sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince amel ü hareket ve dîn-i mübîn gayretini izhâra mübâderet ve ol havâlide mevcûd İbrail yamakānı ve sâ’ir ehl-i İslâm bahâdırlarını alâ-eyyi-hâl kaldurup ve asla eğlendirmeyüp doğru İbrail’e sevk ü tesyîre mübâderet eyleyüp ihmâl ü terâhiden ve ma‘âza’llahi te‘âlâ böyle vakt-i müzâyakada tehîr ü te’ennîden be-gāyet hazer ü mûcânebet ve bu emr-i lâzimede her kim muhâtele ider ise tertîb-i cezâ vü sezâsıyçün ism ü resmleriyle i‘lâm ü inhâya müsâra‘at eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Mehmed Paşa *edâma’llahi te‘âlâ iclâlehu* tarafından mührlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı R. Sene 184

Hüküm: 871

Plevne ve Lofca ve Selvi ve Ayvaraca ve İzladi ve İslimye kazâlarının kuzât ve nüvâbına ve bu husûsa ocak tarafından hassaten mübâşîr ta‘yîn olunan (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve yeniçeri serdârı ve darb ü harbe kādir il erlerine hüküm ki:

Bu hilâlde Moskov keferesi bir takrîb ile İsmail Kasabasını zabt idüp Niğbolu ve sâ’ir Tuna sâhilinde olan her bir kasabanın muhâfazası içün küffâr-ı dalâlet-ayin ile muhârebeye cümle üzerine farz-ı ayn olduğundan gayri küffâr-ı hâk-sâr ehl-i İslamın ıyâl ü evlâd ve emlâklarını zabt ve ehl-i dîne su’-i kasdı mülâhazadan bâ‘id olmadığına binâ’en Niğbolu kasabası ve havâlisinin kefere-i Moskov’un keyd ü mekrinden te’mîn içün leyl ü nehâr muhâfaza vü muhâresesi emrine mezîd-i basîret ü intibâh üzere kıyâmı lâzime-i hâlden olmağla taht-ı kazâlarınızda kılıca kādir her ne mikdâr yeniçeri dîlaverleri var ise kasaba-i mezbûrenin muhâfazasına ve ahâlîsinden dîn karındaşlarımıza imdâd **[s. 219]** ü i‘ânet ve iyâzen bi'llahi te‘âlâ düşmen-i dîn zuhûr iderse gayret dîniye ve şecâ‘at-i İslâmiyeyi izhâr ile bi’l-ittifâk kahr u tedmîrlerine bezl ü sa‘y u kudret ve zuhûr eylemedikleri hâlde dahi anda olan ümmet-i Muhammed kalb-i kuvvet olmaları cümle üzerlerine farîzâ-i zimmet-i diyânetden olmağın imdi muktezâ-yı gayret îline el’ân herbiriniz ittifâk-ı derûn ve ittihâd-ı kulûb ve gönül birliği ile kazâlarınızda bulunan dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ve kuloğulları bahâdırlarını mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifeti ve bi'l-cümle ahâlî ittifâk ü ittihâdlarıyla yerlerinden ve yurdlarından ihrâc ve alâ cenâhü’l-isti‘câl Niğbolu kasabasına sevk ü tesyîre mübâderet ve bu vakti evkāt-ı sâ’ire kıyâs eylemeyüp ziyâde müsâra‘at eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın mûmâ-ileyh mahsûsen mübâşir ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur. İmdi; vusûlünde sâdır olan fermân-ı celîlü’ş-şân mûcebince amel ü hareket ve dîn-i mübîn gayretini izhâra mübâderet ve taht-ı kazânızda mevcûd dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ve kuloğulları bahâdırlarını ittifâk-ı derûn ve ittihâd-ı kulûb ve gönül birliği ile bir an akdem ve bir sâ‘at mukaddem kazâlarınızdan âlâ-eyyi-hâl ihrâca ve aslâ ve kat‘a eğlendirmeyüp doğru Niğbolu kasabasına sevk ü tesyîre mübâderet eyleyüp ihmâl ü terâhiden ve ma‘âzallahu te‘âlâ böyle vakitde batâ’et ü rehâvet misüllü vaz‘ u harekete cür’etden be-gāyet hazer ü mücânebet ve bu emr-i lâzimü‘l-ihtimâmda her kim muhâtele ider ise tertîb-i cezâ vü sezâ içün ism ü resmleriyle i‘lâma ve inhâya müsâra‘at eyleyesüz deyü bi'l-fî‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçeri ağası olan vezîrim Mehmed Paşa *edamâ'llahü te‘âlâ iclâlehu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Hüküm: 872

Bir sûreti

Tırnova ve Osmanpazarı ve Eskicuma ve Hazergrad ve Şumnu ve Karînâbâd kazâlarının yeniçerileri ve kuloğulların Ruscuk kasabası muhâfazasına me’mûriyetleriçün ber-vech-i meşrûh ber-mektub.

Hüküm: 873

Bir sûreti

Yenipazar ve Kozlıca ve Prevadi kazâlarının yeniçerileri ve kuloğullarının Silistre muhâfazasına me’mûriyetleriçün ber-minvâl-i muharrer bâ-mektub.

Hüküm: 874

Bir sûreti

Babadağı ve Karaharman ve Köstence ve Minkalya ve Kuvarna ve Balçık ve Varna kazâlarının yeniçeri ve kuloğullarının Tolcı ve Sünne Boğazı'nı muhâfaza içün ber-vech-i muharrer bâ mektub.

Hüküm: 875

Bir sûreti

Hacıoğlupazarı kazâsının yeniçerileri ve kuloğulları Hırsova kasabasını muhâfaza içün bâ-mektûb me’mûriyetlerini hâvî vech-i meşrûh üzere.

Hüküm: 876

Kabâ’il-i Tatar mirzâlarına ve umûmen ihtiyârân ve söz sâhiblerine:

Sizler öteden berü dîn ü devlet gayretine nice hıdemâtda bulunup bir iki seneden berü dîn-i devleeü eylediginiz hıdmet ve çektiğiniz zahmet ü meşakkat ma‘lûm ve bundan böyle dahi gayret-i dîn içün vâkı‘ olan hıdemâtda bulunmakda kusûrunuz olmayacağını han-ı vâlâ-şân cenâbı takrîr ve ifâdelerinden meczûm-ı hümâyûnum olup, ve bu esnâda ıyâl ü evlâdınız gā’ilesi üzerinizden kalkup sizler kemâfi'l-evvel han-ı müşârün-ileyh ma‘iyetlerinde hıdemât-ı dîn-i mübînde bulunup izhâr-ı secâ‘atde gayret eylemeniz matlûb olduğuna binâ’en ıyâl ü evlâdlarınızı Tolcı tarafına nakl içün birkaç kıt‘a açıklar ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur. İmdi; sizlerden sâ’irden ziyâde şâyân-ı diyânetde olan hıdmetin zuhûru meczûm-ı şâhânem ve kema-kân ma‘iyet-i han-ı müşârün-ileyhde cem‘iyet ve gayret birle düşmen-i dîn-i Muhammedî olan kefere-i dalâlet ayine teferruk ve perişânî virir hâlâta sa‘y u dikkat eylemeniz hassaten matlûb ve me’mûl-i şehinşâhânem olmağla göreyim sizleri gönderilen kayıklara evlâd u ıyâlinizi koyup Tolcı

tarafına cenge kādir olmayanlar ile gönderüp cenge kādir olanlardan birisini berü tarafa geçürmeyüp cümleniz kemâl-i gayret ü metanet ve nihayet-i şeca‘at ü kudret birle ma‘iyet-i han-ı müşarun-ileyhde dîn-i mübîn hıdmetine kıyâm eyleyüp Rızâu'llah'a ve rızâ-yı mülûkâneme muvâfık etvâr-ı cemîleyi vücûda götürmeğe ikdâm-ı tâmm eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı R. Sene 184

Hüküm: 877

Maraş beylerbeyisi Ömer *dâme ikbâlehu*ya ve esnâ-i râhda sâ’ir Ordu-yı hümâyûnuma gelmek üzere sınûf-ı askeriye rü’esa ve zâbitânına hüküm ki:

Bu esnâda Ordu-yı hümâyûnumda asâkirin tevfir ve teksîri be-gāyet mühimm ve muktezî olmakdan nâşî sen ki mîr-i mîrân ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz, ma‘iyetlerinizde olan asâkir ile bulunduklarınızdan mahalden hareket ve bir an ve bir sâ‘at bir mahalde tevakkuf ve ârâm itmeksizin iki üç konağı bir iderek ucâleten ve müsara‘âten Ordu-yı hümâyûnuma vusûl ü luhûka sa‘y u dikkat idüp betâ’et ü rehâvetden be-gāyet tehâşî vü münâcenebet eylemeniz içün te’kîden ve isti‘câlen ve ikdâmen ve ihtimâmen şeref-rîz sudûr olan işbu emr-i celîlü’l-kadrim size ile (boşluk) her ne mahalde vâsıl olur ise bir an ve bir dakīka tevakkuf ve ârâm eylemeyüp derhâl bulunduklarınız mahalden hareket ve Ordu-yı hümâyûnum tarafına sür‘at-ı azîmet ve iki üç konağı bir iderek seyr-i serî‘ ve kemâl-i acele vü şitâb ile vusûl u luhûka mezîd-i sarf-ı tâb ü tâkat idüp te’ennî ve terâhiden ve betâ’et ü rehâvet ve ednâ vaz‘ u hareketiniz zuhûra gelmekden hazer ü mücânebet ile emr-i şerîfime sür‘at-i imtisâl iderek bir an akdam ve bir sâ‘at mukaddem Ordu-yı hümâyûnum gelüp isbât-ı vücûd ile vâkı‘olan hıdemât-ı hümâyûnumda mevcûd bulunup hıdmetiniz mebrûr ve meşkûr olmasına sarf-ı vüs‘ ü tâkat eyleyüp mikdârı zerre hilâfına vaz‘ u hareketden gāyetü'l-gāye ihtirâz ü ictinâb eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı R. Sene 184

Hüküm: 878

Ber-vech-i arpalık Ala’iye Sancağına mutasarrıf olup İbrail muhâfazasında olan Muhammed Sadık Paşa *dâme me‘âlihu*ya ve İbrail kadısına hüküm ki:

İbrail Kal‘ası muhâfazasında mukim tavâ’if-i askeriyeye cümle zâbitân ve söz sâhibleri taraflarından istimâlet virülüp her biri yerlerinde kıyâm ve hıfz u hırâset-i

kal‘aya ihtimâm-ı mâlâ kelâm eylemelerini tavsiye ü telkin itmeleri vâcibe-i zimmet ve lâzime-i şîme-i diyânet iken İbrail nazırı vekîli (boşluk) nam müfsîd kemâl-i tama‘ından İbrail ahâlîsinden ve zümre-i askerden akçe ahz ve borzanlar ve kayıklar ile mevcûd bulunan piyâde-gânı ve ahâlî ve emvâl ve zehâîrlerini berü Balçık tarafına imrâr töhmet-i galîzesine cesâret eylediği sahîhan haber virülüp müfsîd-i mezkûrun te’dîb ve gûş-mâli elzem ü ehemm olmakdan nâşî vekîl-i merkūmu ahz u haps ve mübâşir ta‘yîn (boşluk) ma‘rifetiyle Ordu-yı hümâyûnuma mahbûsen ihzâr ve irsâl ve yerine bir mu‘temed ve sadâkat-kâr kimesne nâzır vekîli nasb olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur. İmdi; vusûlünde vekîl-i merkūmı ma‘rifetiniz ile alâ-eyyi-hâl ahz ve ber-minvâl-i muharrer yerine sadâkat-kâr ve mu‘temedün aleyh kimesneyi nazır vekîli nasb u ta‘yîni ile merkūmun mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle mahbûsen Ordu-yı hümâyûnuma ihzâr ve irsâline mübâderet eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı R. 184

[s. 220]

Hüküm: 879

Kırım Hanı ser-askerî Vezîr Silâhdâr Muhammed Paşa'ya ve ma‘iyet-i mûşarûn-ileyhde bi’l-cümle zâbitân ve rüe’sâ-i asâkire hüküm ki:

Serdâr-ı ekrem ma‘iyetin Kartal'a ubûr ve düşmenin üzerine azîmet iden asâkirden hîn-i muhârebede altmış nefer mikdârı olup kefereden üç binden ziyâde melâ‘in tume‘-i şemşîr olmuşlar irâdet-i aliyye-i sübhâniyye ve takdîr-i Hudâvend-i lem-yezeliyye ile asâkir-i İslâm avdet ve bir mikdârı Kartal'dan İsakçı’ya ve altmış bin mikdârı süvâri ve piyâde ile Bağdad ser-askeri vezîrim Abdi Paşa ve vezîrim Abaza Mehemmed Paşa (boşluk) *edâma'llahi te‘âlâ iclelahumâ* ve mîr-î mîrân kirâmımdan İskenderiyeli Mustafa Paşa ve Hasan Paşa *dâme ikbâlehumâ* İsmail’e varup han-ı vâlâ-şân cenâbı dahi yanlarında bulunmağla cümle kefarenin üzerine mütevekkilen ale'llahi te‘âlâ ta‘ahhüd ve ittifâk eylediklerini ve illet-i tâ‘ûn ve vebâdan ve killeti zâd u zevâddan kefere-i mesfûrenin kemâl-i za‘fı olduğunu han-ı müşârün-ileyh teferrüd ve ihbâr ve bi-mennihi te‘âlâ bir kaç gün zarfında Tuna'nın evvelki merkezine nüzûl ve rücû‘ı me’mûl olmağla İsakçı'da mevcûd cunûd-ı İslâm ile dahi karşu tarafına ubûr düşmenin üzerine hücûma karâr virildiği ma‘lûmunun oldukda cenâbı Hakk her hâlde ehl-i İslâma mu‘in ü zahîr olup ve lillâhi’l-hamd avdet sebebi asâkir-i İslâma tezelzül vâkı‘ olmayup bâ-avn-ı Bârî ale’l-ittifâk tekrâr a‘dâ üzerine hücûm-ı meşkûn ile me’mûr olduğunun muhâfaza-i

umûrına ve muktezâ-yı vaktden olan sâ'ir hıdemât-ı dîn-i mübîni edâya ihtimâm ü dikkat ve askerin bir siyâk-ı mezkûr avdeti vesîlesiyle bir ferdi vehm u fütûr-ı ârız olmamak üzere lâzime-i hamiyet-i İslâmiyeyi ifâya mübâderet ve nisâr-ı nakdîne-i kudret ü istitâ'at ve inhâsı mühim hâlâtı pey-der-pey Ordu-yı hümâyûnuma arz ü i'lâma müsâra'at eyleyüp gayret ve diyânete menâfî vaz' u hareketden ve bir maddede rehâvet ü fütûrdan mücânebet olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı R. Sene 184

Hüküm: 880

Bir sûreti

Özi Muhâfızı Vezîr Ali Paşa'ya ber-vech-i meşrûh.

Hüküm: 881

Bir sûreti

Rakka vâlîsi olup Bender cânibi ser-askeri olan Vezîr Mehmed Paşa'ya ve ma'iyet-i müşârün-ileyhden olan Diyarbekir Vâlîsi Vezîr Mehmed Emîn Paşa'ya ve sâ'ire.

Hüküm: 882

Bir sûreti

İbrail Kal'ası muhâfazasında olan Ala'iye Sancağı mutasarrıfı Sadık Mehmed Paşa *dâmet me'âliyehu* ve yeniçeri zâbitine ve sâ'ire vech-i muharrer üzere Niğbolu muhâfızı olan Karaman Vâlîsi Vezîr Süleyman Paşa'nın kal'a-i mezbûra muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn olduğuna hâvî.

Hüküm: 883

Bir sûreti

Niğbolu Sancağına mutasarrıf olup Vidin muhâfızı olan Vezîr Mehmed Paşa'ya ve Vidin'de yeniçeri zâbitine ve sâ'ire.

Hüküm: 884

Bir sûreti

Sivas vâlîsi olup Silistre nizâmına me'mûr Vezîr Sarım İbrahim Paşa'ya ve yeniçeri zâbitânına.

Hüküm: 885

Dergâh-ı mu‘allâm kapucı başlarından olup cânibin muhassılı ve Trabzon mutasarrıfı ve Tolcı havâlisini muhâfazaya me’mûr olan Mîr Ali *dâme mecdühu*ya hüküm ki:

Tolcı ahâlîsinde İsmail sükkânından olup bir an akdem Tolcı’ya mürûr idenlerden ba‘zı kimenseler vehm ve havfa teba‘iyyet ile evlâd u iyâlleriyle Tolcı Kasabasından dahi hareket ve Babadağı ve sâ’ir mahalden azîmet irâdesinde oldukları haber virilüp ol makūlelerin evlâd u iyâlleriyle Tolcı'dan etrâfa teferrukları sâ’ir ahâlîye ve Tuna sevâhilinde vâkı‘ kasabât ve kurânın nizâmına mevrus-ı dehşet ü vahşet olacağı bî-iştibâh olmağla sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin, Tolcı kasabasından bir kimesnenin etfâl ve nisvânlarıyla taşra hurûclarına ve mahall-i âhara azîmetlerine ruhsat virmeyüp men‘ ü def‘lerine ve yerlerinde ikāmet itdirilmelerine ihtimâm ü dikkat ve ağmâz-ı ayn ve tehâvünden ve tekasûlden hazer ü mücânebet eylemek fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile ve irsâl olunmuşdur. İmdi; vusûlünde ber-vech-i muharrer kasaba-i mezbûreden bir ferdin etfâl ve nisvânlarıyla taşra hurûclarına ve mahall-i ahara azîmetlerine ruhsat ü cevâz göstermeyüp yerlerinde ve yurdlarında ikāmetlerine ihtimâm ü dikkat ve mezîd-i basîret ü intibâh üzere hareket birle emr-i şerîfimin infâz ü icrâsına mezîd-i sa‘y u dikkat idüp mikdârı zerre hilâfından be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemek bâbında.

Fî Evâsıt-ı R. Sene 184

Hüküm: 886

Dergâh-ı mu‘allâm kapucı başlarından olup Tolcı’ya me’mûr Canik muhassılı ve Trabzon mutasarrıfı olan Mîr Ali *dâme mecdühu*ya ve Tolcı nâ’ibine ve serdâr ve sâ’ir zâbitânına hüküm ki:

Tolcı pişgâhında bulunan sefâin ve kayıklardan bir adedi Canik muhassılı mûmâ-ileyhin izn ü ruhsatı olmaksızın taşra hurûc eylememeleri fermânım olmağın, imdi; sen ki mevlânâ ve serdâr ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz. Tolcı pişgâhında bulunan sefâ’in ve kayıklar muhassıl-ı mûmâ-ileyhin izn ü ruhsatı olmadıkça bir adedi taşra hurûc eylememek tenbîhi üzere iktizâ idenlere muhkem tenbîh ü te’kîd ile men‘lerine ihtimâm eyleyüp ve lâkin bu bahâne ile İsakçı tarafından me’zûnen avdet iden sefâ’in ve kayıkların Tolcı'dan mürûrlarına muhâlefet olunmayup ve sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin, bu husûsa dikkat ve mazmûn-ı emr-i şerîfimi icrâ vü tenfîzde sa‘y u ikdâm eyleyüp hilâfından be-gāyet ihtirâz ü ictinâb eylemek bâbında.

Fî Evâsıt-ı R. Sene 184

Hüküm: 887

Hâlâ Rûmili vâlîsi olup bu def'a İsmail kasabası ve etrâfını muhâfazaya me'mûr Vezîr Abdi Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin havâli-i merkūmeyi keyd ü mazarrat-ı a'dâdan muhâfazaya ta'yîn olunmağla ma'iyetine me'mûr Rûmili'nin zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı evliye alabaybeyileriyle ma'iyetinde kā'im olmak ve emr ü re'yin üzere hareket eylemek ve bir ferdi ahar mahalde kalmayup bayrakları altında mevcûd ve ma'iyetinde kā'im olmak içün cümlesine işâ'at ve mevcûd bulunmayanların ve bayrakları altına gelmeyenlerin gayri ez şerhlü ve mütekā'id ve sıbyân terk-i hıdmetlerinden tîmâr ve ze'âmetleri müstahıkka tarafından arz olunacağını cümlesine işâ'at ve mecmû'ını ma'iyetine cem' ve muhâfaza emrine dikkat ve gelmeyüp terk-i hıdmet idenleri olur ise arz u i'lâm eylemek bâbında.

Fî Evâsıt-ı R. Sene 184

[s. 221]

Hüküm: 888

Tolcı Kal'ası dizdârına ve serdârı ve â'yân-ı vilâyete hüküm ki:

İsmail tarafında gice ve gündüzlerde bilâ-izn firâr idenleri Tolcı'ya ve sevâhiline ihrâc eylememek içün ol tarafdan İsmail'e amed-şûd iden kayıkların rü'esâlarına muhkem tenbîh ü te'kîd ve her kim izinsiz ve İsmail muhâfızından ve han cenâbları tarafından tezkeresiz gelür ise ol makūle bilâ-izn ve bilâ-tezkere berü tarafa geçmek murâd idenleri geçürmeyüp girü i'âde ve ircâ' ve ber-takrîb geçmiş ise ahz u habs ve keyfiyeti i'lâma mübâderet eylemek bâbında.

Fî Evâsıt-ı M.Sene 184.

Hüküm: 889

Dergâh-ı mu'allâm kapucı başılarından olup Canik muhasılı ve Trabzon mutasarrıfı olan Mîr Ali *dâme mecdühu*ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin senden hıdmet ve gayret me'mûl ve hâlâ Rûmili Vâlîsi Vezîr Abdi Paşa ve Ağa Paşa asâkir-i İslâm ile İsmail kasabasına vürûd ve sen dahi askerin ile dâhil olmuş iken hilâf-ı me'mûl hareket ve sen anda meks itmeyüp bu tarafa vürûd ve askerini kayıklar ile imrâra cesâret eylemen İsmail'de olan asâkir-i nusret-me'âsirin fütûr ve gelenlerine bâ'is olduğunu ve sen bi'l-cümle askerin bilâ-tehîr İsmail'e

geçüp bezl-i makderet eylemeni Kırım Hanı cenâbları ve İsmail muhâfızı vezîrân-ı müşârün-ileyhimâ tahrîr eyledikleri ma‘lûmun oldukda sen kangı mahalde isen derhâl yanında olan neferât-ı mevcûden ile hareket ve Tolcı'ya varup sefînelerde ihtifâ iden âdemlerini cem‘ ve kayıklara süvâr ve bir sâ‘at mukaddem İsmail Kasabasına vusûl ve lühûka mübâderet eylesin. Şöyleki; bu bâbda tekâsülün ve tehîrin zuhûr ider ise bilâ-amân hakkından gelünür ana göre amel ve bir sâ‘at mukaddem mahall-i me’mûrene vusûle mübâderet eylemek bâbında.

Fî Evâsıt-ı R.184.

Hüküm: 890

Hâlâ Boğdan cânibi ser-askeri vezîrim Abdi Paşa’nın kethudâsı olup bundan akdem Fokşan muhâfazasına me’mûr Hüseyin Hüsni *zîde mecdühu* ve mukaddem Fokşan muhâfazasına me’mûr beşyüzbaşı balyalı emîni ve binbaşı olup beşyüz süvâri ile yine mukaddem Fokşan’a me’mûr Hamza Bâlî-zâde *zîde kadrühuma*ya hüküm ki:

Bu esnâda re’s-i hudûd-ı Eflak'da vâkı‘ Fokşan kasabasını muhâfaza ve muhâresesi ehemm-i mehâmdan olmakdan nâşî ol tarafda mevcûd cünûd-ı muvahhîdinin bâ‘is-i kuvvet ve iktidârları zımmında sen ki mûmâ-ileyh Hüseyin Hüsni *zîde mecdühu*sun mukaddemâ Bükreş cânibinden nakl olunan bayraklarda bir mikdâr intihâb ve mûmâ-ileyhimâ Balyalı Emîn ve Hamza Bâlî-zâde'yi ma‘iyetine alup derhâl hareket ve ucâleten Fokşan’a varup Bükreş cânibi ser-askeri vezîrim Mehmed Paşa *edâma’llahi te‘âlâ* emr ü re’yi üzere hareket iderek ol tarafda olan kefere-i li’âm-ı hazelân-encâm ile mukābele ve müdâfa‘a ve hıfz u hırâset-i memleket husûslarında izhâr-ı gayret ve ifâ-yı levâzım-ı gayret eyleyesin ve siz ki Balyalı Emîn ve Hamza Bâlî-zâde mûmâ-ileyhimasız, siz dahi mûmâ-ileyh Hüseyin Hüsni *zîde mecdühu* ma‘iyetine bilâ-tevakkuf muhâfazasına me’mûr olduğunuz Fokşan cânibine vusûl ve müdafâ‘a-i a’dâ ve muhârese-i memlekete mezîd-i sa‘y u gayret eyleyüp ser-mû kusûr ü terâhîden gāyetü'l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı R. Sene 184

Hüküm: 891

Bahr-i Siyâh’ın Rûmili ve Anadolu sevâhilinde vâkı‘ kazâlarının kuzât ve nüvâbına ve yeniçeri zâbitânı ve serdârlar ve â‘yân-ı vilâyete hüküm ki

Moskov keferesinin cenerallerinden ahz olunan Zoriç nâm ceneral ve dört nefer yüzbaşı Moskovlu İsakçı İskelesi’nden sefîneye vaz‘ ve dergâh-ı mu‘allâm

kapucıbaşılarından Hasan *dâme mecdühu*ya teslîm ve mahbûsen Âsitâne-i sa‘âdetime tesyîr ü tesbîl olunmağla imdi kapucıbaşı-i mûmâ-ileyh sefîne-i merkūme ile mahbûs mesfûrlar Âsitâne-i sa‘âdetime tesyîr olunup re’yü'l-iktizâ yâhûd ihtilâf-ı hevâ ile sevâhil-i merkūmeden bir tarafa çıkdıkda me’men mahalle kondurup kifâyet mikdârı bârgîrler virüp ve yanlarına muhâfaza içün kadr-ı kifâye müsellah âdemler koşup birbirinize emînen ve sâlimen irsâl ü isâl emrine cümleniz sarf-ı kudret ve mahbûs-ı mesfûrların firârdan tevakkī ve mübâ‘adet ve sen ki kapucıbaşı-i mûmâ-ileyhsin. Ceneral-i mesfûrla zikr olunan dört nefer Moskovluyu mahbûsen ve mukayyeden sana teslîm olunduğu üzere Âsitâne-i sa‘âdetime isâl ü teslîme dikkat ve ber-vech-i muharrer amel ü hareket eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı R. Sene 184.

Hüküm: 892

Kırım Hanı Kaplan Giray Han *dâmet me‘âliyehu*ya ve Rûmili Vâlîsi ve İsmail Muhafazı Vezîr Abdi Paşa’ya Vezîr Abaza Mehmed Paşa'ya ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve hâlâ İsmail’de mevcûd binbaşılar ve bi’l-cümle asâkir-i İslâm sergerdeleri ve zâbitân ve efrâd-ı askere hüküm ki:

Bi-emr-i Hüdâ bu def‘a vukū‘ bulan keyfiyet cünûd-ı İslâmın düşmen ile ceng ü cidâlde kusûrlarından olmayup her husûsu Allahü zû’l-celâlin irâdesine menût olduğu zâhir ü bâhirdir. El-hâletü hâzihi Ordu-yı hümâyûnumda olan asker-i İslâm cem‘iyet ve gayret üzere olup ve sizler dahi dîniniz gayretine düşmenden yüz cevirmeyüp birbiriniz ile ittifâk üzere dîniniz hıdmetine kıyâma ahd u misâk eylediğiniz han-ı müşârün-ileyhin takrîrlerinden ma‘lûm u nümâyân olmağla Hakk-ı celle ve alâ ehl-i İslâm her hâlde mu‘în ve zahîrdir, ve bu tarafdan sizlere zehâîr ve cebehâne levâzım-ı sâ’ire irişdirilmekde bir dürlü tehîr ve kusûr olunmaz ve kuvvet-i İslâm ile beş on bin asker-i muvahhidîn nice bin kefereye gālib ve mansûr olageldikleri nice def‘a‘ vâkı‘ olmuş keyfiyetdir, gerek gazâ ve gerek şehâdet ehl-i İslâm içün dünyâ ve âhiretde bâ‘is-i sa‘âdet ve izzetdir ve nusret cenâb-ı Hakk'ındır. Göreyim sizleri dünyâ ve âhiret izzetini ve dînimiz gayretini mülâhaza idüp ve birbiriniz ile ittifâk u ittihâd ve han cenâbı vezîrân-ı müşârün-ileyhimâ ve mîr-i mîrân ve sâ’ir rü’esâ **[s. 222]** sergerdelerinizin tedbîrlerine uyup cemî‘-i umûrda Allahü azîmü'ş-şânın lütf u fazîletine istinâd iderek düşmenin kahr u def‘ine ve İsmail ve etrâfının muhâfazasına gönül birliği ile ikdâm eyleyesiz. Girüden henüz asâkir-i vâfire ucâleten Ordu-yı hümâyûnuma vâsıl olmalarıyçün ocaklıdan saksoncubaşı ve âhar mübâşirler ta‘yîn ve ortabostancı başısı dahi bu husûsa me’mûr kılınup, bi-mennihi

sübhânehi ve te‘âlâ bir kaç gün zarfında girüden gelen ve orduda olan asker ile karşu tarafa ubûr olunması dahi münfehim olmağla cümleniz hıfz-ı Hüdâ'ya emânet olunmuşsızdır. Hemân gayret ü metânet ile dîninize hıdmet ve düşmenden bir tarîkle intikām alup ilâ rüzû'l-kıyâm ehl-i İslâmın duâ vü senâ ile sizleri yâd eylemelerine ihtimâm ü dikkat ve siz ki han-ı vâlâ-şân ve vezîrân-ı müşârün-ileyhimâ ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve binbaşı ve ağa ve sâ’ir zâbitân ve rü’esâ-i asâkir-i İslâmsız, cümle cümle asâkir-i İslâm ile ittifâk ve birbiriniz ile meşveret ve askerden berü tarafa geçmek kaydında olanları salıvirmeyüp men‘ ve ittifâk ile düşmenden intikām almağa sa‘y u gayret ve asâkir-i muvahhidînin ta‘yînât-ı lâzimeleri gönderilmesinde cidd ü ihtimâm olunmağla muktezâ-yı gayret-i dîniye ve şecâ‘at-ı tâmme üzere aduvv-i dîn-i mübînden ahz u intikāma mübâderet ve mecmû‘unın hıdmet-i dînde ittifâk üzere kıyâm ile dünyâ ve âhiretde bâ‘is-i sâ‘adet ü izzet olan ahvâli vücûda getürmelerini sarf-ı tâb u tâkat eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı R. Sene 184

Hüküm: 893

Bir sûreti

İsmail kadısına ve müftîsine ve yeniçeri zâbitine ve ahâlîsine İsmail’ de olan asâkir-i İslâm ile ittifâk ve han cenâbı ve vezîrân-ı müşârün-ileyhimâ ve sâ’ir rü’esânın re‘y-i sedîdlerine mütâba‘at ile hıfz u hırâset-i memleket ve mukābele ve mürafâ‘a-i düşmene ihtimâm ve dikkat eylemesiyçün geçen ve bu sene muhâfaza-i memleketde sunûh iden hıdmet ve cidd ü gayretleri bi'l-cümle ma‘lûm u meşkûr olup bu def‘a dahi sizlerden hıdmet-i dîn-i mübînde say u gayret me’mûldur deyü tergīb ve tahrîs günü mukaddem olarak .

Hüküm: 894

Hâlâ Niğbolu’da ikāmet üzere olan vezîrim Süleyman Paşa'ya hüküm ki:

Bu esnâda memleket-i Boğdan’da Gölbaşı nâm mahalde serdâr-ı ekremin ma‘iyetinde olan asâkir-i İslâmiye a‘dâ-yı dîn ile hîn-i muhârebede irâdet-i ezeliye ve meşiyyet-i lem-yezeliye ve ba‘zı avârızât ile eğerçi cünûh-ı muvahhidînden bir mikdârı Kartal nâm mahalle vürûd ve altmış bin nefer süvârî asâkir ile vezîrim Abdi Paşa ve Ağa Paşa ve Abaza Mehmed Paşa ve sâ’ir mîr-i mîrân ve kapucu başı ve Dağıstânî Ali ve rü’esâ-i asâkir İsmail tarafına azîmet ve han-ı vâlâ-şân cenâbları dahi vâfir Tatar-ı adüvv-şikâr ile yanlarında olup cümlesi müdafâ‘a-i a‘dâya ihtimâm birle ol havâliye muhâfazaya

kemâl-i sa‘y u gayret itmek ta‘ahhüd ve ittifâk eylediklerinden mâ‘adâ bir kaç gün zarfında Tuna'nın merkez-i evvelisine nüzûl ve rücû‘ ve rû-nümâ olmağla Ordu-yı hümâyûnumdan dahi karşu tarafa asâkir imrâr ve irsâl ve düşmen-i dîn üzerine hücûm eyleyeceği muhakkak olup ve küffâr-ı hâksâra dahi bi-hikmeti'llahi te‘âlâ illet veyâ müstevlî olmak hasebiyle kemâl-i za‘afı olduğu sahîhan ihbâr olunup ancak bu esnâda muhâfaza ve muhâresesi lâzime-i hâl ve akdem-i umûrdan olan İbrail Kal‘ası muhâfazadan hâlî olmağla sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin bir an meks ü ârâm itmeyüp derhâl ma‘iyetinde olan kapun halkıyla Niğbolu'dan Tuna ile ucâleten bir sâ‘at mukaddem İbrail’e varup müdafâ‘a-i a‘dâ ve hıfz u hırâset-i kal‘aya mezîd-i sa‘y u mâlâ-kelâm eylemek fermânım olmağın me’mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdır. İmdi; bu esnâda İbrail Kal‘asının muhâfazası ne mertebe mühimm ü muktazî idüği muhtâc-ı beyân ü ifhâm olmağla bu vakt evkāt-ı sâ’ireye kıyâs itmeyüp emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu anda bir dakīka ve bir lahza meks ü tevakkuf itmeksizin mükemmel kapun halkıyla ucâleten ve müsâra‘aten Niğbolu'dan Tuna ile İbrail’e varup zâtında mezkûr olan cevher-i gayret ve besâlet muktezâsınca me’mûr-ı ma‘iyetin kılınan ve ol tarafda mevcûd olan asâkir ile muhâfaza vü muhâreseye bezl-i mâ-hasal ve sa‘y u tâkat ve bir tarafdan düşmen-i dîn zuhûr ider ise kemer-i şecâ‘ati miyân-ı hamiyyetine bend ile merdâne ve dilîrane mukābele ve müdâfa‘a ve kahr u tedmîr ile hıfz u hırâset-i kal‘aya sarf-ı tâb u kuvvet ve kemâl-i gayret ü hamiyet ve etrâf u eknâfa dahi dâ’imâ havâle-i çeşm-i basîret ve teyakkuz ve tehaffuz üzere hareket iderek dîn-i Devlet-i aliyye’me ibrâz-ı hıdmet ve ubûdiyet idüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve tenbîh-i mülûkâneme mugāyir ucâleten İbrail'e varmakda betâ’et-gûne hareketden be-gāyet tehâşî vü mücânebet ve lâzimü'l-ifhâm olan havâdisât ve ahbârı dahi pey-der-pey Ordu-yı hümâyûnuma tahrîr ü iş‘âra müsâra‘at eylemek bâbında.

Fî Evâsıt-ı R. Sene 184

Hüküm: 895

Dergâh-ı Mu‘allâm yeniçerileri ocağında saksoncı başı olan (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve yol üzerinde vâkı‘ kazâların kuzât ve nüvâbına ve a‘yân-ı vilâyet ve zâbitân ve bi’l-cümle iş erlerine hüküm ki:

Bi-kazâi’llahi te‘âlâ Gölbaşı nâm mahalde küffâr ile mukābelede vâkı‘ önünden giden asker-i İslâm avdet eylediklerinde Kartal tarafından ekseri İsakçı'ya vürûd ve Boğdan ser-askeri ve Rûmili Vâlîsi Vezîr Abdi Paşa ve Vezîr Abaza Mehmed Paşa ile mîr-i mîrândan Mustafa Paşa ve Hasan Paşa otuz bin mikdârı süvâri ve on bin mikdârı

piyâde asker İsmail'e mürûr idüp kefere dil ahz ve derûnlarında hastalık ve kendilerinden mütellef olduğu haber almalarıyla vezîrân-ı müşâr ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhim yanlarında olan leşker-i İslâm ile kefereden yüz döndürmeyüp üzerlerine hücûm ahd ü peymân eylediklerini han-ı vâlâ-şân cenâbı takrîr ve ihbâr ve asâkir-i mezbûrun ta'yînâtları ucâleten tertîb ve irsâl ve İsakçı'ya vürûd idenlerin dahi ta'yînât-ı lâzimeleri bî-kusûr i'tâ olunup bir dürlü avdet eylemek iktizâ etmez iken piyâde askerden nice avdet idenleri ve bunların bilâ-muhârebe bu vechile avdet ve firârları şân-ı diyânetden olmamağla sen ki saksoncubaşı-i mûmâ-ileyhsin, mezbûrları her ne mahalle vürûd itmişler ise kazâların hükkâm ve zâbitân ve iş erleri ile bi'l-ittifâk alâ vech-i kâne i'âde ve İsakçı'ya isâl ve henüz sefere âzimen yollarda olan süvâri ve piyâdeyi dahi ucâleten ve müsâra'aten bu tarafa sevk ü tesyîre ihtimâm eyleyesin, mezbûrların avdetleri bilâ-ceng ü cidâl **[s. 223]** olduğundan gayri İsakcı'da dahi durmayup firâr eylemeleri henüz vürûd idecek asâkire mûceb-i dehşet bir hâlde olmağla şöyle ki; girü avdet itmeyenlerin askerlikleri mu'teber olmayup bundan böyle ra'iyyetden ma'dûd olduklarını cümlesine ifâde ve telkīn iderek bu hıdmet-i lâzimede cidd ü ihtimâm ve sa'y u mâlâ kelâm ile üç beş güne dek avdet idenlerin mecmû'unı i'âde eyleyesin ve siz ki sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz saksoncıbaşı-i mûmâ-ileyh ile ale'l-ittifâk asker-i mezbûrun bir gün evvel ircâ'ları emrine dikkat ve hıfz u hırâset-i memlekete nisâr-ı cehd u tâkat eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden cümleniz tehâşî eylemeniz bâbında

Fî Evâsıt-ı R. Sene 184.

Hüküm: 896

İbrail Kal'ası muhâfazasında olan Ser-turnaî Veli *zîde mecdühu*ya muhâfaza-i mezbûre me'mûr çorbacı ve çavuşân ve ihtiyârân ve emekdârân ve ağavât ve alemdârân ve bi'l-cümle odalu ve yamakān-ı gāzî neferât *zîde kadrehum*a hüküm ki:

Bu hilâlde küffâr-ı hâk-sâr galebe ve sevâhil-i nehri Tun'da vâkı' serhad ve memleket-i İslâmiyeye sû'-i kasda cesâret ideceği mülâhazadan ba'îd olmayup tiz elden sevâhil-i nehr-i Tuna'da olan serhadât ve kasabâta celbî askeriyle takviyet ve istihkâmına ihtimâm ve Rûmili'nin akreb ve bir hâlde olan mahallerin umûmen ata ve dona kādir asâkiri sevâhil-i mezbûrede olan serhaddât ve kasabâta tertîb ve ale'l-acele hareket ve gelüp savb-ı me'mûrlarında bulunmaları çün taraf taraf evâmîr-i şerîfe ve ocak mekâtibi neşr ve bir tarafdan mübâşirler ta'yîn ve isti'câlleriyçün te'kîd olunub bi-avnihi ve keremihi te'âlâ birkaç gün zarfından müstevfî asâkir ile sevâhil-i mezbûre serhaddâtı ve kasabâtı muhâfaza ve muhârese bi-takdiri'llahi te'âlâ bu def'a zuhûr iden kazâ-i

İlâhiye'nin müzâfâtı müşâhede ve fütûhât-ı celîle ile ümmet-i Muhammed murâbıtîn-i serhadd-i mansûremden olacağı eltâf-ı Hudâvend-i bî-çûndan me'mûl ve inâyet-i Hakk'dan gāyet meczûm olmağla, imdi; muhâfazasında olduğunuz İbrail Kal'ası derûnından bir ahd münfek olmayup cümle ittifâk ve ittihâdıyla fî sebîl-i gazâ vü cihâda ez-hulûs müsâra'at ve muhâfaza-i mezbûreye me'mûr yamakāndan her kim mevcûd-ı serhad değil ise eğerçi sevklerine emr-i âlî ile ocakdan Ser-turnaî Ömer *zîde mecdühu* mübâşir ta'yîn olunup ancak yine cümle serhad-nîşin serhadda cem' olmalariyçün neferâtlarına mekâtib tahrîr ve evâmîr-i şerîfi te'bîd ve eğer imza eylemeyüp gelmezler ise esâmîleri serhadde mevcûd bilâ-esâmîlere virilüp imzaluları gönderilmek içün nâ-mevcûd olup emr-i âlîye adem-i itâ'at birle gelmeyenlerin esâmîlerin ta'bîriyle ocak tarafına defterin irsâl ve istihkâm-ı nizâm-ı serhad içün iktizâ-yı vakt u hâle göre dal-kılıç bayrağı küşâda ve bilâ-esâmîlerden dal-kılıç neferâtı tahrîr ve gereği gibi takviyet ve metânet eyleyüp düşmen zuhûr ider ise gönül birliği ile mukābele ve muhâbereye kıyâm ve inşa'llahi te'âlâ nusret-i hayru'n-nasirîn ile a'dâya gālib ve bekâm olacaklarınız dergâh-ı vâhibü'l-imâleden müstenid değildir, zîrâ sevk-i gazâvetde nice ordulara perişânlık zuhûr ve ser-civânî olan gāzîler düşmene gālib ü mansûr oldukları tarihlerde mastûr ve ihtiyârların dahi manzûrları olmuşdur. Göreyim sizi hemân cenâb-ı Râbbü'l-izzete ittikā ve mütevekkil ve sâf gönül olup asla ve kat'a derûnınızda dehşet-i vahşiyet getürmeyüp hemân ulüvv-i himmet ve gereği gibi ittifâk u metânet ve intibâh ü basîret üzere olasın. Bu tarafdan dahi fevk-i bâ-tasavvûr imdâd ü i'ânet olmakdan bir dürlü fütûr u kusûr olunmayup her hâlde bezl-i makdûr olunacağı emr-i muhakkakdır. Hemân her hâlde kaviyü'l-kalb ve cüz'iyü'l-hâtır olup ber-minvâl-i muharrer gayyurâne harekete mübâderet ve izhâr-ı şecâ'at eylemeniz bâbında (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İnşa'allahu te'âlâ vusûlünde vech-i meşrûh üzere metânet ve izhâr-ı gayret ve diyânet ve iktisâb-ı rızâ üzere edâ-yı hakk-ı himmet-i pâdişâhâneme müsâra'at eyleyüp olur olmaz dîni za'îf erâcif kelâmına aldanmayup birbirinize kalb-i kuvvet virerek dîn ü Devlet-i aliyye'me nâfi' hıdemât-ı şîzîn izhârına bezl-i makdûr ve sa'y u nâ-mâhsûr eyleyesiz. Kal'a-i mezkûre ile sizi cenâb-ı Hayru'l-Hafızîne emânet eyledik. Bi- minnehi te'âlâ her tarafdan masûn ve mansûr olasız ve sen ki muhâfaza-i mezkûre zâbiti mûmâ-ileyhsin. Sen nâzırı ile gicelerde sefînelerde beytûnet eylediğiniz ve Devlet-i aliyyem tarafına haber virilmekle bu ne gûne zâbitlikdir? Ve ne gûne mûsülmanlıkdır? Bir mukābele yoğiken böyle hareket sezâvâr-ı diyânet değildir. Sen sanma ki firâr ile selâmet bulursun ıyâzen billahi teâlâ öyle bir keyfiyet senden zuhûr iderse katl olunacağın emr-i muhakkak bilüp encâm-kârı fikir ve sefînelerde giceliğin vâkı' terk ve derûn-ı kal'adan münfek olmayup muhâfaza-nîşine

tesyîre ve takviyet viresin. Senin selâmetinin ancak kal‘ada bulunup izhâr-ı şecâ‘at ve metânet eylemekdendir. Zinhâr derûn-ı kal‘adan bir ramak taşra çıkmayup ve aharı çıkartmayup ve yamakānı ber-minvâl-i muharrer cümle ve istihkâm ve mûcebü'l-esâmîlerden adem-i itâ‘ate emr-i âlî ile serhadde gelmeyenlere esâmîlerin serhadde mevcûd bilâ-esâmîler içün arz ve defterin irsâli ve bilâ-esâmîlerden dal-kılıç tahrîr ve gice gündüz serhadd-i mezbûra metânet virüp hilâfından ziyâde hazer eyleyesün deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Mehmed Paşa *edâma'llahü te‘âlâ iclâlehu* tarafından mühürlü mektûb virilmek ile vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı R. Sene 184

Hüküm. 897

Kili kadısına ve Kili Nâzırı Mehmed ve serdârı turnacıbaşı Mehmed ve Kili Kal ‘ası cebecibaşısı Mustafa ve dergâh-ı mu‘allâm gönüllerinden Kili Kal‘ası Binâ emîni el-Hac Hasan ve kal‘a-i mezbûre pişgâhında mukīm fırkateler başbuğı Seyyid Mustafa Kapudan ve Kili ahâlîsinin ihtiyâr ve söz sâhiblerine hüküm ki:

Bu def‘a bi-takdîri'llahi te‘âlâ Gölbaşı nam mahalde asâkir-i müslmîne ârız olan teferruk ve perişânı haberi ve Kili'ye vârid oldukda Kili kasabası ahâlîsi mahkemeye ictimâ‘ ve ıyâl u evlâdlarını berü cânibde iskele-i Kili nam mahalle imrâr ve kendüleri yine avdet ve Kili Kal‘ası muhâfazasında kıyâma mübâderet eylemen üzere ta‘ahhüd ve etfâl ve nisvânlarıyla ve emvâl ü eşyâlarını istishâb ve mahall-i mezkûre mürûr eylediklerinden sonra muâhedetlerinden mugāyiri kal‘a-yı merkūmayı terk ve girüye ra‘iyyetden imtinâ‘ idüp ve etrâfa tevârüd iden fırkateler muhâfaza-i kal‘a zımnında müttefik olunup ve sizlerden gayri derûn-ı kal‘ada kimesne olmadığı, siz ki Kili kadısı ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz tarafından Ordu-yı hümâyûnuma irsâl olunan tahrîrâtınızda terkī‘ ve iş‘âr olunmuş el-hâletü hâzihi müdâfa‘-i a‘dâya kâfî kal‘a-yı mezbûrede top ve cebehâne ve zehâîr-i kesîre mevcûd ve asâkir-i vâfire dahi mütemekkin olup bir dürlü müzâyaka vü zahmetiniz olmadığından mâ‘adâ Özi ve Bender Kal‘aları derûnlarında katı vâfir asâkir-i İslâm ve ıyâl u evlâdlarıyla mukīm olup muktezâ-yı gayret-i İslâmiyeleri üzere kendülerin kayd u mazarrat ve düşmenden sıyânet ve kahr u tedmîrlerine mübâderet zımnında avn-ı inâyet-i hazret-i hayrü'l-nâşîrine istilâlen ve ilticâen yerlerinde sâbit kadem ve metânet üzere durup ve ol havâlide nice Tatar karyeleri olup anlarda dahi nice bin ehli İslâmdan tevâ’if-i nisâr-ı gayret-şi‘âr mevcûd olmaları hasebiyle lede'l-iktizâ sizlere i‘ânet ü imdâd idecekleri muhtâc-ı beyân değil iken içlerinizden ba‘zı siyâk u

muharrik kimesnelerin tahrîkleriyle bilâ-mûceb vahşiyete duçar ve gayret-i İslâmiyeyi bi'l-külliye selb ile bu gûne harekete cesâret olunmak Rızâu'llah'a ve rızâ-i mülûkâneme muğāyir ve satvet ve namus-ı İslâmiyeye münâfî bir keyfiyet olduğundan başlıca kal'ateyn-i mezkûr beyninde ve ol havâlide mukīm olan gayret-şi'âr ve sâ'ir ümmet-i Muhammed'in dahi sikesti bâzû-yı gayret ve perişânlık ve havfa dûçâr olmalarına bâ'is olduğuna binâ'en o misillüler dünyâda ve ahiretde musâb ve mu'azzeb olacakları aşikâr olmağla ahâlî-i merkūme ıyâl u evlâdlarını salifü'z-zikr Eskikili'de bıragup kendileri serî'an ve âcilen Kili Kal'asına avdet ve rîc'at birle muktezâyı gayret-i İslâmiyeleri üzere farîza-i gazâya müsâra'at zımnında kal'a-i mezbûrenin hıfz u hırâsetine ve düşmen-i dînin mudâfa'a ve kahr u tedmîrlerine sarf-ı tâb u kudret **[s. 224]** eylemelerini ve bu husûsda ihmâl u tekâsül ve emr-i şerîfime adem-i itâ'at eyledikleri sûretde birisine aman ve zaman virilmeyüp seyf-i sıyâset-i mülûkânemle katl u tedmîr olunacaklarından başka bi'l-cümle emvâl ve eşyâ ve emlâk ve akāratı cânib-i mîriden zabt olunacağını her birisine ifâde vü efhâm ve içlerinden bu gûne harekete cesâretlerine bâ'is muharrikleri te'dîb ve tenkîllerine cümlesini ucâleten kal'a-yı merkūmeye celb ve muhâfaza ve kal'a-i merkūmunda merdâna ve gayyûrâne hareket birle inâyet-i İslâmiyeyi izhâr teşvik ve tergīb idüp emr-i hümâyûnuma itâ'at eylemeyeni olur ise derhâl cezâ-yı mâyelîki icrâsıçün ism ü resimleriyle Ordu-yı hümâyûnuma tahrîr ve i'lâma mübâderet ve siz ki kasaba-i mezbûrenin ihtiyâr ve söz sâhiblerisiz, ucâleten ve müsarâ'aten kal'aya avd u istiğrâkları husûsuna muhâlefet ve betâ'et gûne hareketiniz ihbâr olundukda bâlâda mastûr ve ıyân-ı mülûkânem bilâ emhâl hakkınızda icrâ kılınacağını muhakkak bilüp dünyâda ve ahiretde selâmet hâliniz lâzim ise bir an akdem müdâfa'a-i a'dâya ve muhâfaza-i kal'a içün Kili Kal'asına vusûl ü luhûka şitâb eyleyüp tenbîh-i şâhâneme muğāyir ednâ-i vaz' u hareketden ziyâde tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâsıt-ı R. sene 184

Hüküm: 898

Hâlâ Halep Vâlîsi ve Bükreş cânibi ser-askeri olan Vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin bu def'a tarafınızdan tevarüd iden tahrîrâtınızın hülâsasında Fokşan Kasabası re's-i hudud-ı Eflak'da vâkı' olmakdan nâşî hıfz u hırâseti lâzime-i hâlden olduğuna binâ'en bundan akdem ol havâlinin muhâfazası zımnında tarafınızdan serdengeçdi ağalarından Çadırcıoğlu Mehmed ve Çolak Abdullah *zîde kadrühumâ* kadar-ı kifâye neferât ile irsâl olunmuş olup, ancak bu esnâdan Fokşan'a karîb

mahalde vâkı‘ mahalde bir mikdâr Moskovlu olduğu merkūmâna ihbâr olundukda mahall-i merkūme gidüp bir nefer Moskovluya tâbi‘ usâtdan dahi bir nefer dîller ahz ve Fokşan’a avdetlerinde düşmen-i dînin kurb-ı Fokşan'da olduğu Bağdad cânibi ser-askeri vezîrim Abdi Paşa'nın kethüdası olup müşârün-ileyh tarafından ol cânibe ta‘yîn olunan Hüseyin Hüsni'nin mesmû‘u oldukda ma‘iyetinde olan asâkiri olup firâr ve mahalli merkūmede serdengeçdi ağaları mûmâ-ileyhimânın ma‘iyetlerinde olan neferâtdan gayri kimesne kalmamağla mürâfa‘a-i düşmen zımnında mûmâ-ileyhimâya bâ‘is-i kuvvet ve iktidâr olmak içün bir mikdâr neferât ile birkaç serdengeçdi ağaları ta‘yîn olunmasını tahrîr ve iltimâs eylemişsin. Bu esnâda serdâr-ı ekrem ma‘iyetiyle asâkir-i İslâm ile Gölbaşı nâm mahalde hîn-i muhârebede irâdet-i aliyye-i subhâniyye ve takdîr-i Hüdâvend-ilem yezeliye ve ba‘zı avârızât ile asâkir-i İslâm girüye avdet idüp bir mikdârı Kartal’dan İsakçı’ya mürûr olunmuş bin mikdârı süvâri ve piyâde ile Bağdad ser-askeri müşârün-ileyh ve vezîrim Abaza Mehmed Paşa ve mîr-i mîrândan İskenderiyeli Mustafa Paşa ve Hüseyin Paşa *dâme ikbâlehu*ma İsmail’e varup han-ı vâlâ-şân cenâbları dahi yanlarında bulunmağla cümlesi mütevekkilen ale’l-allah keferenin üzerine hücûm-ı ta‘ahhüd ve ittifâk eylediklerini ve illet-i vebâden ve kıllet-i zâd u zevâddan kefere-i mesfûrenin kemâl-i za‘fı olduğunu han-ı müşârün-ileyh takrîr ve ihbâr ve bi-mennihi te‘âlâ ve birkaç gün zarfında Tuna’nın evvelki merkezine nüzûl u rucû‘ me’mûl olmağla Isakçı’dan mevcûd cünûd-ı İslâm ile dahi karşu tarafa ubûr olunmak muhakkak olup Fokşan’ın muhâfaza ve muhâresesi dahi ikdâm-ı umûrdan olduğuna binâ’en mukaddemâ Bükreş cânibinden nakl olunan bayraklardan bir mikdâr intihâb ve bundan akdemce Fokşan muhâfazasına me’mûr beş yüz elli balyalı emîn ve binbaşı olup beş yüz süvâri ile yine mukaddem Fokşan’a me’mûr Hamza Bâlî-zâd'yi alup muhâfaza-i Fokşan'a dikkat eylemesiçün mûmâ-ileyh Hüseyin Hüsnî’ye ve mûmâ-ileyhimâya emr-i şerîfim sâdır olduğu ma‘lûmun oldukda sen dahi muktezâ-yı gayret ü hamiyetin üzere mûmâ-ileyhimi ma‘iyetlerinde olan neferât ile emr-i re’yin üzere mukābele ve mürâfa‘a-i a‘dâ ve hıfz u hırâset-i memleket husûslarında i‘mâl ve istihkâm ile hıdemât-ı mebrûre ve harekât-ı mergūbe ibrâzına nisâr-ı cehd ü tâkat ve sarf-ı vüs‘ ü kudret eyleyüp ser-mû kusûr u tevvâbından? gāyetü’l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım yazılmışdır.

Fi Evâsıt Ra Sene 184

Hüküm: 899

Edirne bostancıbaşısı (boşluk) *dâme mecdühu*ya hüküm ki:

Bu esnâda serdâr-ı ekrem ma‘iyeti ile asâkir-i İslâm ile Gölbaşı nâm mahalde hîn-i muhârebede irâde-i aliyye-i subhâniye ve takdîr-i Hüdâvend-i lem yezeliye ba‘zı avârızât ile asâkir-i İslâm-ı girüye avdet idüp bir mikdâr Kartal’dan İsakçı’ya mürûr ve altmış bin mikdâr süvâri ve piyâde ile Bağdad ser-askeri vezîrim Abdi Paşa ve vezîrim Abaza Mehmed Paşa ve mîr-i mîrândan İskenderiyeli Mustafa Paşa ve Hasan Paşa *dâme ikbâluhu*ma İsmail’e varup han-ı vâlâ-şân cenâbları dahi mütevekkilen ale’l-allah keferenin üzerine hücûmı ta‘ahhud ve ittifâk eylediklerini ve illeti vebâdan ve kıllet-i zâd u zevâdeden kefere-i mesfûrenin kemâl-i za‘afı olduğunu han-ı müşârün-ileyh takrîr ve ihbâr ve bi-minnehi te‘âlâ birkaç gün zarfında Tuna’nın evvelki merkezine nüzûl u rûcû‘ı me’mûl olmağla İsakçı'dan mevcûd cünûd-ı İslâm ile dahi karşu tarafa ubûr olunmak musahhih ü muhakkak olduğuna binâ’en Ordu-yı hümâyûnuma asâkirin ehemm-i mehâmm lâzimü’l-ihtimâmdan olmakdan nâşî me’mûrîn ile gelmek üzere olanların sür’at-ı seyr ile savb-ı me’mûrelerine bir an akdem ve bir sâ‘at mukaddem vusûl u luhûka ve Kartal’dan İsakçı’ya vürûd iden tevâ’if-i askeriyenin ta‘yînâtları bilâ-mûceb girüye avdet olanları cenâblarına azîmete cür’et idenlerin Ordu-yı hümâyûnuma i‘âde ve ircâ‘ları emrine mahsûsen me’mûriyetini şâmil işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile isâl olunmuşdur. İmdi sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûre bi’n-nefs me’mûr ve ta‘yîn olduğun ma‘lûmun oldukda etbâ‘ ve âdemlerinle derhâl yerinden hareket ve ber-vech-i muharrer Ordu-yı hümâyûnuma gelmek üzere olanların ucâleten ve müsâra‘aten savb-ı me’mûrlarına vusûllerine ve bilâ-mûceb girü avdet idenlerin bir ferdin girüye rücû‘larına ruhsat ü cevâz göstermeyüp cümlesini önine katup bir taraftan sen ve bir taraftan dahi mikdâr-ı vâfî neferâtıyla mukaddem ve kâr u güzâr ustalar ta‘yîn ile asâkir-i mezkûrenin bir an akdem cümlesinin Ordu-yı hümâyûnuma vusûl u luhûklarına teşmîr-i sâk-ı gayret ile Hacıoğlu Pazarı'na değin ta‘kîb iderek gerek gelmek üzere esnâ-i tarîkde bulunanları ve gerek bilâ-mûceb avdet idenlerin cümlesinin bilâ-tehîr Ordu-yı hümâyûnuma isâl ü tesyîrlerine mezîd-i sarf u kudret idüp bu vakti evkāt-ı sâ’ireye **[s.225]** kıyâs ile tehîr ve te’ennî ile betâ’et üzere hareketden ve tesâmuh ve taksîrden tehâşî vü mücânebet eyleyesiz. Şöyleki; adem-i itâ‘at ile gelmekden imtinâ‘ sûretini izhâr idenleri olur ise ibreti'l-gayr mücâzât-ı lâyıkalarını icrâ ile sâ’irlerini tehdîd ü tahvîf iderek ta‘cîl ale’t-tacîl gelüp vusûl u luhûklarına mezîd-i sarf-ı makderet idüp ser-mû hilâfından be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında

Fi Evâsıt-ı R. Sene 184

Hüküm: 900

Bir sûreti

Sevâhil-i Bahr-i Siyâh'da vâkı‘ Karaharman ve Varna ve Minkalya ve sâ’ir iskelelerin kuzât ve nüvâbına ve yeniçeri serdârları ve iskele emînleri ve sâ’ir zâbitâna (boşluk) me’mûrîn ile Ordu-yı hümâyûnuna gelmek üzere zikir olunan iskelelere vürûd idenlerin bir ferdinin tehîr ü tevakkuf itdirmiyüp savb-ı me’mûrlarına isâl ü teshîrlerine ve gerek bila-mûceb Ordu-yı hümâyûnumdan girü avdet idenlerin sefâ’ine irkâblarına bir dürlü ruhsat u cevâz göstermeyüp râkib olmuşları var ise ihrâc ve cümlesini bir an akdem Ordu-yı hümâyûnuma i‘âde ve irca‘a bi’l-ittifâk ihtimâm ve dikkat idüp emr-i hümâyûnuma adem-i itâ‘at üzere harekete cür’et idenleri olur ise sâ’ire mûceb-i gayret

içün tedîb ü gûşmâlleriyle bir ferdin girüye kalmayup cümlesinin bir an akdem vusûl ü luhûklarına takayyud-ı tâmm eylemeleriçün ber-veçh-i meşrûh.

Hüküm 901:

Mîr-i mîrân-ı kirâmın sahib-i şecâ'at ve nâm-dârlarından hâlâ Dukakin[117] sancağı mutasarrıfı bu def'a Rumili beylerbeyiliği pâyesi ihsân-ı hümâyûnum olan Mustafa Paşa *dâmet me'âliyehu*ya ve humbaracı ve lağımcı başılara ve eyâlet-i Rûmili'nin ve sağ ve sol kol alaybeyileriyle eyâlet-i mezbûrede vâkı' elviye alaybeyilerinden Üsküb ve Dilvine ve Yanya ve Avlonya ve Ohri ve İskenderiye ve Tırhala sancakları alaybeyileri ve kâtib-i kethüdâ-yı sadr-ı âzamı hülefâsından Füzû'î es-Seyyid Mehmed ve serdengeçdiyân ve sâ'ir zu'amâ ve erbâb-ı tîmârlarına hüküm ki:

Siz ki mîr-i mîrân-ı ve sâ'ir mûmâ-ileyhsiz bu def'a Ordu-yı hümâyûnuma irsâl olunan mahzar ve tahrîratınızda bi-takdiri'llahi te'âlâ asâkir-i İslâm-ı zafer-irtisâm düşmen-i dîn-i dûzah-karîn ile mukābele de perişânlık-târı oldukda Rûmili elviye alaybeyileri ve sâ'ir mûmâ-ileyhin bayrakları altında mevcûd zû'amâ ve erbâb-ı tîmâr ve serdengeçdiyân birbirleriyle ittifâk ve ittihâd idüp tahmînen iki bin beş yüz mikdârı asâkir-i İslâm mütevekkilen ale'l-allah-ı te'âlâ Kili cânibine azîmet ve kal'a-i merkūmeye duhûl idüp kal'a-i merkūme ve etrâfını keyd u mazarrat-ı a'dâdan hıfz u hırâsete mezîd-i sa'y u gayret üzere olduğunda binâ'en bir mikdâr piyâde asker ve topcu ve zâd u zahîre irsâliyle imdâd u i'ânet ve askerinize takviyet ve metânet virilmesini istid'â eylemişsiz ber-hurdâr ve na'im-i pâdişâhânem sizden hoş-güvâr ve yüzleriniz ak olsun. Böyle vakillerde dîn ü Devlet-i aliyyem yolunda ibrâz olunan hıdmet ü gayret bir dürlü zâyi' olmayup dünyâda ve ahiretde cümleniz izâ'âf-ı muzâ'af nâ'il-i hüsn-i mükâfât ve yâhûd olacağınızı reyb ü iştibâh olduğunuzdan mâ'adâ sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin senden her hâlde gayret ü hamiyet birle izhâr-ı hıdmet ve şecâ'at me'mûl ve mücerreb olduğuna binâ'en muktezâ-yı gayret ve besâletin üzere ma'iyetinde olan bi'l-cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr ve sâ'irleriyle mâen ittifâk-ı derûn ve ittihâd-ı kulûb birle kal'ayı hasâret-ı düşmenden muhâfaza vü muhârese husûsuna bezl-i nakdîne-i kudret ve hamiyet eylemen üzere şimdilik avâtıf-ı aliyye-i hüsrevânemden Rûmili beylerbeyiliği pâyesiyle ihsânıyla kadr ü menzîlinin terfi' vü i'lâ kılındığından başlıca ma'iyetinde olan asâkirden kelle ve dîl getürenlere i'tâ olunmak üzere yedi bin beş yüz guruş irsâl ve tesyir olunmağla i'lâm-ı hâl ve emr-i muhâfazada kemâ-kân metânet ve gayret üzere kıyâm eylemeniz içün hâsseten te'kîden ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve irsâl

[117] Sehven Dukadekin yazılmış.

olunmuşdur. İmdi; istid‘âdınız üzere pey-der-pey asâkir ve piyâde ve topcı ve sâ’ir mühimmât irsâlinde bir dürlü kusûr olunmayup mezîd-i ihtimâmda bulunduğu bu def ‘a beş kıt‘a fırkateler başbuğları olan Halil Kapudan *zîde kadrühu* ile mâen Kili’ye tesyîl ve topçu pişgâhında bir kıt‘a toplu pergandi olup Sünne Boğazı tarafına ta‘yîn olunmak üzere olduğundan mûmâ-ileyh Halil Kapudan varup suları yoklayup bu taraflar ihbâr idüp ba‘dehu pergandi-i merkūm dahi tesyîr kılınacağı ve Kili Kal‘ası ahâlîsinden Eski Kili ve Tolcı taraflarına gidenler dahi ıyâl u evlâdlarını bıragup kendileri derhâl kal‘a-i merkūmeyi muhâfazaya avdet eylemeleriçün anlara başka emr-i şerîfim sâdır olduğu ma‘lûmunuz oldukda merkūmları ta‘ahhüdleri üzere bilâ-tevakkuf Kili’ye celb ve nakl idüp ıyâl u evlâdları Kili’de kalup ricâli gelmeyüp ısrâr iderler ise öyle metîn kal‘ayı terk ve bilâ-muhârebe firâr idenleriçün muhkem habs ve haklarından gelüp zu‘amâ ve erbâb-ı tîmâr ve sâ’ir mâen bulunan ehl-i İslâm ile ittifâk-ı derûn ve ittihâd-ı kulûb birle emr-i muhâfazada metânet üzere kıyâm ve kal‘a-i merkūmayı mekr-ü keyd-i düşmen-i dîniyeden gereği gibi hıfz u hırâsete cümleniz dâmen-i dermiyân-ı gayret ü hamiyet iderek böyle vakitde dîn ü devlete izhâr-ı hıdmet ve ubûdiyet ve ibrâz-ı levâzim-i gayret ü besâlet ile ahiretde nâ’il-i sâ‘adet ve dünyâda dahi her biriniz eyyâm-ı sâ‘adet-i encâm-ı pâdişâhânemde na‘im-i celîleye mazhar olacağınızı muhakkak bilüp ana göre gayret ve mazhar-ı mükâfât-ı cemîle olmağla sarf-ı tâb u kudret idüp ser-mû kusûr ü fütûrdan ve münâfî gayret ve diyânetde edna vaz‘ u hareketden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında

Fi Evâsıt R Sene 184

Hüküm: 902

Hâlâ İlbasan Sancağı mutasarrıfı olup Maçin tarafını muhâfazaya me’mûr Süleyman Paşa *dâmet me‘âliyehu*ya hüküm ki:

İbrail’de olan yamakān ve sâ’ir yerlüler ol tarafda ikāmet idüp berü tarafa mürûrlarına ruhsat ü cevâz gösterilmemek bâbında bundan akdemce sudûr iden emr-i âlîşânım ol cânibe vürûdı İbrail ahâlîsinin mesmû‘ları oldukda karadan firâr Taya gölü ve Tozkan semtlerine varup kayık ile berü tarafa mürûr ve Maçin gümrükcüsü olan (boşluk) nam kimesne dahi tama‘-ı hâma teba‘iyyet ve İbrail tarafından çend nefer âdem ile birkaç nefer esirleri imrâra ve kendisi pencik virmek gibi harekete cesâret eylediğini sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin bu def‘a Ordu-yı hümâyûnuma tahrîr ve inhâ eylediğine binâ’en fîmâ-ba‘d gerek mezbûr ve aharı her kim bu misüllü habâset ü mel‘anete cesâret ider ise bilâ-tehîr ahz u cezâsı tertîb olunmak üzere keyfiyetini i‘lâm ve habs ve etrâf u havâliyi

gereği gibi muhâfazaya ihtimâm ve takayyüd-i tâmm eyleyüp İbrail tarafından bir ferdin berü tarafa mürûrlarına ruhsat ü cevâz göstermemen bâbında

Fi Evâsıt R Sene 184

[s. 226]

Hüküm: 902[118]

Kili Kal‘ası ahâlîsinden olup bu esnâda ıyâl u evlâdlarıyla Eski Kili Tolcı taraflarına gelenlerin ihtiyâr ve söz sahiplerine hüküm ki:

Siz ki mûmâ-ileyhimsiz, sizler öteden berü serhad-nîşin olmakdan nâşî asâkir-i sâ’ireye nisbet ile erbâb-ı ceng ü pîkârdan olduğunuza binâ’en a‘dâ-i dîn zuhûrunda cümleniz bi’l-ittifâk merdâne vü dilîrâne hareket birle mürâfa‘a ve kahr u tedmîrleriyle muhâfaza-i kal‘a ve memleketde mezîd-i gayret ü hamiyet ve dîn-i Devlet-i aliyye’me ibrâz-ı hıdmet ve ubûdiyet eylemeniz sizlere lâzim ve vâcib olup ve el-hâletü hâzihi ol tarafda sizlere dahi zehâîr ve top ve cebehâne ve mühimmât-ı sâ’ire dahi mevcûd olup bir dürlü zaruret ve müzâyakanız yogiken havf u haşyete teba‘iyyet birle gayret-i İslâmiyeyi selb ve bilâ-mûceb evlâk u ıyâlleri Eski Kili ve Tolcı taraflarına nakl ve sizler dahi bu esnâda olan ta‘ahhüdünüze muğāyir ol taraflarda da ikāmet üzere olup emlâkınız ve vatanınız olan kal‘a-i merkūmeyi tehî terk eylemenizden be-ğāyet istigrâb ve isti‘câb olunmuştur. Bu def‘a Dukakîn sancağı mutasarrıfı olup müceddeden Rûmili beylerbeyiliği pâyesi ihsânım olan Mustafa Paşa *dâmet me‘âliyehu*ya ve humbaracı ve lağımcıbaşılar ve eyâlet-i Rûmili’nin sağ ve sol kol alaybeyileriyle eyâlet-i merkūmede vâkı‘ sâ’ir altı aded elviye alaybeyileri sancaklarının zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârlarıyla tahmînen iki bin beş yüz nefer mikdârı asker-i gayret-eser mütevekkilen ale’l-allah Kili'ye varup elan muhâfaza-i kal‘aya kıyâm ve mezîd-i ihtimâm üzere oldukarından mâ‘adâ hıfz u hırâset-i kal‘a zımnında bir kıt‘a toplu pergandi ile beş kıt‘a fırkateler başbuğlarıyla Kili’ye tesyîr ve piyâde asker ve topçu ve mühimmât-ı sâ’ire irsâlinde dahi kat‘an tecvîz-i kusûr olunmayacağı ma‘lûmunuz oldukda, olduğunuz mahallerde ıyâl u evlâdlarınızı bıragu kendünüz muktezâ-yı ta‘ahhüd ve gayret-i İslâmiyeniz üzere bilâ-tevakkuf cümleniz ucâleten ve müsâra‘aten Kili’ye avdet birle mîr-i mîrân ve sâ’ir mûmâ-ileyhimin yanlarına varup bi’l-ittifâk emr-i muhâfazada sarf-ı tâb ü kudret iderek düşmen-i dîn hazelân-karînin mekr u mazarratından kal‘a-yı merkūmeyi ve emlâk-ı akārınızı hıfz u hırâsete mezîd-i gayret ü hamiyet eyleyesiz. Şöyleki; bundan sonra dahi tenbîh-i şâhâneme muğāyir ucâleten avdetde rehâvet ü kusûrunuz vâkı‘ olmak lâzim gelür ise bir

[118] 902 numaralı hüküm sehven mükerrer yazılmıştır.

mahalde ikāmet ve iskân itdürülmeyüp zâbitleriniz ma‘rifetiyle bilâ-imhâl hakkınızdan gelineceği bî-iştibâh olup mücâzât-ı lâyıkanız icrâsı Kili muhâfızı Mustafa Paşa’ya mü’ekkid emr-i şerîfimle tenbîh olunduğu ma‘lûmunuz oldukda ıyâl u evlâdınız Eski Kili’de kaldığı sûretde anları muhâfazadan mâ‘adâ kusûr, darb u harbe kādir olanlarınız her hâlde Kili Kal‘asına gelüp dîn-i mübîn uğruna küffâr-ı hâk-sârı mukābele ve ana göre intibâh üzere amel u hareket ve rızâ-yı şâhâneme mugāyir vaz‘ u hareketden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâsıt-ı R. Sene 184

Hüküm: 903

Erzurum vâlîsi olup hâlâ Kars cânibi ser-askeri Vezîr Mustafa Paşa'ya hüküm ki:

Der-aliyye’mde olan ze‘âmet ve tîmârlar tevcîhinden der-kenar ve tahvîl ve tezkere içün alınacak kalemiye ve avâid ez-kadîm tertîb ve ta‘yîn olunmağla elan mer‘î ve mu‘teber tutılup ancak bu tencîhata takvîz olunan ser-askerlerin vâk‘ olan tevcîhâtlarında iktizâ iden harç ve avâid taht-ı râbıtaya idhâl olunmakdan nâşî her birinin akçesinden vakit vakit diledikleri gibi kâh üç ve kâh iki ve bir guruş alınup ze‘âmete ve erbâb-ı tîmâra gadr-ı külli olunduğu semi‘-i hümâyûnuma lâhık olup sancaklarının bu hâlde nizâm-ı hâlleri matlûb olduğuna binâ’en bu keyfiyete dahi nizâm virilmek lâzim gelmekle fîmâ-ba‘d tevcîhâta sipâriş olunan ser-askerlerin vâkı‘ olan tevcîhâtlarından der-aliyyemde olduğu vechile der-kenâr içün defter emîni vekîli yanında olup der-kenâr iden kâtibe yarım guruş ve tahvîl içün iki guruş ve ancak tezkere içün beher bin akçeden yarımşar guruş ve kayd yüzdeliği Defter-i hakanî kâtibi içün kalemiye olmak üzere beher tezkereden yarımşar guruş alınup bundan ziyâde bir akçe ve habbe alınmaması ve ber-vech-i meşrûh tahvîl içün alınan iki guruşun biri tahrîr iden kâtibin ve bâkî bir guruşun kırk akçesi dîvan kîsedarı vekîlinin ve seksen akçesi riyâset vekâleti hıdmetine me’mûr olan divân-ı hümâyûnum kâtib emekdârlarından olup bu def‘a küçük ruznamçe pâyesi ihsân ve yedine rü’us-ı hümâyûnum i‘tâ olunan el-Hac Mehmed Cezmî *zîde mecdühu*nun hissesi olmak ve tezkere içün alınan yarım guruşun nısfı re’is vekîlinin ve nısf-ı aharı defter emîni emâneti vekîlinin hıdmetine me’mûr Defter-i hakanî kitâbetinden es-Seyyid Mustafa Vasfi *zîde kadrühu*mun hisseleri olmak üzere taht-ı zâbıtada merbût ve Divân-ı hümâyûn kaleminde mukayyed olmağla bu keyfiyeti sen ki ser-asker-i vezîr-i müşârün-ileyhsin, sancaklulara ve vükelâ-i mûmâ-ileyhime tefhîm ve tenbîh ve tertîb olunandan ziyâde bir akçe alınmaması tenbîhi lâzim gelenlere tenbîh ve telkīn eyledikden sonra tevcîh olunan kâğıtlar tahvîle vardukda ta‘yîn olunan tezkere hıdmeti ve tahvîl hıdmeti ve

Defter-i hakani kâtibinden kayd boz viran kâtibin kalemiyesi olan yarım guruş ile mâen reisü'l- küttâbım vekîli olup ba'dehu defter emîni vekîli hissesini ve kayd-boz viran kâtibin kalemiyesini andan almak ve tezkere tahrîr olundukdan sonra yine reisü'l-küttâb vekîlinin sah işâreti ile tarafına varup mühürletdikde reisü'l-küttab vekîli ma'rifetiyle ashâbına teslîm olunup, bunlardan ziyâde akçe almamak ve ol taraflara amed olmayup ancak bu vechile tezkere olunmak üzere taht-ı râbıtaya bend u mustakirr olan işbu nizâm-ı müstahsenenin inşallahü te'âlâ devâm-ı istimrârına nezâret ve tertîb ve tahsîs olunan harc ve avâidlerden ziyâde akçe mütâlebe idenlerin te'dîblerine mübâderet ve hilâfına rızâ vü cevâzdan be-gāyet mücânebet eylemen bâbında

Fi Evâhir R Sene 1184

Hüküm: 904

Yergöğü Kal'ası muhâfazasında olan ve Ruscuk ve Silistre ve Hırsova ve Maçin yeniçeri zâbitleri *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Bu esnâda küffâr-ı hâk-sârın galebe ve tugyânı ve İsmail Kasabasını zabtı hasebiyle İbrail'den yukarı Yergöğü ve Kule ve Eflak memleketi ve Sünne Boğazı'nda berü cânibinde Tolcı ve Maçin ve Hırsova ve Silistre ve Ruscuk ve Niğbolu ve havâlilerini keyd-i a'dâdan muhâfaza vü muhârese olunması emr-i vâcib olup tiz elden Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd asâkir ba'zı mahallerin muhâfazalarına ta'yîn olunduğundan mâ'adâ Rûmili'nin sağ kolu memleketlerinin asâkir üzerlerine emr-i muhâfaza ve cihâd ü gazâ farz-ı ayn olduğunu mutazammın müte'addid evâmir-i şerîfim müsta'celen mü'ekkeden isdâr ve mübâşirler ile tesyîl ve tesyîr ve beher vilâyetden zî-kudret ahâlîsinin muhtârları bayrak küşâd ve memleketlerinin askerini bayrakları tahtına cem' ve birkaç gün zarfında sevâhil-i nehr-i Tuna'da vâkı' mahall-i mezkûreye vürûd ve emr-i muhâfazaya bezl-i mechûd eylemeleri fermânım olmağla hevâların ve evkâtın müsâ'adesi ve lillhahi'l-hamd zehâîr ve mühimmâtın vüs'at-ı vâfiret der-kâr olmağla inâyet-i Rabbü'l-arş ile taraf taraf matlûb ve emr-i mülükânem olan asâkir-i nusret-mezâhir karîben ol taraflara ser-zede-i zuhûr ve emr-i muhâfazaya bezl-i miknet nâ-mahsûr idecekleri bedîhî olmağın, imdi; siz ki mahall-i mezkûre zâbitânı-i mûmâ-ileyhimsiz ber-minval-i muharrer bayraklar ile vârid olan asâkir-i İslâmı tashîh ve mevcûdlarına göre rûz-merre ta'yînâtları Ruscuk a'yânı Çelebi Ağa-zâde (boşluk) *zîde kadrühu* tarafından virilmek üzere fermân-ı âlîşân sâdır olmağın vusûlünde vech-i meşrûh üzere sâdır olan emr-i âlî üzere amel ü hareket ve sevâhil-i mezbûre muhâfazalarına me'mûren vârid olan asâkiri tashîh be-dergâh eyleyüp fermân olduğu vechile mevcûdlarına göre ta'yînâtları

mûmâ-ileyh Çelebi Ağa-zâde'den alıverilüp ve herkes ma'iyetine vârid asâkiri emr-i muhâfaza istihdâm ve dâ'im basîret üzere harekete ihtimâm ve her biriniz vârid ve ma'iyetinizde kā'im ve kā'id asâkiri istihdâm ve mikdâr ve etvârların sıhhat ü hakīkatı üzere inhâ ve i'lâm eyleyesiz deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ağası olan Mehmed *dâme uluvvehu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâhir-i R. Sene 184

[s. 227]

Hüküm: 905

Tolcı Kal'ası muhafasında olan Ser-turnaî Abdullah *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Tolcı Kal'asının ve etrâfının keyd ü a'dâdan emr-i muhâfazasıçün Ordu-yı hümâyûnumdan birinci bölüğün serdengeçdi Sakaoğlu İsmail bayrağı altında mevcûd iki yüz piyâde neferâtı ve altmış sekiz cemâ'atin Saka Mustafa'nın bayrağı altında mevcûd yüz nefer ve altmış dört cemâ'atin diğer Mustafa'nın bayrağı altında mevcûd kırk nefer piyâde cengâver tashîh be-dergâh olunup ol suya ta'yîn ve tesyîr ve iktizâ iden ta'yînât-ı rûz-merreleri dahi ol tarafa nüzûl emîni ma'rifetiyle beher yevm virülüp hıdmet-i muhâfazada kıyâm ve ârâm ve istihdâm ve dîn-i mübîn uğurunda gönül birliğiyle ihtimâm ve tahsîl-i bezl-i tâmm olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. Vusûlünde sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince amel ü hareket bayrakhâ-i mezkûreyi kal'a-i mezkûr muhâfazasında kıyâm ve istihdâm ve rûz-merre ta'yînâtları diğer emr-i âlî mantuku üzere ol tarafda nüzul emini tarafından virülüp gayyûrâne hareket ve dâ'imen basîret ve tahsîl-i bezl-i tâmm mübâderet etleyüp hilâfından hazer ü mücânebet eyleyesiz, zikr olunan serdengeçdi ve alemdârları ve neferâtları mûmâ-ileyhsiz, sizden her vechile gayret-i dilâverâne metânet ve hıdmet-i muhâfazada dîn-i mübîn uğuruna bezl-i miknet me'mûl olmağla vech-i meşrûh üzere istimâlet ve dîn-i mübîn ocak gayretini mer'î tutup emr-i muhâfazaya ale'd-devâm kıyâm ve tahsîl-i bezl-i tâmm müsâra'at birle hilâfından mübâ'adet eyleyesiz deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ağası olan Mehmed Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fi Evâhir-i R. sene 184

Hüküm: 906

Hâlâ Yerğöğü Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbiti olan (boşluk) *zide mecdühu*ya hüküm ki:

Ömer Ağa ve Abdullah Ağa ve Mustafa ve Hasan Ağa ve Çalık Hasan Ağa dimekle ma'rûf altı nefer kimesneler arzuhâl idüp bunlar mukaddemâ Yergöğü istilâsında vezîrim Sarim İbrahim Paşa'nın emriyle

dal-kılıç bayrağı küşada ve işbu neferden ile Yerğöği muhâfazasına varup kıyâm itmişler iken ta‘yînâtları verildiğinden Ordu-yı hümâyûn Kartal’a ubûr eylemezden evvel gelüp arzuhal ve ta‘yînâtların mütâlebe eylediklerinden bu tarafa kaydları bulunmadığından pes-mande-i tehîr olduğu inhâ ve istid‘â-yı i‘nâyet itmeleriyle keyfiyetleri cânib-i sadr-ı âzamiye ifâde olundukda inhâları vâkı‘ ve hıdmet-i muhâfazada oldukları sahîh ise bayrakları altında mevcûd neferâtına göre ta‘yînât virülüp hıdmet-i muhâfazada kıyâm ve istihdâm ve vakte değin emr-i muhâfazada evâmir içün sıhhat ü hakīkatları tarafından i‘lâm olunmak içün şifahen fermân olmağın hakīkat-i hallerin i‘lâm eylemen içün (boşluk) irsâl olunmuşdur. İnşa’llahü teâlâ vüsulünde zikr olunan altı nefer dal-kılıç ağalarının iddiaları vâkı‘-ı mütabık mı? Değil mi? mevcûdları var mı? Yok mı? Kemâ-hû Hakk’a tahrîr ve i‘lâmı mübâderet eyleyesin deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Mehmed Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fi Evâhir-i R sene 184

Hüküm: 907

Halep vâlîsi olup Bükreş cânibi ser-askeri olan Vezîr Mehmed Paşa’ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin tarafından vürûd iden bir kıt‘a mektubunuzda Bükreş ordusunda olan dergâh-ı mu‘allâm topcıları neferâtının müstahakk oldukları mevâciblerin irsâlini istid‘â vü istirhâm ve bir gün evvel i‘tâ vü isâlini inhâ ve husûsı mezbûr topcı başının i‘lâmına havâle olundukda bundan akdem vezîrim Sarim İbrahim Paşa’nın ma‘iyetine Ordu-yı hümâyûnumdan otuz nefer mikdârı atîk ve yüz yirmi nefer tashîh olunmak üzere irsâl olunmağla otuz neferin birer kıst-ı ulûfeleri egerçi iktizâ idüp lâkin Ordu-yı hümâyûnumda ihrâc olunan ulûfeden teşekkül esâmîdir deyü tarafında ma‘lûm olmayup beher hâl mahallinden isti‘lâma muhtâc idüği topcı başı-i mûmâ-ileyh i‘lâm eylemekle mûcebince isti‘lâmiçün emr-i şerîfim isdâr olunmasıu bâ-takrîr istid‘â olunduğuna bâ-vech-i meşrûh üzere isti‘lâm olunmak fermânım olunmağın, imdi; ulûfelerinin i‘tâsı istid‘â olunan neferât-ı mezbûreyi ale’l-esâmi sıhhat u hakīkatı üzere Ordu-yı hümâyûnuma i‘lâm eylemen bâbında

Fi Evâsıt-ı R.sene 184

Hüküm: 908

Rikâb-ı hümâyûnumda topcı başı vekîli el-Hac Mehmed *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

El-yevm Ordu-yı hümâyûnumda olan topların bu tarafda olan neferât ile idâresi mümkün olmayup topcı neferâtının bazıları karşuda kalup ve bazıları dahi firâr eylemekden nâşî neferât-ı mezbûre akl-ı kalîl olup ve şitâ muhâfazasıçün mikdâr-ı kifâye topcı neferâtının bir an evvel İsakçı’ya vusûl ü luhûkları ehemm-i mehâmm lâzimü’l-ihtimâmdan olduğuna binâ’en aleyh esâmilerine terakkī zamm olunmak üzere eşkinci ve

müteka‘id sefere yarar genç ve tüvâna topcı neferâtından yüz elli nefer tedârük ve ale’l-esâmî müfredâd defteriyle ta‘yîn olunan mübâşir ile bir gün akdem bu tarafa isâl ve irsâllerine mübâderet ve mübâşir-i mûmâ-ileyh gelmeyenlerin esâmîleri hazîne-mânde olduğunı her birine tefhîm ü telkīn iderek Varna kayıklarına irkâb ve ucâleten ve müşâra‘aten savb-ı me’mûrlarına vürûd ve vusûllerine ihtimâm ü dikkat olunmak bâbında fermân-ı âlî sâdır olmağın. İmdi; ber-mûceb-i fermân-ı âlî birkaç gün zarfında neferatı mezbûreyi tedârük ve esâmîleri defteriyle mâen mübâşirleri ma‘iyetiyle bir an akdem ve bir sâ‘at mukaddem bu tarafa vusûllerine yakın sa‘y ü ihtimâm eyleyüp betâ’et ü rehâvetden ihtirâz eyleyesin deyü ma’lûm kapucı başılarından olup hâlâ topcı başı olan el-Hac Mehmed Emîn *dâme mecühuu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fi Evâsıt R. Sene 1184

[S.228]

Hüküm: 909

Battalı kîse tarafında mahfuzdur.

Ber-vech-i arpalık Ala’iye sancağı mutasarrıfı olup İbrail Kal‘ası muhâfazasında olan Mehmed Sadık Paşa *dâmet- me‘âliyehu*ya hüküm ki:

Kalâ-i mezbûrede mevcûd olunmak üzere Ordu-yı hümâyûnumdan lağımcı neferâtı matlûb ve iltimâs olunmakdan nâşî Defterhâne-i âmirem kuyudâtı tab‘ olundukda Çirmen Sancağında Yenice-i Zağra nâhiyesinde Gariblu nâm karye ve gayriden sekiz bin beş yüz akçe tîmâr mutasarrıfı lağımcı İbrahim ve Hasköy nâhiyesinde Murdarağaç nâm karye ve gayriden üç bin akçe tîmâr mutasarrıf lağımcı Ebubekir ve Çirmen nâhiyesin Eyiceli nâm karye ve gayriden üçbin beş yüz akçe tîmâr mutasarrıf lağımcı Hamza veled-i Lağımcı Ali ve Delvine Sancağında Aydonat nâhiyesinde Kaviran nam karye ve gayriden altı bin akçe tîmâra tahvîl hükmüyle mutasarrıf Ali ve Selanik Sancağında Yenice-i Vardar nâhiyesinde Dragon nâm karye ve gayriden üçbin akçe tîmâra mutasarrıf lağımcı Musa ve Paşa sancağında Filibe nâhiyesinde Fadalcı nam karye ve gayriden üç bin iki yüz akçe tîmâra mutasarrıf lağımcı Mehmed veled-i İvaz ve Ferecik nâhiyesinde Döğerpalu nâm karye ve gayriden ikibin sekiz yüz akçe tîmâra mutasarrıf Lağımcı Mehmed ve Dimetoka nâhiyesinde İş‘âr nâm karye ve gayriden iki bin üç yüz akçe tîmâra mutasarrıf lağımcı İbrahim Filorine nâhiyesinde Pir Şeyh nâm karye ve gayriden yedi bin iki yüz akçe tîmâra mutasarrıf lağımcı Mehmed veledi lağımcı Ömer ve Köprülü nâhiyesinde Velmik Berpapa nâm karye ve gayriden yirmi iki bin akçe ze‘âmete mutasarrıf lağımcı

Abdulhalim veled-i lağımcı İbrahim ve Tırhala Sancağında Radovir nâhiyesinde İsgas nâm karye ve gayriden altı bin dört yüz elli sekiz akçe tîmâra mutasarrıf lağımcı Behlül veled-i lağımcı Hüseyin ve Silistre sancağında Pirevadi nâhiyesinde Yeniceköy nam karye ve gayriden on bin akçe tîmâra mutasarrıf lağımcı Ali ve Köstence sancağında Derice nâhiyesinde Derlofça nam karye ve gayriden yedi bin beş yüz elli bir akçe mutasarrıf Lağımcı Yusuf ve Piriştine nâhiyesinde Dolya İspalolic? nâm karye ve gayriden yirmi sekiz bin dokuz altmış dört akçe ze'âmete mutasarrıf lağımcı İbrahim veled-i Madmud ve Niğbolu Sancağında ve nâhiyesinde Sa'afak? nâm karye ve gayriden beş bin iki yüz akçe tîmâra mutasarrıf lağımcı İbrahim veled-i Lağımcı Hüseyin nâm on beş nefer lağımcılar İbrail Kal'asında mevcûd bulunmak üzere yüz seksen üç senesi şevvalinin yirmi dokuzuncu günü tarihiyle bî-emr-i âlî kayıdlarına şerh virildiği defterhâne-i âmiremde mukayyed ve kal'a-i mezbûreye me'mûr marukz-zikr on beş nefer lağımcılardan başka Bender Kal'asına dahi beş nefer lağımcı neferâtı eğerçi me'mûr ve ta'yîn olunmuş olup lâkin hâlâ bu tarafda mevcûd ve anlardan mâ'adâ me'mûr olunacaklar henüz zuhûr itmediği haber virilmekle fîmâ-ba'd Bender'e tarîk-i azîmet nümâyan oldukda aharı ta'yîn olunmak üzere maru'z-zikr beş nefer lağımcı İbrail Kal'ası'na me'mûr kılınup kayıdları mahalline ol vechile şerh virilmek üzere başka ve mukaddema me'mûr olan on beş neferin mevcûd ve nâ-mevcûdları isti'lâm olunmak üzere başka Divân-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'l baş defterdârım olan Ali İsmet *dâme uluvvühu* i'lâm itmeğin i'lâmı mûcebince amel olunmak fermânım olmağın. İmdi; sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, mukaddemce Bender'e ta'yîn olunan bâlâda mestûrul-esâmî on beş nefer lağımcı neferâtının mevcûd ve nâ-mevcûdunu ma'rifetinle kemâl-i dikkat ve taharri olunarak tefahhus u sû'âl ve bir neferini gadr ü himâyeden ârî ol vechile alâ vechü's-sıhha Ordu-yı hümâyûnuma i'lâma müsâra'at eylemen bâbında.

Fi Evâsıt-ı R. sene 1184

Hüküm: 910

Ber-vech-i arpalık Ala'iye sancağına mutasarrıf olup İbrail muhâfazasında olan Mehmed Sadık Paşa *dâmet me'âliyehu*ya hüküm ki:

İbrail Kal'asında vâkı' hıdemât-ı aliyyemde mevcûd olmak üzere bundan akdem emr-i âlî me'mûr ve ta'yîn kılınan humbaracı neferâtı üzerlerine halîfe nasb olunan Ohri Sancağı'nda Gora? nâhiyesinde Bence? nâm karye ve gayriden beş bin akçe tîmâra mutasarrıf humbaracı Hüdaverdi veled-i Humbaracı Hasan ile Ohri nâhiyesinde Kesel?

nâm karye ve gayriden yirmi beş bin yüz onbir akçe ze‘âmete mutasarrıf Humbaracı Abdullah veled-i Abdu’l-halîm ve yine Ohri nâhiyesinde Rehime? nâm karye ve gayriden sekiz bin sekiz yüz on altı akçe tîmâra mutasarrıf Humbaracı İbrahim ve yine nâhiye-i mezbûrede Malsic nâm karye ve gayriden altı bin akçe tîmâra mutasarrıf Humbaracı Ebubekir veled-i Humbaracı Ali Mesasi? ve yine Ohri nâhiyesinde Roce nâm karye ve gayriden altı bin akçe tîmâra mutasarrıf Humbaracı Mehmed veled-i Humbaracı Ebubekir ve Avlonya sancağında Lugonya nâhiyesinde Makulafor [karyesinden] beş bin beş yüz elli akçe tîmâra mutasarrıf Humbaracı Bayezid veled-i Hüseyin ve yine nâhiye-i mezbûrede Dumlu nâm karye ve gayriden on üç bin seksen akçe tîmâra mutasarrıf Humbaracı Süleyman veled-i Humbaracı Musa ve Köstendil Sancağında Dolıca? Nâhiyesinde Desakof? nâm karye ve gayriden yedi bin beş yüz akçe tîmâra mutasarrıf Humbaracı Ahmed veled-i Humbaracı Ali ve Paşa Sancağında Larna nâhiyesinde Büyükenlü nâm karye ve gayriden üç bin akçe tîmâra mutasarrıf Humbaracı İsmail veled-i Humbaracı Togur? İsmail ve Zağra-i Eskihisar nâhiyesinde Kıracahmed nâm karye ve gayriden on yedi bin dokuz yüz kırk beş akçe tîmâra mutasarrıf Humbaracı Ali veled-i Humbaracı Hüdavirdi Mehmed ve Usküb sancağında ve nâhiyesinde Orasim? nâm karye ve gayriden beşbin altı yüz otuz sekiz akçe tîmâra iştirâken mutasarrıf olan Fazlı ve Süleyman humbaraciyân-ı veledân Humbaracı Ahmed ve yine merkūm Fazlı ve Alacahisar nâhiyesinde Ürgüb nâhiyesinde Kil nâm karye ve gayriden on bin akçe tîmâra mutasarrıf Humbaracı Abdullah veled-i Humbaracı Adem ve âdemlerin nâhiyesinde Kuda‘râd? nâm karye ve gayriden on yedi bin altı yüz doksan dokuz akçe tîmâra mutasarrıf Humbaracı Abdu’lkadir ve Bolu sancağına Onikidivan nâhiyesinde Alaağaç nâm karye ve gayriden beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçe tîmâra mutasarrıf Humbaracı Mehmed veled-i Hasan ve Sultanönü nâhiye Sancağında İnönü nâhiyesinde Hoşgörcük nâm karye ve gayriden yedi bin yedi yüz doksan sekiz akçe tîmâra mutasarrıf Humbaracı Ali ve Selanik sancağında ve nâhiyesinde Domakin nâm karye ve gayriden üçbin akçe tîmâra mutasarrıf Humbaracı Salih veled-i Humbaracı Muhyâr ve Tırhala sancağında Fenar nâhiyesinde Pazarcık-ı Amûd nâm karye ve gayriden dört bin iki yüz doksan yedi akçe tîmâra mutasarrıf Humbaracı İbrahim veled-i Humbaracı Hüseyin ve Vize Sancağında Hayrabolu nâhiyesinde Doğan nâm karye ve gayriden üç bin akçe tîmâra mutasarrıf Humbaracı Ömer nâm on sekiz nefer humbaracı neferâtının kal‘a-i mezbûr muhâfazasına me’mûr ve ta‘yîn olunduklarını hâvî yüz seksen üç senesi cemaziye’l-âhirinin on ikinci günü tarihiyle bâ-emr-i âlî kaydları meşrûh ve Defter-i hakanide mukayyed olmağla neferât-ı mezkûrede bu vechile dahi Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd

humbaracı neferâtından dört nefer humbaracı neferâtı müceddeden kal‘a-i mezbûre me’mûr ve ta‘yîn kılunıp kaydlarına şerh virilmekle ber-minvâl-i muharrer mukaddemâ kal‘a-i mezbûreye me’mûr ve ta‘yîn olunup kaydlarına şerh virilen mezkûrundan mahall-i me’mûrelerinde el-yevm mevcûd ve nâ-mevcûdları arz u i‘lâm olunmak üzere Divân-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi’l-fi‘l başdefterdârım olan Ali İsmet *dame uluvvühu* i‘lâm itmeğin i‘lâmı mûcebince amel ü hareket olunmak fermânım olmağın. İmdi; bu def‘a müceddeden kal‘a-i mezbûreye me’mûr ve ta‘yîn kılındıklarını müş‘ir kaydlarına şerh virilen dört nefer humbaracı neferâtı savb-ı me’mûrelerine irsâl ü tesyîr olundukları ma‘lûmun oldukda mukaddemâ kal‘a-i mezbûreye me’mûr ve ta‘yîn kılınan mestûru‘l-esâmi-i mezkûrdan on sekiz nefer humbaracı neferâtı el-yevm mahall-i me’mûrelerinde mevcûd mı dır? Değil midir? kemâl-i dikkat ve taharrî birle tefahhus ü sû’âl ve birisini gadr ü himâyeden ârî vechile mevcûd ve nâ-mevcûdlarını ism ü resimleriyle ve şöhretleriyle alâ vechü's-sıhha Ordu-yı hümâyûnuma arz u i‘lâma müsâra‘at idüp betâ’et ü rehâvetden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında

Fi Evâhir-i R. sene 184

[s. 229]

Hüküm: 911

İsti‘câli hâvî bâ mektûb ekid ü şedîd emir yazılmışdır.

Fî Evâsıt M.Sene 184

Maçin ve Hırsova ve Rıdvân? (boşluk) ve (boşluk) ve Silistre ve ol havâlilerin kuzât ve nüvâbına ocakda hâlâ beytülmal emini olup bu husûsa mahsus mübâşir ta‘yîn olunan Osman *zîde mecdühu*ya ve zikr olunan mahallerin serdâr ve ayân ve iş erleri ve Brail kal‘ası muhâfazasına me’mûr-ı atîk ve cedîd ağavât ve alemdârân ve Kırım’dan İbrail’e me’mûr ve sonradan ta‘yîn olunan Hotınli ve sâ’ir yamakān ve dîn-i mübîn uğûrına gayret-keşân dilâverâna hüküm ki:

Bu hilâlde adâ-yı dîn olan Moskovlu keferesi la‘în-i tuğyân ve sevâhil-i Tuna’da olan memleket-i İslâmiye ve serhaddâte isâl-i hisâr eylemenizi tiz elden muhâfaza ve bu etrâfın asâkiriyle muhârese olunması mühimm ü muktezî ve İbrail Kal‘ası’nın taşrada bulunan yamakānı derûn-i kal‘aya celb ve cem‘ ve etrâf u eknâfdan kılıca kādir bahâdırlar dahi memleketleri cânibinden küşâdesi fermânım olan bayraklar ile üç gün zarfında ihrâc ve savb-ı me’mûrelerine irişilmesi Rûmili’nin sağ kol askeri ceste ceste gelüp bu sevâhilin muhâfazasında bulunmaları burhân-ı kur’âniye ile farz-ı ayn olmağla İbrail yamakānı bi’l-

cümle İbrail'e ve zikr olunan sağ kolun asâkiri dâhil sevâhil-i mezbûrede me'mûr oldukları mahall-i lüzûmânın muhâfazasına ale'l-acele sevk ü tesyîl içün bundan evvelce şeref-sudûr olan evâmir-i müte'addide mü'ekkid mübâşirler ile neşr ve irsâl ve müsülmân ve darb ü harbe tâb u tüvân olanlara tenbîh ü te'kîd ve avn-ı inâyet-i Rabbaniye ile gayret-i İslâmiyesi olan asâkir-i gayret-mezâhir karîben hareket ve herkes savb-ı me'mûrlarına hatve-i ber-endâz sür'at ve izhâr-ı metânet ve şeca'at idecekleri akreb me'mûl olup ancak İbrail muhâfazasının hazmen ve ihtifâzen cümleden evvel temşiyet ve istihkâm ve kesret-i asâkir ile takviyeti akdem meham ve hâlâ kal'a derûnunda mevcûd sıbyân ü nisvâna kalb-ı kuvvet dîn karındaşlarına imdâd u i'ânet olunması muhâfaza-nişîn tarafından dahi inhâ ve istirhâm olunmakdan nâşî tiz elden Ordu-yı hümâyûnumdan bir kaç bayrak asâkir ta'yîn ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'iyetiyle İbrail'e tesyîr ve İbrail'e me'mûr sahibü'l esâmîlerden berü tarafdan vâkı' mahall-i mezbûrede bir ferdi kalmayup cümlesi mahâfaza-i mezbûreye ubûr itdürülüp, bu def'a dahi me'mûr olduğu mahâfaza-i mezbûre gitmekden imtinâ' vü ihtifâ iderleri olur ise kat'an imhâl ve ihmâl olunmayup malik olduğu esâmîsi cümle muvâcehesinde İbrail Kal'asını bekler esâmîlere virülüp ismine tashîh olunmak içün defteri ocak tarafına irsâl ve der-akab isimlerine tashîh ve imzaluları gidüp kal'a bekliyenlere virilmek ve tiz elden muhâfaza-i mezbûreye asâkir irişdirmeğe kādir kimesneler zuhûr ve bayrak küşâdesine taleb olurların fi'l-hakīka isti'dad ve kudretleri ma'lûm olur ise ol makūle bayrak verilmesiçün sen ki mübaşir-i mûmâ-ileyhsin, sana ruhsat erzân ve bu husûsa murahhas kılınan bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın irsâl olunmuşdur. İnşaü'llahi te'âlâ vusûlünde siz ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz, sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ü hareket ve icrâ vü tenfîzine bezl-i kudret ve sevâhil-i mezbûrenin hıfz u hırâseti içün temhîd-i asâkire bezl-i kudret ve İbrail yamakānından ve Hotin yamaklarından olup İbrail'e me'mûr olanlardan her kimler var ise mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifeti ve cümlenizin ikdâm u ihtimâm ile ihrâc ve savb-ı me'mûresine irsâl ü tesyir ve ihtifâ ve muhâfaza-i mezbûre gitmekden imtinâ iderleri olur ise bilâ-tereddüd ve esâmîsi kal'a-i mezbûreyi beklerlere ve taleblerine i'tâ ve imzalusı gönderilmek içün defterleri irsâl ol makūle muhâfazadan nukûl iden cebân ve gayret-i İslâm ve imânı olmayanları cezâ-i sezâ-i şer'iyesi icrâsı içün dahi ism ü resimleriyle inhâ ve i'lâm eyleyüp meşrût-ı gayret-i İslâmiyeye herbiriniz dâmen-i dermiyan ve nâ'il-i saadet-i dü-cihân olmağa isâr tâb u tüvan eyleyüp hilâfı olan hüsrandan ziyâde hazer ü mücânebet eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin; zâtında iş-güzâr ve tefhim-i kelâmla herkese keyfiyet hâli iş'âr ve sevk askere kaviyü'l-iktidâr olmağla hâsseten mübâşir ta'yîn olunmuşdur. Gerekdir ki ber-vech-i ta'cîl mahall-i mezkûreye varup bu

emr-i mühim ve acîli i‘lân ü işâ‘at ve sevk-i asâkire gayret ve ol havâlide olan cünûd-ı basîret mev‘ûdı davet ve sizinle gönderilen bayraklı asâkiriyle İbrail’e geçüp kemâl-i takviyet ve İbrail’e me’mûrları bulundukları yerlerden sürüp derûn-ı İbrail’e idhâl ve bugünlerde İbrail Kal‘ası asâkir ve yamakānıyla mâl-â-mâl eyleyüp muhâfaza-nişîn olanlara kemâl-i istimâlet ve metânet geldiğini zâbitânıyla mâen Ordu-yı hümâyûnuma arz u i‘lâm bu hıdmet-i dîniyede herbirleriniz mâ-hasal muhassıl kudretinizi masrûf eyleyüp ihmâl u tesâmuhdan ve ma‘âza’llahü te‘âlâ te’ennî vü terâhiden gayet hazer ü ittikā eylesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Mehmed Ağa *dâme uluvvühu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fi Evâhir R sene 184

Hüküm: 912

Vidin Kal‘ası muhâfazasında cebeci zâbiti es-Seyyid (boşluk) *zîde kadrühu*ya hüküm ki:

Bundan akdem Vidin Kal‘asında küşâdı fermânım olan üç aded serdengeçdi bayrakları altına ol havâlide müceddeden tashîh ve be-dergâh ve ağa ve alemdârıyla min-hâysü’l-mecmû‘u üç yüz altı nefer olmak üzere hâlâ Kara Eflak ve havâlilerini muhâfazasında kıyâm üzereler olup bundan böyle dahi kemâ-kân hıdmet-i muhâfazada kıyâm eylemeleri şedîd olduğuna binâ’en zikr olunan bayrakları kema-fi’l-evvel hey’et-i mecmû‘aları muhâfaza hıdmetine me’mûriyetlerince emr-i şerifim sudûrı dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından olup hâlâ cebecibaşı olan Mehmed *dâme mecdühu* arzuhâliyle inhâ ve istid‘âd eylediğine binâ’en vech-i meşrûh üzere neferât-ı merkūmenin muhâfaza-i mezbûrede kıyâm ve emr-i muhâfazaya ihtimâm ü dikkat eylemeleri fermânım olmağın. İmdi, neferât-ı mezkûreyi kemâ-fi’l-evvel hey’et-i mecmû‘alarıyla muhâfaza-i mezkûrda kıyâm ve uhdelerine lâzim gelen emr-i muhâfazada mezîd-i basîret ü intibâh üzere hareket ve bir ferdin mahall-i ahara tefriklerine ruhsat ü cevâz göndermekden ve emr-i hümâyûnuma mugāyir rehâvet ü tekâsirden be-gāyet tehâşî vü mücânebet olunmak bâbında

Fî Evâhir-i R. Sene 184

Hüküm: 913

İsti‘câli mutazammın bâ-mektub mermi ve silâh emr-i şerif yazıldı.

Fi Evâsıt-ı M sene 184

Babadağı ve Hırsova ve Karasu ve Maçin ve Çernova ve Soğanlık ve Ruscuk’a varınca ol havâlilerin kuzât ve nüvâbına ve hâlâ ocakda bi’l-fi‘l kul kethüdası olup bu def‘a bâ-fermânı âlî müstakıllen bu husûsa mahsûs mübâşir intihâb ve ta‘yîn olunan Süleyman *dâme mecdühu*ya ve bundan evvelce bu husûsu için ocakdan ta‘yîn olunan turnacıbaşılar ve çavuşân ve zikr olunan mahallelerin zâbitânı *zîde mecdühu*ma serdâr ve a‘yânına ve İbrail muhâfazasına me’mûr yamakān ve ceng ü harbe kādir bi’l-cümle

dilâverân-ı gayret-keş‘an dîn-i Muhammedî ve bi’l-cümle ehl-i İslâm’dan Ahmedî *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Bu esnâda Moskov keferesi la‘în-i aleyh ve şerâre-feşân-ı tuğyan eylediğinden sevâhil-i Tuna’da vâkı‘ memleket ve serheddât-ı İslâmiyenin kesret-i asâkir-i müslimîn ile emr-i muhâfazası ale’l-husûs tiz elden İbrail Kal‘ası’nın kadîmi Hotin’den kapanan ve sonradan müceddeden ta‘yîn olunan yamakānı bulundukları yerlerden ihrâc ve İbrail’e sevk ve idhâlleriyle ol havâliden zî-kuvvet kimesnelere bayrak küşâd ve memleketinin kılıca kādir bahâdırlarını zîr-i bayrağına cem‘ ve müsâra‘aten irişdirilmesiyle muhâresesi vâcibât-ı umûr-ı diniyeden olup ve sevâhile karîb memleketlerin harb u darbe kādir ehl-i İslâmı üzerlerine farz-ı ayn olduğunu edille-i kat‘-i Furkāniyye ile subûtu vâzıh olduğunu müş‘ir evâmir-i şerîfem isdâr ve mübâşerât ile neşr ve İbrail yamakānından bir ferd taşrada kalmayup cümlesi me’mûr oldukları muhâfaza-i me’mûre sevk ve sâhib-i esâmîlerden firâr ve gıybet ve İbrail’e gitmekden nukûl idenlerin esâmîleri bilâ-tevakkuf kal‘a-i mezbûru bekliyen bilâ-esâmî dilâverâna virilerek kal‘a-i mezbûre kesret üzere muhâfızîn cem‘ ve celb ol havâlide vâkı‘ zî-kudret ashâb-ı hamiyet ve gayretkârâne bayrak küşâda ve kılıca kādir ehl-i İslâm bahâdırları ile ber-vech-i ta‘cîl emr-i muhâfazaya tesyîr olunmak tenbîh ü te’kîd olunmuşidi, ve bu vakte nazaran şimdiye değin her memleketin asâkiri hareket ve gayret ü hamiyet eylemeleri me’mûl ve İbrail’in dahi yamakānı varup me’mûr oldukları hıdmet-i muhâfazaya meşgūl olmaları melhûz olup ancak bu emr-i acîl ve hatab-ı celîlin acelesi ehemm-i mehâmm lâzimü’l-ihtimâmdan olduğu ecilden ocağın müte‘ayyin ve ekîd ricâli bu emr-i cesîmeye ta‘yîn olunması rütbe-i vücûbet olmakdan nâşî sen ki kul kethüdası-i mûmâ-ileyhsin hâsseten ve istiklâlen bu husûsa mübâşir ve mukaddemâ ta‘yîn olunan merkūmdan **[s. 230]** mübâşirler üzerlerine mukaddem ta‘yîn olunup ucâleten hareket ve mahall-i mezkûreye varup ber-minvâl-i muharrer yamakān-ı merkūmenin ve esnâf-ı asâkir-i İslâmiyenin ta‘cîl [ve] ale’t-ta‘cîl muhâfaza-i mezbûre sevk ü tesyîr ve kesret asâkir ile muhâfaza-i mezbûreye takviyet ve derûnunda olan sıbyân ü nisvân ve dîn karındaşlarımız müsülmânân-ı mücâhidîne kalb-i kuvvet ve gereği gibi istimâlet ve irâs-ı metânet ve dîn-i mübîn ü devlet-i ebed-müddet ecl-i hıdmet eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın vusûlünde sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ve ale’l-acele hareket ve bilâ-istiklâl zikr olduğu vechile sevk-i asâkire bezl-i kudret ve kemâl-i gayret ü hamiyet ve herkese tefahhum keyfiyet ve emr-i me’mûrine temşiyet eyleyüp evvel emirde İbrail yamakānından bir ferdi girüye kalmamak şartıyla muhâfaza-i mezbûreye sevk ve illet ü ihtifâ ve gıybet idenlerin esâmîlerin kal‘ayı bekler bilâ-esâmilere virüp ismine tashîh ve imzalusu gönderilmek üzere nâ-mevcûd serhad bulunanların ismü resimleriyle arz u i‘lâma mübâderet ve zî-kudret bayraklarıyla dahi sevk-i asâkire cell-i himmet ve hilâf-ı emr-i âlî hareket ve bu emr-i celîlin tehîrine bâdî olanların şer‘an ve kanûnen tertib-i cezâlarına sür‘at ve mübâşir-i merkūmuna ve ma‘iyetinde olan çavuşuna ikdâm ve emr-i me’mûrlarının sür‘at-i husûlüne ibrâm u ihtimâm birle ez vakit çok hıdmet-i celîle irâzına mübâderet eyleyüp netice bu husûsun temşiyet nizâmıyla tiz elden husûli emrinde murahhas kılınmışsındır. Hemen vech-i münâsibi üzere mümâşât eyleyüp ta‘vîk ü terâhiden mübâ‘adet eyleyesin, ve siz ki mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz; sâdır olan emr-i şerîfım mûcebince amel ü hareket ve hıdmet-i dîniyede herbiriniz mâ-hasal makdûrı sarf ve bezl-i miknet ve mübâşir-i mûmâ-ileyhe i‘ânet ve muvâfakat ve hilâf-ı rızâsından mübâ‘adet birle vilâyetinizde mevcûd İbrail yamakānı ester eylemeyüp müşârün-ileyh ma‘rifetiyle cümlesine ihrâc ve irsâl ve ahâlî-i vilâyetden darb ü harbe kādirleri dahi ber-minvâl-i meşrûh ihrâc ve tesyîr ve hilâfından hazer eyleyesiz

deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan Mehmed Ağa *dâme uluvvühu* tarafından mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel ü hareket eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i R Sene 184

Hüküm: 914

Hırsova kazâsı nâ'ibine ve yeniçeri zâbiti ve iskele emîni ve sâ'ir bi'l-cümle zâbitân ve ahâlî-i vilâyet *zide kudrehu*ma hüküm ki:

Siz ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsiz, bu def'a Ordu-yı hümâyûnuma vürûd iden bir kıt'a arzında İbrail Kal'ası muhâfazasına me'mûr serdengeçdi ve mîri levendât binbaşıları iki bin mikdârı süvâri neferâtı ile Hırsova'ya mahsûs âdem irsâl eylediklerinden siz ki zâbitân ve ahâlî-i mûmâ-ileyhimsiz. Cümle meclis-i şer'e cem' ve imrârlarıçün izn-i müş'ir sened taleb eylediğinizde ibrâz idemeyüp ancak nehr-i Tuna'dan mürûr u ubûr iden kayıkları ahz ve cebren ve kahren derûnuna gidüp iki üç yüz mikdârı süvâri berü cânibe mürûr ve ber-vechile def'leri mümkün olduğu takrîr eylemişsin. Bu esnâda kal'a-i mezbûrenin tevfîr ü te'kîd leşker ile muhâfaza vü muhâresesi ne mertebe mühimm ü muktezî idüği beyândan müstağni ve mezbûrların muhâfaza-i mezbûrede kıyâm eylemeleri vâcibe-i zimmet-i diyânetleriyle iki kal'a-i mezbûreyi terk ve firâr ile muhâfaza-i sâ'irenin dahi ihtilâl nizâmlarına bâdî şenî'ye ihtisârları hasebiyle muhkem haklarından gelinmek lâzim gelmişiken bu def'a cümlesinden ağmâz olunmağla mezbûrları girü savb-ı me'mûrelerine i'âde ve fîmâ-ba'd geçer kayık ile bir ferdin berü cânibe imrârlarına ruhsat ü cevâz göstermeyüp bi'l-ittifâk men' [ü] def 'lerine ihtimâm ü dikkat ve mezîd-i sarf u kudret eyleyesiz, bundan böyle dahi bilâ-izn ol makūle firârilerden birinin berü tarafa geçmelerine ruhsat virdüğünüz haber virilmek lâzim gelür ise mes'ul ve mukābil olacağınızı muhakkak ve mukarrer bilüp ana göre amel ü hareket ve mikdârı zerre hilâfından be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında

Hüküm: 915

Ber-vech-i arpalık Ala'iye Sancağı mutasarrıfına ve İbrail Kal'ası muhâfazasında olan Mehmed Sadık Paşa *dâme me'âlihu*ya ve İbrail yeniçeri zâbiti olan (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve muhâfaza-i mezbûrede olan sâ'ir bi'l-cümle zâbitân-ı *zide kadrühu*ma hüküm ki:

Bu def'a Hırsova nâ'ibinin Ordu-yı hümâyûnuma vürûd iden bir kıt'a arzında İbrail Kal'ası muhâfazasına me'mûr serdengeçdi ve mîri levendât binbaşıları iki bin nefer mikdârı süvâri Hırsova mukābelesinde Eflak cânibinde darb-ı hayat ikāmet geçer

kayıkları ile imrâr içün Hırsova'ya mahsus âdemler irsâl eylediklerinde bi'l-cümle ahâlî ve zâbitân meclis-i şer'e cem' olup imrâr içün izni mutazammım sened taleb eylediklerinde ibrâz idemeyüp ancak nehr-i Tuna'dan mürûr u ubûr iden kayıkları ahz ve cebren ve kahren iki üç yüz mikdârı süvâri berü cânibe imrâr ve ber-vechile def'i mümkün olmadığını tahrîr ve inhâ ve bâlâda muharrer rü'esâ-i mezbûre İbrail muhâfazasında iken emr-i muhâfazada kayıkları farîza-i zimmet-i diyânetleri iken sûreti firârda İbrail muhâfazasını terk ile nizâm-ı muhâfızını ihlâl ve vech-i muharrer üzere olan şenâ'at-i fazîhaya ictisârları tertîb-i cezâları icâb itmekle eğer İbrail'e avdet ve emr-i muhâfazaya mübâderet itmezler ise haklarında etrâf kazâlarda demleri heder olmak üzere evâmir-i şerîfi neşr ve irsâli ile mücâzât-ı lâyıkaları icrâ olunacağını gereği gibi kendüsüne tefhîm ve telkīn [119][1] ile avdet ve savb-ı me'mûrelerinde kıyâm-ı müsâra'at eylemeleri fermânım olmadığın. İmdi, emr-i şerîfim tarafıma bade'l-vusûl bi'l-ittifâk tarafınızdan mukaddem ve iş-güzâr âdemleri irsâliyle mazmûn-ı emr-i şerîfimi mezkûrlara ifâde vü tefhîm ile muhâfaza-i mezbûreye celb ü ihzâr ve emr-i şerîfime sür'at-ı imtisâl ile vâcibe-i zimmet-i diyânetleri olan mahalli mezbûrlarında kıyâm-ı mübâderet eylemeleri husûsuna mezîd-i vüs' ü makderet ve sarf ve hasıl-ı miknet eyleyesiz. Şöyleki; emr-i şerîfime adem-i itâ 'at ile savb-ı me'mûrelerine gelüp ikāmet eylemezler ise demleri heder olmak üzere etrâf kazâlara evâmir-i şerîfem isdâr ve neşr ve irsâliyle mücâzât-ı meşrû'aları icrâ olunacağını muhakkak ve mukarrer idüğünü guş-ı hûşlarına gereği gibi tefhîm ü telkīn ile infâz-ı emr-i şerîfime herbiriniz teşmîr-i sâk-ı gayret ve mezîd-i vüs' ü kudret ve mikdârı zerre hilâfından be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında

Fi Evâhir R Sene 184

[s. 231]

Hüküm: 916

Bükreş cânibi ser-askeri Vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki vezîr gayret-semîr-i müşârün-ileyhsin, bu hengâmda senden muktezâ-yı hamiyet-i İslâmiye üzere dîn ü Devlet-i aliyye'me hıdemât-ı cemîle ve me'âsir-i celîle izhârında temşir-i sâk-ı ikdâm ideceğin ma'lûm-ı şâhâneme ve meczûm-ı pâdişâhânem olmağla imdi; bundan akdem Fokşan muhâfazasına me'mûr Hüseyin Hüsnü kethüdâ ve ma'iyetinde olan mîri binbaşılarından Hazma Bali-zâde ve Balya a'yânı Emîn ve Bükreş ordusundan İbrail Kal'asına me'mûr serdengeçdi ağaları ve sâ'ir cünûd-ı muvahhidîn

[119][1] telkīn olmalı

kal‘ada mukīm iken bilâ-mûceb sûret-i haberde İbrail’de mevcûd süvâri asâkiri dahi iğfâl ve heyet-i mevcûde ile güyâ ma‘iyetine âzim olmak üzere İbrail’den tebâ‘üd ile nizâm-ı serhad-nişîni ihlâl eylediklerinden başka ma‘iyetine dahi adem-i i‘tibâr ve firâra karâr virdükleri muhakkak olmağla bu makūleler rü’esâ-i asker iken efrâd-ı cünûd-ı İslâmiyeyi iğfâl ve firâra ictisâr idenleri mezîd-i miknet olup vücûd-ı habîs-âlûdları sahîfe-i a‘lemden izâle olunmak mûceb-i nizâm-ı âlem olduğuna binâ’en merkümları fi’l-vâkı‘ ma‘iyetine varmayup ber-vech-i meşrûh hareket-i reddiye-i kerîheleri mutâbık vâkı‘ ise önlerini kesdirüp rü’esâ-i merkūmun ahz ve cezâ-i sezâlarını icrâ ve ma‘iyetlerinde olan cünûdını tarafına celb ve imâl ve merkümânı bilâ-emân nizâmü’l-âleme i‘lâm eylemen bâbında

Fi Evâhir R. Sene 1184

Hüküm: 917

Fırkate kapudanlarından Sünne Boğazı’nda mukīm Mudurnılı Mehmed Kapudan *zide kadrühu*ya hüküm ki:

Sen ki kapudan-ı mûmâ-ileyhsin senden her hâlde sadâkat ve istikāmet üzere hıdmet me’mûl olmağla ma‘iyetinde bulunan fırkateler ile Sünne Boğazı’nda ikāmet ve boğaz-ı mezkûru muhâfaza ve bilâ-izn firâr iden kayıklar ve sefâ’in-i sâ’ireyi ve ale’l-husûs askeriyle gemilerine binüp vatanı olan Canik’e gitmek üzere olacak Canik Muhassılı Ali Bey’in sefînelerini taşra çıkmakdan men‘ ve girü i‘âdeleri emrine dikkat-i tâmm eylemen fermânım olmağın te’kîden ve iftihâmen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde ma‘iyetinde olan fırkateler ile muhâfazasına me’mûr olduğun Sünne Boğazı’nda ikāmet ve muhâfaza vü muhâresesine mezîd-i ihtimâm iderek bilâ-izn firâr iden kayık ve sefâ’in-i sâ’irenin ve bi'l-husûs Canik muhassılı merkūmun mugāyir-i emr-i âlî harekete cür’et ile vilâyeti cânibine gitmek irâdesiyle askeryile süvâr olduğu sefînelerin boğaz’dan taşra firârlarına ruhsat ü cevâz göstermeyüp men‘ ü zecr ve girü i‘âdelerine bezl-i vüs‘ ü makderet idüp zinhâr ve zinhâr emr-i şerîfime muğāyir bir ferdin vaz‘ ü hareketden men‘ ü def‘lerine bi’l-ittifâk mezîd-i sa‘y u ihtimâm eyleyesiz. Şöyleki; ağmâz u müsâmaha ve yâhûd tama‘-ı hâme teba‘iyyet ile bir kayık ve bir sefînenin bilâ-izn boğaz-ı mezkûrdan taşra mürûrlarına ruhsat u cevâz gösterdiğiniz haber alınmak lâzim gelür ise bir dürlü cevâba kādir olamayup muhkem hakkınızdan gelineceği muhakkak ve mukarrer bilüp ana göre mezîd-i basîret ü intibâh üzere hareket ve mikdârı zerre hilâfından ziyâde ihtirâz ü ictinâb eylemeniz bâbında.

Fi Evâhir-i R. Sene 184

Hüküm: 918

Sünne boğazı ve havâlisi muhâfazasına me’mûr fırkateler kapudanlarına hükumki:

Tuna muhâfazasına ta‘yîn olunan donanma-yı hümâyûnun tetimmâtından olan Üsküdar kayıklarını ve mavnalar rûz-ı kasıma dek hıdmeti lâzimelerini eda etmek lâzim iken zikr olunan kayıklar ve mavnalar ashâbından bazıları bizler Âsitâne’ye azîmete me‘zûn olduk deyü İsakçı pişgâhından ve buldukları mahallerden firâr ve Sünne’ye doğrı

azîmet ve kayıklarına yolcular dahi aldıkları ve bunlardan başka Canik Muhassılı el-Hac Ali fermân-ı âlîşânıma muğāyir askerini kendi sefînelerine teşmiyet ve istishâb ve vatanı olan Canik'e gitmek iradesiyle râhî olduğu Tolcı tarafından Kalyon Çavuşı Hasan Çavuş tarafından inhâ olunmağla siz ki fırkate kapudanlarısız gerek sâlifü'l-beyân Üsküdar kayıkları ve mavnaları ve gerek muhassıl-ı mûmâ-ileyhin sefîneleri Sünne Boğazı'ndan mürûra ruhsat virmeyüp girüye i'âdelerine sarf-ı makderet eylemeniz fermânım olmağın te'kîden ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, vusûlünde muktezâ-yı me'mûriyetiniz üzere Sünne Boğazı'nı ve havâlisini gereği gibi muhâfaza vü muhâreseye ihtimâm ü dikkat birle mürûr etmek dâ'iyesinde olan gerek maru'z-zikr Üsküdar kayıkları ve mavnalarının ve gerek muhassıl-ı mûmâ-ileyhin askerini teşmiyet ve istishâb eylediği sefâ'inden birinin mûrûrlarına ruhsat ü cevâz göstermeyüp girüye i'âde kılup me'mûrlarında kıyâma müsârâ 'at eylemelerine ihtimâm ü dikkat idüp iğmaz u müsâmahanız sebebi ile birinin mürûr eylediği ihbâr olunmak lâzim gelür ise özr ü illetiniz isgā olunmayup mukābil olacağınız muhakkak bilüp ana göre amel ü hareket ve mikdâr-ı zerre hilâfına vaz' u hareketden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i R. Sene 184

Hüküm: 919

Rikâb-ı hümâyûnum kā'im-makāmı olan Vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

İşbu sene-i mübârekede Tuna muhâfazasıçün tertîb ve ta'yîn olunup donanma-yı hümâyûnum tetimmâtından olan Üsküdar kayıkları ve mavnalar rûz-ı kasıma dek hıdmet-i lâzımeleri edâ içün savb-ı me'mûrlarında kıyâm eylemeleri lâzım ü lâbüd iken zikr olunan Üsküdar kayıkları ashâbından Muslı oğlu nâm kimesne bir kaç kayık ashâblarını dahi tahrîk ve ma'iyetine istishâb ve derûnlarına yolcular irkâb ile bilâ-izn Âsitâne-i sa'âdetim tarafına firâra ictisâr ve sâ'ire dahi selâbet ile donanma-i hümâyûnum sefînelerinin teferruklarına bâ'is ve bâdî olup ibreten li'l-gayr te'dîblerini lâzime-i hâlden olmağla işbu emr-i şerîfem isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, vusûlünde keyfiyet-i ma'lûmun oldukda merkūm Muslı oğlu ile sâ'ir bu cânibden firâr iden kayık ve mavna ashâblarını ol taraflarda kemâl-i ihtimâm ü dikkat birle tecessüs ü tefahhus iderek alâ-eyyi hâl ahz u habs ve sâ'ire mûceb-i ibret ve kendülere nush ve teberriçün lâzim gelen te'dîbleri icrâya müsâra'at idüp ağmaz ü müsâmadan tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında

Fi Evâhir R. Sene 184

Hüküm: 920

Hâlâ Dukakin Sancağı mutasarrıfı olup bundan akdem Kili Kal'ası muhâfazasına mübâderet iden Mustafa Paşa'ya ve ma'iyetinde olan humbaracıbaşı ve lağıncıbaşıya ve Rûmili'sağ kol ve sol kol ve sâ'ir elviye alaybeyilerine ve Kili yeniçeri zâbiti Turnacı

(boşluk) *zîde mecdühu*ya ve bundan akdem beş kıt‘a fırkateler ile Kili’ye ta‘yîn olunan fırkateler başbuğı Halil Kapudana hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileysin, bundan akdem altı bin mikdârı asker ve ma‘iyetinde bulunan zâbitân ve alaybeyiler ile Kili Kal‘ası’na duhûl ve muhâfaza niyeti ile derûnunda ikāmet eylediğini Ordu-yı hümâyûnum tarafından tahrir ve iş‘âr olunup bu tavr-ı dil-pesendin karîn-pesend ve tahsîn olunmuşidi. Bu def‘a âdeminle gönderdiğin kâğıdında yanında olan asâkir kavl ü re’yine ve zâbitânın kelâmlarına ittibâ‘ eyleyüp her biri birer tarafa perişân olduklarına binâ’en sen ve sâ’ir yanında bulunan zâbitân ve rü’esâ dahi kal‘ayı alâ hâlihâ terk ve Sünne Boğazı’na geldiğiniz ve Kili Kal‘ası’nda Ermeni tâ’ifesinden gayri kimesne kalmadığı tastîr olunmuş tavâ’if-i askeriyeden evhâm-ı nâ-bercâya ta‘yîn ile firâr-ârîni irtikâb iden gayretsizlerin dünyâ vü ahiretde giryânları nice ıkābu’llahdan halâs olmayacağı eğerçi bedîhîdir, lâkin sizlerin her biriniz sâye-i inâyet-vâye-i mülûkânemde rüteb-i münâsib ile bekâm-ı hakk-ı nân-ı ni‘met-i hüsrevânemi icrâ bu vakitlere münhasır ile cehle-i askerin hareket ve nâ-savâblarına siz dahi ittibâ‘ ve henüz üzerinize düşmen gelmeksizin ve Ordu-yı hümâyûnum tarafından imdâd u i‘ânetinize ne vechile teşebbüs ve mübaşeret olduğının haberi vâsıl olmaksızın kal‘a-i merkūmeden hurûc ve böyle vezîr-i-âzam ve turnâ-i müstağni ihtiyârınız mizân-ı akl u temyîz ile vezn olunsa zevi’l-ukūlden bu kâr mesâğ virmeyeceği zâhir ve müstahakk ve Ordu-yı hümâyûnuma vürûdunuzda medâr-ı i‘tibârınız olan rütbe ve i‘tibâr ve nân-pârelerinizin bakāyası ve külliye dâmen-i ömr ü hayâtınızın dest-i gazâb-ı şâhânemden vârise olması nâ-mansûr idüği ednâ mülâhaza ile ma‘lûm u mu‘ayyen efrâd-ı umûr-ı bedîhîyeden iken mücâzât-ı şedîd-i Samedânî ve te’dîb ve gûş-i mâl-i hüsrevânemi mühim ve endişe eylemeyüp merkez-i ubûdiyetde izhâr-ı sebât-ı kādimden imtinâ‘ ve mülk-i mûris-i şâhânem olan Kili Kal‘ası bilâ-mûcib hâlî bırağup Sünne’ye gelmeniz bâ‘is-i istigrâb olacak bir keyfiyet-i ucbedir. İmdi, “ve lâkin civân kebûn” kā‘idesi üzere telakkī-ı mâ-fâta müsâra‘at olduğunuz **[s. 232]** mahalden hareket ve der-akab Kili Kal‘asına avdet ve kelâmınızı isgā iden müsallah muvahidler ile kal‘a-i merkūme duhûl ve Ermeni tâ’ifesinden derûn-ı kal‘ada bulunanlar ile bi’l-ma‘iye ikāmet idüp inşa’llahü te‘âlâ karîben Ordu-yı hümâyûnumdan tertîb ve irsâl olunan asâkir-i zafer-perverin vürûdlarına dek kal‘ayı muhâfazaya kıyâm eylemeniz şartıyla cürmünüzden iğmaz-ı ayn olunduğu ma‘lûmınız oldukda ana göre amel ü hareket ve mikdârı zerre hilâfına vaz ‘u hareketden gāyetü’l-āye tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i R. Sene 184

Hüküm: 921

Kili kadısına ve müftüsine ve nâzır ve serdâr ve dizdâr Seyyid Ahmed ve Kili Kal‘ası topcıbaşısı ve askeri cebecibaşısı Boşnak Mustafa ve topcı ocağı çorbacılarından Ali ve Kili Kal‘ası sağ ve sol kol ağalarına ve beşlüyân ve hendek ağalarına hüküm ki:

Bu vakte dek her tarafda vâkı‘ olan halîl-i hikmete siyâset-i şer‘iye icrâsında vâkı‘ olan tehîrden neş’et eylemek hasebiyle bu def‘a dahi Kili Kal‘asına a‘dâ hücûm ve müzâyaka vukū‘ bulmaksızın Rûmili eyâleti sağ ve sol kol ve sâ’ir elviye-i alaybeyilerinden ifâ‘-i ihtilâli ve Dukakin Sancağı Mutasarrıfı Mustafa Paşa’nın adem-i sebâtı hasebiyle bilâ-mûcib kal‘ayı terk eylediklerine binâ’en cümlesinin cezâ-i şer‘ileri icrâsıyla ıslâh-ı hâl askere azm ü cezm-i niyet olduğuna binâ’en ol makūleler dünyâ vü ahiretde rüsvâ[y] olup hüsrân-ı teşebbüsüne mazhar olacakları bî-iştibâh olmağla siz ki mûmâ-ileyhimsiz, diyânet ve

İslâm gayretini ele alup selamet vârisini mûceb-i izhâr eylemeniz emr-i mukarrerdir. Berhûrdâr ve selâmet hâle makrûn olasız. Ve ni‘am-ı celîle-i pâdişâhânem sizlere âfiyet ve hoş-güvâr ola, sizin muktezâ-yı diyânetiniz üzere za‘îfü’d-dîn olanların terk-i âr u namûs u can habîslerini ve derk-i esfele ilkā ile âr firâri kabul eylediklerine siz kat‘an iltifât itmeyüp teshîr olunalı bu vakte dek bir küffâra giriftâr olmayan Kili Kal‘asında üç dört yüz mikdârı nefer-i diyânet-eser ile “ve kem min fi’etin kalîlin galebet fi’eten kesîreten bi-izni'llah” va‘ad-i şerîfine i‘timâden muhâfazaya kıyâm ve hamiyet-i İslâmiyenizi bu vechile itmâm eylediğiniz mesmû‘ olduğu an ibrâz eylediğiniz gayret ü hamiyyetiniz bi’l-cümle ocaklara ihbâr ve cümleten imdâdınıza şirâ‘ ve ibtidâr husûsı tergīb ve tehdîd ile beyân ve ikdâm ve bu bâbda ihtimâm tâmm olunmağın yeniçeri ve sipâh ve silahdâr ve sâ’ir asâkir-i gayret-şi‘ârdan cunûd-ı mütekâsire cem‘ ve i‘dâd ve Çirmen Mutasarrıfı Konakçı İsmail Paşa *dâme me‘âlihu* muhâfiz nasb ve ta‘yîn olunup bir iki güne dek imdâdınıza luhûk idecekleri vâkı‘ hâl olduğundan gayri mühimmât ve zehâ’ir matlûbunuz ne ise kaffe-i levâzimin temsîlinde dahi kudret-i kamile sarf olınacağı ve Kili ahâlîsinden olup hâne vü hân ve dükkân ve akâr ve çiftlik ve arazi ve nân-pâre ve hayvânât ve sâ’ir ism-i mâl ıtlâk olunur ni‘mete mazhar olanlar ve her kim dînini ve kal‘ayı terk etmiş ise fîmâ-ba‘d iddi‘â-yı mâl ve erzâkda olmayup şimdi muhâfazaya kıyâm idenler hayr ile ba‘dehu hitâm evâmir-i emlâk başka ve muhâfızîn başka defter olunup muhâfızîne terk-i kal‘a idenlerin akâr ve emlâk hıdmet ve gayret ve istihkāklarına göre tevzî‘ olunmak maddesi emr-i vâmık ve savâb melhūzuyla şurût-ı kaviyyede rabt olunup imdâd husûsunda dahi ihtimâm-ı fevka’l-gāye olmağla tetmîm-i nâmûs-ı İslâm içün imdâdınız varınca bir kaç gün ve badehu ve hey’et-i mecmû‘anız ile Kili Kal‘ası muhâfazasına dikkat ve siz dahi feda-yı imân-ı haşyet ve firârdan hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i R. Sene 184

Hüküm: 922

Ordu-yı hûmayunuma avdetiçün ednâ-i câbî emr-i şerîf yazılmıştır.

Fi Evaîl-i C. Sene 184

Ber-vech-i Arpalık Çirmen sancağına mutasarrıf olup bu def‘a Kili Kal‘ası muhâfazasına me’mûr ve ta‘yîn kılınan Abdi Paşa *dâme me‘âlihu*ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mîr-i mîrân kiramının yarar ve nemdarlarından olup ve bu ana dek me’mûr-ı emr-i muhâfaza ve sâ’ir hıdemât-ı aliyyemde sünûh iden hıdmetin mebrûr ve meşkûr ve muhâfaza-i kal‘a ve memleket ve i‘mâl-i askerde sâhibü’l-liyâkat ve iktidâr olduğun zâhir ve nümâyân olmakdan nâşî kal‘a-i mezbûreyi avn-ı inâyet-i Yezdân ile keyd ü mazarrat-ı a‘dâdan muhâfaza vü muhâreseye bezl-i vüs‘ ü iktidâr eylemen içün hassaten me’mûr ve ta‘yîn kılımanla imdi muktezâ-yı me’mûriyetin üzere savb-ı me’mûrine esnâ-yı mürûrunda Kili ahâlîsinden ve ashâb-ı emlâk ve a’kârdan olup vâcibe-i uhde-i lâzimeleri olan kal‘a-i mezbûreyi terk iden havane Eski Kili ve sâ’ir mahallerde bulunanlara ma‘iyetinle istishâb ve bi’l-ma‘iyye kal‘a-i mezbûreye kıyâma müsâra‘at eylemelerine bezl-i vüs‘ ü makderet eyleyesin, söyle ki emr-i şerîfime adem-i ita’at ile nükûl idenleri olur ise ol makūlelerin ma‘lûm ve meşhur olanları katl ü tedmîr ile

icrâ-yı cezâ-yı sû-i sanî‘alarına ibtidâr olunacağından başka fîmâ-ba‘d mahall-i merkūmda olan emlâk ve akārları iddi‘âsına i‘tibâr olunmayup ecânibden muhâfazada bulunanlara taksîm olunacağı şurût-ı kaviyyeye rabt olunduğu esnâ-yı mürûrunda ahâlî ve ashâb-ı emlâk ve akār olanlara gereği gibi işâ‘a ve tefhîm ile mazmûn-ı emr-i âlîşânıma sür‘at-i imtisâl ile kal‘a-i merkūmun muhâfazasına sizinle bi’l-ma‘iyye azîmet eylemeleri husûsına mezîd-i ihtimâm ü dikkat eylemen bâbında.

Fi Evâhir-i R. Sene 184

Hüküm: 923

Hâlâ Çirmen Sancağı mutasarrıfı olup bu def‘a Kili Kal‘ası muhâfazasına me’mûr kılınan Abdi Paşa *dâmet me‘âliyehu*ya Kili kadısı ve müftüsüne ve cebecibaşı ve topcıbaşı vekillerine ve Ordu-yı hümâyûnumda Sipâh ocağından müceddeden esâmi ve terakkī ile dal-kılıç tahrîr olunup Kili Kal‘ası muhâresesine me’mûr olan beş yüz neferin beşyüzbaşıları ve zâbitânına ve Şevvâlî el-Hac Mehmed ve sâ’ir rü’esâ-i askere hüküm ki:

Bi-takdiri’llahi te‘âlâ Gölbaşı ma‘arekesinde asâkir-i İslâma ârız-ı nefret ve perişânî sebebi ile a‘dâ-yı dîn İsmail kasabasına duhûl ve isti‘la idüp Dukakin Mutasarrıfı Mustafa Paşa katı vâfir asâkir ile Kili Kal‘asına dâhil ve küffâr-ı füccâr tarafından kal‘a-i merkūmeye sû-ı kasd ve hücûm-ı alâyimi ru-nümâ olmaksızın paşa-i mezkûr nân u ni‘met-i pâdişâhânemin hakkını ifâ vü icrâ birle muhârese-i kal‘ada izhâr-ı sebât kıyâm eylemek vâcibe-i zimmeti iken âr ve gayreti terk ve eyâlet askeri ve sâ’ir tavâ’ifden bir alay havanenin akvâl-i bâtılalarını ittibâ‘ ve derûn-ı kal‘adan hurûca ve firâr töhmet-i azîmesini irtikâb eyleyüp el-yevm kal‘ada mukīm olan şerzîme-i gayret-şi‘âr mukteza-yı hamiyet-i İslâmiyeyi ifâ ve kal‘a-i mezbûrede ihtiyâr ârâm ve kıyâm eyledikleri haberi takrîren ve tahrîren Ordu-yı hümâyûnum-ı nusret-makrûnuma vârid olup sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin senden öteden berü Devlet-i aliyye’me nice nice mesâ‘i-i meşkûre zuhûru meşhûd olduğundan başka bundan böyle dahi envâ‘-i hıdemât-ı mebrûre izhâr ideceğin meczûm-ı mülûkânem olduğuna binâ’en seni akranın beyninde intihâb ve Kili Kal‘ası muhâfazasına me’mûr ta‘yîn olunduğun ma‘lûmun oldukda senden me’mûl-ı hüsrevânem olan sadâkat ve gayreti ibrâz birle bir sâ‘at akdem ma‘iyetine me’mûr olan dal-kılıc neferâtı ve sâ’ir ile kal‘a-i Kili’ye duhûl ve anda olan dîn karındaşlarına hukûk-ı ni‘am-ı tâcidârânemi terk ve mensî eylemeyüp muhârese-i sügūr-ı İslâmiyede sarf-ı makderet iden guzât-ı zafer-sîmâta îstimalet virerek ittihâd-ı kulûb ve ittifak ârâ ile kal‘anın hıfz u hırâsetine ve düşmen-i dînin mürâfa‘asına mübâderet eyleyesin. Ve siz ki kadı ve müftü ve sâ’ir zâbitân ve rü’esâ ve asâkir-i zafer-me’âsirsiz cümleniz mîr-i mîrân-

ı mûmâ-ileyhi üzerlerinize başbuğ ve sergerde bilüb herhalde kavl ü re‘yine teba‘iyyet ve cenâbı hayrü’n-nâsırîn imdâd-ı gaybiyye ve inâyet-i Sâmedâniyyesine ittikāen ve intikâlen gayret kemerini bir kaç yerden miyân-ı hamiyyete rabt ve hazele-i müşrikînin Kili Kal‘asına sû-i kasdları zuhûr ider ise mukābele ve kahr-ı tedmîrlerine ez cân ve dil nisâr-ı kudret ve dünyâ ve ahiretde tahsîl-i merâtib-i sûriye? ve maneviyeye ihtimâm ü dikkat eyleyüp inşa’llahi te‘âlâ her biriniz izhâr eylediğiniz dilâverlik ve metânetiniz nezd-i hümâyûnumda zâyi‘ olmayup mükâfâtına mazhar olacağınızı muhakkak bilerek tahsîl-i rızâ-yı meyâmin iktizâ-yı şâhâneme bezl-i cell-i himmet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur.

Fi Evâhir-i R. Sene 184

[s. 233]

Hüküm: 924

Dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşlarından sevâhil-i Bahr-i Siyah’da mukāyese zahîresi mübâşiri olan es-Seyyid Mehmed *dâme mecdühu*ya ve Varna kadısına ve Varna’da yeniçeri zâbiti olan turnacıbaşı *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Sen ki kapucıbaşı-i mûmâ-ileyhsin bu def‘a Ordu-yı hümâyûn-ı nusret-makrûnuma gönderdiğin takrîrinüz memhûr kâğıdında Varna’ya Firance olmak üzere bir kâfir gelüp yedinde bir patentesi ile yanında iki sepeti olduğunı ve zikr olunan sepetlerden olduğı ve kendüsünün ne cânibe gideceği ma‘lûm olmadığını mesfûr ne cinsden olduğu sû’âl olundukda firânce beyzâdelerinden idiğini haber virdiğini ve bazıları mersûm İngilterelüdir bazıları kimesneler dahi firaridir deyü ihbâr eyleyüp keyfiyet ü ahvâlde iştibah vâkı‘ olduğuna binâ’en mu’temed gözciler ta‘yîn olduğunu ve hakkında ne gûne irâde olunur ise ana göre amel u hareket olunacağını tahrîr eylemişsin. Mesfûr Ordu-yı hümâyûnuma ihzâr ve ne makūle şahıs olduğu kendüden istintâk olunmak muktezî olmakdan nâşî ocak tarafından me’mûr kol çavuşu ve ma‘iyetine terfîk olunan Divân-ı hümâyûnum çavuşlarından (boşluk) çavuş *zîde kadrühu*mâ mübâşeretleriyle mesfûr Ordu-yı hümâyûnuma tesyîr ve yanında olan sepetleri ve yedindeki patente kağıdı dahi tesyîl olunmak fermânım. İmdi, siz ki mûmâ-ileyhimsiz, mesfûrı yanında olan sepetleri ve yedinde patente kağıdı ile mübâşirân-ı mûmâ-ileyhimâya teslîm ve esnâ-i râhda gerek mesfûr ve gerek maru’z-zikr sepetler ve patenteyi gereği gibi muhâfaza vü muhârese iderek Ordu-yı hümâyûnuma irsâl u tesyîr eylemelerini tenbîh ü te’kîd ile bir gün evvel

Ordu-yı hümâyûnuma vusûl ü luhûklarına sarf-ı makderet ve hilâfından be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il Ca. sene 184

Hüküm: 925

İ'lâm ve mahzar gelüp hıfz olunmuşdur.

Niğbolu kadısına ve yeniçeri zâbiti ve a'yân-ı vilâyet ve memleket ihtiyârlarına hüküm ki:

Sen ki mevlânâ-i mûmâ-ileyhsin, bu def'a Ordu-yı hümâyûnuma irsâl eylediğin i'lâmın ve ahal-i Niğbolu'nun mahzarları vârid olup mazmûnlarında Niğbolu Kal'asına me'mûr vezîrim Süleyman Paşa bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle bu hilâlde İbrail muhâfızı ta'yîn olunup İbrail'e azîmet üzere olduğundan ahâlî-i mezkûreye havf u haşyet ârız ve karşu Eflak yakasında küffâr-ı füccâr bayrakları nümâyân olmak hasebiyle sükkân-ı memleketin emn ü rahatları meslûb ve Niğbolu ve kal'alarının muhâreseleri ve ahâlîsinin te'mîn-i kulûbleri ol havâlide bir vezîrin kıyâmına muhtâc olmakdan nâşî vezîr-i müşârün-ileyh'e gitmekden sarf u tahvîl ve yine Niğbolu muhâfazasında tevkîf olunması tahrîr olunmuş bi-hamdihi te'âlâ Eflak derûnunda ve etrâf u enhâsında düşmen-i dînden kat'an eser olmadığı zâhir ve muhakkak olduğundan başka hâlâ Haleb Vâlîsi ve Bükreş cânibi Ser-askeri Vezîr Mehmed Paşa *edâma'llahü te'âlâ iclâlehu* ve Eflak Voyvodası Manulaki Voyvoda asâkir-i vâfire ile memleket-i Eflak'da mukīm olup iyâzen billahi te'âlâ karşu Eflak yakalarına â'da-i dînin taburu vürûd ve Niğbolu Kal'asına ve Tuna sâhillerine sû-i kasd niyet-i fâsidesinde olduğu sûretde müşârün-ileyh Mehmed Paşa ma'iyetindeki asker-i zafer-perver ile kal'a-i mezbûreye muhâfız nasb olunmak eshel ü âsân ve ahâlî-i merkūme irâs-ı havf u haşyet idecek bir hâlde olduğu aşikâr ve İbrail Kal'ası derûnunda bir vezîrin kıyâmı elzem ve vâcib olduğuna binâ'en imdi müşârün-ileyh Süleyman Paşa'nın İbrail'e azîmetine bir dürlü mümâna'at eylemeyüp ahâlînin kulûblerini tatmîn ve her birlerini esveddeki hatır ile yedlerinde kıyâm eylemelerini tavsiye vü telkīn eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i Ca. Sene 184

Hüküm: 926

Bir sûreti

Hâlâ Karaman vâlîsi ve sâbık Niğbolu muhâfızı olup bu def‘a İbrail Kal‘ası muhâfızı nasb olunan Vezîr Süleyman Paşa’ya bir an akdem me’mûr olduğu İbrail Kal‘ası muhâfazasına vusûle müsâra‘at eylemesinin te’kîdi müştemil.

Hüküm: 927

Bu def‘a ocakdan Hacıoğlu Bazarı kazâsına serdâr ta‘yîn olunan İsmail *zîde kadrühu*ya hüküm ki:

Sen ki mûmâ-ileyhsin, senden muvâfık rızâ [ve] hıdemât-ı mebrûre zuhûru me’mûl ve melkûz olduğuna binâ’en bâ-mektub ocak bu def‘a kazâ-i mezbûr serdârlığı uhde-i liyâkatına olduğu ma‘lûmun oldukda dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşlarından zahîre mübâşiri İspir el-Hac Mehmed *dâme mecdühu*nun asker ve zahîre husûsunda me’mûrîni olan hıdemât-ı celîlede kendüye mu‘âvinini ve hilâfı rehavet-gûne hareketden hazer ü mücânebet eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim şeref-rîz sudûr olup sana irsâl olunmuşdur. İmdi, vusûlûnde senden me’mûl olan hüsn-i hareket ve hıdmeti izhâr zımnında ber-vech-i muharrer kapucıbaşı-i mûmâ-ileyhin asker ve zahîre husûslarında me’mûr kılındığı hıdemât-ı aliyyemden fevka’l-me’mûl kendüye mu‘âvenet ve muzâheret ve kemâl-i sa‘y u gayret eyleyüp hilâf-ı melhûz bir gûne rehâvet ü kusûrun zuhûrundan ziyâde tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında.

Fi Evâ’il-i Ca. sene 1184

Hüküm: 928

Dîvân-ı mezbûrumdan ma‘iyetine me’mûr-ı sefâ’in ile Sünne-i Boğazı muhâfaza eylemen üzere emr-i şerîf yazıldı.

Fî Evâsıt Ca. Sene 184

Riyâle-i hümâyûnum payesiyle Tuna’ya me’mûr donanma-yı hümâyûnum başbuğu olan el-Hac Ebubekir Kapudan *zîde kadrühu*ya hüküm ki:

Ağustosun onbeşi hulûl ve Sünne Boğazı’nın suyuna kıllet-i ârız ve süvâr olduğun kalyon ma‘iyetinde olan kalyonların mürûrları asîr olacağı bedîhî olduğunu beyân ve Tersâne-i âmireme avdetine istizân itmekle tekmîl-i mesâlihinle kalyonları istishâb der-aliyyeme rica‘ta mezûn olman fermânım olmağın imdi sen ki kapudan-ı mûmâ-ileyhsin ber-vech-i muharrer mezûn olduğun ma‘lûmun oldukda tekmîl-i mesâlihinle Tuna’ya

me'mûr kalyonları ma'iyetinle istishâb ve hevâlara iştirâ ve gelmezden mukaddemce vaktiyle Tersane-i âmireme vürûd ve vusûle ihtimâm u dikkat eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Ca Sene 1184.

Hüküm: 929

Bu memûle dair tekrar emr-i âlî yazılmışdır.

Fî Evâ'il-i Ca Sene 1184

Bağdad Defter emîni olan Veliü'd-dîn *dâme mecdühu*ya hüküm ki:

Ba'zı husûsât-ı mîriyen bayrak emâneti hıdmetinde bulunanlar müctemi' olan mîri akçeden virile gelüp ve kâğıd emîni bulunanların ta'ayyüşleri dahi ancak ahz olunacak harc-ı mîriden olıgelmiş iken geçen sene iktizâ-i hâl hasebiyle mal-ı mîri ta'tîl olduğundan gayri hâlâ kağıd bayrak emîni Mustafa Vuslatî *zîde mecdühu* dahi münâsibi irâdı olmak üzere bîr nesneye dest-res olamadığı zâhir olmağla fîmâ-ba'd vâkı' olan tevcîhâtın tahvîlleri ashâbı yedlerine virilmeyüb mesel-i mesbûkına kıyâsen tezkire olmak üzere tobdan defteriyle Defterhane-i âmireme gönderilmek içün bi'l-fi'l re'isü'l-küttâbım olan el-Hac Mehmed Recâî *dâme mecdühu*ya hitâben sâdır olan emr-i âlîşânımın mefhûmu üzere zikr olunan tahvîlât Defterhane-i âmireme vardıkda kezâlik ashâbı yedlerine verilmeyüb bade't-tezkîre harc-ı mîri ahz u temhîr içün defteriyle topdan kağıd emîni mûmâ-ileyhe irsâl ve teslîm olunup erbâb-ı mesâlih yedlerine kable'l-edâ-i ahîri Defterhâne-i âmirem tarafından bîr aded tahvîl virilmemesini emîn-i mûmâ-ileyh mukaddemâ takrîr birle istid'â etmekle mîriye nef'î olduğuna binâ'en vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında sene-i maziye-i evâ'il-i şa'bânında selefine hitâben dahi işbu emr-i âlîşânım Dîvân-i hümâyûnum tarafından sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince bade'l-yevm dahi amel ü hareket olunması matlûb olmağla te'kîdi hâvî müceddeden sana hitâben dahi işbu emr-i âlîşânım isdâr olmuşdur. İmdi fîmâ-ba'd vukū' bulan tefhîmâtın tahvîlleri ashâb-ı yedlerine virilmeyüp mesel-i mesbûkına kıyâs tezkire olmak üzere tobdan defteriyle Defterhâne-i âmireme gönderilmek Divân-ı hümâyûnum kaleminden tahvîl tarafına ilm ü haber kā'imesi virilmeğle sen ki defter emîni mûmâ-ileyhsin, sen dahi ber-vech-i mukaddem beher yevm tezkire olmak içün Defterhâne-i âmireme gönderilüp bi'l-cümle tahvîlâtı mukaddemâ sudûr iden emr-i şerîfim mantûkı üzere bade't-tezkere kat'an Bir adedini ashâbı yedlerine virdürmeyüp harc-ı mirîsi ahz u temhîr olunmak içün yine tobdan defter ile kağıd emîni mûmâ-ileyhe irsâl ve teslîm olunmak üzere Defterhâne-i âmirem kîsedârı ve kitâbetine gereği gibi tenbîh ü te'kîd ve sen dahi dâ'imâ bu husûsı matlûba nezâret ve emr-î şerîfimin ittihâz ve icrâsına ihtimâm u dikkat ve mâl-ı mirîye

gadrî mûceb bir ferdin vaz‘ u harekete izn ü ruhsat göstermeyüp hilâfından be-gāyet hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fi Evâsıt-ı .Ca sene 1184

[s. 234]

Hüküm: 930

Ordu-yı hümâyûnumda taht-ı tahtü’r-revâncı (boşluk) *zîde mecduhu*ya hüküm ki:

Ordu-yı hümâyûnum hıyâmı hıdmetinde olan hükkâm tâ’ifesinden Bozcıbaşı Hükkâmı Ahmed ve sâ’ir Ordu-yı hümâyûnum meştâdan hareketinde ricâl-i Devlet-i aliyyem tâ’ife-i mezkûreyi istîcâr ve cümlenin zâbiti olan sen ki tahtü’r-revânî-i mûmâ-ileyhsin, ma‘rifetinle ücretleri kat‘ ve taraf-ı sadr-ı âzamiden ta‘yîn olunan ma‘lûmu’l-mikdşr bahşîşleri rü’esâları yediyle kendülere teslîm ve rûz-ı kasıma değin herbirileri müstahdem olduğu mahalli terk ider ise mâhûzları olan bahşîşleri alınmaya red ve kendüleri te’dîb olunmak üzere şurût- rabta ve kendüleri ve küfelâsı ber-vech-i muharrer ta‘ahhüd etmeleriyle mezbûr Hükkâm Ahmed ve hevâdârları olan ma‘lûmu’l-esâmi hükkâm hilâf-ı şurût ve şimdiden mukaddem terk-i hıdmet ve müstâcirlerinden zimukaddem terk-i hıdmet ve müstâcirlerinden ziyâde ücret ve bahşîş talebiyle hilâf-ı şurût ve ekserî men‘ ü def‘ ve bundan böyle cesâret idenler dahi te’dîb olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrını iltimâs eylediği ecilden hâlâ Ordu-yı hümâyûnum vâlisi Mevlânâ Ni‘metullah *zidet fezâilehu* i‘lâm etmeğin i‘lâmı mûcebince amel olunmak içün.

Fî Evâ’il-i Ca. Sene 184

Hüküm: 931

İsmail Kasabası bir küffâra giriftâr olduğundan sevâhil-i Tuna’da olan herbir kazâ ve kasabanın emr-i muhâfazasıyla düşmen-i dînin mürâfa‘a-i keyd ü mazarrat-ı cümlenin üzerlerine farz-ı ayn olduğu ecilden bi’l-fi‘l berü cânibde olan memleketlerin darb ü harbe kādir yeniçeri ve asâkir-i sâ’ireleri semt semt semtlerine karîb ve münâsib sevâhillerin muhâfazasına tertîbve memleket-i mezbûrelerden olan dîn karındaşlarımızın imdâd ü i‘ânet ve nisvân ü sıbyâna mûceb-i emniyet ve bâ‘is-i kalb ü kuvvet olmalarıçün ucâleten ve müsâra‘aten tesyîrleri bābında evâmir-i âlîye şeref-sudûr ve mübâşirler ile her tarafa irsâl ve tenbîh ü te’kîd olunup ol havâliden Şumnu ve Hazergrad ve Eskicuma ve Osmanpazarı ve Tırnova ve Karînâbâd kazâlarının umûmen kılıça kādir ehl-i İslâm

bahâdırları dahi semtleri olan Ruscuk ve havâlisi sevâhilinin muhâfazasına bâ-emr-i âlî tahsîs olunmuşidi. Şimdiye değin tanzîm ü tesyîrleri lâbüd olduğuna binâ'en vâkı' evâmir-i müsta'cile te'kîd olunmuşdur. Ancak sen zâtında gayûr böyle vakt-i müzâyakada gayretkâr vücûd ve tiz elden cümle asâkir ile vâsıl mahall-i me'mûr olmak meczûm olduğuna binâ'en akl-ı mertebe beş yüz pâk u tüvân ve sadâkat mümtâz asker tahrîr ve intihâb ve zîr-i bayrağına cem' ve iki üç gün zarfında mükemmelen hareket ve doğrı Ordu-yı hümâyûnuma gelüp dîn ü Devlet-i aliyyeye hıdmet ve bu husûsda mâ-hasal kudretin bezl ü sarf-ı miknet eylemek bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın (boşluk) irsâlolunmuşdur. Vusûlünde gerekdir ki sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ve Rusçuk ve havâlisi muhâfazasına müretteb asâkire halel virilmeyüp ana dahi temşiyet ve tesyîrlerine vakt-i şartıyla sen hâsseten bayrağıyla küşâd ve akl-ı mertebe beş yüz neferini ve neferât-ı cend ve asker tahrîr ve intihâb ve bir sa'at evvel tekmîlen Ordu-yı hümâyûna gelüp böyle vakit dîn ü Devlet-i aliye uğurunda hıdmet ve bezl-i kudret eyleyüp hilâfından ve ser-mû te'ennî vü terâhiden be-gāyet mücânebet eyleyesiz deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan *dâmet uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ca. Sene 184

Hüküm: 932

Babadağı ve Hacıoğlu Pazarı ve Köstence ve Minkalya ve Kuvarna ve Varna kadıları *zîde fazluhu*m ve bu husûsa mübâşir ta'yîn olunan Ser-tûrnâî (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve zikr olunan kazâların serdâr ve a'yân ve iş erlerine ve ağavât ve alemdârân ve ocak ihtiyârları ve il erleri *zîde kadrühu*mâ hüküm ki:

Bundan akdem İsmail Kasabası ve yed-i küffâra giriftâr olduğundan sevâhil-i Tuna'da vâkı' memleket-i İslâmiyenin ve havâlisinin emr-i muhâfazaları ve bu havâlide olan vilâyetlerin darb ü harbe ve kılıca kādir ehl-i İslâm dilâverânı üzerlerine farz-ı ayn olduğu ecilden herkes semtlerine karîb ü ittisâl sevâhil memleketlerinin ve havâlilerinin muhâfazasına varup kıyâm ve hıfz u hırâset ve bilâd ile meskenesi dîn karındaşlarına kalb-i kuvvet ve i'ânet birle mehâl-i sa'y-ı mâlâ kelâm eylemeleriçün taraf taraf evâmir-i aliyyem neşr ve mahall-i me'mûrelerine da'vet ve bu vakt-i evkāt-ı sâ'ireye kıyâs olunmayup bilâ-tevakkuf sür'at-i azîmetleri tenbîh ü te'kîd ve ba'dehu evâmir-i müsta'cîle ile tesyîl ve ta'cîl ve zikr olunan Varna'dan berü vâkı' yalı cânibindeki

vilâyetlerin asâkiri dahi nefir-i âmm vechile Tolcı ve Sünne Boğazı muhâfazalarına ta‘yîn ve gelmeleri emr ü teşdîd olunmuşidi. Binâ’en aleyh şimdiye dek vürûd ve mahall-i muhâfazada kıyâm ve bezl-i mechûd eyelemeleri farîza-i zimmetleri iken henüz zuhûr eylemediklerinden bu emr-i acîl vâcibü’t-ta‘cîlde ser-mû rehâvet gösterilmeyüp muktezâ-yı gayret ve tenbîh ile ucâleten ve müsâra‘aten hareket eylemeleriçün isti‘câl emirleri isdâr ve irsâl olunmağla gerek zikr olunan müretteb asâkirin sevk ü tesyîlleri ve gerek sâlifü’z-zikr mahallerde atîk ağa ve alemdârlardan ve memleketin mütemevvil ve işe yarar bahâdırlarından mahhall-i müstahakk olanlara serdengeçdi bayrakları virilüp kudretleri mertebe asâkir ile Ordu-yı hümâyûnuma teşvîkleri bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağla irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde gerekdir sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ve dîn-i İslâm gayretiyle dâmen-i dermiyân ve mukaddemâ nefir-i âmm vechile tesyîri fermânım olan asâkiri bilâ-tevakkuf ve bilâ-tehîr ta‘cîl ale’t-ta‘cîl sevk ü tesyîr olunmasına ihtimâm ve evâzı‘ dahi cümle ma‘rifetiyle ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle atîk ağa ve alemdârlardan mahhall-i müstahakk kimesnelerden i‘mâl-i asâkire kudreti olanlara bayrak virilüp der-akab bir iki gün zarfında cem‘-i asâkir ile âcilen ve serîan Ordu-yı hümâyûnuma ba‘is ü tesyîr ve bu vakitler gayr-i vakitlere kıyâs olmayup ve duracak ve oturacak vakitler olmamağla giceyi gündüze katup gelmeğe müsâra‘at ve ancak böyle vakitde dîn ü Devlet-i aliyyeme hıdmet ve Rabbü’l-izzete ubûdiyet birle nâ’il-i sa‘âdet-i dünyâ vü ahiret olmağla herbiriniz kuvvet ü kudretinizi îsâr ü nisâr eyleyüp te’ennî vü terâhiden ziyâde hazerü ittikā eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin bu emr-i acîl vacibü’t-ta‘cîlde hâb u râhatı terk ve bir nefes evvel mahall-i merkāmelere varup mukaddemâ nefir-i âmm vechile tertîb ve da‘vet olunan asâkirin sür‘at-i tesyîrlerine temşiyetden mâ‘adâ muktezâ-yı dikkat ve hâle göre beher vilâyetde tiz elden mahhal-i müstahakklara birer ve ikişer bayrak küşâd ve kudreti mertebe asâkir ile bilâ-tevakkuf Ordu-yı hümâyûnuma tesyîr ve üç beş gün zarfında bu emr-i lâzimeyi edâ vü tekmîl eylemeğe sa‘y-ı belîğ eyleyüp zinhâr ve zinhâr te’ennî vü terâhiden hazer ü mücânebet eyleyesiz deyü bi’l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Mehmed Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ca. Sene 184

Hüküm: 933

Riyâle-i hümâyûnum pâyesiyle fırkatalar başbuğı olan Bekir Kapudana hüküm ki:

Sen ki kapudan-ı mûmâ-ileyhsin bundan mukaddemce mâh-ı Ağustosun on beşi duhûl idüp Karadeniz'den ubûr mahzûr olduğuna binâ'en Tersâne-i âmirem ve râhî olmağa iştirâk eylediğine binâ'en eğerçi sür'at-i aliyyem erzânî buyurulmuşidi. Ancak bahsü'l-vakit ve ibtâl-i senedin bu hilâlde Âsitâne-i aliyyeye azîmet etmeyüp Sünne Boğazı muhâfaz vü muhâresesine me'mûriyetin mühimm ü muktezî olmağla Sünne Boğazı muhâfazasına me'mûriyeti şâmil işbu emr-i şerîf isdâr ve (boşluk) ile tarafına irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde her ne mahalde bulunur isen tevakkuf u ârâm eylemeyüp mukaddemâ me'mûr-ı münîfin olan seferiyenin mecmû'unu ma'iyyetine istishâb ve derûnlarında olan neferâtına bir nefer bezl-i firâr u gaybet etmemeleri husûsına ihtimâm ve cümlesiyle ma'en gelüp ve Sünne Boğazı'nda lenger-endâz ikāmet ve mîr-i mîrân-ı kirâmımlardan Çirmen Mutasarrıfı Abdi Paşa dahi Sünne Boğazı ve havâlisi muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn kılındığı ma'lûmun oldukda mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin emr ü re'yi üzere hareket iderek Sünne Boğazı ve havâlisinin muhâfazasına ikdâm iderden gerek senin süvâr olduğun kalyon ve gerek me'mûr ma'iyyetin olan sefâ'inin iktizâ iden neferâtlarının tahrîr ve tekmîli dahi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhe tenbîh ü te'kîd olunmağla lâzim gelen neferâtın tahrîr ü tekmîline ve ol havâliden keyd ü mazarrat-ı a'dâdan muhâfaza vü muhâreselerine dikkat-i tâm ve sa'y-ı mâlâ kelâm eyleyesin şöyleki; ma'âza'llahi te'âlâ mugāyir-i emr-i âlî deryâ mevsim-i güzerân ider yâhûd ahar güne özr ü bahâne îrâdıyla bulunduğun mahalden derhâl hareket ve Sünne Boğazı cânibine bâdbân küşây-ı sür'at olmayup emr-i âlîye adem-i itâ'at sûretini izhâra cesâret etmek lâzim gelür ise bu bâbda sana muvâfakat iden rü'esâ ve zâbitândan ve neferâtdan kim olur ise olsun bilâ-amân cezâ-yi sezâları tertîb ü cezâ olunduğu musammım olmağla ana göre mazmûn-ı emr-i âlîşânıma sür'at-i imtisâl ve zinhâr ve zinhâr hilâfından hazer ü ictinâb eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ca. Sene 184

[s. 235]

Hüküm: 934

İşbu emr-i şerîf ta'yîn olunan Hüseyin Çavuş yediyle İslimye ve Lofca ve Servî ve İvraca ve İzladi ve Plevne mahkemelerinden vürûd ve Ruscuk muhâfazasına bade'l-kayd askeri ve gayri askeri muvâcehelerinden feth ve kıra'at serîan ve tâ'aten merâsimini bade'l-vürûd Beştepe tarafına savb-ı me'mûrelerine azîmete ta'ahhüd eyledikleri nâtık zikr olunan kazâların kuzât ve nüvâblarının vârid iden arzlarının mazmûnları emr-i âlî senedim virildi.

Fî selh C. Sene 184

Plevne ve Lofca ve Selvi ve İvraca ve İzladi ve İslimye kazâlarının kuzât ve nüvâbına ve bu husûsa mukaddemce ocak tarafından mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve mâru’z-zikr kazâların yeniçeri serdârları ve darb ü harbe kādir il erlerine hüküm ki:

İsmail Kasabası ber-takrîb ile a‘dâya giriftâr olup sevâhil-i Tuna’da olan herbir kasabanın ve sevâhilin muhâfaza ve düşmen-i dînin müdâfa‘a-i keyd ü mazarratı husûsuna gayret ü müsâra‘at cümlenin üzerlerine farz-ı ayn olduğu ecilden Niğbolu Kasabası ve havâlisinin keyd ü mazarrat-ı düşmenden muhâfaza vü te’mîni içün taht-ı kazâlarınızda her ne mikdâr yeniçeri dilâverleri var ise bir an akdem gelüp emr-i muhâfazaya kıyâm ve ahâlîsinden dîn karındaşlarına imdâd ü i‘ânet idüp iyâzenbillâhi te‘âlâ dîn-i düşmen zuhûr ider ise gayret-i dîniye ve şecâ‘at-i İslâmiyeyi izhâr ile ale’l-ittifâk mukābele ve tedmîrlerine ikdâm ve düşmen zuhûr itmediği hâlde dahi ol taraflarda olan ümmet-i Muhammedi kalb-i kuvvet olmalarıçün cend rûz mukaddemce ocak mektubı mûcebince sâdır olan emr-i şerîfim mübâşir-i mûmâ-ileyhe gönderilüp bu vakitler oturup duracak vakitler olmayup herkes kuvvet ve kudretine göre dîn-i İslâma hıdmet ve dîn karındaşlarına i‘ânet eylemeleri farz ü vâcib olmağla fermânım olduğu üzere umûmen havâli-i mezbûrenin yeniçeri dilâverleri sed ve bir dakīka akdem Niğbolu ve havâlisinin muhâfazasına gelüp irişmeleriçün isti‘câli hâvî işbu emr-i şerîfim dahi isdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde siz ki hükkâm-ı şerîfde ve serdârlar herbiriniz gayret-i dîniniz muktezâsı üzere ittifâk ü ittihâd iderek kazâlarınızda bulunan umûmen yeniçeri dilâverleri ve kul oğulları bahâdırlarını mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifeti ve bi’l-cümle ehl-i islâmın ittifâk-derûnlarıyla bir dakīka mukaddem ihrâc ve ucâleten ve müsâraâaten Niğbolu Kasabası ve havâlisi muhâfazasına irsâllerinegayret ü ihtimâm ve her kim işbu dîn-i mübîn hıdmetinde batâet ü rehâvet ider ise dünyâ vü ahireti harâb ve iki cihānda mübtelâ-yı envâ‘-i ukūbât olacağı ifâde vü iş‘âr iderek alâ-eyyî-hâl yeniçeri dilâverleri bi’l-cümle kul oğullarının ihrâc ü irsâline ikdâm ve dîn gayreti gözetmeyüp bu bābda ve böyle vakit rehâvet ü kusûr idenlerin terîb-i cezâ-yı meşrû‘aları dahi lâzim olmağla ol misillüler cümle ittifâkıyla ism ü resimleriyle i‘lâm ü cehd olunmasına sa‘y-ı mâlâ kelâm ve muakddem ve mu’ahhar sudûr ve vürûd iden evşmir-i şerîfemle amel ü hareket tâb u vaktinizi nisâr ve ser-mû hilâfına rızâ vü cevâz ve tekâsül ü ihmâlden sizler dahi gāyetü’l-gāye ihtirâz ü ictinâb eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir- R. Sene 184

Hüküm: 935

İşbu emr-i şerîfim kul çavuşlarından Mustafa Çavuş yediyle Eskicuma ve Karînâbâd ve Osmanpazarı kazâlarına bade'l-vürûd cümle muvâcehelerinden feth ve kırâ'at ve semî'an ve tâ'aten merâsimini bade'-icrâ savb-ı me'mûrelerine azîmete ta'ahhüd eylediklerini nâtık Karînâbâd ve ve eski kazâları nâ'ibleriyle Eskicuma ahâlîlerinin arzuhallerinin mazmûnları bâ-fermân-ı âlî şerh virildi.

Fî Selh C. Sene 184

Bir sûreti

Tırnova ve Osmanpazarı ve Eskicuma ve Hazergrad ve Şumnu ve Karînâbâd kazâlarının kuzât ve nüvâbına bu husûa mukaddem ocakdan ta'yîn oluna mübâşeret ve serdârı darb ü harbe kādir il erlerine ve Ruscuk Kasabası ve havâlisinin muhâfazasıçün.

Hüküm: 936

İşbu emr-i şerîf Prevâdi ve Kozlıca ve Yenipazar mahkemelerine vürûdunda bi'l-cümle ehl-i İslâm huzûr-ı şer'e da'vet ve muvâcehelerinde ve mefhûmı cümleye bade't-tefhîm ber mûceb-i emr-i âlî amel ü hareket itmek üzere ta'ahhüd eylediklerini nâtık Prevâdi Vâlîsi Abdullah ve Kozlıca Vâlîsi Osman ve Yenipazar Nâ'ibi Hasan Efendinin vârid olan arzlarının mazmûnları bâ-fermân-ı âlî şerh virildi.

Fî 11 C. Sene 184

Bir sûreti

Yenipazar ve Kozlıca ve Perâdi kazâlarının kuzât ve nüvâbına ve mübâşir ve sâ'ire ber-vech-i meşrûh Silistre Kasabası ve havâlis muhâfazasıçün.

Hüküm: 937

İşbu emr-i şerîf Babadağı ve Varna ve Minkalya ve Tekfur Gölü nâm-ı diğer Kara Molla (…) vârid ber-vech-i muharrer kazâ-i mezkûrdan olanlarının dahi ta'ahhüdlerini nâtık zikr olunan kazâların kuzât ve nüvâblarının vârid olan arzlarının mazmûnları şerh virildi.

Fî 11 C. Sene 184

Bir sûreti

Babadağı ve Karaharman ve Köstence ve Minkalya ve Kuvarna ve Balçık ve Varna kazâlarının kuzât ve nüvâbına ve mübâşir ve sâ'ire ber-vech-i meşrûh Tolcı ve Sünne Boğazını muhâfazasıçün.

Hüküm:938

Bir sûreti

Hacıoğlu Pazarı kadısına ve mübâşir ve sâ'ire Hırsova kasabası ve havâlisi muhâfazasıçün

Hüküm: 939

Dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşılarından sevâhil-i Bahr-i Siyâh'ın zahîre mübâşiri olan es-Seyyid el-Hac Mehmed *dâme mecdühu*ya ve İsakçı'dan Âsitâne'ye varınca yol ve iki tarafda vâkı' kazâların kuzât ve nüvâbına hüküm ki:

A'dâ-yı dîn-i hazelân-karînde ahz-ı intikāma sa'y u dikkat ve kâffe-i müslimîne vâcibe-i zimmet ve farîza-i uhde-i zimmet ve farîza-i uhde-i diyânet olup i'lâ-i livâ-i şer'-i mübîn ve kahr u tedmîr fitne-i müşrikîne mübâderet tâ'îfesinden udûllerin idenlerin şer'an ve örfen tertîb-i cezâları elzem ü vâcib olmakdan nâşî henüz küffâr-ı füccâr ile mukātele olmaksızın girüye firâr ârını irtikâb ve ihtiyârlar ile şakk-ı asâ-yı mü'mîne ictisâr iden mefsedet-pîşe ahz u tenkîlleri evzâ-yı merâm-ı şâhânem olup bu esnâda ba'zı za'af-ı dîn ve kast-ı reddiye ile maktûr ve mevsûf olan bî-ârlarının gayreti terk ve bilâ-mûcib Ordu-yı hümâyûnumdan girüye avdet ve mahall-i nizâm-ı asâkir-i mansûre olacak melâ'net-cesîmeye cesâret eyledikleri haber virilmeğin siz ki kapucıbaşı ve kuzât ve nüvâb-ı mûmâ-ileyhim ve sâ'irlersiz kazâlarınız dâhilinde vâkı' caddelere ve hafî yollara mu'temed ve sadakât-kâr âdemler ta'yîn ve o makūle habâset-pîşe havâne-i dîn ü devlet tecessüs ve ahz ve üzerlerinde bulunan silâh ve satır ve emvâl ü eşyâları ele getürenlerin olmak üzere habs ve Ordu-yı hümâyûn-ı nusret-makrûnma izhâr ü isâllerine sarf-ı miknet ve şöyle ki; bu husûsda tume'-i hâme teba'iyyet ve yâhûd tekâsül ü tehâvün mesleğine bölük ile sâlifü'z-zikr firârilerin mürûrlarına ruhsat virdiğiniz mesmû'u olmak lâzim gelür ise ol misillü i'ânet ve ifa'âl-i şenî'alarından ağmâz-ı ayn idenlerin töhmetde şerîk

oldukların bî-iştibâh olduğuna binâ'en firâriler haklarında icrâ olunacak ukūbât-ı şekdîd sizin haklarınızda ifâ olunacağı muhakkak bilüp ana göre amel ü hareket ve hilâfından begāyet tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-. R. Sene 184

[s. 236]

Hüküm: 940

Ber-vech-i Arpalık Hüdavendigar sancağına mutasarrıf bundan akdemce İsakçı cisri muhâfazasına ta'yîn olunan Feraşeli Mehmed *dame ikbâlehu*ya hüküm ki:

Bi-takdiri'llahi te'âlâ â'da-yı dîn İsmail kasabasına duhûl-ı istilâsı sebebi ile Tolcı Kal'ası ve kasabasının muhâfaza vü muhâresesi ehemm ü elzem olmakdan nâşî bundan akdemce Siverekli Binbaşı Fettâhoğlu piyâde askerile ve bundan başka dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağından ba'zı serdengeçdi ağaları vâfir neferât ile kasaba-i mezkûreye sevk ü tesyîl ve el-yevm emr-i muhâfazada kıyâm üzereler olup asâkir-i merkūmenin üzerlerine bir sergerde ve muhâfaza-i müstakıll nasbı içün sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin sen mîr-i mîrân-ı kirâm miyânelerinde gayret ve sadâkat ile ma'rûf ve uğur-ı hümâyûnumda kemal-i hulûs u sedâd ile ibrâz-ı hıdemât mebrûre ideceğin meczûm olduğuna binâ'en sittî akrânın beyninde intihâb ve Tolcı Kal'asına ve kasabasına muhâfız ta'yîn olunduğun ma'lûmun oldukda bir sâ'at akdem kapun halkıyla bu tarafdan hareket ve Tolcı'ya varup asâkir-i me'mure ile ittifâken kal'a-i mezbûrenin hıfz u hırâsetine ve a'da-i dînin vâkı' keyd ü mazarratına sarf-ı miknet eylemen bâbında

Fi Evâsıt-ı Ca. sene 184.

Hüküm: 941

Mukaddemâ İbrail muhâfazasına ta'yîn olunan Karaman Vâlîsi Vezîr Süleyman Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin bu hengâm-ı hayriyet encâmda İbrail Kal'ası muhâfazasına ber-vech-i müsara'at aklen ve şerefen vusûl ü luhûkunun rütbe-i cevriye-i resîde olmağla selâmet-i hâl sâna lâzim ise bîlâ-avk ve a'zâr bulunduğun mahalden iki konağı bir iderek me'mûr olduğun vechile bir kadem akdem ve bir dakīka mukaddem muhâfaza-i İbrail emrine luhûk emrine müsârâ'at ve hilâfı hareketden mücânebet eylemen fermânım olmağın te'kîd ve isti'câlen ve ikdâmen ve ehemmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve irsâl olunmuşdur.

İmdi vusûlünde bir an tehîr ü tevakkufa ruhsat ü cevâz göstermeyüp derhâl hareket ve iki konağı bir iderek savb-ı me'mûruna vusûl ü luhûka müsâra'at idüp beta'et ü rehâvet misüllü ednâ vaz' u hareketden tevâkkī vü mücânebet eylemen bâbında.

Fi Evâsıt-ı Ca. sene 184.

Hüküm: 942

Mîr-i mîrân-ı kirâmdan hâlâ Niğbolu Sancağı Mutasarrıfı Abdurrahim *dame ikbâlehu*ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin sende vafûr-ı gayret ve istikāmet birle bu esnâlarda dîn ü Devleti aliyyeme hıdmet-i me'mûl olmağla ucâleten kapun halkını tertîb ü tanzîm ile yerinden hareket ve hilâl-i râhda vâkı' ahâlî vü re'âyâ ta'addî zulmden mücânebet iderek birgün evvel Ordu-yı hümâyûnuma luhûka müsâra'at eylemen fermânım olmağın me'mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîf-i âlîşânım ısdar ve (boşluk) ile sana irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde keyfiyet-i me'mûriyetin ma'lûmun oldukda her ne mahalde isen bir an akdem dairen halkını iki yüz elli nefer olmak üzere alâ vechü't-tekmîl tertîb ü tanzîm ile bilâ-tevakkuf yerinden hareket ve esnâ-i rahda etbâ've âdemlerini zabt u rabt iderek müsâra'aten ordu-yı zafer-bû-yı hümâyûnuma luhûka mübâderet ve gayret eyleyesin. Şöyleki; "Fermân-ı hümâyûnuma mugāyir müddet-i sayf mürûr eyledi" deyü ve yâhûd ahar dürlü bahâne özr beyânıyla yerinden hareket ve gayretin husûsunda istimhâl ile isti'câle hâcet-i mess ideceğin nâ-merzî tavr u betâ'etin zuhûr ider ise bu bâbda özr ü cevâbın bir vechile karîn-i kabul olmayacağından başka hakkında zuhûr-ı asâr-ı gazab ve senehât-ı malikâneme sebîl olacağını cezm ve tahkīk iderek anâ göre fikr ü mülâhaza birle hemân mükemmel dâ'irenle yerinden kalkup yola sevâna olup ve yollarda dahi betaet etmeyüp bir sâ'at mukaddem Ordu-yı hümâyûnuma lâ-hak olmağa şedd-i nitâk-ı gayret ve sarfı mâ-hasal-ı kudret ve hilâfından mübâ'addet eylemen bâbında.

Fi Evâsıt-ı Ca. Sene 184.

Hüküm: 943

Mîr-i mîrân-ı kirâmdan ber-vech-i Arpalık Çirmen Sancağı Mutasarrıfı Abdi Paşa *dâmet me'âliyehu*ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin senin Devlet-i aliyye-i ebedü'l-istimrârıma müddet-i medîde ve tîr ü kevâl-i diyânet ve istikāmet ibrazıyla mesbûkü'l cezm olduğun

mücerreb ve fîmâ-ba‘d dahi bâb-ı dîn-i Muhammedîde bezl-i cân vücûd iderek sa‘y-ı beliğ ideceğin meczûm olduğuna binâ’en sittî cümle miyânından intihâb ve Kili Kal‘ası muhâfazası hıdmet-i celîlesine tahsîs emrine irâde-i seniyem erzâni kılınmışdı. Ancak a’dâ-yı heybet-encâm bu esnâda teshîr kal‘a-i merkūma iradesiyle tabur-ı makhûrıyla takarrüb eyledikde asâkirde deskâr olan adem-i hamiyet ve sebâta binâ’en mübtelâ-i müzâyaka ve müsâf olmaksızın vîre sadâsıyla kal‘a-i merkūmı a‘dâya teslîm ile hüsran-ı dünyâ ve ukbâyı bilâ-icâb mûceb-i ihtiyâr eylediklerini muhtevî evrâk-ı hayret-efzâları Ordu-yı hümâyûnuma varid olup nidâ-i te’dîb ü nekâli ve nizâm Kili'ye nişîn emri ve etrâf u eknâfdan asâkir-i vâfire cem‘î ve sâ’ir esbâb-ı miknet ve kudret ve sevâ’il-i râbıta ve takviyet husûslarına ittifâk-ârâ-yı vucûd-ı devlet ve i‘mâl-i rû’yet-i saltanat ile tesviye-i mehâm ve tensîk-ı mesâlih ü nizâm ikdâm tam ve ihtimâm mâlâ kelâm olunmakdan gayri bundan böyle fîmâ-ba‘d me’mûriyetden nükûl ve yâhûd ednâ-i ser-rişte ile firâr ve terk-i vazîfe idüp heng-i perde-i namûs-ı devlet iden hûne-i dîn-ü Devlet-i aliyyem haklarında afv ü ağmâz-ı bertaraf ve seyf-i siyâset-i şer‘iye dahi penâm-ı cüz’iyet-encâmından mesûl olmak maslahat-ı ehemmine karâr virilmekle senin bir muktezâ-yı hâl Kili me’mûriyetinden sarf ile ahar mahalle lâzim ve akdem-i me’mûriyetin icâb itmeğle ma‘iyetinde olan me’mûrlar ile ol havâlide mevcûd olup da‘vâ-i İslâmiyede olan herkim olur ise olsun cümlesini dînleri hıdmetine davet iderek cemiyetimi tenzim ve ucâleten varup Sünne kal‘ası muhâfazasına iştigale bu def‘a müceddeden me’mûr kılınmışsındır. İmdi diğer emr-i şerîfimle Tuna’ya mukaddem tertîb olunan donanma-i hümâyûnum sefâ’ini üzerlerine riyâle payesiyle başbuğ nasb olunan Bekir Kapudan *zîde mecdühu* ma‘iyetinde olan onca donanma-yı hümâyûnum cümlesi Sünne Boğazı muhâfazasına ta‘yîn olunmalarıyla iktizâ ider ise ma‘rifetinle müceddeden neferât ta‘yîn eylenüp ve girü gitmek sevdâsında olanları toplayup tarafına iktizâ iden zehâîr ve tahrîr olunacak neferât içün icâb iden mebaliğin mikdâr ve keyfiyetini Ordu-yı hümâyûnum tarafına ucâleten i‘lâm ve ber-vech-i muharrer Sünne Kal‘asına gidüp sebât-ı tâmm dîniye ile emr-i muhâfazaya kıyâm ve mugāyir rızâ ve diyânet-i hareket vehîme ve tehâvünde ihtirâz tâmm eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ca. sene 184.

Hüküm: 944

Dergâh-ı mu‘allâm kapucı başılarından Bahr-i Siyâh zahîre mübâşiri es-Seyyid el-Hac Mehmed *dâme mecdühu*ya ve Prevâdi ve Yenipazar ve Şumnu ve Hazergrad ve

Cum‘a ve Kozlıca ve Hacıoğlu Pazarı Balçık ve Mangayla ve sâ’ir ol havâlide olan kazâların hükkam ve zâbitân ve ayânına hüküm ki:

Bi-takdiri'llahi te‘âlâ asâkir-i İslâmiye perişânlıktârı ve Tuna sevâhilinin muhâfazası muktezî vü mühim olduğuna binâ’en ol havâli kazâlarının dergâh-ı mu‘allâm yeniçeri ve kul oğulları bundan mukaddem şeref-rîz sudûr olan evâmir-i aliyyem mûceblerince Tolcı ve Maçin ve Hırsova ve sâ’ir Tuna sevâhili kasabalarına gelüp hıfz ü hırâset ve havâli-i mezbûrede olan dîn karındaşlarına mu‘âvenet eylemek üzere me’mûr olup gitmeye sâlifü’z-zikr kazâlarda erbâb-ı darb u harbden olan ehl-i İslâmın kesret ü vefreti olduğu meczûm ve böyle vakitde müzâyakadan dîn-i mübîne hıdmet üzerlerine farz-ı ayn olup sen ki kapucıbaşı-i mûmâ-ileyhsin, muktezâ-yı gayret-i dîniyen üzere havâli-i mezbûreden Ordu-yı hümâyûnum nusret-makrumuna ucâleten asâkir-i vâfire irişdirmeğe ihtimâm-ı tâmm eylemen me’mûl olduğuna binâ’en bu husûsun istikdâmını hâvî bundan mukaddem cânib-i serdâr-ı kirâmiden sana tahrîr olunan mektûb vürûdunda fi’l-hakīka senden bu bâbda me’mûl olan gayret-i mercûlık emârâtını izhâr ve mukaddemce gayret ü ihtimâm iderek marûz-zikr kazâlardan asâkir-i vâfire ihzâr ve mirî serdengeçdi ne vechile iktizâ ider ise bade'l-vürûd Ordu-yı hümâyûnumda hıdmetlerivirilmek üzere irsâl ideceği işbu tedârük ve tesyîri asker husûsuna me’mûrinin sevk-i zehâîr maslahatına olan me’mûriyetine mûceb-i te’hîr ve halel **[s. 237]** olmayup zahîre sevkine dahi kemâ-fi’l-evvel ihtimâm üzere bu def‘a varid olan kā’ime-i hamiyet allâmen me’âlinden ma‘lûm ve müstefâd bu gûne sa‘y u gayretin hıdemât-ı mebrûre sâbıkāna ilâve ile sezâvâr-ı tahsîn olmağın imdi emr-i şerîfim tarafına bu vakitde tedârük ve tesyîr-i asker emr-i mühiminde senden me’mûl olan hıdmeti ibrâza dikkat ve dareynde ecr ü lütfu müşâhidin olacağı yakīnen ve tahkīkan ma‘lûmun oldukda maliye sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince tahrîrine me’mur olduğun bin nefer mirî askerden ve bundan akdem bâlâda tahrîr olunan mahallere me’mûr kılınan yeniçeri ve kul oğullarından başka muktezâ-yı tahrîrim üzere Ordu-yı hümâyûnum vürûdlarının mirî ve serdengeçdi her ne vechile iktizâ ider ise tanzîm ve tastîr olunmak üzere havâli-i merkūme kazâlarından asâkir-i mütekâsire tedârük ve ihzâr ve üzerlerine zabt u rabtlarına kādir mütemeyyiz âdemler ta‘yîn ve terfîkiyle bir an akdem Ordu-yı hümâyûnuma sevk ü irsâllerine niyâz-ı vüs‘ ü kudret ve terk-i hâb u rahat eyleyüp hilâf-ı me’mûl bu husûsa ehemmde ser-mû tahvîz-i kusûr ü fütûrdan mübâ’adet ve siz ki hükkâm ve zâbitân ve a‘yân-ı mûmâ-ileyhimsiz ber-vech-i muharrer kapucıbaşı-i mûmâ-ileyhin me’mûr olduğu bin nefer mirî askerin ve sâ’ir tedârük ve tesyîri matlûb olan askerin bir an evvel kazâların darb ü harbe kādir ehl-i İslâmından

tedârük ve ucâleten irsâllerinde siz dahi kemal-i gayret ve dikkat eylemeniz farîza-i zimmet-i diyânetiniz olmağla ana göre amel ü hareket ve ser-mû hilâfından tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fi Evâsıt-ı Ca. Sene 184

Hüküm: 945

Tolcı naibine ve yeniçeri zâbiti ve sâ'ir zabîtanına hüküm ki:

Kili ahâlîsinden olup mukaddem kal'anın tahliyesine bâ'is olan Krandişe'den Topcuoğlu dimekle ma'rûf kimesne Tolcı'da olduğu inhâ olunmağla mezkûr zabîti ma'rifetiyle ahz ve mukayyeden çavuş mübâşeretiyle Ordu-yı hümâyûnuma ihzârı fermânım olmağın imdi mezkûr Ahmed ma'rifetiniz ve zâbiti ma'rifetiyle alâ-eyyi-hâl ahz ve mukayyeden mübâşir ta'yîn olunan Divân-ı hümâyûn çavuşlarından (boşluk) Çavuş *zîde kadrühu* ma'rifetiyle Ordu-yı hümâyûnuma ihzâr ve irsâle ihtimâm u dikkat idüp tehavvun ü taksîrden ve ser-mû hilâfından tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında

Fi Evâsıt-ı Ca. sene 184

Hüküm: 946

Bir sûreti

Babadağı kadısına ve yeniçeri serdârına ve sâ'ir zâbitânına (boşluk) Mande oğlu Halil'in Babadağıânda olduğu ihbâr olmağla zâbiti ma'rifetiyle ve çavuş mübaşetiyle mukayyeden Ordu-yı hümâyûnuma ihzarı içün ber-vech-i meşrûh

Hüküm: 947

Balkanın öte cânibinde ve berü cânibinde vâkı' kazâların kuzât ve nüvâbına ve ocakda hâlâ kul kethüdası olup bâ-fermân-ı âlî Karasu ve Hırsova ve Maçin ol havâlilerde olan İbrail Yamakānını İbrail'e ve sâ'ir askeri mahalli mertebelerine sevk ü tesyîr ve Tuna sevâhili memleketlerin muhâfazalarına ta'yîn ve tertîb ve mahall-i mezkûrede mukaddem ve mu'ahhar evâmir celîlü'ş-şân ile asker ihrâcına me'mûr olan mübâşirân üzerlerine tahsîs kılınan Süleyman *zîde mecdühu*ya ve ocakdan taraf taraf ta'yîn olunan mübâşir haseki ve turnacıbaşı ve çavuş ve zikr olunan kazâların serdâr ve a'yân ü eşrâf ve iş erleri ve ocak ihtiyârları ve darb ü harbe kādir kılıç kuşanur askeri ve sâ'ir bi'l-cümle ehl-i İslâm dilâverleri *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Bi hikmeti te‘âlâ bundan akdem vukū‘ bulan perişânlık sebebiyle asâkir-i İslâmı bu hilâlîde arâm ve sancağ-ı şerîfe redif tahtında dahi bir lahza kıyâm eyleyüp Anadolu ve sâ’ir mesafe-i ba‘îd vilâyetlerin ahâlîlerinden olanlar birer neferiyle memleketlerine azîmet eylediklerinden kati‘ nazar kendü memleket ve hudûdı olan bu mevâlilerin askeri dahi encâm-târ-ı fikr ü mülâhaza ve farîza-i zimmetleri olan hudûdlarını keyd ü a‘dâdan muhâfaza ve ırz ve emlâkların muhârese kaydında olmayup bilâd-ı ba‘îde ahâlîsi misillü vatanlarına avdet etmeleriyle Ordu-yı hümâyûnumda sevâhil-i mezkûreyi muhît asker kalmayup bu hilâlde İsmail ve Kili kasabaları bir küffâra giriftâr ve tabur-ı makhûr-ı hâk-sâr dahi İsakçı mukābelesinde olan Kartal nâm mahalde firâr ve ma‘âza’llahu te‘âlâ isâl-ı hasâra müterassıd olduğu âşikâr ve bu emr-i düşvârın tedârüki bir sâ‘at evvel görülüp def‘i mazârr olunması akdem-i umûr-ı izâm ve farîza-i zimmet ehl-i İslâm ve bâ-husûs bu hudûda olan ehl-i îmân üzerlerine farz-ı ayn olduğu cümlenin cüz’i ma‘lûmu olup îmân ve insâfı ve gayret ü hamiyet ile insâfı olan askerî ve gayrî askerî cümle müsülmân dilâverleri bundan evvel tertîb ve semtlerine göre muhâfazasına gitmeleri fermânım olup nefir-i âmm vechile her bir vilâyetin askeri şimdiye değin savb-ı me’mûrelerine varup emr-i muhâfazada kıyâm ve dîn ü Devlet-i aliyyeye ve ırz ve memleketi seniyeyeleri uğûrunda selef gaziler ve nâm-aver bahâdırlar gibi metânet ve izhâr-ı şecâ’at ve hıfz u hırâsete memleket itmekle nîsâr-ı nakdîne-i kudret ve sarf-ı miknet eylemeleri me’mûl iken henüz eser ve haberleri vürûd itmeyüp vakt-i kasım ve hengâm-ı şitâ hulûl ve sular müncemid olmaksızın bu vakt-ı mu‘tedilede memleket-i mezbûrelerin asâkire savb-ı me’mûrelerine irüşüp mukaddemâ şeref-sudûr olan evâmir-i ekîd-i müsta‘celeler mûcebince emr-i muhâfazada olmaları ehem ve emr-i acîl vâcibü’l-tâ‘cîl olmağla tertîb-i sâbık üzere Babadağı’ndan Bahr-ı siyah sevâhilinde Varna’ya varınca vâkı‘ kazâların askeri süne ve Tolcı muhâfazalarına ve Prevadi ve Hacıoğlu Bazarı kazâlarının askeri Hırsova ve Maçin’den ve Şumnu ve Hazergrad ve Karînâbâd ve Tırnova askeri Ruscuk muhâfazasına, ve Yenipazar ve Kozlıca ve Osmanpazarı askeri Silistre muhâfazasına, ve Plevne ve Lofca ve İvraca ve Selvi ve İzladi askeri Niğbolu muhâfazasına sevk ve beher vilâyetde ber-diyânet ve sadâkatle ma‘rûf zî-kudret kimesneler bayrak küşâd ve memleket-i askerini savb-ı me’mûrelerine götürmek ve bu emr-i dînde her kim mikdâr-ı zerre tekâsül ve izhâr-ı za‘af-ı dîn ider ise ma‘rifeti şer‘ ve cümle ahâlî ve mübâşirân ma‘rifetleriyle der-akab tertîb-i cezâ-i lâyıka olunmak şartıyla bu def‘a‘ dahi ekîd ü şedîd kat‘i evâmiri müsta‘caleler ile ocakdan müte‘addid turnacıbaşılar olunmağla sen ki kul kethüdası mûmâ-ileyhsin, bu vâkitler vakti ahar ve hengâm-ı diğere kıyâs olmayup asâkir-i mansûrenin bir dakīka evvel ihrâc ve mahall-i me’mûrelerine tesyîrine İbrail yamakānı

ve ba‘zı Ordu-yı hümâyûnuma tahsîs kılınan bayrak ve asâkirin vürûdu gāyetü’l-gāye mühim ve acelesi farz u vâcib olduğundan bu umûrun husûlu ve asâkirin ber-vıkf-ı matlub ucâleten ve müsâra‘aten ber-vech-i tertîb husûlu senin uhde-i ihtimâm ve dikkat-i iltizamına takvîs ve senden her vechile hıdmet ve sadâkat ve gayret ü hamiyet me’mûl olunduğundan zikr olunan memleketlerin ve mübâşirlerin üzerlerine müstakillen mübâşir ta‘yîn olunmağla imdi murahhas olduğun vechile memleket-i mezkûrların bazısına kendin varup ve bazılarına sûret-i emr-i âlîşân ile çavuşân gönderüp ve mübâşirde ve memleket-i mezbûr a‘yân ü eşrâf ve a‘yân ve zâbitânına ikdâm ve duracak ve oturacak vakitler olmamakla leyl ü nehâr tiz elden asâkirin ihrâcına dikkat ü ihtimâm ve her kim muhâlefet-gûne hareket ider ise şer‘an cezâsını tertîb ve i‘lâm ve bu emr-i aceleye şitâbân nizâm ve taraf taraf asâkir-i mansûrenin hareket ve sür‘at-i azîmetlerin sıhhat ve hakīkati üzerine arz u i‘lâm ve senden menhûs olduğu vechile böyle vakt-ı müzâyaka dîn-ü Devleti aliyye ve ümmet-i Muhammed’e nâfi‘ ve sebebi selâmet hıdmet-i pesendîde izhârına bezl-i kudret eyleyesin ve siz ki mukaddem ve mu’ahhar ve bu husûslara me’mûr mübâşirân-ı mûmâ-ileyhimsiz, siz dahi yedinizde olan emr-i âlîlerin karârıyla hitâm-ı emr-i me’mûrenize ihtimâm ve sür‘at-i ihracu asâkireyenin cidd ü tâmm ve kul kethüdası mûmâ-ileyh tarafından vârid olan tenbîhâta ikdâm ve gönül birliği bu hıdmet-i dîn-i İslâma cehd ü tâmm eyleyüp ser-mû te’ennî vü terâhiden hazer ü mücânebet ve semt semt ve taraf taraf askeri ihrâcına ve ceste ceste tesyîr ve her bir memleketden ihrâc olunan askerin keyfiyet-i kemiyetlerin ve i‘lâma mübâderet eyleyesiz ve siz ki zikr olunan mahallerin kuzât ve nüvâbı ve eşrâfına zâbitân ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz bu sevâhil sizlerin hudûd ve civârınız olup ma‘âza’llahi te‘âlâ düşmen ferce-yâb olmak ihtimâli olur ise ol emirde sizler mutazarrır ve karîn-i iztirâr olacağınız emri bedîhî olup gayret-i dîniyye ve ırziyye cümleden evvel sizlere lâzim ve farz olduğu hâcet-i beyân olmamağla imdi olur olmaz itirâz vâhi ve bahâneleri terk ve hemân kılıcı dermiyân ve lâkin merdlik gayretini ele alıp bu yolda hulûsla fevt olanlar şehîd ve sağ kalanlar dünyâ ve ahretde azîz ve sa‘id oldukları ayât-ı bâhire ve ehâdis-i zâhire ile müberhin olduğun fikr ü rehnüma-i tevfîk Sâmedâni ile fevz ü selâmet bulacakların askeri zümresine terkîn ve “mü’ekkilen ale’lallahi fehü hasbehü” müfâdınca cezâ-yı bî-zavâle mütevekkil olup bu emr-i vâcibe mübâ‘adet ve müsarâ‘at ve nâ‘il-i sa‘âdet dünyâ ve âhıret olmak herbiriniz cidd-i evfâ eylemeniz bâbında.

Fi Evâsıt Ca. sene 1184.

[s. 238]

Hüküm: 948

Hâlâ Bozok ve Kengiri sancakları mutasarrıfı ve Özi Kal‘ası muhafzasında olup bu def‘a Akkirman Kal‘asına muhâfız ta‘yîn olunan Selman Paşa-zâde Ahmed *dâme ikbalehu*ya hüküm ki:

Sen ki mir-î mîrân-ı mûmâ-ileyhsin zâtında yarar ve kâr-güzâr olduğundan gayri biraz vakitden berü sedd-i medîd-i İslâmiye’den olan Özi Kal‘asında kıyâmın hasebiyle muhâfaza-i kal‘a ve vilâyete dâ’ir dakâyık ve esbâba vukuf ve itlâğın şâmil olup bu hilâlde olup Akkirman tarafından vürûd iden mahzar ve tahrîrât-ı sâ’irede mücerrebü’l-etvâr gayr-i i‘şâr muhâfız nasbı ve mühimmât ve levâzimât-ı sâ’ireden mes’ûlâtları olan maddelere müsâ‘it ve tesyîr olunmak husûsları tastîr ve iltimâs olduğuna binâ’en matlûb ve mes’ûlleri olan topcı ve humbaracı neferâtlarıyla iktizâ iden zehâîr ve barut ve mühimmât ucâleten irsâl olunmak üzere olup lâkin gönderilen zehâîr ve mühimmât ve levâzımâtın muhâfaza ve zâbiti ve muhâfaza-i kal‘a hıdmetine kıyâm üzere olan ağavât ve zâbitânın ve bundan mukaddemce müceddeden tahrîr ve taksîm itdirilen cedîd-i yamakān ve cebeciyânın i‘mâl ve istihdâmlarıyla medâr-ı takviyet-i kal‘a olan hâlâtın ber-vech-i atî tesviye ve tanzîmi ikdâm-ı mühimden ve senin bi-minneti subhâne ve te‘âlâ bu husûslarda muvâfık rızâ-yı hareket ve muhâfaza-i kal‘ada ibrâz-ı mezîd-i gayret ve seçâ‘at idecek me’mûl-i hümâyûnum olmakdan naşî kal‘a-i merkūm muhâfazasına me’mûr kılındığını mü‘şir işbû emr-i celîlü‘l-ünvânım şeref-rîz sudûr olup (boşluk) ile tarafına irsâl olunmuşdur. İmdi; senin ucâleten kal‘a-i mezbûre gelüp muhâfazasına kıyâmın ne mertebe mühimm ü muktezî idüği ma‘lûmun oldukda muktezâ-i vakt ü hâli mülâhaza birle vusûl-ı emr-i şerîfimde hemân ve mevcûd bulunan kapun halkıyla Özi’den hareket ve bir dakīka mukaddem Akkirman’a vürûda müsâ‘rat ve hâlâ kala-i mezbûrede yeniçeri zâbiti olan serturnâî es-Seyyid Osman *zîde mecdühu* ve cebecibaşı vekili Ali ve Dizdâr el-Hac Mustafa ve sol kol ağası es-Seyyid Ahmed ve yerlü topcıbaşısı Mehmed ve sâ’ir mevcûd olan zâbitân ile kal‘anın muhâfaza ve takviyetine ve hîn-i zuhûr-ı a‘dâda vâkı‘ keyd ü mazarratına dâ’ir husûsiyâtı müzâkere vü müşâvere ve bu tarafdan gönderilen ve benden mukaddem mevcûd kal‘a olan mühimmât ve levâzımâtın muhâfazasına ve topların yerlü yerine vaz‘ıyla umûr-ı muhâfazadan her husûsın kemâ-hûve Hakk’a tesvîye ve tetmîmine dikkat ve gayret ve gelen arz ve tahrîrata göre kal‘a-i mezbûrede emlâk ve akārını bıragup firâr-âr ve melânetini ihtiyâr iden eğer zâbitân ve ahâlîden herkimler ise bundan sonra kal‘aya geldiklerinde bu emlâk ve akār bizim idi deyü mâ‘adâları mesmû‘u olmayup cümlesi bu vakitde yerlü ve ecnebiyeden kal‘ayı bırakmayup muhâfazası

hıdmetine kıyâm idenlere hıdmet ve gayretlerine göre taksîm olunacağını, ol makūle firâr idenlere ihbâr ve iş‘âr idüp gelenleri ve gelmeyenleri sıhhati üzere Ordu-yı hümâyûnuma arz ü i‘lâm eyleyesiz . Her hâlde seninle ittifâk merâsimine ri‘âyet eylemesi içün yeniçeri zâbiti mûmâ-ileyhim ve sâ’ire başka emr-i şerîfimle tenbîh ü te’kîd ve ocakdan dahi zâbit-i mûmâ-ileyh mezkûr mektûb tahrîr ve tesyîr olunup gönülbirliği ile muhâfaza-i hıdmetine kıyâm eylemeniz matlûb olmağla göreyim seni merdâne vü gayûrâne hareket ve esâmîleri mezkûr zâbitândan ve zâbitân ve neferâtlarından ve sâ’ir mevcûd kal‘a olan ağavât ve zâbitân ve ihtiyârândan başka Kartal ve İsmail câniblerinden ol taraflara varup Akkirman’a dâhil ve mevcûd olan yeniçeri ve cebeci ve top ve top arabacı ocakları çorbacıları ve askerinin gereği gibi tesviye ve tanzîmi ile takviyetine nisâr ve sa‘y u kudret ve muhâfızlığa dâ’ir beyân olunan ve muktezâ-i hâle göre lâzim gelen umûrın temşiyeti ve kal‘anın sûi-kasd-ı düşmenden muhâfazası ile tevcîhât-ı seniyye-i mülükâneme nâ’il olmağla istikkâk kesb eylemeğe şedd-i nitâk-ı gayret ve sarf-ı gayret-i liyâkat eyleyüp münâfi-i rüsûm-ı hamiyet ednâ vaz‘ u hareket izhârından ziyâde tehâşî vü mücânebet ve inhâsı iktizâ iden kifâyet ile kal‘aya duhûline Ordu-yı hümâyûnuma tahrîr ve iş‘âra müsâra‘at eylemen bâbında.

Fî Evâsıt Ca. Sene 1184

Hüküm: 949

Bir sûreti

Akkirman muhâfazasında hâlâ yeniçeri zâbiti olan ser Turnâî es-Seyyid Osman *zîde mecdühu*ya ve Cebecibaşı Vekili Ali Kethüdâ ve dizdarı el-Hac Mustafa ve sol kol ağası es-Seyyid Ahmed ve yerlü topcıbaşısı Mehmed ile yeniçeri ve cebeci ve topcı ve top arabacı ocaklarının çorbacı ve sâ’ir zâbitân ve neferâtlarından hâlâ kal‘a-i mezbûrde mevcûd olanlara ve ocak mîrzâdelerinden kal‘a-i mezbûre hidivlerinden Hacı Bâkī Mirzâ ve Hacı Murtaza Mirza ve Şevket Mirzâ ve baş mirzâya hafiyen (boşluk) bu def‘a mahzar ve tahrîrat birle mes’ûlleri üzere kal‘a-i mezbûrenin takviyeti hâlâtına ihtimâm ve ikdâm ber-kemâl olup müstedâları olan topcı ve humbaracı neferâtlarıyla zehâîr ve barut ve mühimmât-ı sâ’irenin tesyîri ve mîr-i mîrân-ı kirâm niyet-i gayretle mevsûk ve mücerrebü'l-etvâr Selman Paşa-zâde Ahmed *dâme ikbalehu* Özi’den hareket ve Akkirman’a gelüp hıdmet-i muhâfazaya kıyâm eylemek üzere ta‘yîn ve her husûs kendüye tefhîm ve tahkīk olunduğu ve kal‘a-i mezbûrenin asl yerlü zâbitânından ve

neferâtlarından ve gerek müsâfireten varup kıyâm üzere olan ocak zâbitânı ve neferâtlarından bir ferdin ahar mahalle azîmetine izn ü ruhsat olmadığı ve terk-i emlâk ve emlâk ve akār ile firâr idüp bundan sonra mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhden haber vürûda gelüp kal‘aya dâhil olmayanlara emlâk ve akār ve mâlları kal‘adan kā’im muhâfızın ve murâbıtına taksîm olunmasına ve bade'l-yevm firâriler gelüp da‘vâ ider ise istimâ‘ olunmamasına nizâm virilmekle bu husûs dahi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhe tenbîh ü te’kîd olunduğu ma‘lûmları oldukda muhâfaza-i mûmâ-ileyh ile bi’l-ittifâk kal‘anın muhâfazasına me’mûr-ı muhâfazaya müteferri‘ ahvâlin idâre ve temşiyete sa‘y u gayret ve el-yevm kal‘ada olan ağavât ve zâbitân ve neferâtdan bir ferdin bir tarîkle firârlarından herbiri be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemeleri içün iktizâsı üzere tenbîhât-ı mezbûre tekâsül ve te’kîd olunarak.

Hüküm: 950

Bir sûreti

Hâlâ Özi Kal‘ası ve ol havâlinin muhâfızı olan Vezîr Ali Paşa'ya (boşluk) Akkirman Kal‘ası Özi civârında ve Özi Kal‘asının müzâfâtı mesâbesinde olmağın mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh hasbe'l-iktizâ ancak kendü kapu halkıyla Akkirman Kal‘asına muhâfazasına gelüp kıyâm eylemek üzere me’mûr kılınıp lâkin mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhimin me’mûriyeti vesilesiyle muhâfaza hıdmetinde olan neferât ve asâkirden bir ferdin kal’adan hurûclarına ve nizâm-ı muhâfazaya haleldârı oldığına rızâ-yı hümâyûnum olmayup ve bundan böyle iktizâ idüp tahrîrâtınız vürûdunda Paşa-i mûmâ-ileyh birle mîr-i merkūm ve sâ’irden Özi’ye rü’esâ ve asker ta‘yîn ve tesyîrinde tecvîz-i fütür ü tesâmüh olmayacağı meczûmı oldıkda mûmâ-ileyhi tevkîf itdürmeyüp hemân kendü kapusı halkıyla Akkirman’a irsâl ve sâ’ir ma‘iyetinde muhâfaza hıdmetinde olan mîr-i mîrân ve zâbitân ve neferâtın zabt u rabt ve hıdmet-i muhâfazada istihdâmlarına ve iktizâ iden husûsları pey-der-pey Ordu-yı hümâyûnuma tahrîr ve i‘lâma müsâra‘at eylemesi içün

Hüküm:951

Karaman vâlîsi olup hâlâ İbrail Kal’ası muhâfızı Vezîr Süleyman Paşa’ya ve İbrail kadısına ve İbrail yeniçeri zâbitine hüküm ki.

Mülk-i mûris-ı pâdişâhânem olan memleket-i Eflak re‘âyâsının ve bi’l-husûs İbrail ve havâlisî re‘âyâlarının mezâlim ü ta‘addiyatdan himâyet ü sıyânet ile mukarremen vilâyetde asûde hâl olmaları lâzîme-i hâlden iken bu esnada ba‘zı çeteler taraflarından çete tarîki ve vücûhât-ı sâ’ire ile re‘âyâ-i merkūmenin ıyâl ü evlâd ve emvâl ü erzâklarına dahl u ta‘arruz olduğu ihbâr olunmağla fîmâ-ba‘d bilâ-me’mûrîn ve bilâ-mûceb çete tarîki ve vücûhat-ı sâ’ire ile fukarâ-i re‘âyânın ıyâl ü evlâd ve emvâllerine itâle-i dest-i ta‘arruz kasdıyla memleket-i Eflak’a imrâr-ı murâd edenleri men’ ü def’leri ile gerek Eflak ve gerek İbrail ve havâlileri re‘âyâlarına ıyâl ü evlâd ve emvâl ü erzâklarına bi-vechi’n-mine’l-vücûh kimesne taraflarından dahl u ta‘arruzât olunmayup yerlerinde ve yurdluklarında zer‘ ü hars ve umûrlarına iştigāl idüp te’mîn ü tatmînlerine ihtimâm ü dikkat olunmak fermânım olmağla işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi ; zîr-i esnâda olan fukarâ-i ra‘iyyetin mezâlim ü ta‘addiyâtdan himâyet ü sıyânet ile mevâ-yı kadîmelerinde servet-i hâl ve itminân-ı bâl ile asûde-nişîn râhat olmaları matlûb-ı mülûkânem idüği ma‘lûmunuz oldukda **[s. 239]** ber-minvâl-i muharrer bilâ-me’mûrin gerek çete tarîki ve gerek sâ’ir vechile Eflak re‘âyâsının ıyâl ü evlâd ve emvâl ü erzâklarına itâle-i dest-i ta‘arruz fâsidesiyle memleket-i mezbûre azîmet murâd idenlerin ma‘rifetiniz ve zâbitleri ma‘rifetleri beher hâl men‘ ü def‘lerine sarf-ı vüs‘ ü kudret idüp memnû‘ ve mütenebbih olmayup Eflak ve İbrail re‘âyâsından bir ferd esîr nâmıyla emvâl ve eşyâlarından gasb tarîki bir kimesne yedinde bir habbe bulunur ise derhâl yedlerinden ahz ve mugāyir-i emr-i âlî ol makūle hareket-i nâ-merzîye cesâret eylediğiyçün habs ve hakkında lâzim gelen ukubât-ı şedîde-i şer‘ icrâsıyla tezyîb ve gûşe-mâllerine mübâderet iderek himâyet ü sıyânet fukarâ-yı ra‘iyyete ihtimâm ve husûs-ı mezbûre herbiriniz dâ’imâ i‘tinâ vü dikkat birle gerek Eflak ve gerek İbrail ve havâlisi re‘âyâlarının te’mîn ve tatmîn kulûblarına teşmîr-i sâk-ı gayret ve tehâvün ü taksîrden hazer ü mücânebet eyleyesin. Şöyleki; bundan sonra dahi müsâmaha vü kusûrunuzdan nâşî bilâ-mûcib bir ferdin memleket-i Eflak’a mürûrına ruhsat ü cevâz gösterildiği ve re‘âyâ fukarâsının mugāyir rızâ-yı mülûkânem kimesne tarafından âzurde vü rencîde ve ıyâl ü evlâd ve emvâl ü erzâklarına itâle-i dest-i ta‘arruz olunduğu istismâ’ olunmak lâzim gelür ise bir dürlü cevâba kādir olamayup mes’ûl ve mu‘âteb olacakları muhakkak bilüp ana göre mezîd-i basîret ü intibâh üzere hareket ve ser-mû hilâfından hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fi Evâsıt-ı Ca. Sene1184

Hüküm: 952

Teke ve İç-il sancakları mutasarrıfı Vezîr Abaza Paşa'ya hüküm ki:

A'dâ-yı dînin İsmail ve Kili'ye hücûm ve istilâları sebebi ile Tuna'nın berü yakasında vâkı' kal'a ve kasabanın muhâfaza vü muhâreseleri ahâlînin eyyâm-ı şîtâda te'mîn-i kulûbları ehemm ü akdem ve ale'l-husûs Hırsova Kal'asının hıfz u hırâseti evceb ü akdem olup ve sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin senden her hâlde şeca'ât ve dilâveri me'mûl-ı hümâyûnum olduğuna binâ'en kal'a-i merkūma muhâfız ta'yîn olunmakla işbu emr-i şerîf isdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi muhâfaza-i mezbûreye me'mûriyetin ma'lûmun oldukda bir sâ'at akdem kapun halkına tanzîm ve tesviye ve İsakçı'dan hareket ve Hırsova Kal'asına hıfz u hırâsetine kıyâm ve mübâderet eylemen bâbında.

Fi Evâsıt-ı Ca Sene 184

Hüküm: 953

Mîri beşyüzbeşiçilerden Humbaracı-zâde es-Seyyid ve Balyalı Mehmed Emîn *zîde kadrühuma*ya hüküm ki:

Teke ve İç-il sancakları mutasarrıfı Vezîr Abaza Mehmed Paşa *iclâlehu* bu def'a Hırsova Kal'asının muhâfazasına emr-i şerîfimle me'mûr ve ta'yîn kılınmağla siz ki mûmâ-ileyhimsiz siz dahi yanınızda olan levendâtınız ile kal'a-yı merkūmânın hıfz u hırâseti zımnında vezîr-i müşârün-ileyhin ma'iyetine me'mûr kılındığınızı hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr olunmuşdur. İmdi keyfiyet-i me'mûriyetiniz ma'lûmunuz oldukda derhâl yanınızda mevcûd olan levendâtınız ile Ordu-yı hümâyûnum hareket ve seyr-i serî' ile bir sâ'at mukaddem Hırsova Kal'asına varup vezîr-i müşârün-ileyhin emr ü re'yi üzere amel ü hareket iderek hıfz u hırâset ve kal'aya ve te'mîn ü tathîr kılup ahâlî vü ra'iyyete emr-i şerîfime mugāyir ser-mû kusûr ü rehâvetden ve müşârün-ileyhin emr ü re'yine muhâlefetden gâyetü'l-gāye hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fi Evâsıt-ı Ca. Sene 184

Hüküm: 954

Ordu-yı hümâyûnumda Rûmili'nin sağ kolu yemîn ve yesâr ile nihâyetlerine varınca yol üzerinde vâkı' kuzât ve nüvâb ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki:

Sipâh ve silahdâr ve bölükân-ı erba'a ocakları neferât-ı ez kadîm vûku' bulan iskār-ı hümâyûnumda livâ-i şerîf-i hazret-i risâlet-penâhî muhâfazasına hıdmet-i şerîfesinde me'mûrlar olup mukteza-yı me'mûriyetleri üzere hıdmeti muhâfaza-i livâ-i şerîfde kıyâmları farîza-i zimmetleri eylemek neferât merkūmundan bazıları adem-i itâ'atlerinden nâşî birbirlerini tahrîk ile hıdmetleri hitâm olmuş misillü firâr etmeleriyle neferât-ı

mezkûrundan ve gerek tezkereleri virilmiş terakkîlü neferâtından firâr idenlerin Ordu-yı hümâyûnuma avdetleriçün sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince ocak tarafından (boşluk) çavuş *zîde kadrühu* mübâşir ta‘yîn ve irsâl olunmağla vusûlünde her kangınızın taht-ı kazâsında vâkı‘ sipah ve silahdâr ve bölükân-ı erba‘a neferâtından avdet etmişler iseâdilerinin ve bulundukları mahalde ve esnâ-i tarîkde bulunanlar gerek mübâşir ma‘rifeti ve ma‘rifeti şer‘ile defter ve hânelerinden ve vatanlarından nüzûl eylediklerinden mahalden ihrâc ve bir sâ‘at mukaddem Ordu-yı hümâyûnuma i‘âde vü ircâ‘a itdirülüp hilâf-ı emr-i âlîşân hareket idenlerin esâmîleri ibretü’l-sâ’irîn müstahakkına verilmek üzere ocak zâbitânı ve halef ve çavuşânına hitaben sâdır olan emr-i âlîşân mûcebince kendülere tefhîm ü işâ‘at olunup ta‘yîn olunan mübâşir ve çavuşlar ma‘rifetleriyle birgün akdem bir sâ‘at mukaddem Ordu-yı hümâyûnuma avdet ve tesyîre dikkat-i tâmm ve sa‘y u ihtimâm eyleyüp fermân-ı vâcibü't-etba‘ ve lâzimü'l-emsâlimin hilâfından gāyetü’l-gāye ihtirâz ü ictinâb eyleyesiz deyü hâlâ sipahiler ağası olan Ahmed ve Silahdar Ağası Mîr Mehmed *dâme mecdühu* taraflarından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fi Evâhir-i Ca. Sene 184

Hüküm: 955

Bir sûreti

Rûmili’nin sağ kolu yemîn ü yesâriyle nihâyetine varınca yine bâ-mektub ber-vech-i meşrûh bir kıt‘a

Hüküm: 956

Bir sûreti

Rûmili’nin sol kolu yemîn ü yesârıyla yine mûmâ-ileyhimin mektubları mûcebince muharrer iki kıt‘a ber-vech-i meşrûh bir kıt‘a.

Hüküm: 957

Rikâb-ı hümâyûnumda topcıbaşı vekâli olan el-Hac Mehmed *zide mecdühu*ya hüküm ki:

Hâlâ İsakçı Kasabasında meştâ içün neferât kalîl olmağla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince Âsitâne-i sa‘âdetimden gelecek neferâtdan mâ‘adâ yevmiyeleri ocak mahsûlünden toblamak üzere kul oğullarından bir neferin ile esâmîleri çalınup işe yarar tüvânâ neferâtdan onbeş akçe yevmiye ile yüz nefer tashîh eyleyüp Varna

kayıklarına vaz‘ ve birgün akdem bu tarafa İrsâl olunmak bâbında fermân-ı âlî sâdır olmağla sudûr iden fermân-ı âlî mûcebince tarafından üzerlerine zâbit nasb ü ta‘yîn ve birgün evvel ve bir sâ‘at mukaddem atîk ve cedîd neferât-ı mezkûreyi bu tarafa irsâl ü isâl ve mezîd-i sa‘y u dikkat idüp bu vakti evkat-ı sâ’ireye kıyâs ile batâ’et ü rehâvetden ve te’ennî vü terâhiden be-gâyet hazer ü mâcanebet eyleyesin deyü dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından olup hâlâ topcıbaşı olan es-Seyyid el-Hac Mehmed Emin *dâme mecdühu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir Ca. Sene 184

[s. 240]

Hüküm: 958

Hâlâ Kırım ordusu zâbiti olan ser-turnâî Hüseyin ve Kırım ordusunun iki kıt‘a mevâcibini götüren ocağın bi’l-fi‘l orta çavuşu Ebu Bekir *zîde mecdühu*ya ve ordu-yı merkūme kâtibi Hafız Ahmed halife ve çorbacı ve çavuşân ve zâbitân ve atik ağavât ve alemdârân *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Bu hilâlde ol tarafdan gönderilen tahrîrâtınız Ordu-yı hümâyûnuma vürûd ve netice-i me’âlinden bundan akdem ortaçavuşu mûmâ-ileyh mübâşeretiyle gönderilen ordu-yı merkūman yüz seksen üç senesinde kıstîn mevâcibî ol tarafa vusûlunde atik ağavât ve alemdârân dahi yedlerinde olan memkûr mûcebince me’mûr oldukları serhadlerinin mevâcibleri varmadığından mevâcib-i mezkûreden ulûfe dâ’iyesinde oldukları ve bu def‘a‘ vârid olan cedîd neferât sitte-i sâbıkda ekseriye ol tarafda seferber olmak takrîbiyle anlar dahi mevâcib-i mezbûreden hisse-yâb olmak sevdâsında olduklarından atik ve cedîd on altı bin neferâtın mevâcibine muhtâc olup kıstî-i mezbûriye tevzi‘ olunduğu hâlde adem-i vefâ ideceği meczûm olmakdan nâşî mevacib-i mezbûre tevzi‘ olunmayup mahalli mahfûza emânet vaz‘ u istid‘â‘-i inâyet olunduğu malûm olup ordu-yı mezbûr mevâcibleri Bender ve Hotin ordusu ve sâ’ir bu etrâfda olan orduların mevâcibleri misillü tanzîm ve ihsân-ı hümâyûnum olup atik ağavât ve alemdârânın memhûrları yedlerine i‘tâ ve müstahakk oldukları mevâcibleri me’mûr oldukları serhaddin mevâcibleriyle varup ser-nişîn mâen vireceği âşikâr iken geçen sene sefere gelüp meştâda kalmayup vilâyetine giden neferâtın esâmîleri çalınup bu sene-i mübârekede tekrâr tashîh-i be-dergâh oldukları ve şitâya kalurlar ise esâmîleriyle mevâciblerini varup ahz idecekleri ve meştâya kalmayanların öteden berü esâmîleri çalınık ve mevâcibleri olmadığı ve ordu mevâcibi

ancak meştâ-nişîn olduğu küçük ve büyüğün ma‘lûmu ve öteden berü ve bundan kadîm ve âdet-i müsterîh olduğu mahhâl şüphe kalmayup ve bu kadar ordunun mevâcibleri gönderilüp bu gûne nâ-bercâ vaz‘ u kelâm sudûr ve istismâ‘ olunmamışiken ve Kırım ordusundan bu kadar sefer görmüş zâbitân ve ihtiyârân variken atîk ağavât ve alemdârân hem-serhadd-i me’mûresinde mevâcibe müstahakk olup ve hem orduda mevâcib mütâlebesinde olduklarına ve bu def‘a‘ sefere vürûd ve müceddeden tashîh olan neferâtı meştâ-nişîn ordu bu misillü fuzûli mevâcıb dâ‘iyesinde olduklarına ve bunca ihtiyârân ve sefer görmüş vaz dakīka-şinâsân var iken sükût idüp böyle kelâm-ı fuzûli ne demekdir? Ocakda cârî ve Devleti aliyye'de olmuş iş değildir. Ordu mevâcibi dimek meştâ-nişîn dimekdir deyü cevâb ve iskât itmeyip lisânen ve kaleme ityân itdirilmesine istiğrâb olunmuşdur. Kānûn-ı kadîme mugāyir iş olmaz bir âdem hem ordudan ve hem ser-mevâcibine müstahakk olmaz. Meştâ-nişîn neferâtdan mâ‘adâ bu def‘a tashîh olan neferât mevacibinden hisse-yâb olmaz bunda meştâya kalur ise kā‘îde üzere bundan sonra varacak mevâcib ile behremend olur, yol ve erkân budur. İmdi; yol ve erkânı ve kavâ‘id ve kavânini elden komayup öteden berü ola geldiği üzere mevâcib-i mezbûre sene-i sâbıkda meştâ-nişîne tevzî‘ vü taksîm ve atîk ağavât ve alemdârlara ve cedîd neferâta tafsîl olunduğu minvâl tefhîm eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın (boşluk) ile irsâl olunmuşdur inşa'llahü te‘âlâ vusûlunde emr-i celîlü’l-kadrim mûcebince amel ü hareket ve yol ve erkân üzere ve bundan kāi‘de-i kadîme ri‘âyet ve an karîbü'z-zamân serhaddât-ı mezkûrelerin dahi sene-i mezbûre mevâcib ve ulufeleri varup atîk ağa ve alemdârlar serhadlerinde dört kıst mevâcibleri birden ahz ve cedîd neferâtın dahi meştâya kalmayup mevâcibe müstahakk olanlar bundan sonra ordu mevâcibinden ahz idecekleri gûşı-hûşlarına efhâm ve birgün evvel mevâcib-i mezbûru ashâbına tevzî‘ ve ocağın orta çavuşuna itmâm-ı hıdmet ile ocak şerefine ri‘âyet eyleyerek avdet itdürülüp hilâf-ı rızâ-yı hümâyûnum ve mugāyir-i de’b ü kānûn kimesnenin ser-mû nâ-merzî harekatına rızâ vü cevâz göstermeyüp ırz-ı ocağı setr ü sıyânet ve hilâfina vaz‘ u hareketden be-gāyet mübâ‘adet ve mevâcib-i mezbûrun yüz aklıklarıyla tevzî‘ vü taksîm olunduğunu bir sâ‘at evvel tahrîr ve inhâya müsâra‘at eyleyesin deyü bi’l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri olan Mehmed Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmeğle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fi Evâsıt Ca sene 184.

Hüküm: 959

İbrail muhâfazasında olan Ala'iye sancağı mutasarrıfı Sadık Paşa'ya İbrail kadısına ve yeniçeri zâbitine ve sâ'ir zâbitân-ı asâkir ve ihtiyârlar ve söz sâhiblerine hüküm ki:

Bu def'a dergâh-ı mu'allâm gedüklülerinden Osman serdengeçdi ağalarından el Hac İbrahim *zîde kadrühu*ma ile irsâl olunan arz u mahzarlarınız vârid olup İbrail Kal'asının evkāt-ı sâ'ireden ziyâde tahsîni ve derûnunda piyâde asâkirin tevfîr ü teksîri vacibü'l-ehemm olmakdan nâşî kal'a-i merkūme muhâfazasına ucâleten varup kıyâm eylemen üzere Ordu-yı hümâyûnuma tevârüd iden yeniçeri dilâverlerinden beş bayrak tasmîm ve tesyîr ve aded-i neferâtı mükemmel topcı ortası ta'yîn ve kezâlik İbrail mukābelesinde vâkı' Maçin ve Hırsova ve Rıdvân havâlisi kazâlarından rûz-ı hızıra dek hıdmet-i muhâreseyi edâ ve memhûrlarını ahz eylemeleri şartıyla on beş akçe esâmî ile dal-kılıç neferâtı temhîr ve İbrail'e imrâr ve kal'a-i merkūme yamakānudan hıdmet-i elzemlerini terk ve etrâf kazâlara azîmet ve tavattun idenler bir an akdem İbrail Kal'asına ictimâ' ve hıfz u hırâset emrine mübâderet ve içlerinden muhâlefet idenlerin esâmileri kal'anın muhâresesine rağbet ve duhûl idenlere tevcîh olunmasını hâvî evâmir-i ekîd isdâr ve ocak tarafından mekâtib ve mübâşirler ile etrâf u eknâfı nakl ü isrâ olunup Niğbolu muhâfazasında olan Karaman Vâlîsi Vezîr Süleyman Paşa *edâma'llahi te'âlâ iclalehu* İbrail muhâfızı ta'yîn olunmakdan nâşî bir dakīka evvel nehren İbrail'e luhûka şitâb ve azîmet ve müsâra'at eylemesi emr-i hümâyûn te'kîd ve isti'mâl ve İbrail nâzırı vekili (boşluk) nâm müfsidin mefsedet ve melâ'neti zuhûr eylediği haber verilmekle Divân-ı hümâyûn çavuşu mübâşeretiyle Ordu-yı hümâyûnuma mahbûsen ihzârıçün emr-i şerîfim sâdır olduğu ve ba'd-ezîn dahi İsakçı'ya gelmek üzere olan cünûd-ı zafer-mev'ûddan kal'a-yı mezkûreyi pey-ender-pey asâkir sevk ü tesyîr olacağı ma'lûmunuz oldukda me'mûr olanların vusûllerine dek birbirinize gayret virerek mevcûd olan guzât-ı zafer-şimât ile kal'a-i mezbûrenin hıfz u hırâsetine ve etrâf u etnâfa karagollar ta'yîn ile mekr ü keyd-i düşmenden tahaffuza ihtimâm ü dikkat ve dîn-i mübîn hıdmetinden herbirileriniz ez dil ü cân sarf-ı makderet eylemeniz fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve ile irsâl olunmuşdur. İmdi keyfiyet-i mezbûre ma'lûmlarını oldukda birbirleriniz ile ittfâk ü itthâd ve gayret-i diyânete ve şecâ'at-ı İslâmiyeyi ibrâzıma ve herbiriniz mahall-i me'mûriyetinizde sâbit kadem ve müşârün-ileyhe bade'l-vusûl emr ü re'yine mütâba'id etrâf u eknâfa karagollar ta'yîn ile kal'a-i mezbûrenin düşmen-i dinîn keyd ü mazarratından te'mîn içün herbiriniz ez dil ü cân-ı muhâfaza vü muhâresesi emrine bezl-i vüs' ü makderet ve teşmîr-i sâk gayret idüp bu bâbda sünûh iden hıdmetiniz zâyi' olmayup dünyâ vü ahretde acz ü mükâfâtını müşâhede ideceklerini yakīnen bilüp ana göre

mezîd-i basîret ü intibâh üzere hareket ve mikdâr-ı zerre hilâfına vaz‘ u hareketden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Hüküm: 960

Sâbıkā Niğbolu muhâfızı olup hâlâ İbrail muhâfızı olan Vezîr Süleyman Paşa’ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin sende her vechile sadâkat ve rızâ-yı şâhâneme muvâfık ibrâz-ı hıdmet me’mûl-i mülûkânem olduğundan bu hilâlde hıfz u hırâseti kâffe-i umûr-ı mu‘acceleye mukaddem İbrail Kal‘asına muhâfız ta‘yîn ve bir sâ‘at akdem kapun halkıyla Niğbolu’dan hareket ve kal‘a-i mezbûreye gelüp emr-i muhâreseye kıyâm ve mübâderete müsâra‘at eylemeği hâvî mukaddem ve mu’ahhar evâmir-i aliyyem isdâr ve irsâl olunup bu vakte dek İbrail’e vusûl ve hıdmet-i me’mûrenizde isbât-ı vücûd eylemen vâcibe-i zimmetin iken henüz eser ü haberin zuhûr eyleyüp mukaddemâ kapu kethüdan tarafına vürûd iden tahrârâtınızda mu‘âyene-i adâ-i dîn ve edâ-yı farîza-i cihâda zarî‘a olacak bir mahalleye me’mûr kılınmadığından te’essüf ve uğur-ı hümâyûnumda ısbât-ı sadâkat ve ubûdiyet eyleyecek bir madde-i ta‘lîk gerden liyâkatın kılınmadığından izhâr şekvî eylediğin hasebiyle işbu emr-i ehemm-i uhdene ta‘lîk kılınup şimdi bugün betâ’et ü tekâsülün bâ‘is nehc-i azab-ı hüsrevânem olmuşdur. Kala-i merkūmeye vusûlünden evvel İbrail havâlisine a‘dâ-yı dîn ve düşmen-i Hudâ'dan karîn-i itâle ifrâğ-ı nuhûset eyleyüp kal‘aya bir zarar îrâs eylemek lâzim gelür ise nezd-i tâcidârânemde ber-vechile özrün makbûl olmayup bilâ-emân cezân tertîb olacağı meczûm ve muhakkak idüği ma‘lûmun oldukda sana hayâtın lâzim ise bulunduğun yerden nühûzet ve giceyi gündüze katarak İbrail Kal‘asına duhûl ve muhâfazasına ihtimâm ü dikkat eylemen içün te’kîden ve ikdâmen ve isti‘câlen ve ifhâmen şeref-rîz-i sudûr olan işbu emr-i şerîf vâcibü'l-imtisâlim sana herne mahalde vâsıl olur ise bilâ-tevakkuf derhâl hareket ve kemâl-i sür‘at ü şitâb ile bir an akdem ve bir dakīka mukaddem muhâfazasına me’mûr olduğun kal‘a-i mezbûreye vusûl ve muhâfaza vü muhâresesine ikdâm-ı tâmm ve mezîd-i ihtimâm mâlâ kelâm eyleyüp betâ’et ü rehâvetden ve ser-mû hilâfından gāyetü'l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında.

Fi Evâhir Ca sene 184

[s. 241]

Hüküm: 961

Mîr-i mîrân-ı kirâmdan hâlâ İbrail muhâfazasında olan Sadık Paşa'ya ve İbrail kadısına ve yeniçeri zâbitine ve cebeci ve topcı zâbitânı ve sâ'ir kala'-i mezbûrda mevcûd ağavât ve zâbitân ve ocak ihtiyârları ve yamakān ve neferâtı *zide kadrühu*ma hüküm ki:

Ecdâd-ı izâm-ı cennet-mekânım zamanlarından berü vukū' bulan seferlerde dergâh-ı mu'allâm yeniçeriler ocağı dilâverleri ve cebeci ve topcı ve sâ'ir ocakları nice nice muhârebe vü muhâsaralarda ibrâz-ı gayret-i diyânet ile herbâr-ı metânetler ve hulûs-ı kalb ve ittifâk-ı derûn ile dîn-ü Devleti aliyye'ye hıdmetler idüp bu vechile ocakların müzeyyen-i şân ü i'tibârlarına sebeb ve onların hıdemât-ı mezbûreleri vesîlesiyle ocakları ricâl ve neferâtı halefen an selef ni'am-ı firâvân ve ihsân-ı bî-pâyân-ı şâhâneye mazhar olageldikleri ke'ş-şems fî vasat-ı enhâr âmme-i alemyân indinde ma'lûm ve müsellemi's-sübût olan kazâyadan olup "li'l-lahi'l-hamd ve'l-mennihi" zamân-ı hilâfet-me'âb-ı şâhânemde dahi bilcümle ocaklu ricâl neferâtı umûmen serhad-nişîn kullarımın eslâflarından ziyâde sınûf-i inâyet ve ikrâm-ı mülükânemle mükerrem ve mültefit olageldiği cümlenizin ma'lûm ü meşhûdları olmağla îfâ-i şükr-i ni'met ve izhâr-ı hamiyet ü gayret birle hâlâ muhâfazası hıdmetine kıyâm üzere olduğunuz serhadd-i mansûre-i İslâmiyenin hıfz u hırâsetde bir dürlü fütûr göstermeyüp cümleniz ittihâd ve kemâl-i metânet ü sebât birle eslâf-ı gayret ittisâfınız eserine sülûk ve dîn-i düşmeni kefere-i fecereden havf u hazeri kat'an derûnunuza getürmeyüp her hâlde Allahi Zu'l-Celâlin ahal-i İslâm hakkında fi'd-dünyâ ve'l-ahire mevâ'îd-i celîle ve eltâf-hazînesini fikr ü mülâhaza iderek a'dânın def' ü ref'-i keyd ü mazarratına sâk-ı vahd üzere kıyâm ve ikdâm eylemeniz me'mûl ve kal'a-i mezbûrede el-yevm vâfi' vü kâfî mertebede piyâde asâkir ve mühimmât ve zehâîr mevcûd olduğundan başka bir taraftan yine tesyîr lâzim ve mühimmât husûslarında imdâd ü i'ânet olunmakdan kusûr olmadığı meczûmunuz olup İbrail Kal'ası'nın muhâfazası süvâri askerden müstağni ve el-yevm mevcûd olan sınûf-ı askeriye kal'anın muhâfazasına vâfî olduğu zâhir iken bu def'a on bin süvâri asker irsâli istid'âsında olmanın adem-i gayret ü metânetinizi ve eslâfın mâl ve şânlarını mülâhaza eylemenizi iş'âr iden bir hâlde ve ol mikdâr süvârinin hâric sûrda tevakkuf ü meks idecek mahalleri olmayacağı zâhir ve cümlenizin indinde bâhir olmağın. İmdi siz ki mîr-i mîrânı mûmâ-ileyh ve mevlânâ ve zâbitân ve sâ'ir kullarımsız. Böyle vakitde bu misillü matlûbât ve mes'ûlât ile üzerinize farz-ı ayn olan emr-i cihâd ve muhâfaza-i serhadde tekâsül ü fütûr izhârından havf ü ihtirâz idüp Cenâb-ı Hakk'ın avf ü lütfuna istinâd ve dîn ü devlet uğuruna cekdiğiniz[120] zahmet ü meşakkat ve zuhûra getürdüğünüz hıdmet-i indi'llah

[120] sehven "çeldiğiniz" yazılmıştır.

mebrûr olacağından gayri sadâkatkârân dîn ü Devlet hakk-ı güzârân nân u ni‘met olan kullarım nazar âtıfet-i eser-i şâhânemle manzûr ve mültefit olacakları bî-iştibâh olup “kallalah’l-hamd ve’l-mennihi” İbrail Kal‘asında zehâîr ve mühimmât cebehâne ve top-ı vâfire Ordu-yı hümâyûn-ı nusret-makrûn karîb mahalde ve matlûb ve mültesemâtınız olan zehâîr ve eşyâ pey-der-pey irsâl olunmakda tehîr yoğiken ve küffâr-ı hâk-sâr zuhûrunda merdâne ve gayyûrâne muhârebe vü muhâtele sâbit kadem olmanız m’mûl ü muktezî gayret ve diyânet henüz küffâr-ı hâk-sâr varmadan vehm ü havfa teb‘iyyet ile kala-i pâdişâhîden firâr eylemen ve zâbitâna adem-i inkiyâd ile mugāyir rızâ hareket eylemeniz mesbûk olmayan hâlâ neden olup hâlâ serhadd-i İslâmiyeden Özi Kal‘ası nihâyet serhadd-i derûnunda ancak iki bin mikdârı bahâdırlar variken bu senede iki def‘ada küffârı dalâlet-şi‘âr hücûm eylemişken nısfı kal‘adan akup küffâr hücûm ve nısfı derûnundan top ve humbara ile küffârı bozup kaçırup mukteza-yı gayret-i dîniye-i şeçâ‘at ve bahâdırlıklar eyledikleri dahi mesmû‘unuz olmuşdur. Sizler dahi gayret ü sebât iderek hemân cümleniz bâzû-yı gayret ü şecâ‘ati teşmîr ve düşmenin hareket ve niyyet-i fâsidinden dâ’imen habîr olarak ol serhadd-i celîlenin leyl ü nehâr ihtimâm ü basîret-i tâmm birle muhâfaza vü muhâresesi hıdmetine kıyâm ve hâlâ kal‘a muhâfazasında olan zâbitân ve yamakān ve sâ’ir yerlü ve ecnebiden ferh-i vâhidin taşra hurûc ve cânib-i ahara mürûr u ubûrlarına ber-vechile rızâ gösterilmeyüp firâr kaydında olanların ahz ve bi’l-ittifâk te’dîb ve terhîbleriyle cem‘iyet ve nizâm hâlinize halel ve perişânlık virecek hareketden herbiriniz tevakkī vü ictinâb eyleyesiz. Bundan sonra dahi kal‘a muhâfazasına kıyâm olan askerin pey-der-pey tesyîrinde ve sâ’ir gûne takviyet serhad emrinde ser-mû kusûr ü ihmâl meslûbü’l-ihtimal olmağla fîmâ-ba‘d müte’ennî tavr ve gayret ü hamiyet ve bu misillü vaz‘ u hareket izhâr itmeyüp birbiriniz ile ittihâd ü i‘tikâd iderek alâ-mâ-hüve’l-me’mûl muhâfaza-i serhadde ihtimâm ve hîn-i zuhûrı a‘dâda bir dürlü havf u endîşede olmayarak mütevekkilen alâ'llahi’l-Meliki’l-Müste‘ân kahr u iz‘âclarına nisâr-ı nakdîne-i tâb ü tüvân ile mazhar-ı du‘â-yı hayr-i sâhâne ve nâ’il-i inâyet ü ihsân-ı pâdişâhânem olup sa‘âdet dâreyne vâsıl olmağla sarf-ı inâyet-i liyâkat ve kudret eylemeniz bâbında

Hüküm: 962

Hükm mûmâ-ileyhe Sünne civârında vâkı‘ Beştepeler nâm karye kendüsine ikāmet ve alemdârını ve yâhûd mu‘temedün ileyh âdemîsini yirmi yirmi beş mikdâr neferâtı ile Sünne Boğazı’nı muhâfaza eylemek üzr emr-i şerîf yazılmışdır.

Fi Evâsıt M. Sene 184.

Tolcı muhâfazasına me'mûr Ser-saksonî esbak el-Hac Halil *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Muhâfaza-i mezkûre hıdmetinde dergâh-ı mu'allâm yeniçeriler ocağı hâsekilerinden el-Hac Halil *zîde mecdühu*nun ma'iyetine etrâfdan müctemi' iki üçyüz neferâtın iktizâ iden hıdemât-ı istihdâm olunmak şartıyla kā'ide üzere tashîh ve ta'yînâtları virdiği sûretde bundan böyle gidenlere mûceb-i rağbet ve bâ'is-i kesret olacağını haseki-i mûmâ-ileyh meclis-i şer'ide inhâ ve istid'â-i inâyet eylediğin Tolcı nâ'ibi Mevlânâ Ahmed *zîde ilmihu* ile sen Ordu-yı hümâyûnuma arz u i'lâm eylediklerin ecilden neferât-ı mezkûre etrâfında emr-i muhâfazada iktizâ iden hıdemât-ı şehînşâhide kıyâm ve istihdâm olunmak şartıyla kâ'ide-i dirîn üzere tashîh ve maliye tarafından sudûr iden diğer emr-i şerîf mantûkunca ta'yînâtları virilüp mahalline kayd olunmak içün tashîhât defteri gönderilmek bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağla (boşluk) vusûlunde sen ki ser-saksonî-i mûmâ-ileyhsin, haseki-i mûmâ-ileyhin ma'iyetinde olan neferât-ı mezbûreyi ber-mu'tad kā'ide-i kadîm tashîhlerini be-dergah eyleyüp ta'yînâtları dahi diğer maliye emr-i şerîfi muktezâsınca tanzîm ve defter tashîhlerini irsâle mübâderet ve hıfz u hırâset bâlâda kemâl-i basîret ü intibâh üzere hareket ve bezl-i miknet eyleyüp gaflet ü rehâvetden mübâ'adet eyleyesin deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan Mehmed Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fi Evâhir Ca sene 184.

Hüküm: 963

Hâlâ Praveşte kârhanesinde corbacı olan Mehmed *zîde kadrühu*ya ki hüküm ki:

Bu def'a' iki yüz top altışar kâyış olmak üzere müceddeden yüz kıt'ası üçer vukıyye çapında ve yetmiş beş kıt'ası beş vukıyye çapında ve yirmi beş kıt'ası yedişer vukıyye çapında isâga vü rihte olunmakiçün Âsitâne-i sa'âdetde fermân-ı âlî sâdır olmağla imdi bunların dânelerinin lâzim olan helûn ve ma'den ber-mu'tad-ı kadîm vezni üzere eczâları tam vaz' olunup beher topa biner dâne yuvarlakdan iki yüz bin dâne yuvarlak isâga vü rihte eyleyüp lâkin bunların kalıpları müceddeden yapılup cîk ta'bir olunur şey olmayup pâk mücelled ü müdevver olmak üzere isâga vü rihteleri fermân olunup ancak eczânın birisi noksan olup vezninden yuvarlak nâ-hemvâr olup delük düşük oldukdan sonra bir dürlü cevâba kādir olamayup te'dîb olunacağını muhakkak bilüp ana göre iktizâ iden eczâları ocakda tamâm gereği gibi eridüp mahlût oldukdan sonra isâga vü rihte olundukda bu aralığı mücelled ve delüğüsüne olacağı ma'lûmdur. Ekseri yuvarlaklar eczâlarının

erimesine ihtimâm olunmayup biri birinden mukaddem ve mu'ahhar eridiğinden yuvarlağı hem sâkıt hem göz göz olur ve biribirine darb olundukda bazıları şikest olur. Bu eczâların erimesine ve yuvarlakların mücelled ve pâk olmasına ihtimâm eyleyesin. Ve bunlardan mâ'adâ yedi bâlyemez top dahi sefer-i hümâyûn içün müceddeden rihte olunmasını musammım olmağla raviyyi? üçer vukıyye ve üçer beşer vukıyye olmak üzere bunların dahi bâlâda tahrîr olduğu minvâl üzere yedi bin yuvarlak dahi isâga vü rihte eyleyesin. Ve bunların mecmû'unun çapını dökücübaşısından alup bu yuvarlaklar harbî ve kebîr olmayup tamâm çapında olup ol bahara dek cümlesinin itmâmına sa'y u ihtimâm eyleyüp tekâsül olmamak bâbında fermân-ı âlî sâdır olmağla sudûr iden fermân-ı âlî mûcebince amel ü hareket ve husûs-ı mezbûrı sâ'ir kıyâs eylemeyüp vakt-i mezkûre dek itmâm ve ikmâline cidd ü sa'y ü ihtimâm eyleyesin deyü dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşılarından hâlâ topcıbaşı olan el-Hac Mehmed Emîn *dâme mecdühu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Ca. sene 184.

Hüküm: 964

Bu def'a kendüye rütbe-i âlîye-i vezâret ihsân olunup Babadağı ve umûmen Tuna sevâhili ser-askerliği uhde-i iktidârına ihâle vü tefvîz kılınan Vezîr Dağıstânî Ali Paşa'ya ki:

Sen ki vezîrim müşârün-ileyhsin, sen nice müddetden berü me'mûr ve ta'yîn kılındığın hıdemât-ı Devleti aliyye ve mehhâm-ı lâzime-i saltanat-ı seniyyemde bi's-sıdk ve'l-ihlâs kûşiş ve ikdâm ile ibrâz-ı levâzım-ı rıkkıyet idüp nezd-i hümâyûn-ı mülûkânemde etvâr u hareketin mergūb ve bi'l-husûs işbu sene-i mübârekede muktezâ-yı istikāmetde ve gayret-i zâtiyen üzere celb ve te'lîf-i kulûb-ı asâkir ve sâ'ir gûne izhâr mecâset tedâbir husûslarında cidd ü ihtimâm iderek sayfen ve şitâen dîn ü Devlet-i aliyye'm hıdmet üzere yararlık ve iş güzârlığın sahîfe-i tecrübe ve imtihânda mesbût olup ba'd-ezîn dahi hıfz u hırâset-i memâlik ve bekâ'a ve kahr ü istîsâl adû-yı hıyel mu'tâd ile te'mîn-i etrâf da'îmen sıyânet-i namûs dîn ü devlet-i uzmâda senden muvâfık rızâ-yı hümâyûnum asâr-ı merziye sa'îde ve etvâr-ı mergūbe-i şedîde zuhûr ve birûzi melhûz-ı hatır-ı safâ ve mezâhir-i şehinşâhânem ve her vechile sezâvâr nazar-ı inâyet-eser-i cihândârânem olduğundan gayri **[s. 242]** el-hâletü hâzihi iktizâ-yı vakt ü hâle göre Tuna sevâhilini sûi-kasd düşmenden muhâfaza ve münâsebât-ı hâlden olan cem'î-i umûr u husûsâtı vech-i lâyıkı üzere rû'yet ve idâre ile kahr u kam'-ı i'tirâd te'mîn etrâf ü enhâya zî-kudret bir vezîr sâhibü'l-tedbîr-i gayret-semîrin Babadağı ve Tuna Sevâhili ser-

askerliği ünvânıyla ol havâlide meks ü kıyâmı î‘zam-ı umûr-ı vakit ve akdem-i mehâm-ı saltanat-ı seniyyemden olmağla senin bi-avnihi te‘âlâ beyân olunan vücûhâne ri‘âyet ile alâ mâ-hüve’l-me’mûl havane-i mezbûre ser-askerliği emr-i cesîm ve hatr-ı hatarının idâre ve temşiyetine kudreti istitâ‘at ve miknet ve liyâkatın olup her hâlde senden sana i‘timâd-ı mülûkânem olduğuna binâ’en ber-vech-i muharrer Babadağı ve İsakçı ve Tolcı ve Maçin ve Hırsova ve sâ’ir umûmen sevâhil-i Tuna ve etrâfa ve sevâhilin muhâfazasına sen ser-asker ta‘yîn avâtıf-ı celîle-i pâdişâhânemden rütbe-i vâlâ-yı vezâret ile kadr ü menzilinin terfî‘ ve nâ’il-i teşrifât-ı seniyye-i hüsrevânem kılındığı imdi hakkında olan teveccüh-i seniyye-i mülûkâne ve hüsn-i i‘timâd-ı hidîvânem muktezâsı üzere Tuna Sevâhili’nde olan kılâ‘ u bıka‘ ve kurâ vü kasabât ve sâ’ir bi’l-cümle sevâhilin muhâfaza takviyetini taraf-ı hümâyûnumdan hûş-ı gayret-i pûşıne ihâle vü tefvîz ve ma‘iyetine me‘murların münâsib gördiğin mahallerde kıyâm ve i‘mâlleri haslı ser-askerliğe dâ’ir mühimmin külliyesi senin re’y-i rezînine havâle olunduğun ma‘lûm ü meczûmun oldukda hemân hazret-i rabbü’l-âlemînden istimdâd ü isti‘ânet ve me‘mûr ma‘iyetin olan rü’esâ ve kârdânân ve sâ’ir hurd-ı mendân ile dâ’imen icrâ-i sünnet-i seniyye ile meşveret ve sevâhilde vâkı‘ kal‘alar ve kasabât ve sâ’ir muhâfazası elzem mahallerin istihkâm ve bi’l-cümle ahâlî vü re‘âyânın emniyyet ve istirâhatları esbâbının kemâ-hû hakka istihsâline dikkat ve kışla içün tertîb ve ma‘iyetine me‘mûr olan müceddeden celb ve tahrîr olan zâbitân ve ağavât ve efrâd-ı asâkir ve neferâtından bir ferd me’mûr eylediğin mahallerden hareket itmemek vechile zabt u rabt ve nizâm hallerine ale’t-tevâli nezâret ve gayret ve izhâr adem-i itâ‘at ve metânet birle firâr ve yâhûd olduğu mahallerde emr-i muhâfazada betâ’et ü kusûr izhâr ider olur ise derhâl ahz ve aharlarına ibret ve bu makūlelerin cürm ü kusûrlarında ağmâz ü imhâl ile merâsim-i zabt u rabtda müsâmaha-gûne vaz‘ u hâletden ihtirâz ve inşa'llahi'l-Melik'l Fettâh senden me’mûl ve matlûb-ı şâhânem olduğu üzere Tuna Sevâhili’ne iktizâsına göre asâkir ta‘yîn ve takdîr ve sâ’ir levâzim ve mühimmât ve emr-i muhâfazayı rû’yet eyledikden sonra ale’l-ittisâl keyfiyet-i hâl düşmenden habîr ü agâh olarak dâ’ima hazır ü amâde muterassıd fursat olup bir hîn-i münâsebede adû-yı dîn karşu tarafda mestûr olduğu mahallerden ihrâc ve kahr u izâ‘a ile ahz-ı intikām eylemeğe sa‘y u gayret ü hamiyet ve bu vechile dîn-i devlete hüsn-i hıdmet ve ibrâz-ı şecâ‘at ve celâdet birle rütbe-i vâlâ-yı nîk ü nâmîye hâ’iz olup hürmeten cenâb-ı hilâfet penâhimin ve imâmen ibâdü’s-selîminin dâ‘vât-ı hayriyelerine nâ’il olmağla nisâr-tâb ü kudret ve ser-askerliğe dâ’ir her umûr ile emvâl-i düşmeni pey-der-pey Ordu-yı hümâyûnuma tahrîre iş‘âr ve tarafına vârid olan emr ve tenbîh-i mülûkânem üzere harekete ihtimâm ü dikkat eyleyüp hilâf-ı me’mûl-ı hümâyûnum uhdene havâle kılınan ser-askerlerin

umûrundan ednâ bir maddede ser-mû rehâvet ü kusûrdan ziyâde hazer ü mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir Ca sene 184

Hüküm: 965

İbrail muhâfazasında hâlâ yeniçeri zâbiti olan ser-turnâî Mustafa *zîde mecdühu* ve muhâfaza-i mezkûreye me'mûr ve hâlâ hıdmet-i muhâfazada mevcûd çorbacı ve çavuşân ve zâbitân ve ağavât ve alemdârân ve ihtiyârân ve emekdârân ve bi'l-cümle odalu yamakān *zîde kadrühum* terfî'-i hümâyûn vâsıl bulcak ma'lûm ola ki bundan akdemce yüz seksen üç senesinden müstahakk olduğunuz mevâcibin inâyet ve ihsân-ı mütâlebesiyle muhâfaza-i mezbûre me'mûr yamakānın ekserisi terk-i hıdmet-i serhad eyleyüp emr-i muhâfazada nâ-mevcûd olduklarından nâşî serhadd-i mezkûre asâkir-i evfâdan hâlî ve müstevfî asâkir muhtâc ve bir vezîr-i sâhib-i tedbîr-i muhâfız ta'yîn olunmasına eşedd-i ihtiyâc olunduğunu iş'âr birle gönderilen arz u i'lâmınız ordu-yı zafer-bû-yı hümâyûnuma vürûd ve bi'l-cümle mes'ûlâtınız mâ'lûm ü meşhûd oldukda istid'ânıza müsâ'ade-i mülûkânem ve müsâ'afa-i pâdişâhânem erzânî ve der-akab destûr-ı mükerrem müş'îr-i müfahham nizâmü'l-âlem vezîr-i hamiyet-semîr Abdî Paşa *edâma'llahi te'âlâ iclalehu* muhâfız ta'yîn ve tesyîr ve netice-i matlûbunuz olan sene-i mezkûre mevâcibiniz i'tâ ve vaz'-ı müzâyakanız zımnında el-yevm İbrail Kal'ası derûnunda mevcûd muhâfız-nîşîn odalu yamakānın ulûfeleri olmak üzere an nakd-i hazîne-i hümâyûnumdan mevâcib ihrâc ve ocakdan mübâşir ma'rifetiyle irsâl olunup vâsıl-ı serhad olundukda mukaddemâ bi'd-defa'ât şeref-sudûr olan evâmir-i celîle ve mekâtib-i ocak kirâren ve mirâren te'kîdat ve tenbîhat muktezâsınca mutlaka kal'a-yı merkūmeyi bekleyüp ve me'mûr olduğu üzere hıdmet-i muhâfazadan bir an münfekk olmamış mevcûd el-yevm olan yamakān ve odalu dilâverânın müstahakk oldukları sene-i mezkûre mevâcibleri kâ'ide-i kadîm üzere virülüp mâ'adâ sahibü's-esâmîden kala'-i pâdişâhânemi beklemeyüp birer bahâne ile firâr ve terk-i kal'a olan zebân ve zâ'ifü'l-imân hâ'înlerin mutasarrıf oldukları esâmî ve yevmiyeleri setr ü ihtifâ olunmaksızın hazîne-mande çalınup ba'dehu mücerred kal'a-i merkūmeyi bekler metîn ve sadık bilâ-esâmi muhâfaza-nişînlere yapılmak şartı ile nâ-mevcûdlara bir akçe ulûfe ve sipâriş nâmıyla bir habbe verilmeyüp ittihâd ü ittifâkıyla bu emr ehemm-i tanzîm ve hüsn-i sûrete ifrâğ ve şurût-ı mezkûr ile mevcûdlara tevzî' vü taksîm olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olunmağın dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri kalemi halîfelerinden Kîsedâr-ı sanî es-Seyyid Osman Halîfe zîr-i ma'rifete ta'yîn ve irsâl olunmuşdur. İnşallahü te'âlâ vusûlünde sâdır

olan fermân-ı celîlü'l-kadrim mazmûn-ı-itâ'at makrûnıyla amel ü hareket ve hâlâ mevcûd el-yevm olan muhâfaza-nişînin müstahakk oldukları sene-i mezkûre mevâcibleri halîfe-i mûmâ-ileyh ve cümle ma'rifetleriyle tevzî' ve gereği gibi sadâkat ve istikāmet birle nâ-mevcûd ve nâ-müstahakklara sipâriş deyü ve sâ'ir bahâne ile bir akçe ve bir habbe el virilmesine zinhâr ve zinhâr cevâz ü ruhsat gösterilmeyüp şurût-ı mezbûre ile tetmîm-i sergi olunup mahzar-ı du'â-yı hayr-ı pâdişâhânem olmağa herbiriniz bezl-i makdur ve sa'y-ı nâ-mahsûr eyleyüp her kim bu emr ü nizâmın mugāyir-i hareket ve terk-i kal'a ve nâ-mevcûdlara sâhib ve tarafgîrlik ile telef-i sergi ve ahz-ı mâl-ı mîriye cesâret ider ise mugāyir-i şer'i kānûn ve muhâlif-i rızâ-yı hümâyûnum etvâr ve firârilerin sâhiblik izhâr eylediği içün ol makūleleri dahi ahz ve ibreten li'l-gayr mücâzât-ı meşrû'asını icrâ ve muhkem hakkında gelinüp tanzîm-i serhadd ve istihkâm-ı nizâm-ı mülkine mübâderet ile ser-mû hilâfından ittikā vü ihtirâz eyleyesiz. Ve sen ki halîfe-i mûmâ-ileyhsin, sen zâtında ehl-i diyânet ve perhîz-kâr ve özr ve himâyede ârî ve sadâkatkâr olduğundan bu husûs ehemm-i ta'yîn ve tahsîs kılınmışsındır. Gereği gibi vâcibe-i zimmetin olduğu vechile hareket ve mâl-ı mevâcib mezkûre ile bir sâ'at evvel muhâfaza-i mezbûreye azîmet ve bade'l-vusûl mevcûd ve mukīm serhad bulunanlar sene-i mezbûre mevâciblerini ashâbına tevzi' vü taksîm ve mukaddemâ sâdır olan evâmir-i aliyyem ve mekâtib-i ocak birle vâkı' olan tenbîh ü te'kîdat üzere nâ-mevcûdlara sipâriş ve ahar tarîkle bir habbe virilmeyüp ne mikdâr nâ-mevcûd var ise zikr olduğu minvâl üzere esâmîlere hazîne-mânde olmak içün ism ü resimleriyle ve lakablariyla tahrîr ve fîmâ-ba'd esâmî ve ulûfe iddiâsıyla zuhûr idenler ahz u habs ve cezâ-yı sezâsı tertîb ve sâ'ire gayret olmalarıçün cümle ittihâzıyla nîzâm-i kaviyyeye rabt ve sûret-i nîzâmı Ordu-yı hümâyûnuma arz u inhâya mübâderet ve bu husûsa mezîd-i ihtimâm ü dikkat ve hilâfından gāyetü'l-gāye mübâ'adet eyleyesin deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan Mehmed *dâme ulûvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Hüküm: 966

Hâlâ Rûmili vâlîsi olup İbrail muhâfızı ile Boğdân cânibi ser-askerliği bu def'a dahi müceddeden ihâle-i uhde-i iktîdârı kılınan Vezîr Abdî Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki Vezîr-i dilîr-i gayret-semîrim müşârün-ileyhsin senin muhâfaza-i kal'a ve memâlik ve tanzîm ü tensîk-i umûr-ı asker ile kal' u kâm'-ı a'dâ-yı felâket-asârda kudret ve istitâ'at ve liyâkat ve ehliyetin ve uhdene ihâle vü tefvîz kılınan hıdemât-ı dîn ü Devlet aliyye'mden dikkat ü ihtimâm ile bu ana dek zuhûr ve pervez iden şeçâ'at ve hamâsetin

nezd-i hümâyûn-ı şâhânemde bi'l-cümle ma'lûm ü ayân ve bundan böyle dahi bâ-avn-ı hüdavend nasrü'l-İslâm taklîd ve tefvîz uhde-i iktidârın kılınan mühimmin külliyesinde bu ana dek senden meşhûd olan şecâ'at ü hamiyeti ibrâza sarf-ı-tâb u tüvan ve kûşiş ü ikdâm-ı tâmm idecek meczûm-ı mülûkânem olup bu hilâlde serhadd-i İslâmiyede olan İbrail Kal'ası'nda kema-fi'l-evvel sâye endâz hırâset ve mehâbet olarak Boğdan ser-askerliği umûrunın rû'yet ve idâresine kıyâmın inşallahü te'âlâ ol serhadd-i celîlinin muhâfazası ve â'da-yı dînin kahr u tedmîrleri ile namûs-ı dîn ü devlet-i seniyyemin tekmîli zımnında nice kavâ'idi şâmil bir keyfiyet olacağı eltâf-ı İlâhiyye-i nâ-mütenâhiyye-i Bârî'den me'mûl olduğuna binâ'en muhâfaza-i kal'aya ihtimâm ve idâre-i umûr-ı sâ'ireye ber-vech-i me'mûl ikdâm eylemen üzere Boğdan cânibine bu def'a'müstakillen ser-asker nasb ve ta'yîn olduğunun hasebiyle me'mûriyetine hâvî işbu fermân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnum şeref-rîz sudûr olmuşdur. İmdi; eyâlet-i Rûmili'nin bi'l-cümle elviye alaybeyileri ve zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı yine ke'l-evvel emr-i re'yin üzere ma'iyetinde hıdmete kıyâm eylemeleriçün bu def'a' me'mûriyetleri tecdîd ve te'kîd ve sipâh binbaşlarından Kara Molla-zâde dimekle ma'rûf binbaşı dahi yanında olan bin nefer serdengeçdi neferâtı ile ma'iyetine me'mûr kılınup ve bundan sonra dahi takviye-i bazû-yı iktidârına vesîle olacak vücûhât ile tarafına imdâd u i'ânet olunmakdan tecvîz-i kusûr olunmayacağı yakînen ma'lûmun oldukda hemân dâ'iren halkıyla yerinden hareket ve ma'iyetine me'mûr alaybeyileri umûmen zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr neferâtıyla Ordu-yı hümâyûnumda ve sâ'ir her ne mahalde ise ucâleten ma'iyetin celb ve binbaşı-i mûmâ-ileyh ve sâ'ir İbrail muhâfazasında mevcûd olan bi'l-cümle rü'esâ ve ağavât ve zâbîtan ve yamakān ve neferâtı muhâfaza-i kal'a ve sâ'ir zuhûr iden hıdemât dîn ü Devlet-i aliyye'mde re'y ve münâsib gördiğin vech üzere i'mâl ve istihdâm ve emrine mugāyir-i hareket ve firâr iden olursa bu misillülerin cürm ü kusûrlarından fîmâ-ba'd ağmâz bir dürlü câ'iz olmamağla te'dîb ü tenkîlleri icrâsiyla hıfz ve nizâm-ı askeriyeye ihtimâm ve alaybeyilerden ve neferâtlarından ma'iyetine gelmeyüp terk-i hıdmet ve fermân-ı hümâyûnuma adem-i itâ'at idenler haklarında dahi bundan sonra afv u safh mu'âmeleleri meslûbü'l-ihtimâl olduğuna binâ'en ma'iyetine gelenleri sıhhati üzere Ordu-yı hümâyûnuma arz u i'lâm ve mahall-i me'mûre geldikden sonra firâr ideri zuhûr ider ise derhâl ahz ve emsâline ibret-i icrâ-yı te'dîb **[s. 243]** ve tenkîllerine dikkat ve ma'iyetinde olan rü'esâ ve zâbitân ile dâ'imâ icrâ-yı sünnet-i seniyye-i meşveret iderek bu vechile ma'iyetine me'mûr kal'ada mevcûd tavâ'if-i askerinin zabt u rabt ve nizâm hâlleriyle kal'a-i mezbûrenin hıfz u hırâseti ve muhâfızlık ve ser-askerliğe müteferri' ve teveccüh derûn-ı safâ-i makrûn-ı hüsrevânemi müsteclîb hâlâtın istihsâliyle adüvvden intikām

ahzına gayret ve iktizâ iden husûsât ile emvâl-i düşmeni pey-der-pey Ordu-yı hümâyûnuma tahrîr ve iş‘âr ve tarafına vürûd olan emr ve tenbîh-i mülûkânem üzere harekete nîsâr-ı kudret eyleyüp hilâf-ı mesmû‘-ı şâhânem umûr-ı muhâfızı ve ser-askeriye dâ’ir cüz’i ve küllî bir maddede ser-mû tekâsül ü rehâvetden münâfî cürm ve ihtiyât vaz‘ u hâlinden ziyâde tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında.

Fi Evâhir Ca sene 184.

Hüküm: 967

Vidin Kal‘ası muhâfazasında dergâh-ı mu‘allâm topcıları üzerlerine ağa vekîli olan on dokuzuncu cemâ‘atin çorbacısı Ali *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Serhaddât-ı mansûreden olan Vidin Kal‘asında el-yevm mevcûd ve amâde olan topların hîn-i iktizâda i‘mâline neferât kalîl olduğundan bu def‘a müceddeden yüz nefer tashîh ve be-dergâh olunması bâbında bâ-fermân-ı âlî sudûr eylediğine binâ’en ber-mûcib-i fermân-ı âlî tashîh ve be-dergâh olunacak yüz neferin be-dergâhı yedişer akçe ve tashîhi birbiri üzerine hesâb oldukda dokuz akçeyi tecâvüz eylememek üzere kul oğullarından işe yarar tüvan esâmîleri çalık neferâtından tashîh ve dikkat olunduğını nâtık Vidin muhâfızı tarafından mektûb ahz ve defter-i mezkûri taraf-ı şer‘iden temhîr itdürüp mahalline kayd ve senedâtları tarafına irsâl olunmak üzere Ordu-yı hümâyûnuma bir gün evvel ve bir sâ‘at mukaddem irsâl eylemeğe sa‘y u ihtimâm ve muhâfaza-i mezbûrede hıdemât-ı aliyyede kemâl-i sadâkat birle bezl-i makdûr eyleyesin deyü dergâh-ı mu‘allâm kapucu başılarından olup hâlâ topcı başı olan es-Eeyyid el-Hac Mehmed Emîn *dâme mecdühu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olunmuşdur.

Fi Evâhir Ca. Sene 184

Hüküm: 968

İbrail muhâfızı ve Boğdan cânibi Ser-askeri Vezîr Abdi Paşa’ya hüküm ki:

Me’mûriyetine müste’mil sâdır olan diğer emr-i şerîfimde tafsîl ve te’kîd olduğu üzere şer‘ân İbrail’e vusûl ve temşiyet-i umûr-ı me’mûrene kıyâmın eğerçi matlûb olup lâkin ma‘iyetine me’mûr Rûmili eyâleti zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârın ekserîsi el-yevm Ordu-yı hümâyûnumda ve etrâfında meks üzere olduklarından gayri İbrail’e me’mûr yamakān ve sâ’ir efrâd-ı asâkirden nicesi dahi birer takrîb ile bu avânda ve dahi mukaddemlerde me‘mûr olundukları kal‘a muhâfazasını terk ve berü tarafa ubûr ibüp Söğütlü nâm karye

ve ol havâlilerde kıyâm eyledikleri bilâ-istisnâ ma‘lûm ve sen İbrail cânibine ubûr eylediğinde me‘mûr ma‘iyetin olan efrâd-ı asâkiriyede ekserî me’mûriyetlerinin mugāyiri İbrail cânibine mürûr [u] ubûrda tekâsül ve batâ’et ile imrâr-ı vakte cesâret idecekleri melhûz olmağla imdi bu husûs sür‘at-i hareket ve azîmetine mûceb te’hîr olmamak vechile hemân mevâdde-i mezbûreye bu tarafdan kablü’l hareke kâr-güzâr âdemler irsâliyle ne mahallerde bulunduklarını tefahhus ve Ordu-yı hümâyûnumda ve havâlisinde bulunan alaybeyilerini ve neferâtlarını tecessüs birle bir neferi gerü kalmamak vechile cümlesini buldurup ve derhâl ma‘iyetine istishâb ile ucâleten hareket ve karye-i mezbûr ve havâlilerinde bulunan yamakān ile sa’îr İbrail’den mukaddem ve mu’ahhar avdet ve firâr eyleyen eğer zâbitân ve neferât her kimler ise onlar dahi alâ-eyyî-hâl bi'l-cümle buldurup ikdâm-ı ihtimâmınla hey’et- mecmû‘a-i asâkir-i nusret-me’âsiri İbrail’e bade’l-imrâr sen dahi bi-tevfîkü te‘âlâ karşu tarafa ubûr ve İbrail’e duhûl eylemeğe müsâra‘at ve muhâlefet idenlerin haklarından gelmeğe ihtimâm ü dikkat ve hilâfından ziyâde tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında.

Fi Evâhir Ca. Sene 184

Hüküm: 969

Zîr-i livâ-i hazret-i risâlet-penâhide vâkı‘ hıdemâtda istihdâm olunup bâ-arzuhâl sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince terkīn edilmişdir.

Fi 26 Ca. Sene 184.

Bir sûreti

Hâlâ Bender Kal‘ası'nda olan Maraş eyâleti zû‘amâ ve erbâb-ı tîmârından bundan akdem harçlıkçılık ile vilâyetlerine gidüp avdet ve Ordu-yı hümâyûnda mevcûd olanların cümle İç-il ve sancaklar mutasarrıfı olup Hırsova ve havâlisi muhâfazasına ta‘yîn kılınan Vezîr Abaza Mehmed Paşa ma‘iyetine me’mûriyetlerini hâvî (boşluk) ahar tarafa me’mûriyetlerine ve yâhûd Bender’e azîmetlerine tekrar emr-i şerîfim sâdır olmadıkça bir neferi müşârün-ileyh ma‘iyetinden münfek ve vilâyetine âzim olur ise nân-pâreleri ref‘ ve haklarından gelinmek tehdîdâtı derc ve tazmîn kılınarak Maraş zu‘amâsından Abdulmuttalib-zâde Mîr Hüseyin *zîde kadrühu*ya hitâben bir kıt‘a.

Hüküm: 970

Bir sûreti

Bu dahi

Fi 26 Ca. sene 184

Bir sûreti mukaddemâ Bender'e me'mûr olup hâlâ Ordu-yı hümâyûnumda olan İç-il Sancağı alaybeyisi (boşluk) el-yevm mevcûd olan neferâtının cümlesi ile Adana Sancağı eyâleti dahilinde vâkı' sâ'ir elviyenin zu'amâ ve erbâb-ı tîmârları bayrağı altında cem' ve müşârün-ileyh Abaza Mehmed Paşa ma'iyetiyle Hırsova'ya azîmet ve emr-i muhâfaza ve sâ'ir hıdemâtın emr-i re'yi üzere hareket ve Ordu-yı hümâyûnum ve havâlisinde olan gerek livâ-i mezbûrun zu'amâ ve erbâb-ı tîmârlarını gerek Adana Sancağı eyâleti dahilinde vâkı' evliye ve sâ'irenin zu'amâ ve erbâb-ı tîmârlarını bayrağı altına celb ve cem' idüp ahar tarafa me'mûriyetine ve yâhûd Bender'e azîmetine tekrar emr-i şerîfim sâdır olmadıkça kendüsine ve neferâtdan zîkr olunan elviyelerin zu'amâ ve erbâb-ı tîmârından birisi ma'iyet-i müşârün-ileyhden münfek olup vilâyetlerine âzim olur ise nân-pâreleri ref' ve te'dîbât-ı lâyıkaları icrâ kılınacağını muhtevî iktizâsı üzere te'kîd olunarak.

Hüküm: 971

Babadağı ve Köstence ve Minkalya ve Kuvarna ve Balçık ve Varna ve Prevâdi ve Hacıoğlu Pazarı ve Yenipazar ve Şumnu kazâlarının kuzât ve nüvâbına ve ocakdan sevk asâkire me'mûr mübâşirler ve kazâ-i mezbûrların yeniçeri serdârları ve serdengeçdi ağaları ve â'yân-ı vilâyet ve sâ'ir bi'l-cümle iş erleri *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Dağıstânî Vezîr Ali Paşa *iclâlehu* Babadağı ser-askerliği ünvânıyla umûmen sevâhil-i Tuna ve etrâf u enhânın muhâfazasına ve a'dâ-yı felâket-encâmın müdâfa'a ve istirdâdına evâmir-i aliyye-i şâhânem ile me'mûr kılınup vezîr-i müşârün-ileyh uhde-i iktidârına ihâle kılınan emr-i muhâfaza ve sâ'ir mehâm-ı aliyye-i dîn ü Devlet-i seniyye'de ma'iyetinde bulunup emr ü re'y üzere hareket ve hıdmet ile muhâfaza-i selâtin ve kahr u tedmîr gürûh-ı müşrikîne gayret eylemen üzere emr-i gazâ vü cihâda kıyâm ve dikkat kâffe-i muvvahhidîne ve ale'l-husûs bu havâlilerde olan ehl-i İslâmın mecmû'una farz-ı ayn olduğu zâhir ve bundan akdemce sevk-i asâkir-i İslâm maslahatı içün Rikâb-ı kâmyâb-ı hüsrevânemden ve Ordu-yı hümâyûnumdan muta'addid evâmir-i aliyye ve ocak mektubuyla kul kethüdası ve sâ'ir mübâşirler ta'yîn ve irsâl olunmuş olup ancak el-hâletü-hâzihi küffâr inhizâm-asâr Tuna'nın karşu tarafdan meks ü karâr üzere olmağla iyâzen bi'llahi te'âlâ ehl-i İslâm tarafından fîmâ-ba'd tekâsül ü tevânî misillü hareket zuhûr ve vezîr-i müşârün-ileyh ma'iyetine ucâleten cuyûş-ı mütekâsire cem' ve mevcûd oldukları sûretde düşmen-i dîn hayl-i endişen rûz be rûz hayatını terakkī bularak berü tarafların emn ü râhatları meslûb olacağı âşikâr ve bu vakitlerde şurût-ı İslâmiyeyi icrâ ve üzerlerine farz-ı ayn olan emr-i gazâ vü cihâda kıyâm ibtidâr ile mevsîm-i şitâ hulûl

itmezden evvel havâle-i mezbûrenin kasabât ve kurâsından ehl-i İslâmın askeri ve gayri askeri beher önlerine bir nefer olmak üzere ucâleten ve müsâra'aten bi'l-ittifâk cem' ve ihzâr ve bayrak küşâdına iktidârı olanlar serdengeçdi bayrakları küşâd itdürülüp ve mâ'adâsı dahi serdâr bayrağı ile yola ihrâc ve bi-avnihi te'âlâ İsakçı'ya vusûllerinde der-akab cümlesi tashîh ve be-dergâh ve müddet-i kalîlde memhûrları dahi yedlerine i'tâ' olunacağı tefhîm ve tenbîh ü te'kîd olunarak bir def'a ikdâm Isakçı'ya irsâl ü isâllerine cümleniz ihtimâm idüp şöyleki; bir emr-i dînde hilâf-ı rızâ-yı Bârî ve mugāyir emr-i fermân-ı şehinşâhi mikdâr-ı zerre kusûr ve igmâz ve batâ'et ü ihmâl ile maru'z-zikr kazâların kasabât ve kurâsından beher İslâm hânesinden ceng ü peykâra kādir bir nefer müslimîn siyâk-ı mezkûr üzere serdengeçdi ve serdâr bayraklarıyla bu günlerinde muta'kıben vâsıl olmak lâzim gelür ise ol misillüyü dîn ü devlet-i gayretini ve şerâ'it-i İslâmi fehm ü idrâkları olmadığına binâ'en şer'an ve kānûnen cezâ-yı mâyelîkleri icrâ kılınacağı muhakkak olmağla ana göre harekete gayret ü dikkat ve ber-vech-i muharrer askeri ve gayri askerinin ucâleten beher evden bir nefer kimesne ihrâc ve müsâra'aten irsâllerine nezr ü kudret eyleyesin deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası Mehmed Ağa *dâme uluvvühu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak içün yazılmışdır.

Fi Evâhir Ca. sene 184.

Hüküm: 972

Top arabacılarının ocağında başçavuş olan Kethüda-zâde İbrahim *zîde kadrühu*ya hüküm ki:

Hâlâ top arabacıbaşısı olan el-Hac Mehmed *zîde mecdühu* Ordu-yı hümâyûnuma mektûb gönderip bi-tevfîk-i te'âlâ Sünne Cezîresi içün i'mâli fermânım olan top arabalarının mûmâ-ileyh ma'rifetiyle inşa vü tesviye ve mu'âyenehânesine me'mûr kılınmakdan nâşi bu tarafdan ocak umûrını rû'yet içün tarafından vekîl nasbı lâzim ü lâbüd olduğuna binâ'en husûs-ı mezbûre sen ki başçavuş-ı mûmâ-ileyhsin tarafından seni vekîl nasb eylemeğe mûmâ-ileyh hıdemât-ı me'mûresini tekmîl edinceye değin ocağ-ı mezbûre müte'allik olan umûrı bi'l-vükâle rû'yet eylemen bâbında emr-i şerîfim sudûrı ricâsına arz eylemeğin vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fi Evâ'il c. Sene 1184

Hüküm: 973

Babadağı ve Köstence ve Minkalya ve Kuvarna ve Balçık ve Varna ve Prevâdi ve Hacıoğlu Pazarı ve Yenipazar ve Şumnu kazâlarının kuzât ve nüvâb *zîde fazlihu*ma ve ocakdan sevk asâkire me‘mûr mübâşirler ve zikr olunan kazâların yeniçeri serdârları ve serdengeçdi ağaları ve a‘yân-ı vilâyet ve sâ’ir bi’l-cümle işerleri *zîde kudrehü*ma hüküm ki:

Dağıştânî Vezîr Ali Paşa iclâlehu Babadağı ser-askerliği ünvânıyla umûmen sevâhil-i Tuna ve etrâf u enhânın muhâfazasına ve a‘dâ-i felâket-encâmın mürâfa‘asına evâmir-i aliyye-i şâhânem ile me’mûr kılınup vezîr-i müşârün-ileyhin uhde-i iktidârına ihâle olunan emr-i mühâfaza ve sâ’ir mühimm-i aliyye-i dîn ü Devlet-i seniyye’mde ma‘iyetinde bulunup emr ü re’yi üzere hareket ve hıdmet ile muhâfaza-i selâmet-i müslimîn ve kahr u tedmîr gürûh-ı müşrikîne gayret eylemek üzere emr-i gazâ vü cihâda kıyâm ve dikkat kâffe-i mevcûdına ve ale‘l-husûs bu havâlilerde olan ehl-i İslâmın mecmû‘una farz-ı ayn olduğu zâhir ve bundan akdemce sevk-i asker-i İslâm maslahatı içün Rikâb-ı kâmiyâb-ı hüsrevânemden Ordu-yı hümâyûnumdan müte‘addid evâmir-i aliyye ve ocak mektublarıyla kul kethüdası ve sâ’ir mübâşiri ta‘yîn ve irsâl olunup ancak el-hâletü hâzihi küffâr-ı inhizâm-asâr Tuna'nın karşu tarafında meks ve firâr üzere olmağla iyâzenbi’llahi te‘âlâ ehl-i İslâm tarafından fîmâ-ba‘d tekâsül ü tüvânı misillü hareket zuhûr ve vezîr-i müşârün-ileyh ma‘iyetine bu havâlilerden ucâleten çuyûş-ı mütekâsine cem‘ ve mevcûd olmadıkları sûretde düşmen-i dîn rûz be rûz hayatını müterakkī bularak berü tarafların emn ü râhatdan meslûb olacağı âşikâr ve bu vakitlerde şurût-ı İslâmiyeyi icrâ ve üzerlerine farz-ı ayn olan emr-i gazâ vü cihâda kıyâm ibtidâr ile mevsim-i şitâ hulûlden ol havâli-i mezbûrenin kasabât ve kurâsından askeri ve gayri askerini beher evden bir nefer olmak üzere ucâleten bi’l-ittifâk cem‘ ve ihzâr ve bayrak küşadına iktidârı olanlara serdengeçdi bayrakları küşâd itdürülüp ve gazâda dahi serdâr bayrağıyla yola ihrâc ve bi-avnihi te‘âlâ İsakç’ya vusûllerinde der-akab cümlesi tashîh ve be-dergâh ve müddet-i kalîlde memhûrları dahi yedlerine i‘tâ olunacağı tefhîm ve tenbîh ü te’kîd olunarak bir dakīka akdem İsakçı’ya irsâl ü isâllerine cümleniz ihtimâm eylemeniz içün cend rûz mukaddem emr-i celîlü’l-kadrim egerçi isdâr ve irsâl olunmuşidi. İçlerinden rükûye ademü’l-iktidâr olup ve seferber olmağa özr-i şer‘isi olanlar olur ise âzim-i sefer olacaklara ol makülelerden harçlık tahsîli ile seferber olacakların mesâhili teshîl ve onlar dahi bu vechile mesûbât-ı gazâya mahzar olacakların ikdâm-ı te’kîd ile bir an akdem yerlerinden ihrâc ve İsakçı’ya irişdirmeğe herbiriniz mezîd-i inâyeti ikdâm idüp bu emr-i ehemme bi’l-ittifâk sa‘y u mâlâ kelâm eylemeniz içün te’kîden ve ihtimâmen ve isti‘câlen

iş bu emr-i âlîşânım dahi isdâr ve irsâl olunmuşdır. İmdi, bu emr-i dîn hilâf-ı rızâ-yı Bârî ve mugāyir emr-i hümâyûn-ı şehinşâhî mikdâr-ı zerre kusûr ve ağmâz ü ihmâl ile maru'z-zikr kasabât ve kurâdan beher ehl-i İslâmın hânesinde ceng ü pîkâra kadar bir nefer müslimîn ta'dâd ve rükûya ademü'l-iktidâr olup ve seferber olmağa özr-i şer'isi olanlar olur ise âzim-i sefer olacakları ol makūlelerden harçlık tahsîli ile seferber olacakların mesâlihi teshîr ve onlar dahi bu vechile mesubât-ı gazâya mazhar olacaklarını efhâm ve tenbîh ü te'kîd iderek serdengeçdi ve serdâr bayrakları ile bugünlerde ucâleten ve müsâra'aten irsâl ü isâllerine cümleniz bi'l-ittifâk mezîd-i sa'y u dikkat eyleyesiz. Şöyleki; özr-i şer'isi olup mesûbât-ı gazâya mazhar olmak niyet-i hâldense seferber olanlara i'ânet zımnında virilen akçe tamâmen ve kâmilen seferber olan guzât-ı muvahhidîne virilmeyüp bu husûsu meâkil ittihâdıyla â'yân ve ahâlîden vekili olur ise olsun bir akçe ve bir habbe ahz ve ketm ü ihtifâ eylediği ve yâhûd bu bahâne ile cüzî tecâvüzüsine tarha ve teklifi ile bi-vechi'n-mine'l-vücûh bir ferdin âzürde vü rencîde oldukları mesmû' olmak lâzim gelür ise ol makūle harekât-ı nâ-bercâya cür'et idenler mes'ûl ve mu'akab olacakları muhakkak ve mukarrer olmağla ana göre mezîd-i basîret ü intibâh üzere hareket ve ber-vech-i muharrer askeri ve gayri askerinin ta'cîl ale't-ta'cîl siyâk-ı mezkûre üzere ihrâc ve müsâra'aten irsâllerine bezl-i kudret ve hilâfından gāyetü'l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Bir sûreti Çerkeş Kazâsı nâ'ibine vech-i meşrûh.

Fi Evâsıt M. 1184

Hüküm: 974

Edirne kadısına hüküm ki:

Bî-tevfîki te'âlâ sene-i cedîde-i içün sefer hümâyûn-ı nusret-makrûnum lâzimesi olup şimdiden tertîb ve i'mâli fermânım olan üç yüz kıt'a top arabalarının mühimmât koşum ve yedek ve edavât-ı sâ'irenin tesviye ve inşa ve mu'âyenesi hâlâ top arabacıbaşı olan el-Hac Mehmed *zîde mecdühu* ma'rifetiyle olduğu sûretde pâk olacağı zâhir olmakdan nâşî mûmâ-ileyh Âsitâne-i sa'âdet'ime varup tekmîl-i maslahat mehâm-ı mezkûr ihtimâm eylemen üzere me'zûn olmağla inşallahi teâla hîn-i tekmîlinde Ordu-yı hümâyûnuma nakl içün tashîh ve be-dergâh ile tekessür neferâta muhtâc olmağla Âsitâne-i sa'âdet'imde bulunan top arabacıları neferâtları ve kul oğullarını tashîh ve be-der olunmak şartıyla vürûdlarıçün emr-i şerîfim sudûrını mûmâ-ileyh arzıla inhâ ve istid'â eylediğine binâ'en vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi; ber-minvâl muharrer hıdmet-i mezkûrde istihdâm olunmak üzere teksîr-i neferâta muhtâc idüğü ma'lûmun oldukda Ordu-yı hümâyûnumda tashîh ve be-dergâh olunmak üzere kazâ-i mezbûrda bulunan top arabacıları neferâtları ve kul oğullarını ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle bir gün evvel ocağ-ı mezbûr tarafına irsâl ü isâllerine mezîd-i ihtimâm ü dikkat idüp imrâr-ı vakit ile ta'tîl maslahatı olur ednâ vaz' u hareketden tehâşî vü mücânebet olunmak bâbında.

Fî Evâ'il-i Ca. Sene 184

Hüküm: 975

Bir sûreti

Siroz vâlîsine ber-vech-i meşrûh.

Hüküm: 976

Bir sûreti

Tırnova Kazâsı nâ'ibine ber-minval-i muharrer.

Hüküm: 977

İşbu emr-i şerîf gelüp kalemde hıfz ve bâ-fermân-ı âlî Aydos kadısına hitâb ile tebdîl olunup emr-i şerîf yazıldı.

Fî Evâsıt-ı Ş. Sene 184

Bir sûreti

Keşan Kazâsı nâ'ibine vech-i muharrer.

Hüküm: 978

Bir sûreti

Çergeş Kazâsı nâ'ibine vech-i meşrûh

Hüküm: 979

Bir sûreti

Gerede vâlîsi ber minvâl-i meşrûh.

Hüküm: 980

Babadağı vâlîsi Babadağı'ndan Karaharman'a varınca yol üzerinde vâkı' kuzât ve nüvâba va a'yân ve serdârlar ve sâ'ir zâbitâna hüküm ki:

Düşmen-i dîn-i hazelân karîb tarafdan ahz ve Ordu-yı hümâyûnumda mahbus olan on nefer isrâ Ordu-yı hümâyûnuma ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle Âsitâne-i aliyye'mde Tersâne-i âmire'mden irsâl olunmağla. İmdi, siz ki Babadağı vâlîsi Babadağı'ndan Karaharman'a hıdmete varınca vâkı' olan kuzât ve nüvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz. İsrâ-yı mesfûrenin Karaharman'a varınca yanlarına mikdâr-ı kifâye âdemler ta'yîn ve siz ki Karaharman vâlîsi ve a'yân ve zâbitân-ı mûmâ-ileyhimsiz. Mesfûreden

mübâşir ma‘rifetiyle ol tarafa ve havâlilerinde Karaharman İskelesi’nden bir münâsib sefîneye vaz‘ ve hıfz olunarak Tersâne-i âmire'mde isâl ü tesyîr içün sefîne re’isine teslîm ve Tersâne-i âmire'mden sâlimen isâle dikkat ve teslîmini müş‘ir baş muhasebeye kayd içün Tersane-i âmirem tarafından ilm ü haber ahz ve Ordu-yı hümâyûnuma irsâl eylemeniçün reis-i merkūma tenbîh ü te’kîde mübâderet eylemeniz bâbında.

Fi Evâhil-i C. 184.

[s. 245]

Hüküm: 981

İsakçı ve havâlisi ser-askeri Dağistânî Vezîr Ali Paşa'ya hüküm ki:

Muhârese-i hudûd-ı İslâmiye ve def‘-i keyd ü mazârr-ı hâsirîn reddiye emrinde senden kemâl-i istîshâl ve iktidâr ma‘lûm-ı şâhânem olmağla zümre-i vüzerâden sû-i istinhâb birle işbu emr-i azîm ser-askeri ve huteb-i cesîm sipehsâlârı dûş-ı hamiyet boşına tefvîz olunmamağın tahsîl-i miknet ve kudret ve tevkîr-i sevâd ü hamiyyetin mukteziyât-ı hâlden olmak üzere el-yevm ordu-yı zafer bû-yı hümâyûnumda mevcûd olan Sivas ve Karaman eyâletleri zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârı ve silahdâr ve ocağından müceddeden tahrîr olunan serdengeçdi neferâtı şimdiden diğer evâmir-i şerîfemle ma‘iyetine me’mûr ta‘yîn olunmalarıyla imdi; sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin, ber-mûceb-i evamir-i şerîfem neferât-ı mezbûreyi tarafına celb ü cezb ve eyâletinde mezbûrînin mikdârını mübeyyin kaleminden ihrâc ve tarafına tevdî‘ olunan haberleri mûcebince eyâlet neferâtını sancak be-sancak teftiş ve ta‘dâd ve müteferrik olanları var ise arz u i‘lâm olunup ve kezâlik silahdâr ocağı serdengeçdilerini dahi ma‘rifetinle ta‘dâd ve ta‘arruzâtları var ise tetmînini tenbîh ü te’kîd ve mütenebbih olmazlar ise keyfiyet hâli arz u i‘lâm ile gerek zikr olunan me’mûrîn ve gerek bundan böyle me’mûr olacakların ber-vech-i muharrer teftiş ve tanzîm ve tekmîli emrine ri‘âyet-i tâmm ile sevâd [ü] hamiyyetin rabta bend hüsn-i nizâm olması sûretine ihtimâm-ı tâmm ve sa‘yu mâlâ kelâm eylemen bâbında.

Fi Evâ’il C. Sene 184

Hüküm: 982

Ber-vech-i Arpalık Çirmen sancağına mutasarrıf olup Sünne Boğazı muhâfazasına me’mûr ve ta‘yîn kılınan Abdi Paşa *dâmet me‘âliyehu*ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin. Bundan akdem emr-i şerîfimle Kili ve ba‘dehu Sünne Boğazı muhâfazasına me’mûr ve ta‘yîn olunmakdan nâşî mukteza-yı me’mûriyetin

üzere Sünne Boğazı'na varup muhâfaza vü muhâresesine kıyâma mübâderetin esnâsında ma‘iyetinde olan yeniçeri zâbiti ve neferâtı muhâfazasına me’mûr oldukları Sünne Boğazı'nı terk etdiklerinden başka ve zehâîr nâmına bir habbe bulunmadığından zarûri sen dahi mahall-i merkūmdan hareket ve sefîne ile Karaharma'a gelüp anda ikāmet ve ne vechile emr-i şerîfim sâdır olur ise mûceb ü muktezâsı üzere amel ü hareket ideceğini Ordu-yı hümâyûnuma vürûd iden âdemlerin takrîr ile inhâ ve ihbâr eylediklerine binâ’en sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin yanında olan Şemdânî Mehmed *zîde kadrühu* ile neferâtını alup Ordu-yı hümâyûnuma gelmen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfem isdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi, vusûlüni hâlâ ikāmet üzere olduğundan mahall-i merkūmdan bi'l-ittifâk hareket ve mûmâ-ileyh Şemdânî Mehmed ve etbâ‘ ve neferâtınla bir an akdem Ordu-yı hümâyûnuma vürûd ve vusûle ihtimâm ü dikkat idüp te’hîr ü tüvândan ve esnâ-i râhda beyhûde meks ü tevakkufdan hazer ü mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i C. Sene 184

Hüküm: 983

Akkirman muhâfazasında yeniçeri zâbiti Turnacıbaşı Seyyid Osman *zîde mecdühu* ve yerlü Kul ağası Ahmed ve sâ’ir muhâfaza-i merkümede zâbitân *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Siz ki Turnacıbaşı ve sol kol ağası mûmâ-ileyhimsiz, ol tarafda olan sefîne rü’esâsını hafiyeten sefînelerinize âdem alursuz deyü birer guruş tercîm ve sefînelerin dümenlerini ahz eylediğinizin binâ’en rü’esâ-i merkūm dahi cerîme virdiklerinden yine sizlerin ızn ü ruhsatınız ile gicelerde dümenlerini bade’l-ahz sefînelerine beher nefere kırkar ellişer guruş ile dörder beş yüz âdem alup diyâr-ı ahara nakl eylemelerinden nâşî kal‘a-i mezbûrenin bu avânda askerden hâlî kalmasına bâdî olduğunuz ol tarafdan tevârüd idenlerin takrîrlerinden ma‘lûm olmağla fîmâ-ba‘d dînine gayr gayr-i muvâfık bu gûne kâr-ı münker ve hareket ve cemî‘ü’l-encâm cesâretden mübâ‘adet eylemeniz fermânım olmağın zecr ü teczîr zımnında işbu emr-i şerîfim isdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi, siz ki mûmâ-ileyhimsiz bu hilâlde kal‘a-i mezbûreden bir ferdin diyâr-ı ahara nakline rızâ-yı hümâyûnum olmadığı ma‘lûmunuz oldukda fîmâ-ba‘d münâfi-i diyânet bu gûne kâr-ı münkerde rızâ vü cevâzdan be-gāyet tehâşî vü mücânebet ve muhâfaza-i mezbûrda mevcûd sınûf-ı asâkirden bir ferdin ahar mahalle mürûr eylemesine ale’d-devam i‘tinâ vü dikkat eyleyesiz. Söyleki; bundan sonra dahi muhâlefet ve diyânete gayrî muvafık bu gûne hareket ve cemî‘ü’l-encâm cesâret olunur ise bilâ-amân cezânızın tertîb ve icrâsında

tecvîz tesâmuh olunmayacağını yakînen bilüp ana göre amel ü hareket ve hilâfından hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fi Evâsıt M. Sene 184

Hüküm: 984

Özi Vâlîsi Vezîr Ali Paşa'ya ve hâlâ Özi'de mevcûd Adana Beylerbeyisi Karslı-zâde Hasan Paşa ve Akşehir mutasarrıfı es-Seyyid İbrahim ve Karesi Mutasarrıfı Bayram Paşa ve Çorum Mutasarrıfı Seyyid Hüseyin Paşa *dâme iclalehûm* ve serhadd-i mezbûrda yeniçeri zâbiti (boşluk) ve mîri binbaşıları Hasan Çavuş-zâde (boşluk) ve Sa'dullah oğlu ve Gölgeli-oğlu (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) *zîde mecdühu*ma Dizdar kal'a ve yerlü ağavâtı ve sâ'ir bi'l-cümle rü'esâ ve zâbitân *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Bî avnihi te'âlâ rûz-ı hızıra dek sedd-i şedîd-i İslâmiye'den olan Özi Kal'ası'nın muhâfaza vü muhâresesine ihtimâm-ı tâmm olunmak ve icâbet-i umûr-ı saltanat-ı seniyyemden olup ve berü taraflardan ol cânibe âzim olan Rûmili ve Anadolu mîri askeri ve sâ'ir süvâri ve piyâde esnâf asâkir ile binbaşılar ve rü'esâ-i sâ'ire Özi'ye varup hey'ât-ı mecmû'aları ile hâlâ kal'a-i mezbûrede ikāmet üzere olduklarına binâ'en rûz-ı hızıra dek kal'a-i mezbûrede kıyâm ve sen ki muhâfız-ı müşârün-ileyhsin cümlesi senin emr-i re'yin üzere muhâfaza hıdmetine ihtimâm ve ikdâm eylemeleri fermânım olmakdan nâşî iktizâ iden ta'yînâtları tertîb ve maliye emr-i şerîfim mûcebince i'tâ olunmak üzere işbu emr-i şerîfimle tarafına irsâl olunmağla imdi, vusûlünde ber-vech-i muharrer hâlâ ol tarafda mevcûd süvâri ve piyâde Rûmili ve Anadolu mîrî askeri ve sâ'ir esnâf asâkirden ve binbaşılardan ve sâ'ir rü'esâ ve zâbitândan bir neferimi gerek kadîm ve bu tarafa salıvermeyüp maliye emr-i şerîfimin mefhûmı üzere neferât ve asâkir-i mevcûdenin hıdemâtı dîn ü Devlet-i aliyye'mde istihdâmlarına mübâderet ile gerek i'mâl-i asker ve gerek müterettib uhde-i gayret ve ihtimâmın olan mehâm-ı sâ'irenin temşiyet ve tanzîmlerinde senden me'mûl olduğundan ziyade sa'y u dikkat ve hilâf-ı emr-ü fermân-ı hümâyûnum bundan sonra neferât ve efrâd-ı asâkirden bir ferd kal'adan hareket ve cânibi ahara azîmet eylemekden ziyâde tehâşî vü mücânebet eyleyüp ve siz ki mîr-i mîrânı kirâm ve binbaşılar ve sâ'ir mûmâ-ileyhsiz rûz-ı hızıra dek herbiriniz yanınızda olan neferât ve asâkir ile Özi Kal'ası muhâfazasına kıyâm ve muhâfız-ı müşârün-ileyhi re'y ü emri üzere hareket ve kemâl-i ittifâk ü ittihâd iderek düşmen-i dînin def'-i şer-i mazarratına nisâr-ı tâb ü tüvân ve bi-avnihi te'âlâ rızâ-yı şâhâneme mutabık hıdemât-ı cemîle ve asâr-ı celîle **[s. 246]** vücûda götürmeğe ikdâm-ı tâmm ve bu vechile sizlerden zuhûr iden hıdemât-ı

mezbûreniz zâyi‘ ve mensî olmayup cümleniz hıdmetinize göre mazhar-ı inâyet ve ikrâm-ı hüsrevânem olacağınızı cezmen ve yakīnen bilüp ana göre gayret-i ihlâs birle me’mûr olduğunuz hıdmet-i muhâfazaya kıyâm ve sâ’ir hıdemât-ı dîn ü Devlet-i aliyyeme ihtimâm-ı mâlâ-kelâm eyleyüp sizlerden biriniz ve yâhûd yalnız mevcûd mîri asker ve sâ’ir sınûf-ı askerden bir ferd hıdmet-i muhâfazadan münfek ve kadîm ve berü tarafa azîmet sevdâsında olmakdan ve vezîr-i müşârün-ileyhin re’y ü emrine muhâlif ednâ vaz‘ u hâletden cümleniz tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ’il-i. Sene 184

Hüküm: 985

Ber-vech-i arpalık Teke ve İç-il sancaklarına mutasarrıf olup emr-i şerîfimle Hırsova muhâfızı ta‘yîn olunan Vezîr Abaza Mehmet Paşa'ya ve Hırsova ve Rıdvân kadılarına ve zikr olunan kazâların yeniçeri serdârları ve iskele emînleri ve sâ’ir zâbitâna hüküm ki:

Sedd-i şedîd-i İslâmiye’den olup memleket-i Eflak'ın kilidi müsâbesinde olan İbrail Kal‘as'nın keyd ü mazarrat-ı düşmen-i dînden muhâfaza vü muhâresesi akdem-i umûr-ı Devleti aliyye ve âzam-ı hutûb-ı saltanat-ı seniyyem bulunduğuna binâ’en pey-der-pey tesyîr-i asâkir-i zafer-me’âsir ve tevkîr-i mühimmât ve zehâîr husûslarında kat‘an tecvîz-i kusûr olunmayup muhâfazaya me’mûr olanlar dahi izhâr-ı lâzim-i diyânet ve ifâ-i merâsim sıdk-ı ubûdiyet zımnında derûn-ı kal‘ada kemâl-i ittihâd ve ittifâk-ı kulûb ile pâ-bercâ-yı sebât ü metânet üzere olmaları ve icâbet-i umûrdan iken gayret-i dîn ü devlet ve Hakk-ı nân demeği bilmeyüp behâbım ve hayvan makūlesinden ba‘zı mefsedet-pîşe ve mela‘net-endişe bî-âr ve bî-hamiyet olanlar muhâfazasına me’mûr oldukları İbrail Kal‘ası’nı terk idüp firâr töhmetini intikâb eyledikleri vâsıl semi‘a-i hümâyûnum olmağla siz ki vezîr müşâr ve sâ’ir-i mûmâ-ileyhimsiz ber-minvâl-i muharrer kal‘a-i merkūmeyi terk ve ol havâliye firâr idenleri alâ-eyyî-hâl ahz ve kal‘a-i merkūmeye i‘âde vü ircâ‘alarına ihtimâm ü dikkat ve mugāyir fermân-ı hümâyûnum harekete cesâret ile muhâlefet kaydında olanların sınûf-ı askeriyeden her kangı sınıfdan iseler zabîtleri ma‘rifetiyle sû-i sanî‘alarının mükâfâtı olmak üzere tertîb cezâ-yı mâyelîkleri sarf-ı mâ-hasal ve sa‘y u miknet eylemeniz fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, kal‘a-i mezbûrede asâkirin bu avânda teksîr ve tevfîri ne mertebe mühimm ü muktezî idüğü ma‘lûmunuz oldukda kal‘a-i mezbûre muhâfazasına me’mûr sınûf-ı asâkirden bir ferdin mahall-i ahara tecâvüzlerine rızâ-yı hümâyûnum yoğ iken ba‘zı kendüyi bilmezlerden firâr ârını irtikâb ile ol havâliye vürûd idenler her kim olur ise olsun alâ-eyyî-hâl ahz ve girü kal‘a-i mezbûreye i‘âde vü ircâ‘alarına mezîd-i

ihtimâm ü dikkat ile infâz-ı emr-i şerîfime bezl ü sa‘y ve makderet eyleyesiz şöyleki; emr-i hümâyûnuma mugāyir harekat nâ-bercâya cür’et ile muhâlefet kaydında olanları zuhûr ider ise ol makūlelerin ibreten li’l-gayr cezâ-yı mâyelîkleri tertîb ve icrâ ile sâ’irlerini tehdîd ve tahvîf iderek mezkûrlardan bir ferdi himâye ile mahall-i ahara tecâvüzlerine ruhsat ü cevâz göstermekden ve ser-mû hilâfetden gāyetü'l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında

Fi Evâ’il M. Sene 184

Hüküm: 986

Bir sûreti

Silistre muhâfazasına me’mûr Vezîr Sarim İbrahim Paşa'ya ve Silistre ve Tutrakan kadılarına ve Silistre yeniçeri zâbitine ve Tutrakan serdârı ve iskele emîni sâ’ir zâbitâna ber-vech-i meşrûh.

[121]Bir sûreti

Ber-vech-i arpalık İlbasan Sancağına mutasarrıf olup Maçin ve ol havâliyi muhâfazaya me’mûr mîr-i mîrân kirâmdan Mehmed Süleyman Paşa *dâmet me‘âliyühu*ya ve sâ’ire ber-minvâl-i muharrer.

Hüküm: 987

Bir sûreti

Rûmili vâlîsi olup Boğdan cânibi ser-askeri ve İbrail muhâfızı olan Vezîr Abdi Paşa’ya ve İbrail muhâfazasında olan Ala’iye mutasarrıfı Sadık Mehmed Paşa’ya ve İbrail yeniçeri zâbiti ve muhâfaza-i mezbûrda olan rü’esâ-i sınûf-ı asâkire kal‘a-i mezbûre yamakānı muhâfazaya me’mûr sınûf-ı asâkirden firâri âri irtikâb ile Hırsova ve Rıdvân ve Silistre ve Tutrakan ve Maçin ve ol havâliye tevârüd idenler her kim olur ise olsun alâ-eyyî-hâl ahz ve girü i‘âde vü ircâ‘a ve muhâlefet kaydında olanları zuhûr ider ise ibreten li'l-gayr tertîb-i cezâ-yı mâyelîkleri mübâderet ve fîmâ-ba‘d bir ferdin imrârına ruhsat ü cevâz gösterilmemesi husûsları mahall-i mezkûrenin muhâfızlarına ve sâ’irlere evâmir-i şerîfimle tenbîh ü te’kîd olduğunu muhâfaza-i mezkûrede mevcûd olanlara tefhîm siyâkında i‘lâm hâli ba‘d-ezîn sınûf-ı askerden bir ferdin berü cânibe imrârlarına ruhsat ü cevâz gösterilmemelerini hâvî.

Hüküm: 988

[121] Sehven hüküm numarası verilmemiş.

Yeniçeri kaleminde kîsedâr-ı sânî olup tevzî‘-i mevâcib husûsiçün İbrail’e me’mûr kılınan es-Seyyid Osman *zîde kadrühu* hüküm ki:

Sen ki kîsedâr-ı sânî-i mûmâ-ileyhsin. Ocak mektubı mûcebince sâdır olan diğer emr-i şerîfimle muhâfaza-i mezbûrede mevcûd zümre-i yeniçeriyân kullarımın mevâcibleri tevzî‘ine sen me’mûr kılınmakla cebeci ve topcı ve top arabacı neferâtından kal‘a-i mezbûrede hıdemât-ı lâzimelerine kıyâm ile mevâcibe müstahakk olanların zikr olunan ocaklar ağavâtı taraflarından verilen mekâtib mevâciblerince sâdır olan evâmir-i aliyyemde tastîr ve tenbîh ü te’kîd kılındığı vechile bu def‘a gönderilen mevâciblerini piyâde kaleminden muhrec sûret-i mevâciblerince nezâret ve taharri ve dikkat iderek zâbitleri muvâcehesinde sen tevzî‘ vü taksîm ve mevâcib ahz idenleri sıhhati üzere başka başka defter idüp sahîh defterlerini Ordu-yı hümâyûnuma isâl ü teslîme dahi me’mûr kılınmakla imdi, senden istikāmet ve dikkat birle hıdmete me’mûl olmak hasebiyle bu husûsa me’mûr kılındığın ma‘lûmun oldukda ber-vech-i meşrûh zikr olunan ocaklar ağalarının mektubları mûcebince şeref-rîz sudûr olan evâmir-i aliyyemde tahrîr ve te’kîd olunduğu vech üzere ziyâde taharri ve dikkat iderek bu ana dek serhadd-i merkūmda hıdemât-ı lazimelerine kıyâm idüp münfekk olmayan cebeci ve topcı ve top arabacı neferâtlarının dahi müstahakk oldukları mevâciblerini zâbitleri muvâcehesinde tevzî‘ vü taksîm ve mevâcibleri verilenlerden bundan sonra terk-i kal‘a ve hıdmet birle firâr ider olur ise mâ‘adâ ve kānûn-ı mer‘iye üzere ol misillülerin mutasarrıfı oldukları esâmîleri üzerlerinden ref‘ ve şer‘an ve kānûnen haklarında lâzim gelen te’dîbleri icrâ olunmak içün yedine mevâcibleri i‘tâ kılınanların mecmû‘unun ismi ve bölük ve cemâ‘at ve şöhretleriyle kalmakla ale’l-infirâd tahrîr ve sebt-i defter idüp ber-vech-i sıhhat her bir ocağın başka başka defterlerini Ordu-yı hümâyûnuma isal ü teslîme dikkat ve ale'd-devâm kala‘da hıdemât-ı lazimelerinde kıyâm üzere olmayup terk-i hıdmet olanlara ve yâhûd sipariş ve havâle nâmıyla birkaç mevâcib akçesinden bir akçe virmekden ve bu bâbda senden me’mûl olan istikāmete münâfî vaz‘ u hareketin mesmû‘ olmakdan ziyâde tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında.

Fi Evâhir Ca. sene 184

[s. 247]

Hüküm: 989

Varna kadısına ve Varna ve Minkalya ve ol havâliden zî-kudret ve asâkir i‘mâl ve idâresine kādir sahib-i kuvvet olanlar bâ-fermân-ı âlîşân bayrak virüp mükemmel neferâtlarıyla Ordu-yı hümâyûnuma sevk ü isâle me‘mûr Turnacıbaşı Yeğen Mahmud

*zide mecdühu*ya ve Varna Kasabası sükkânından Hasan Efendi ve Angariye Mehmed Çavuş *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Bu havâlilerin hıfz u hırâseti bu etrâfın darb ü harbe kādir ehl-i İslâmı üzerlerine farz-ı ayn olduğu cümleye ma‘lûm ve bu semtler hudûd-ı memleketleri olmakdan nâşî Varna ve ol sevâhilde olan memleketlerden cümlenin muhtârları zî-kudret ve mütemevvil kimesnelere bayrak küşâd itdirülüp üç beş gün zarfında savb-ı me’mûrelerine azîmet ve mükemmel neferâtlarıyla tesyîre mezîd-i kudret olmak bâbında şeref-rîz sudûr olan emr-i âlîşânım sen ki turnacıbaşı-i mûmâ-ileyhsin mübâşeretinle irsâl olunalı müddet-i vâfire olup şimdiye değin bir nice bayrak ile asâkirin vürûdı lâzim iken henüz zuhûr eylemediği istiğrâb ve senin ihmâline mücd olunmağla imdi; Varna Kasabasında zî-kudret ve bu hıdmete ehliyeti zâhir ve sâhib-i şöhret olan Hacı Hasan Efendi Angâriye Mehmed Çavuş *zîde kadrühu*maya ma‘rifet-i şer‘ ve cümle ma‘rifetiyle bayrak küşâd itdirülüp herbiri üçer beşer yüz neferât ile Ordu-yı hümâyûnuma tesyîr olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde mazmûn-ı emr-i âlîşânımla amel ü hareket ve der-aka mûmâ-ileyhimâya bayrak küşad itdirilüp bilâ-avk u tehîr tekmil-i neferâtıyla serî’an ve âcilen Ordu-yı hümâyûnuma sevk ü tesyîre mübâderet ve sâ’ir memleketlerde dahi bunlar misillülere bayrak virüp mükemmel neferâtıyla ta‘cîl ale’t-tacîl irsâle bezl-i kudret eyleyüp min-ba‘d ihmâl ve muhâteleden mübâ‘adet eyleyesin ve siz ki mûmâ-ileyhimsiz bu hengâmda hasbe’l-isti‘dâd ikiniz bayrak küşâd ve üçer beşer yüz neferât ile Ordu-yı hümâyûnuma vürûdunuz hürmeten matlûb olmağla der-akab mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifeti ve cümle ictihâdıyla bayrak küşâd ve matlûb olduğu vechile ve sür‘at-i akdem Ordu-yı hümâyûnuma vusûle bezl-i kudret eyleyüp min-ba‘d bu hıdmet-i celîleden nükûl ve ağrar-ı vâhiye irâdıyla geç gelmekden be-gāyet ittikā vü ihtirâz eyleyesiz. Şöyleki; geldiklerinizde mahzar-ı hayr-ı du‘â ve ecr-i cezîl ve mu‘âdu’llahü te‘âlâ hilâfı olmak ihtimâli olur ise müstahakk ikâb olup dünyâ ve ukbāda mecîd olacaklarınız çâ-yı iştibâh olmağla ana göre encâm-kârı fikr ve böyle hıdmet-i dîniyeye müsâra‘at eyleyesiz deyü iftihârü’l-emrin ve edâ-ikâbir bi’l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Mehmed Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşân yazılmıştır.

Fi Evâsıt M. 1184

Hüküm: 990

Konya alaybeyisine ve eyâlet-i merkūmede vâkı‘ elviye-i sâ’ire alaybeyilerine hüküm ki:

Eyâlet asâkiri öteden berü Devlet-i aliyye'min mu'tenâ ve mu'teber asâkirinden olduğundan "bi-avni'llahi'l-Meliki'l-te'âlâ" düşmen-i dîn-i hazelân-karînden ahz-ı intikām niyet-i hâlisesiyle sayf ü şitâda muterassıd vakti fursat ve ibrâz-ı şecâ'at iderek keyd ü mazarrat-ı a'dâdan muhâfaza-i kal'a ve memleket husûslarında mezîd-i sa'y u gayret me'mûl ve melhûz olmakdan nâşî hâlâ İsakçı ve havâlisi ve Tuna Sevâhili muhâfazasına me'mûr asâkir-i zafer-me'âsirim üzerlerine ser-asker nasb ve ta'yîn olunan vezîrim Dağıstânî Ali Paşa *iclalehu*nun kahr u tedmîr e'adi-i dîn ü devlet ve hıfz u hırâset sügûr-ı memleket içün ma'iyetine eyâlet-i asâkiriden dilîrân-ı şecâ'at ünvânının me'mûriyetinden lâbüd olduğuna binâ'en sancaklarınızın bi'l-cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr ve çeribaşlarıyla vezîr-i müşârün-ileyhin ma'iyetine müceddeden me'mûr ve ta'yîn olunmanız fermânım olmağın imdi; me'mûriyetinizi hâvî şeref-rîz sudû[r] iden işbu emr-i âlîşânım zarfında vusûlde müşârün-ileyhin me'mûr ma'iyeti kılınanlar haklarında şükr ü şikâyeti müsemmer ve mü'esser olduğu ma'lûmunuz oldukda mukteza-yı me'mûriyetiniz üzere bilâ-tevakkuf vezîr-i müşârün-ileyhin ma'iyetine varup dâ'iresi kurbuna nakl ve ol mahalde tevakkuf ü ârâm ile iktizâ iden hıdemât-ı dîn ü Devlet-i aliyye'mde sizden me'mûl ve melhûz-ı mülükânem olduğu vechile izhâr ve salâbet-i dîniye ve ibrâz-ı gayret-i İslâmiye iderek mesâ'i-i meşkûre ve hıdemât-ı mebrûre vücûda getürmeğe bezl-i sa'y u kudret idüp ser-mû kusûr ü tehâvünden ve müşârün-ileyhin emr ve zâtına muhâlefetden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eyleyesiz. Şöyleki; tenbîh-i şâhâneme mugāyir ucâleten ma'iyet-i müşârün-ileyhe varmakda kusûr ü terâhi-gûne hareketiniz vâkı' olmak lâzim gelür ise bir dürlü cevâba kādir olamayup mu'âtebât-ı şedîdeye giriftâr olacağınız iştibâhdır ana göre basîret ü intibâh üzere hareket ve ser-mû hilâfetden ziyâde hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fi Evâhir Ca. Sene 184

Hüküm 991

İsakçı'ya irsâl olunan topları Maçin'den kendisine isâle ve Maçin muhâfazasında olan İlbasan Sancağı Mutasarrıfı Süleyman Paşa'nın emr ü re'yi üzere amel ü hareket etmeleri içün emr yazılmıştır.

Fi Evâsıt C. Sene 184

Bir sûreti

Sivas alaybeyisi ve eyâlet-i merkūmede vâkı' evliye-i sâ'ire alaybeyilerine ber-vech-i meşrûh ma'iyet-i müşârün-ileyh me'mûriyetleriçün

Hüküm: 992

Hâlâ silahdâr ağası olan Mîr Mehmed *dâme mecdühü*ya hüküm ki:

Bi-avni'llahi'l-Meliki'l-mekân düşmen-i dîn-i hazelân-ı karinden ahz-ı intikām içün sayf u şitâde vakt-i emsâl olarak zümre-i silahdârân ve dilâverlerinden ibrâz-ı şecâ'at birle küllî hıdmet ve keyd ü mazarrat-ı a 'dâdan himâyet ü sıyânet-i memleket husûsında mezîd-i ihtimâm ü dikkat me'mûl ve melhûz olmakdan naşî bu def'a tahrîri fermânım olan bin nefer silahdâr serdengeçdi neferâtı hâlâ İsakçı ve havâlisi ve Tuna Sevâhili muhâfaza vü muhâresesine me'mûr asâkir-i nusret-makrûnum üzerlerine ser-asker-i zafer-rehber nasb ü ta'yîn olunarak vezîrim Dagıstânî Ali Paşa *iclâlehu*nın kahr u tedmîr e'âdi-i dîn ü devlet ve hıfz u hırâset-i sügûr ve memleket içün ma'iyetine ta'yîn olunmaları fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu anda neferât-ı mezkûrenin üzerlerine mensûb zâbitâna şimdiden haymelerin vezîr-i müşârün-ileyhin dâ'iresi kurbuna nakl ve ol mahalde ârâm ve iktizâ iden hıdemât-ı dîn ü Devlet-i aliyye'mde vezîr-i müşârün-ileyhin re'y-i rezîn-i isâbet-karîni üzere amel ü harekete kıyâm ve müsâra'at zımnında mahall-i me'mûrlarına varup isbât-ı vücûd eylemeleriçün savb-ı makşûde irsâl ü isal ve müşârün-ileyhin me'mûr ma'iyeti olanlar haklarında şükr ü şikâyeti müsemmir ve mü'essir olacağı ma'lûmun oldukda husûs-ı mezkûrı neferâtı mezkûre zâbitânına tefhîm ü telkīn birle müddetleri münkaziyye oluncaya değin müşârün-ileyhin ma'iyetinden birinin bir an münfek ve bir ferdinin noksan olmaması emrine kemâl-i i'tinâ vü dikkat ve şecâ'at ve izhâr-ı gayret birle hıdemât-ı mebrûre vücûda getürmege bezl-i vüs' ü kudret ve emr-i hümâyûnuma mugāyir nâ-merzî bir hareketden tehâşî vü mücânebet eylemelerini tenbîhi lâzim gelenlere gereği gibi tenbîh ü te'kîd ile mazmûn-ı emr-i âlîşânımın infâz ü icrâsına mezîd-i sa'y u dikkat idüp hilâfından hazer ü mücânebet eylemen bâbında.

Fi Evâsıt-ı Ca. Sene 184

[s. 248]

Hüküm: 993

Hâlâ Tolcı Kal'ası ve havâlisini muhâfazasına me'mûr Ser-saksonî-i sâbık el-Hac Halîl ve ma'iyetinde olan Haseki el-Hac Halîl *zide mecdühu*maya ki hüküm ki:

Sünne Boğazı'nın keyd-i a'dâdan emr-i muhâfızı lâzim ü lâbüd olup muhâfazasından haylice terk olunmasında nice nice hatt-ı mülâzadan ba'îd olmağla imdi; sen ki Haseki-i mûmâ-ileyhsin, sen ol havâlinin bahren ve berren emr-i muhâfazasının eshel tarîkine âşinâ ve senden vücûhla gayret ü metânet ve mahall-i mezkûrenin muhâfazası husûsunda mezîd-i hamiyet sudûrı me'mûl olmakdan nâşî kadr-i kifâye neferâtla varup Sünne Boğazı civârında vâkı' Beştepe dimekle arîf karyede kıyâm ve yirmi beş neferâtıyla alemdârını ve yâhûd ber-mu'temed-i aleyh âdeminle Sünne'de istihdâm ve neferât-ı merkūmenin kayıkları yanlarında yalıda hazır bulunup vakt-i Maçin'den zuhûr iden a'dânın kahr u iktihâmlarına ikdâmlariçün ihtimâm ve vakit vakit neferât-ı mezkûreyi tecdîd ve böyle böyle hıdmet-i mezkûre vusûle getürmeğe bezl-i makdûr eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın (boşluk) vusûlünde gerekdir ki sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince amel ve me'mûr olduğun Sünne Boğazı muhâfazasıçün bir sâ'at evvel hareket ve varup karye-i mezkûrede kendin ikāmet ve yirmi yirmi beş neferâtla alemdârına ve yâhûd ber-mu'temed-i aleyh âdeminle nefs-i Sünne'ye ta'yîn ve emr-i muhâfazasına dikkat ve kayıkların yanlarında âmâde ve zuhûr iden mehâm-ı muhâreseye bezl-i kudret ve gereği gibi intibâh ü basîret üzere sa'y u himmet eyleyesin ve sen ki ser-saksonî-i mûmâ-ileyhsin, haseki-i mûmâ-ileyhimâ fermân-ı âlî mûcebince savb-ı mezbûresine göndermeğe

ihtimâm ve bu husûslarda ittifâkāne hareket ve dâ'imâ ol havâlinin kemâl-ı mertebe muhâfazalarına sarf-ı vüs' ü kudret eyleyüp hilâfında tehâşî eyleyesin deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ağası olan Mehmed Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fi Evâsıt-ı C. Sene 1184

Hüküm: 994

Rûmili vâlîsi ve beyden caribi ser-askeri Vezîr Abdi Paşa'ya hüküm ki:

Ucâletü'l-vakit Fokşan muhâfazasına mikdâr-ı vâkı' asâkiri ta'yîn ve irsâli lâzime-i hâlden olmakdan nâşî sen ki ser-asker-i müşârün-ileyhsin ma'iyetine me'mûr sipâh serdengeçdilerine binbaşı olan Karamollaoğlu ve eyâlet-i Rûmili askerinin güzîdelerinden nısfı intihâb ve tertîb ve üzerlerine tarafından seçî' ve kâr-güzâr müte'ayyin ağalarından birini başbuğ nasb ve ta'yîn ve alâ cenâhü'l-isti'câl Fokşan muhâfazasına sevk ü tesyîrlerine dikkat ü ihtimâm eylemeniz bâbında fermân-ı hümâyûnum olmağın mahsûsen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, vüsûlunde bu husûs kat'an tecvîz [ve] te'hîr ve ihmâl etmeyüp acele ve ihtimâm iderek ber-vech-i asâkir-i mevrûdenin güzîdelerinde nısfını ittihâz ve tertîb ve bu makūle hidmetin uhdesinden gelmeğe muktedir kâr güzar ve seçî'i ve mu'în ağalarından birini üzerlerine başbu[ğ] nasb ve ta'yîn ve bir kadem akdem Fokşan muhâfazasına sevk ve te'hîrlerine müsâra'at ve kendülere tavsiye vü tenbîhi iktizâ iden keyfiyâtı tefhîm ve te'kîde mübâderet eyleyüp bir gûne özr ü illet zımnında asker-i mezbûrın te'hîr ve bata'et üzere hareketlerine rızâ vü cevâzden ziyâde tehâşî vü mücânebet ve senden me'mûl-ı hüsrevânem olduğu vechile gerek maddede ve gerek vedî'a-i uhde-i kifâyet ve liyâkatın kılınan umûr-ı sâ'ire sevk-i askeriyede nisâr-ı nakdîne-i tâb u takat eylemen bâbında.

Fi Evâsıt C. Sene 1184

Hüküm: 995

Sâbıkā İbrail Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbiti olup hâlâ Şumnu Kasabası'nda ikāmet üzere olan Turnacıbaşı Süleyman *zide kadrühu*ya hüküm ki:

Sen ocağın emekdâr ve iş güzâr i'mâl-i asâkire kādir cesûr ve yarar zâbitindan olup zabt u rabta liyâkatın derkâr ve her vechile mahall-i sezâvâr olduğın ecilden hâlâ memleket-i Eflak muhâfazasıçün Bükreş cânibi ser-askeri vezîrim Mehmed Paşa *iclâlehu*nun ma'iyetinde olan Bükreş ordusu ağalığı avâtıf-ı aliyyeye-i cihândâriden sana ihâle vü tefvîz olunmağla bir an akdem ve bir sâ'at mukaddem bulunduğun mahalden hareket ve ordu-yı mezkûre varup vezîr-i müşârün-ileyhin emr ü re'yi üzere temşiyeti mesâlihe muhâfaza-i dikkat ve zabt u rabt neferâtla memleket-i mezbûreyi keyd ü a'dâdan hıfz u hırâset ve gereği gibi gayret ü metânet eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın (boşluk) vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince amel ve bulunduğun yerden ale'lacele hareket ve

ordu-yı mezkûre varup vezîr-i müşârün-ileyhin ma‘iyetine re’yi üzere temşiyet-i mesâlihe muhâfazaya terk-i kudret ve zabt u rabt neferât ile hıfz u hirâset-i ibâd ve bâlâda sarf-ı miknet eyleyesin ve ordu-yı mezkûre me’mûr zâbitân ve ağavât ve alemdârân ve serdengeçdiyân ve neferât seni üzerlerine başbuğ ve ağa ve zâbit bilüp sözünden taşra ve re’yinden hâric vaz‘ u hareketde bulunmayup itâ‘at ü inkiyâd ve ta‘yîn olundukları hıdemâtda mübâderet birle gazâ vü cihâd emrinde cümlesi sa‘y u mâlâ kelâm ve tahsîl-i nîk ve tâm eyleyeler sen dahi cümle umûrına şer‘-i şerîf ve kānûn ve emr-i münîfe mutbık eylemekde ser-mû inhirâf eylemeyüp her hâlde mutebassırâne ve gayyurâne hareket ve dîn ü Devlet-i aliyye’ye nâfi‘ hıdemât-ı mebrûre vücûda getürüp fâ’ikü’l-akrân ve tebrîk-i nâm u şâna mücidd ü sâ‘î olup hilâf-ı marzî etvârdan ittikā eyleyesin deyü bi’l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Mehmed Ağa *dame uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fi Evâsıt-I C. sene 1184

Hüküm: 996

Rûmili vâlîsi olup Boğdan cânibi ser-askeri olan Vezîr Abdi Paşa’ya hüküm ki:

Karaman vâlîsi olup bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle İbrail Kal‘ası muhâfazasına me’mûr ve ta‘yîn kılınan vezîrim Süleyman Paşa’ya *edâma’llahi te‘âlâ iclalehu* muktezâ-yı me’mûriyeti üzere kal‘a-i mezbûreye derhâl ve tavâ’if-i askeriyenin cem‘ ve te’lîflerine ihtimâm-ı tâm idüp ancak kal‘a-i mezbûre muhâfazasına me’mûr sipâh serdengeçdilerinin başısı olan Karamollaoğlu Ömer *zîde kudret* ber iki nefer âdemiyle mürûr ve a‘dâ neferâtı Maçin tarafında kaldığını ve Maçin tarafında İbrail yamakānı ve sâ’ir İbrail’e me’mûr tavâ’if-i askeriyenin ve gerek muhâfaza-i mûmâ-ileyhin kethüdâsı ve etbâ‘larının imrârlarına ihtimâm-ı tâmm eylemen içün sana hitâben emr-i şerîfim ihsân olunmasını müşârün-ileyh tarafından tahrîrât ile Ordu-yı hümâyûnuma vürûd iden baş çukadarı takrîriyle inhâ eylediğine binâ’en vech-i meşrûh üzere amel ü hareket olunmak fermân olmağın, İmdi vusûlünde İbrail yamakānı ve sâ’ir tavâ’if-i askeriyenin karşu İbrail’e mürûrlarıçün sana ve sâ’ir iktizâ idenlere hıtâben başka ve binbaşı-i mûmâ-ileyh ve gerek ma‘iyetine me’mûr eyâlet-i Rûmili’nin zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârın nısfını intihâb idüp Fokşan muhâfazası içün Bükreş cânibi ser-askeri vezîrim Mehmed Paşa *edâma’llahi te‘âlâ iclaluhu* ma‘iyetine tesyîr ü irsâl eylemen içün dahi başka emr-i şerîfim isdâr ve tarafına irsâl olduğu ma‘lûmun oldukda mukaddemâ ve hâlâ şevk-i efzâ-yı sudûr-ı lisân emr-i celîlü’l-i‘lâm mûcebince mûmâ-ileyh Karamollaoğlu’nun neferâtının nısfı ile eyâlet-i mezbûre zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârının nısfını intihâb ve bir an akdem ve bir dakīka mukaddem ser-asker-i müşârün-ileyh ma‘iyetine tesyîr ü irsâle mezîd-i ihtimâm ü dikkat ve sâ’ir kal‘a-i mezbûreye me’mûr efrâd-ı asâkiriyeyi ve muhâfız-ı müşârün-ileyhin kethüdâ ve etbâ‘larının dahi bir gün

mukaddem kal‘a-i mezbûreye duhûli ve luhûklarına bezl-i vüs‘-i sarf-ı kudret ve infâz-ı emr-i şerîfimle ihtimâm ü dikkat eylemen bâbında.

Fi Evâsıt C. sene 184

[s. 249]

Hüküm: 997

Hırsova muhâfazasına me’mûr Vezîr Abaza Mehmed Paşa’ya:

Bu esnâda a‘dâ-yı dîn İbrail Kal‘ası’na sû-i kasd üzere olmağla kal‘a-i mezkûrenin neferâtı mükemmel ve istihkâmı elzem olmağın Daye Karyesi’nde ve Hırsova ve havâlisinde vâkı‘ karyelerden tecessüs ü tefahhus idüp her ne mikdâr İbrail yamakānı cümlesi zâbitleri ma‘rifetiyle İbrail’e sevk ü tesyîr olunmaları fermânım olmağın imdi, sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin bu husûsa sen bi’l-fi‘l sa‘y u ihtimâm iderek zikr olunan Daye Karyesi’nde ve Hırsova havâlisinde vâkı‘ kurâda her ne mikdâr İbrail yamakānı bulunur ise bilâ-tehîr cümlesini zâbitleri ma‘rifetiyle bâ-ricâl İbrail’e sevk ü tesyîr eyleyüp bir ferdinin özr ü illetini amel ve iti‘bâr itmeyüp ve mahall-i ahara hareket ve firârlarına ruhsat göstermeyüp İbrail tarafından firâr ider olur ise ol makūlelerin dahi berü tarafa mürûrlarına ber-vechile izin virilüp girü İbrail’e i‘âdelerine be-gāyet sa‘y u ihtimâm eyleyüp ser-mû ağmâz ü tekâsülden gāyetü’l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında.

Fi Evâsıt C. sene 184

Hüküm: 998

Bir sûreti

Maçin tarafına me’mûr Turnacıbaşı (boşluk) *zîde mecdühu*ya İbrail yamakānından Maçin ve havâlisinde her ne mikdâr yamak bulunur ise bir neferi berü kalmamak üzere cümlesini bilâ-tehir İbrail’e sevk ü tesyîre dikkat ve ihtimâm eyleyüp bir ferdinin mahall-i ahara firarlarına izn ü ruhsatdan mübâ‘adet tam eylemesiçün tenbîh ve tehdîdi hâvî.

Hüküm: 999

Sivas eyâletinde vâkı‘ elviye alaybeylerine ve bi’l-cümle zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârına hüküm ki:

Maçin’de vâki geçidbaşının toplar vâz‘ıyla muhâfaza ve tesdîd lâzime-i hâlden olmağla siz ki alaybeyiler ve zu‘amâ ve erbâb-ı tîmâr neferâtlarsız. Bu def‘a İsakçı’dan irsâl olunan topları istishâb ile toplar bugün birinizden hareket ve zikr olunan geçidbaşına

isâl ve hâlâ Maçin muhâfazasında olan İlbasan Mutasarrıfı Süleyman Paşa *dâmet me'âliyehu*nun re'yi ma'rifetiyle geçidbaşınında iktizâ iden mahalle vaz' idüp mahall-i mezbûrı ve etrâfı keyd-i a'dâdan muhâfaza ve hıdmetine kıyâm ve nisâr tâb ü tüvân eylemeniz fermânım olmağın me'mûriyetinizi hâvî işbu fermân-ı celîlü'l-ünvânım sâdır olmuşdur. İmdi, keyfiyet-i me'mûriyetiniz ma'lûmunuz oldukda bilâ-tevakkuf ü ârâm ve İsakçı'dan gönderilen topları alup bugün alâ-eyyî-hâl hareket ve bir kadem akdem topları maru'z-zikr Maçin Geçidbaşı'na isâl ve mîr-i mîrân mûmâ-ileyhin re'y ü tasvîbi üzere iktizâ iden mahalde vaz' ile leyl ü nehâr geçidbaşını ve etrâfı keyd ü mekr düşmenden muhâfaza vü muhâreseye kıyâm ve ziyâde dikkat ü ihtimâm tâmm eyleyüp mugāyir fermân-ı şâhânem ser-mû kusûr ü tekâsülden mübâ'adet ve sizden me'mûl olduğu vechile me'mûr olduğunuz hıdmet-i muhâfazada sa'y u gayret eylemeniz bâbında.

Fi Evâsıt-ı C. Sene 184

Hüküm: 1000

Bir sûreti

İlbasan Sancağı mutasarrıfı olup Maçin muhâfazasında olan Süleyman Paşa'ya (boşluk) ber-vech-i muharrer irsâl olunan toplar Maçin'de vâkı' geçidbaşında iktizâ iden mahallerde vaz' ile lelyl ü nehâr muhâfaza vü muhâresesinde dikkat ü ihtimâm ve eyâlet-i mezbûr askerisinin ol tarafa vusûl ve topların mahall-i lâzimeye vaz' olunduğu Ordu-yı hümâyûnuma tahrîr ve iş'âr ve ser-mû tekâsül ü kusûrdan tehâşî tâmm eylemesini hâvî iktizâ üzere.

Hüküm: 1001

Hâlâ Rûmili vâlîsi ve Boğdan cânibi ser-askeri olan Vezîr Abdi Paşa'ya ve Rûmili mütesellimine hüküm ki:

Eyâlet-i Rûmili'nin zu'amâ ve erbâb-ı tîmârından bilâ-izn ü fermân Rûmili cânibine firâr idenlerin rûz-ı kasımdan mukaddem gelüp bayrakları altında mevcûd olunmaları lâzim ü mühimm olduğuna binâ'en ol makūle eyâlet askerinin cümlesi derhâl oldukları kasabât ve karyelerden ihrâc ve rûz-ı kasımdan mukaddem gelüp alaybeyileri bayrağı altında mevcûd hıdemât-ı aliyyemde istihdâm olunmaları fermânım olmağın imdi; sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin eyâlet-i merkūme askerisinden o misillü bilâ-fermân Rûmili cânibine firâr idenlerin rûz-ı kasımdan mukaddemce gelüp alaybeyileri bayrakları altında mevcûd ve hıdemât-ı aliyye-i pâdişâhânemde bezl-i vücûd eylemeleriçün cümlesini alâ-eyyî-hâl bulundukları kasabât ve karyelerden tahrîk ve ihrâc ve müsâra'aten sevk ü

irsâllerine mezîd-i sa‘y ü gayret eylemek üzere tenbîhi muhtevî tarafından mütesellim-i mûmâ-lileyh mü’ekkid buyurıldısı tarafına tahrîr ve irsâl birle alâ cenâbü’l-isti‘câl celb ve vakt-i merkūmeden vürûdundan kemâl-i ihtimâm ve sa‘y-ı mâlâ kelâm eyleyesin. İşbu emr-i şerîfimle vezîr-i müşârün-ileyhin buyurıldısı tarafına vâsıl olduğu anda lâzime-i zimmet-i ubûdiyyet ve hamiyyetin üzere ol taraflarda kasabât ve karyelerden ikāmet üzere olan zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârın cümlesini iğrâr-ı vâhiye bir dürlü mızrak tutmıyarak derhâl alâ-eyyî-hâl yerlerinden tahrîk ve ircâ‘a ve muktezâ-yı me’mûriyetleri üzere rûz-ı kasımdan mukaddemce gelüp alaybeyileri bayrakları altında mevcûd ve isbât-ı vücûd birle iktizâ iden hıdemât-ı dîn ü Devlet-i aliyye’mde ibrâz-ı ubûdiyyet ve hamiyet eylemeleriçün ucâleten birgün mukaddem sevk ü irsâllerine mezîd-i sa‘y u gayret idüp şöyle ki tenbîh-i şâhâneme mugāyir rûz-ı kasımdan mukaddem bayrakları altında mevcûd olunmaları lâzim gelür ise evkât-ı sâ’ireye kıyâs olunmayup derhâl ze‘âmet ve tîmârları üzerlerinde ref‘ olunacağından mâ‘adâ ibreten li’l-gayr haklarından dahi gelineceğini merkūmların gûş-ı hûşlarına gereği gibi ilkâ vü tefhîm ile alâ-eyyî-hâl tenfîz-i emr-i âlîşânıma kemâl-i sa‘y u ihtimâm idüp ser-mû kusûr ü tehâvünden ve tehîrinden mûceb olur ednâ vaz‘ u hareket vukū‘una ruhsat ü cevâzdan gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fi Evâsıt C. sene 184

[s. 250]

Hüküm: 1002

Rûmili vâlîsi olup Boğdan cânibi ser-askeri olan Vezîr Abdi Paşa’ya hüküm ki:

İntihâ-i serhadde vâkı‘ İbrail Kal‘ası’nın keyd-i mazarrat-ı a‘dâdan muhâfaza vü muhâresesi ehemm-i mühimden lâzimü’l ihtimâmdan olmakdan nâşî kal‘a-i mezbûr yamakānının bulundukları mahallerden bir an akdem savb-ı me’mûrlarına sevk ü tesyîl olunmalarıçün ocak tarafından virilen mektûb mûceblerince bi’d-defa‘ât mü’ekkid ve meşdûd evâmir-i şerîfemle tenbîh ü te’kîd olunmuşdır. El-hâletü hâzihi a‘dâ-i dînin kal‘a-i mezbûreye sû-i kasd niyet-i fâsidesi olduğu mülâhatadan ba‘id olduğuna binâ’en bu hemgâmede kal‘a-i mezbûrda asâkir-i muvahhidînin tevfîr ü teksîrı rütbe-i vücûbe resîde olmak hasebiyle karârgâhın olan Soğanlu Karyesiyle kurbu civârında vâkı‘ Ligonişe ve Çerneviç’in vâlîsine ve ol havâli kurâsından olan kal‘a-i mezbûre yamakānından her ne kadar neferât var ise cem‘ oldukları mahallerden ihrâc ve bir an akdem ve bir sâ‘at mukaddem savb-ı me’mûrlarına mezîd-i sa‘y u dikkat ve bir ferdinin girü kalmamalarına

ruhsat ü cevâzdan ihtirâz ve hîn-i iktizâda i‘mâl içün mühimmâtı lâzîmesiyle beş aded top dahi irsâl olunmağla î‘lâmen ve ifhâmen ve isti‘câlen ve ve ikdâmen ve ihtimâmen iş bu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl ile kal‘a-i mezbûr yamakānından kurâ-i mezkûrda bulunanları bulundukları derhâl hareket ve bir an akdem ve bir sâ‘at mukaddem kal‘a-i mezbûre varup muhâfaza vü muhâresesine ihtimâm ü dikkat eylemeriçün ma‘rifetin ve zâbitleri ma‘rifetiyle ile karşu İbrail’e imrârlarına mezîd-i sa‘y u gayret idüp tehâvün ü taksîrden ve bir ferdinin girü kalmasına ruhsat ü cevâz göstermekden gāyetü’l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemek bâbında.

Fi Evâsıt-ı C. Sene 184

Hüküm: 1003

Köstence ve Minkalya ve Hacıoğlu Pazarı kazâlarının kuzât ve nüvâbına ve kazâ-i mezbûrların askerini ucâleten ihrâc ve İbrail’e isâliçün ocakdan mübâşir ta‘yîn olunan turnacıbaşı (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve zikr olunan kazâların yeniçeri serdârları ve a‘yân-ı vilâyet ve bi’l-cümle iş erleri ve darb ü harbe kādir ricâl-i müslimîne hüküm ki:

Küffâr-ı hâk-sâr duzah-karâr İbrail Kal‘ası muhâresesi kasdıyla Siret Suyu’ndan geçdiği ihbâr olunup “infirû ihgāfen ve sekālen kerîme” kerimü’ş-şânı mefhûmı üzere varup kal‘ada olan ehl-i İslâma imdâd ü i‘ânete müsâra‘at vâcibe-i zimmet-i diyânetiniz olmakdan nâşî imdi işbu fermân-ı hümâyûn-ı itâ‘at makrûnum ile sevk-i askere me’mûr turnacıbaşı-i mûmâ-ileyh kazâlarınıza vusûlünde siz ki mevlânâ ve serdârlar ve a‘yân ve zâbitân sâ’ire mûmâ-ileyhimsiz, kal‘a-i mezbûrede mahsûr olan ümmet-i Muhammed ale’l-acele kazâlarınızdan sevk-i asker ile imdâd ve i‘ânet-i mübâderet zımmında herbiriniz dâmen-i dermiyân-ı gayret ile bir an ve bir dakīka tevakkuf ü ârâm itmeyüp kazâlarınızda iyâb darb ü harbden olan bi’l-cümle ehl-i İslâmı ucâleten ve müsâra‘aten ihrâc ve turnacıbaşı-i mûmâ-ileyh ma‘iyetine terfîk ve irsâl ve Hırsova İskelesi’nden karşuya imrâr ve İbrail’e isâller ile bu emr-i dîn huteb-i cemîlede ez dil ü can ve bezl-i tâb ü tüvân eyleyesiz. Bu bâbda ihmâl ü terâhi iyâzenbi’llah-i te‘âlâ e’îm cesîm ve bâl-i azîmi mûstelzim olduğundan gayret-i emr-i Bârî’ye fermân-ı cihân-mutâ‘ma imtisâlde kusûr ü tehâvün idenler dâreynde mübtelâ-yı eşedd-i cezâ vü eşnaâ-akāb olacakları zâhir ü âşikâr olduğu derk ü mülâhaza ve farîza-i zimmet-i diyânetiniz olan bu husûsda ârâm ve karârı terk iderek kazâlarınızda olan kâffe-i muvahhidînin alâ cenahü’l-isti‘câl fermân-ı hümâyûnum olduğu üzere kal‘a-i mezbûre imdâdına irsâl ü isâllerine cümleniz nihâyet tâb u takatınız bezl ü sarfa ibtidâr ve hilâfetden ihtirâz ü ictinâb eyleyüp ve sen ki turnacıbaşı-i mûmâ-ileyhimsin hemân hareket ve kazâlarda olan bi’l-cümle darb ü harbe kādir ehl-i

İslâmı serdâr ve a‘yân ve zâbitân-ı mûmâ-ileyhin ma‘rifet ve gayretleri ve mübaşeret ve ihtimâmınla ale’l-acele ihrâc ve Hırsova İskelesi’nde imrâra mübaşeret ve bir kadem akdem cümlesini İbrail imdâdına isâl ile itmâm-ı emr-i me’mûriyet eyleyüp hilâf-ı fermân-ı hümâyûnum özr ü illet ve batâ’et ü rehâvet idenleri her kim olur ise olsun Ordu-yı hümâyûnumu tahrîr ve iş‘âra müsâra‘at ve hilâfında ziyâde tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında.

Fi Evâsıt-ı C. sene 184

Hüküm: 1004

Bir sûreti

Hırsova muhâfazasında olan Vezîr Abaza Mehmed Paşa’ya zikr olunan asâkiri imrârdan sonra kendüsine dahi derhâl karşu İbrail’e geçüp düşmen üzerine hücûm ve def‘-i keyd ü mazaratlarına bi’n-nefs ihtimâm ve sa‘y-ı mâlâ kelâm eylemesiçün tenbîh ü te’kîdi hâvî.

Hüküm: 1005

Bir sûreti

Rûmili Vâlîsi ve Boğdan cânibi Ser-askeri Abdi Paşa’ya (boşluk) vezîr-i müşârün-ileyh yanında olan asâkirden asâkir-i vâfire iktidâr ve bâ-yı hâlin İbrail’e imrâr ile imdâd ü i‘ânete ihtimâm ve sa‘y-ı mâlâ-kelâm eylemesini hâvî.

Hüküm: 1006

Bir sûreti

Ocakda bi’l-fi‘l Zağarcıbaşı- (boşluk) *zîde mecdühü* Maçin ve Hırsova ve Rıdvân taraflarına varup ol taraflarda olan bir taraftan vûrûdun asâkiri kat‘an tevakkuf itdirmeksizin karşu İbrail’e imrâra ihtimâm ü dikkat-i tâmm eylemesini hâvî ve kal‘anın mahsûr olduğu imdâd u i‘ânet farz olduğu beyân olunarak.

Hüküm: 1007

İsakçı’dan Vidin’e varınca sevâhil-i nehr-i Tuna’da vâkı‘ vüzerâ-yı izâm ve kuzât ve nüvâbına ve a‘yân ve iş erleri ve eyâleti Bosna’dan meştâ içün tahrîrleri fermânım olup hilâl-i râhda olan bin iki yüz kırk nefer mîri piyâdegân başbuğları *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Bu sene-i mübârekede İsakçı'da ikāmet idüp hengâm-ı şitâda bahâra dek İsakçı ve havâlisini muhâfaza eylemek üzere maliye tarafından şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı hümâyûnum mûcebince eyâlet-i Bosna'dan tahrîri fermânım olan üç bin iki yüz kırk nefer mîri piyâdelerin bir sâ'at akdem İsakçı'ya vürûd ve emr-i me'mûrlarında kıyâma nisâr-ı mesâ'i-i nâmverimin? eylemelerini hâvî mukaddem ve mu'ahhar evâmir-i aliyyem sâdır olup bu def'a Bosna vâlîsi tarafından tevârüd iden tahrîrât neferât-ı merkūm tertîb ve yerlerinden ihrâc ve Ordu-yı hümâyûnuma sevk ü tesyîl olundukları mestûr olmağın siz ki vüzerâ-i izâm ve kuzât ve nüvâb ve sâ'irlersiz sâlifü'l-beyân neferât-ı merkūm her kangılarınızın taht-ı hükümetinde vâsıl olmuş ise bilâ-tevakkuf İsakçı cânibine bâ'is ve sedâlarına ikdâm-ı tâmm ve siz ki neferât-ı mezbûrenin başbuğlarısız tâ'ife-i merkūmenin cümlesini istishâb ve giceyi gündüze katarak Ordu-yı hümâyûnuma luhûka sa'y-ı mâlâ kelâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşân yazılmışdır.

Fi Evâsıt-ı C. Sene 184

[s. 251]

Hüküm: 1008

Hâlâ Bükreş ordusu Ser-turnâî Süleyman ve Krayova tarafından elli üç aded serdengeçdi bayraklarının başbuğı olan (boşluk) *zîde mecdühu*maya ve zikr olunan bayrakların ağa ve alemdârlarına hüküm ki:

Şimdiki hâlde Krayova'da düşmen gā'ilesi mülâhazası olmayup beher hâl Bükreş cânibi ser-askeri vezîrim Abdi Paşa edâma'llah-i te'âlâ iclâlehunun ma'iyetinde Bükreş kasabasını ve etrâfını keyd ü a'dâdan muhâfazası lâzim olmağla zikr olunan elli üç bayrakdan kesiretü'l-neferât olan otuz beş bayrak efrâz ve mükemmel neferâtlarıyla müşârün-ileyhin ma'iyetinde olan Bükreş ordusuna sevk ü isâl olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım olmağın (boşluk) vusûlünde sen ki başbuğ-ı mûmâ-ileyhsin emr-i âlî mûcebince bayrakhâ-i mezkûreden mükemmel neferât otuz beş bayrağı efrâz ve mübâşir-i merkūm ma'rifeti ile ordu-yı mezkûreye alâ vechü'l-ta'cîl tesyîr ve bâkī kalan on sekiz bayrağı kemâ-kân yerlerinde kıyâm ve istihdâm ve ihtimâm ve sen ki Bükreş ordusu ağası mûmâ-ileyhsin, sâlifü'z-zikr otuz beş bayrak mükemmel neferâtıyla vürûdlarında kā'ide-i kadîm üzere istihdâm ve ol havâlilerin hıfz u hırâseti husûslarında cidd ü mâlâ kelâm eyleyüp bayrakhâ-i mezkûr ağa ve alemdârlarsız ber-minvâl-i muharrer me'mûr olduğunuz Bükreş ordusuna bir sâ'at evvel varup kıyâma mücd ü sa'y olup ser-mû tehîrden hazer ü mücânebet eyleyesiz deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan Mehmed Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fi Evâsıt-ı C.Sene 1184

Hüküm: 1009

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağında zağarcıbaşı olup Maçin tarafından asker sevkine me'mûr (boşluk) *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

İbrail Kal‘ası’nda mevcûd olup el’ân küffâr-ı hezîmet-firâr ile ceng ü pîkâr üzere olan asâkir mevcûduna imdâd ü i‘ânet zımnında ol havâlilerden ucâleten mikdâr-ı kifâye bâbında dal-kılıç tahrîr ve serî‘an kal‘a-i mezbûre tesyîri ehemm ü muktezî olduğuna binâ’en sen ki zağarcıbaşı-i mûmâ-ileyhsin, Maçin ve Hırsova ve Rıdvân? havâlilerden darb ü harbe kādir şeçî‘ vü bahâdır piyâde yiğitlerden a‘dâ-i dîn-i mübîn üzerine sell-i süyûf hücûm ve yürüyiş ile ahz-ı intikām içün kā‘inât-ı esfâr-ı sâbıkā üzere ma‘rifetinle mikdâr-ı kifâye dal-kılıç neferâtı tahrîr ve ucâleten İbrail Kal‘asına imrâr ve tesyîr eylemen fermânım olmağın. İmdi mukābele-i a‘da ile pîkâr üzere olan asâkir-i İslâmın takviye-i bazû-yı liyâkat ve iktidârları zımnında mikdâr-ı vâfî piyâde asker tahrîr ve ucâleten imrârı lâzime-i hâlden olmağla zâtında merkûz olan cevher-i gayret lâzimesince dâmen-i dermiyan-ı hamiyet birle Maçin ve Hırsova ve Rıdvân ve ol havâlide vâkı‘ mahallerden darb ü harbe kādir şeçî‘ vü bahâdır piyâde dilâverlerinden kā‘inât-ı esfâr-ı sâbıkā üzere mikdâr-ı kifâye dal-kılıç neferâtı tahrîr ve ucâleten ve müsâr‘aten İbrail Kal‘asına imrâr ve tesyîre ihtimâm ve sa‘y-ı mâlâ-kelâm ile farîza-i gazâ vü cihâda izhâr-i merzî vü gayret eyleyüp lüzûmundan ziyâde ve yâhûd kā‘inât-ı esfâr-ı sâbıkāya mugāyir vaz‘ u hareketden ve ser-mû kusûr ü tevvâbından gāyetü’l-gāye tehâşî vü mücânebet eyleyesiz deyü bi’l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçeri ağası olan Mehmed Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fi Evâsıt-ı C. Sene 184

Hüküm: 1010

Amed mollasına ve Adana ve Malatya ve Reha (boşluk) ve Kastamonı ve Tosya ve (boşluk) ve (boşluk) kadılarına ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erlerine ve ocak ihtiyârlarına hüküm ki:

Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri serdârları üç ayda bir kere ref‘ ve yâhûd îkāsıyla zabt mektubları tecdîd ve berü mukayyed olan câ’izeleri ocak tarafına edâ ve ocağın îrâd muktenesine hâlel ü zarar Tutrakan’dan mübâ‘adet ve bilâ-mektub ocak merâsıyla ve buyruldılarıla serdâr olmakdan mücânebet olunmak ve her kim mugāyir kā‘ide-i ocak harekâtına fuzûlî serdârlık ider ise serdârlığa i‘tibâr ve amel olunmayup bu misillüden muhkem haklarından gelinmek bâbında müte‘addid evâmir-i aliyye ile Memâlik-i mahrûseye tenbîh ve sefer ve hazarda bu kā‘ide mürâca‘at ve serdâr bulunanlar bi’n-nefs serdâr bayrağıyla serdârı olduğu kazânın askerini Ordu-yı hümâyûnuma getürmek üzere tasrîh ve te’kîd olunmuş iken zikr olunan kazâların serdârları hilâf-ı kānûn ve mugāyir şurût-ı emr-i hümâyûn harekete cesâret ve serdârlığı bilâ-mektub ocak fuzûlî zabt ve iki seneden berü cevâ’iz-i muktenelerini ocak tarafına vermeyüp seferlüyüz deyü halkdan iki katını ahz ve kendüleri ekl ü bel‘ ve ocağın îrâdına kesr ü izrâr virdiklerinden mâ‘adâ kendüleri sefer-i hümâyûnuma gelmeyüp serdâr bayrağını akl-ı kalîl neferâtıyla irsâl ve girü kalan neferâtı tecrîm ve gûnâ-gûn etvâr-ı nâ-merdîye ictisâr ve husûsa Ruha’da Kılıçoğlu Haseki Ali Ağa a‘yânlık ve

serdârlık ile tagallüb ve Diyarbekir âb-ı? ağa ve Şeyhoğlu İsmail Ağa ve (boşluk) nâm kimesneler haseki ve turnacı pâyesiyle memleketlerinde kıyâm ve serdârlığı münâvebe üzere beyinlerinde bilâ-sened zabt ve dürlü dürlü senâ‘ata mübâderet ve hîç câ’ize virmedikleri ve Adana ve Kastamonı’da dahi bunlar misillü mete‘ayyin kimesneler olup serdârlığı zabt ve câ’izelerini virmekde ta‘allül eyledikleri ocak tarafına ihbâr olunmağla bu gûne tagallübâ fuzûlî serdârlığı zabt ve ocağın îrâdına halel ü zarâr olunmasına rızâ-yı hümâyûnum olmayup öteden berü olageldüği vechile serdârlığı zabt ve câ’izelerini virmeyenlerden müddet-i zabtlarının câ’izeleri ber-vech-i mu‘tad tahsîl ü kabzına me’mûre teslîm olunmak ve serdârlar bi’n-nefs serdâr bayrağıyla sefere gelüp sefer eşmek ve her kim muhâlefet ider ise ahz ve kal‘a bend ve hakkından gelinmek bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağla (boşluk) irsâl olunmuşdur. Vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere sâdır emr-i âlî mûcebince amel ü hareket ve kazâ-i mezkûrların şimdiye değin serdârlığını zabt idenlerden câ’izeleri tahsîl-i kabza me’mûre teslîm ve muhâlefet idenleri habs ve kal‘abend ve te’dîbatları icrâsıyla keyfiyetlerin sıhhati üzere Ordu-yı hümâyûnuma i‘lâm ve fîmâ-ba‘d kadîme mugāyir hareketden ihtirâz içün tenbîh ü ekîd ve serdâr bulunanlar memleketlerinin askerini bayrağı altına alup sefer-i hümâyûnuma müsâra‘at itmeleri dahi tefhîm ü te’kîd-i şedîd eyleyüp ihmâl ü müsâmahadan ittikā eyleyesiz deyü bi’l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Mehmed Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak içün fermân-ı âlîşân yazılmışdır.

Fi Evâhir-i C. Sene 184

Hüküm: 1011

Bir sûreti

Magnisa mollasına ve Mihaliç ve Biga ve bi’l-cümle Aydın kazâlarının kuzât ve nüvâbına ve sâ’ire zikr olunan kazâların a‘yanları serdârlığı alâ tarîkü’l-münâvebe bazen kendüleri ve bazen ahar müte‘alliklerine zabt itdirdiklerini hâvî vech-i meşrûh üzre mûcebince emr-i şerîf yazıldı.

[s. 252]

Hüküm: 1012

Müşârün-ileyhe Karaman eyâleti tevcîh olmağla Silistre’ye me’mûriyetiyçün emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i B. Sene 184

Teke sancağı dergâh-ı âlî kapucıbaşlarından Hüseyin Silistre mübâ‘yacısı olup sânî rütbe-i mûmâ-ileyh ve Rûmili beylerbeyiliği pâyesine terfi‘ kılınan Hasan Paşa’ya tevcih olunmuşdur.

Teke ve İç-il sancakları mutasarrıfı olup İbrail’e mürûr üzere olan Vezîr Abaza Mehmed Paşa’ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin mukaddemce tarafına vârid olan emr-i cihân-mutâ‘amda sana tenbîh-i mülûkânem olduğu üzere zâtında mezkûr olan hamiyet ü gayreti

ibrâz ve izhâr zımmında terk-i ârâm ve karâr ve nisâr-ı nakdîne-i vüs‘ ü mecâl iderek İbrail üzerine gelen küffâr-ı hâk-sârı bi-avni’llahi’l-hâdî kal‘ u tedmîr içün Maçin ve Hırsova cânibinden ubûr idecek asâkir-i zafer-eseri bilâ-tevakkuf imrâra gayret ve sen dahi der-akab dâ’iren halkıyla ubûr ve kal‘a-i mezbûre üzerine gelen a‘dâ-yı dîn ve gürûh-ı dâllîn-i müşrikînin tedmîr ü tenkîlleriyle müstemil cemi‘yetlerin ta‘rîk ü temzîk idüp kal‘ayı muhâsaradan tahlîs-i hıdmet mergūbesine muvaffak oldukdan sonra Boğdan ser-askeri olan Rûmili vâlîsi vezîrim Abdi Paşa *edâma’llahi iclâlehu* ile muhârebe ve ittifâk vechile hareket ve ma‘iyetinde cem‘ olan cunûd-ı zafer-mev‘ûd-ı İslâmiyân ve rü’esâ ve zâbitândan bir ferdin avd-ı rücû‘una cevâz göstermeyüp cümlesinin tanzîf ü tergībleri levâzimine dikkat ictimâ‘yanızın kemâ-yenbâgi hüsn-i nizâm ve metânet virerek el-hâletü hâzihi makarr-ı a‘dâ ve usât-ı re‘âyâ olan Boğdan ve Latin’e çapul idüp Moskovluyı ve Boğdanlu kâfirlerini tedmîr ve istîsâl ve seby ve istirkāk ve mesâkin ve havâlilerin harâb ve ihrâk be’n-nâr ile iza‘âf ve tenkîllerine teşmîr-i bâzû-yı liyâkat ve şecâ‘at ve cisirleri zabt ve kesr ile gark-ı âb-ı telef itmeğe nitâk-ı bend gayret eyleyesin bi- inâyetu’llahi te‘âlâ İbrail’e sû-i kasd fikriyle gelen kefere-i fecerenin def‘ ü ref‘-i keyd ve ma‘iyetleriyle münhezimen ve mahzûlen avdetleri desgâh-ı hazret-i mu‘tîyü’l-mevâhibden me’mûl-ı hüsrevânem olup ve senin i‘mâl-i tedâbir-i hasene ile umûr-ı me’mûrına dikkat ve gayretini mücerreb ve ma‘lûmı olmakdan nâşî bu def‘a‘ dahi bu emr-i dîn ihâle-i uhde-i iktidârın kılınup ve mukaddemce bu havâliden imdâd içün İbrail’e ta‘yîn ve tesyîr kılınan asâkirin Hırsova ve Maçin cânibine vürûdları meczûmı olduğundan gayri hâlâ ol cânibler den imrâr-ı asâkire me’mûr izcibaşı ma‘rifetiyle kā‘ide-i kadîm üzere ucâleten mikdâr-ı kifâye dal-kılıç neferâtı tahrîr ve serî‘an karşuya imrâr ve tesyîr olunmak husûsı bâ-mektub ocak-ı âmire sâdır olan emr-i şerîfimle ağa-i mûmâ-ileyhe tenbîh ü te’kîd olunmağla göreyim sizi etrâfdan gelen ol havâlide bulunan asâkiri alâ-eyyî-hâl ucâleten karşuya mürûr ve sen dahi karşuya ubûr idüp cem‘ olan asâkirin tertîb ü tanzîmleriyle mütevekkilen ale’llah ve müstemedden an ruhâniyet-i Resûlullah düşmenin üzerine sell-i süyûf-ı celâdet ve kahr u tedmîr ve tağrîk-i cem‘iyetleriyle serhadd-i merkūm muhâsaradan tahlîs-i hıdmete muvaffak oldukdan sonra ma‘iyetinde bulunan asâkir-i cenk-azmâ ve rü’esâ ve zâbitân-ı sadâkat-ı intimâ ile icrâ-i sünnet-i seniyye meşveret ve ser-asker-i müşârün-ileyh ile dahi muhâsara ve ittifâk levâzimine ri‘âyet ve asâkir-i müctemî‘anın hey’ât-i eser-i ictiâ‘yalarına teşettütünden siyânet iderek ne tarafda ve ne vechile azîmet ve hareket münâsib görülür ise Boğdan diyârına çapul idül nehirler üzerine mevzû‘ ve merbût olan cisirlerini zabt ve kesr ile gark-ı âb-ı telef ve Moskovlu ve Boğdanlı melâ‘înini bulundukarı yerlerde şîr-i şemşîre alak idüp igāre-i

emvâl ve seby ve istirkāk ve i‘yâl evlâdlarıyla min külli’l-vücûd düşmene kesr ü za‘af virecek harekât-ı dîrâne ve hâlât-ı şecî‘ânenin îfâ vü icrâsına nisâr-ı tâb ü tâkat birle hâsseten cenâb-ı hilâfet-me’âbıma ve âmmeten ibâd-ı müslimîne bâ‘is inşirâh sudûr olur hıdemât-ı bir güzîdeyi nev-be-nev vücûda getürüp teveccühen inâyet-i ayât-ı mülûkânem nâ’il olmağla bezl-i gāyet vüs‘ ü kudret idüp iyâzenbi’llahi te‘âlâ hilâf-ı me’mûl karşuya ubûrda ihmâl ü terâhi ve def‘ü ref‘-i keyd-i a‘dâ-yı bed-nihâd ile tahlîs-i kal‘ada ser-mû tekâsül ü taksîrden zuhûrundan mübâ‘adet ve ma‘iyetinde olanlardan münâfi-i diyânet ve mugāyir resm-i itâ‘at hareket-i zâhir olanların muktezâ-yı hâle göre te’dîb ve terhîbleri ile îfâ-i lâzime-i zabt u rabta dikkat ve inhâsı muktezî hâlât ile düşmene dâ’îr ve keyfiyâtı ve karşuya kangı gün ubûr eylediği pey-der-pey Ordu-yı hümâyûnuma tahrîr ve iş‘âra müsâra‘at eylemen bâbında.

Fi Evâhir-i C. Sene 184

Hüküm: 1013

Hâlâ Rûmili vâlîsi olup Maçin’den İbrail Kal‘asına asâkir sevkine me’mûr Vezîr Abdi Paşa’ya ve Bosna’dan meştâ içün tahrîri fermân olunup hilâl-i râhda olan üç bin iki yüz kırk nefer piyâdegânın başbuğları Kulun-zâde Mehmed Bey’e hüküm ki:

İbrail Kal‘ası’nda a‘dâ-i dîn ile muhârebe üzere olan guzât-ı dîn ve asâkir ve muvahhidîne pey-der-pey asâkir tesyîr ile imdâd ü i‘ânet ve küffâr-ı mehârın havâli-i kal‘adan def‘-i şer ü mazarratlarına kahr u tedmîrlerine sarf-ı makderet olunmak iktizâ-yı murâd-ı mülûkânem olup bu sene-i mübârekede İsakçı’da meştâ-nişîn olmak içün eyâlet-i Bosna’dan tahrîri fermân-ı hümâyûnum olan üç bin iki yüz kırk nefer mîri piyâdegânın başbuğları mûmâ-ileyh Mehmed Bey ma‘iyeti ile Vidin’i berülere tecâvüz ve şimdiye dek Ruscuğu dahi güzâr eyledikleri sahîhan haber virilmekden nâşî sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin sâlifü’l-beyân piyâdegân Maçin’e vürûd oldukları anda mecmû‘unı râkib oldukları sefîneler ile bilâ-tevakkuf İbrail Kal‘ası’na imrâr ve idhâle sa‘y u mübâderet ve sen ki başbuğ-ı mûmâ-ileyhsin asker-i mezbûrı yanına istishâb ve kal‘a-ı merkūmeye duhûl ve a‘dâ-i hazelân-karîn ile merdâne muhârebe ve zararların def‘a ve i‘lâm ve izâlelerine müsâ‘ade birle ibrâz-ı hıdemât-ı mebrûreye ihtimâm ü dikkat eylemeniz fermân-ı âlîşân yazılmışdır.

Fî Evâhir-i C. Sene 184

[s. 253]

Hüküm 1014

Baş muhasebeye ilm ü haber yazılmışdır.

Nehr-i Tuna'nın ocaklık şâyikalarından Dorice? şaykası kapudanı Mehmed Kapudan *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Hırsova muhâfızı vezîrim Abaza Mehmed Paşa edâma'llah-i te'âlâ iclaluhu tarafından vürûd iden tahrîrâtı hülâsası mefhûmında Nehr-i Tuna'nın ocaklık şaykalarından olup mukaddema Hırsova Kal'ası pişkâhında emr-i muhâfazaya me'mûr kılınan Silistre ve Vidin şaykaları henüz vürûd itmemeleriyle ba'd ezîn bir kaç güne dek vürûd eylemedikleri sûretde ahâlî-i kal'a mahall-i ahara hicret ideceklerin beyân birle zikr olunan şayikaların bir ulâkdan irsâl ve tesyîrlerini müşârün-ileyh iki kıt'a kā'ime ve mektubunda ve ahâlî arz u mahzarlarında tahrîr ve iltimâs eylemeleriyle sâlifü'z-zikr Hırsova Kal'ası pişgâhında emr-i muhâfaza ve hırâsetde kıyâm eylemeleri içün sene-i sâbıkā şubatında Silistre ve Vidin şaykalarının me'mûriyetleriçün virilen emr-i şerîflerin kayıdları eğerçi Divân-ı hümâyûnum ihrâc olunup el-hâletü hâzihi zikr olunan şaykaların mahall-i ahara me'mûriyetleri olduğuna binâ'en baş muhâsebeden ihrâc olunduğu vechile henüz bir mahalle me'mûriyetiniz olmayan sen ki kapudan-ı mûmâ-ileyhsin seninle Rahova şaykası kapudanı me'mûr kılınup Bosna şaykalarını techîz itmenizle bu def'a dahi techîz ve rûz-ı kasıma dek gelmez isen şaykanın ahara virilmesi arz olunmak şartıyla me'mûriyetiniz içün Divân-ı hümâyûnumdan başka başka emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'l baş dizdârım olan Ali İsmet *dâme uluvvuhu* i'lâm eylemen i'lâmı mûcebince amel ü hareket olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i C. Sene 184

Hüküm: 1015

Bir sûreti

Rahova şaykası İsmail Kapudan *zîde kadrühu*ya vech-i meşrûh üzere me'mûriyetiçün.

Hüküm: 1016

Ordu-yı hümâyûnumdan Âsitâne-i aliyyeme varınca tarîk-i cadde yemîn ve yesârında vâkı' bi'l-cümle kazâ ve nâhiyenin kuzât ve nüvâbına ve yeniçeri serdârları ve sâ'ir zâbitân ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki:

Ber-fehvâ-yı ayet-i kerîme "vahfiz cenâhake li-men-ittebe'ake mine'l-mü'minîn" ve vâfi' halef-i küberâya olan amme-i re'âyâ ve kâffe-i zîr-i destân-ı fukarâ üzerlerine hafzı

cenâh-ı re’fet ve bast-ı bast merhamet-i lâzime-i zimmet-i mülûkâneme ve kā‘ide-i hasene-i cihân-bânîden olmağla ref‘-i zalâm-ı zulm ü fesâd ve icrâ-yı merâsim adl ü dâd ile bi’l-cümle memâlik-i mahrûsemde olan ahâlî-i bilâd ve fukarâ-yı ibâden ale’l-devâm asûde-nîşîn muzılla-i emn ü amân olmaları emrine ihtimâm-ı mülükânem masrûf ve minvâl olduğu beyândan mustağni bir keyfiyetdir. Ancak, esnâ-yı seferde tavâ’if-i askeriyenin mürûr u ubûrları kesret ve havâlisi hasebiyle yol üzerinde yemîn ve yesârlarında vâkı‘ kasabât ve kurâ ahâlîleri ve re‘âyâ fukarâsı ve bunların mezrû‘ât ve mahsûlât ve sâ’ir emvâl ve â‘râzları siyânetde ve sâ’ir gûne himâyet ve emniyetleri levâzımına sâ’ir vakitlerden ziyâde ihtimâm ü dikkat olunmak cümleye vâcibe-i zimmet olan kazâyadan iken ba‘zı vükelâ ve zâbitânın adem-i dikkatlerinden ve hükkâm-ı zâbitân ve a‘yân-ı vilâyetin dahi kazâlarında olan ahâlî vü re‘âyâyı muhâfaza vü siyânet emrinde tekâsüllerinden nâşî askeri tâ’ifesinden ve sâ’ir ba‘zı zuhûr iden erâzil ve eşkıyâ zümresinin ta‘addi ve ihzârlarından ba‘zı mertebe renc ü meşakkate duçâr oldukları bi’l-istimâ‘ ma‘lûm alem-i merâhim şumûl-i hüsrevânem olduğuna binâ’en sefere gelecek tavâ’if-i askeriye doğru yoldan ecâbiriyle savb-ı me’mûrlarına gitmek ve iktizâ iden mi dimek ve mâlzemelerin narh râzı üzere akçeler ile alup fukarânın mahsûlât ve emvâl ve â‘râzlarına ser-mû ta‘arruz ve zarar itmemen ve tevcîhât-ı hümâyûnuma muhâlif her kimden hareket ve fukarâya cevr ü eziyet zuhûr ider ise kat‘an amân ve zemân virilmeksizin cezâları tertîb ve ra‘iyyet fukarası herhâl ile mutma’inü’l-hâl ve müreffehü’l-hâl kılınmak emrine cidd-i mâlâ kelâm ve basîret-i tâmm ile ihtimâm eylemeleriçün sefere gelen ve sâ’ir zâbitân-ı asâkire alâ vechü’l-te’kîd tenbîh-i hümâyûnum olduğundan mâ‘adâ bu misillüllerin izâle-i cevr ü ezâlarına ziyâde sa‘y u dikkat ü ihtimâm-ı tâmm eylemeleriçün geçen sene bi’l-cümle hükkâm ve zâbitân ve a‘yâna hitâben ekîd ü şedîd mufassal ve meşrûh emr-i âlîşânım sâdır olmuşdur. Olmuşiken bu husûsa adem-i ihtimâm ü dikkatden nâşî bu esnâlarda ba‘zı serhadlerde muhâfazalarda mukīm vüzerâ ve mîr-i mîrân hıdmetlerinde olan delü ve gönüllü levendât tâ’ifesinden ve sâ’ir sınûf-ı askerden niceleri me’mûr oldukları mahallerden bilâ-izn ve emr-i âlî hareket ve mürûr u ubûrları esnâsında fukarâya cevr ü ezâyet ve ba‘zı karyelerde cevr ü dırâz meks ü ikāmet ile re‘âyânın müft ü meccân yem ve yiyeceklerin ahz ve ıyâl ve emvallerine ta‘arruz misillü şenâ‘at ve mefsedetine cesâret idecekleri melhûz olduğuna binâ’en bunların dahi beher hâl izâle-i cevr ü ezâdlarına teşmîr sâ‘id-i ihtimâm olunmak matlûb-ı hümâyûnum olmağla imdi, işbu fermân-ı hümâyûn-ı ma‘delet-makrûn dahi (boşluk) ile kazâlarınıza vardukda zâbitân ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erbâbından olanlar mahfil-i kazâya cem‘ ve emr-i şerîfimi kıra‘at ve mefhûm-ı inâyet-mersûmunı cümleye

i‘lân ü işâ‘at iderek ol misillü ta‘addiyât hasebiyle karyelerinden perîşân olmamış olan re‘âyâyı zâbitleri ma‘rifeti ve cümlenizin ittifâk ü ittihâdlarıyla getürüp her ikisi kadîm-ı mesken ve yurdlarında iskân ve vücûd-ı şettî ile kendülere i‘ânet ala kuzı ve tohmı olmayanlara öküz ve tohm ve kut virüp ve dâ’imâ cümlesini siyânet üzere olup cemî‘-i mezâlim ü ta‘addiyâtdan mahfûz ve me’mûr kılınarak zer‘ ü hars ve kâr ü kesbe iştigāllerine dikkat ve içlerinden birine gerek mürûr ü ubûr iden tavâ’if-i asâkiriyeden ve sâ’ir ecnebîden ve yerlerden ednâ vechile zarar ü ziyân vukū‘-ı malûmunuz olduğu anda evvel gûne zarar ve ta‘addî her kimden sudûr itmiş ise bu filândır demeyüp derhâl askerîden ise re’is ve zâbiti ma’an mevcûd ise ahz ve hakkından gelinmesini ihbâr ve eğer bade’l-ihbâr terâhi vü iğmâz kaydında olur ise bunların haklarından a‘yân ve zâbitâna ta‘alluk ve nisbet aratmayup ve kat‘an şifâ‘at ve ricâya bakmayup hemân ahz ve sâ’ire ibret-i müstahakk oldukları cezânı icrâda bir dürlü kusûr olunmamak ber-vech-i muharrer bilâ-izn ü fermân bu esnâlarda mahall-i me’mûrelerinde hareket ve fukarâyı imrâra cesâretleri haber virilen delü ve gönüllü ve levendât tâ’ifesinden ve sâ’irden erbâb-ı şekâveti kat‘an bir mahalde eğlendirmeyüp ve cesâret eyledikleri şekâvet ve şenâ‘at muktezâsı olan cezâdan bir dürlü ağmâz olunmayup öte cevr ü fesâdlarıyla idâme-i ahâlî vü re‘âyâya fevk-i utlûb-ı ikdâm ve sa‘y u ihtimâm eyleyesiz. Şöyleki; bu husûsı şimdiden ber-vech-i tafsîl emr-i şerîfimle senden tenbîh olunmakdan maksûd-ı hümâyûnum bu esnâlarda ve bundan böyle dâ’imâ ve müstemedden fukarânın siyânet ve terfîh-i hâllerine ve bu vesîle ile memleketin ümerânına sa‘y u dikkat eylemeniz içün olduğu ma‘lûmunuz iken iyâzenbi’llahi te‘âlâ ednâ mertebe kusûr ü ihmâliniz zuhûr idecek olur ise re‘âyâya cevr ü zararı zuhûr idenlere olacak ukūbâta siz mazhar olacağınız cezmen ve yakînen bilüp ana göre bi’l-ittifâk sa‘y u dikkat ve hilâfından ziyâde hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Üserâ mektuben tahrîr olunmağla ba‘dehu bu mahalde kayd olunmuşdur.

Fi Evâsıt C. sene 184

Hüküm: 1017

Dergâh-ı mu‘allâm kapucu başılarından Sivas mütesellimine hüküm ki:

Sivas eyâletinin zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârı bundan akdemce Babadağı ve İsakçı ser-askeri olan vezîrim Dağıstânî Ali Paşa ve edâma’llah-i te‘âlâ iclâlehunun ma‘iyetinde hıdemât-ı dîn ü Devlet-i aliyy’me kıyâm eylemek üzere me’mûr ve ta‘yîn olduklarında Sivas’dan Berbadoğlu Mehmed ve Molla Ahmed ve Kel Hasan ve Bıçakçıoğlu Derviş ile

Amasya Sancağ'ndan Ortaköy Ağası Mehmed ve Salih Kethüdâ ve Lalaoğlu Ali ve Karalaroğlu Hasan nâm sekiz nefer muharrikler zâtlarında mezkûr olan habâset ve mela'netlerinden nâşî eyâlet-i mezkûrenin zu'amâ ve erbâb-ı tîmârını tahrîk ve efsâd ile mahall-i me'mûrelerine varmakdan imtinâ' ve adem-i inkiyâd eylediklerinden gayri bu esnâda dahi İsakçı'dan toplar ile Maçin tarafına tesyîr olduklarında yine merkūmunın iğvâ ve takrîklerini bir sâ'at mesâfe mahalden topları bıragup eyâlet askeriyle mâ'en bilâ-izin ve fermân-ı âlî Babadağı'na ve ordan Sivas tarafına firâr idüp merkūmunın bu gûne hıyânet ü mefsedetleri asâkir-i sâ'ireye dahi sirâyet ile bâ'is-i ihtilâl ve Devlet-i aliyye'min mümtâz ve mu'tenâ ve seferlerde hıdmet-i lâzimelerinde kıyâm ile sayf u şitâda hıdmetleri sebkat iden sâ'ir zu'amâ ve erbâb-ı tîmârın dahi nizâm ü intizâmlarının ihlâline bâdî bir keyfiyet olmaktan nâşî ibrete'n-li's-sâ'irin merkūmunın tertîb-i cezâları lâzim geldiğine binâ'en sen ki müşârün-ileyhsin merkūmun sekiz nefer muharrikleri bir tarîkle serişte virilmeksizin tarafına getürüp cezâ-yı sezâlarını tertîb ve rûş-ı maktûa'ların Ordu-yı hümâyûnuma tesyîre müsâra'at eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve mektûmen ve mahtûmen ile tarafına irsâl olunmuşdur. İmdi; vusûlünde ber-vech-i muharrer emr-i şerîf vâcibü'l-emsâlimi adem-i itâ'at birle bilâ-izn ü fermân böyle emâkin-i hıdmet-i me'mûrelerini terk ve vilâyetleri tarafına firâr ile asâkir-i sâ'ire tenbîh ve ilkā-i ihtilâl idenseniz nefer muharriklerin alâ-eyyî-hâlin tertîb-i cezâları senden matlûb-ı hümâyûnum idüği ma'lûmun oldukda kat'an sedd-i rişte virmeksizin birer tağrîb ile merkūmunı yanına getürüp ibretü's-sâ'irende cezâ-yı sezâların tertîb ve icrâya kemâl-i sa'y ü dikkat ve rûş-ı maktûa'ların Ordu-yı hümâyûnuma tesyîr ü irsâle müsâra'at eyleyüp bir tarîkle firâr ve azîmetlerinden ve merkūmları himâye ve yâhûd hatır ve gönüle ri'âyet ile cevâb-ı beyhude tahrîrinden hazer ü mücânebet eylemen bâbında.

Fi Evâ'il-i Ca. Sene 184

[s. 254]

Hüküm: 1018

Ruscuk ve Ziştovi ve Niğbolu ve Tırnova ve Hazergrad ve (boşluk) ve kazâların kuzât ve nüvâbına ve zikr olunan kazâların ma'iyetleri ve ulemâ ve sülehâ ve e'immesi *zîde ilmihuma* ve serdârlar ve kethüda yerleri ve a'yân ve ihtiyârân ve bi'l-cümle söz sâhiblerine ve iş erleri *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Düşmen-i dîn-i Moskovlu la'înin dört beş bin mikdârı asker-i nuhûset-eseri Eflak memleketine isâl-i hasâret kasdıyla bu esnâda Fokşan üzerine geldiği hâlâ Eflak cânibi

ser-askeri ve Halep vâlîsi olan vezîrim Mehmed Paşa tarafından inhâ ve ihbâr olunduğuna binâ'en düşmenin keyd ü mazarratı mürafa'a vü mukābele içün ucâleten civâr olan mahallerden ma'iyet-i ser-asker-i müşârün-ileyh mikdâr-ı vâfî asâkir vürûdı ve icâbet-i umûr-ı dîn ü Devlet-i aliyye'mden olup ve sizler civâr ve mukābelede olduğunuz hasebiyle cenâb-ı mezkûr imdâd ü i'ânet ve küffâr-ı hâk-sâr üzerine gazâ vü cihâd emrinde sarf ve hâsıl-ı miknet eylemeniz farz-ı ayn olmağla imdi; işbu fermân-ı ita'at-makrûnum vâsıl oldukda "inferû hifāfen ve sikālen" nass-ı kerîmi üzere zikr olunan kazâlarda darb ü harbe kādir mevcûd olan ehl-i İslâmı kat'an avk ü tehîr itdirmeyüp cümle gerek ittifâk üzere ihtimâm ve lâzime-i gayret ü diyânete muvaffık sa'y u ikdâmları ile süvâri olmak üzere ale'l-acele ihrâc ve karîb ve münâsıb olan iskelelerden karşu Eflak cânibine imrâr ve vezîr-i müşârün-ileyhin emr ü re'yi üzere hareket ile kahr u tedmîr-i a'dâya nisâr-ı kudret eylemelerini tavsiye vü telkīn ve tergīb ve teşcî' iderek müsâ'raten tesyîr ü isâllerine sa'y-ı evfâ ve cidd-i lâ-yuhsâ eyleyesiz. İbrail üzerinde küffârın ehl-i İslâm ile muhârebesi Silistre ahâlîsi istimâ' eyledikleri gibi kendülere emr-i şerîf irsâl ve isti'câl olunmazdan mukaddem gayret-i dîn-i mübîn ve muhâfaza vü himâyet-i mevâtîn-i mü'minîn içün sekiz bin neferden mütecâviz piyâde ve süvâri merd-i demîr derhâl kendülere tanzîm ve İbrail imdâdına vürûda mübâderet eylediklerinin haberi gelmekle sizlerde dahi civârda olduğunuzdan gayri iyâzenbi'llahi te'âlâ memleket-i mezkûr kefere müstevlî olmak lâzim gelse mehâzi ve mukābelesinde olan mahalden emniyet meslûb olacağı muhtâc-ı beyân olmayup alâ küllî hâl gazâ vü cihâdın üzerinize farz-ı ayn olduğu husûs-ı şeri'ye ve delâ'il-i kaviye ile mensûs ve medlûl olmağla sizler dahi ahâlî-i Silistre misillü hamiyet-i İslâmiyeyi ibrâz ve izhâr idüp el-mütevelli kelbünyâni'l-mersûs yeşeddü ba'zuhum ba'zen muktezâsı üzere hemen gayret-i dîn-i mübîn ve tahsîn-i şer'i müsbet hazret-i seyyidü'l-mürselîn içün Bünyân-ı vifâk ve enhâları şed ü gayret kuşağını miyânlarınıza bend-viren ile darb ü harbe kādir olanlarınızdan bir ferdi girüde komıyarak süvâri olduğunuz halde derhâl yerinizden hareket ve yakīn ve semt olan iskelelerden karşuya mürûr ve bir kadem akdem ma'iyet-i müşârün-ileyhe varup murâfa'a-i düşmen-i dîne bezl-i kudret ve liyâkat ve siz ki kuzât ve nüvâb ve müftiler ve ulemâ ve sülehâsız kazâlarınızda mevcûd darb ü harbe kādir müslimîn üzerlerine gazânın farz-ı ayn olduğunu ayât-ı Kur'aniye ve ehâdis-i nebeviyye kırâ'at ve beyânıyla cümleye i'lâm ü iş'âr iderek bi'l-ittifâk erbâb-ı darb ü harbden ve kazâlarınızda bulunanların ale'l-acele ihrâc ve vezîr-i müşârün-ileyhin ma'iyetine tesyîr ü irsâllerine ikdâm u ihtimâm tâmm eyleyüp evâmir-i dîn ve huteb-i uzmada ferdin ser-mû kusûr ü rehâvet zuhûrundan mücânebet ve asker-i

mezbûrun âcilen ihrâc ve irsâllerini Ordu-yı hümâyûnuma arz u ihbâra mübâderet ve müsâra‘at eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i C. Sene 184

Hüküm: 1019

Anadolu’nun orta kolu yemîn ü yesâr ile nihâyetine varınca vâkı‘ kazâların kuzât ve nüvâbı *zîde fazlihu*m ve ocakdan mahâl-i mezkûre asâkirini ihrâc ve Ordu-yı hümâyûnuma sevk ü tesyîre sürici ve mübâşir ta‘yîn olunan turnacıbaşılar (boşluk) *zîde kadrühu*ma ve kazâ-i mezkûrların yeniçeri ve serdârları ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erleri ve atîk serdengeçdi ağaları ve ocak ihtiyârları *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Düşmen-i dîn-i hazelân-karîn olan Moskov keferesi la‘înin mebdâ-i sefer-nusret eser-i hümâyûnumda nakz-ı ahd ve sû-i-kasdı müşâhede olunmakdan nâşî “ve câhidû fî sebîli’llah” hükmi üzere def‘-i şer ü şürûrleriyle te’mîn-i i‘bâd ve muhâfaza-i bilâd zımnında farîza-i zimmet ümmed-i Muhammed olan gazâ vü cihâdın icrâsıyçün geçen sene tertîb ü techîz olunan asâkir-i nusret-şi‘âr umûmen nehr-i Tuna’yı ubûr ve bir kaç merhale mürûrlarında nâ-sezâ bahâne ve beyhûde a‘zâr ile tefarruk ve ekserîleri düşmeni görmeksizin bilâ-ceng ü cidâl Bender serhaddinde livâ-i Resûlu’llahı düşmen ağzında terk birle avdet eyledikleri sebebi ile düşmen-i dîn hudut-ı Devlet-i aliyye’me fursat-yâb olup Boğdan ve Eflak misillü memâlik-i cesîme re‘âyâsı ile mülk-i mûris-ı şehinşâhımı teshîr ve Hotin misillü kal‘ayı zabt eylediğinden ehl-i İslâma âraz olan hüzn ü te’essüfun imhâ vü izâlesiçün cenâb-ı mu‘îni’l-müslimînden vesâtet seyyidü’l-mürselîn düşmen şecâ‘at peyveset muvahhidîne teslîm olunan “kātelü’l-müşrikîne kâffeten kemâ yûkātelû neküm kâffeten” seyfi kāt‘ını ele alup a‘dâdan ahz-ı intikām eylemen niyeti hâlisesiyle bu sene-i mübârekede dahi cem‘ ve tertîb olunan asâkir-i muvahhidîn kemâ-fi’s-sâbık mehr-i Tuna’yı ubûr ve cend rûz zarfında tabur-ı makhûr küffâr-ı hâk-sâra mukābil olduklarında “izâ lekaytüm fi’eten fesbitû”emr-i musaddakınca evvel emirden pâ-bercâ-yı temkîn “veste‘înû billahi ve sabirû” me‘âlince metrislerinde saf beste-i metîn olup feth ü zafere mazhar olmaları me’mûl ve gürûh-ı küffârın bir tarafı münhezim ve mahzûl olmuş iken bidâyet-i muhârebede top cengi ile ağaz olundukda derhâl mirî askeri gürîzân ve henüz metris cengi ve yüriyiş vakti olmaksızın metris-nişîn olan asâkir-i müslimîn dahi selefde geçen gāzîyân ve nâmdârân ve merdân-ı hünerverân misillü pâ-bercâ-yı meskânda ve ısrâr-ı sabr u sebât olmadıklarından tenâvül-i miyâh-zafer eylemeksizin rû-gerdân olduklarından nâşî hilâf-ı me’mûl perîşânlık zâhir ıyâzen bi’llahi te‘âlâ ale’l-umûm avdet olunduğundan cehde-i gayret-keşân-ı müslimînde asâr-ı hüzn ü melâlet bâhir olmağla

vazife-i vazife hamiyet ve bir an dîn-i Muhammedî ve farîza-i gayret-keşân şer‘i Ahmedi üzere sancağı şerîf sâyesine ric‘at iden asâkir-i nusret-me’âsir zîr-i zıll-ı ilm ü zafer kavâ’im-i fahr-i âlemde karâr ve vüs‘at-i mevsim ve vakte binâ’en bir dahi ittifâkâne küffâr-ı hâk-sâra hücûm ve kazâyı mâfâte ikdâm ve tekrâr isdârı lâzim iken ekserîleri âr ve gayretleri terk ve kat‘an tevakkuf eylemeyüp herkes hemân meleketlerine izâm ve bûyân olundukları hasebiyle Ordu-yı hümâyûnumda mürâfa‘a-i a‘dâya kâfi asker kalmayup düşmen-i dînin tabur-ı makhûrı nuhûset ve istikbâr ile Kartal nâm mahalle gelüp Ordu-yı hümâyûnumun karşusunda karâr ve ol havâlileri zabt ve isâl-i hasâret eylemesine bu hâlde nâ-merzî bâ‘is olmağla gerçi alâ kadrü’l-imkân Ordu-yı hümâyûnumda akl-i kalîl sâbit kadem ve metîn olan guzât muvahhidîn “ve kâne hakkan aleynâ nasrü’l-mü’minîn” va‘îd-i cemîline i‘tikād ile şer‘ ü şürûrlarının müdâfa‘asına bezl-i tâb ü tüvân-ı mehmâ-emken berü câniblerin takviyet ve hıfz u hirâsetlerine bezl-i kudret ibrâz olunmakda olup ancak bu etrâfın böyle askerden hâlî ve a‘dâ-yı yevmin bu gûne izhâr-ı lâyebâlî eylemesi lâyık-ı gayret-i diyânet ve sezâ-yı şân-ı ümmet-i Muhammed olmayup “fâ‘tedû bi-milima‘tedî aleyküm” fermânıma ez dil ü cân imtisâl hulûsıyla gazâ vü cihâda durışup bi-avnihi subhanehu ve te‘âlâ innemâ kânû gürûh-ı mela‘îni teşeyyüt ve kahr u istîsâl birle i‘lâ-i kelimeti’llah ve ahz-ı intikām fî sebîli’llah farîza-i zimmet-i ehl-i İslâm olmağla imdi; bu vakitler evkât-ı sâ’ireye kıyâs olunmayup bu havâlîlere düşmenin bir zarar ve rahnesi olmazdan evvel ve “fazlullahi’l-mücâhidîne ala’l-kā‘idîn ecrân azîmâ” nass-ı fehâmet-kassına imtisâli gayûr olan ümmet-i Muhammed’i derdest idüp kesret ü vafret üzere tiz elden asâkir-i nusret-me’âsirin tahrîb ve vürûdları vâcib ve ikdâm mütâlib olup el-hâletü hâzihi bu emr-i azîm gazâ cümle umûr-ı mehâmdan mukaddem olduğunu binâ’en her memleketin hükkâm ve zâbitân ve eşref ve a‘yân ve ihtiyârları bu bâbda ber-vech-i ikdâm ve sür‘at işbu emr-i azîm mâtlubun temşiyyet ve husûlını üzerlerine farz-ı ayn bilerek ve mugāyir-i hareket ve menâfi-i şurût-ı İslâm olduğunu fehm eyleyerek iltizâm ve ihtimâmda kusûr eylemeyüp kâffe-i mehâma takdîm etmeleri ve icâbat-ı umûrdan olmağla hemân kemer-i cidd ü ikdâmı miyân-ı gayret ü hamiyyete bend ile herkes il ve vilâyetleri asâkirini pâk u müntehâb olmak üzere ihrâca sarf-ı makderet ve zikr olunan orta kolda vâkı‘ kazâlarda mukīm **[s. 255]** ve misâfir ve sâhibü’l-esâmîleri çalık dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ve cebeci ve topcı ve top arabacı ve gulamân-ı âcemi ve darb-ü harbe kādir olan kul oğulları bir ferdi girüye kalmayup umûmen serdârları bayraklarıyla cümlesi piyâde tâmmü’s-silâh olmak üzere ve atîk ağa ve alemdârlar dahi etbâ‘ ve ol haklarıyla ile evvel bahâr hücceste-i asârda Ordu-yı hümâyûnuma tesyîr ve nevrûz-ı firûzdan evvel gelüp orduya vâsıl olup

inâyet Rabb-i izzet ile geçen senelerde vâkı‘ olan kusûr ü taksîrâta mükâfât ve telâfi-i mâfât olunmasına gayret ve selef gaziler misillü metânet ve sabr u sebât ahz-ı intikāma mübâderet birle tekmîl-i namûs-i İslâm ve tahsîl-i nîk-i tâmm eylemeğe niyyet-i sâdıka ve azîmet-i hâlisa ile kıyâm ve bir dahi câhülâne hareket ve hitâm-ı seferden evvel ne‘uzü billahi te‘âlâ sancağı şerîfi terk ve avdet misillü sû-i hâlâtdan ittikā ve sonra yine neticede bir gûne vehâmet ve nedâmeti çekilmemek üzere bir nizâma bend olunması lâzim olmağla evvelâ geçen sene hem mîri askeri ve hem yeniçeri askeri ihrâc olunduğundan ocakların asâkirinin ihrâcına halel virüp asâkirinin adem-i şevklerine bâ‘is olduğundan başka nefsü’l-emr mîri piyâdesi bir işe yaramayup zikr olunduğu minvâl ibtidâ-i perîşânlığı bâdî olduğu tecrübe olduğuna binâ’en gelecek seneye mirî tertîbine iti‘bâr olunmayup ancak ocaklar asâkirine i‘tibâr ve cümlesi ocaklu asâkirinden ihrâc ve tertîb olunması fermân olmağın bu vechile gelecek asâkir matlûbdan eksik ve aşağı olmakdan hazer ve nizâm-ı halel îrâs eylememek içün her bir kazâdan matlûb olan asâkirin mikdârı ocakdan gönderilen yarım mühürlü defter nâtıkı üzere olup ziyâde olur ise minhâ ve illâ bir ferd noksan olmamak ve kangı kazânın defterden noksan zuhûr ider ise hükkâm ve a‘yân ve ihtiyârânı te‘dîb ü tenkîl olunacağını emr-i muhakkak bilüp ana göre tamâmen ihrâc ve tesyîr olunmak ve gelecek asker yollarda ser-mû zulm ü ta‘addî ve hilâf-ı marzî hareketden ziyâde mücânebet eylemen ve ta‘yîn olunan sürici mübâşirler rûz-ı kasıma dek mahall-i me’mûriyetinden münfek olmayup vaktinden evvel avdet idenleri ahz ve ra‘iyyet mu‘âmelesiyle tertîbât-ı cezâlarına mübâderet eylemek ve sefere kudreti olmayan ihtiyâr neferât gazâya gelenlere sa‘y ve inâyât eylemek üzere bu husûsa gönül birliği ile ikdâm ve hüsn-i nizâma bi-avnillahi’l-Melikü’l-Allâm düşmenden ahz-ı sâr ü intikāma kemâl-i sa‘y ü ihtimâm olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın mustakıllen mübâşir-i mûmâ-ileyh ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur. Vusûlünde gerekdir ki sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ve beher kazâdan defter-i mezkûr nâtıkı üzere bilâ-noksan askerini ihrâc ve kānûn-ı kadîm üzere cümlesi piyâde ve tâmü’s-silâh olmak şatıyla serdârları bayrağıyla tesyîr ve bu def‘a‘ tizce irişmeleri mühim ve mîri asâkiri olmadığından evvel bahârdan evvelce hareket ve esnâ-yı tarîkde sebîl-i selâmet ve bâ‘is-i zafer ü nusret olan Rızâî’llah’a teşebbüs birle beş vakit namâzların kılarak ve re‘âyâ vü fukarâya zulm ü ta‘addi eylemeyerek ve tarlalara dahi basmayarak edîbâne ve usluca doğrı yollarından gelmek keyfiyetini cümleye tefhîm ü inhâ ve her kim bu gazâdan nükûl idüp girüye kalur ise irtikâb-ı ra‘iyyet itmiş olmağla tertîb-i cezâ olunacakların gûş-ı hûşlarına ilkā’ ve bir ferdi girüye kalmayup ve memhûr defter-i mezkûrdan noksan olmamasına i‘tinâ ve şurût-ı mezkûr ile gazâ vü cihâda me’mûriyetlerin münâdiler nidâsıyla cümlesine tenbîh ü te’kîd

ve havâlide hâliyâ müttehi-i cenk ü gazâ olan dîn karındaşlarımıza imdâd ve kuvveti'l-kalb olmalarına sa'y-ı edfâ? eyleyüp bilâ-özr-i şer'i bir ferdin tehîrine rızâ ve serdârlardan bir ferdin vekîl ile serdâr bayrağını birâz neferâtla gönderilmesine cevâz görmekten be-gāyet hazer ü ittikā eyleyesiz. Ve siz ki serdârlarsız emr-i âlî vusûlünde bayrağınızı mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle küşâda ve mükemmel neferât ile amâde ve şurût-ı mezkûre ile evvel be evvel hareket ve doğrı yollardan gelüp sen ve neferâtın bir ferdi rencîde eylemekden mübâ'adet ve uhdemde iltizâm ve umûr-ı vilâyetin var deyü vekîl göndermekden ziyâde tehâşî vü mücânebet eyleyesiz. Şöyle ki; her kim bu şurûtın hilâfını cesâret ider ise mücâb olmayup bilâ-amân tertîb-i cezâ olunacağı emr-i mukarrerdir ana göre fikr ve bu emr-i azîmi kâffe-i umûra takdîm eyleyesiz. Ve sen ki sürici mübâşir-i mûmâ-ileyhsin, senden her vechile diyânet ve istikāmet ve bu husûsa cell-i rahmet ve dîn ü Devlet-i aliyye'mce lâyık hıdmet-i müstahsîne me'mûl olmakdan nâşî bu husûsa müstakıllen mübâşir ta'yîn olunmuşsundur. Gerekdir ki bir sâ'at evvel mahall-i mezkûrlara varup serdârlarını bayraklarnı küşâda ve şurût-ı mezkûr üzere memhûr defter-i nâtıkı minvâl her kazâdan matlûb olduğu mikdâr-ı asâkirden ziyâde asker ihrâc ve cümle ma'rifeti ve ma'rifetinle beş on gün zarfında yerlerinde tahrîk ve ism ü resimleriyle defter tahrîr ve bilâ-mevsim avdet idenleri olur ise ra'iyyet irtikâb itmiş olduğundan tertîb-i cezâsına dikkat ve sâ'ire ibret olmasına mübâderet eyleyerek mahall-i mezkûrdan mevsim-i kasıma dek ayrılmayup kıyâm ve ihtimâm ve her kim böyle umûr-ı dîniyede muhâtele ider ise ahz ve kal'a bend ve cezâsı icrâsıçün keyfiyetini i'lâm ve serdârlar bi'n-nefs kendüleri mükemmel neferâtlarıyla tesyîrlerine ihtimâm ve seferliyüz deyü re'âyâ ve fukarâya ser-mû ta'addi eylememelerine ve bi'l-cümle münikrâtdan .ihtirâzlarına tehdîd ü tenbîh tam eyleyüp zikr olunan kolı geşt ü güzâr ve ma'iyetinde olan çavuşân ile dahi tesyîr-i asâkire sarf-ı iktidâr birle orta kolun askerinin ardını alup tamamca gönderildiğini ve her kazâdan ne mikdâr neferât irsâl olunduğunu müş'ir i'lâmlar ahz ve sadâkat üzere tekmîl-i me'mûriyetine be-gāyet gayret ü hamiyet eyleyüp ser-mû ihmâl ve tevânîden hazer ü mücânebet eyleyesiz deyü iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan Mehmed *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâ'il-i B. Sene 184

Hüküm: 1020

Bir sûreti

Anadolu'nun sağ kolu yemîn ve yesârıyla nihâyetine varınca (boşluk) yine bâ-mektub vech-i meşrûh bit kıt'a.

Hüküm: 1021

Te'kîd ve isti'mali hâvî bâ-mektub emr-i şerîf yazılmışdır.

Bir sûreti

Rûmili'nin sağ kolı yemîn ve yesârıyla nihâyetine varınca vâkı' kazâlara ber-vech-i meşrûh bâ-mektub.

Hüküm: 1022

Te'kîd-i isti'câli hâvî bâ-mektub olunan emr-i âlî yazılmışdır.

Rûmili'nin sol kol yemîn ve yesârıyla nihâyetine varınca ber-vech-i muharrer bâ-mektub.

Hüküm: 1023

Babadağı kadısına serdâr ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri ve ocak ihtiyârları *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Te'mîn-i bilâd tetmîn-i kulûb-ı ibâd içün Tolcı taraflarının hıfz u hırâsetine kemâl-i ihtiyât ve kesret neferâtın ihtisârları vâcibe-i umûrdan olmakdan nâşî mahall-i merkūm Babadağı Kazâsı'nda karîb ve civâr ve akreb ve hudûdı ile ittisâli olduğu ecîlden emr-i muhâfazası husûsunda Babadağı Kazâsı ahâlîsi cümleden evvel mübâderet ve ol vechile keyl-i emniyet eylemeleri farîze-i zimmetleri olmagla , imdi; cümle ahâlî-i vilâyet ittifâkyla beher ayda üçer yüz nefer bir serdâr vekîli ile varup Tolcı muhâfazasında ikāmet ve otuz gün tamâmında yerlerine ahar serdâr vekîli ile üç yüz nefer dahi be-gāyet ve beher ay böylece tecdîd-i neferâtla tanzîm ve muhâfaza ile ibâdullah tatmîn olunması matlûb-ı mülûkânem olmağla vech-i meşrûh üzere ma'rifet-i şer' ve cümle ahâlî-i ma'rifetleri bu husûsı tanzîm ve ol bahâra dek Tolcı cânibinin emr-i muhâfazasında bezl-i makderet eyleyüp arz u i'lâm olduğu bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın (boşluk) vusûlünde gerekdir ki sâdır olan fermân-ı celîlü'ş-şanı mûcebince amel ü hareket ve vech-i meşrûh üzere nizâm-ı rabt ve ol bahâra dek beher ayda üçer yüz nefer ile bir serdâr vekîli kazânızdan ihrâc ve Tolcı muhâfazasına tesyîr tatmîn-i ibâd ve temîn-i bilâd herbiriniz vâsıl makdûrı îsâr eyleyüp hilâfetden ittikā eyleyesiz deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan Mehmed Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fi Evâ'il R. sene 1184

Hüküm: 1024

Te'kîd ve isti'câli hâvî emr-i âlî yazılmıştır. Ra sene 84.

Bir sûreti

Rûmili'nin orta kolun ber-vech-i muharrer bâ-mektub

Hüküm: 1025

Bir sûreti

Sol kolun yemîn ve yesârıyla nihayetine varınca (boşluk) sağdan Kastamonı ve Ereğli'den Sinop'a varınca berüde vâkı' kazâların asâkiri Ordu-yı hümâyûnuma ve Kastamonı'dan yukaru Divriği ve Erzincan ve Erzurum ve Sinop'dan yukaru Trabzon ve Rize ve İşpir'e varınca vâkı' kazâların asâkiri sene-i sâbık misillü umûmen Kırım cânibi ordusuna sevk ve ol bahar hüccete asârda haraket ve semtlerine karîb ve akreb olan Trabzon ve Giresun ve Sinop ve Ereğli İskelelerine nüzûl ve cânib-i mîriden müheyyâ Sefâ'ine süvâr ve mahall-i me'mûrelerine azîmeve nevrûz-ı firûzdan evvel savb-ı me'mûrelerinde olunmalarıçün ber-vech-i meşrûh bâ-mektub.

Hüküm: 1026

Sivas alaybeyisi ile eyâlet-i Sivas'da vâkı' sâir alaybeyileri *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Eyâlet-i mezbûrenin zu'amâ ve erbâb-ı tîmârları İsakçı cânibi ser-askeri ma'iyetine me'mûr ve bu def'a Maçin tarafına top nakli hıdmetine ta'yîn olunmuşlar iken içlerinden takrîrinize göre on sekiz nefer muharrik fesâd-ı hâ'in-i şekāvet i'tiyâd kimesnelerin tahrîk ve efsâdlarına eyâletlinin ekseri terk-i hıdmet ve emr-i hümâyûnuma adem-i itâ'at birle nakline me'mûr oldukları topları esnâ-i tarîkde bırağup firâr eylemeleri içlerinden firâr ile kendi ihtiyârları ile olmayup itâ'at-i alaybeyileri bayrağı altına gelüp makām-ı hıdmet-i me'mûrlerinde kıyâm idenler mu'âheze vü itâbların afv olunup ancak takrîr ve ahbârlarınıza göre sâbıkü'l-zikr on sekiz nefer müfsid-pîşe ve muharriklerden başka mûcebü'l-ihtilâl ve bâ'is fesâd ü zalâl olan her kimler ise ibreten ve sâ'irîn üzerlerinde bulunan ze'âmet ve tîmârları ref' ve te'dîbât-ı lâyıkalarının infâz ü icrâsı ehemm-i mehâm lâzimü'l-ihtimâmdan olduğuna binâ'en ol makūleleri himâyet kaydında olmayup ism ü resimleriyle ze'âmet ve tîmârları hâlâ bayraklarınız altında mukīm ve mevcûd sancak mülâzımlarından müstahakkına arz ü i'lâma müsâra'at idüp şöyleki; sebt-i tîmârı ve

mü'ekkil isimlerine nâ-mevcûda arz u tevcîh itdirmek ihtimâliniz olur ise sonra tecessüs ü tefahhus ile ma'lûm oldukda siz dahi te'dîb olunacağınızı mukarrer ve muhakkak bilüp ana göre mezîd-i basîret ü intibâh üzere hareket ve virdiğiniz arzlarınızda cadde-i istikāmetde udûl u inhirâf eylemeğe cesâretden mücânebet eylemeniz fermân olmağın. İmdi; keyfiyet-i ma'lûmunuz oldukda mazmûn-ı emr-i celîlü'l- kadrühum mûcebince amel ü harekete kıyâma müsâra'at zımnında bâ'is-i ihtilâl olan müfsid-nîşeler her kimler ise bir dürlü himâyet ü sıyânet kaydında olmayup ibreten li'l-gayr üzerlerinde olan ze'âmet ve tîmârlarını el-yevm bayraklarınız altında mevcûd mülâzımlara istikāmet ve hakkaniyete ri'âyet iderek idüp bu vesîle ile sebt-i tîmârı ve mü'ekkil ittihâdına nâ-mevcûdlara arz eylemekden ve bu bahâne ile ırz u nefsâniyete mebni bî-cürm ve günâh olan kimesnelerin ze'âmet ve tîmârlarını hilâf inhâ arz eylemek ihtimâliniz olur bi'n-nefs zâhir oldukda bir dürlü özr ü illetiniz mesmû' olmayup mes'ûl ve mukābil olacağınız muhakkak ve mukarrer bilüp ana göre amel ü hareket idüp ser-mû hilâfına vaz' u hareketden ihtirâz ü ictinâb eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i B. Sene 1184.

Hüküm: 1027

Dergâh-ı âlî kapucı başılarından Silistre mübaya'acısı olup bu def'a Rûmili beylerbeyiliği pâyesi ve mîr-i mîrânlık rütbe-i sâmiyesiyle kadri terfî' ve Silistre'de fî sebili'llah emr-i gazâ vü cihâd içün ictimâ iden asker-i zafer bîrûrun üzerlerine başbuğ nasb olunan es-Seyyid Hasan Paşa *dâmet me'âliyühu*ya hüküm ki:

Sen ki paşa-i muamaileyhsin öteden berü Devlet-i aliyye'me sıdk u istikāmet ile hıdmetinin mesbûk divâne dek uhde-i me'mûretine ihâle vü tefvîz olunan umûr-ı mühimmenin te'diye ve tekmîllerinde sa'y-ı cemîlen meşhûd olduğundan başka bu def'a a'dâ-i dîn ve hazele-i müşrikîn İbrail Kal'ası üzerine hücûm ve muhârasasına ibtidâr eyledikleri haberi vâsıl sami'a-i hamiyyetin oldukda Silistre Kasabası'nın kadı ve müfti ve a'yân ve vâlîsini mahkemeye cem' ve muktezâ-yı gayret ve diyânetinle îfâ ile bu hilâlde kâffe-i müslimîn üzerlerine emr-i gazâ vü cihâda kıyâm ve müsâra'atın farzını cümlesine ifâde vü tefhîm olunarak süvâri ve piyâde yedi sekiz bin cünûd-ı zafer-vufûd cem' ve istishâb ve İbrail imrârı niyet-i sâdıkasıyla Hırsova ve Maçin'e berü tahrîk râyât-ı teveccüh ve ayâb eylediğin beyâmi resîde-i sem'-i hümâyûnum oldukda hayr-ı du'â-yı icâbet-intimâ-yı mülûkâneme mazhar olunmuşsundur. Senden dahi nice nice hıdemât-ı mezbûre ve mesâ'î-i meşkûre matlûb ve me'mûl (boşluk) şâhânem olmakdan nâşî hakkında semîr-i zahhâr-ı inâyet-i hüsrevânem mesmû' olup Rûmili beylerbeyiliği

zamîmesi ve rütbe-i mîr-i mîrânı ile kadrin terfî‘ ve Silistre’den (boşluk) tedârük eyledikleri asker-i zafer-esere başbuğ nasb ü tay‘în olduğun ma‘lûmun oldukda zikr olunan askeri yanına alup Hırsova’dan karşuya mürûr ve İbrail’e isâl-i hasâret irâde vesvesesinde olan melâ‘în-i hâsirînin üzerlerine merdâne vü dilîrâne hücûm ve cem‘iyet-i menhûselerin tefrîk ve süyûf-ı süreyyâ-cevher-i guzât ile i‘dâm ü izâlelerine havâli-i kal‘adan def‘-i mazarratlarına sarf-ı makderet ve senden melhûz-ı tâcidârânem olan şecâ‘at ve celâdeti icrâ ve hakkında sünûh iden eltâf-ı behiye-i pâdişâhânemin şükrini edâya ihtimâm ü dikkat eylemen bâbında.

Fi Evâhir-i C. Sene 184.

Hüküm: 1028

Konya alaybeyisi ile eyâlet-i Karaman’da vâkı‘ evliye alaybeyilerine hüküm ki:

Eyâlet-i merkūmede olan sancakların zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârından bazıları terk ve adem-i itâ‘at birle me’mûr oldukları beldelerden ve bilâ-fermân vilâyetleri tarafına avdet ve firâr eylediklerini ihbâr olduğuna binâ’en ol makūle terk-i hıdmet idüp bilâ-fermân beldelerden avdet idenlerin ibreten li’l-gayr ze‘âmet ve tîmârları sancak mülâzımlarına virilmek üzere arz olunması fermânım olmağın imdi; siz ki alaybeyilerisiz. Bu husûslara câdde-i istikāmetden inhirâf ile ba‘zıların hımâm ve hatıra ra‘iyet ve yâhûd tama‘ mebni mü’ekkil ittihâdına hilâf-ı emr-i âlî harekete cesâret olmayarak sancaklarınız zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârından o misillü bilâ-izn ü fermân hıdmet-i me’mûresini terk ve vilâyetleri tarafına avdet ve firâr idenleri ibreten li’l-gayr ze‘âmet ve tîmârlarını el-yevm Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd ve hıdemât-ı me’mûrelerinde mukīm ve bezl-i vücûd iden sancak mülâzımlarına virilmek üzere arz eyleyesiz. Şöyleki; câdde-i istikāmetden ser-mû meyl ü inhirâf ile hilâf-ı emr-i âlî ve mugāyir niyete özr ü himâye ve hatır ü gönüle ra‘iyyet ve yâhûd mü’ekkil ittihâdına nâ-mevcûdlara i’ânete cesâret olunmak ihtimâli olur ise tecessüs ü tefahhus olunup keyfiyet-i hâl ma‘lûm oldukda o misillü melâ‘nete cür’et iden beşr-i akāb ile mu‘akkab ve mu‘attab olunacağı bî-iştibâhdır ana göre kemâl-i taharri ve dikkat ve mezîd-i istikāmet ve hakkaniyet birle amel ü hareket eyleyüp ser-mû câdde-i istikāmetden inhirâf ve emr-i şerîfime niyet-i mülûkâneme mugāyir hareketden ve bir akçeye mâen bir ferde özr ve himâyeden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ’il-i B. Sene 184

Hüküm: 1029

Avlonya'dan meştâ içün beşyüz nefer piyâde asâkir tahrîrine me'mûr kılınan Mîr Mustafa'ya bu husûsa mübâşir tay'în olunan dergâh-ı mu'allam gediklülerinden Yusuf *zîde mecdühu*ma hüküm ki:

Sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin Avlonya ve havâlisinden meştâ içün tahrîrine me'mûr olduğun beş yüz nefer piyâdeyi tekmîl ü tehîye ve vatanından hareket idüp Hacıoğlu Pazarı'ndan berüye İbrail Kal'ası asâkir ile imdâd ve a'dâ-i dînin kal'a-i merkūmeden def'-i şürûr ve mazarratlarına **[s. 257]** ve kahr u istisâllerine sarf-ı makderet cem' olan müretecceh olduğuna binâ'en yanında olan beş yüz nefer mîri piyâdegânı istishâb ve iki konağı bir iderek bir an akdem Maçin mağribine varup Rûmili vâlîsi vezîrim Abdi Paşa *edâma'llahi te'âlâ iclalehu* ile mülâkāt ve müşârun-ileyhin re'y ü rezîn ile İbrail Kal'ası'na mürûr birle kal'ada ümmet-i Muhammed'e imdâd ve küffâr-ı hâk-sârın mürâfa'alarına sa'y-ı mâlâ kelâm eyleyesin. Ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin. Sen dahi muktezâ-yı me'mûriyetin mîr-i mûmâ-ileyhimi ve beş yüz nefer piyâdeyi emr-i şerîfimin vusûlünde bulundukları mahalden kaldurup ber-minvâl-i muharrer Maçin'e isâl ve andan dahi İbrail'e imrâr birle tekmîl-i me'mûriyet ve mübâşeret ihtimâm ü dikkat ve hilâf-ı emr-i âlî batâ'et ü rehâvetden be-gāyet tehâşî vü mücânebet olunmak fermânım olmağın, işbu emr-i şeifim isdâr ve Divân-ı hümâyûnum çavuşlarından (boşluk) *zîde kadrühu*m ile irsâl olunmuşdur. İmdi, vusûlünde bir an tevakkuf ü ârâma ruhsat ü cevâz göstermeyüp muktezâ-yı me'mûriyetiniz üzere olduğunuz mahalden derhâl ve kemâl-i sür'at ü şitâb ile bir gün evvel Maçin'e vusûl ü luhûka mübâderet ve bade'l-vusûl vezîr-i müşârün-ileyhin re'y ü rezîn-i isâbet-karîni üzere amel ü hareket iderek İbrail'e imrâr ve hıdemât-ı mebrûre getürmeğe bezl-i sa'y u makderet idüp emr-i şerîfime mugāyir mikdâr-ı zerre vaz' u hareketini vukū'undan ve ser-mû hilâfından be-gāyet ihtirâz ü ictinâb eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i. Sene 184

Hüküm: 1030

İbrail Kal'asında kā'im Ala'iye sancağı mutasarrıfı Mehmed Sadık Paşa *dâmet me'âliyühu*ya ve mîr-i mîrândan beşyüzüli Abdullah *dâme ikbâluhu*ya ve İbrail nâ'ibine ve İbrail Kal'ası'nda yeniçeri zâbiti olan (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve cebecibaşı ve topcıbaşı vekîllerine ve kal'a-i mezbûrenin sâ'ir ağavât ve zâbitânına ve bi'l-cümle efrâd-ı askeriyeye ve ocak ihtiyârlarına hüküm ki:

Kal'a-i merkūmede muhâfız olan vezîrim Süleyman Paşa edâma'llahi te'âlâ *iclaluhu* bir kaç günden berü münharifü'l-mizâc bu esnâda hastalığı müştedd olduğu tahrîr ve inhâ

olunup ve hâlâ Özi Vâlîsi Dağıstânî vezîrim Ali Paşa'nın İbrail tarafına azîmet ve mürûru fermânım olmuş idi. Ancak; bu def'a müşârun-ileyh Süleyman Paşa'nın hastalığı haberi vürûd eylediğine binâ'en vezîrim müşârun-ileyh Ali Paşa'nın âcilen İbrail tarafına mürûrı te'kîd ve bî-avnihi te'âlâ cum'a günü İsakçı'dan mükemmel kapusı halkı ve mevcûd askeriyle İbrail'e azîmet üzere olup vezîr-i müşârün-ileyh Süleyman Paşa'nın hastalığı hasebiyle kal'a-i merkūmeye bir muhâfız nasbı lâzim ü lâbüd olmağla mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh Mehmed Sadık Paşa *dâmet me'âliyühu*ya vezîr-i müşârun-ileyhin hastalığından ifâkat buluncaya [dek] ve eğer vefât ider ise dahi sen yerine İbrail muhâfızı ta'yîn olunmuşsundur. İmdi; göreyim seni hâb u râhat-ı terk ve leyl ü nehâr burc u bârûda kā'im olarak küffâr dûzah-karâr üzerlerine yüriyüş ve izhâr-ı gayret iden askeri kullarım ve bi'l-cümle zâbitân ve ağavât ile merâsim-i ittihâd ü ittifâk merâsimine ra'iyyet ve istimâlet birle celb-i kulûb ve hemedest–i mengūbe olarak gayret-i dîn-i mübîn içün küffâr-ı hâk-sâra göz açdırmayup katl u tedmîrlerine teşmîr-i bâzû-yı gayret eyleyesiz. Küffâr-ı hâk-sâr be-gāyet hîlekâr olmağla leyl ü nehâr mutabassırâne hareket eyleyerek terk-i avk u inâyet hakla katl ü tedmîrlerine cümleniz sa'y u himmet eyleyesiz. Hazret-i Allah-ı azîm cümlenize fev t ü nusret ihsân ile bu bâbda ne vechile gayret idersiz ve siz ki mîr-i mîrân ve zâbitân ve ağavât ve cümle efrâd-ı asâkiriye kullarımsız. Mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh Sadık Paşa *dâmet me'âliyehu* üzerlerinize muhâfız tay'în olunmağla emr ü re'y üzere amel ü hareket ve izhâr-ı gayret ve salâyet iderek hıdemât-ı dîn ü Devlet-i aliyyem mezîd-i sa'y u gayret ve bu vechile mazhar-ı du'â-yı hayr-ı pâdişâhânem olmağın nisâr-ı nakdîne-i vüs' ü gayret eyleyüp muhâfız-ı mûmâ-ileyhin emr ü re'yine muhâlefetden ve gayret-i dîniyyeye münâfi vaz' u hâlet-i hâlâtından ve emr-i hümâyûnuma mugāyir ednâ vaz' u hareketden gāyetü'l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i B. Sene 184.

Hüküm: 1031

Hâlâ Karaman Vâlîsi Vezîr Abaza Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin; tıynetliğe merkûz olan cevher-i şecâ'at ve hamiyet muktezâsınca küffârdan ahz-ı intikāmda ve muhafaz-i bilâd ve ibâdda senden nice gûne mesâ'î-i cemîle matlûb ve me'mûl-i hümâyûnum olup bâ-husûsı bu def'a Silistre ahâlîsi taraflarından vürûd iden arzu mahzarda senin Silistre muhâfızı nasb olunman iltimâs ve istid'ât olunduğuna binâ'en belde-i mezkûreye muhâris nasb olunduğun ma'lûmun oldukda hâlâ ikāmet üzere olduğun Hırsova'ya hareket ve Silistre kasabasına azîmetve

bilâd ve ibâdı hıfz u hırâset ve senden matlûb-ı mülûkânem olan hamiyet ve şecâ‘ati îfâ vü icrâya mübâderet eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi; keyfiyet-i me’mûriyetin ma‘lûmun oldukda hâlâ olduğun mahalden hareket ve acele vü şitâb ile kasaba-i mezbûreye varup kıyâma müsâra‘at birle kasaba-i mezbûr ve havâlisini muhâfaza vü muhârese birle te’mîn-i ibâd ve tatmîn-i bilâda sarf-ı vüs‘ ü kudret idüp tehâvün ü taksîrden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i Sene 184

Hüküm: 1032

Hâlâ Vidîn muhâfızı Vezîr Mehmed Paşa’ya hüküm ki:

Eflak cânibi ser-askeri olan Haleb Vâlîsi düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü’l-âlem vezîrim Mehmed Paşa edâma’llahü te‘âlâ iclaluhunun mürafa‘a-i keyd ü mazarrat-ı a‘dâ-i bed-tıynet ve muhâfaza-i memleket zımnında ma‘iyetinde teksîr-i asâkir ile takviye-i bâzû-yı iktidârı ehemm-i mühim ve akdem-i umûrdan olmağla sen ki muhâfız-ı müşârün-ileyhsin bu bâbda senden me’mûl olan gayret ü hamiyyeti ibrâz iderek âcilen kethüdan ma‘iyetine iki bin mikdârı yarar asker tertîb ü techîz ve vezîr-i müşârün-ileyhin emr ü re’yi üzere hareket ve ibrâz-ı gayret ü şecâ‘at birle Fokşan üzerine gelen ol taraflarda zuhûr iden a‘dâ-yı dîn katl u tedmîre gayret ve memleket-i mezbûreyi ve re‘âyâsını keyd ü düşmenden muhâfazaya dikkat eylemelerini kemâ-yenbâgi tavsiye ve te’kîd iderek bi-eyyî-vech-i gân ol mikdâr askeri kethüdan mûmâ-ileyh ile ma‘iyet-i müşârun-ileyhe tesyîr ü isâle mübâderet ve müsâra‘at ve sen dahi Krayova havâlilerinin re‘âyâsının muhârese ve himâyetleriyle lâzime-i uhde-i istikāmet ve gayretin olan hâlâtın ber-vech-i me’mûl îfâ vü icrâsına Moskovlu melâ‘înin memleket-i mezbûreye pâ-nihâde olmasına nisâr-ı nakdîne-i fütüvvet ve kudret eyleyesin. Bu hilâlde ser-asker-i müşârun-ileyhin bâzû-yı kudretin takviyesi zımnında bi-mennihi te‘âlâ emr ü fermân-ı mülûkânem olduğu üzere ol mikdâr yarar asker ile tedârük ve ucâleten techîz ve kethüdan ile bir kadem akdem cânib-i müşârun-ileyhe tesyîr eylemen ne mertebe matlûb olduğu vâreste kayd-ı beyân ve bu husûsda senden ber-vech-i me’mûl hareket ve gayret-i me’mûl olmağla göreyim seni bir an tehîr ü tevakkufa rızâdâde olmayup muktezâ-yı diyânet-i şecâ‘atin üzere hemân vürûd emr-i hümâyûnumda kethüdan mûmâ-ileyhin ol mikdâr asker ile tesyîrine ve a‘dâ-yı dînin def‘ ü ref‘ mekr-i vedî‘âsıyla memleket-i mezbûreyi ve re‘âyâsına muhâfaza emrine nitâk-ı bend-i hamiyet ve ser-mû hilâfından ve ağmâz ü

rehâvetden be-gāyet tehâşî vü mücânebet ve asker-i mezbûrun bir an akdem tertîb ü tesyîr olunduklarını Ordu-yı hümâyûnuma tahrîr ve iş‘ara müsâra‘at eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i C. Sene 184

[s. 258]

Hüküm: 1033

Ala’iye Sancağı mutasarrıfı olup bundan akdemce İbrail Kal‘asına muhâfız tay‘în olunan Sadık Paşa *dâmet me‘âliyehu*ya ve Kal‘a-i merkūmede yeniçeri zâbiti olup bu def‘a saksoncıbaşılık pâyesiyle ihsân olunan (boşluk) *zîde mecdühu*ya kal‘a-i merkūmede olan sâ’ir rü’esâ ve zâbitân ve dergâh-ı mu‘allam yeniçerileri ihtiyârları ve yamak ve cebeci ve topcı ve top arabacı ve yerlü kuvvet ve sâ’ir sınûf-ı askeriyeye hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin., zâtında gayûr ve keşizâdesi olduğuna binâ’en bu ana dek me’mûr olduğun hıdemât-ı dîn ü Devlet-i aliyye’mde sıkd u istikāmet ile ibrâz-ı levâzim-i gayret ve hamiyet ve müddet-i vâfireden berü kal‘a-i merkūmede olan bi’l-cümle ahâlî ve sınûf-ı askeriyye ve bâ-husûs dergâh-ı mu‘allam yeniçerileri ile hüsn-i mu‘âşeret ve ülfet ve imtizâcın hasebiyle bundan mukaddemce kal‘a-i mezbûre muhâfızlığı dûş-ı gayret-pûşına ihâle ve ta‘lîk olunup kal‘a-yı merkūmeyi hasr u tazyîk fikr-i fâsid ile tahrîk kademe-i kibr ü gurûr birle gelen küffâr-ı dûzah-karârın def‘-i mazarrat ve tedmîrleri zımnında kal‘a-i mezbûre derûnunda olan dergâh-ı mu‘allam yeniçerileri ve sâ’ir sınûf-ı asâkir ile ittifâk ü ittihâda ri‘âyet iderek ser-zede-i sâha-i zuhûr olan gayret ü şecâ‘atiniz nezd-i hümâyûn-ı hüsrevânemde meşkûr olup senden ve sâ’ir rü’esâ ve zâbitân ve bi’l-cümle asâkir-i gayret-şi‘ârım kullarımdan merdâne vü gayyûrâne hareket ile ikdâm ü ihtimâm me’mûl ve melhûz-ı şâhânem olmağla göreyim sizi cümleniz sâk-ı vâhid üzere kıyâm ve yekdiğeri tergīb ü teşvîk iderek kal‘a-i merkūmenin muhâfaza vü muhâresesi ve düşmen-i dîn olan Moskovlu la‘in üzerine hücûm ve iktihâm ve mukābele vü mukāteleye dikkat-i tâmm olunarak sebîl-i dîn-i mübînde gayyûrâne hareket ile tahsîl-i nîk-i tâmm eylemeğe sarf-ı vüs‘ u kudret eyleyüp zuhûra gelen hıdmetkârın zâyi‘ olmayup cümleniz hâl ü şânlarınıza göre ni‘am-ı karâvân-ı hüsrevâneme nâ’il ve du‘â-yı hayr-ı mülûkâneme mazhar olacağınız ma‘lûmunuz oldukda siz ki rü’esâ ve zâbitân ve dergâh-ı mu‘allam yeniçerileri ve sâ’ir bi’l-cümle askeri kullarım mûmâ-ileyhimsiz. Siz muhâfaza-i mûmâ-ileyhin herhâlde emr ü re’yine muvâfakat ve mütâba‘îd ve merâsim-i ittifâk ü ittihâda ri‘âyet birle sizden me’mûl ve muntazır-ı şâhânem olduğu vech üzere cümleniz kemer-i gayret-i islâmiyeyi miyân-ı hamiyyetinize bend ve

birbirlerinizi dâ'imâ farîza-i gazâ vü cihâda teşvîk ü tahrîs iderek küffâr-ı felâket-karâr üzere merdâne vü bahâdırâne hücûm ve mukātele birle kahr u tenkîl ve cem'iyyetlerin tefrîk ve tahrîk ile kal'a-i merkūmenin muhâfaza vü muhâresesi emrine cümleniz gönül birliği ile ikdâm ü sa'y-ı mâlâ-kelâm idüp bu vechile dîn ü Devlet-i aliyye'me ibrâz-ı hüsn-i hıdmet ve gayret ve icrâ-yı levâzim-i ubûdiyyet ile nâ'il-i hüsn-i mükâfât ve inâyet-i padişâhânem olmağa herbiriniz nisâr-ı nakdîne-i vüs' ü kudret eyleyüp şerâ'it-i ittifâk ü ittihâda adem-i ri'âyet birle bâzû-yı gayretinize fütûr getürmekten ve muhâfız-ı mûmâ-ileyhin emr ü re'yine muhâlefetden gāyetü'l-gāye hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fi Evâhir-i C. Sene 184.

Hüküm: 1034

Mesfûrdan ta'yîn olunan Halîl Çavuş mübâşeretiyle Köstence İskelesine vürûduna emr-i âlî tescîl olunan sefâ'inlerinden münâsebe zehâîri tahmîl olunan Kerasteci el-Hac İbrâhim sefînesi süvârisi Bostancı Hasan Re'is meclis-i şer'e ihzâr ve isâlen bi-emri'l-âlî üserâ-yı mezbûre ile çavuş-ı merkūm sefînene vaz' ve recebü'l-gurrenin on altıncı günü sefîne-i mezkûr Âsitâne-i aliyye'ye râhi olduğunu nâtık Tekfur Gölü ma'a Karasu nâ'ibi Mehmed Emîn Efendi'nin vardığında arzın mazmûnı bâ-fermân-ı âlî şerh virildi.

Fi 3 Ş. Sene 184

Ordu-yı hümâyûnumdan sefîne bulunan İskele kādîlarına ve zâbitâna hüküm ki:

Piyâde Yüzbaşı Olmiyan ve İvan ve Loten'e ve Lehlü Vasil ve Lehlü Şimko ve Kelfori ve süvâri ve katana zâbiti İvan ve Makro ve Anderi ve Kiro ve Bako ve İvan ve Bedekob ve Sergi ve Kazak Mihalu nâm on beş nefer mesfûrların Tolcı ve İbrail tarafından dil esîr olmak üzere ahz ve Ordu-yı hümâyûnuma isâl olunup habs olunmalarıyla mesfûrları iskelelerinizde mevcûd bulunan sefîneye irkâb ile Âsitâne-i aliyye'mde Tersâne-i amîreme isâl olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrı istid'â olunduğuna binâ'en vech-i meşrûh üzere üserâ-i merkūmları Âsitâne-i aliyye'mde Tersane-i âmireme irsâl olunmaları fermânım olmağın. İmdi; siz ki Mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz. Ber-vech-i muharrer üserâ-i mesfûrları iskelenizde mevcûd bulunan sefîneye irkâb ve Âsitâne-i aliyye'mde Tersâne-i âmire'me irsâl ü isâli sa'y u dikkat ve avk u tehîrden gāyetü'l-gāye tehâşî vü mücânebet olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i B. Sene 184

Hüküm: 1035

Maçin'e me'mûriyetleri içün tekrar emr-i şerîf yazıldı.

Fi Evâhir-i B. Sene 184

Hâlâ Bozok ve Kengiri sancakları mutasarrıfı es-Seyyid Ahmed Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin sene-i mâziyede Özi Kal'ası muhâfazasına me'mûr olduğuna binâ'en kal'a-i mezkûreye vürûd ve on üç aydan ziyâde ol havâlide a'dâ-i dîn ile bi'd-defe'ât muhârebe ve her bir def'ada düşmene galebe ile cengde merkûz olan mâye-i dilâveri ve şecâ'ati icrâ ve muhârese-i memleket ve mürâfa'a-i a'dâ-i mülk ü millet husûslarında muktezâ-yı sadâkat ve diyânetini îkā eylediğin vâsıl-ı semî'a-i hümâyûnum olup, bundan böyle dahi uğur-ı hümâyûn-ı husrevânemden hâ'iz-i rehîne-i sebâş ve tahsîn olacak senden gûna gûn hıdemât-ı hamiyet ve mesâ'î-i cemîle-i sa'ide zuhûr ve birûzı me'mûl ve melhûz-ı mülûkânem olduğuna binâ'en hakkında teveccühât mevâhib-i ayât-ı şâhânem zâhir ve bedîdâr olmak üzeredir. Bu hilâlde sevâhil-i nehr-i Tuna'da vâkı' kasabat ve memâlikin kafl mesâbesinde olan İbrail Kal'asını küffâr-ı dûzah-karar muhâsara eyleyüp kal'a-i merkūme derûnunda mevcûd cunûd-ı muvahhidîn ve guzât-ı şecâ'at-ayîn melâ'în-i hâsrîniyle ma'areke-ârâ-yı peykâr ve kîn olup Maçin tarafından imrâr-ı asâkir ve levâzime hâlâ Rumili vâlîsi vezîrim Abdi Paşa ve İlbasan Sancağı mutasarrıfı Süleyman Paşa me'mûl oldukları ecilden imdi sen dahi ma'iyetinde olan kapun halkı ile Ordu-yı hümâyûn-ı zafer-meşhûnundan hareket ve bir sâ'at akdem Maçin'e vusûle tahrîk-i atâk müsâra'at ve vezîr-i müşâr ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhime ile mülâkat ve anda ikāmet ve ittihâd-ı kulûb ve ittifâk-ı ârâ birle İbrail tarafına asker imrârında ve sâ'ir hıdemât-ı idâre vü rû'yetde nisâr-ı mâye-i miknet ve iktizâ ider ise bi'n-nefs kendün dahi karşuya geçüp mahsûrına imdâd ü i'ânet ve kahr u istîsâl-i müşrikîne teşmîr-i sâ'ad-ı gayret sell-i suyûf-ı hamiyet ve bi avn-i sübhânehu ve te'âlâ def'i şürûr ü mazarrat-ı a'dâya mazhar olduğın sûretde hisse-mend-i ni'met-i eltâf ve inâyet-i tâcdârânem olacağını muhakkak bilüp ana göre ibrâz-ı hıdemât-ı mebrûreye ihtimâm ü dikkat eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i B. Sene 184.

Hüküm: 1036

Me'mûriyet-i sâbıkāları ile İsakçı'ya vürûdları içün emr-i şerîf yazıldı.

Fi Evâhir-i B. Sene 184.

Meştâ içün Avlonya'dan beş yüz nefer piyâde asker tahrîrine me'mûr olup hilâl-i râhda olan Kaplan Paşa-zâde İbrâhim Bey'e hüküm ki:

Sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin. Öteden berü âb u ecdâdın Devlet-i aliyye-i ebedü'l-istimrâra sıdk u sedâd ile hıdmet ve ibrâz-ı istikāmet ü sadâkat idüp senden dahi uğur-ı hümâyûnumda pesend ü tahsîne şâyetse-i envâ-i mesâ'î-i mebrûre rûz-ı me'mûl-i hüsrevânem olduğuna binâ'en Avlonya havâlisinden meştâ için beş yüz nefer piyâde asker tahrîr ve istishâb ve İsakçı'ya luhûka müsâra'at ve şitâb eylemen bâbında bundan akdem emr-i şerîfim isdâr ve mahsûs mübâşirler ile irsâl olunmuşidi. Ol mikdâr piyâdeyi tekmîl ve vatanından hareket ve bugünlerde Babadağı'na vürûd idüp ba'zı bayrakların gelüp yetişmediklerinden gelenlerinden anların vusûllerine intizâren mahalli mezbûrda ikāmet üzere olduğun inhâ olunmuşdur. El-hâletü-hâzihi a'dâ-yı dîn İbrail Kal'asını muhâsara idüp kal'ada olan guzât-ı muvâhhidîn ile işgāl-i me'âsire ceng ü pîkâr üzere olmaları hasebiyle bulunduğun mahalden yanında olan asker ile nühzat ve iki konağı bir iderek Maçin'e vürûd ve andan dahi karşu İbrail'e mürûr ve mahsûrına imdâd ü i'ânet ve melâ'în-i hâsirîni kahr u istisâle teşmîr-i sâ'id-i celâdet eylemeği hâvî bir iki gün mukaddemce tarafına hitâben şeref-yâfte-i sudûr olan emr-i şerîfim mûcebince bir dakīka evvel kal'a-i mezkûreye duhûlün matlûb-ı mülûkânem olup bi-avnehi sübhâne ve te'âlâ senden me'mûl-i aliyyem olduğu vechile İbrail Kal'ası'na tevârüd ve küffâr-ı hâk-sârın şürûr-ı mazarratlarını def' ile kal'anın tahlîsi hıdmet-i meşkûresine muvaffak olduğun sûretde hakında bahr-i zehâr inâyet-i şâhânem mütemevvic olup akrânın miyânelerinde ni'met-i mahsûsen eltâf-ı tâcidârânem ile **[s. 259]** mümtâz ve şerefrâz olacağı tahkīk ve girüde kalan bayraklar ve neferâtın akından gelmek şartıyla işbu emr-i hümâyûnum vusûlünde ân vâhid-i tevakkuf ü ârâm eylemeyüp bulunduğun mahalden ref'-i kâr ü bâr ikāmet ve serî'ân ve âcilen Maçin'e azîmet ve andan dahi bilâ-tevakkuf İbrail Kal'ası'na mürûr ve duhûl ve a'dâ-yı dînin kahr u tedmîrlerine ihtimâm ü dikkat ve hilâf-ı tavr-ı mütekâsırâne cür'et eyledigin hâlde birdürlü cevâba kādir olmayup mazhar-ı azl-ı şehriyârânem olacagı muhakkak bilerek mûceb-i emr-i hümâyûnum amel ü harekete sarf-ı makderet eylemen bâbında .

Fî Evâ'il-i B. Sene 184.

Hüküm: 1037

Sivas eyâleti sâbıkā İç-il Sancağı mûmâ-ileyh Nu'mân Paşa'ya eyâlet-i mezbûre havâlisini levendât eşkiyasından tathîr eylemek üzere tevcîh olunup me'mûrini müseccil emr-i şerîf tahrîr olunup mühimme defterine kayd ve İç-il sancağı dahi müşârun-ileyh Ali Paşa'ya tevcîh olunup me'mûriyetine mutazammın emr-i şerîf yazıldı.

Fi Evâhir-i B. Sene 184.

Hâlâ Sivas vâlîsi ve Özi muhâfızı olan Vezîr Ali Paşa'ya ve Adana beylerbeyisi olup kal'a-i merkūmede olan Karslı-zâde Hasan Paşa'ya ve Özi kadısına ve yeniçeri zâbitine ve defterdârına ve kal'a-i merkūme dizdârına ve sağ ve sol kol ağalarına ve sâ'ir zâbitân ve ağavât kal'aya vürûdun kal'ada olan bi'l-cümle asâkir-i gayret-şecâ'at *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Adû-yı dîn-i mübîn olan Moskovlu la'înin beşer sekizer bin nefer katana ve Kazaklar kal'a-i merkūmeyi hasr ü tazyîk fikr ü fâsidiyle tahrîk-i kademe-i kibr ü gurûr birle birkaç def'a kal'a-i mezbûre üzerine geldikde siz ki vezîr-i müşâr ve mîr-i mîrân ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz. Muktezâ-yı gayret-i İslâmiye ve lâzime-i hamiyet-i dîniyyeniz üzere mütevekkilen ale'l-allah bi'l-ittifâk kal'ada hurûc ve melâ'în-i mesfûrenin üzerine merdâne vü dilîrâne hücûm ve mukābele vü muhârebe birle bâ-avn u inâyet-i hazret-i Rabb-i Müste'ân sûret-i aliyye ile cem'iyetlerin tefrîk ve perîşan ve kal'a-i merkūmeyi keyd ü mazarrat ve a'dâdan muhâfaza vü muhâreseye mezîd-i sa'y u dikkat ve uğur-ı dîn ü Devlet-i aliyye'me izhâr-ı hıdemât-ı mergūbe ve ibrâz-ı gayret ü diyânet eylediğiniz nezd-i hümâyûn-ı hüsrevânem de mû-be-mû ma'lûm ve meczûm-ı şâhânem olmakdan nâşî bu bâbda cilveger manassa-i zuhûr olan gayret ü salâbet ve îfâ-yı levâzim-i hamiyet ve ubûdiyetiniz karîn-i tahsîn-i vâfirîn olup du'â-yı hayr-i pâdişâhâneme mazhar olmuşsuzdur. Berhûrdâr ve ni'am-ı celîle-i hüsrevânem sizden hoşgüvâr olsun. Bundan akdemce gerek zehâîr ve gerek matlûbat-ı sâ'ireniz Bergos İskelesi'nden ve Âsitâne-i aliyye'mden fevka'l-matlûb tertîb ü tanzîm ve pey-der-pey sefâ'in ile tesyîr olunup bu ana dek bir mikdârı vâsıl olması melhûz ve bundan böyle dahi mutâ'kıben zehâîr-i levâzimât-ı sâ'irenin ucâleten irsâlinde bir dürlü tecvîz-i kusur olunmayup te'kîd ve ihtimâm ile sizlere bir husûsda mikdâr-ı zerre zarûret ü müzâyaka çekdirilmeyeceği emr-i muhakkak olmağın bu ana dek sebîl-i dîn-i mübînde sünûh iden hıdemât-ı pesen-dîde ve etvâr-ı mergūbenizin makbûl ve meşkûriyetini mutazammın işbu emr-i şerîf-i âlîşânım inâyet-rîz sudûr olup (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde cümlenizden me'mûl ve müntazır-ı şâhânem olduğu vech üzere küffâr-ı hezîmet asârın katl u tedmîr ve cem'iyetlerin târ u mâr ve perişân ile kal'a-i merkūmeyi muhâfaza vü muhârese husûsunda ibrâz-ı gayret ü salâbet ile tahsîl-i rızâ-yı mülûkâneme nakdîne-i vüs' u gayret eylediginiz sûretde zuhûra gelen hıdemât-ı mergūbenin hebâ vü zâyi' olmayup herbiriniz hâl-i şânlarınıza göre ni'am-ı inâyet ve mekârim-i seniyye-i mülûkâneme mazhar ve dâreynde ihrâz-ı mes'ûbât-ı evfer olacağınız ma'lûmunuz oldukda sen ki vezîr-i gayret-semîrim müşârun-ileyhsin nahiye-i Canik'de bedîdâr olan asâr-ı rüşd ü hamiyet ü fütüvvet

muktezâsınca ibrâz-ı nevâziş ü istimâlet ve tergīb ve müşevvik-i levâzimine ri‘âyet birle mîr-i mîrân ve sâ’ir rü’esâ ve zâbitân ve bi’l-cümle asâkir-i gayret-şi‘âr kullarımla merâsim-i ittifâk ü ittihâda dikkat iderek kal‘a-i merkūme derûnunda müsta‘înen billahi’l-azim metânet ve rasânet üzere sâbit-kadem ve kaviyyü’l-kalb durup bir tarafdan a‘dâ-i dîn-i mübîn olan Moskovlu la‘îni zuhûr eyledikde havl u kuvvet hazret-i hayru’n-nâsirîne ittikāen ve istimdâden bi’l-ittifâk sell-i suyûf-ı şecâ‘at oloarak kal‘ada hurûc ve melâ‘in-i hâsirîn üzerine merdâne hücûm birle mukābele ve muhârebe ve kahr u temdîr ve cem‘iyetlerin târumâr ve perişân ile ahz-ı intikāma teşmîr-i bâzû-yı gayret ve ifâ-yı levâzimi dîniyye ve ubûdiyyet iderek kal‘a-i merkūmeyi gereği gibi muhârese vü muhâfaza emrine kemâl-i sa‘y u dikkat ile tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme ve hakkında melhûz-ı hümâyûnum olan hüsn-i i‘tikād ü i‘timâd-ı hüsrevânemi te’yîd ve tasdîke ezderûn sa‘y u bî-şûmâr eyleyesin. Ve siz ki mîr-i mîrân ve rü’esâ ve zâbitân ve sâ’ir bi’l-cümle asâkir-i hamiyet-şi‘âr kullarımsız. Sizler dahi muhâfız-ı müşârun-ileyhsin her hâlde emr ü re’y-i isâbet-karîni üzere hareket ve sizlerden me’mûl ve matlûb-ı mülûkânem olduğu vech üzere sebîl-i dîn-i mübînde izhâr-ı gayret ü şecâ‘at zımnında birbirlerinizi farîza-i gazâ vü cihâda teşvîk ve tergīb iderek kal‘a tarafına küffâr-ı felâket-encâm geldikde avn u inâyet-i Fettâh’a istinâden ve ilticâ’en iktizâ-yı hâle göre bi’l-ittifâk derûn-ı kal‘adan hurûc ve zâtında merkûz olan cevâhir-i gayret lâzimesince seniyye-i küşâd-ı şecâ‘at ve sell-i suyûf-ı salâbet olunarak gönül birliği ile dilîrâne vü merdâne hücûm ve mukābele vü muhârebe ve kahr u tedmîr birle cem‘iyet-i menhûselerin tefrîk ve perîşân ve kal‘a-i pâdişâhânemin keyd ü mazarrat-ı a‘dâdan hıfz u hırâsetine mezîd-i ikdâm ve sa‘y-ı mâlâ kelâm idüp lâzime-i ubûdiyyet ve gayretiniz olan etvâr-ı dilîrâneye münâfî edna vaz‘ u hareketden mübâ‘adet birle bi-lütfu’llah-i te‘âlâ def‘-i şürûr ve mazarrat-ı a‘dâ ile muhâfaza-i kal‘a hıdmetine nâ’il ve muvaffık olduğunuz sûretde bu sebîl-i dîn-i mübînde sebkat iden hıdemât-ı mebrûreniz zâyi‘ olmayup hâllerinize göre bî-kârım ve inâyet-i pâdişâhâneme mazhar ve du‘â-yı hayr-ı mülûkâneme nâ’il olacağınız bî-iştibâhdır. Ana göre izhâr-ı gayret-i dîniyye ve ibrâz-ı hıdemâtı mebrûre-i matlûbeye cümleniz sedd-i nitâk-ı gayret ve dikkat eyleyüp ser-mû cübn ü kusûrdan ve muhâfaza-i müşârun-ileyhin emr ü re’yine muhâlefetden gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Hüküm: 1038

Hâlâ İbrail Kal‘ası muhâfızı olup bu def‘a rütbe-i vâlâ-yı vezâret ihsân-ı hümâyûnum olan vezîrim Sadık Mehmed Paşa’ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i gayret-semîrim müşârün-ileyhsin. Zâtında merkûz olan cevher-i gayret ü şecâ‘at ve mâye-i hamiyet ve diyânet muktezâsınca öteden berü me’mûr olduğun hıdemât-ı dîn ü Devlet-i aliyye’mde bezl ü sa‘y ü iktidâr ve tahsil-i rızâ-yı miyâmin iktizâ-yı hüsrevânem ibtidâr üzere olup ve bâ-husûs hâlâ muhâfazasına me’mûr olduğun İbrail Kal‘ası derûnunda olan dergâh-ı mu‘allam yeniçerileri ve cebeci ve topcı ve top arabacı ve sâ’ir sınûf-ı askeriyenin zâbitân ve rü’esâsıyla hüsn-i zend-kânı ve mu‘âşeret ve ittihâd-ı kulûb ve ittifâklardan merâsimine ri‘âyet kal‘a-i merkūmenin muhâfaza vü muhâresesi düşmen-i dîn duzah-karîn üzerine bi’d-defe‘at merdâne vü dilîrâne hücûm ve iktihâm ile pâ-ber-câ-yı sebât ve ikdâm üzere olduğun nezd-i hümâyûnumda karîn-pesend ü istihsân olup bundan böyle dahi sebîl-i dîn-i mübînde senden nice nice hıdemât-ı mebrûre ve mesâ‘î-i meşkûre zuhûr ve birûzı me’mûl-i tab‘-ı safâ-nab‘-ı şâhânem olmakdan nâşî avâtıf-ı aliyye-i hüsrevânem ve avâtıf-ı behiyye-i şâhânemden rütbe-i vâlâ-yı vezâret ile kadr u şânın terfi‘ ve â‘lâ kılındığını hâvî işbu emr-i celîlü’ş-şânım şeref-bahş sudûr olup (boşluk) ile tarafına irsâl olunmuşdur. İmdi; vusûlünde inşallahi te‘âlâ zuhûr idecek hüsn-i hıdmet ve gayretin mukābelesinde bundan sonra dahi ziyâde bâ‘is-i tevcîhât-ı mülûkânem olacağından başka dîn ü devlet cân u baş ile gayyûrâne hareket zâyi‘ ve indu’llah nâ’il-i ucûr-ı bî-hisâb olacağından zâhir ü bâhir olmağla göreyim seni hâb u râhatı nefsine harâm ve leyl ü nehâr ikdâm-ı tâmm ile ehl-i islâmın tergīb ve teşcî‘lere levâzimine ihtimâm idüp kal‘a-i merkūmeyi hasr u tazyîkden tahlîs ve küffâr-ı hâk-sâr üzerlerine hücûm ve kavm-i şûm-ı dallâ-mu‘tâd **[s. 260]** üzerine havâle-i suyûf-ı intikām ve avn-ı inâyet-i müntefih ve kahhâr ile cem‘iyetlerin târ u mâr ve tedmîr ve istisâllerine namûs-ı dîn ü Devlet-i aliyye’min hıdmetine nisâr-ı nakdîne-i cân u bezl-i tâb u tüvân idüp hıdmete cenâb-ı hilâfet-me’âb-ı şâhâneme âmmeten ehl-i İslâma vesîle-i inşirâh sudûr olan asâr-ı cemîle-i izhâra gayret ve sa‘y u mâlâ kelâm idüp ma‘âza’llah-i te‘âlâ resûm-ı diyânet ve gayrete münâfî ve ittihâd ü ittifâk-ı merâsimine adem-i ri‘âyet ile rızâ-yı hümâyûnum ednâ hâlet-i vukū‘undan ve ber-vech-i me’mûl muhâfaza vü muhârese-i kal‘a ve a‘dânın üzerlerine hücûm ve mukātele vü muhârebe emirlerinden ser-mû tereddüd ve hareketden mücânebet ve pey-der-pey iktizâ iden keyfiyâtı arz u iş‘âra mübâderet eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i B. Sene 184

Hüküm: 1039

Hâlâ Karahisâr-ı Sâhib sancağı mutasarrıfı Abdullah Paşa’ya (boşluk) İbrail Kal‘ası muhâfazasında ve küffâr-ı hâk-sâr üzerine hücûm ve iktihâmın merâsim-i ittifâka ri‘âyet

ve gayyûrâne hareket eyledigine binâ'en Sultanönü sancağı ilhâken tevcîh ve ihsân-ı hümâyûnum olmağla bundan böyle şecâ'at muktezâsınca ibrâz-ı levâzim-i diyânet ve hamiyet ve İbrail Kal'ası Muhâfızı Vezîr Mehmed Sadık Paşa'nın emr-i re'yi üzere hareket ile hıdemât-ı mebrûre vücûda getürmeğe dest eylemesiçün ber-vech-i meşrûh.

Hüküm: 1040

Varna'dan Ruscuğa varınca esnâ-yı râhda vâkı' kuzât ve nüvâba ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve â'yân-ı vilâyete hüküm ki:

Leh boyarlarından Varna'da müsâfereten mukīm Poneçki ve Kraseneski nâm boyarlar Eflak diyârına mürûr eylemek üzere bu esnâda ma'iyetlerinde olan bin iki yüz nefer asker ile Rusçuğa azîmet üzere olup lâkin Poneçki boyar on nefer âdemiyle İsakçı'ya vürûd ve ba'dehu avdet eylemek üzere olmağla Divân-ı hümâyûnum çavuşlarından mübâşir ta'yîn olunan ve (boşluk) ve (boşluk) Çavuş *zîde kadrühu*ma ile boyar-ı mersûm Kraseneski ma'iyetinde olan ol mikdâr nefer askeriyle emnen ve sâlimen Rusçuğa isâli fermânım olmağın. İmdi; siz ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz, ta'yîn olunan çavuşân-ı mûmâ-ileyhimâ her kangınızın taht-ı kazâsına varup dâhil olur ise mürûrlarına ve me'kûlât ve sâ'ir malzemelerin rızâlarıyla satanlardan narha carîsini üzere akçe ile iştirâ eylemelerine mümâna'at olunmayup himâyet ü sıyânet olunarak birbirlerinize irsâl ile emnen ve sâlimen Rusçuğa isâl olunmaları hâlâtına ihtimâm ü dikkat eyleyüp hilâfından gāyetü'l-gāye hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı B. Sene 184

Hüküm: 1041

Bir sûreti

Varna'da Ordu-yı hümâyûnuma ve andan Rusçuğa varınca kazâların kuzât ve nüvâbına ve sâ'ire (boşluk) Leh boyarlarından Polaçki nâm boyar ta'yîn olunan (boşluk) Çavuş rîz-i kudret-i mübâşereti ve on nefer âdemiyle Ordu-yı hümâyûnuma ve andan Rusçuğa varınca ber-vech-i meşrûh.

Hüküm: 1042

Hâlâ İbrail muhâfızı Vezîr Mehmed Sadık Paşa'ya ve ma'iyetinde olan mîr-i mîrân-ı kirâmdan Karâhisar-ı Sahib ve Sultanönü sancakları mutasarrıfı Abdullah ve Akşehir mutasarrıfı Ahmed Paşa'ya ve İbrail kadısına ve yeniçeri zâbiti ve cebecibaşı ve topcıbaşı

vekîllerine ve sâ'ir zâbitân-ı kal'a ve serdengeçdi ağaları ve yeniçeri ihtiyârları ve sâ'ir guzât ve dilâverlerine hüküm ki:

Bi-takdiri'llahi te'âlâ a'dâ-yı dînin bir müddetden berü istidrâcların derece-i tezâyüde resîde olmak hasebiyle taraf taraf Memâlik-i mahrûse-i İslâmiyeye hücûm ve tasallut ve tecâvüzleri iftâr-ı ırzîye olan kâffe-i ümmet-i Muhammed'i mahzûn ve mal'ûm idüp âleme göre fesâddan vukū' bulan havâdis cümle irâde-i rabbü'l-âlemîne menûd ve zât-ı ahâdiyyet hokkasıylan koşan kefere-i fecere bir zemân millet-i beyzâ-yı islâmiyeye galebe hâlini kesb eyleseler dahi sürûr-ı enbiyâ ve serdâr-ı asfiyâ-i aleyh ve elihi ezkettehâyâ hazretlerinin ve elviyâ ve şühedânın imdâd berü cânibine hendeseleri ile yine az müddetde suyûf-ı guzât-ı muvahhidîn ile maktûl ve mahzûl ve bilâd u mesâkinleri pâ-yemâl ikdâm cunûd-ı nusret-şumûl olması kerrât u mirât ile vukū' bulmuş mevâddan olup ezân cümle bundan akdemce mela'in-i hâsirîn İbrail Kal'asına istilâ fikr-i fâsidesiyle kal'anı muhâsaraya şürû' eylediklerinde siz ki vezîr-i müşâr ve mîr-i mîrân ve kadı ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz, derûn-ı kal'ada mevcûd yeniçeri ve cebeci ve topcı ve umûmen gazi kullarım ile hakk-ı nân-ı ni'met-i pâdişâhânemi ferâmûş eylemeyüp merdâne vü dilâverâne küffâr-ı hâk-sârı mukābele ve kal'a üzerine geldikde top ve tüfengine sîne gerüp meydân-ı gayret ve hamiyyetde kıyâm ve mukātele birle nice bin kâfir-i fâciri katl u i'dâm ve havâli-i kal'a rimme-i hanâzîr gibi tard ve te'bîdlerine ikdâm eylediginiz beyân-ı meserret-encâm vâsıl-ı sâmi'a-i hümâyûnum olmağın cümleniz du'avât-ı ser'îü't-te'sîr-i mülûkâneme mazhar olmuşsuzdur. Hazret-i nâsırü'l-mü'mînin sizlerin emsâli gayyûr ve sâdık ve cesûr olan gāzî ve dilâverlere hıvân-ı kesirü'n-nevâl-i tâcdârânemi helâl ve hoş-güvâr ve cümlenizi sâ'ir Devlet-i aliyye'mde behrever ü kâmkâr eyleye. Ale'l-husûs işbu ahad gicesi kefere-i fecere kal'aya fursat-yâb olur zaten bâtılıyla sâ'at onda hey'ât-ı mecmû'a-i menhûsesi ile hasîn hasîn İbrail'e üç koldan yürüyüp inşâ eyledükleri nerdübânları divâr-ı kal'aya vaz' ve ıyâzenbillah-i te'âlâ derûn-ı sûra duhûl derecesine varmışlar iken tıynetliğinizde merkûz olan cevher-i hamiyet-i dîniyye ve şecâ'at-i İslâmiyeyi muktezâsı üzere bâb-ı kal'ayı küşâd ve bark-i Hâtıf gibi mehâzîl-i müşrikînin üzerlerine hücûm ve dört buçuk sâ'at mikdârı berü berü ceng ü peygâr ve sizin ne yollardan içerüye giren düşmen-ı dînden bir neferi halâs olmamak vechile suyûf-ı gazâ vü cihâddan imrâr eylediginiz haberi dahi mütâ'kıben Ordu-yı hümâyûnuma vârid oldukda haklarınızda olan teveccühât-ı şefekat-âyât-ı hüsrevânem tezâ'uf ü tezâyüd olup bu gazâ-i ekberde dîn-i mübîn yolunda ve uğur-ı hümâyûnumda baş ve cân fedâ iden gazi ve bahâdır kullarımın ve cümle gerek dünyâ ve ahiretde yüzleriniz ak ve kılıçlarınız şu'le-i

aktâb-mânend lâmi‘ ü berrâk olmak du‘âsına ibtidâr olunmuşdur. Mecmû‘unız haklarında eltâf-ı inâyet-i şehinşâhânem dirîğ olunmayup herbirinizi kadr ve rütbenize zıll-ı zalîl-i atûfetimde hâ’iz-i metâlib ü mekāsıd olacağınızı bî-iştibâh bilesiz. Şehîd olanlarınızın sarây-ı cennât-ı âliyâtda ve mele’-i iliyyin-i cenânda metâlib ve mesârınız husûliyle dünyâ ve ukbâda kambîn olasız. Cümlenizi sarây ve köşkleri yokdan var iden hazret-i Hayrü’l-Hâfızîne emânet eyledim. Himmet ve du‘â-yı padişâhâneme sizinle bile olduğuna binâ’en bundan sonra dahi gayret kemerin miyân-ı hamiyyete birkaç yerden bend ve “kem min fi’etin kalîletin galebet fi’eten kesîreten bi-iznillah” va‘d-i kerîmine ittikā idüp abede-i evsân ve kefere-i bâhirü’l-hezâlâna bu kadar galebe ve zafer olunmuşiken ittifâk ve ittihâd-ı kulûb ile kahr u istisâllerine sarf-ı miknet ve sahâyif-i rüzgârda ibkāya sezâ mücâhede ve gazâ merâtibini icrâya ihtimâm ve dikkat eyleyesiz. İştigāl ve akdem-i âmâl-i şehriyârânem sizlere imdâd ü i‘ânet ve a‘dâ-yı dînden ahz-ı intikāma mahsûr olduğu ecilden birkaç güne dek İbrail Kal‘asına fevka’l-me’mûl cunûd-ı mevkî‘de celb ve istihsâr içün etrâf ü eknâfa neşr-i evâmir-i ekîde ve ba‘s-ı tahrîrât-ı şedîde olunduğu ma‘lûmunuz oldukda hemân me’lûf olduğunuz vech üzere muhâfaza-i kal‘a ve müdâfa-i a‘dâya bezl-i vüs‘ ü iktidâr ve ba‘d-ezîn dahi seferlerden me’mûl-i hümâyûnum olan hıdemât-ı mebrûreyi ve ibrâz-ı bezl-i vüs‘-i vehmine ve mazhar olduğunuz gazâ vü cihâdı tehniye ve tebrîk zımnında fermân-ı âlîşânım sudûr olmuşdur deyü yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i B. Sene 184

[s. 261]

Hüküm: 1043

İbrail muhâfızı Vezîr Sadık Mehmed Paşa’ya ve İbrail kadısına ve yeniçeri zâbitine ve bu husûsa Ordu-yı hümâyûnumdan hâsseten ta‘yîn olunan (boşluk) ve cebecibaşı halifesi (boşluk) *zîde mecdühu*maya İbrail Kal‘asının cebeci ve topcıbaşı vekîllerine hüküm ki:

A‘dâ-yı dîn-i mela‘in-i hâsirîn İbrail Kal‘asını otuz gün muhâsara eylediği hengâmda remy eyledigi top ve humbara dânelerinden kal‘anın harda? ve tabyaları ve şarabno ve sâ’ir mahalleri hâlel-pezîr ve tophâne ve cebehânesinde mevcûd mühimmât-ı harbiye müddetü’l-mezmûrda müdâfa‘i küffâr-ı hâk-sârda sarf ve edâvât-ı merkūmeyi kıllet-târı olduğu siz ki âvât-ı merkūmeyi kıllet-târı olduğu siz ki âvât-ı merkūmeyi kıllet-târı olduğu siz ki vezîr-i müşâr ve mevlânâ sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz. Taraflarınızdan Ordu-yı hümâyûnuma inhâ olunup Kal‘a-i merkūmenin hâlel resîde olan mahallerin serian ve

acilen tamir ve termimi ve mühimmât-ı tophane ve cebehânesinin ber-vech-i anem? tekmîl ve tertibi iktizâsı murad-ı mülûkânem olmakdan nâşî cebeciler başı halifesi mûmâ-ileyh ve tophâne ocağından berk-i rezâr corbacı husûs-ı mezbûre hâsseten ta‘yîn olunduğu ma‘lûmunuz oldukda cümleniz ma‘rifetile el-yevm kal‘a-i mezkûrda mevcûd olan mühimmât ve edâvât-ı harbiye ne mikdârdır? Ve müceddeden gönderilmesi iktizâ iden ne kadardır? Ale’l-infirâd keşf ve mu‘âyene ve başka başka defter ve kusûrları tekmîl olunmak içün bir sâ‘at akdem defterlerini Ordu-yı hümâyûnuma tesyîre mübâderet eylemeniz bâbında. Fi Evâsıt-ı B. Sene 184.

Hüküm: 1044

Tashîh olunduğu üzere tenzîl olunmuşdur.

İbrail muhâfızı Vezîr Sadık Mehmed Paşa’ya ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Karâhisar-ı Sahib ve Sultanönü sancakları mutasarrıfı Abdullah ve Akşehir sancağı mutasarrıfı es-Seyyid Ahmed *dâme ikbalehu*ya ve İbrail kadısı ve yeniçeri zâbiti Samsuncubaşı sâbık el-Hac Mehmed *zide mecdühu*ya ve kal‘a-i mezbûrenin cebecibaşı ve topcıbaşı vekîllerine ve sâ’ir ağavât ve zâbitân ihtiyârlarına hüküm ki:

Bundan akdem İbrail Kal‘asına istilâ fikr-i bâtılıyla kal‘a-i merkūme havâlisine ilkā-yı kâr u bâr-ı nuhûset ve otuz gün muhâsara ve tazyîke mübâderet iden a‘dâ-i dîn ve mela‘in-i müşrikîn bi’d-defe‘at kal‘a üzerine hücûm-ı kemâl-i sa‘y u ekyâb ısrârıyla hücûm ve herbir def‘asında derûn-ı kal‘ada mevcûd guzât-ı dîn ve kemân-ı muvahhidîn sell-i suyûf celâdet ve hazele-i fâcirîni erkân-ı cahîme ilkāya teşmîr-i sâkka gayret idüp vukū‘ bulan muhârabât-ı adîdede bî-hadd ü bî-pâyân abede-i evsân ve hademe-i şeytân zor-ı bâzû-yı dilâverân ile dervâze-i be’sü’l-masîre şitâbân ve netice-kârda bâ-serdihim ve bâ-sitâdem kelâmı dâ‘vasıyla işbu ahad gice cümlesi birkaç mahalden hısn-ı hasîn İbrail’in burc u bârûlarına yüriyüp şedâbendleri tecâvüz ve civâr-ı kal‘aya vaz‘-ı nerdübân tagallub eylemişler iken fe-hamden fî hamden beşirâme-i gâye-i İslâm olan asâkir-i mansûrem “Eynemâ tekûnû yüdrikkümü’l-mevtü ve lev küntüm fî bürûcin müşeyyedetin” mazmûn-ı rehbet-i meşhûnını mesâmi‘-i küffâr-ı hâk-sâra îsâl iderek merdâne ve gayyûrâne mukābele-i düşmene şitâb ve savâ‘ik-i top ve tüfeng ve bevârık-ı şule-i şimşîr fezâ âhenîn ile kefere-i fecerenin hânümân-ı ömr ve hayâtların berbâd u harâb eyleyüp metrislerine dek kıra kıra bâkiyetü’s-suyûflarını ta‘kīb ve bu hecmede dahi habt-ı adûvv ihsâdan birûn-ı melâ‘in maktûl ve meczûme ve ferdâsı isneyn gice kulûb-ı kāsîyelerini rûb u hirâs-ı istilâ ve münhezim ve mahzûben firâr eyledikleri haberi Ordu-yı hümâyûnuma vâsıl oldukda siz ki vezîr-i müşâr ve mîr-i mîrân ve mevlânâ ve yeniçeri

zâbiti ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz gerek sizler ve gerek dîn-i mübîn yolunda nakd-i ömürlerini isâr iden gāzî kullarım ve guzât icâbet-i ayet-i mülûkâneme mazhar olduğunuzdan başka bu makūle cihadı ekîd ve feth ü zafere mazhar olan gayret-şi'âr kullarımın rü'us-ı şecâ'at-efserleri alâyim-i guzât-ı şecâ'at-simâtdan add olunan çilingirler ile pezîn olunmak debdebe-i müstahsene-i devlet-i ebed-karîn olmağla sen ki vezîr-i müşârûn-ileysin işbu emr-i şerîf-i şefekat-i redîfimi kâffe-i guzât-ı müslimîn muvâcehelerinde kırâ'at ve cümlesine selâma meskü'l-hitâmı üsrevânemi bade't-teblîğ ihsân-ı hümâyûnum olan çilingiri attem urup ve tevkīr ile herbirinin farkına rekz ve ilkā ve nezd-i tâcidârânemde gazâ-yı mebrûr şa'bları meşkûr olduğunu ihbâr ü inhâ ve kal'anın kapularını du'â-yı hayr ile küşâd ve hendek ve şaranpulo aralarını lâşe-i küffârdan gereği gibi tanzîf ve tashîre dikkat eylemeniz bâbında.

Fi Evâsıt-ı B. Sene 184.

Fâ'izü's-sürûr ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan mûmâ-ileyhima Abdullah ve es-Seyyid Ahmed *dâme ikbalehu*ma ve İbrail nâ'ibi ve yeniçeri zâbiti birer aded semûr kürk ve cebeci ve topcı ve top arabacıbaşı vekîllerime bir âded sincap kürkler ile rü'esâya ilbâs içün (boşluk) aded hil'at ve mecmû'u guzâta gayret simâtın rû'usları tezyîd olunmak içün Ordu-yı hümâyûnum hazinesinden dört bin aded hil'âtın (boşluk) ile irsâl olunmağla vusûlunda bi't-tanzim ve'l-ihlâl hil'at-ı şâhânem olan semûrı iksâ ve ilbâs ile dua-yı hayr-ı padişâhânemi tezkâr ve hilâ'-i sâ'ireyi ale't-tertîb mîr-i mîrân ve sâ'ir mûmâ-ileyh ilbâs ve

Hüküm: 1045

Praveşte kârhanesi çorbacısı Mehmed *zîde kadrühu*ya hüküm ki:

Bâ-fermân-ı âlî bu def'a tarafına irsâl olunan iki aded yuvarlakların kıyye ve çaplarına nazar itmeyüp ancak saflığı ve mücellâlıklarına nazar ve bundan böyle isâga ve tahtîm ideceğin yuvarlaklar ocak tarafından irsâl olunan çaplara göre gönderilen yuvarlaklar misüllü mücellâ ve pâk olmak üzere rihte idüp karıncalı ve çapaklı olmamasına ziyâde ihtimâm ü dikkat eyleyesin. Şöyleki; gönderilen yuvarlaklar gibi olmamış ihtimali olur ise bir dürlü cevâba kadir olamayup ana göre mezîd-i basîret ve intibâh-ı hareket ve bir vıfk-ı merâm hıdemât-ı mebrûre ibrâzına bezl-i vüs' ü kudret idüp hilâfından be-gāyet tehâşî vü mücânebet eyleyesin deyü dergâh-ı mu'allam kapucıbaşılarından olup hâlâ topcıbaşı olan es-Seyyid el-Hac Mehmed Emîn *dâme mecdühu* tarafından mühürlü mektûb virilmegle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında. Fi Evâsıt-ı B. Sene 184ç

Hüküm: 1046

Hâlâ İbrail muhâfızı Vezîr Sadık Mehmed Paşa'ya ve ma'iyetinde olan Karâhisar-ı Sahib ve Sultanönü sancakları mutasarrıfı Abdullah ve Akşehir mutasarrıfı es-Seyyid Ahmed *dâme ikbalehumâ*ya ve İbrail kadısına ve yeniçeri zâbiti ve cebecibaşı ve topcıbaşı vekîllerine ve zâbitân-ı kal'a ve serdengeçdi ağaları ve yeniçeri ihtiyârları ve sâ'ir guzât-ı dilâverana hüküm ki:

Siz ki vezîr-i şecâ'at semîrim müşâr ve mîr-i mîrân ve mevlânâ ve yeniçeri zâbiti ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz. Öteden mukaddime-i fevz-i nusret olan merahim-i hüsn-i zindegânı ve mu'âşerete ri'âyet ve her husûsda tarh-ı encümen-i meşveret ile icrâsında nesne-i uhrâya mübâderet olunarak rüsûm-ı yegânına ve ittihâda mürâ'at eylediğinize binâ'en ve siz ki derûn-ı kal'ada mevcûd yeniçeri ve cebeci ve topcı umûmen gazi kullarımsız. Siz dahi ez kadîm bâ'is-i fütuhât-ı celîle olan levâzim-i adâb-ı erkân-ı icrâ zımnında herbiriniz ihtiyâr ve zâbitlerinize inkiyâd ve mütâva'at üzere olduklarınıza istinâden lillâhi'l-hamd ve'l-minne yüzlerinizden bu def'a vuku' bulan nusret-i cemîlenin tehyi'e ve tebrikini hâvî ve du'â-yı hayr-i serî'ü't-tesîr-i mülûkânemi muhtevî şerefrîz sudûr olup tarafınıza tesyîr olunan emr-i celîlüş-şanımdan beyân olduğu üzere bu def'a takviye-i bâzû-yı iktidârınız içün selatin-i cengîzînden Kalgay esbak Mes'ud Giray Sultan *zide ulüvvuhu* Şumnı ve sâ'ir mahallerden ma'iyetine me'mûr asâkir-i kesîre ile hâlâ Bükreş cânibi ser-askeri vezîrim Mehmed Paşa edâma'llahü teâla iclalehunun ma'iyetine varup müşârun-ileyh heyet-i mecmû'asına temşiyet ve nizâm virüp Fokşan muhâfızına ve İbrail cânibinden firâr iden küffâr-ı hâk-sâr ne mahallde tecemmu' ider ise sen ki İbrail muhâfızı vezîr-i müşârun-ileyhsin, seninle muhâbere ve İbrail tarafından Boğdan derûnuna gazâ ve üzerine hâhiş-ger olan dilâverleri tesyîr iderek derûn-ı Boğdan'dan Yaş havâlisine varıncaya dek üzerlerine varup cem'iyetlerin tefrîk ve temzîk idüp gerek Boğdanlu gerek Moskovlu'nun kahr u tedmîr ve seby ü istirkāklarına me'mûr ve ta'yîn kılınmağla i'lâmen ve ifhâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, vusûlünde vezîr-i müşâr ve sultan-ı mûmâ-ileyhimânın Fokşan muhâfazasına me'mûriyetleri İbrail'den firâr ile münfek ve perişân olan küffârın kahr u tedmîrleri Boğdan usâtının tenkîl ve istirkāklarıçün olduğu ve İbrail muhâfızı vezîr müşârun-ileyhimin dahi haklarınızda olan şükr ü şikâyeti müsmir ve müessir olacağı ma'lûmunuz oldukda emr ü re'y üzere hareket ve me'mûn olduğunuz vechile muhâfaza-i kal'a ve müdafa'-i a'dâya bezl-i vüs' ü kudret eyleyüp bundan böyle dahi kemâfi'l-evvel ihtiyâr ve zâbitlerinize inkiyâd ve itâ'at ile mazhar-ı me'âsir-i celîle oldukca haklarınızda envâ'i

nezd-i ihsân-ı mülûkânem mebzûl ve nazar-ı iltifât ve ikrâm-ı şâhânemle manzûr ve mes'ûn olacağınız bî iştibah olmağla ana göre hareket be hilâfından be-gāyet hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fi Evâsıt-ı B. Sene 184.

Hüküm: 1047

Haleb vâlîsi olup hâlâ Bükreş cânibi ser-askeri olan vezîrim Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Elhamdülillahi'l-Meliki'l-Fettâh memleket-i Eflak ve sevâhil-i nehr-i Tuna'nın kufl-i metîni mesâbesinde olan İbrail Kal'asını bir müddetden berü düşmen-i dîn-i mübîn olan küffâr-ı hâk-sâr hasr u tazyîk ve bi'd-defe'ât zabt ve teshîr fikr-i fâsidiyle merkūm üzerine hücûm eyledikçe kal'ada mevcûd cünûd-ı muvahhidîn-i zafer-mev'ûd "ve me'n-nasru illâ min indillâh" me'âl-ı hikmet iştimâlini yâd u tizkâr iderek merdâne vü dilîrâne mukābele ve mukāteleye ibtidâr ve her def'ada münhezimen ve makhûren müdafa'a ve i'âde-i küffâr-ı dûzah-karâr ile pâ-bercâ-yı sebât ve metânet üzere iken işbu mâh-ı Receb-i şerîfin onbeşinci Pazar gicesi tekrar var kuvvet-i bâzûya getürüp kal'a-i merkūme üzerine hücûm eyledikde derûn-ı kal'ada olan bi'l-cümle sınûf-ı asâkir nusret-me'âsir "nasrun min-allahi ve fethun karîb" mazmûn-ı zafer-numûne üzere sell-i suyûf-ı şecâ'at idüp nâire-i kıtâli işti'âl buldukda ber-fehvâyı fethi's-seyf felaket encâm tâb-ı âver olamayup avn u inâyet cenâb-ı hayrü'n-nasırîn ile nısfından ziyâdesi ta'me-i şimşir olup bâkiyetü's-suyûfı firâr eylemege bundan böyle münferik ve perişân olan küffârın bir mahalle tecemmü' ve tahaşşud eylemeleri husûsuna ihtimâm ve dikkat lâzime-i vakt u hâlden olduğundan gayri İbrail Kal'ası'nda olan asâkir-i islâmın emniyet ve itminanlarına bâdî olmağla bu merâmın husûli Fokşan ve havâlisini mauhafaza ile firâr iden küffârın kahr u müstisallerine mübâderet eylemesi içün pervezîr-i şecâ'at-ı semîrin me'mûriyeti ve ma'iyetine asâkir-i vâfirenin ta'yîni geldiğine binâ'en hâlâ Şumnu kasabasında ikāmet üzere olan Selatin-i Cengiziyye'den Kalgay esbak Mes'ud Giray Sultan mukaddemce ma'iyetine me'mûr olan asâkir-i kesîre ve cunûd-ı vâfireyi istishab ve bir dakīka tavakkuf ü ârâm eylemeyüp alâ cenâhü'l-isti'câl sen ki vezîr-i müşârun-ileyhsin, ma'iyetine vürûd ve vusûle sür'at ve şitâb eylemesi sultan-ı mûmâ-ileyhe tenbîh ü te'kîd olunduğunu bundan akdemce sadr-ı a'zam tarafından sana mektûb ile ifâde vü tebeyyün olunmağla Fokşan havâlisini muhâfazaya me'mûr ve ta'yîn kılındığını şamil işbu emr-i celilü'ş-şanım şeref-yaftâyi sudûr olup (boşluk) ile tarafına irsâl olunmuşdur. İmdi; vusûlunda ma'iyetinde mevcûd cuyûş-ı zafer-pûş ile hey'et-ı mecmû'anı tesviye ve tanzim idüp sultan-ı mûmâ-ileyh dahi

her ne mahalde sana mülâki olur ise doğrı Fokşan'a azîmet ve esnâ-i râhda Fokşan'a bade'l-vusûl İbrail muhâfızı vezîrim Sadık Paşa ile muhâbere iderek müteferrik olan küffâr-ı hâk-sârın tecemmü' ve tahaşşud idecekleri haber alındığı anda derûn-ı Boğdan'da Yaş ve havâlisine varıncaya dek üzerlerine varılup cem'iyetlerin tefrik ve temzîk idüp gerek Moskovlunun ve gerek Boğdanlu usâtın kahr u tedmîr ü seby ve istirkāklarına nisâr-ı nakdîne-i vüs' ü gayret ve levs-i vücûd-ı habâset âludlarından ol havâli vücûd-ı islâmiye külliyen tathîr olunup def'i gavâ'il-i düşmen-i dîn ile mazhar-ı sitâyiş ve tahsîn olacak asâr-ı celîle ve mesâ'i-i cemile ibrâzına sarf-ı mâ hasal-ı vüs' ü miknet eyleyüp du'â-yı hayr-i serî'ü't-tesîr-i mülûkânem isticlâbına müsâra'at ve mugāyir emr-i âlî betâ'et ü rehâvet misillü hareket ile ne merzî ednâ bir hâlde zuhûr ve hudûsundan gāyetü'l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında.

Fi Evâsıt-ı B. Sene 184.

Hüküm: 1048

Hâlâ Rûmili vâlîsi ve Boğdan cânibi ser-askeri olan vezîr-i şecâ'at-masîr Abdi Paşa'ya ve Maçin muhâfazasına me'mûr İlbasan sancağı mutasarrıfı Süleyman Paşa *dâmet me'âlihu*ya ve ocakda zağarcıbaşı olup İbrail'e imrâr-ı asker zımnında Maçin tarafında olan (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve Maçin nâ'ibine ve sâ'ir rü'esâ ve zâbitân ve neferâta hüküm ki:

Bundan mukaddem İbrail Kal'asına istîlâ fikr-i fâsidiyle kal'a-i merkūm üzerine kemal-i istikbâr ile gelen küffâr-ı felâket-disâr otuz gün mikdârı kal'a-i merkūmeyi muhâsara ile derûn-ı kal'ada olan asâkir-i İslâmı tazyîke mübâderet idüp kal'ada mevcûd cünûd-ı gayret-nemûd dahi eğerçi müdafa'i a'dâda ser-mû kusûrları olmayup lâkin sen ki vezîr-i gayret-semîrim müşârun-ileyhsin. Senin Maçin tarafına varup ikāmetin kal'a-i merkūmede olan ümmet-i Muhammed'i bâ'is-i takviyet ve tezâyüd-i gayret ü miknet olduğundan gayri ol gürûh-ı mekrûn-ı müşrikînin def'-i şer-i şürûr ile kal'a-i merkūmenin tahlîsi akdem amâl ü efkârın olduğuna binâ'en derhâl bina ve inşa etdirdiğün tabyalara vaz' olunan toplar ile Su Kapusu'nu muhâfazaya bezl-i iktidâr ve her def'ada bâb-ı mezbûr tarafına gelen küffâr-ı hâk-sârın cem'iyetlerin târ-mâr ve kal'a-i merkūmeye sevk-i zehâîr ve bir tarafdan vürûd iden asâkir-i imrâr ile imdâd ve i'ânenin derkâr olmağla kal'ada olan asâkir-i gayret şi'ârım dahi şîrâne ve dilîrâne hücûm ve iktihâm- bî-nihâye küffâr isâl-i dâr-bevâr eyleyüp hatta işbu ahad gicesi var kuvvet-i bâzûya getürüp birkaç mahalden hısn-ı hasîn İbrail'in şidâbendlerini tecâvüz ve i'dâd eylediği nerdübânlar ile der ü dıvarlarına yürümüşiken müceddeden binâ olunan tabyalara mevzû' top, ez-der-

üslûb ile Su Kapusu tarafından küffâr-ı hâk-sâr def‘ ü men‘e mübâderet ve esnâ-i muhârebede kelle ve dil getüren mücâhidîn-i dîne bezl-i in‘âm ile tergīb ve teşvîkleri hâlâtına ibtidâr ve nisâr-ı nakdîne-i tâb u tüvvân üzere olduğuna binâ’en derûn-ı Kal‘ada olan asâkir-i gayret-şi‘âr sell-i suyûf idüp avn u inâyet-i cenâb-ı rabb-i müste‘ân ile nesîm-i feth u zafer ve asâkir-i İslâm tarafına varân ve düşmen-i dîn-i hazelân-karîn münhezimen ve makhûren hasîset ve hüsrân ile firâr eyledikleri haberi vâsıl oldukda hâsseten cenâb-ı hilâfet-me’âbıma ve gmmeten ibgd-ı müslimîne vesile-i inşirâh-ı sudûr ve bu fütûhât-ı celîlede vâkı‘ olan sa‘y u ihtimâmın nezd-i hümâyûnumda makbûl ü meşkûr olmağla du‘avât-ı icâbet-ayât-ı mülûkâneme mazhar olunmuşsundur. Gerek sen ve gerek ol tarafda emr-i re’yinle hareket iderek bu husûsda sa‘y u ihtimâmları sebkat iden mîr-i mîrân ve zağarcıbaşı ve sâ’ir mûmâ-ileyhim berhurdâr ve sâye-i Devlet-i aliyye’mden kâm-kâr olasız. Kal‘a-i merkūmenin hıfz u hırâseti ve def‘i mazarratı ihlâda kemâ-kân ihtimâm ü dikkat ve kal‘a-i merkūmede olan asâkir-i îslâma bâ‘is-i kuvvet-i kalb olan hâlâta sa‘y u gayret eylemen bâbında işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi; öteden berü senden meşhûd olan gayret ve hamiyeti ibrâz ve izhar ile zevk-i asâkir ve zehâîr iderek kal‘a-i merkūmenin takviyet ve bâ‘is-i emniyetine ihtimâm ve askeriden firâr iden olur ise bir ferdînin Maçin ve Silistre ve Hırsova taraflarına mürûrlarına ruhsat u cevâz göstermeyüp bi’l-ittifâk i‘âde ve irca‘aları husûsuna gereği gibi ihtimâm ve sa‘y u mâlâ-kelâm eyleyüp iktizâ iden keyfiyât ve ahvâli pey-der-pey Ordu-yı hümâyûnum cânibine arz ve iş‘âr eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı B. Sene 184.

Hüküm: 1049

Rikâb-ı hümâyûnumda topcıbaşı vekîli olan el-Hac Mehmed *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Özi Kal‘ası’nda mukīm dergâh-ı mu‘allâm topcılar kadar-i kifâyeden dûn ve hıdmetleri kesîr olup bir mikdâr neferât tashîh olunmağa muhtâc olduğu muhâfaza-i mezbûre cânibinden Ordu-yı hümâyûnum tarafına ihbâr ve inhâ olunmağla Âsitâne-i aliyyemden yüz nefer on ikişer ve on üçer akçe ile tashîh ve üzerlerine atik ağalardan birini zâbit eyleyüp olmadığı halde erbâb-ı istihkâkdan birini zâbit ve birini alemdâr nasb ve ta‘yîn eyleyüp hitâm-ı hıdmetlerinde ocakdan nân pâreleri virilmek üzere kal‘a-i merkūma irsâl olunmaları bâbında fermân-ı âlî sâdr olunmağın inşallahü te‘âlâ bir an ve bir sâ‘at tehîr ve tevakkuf eylemeyüp ucâleten ve müsâra‘aten ol mikdâr neferâtı tashîh ve sefâ’in ile kal‘a-i merkūmeye isâle mübâderet ve mahalline kayd içün tashîh defterini

Ordu-yı hümâyûnuma irsâl eyleyesiz deyü dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından olup hâlâ topcıbaşı olan es-Seyyid El-Hac Mehmed Emîn *dame mecdühu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fi Evâhir-i Ca. Sene 184.

Hüküm: 1050:

Hâlâ Özi Kal‘ası’nda zâbit olan ser- Zağara-i Sâbık Mustafa *zîde mecdühu*ya ve kal‘a-i merkūmeye me’mûr çorbacı ve çavuşân ve zâbitân ve ağavât ve alemdârân ve serdengeçdiyân ve ihtiyârân ve emekdârân ve bi’l-cümle odalu yamakān neferâtına hüküm ki:

Emr-i muhâfazasında olduğunuz şedd-i sedîd-i İslâm olan Özi Kal‘ası “savvenehâ’llâhü te‘âlâ ani’l-âfât ve’l-beliyye” memâlik-i mahrûsa-i şâhânemin kilidi menzilesinde mazhar-ı nazar-ı mülûkânem ber nefer-i azîm olup derûnunda mukīm muhâfaza-nişîn-i guzât-ı muvahhidîn dahi fazlullahü’l-mücâhidîn ale’l-â‘idîn ecren azîmen mâ-sadakına muvaffıkīn zümresine ilhâkıyla mümtâz ve hüsn-i enzâr-ı mülûkâneme hâ’iz ü ser-efrâz olduklarından kat‘-ı nazar bu hengâmda tevkif-i ni‘amü’l-refîk-i Sâmedâni ile ibtidâ-i evvel serhadd-i mensûrede muhâfızları ve zâbitleri ile yekdil ve hemdest ittifâk olup şikak ve nifâk hâlâtından pâk ve gönül birliğine fî sebîli’llah emri muhâfaza ve ezdil ve can câygîr ve câlâk ve sû’-i kasd ile istîlâya ictisâr iden küffâr-ı hâksârın her çend zuhûrunda ibraz-ı gayret birle taburların perişân ve ekserilerin tu‘me-i şimşîre ru‘ûs-ı menhûselerin ber hâk eylemege muvaffak olup herbiriniz mazhar-ı du‘â-yı hayr-ı pâdişâhânem olduklarınızdan mâ‘adâ hâ’iz-i sa‘âdet-i dünyâ ve âhiret olduklarınız mahall-i iştibâh olmayup bu gûne hüzn-i sülûkunuz ocağınızın dahi bâ‘is-i mübâhât ve iftihârı olmuşdur. Berhûrdâr olasız. Yüzünüz ak ve kılıcınız berrak olsun. Taraflarınızdan mütevârid urûz u tahrîrâtda olan matlûbât bir dürlü diriğ ve kusûr olmayup cümlesinin husûlüne müsa‘it-i aliyyem mevsûl olduğu ve bu def‘a yüz seksen üç senesi mevâciblerinizi inâyet ve irsâl ve matlûb olunmak ağavât ve alemdârânın memhûrâtı ocak tarafından gönderildiği ma‘lûmunuz olup kemâ-kân ibrâz-ı gayret-i nâ-pâyân ile dîn ü Devlet-i aliyyem uğurunda hem bâzû-yı ittifâkla bezl-i makdûr eylemeniz zımnında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın vüsûlunde mazmun-ı ita‘at-makrûn emr-i âlî ma‘lûmunuz oldukda dîn ü Devlet-i aliyyem uğurunda zuhûra gelen hıdmetleriniz zâyi‘ olmayup bihî “innemâ yüvefe’s-sâbirûne ecrahüm bi-gayri hisâb” ilemiyânen “tûbâ lehüm ve hüsne me’âb” sırrına vâsıl olacaklarınız bilâ irtiyâbdır. Sizleri ve kal‘a-i mansûre-i mezbûreyi cenâb-ı hayrü’l-hafizîn ve nasiru’l-mü’minîne emânet eylemişlerdir. Bir gûne fikirde

olmayup gönül birliginden ayrılmayup, mütevekkilen alellah fî sebîli'llah hıdmet-i muhâfazada evvelkiden ziyâde ibrâz-ı gayret eyleyerek metânet ve takviyet birle kaviyü'l-kalb ve cerîü'l-hatar ve leyl ü nehâr gafletden mütehâzir olasız deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerileriağası olan Mehmed Ağa *dâme uluvvehu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fi Evâhir-i B. Sene 184.

Hüküm: 1051

Selatin Cengiziye'den Kalgay esbak Mes'ûd Giray Sultan *dâme uluvvühu*ya hüküm ki:

Memleket-i Eflak ve nehr-i Tuna'nın fazlı metîni mesâbesinde olan hısn-ı hasîn İbrail Kal'asını düşmen-i dîn-i mübîn olan küffâr-ı hâk-sâr hasr u tazyik ve bi'd-defe'ât kal'a-i merkūm üzerine hücûm eyledikçe hamden li'llâhi'l-Meliki'l-Mu'în derûn-ı kal'ada mevcûd olan cünûd-ı muvahhıdîn-i zafer-mev'ûd "fensûrnâ ale'l kavmi'l-kâfirîn" me'âl-i hikmet iştimâlini yâd u tizkâr iderek merdâne vü dilîrane mukābele vü mukāteleye ibtidâr ve her def'ada lâ yü'addü lâ yühsâ küffâr-ı li'âmı kantara-i tığ-ı abdârdan imrâr ve bu vechile mürâfa'a-i küffârda bâ becâ-yı sebât ve metânet üzere iken işbu mâh-ı Receb-i şerîfin on beşinci Pazar gicesi tekrar kemâl-i nehâvet ve gurûr ile bir kaç mahalden kal'a-i merkūm üzerine hücûm eyledikde derûn-ı kal'ada olan bi'l-cümle şüc'ân-ı İslâm hamiyet-nişân sell-i suyûf-ı intikām ve avn-ı inâyet-i Melik-i Müste'ân ile nısfından ziyâde küffâr-ı enâm-ı nâr-ı câhime mülhâk ve bâkiyetü's-suyûfları dahi "eyne'l-meferr" diyerek semt-i girîz ve firâra şitâb eylediklerine binâ'en münferik ve perişân olan küffârın bir mahalde tecemmü ve tahaşşud eylemeleri ve İbrail Kal'ası'nda olan asâkir-i İslâmın emniyet ve itminanları zımnında hâlâ Haleb Vâlîsi olup Bükreş cânibi ser-askeri olan vezîrim Mehmed Paşa Fokşan ve havâlisi muhâfaza ve münhezim ve makhuren firâr ve perişân olan küffâr-ı felaket-asarın kahr ve ta'kîblerine mübâderet eylemesi içün bu def'a emr-i şerîfimle me'mûr ve ta'yîn kılındığına binâ'en sen ki sultan-ı mûmâ-ileyhsin sadrızazam tarafından sana ifâde ve tebeyyün olunduğu üzere istishâb eylediğin asâkir-i kesire ve cünûd-ı vâfire ile birgün mukaddem bir kadem akdem ser-asker-i müşârün-ileyhin ma'iyetine varup merasim-i ittifâk ve ittihâda riayet iderek Fokşan ve havâlisini muhâfaza ve firâr iden kefere-i fecerenin ta'kîb ve tedmîrlerine mübâderet eylemek mühim ve muktezî olmağla isti'câlen ve istisrâ'an ve akdâmen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi; keyfiyet-i ma'lûmun oldukda bulunduğun mahalden derhâl hareket ve alâ cenâhü'l-isti'câl ma'iyetinde vusûl ü luhûka müsâra'at ve

resm-i ittifâk ve ittihâda ri‘âyet iderek ma‘iyet-i müşârün-ileyh ile Fokşan’a azîmet ve esnâ-i râhda Fokşan’a bade’l-vusûl müteferrik ve perişân olan küffâr-ı haksarın tecemmü‘ ve tahaşşud idecekleri haber aldığı gibi derûn-ı Boğdan’da Yaş ve havâlisine varıncaya dek üzerlerine varulup cem‘iyetleri tefrik ve temzik idüp gerek Moskovlu ve gerek Boğdanlu kafirlerin kahr u istîsâlleri ve seby ü iştirkāklarına mübâderet ve düşmen-i dîn-i hazelân karîn-i levs-i vücûd- ı habâset âludlarından ol havâli ve cünûd-ı İslâmiyenin külliyen tathîr ve emniyete ihtimâm ü dikkat ve bâbda senden me’mûl ve izhâr ile kesb-i nam u şan ve rızâ-i sa‘d-i irtiza-i şâhânem tahassül ile nâ’il-i tevcîhât-ı mükerrem ayât-ı meşhet şahânem olmağla nisâr-ı nakdîne-i tâb u tüvvân eylemniz bâbında.

Fi Evâhir-i Ca? Sene 184.

Hüküm: 1052

Vidin muhâfızı Vezîr Mehmed Paşa’ya ve Tuna sevâhilinde vâkı‘ kuzât ve nüvâb ve zâbitân ve ayân-ı vilâyet ve İsakçı’da meştâ-nişîn olmak üzere tahrîri fermânım olan Bosna askerinin başbuğları Kolin-zâde Mîr Mehmed’e hüküm ki:

İsakçı ser-askeri ma‘iyetinde meştâ-nişin ikāmet ve hıdmet-i muhâfazaya kıyâm ve mübâderet eylemen üzere Bosna’dan muharrer ve müretteb olan üçbin ikiyüz kırk nefer piyâde Bosna’dan olunalı iki aydan mütecâviz olup Tuna üzerinde azîmet ve Vidîn ve ol havâlilere eğerçi vâsıl ancak hevâlarin ihtilafı hasebiyle sevâhilin birinde meks üzere oldukları ve bazen betâ’et ile hareketleri mülahazadan ba‘îd olmağla herne mahalde iseler derhâl cümlesini takrik ve birgün akdem ve bir sâ‘at mukaddem İsakçı’ya vusûl ve luhûkları matlub olmağla isti‘câlen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. Asâkir-i mezkûrenin bî sebebü’l-iktizâ İbrail Kal‘asına me’mûriyetlerini mutazammım eğerçi emr-i sâdır olmuşdu. Lâkin “hamden-lillahi’l-Meliki’l-Mu‘in” İbrail gā’ilesi bertaraf olduğuna binâ’en me’mûrin-i sâbıkāları üzere asâkir-i merkūm bir dakīka mukaddem İsakçı’ya gelüp irişmeleri matlûb-ı hümâyûnum idüğü ma‘lûmunuz oldukda her ne mahlade iseler cümlesini derhâl tahrîk ve ve birgün ve bir sâ‘at akdem İsakçı’ya irsâl ve isâlleri husûsuna ihtimâm ü dikkat ve sen ki başbuğ-ı mûmâ-ileyhsin, istishâb eylediğin asâkir-i merkūm ile hemân olduğunuz mahalden hareket ve bir kadem akdem İsakçı’ya vusûl ü luhûka mübâderet eyleyüp bundan sonra dahi betget ve rehâvet misillü hareket ile ile yollarda beyhude meks ve ârâm eylemekden gāyetü’l-gāye hazer ve mücânebet eylemen banında.

Fi Evâhir-i B. Sene 184.

Hüküm: 1053

Hâlâ Haleb Vâlîsi olup Bükreş seaskeri olan Vezîr Mehmed Paşa'ya ve Hırsova ve Rıdvân ve Silistre ve Ruscuk ve Niğbolu kazâlarının kuzât ve nüvvabına ve yeniçeri serdârlarını ve iskele eminlerini ve sâ'ir zâbitân ve ayan-ı vilâyetehüküm ki:

Bu esnada muhâfaza ve muhâresesini elzem ve akdem-i umurdan olan İbrail Kal'ası'ndan bazı kimesneler me'mûr oldukları muhâfazayı terk ve firâr ve Bükreş cânibine varup andan dahi zikr olunan kazâlarda vâkı' iskelelerin karşusuna vürûd ile berü tarafdan geçüp müteferiik olacakları ihbâr olunmağla böyle vakitde kal'a-i mezbûreyi muhâfazadan hâli bıragup düşmen-i dinin fırsat-yab olmasına bâ'is olan olmakūle firarilerin karşu tarafdan mürurlarına izn ü ruhsat göstermeyüp girü İbrail tarafına i'âde ve ircâ'alarına ihtimâm olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi; siz ki vezîr-i müşâr ve mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz. Bu husûsı umur-ı dîn ü Devlet-i aliyye'mden olduğu ma'lûmunuz oldukda cümleniz bulunduğunuz kazâ ve mahalleri etrâf ve havâlilerini tecessüs ve tefahhusdan daima hâli durmayup İbrail'den firâr ve münferik olarak gelenleri iskelelerden ve sâ'ir bulundukları mahallerden ahz ve zecr ve tehdîd ve inzâr iderek girü muhâfaza-i mezkûreye i'âde ve ircâ'alarına ve sâlifü'z-zikr kazâlardan gayret-i İslâmiyelerine binâ'en kendü rızâlarıyla karşuya mürûr u ubûr murâd idenleri dahi tergīb ve irsâllerine bezl-i vüs' ü gayret eyleyüp ser-mû ağmâz ve tekâsülden ve betâ'et üzere hareketden gāyetü'l-gāye hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fi Evâhir-i B. Sene 184.

Şaykaları başbuğluğu ile Tuna Voyvodalığı uhdesinde hâle kılınmağla me'mûriyetini hâvî emr-i şerîf yazılmıştır.

Fi Evâ'il Z. Sene 184.

Hüküm: 1054

Hâlâ Kengiri ve Bozok sancakları mutasarrıfı Ahmed *dâme ikbâlehu*ya hüküm ki:

Sen mîr-i mîrân-i kirâmın güzîde ve müntâhablerinden yarar ve nâmdâr olması hasebiyle sen İsakçı'dan kapun halkıla hareket ve Maçin'e varup Rûmili vâlîsi vezîrim Abdi Paşa *edâma'llahi te'âlâ iclâlehu* ma'iyetine vusûl ve Maçin ittisâlinden adada mîr-i mîrân Süleyman Paşa'nın imal eylediği topları muhâfaza eylemen vezîr-i müşârün-ileyhin emr ü re'yi üzere amel ve hareketden kıyâm ve mübâderet eylemen zımnında me'mûriyetine hâvî işbu emr-i şerîfim sâdır olmuşdur. İmdi; keyfiyet-i me'mûriyetinin ma'lûmun oldukda hemen kapun halkıyla İsakçı'dan hareket ve Maçin'de müşârün-ileyhin ma'iyetine vusûl ve luhûka mübâderet ve ber-vech-i muharrer topların muhâfaza

ve sâ'ir iktizâ iden hıdemât-ı dîn ü Devlet-i aliyyeme kıyâm ve zezir-i müşârün-ileyhin re'y-i rezîn-i isabet-karîni üzere amel ü harekete ihtimâm eyleyüp senden me'mûl olan gayret ü hamiyyete münâfi ednâ kusûr ü rehaâvetden gāyetü'l-gāye mücânebet eylemen bâbında

Fi Evâhir-i B. Sene 184.

Hüküm: 1055

Rûmili Vâlîsi Abdi Paşa'yı serhaddât-ı mansûremden İbrail Kal'ası'nda mütehaşşid cünûd-ı zafer-mev'ûd hazır tevfîk-i refîk-i cenâb-ı Hayru'n-Nâsırîn ile fahr-i sezâ fütûhâtı celîleye mazhar ve bundan böyle dahi taraf taraf asâkir-i mütekâsire olup cem' ve bâ husûs Şumnu havâlisinden ve kalgay-ı sâbık Mes'ud Giray Sultan *zide ulüvvuhu* bâ emr-i âlî başta cem' eylediği otuz binden mütecâviz asâkir ve Bükreş cânibi ser-askeri vezîrim Mehmed Paşa *edâma'llahi te'âlâ iclalehu* dahi mevcûd ma'iyeti olan asâkir-i zafer-eser ile İbrail tarafına gelüp ol havâlide olan hâşidîni i'ânet-i melik-i müştâk ile bade't-tedmîr hâlen İbrail'de olan guzât cenk ile tâ'ife-i enîka-i hüsn-i vifâka ri'âyet iderek Boğdan derûnuna akın ve çapulları ile iğtinâm ve düşmenden vücûh-ı şenî ile ahz u intikām eylemeleri emr-i müstesvap? görilüp esbâbına dahi teşebbüs ile bu bâbda icâb iden himmet-i şâhânem masrûf ve işbu emr-i hayriyyet-encâma teferru' iden husûsât iktizâ idenlere evamir-i şerîfemle tenbîh ü te'kîd ve vezîr-i müşâr sultan sultan-ı mûmâ-ileyhimâ dahi tenbîh-i hümâyûnum üzere amel ü harekete ibtidâr ve vezîr-i müşârün-ileyh sultan-ı mûmâ-ileyhin vürûduna intizârı tecvîz itmeyüp maslahat-ı mezbûre kıyâma müsâra'at zımnında bundan hareket ve sultan-ı mûmâ-ileyh gurre-i şabanda Bükreş'e dahil olacağını mübîn Ordu-yı hümâyûnuma vâsıl olup envâ'i kuvvet ve imdâda ri'âyet olunmuşların kal'a-i mezbûrede mevcûd asâkirden bazıları icrâ eyledikleri yüz aklıkları imhâya cevâz virerek zikr olunan kuvvet ve imdâdın vürûd ve zuhûruna tevaffuk itmeyüp mütesaddî-i firâr oldukları vâsıl-ı sem'ine-i hümâyûnum olmağla imdi; sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin bu makūle firâr idenlerin bi-eyyi vechin kâne yine kal'a-yı merkūmeye ircâ'a ve Maçin ve Daye Karyesi ve Hırsova havâli-i mezbûrede askerlik iddi'âsında olanlardan herkim ele geçer ise alâ vechin kâne muhâfaza-i kal'a-i merkūm içün İbrail'e imrâr ve muhâlefet ideri olur ise hâsseten bu emr-i ehemme ta'yîn olunan turnacıbaşı ma'rifetiyle haklarında icâb iden cezâ vü sezâların tertîb ve icrâsına mübâderet ve bu makūleleri kayıklarına elan kayıkcı hâ'inlerini dahi idâm emr-i mühim mezkûre râbıta bend-i nizâm olmak içün ağırlıkla Maçin'de terk ve hafîf kapun hakıyla cend rûz havâlî-i mezbûreyi geşt ü güzar ve murâd-ı şahânem üzere maslahat-ı mühimme-i mezbûreyi kemâl-i i'tinâ vü dikkat ve rızâ-

yı hümâyûnuma mugāyir tekâsül ü tevâlî ve bir ferdi himâyeden hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fi Evâhir-i B. Sene 184.

Hüküm: 1056

Bir sûreti

İbrail muhâfızı Vezîr Sadık Mehmed Paşa'ya ve İbrail nâ'ibine ve yeniçeri zâbitine (boşluk) i'lâm-ı hatt ve ol makūle firârîlerin men'ini ve emr-i muhâfazada mezîd-i ihtimâm ü dikkat eylemelerini hâvî ber-vech-i muharrer.

Hüküm: 1057

Rûmili Vâlîsi Vezîr Abdi Paşa'ya hüküm ki:

İbrail Kal'ası yamakān ve yerlü neferâtından zahm-dârlarından mâ'adâ ekseri derûn-ı kal'ada ve eyyâm-ı muhâsarada bulunup bu esnâda muhâfazayı terk ve Maçin ve Hırsova ve etrâfa kazâ ve kurâlarda ihtifâ ve firâr üzere olduklarından ve mevâcib irsâlinde mevaciblerin ahz ve kal'ada meks ve kıyâma adem-i i'tinâ ile firâr eylemek adet-i müstemereleri olmağla bu misillü neferâtdan etrâfa perişân olanlar bilâ tehîr muhâfazasına memeur oldukları kal'a-i mezbûreye şitâb eylemeleri içün gereği gibi tenbîh ü te'kîd ve işa'at ve eğer beş güne dek varup kal'ada sâlimen olmazlar ise ol makūlelerin İbrail'de olan hane ve bağçe ve emlâkları el'ân mukim bulunup ve cedîden varup kıyâm idenlere ita olunmak ve fîmâ-ba'd firarilerden biri iddia ider ise ve da'vâları ittisa' olunmayup ve iddialarına müsaade olunmayacağını tarafından neferât-ı merkūmeye ifâde ve tefhîm ve keyfiyet-i mezkûreyi bade't-tenbîh emr-i hümâyûnuma adem-i imtisâl hıdmet-i muhâfazaya gelüp kıyâma müsâra'at itmeyenlerin ber-vech-i muharrer tasarruflarında bulunan emlâkları olan mukim ve cediden varup kıyâm idenlere i'tâ olunmak üzere nizam-ı kaviyye rabt ve keyfiyet nizamını ala vechü's-sahîha Ordu-yı hümâyûnuma i'lâm müsâra'at eylemek fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr olunmuşdur. İmdi; vusûlünde tarafından mukaddem ve mîrim ve işgüzâr âdemler vesaletleriyle kal'a-i mezbûre neferâtından mehhal-i mezkûrede ihtifâ ve firâr üzere olanlara mazmum-ı emr-i âlîşânımı gereği gibi kendülere tefhîm ü telkin ve bilâ-tevakkuf muhâfazasına me'mûr oldukları kal'a-i mezbûreye varup emr-i muhâfazada kıyâma ibtidâr eylemelerini bade't-tefhîm ve tenbîh emr-i şerîfimle adem-i itâ'at birle mahall-i me'mûrelerine beş güne dek gelüp kıyâm eylemeleri sûretde tasarruflarında bulunan hâne ve bağce ve emlâkları elan mukim olup ve cedîden varup kıyâm idenlere itaya dikkat ve husûsı mezbûr içün davaya tasallut idenlerin da'valarını istimâ' ve müsa'ade olunmamak

üzere keyfiyetini nizam-ı kaviyye rabt u bend ve keyfiyet nizâmı Ordu-yı hümâyûnuma ilâma mübâderet eylemek bâbında.

Fi Evâhir B. Sene 184.

Hüküm: 1058

Bir sûreti

İbrail muhâfızı Vezîr Mehmed Sadık Paşa'ya ve nâ'ibine ve yeniçeri zâbitine ve sâ'ir zâbitâna (boşluk) ber-vech-i muharrer firârilerin ve bundan sonra firâr murâd idenlerin emlâkları kal'ada mukim bulunanlara i'tâ ile bi'l-ittifâk nizâma rabt ve muhâfaza-i kal'a ve tüvvâna ihtimâm eylemek üzere müşârün-ileyh Abdi'ye sâdır olan emr sana beyân olunarak tenbîh ü te'kîdi hâvî ber-vech-i meşrûh.

Hüküm: 1059

Rikâb-ı hümâyûnda çavuşbaşı vekîli olan *dâme mecdühu*ya hüküm ki:

Hâlâ divan-ı hümâyûnuma mektûb gönderüp Divân-ı hümâyûnum çavuşlarının seferber olanlarından bazıları bilâ-mûcib ve bilâ-sened firâren Âsitâne'ye gidüp anda meks ve ikāmet üzere olanlarıyla ol makūleler der-akab hıdmet-i lâzimelerine kıyâm eylemeleriçün Ordu-yı hümâyûnuma ihtimali olur ise mutasarrıf olanları esâmîleri mülâzımlarına virilüp ve kendüleri sâ'ire ibret içün Boğazkesen Kal'asına kal'a-bend olunmak üzere ism ü resimleriyle defterini Ordu-yı hümâyûnuma irsâl eylemek içün sana hitaben emr-i şerîfim sudûrı bâbında arz etmeğin vech-i meşrûh ve amel olunmak bâbında.

Fi Evâhir B. Sene 184.

Hüküm: 1060

Babadağı ve Karasu ve Hacıoğlu Pazarı ve Köstence ve Minkalya ve Balçık ve Kuvarna Ve Karlıca ve Prevadi ve ol havâlilerin kadıları ve naibleri zide fazlıhuma ve ocakdan bu husûsa mübâşir ta'yîn Sertunâî (boşluk) *zide mecdühu*ya zikr olunan vilâyetlerin serdâr ve ayan ve iş erleri ve ocak ihtiyârları darb ü harbe kādir askeri dilâverleri *zide kadrühu*ma hüküm ki:

Fe-lillâhi'l-hamd avn u inâyet-i rabbi'l-İzzet ile İbrail Kal'ası muhâsarasında halâs ü selâmet olup derûnunda bulunan gazilere hezâr du'â ile fahr u mübâhâtı müstevcib çilingir ve en'am ve ikrâm-ı mülûkânem bilâ-diriğ ihsân ve kendülere tebliğ olundukdan sonra kal'a-i mezbûrenin istihkâmıyla müstevfî asker ta'yîn ve gereği gibi techîz olunmasına dahi irâde-i aliyye-i mülûkânem taalluk eylemekden nâşî Ordu-yı hümâyûn-ı

inâyet-makrûnum umûmen ocaklar ile işbu mâh-ı şabanü'l-mükerremin dördüncü mübârek Perşembe günü hareket ve bi-avni'llahi te'âlâ Maçin'e varup ikāmet ve İbrail Kal'asını müstevfî asâkir ile techîz birle tesyîr ve istihkâma mübâderet olacağı emr-i muhakkak olmağla kal'a-i merkūmenin vakt-i muhâsarasında zikr olunan mahallerin asâkiri bâ-fermân-ı âlî imdâda me'mûr olunup ekserileri üçbeş gün zarfında vilâyetleri asâkirinin hareket ve tesyîrlerine taahhud eyledikleri ilâmları vürûd ve şimdiye zuhûr etmemeleriyle böyle vakt-i müzâyaka vilâyetlerinin hudûduna mülâhık serhadd-i mansûre-i mezbûreye imdâd ve içinde bu kadar müddet mahsûr olan ümmet-i Muhammed karındaşlarımıza i'ânet eylemek lâyık-ı diyânet ve sezâvâr olmamağla imdi; müsülmânlık ve askerilik dâ'iyyesinde olan darb ü harbe kādirlerden Babadağı'nda mevcûd olan asâkir-i müslimin sen ki turnacıbaşı-i mûmâ-ileyhsin senin mübâşeretin hâkim ve zâbit ve ayân-ı memleketin ma'rifetiyle ve maru'z-zikr kazâların müsülmânlık ve askerilik ve erlik dâ'iyyesinde olanları dahi ma'iyetine me'mûr çavuşân mübâşeretleri ve hükkâm ve zâbitân ve ayân-ı vilayetleri ma'rifetiyle bi-eyyi vech-i kân bir iki gün zarfında ihrâc ve Maçin tarafına tesyir ve Ordu-yı hümâyûnuma isâl olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın vusûlunde vech-i meşrûh üzeresiz kusûr olan fermân-ı celilü'ş-şânım mûcebince amel ü harekete ve bundan hilâfet-i münâfi-i diyânet olmağla hilâfetinden be-gāyet ittikā vü mücânebet eyleyesiz. Sen ki ser-turnâ-i mûmâ-ileyhimsin; senden hıdmet-i meşkûre me'mûl olmakdan nâşî bu husûsa me'mûr kılınmışsındır. Gereği gibi bir sâ'at evvel Babadağı'na varup emr-i şerîfimi kıraat ve mazmûnını işa'at ve Babadağı askeriyle memlü olmağla cümlesini cümle ittifakıyla ihrâc ve tesyire mübâderet ve ardların almak içün ordudan firâriler olur ise ircâ'larıçün bir müddet ikāmet ve ziyâde sa'y u dikkat eyleyüp hilâfında bulunanların tertîb-i cezâlarına ihtimâm ve i'lâmı iktizâ idenleri ism ü resimleriyle i'lâm ve salifü'z-zikr kazâlara ma'iyetinde olan çavuşânı sûret-i emr-i şerîfimle irsâl ve asâkir-i mevcûdaların üç beş günde Maçin'e irişmelerine sa'y u makdûrunı isar eyleyüp tekâsül ve terâhiden ve lahza-i vahide ârâm ve rahte-i isti'alden ve mikdâr-ı zerre tama'-i teba'iyyet birle ağmâz-ı ayn gûne hâlâtdan gayetü'l-gāye hazer ü mücânebet eyleyesiz deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan iftihârü'l-ümenâ-i vâlâ kâbir Mehmed Ağa *dame uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak içün fermân-ı âlîşânım yazılmıştır.

Fi Evâ'il-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1061

İbrail muhâfızı Vezîr Mehmed Sadık Paşa'ya dergâh-ı mu'allâm yeniçeri haseki tekaüdlerinden olup bu def'a Boğdajn derûnuna akın ve çabul idecek asâkir-i mansûre üzerlerine başbuğ ve çete ağası nasb ve ta'yîn olunan Hacı Dizdar (boşluk) *zide kadrühu*ya hüküm ki:

Boğdan re'âyâsı câdde-i itâ'at ve inkiyâddan udûl ve düşmen-i dîn-i mübîn olan Moskovlu'ya ianet ve teba'iyyet ile bagy ve tuğyan eylediklerine binâ'en virilen fütüvv-i şerîfe mûcebince üzerlerine varılup emvâl ve eşyâları iğtinam ve evlâk-ı ıyâlleri seby ü istirkāk olunmak meşrû' olmağla Boğdan derûnunda olan Moskovlu ve hain-i dîn-i mübîn olan Boğdan re'âyâsının üzerlerine akın ve çapul etmeğe izn ü ruhsat-ı şâhânem erzânî ve mebzûl olup mûmâ-ileyh Hacı Dizdâr asâkir-i mezkûr üzerlerine başbuğ ve çete ağası nasb ve ta'yîn olunduğu ma'lûmun olduıkda sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin; İbrail Kal'ası'nda ve Maçin ve sâ'ir ol havâlide olan dergâhı mu'allâm yeniçerileri ve sâ'ir sınûf-ı asâkiriyeden ve gayriden Boğdan derûnuna akın ve çapul itmeğe hevesleri olanları tergīb ve teşvik ve mûmâ-ileyh ma'iyetine terfik? derûnunu Boğdan'a sevk ü tesyîr eylemen fermânım ve Boğdan ussâtı ve derûnu Boğdan'da olan Moskovlu keferesinin kadr u tedmîr ve usât-ı mezkûrenin ıyâl ü evlâdları ahz ve esir ve emvâl ve eşyâları iğtinâm olunmak murâd ve matlûb-ı hümâyûnum olmağın imdi; işbu emr-i şerîfim (boşluk) ile tarafına vâsıl oldukda derhâl derûn-ı Boğdan'a akın ve çapul olmasına izn ü ruhsat-ı mülûkânem erzani kılındığını iktizâ idenlere ifâde ve işa'at birle müctemi' ve müşahhud olan dilâverân üzerlerine başbuğ ve çete ağası ta'yîn olunan mûmâ-ileyh ile derûn-ı Boğdan'a sevk ü tesyîr ve Boğdan re'âyâsı usâtını Moskovlu keferesini kahr u tedmîr ve seby ü istirkāk ve emvâl ve eşyâlarını ahz ve iğtinâm eylemelerini kendülere gereği gibi tenbîh ü te'kîd eyleyesin. Ve sen ki; çete ağası-i mûmâ-ileyhsin, sen öteden berü me'mûr olduğun hıdemât-ı dîn ü Devlet-i aliyye'mde gayyûrâne ve dilîrâne hareket ile mesbûk olup senden her hâlde hıdemât-ı mebrûre ve mesâi-i meşkûre vücûda getürmen me'mûl ve melhûz olduğuna binâ'en hıdmet-i mezkûr dûş-ı hamiyet-i pûşına ta'lik olduğu ma'lûmun oldukda göreyim seni akın ve çapul içün tahaşşud ve tecemmü' iden asâkir-i sâyânına istishâb âkılâne ve müdirâne hareket ile derûn-ı Boğdan'a girüp taraf taraf akın ve çapullar iderek mela'in-i hâsirîn-i Moskovlu'dan ve hain-i dîn ü Devlet-i aliyye'm olan Boğdan re'âyâsı usâtından ahz-sâr ve intikām sür'at ü şitâb ve emvâl-i eşyâların guzât-ı muvahhidîne iğtinâm ve evlâd ü ıyâllerin seby ü istirkāk ile tahsîl-i nîk-i tâmm eylemeğe sarf-ı mâ hasal-ı vüs' ü kudret eyleyüp mugāyir fermân-ı hümâyûnum

ednâ vaz‘ u hareket ile nâ-merzî bir halde hüdûsunda hazer ü mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmuşdur deyü emr-i şerîf yazılmışdır.

Fi Evâhir-i Ca. Sene 184

Hüküm: 1062

Rûmili Vâlîsi Vezîr Abdi Paşa’ya ve İbrail muhâfızı Vezîr Mehmed Sadık Paşa’ya ve Bosna askerinin başbuğları Kolan-zâde Mîr Mehmed ve (boşluk) *zide mecdühu*ya hüküm ki:

Ba‘zı serhaddât-ı hümâyûnumda meştâ-nişin ikāmet ve hıdmet-i muhâfazaya kıyâm ve mübâderet eylemen üzere Bosna’dan muharrer ve müretteb on üç bin altı yüz kırk nefer piyâde askerin İbrail Kal‘ası’nda bundan akdem mahsûr olan ümmet-i Muhammed’e imdâd ü i‘ânet zımnında kal‘a-yı mezbûre muhâfazasına sür‘at-i şitâb eylemeleriçün emr-i şerîfimle me’mûr ve ta‘yîn olunduklarından sonra kal‘a-yı mezbûreyi sû’i-kasd niyet-ibâtılıyla gelüp derûn-ı kal‘ada olan cünûd-ı muvahhidîni tazyîk iden küffâr-ı dalâlet-âyîni bi-inâyeti’llahi te‘âlâ makhûren ve münhezimen firâr ve kal‘a-yı mezbûre keyd ü mazarratlarından te’mîn ve tahlîs olunmakdan nâşî asâkir-i mezkûre me’mûrîn-i sâbıkāları üzere ucâleten ve müsâra‘aten vusûl ü luhûka ibtidâr eylemeleriçün istî‘câle hâvî eğerçi bundan akdemce mahsûsen emr-i şerîfim isdâr ve irsâl olunmuşidi. El-hâleti hâzihi asâkir-i mezbûrın Hırsova’ya vusûlleri ahbar olduğuna binâ’en sen ki vezîrim Abdi Paşa’sın asker-i mezkûr emr-i şerîfim vusûlüne dek Maçin’e gidüp bir sâ‘at akdem İbrail Kal‘ası’na imrâr ve idhâllerine mübâderet ve sen ki vezîrim Sadık Paşa’sın neferât-ı merkūm vusûllerinde maliye tarafından isdâr ve irsâl olunan emr-i şerîfim ve sûreti mûcebince ta‘yînât-ı yevmiyelerini nüzûl emîni tarafından i‘tâ itdirderek muhâfaza-i kal‘ada istihdâm ve kıyâmlarına bezl-i cidd-i himmet eylemen bâbında.

Fi Evâ’il-i S. Sene 184

Hüküm: 1063

Maçin ve Hırsova kadılarına ve voyvodalar ve sâ’ir zâbitâna hüküm ki:

Bi- mennihî te‘âlâ işbu şa‘banü’l-mu‘azzamın sekizinci Pazar irtesi güni livâ-i hazret-i fahrü’l-âlem sallallahü te‘âlâ aleyhi ve’s-sellem ile sâdr-ı âzam ve serdâr-ı ekrem Ordu-yı hümâyûn zafer-makrûnumla İsakçı’dan hareket ve Maçin’e varup İbrail Kal‘ası’nın ve etrâfının tanzim ve tesviye-i umûr-ı mühimme-i müsta‘cilesiçün birkaç gün meks ve ikāmet eyledikden sonra Babadağı’na ve andan dahi meştâya azîmet olunmak üzere bi’l-müşâvere karâr-dâde olmağla Ordu-yı hümâyûnum mevcûd erkan-ı Devlet-i aliyyem ve ricâl-i saltanat-ı seniyyem ve sâ’ir sınûf-ı asâkir-i mansûrem hîn-i vürûd ve

vakt-i ikāmetlerinde külli yevm malzeme-i mühimmeden olan şaîr ve saman ve hatab ve sâ'ir me'kûlât husûslarında müzâyaka ve zarûretden sıyânetleri murâd-ı mülûkânem olmağla Maçin ve Hırsova ve ol havâlîden eşyâ-yı mezkûreyi Ordu-yı hümâyûn nusret-makrûnuma gönderüp râyici üzere ashâbı rızâlarıyla dilediklerine bey' eylemek üzere tehyi'e ve ihzâr içün iktizâ idenlere şimdiden tenbîh ü te'kîd olunmak fermânım olmağın imdi; işbu emr-i şerîfim tarafınıza vâsıl olup keyfiyet ma'lûmunuz oldukda bilâ-tevakkuf ashâb-ı zehâîr ve rençberân taifesi cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le keyfiyetini ihâle ve tenbîh birle eşyâ-yı mezkûreyi tehyi'e ve ihzâr eylemelerine herbiriniz mezîd-i ihtimâm ü dikkat idüp tekâsül ü taksîrden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eyleyesiz. Şöyleki; husûs-ı mezbûrda iğmâz ve müsâmahanız hasebiyle zahmet-gest olunduğu rûnemâ olunmak lâzim gelür ise bir dürlü özür ve cevâbınız marzî olunmayup mes'ûl ve mugāyir olacağınızı muhakkak bilüp ana göre mezîd-i basîret ve intibâh hareket ve ser-mû hılafından ihtizâr ü ictinâb eylemeniz bâbında.

Fi Evâhir-i B. Sene 184.

Hüküm: 1064

İsakçı kadısına ve İsakçı mütevellîsine ve İsakçı'dan Maçin'e yol üzerinde vâkı' zâbitân-ı *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Ordu-yı hümâyûn-ı nusret-makrûnûm İsakçı Sahrası'nda hareket ve Maçin cânibine azîmeti musahhah olmakdan nâşî livâ-i fevz-ihtivâ-i hazret-i Resûl-i ekrem aleyye's-salatu ve sellîmin bi-elyak ve'l-ikbâl mürûr eylediği tarîklerde alâmet vaz' u inşâ olunmak mu'tâd-ı kadîm olmağla kā'ide-i kānûn üzere silâhdâr ocağının baş eski çavuşu ile iki nefer çavuş ta'yîn olunmağla ber-minvâl-i muharrer İsakçı'dan Maçin'e varınca yol üzerinde olan karyelerden merkūm başeski çavuş ma'iyetine iktizâ iden cerâhorlar ihrâc olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrı ocağ-ı mezbû tarafından bâ-arzuhâl istid'â olduğu ecilden vech-i meşrîh üzere amel olunmak bâbında

Fî Ecâil-i Ş? Sene 184

Hüküm: 1065

Hâcegân-ı divân-ı hümâyûnumdan mevkûfatı Seyyid Abdü'l-kerîm ve meştâ içün Bosna'dan tahrîri fermânım olan üç bin nefer askerin başbuğları Mehmed Kapudan ve (boşluk) *zîde mecdühu*ma hüküm ki:

Sen ki mevkûfât-ı mûmâ-ileyhsin. Tuna sevâhil-i serhadlerine mevsim-i şitâda muhâfaza içün bundan akdem eyâlet-i Bosna'dan bu tahrîrleri fermân-ı hümâyûnum olan

üç bin nefe piyâde askerin süvâr oldukları açıklar ile şehr-i Hırsova pişgâhında vgsıl oldukları haber virilüp bu hilâlde İbrail Kal‘ası muhâfazası içün piyâde askerin lüzûm ü iktizâsı ber-kemâl olmakdan nâşî sâbıku’l-beyân Bosna piyâde-gânını bulundukları mahalden tahrîk ve bir dakīka ârâm u tevâkkuflarına cevâz ü ruhsat göstermiyerek bir sâ‘at akdem kal‘a-yı merkūmeye isâl ü irsâllerine mübâşir ta‘yîn olunduğun ecilden serî‘an ve acîlen yerinden hareket ve piyâde-gân-ı mezkûrenin oldukları mevzî‘ye varup fermân-ı âlîşânımı ibrâz ve irâde ve yerlerinden kaldurup kal‘a-yı mezkûreye sevk ü teslîm ve bi-avnihi sübhânehü ve te‘âlâ işbu mâh-ı şa‘bânü’l-mu‘azzamın üçüncü çarşamba güni dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ocağı ve dördüncü Perşembe güni cebeci ve topcı ve arabacı ocakları ve altıncı cumartesi güni sadr-ı âzam ve serdâr-ı ekrem efhamın livâ-i nusret-ihtivâ-i hazret-i serdâr-ı enbiyâ ve alâ âlihî ve sahbihî ezke’t-tahiyyât ile İsakçı’dan nehzat ve Maçin Sahrası’na varup vaz‘ u hıyâm ikāmet ve İbrail Kal‘ası’nın tanzîm ve tesviyesine mübâderet eylemen üzere tasammum ve tertîl-i fâtiha azîmet olunduğu tâife-yi merkūmeye terfhîm idüp siz ki asker-i mezkûrın başbuğları mûmâ-ileyhsiz, hükm-i vâcibü’l-itâ‘atim tarafına vâsıl olduğu yanınızda olan üçbin nefer piyâdegân ile alâ-cenâhü’l-isti‘câl her ne mahalde iseniz hareket ve bir an akdem kal‘a-yı mezkûre luhûka şitâb ve müsâra‘at ve kal‘aya duhûlleri mübâşir-i mûmâ-ileyh Ordu-yı hümâyûnuma i‘lâma ihtimâm ü dikkat ve bundan sonra dahi ser-mû tekâsül eylediğiniz sûretde hakkınızdan gelineceğini muhakkak bilerek tahsîl-i rızâ-yı meyâmın iktizâ-yı şâhânem sarf-ı makderet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki vusûl buldukda sâdır olan emrim üzere amel dahi sâbıku’l-zikr üç bin nefer piyâdegânın i‘tâsı iktizâ iden dörder ayluk ulûfeleri Maçin’e vürûdlarında teslîm olunmak üzere mahall-i merkūmde müheyyâ ve amâde olduğu ma‘lûmunuz oldukda şeref-yâta-i sudûr olan fermân vâcibü’l-ittiba‘ ve lâzimü’l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ‘at-makrûnuyla amel ü hareket eyleyesin deyü emr-i şerîfim yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Ş Sene 184.

Hüküm: 1066

Hâlâ Bozok ve Kengiri sancakları mutasarrıfı olup Maçin’de mukīm es-Seyyid Ahmed Paşa’ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, zâtında merkûz olan gayret ü şecâ‘at muktezâsı üzere İsakçı’dan me’mûriyetin vechile hareket ve Maçin’e vürûdunda İbrail Kal‘ası derûnunda mevcûd asâkir meyânelerinde vukū‘ bulan ihtilâl ve şikāk sebebiyle kal‘a-yı merkūmeyi hâliyetin terk ve Maçin tarafına mürûr eyledikleri meşhûdun olduğu sâ‘at ol

taraflarda bulunan efrâd-ı askeriyyeyi teşvîk ve tergīb iderek beş yüz neferden mütecâviz cünûd-ı zafer ve kul tedârük ve İbrail muhâfızı vezîrim Sadık Mehmed Paşa *edâma'llahi te'âlâ iclâlehu* ma'iyeti ile karşuya imrâr ve kal'aya idhâl idüp keyd u mazarrat ve a'dâ-yı dînden hısn İbrail'i tahliyeden illet-i mustakille olduğun bu def'a tarafından tahrîr olunmakdan nâşî hakkında olan hüsn-i zann-ı mülûkânem metezâ'if da'avât-ı hayriye-i mülûkâneme mazhariyetin mutahakkık olmuşdur, ber-hûrdâr olasın. Bi-avnihi sübhânehu ve te'âlâ işbu mâh-ı şa'bânü'l-mu'azzamın üçüncü Çarşamba günü dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağı ve dördüncü Perşembe güni cebeci ve topcı ve arabacı ocakları ve altıncı Cumartesi güni dahi livâ-i nusret-i iltivâ-ihazret-i sultan-ı enbiyâ-i aleyhi ve alâ âlihî ilâ ezke't-tehâyâ ile serdâr-ı Ekrem ve efham İsakçı Sahrası'ndan nehzat ve Maçin pişgâhına varup anda ikāmet ve İbrail Kal'ası'nın tanzîmine şürû' ve mübâderet eylemen üzere kavl ü karâr ve fâtiha-ı şerîfe-i azîmet tertîl ü kırâ'at olunmakdan nâşî imdi; senden ba'dazîn dahi uğûr-ı hümâyûnumda nice mesâi-yi mebrûre ve hıdemât-ı meskûre matlûb-ı tâcidârânem olup sgye-i mekârim vâye-i hüsrevânemde zuhûra gelen ve fîmâ-ba'd zâhir olacak hıdmetlerinin mükâfâtına neyl ile akranın beyninde bekâm ve kâm-revâ olacağın bi-iştibâh olmağın sana mukaddemâ-i birûz lütf ü inâyet olmak şartıyla kapun halkını istishâb ve nehr-i Tuna'yı öte yakaya imrâr u ubûr ve İbrail Kal'ası'na luhûk ve vusûl virle muhâfaza-i kal'a ve mürâfa'a-i a'dâya sarf-ı mukadderât eylemeğe ta'yîn ü tahsîs kılındığın ma'lûmun oldukda maktûr u mecbûl olduğun cevher-i hamiyet ü şecâ'ati ibrâz ve izhâr ve hemân dâ'iren halkı ve sâ'ir celb eylediğin guzât-ı zafer-simât ile İbrail'e güzâr ve kal'aya duhûl ve emr-i hıfz u hırâsete ta'ma-yı şimâr eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1067

İbrail muhâfızı vezîrim Mehmeh Paşa'ya ve ma'iyyetinde olan mîr-i mîrâ[n]-ı kirâmımdan Karahisar-ı sahib ve Sultanönü sancakları mutasarrıfı Abdullah ve Akşehir Sancağı mutasarrıfı es-Seyyid Ahmed *dâme ikbâlehu*ya ve Birail nâ'bine ve yeniçeri zâbiti ve Samsuncıbaşı-i sâbık el-Hac Mehmed ve kal'a-yı mezbûrenin cebeci başı ve topcı başı vekîllerine ve Bosna askerinin başbuğlarına ve sâ'ir ağavât ve zâbitân ihtiyârlarına hüküm ki:

Elhamduli'llahi te'âlâ bundan akdemce İbrail Kal'ası'nda mevcûd cunûd-ı muvahhidîn-i zafer-nümûd bi'd-defa'at melâ'in-i hâsirîne galebe ile nakş-i kitâbe-i fahr u mübâhât olacak vechile fütûhât-ı celîleye mazhar olup hakkınızda olup envâ'-i biri ihsân-ı mülûkânem keşîde ve meftûh ve takviye-i bâzûzu-yı iktidârınız içün taraf taraf neşr-i evâmir-i ekîd ile celb-i asâkir-i kesîre olunmakda kat'â tecvîz-i kusûr olunmayup mühimmât-ı cebehâne ve tophâne ve levâzımât-ı sâ'irenin dahi pey-der-pey irsâl ve tesyîri ile istihsâl-i ez'âf-ı esbâb imdâd u i'ânetiniz husûslarında bezl-i celll-i himmet olunup bu hilâlde üç binden mütecâviz Bosna askeri dilaverleri dahi Maçin'e vürûd ve bi- mennihi te'âlâ hazret-i resûl-i ekrem salla'llahü te'âlâ aleyh ve sellim ile sadr-ı âzam ve serdâr-ı ekrem Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd bi'l-

cümle erkân-ı Devlet-i aliyye ve ricâl-i saltanat-ı seniyyem ve ocaklarım ağavât ve zâbitân ve neferât-ı ve sâ'ir sınûf-ı asâkir-i islâm ile şa'bânü'l-azimin sekizinci pazartesi güni İsakçı'dan hareket ve meseli nâ mesbûk vechile ancak sizlere imdâd u i'ânet niyetiyle Maçin'e azîmet olunmak üzere bi'l-müşâvere karâr virilmişken siz ki vezîr-i müşâr ve mîr-i mîrân ve sâ'ir rü'esâ ve zâbitân ve ihtiyârlar-ı mûmâ-ileyhimsiz. Mukaddemce ser-zede-i sahâ-i zuhûr olan yüz aklıklarınızı ve külliyen mahv ve ilgā ve hakkınızda olan eltâf ve inâyât-ı pâdişâhâneminesyen ve mensiyyen imhâ idüp İbrail Kal'asını terk ve tahliye idüp Tuna'nın berü cânibine ubûr eylediğiniz haberi Ordu-yı hümâyûnuma vârid ve vâsıl olmağla bulunduğunuz mahalden derhâl hareket ve ma'iyyetinizde olan asâkiri ile bilâ-tehîr kal'a-i İbrail'e duhûle müsâra'at ve alâ cenâhü'l-isti'câl İbrail Kal'ası'na küffâr-ı hâk-sâr dest-res olmazdan mukaddem zabt ve muhâfaza vü muhâresesine kıyâm-ı sür'at ü şitâb eylemeniz bâbında işbu emr-i celîlü'l-kadrim isdâr ve (boşluk) ile ucâleten tarafınıza irsâl olunmuşdur. İmdi; vusûlünde muğāyir fermân-ı hümâyûnum betâet ü rehâvet üzere hareketiniz sebebi ile İbrail Kal'ası bir küffâra giriftâr laâzım gelür ise ecdâd-ı azâmımın pak u münevvre ervâh-ı şeîfeleri hakkıçün sen ki vezîr-i müşâr ve mîr-i mîrân ve sâ'ir rü'esâ ve zâbitân-ı mûmâ-ileyhimsiz; birinizin dâmen-i hayat-ı pençe-i gazab-ı âteşbâr-ı hüsrevânemden ihlâs ve mümkin ü mutasavver olmayup ferden ferdâ cezâlarınıza müsâra'at olunacağı muhakkak ve mukarrer olmağla ana göre mazmûn-ı emr-i âlîşânımla amel ü hareket ve hilâfından hazer ü mücânebet olunmak bâbında.

Fî Evâ'il-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1068

Minkalya ve Köstence kadılarıyla ordu-yı hümayunumdan Minkalya'ye ve Köstence'ye ve andan Âsitâne-i sâ'adetime varınca vâkı' olan sâ'ir kuzât ve nüvâba ve İskele emînleri ve sâ'ir zâbitân ve Tersâne-i âmire'mde tenezzülât kâtibi olan (boşluk) *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Bükreş cânibi ser-askeri tarafından esîr ve dîl almak üzere ahz ve katl olunan re'âyânın rakîklerine Yanko ve Siremli Yuvan ve Balçovalı Kostantin ve İbrail ahz olunan otuz nefer başı vâsıl ve İbrail muhârebesinde dîl olmak üzere bulunan ihtiyâr Onen ve Zancar ve Anderi ve Ligor ve Petro ve Nazar ve Gavril nâm re'âyâ haveneleri Ordu-yı hümâyûnuma irsâl ve habs olunup mesfûrlar Minkalya ve Köstence İskelelerinde bulunan sefâ'inden birine vaz' ve Âsitâne-i sa'âdetime irsâl ve Tersâne-i âmire'me teslîm ve vusûllerin müş'ir baş muhâsebeye kayd içün ilm ü haberiğ getürmeğin fermânım olmağın, imdi; siz ki mevolânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz; mesfûrlar ta'yîn olunan *zîde kadrühu* mübâşeretiyle taht-ı kazâlarınıza vâcib olduklarında mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'iyetiyle muhâfaza ve birbirinize irsâl olunarak zikrolunan iskelelere irsâl ü isâl ve bulunan sefâ'inden birine vaz' ve Âsitâne-i aliyye'me sevk ve Tersâne-i âmire'me teslîm etdirmeğe her biriniz ihtimâm ve sen ki mîr-i mîrân kâtibi-i mûmâ-ileyhsin, vusûllerine müş'ir baş muhâsebeye kayd içün ilm ü haber kā'imesini Ordu-yı hümâyûnuma irsâle sa,

vusûllerine müş‘ir baş muhâsebeye kayd içün ilm ü haber kā’imesini Ordu-yı hümâyûnuma irsâle ikdâm ü sa‘y eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ş sene 184.

Hüküm: 1069

Lağımcıbaşı el-Hac Mustafa *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

İşbu sene-i mübârekede Ordu-yı hümâyûnum meştâda iken mevcûd bulunmak üzere tertîb olunan lağımcı neferâtının bazıları hasta ve bazıları fevt olduklarına binâ’en mukaddemâ Kili ve İsmail cânibinden bu esnâda vilâyetlerine avdet idenlerden Selânik Sancağı’nda Barakar nâm karye ve gayriden üç bin akçe tîmâra mutasarrıf Lağımcı Ali ve yine nâhiye-i mezbûrede semerek nâm karye ve gayriden üç bin yedi yüz otuz okuz akçe tîmâra mutasarrıf Lağımcı Abdulhalîk ve Paşa Sancağında Menastır nâhiyesinde Bostal nâm karye ve gayriden yirmi bin akçe ze‘âmete mutasarrıf Lağımcı Mehmed veled-i Lağımcı Ali ve Horpeşte nâhiyesinde Harsene nâm karye ve gayriden dokuz bin yüz akçe tîmâra mutasarrıf Lağımcı Seyyid Yusuf veled-i Lağımcı Seyyid Ahmed ve Kesriye nâhiyesinde Yumuldu nâm karye ve gayriden üçbin akçe tîmâra mutasarrıf Lağımcı Osman veled-i Hasan ve Üsküb Sancağında Pirlepe nâhiyesinde Kasteric nâm karye ve gayriden sekiz bin akçe tîmâra mutasarrıf Lağımcı Süleyman veled-i Mehmed ve yine Pirlepe nâhiyesinde Prosil nâm karye ve gayriden yedi bin iki yüz akçe tîmâra mutasarrıf Lağımcı Mustafa veled-i Hüseyin ve nâhiye-i mezbûrde Stalos nâm karye ve gayriden yedi bin iki yüz elli dört akçe tîmâra mutasarrıf Lağımcı Mehmed veled-i Yusuf ve yine karye-i Stalos el-mezbûre ve gayriden ol mikdâr akçe tîmâra mutasarrıf Lağımcı Ali veled-i Yusuf ve yine Pirlepe nâhiyesinde Almalı nâm karye ve gayriden altı bin yedi yüz elli akçe tîmâra mutasarrıf Lağımcı Ahmed meştâ-yı hümâyûnumda bulunmaları, mevcûd bulunmalarıçün memuriyetlerini hâvî emr-i şerîfim südûrını sen arz ve vech-i meşrûh üzere sancağ-ı şerîf ma‘iyetinde ve me’mûr oldukları mahallerde mevcûd bulunmak nâ-mevcûdları arz olunmak üzere Divân-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi’l-fi‘l baş defterdârım olan Ali İsmet *dâme uluvvühu* i‘lâm eylemeğin, i‘lâmı mûcebince amel olunmak fermânım olmağın, imdi; sen ki Lağımcı başı-i mûmâ-ileyhsin, ber-vech-i muharrer mastûrü’l-esâmi merkūmdan savb-ı me’mûrlerine gelüp vâkı‘ olan hıdemât-ı aliyyemde kıyâma müsâra‘at eylemeleriçün tarafından ademler ta‘yîn ve irsâl ile Ordu-yı hümâyûnuma meştâ’da mevcûd bulunmalarıçün ber-vech-i ihtimâm mahalll-i me’mûrlerine gelüp vusûl ü luhûklarına ihtimâm ü dikkat idüp bir ferdinin girü kalmasına ruhsat u cevâz göstermekden tehâşî eyleyesin. Şöyle ki; gerek mezbûrlar ve gerek sâ’irler

muktez‘-yı me’mûriyetleri üzere sancağ-ı şerîf ma‘iyetinde me’mûr oldukları mahallerde mevcûd olmayanlar arz u i‘lâma müsâra‘at idüp mikdâr-ı zerre hilâfına vaz‘ u hareketden ihtirâz u ictinâb eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1070

Hâlâ Rûmili Vâlîsi Vezîr Abdi Paşa’ya hüküm ki:

Bi-takdiri’l-lahi te‘âlâbu def‘a vukū‘ bulan keyfiyetden nâşî Maçin Kasabası’na ve havâlisine ve Maçin pişgâhında vâkı‘ adanın muhâfazavü muhâresesi ehemm-i mehâmmden olduğuna binâ’en hâlâ ol tarafda olan Bozok ve Kengiri Sancakları mutasarrıfı Seyyid Ahmed ve Akşehir Sancağı mutasarrıfı Ahmed *dâme iclâlehu*nun emr u re’yinin üzere hareket iderek emr-i muhâfaza ve mürâfa‘a-i düşmene ihtimâm eylemek üzere ma‘iyetine ta‘yîn ve Rûmili ve Sivas eyâletlerinin zu‘âmâ ve erbâb-ı tîmâr neferâtı ma‘iyetinde hıdmete kıyâm üzere ve fermân-ı âlî vilâyetlerine firâr iden neferâtlarını derhâl bayrakları altına celb ü cem‘ ve re’y-i rezîn-i isâbet-karînin üzere hareket eylemeleriçün alaybeyilerine ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhimâya bu def‘a başka başka evâmir-i şerifemle tenbîh ü te’kîd olunmağla sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin, cümlesini ma‘iyetine celb ve ihsâr ve kasaba-i mezbûre ve etrâf u havâlisinin ve ada-i mezkûrun leyl ü nehâr karagollar ta‘yîni ile ber-vech-i ihtimâm muhâfaza vü muhâreseye dikkat-i tâmm iderek küffâr-ı hâk-sârı berü tarafa geçürmeyüp müdâfa‘a ve mukābeleye mezîd-i sa‘y u dikkat eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) iler irsâl olunmuşdur. İmdi; vusûlunde ber-vech-i muharrer ma‘iyetine me’mûr olan mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhimâ ve eyâlet askerini ba‘de’l-yevm ol tarafda ma‘iyetinde mevcûd olan asâkir-i İslâmı re’y ve tedbîrin üzere istihdâm iderek kasaba-i mezbûreyi ve ada-yı mezkûrı keyd ü mazarrat-ı a‘dâdan muhâfaza vü muhâreseye ihtimâm ü sa‘y-ı mâlâ kelâm idüp senden her hâlde melhûz-ı hümâyûnum olan gayret ü hamiyyeti izhâr ve ibrâza bezl ü say‘ u tâkat eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1071

Vidin’den Ordu-yı hümâyûnuma gelince yol üzerinde vâkı‘ kuzât ve nüvâba ve kethüdâları ve yeniçeri serdârları ve a‘yân-ı vilâyete hüküm ki:

Leh müttefikleri tarafından bu def‘a bâ‘is ve tesyîr olunan Bevakniç? Konte Kiçerti? nâm boyar Vidin cânibinden Ordu-yı hümâyînuma geleceğini yine Leh boytarlarından Boteski? haber virmekle boyar-ı mersûm yanında olan yirmi dört nefere âdemleriyle

mukaddemâ mübâşir ta‘yîn olunup hâlâ Vididn‘de olan Divân-ı hümâyûnum çavuşlarından (boşluk) çavuş *zîde kadrühu* ma‘rifetiyle emnen ve sâlimen ordu-yıûnuma isâl ve irsâli fermânım olmağın. İmdi; siz ki mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz. Hâlâ Vidin’de olan çavuş-ı mûmâ-ileyh ile boyar-ı mersûm ve âdemleri her kazâlarının taht-ıkazâsına vâsıl olur ise mürûr u ubûrlarına mümâna‘at olunmayup ve me’kûlât-ı ve sâ’ir ma‘lûmelerin rızâlarıyla sanâtlarından tarh-ı rûzı üzere iştirâ itdirmeyüp himâyet ü sıyânet olunarak birbirinize irsâl ile emnen ve sâlimen Ordu-yı hümâyûnuma isâllerine mezîd-i ihtimâm ü dikkat ve hilâf-ı emr-i hümâyûnuma ednâ vaz‘ u hareketden hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî evâl-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1072

Babadağı kadısına ve serdârına ve a‘yânı es-Seyyid Eyüb *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

İşbu Çarşamba gicesi sâ‘at dokuzda İsmail Kasabasından bir mikdâr küffâr ve birkaç kıt‘a kayıklara süvâr ve Tolcı cânibine güzâr ve Tolcı’da olan guzât-ı muvahhidîne ürkendilik virmek kasd-ı fâsîdiyle hücûm eyledikleri Tolcı muhâfazasına me’mûr Mehmed Paşa ve sâ’irlerinin meşhûdları olduklarında dilâverâne mukābele ve avn-ı Girdgârî ile katî vâfir melâ‘in katl ve birkaç kayıklarını top ile garîk lece-i dumâz? bakıyetü’s-süyûfları firâr eyledikleri ihbâr ve i‘lâm olunup ancak kasaba-i mezkûre me’mûr olan asâkiri vürûd idinceye dek babadağı kasabası civâr u akreb olduğundan siz ki mevlânâ ve serdâr ve a‘yân-ı mûmâ-ileyhimsiz; kasaba-i merkūm ve kurâsında mevcûd yeniçeri ve esnâf-ı sâ’ireden ucâleten birkaç yüz nefer asker tedârük ve bir an akdem Tolcı’ya vürûd ve emr-i muhâfazada kıyâm eylemeleri şartıyla serdâr-ı mûmâ-ileyh terfîk ü tesyîre dikkat eylemeniz içün işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) bu hengâmda gazâ vü cihâda ve dîn karındaşlarına i‘âneten şitâb ü sür‘at kaffe-i umûr-ı Muhammed’e farz-ı zimmet olduğu ma‘lûmunuz oldukda dîn-i mübîn gayreti içün tezeyyi-i kazâ-i mezbûrden birkaç yüz asker tertîb ve serdâr-ı mûmâ-ileyh ma‘iyeti ile Tolcı’ya sevk ü tesyîre sarf-ı makderet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur.

Fî Evâ’il-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1073

Muhâfaza-i hudûd-ı İslâmiye içün Pazarcık’dan tecemmu‘ ve tahrîr idüp bu cânibe takarrub iden yeniçeri dilâverânının bayrak ağaları ve zâbitânına ve asker-i mezbûrun bulundukları mahalleri yeniçeri zâbiti ve serdârlarına hüküm ki:

Siz ki zâbitân ve asâkir-i mansûre-i mezbûresiz, emn-i hazret-i rabbi'l-âlemîn ile gazâ vü cihâda cümle ehl-i İslâm üzerlerine nassan ve ictihâden farz-ı ayn olmakdan nâşî sizlerin taharri ve tahaşşud idüp işbu şitâda muhâfaza-i hudûd u bilâd ve mürâfa'a-i düşmen-i habâset-nijâda kıyâm eylemeniz bâbında hatt-ı şerîf ve fermân-ı münîf adîde-i şeref-efzâ-yı sudûr olduğuna binâ'en emr-i Bârî ve irâde-i şehriyâriye mukâva'ata kemer-i gayret miyân-ı şecâ'atine bend idüp birkaç bayrağınız bu cânibe takarrub ve bir mikdârı dahi sizleri mu'akkab olduğu vâsıl-ı serhad tahkīk ve Maçin tarafını muhâfaza ve İbrail'de mevcûd cünûd-ı muvahhidîni takviye ve tesliye maslahat-ı mühîmmeiçün bir an akdem ve bir kadem mukaddem Maçin ve İbrail taraflarına tevârüdünüz vâcibât-ı umûrda olmağla gerek bu cânibe takarrub iden ve gerek vâride-i mu'akkeb olan Pazarcık bayrakları bir mahallde karâr ve ârâm itmeyüp Maçin tarafına alâ cenâhü'l-isti'câl müsâra'at eylemeleri bâbında.

Fî Evâ'il-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1074

Bir sûreti

Şumnu'da tecemmu' idüp bu taraflara takarrub iden bayrakların hey'et-i mecmû'ası gelüp Tolcı tarafını muhâfaza içün ber-vech-i meşrûh.

Hüküm: 1075

Hâlâ Özi Vâlîsi vezîr Dağıstani Ali Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin, muktezâ-yı me'mûriyetin üzere işbu eyyâm-ı şitâda keyd ü mazarrat-ı düşmenden muhâfaza vü muhâresesi içün takviye-i bâzû-yı iktidârın zımnında ma'iyetinde asâkir-i kesîrenin mevcûd bulunmasını ehemm-i mühimmden ve eyâlet askeri asâkir-i sâ'ireden mümtaz ü müstesnâ ve i'timâda sezâ asker hamiyet-eser olduklarına binâ'en Özi Kal'ası muhâfazasına me'mûr olan Özi eyâleti askerinden bazıları harclıkcılık ve sâ'ir illet bahâne ile muhâfaza-i merkūmeyi terk ve etrâfına müteferrik ve perişân olmalarıyla ol makūle bilâ-izn mahall-i me'mûrlarını terk idenler bir an akdem ma'iyetine gelüp meştâ-nişîn ikāmet eylemek içün eyâlet-i mezbûr asâkirisinden mahall-i ûrlarını terk idenleri bulundukları mahallerden tarafından mukaddem ve mübrem mübâşir ve âdemler irsâliyle tarafına celb ü ihzâr ve hıdemât-ı hümâyûnumda istihdâma mezîd-i sa'y u gayret ve hilâf-ı fermân-ı hümâyûnum hareket ile gelmeyenlerin ze'âmet ve tîmârları sancaklarına ve hıdemât-ı aliyyemde kıyâm idenlere arz ve i'lâma mübâderet eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, asâkir-i mezkûrenin bir an akdem ve bir dakīka mukaddem ma'iyetine gelüp hıdemât-ı dîn ü Devlet-i aliyye'mde kıyâm eylemeleri ehemm-i

mühmimm lâzimü'l-ihtimâmdan olduğu ma'lûmun oldukda tarafından mukaddem ve kâr-güzâr mübâşir ve âdemler irsâliyle ol makūle mahall-i me'mûrelerini terek ve avdet idenleri bulundukları mahallerde ucâleten ve müsâra'ten tarafına celb ü ihzârlarına ziyâde takayyud u ihtimâm ve hilâf-ı fermân-ı hümâyûnum hareket ile gelmeyenlerin ze'âmet ve tîmârları müstahakkına ve hıdemât-ı aliyyemde kıyâm idenlere virilmek üzere arz u i'lâm olunacağını buyruldılarınla bir hoşça kendüleriyle tefhîm ve telkīn ü işâ'at iderek ucâleten ve müsâra'aten savb-ı me'mûrlarına vusûl ü luhûklarına teşmîr-i sâk-ı gayret ve nisâr-nakdîne-i bezl ve hâsıl-ı miknet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i Ş. Sene 184

Hüküm: 1076

Bir sûreti

Eyâlet-i mezbûrede vâkı' elviye alaybeyilerine asalet-i mezkûr olduğu Ordu-yı hümâyûnun ber-vech-i muharrer hareketi tahrîr olundukdan sonra iken mezkûrenin zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr neferâtı muktezâ-yı me'mûriyetleri üzere kemâ-fi'l-evvel müşârün-ileyhin eyyâm-ı şitâda kıyâm ve emr ü re'yi üzere harekete ihtimâm ve hilâf-ı emr-i şerîf hareketden mübâ'adet eylemeleriçün tenbîh ü te'kîdi hâvî iktizâsı üzere.

Hüküm: 1077

Mukaddemâ Silistre'de mübâ'ayaya me'mûr olup Rûmili beylerbeyiliği pâyesi ihsân ve bu def'a Silistre Kasabası muhâfaza vü muhâreseye ta'yîn olunan Hasan Paşa *dâmet me'âliyehu*ya hüküm ki:

Sâbıka Karaman vâlîsi ve Silistre muhâfızı olan Abaza Mehmed Paşa'dan sefer ve muhâreselerde gayret ü şecâ'at me'mûliyle şânı vezâretle terfi' ve nice nice i'tâya ve mekârim-i şâhâneme nâ'il olmuşların mukaddem ve mu'ahhar vukū' muhârebelerde sebt-i kadem olmayup cümleden evvel firâr ve teferruka-i asker-i islâma bâ'is olduğu aşikâr ve mukaddemce İbrail'de imdâd içün karşuya mürûrı fermânım olmuşiken mürûr eylemediğinden başka Maçin'de mevcûd askeri tahrîk ve perîşân eylediğine binâ'en emsâline ibret içün vezâret-i sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince ref' ve varup Köstendil'de ikāmet eylemesi bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın kasaba-i mezbûreyi keyd ü mazarrat-ı düşmen-i dînden muhâfaza vü muhâreseye ve ahâlîsini te'mîn ü tatnîn zımnında birinin me'mûriyeti lâzim ü lâbüd ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin; senden uğur-ı dîn ü Devlet-i aliyye'mde hareket ve tesyîrinde zuhûr ve pürüzi me'mûl ve melhûz-ı hümâyûnum olmakdan nâşî Silistre Kasabasına ve

eknâf u havâlisini muhâfaza vü muhâreseye me'mûr ve ta'yîn kılındığını müş'ir işbu emr-i şerîfim isdâr (boşluk) ile irsâl olunmuşdur.İmdi, keyfiyet-i me'mûriyetin ma'lûmun oldukda mükemmel kapun halkı ve ma'iyet olan asâkir-i İslâm ile Silistre kasabasıo ve Tuna sevâhili ve etrâfını keyd ü mazarrat-ı düşmenden leyl ü nehâr muhâfaza vü muhâreseye kıyâm ve mübâderet ve ahâlîsinin istimâlet ve te'mînleri hâlâtına dikkat iderek senden me'mûl ve melhûz-ı hümâyûnum olan gayret ü hamiyeti ibrâz ve izhâr ile fâ'ikü'l-akrân olmağa nisâr-ı nakdîne-i vüs' ü kudret ve ser-mû hilâfından ve taksir ü tekâsülden gāyetü'l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1078

Hâlâ Rûmili vâlîsi olup Maçin muhâfazasına me'mûr Vezîr Abdi Paşa'ya hüküm ki:

Tuna'ya sevâhilinin mekr ü keyd-i a'dâdan hıfz u hırâsetleri aksâ-yı mûrâd-ı mülûkânem olup "bi-takdîri'llahi te'âlâ" iyâdı küffâr-ı hâk-sâra bu hilâlde İbrail Kal'ası dahi giriftâr olup Tuna Nehri'nin berü yakasında vâkı' kasabât ve kurânın ve sügūr-ı kılâ ve emâkinin ve bikā'nın evkāt-ı sâ'irenden ziyâde muhâfazaları ehemm ü elzem idüğü müsbet ve müsellih olmakdan nâşî etrâf u eknâfdan celb-i asâkir-i mevfûre içün neşr-i evâmir ekîd ve ba'is ahkâm-ı şedîde olduğundan başka bu def'a avâtıf-ı aliyye-i mülûkânemden Krırm Hanlığı ahd-ı liyâkat istihsâline tevcih ve ihsân kılınan Selim Giray Han *dâmet me'âliyehu*ya Rûmili câniblerinde mukīm Selâtin-i Cengiziye ile bu sene-i amîmetü'l-meymenede İsakçı Kasabasında ikāmet ve selâtin-i mûmâ-ileyhimden her birisini Tuna sâhillerinde birer mahalle ta'yîn ve Bucak Tatarlarından berü cânibe mürûr idenlerden ve sâ'ir efrâd-ı askeriyeden yanlarına külliyetlü cünûd-ı zafer-vüfûd terfîki ile havâli-i merkūmede ke'enne-hu bilâd u ibâdı te'mîn eylemesi han-ı müşârûun-ileyhe tavsiye vü telkīn olunup kendüsünün bu taraflara vürûduna dek serdâr-ı ekrem ve a'zamın ve vekîl-i mutlak-ı sadâkat ilmüm dahi livâ-i nusret-envâ'i hazret-i serdâr-ı enbiyâ hazret-i serdâr-ı enbiyâ "aleyhi ve alâ âlihî ve sahbihî ezke't-tehâyâ" ve umûmen **[s.271]** Ordu-yı hümâyûn ile Babadağı Sahrası'nda tevakkuf u ârâm ve ber-minvâl-ı muharrer han-ı müşârün-ileyh sahra-yı mezkûreye vürûd ve her husûsa nizâm virildikden sonra Ordu-yı hümâyûnum Babadağı Kasabası'na ve yâhûd etrâf-ı merkūmeye hem-civâr ve akreb bir mahall-i münâsibde kışlamak husûsu tanzîm olunmasına irâde-i sâmiye-i şâhânem ta'alluk itmekle sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin, keyfiyet ma'lûmun oldukda el-yevm Maçin'de olan guzât-ı dîn ve kemân-ı muvahidîne bu ihtiyârı ifâde vü tefhîm ve ittihâd-ı kulûb ile kasaba-i merkūme ve etrâf ü enhâsında hıfz u hırâsetlerine ve Özi vâlîsi ve İsakçı Ser-askeri vezîrimn Ali Paşa ile bi'l-muhâbere kefere-i fecerenin dâ'imâ tavr-ı hareketlerini havâlisi çeşm u gûş-ı basîret ve hîle ve şeytanetlerinden hudûd-ı memâlik-i mahrûsemi muhâreseye sarf-ı makderet ve senden me'mûl olan şecâ'at ve sadâkatı icrâ vü ifâya ve kuttân-ı memleket ve sükkân-ı vilâyetin ref'-i tevahhuş u haşyetlerine ihtimâm u dikkat eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Ş. Sene 184

Hüküm: 1079

Bozok ve Kengiri Sancakları mutasarrıfı olan Seyyid Ahmed *dâme ikbâluhu*ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı kirâmın yarar ve nâmdârlarından olup ve bu ana dek me'mûr olduğun hıdemât-ı aliyyemde sadâkat istikāmetin zâhir ve ba'îd ezîn dahi senden nice nice hıdemât-ı pesendîde-i birûzı me'kûl tab'-ı mekârim tîğ-ı hüsrevânem olmakdan nâşîikāmet üzere olduğun Maçin'de kemâ-kân kıyâm ve hâlâ Rûmili vâlîsi olup Maçin ve havâlisini muhâfazaya me'mûr vezîrim Abdi Paşa'nın re'y-i rezîn isâbet-karîni üzere amel u hareket iderek leyl ü nehâr Maçin Kasabasını ve etrâfı a'dâ-yı dînin keyd ü mazarratından te'mîn ü tatmîn zımnında muhâfaza vü muhâreseye mezîd-i ihtimâm ü dikkat ve çeşm-i gûş-ı basîret ve intibâh üzere hareket kıyâm ve mübâderet beylemen fermânım olmağın te'kîden ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. Kasaba-i mezbûre ve havâlisibin bu hilâlde a'dânın mekr ü hîlesinden te'mîn ü tatmîn içün muhâfaza vü muhâresesi ehemm-i mühimm lâzimü'l-ihtimâm idüğü ma'lûmun oldukda vezîr-i müşârün-ileyhin re'y ü emrine mütâbe'at ve muvafakat ile leyl ü nehâr dîde-güşâ-yı basîret intihâb üzere hareket birle muhâfaza vü muhâresesine mezîd-i ihtimâm ü dikkat birle küffâr-ı dalâlet-ayin eyleyenin şer ü mekrinden kasaba-i mezbûre ve havâlisinin te'mîn ü tatmînine bezl-i vüs' ü makderet iderek senden me'mûl-i hüsrevânem olduğu hıdemât-ı pesendîde cücûda getürmeğin nisâr-ı vüs' ü kudret ve bezl-i mâ-hasal miknet idüp tesâmuh ve taksîrden ve vezîr-i müşârün-ileyhin emr ü re'yine muhâlif nâ-merzî hareketden ve mikdâr-ı zerre hilâfından be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Ş. Sene 184

Hüküm: 1080

Bir sûreti

Akşehir Sancağı Mutasarrıfı Ahmed *dâme ikbâlehu*ya vech-i meşrûh.

Hüküm: 1081

Bir sûreti

Ala'iye Sancağı Mutasarrıfı Vezîr Mehmed Sadık Paşa'ya kapusı halkı ve me'mûr-ı ma'iyeti olanlar ile bulunduğu mahalden bilâ-tehîr kalkup Hırsova'ya varup kıyâm ve Tuna Nehri sevâhilini keyd ü mazarrat-ı a'dâdan muhâfazaya ihtimâm u dikkat eylemek üzere tenbîh ü te'kîdi hâvî iktizâsı üzere.

Hüküm: 1082

Bir sûreti

Karahisâr-ı Sahib Sancağı mutasarrıfı İşbozılı? Abdullah Paşa'ya Maçin'e kapusı halkıyla gelüp İsakçı'da ikāmet ve İsakçı ve Babadağı ser-askeri Dağıstanî Vezîr Ali Paşa ma'iyetinde muhâfaza hıdmetine ihtimâm eylemesiçün me'mûriyeti hâvî iktizâsı üzere.

Hüküm: 1083

Hâlâ Haleb Vâlîsi ve Bükreş cânibi ser-askeri Vezîr Mehmed Paşa'ya Hüküm ki:

Memleket-i Eflak re'âyâsının zulm ü ta'addiden muhâfaza vü sıyânetleriyle emniyet ve refâh-ı hâlleri matlûb oldığını binâ'en mürûr u ubûr iden askerî tâ'ifesinin hilâf-ı ser'-i şerîf vâkı' olan hasâret ve ta'addilerinin men' ü def'i bâbında bi'd-defe'at evâmir-i şerîfim sâdır olmuşiken bu hilâlde Tuna sevâhilinden mürûr iden askerî tâ'ifesinin bazıları Eflak re'âyasına şer'-i şerife evâmir-i münîfeme muğāyir itâle-i dest-i ta'addi ve hasâret ve re'âyâ-yı acezenin ıstırâb-ı hâllerine ba'is hareket i nâ-merzî cesâret

eyledikjleri mesmû‘-ı hümâyûnum olmağla ol makūle zalemenin zulm ü ta‘addilerin men‘ ü def‘ ve memnû‘olmayanların zâbitleri ma‘rifetiyle ahz u te’dîblerine mübâderet olunarak re‘âyâ fukarâsının te’mîn ü tatmînlerine ve memleket-i Eflak’ın düşmen-i dîn Moskovludam muhâfazası emrini kemâl-i gayret ile ihtimâm u dikkat eylemen bâbında işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, vusûlünde re‘âyâ-yı mezbûrenin her hâlde himâyet ü sıyânetleri ile rahat u itminânları matlûb-ı mülûkânem olmakdan nâşî re‘â ile irsâl olunmuşdur. İmdi, vusûlünde re‘âyâ-yı mezbûrenin her hâlde himâyet ü sıyânetleri ile rahat u itminânları matlûb-ı mülûkânem olmakdan nâşî re‘âyâ-yı acezeye zulm ü ta‘addi ve gadr u hayfa tasaddî idenler her kim olur ise olsun alâ-eyyi-hâl zâbitlerin ma‘rifetiyle men‘ ü def‘ memnû‘ olmayanların ahz u te’dîbleriyle re‘âyâ fukarâsının def‘-i ızdırâblarına ve memleket-i mezbûrenin te’mîn ü tatmîni husûsuna mezîd-i sa‘y u gayret ve hilâfından hazer ü mübâ‘adet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1084

Bir sûreti

Eflak voyvodası Manulaki Voyvodaya i‘lâm-ı hâl zımnında ber-vech-i muharrer.

Hüküm: 1085

Hacıoğlu Pazarı kadısına ve Ordu-yı hümâyûnumdan kazâ-i mezbûre varınca yol üzerinde vâkı‘ kuzât ve nüvâb ve yeniçeri serdârları ve a‘yân-ı vil‘yete hüküm ki:

Hâlâ İlbasan ve Yanya ve Delvine sancaklarına mutasarrıf olup Süleyman Paşa *dâmet me‘âliyehu*ya bu esnâda Delvine Sancağı’nın emvâl-i mîriyesi tahsîli içün Ordu-yı hümâyûnumdan mansıbı cânibine azîmet itmekle Divân-ı hümâyûnum ve Defterhâne-i âmire’m kalemleri ve defterî aklâm defâtiri mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhe ve hâlâ re’isü’l-küttâbım el-Hac Mehmed Recâî *dâme mecdühu* tarafından ta‘yîn olunan dört nefer kalem mehteri? ve Divân-ı hümâyûn kaleminde hâlâ kîse-dâr olan Semâî Mustafa *zîde mecdühu* ma‘iyetine terfîk olunan Divân-ı hümâyûn kalemi küttâbı ve aklâm-ı sâ’ireden ta‘yîn olunan küttâb ile Hacı Pazarı’na irsâl olunmağla defâtir-i mezkûre sanduklarını sene-i sâbıkāda vaz‘ olunan mahfûz ve mü’emmen mahallere sâbıkları misillü vaz‘ ve muhâfazlarına ihtimâm ve defâtir-i merkūme ile tesyîr olunan küttâbı dahi Ordu-yı hümâyûnum varıncaya dek birer sükenâya iskân olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi, vusûlünde defâtir-i mezkûre hazîne-i hümâyûnum mesâbesinde olup muhâfazası **[s.272]** mühimm ü muktezî idüğü ma‘lûmunuz oldukda mahalli kadîmelerine vaz‘ u tekātür-i emtârdan “ve iyâzen billahi te‘âlâ” harîkden ve üzerlerine emtâr nüzûlünden ve harab mahalle vaz‘ olunmalarından mübâ‘adet ve muhâfazalarına dikkat ve tekâsülünüz sebebiyle defâtir-i merkūmenin bir varakına kazâ-remîde olmak lâzim gelür ise eşedd-i ikāb ile mu‘âtıb ve mu‘âkıb olacağınız bî-iştibâh olmağla ana göre basîret ü intibâh üzere hareket ve hilâfından be-gāyet hazer ü mücânebet olunmak bâbında.

Fî Evâ’il-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1086

Mevsim-i şitâda Tuna sevâhili muhâfazasıçün tahrîri fermânım olan asâkirin başbuğlarından Yakovalı Abdullah Paşa-zâde Ebubekir Bey’e hüküm ki:

Sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin, yevm-i şitâda Tuna sevâhilinde vâkı‘ ba‘zı kasabât ve kılâ‘nın muhâfazalarıçün cenâb-ı mîriden tahrîrine me’mûr olduğun bin nefer piyâdegân ile bu havâlilere karîb mahelle vürûd eylediğin haber virilüp sen mememleketde ocak-zâde ve akrânından ve senden Devlet-i aliyye’me sıdk u sedâd ile hıdmet-i meşkûre me’mûl-i hümâyûnum olmakdan nâşî emglinin miyânelerinden intihâb ve ol mikdâr piyâdeyi bir an akdem tekmîl ve gurre-, receb-i şerîfde İsakçı’ya vürûda müsâra‘at eylemen husûsı mukaddem ve mu’ahhar bi’d-defe‘at şeref-yâfta-i sudûr olan evâmir-i seniyyemde te’kîd ve tavsiye olunup vakt-i mev‘ûddan evvel tevârüdün melhûz ve maznûn eylemen hengâm-ı matlûbında adem-i vusûlün mazhar-itâb ve mâ’heze olmanı eğerçi icâb eylemişidi. Lâkin sâ’ir başbuğlara nisbet ile senin havâli-i karyeye geldiğin bâ‘is afv-ı hınca tekâsülün olmuşdır. İmdi, bu esnâda Tolcı Kal‘ası ve kasabası muhâfazasiçün kasaba-i merkūmeye bir mikdâr cünûd-ı zafer-vufûd sevk ve tesyîili ehemm ü elzem olmağın sâlifü’l-beyân bir nefer piyâdegân ile olduğun mahalden hareket ve giceyi gündüze katup hilâl-i râhda mikdâr-ı zerre tereddüd ve tevakkuf eylemeyerek Tolcı kasabasına luhûk u vusûle müsârra‘at ve hâlâ Hüdavendigar mutasarrıfı Tolcı muhâfızı Mehmede Paşa’nın re’yine etbâ‘ ile bi’l-ittifâk emr-i muhâfazaya kıyâm ve mübâderet eylemen içün hâsseten isti‘câli hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. Bundan sonra dahi esnâ-i râhda betâ’et ibrâzıyla birkaç gün zarfında Tolcı’ya vârid olmadığın haber olunur ise özrün kabül olunmayup hakkında ahar güne mu‘âmele olunacağını derk ü teyakkun ve hemân bir an akdem ve bir dakīka mukaddem kasaba-i mezkûreye vusûl ve hıfz u hırâset emrinde isbât-ı vücûda ve paşa-yı mûmâ-ileyh ile ittifâken ibrâz-ı hıdemât- meşkûreye ihtimâm ü dikkat ve hilâfı tavırdan isgā vü mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1087

Eyâlet-i Rûmili’de vâkı‘ elviye alaybeyilerine hüküm ki:

Siz ki mûmâ-ileyhimsiz, sancaklarınızın bi’l-cümle zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârıyla hâlâ Rûmili vâlîsi olup Maçin ve havâlisi muhâfazasına me’mûr vezîrim Abdi Paşa *edâma’llahi te‘âlâ iclâlehu*nun ma‘iyetine emr-i şerîfimle me’mûr ve ta‘yîn olunup ve eyâlet askeri Devlet-i aliyye’min mu‘tenâ ve mu‘tediye asâkirinden iken bundan akdem neferâtlarınızdan bazıları emr-i şerîfime adem-i itâ‘at ve mugāyir-i rızâ-yı hümâyûnum hareket birle bilâ-izn rûz-ı kasıma dek ma‘iyet-i müşârün-ileyh e vusûl ü luhûka müsâra‘at eylemeleriçün emr-i şerîfimle size tenbîh ü te’kîd olunmuşidid. El-hâletü-hâzihi Maçin Kasabası ve etrâfının mazarrat-ı a‘dânın mekr ü hîlesinden te’mîn ü tatmîni irâde ve leyl ü nehâr muhâfaza vü muhârese içün vezîr-i müşârîn-ileyhin ma‘iyetinde asâkir-i tevfîr ü teksîri ehemm-i mühimm lâzimü’l-ihtimâmdan olmakdan nâşî sancaklarının bi’l-cümle zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârlarını bulundukları mahallerden bayrağınız altına cem‘ ve celb ve müşârün-ileyhin ma‘iyetine varup emr-i muhâfaza ve sâ’ir vâkı‘ olan hıdemât-ı aliyyemde vezîr-i müşârün-ileyhin emr ü re’yi üzere amel ü hareket birle leyl ü nehârkasaba-i mezbûre ve havâlisinin muhâfaza vü muhâresesine ihtimâm ü dikkat eylemeniz içün ikâmen ve ihtimâmen ve isti‘câli hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, vusûlünde ber-vech-i muharrer bilâ-izn ve fermân vilâyetlerine gidenlerin cümlesini ve sancaklarınızın zu‘amâ ve erbâb-ı tîmâr neferâtlarını bulundukları mahallerden bayraklarınız altına cem‘ ve celb ve bir neferei noksan olmamak üzere ucâleten ve müsâra‘aten vezîr-i müşârün-ileyhin vusûl ü luhûka ibtidâr ile kasaba-i mezbûre ve havâlisinin leyl ü nehâr mekr ü a‘dâdan muhâfaza vü muhâresesine bezl-i vüs‘ ü makderet eyleyesiz. Şöyle ki, bu def‘a nâ-

merzî harekete cesâret ile savb-ı me'mûrenize vusûl ü luhûkda tekâsül ü taksîriniz ve yâhûd neferâtınızdan biri mahall-i me'mûresinde mevcûd bulunmamak lâzim gelür ise bir dürlü özür ve cevâbınız isgā olunmayup üzerinden nân-pâresi ve senin dahi alaybeyilikleriniz ref'iyle iktifâ olunmayup ibretü'l-sâ'irede hakkınızdan gelineceğini muhakkak ve mukarrer bilüp ana göre mezîd-i basîret ve intibâh üzere hareket ve ser-mû hilâfından tehâsi vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1088

Bir sûreti

Sivas alaybeyisi ile eyâlet-i Sivas'da vâkı' bi'l-cümle elviye alaybeyilerine eyâlet-i mezbûrenin zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr neferâtını bayrakları altında cem' ve Rûmili Vâlîsi Vezîr Abdi Paşa'nın ma'iyenine varup emrü re'yi üzere hareket iderek kasaba-i mezbûrenin muhâfaza vü muhâresesine kıyâm eylemeleriçün me'mûriyetleri ve tenbîh ü te'kîdi hâvî iktizâsı üzere.

[s.273]

Hüküm: 1089

İşbu emr-i şerîf ile bundan aşağı olan kuyûdât Hacıoğlu Pazarı Kasabası'na nüzülden sonra sudûr iden evâmir kuyûdudur.

Babadağı ve İsakçı ve sevâhil-i Tuna ser-askeri Vezîr Dağistânî Ali Paşa'ya ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan müşârun-ileyh ma'iyetinde olan hâlâ Karahisâr-ı Sâhib ve Sultanönü sancakları mutasarıfı Abdullah *dâme ikbâlehu*ya hüküm ki:

İsakçı Cisri muhâfazasına me'mûr olan Kayseriyye ve Kırşehri sancakları mutasarrıfı Ebu Bekir bu esnâda hıdmet-i me'mûresini terk ve firâr eylediği sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin, tarafından inhâ olunmakdan nâşî mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin yerine bir muhâfız nasbı lâbüd olduğuna bin'en hâlâ ma'iyetinde mevcûd Karahisâr-ı Sâhib ve Sultanönü Sancakları mutasarrıfı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh Abdullah *dâme ikbâlehu* muhâfaza-i merkūme hıdmete ta'yîn olunmak fermânım olmağın. İmdi, ber-minvâl-i muharrer mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh cisr-i mezkûr muhâfazası nasb ve ta'yîn ve emr ü re'yin üzere hıdmet-i muhâfazada kıyâm itdirdesin. Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, senden mezîd-i gayret ve istikāmet birle dîn ü Devlet-i aliyye'me ibrâz-ı hüsn-i hıdmet eylemen me'mûl ve melhûz olmak hasebiyle muhâresesi ehemm ü elzemm olan cisr-i mezkûr muhâfazasınamüceddiden me'mûr ve ta'yîn kılınmağla zâtında mermûz olan vufûr-ı hamiyet-i merdânet muktezâsınca emr-i muhâfazada kıyâm ve vezîr-i müşârün-ileyhin emr ü re'yi üzere amel ü harekete ikdâm ile tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme kemâl-i sa'y ü gayret eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1090

Haleb vâlîsi olup hâlâ Eflak cânibi ser-askeri olan Vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Leh boyarlarından Bolevveçki ve refîki Karasecki nâm boyarlar Devlet-i aliyye-i ebed-peyvend ilticâ eylemeleri hasebiyle her hâlde himâyet ü sıyânetler ve te'lîf ü istimâletler lâzim gelüp ve mersûmân ma'iyetlerinde olan âdemleriyle bu esnâda Bükreş cânibine âzam ve râhî olmalarıyla sen ki vezîr-i müşârün-

ileyhsin. Boyarân-ı mersûmân ol tarafa vusûllerinde ma‘iyetine istishâb ve sen her ne mahalde ikāmet ve mahalle teveccüh azîmet ider isen yanından ayırmayup merâsim-i mihmâniye ri‘âyet birle gerek kendülerinin ve gerek yanlarında olan âdemlerinin himâyet ü siyânet ü emniyet ve istirâhatlerine ihtimâm ü dikkat eylemen fermânım olmağın, işbu emr-i şerîfim isdâr ve irsâl olunmuşdur. Vusûlünde boyaran-ı mersûmân Devlet-i aliyye’min misâfiri olduğuna binâ’en ibrâz nevâziş-i istimâlet birle himâyet ve vikāyeleri matlûb-ı mülûkânem idüğü ma‘lûmun oldukda mersûmân tarafına lede’l-vusûl ma‘iyetine istishâb ve sen her ne mahalde meks ve ikāmet ve ne mahalle tevcîh vechen azîmet ve hareket iderisen yanında idmiyüp gerek kendülerini ve gerek yanlarında âdemlerini bir ferde rencîde vü remîde itdirmeyüp her hâlde himâyet ü sıyânet birle te’lîf ve itminânlarına mezîd-i i‘tinâ vü dikkat lâzime-i mihmâniye ri‘âyet iderek asûde-nişîn mizalle-i hıyâm emn ü râhatda olmalarına mezîd-i sa‘y ü ihtimâm eyleyüp tekâsül ü rehâvetden ve emr- i şerîfime mugāyir vaz‘ u hareketden tehâşî vü mücânebet eyelemen bâbında.

Fî Evâ’il-i Ş. Sene 184

Hüküm: 1091

Tuna sevâhilinde vâkı‘ kuzât ve nüvâba ve yeniçeri zâbitânı ve serdârlar ve sâ’ir zâbitâna hüküm ki:

Leh boyaralarından Botecki ve refîki Karasecki nâm boyarlar Devlet-i aliyye’min misâfiri olmakdan nâşî vücûud-ı mezâlim ve ta‘addiyâtdan himâyet ü sıyânet ve tahsîl ve emn ü râhatları lâzim gelüp ve boyarân-ı mersûmân olan Bükreş cânibinde olup lâkin bahsü’l-iktizâ Tuna’nın karşu tarafına mürûr ve taht-ı kazânıza vusûl murâd iderler ise mürûrlarına muhâlif olunmayup gerek kendülerine ve gerek yanlarında olan âdemlerine dahi kimesne tarafından mikdâr-ı zerre isâl-i cevr ü ta‘addi olunmasına ruhsat u cevâz gösterilmeyüp himâyet ü sıyânetlerine iktizâ iden me’kûlât ve meşrûbâtlarının akçe ile iştirâsına mu‘âvenet ve müzâheret olunmak fermânım olmağın. İmdi, siz ki mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz. Boyarân-ı mersûmânın Devlet-i seniyye’me ilticâsı hasebiyle ıyânet-i hâl ve itminân-i bâlları matlûb-ı mülûkânem olduğu ma‘lûmunuz oldukda lede’l-iktizâ Bükreş cânibinden hareket ve Tuna’nın tarafına mürûr ve taht-ı kazânıza duhûl murâd eyledikleri sûretde tarafınızdan ve taraf-ı ahardan mürûrlarına mümâna‘at olunmayup merâsimi mihmâniye ri‘âyet birle kendülere ve yanlarında olan âdemlerine mikdâr-ı zerre isâl-i cevr ü ta‘addi olunmasına bir dürlü ruhsat u cevâz gösterilmeyüp her hâlde himâyet ü sıyânet ve iktizâ iden me’kûlât ve lâzime-i sâ’irelerin akçeleriyle iştirâsına mu‘âvenet ve müzâheret iderek te’lîf ü itminânlarına ve tahsîl-i emn-ü râhatlarına her biriniz mezîd-i ihtimâm ve sa‘y u mâlâ kelâm eyleyüp kusûr u rehâvetden ve lâzime-i mihmâniye mugāyir vaz‘ u hareketden gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ’il-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1092

Vidin kadısına ve ulemâ ve ağavât ve zâbitân ve bi’l-cüme ocak ihtiyâlarına ve vücûh-ı a‘yân ve ahâlîsine hüküm ki:

Siz ki mûmâ-ileyhimsiz, öteden berü muktezâ-yı diyânetiniz üzere sadâkat u istikāmet ile ma‘rûf ve mecbûlolduğunuzdan muhâfazasında olduğunuz sedd-i sedîd-i İslâmiyenin muhâfaza vü muhâresesinde ve sâ’ir mehâm-ı mühimmenin rû’yet ve temşiyetinde bezl-i vücûd ve sarf-ı makdûr eylediğiniz meşhûd ve meczûm- şâhânem olup ve ba‘d-ezîn dahi her vechile secâ‘at ve celâdet ile hıdemât-ı pesendîde ile zuhûrı me’mûl tab‘-ı mekârim hüsrevânem olduğuna binâ’en hâlâ Vidin muhâfazı olan vezîrim Mehmed Paşa

*edâma'llahi te'âlâ iclâlehu*nun re'y-i rezîn isâbet-karîni üzere amel ü harekete kıyâm vü mübâderet ile emr-i muhâfaza ve sâ'ir hıdemât-ı aliyyeme sarf-ı nakdîne-i bezl-i makderet eylemeniz fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, bu ana dek zuhûra gelen hıdemât-ı meşkûrenizin te'yîd ve te'kîd zımnında bade'l-yevm vezîr-i müşârün-ileyhin emr ü re'yine mütâba'at ve muvâfakat birle emr-i muhâfaza ve sâ'ir hıdemât-ı aliyyemde ittifâk u ittihâda ri'âyet iderek hıdemât-ı pesendîde ibrâz ve ithârına bezl mâ-hasal ve sa'y u kudret idüp rehâvet ve taksîrden hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i Ş. Sene 184

[s.274]

Hüküm: 1093

Bu sene-i mübârekede müceddeden tahrîri fermânım olan sipâh serdengeçdileri binbaşıları olan Kara Molla-zâde Hacı Mehmed Emîn *zîde mecdühu*ya ve neferât-ı mezkûrenin zâbitân ve yüzbaşılarına hüküm ki:

Hırsova kazâsının yukaru taraflarında vâkı' Hasanbey Kışlası ve Sekban Karyesi ve Boğaz ve Defce karyeleri Tuna sevâhilinde vâkı' olup eyyâm-ı şitâda keyd-i düşmenden muhâfazasıyla ol havâlinin ve kurâ-i mezkûre ahâlîsinin tatmîn ü te'mînleri ehemm-i mehâm lâzimü'l-ihtimâmdan olmakdan nâşî sene-i mezkûrde müceddeden tahrîri fermânım olan bin nefer sipâh serdengeçdi nefereâtlarının kurâ-i merkūmede kışlayıp ol câniblerin muhâfazavü muhâreselerine kıyâm ve mübâderet eylemeleriçün sen ki binbaşı-i mûmâ-ileyhsin, ma'rifetle neferât-ı mezkûreden iktizâsına göre zikr olunan dört aded kurâya zâbitân ve yüzbaşılarıyla kışlayup emr-i muhâfaza vü muhâreselerine ihtimâm ü dikkat eylemek üzere taksîm ve ta'yîn eyleüp mevcûdlarına göre ta'yînâtların tertîb olunan mahallden alub meştâ-nişîn oldukları karyelerin emr-i muhâfazalarında ve sükkân ve ahâlîsinin te'mîn ü tatmînleri emrinde zite'mîn ü tatmînleri emrinde ziyâde ihtimâm u dikkat eylemelerini gereği gibi tenbîh ü te'kîd ile kurâ-i mezbûreye irsâl ve îsâline ibtidâr ve siz ki zâbitân ve yüzbaşılarsız, mahall-i mezbûrenize bade'l-vusûl muktezâ-yı me'mûriyetiniz üzere kurâ-i mezbûrenin ve etrâf ve havâlinin keyd-i a'dâdan muhâvaza vü muhâresesi emrine kemâl-i ihtimâm ü dikkat ve sekene ve ahâlîlerinin kemâl-i mertebe te'mîn ve tatmîn-i kulûblerine mezîd-i sarf-ı makderet idüp zinhâr ve zinhâr tarafınızdan ve neferât-ı mezkûre câniblerinden kurâ-i ahâlî ve re'âyâsına mikdâr-ı cevr ü ta'addi olduğı mesmû' olmak lâzim gelür ise mes'ûl ve mu'âteb olacağınızı muhakkak ve mukarrer bilüp ana göre mezîd-i basîret ve intibâh üzere hareket ve hilâfından be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1094

Halep vâlîsi ve Eflak cânibi ser-askeri olan Vezîr Mehmed Paşa'm ve Rusçuk kadısına ve Rusçuk civârında ve ittisâlinde vâkı' kazâların kuzât ve nüvâbına ve a'yân-ı vilâyet muhakkak ve mukarrer bilüp ana göre mezîd-i basîret ü intibâh üzere hareket ve hilâfından be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1094

Halep vâlîsi ve Eflak cânibi ser-askeri olan Vezîr Mehmed Paşa'm ve Ruscuk kadısına ve Ruscuk civârında ve ittisâlinde vâkı' kazâların kuzât ve nüvâbına ve a'yân-ı vilâyet ve zâbitân-ı sâ'ireye hüküm ki:

Leh boyarlarından Botecki ve refîki Karasencki nâm boyarlar der-aliyyemin misâfiri olmakdan nâşî sâkin oldukları mahallerde ve gerek mürûr u ubûr eyledikleir yerlerde kendülere ve âdemlerine ta'addi ve rencîde olunmayup himâyet ü sıyânet Karasencki nâm boyarlar der-aliyyemin misâfiri olmakdan nâşî sâkin oldukları mahallerde ve gerek mürûr u ubûr eyledikleri yerlerde kendülere ve âdemlerine ta'addi ve rencîde olunmayup himâyet u sıyânet ve tahsîl-i emn ü râhatları lâzim ve boyarân-ı mersûmân sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin, senin ma'iyetinde ikāmet eylemek üzere eğerçi Ruscuğa âzam ve râhî olup lâkin mevsim-i şitâ olmak hasebiyle Eflak tarafına gezer eylemeleri mümkün olmadığı hâlde Ruscuk kazâsında Carnova karyesinde mi olur yâhûd münâsib olan re'âyâ karyelerinde mi olur kendüleri ve bin nefer mikdârı âdsemleri kışlak üzere ikāmet itdirilüp merâsim-i mihmâniye ri'âyet birle mersûmâna ve yanlarında olan âdemlerine mikdâr-ı zerre isâl-i cevr ü ta'addî olunmayup her hâlde himâyet ü sıyânet ve iktizâ iden me'kûlât ve lâzime-i sâ'irelerde akçe ile iştirâlarına mu'âvenet ü müzâheret iderek tahsîl-i emn ü râhatlarına herbiriniz ihtimâm ü dikkat ve lâzime-i mihmânîye mugāyir vaz' u hareketden tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1095

Hâlâ İç-il ve Ala'iye sancakları mutasarrıfı olup Hırsova Kal'ası muhâfızı olan Vezîr Sadık Mehmed Paşa'ya ve meştâ içün Bosna'dan tahrîr olunan üç bin nefer piyâdegânın başbuğları Kulun-zâde? Mîr Mehmed ve Körpe kapudanı Mîr Mustafa ve (boşluk) *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin, bu def'a Ordu-yı hümâyûn-ı nusret-makrûnuma irsâl eylediğin kā'imende ve Hırsova nâ'ibi Mevlânâ Abdullah *zîde ilmihu* i'lâmı bu sene-i mübâreke mevsim-i şitâsında Tuna sâhillerini muhâfaza içün eyâlet-i Bosna'dan tahrîri fermân-ı hümâyûnum olan üç bin nefer askerden iki bin mikdârı piyâdegân ile asker-i mezkûrenin başbuğları Kulun-zâde? Mîr Mehmed ve Körpe Kapudanı Mîr Mustafa Kapudan işbu mâh-ı şa'bânü'l-mu'âzzamın on dördüncü günü Hırsova'ya vârid oldukları tahrîr olunmuş sâlifü'l-beyân üç bin? bir sâ'at akdem Maçin'e varup Rûmili vâlîsi ve Maçin muhâfızı vezîrim Abdi Paşa *edâma'llahi te'âlâ iclâlehu* ma'iyeti ile kıyâm eylemelerini hâvî bundan mukaddemce eğerçi emr-i şerîfim isdâr ve tesyîr olunup lâkin Hırsova Kal'ası'nın dahi hıfz u hırâseti zımnında kadar-ı kifâye askerin lüzûm u iktizâsı olmağla zikr olunan başbuğlardan Kulun?-zâde Mîr Mehmed'i yanında mevcûd olan bin nefer piyâdeleriyle Hırsova muhâfazasında terfîk ve Körpe Kapudanı Mustafa Kapudan ve (boşluk) bâkī kalan iki bin nefer ile bir an evvel Maçin tarafına sevk ü tesbîle ihtimâm ü dikkat ve sen ki mîr-i mûmâ-ileyh Mehmed *zîde mecdühu*sun taht-ı zâbıtanda mevcûd bin nefer ile Hırsova muhâfazasında ikāmet ve iktizâ iden ta'yînâtı ol tarafda olan nüzul emîni yedinden ahz ve muhâfaza müşârün-ileyhin re'yine ittibâ' ile ibrâz-ı hıdemât-ı mebrûreye sarf-ı miknet ve hakkınızda şükr ü şikâyeti mutazammın olacağını derkâr ve teyakkun ve ana göre amel ü hareket ve siz ki Körpe kapudanı Mustafa (boşluk) *zîde kadrühu*masız, siz dahi yanlarınızda olan iki bin neferiyle serîân ve âcilen Maçin'e azîmet ve Rûmili vâlîsi vezîr-i müşârün-ileyhin ma'iyetine varup muhâfaza-i memleket ve ibrâz-ı sadâkata nisâr-mâye-i kudret eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1096

Hâlâ Vidin muhâfızı Vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

A'dâ-yı dîn ü devlet olan Moskovlu melâ'înin istidrâcları derece-i infikā'a resîde olmadığından bu hilâlde bir mikdâr küffâr-ı hâk-sâr Eflak memleketine hücûm ve Bükreş ser-askeri ve Haleb vâlîsi vezîrim Mehmed Paşa ma'iyetinde asâkir-i İslâmın kılleti sebebi ile tabur-ı makhûr düşmen ile mukâvemetden aczine binâ'en yanında bulunan top ve mühimmât ve edâvat-ı harbiyeyi istishâb ve Tuna'yı berü cânibe mürûr ve Ruscuğa vürûd ve küffâr-ı füccâr dahi Eflak voyvodalarının muzır? hükümetleri olan Bükreş kasabasına duhûl ve düşmenide çiftliğinde ikāmet üzere olup havâli-i merkūme kazâlarından tedârük ve isticlâb ideceği leşker-i zafer-pervez ile bundan akdem şeref-yâfta-i sudûr olan emr-i hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince Eflak muhâfazasına ta'yîn kılınan selât-ini Cengiziye'mden Kalkay sâbık Mes'ûd Giray Sultan **[s.275]** *zîde uluvvuhu* Şumnu ve etrâfından on binden mütecâviz asker-i nusret-eser cem' ve vezîr-i müşârün-ileyhin Ruscuğa vusûlı âvânında kasaba-i Ruscuğa tevârid ve ser-asker-i müşârün-ileyh ile akd-ı encümen-i meşveret ve müsta'înen bi-emri'l-Meliki'n-nasîr müctemi' olan cunûd- şecâ'at-nümûd ile tekrar nehr-i Tuna'yı karşu Eflak yakasına güzâr ve hazale-i müşrikîn üzerilerine varup kahr u istîsâllerine ve Bükreş kasabasının ve memleket-i mezkûrenin levs-i vücûd-ı a'dâdan tasfiye ve tathîrine sell-i suyûf iktidâr idecekleri Ordu-yı hümâyûnuma i'lâm olunup lâkin düşmen-i dîn tarafından Vidin'e hem-civâr Krayova kazâlarına dahi isâl-i mazarrat ve hasâret olacağı melhûz ve kazâhen merkūmenin keyd ü şürûr-ı a'dâdan hıfz u hırâsetleri ehemm ve sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin, sen Vilâk ve ceddin hânedân idi; ünvân-ı Devlet-i aliyye'min vüzerâ-yı azâmı miyânelerinde nice nice hıdemât-ı meşhûre ve mesâ'i-i mebrûre ibrâzıyla mümtâz ve meşhûr olduğunuz hasebiyle bu husûsda senden gayret-i dilâveri ve hamiyet ve şecâ'at-perveri me'mûl-i kābil-i[122] şâhânem olmağın. İmdi, zikr olunan Krayova kazâlarının muhâfazası bayraklar küşâdı ve asâkir tahrîriyle mi mümkündür? Yohsa kapun halkı ve Vidin dilâverlerinden kadar-ı kifâye neferât intihâb ve tesyîriyle mi? Her ne cihet ile pezîrâ-yı imkân olur ise zâtında merkûz gayret-küşâ-i dîn ü Devlet-i aliyye'm muktezâsınca bir sâ'at akdem tedârük asker-i nusret-karîn birle üzerilerine kethüdânı başbuğ nasb ve ta'yîn ve serî'an ve âcilen Krayova kazâlarına imrâr ve tesyîr ve mela'în-i hâsire taraflarından kazâhâ-i merkūmeye sû-i kasd niyet-i fâsidesiyle gelen hazele-i dîne göz açdırmayup tedmîr ü i'dâm ve'l-hiyâl harekât tescîn eylemelerini cümlesine tavsiye ve tenbîh ve telkīn eylemek siyâkında işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. Rehber-i avn-i Bârî ile ser-asker-i müşâr ve sultan-ı mûmâ-ileyhimâ tecemmu' eyledikleri vech üzere düşmen-i dîn Eflak memleketinden ref' ü izâle ve kemâ-fi'l-esbak Bükreş'e ve memleket-i mezkûreyi zabt eylemeleri eğerçi cenâb-ı nâsiri'l-muvahhidînden müsted'â olup lâkin şart-ı hazme ve ihtiyâta ri'âyete Krayova kazâlarının ber vıfk-ı matlûb-ı muhârese vü muhâfazaları senden matlûb-ı hümâyûnum idüğü ma'lûmun oldukda ne tarîk olur ise olsun hısn-ı hasîn Vidin guzâtından ve etrâf u cevânibinden mikdâr-ı kifâye asker-i perver celb ve istihsâr ve kapun halkını dahi ta'yîn birle üzerilerine kethüdânı başbuğ nasb ve ucâleten Krayova cânibine irsâl ve a'dâ-i dîn tarafından zuhûr iden mela'în tedmir ve istîsâl husûsunda sarf-ı makderet ve ihtimâm ü dikkat eylemelerini tenbîh ü te'kîden nisâr-mâye miknet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ş. Sene 184

Hüküm: 1097

[122] Sehven "kābildir" yazılmıştır.

Hâlâ Vidin Muhâfızı Vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Bu hilâlde Kazak veVolenter tâ'ifeleriyle mahlûten bir mikdâr Moskov keferesi memleket-i Eflak'a hücûm ve voyvodaların karargâhları olan Bükreş kasabası derûnuna duhûlı haberi vârid oldukda ol tarafda asker-i İslâmın kılleti sebebiyle Eflak Voyvodası Manulaki kefere-i mesfûre ile mukābele ve mukāvemete adem-i kudretini cezm birle ma'iyetinde olan boyârân ile olduğu mahalden hareket ve Olsen nehrini ubûr ve ile'l-ân masûmü'l-gā'ile olan Krayova memleketinin nizâm mukarreresi olan düşmen-i dînin isâl-ı keyd ü ihtiyâli hasebiyle karîn-ihtilâl olmamak içün Krayova kasabâtından nehr-i mezkûr sâhilinde vâkı' Remnek nâm mahalle vâsıl olup nehr-i mezkûrde olan geçid ve bunları bi'l-cümle karaya nakil ve ve nehr-i merkūmı karagolları ile muhâreseye mübâşeret ve yanında mevcûd boyârân ile düşmen-i dînin mekr-i hud'asından memleketi muhâfaza ve re'âyâsını himâyet ve vikāye-i bezl-i vüs' ü makderet birle Devlet-i aliyyeme izhâr-ı sadâkat ve istikāmet eylediğine binâ'en tavâ'if-i askeriye tarafından ba'zı gûne mutâlebât ile voyvoda-i mûmâ-ileyh umûr-ı akdem senden işgāl ve tağlît ve tazayyuk olunmayup ibrâz-ı nevâziş ve hamiyet olunarak mutme'inü'l-bâl emr-i muhâfazada kıyâm eylemesi matlûb-ı mülûkânem olmağın te'kîden ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, Devlet-i seniyye'me bu makūle ibrâz-ı sadâkat ve istikāmet idenlerin him ile irsâl olunmuşdur. İmdi, Devlet-i seniyye'me bu makūle himâyet ve vikāyesiyle tahsîl-i emn ü asâyişi lâzim gelmekle ber-minvâl-i muharrer Krayova memleketi re'âyâsının a'dâ-i dîn-i hazelân-karînin tahrîk ve ihtilâlinden hıfz u hırâset birle merkez-i itâ'at ve ubûdiyetde ısrârlarını mûcib hâlâta ihtimâm ve muhâfaza-i memlekete kemâl-i sa'y u ikdâm eylemesiçün takviye-i bâzû-yı liyâkat ve ictihâdı zımnında askeri tâ'ifesi tarafından mugāyir rızâ-yı şâhânem ba'zı gûne mutâlebât ve terhîb-emîz hâlât ile voyvoda-i mûmâ-ileyhin umûr-ı lâzime-i matlûbesinde işgāl ve tağlît ve tazyîk olunmasına bir dürlü ruhsat göstermeyüp izhâr-ı levâzime-i nevâziş ü istimâlet ile himâyet ü sıyânet ve isticlâb-ı emn ü asâyişine nezâret ve dikkat ve voyvoda-i mûmâ-ileyh ile bi'l-muhâbere ve müşâvere ve merâsim-i hazm ve ihtiyâta ri'âyet iderek bi'l-ittifâk küffâr-ı hâk-sâra memleket-i mezbûreye ayak basdurmayup gereği gibi hıfz u hırâsetine mezîd-i sa'y u gayret eylemesiçün tarafından asâkir-i vâfire ve kapun halkıyla Krayova muhâazasına me'mûr kethüdâna tenbîh ü tavsiye ve el an Devlet-i aliyyeme mutâba'at birle yerlerinde ve yurtlarında karâr ve dâ'ire-i ubûdiyetde ısrâr üzere olan re'âyâ-yı acezenin emvâl ve eşyâ ve evlâd u ıyâllerine kimesne tarafından mikdâr-ı zerre ta'arruz ve itâle-i dest-i hasârat ta'addî olunmasına bir gûne cevâz göstermeyüp her hâlde himâyet u sıyânet iderek istihsâl-i emn ü râhat ve te'lîf-i kulûb mergher hâlde himâyet u sıyânet iderek istihsâl-i emn ü râhat ve te'lîf-i kulûb mergūbleriyle dâ'ire-i itâ'at ve ubûdiyetde sâbit kadem olmaları hâlâtına sarf-ı mâ-hasal ve sa'y u kudret eylemesini dahi te'kîd ve tefhîm eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve tenbîh-i şâhâneme mugāyir ednâ vaz' u hareket vukū'una cevâzdan be-gāyet tehâşî vü mücânebetb eylemne bâbında.

Fî Evâhir-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1098

Hırsova muhâfızı vezîrim Mehmed Sadık Paşa'ya hüküm ki:

Hırsova nâ'ibi Mevlânâ Abdullah mektûb gönderüp Hırsova kazâsında sâkin ulemâ ve sülehâ ve fukarâ meclis-i şer'e varup bu esnâda a'dâ-i dînin istîlâsı sebebiyle havf u haşyet-târı olmakdan nâşî Hırsova Kasabası'nda ve Daye Karyesi'nde olan İbrail ahâlîsi ve yerlüden her biri perâkende vü perîşân olmak fikr-i fâsidesiyle ba'zı re'âyânın cebren arabaları ahz ve cebren eşyâların tahmîl ve def'-i murâd

oldukda tereddüd üzere olmalarıyla ol makūle mahal üzere perîşân olanlar ma‘rifetinle girü i‘âde ve sâkin oldukları Hırsova Kasabası ve kurâsında temekkün eylemeleriçün tenbîh ve tehdîdlerine mübâderet mütenebbih olmayanların haklarından icâb iden te’dîbât icrâ olunmak içün sana hitâben emr-i şerîfim sudûrını istirhâm etmeleriyle vaz‘-ı hâli Mevlânâ-yı mûmâ[ileyh] bi’l-iltimâs arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere amel eylemen fermânım olmağın imdi; sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin kasaba-i merkūmede ve Daye Karyesi’nde sâkin İbrail ahâlîsinden ve yerlüden mahal-i ahz perîşân olanları i‘âde ve sâkin oldukları sâlifü’z-zikr kasaba ve kurâda temlik eylemeleriçün tenbîh ve eğer mütenebbih olmayanların haklarında icâb iden te’dîbât-ı icrâya ihtimâm eyleyüp ihmâl ü müsâmahadan tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ş. Sene 184.

Hüküm: 1099

Dîvânı hümâyûnum çavuşbaşı olan (boşluk) *dâme mecdühu*ya hüküm ki:

Bu esnâda Maçin kurbunda vâkı‘ Daye Karyesi’nde muhâafazsı lâbüd ve hâlâ Ordu-yı hümâyûnum ve Babadağı kasabasında ve etrâfında Haleb eyâletinin zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârından neferât-ı kesîre mevcûd olduğuna binâ’en sen ki çavuşân-ı mûmâ-ileyhsin, ma‘rifetinle bir mukaddem ta‘yîn vecümlesini cem‘ ve alaybeyileriyle karye-i mezbûreyi muhâfaza ve anda meştâ-nişîn olmaları fermânım olmağın imdi, Dîvâb-ı hümâyûnum çavuşlarından bir kâr-güzâr ve mukaddem çavuş ta‘yîni ile ordu-yı hümâyunum ve Babadağı kasabasında ve etrâfında eyâlet-i mezbûre zu‘âmâ ve erbâb-ı tîmârından mevcûd olanların cümlesini alâ-eyyî-hâl ucâleten cem‘ ve alaybeyileriyle ma‘an hükkâm-ı şitâda karye-i merkūmede ikāmet ve hıfz u hırâset ihtimâm eylemek üzere üzere bade’t-tenbîh savb-ı maksûde tesyîre müsâra‘at eyelemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ş. Sene 184.

[s. 276]

Hüküm:1100

Hâlâ Vidin muhâfazasında yeniçeri zâbiti olan *zîde mecdühu*ya ve Vidin cânibinden küşâda ve memleket-i Krayova muhâfazasında olan elli dört aded serdengeçdi bayraklarının ağavât ve alemdârına hüküm ki:

Bundan akdem Vidin ahâlîsinden kemâl-i himmet ve gayret merdâne hareketleri hasebiyle memleket-i mezbûr keyd ü mazarrat-ı a‘dâdan masûn ollup hıfz u hırâsetleriçün dahi ol mikdâr bayrak küşâda ve mükemmel neferâtlarınla ilâ hâze’l-an hıdmet-i muhâfazada kıyâm ve ittifâkâne dikkat ü ihtimâmları meşhûd olmakdan nâşî hıdmetleri meşkûr ve mukābelesinde müstahakk oldukları nân-pârelerinin memhûrları bu def‘a kaleminden ihrâc ve yedlerine i‘tâ olunmak üzere eğerçi irsâl olunmuşdur, ancak memleket-i mezbûrenin bu kadar müddet hıfz u himâyetinde zuhûra gelen gelen hıdmet ve zahmet ma‘âzallahi te‘âlâ bir gûne iğmâz ve fütûr ve kusûr ile mahv ü hebâ olmamasıçün şurût-ı hazm u ihtiyâta ri‘âyet lâzim ve vâcibe-i hâlden olduğuna binâ’en zikr olunan bayrakların ağa ve alemdârlarına memhûrın i‘tâsından sonra hıdmetleri terk ve bir vechile câ’iz olmayup mu‘tâd üzere hıtâm-ı hıdmetleri tamâmında terakkīler verilmek şartıyla bayrakları küşâda kalup ve kemâ-fî’l-evvel hıdmet-i muhâfazada kıyâm ve dîn ü Devlet-i aliyye’m uğurına cidd ü ihtimâm ve ikdâma nîk-nâm eylemeleri bâbında fermân-ı âlîşân sâdır

olmağın (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, vusûlünde zikr olunan bayrakların ağavât ve alemdârlarının memhûrların i‘tâ ve şeref-sudûr iden fermân-ı âlîşân mûcebince bayrakları kemâ-kân küşâd ve mahall-i me’mûrlerinde kıyâm ve emr-i muhâfazada istihdâm ve cümle ittihâdıyla bu husûs tensîk ve intizâm ve ol havâlide metânet ve istihkâma bezl-i makderet eyleyüp kusûr ü fütûr ve rehâvetden ihtirâz eyleyesün deyü bi’l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Lîmân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî evâsıt-ı Ş. Sene 184.

Hüküm: 1101

Bükreş ordusı ağası Ser-tûrnâî Süleyman ve Ruscuk zâbiti Ser-tûrnâî Mustafa *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Hâlâ Bükreş cânibinde me’mûr olan Mes‘ûd Giray Sultan *zîde uluvvuhu* ol taraflardan serdengeçdi bayrakları küşâda ve ma‘iyet-i mûmâ-ileyhe istishâb oldukda bir dürlü tereddüd eylemeyüp der-akab re’yi üzerine küşâda ve neferâtların mâ‘adâ kānûn üzere tashîh ve be-dergâh eyleyüp defter tashîhlerin ocak tarafına tesyîre mübâderet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın (boşluk) irsâl olmuşdur. Vusûlünde gereği gibi vech-i meşrûh üzere şeref-sudûr emr-i âlî mûcebinde amel u hareket ve sultan-ı mûmâ-ileyh tarafından küşâdesi bî-fermânım olan bayrakları küşâd ve neferâtların tashîh ve ma‘iyet-i mûmâ-ileyhe tesyîr ve tashîhâtları defterlerin ocak tarafına göndermeğe müsâra‘at eyleyesiz deyü bi’l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleyman *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ş. Sene 184.

Hüküm: 1102

Ser-tûrnâî Ömer *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Daye Karyesi’nde İbrail yamakānı ve ecnâs-ı askeriyenin kesreti olup ve ol havâlinin hıfz u hırâseti lâzime-i vakt u hâlden olduğuna binâ’en ocakdan bir kâr-güzâr ve zabt u rabta sâhib-i iktidâr zâbit nasb ve irsâl olunmasıçün emr-i âlî sâdır olmağla sen her cihetle kâr-güzâr ve yarâr ve zabt u rabta sâhib-i iktidâr olduğın ecilden hâsseten Daye Karyesi’ne hareket ve karye-i mezbûreye varup anda mevcûd İbrail yamakānı ve tavâ’if-i askeriyenin zabt u rabtıyla tanzîm-i bilâd ve irâd-ı ibâda bezl-i makdûr eylemen fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın imdi, sâdır olan emr-i celîlü’ş-şân mûcebince amel u hareket ve bir gün evvel ve bir sâ‘at akdem me’mûr olduğın karye-i mezbûreye varup ber-minvâl-i muharrer zabt u rabta neferâtına tanzîm-i bilâd ve irâd-ı ibâda bezl-i kudret ve sarf u sa‘y u miknet eyleyesin. Ve karye-i mezbûrede mukīm misâfir İbrail yamakānı ve bi’l-cümle tavâ’if-i askeriyesini ezerilerine zâbi bilüp ta‘yîn ve müstahdem eylediğin hıdemâtı mübâderet ve dâ’imâ itâ‘at ve isâli üzere olup ve sen dahi cum‘a umûrın ahkâm-ı şer‘ ü kānûna ve emr-i münîfe mutabık eylemekden ihrâk eyleyüp muktezâ-yı vakt ü hâle göre intibâh ve basîret üzere hareket ve cümle ittihâdıyla ol havâliyi hıfz u hırâset birle sükkân-ı vilâyetin gereği gibi emniyet ü selâmetlerin ra‘iyyet hıdemât-ı meşkûre ibrâzına müsâra‘at eyleyüp terâhi ve tevvâbından hazer eyleyesiz deyü bi’l-fi‘l dergâh-ı mu‘âm yeniçeri ağası olan Süleyman Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ş. Sene 184.

Hüküm: 1103

Bükreş ordusu ağası Süleyman *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Bu hilâlde Yergöğü Kal‘ası muhâfazası yamakânı ile istihkâm ve serhadolmak üzere te’bîd ve intikāmına ordu-i aliyyem ta‘alluk ve Bükreş cânibi ser-askeri Vezîr Mehmed Paşa’nın ma‘iyetiyle Bükreş ordusuna me’mûr serdengeçdi bayraklarının ağavât ve alemdâr ve neferâtları Yergöğü Kal‘ası muhâfazasına ta‘yîn yamakân olmak üzere esâmîleri muhâfaza-i mezbûre icmâline kayd ve yedlerine imzâluları i‘tâ ve hıdmet-i muhâfazada olmaları ve bunlardan mâ‘adâ dahi yamakân ister olur ise tahrîr ve esâmîleri mahalline virilmek üzere ocak tarafına ba‘is ve imzâluları gönderilmek şartıyla temşiyet ve muhâfaza-i mezkûreyi takviyet virilmek bâbında fermân-ı âlî sâdır olmağın (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. Vusûlünde ağavât ve alemdârı mezbûrenin memhûrleri mukaddemâ getürülmüş olup çend rûz akdemce dahi neferâtlarının dört yüz elli yedi aded imzâluları gönderilmekle gerekdir ki ağavât ve alemdârân-ı merkūmeden muhâfaza-i mezbûreye isterlerinin memhûrların kayd ve neferâtlar mezkûrenin cümlesini muhâfaza-i mezbûreye yamakân olmak üzere açık imzâluların umûr ve yedlerine i‘tâ ve vezîr-i müşârün-ileyhin emr ü re’yi üzerine nizâm virüp muhâfaza-i mezbûreye yamakân ister olur ise tahrîr ve tas‘yîn ve imzâluları göndrilmek içün defterine müsâra‘aten göndermeğe mübâderet ve bu bâbda dikkat eyleyüp hilâfından hazer eyleyesün deyü bi’l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleyman Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ş. Sene 184.

Hüküm: 1104

İbrail kadısına hüküm ki:

Bi-tevfîki te‘âlâ sene-i cedîde içün sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnum lâzimesi olup şimdiden tertîb ve i‘mâli fermânım olan üç yüz kıt‘a top arabalarının mühimmât-ı koşum ve yedek ve âlât-ı sâ’irenin tesviye ve inşâ ve mu‘âyenesi hâlâ top arabacıbaşı olan el-Hac Mehmed *zîde mecdühu* ma‘rifetiyle olduğu sûretde pâk olacağı yamakân olmakdan nâşî Âsitâne-i sa‘âdet’e varup tekmûl-i maslahat mehâmm-ı mezkûreye ihtimâm eylemek üzere me’zûn olmağla inşa’llahi te‘âlâ hîn-i tekmîlinde Ordu-yı hümâyûnuma nasb içün tashîh ve be-dergâh ile teksîr-i neferât muhtâc olmağla Âsitâne-i aliyye’mden bulunan top arabacıları neferâtı ve kul oğullarının tashîh ve be-dergâh idüp ve kazâ-i mezbûrde bulunan top arabacı neferâtı ve kul oğullarından ceng ü harbe kādir yiğitlerden kadr-i kifâye neferât ocağ-ı mezbûr tarafından mübâşir ma‘rifetiyle Ordu-yı hümâyûnumda müceddeden tashîh ve be-dergâh olunmak şartıyla vürûdlarıçün emr-i şerîfim sudûrı hâlâ Ordu-yı hümâyûnumda top arabacıbaşı vekîli İbrahim *zîde kadrühu* arz eylediği ecilden vech-i meşrûh amel olunmak fermânım olmağın imdi, sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin ber-minvâl-i muharrer zikr olunan toplar hıdmetinde i‘mâl ve istihdâm içün teksîr-i neferâta muhtâc idüğü ma‘lûmun oldukda Ordu-yı hümâyûnumda müceddeden tashîh ve be-dergâh olunmak üzere kazâ-i merkumede bulunan top arabacı neferâtından ve kul oğullarından darb ü harbe kādir neferât yiğitlerden kadr-i kifâye neferâtın ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle yerlerinden ihrâc ve bir gün evvel ocağ-ı mezbûr tarafından irsâl ve isâllerine mezîd-i ihtimâm idüp imrâr-ı vakt ile muhâtıb maslahat mûceb olmak ednâ vaz‘ u hareketden gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı Ş. Sene 184.

[S. 277]

Hüküm: 1105

Üst-i sa‘âdetimde Rikâb-ı hümâyûn topcı başısı vekîli el-Hac Mehemmed *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Bu def‘a beş vukıyyeden beş kıt‘a ve üç vukıyyeden beş kıt‘a yalmaz ve bir vukıyyeden yüz kıt‘a ve yirmişer vukıyyeden yüz kıt‘a şâhî topları ve on dört çapında beş kıt‘a ve on sekiz çapında dört kıt‘a ve otuz iki çapında üç kıt‘a havan topları müceddeden isâga ve rihte olunup ve mühimmât-ı lâzimeleri tekmîl ve Varna İskelesine nakl ve tesyîr olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın inşa’llahü te‘âlâ vusûlünde subhâne-i? mezbûrın Tophâne-i âmire’mde mevcûd olanlarından mâ‘adâsın bir sâ‘at akdem isâga ve rihte itdirüp ol bahara dek mühimmât-ı lâzimeleriyle tekmîl ve sefînelere vaz‘ u tahmîl eyleyüp Varna İskelesi’ne irsâl ve isâline ziyâde sa‘y u ihtimâm eyleyesiz deyü bi’l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm kapucı başılarından olup topcı başı olan el-Hac Mehemmed Emîn *dâme mecdühu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1106

Sayda beylerbeyisi (boşluk) ve Trabluşşam beylerbeyisi (boşluk) *dâme me‘âlihumâ*ya ve Trabluşşam câniblerinde ve serhadd-i İslâmiye muhâzafalarında olan dergâh-ı mu‘allâm yeniçerilerinin mevâciblerine havâle emvâl-i mîriyenin bâ-sebeb tahrîr ahkâmı tahsîl ve isâllerine me’mûr bi’l-cümle sâlyâneci çavuşân zîde kadrühuma hüküm ki:

Bu hengâm-ı ferhunde-encâmda serhadd-i İslâmiye muhâfazalarında olan muhâfaza-nişîn müstahakk oldukları mevâcibleri bir kadem akdem cem‘ ve tahsîl ve mahallerine tesyîr ve tavassul birle müzâyakadan vâreste olmaları vâcibe-i hâlden olduğundan başka bu mevâd netice-i murâd-ı mülûkânem olduğuna binâ’en mukaddemâ bi’d-defe‘at isti‘câli hâvî mültezimâna evâmir-i şerîfem isdâr ve sen ki çavuşân-ı mûmâ-ileyhimsiz. Sizleri hâb ve aklından bîdâr zımnında va‘ad-i va‘idâtı müştemil tenbîhât ve te’kîdât olunmuşiken bu hilâlde böyle umûr-ı serhaddâtda terâhi mübâyin-i şurût ve tenbîh ve ikdâm ve itmâmı lâzime-i ahkâm-ı İslâmiyeden eylemen sizler kendü hevâ vü heveslerine tagavvül ve bu vakte değin tahsîline me’mûr olduğunuz mevâcibi tahsîlde te’hîr ü terâhî ile imrâr-ı vakt eylemeğe sa‘y u tahsîl ve tekmîl ve bi’l-cümle makbuzunuz olan emvâl mevâcibi dahi şimdiden değin serhadlerine göndermediklerinden nâşî serhad-nişînin zarûretlerine illet-i müstakıle olduklarınız zâhir ve böyle gāvâ’il-iseferiye esnâsında mevâcib mütâlebesiyle serheddâtdan arz u mahzarlar tevârid ve mutâ‘kiben tazallum mâl eyledikleri dahi başka bir gā’ile olmağla bu gûne etvâra bir dürlü rızâ-yı hümâyûnum olmayup bi-eyyi vechin kâne tahsîline me’mûr olduklarınız emvâl ucâleten tahsîl ve bilâ-tevakkuf mahallerine tavassul olunması emr-i hümâyûnum olmağla bundan sonra her kangınızdan bu misillü te’hîz-gûne hareket-i reddiye zuhûr ider ise bilâ-emân cezâsı tertîb ile te’dîb olunacağı muhakkak olmağla aklınızı başınıza cem‘ ve me’mûr olduğunuz emvâl mevâcibi tiz elden tahsîl ve bilâ-tehîr hazîne-bend ve serhadlerine isâle sa‘y-ı mezîd- eyleyüp ve Girid Cezîresi kılâ‘ının yüz seksen bir senesi mâl mevâcibleri husûle karîn ve müste’men sefînesine intizâren tevakkuf ve ta‘vîk olunduğu sahîhen ihbâr olunmağla bir münâsib sefîne ile gönderilmesiçün Trabluşşam ve Sayda beylerbeyileri mûmâ-ileyhimâya hitâben fermân-ı celîlü’ş-şân şeref-sudûr idüp ana göre amel u hareket ve ber-minvâl-i muharrer her biriniz dahi emr-i me’mûrınızı itmâm ve evvel bi-evvel saylânecisi olduğunuz serheddâtın mevâciblerin isâle sa‘y-ı mâlâ kelâm eylemeniz bâbında

fermân-ı âlîşân sâdır olmağın (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde vech-i meşrûh üzere sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel u hareket ve me'mûrenize sür'at ve itmâm-ı hıdmete bezl-i kudret terâhi ve tekâsülden hazer eyleyesüz mdeyü bi'l-fi'l yeniçeri ağası olan Süleyman Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle siz ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhimsiz vech-i meşrûh üzere siz dahi amel u hareket eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i Ş. Sene 184.

Hüküm:1107

Hâlâ Rûmili vâlîsi olup Maçin muhâfızı Vezîr Abdi Paşa'ya ve Ordu-yı hümâyûnumda çavuşbaşı Mîr İbrahim *dâme mecdühu*ya hüküm ki:

Maçin kurbunda vâkı' Daye Karyesi'nin muhâfazası lâbüd olup ve hâlâ Ordu-yı hümâyûnum Babadağı kasabası ve etrâfında Haleb eyâletinin zu'amâ ve erbâb-ı tîmârından neferât-ı kesîre mevcûd olmağla çavuşbaşı mübâşeretiyle cümlesini cem' ve alaybeyileriyle karye-i mezbûreye irsâl ve muhâfaza ve anda kışlamak fermânım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı-i mûmâ-ileyhsin, ma'rifetinle Divân-ı hümâyûnum çavuşlarından bir mukaddem iş-güzâr çavuş ta'yîn ve Ordu-yı hümâyûnum ve Babadağı Kasabası ve etrâfında mevcûd bulunan eyâlet-i Haleb'in zu'amâ ve erbâb-ı neferâtını bir adedi girüye kalmamak üzere cümlesini bir an akdem cem' ve alaybeyileriyle mâ'en muhâfazası lâbüd ve ehemm-i mühimmden olan karye-i merkūmeye irsâl ve isâle ikdâm eyleyüp ve sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin; neferât-ı mezkûre karye-i merkūmeyi muhâfaza ve anda kışlamak üzere tevfîk ve tenbîh-i ekîd ve karye-i merkūme re'âyâsına ve sâ'ir kurâ-i ahara tasallut ve zulm ü ta'addilerine ruhsat göstermeyüp tarafından tehâşî eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i Ş. Sene 184

Hüküm: 1108

Rıdvân karyesine varup muhâfazasına kıyâm eylemeleriçün

Fî Evâ'il-i N Sene 184

Zümre-i silahdârândan olup hâlâ Silistre havâlilerinde mukīm olan Kara Müsellim Ahmed *zîde kadrühu*ya hüküm ki:

Bundan akdem Mora cânibine Rûmili'den tahrîri fermânım olan zümre-i silahdârân serdengeçdi neferâtını tahrîr ve tekmîl içün ocak tarafından mübâşir ta'yîn ve İbrahim nâm kimesne üzerilerine ağa nasb olundukda merkūme esnâ-i râhde vâfir eyyâm hastalık ârız ve tahrîr-i neferât ve edâ-yı hıdmettde âciz olup husûsı mezbûrın tanzîmi ta'yîn olunan mübâşirlerin vâzife-i hâllerinden eylemenin merkūlerin dahi bu esnâda fevti haberi vürûd ve bu ecilden bâ'is-i ta'tîl musallaha olup ve senki mûmâ-ileyhsin, ber-vechile neferât-ı merkūmeyi tahrîr ve tekmîle sâhib-i iktidâr ve öteden berü mücerrebü'l-etvâr ve hıdmet-i mezkûrenin edâsına muta'ahhüd olduğını bu def'a ocak tarafına vürûd iden arza gelen tahrîr ve inhâ bu hilâlde Mora cânibine askerini tevkîf ve teksîri muktezî olmadığına binâen zikr olunan serdengeçdi ağalığı merkūm İbrahim'in ze'ametinden sana ihsân ve her ne mahalle me'mûr ve ta'yîn olur isen hıdmet-i me'mûrîne kıyâm zımnında işbu emr-i şerîfim sudûrını hâlâ silahdâr ağası olan Mehmed *dâme mecdühu* arz ve inhâ etmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi, sen ki mûmâ-ileyhsin, bervech-i muharrer neferât-ı merkūm üzerilerine bu def'a müceddeden serdengeçdi ağası nasb ve ta'yîn

olunmağla neferât-ı merkūmenin tahrîr ve tekmîline ihtimâm u dikkat ve bundan sonra me'mûr olunacağın mahalde hıdmet-i aliyyemde kıyâm ve mübâşeret ve ser-mû kusuûr u tekâsülden hazer ü mücâbenet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1109

Nehr-i Tuna'da Silistre kapudanı ve kapudan *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Silistre muhâfazasına me'mûr Hasan Paşa tarafından vürûd iden tahrîrâtın bir maddesinde hâlâ ol cânibde olan iki aded şayka kapudanları Silistre sevâhilinde olan zehâîr ve ibâdu'llahı hıfz içün me'mûr kılınup ve bundan başka tabyalar vaz' içün ednâ mertebe mükemmel malzemesiyle yirmi otuz aded top irsâl ve tabya ağaları nasb ve topları isti'mâl ve cebehâneye hıfz içün birer aded arabacı ve cebeci ortaları ta'yîn ve levâzım-ı sâ'ire i'tâ olunmasını Silistre ahâlîsi arz u mahzar ile istid'â ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh dahi tahrîr ve inhâ ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin tahrîri üzere hıfz, iki aded şaykanın mahall-i merkūme me'mûriyetleri husûsına mübâderet olunmak bâbında sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince sen ki Silistre şaykası kapudanı mûmâ-ileyhsin, sen ve Silistre'nin Berk şaykası ile İsakçı Ser-askeri Vezîr Dağıstânî Ali Paşa *edâma'llahü te'âlâ iclâlehu*nun tahrîrir üzere techîz ve istihdâm olunmak üzere şitâ'iyeniz nakden i'tâ ve irsâl olunmağla Silistre tarafına giden şaykalardan iki kıt'ası Silistre tarafına me'mûr kılınmak üzere kapudanlarına hitâben Divân-ı hümâyûn tarafından emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'l baş defterdârım olan Ali İsmet *dâme uluvvuhu* i'lâm eylemeğin isti'lâmı mûcebince me'mûriyetiyçün emr-i şerîf yazıldı.

Fî Evâhir-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1110

Bir sûreti

Silistre'nin Berk şaykası kapudanı (boşluk) kapudana hitâben ber-vech-i muharrer.

Hüküm: 1111

Bir sûreti

Vezîr-i müşârün-ileyhe mâru'z-zikr iki kıt'a iaykalarının Silistre'ye me'mûr ve ta'yîn kılındıklarını i'lâm hâlini muhtevî bir kıt'a emr-i şerîf yazılmışdır.

[S. 278]

Hüküm: 1112

İsti'câli mutazammın bâ-mektub müekkid emr-i şerîf yazıldı.

Fî Evâsıt-ı L Sene 184.

Tekrar isti'câli muhtevî bâ-mektub ekid ve şedîd emr-i şerîf yazıldı.

Fî Evâ'il-i Z. Sene 184.

Anadolu'nun sağ kolu yemîn ve yesârıyla nihâyetine varınca yol üzerinde vâkı' olan kuzât ve nüvâba ve kethüdâ yerleri ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki:

Muhrîb bilâd-ı müslimîn sefk-i dimâ'-i mü'minîn niyet-i fâsidesiyle taraf taraf memâlik-i islâmiyeye hücûm ve istîlâ ve kemâl-i hîle vu hud'a ile isâl-i hasârete ictirâ iden Moskov keferesinin "bi-avni'llahi te'âlâ" sâ'ire fitne vü fesâdları âb-ı şimşîr-i guzât ile itfâ ve ittihâd yedî-i menhûselerine giriftâr olan kılâ'-i İslâmiye tahlîs ve istirdâd niyet-i hâlâsıyla "kālâ'llahi te'âlâ kātilû'l-müşrikîne kaffeten kemâ

yukātilûneküm kâffeten" ayet-i kerîmesi ma-sadakına imtisâl ile emri nihâna mütâvâ'at ve icrâsı farîze-i cihâda müsâra'at zımnında iğzâz-ı dîn-i mübîn ve ilkā-i sünnet-i fahrü'l-mürselîn içün muktezâ-yı fetevâ-yı şerîfe üzerlerine varılmak kātıbeten ve kâffeten ehl-i İslâma farz-ı ayn olmağla "müsta'înen billahi te'âlâ" işbu sene-i âtiye-i amîmetü'l-meymene evvel baharında sâye-i livâ-yı zafer-ihtivâ-yı hazret-i resûl-i Yezdân ve asâkir-i bî-payân ile hareket ve istihsâl esbâb-ı kahr u i'dâmlarına şürû'ye mübâşeret olunup ancak Moskov keferesi öteden berü hud'aiyyet-kâr ve mela'net-şi'âr bir gürûh-ı mekrûh olduklarına binâ'en ber vıfk-ı matlûb gereği gibi ahz u sâr u intikām olunmak sene-i sâbıkādan birkaç kat ziyâde tedârükât-ı kaviyye ve asâkir-i bî-nihâye ile muhârebeye muhtâc olduğı vâreste kayd-ı ta'rîfdir. Binâ'en aleyh sizki sipâh ve silghdâr ve bölükân-ı erba'a ocaklu neferâtlarısız, sizler öteden berü Devlet-i aliyye-i ebedü'l-karârın perverde-i ni'am-ı azîz neferâtı olduğınız hasebiyle uğur-ı dîn ü devlet-i ebed Kırım'da terk-i cân u rîş iden asâkir-i hamiyet-şi'ârından olduğınıza binâ'en sene-i maziyede mükemmel ve müretteb tedârükleriniz ile şimdiden hazır ve müheyyâ olmalarınız içün bu def'a ocaklar tarafından işbu mübâşir çavuşlar ta'yîn ve irsâl olundığı ma'lûmunuz oldukda bundan sonra bir def'a dahi varacak mübâşir çavuşların vusûlünde bir an meks ü tevakkuf itmeyüp hemân Ordu-yı hümâyûnuma tesyîr olunacağınızı muhakkak bilüp herbirileriniz şimdiden levâzimât-ı seferiyenizi rû'yet ve içlerinizden bir bir ferd vüzerân-ı azâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve ümerâ kapularında levend ve zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr başlarında hıdmetkâr olmayup başlu başunuza merdâne ve dîvân kethüdâlarınız ma'iyetiyle cümleniz Ordu-yı hümâyûnuma gelüp isbât-ı vücûd idüp ve bu cihâd esfâr-ı sâbıkāya kıyâs görmeyüpherbiriniz tâmü'l-eslihâ olmak üzere azîmet itmeğe bezl-i kudret ve tekmîl-i ırz u nâmûs-ı gayret eyleyesiz ve siz ki kethüdâ yerlerisiz, ma'iyetinizde olan neferâtınıza tisbât-ı vücûd idüp ve bu cihâd esfâr-ı sâbıkāya kıyâs görmeyüpherbiriniz tâmü'l-eslihâ olmak üzere azîmet itmeğe bezl-i kudret ve tekmîl-i ırz u nâmûs-ı gayret eyleyesiz ve siz ki kethüdâ yerlerisiz, ma'iyetinizde olan neferâtınıza tâmü'l-eslihâ olmak üzere istishâb ve bi-avnihi te'âlâ nevrûz-ı firûz duhûlünde Ordu-yı hümâyûnuma gelüp hıdemât-ı aliyyemde bulunmağa gayret ve şitâb itmek vâcibe-i zimmetiniz olmakdan nâşî kā'ide-i kadîme-i ocak üzere bayrağınızı küşâda ve neferât-ı merkūmeyi bayrağınız altına cem' ve ihtişâd idüp inşallahü te'âlâ nevrûz-ı firûzda Ordu-yı hümâyûnumda vezîr-i livâ-i hazret-i resûl-i kibriyâdan mevcûd bulunmalarınız bâbında fermân-ı celîlü'ş-şân sâdır olmağla ocakların ve emekdâr çavuşlarından (boşluk) çavuş (boşluk) çavuş *zîde kadrühu*ma mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur. İmdi, siz ki kuzât ve nüvâb-ı mûmâ-ileyhimsiz; her kangınız taht-ı kazâsına varup dâhil olur ise şeref-sudûr olan fermân-ı âlîşânım mazmûn-ı itâ'at-makrûnı üzere mücemmiü'l-nâs olan mahallerde münâdiler nidâsıyla kuzât-ı müslimîne keyfiyeti ifâde ve i'lân ve herkesi haber ü agâh ve hazır u amâde idüp ve mugāyir-i emr-i âlî hareket idenlerin haklarından gelineceğini cümleye ifâde vü tefehhüm idüp kazâlarınızda bulunan sipâh ve silahdâr ve bölükân-ı erba'a ocakları neferâtını nevrûz-ı firûzde kethüdâ yerleri yerleri ma'iyetiyle ordu-yı kethüdâ yerleri ma'iyetiyle ordu-yı hümûnumda mevcûd bulunmak üzere yerlerinden hareket ve tarîk-i caddeden doğrı gelmek emrini herkese i'lân ve işâ'a ve tenbîh birle sizler dahi mesûbât-ı gazâ vü cihâddan hisse-yâb olmağa sa'y u mübâderet eyleyesiz. Siz ki mübâşerân-ı mûmâ-ileyhimsiz; sizler dahi neferât-ı mezkûreyi ale'l-infirâd hazır u amâde idüp vakit vakit zamânıyla kethüdâ yerleri bayrağı altına cem' ve inşa'llahü te'âlâ nevrûz-ı firûzde Ordu-yı hümâyûnumda vezîr-i livâ-i hazret-i fahrü'l-enbiyâda mevcûd olunmalarını tenbîh ü te'kîd husûsunda bezl-i tâb u kudret ve izhâr-ı sadâkat u divâ-i hazret-i fahrü'l-enbiyâda mevcûd olunmalarını tenbîh ü te'kîd husûsunda bezl-i tâb u kudret ve izhâr-ı sadâkat u diyânet eyleyesiz ve siz ki kethüdâ yerleri mûmâ-ileyhimsiz; sizler bu bâbda dâmen-i gayret-i dermiyân idüp

umûmen sipâh ve silahdâr ve bölükân-ı erba‘a ocaklu neferâtını sene-i maziyeden ziyâde mükemmel olmak üzere şimdiden cümlesini tedârüklerin rû’yet hazır u amâde itdirüp ve mecmû‘unı bayraklarınız altına cem‘ ve önlerine düşüp iştibâh-ı tarîkde bir mahalle meks ü ârâm ile bir ferde hilâf-ı şer‘-i şerîf cevr ü ta‘addi itdürülmemek kemâl-i adâb üzerine hareket iderek bi-minnehi te‘âlâ nevrûz-ı firûzde Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd olunmağa ziyâde sa‘yı tâmm ve dikkat ü ihtimâm eyleyesiz. Ma‘âza’llahi te‘âlâ bu bâbda sizlerin ihmâl ü tekâsülünüz muğāyir-i emr-i âlî hareket gerek sizlerin ve gerek neferâtınızdan zuhûr iden bir ferd girüye kalacak olur ise ol kimesneleri ism ü resmiyle defter eyleyüp, defterini ocak tarafına getürmekde ser-mû tekâsülünüz vâkı‘ olur ise bir dürlü cevâbına kādir olamayup eşedd-i ikâba mazhar u nâ’il olduğunuz yevmiyeleriniz ahara virileceğinden mâ‘adâ kendüler dahi muhkem te’dîb haklarınızdan gelineceği mukadder bilüp ziyâde basîret ü intibâh üzere hareket ve zinhâr hilâf-ı emr-i âlî vaz‘ u hareketden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eyleyesiz deyü hâlâ sipâhiler ağası olan Ahmed ve silahdâr ağası olan Mehmed *dâme mecdühu*mâ taraflarından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Ş. Sene 184

Hüküm: 1113

Bir sûretleri

Anadolu’nun orta ve sol kollarına ber-vech-i meşrûh.

Hüküm: 1114

Bir sûreti

Rûmili’nin sağ koluna ber-vech-i muharrer üzere.

Hüküm: 1115

Bir sûreti

Rûmili’nin orta koluna vech-i meşrûh üzere.

Hüküm: 1116

Bir sûreti

Rûmili’nin sol koluna vech-i mukarrer üzere.

Hüküm: 1117

Eyâlet-i Rûmili’nde vâkı‘ mîr-i mîrân-ı kirâm ve Rûmili mütesellimine ve bi’l-cümle kuzât ve nüvâba ve alaybeyilerine hüküm ki:

Rûmili eyâleti zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârı hâlâ Rûmili Vâlîsi Abdi Paşa *edâma’llahi te‘âlâ iclâlehu*nun ma‘iyetine me’mûr iken ekserî vilâyetlerine perîşân olmakdan nâşî ol makūle bilâ-izn vilâyetleri cânibine firâr idenler bir kadem akdem alaybeyileri bayrakları altına cem‘ ve ma‘iyet-i müşârün-ileyhin hıdemât-ı aliyyemde mevcûd olunmalarıçün emr-i şerîfimle te’kîd ve isti‘câl olunmasının birer bahâne ile henüz vâsıl olmadıkların vezîr-i müşârün-ileyh bu def‘a dahi arz itmeğle imdi, siz li mîr-i mîrân ve mütesellim-i mûmâ-ileyhimsiz; işbu emr-i şerîfim (boşluk) ile tarafınıza vâsıl olduğu anda derhâl kazâlarda bulunan zu‘amâ ve

erbâb-ı tîmârın cümlesine mü'ekkid buyruldılar ile te'kîd ve isti'câl bulunup bundan sonra her kim mahall-i me'mûrelerine vusûle müsâra'at etmezler ise üzerlerinden ze'âmet ve tîmârları ref' ve müstahkıkına tevcîh olunacağından mâ'adâ adem-i itâ'atleri zâhir olduğu hasebiyle bilâ-amân mücâzât-ı meşrû'aları icrâ kılınacağı muhakkak olduğunu ve bundan sonra isti'câl emr-i isdâr olunmayacağını sem'i intibâhlarına ilkā ve cümlesini ma'iyet-i müşârün-ileyhe sevk ü tesyîle mezîd-i dikkat ve i'tinâ ve tekâsül ve tehîrden ve ihmâl ü müsâheleden gāyetü'l-gāye hazer ü ittikā eyleyesiz ve siz ki elviye alaybeyilerisiz; ber-vech-i muharrer vilâyetlerine figr iden neferâtınızı bayrağınız altına celb ve cem' eylemeğe ihtimâm ve tenbîh-i hümâyûnumdan sonra mahall-i me'mûrelerine gelmeyenler ve aîdât-ı mezkûreye mazhar olacaklarını siz dahi cümlesine ifhâm ve ser-mû hilâfından tehâşi-i tâm eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1118

İsakçı ve Babadağı ve bi'l-cümle sevâhil-i Tuna ser-askeri Vezîr Ali Paşa'ya ve ser-asker-i müşârün-ileyh ma'iyetine me'mûr Karahisar-ı Sahib ve Sultanönü Sancakları mutasarrıfı Abdullah *dâme ikbâluhu*ya ve ma'iyet-i müşârûn-ileyde olan sâ'ir bi'lcümle rü'esâ-yı asker ve ocak ihtiyârlarına hüküm ki:

Hasbe'l-iktizâ müş'ir sadâret-i uzma Bosna vâlîsi vezîrim Mehmed Paşa *edâma'llahi te'âlâ iclâlehu* ve za'af bi't-te'yîd iktidâra ve ikbâleye ihsân-ı hümâyûnum olmağla birkaç güne dek Ordu-yı hümâyûnuma vâsıl olacağı ve müşârün-ileyh vâsıl oluncaya dek Ordu-yı hümâyûnum kā'im-makāmlığı hâlâ Diyarbekir vâlîsi vezîrim Kethüdâ el-Hac Ahmed Paşa *edâma'llahi te'âlâ iclâlehu*ya tefvîz olunduğu ma'lûmunuz oldukda İsakçı ve etrâfını ve bil'cümle sevâhil-i Tuna'yı muktezâ-yı me'mûriyetiniz üzere keyd ü mekr-i a'dâdan lâzime-i gayret ü şecâ'atiniz üzere leyl ü nehâr **[s.279]** kıyâm ve ihtimâm ve umûr-ı muhâfazada mikdâr-ı zerre fütûr u kusûrunuz zuhûr eylemek lâzim gelür ise sonra bir dürlü cevâba kādir olamayup mazhar-ı eşedd-i itâb ve ikâb olacağınızı muhakkak bilüp ana göre me'mûr olduğunuz muhâfaza hıdmetine ber-vech-i ihtimâm leyl ü nehâr kıyâm ve safr u sa'y-ı mâlâ kelâm eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i L. Sene 184.

Hüküm:1119

Bir sûreti

Silistre muhâfazasına me'mûr Hasan Paşa *dâmet me'âliyehu*ya keyfiyeti i'lân ve emr-i muhâfazaya ihtimâm eylemesiçün.

Hüküm: 1120

Bir sûreti

Hırsova muhâfızı vezîre ve ma'iyet-i müşârün-ileyhde olan bi'l-cümle rü'esâ-yı asâkire ber-vech-i meşrûh.

Hüküm: 1121

Bir sûreti

Hâlâ Rûmili vâlîsi olup Maçin muhâfızı olan Vezîr Abdi Paşa'ya ve Bozok ve Kengiri Sancakları mutasarrıfı es-Seyyid Ahmed ve Akşehir mutasarrıfı Ahmed *dâme ikbâlehu*ya ve Maçin'de yeniçeri zâbiti be bi'l-cümle rü'esâ-yı asâkire ber-vech-i muharrer.

Hüküm: 1122

Bir sûreti

Rıdvân? karyesinin tâbi‘ olduğu kazânın kadısına ve karye-i mezbûreyi muhâfazaya me'mûr rü'esâ-yı asâkire i‘lâm-ı hâl ve emr-i muhâfazaya ihtimâm eylemeleriçün.

Hüküm: 1123

Bir sûreti

Vidin muhâfızı Vezîr Mehmed Paşa'ya keyfiyeti i‘lâm ve Krayova memleketinin keyd ü mazarrat-ı a‘dâdan muhâfaza zımnında mukaddemce sudûr iden evâmir-i şerîfemin tenfîz ve icrâlarına ihtimâm ve muhâfaza husûsunda gereği gibi sa‘y ve nezâret eylemesiçün.

Hüküm: 1124

Bir sûreti

Tolcı muhâfazasına me'mûr *dâme ikbâlehu*ya ve ol tarafda muhâreseye me'mur ve ta‘yîn olunan ve rü'esâ-yı asâkire ber-vech-i meşrûh.

Hüküm: 1125

Bir sûreti

Hâlâ Haleb vâlîsi ve Eflak cânibi ser-askeri olup Ruscuk'da mukīm Vezîr Mehmed Paşa'ya ve Ruscuk yeniçeri zâbitine ve sâ'ir zâbitân ve a‘yân-ı vilâyete i‘lâm-ı hâl ve Ruscuk'un ve havâlisinin emr-i muhâfazasına ihtimâm eylemeleriçün ve müşârün-ileyh seraskerliğine dâ'ir umûr u husûsın dahi mukaddemâ sudûr olan evâmir-i şerîfem mûceblerince temşîyetlerine ikdâm eylemesiçün.

Hüküm: 1126

Mûmâ-ileyhimin ma‘iyetinde olan neferâtıyla Ziştovi muhâfazasına me'mûriyetiçün emr-i şerîf yazıldı.

Fî Evâhir-i L. Sene 184.

Silistre havâlisinde mukīm olup bu def‘a beş yüz nefer silahdâr serdengeçdi neferâtları üzerlerine serdengeçdi ağası nasb ve ta‘yîn olunan Kara Mütesellim Ahmed *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Sen ki mûmâ-ileyhsin, bundan akdem tahrîrine me'mûr olduğun beş yüz nefer silahdâr ocağı serdengeçdi neferâtıyla bir sâ‘at mukaddem Ruscuğa gelüp ol havâliyi hıfz u hırâsete kıyâm ve ihtimâm eylemen lâzime-i hâlden olduğuna binâ'en neferât-ı merkūmeyi bir an akdem tekmîl ve ma‘iyetine istishâb birle olduğun mahalden hareket ve müsâra‘aten Rasavut'a? vusûl ve ol havâliye leyl ü nehâr keyd ü mazarrat-ı a‘dâdan muhârese ve ol tarafa vürûd iden zehâîri dahi hıfza mezîd-i sa‘y u gayret eylemen fermânım olmağın te'kîden ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, neferât-ı merkūme ile lâcilü'l-muhâfazasının bir sâ‘at evvel mahall-i me'mûrine vusûlün matlûb ve ehemm-

i mehâmdan idüği ma‘lûmun oldukda beyhûde imrâr-ı vakt u eyyâm eylemeyüp ucâleten neferât-ı merkūmeyi tamâmen tahrîr vetekmîl ve ma‘iyetine istishâb ve olduğun mahalleye hareket ve seyr-i serî‘ ile Rıdvân’a gelüp muktezâ-yı me’mûriyet ve hamiyyetin üzere ol havâliyi leyl ü nehâr düşmen-i dînin keyd ü mekrinden gereği gibi muhâfaza vü muhâreseye ve ol tarafa tevâride iden zehâîri dahi hıfz u vikāyete mezîd-i sa‘y u dikkat ve kemâl-i basîret ü intibâh üzere hareket eyleyüp ser-mî kusûr terâhiden ve tekrâr isti‘câli mûceb olur rehâvet-gûne vaz‘ u hâlinden gāyetü’l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i L. Sene 184.

Hüküm: 1127

Vidin kadısına ve Vidin’de sâkin ulemâ-yı fehâm ve yeniçeri zâbitine ve hâlâ ol tarafda mevcûd rü’esâ-yı asâkir ve zâbitân-ı sâ’ire ve bi’l-cümle ocak ihtiyârlarına ve muhâfızîn-i kal‘aya hüküm ki:

Siz ki rü’esâ-yı asâkir ve muhâfızîn-i kal‘a kullarım mûmâ-ileyhimsiz; bundan akdem Krayova memleketinin keyd ü mazarrat-ı a‘dâdan hıfz u hırâseti husûsunda lâzime-i gayret ve hamiyet üzere zuhûr iden hıdemât-ı mebrûreniz nezd-i mülûkânemde makbûl vâcibe-i mütahassene mevsûl olmakdan nâşî mazhar-ı du‘â-yı hayr-ı pâdişâhânem olup fîmâ-ba‘d dahi me’mûr olduğunuz mahallerde uğur-ı dîn ü Devlet-i aliyye’mde şân-ı şecâ‘at-şi‘ârınıza lâyık olduğu vech üzere mezîd-i gayret ve salâbet birle sizden hıdmet-i celîle zuhûru me’mûl-i şâhânem olmağla hâlâ Vidin muhâfızı Vezîr Mehmed Paşa’nın emr ve tenbîhi üzere hareket ve ta‘yîn idüği ibrâzına nisâr cehd ü tâkat eylemeniz matlûb-ı hümâyûnum olmağın tenbîh ü te’kîden işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, sizler öteden berü muhâfızların emr ü re’yine itâ‘at ve inkiyâd kılâ‘-i sâ’ireye mansûrem yamakān ve askerinden mu‘tad ve mu‘temed ve mümtâz ve hamiyet ü şecâ‘at ile mecsûk ve şeref-râz olup bu ana dek me’mûr olduğunuz hıdemât-ı dîn ü Devlet-i seniyye’mde muhâfızların emr ü re’yi üzere hareket ve icrâ-yı levâzım-ı ubûdiyet idegeldiğiniz ma‘lûm ve meşhûd olmağla ba‘d-ezîn dahi yamakān-ı müşârün-ileyhin her hâlde ve emr ü re’y ve tenbîhi üzere harekete ikdâm ve ta‘yîn eylediğin mahalde kıyâm birle hıdemât-ı aliyyemde şân-ı hamiyet-nişânınıza muvâfık ve rızâ-yı şâhâneme mutâbık vech üzere me’âsir bir güzîde izhâr-ı mezîd-i gayret idüğü tahsîl-i hıdmet iktizâ-yı mülîkâneme mübâderet eyleyesiz şöyle ki; bundan sonra dahi olan hıdmet ve emekleriniz bir dürlü zâyi‘ vü hebâ olmayup hâl ve şânınıza ve hıdmetinize göre nâ’il-i mekârim-i şâhâneme ve mazhar-ı du‘â-yı pâdişâhanem olacağınız bî-iştibâhdır. Ana göre bi’l-ittifâk dâmen-i hıdemât-ı gayret ve salâbet birle hıdmet-i me’mûrenizde müşârûn-ileuyhin tenbîhi üzere harekete mezîd-i sa‘y u hamiyet eyleyüp hakkınızda olan hüsn-i zann-ı mülûkânem hilâfına ednâ vaz‘ u hâlet vukū‘undan ve müşârün-ileyhin emr ü re‘yine muhâlefetden ve ta‘yîn eylediği hıdmet-i rû’yetde tereddüd ve kusûrdan be-gāyet hazer ü mücânebet eyleyesin. Ve siz ki mevlânâ ve yeniçeri zâbiti ve ocak ihtiyârları mûmâ-ileyhimsiz. Müşârün-ileyh tarafından hıdemâtı dîn ü Devlet-i aliyye’mde istihdâm zımnında me’mûr kılınan asâkir ve muhâfızîn-i kal‘a kullarımın her hâlde müşârün-ileyhin emr-ü re’yi üzere hareket iderek hıdmet-i mergūbı izhârına teşmîr-i bâzû-yı gayret eylemeleri husûsunda sizler dahi mûmâ-ileyhimi tergīb ve teşvîk levâzımına ri‘âyet ve muhâfaza-i müşârün-ileyhin emr ü re’yine muhâlif hareketden menâ ve tahzîrlerine müdâderet eyleyesiz deyü bi’l-fi‘l dergh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası Süleyman Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1128

Ser-turnâî Pehlivân Mehmed *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Hâlâ Kırım Hanı Selîm Girây *dâmet me'âliyehu* ma'iyetinde tevzî' ta'yînâtına dâ'ir mesâlihin idâre ve irâ'etine Der-aliyyemden defterdâr nasb olunan es-Seyyid Hüseyin Hüsnü *zîde mecdühu*nun bâ-fermân-ı âlî Babadağı derûnında ve kazâsında vâkı' kurâdan ve civârında olan Tolcı ve Maçin ve Hırsova ve Daye karyesi ve Köstence kazâlarından mukāyese fi'âtı üzere cem' ve tahsîline me'mûr olduğu şa'îr ve ecnâs-ı zehâîrin maliye tarafından sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince zikr ve tasrîh olunduğu vech üzere ashâb-ı anbâr ve ehl-i ihtikâr ve idhâr yedlerinden tahsîl ve tekmîl olunup bu emr-i azîmin ta'tîl ü tehîrine mûceb ednâ hareket-i nâ-merzî her kimlerden bir yarar olur ise der-akab ahz ve te'dîb olunarak müşârün-ileyh içün mükemmel zehâîr tedârük olunup vechen hakü'l-vücūh zahîre husûsında zerre mikdârı müzâyaka-i sâye-i zuhûr eylemek zımnında ocakdan bir cârî me'mûr turnacıbaşı **[s. 280]** ta'yîni ile defterdâr-ı mûmâ-ileyh mu'âvenet ve müzâheret eylemek üzere me'mûr kılınması emr-i lâzim ü lâbüd olduğuna sen ki mûmâ-ileyhsin, sen her vechile cerî vü cesûr ve böyle umûr-ı lâzime uhdesinden gelmekde anûd olduğın ecilden hâsseten husûs-ı mezkûre me'mûr kılınmağla defterdâr-ı mûmâ-ileyh ile hemi'nân u kâf ve memleket-i mezbûre ahâlîsi ve hükkâm ve zâbitân ve a'yânlarıyla ittihâd ve ittifâk ile sana zehâîr-i mezkûre içün şeref-rîz sudûr olan emr-i celîlü'l-kelâmın mazmûnunı tenfîz ve icrâ ve matlûb olan zehâîr tedârük ve tahsîli husûsında bezl-i miknet ve mûmâ-ileyh mezîd-i i'ânet ve her kim inâd u muhâlefet ider ise ahz u te'dîbi ve ahar güne hakkından gelinmek iktizâ ider ise ism ü resmiyle Ordu-yı hümâyûnuma i'lâm ve umûra dâ'ir husûsın cümlesini ziyâde sa'y ı mâlâ kelâm eyleyüp hilâfından hazer ve ber-takrîb ile cürmü almayanları tecrîm ve rencîdeden mübâderet eyleyesiz deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ağası olan *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb vi,rilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i Ş. Sene 184.

Hüküm: 1129

Köstence kadısna ve serdâr ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine ve ocak ihtiyârlarına hüküm ki:

Bu hengâmda Tuna sevâhili ve bâ-husûs Beştepeler ta'bîr olunur mahalden Karaharman müntehî olan boğaz ve Halic'in emr-i muhâfazası lâbüd ü lâzim olup gice ve gündüzlerde ol etrâfı lâ-yenkati'u muhârese ve kat'an muhâfızından hâlî ve tehî konulmayup şurût-ı cezm ü ihtiyâta ri'âyet ve kibr-i a'dâdan min küllü'l-vücûda te'mîn-i memleket ve vâcibe-i zimmet-i hâlden olmakdan nâşî kazâ-i mezkûr ahâlîlerinden beher mâh tecdîd-i vâfirleri gönderilmek şartıyla yüz ellişer nefer pâk utüvân ve intihâb ve cümle ittifâkıyla der-akab ihrâc ve mahall-i mezkûreye tesyîr olmaları gereği gibi hıfz eylemek husûsına herbirinize bezl-i makdûr ve sa'y-ı nâ-mahsûr eyleyüp ağmâz u müsâmahadan mübâ'adet ve bu emr-i mühimmin müsâra'aten intikām ve ol mikdâr neferâtintihâb ve irsâl olunduğu bir kadem akdem ordu-yı hümü'l-vücûda te'mîn-i memleket ve vâcibe-i zimmet-i hâlden olmakdan nâşî kazâ-i mezkûr ahâlîlerinden beher mâh tecdîd-i vâfirleri gönderilmek şartıyla yüz ellişer nefer pâk utüvân ve intihâb ve cümle ittifâkıyla der-akab ihrâc ve mahall-i mezkûreye tesyîr olmaları gereği gibi hıfz eylemek husûsına herbirinize bezl-i makdûr ve sa'y-ı nâ-mahsûr eyleyüp ağmâz u müsâmahadan mübâ'adet ve bu emr-i mühimmin müsâra'aten intikām ve ol mikdâr neferâti ntihâb ve irsâl olunduğu bir kadem akdem Ordu-yı hümâyûnuma i'lâma mübâderet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr (boşluk) ve irsâl olunmuşdur. Vusûlünde sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince amel ü hareket ve kazâ-i mezbûr ve kılıç-ı

mezbûr etrâfnı bilâ-infisâl muhâfaza vü muhâreseye gereği gibi dikkat ve ay başı oldukda neferât-ı mezbûre yerine yine ol mikdâr neferât tertîb ve tesyîr birle tecdîd-i muhâfazaya mübâderet ve bu husûsın nizâm-yaftâ-i husûlını tiz elden inhâ ve i‘lâma mübâderet e bu emr-i ihtimâmda ser-mû fütûr ü kusûrdan mübâ‘adet eyleyesüz deyü bi’l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleyman Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmek vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâ’il-i N. Sene 184

Hüküm: 1130

Bir sûreti

Karaharman kadısına ve serdâr ve a‘yâna ber-vech-i muharrer boğazın muhâfazasıçün mukaddemâ ta‘yîn olunan iki aded bayrağın neferâtından mâ‘adâ bu def‘a zehâîr-i mezbûrden vech-i meşrûh üzere beher mâh tecdîd-i vâfiri gönderilmek şartıyla yüz ellişer neferin mahall-i mezbûre tesyîr içün bâ-mektub ocak emr-i şerîf yazılmışdır.

Hüküm: 1131

Bir sûreti

Karasu kadısına ve serdâr ve akyân ve iş erlerine kazâ-i mezbûrden boğaz-ı mezkûrun muhâfazası zımnında vech-i meşrûh üzere yüz elli neferin tesyîr ve irsâliçün bâ-mektub ocak emr-i şerîfi yazılmışdır.

Hüküm: 1132

Limni Kal‘ası muhâfazasına me’mûr dergâh-ı mu‘allâm cebecileri üzerlerine cebecibaşı vekîli olan es-Seyyid Halîl Çavuş *zîde kadrühu*maya hüküm ki:

Sedd-i sedîd-i İslâmiyeden Limni Kal‘ası’nda mevcûd olan dergâh-ı mu‘allâm cebecileri neferâtı müddet-i vâfireden berü birer takrîb ile tağallub olduğundan nâşî el-yevm mevcûd olan neferât kadar-ı kifâyeden dûn olduğuna binâ’en teksîr ve tevfîri muktezâ-yı vakt u hâle göre mühimm olmağla muhâfaza-i mezkûre kifâyet emn-i cüdâ mikdârı neferât ol havâlinin müceddeden tashîh ve be-dergâh olunmaları yanında fermân-ı âlîşân sâdır olmağla ol havâlîden teşcî‘ ve bahâdır ve ceng ü harbe kādir neferât müceddeden tashîh ve be-dergâh ve muhâfaza-i mezkûreye ta‘yîn ve mevcûd olduklarını müş‘ir mahalline kayd içün ale’l-esâmî defterini kıbel-i şer‘den dahi mümzî ve mahtûm Ordu-yı hümâyûnuma irsâl eylemen içün dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından hâlâ cebecibaşı olan Mehmed *dâme mecdühu*m tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâ’il-i N. Sene 184

Hüküm: 1133

İsakçı ve Babadağı ve etrâfının ser-askeri Vezîr Ali Paşa’ya ve ser-asker-i müşârün-ileyhin ma‘iyetine me’mûr Karahisar-ı Sâhib ve sultanönü sancakları mutasarrıfı Abdullah *dâme ikbâlehu*ya ve ma‘iyet-i müşârün-ileyhde olan sâ’ir bi’l-cümle rü’esâ-yı asâkir ve ocak ihtiyârlarına hüküm ki:

Hâlâ vezîr-i âzam sütûde-şiyem ve serdâr-ı efham- sadâkat-alemim Silahdâr Mehmed Paşa *edâma’llahi te‘âlâ iclâlehu* zâ‘af bi’t-te’yîd iktidâra ve ikbâle bi-mennihi te‘âlâ işbu şehr-i ramazânü’l-

mübârekin yedinci isneyn güni Ordu-yı hümâyûn-ı nusret-makrûnuma vâsıl olup sevâhil-i nehr-i Tuna'da vâkı' mahallerin ve kılâ'-i mansûre- pâdişâhanemin şitâda keyd ü mazarrat-ı a'dâdan gereği gibi muhâfaza ve hırâsetine ihtimâm ve sa'y u mâlâ kelâm olunmak matlûb ve ehemm-i mehâmdan olmağla emr-i muhâfazada mikdâr-ı zerre kusûr u tekâsül olunmayup leyl ü nehâr dîn-i küşâ-yı basîret olarak muhâfazasına me'mûr olduğunuz mahall-i merkūmeyi bi'l-ittifâk muhâreseye kemâl-i sa'y u gayret etmeniz fermân-ı hümâyûnum olmağın te'kîden ve ihtimâmen ve i'lâmen ve ifhâmen işbu emr-i şerîfim dahi isdâr ve (boşluk) ve irsâl olunmuşdur. İmdi, keyfiyet ma'lûm gayret-i mersûmunuz oldukda İsakçı ve etrâfını bi'l-cümle sevâhil-i nehr-i Tuna'yı muktezâ-yı me'mûriyetiniz üzere muhâfazaya kıyâm ve leyl ü nehâr diyânet-güşâ-yı basîret ve teyakkuz ve tehaffuz üzere hareket iderek hengâm-ı şitâda düşmen-i dînin keyd ü mekrinden gereği gibi hıfz u vikāyeye mezîd-i sa'y u ihtimâm ile dîn ü Devlet-i aliyye'me ibrâz-ı hıdmet ve ifâ-yı levâzim-i ubûdiyet eyleyesiz, şöyleki; iyâzen billahi te'âlâ emr-i muhâfazada tenbîh-i şâhâneme mugāyir mikdâr-ı zerre kusûr u tekâsülünüz vâkı' olmak lâzim gelür ise özr ü illetiniz bir dürlü özr ü illetiniz isgā olmayup gazab-ı mülûkâneme giriftâr olacağınız emr-i mukarrerdir, ana göre bi'l-ittifâk Dâmen-i dermiyân-ı gayret ü hamiyet birle emr-i muhâfazaya kıyâm ve tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme ikdâm eyleyüp ser-mû kusûr ve gafletden gāyetü'l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i N. Sene 184

Hüküm: 1134

Bir sûreti

Silistre muhâfazasına me'mûr Hasan Paşa *dâmet me'âliyehu*ya ber-vech-i meşrûh.

Hüküm: 1135

Bir sûreti

Hırsova muhâfızı Vezîr Sadık Mehmed Paşa'ya ber-vech-i meşrûh.

Hüküm: 1136

Bir sûreti hâlâ Rûmili vâlîsi olup Maçin muhâfızı olan Vezîr Abdi Paşa'ya ve Bozok ve Kengiri sancakları mutasarrıfı es-seyyid Ahmed ve Akşehir Sancağı Mutasarrıfı Ahmed *dâme ikbâlehu*ya ve Maçin'de olan zâbitân ve bi'l-cümle rü'esâ-yı asâkire

Hüküm: 1137

Bir sûreti

Rıdvân karyesinin tâbi' olduğu kazânın kadısına ve karye-i mansûreyi muhâfazaya me'mûr rü'esâ-yı asâkire

Hüküm: 1138

Bir sûreti

Hâlâ Haleb vâlîsi ve Eflak cânibi ser-askeri olup Ruscuk'da Müsellim Mehmed Paşa'ya ve yeniçeri zâbitine ve sâ'ir zâbitân ve a'yân-ı vilâyete i'lâm-ı hâl ve Ruscuk ve havâlisini muhâfazaya ihtimâm

eylemeleriçün ve müşârün-ileyhin ser-askerliğine dâ'ir umûr u husûsâta dahi mukaddemâ sudûr iden evâmir-i aliyye mûceblerince sa'y u ihtimâm

Hüküm: 1139

Bir sûreti

Tolcı muhâfazasına me'mûr Mehmed *dâme ikbâlehu*ya ve rü'esâ-yı asâkire.

Hüküm: 1140

Bir sûreti

Vidin muhâfızı Vezîr Mehmed Paşa'ya i'lâm ve Krayova memleketinin muhâfazası zımnında ber-vech-i meşrûh.

[s. 281]

Hüküm: 1141

Tolcı muhâfazıs ma'iyetinde olan mîr-i mîrândan Sadık *dâme ikbâluhu*ya ve beşyüzbaşı İlbasanlı Mîr Mehmed *zîde kadrühu*ya hüküm ki: Bu hilâlde kurb u civârda vâkı' Beştepe nâm mahallin keyd ü mazarrat-ı düşmen-i dînden hıfz u hırâseti ehemm-i mehâmdan ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin senden gayret ü hamiyet ile dîn ü Devlet-i aliyye'me hıdmet me'mûl olduğuna binâ'en mahall-i merkūmun muhâfazsına me'mûr ve beşyüzbaşı-i mûmâ-ileyh dahi yanında olan neferât ile ma'iyeine ta'yîn olduğuna müş'ir işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi; vusûlünde sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin, mûmâ-ileyh yanında mevcûd nefergt ile ma'iyetine istishâb ve derhâl mahall-i mezbûre varup muhâfaza vü muhâresesine kıyâm ve leyl ü nehâr düşmen-i dînin keyd ü mazarrattan ve hîle ve hud'asından bir an gāfil olmayup müteyakkızâne hareket ve hazm ve ihtiyâta ri'âyet iderek ol havâlinin gereği gibi hıfz u hırâsetine ihtimâm ve senden me'mûl olan gayreti ifâ birle tahsîl-i nîk-i nâm eyleyesin. Ve senki beşyüzbaşı-i mûmâ-ileyhsin, mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh makiyetiyle sen dahi mahall-i mezbûre varup kendüsiyle ittifâk ve ittihâd iderek hıfz u hırâsetine mübâderet ve bezl ü sa'y u kudret ve mikdâr-ı zerre kusûr u rehâvetden ve hilâf-ı emr-i hümâyûnum hareketden gāyetü'l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il N. Sene 184

Hüküm: 1142

Mahall-i mezbûr sâbık silahdâr ağası Mîr İbrahim bâ-emr-i âlî ta'yîn olunup mûmâ-ileyhin ba'zı sû'âl ve cevâb zımnında meştâ-yı hümâyûnua gelmesiçün emr-i şerîf yazıldı.

Fî Evâhir-i Za. Sene 184.

Sâbıkā sipâhiler ağası olan Hatîb-zâde Ahmed *dâme mecdühu*ya hüküm ki:

Ruscuk a'yânı Kırış-zâde el-Hac Mehmed ve Çelebi Ağa-zâdeler ma'rifetiyle kazâ-i mezbûrde inşâ olunacak yirmi kıt'a tonbaz ve kırk aded çapçak ve Niğbolı'da a'yândan Varnalı-zâde el-Hac İbrahim ma'rifetiyle inşâ olunacak yirmi kıt'a tonbaz ve kırk aded çapçakın bir gün evvel tekmîl olunmasına nezâreti ve ol havâlide vâkı' Kule ve Tutrakan nâm mahallin ve bu eyyâmda keyd ü mazarrat-ı düşmenden hıfz u hırâset-i ehemm-i mehâmdan ve bu husûslara mümeyyizân-ı ricâl-i Devlet-i aliyye'mden birinin me'mûriyeti akdem-i hâlden olduğuna binâ'en ve sen ki mûmâ-ileyhsin, zikr olunan tonbaz ve çapçakların bir gün akdem ikmâl ü tekmîline nezârete vemahall-i mezbûrun dahi muhâfaza vü muhâresesine me'mûr ve

ta‘yîn kılınmışsındır. İmdi, muktezâ-yı me’mûriyetin hemen bu tarafdan hareket ve varup sâlifü’z-zikr tonbaz ve çapçakların inşasına dâ’imâ nezâret ve bir an akdem itmâm u tekmîlleri husûsına ihtimâm u dikkat ve mahal-i mezbûrun mazarrat-ı düşmenden leyl ü nehâr gereği gibi hıfz u hırâseti hâlâtına mezîd-i sa‘y u ikdâm birle senden matlûb olan işbu hıdemât-ı dîn ü Devlet-i aliyye’me bir vıfk-ı me’mûl kıyâm ve temşiyet ve itmâm emr-i me’mûrine sarf u sa‘y u tâkat eyleyüp ser-mû gaflet ve kusûrdan gāyetü’l-gāye terakkī ve mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı N. Sene 184

Hüküm: 1143

Bosna’dan Babadağına gelince yol üzerinde vâkı‘ kazâların kuzât ve ve nüvâbına ve kethüdâ yerleri ve serdârlar ve zâbitân ve a‘yân-ı vilâyete hüküm ki:

Vezîr-i âzam ve serdâr-ı ekrem Mehmed Paşa *edâma’llahi te‘âlâ iclâlehu* ve za‘af-ı bi’t-te’yîd iktidârın ve ikbâlenin Bosna’dan meştâ-yı Ordu-yı hümâyûnuma vürūd idecek ağırlıklarının bir kadem akdem taraflarına vâsıl olması muktezî olduğuna binâ’en siz ki mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz; zikr olunan ağırlık her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olunur ise müstevfî konaklar tedârük ve tenzîl ve gicelerdse dahi hıfz u hırâsetine âdemler ta‘yîn ve hilâl-i râhda mahûf u hatarnâk mahallerden emnen ve sâlimen imrâr içün kadir kifâye cebelü neferâtı terfîk ve birbirlerine teslîm iderek Babadağı meştâsına isâle dikkat eyleyüp ser-mû kusûr u rehâvetden gāyetü’l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı N. Sene 184.

Hüküm: 1144

İşbu emr-i şerîf girü gelüp betâlet-ı hıfz ve tashîh olunduğu üzere fermân-ı âlî şedîd olunmuşdur.

Halep vâlîsi ve Eflak cânibi ser-askeri olan Vezîr Mehmed Paşa’ya hüküm ki:

Hâlâ vezîr-i âzam sütûde-şiyem ve serdâr-ı ekrem sadâkat-alemim Mehmed Paşa *edâma*l’*lahi te‘âlâ iclâlehu* ve zâ‘af bi’t-te’yîd iktidâra ve ikbâle işbu ramazânü’l-mübârekin yedinci isneyn güni Ordu-yı hümâyûn-ı nusret-makrûnuma kadem-nihâde-i meymenet olup aksâ-yı murâd-ı mülûkânem üzere a‘dâ-yı dîn karşusında sevâhil-i nehr-i Tuna’da vâkı‘ bi’l-cümle mahallerin keyd ü mazarrat-ı düşmenden hıfz u hırâseti levâzimine mezîd-i ihtimâm ve sa‘y u mâlâ kelâm olunup ve sen ki vezîr-i gayret-semîrim-i müşârün-ileyhsin. Sen öteden berü akl u kıyâset ve hamiyet ü besâlet ile şöhret-si‘âr olduğuna binâ’en bu ana dek me’mûr olduğun hıdemât-ı dîn ü Devlet-i aliyye’mden mezîd-i gayret ve salâbet birle cilveger menassa’ vukū‘ bulan harekât-ı mergūbe ve me’âsir-i mebrûren nezd-i mülûkânemde ma‘lûm ve makbûl ve derece-i tahsîn-i vâfirine mevsûl olmakdan nâşî mazhar du‘â-yı hayr-ı serî‘ü’t-tesîr pâdişâhânem olmuşsundur. Muktezâ-yı reşîd ve hamiyyetin üzere bundan böyle dahi umûr-ı me’mûrende sâbit ü kadem ve râsihden olarak rızâ-yı miyâmın iktizâ-yı hüzrevâneme muvâfık uğurdan ve Devlet-i aliyye’mde senden i‘mâl-i pesendîde ve hıdemât-ı ber-güzîde zuhûru me’mûl ve müntazır-ı şâhânem olmağla muhâfazası muhavvel uhde-i liyâkatın kılınan Ruscuk ve havâlisi adû-yı dîn-i hazelenin sû-i kasd fikr ü keydinden leyl ü nehâr gereği gibi muhâfaza vü muhâreseye ikdâm ve kemâl-i sa‘y u ihtimâm ile tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme mübâderet eylemen fermân-ı hümâyûnum olmağın te’kîden ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim dahi şeref-sudûr olup (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, hakkında olan hüsn-i zann-ı pâdişâhânemi tasdîk ve te’yîd zımnında me’mûr olduğun hıdemât-ı dîn ü Devlet-i aliyye’mde dilîrâne ve gayyûrâne hareket ve kemâl-i

gayret birle sahîfe-i tahsîne sebt olmağla şâyân-ı me'âsir cemîle ve mefâhir-i cezîle ebrârına nisâr-ı cehd ü tâkat eylemen matlûb-ı hümâyûnum idüği ma'lûmun oldukda göreyim seni zâtında merkûz olan cevher-i rüşd ü kiyâsda ve mâye-i hamiyet ve besâlet-i lâzimesince ma'iyetinde olan asâkir-i mansûrem ibrâz-ı nevâziş ü istimâlet ile celb-i kulûblerine dikkat ve levâzim-i hazm-i ihtiyâta ri'âyet ve etrâf u eknâfa havâle-i ceşm-i basîret ve teyakkuz üzere hareket iderek Ruscuk havâlisini leyl ü nehâr a'dâ-yı dîn-i mübînin mekr ü mekîretinden fevka'l-gāye hıfz u hırâsete ve te'lîf ve te'mîn-i kulûb ahâlî ve ra'iyete bezl-i mâ-hasal ve sa'y u kudret ile hıdemât-ı mahdûme izhârına ve tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme mübâderet eyleyüp ser-mû kusûr u tüvvândan ve senden humûl olan gayret ü hamiyyete menâfî ednâ vaz' u hareket zuhûrundan gāyetü'l-gāye tehâşî vü mücânebet ve etrâfından düşmen-i dînin keyfiyâtı hâvî istislâb eylediğin havâdisât-ı sahîhayı dahi pey-der-pey Ordu-yı hümâyûnuma tahrîr ve inhâya müsâra'at eylemen bâbında

Hüküm: 1145

Ordu-yı hümâyûnumdan Âsitâne-i aliyye'me varınca tarîk-i caddede vâkı' kazâların kuzât ve nüvâbına ve voyvodalar ve bi'l-cümle zâbitân ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki:

Zamân-ı hilâlde iktirân-ı mülükânemde vedîa-i cenâb-ı rabb-i izzet olan re'âyâ ve berâyâ ve fukarâsının vücûd-ı mezâlim u ta'addiyâtdan himâyet ü sıyânet ve refâh-ı hâl ve ferâğ-ı bâl yerlerinde ve yurdlarında karâr ve zer' ü harse iştigāl ve kesb-i münâfi'-i bî-şîmâreylemeleri matlûb-ı hüsrevânem olduğına binâ'en iki seneden berü sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan tavâ'if-i askeriyenin esnâ-yı râhde fukarâ-yı ra'iyete itâle-i dest-i hasâret ve müft ü meccân yem ve yiyecek mütâlebe eylemeleri husûsuna ihtimâm tâmm eylemeleriçün bi'l-cümle rü'esâ-yı askere me'mûriyetleri evâmirinde tenbîh ü te'kîd olunmakda iken mürûr u ubûr iden asâkirden ba'zı esâfil makūleleri uğradıkları kasabât ve karyelerden mugâyir rızâ-yı şâhânem ra'iyet fukarâsından meccânen yem ve samân ve me'kûlât mütâlebe ve ahz birle cevr ü ta'addiye cesâret eyledikleri cihetden ol makūlelerin zulm ü ta'addilerinden re'âyâ-yı aceze derûnlarına havf u haşyet-târı olmak hasebiyle bazıları me'lûf oldukları zirâ'at ve hirâsetlerinden keff-i yed ve kadîmi sâkin oldukları yerlerini ve yurdlarını terk idüp ahar mahallere müteferrik oldukları resîde-i sami'a-yı mülûkânem olup bu keyfiyet gayr-i merdiye ırz u edeb ve kendü hâlleriyle iyâb u zihâb iden asâkir ve sâ'ir ebnâ-i sebîlin esnâ-i râhde hayvanatlarıçün akçeleriyle arpa ve samân tedârükünde usret ü zarûretler çekmelerine bâ'is olduğundan mâ'adâ o misillü re'âbâ'is olduğundan mâ'adâ o misillü re'âyânın mâye-i inti'âşları olan zirâ'atden ferâğat ile kadîmi yerlerinden ve meskenlerinden dûr ve rahne-dîde olmalarına dahi bir dürlü rızâ-yı yümn iktizâ-yı pâdighânem olmayup refâh hâl ile kadîmi arazilerinde zirâ'at ve harâset ve istihsâl-i asâyiş ve râhatları levâzımına ihtimâm ve sa'y-ı mâlâ kelâm olunarak zîr-i mesâye-i himâyet-nevâye-i hüsrevânemde müstezill ve mahmî olmaları matlûb ve mültezim-i mülükânem olmadığına ittibâen bu sene-i mübârekede sefer-i hümâyûnuma gelmek üzere tertîb olunan esnâf asâkirden bir ferdin esnâ-i râhde uğradıkları mahallerde hilâf-i şer' ve mugāyir rızâ-yı şâhânem ra'iyet-i fukarâsına itâle-i dest-i ta'addi ve müft ü cevr meccân yem ve samân ve me'kûlât mütâlebesiyle mikdâr-ı zerre cevr ü ezâ eylemelerine ber-vechile ruhsat u cevâz göstermeyüp gereği gibi neferâtların zabt u rabt ve iktizâ iden yem ve yiyeceklerin akçeleriyle iştirâ eylemeleri husûsâtına mezîd-i ihtimâm u dikkat tâmm eylemeleri içün rü'esâ-yı ve zâbitân-ı asâkirin cümlesini bu def'a dahi me'mûriyetleri evâmir-i şerîfemde tenbîh-i ekîd ve tavsiye-i şedîd olup kendü hâllerinde arzlarıyla mürûr iden asâkirin ve sâ'ir etbâ-i sebîlin? dahi hilâl-i râhde akçeleriyle arpa ve samân tedârükünde usret ü meşakket keşîde olmalarına rızâ-yı hümâyûnum olmamağla

i‘lâmen ve ifhâmen işbu şerîf-i adâlet-redîfim imrâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, siz ki mevlânâ ve voyvodagân ve zâbitân ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz. Emr-i şerîf vâcibü’l-imtisâlim taht-ı kazâlarınıza vâsıl olduğu anda bi’l-cümle ahâlî-i kazâ ve re‘âyâyı huzûr-ı şer‘e da‘vet muvâcehelerinde feth ü kırâ’at birle fîmâ-ba‘d mürûr u ubûr iden asâkir tarafından kendülere isâl-i cevr ü ta‘addi ve meccânen yem ve yiyecek mütâlebe olunmayup herkes narh-ı cârîsi üzere akçe ile iştirâ ideceklerini gereği gibi i‘lâm ve tefehhüme dikkat ve mukaddemâ giriftâr ta‘addi ve tevahhuş ile yurdlarından mahall-i ahara müteferrik olan re‘âyâyı kadîmi meskenlerine nakl ü it’ân ve tohum ve öküz ve çifti olmayanlara dahi ahâlî-i kazâdan zî-kudret ve mutahavvil kimesneler tarafından tohum ve öküz virilüp çift levâzımlarını rû’yet ve i‘ânet ile zirâ‘at ve haraste tergīb ve teşvîk iderek kazâlarınızdan zehâîrin kesret ü vâfiret üzere mevcûd olunmasına cümleniz tarafından mezîd-i ihtimâm olunup ba‘d-ezîn mürûr idecek asâkir ve sâ’ir etbâ-i sebîlin arpa ve samân ve me’kûlât husûsuna zarûret çekmemeleriçün kazânızdan ve etrâfdan zahîre nakl ve cem‘ ve nezd-i rûzısı üzere be‘y ve fürûht itdirüp rızâ-yı mülûkâneme menâfî meccânen re‘âyâdan bir nesne mütâlebe ider olur ise derhâl ahz ve zabtı ma‘rifetiyle te’dîb ve terhîb vaz‘ u tahzîrlerine ale’d-devâm nezâret ve sarf u sa‘y u kudret olunarak re‘âyâ-yı acezenin her hâlde mezâlim ü taâddiyatdan himâyet ü sıyânetleri hâlâtına ikdâm olunup buı vechile eyyâm-ı adâlet irtisâm-ı şehinşâhanemde mezîd-i emn ü râhat ve asâyiş ve refâhiyet ile her herkes olduğı kadîmi yerlerinde ve yurdlarında karâr ve zirâ‘at ve hirâsete ibtidâr birle taraf-ı hümâyûnum içün isticlâb –ı da‘vat-ı hayriyeye dikkat eyleyüp ser-mû kusûr tevvâbından ve rehâvet ve müsâhele her biriniz gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ’il-i N. Sene 184

Hüküm: 1146

Bir sûreti

Ordu-yı hümâyûunumdan Âsitâne-i aliyye’ye varınca cadde-i tarîkin yemîninde vâkı‘ kazaların kuzât ve nüvâbına ve serdâr ve voyvoda ve a‘yân-ı vilâyet ve söz sâhiblerine (boşluk) ber-vech-i muharrer.

Hüküm: 1147

Bir sûreti

Ordu-yı hümâyûnumdan Âsitâne-i aliyyeye varınca cadde-i tarîkin yesârında vâkı‘ Varna ve Kuvarna ve Minkalya ve Köstence ve Karaharman ve Bergos ve sâ’ir kazâların kuzât ve nüvâbına ve voyvoda ve a‘yân-ı vilâyet ve söz sâhiblerine (boşluk) ber-vech-i muharrer

Hüküm: 1148

İsakçı ve Babadağı ve bi’l-cümle sevâhil-i Tuna ser-askeri olan Vezîr Dagıstânî Ali Paşa’ya ve Babadağı ve İsakçı ve Tuna sevâhilinde vâkı‘ sâ’ir bi’l-cümle eşrâf-ı ahâlîye hüküm ki:

Bi-takdîri’llahi te‘âlâ işbu sene-i mübârekede düşmen-i dînin İsmail ve Kartal ve İbaril taraflarına istîlâsından nâşî Tuna’nın berü yakasından olan kasabât ve kurâ zıyâ‘ın ve ahâlîsinin keyd ü mazarrat-ı düşmenden hıfz u hırâsetleri iktizâ-yı mütâlib-i şâhânem olduğuna binâ’en hâlâ Kırım Hanı olan selîm girây Han *dâmet me‘âliyehu*ya Rûmili’de sâkin bivl-cümle selâtîn-i Cengiziyye ve Merzâyân ve tavâ’if-i Tatar ve sâ’ir me’mûr ma‘iyeti olan asâkir-i gayret-şi‘âr ile evvel bahâra ol havâlide ikāmet ve hıdmeten Tuna sevâhilini ve Karadeniz Sevâhili’nden muhâfazası muktezî olan mahallerin alâ-vechü’l-ihtimâm muhâfaza

vü muhâresesi han-ı müşârün-ileyhimâ tefvîz olunmağla iktizâ iden mahallere asâkir-i sâ'ireden fazla mikdâr kifâye Tatar askeri ile başka başka sultânlar ta'yîn olunduğundan gayri mukaddemg meştâ içün Bosna ve Arnavudluk ve mahal-i sâ'ireden tertîb olunan güzîn ve müntâhab asâkir-i İslâm'dan bir tarafdan vürûd idenleri sevâhil-i Tuna'da muhâfaza me'mûr olan vüzerâ-yı izâm ma'iyetlerine ta'yîn ve tesyîr ve hâlâ sadr-ı âzâm ve serdâr-ı ekrem olan Mehmed Paşa *edâma'llahi te'âlâ iclâlehu* ve za'af-ı bi't-te'yîd iktidâra ve ikbâle dahi han-ı müşârün-ileyh ve bi'l-cümle muhâfazaya me'mûr olanlar ile bi'l-muhârebe hıfz u hırâset-i bilâd ve ibâda teşmîr-i sâk ve gayret eylemesi tavsiye ve tefhîm ve bu vechile esbâb-ı hıfz u hırâset tanzîm ve tekemmül olunup herkes yerlerinde ve yurdlarında karâr ve kemâ-fi'l-evvel zirâ'at ve harâsetleriyle işgāl üzere olmaları lazime-i hâlden eylemek henüz kasabât ve kurâ ahâlîlerine cihetden güz ekinlerini eküp ve yaz ekinleriçün güz vaktinde yolluklar çıkarup yerlerini sürüp ol bahârada tohumlarını ekmeğe ri'âyet itmeyüp ve yerlerini sürmedikleri mevsûkü'l-kalem ba'zı kimesnelerin takrîr ve ihbârlarına derece-i tahkīk olup bu sûretde muhâfaza Tuna ve etrâfına ol mikdâr tavâ'if-i Tatar ve sâ'ir sınûf-ı asâkir-i İslâmın tertîb olunan ta'yînâtlarından başka sâ'ir iktizâ iden zehâîr ve levâzimâtı beher hâl muhâfazaına me'mûr oldukları mahallerde ve etrâfında bulunan kurâ ve kasabâtdan tedârük ve iştirâ eylemeleri iktizâ eylediğinden hayri bi avni'llahi te'âlâ evvel bahâr-ı huceste-asârda Anadolu ve Rûmili ve Arabistan ve Kürdistan câniblerinden tertîb olunup sefer-i hümâyûnuma vürûd üzere olan asâkir-i nusret-encâm içün kurb u civârda kesret-i vâfire üzere zehâîrin tertîb ü tanzîmi muktezî bu husûsda cümleden ziyâde ihtimâm ü dikkat Tuna sevâhilinde vâkı' kasabât ve kurâ ahâlîlerinin lazime-i hâlleri olmağla sen ki ser-asker-i müşârün-ileyhsin İsakçı ve atrâfı ve Tuna sevâhilinde vâkı' hıfz u hırâseti ve me'mûr olduğun mahallerin a'yân ve söz sâhibleri ve bi'l-cümle ahâlîlerine tarafından buruldılar tahrîriyle keyfiyeti ifâde ve te'lîf-i kulûb ve def' ü vahş ü ıztırâblarına mübâderet birle cümlesinin terlerinde ve yurdlarında karâr ve güzden yolluk çıkarmağı ve yerlerini sürmemiş var ise evvel bahâra dek tarlalarını sürmek ve vaktiyle yaz ekinlerini ekmek üzere cümlesine tenbîh ü te'kîd ve güz tohumu olmayanlara öküz ve tohum virerek zer' ü harse tergīb ü teşvîk ve te'lîf ü istimâletlerine dikkat ve def'-i vahşet ü dehşetlerine istihsâl-i emn ü râhatlarına mübâderet ve ber-vech-i matlûb zer' ü harse iştigālleri husûsuna kemâl-i i'tinâ vü dikkat olunmak fermân-ı hümâyûnum olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, vusûlünde Tuna Sevâhili ve etrâf ve havâlisinde sâkin ve tevattun olan ibâdullahın mekr ü keyd ü a'dâdan hıfz u hırâsetleri zımnında asâkir-i kirâmdan ve bâ-husûs Kırım Hanı müşârün-ileyh tavâ'if-i Tatar ve sâ'ir asâkir-i İslâm ve muhâfazaya me'mûr olan vüzerâ ve sâ'irenin muhâfaza-i ibâd ve bilâda ihtimâm ve ikgm eylemeleri husûsuna irâde-i aliyye-i şâhânem ta'alluk ve cümlenin yerlerinde ve yurdlarında kemâl-i emniyet ve râhat birle zer' ü harse ve kâr u kesîblerine iştigāl üzere olmaları matlûb-ı mülûkânem idüği ma'lûmun oldukda bu husûsı cümleye mu'ahhar buyruldılarınla ifâde ve i'lâm ve ol makūle perîşân olanları derhâl **[s.283]** yerlerine i'âde ve iskân ve def'-i vahşet ü dehşetlerine ber-vech-i muharrer zirâ'at ü hırâsete iştigālleri husûsuna dikkat iderek vürûd iden asâkir-i me'mûrenin sayf u şitâda iktizâ iden zehâîr ve me'kûlât ve levâzımât-ı sâ'irenin akçe ile iştirâ eylemeleri ve ale'l-husûs ol bahârda gelecek asâkir-i İslâmın zahîre husûsunda bir dürlü zarûret ve zahmet çekilmeyecek vechile kesret üzere zehâîrin cem' ve ihzârına ve ol makūle etrâfa perîşân olup ba'de'l-yevm yerlerine gelmeyüp ve bundan sonra ahar mahalle nakl idenlerin oldukları mahaller zirâ'atinden hglî kalmak lâzim gelür ise ibreten li'l-gayr lâyıkaları bilâ-tevakkuf icrâ olunacağını gûş-ı hûşlarına ilkā iderek bu husûsa dâ'imen ve müstemiren ihtimâm ve sümlesinin emniyet ve istirahatlarını mûceb olur hâlâtın istihsâl ve istikmâline kıyânve bezl-i tâb u tüvân eyleyesin. Ve siz ki

mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz; siz dahi bu husûsda kemâl-i gayret ve dikkat iderek ol makūle perîşân olanları yerlerine i'âde ve iskân ve bundan sonra kimesnenin ahar mahalle nakl eylemesine ruhsat u cevâz göstermeyüp ber-minvâl-i muharrer zer' ü harsle iştigāl eylemeleri husûsuna ikdâm ü ihtimâm yleyüp ser-mû kusûr u rehâvetden gāyetü'l-gāye hazer ü mübâ'adet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ'il-i N. Sene 184

Hüküm: 1149

Bir sûreti

Rûmili vâlîsi olup Maçin muhâfızı olan Abdi Paşa'ya ve Maçin kadısına ve a'yân-ı vilâyete

Hüküm: 1150

Bir sûreti

Hırsova Muhâfızı Vezîr Sadık Mehmed Paşa'ya ve Hırsova kadısına ve a'yân-ı vilâyete

Hüküm: 1151

Bir sûreti

Tolcı muhâfızı mîr-i mîrâna ve kadısına ve a'yân-ı vilâyete

Hüküm: 1152

Bir sûreti

Silistre muhâfazasına me'mûr Hasan Paşa'ya ve a'yân-ı vilâyete

Hüküm: 1153

Bir sûreti

Tolcı Ruscuk'da mukīm Halep vâlîsi ve Eflak ser-askeri Vezîr Mehmed Paşa'ya ve Ruscuk kadısına ve bi'l-cümle esnâf ve ahâlîsine (boşluk) ber-vech-i meşrûh

Hüküm: 1154

Hacıoğlu Pazarı kadısına ve Karaharman ve Köstence ve Balçık ve Varna ve Kuvarna ve sâ'ir iskelelerin kuzât ve nüvâbına ve kürekçiler ve a'yân-ı zâbitâna hüküm ki:

Ordu-yı hümâyûn-ı nusret-meşhûnum içün livâ-i şerîf gufrân-ı redîf ile Babadağı Kasabası'nda ol bahârda huceste-asâra dek meştâ-nişîn ikāmet olması ittifâk-âra ile karâr-derde olup ricâl-i Devleti aliyye'me ve efrâd-ı askeriyenin istihsâl-i esbâb refâh hâl ve erâmiş-bâlları Âsitâne-i sa'âdet'imden ve etrâfından ve eknâfından ashâb-ı ticâretin kesb-i münâfi' zımnında meştâ-yı hümâyûnua getürecekleri zehâîr ve emti'anın vürûd ve vusûlüne mütevakkıf ve menût olmakdan nâşî zikr olunan iskelelerde sefâ'in ile gelen tüccâr zehâîri ve emti'asının sefînelerden ihrâcına ve iktizâ iden arpalar ve hayvânâtın ücretleriyle istîcârı husûsuna ve Hacıoğlu Pazarı'na vürûd iden zehâîr ve emti'a ile cümlesinin pey-der-pey Babadağına sevk ü tesyîline ihtimâm ü dikkat olunmak fermânım olmağın ikdâmen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur.İmdi, vusûlünde siz ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz; bu husûs-ı ehemme ihtimân ü dikkat ve Devlet-i aliyye'me hıdemât ve meştâ-nişîn olan ümmet-i Muhammed'e i'ânet

misillü bir hâlet olduğu ma‘lûmun oldukda gerek Hacıoğlu Pazarı’na vürûd iden ve gerek sâlifü’z-zikr iskelelere kalan tüccâr zehâîri ve emti‘asının sefînelerden ihrâcına ve meştâ-yı hümâyûnuma gelmek içün iktizâ iden arpalar ve hayvânâtın ücretleri ile istîcârı husûsuna ve pey-der-pey Babadağı’na sevk ü tesyîline cümleniz tarafından dâ’imâ ihtimâm u dikkat ve mümâna‘at ve muhâlefetden gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı N. Sene 184

Hüküm: 1155

Asâkir-i me’mûre vürûduna değin bi’l-iktizâ Rıdvân? Karyesi’nde ikāmet eylemen üzere emr-i şerîf yazılup deftere kayd olunmuşdur.

Diyarbekir vâlîsi ve sadr-ı âzam ka’īm-makāmı olup bu def‘a Silistre muhâfazasına ta‘yîn olunan Vezîr el-Hac Ahmed Paşa’ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin, zâtında merkûr olan rüşd ü hamiyet lâzimesince senden rızâ-yı şâhâneme muvâfık dîn ü Devlet-i aliyye’me mezîd-i gayret ve basâlet birle hıdemât-ı pesen-dîde zuhûru me’mûl ve matlûb-ı mülûkânem olduğuna binâ’en hengâm-ı şitâda keyd ü mekr-i a‘dâdan muhâfazası elzem olan Silistre ve havâlisi leyl ü nehâr hıfz u hırâsete ihtimâm u dikkat-i tâmm eylemek fermân-ı hümâyûnum olmağın me’mûriyetine hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr olunmuşdur. İmdi, lâzime-i şeref-rîz ve hamiyet ve muktezâ-yı me’mûriyetin üzere dâ’irenin halkıyla Ordu-yı hümâyûnumdan atf-ı atâk hareket ve sevk-i semender-azîmetbirle ucâleten Silistre’ye varup anda mevcûd olan zâbitân ve asâkir-i nusret-me’âsirim ve ahâlî-i kazâya ibrâz-ı nevâziş ve hün-i imtizâc ile merâsim-i ittifâk ve ittihâda dikkat ve levâzim-i hazm u ihtiyâta ri‘âyet iderek hengâm-ı şitâda düşmen-i dînin keyd ü mazarratından leyl ü nehâr Silistre ve havâlisini gereği gibi muhâfaza vü muhâreseye sarf-ı tâb u kudret ve ahâlîsinin te’mîn-i kulûb ve neş’e-cûlarını mûcib olur etvâr u hâlât istihsâline dikkat ve dâ’imâ etrâf u eknâfa itâre-i câsûsisyeye basîret ve teyakkuz üzere hareket ile senden me’mûl ve muntazır-i şâhânem olduğu vechile Devlet-i aliyye’me ibrâz-ı hüsn-i hıdmet ve hamiyet ve tahsîl-i rızâ-yı mülûkâneme bezl-i mâ-hasal ve sa‘y u tâkat eyleyüp ser-mû kusûr ve gafletden gāyetü’l-gāye tehâşî vü mücânebet ve düşmen-i dînin keyfiyetine dâ’ir isticlâb eylediğin havâdis-i sahîhayı dahi pey-der-pey meştâ-yı hümâyûnuma tahrîr ve inhâya mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı N. Sene 184

Hüküm: 1156

Niğbolu muhâfazasına me’mûr içün emr-i şerîf yazıldı.

Fî Evâ’il-i N. Sene 184.

Hâlâ Diyarbekir vâlîsi olup Silistre muhâfazasına me’mûr Vezir el-Hac Mehmed hüküm ki:

Sen ki müşârün-ileyhsin; Silistre kasabasını keyd ü mazarrat-ı a‘dâdan muhâfaza vü muhâreseye emr-i şerîfimle me’mûriyetin hasebiyle Ordu-yı hümâyûnumdan eğerçi hareket ve azîmet itmişidin lâkin kurb u civârda boğaz ve Rıdvân nâm karyelerin muhâfaza vü muhâresesi akdem ve umûr-ı ehemm-i hutûbdan olmağla yeniçeri yüzbaşılarından iki yüz neferât ile Geyve tarafından gelen Mehmed ve silahdâr ocağı binbaşılarından Kara Müsellem Ahmed ve Gelefçe a‘yânı Haseki Yusuf beş yüz neferât ile boğaz ve Rıdvân karyeleri sipâh ocağı binbaşılarından Kara Mollaoğlu neferâtıyla Hasanbey ve Sekbân-ı Rofça

karyeleri muhâfazasına me'mûr olmaları asâkir-i merkūme [s. 284] vürûd idinceye dek havâli-i merkūmenin hıfz u hırâsetine muhâfazaya me'mûr olanların nizâm hâllerine nezâret ve dikkat eylemek üzere pervez-i sadâkat-semîrim me'mûriyetine muhtâc ve sen dîn ü Devlet-i aliyye'me nâfi' ve rızâ-yı şâhâneme mütâlebe hareket ve hıdmet me'mûl ve muntazır-ı şâhânem olduğuna binâ'en ucâleten Rıdvân karyesine varup ikāmet birle havâle-i mezbûrenin hıfz u hırâsetine ihtimâm u dikkat tâmm eylemek fermânı olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve ucâleten (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi; vusûlünde ber-vech-i muharrer tertîb ve me'mûr kılınan asâkir-i merkūmenin cümlesi vürûd idinceye dek havâle-i mezbûrenin hıfz u hırâseti vürûd iden asâkir ile me'mûriyetin iktizâsı üzerine yerlerine ta'yîn ve gereği gibi nizâm hâllerine dikkat eylemen senden matlûb-ı mülûkânem idüği ma'lûmun oldukda ucâleten Rıdvân karyesine varup anda bi'l-cümle kapun halkıyla muhâfaza üzere ikāmet ve havâle-i mezbûrenin hıfz u hırâsetine ihtimâm u dikkat ve bir tarafdan vürûd iden asâkir-i me'mûreyi yerlü yerine takrîr ve ta'yîn ve cümlesi vürûd idüp mahall-i mezbûrun gereği gibi hıfz u hırâseti husûsuna nizâm virildikden sonra neferât-ı merkūmenin vusûllerine ve keyfiyetini Ordu-yı hümâyûnuma i'lâm ve ba'dehu ne vechile emr-i şerîfim sâdır olur ise mûceb ve muktezâsı üzere amel u harekete ihtimâm ve ser-mû kusûr u rehâvetden tevakkī-i tâmm eylemeleri bâbında.

Fî Evâsıt-ı N. Sene 184.

Hüküm: 1157

Dergâh-ı mu'allâm topcuları ortalarından dokuzuncu cemâ'atin çorbacısı Mehmed *zîde kadrühu*ya hüküm ki:

Niğbolu karşusundan Kule Kal'ası'nda el-yevm topcu neferâtı olup hâlâ dergâh-ı mu'allâm kapucı başılarından Ordu-yı hümâyûnumda tupcubaşı olan el-Hac Emîn Mehmed tarafından bir vakîl nasb olunmağa muhtâc olmağla esâmilerine kule kaydı vaz' olunup bin yüz seksen dört senesi mâh-ı muharrem gurresinden olmak üzere Kule Kal'ası'nda mevcûd neferât üzerlerine sen topcubaşı vekîli nasb olduğuna binâ'en kal'a-i merkūmede mevcûd olan topları ve mühimmât-ı tophâneyi kemâ-fi'l-evvel yerlü yerine vaz' ve hıfz u hırâset eyleyüp bilâ-vâfir vefât iden neferâtın ieşyalarını izn-i şer'le bâ-defter kassam ahz u kabz ve vârisleri zuhûrunda teslîm olunmak içün ocak tarafına irsâl ve isâl eyleyüp neferât-ı mevcûdânı zabt u rabti idüp hilâf-ı şer' ve mugāyir kānûn bir ferde rencîde vü remîde etmeyüp ve itdürmeyüp me'mûr olduğun hıdemât-ı aliyye-i pâdişâhânemde kemâl-i sadâkat birle bezl-i makdûr ve sa'y-ı mevkūr eyleyesin. Ve siz ki kal'a-i merkūmeye me'mûr serdengeçdi ağaları ve odabaşu ve alemdârân ve ihtide kemâl-i sadâkat birle bezl-i makdûr ve sa'y-ı mevkūr eyleyesin. Ve siz ki kal'a-i merkūmeye me'mûr serdengeçdi ağaları ve odabaşu ve alemdârân ve ihtiyâr ve sâ'ir neferâtsız, çorbacı-i mûmâ-ileyhi üzerinize zâbit bilüp mukadderinden taşra ve re'yinden hâric vaz' u hareket eyleyesiz, ve siz ki mûmâ-ileyhsiz; ma'iyetine me'mûr serdengeçdi ve odabaşı ve alemdârân ve ihtiyâr ve neferât-ı merkūmunun sözünden taşra ve re'yinden hâric vaz' u harekete cesâret idenleri olur ise ol misillüleri ism ü resim ve esâmileriyle ocak tarafına i'lâm eyleyesiz deyü topcubaşı-i mûmâ-ileyh tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâ'il-i N. Sene 184.

Hüküm: 1158

Ber-mûceb-i emr-i âlî Kengiri kazâsından beş ve Çerkeş kazâsından bir ve Şihâbeddin kazâsından bir ve Ma‘den kazâsından bir ve Karacaviran kazâsından altı ve Gerede ve Viranşehir kazâlarından birer Darıpazarı kazâsından iki ve Kastamonu ve civârı kazâlarından on nefern kimesneler müceddeden bayrak küşâd ve mantûk-ı emr-i âlî üzere harekete takayyüd eylediklerini nâtık zikr olunan kazâların kuzât ve nüvâblarının vârid olan arzlarının mazmûnları bâ-fermân-ı âlî serh virildi.

Fî 9. S. Sene 185

Üsküdar’dan İznikmid ve Sabancı ve Hendek ve Bolu ve Kastamonu ve Gerede ve Hersek ve Karacaviran ve Koçhisar ve İskilib ve Osmancık ve Kengiri ve Çerkeş ve Tosya ve Amasya ve Tokad ve Sivas kazâlarının kuzât ve nüvâbı *zîde fazlihu*m ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erleri *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

İşbu sene-i mübârekede bi-inâyetillahi te‘âlâ düşmen-i dîn olan işbu keferesinden ahz-ı intikām içün muhakkak olan sefer-i hümâyûn-ı zafer-makrûnumda asâkir-i nusret-şi‘ârtevfîr ve teksîri mühimm ve muktezî olmakdan nâşî cebehâne-i âmirem ocağında dahi on kıt‘a bayrak küşâd olunmak içün mahsûsen bâ-fermân-ı âlî mübâşirler ta‘yîn ve irsâl olunmağla imdi, zikr olunan kazâlar ve kurâ ve yemîn ve yesârında sâkin ve mütemekkin olan atîk serdengeçdi ağalarından ve gerek kâr-güzâr müceddeden ağalığa râgıb olanlar zikr olunan bayrakalrı küşâd ve beher bayrağa atîk neferâtdan ve esâmileri çalık ve kul oğullarından ve sâ’ir dirliğer ra‘iyyet ider şecî‘ ve bahâdır ve geng ü harbe kādir müsellim ve müretteb piyâde yüzer neferden bin nefer müceddeden tashîh ve be-dergâh ve mevcûd ve amâde itdirilmesi bâbında fermân-ı celîlü’ş-şân sâdır olmağla “bi-mennihi te‘âlâ” evvel bahâr hücceste-asâr nevrûz-ı fîrûzunda Ordu-yı hümâyûnum olunduğı mahalde ocak tarafından ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiyle mevcûd olunmalarına mezîd-i dikkat ü ihtimâm eyleyüp inşallahü’r-rahman ber-mûceb emr-i âlî sâkin olduğunuz mahallerden mücerred niyet-i cihâd u gazâ içün hareket ve Ordu-yı hümâyûnum bulunduğı mahalle vâsıl olununcaya değin esnâ-yı râhda neferâtınızdan re‘âyâ fukarâsına cevr ü ezâdan tecrîm ve tekdîr itdirmekden ziyâde ittikā vü mücânebet iderek Ordu-yı hümâyûnuma isâle şitâb ve müsâra‘at eyleysiz deyü sen ki bu husûsa ocakdan ta‘yîn olunan mübâşir (boşluk) *zîde kadrühu*sun tevzî‘ cümle re’yile sana ihâle kılınan bayrakları neferâtlarını tekmîl ittikden sonra esnâ-yı fukarâ-yı ra‘iyyeti himâyet ü sıyânet iderek merkūme akdem bir sâ‘at mukaddem me’mûr oldukları Ordu-yı hümâyûnuma mevcûd itdirmekle şemşîr-i sâk ve gayret ve sâdır olan fermân-ı vâcibü’l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ‘at-makrûnıyla amel u hareketde ihtimâm eyleyesiz, siz ki ağayân ve alemdârân ve neferât-ı sâ’iresiz; “bi-avni’llahi te‘âlâ” hüddâm-ı hıdmet-i aliyyemde atîk ağa ve alemdârlarına kānûn üzere terakkīleri ve cedîd serdengeçdi ağalarına kırkar ve alemdârlarına yirmişer akçe ve neferât-ı sâ’ireye dahi tashîh ve be-dergâh i‘tibârıyla nân-pâreleri avâtıf-ı aliyyemden ihsân olunacağını nümâyân olmağın gayyurâne hareket birle tekmîl-i nâmûs ocağa sarf ve sa‘y u kudret eyleyesiz deyü cebecibaşı Mehmed *zîde mecdühu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşân yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı N. Sene 184

Hüküm: 1159

Bir sûreti

Üsküdar’dan İznik nâm-ı diğer Lefke ve Söğüd ve Eskişehirve Kütahya ve Karahisar ve Akşehir ve Konya ve Ankara ve Ayaş ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) kazâların kuzât ve nüvâbına ve

sâ'ire (boşluk) zikr olunan kazâlardan beher bayrağı yüz nefer olmak üzere yedi aded serdengeçdi bayağı küşâdıyla müceddeden yedi yüz nefer pi zikr olunan kazâlardan beher bayrağı yüz nefer olmak üzere yedi aded serdengeçdi bayağı küşâdıyla müceddeden yedi yüz nefer piyâde cebeci neferâtı tashîh ve be-dergâh ve nevrûz-ı fîrûzda Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd olmaları içün bâ-mektub.

Hüküm: 1160

Bir sûreti

Üsküdar'dan İznikmid ve Sabancı ve Hendek ve Bolu ve Düzce ve Gerede ve Zağferanborlu ve Devrek ve Kastamonu ve Taşköprü ve Boyâbad ve Tokad ve Sivas ve (boşluk) ve (boşluk) kadılarına ve sâ'ire zikr olunan kazâlardan sekiz aded serdengeçdi bayağı yeüzer nefer olmak üzere sekiz yüz nefer piyâde cebeci neferâtı müceddeden tashîh ve be-dergâh ve nevrûz-ı fîrûzda Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd olunmalarıçün bâ-mektub.

Hüküm: 1161

Bir sûreti

Edirne ve Filibe ve Sofya ve Tekfurdağı ve Karînâbâd ve Aydos ve Prevâdi ve Kızanlıkve (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) kazâlarının kadılarına ve sâ'ire (boşluk) zikr olunan kazâlardan her bir bayrağın neferâtı yüzer olmak üzere beş aded cebeci bayrağı küşâd ve neferât-ı mezkûre müceddeden tashîh ve be-dergâh ve nevrûz-ı fîrûzda oırdu-yı hümâyûnda mevcûd olunmaarıçün bâ-mektub

[s.285]

Hüküm: 1162

Âsitâne-i sâdetimde dergâh-ı mu'allâm sipâh ve silahdâr ocağı kethüdâ yerleri olan İbrahim Çavuş ve Hasan Çavuş *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Ez kadîm sefer-i hümâyûnum vukū'unda dergâh-ı mu'allâm sipâh ve silahdâr ocaklarının çavuşân ve hülefâ ve şakirdânı ve mukābele-i süvâri kaleminin hülefâ ve şakirdânı ale'd-devâm zîr-i sâye-i im-i hazret-i Resûl-i Ekrem'den kā'm ve meştâ-nişîn olmaları mu'tâd kānûn-ı kadîm iken sene-i sâbıkāda ol makūle yolda çavuşân ve kâtibân hıdmetleri hitâm bulmuş neferât misillü bilâ-izn Ordu-yı hümâyûnumdan Âsitâne-i sa'âdet'im cânibine avdet ve firâr ve bazen dahi sefer-i hümâyûnuma gelmeyüp bir takrîb Âsitâne-i sa'âdet'imde ikāmete ictisâr eyledikerli bundan akdem eğerçi mesmû' Devlet-i aliyye'm olmakdan nâşî o makūle kimesneler eşedd-i ikâba mazhaz ve müstahakk te'dîb olacak kefiyetde oldukları emr-i bedîhî olmağla imdi ol misillü sâlifü'z-zikr ocakların çavuşân ve hülefâ ve mukābele-i süvâri kaleminin hülefâ ve şakirdânı ve gerek sâ'ir yedinde avâîd ta'bîr olunur esâmi ashâbından olnaların cümlesi me'mûr kılındıkları sancağı şerîf-i miamın? redîfin sâye-i şeref ihtivâ-yı sünnet kā'im ve meştâ-nişîn olup mevcûd bulunmak ve ferd-i vâhid hilâf-ı emr-i âlî birle nâ-mevcûd olduğu hâlde mutasarrıf olduğu yevmiyesi ref' ve üzerindeki olan avâîd ta'bîr olunan esâmileri üzere tefvîz ve kendüsü dahi eşedd-i ikâb ile muhkem te'dîd olunacağı emr-i muhakkak olduğundan cümleye i'lân ve tefhîm olunmak bâbında bu def'a ocaklara hitâben beyâz üzerine bir kıt'a ekîd ve şedîdi hâvî fermân-ı celîlü'ş-şân sâdır olmağın ocakların emekdâr çavuşânlarından (boşluk)çavuş ve (boşluk) çavuş *zîde kadrühu*ma mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince hâb u râhatları terk ve kemer-i gayreti miyân-ı hamiyyete bend idüp sâlifü'l-beyân ancak ocaklarun çavuşân ve hülefâ ve şakirdân ve mukābele-i süvâri kaleminin hülefâ ve şakirdânı ve

gerek sâ'ir an yed-i esâmi ashâbından olan kimesnelerden bundan akdem bu hilâlde Ordu-yı hümâyûnumdan ol tarafa firâ ve azîmet eylemiş kimesne var ise gereği gibi tetebbu‘ ve teftiş ve tefahhus iderek mecmû‘unu şeref-sudûr bulan fermân-ı vâcibü'l-etbâ‘ ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ‘at-makrûnı üzere hânelerinde olan ve bundan böyle bir gün dahi ikāmetine ruhsat virilmeyüp alâ-eyyî-hâlin serî‘an ve âcilen bir sâ‘at akdem Ordu-yı hümâyûnuma mülhak ve sancağı Resûlü Ekrem sâyesinde meştâ-nişîn olup ve mevcûd bulunmalrına kemâl-i dikkat ve ba‘d-ezîn sâdır olan emr-i âlîye adem-i inkiyâd birle hareketden nükûl ve ağmâz-ı ayn iderek ikāmete her kim cesâret ider ise ber-minvâl-i muharrer te'dîbleri icrâ ve bî-iştibâh haklarından gelineceği emr-i muharrer olduğun herkise ifâde ve i‘lân husûsunda mezîd-i tâmm ve sa‘y u ihtimâm eyleyüp "ıyâzenbillahi te‘âlâ" bu bâbda eğer ferd-i vâhid mugāyir emr-i âlî hareketi cesâret ider ise o makūle kimesneleri ism ü resimleriyle czâ-yı sezâları rû'yet olunmak içün ocak tarafına tahrîr ve beyân eylemekde sizler dahi ser-mû kusûr ve tekgsülden ziyâde mübâ‘adet ve ana göre kemâl-i basîret ve intibâh üzere hareket ve hilâf-ı emr-i âlî vaz‘ u hareketden tevakkī vü mücânebet eyleyesiz deyü hâlâ sipâhiler ağası olan Ahmed ve silahdâr ağası olan Mîr Mehmed *dâme mecdühu*ma taraflarından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı N. Sene 184

Hüküm: 1163

İsti‘câli hâvî mu'ahhar emr-i şerîf yazılup zahr-ı varakada mukayyeddir.

İsti‘câli emrinin bâlâsına mahall-i ahara olan me'mûriyeti şerh virilmişdir.

Hacıoğlu Pazarı a‘yânı Besîm-zâde el-Hac Mehmed *zîde mecdühu*ya ve serdâr ve ağavât ve a‘yân ve alemdârân ve bi'l-cümle iş erlerine ve ocak ihtiyârlarına hüküm ki:

Bu hilâlde nehr-i Tuna'nın keyd-i a‘dâdan gereği gibi muhâfazası lâzim ü lâbüd ve etrâf kazâların ahâlîleri üzerlerine mütehettim ve vâcib ve husûd Tuna'dan Karaharman'a müntehî halicin cevânibinde olan Beştepedeler ta‘bîr olunur mahallerin alâ-eyyî-hâl gicelerde gündüzlerde muhâfazası cümleden ehemm ü akdem olmağla imdi sen ki Besîm-zâde-i mûmâ-ileyhimsin; sen hüsn-i i‘tibâr ve ocakda turnacı başılık pâyesiyle sâhibi i‘tibâr ve ol havâlilerin asâkirini der-akab cem‘ ve hıdemât-ı lâzimede istihdâma kaviyü'l-iktidâr olduğun aşikâr olmakdan nâşî böyle hengâmde dîn ü Devlet-i aliyye'me hıdmet ve ol havâlilere irâs-ı emniyet zımnında tiz elden vilâyetlerininizin yarar ve tüvânâ bahâdırlarından akl-i kalîl beş yüz pâk ve müsellem dilâverân intihâb ve ma‘iyetine istishâb ve üç beş gün zarfında kurb u civârınız olan sâlifü'z-zikr Beştepeler nâm mahalleri muhâfaza ve gereği gibi hıfz ve himâye eylemen bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. Vusûlünde vech-i meşrûh üzere sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ve alâ-eyyî-hâl tiz elden akl-ı mertebe beş yüz nefer dilâverânı cem‘ ve ma‘iyeine istishâb ve üç beş gün zarfında bi-eyyi vechin kâne hareket hareket ve bi'n-nefs me'mûr olduğun mahall-i mezkûreye varup leyl ü nehâr ol havâlileri istîsâr ve hıfz u hırâseti husûsunda be-gāyet ihtimâm ve bezl-i iktidâr eyleyesin şöyle ki; bu emr-i lâzimede ser-mû fütûr ve izhâr-ı acz ve kusûr eylemek ihtimâlin olur ise berî Ka‘betu'llâhü'l-harâm bir tarîkle i‘tirâzın karîn-i kabul olmayup mutlaka tertîb-i cezâ ile sâ'ire ibret olacağın bu hıdmet-i celîleyi be-ratîk-ı matlûb edâ ve emr-i celîlü'ş-şânımı icrâ eyledikde mazhar-ı envâ‘-i ikrâm ve nâ'il-i ind-i ref‘et olacağın emr-i muhakkak bilüp ana göre mütebassırâne hareket ve bu vakti evkāt-ı sâ'ireye kıyâs etmeyüp kemâl-i gayret ve hamiyet ve hilâfından ziyâde hazer ü mücânebet eyleyesin ve siz ki serdâr ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz; ber-minvâl-i muharrer mûmâ-ileyhimin temşiyet-i me'mûriyetine ittifâkāne teşvîk

ve intikām ve ol mikdâr neferât ile üç beş gün zarfında bi-eyyi vechin kâne savb-ı me'mûresine tesyîre herbiriniz dikkat ü ihtimâm eyleyüp kusûr u fütûr eylemekden ve ihmâl ü terâhîden be-gāyet hazer eyleyesiz deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ağası olan Süleyman *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı N. Sene 184

Hüküm: 1164

Bu dahi. Mezbûr Yusuf'un Risvare karyesine me'mûriyeti içün emr-i şerîf yazıldı.

Fî Evâhir-i Za. Sene 184

Ta'mîr-i turuk u sülûk içün mûmâ-ileyhin Çalık ve Çingene Balkanlarını mukarrer istinâden te'mîn ve tathîrine dikkat eylemesin te'kîdi hâvî husûs-ı mezbûra me'mûriyetini mutazammın emr-i şerîf yazılup defterde kayd olundu.

Fî Evâsıt-ı S. Sene 185

Bir sûreti Gelefce a'yânı Haseki Yusuf *zîde mecdühu*ya ve serdâr ve ağavât ve alemdârân ve bi'l-cümle iş erlerine (boşluk) Tuna'dan Karaharman'a müttehî Boğaz karyesi ta'bîr olunur mahallin muhâfazası içün vilâyetinden ehl-i kalîl beş yüz nefer dilâver intihâb ve karye-i mezbûre muhâfazasına üç beş gün zarfında varup kıyâm eylemek üzere mûmâ-ileyh Gelefce a'yânı Haseki Yusuf'un me'mûriyetini hâvî (boşluk) ve Besîm-zâde'ye yazılan emirde tasrîh olunan te'kîdât ve tenbîhât bunda dahi bi-aynihi derc ve tastîr olunarak bâ-mektub ocak ocak emr-i şerîf yazılmışdır.

Hüküm: 1165

İsti'câliçün bâ-mektub mü'ekkîd emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Za? Sene 184

Bosna Kal'ası muhâfazsında yeniçeri zâbiti (boşluk) ve ocakdan bu husûsa bâ- fermân-ı âlî mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) ve Saraybosna civârında vâkı' mahallin zâbitânına ve atîk serdengeçdi ağaları ve alemdârı ve ocak ihtiyârlarına ve cümle Bosna dilâverlerine hüküm ki:

"Bi-avni ve subhâne ve te'âlâ" evvel bahâr hücceste-asâr-ı düşmen-i dîn ve hilâf-karîn olan Moskovlu la'în üzerine sefer-i hümâyûnum emr-i muhakkak olup Anadolu ve Rûmili'nden serdârlar bayraklarıyla tertîb ve tesyîrleriçün şerf-rîz sudûr olan evâmir-i şerîfem ocakdan sürici ta'yîn olunan mübâşirler ile kol kol ba'is olunmağla "bi-mennihi te'âlâ" tertîb olunan asâkir-i nusret-müzâhir ol-be-ol hareket ve ol bahârda Ordu-yı hümâyûnuma vürûd ve sancağı şerîf sâyesinde isbât-ı vücûda ve gazâ vü cihâda bezl-i mechûd idecekleri ve ol tarafın dahi asâkiri kezâlik emr-i şerîfime imtisgl ve serdârları bayraklarıyla sâye-i livâ-i resûlullaha vusûlleri emr-i bedîhidir; Ancak Bosna Vilâyeti güzîde dilâver cengâver olmakdan nâşî böyle vakitde kesret ve vâfret üzere gazâya gelüp dîn ü mübîn uğurunda bezl-i makdûr ve inâyet hakla a'dâ-yı dînden ahz-ı imtikām ve tekmîl-i ırz-ı İslâm sa'y-ı nâ-mahsûr eylemelerine irâde-i pâdişâhâneme müta'allik idüp beher hgl atîk serdengeçdi ağaları baytrakları küşâd ve her birileri nâm ve şânları mikdâr kimi ikişer yüz ve kimi üçer yüz ve kimi beşer yüz pâk u tüvân yeniçeri ve Bosna kul oğulları olmak üzere cümlesi müntahab ve piyâde olmak şartıyla ol bahârdan evvelce Ordu-yı hümâyûnuma irişmeleri bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağla mübâşir-i mûmâ-ileyh ta'yîn ve irsâl olunmuşdur, vusûlünde siz ki zâbitân ve mübâşir-i mûmâ-ileyhimsiz bu bâbda sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ve

irâde-i asâkire kādir atîk ağalara bayrak i‘tâ ve matlûb olduğu vechile sâfî piyâde olmak üzere herbiriniz ol mikdâr neferâtla ucâleten ve müsâra‘aten ihrâc ve ol bahardan evvel Ordu-yı hümâyûnuma irsâl ve isâle mübâderet ve siz ki atîk serdengeçdi ağalarısız, emr-i âlî mantukunca der-akab bayraklarınızı açup zikr olunduğu üzere piyâde beyi ve müsellem neferâtıyla Ordu-yı hümâyûnuma irişmeğe bezl-i kudret ve yollarda gelürken tarlalara ayak basmayup doğru yollardan gelüp kazâlarda müft ü meccân fukarâdan bir nesne zülemâ almayup hakk u adle ri‘âyet iderek hıdmet-i meşkûre ibrâzına mübâderet ve hilâfından ziyâde hazer ü mücânebet eyleyesiz deyü bi’l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçeri ağası olan Süleyman Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı N. Sene 184

[S. 286]

Hüküm: 1166

Kütahya mütesellimine ve eyâlet-i merkūmede vâkı‘ kuzât ve nüvâba hüküm ki:

Eyâlet-i merkūmenin bi’l-cümle zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârı Devlet-i aliyye’min mu‘temed ve mu‘tenâ askerinden nâşî hıdemât-ı aliyyemde i‘mâl ve istihdâm olunmalarıçün hâlâ Anadolu vâlîsi olup Kırım cânibi ser-askeri olan vezîrim İbrahim Paşa’nın ma‘iyetine geçmesine me’mûr kılındıklarına binâ’en mukaddemâ bilâ-izin ve fermân vilâyetlerine avdet idenlerin cümlesi ucâleten yerlerinden ihrâc ve muktezâ-yı me’mûriyetleri üzere müşârün-ileyh ma‘iyetinde alaybeyileri bayrakları altında nâ-mevcûd ve me’mûr hıdemâtlarında bezl-i vücûd eylemeleriçün birgün mukaddem Kırım cânibine irsâl ve isâllerine cümleniz taraflarından mezîd-i ihtimâm ve sa‘y u mâlâ kelâm olunmak üzere tenbîh ve tehdîd ve te’kîdi hâvî bundan akdem size hitâben evâmir-i şerîfem isdâr olunmuşken adem-i ihtimâmınızdan nâşî bu ana dek nısfı mikdârı gelmeyüp girüye kaldıkları bu def‘a müşârün-ileyh tarafından tahrîr ve inhâ olunup bun keyfiyet müşârün-ileyhin şikesti bâzû-yı liyâkatına bâ‘is olunduğundan mâ‘adâ merkūmlerin emr-i şerîf vâcibü’l-imtisâline adem-i itâ‘at sûretlerini ibrâz ile henüz mahall-i me’mûelerine vâsıl olmamaları asâkir-i mevcûdenin dahi ihtilâl ve tefrikasına bâ‘is bir hâlet-i reddiye olmağla vech-i meşrûh üzere eyâlet-i mezbûreden girüye kalup vürûd etmeyenlerin bir sâ‘at mukaddem mahall-i me’mûrelerine varup hıdmet-i lâzimelerinde kıyâm ve fîmâ-ba‘d mugāyir emr-i âlî hareket iderler ise te’dîb ve gûşmâllerine ihtimâm olunmakn fermânım olmağın te’kîden ve ihtimâmen ve isti‘câlen ve sizleri dahi bu emr-i ehemde gaflet ve taksîrden tecdîden ve îkāzen işbu emr-i şerim dahi isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi; vusûlünde siz ki mütesellemler ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz ber-vech-i muharrer eyâlet-i merkūmenin zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârından girüye kalup mahall-i me’mûrelerine âzam olmayanların a‘zâr-ı vâhîbelerini isgā ile alâ-eyyî-hâl cümlesiniyerlerinden ihrâc ve muktezâ-yı me’mûriyetleri üzere bir sâ‘at mukaddem müşârün-ileyh ma‘iyetine varup bayrakları altında hıdemât-ı aliyyemde mevcûd olunmalarıçün ucâleten Kırım cânibine irsâle cümleniz mezîd-i ihtimâm ü dikkat eyleyesiz. Şöyleki; ba‘d-ezîn dahi mugāyir emr-i âlî batâ’et-gûne harekete cesâret eylemeleri lâzim gelür ise özr ve illetleri ısgā olunmayup emr-i şerîfime adem-i itâ‘atleriçün bilâ-imhâl muktezâ-yı te’dîb ve gûşmâlleri icrâ olunacağı mukarrer olduğu gûş-i hûşlerine bir hoşça vaz‘ ve ilkā ile alâ cenâhü’l-isti‘câl bir an akdem mahall-i me’mûrelerine vusûleşitâb ve müsâra‘at eylemelerin tefhîm ve tenbîh ü te’kîd-i ihtimâm eyleyüp ser-mû kusûrdan ve tekrar isti‘câli mûceb olur vaz‘ u hareketden be-gāyet ihtirâz u ictinâb eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı N. Sene 184

Hüküm: 1167

Vilâyet-i Rûmili'de humbaracı neferâtının bulundukları mahallerin kuzât ve nüvâbına ve mahall-i mezkûrenin bi'l-cümle zgbitânına hüküm ki:

İsakçı karşusunda vukū' bulan muhârebede mevcûd olan humbaracı neferâtının ekseri perâkende vü perîşân olup kimi nâ-ma'lûm mahallere avdet etmeleriyle bu def'a ocagk tarafından ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle neferât-ı mezbûre bulundukları mahallerde meks ve ikāmet itdirilmeyüp derhâl ihrâc ve bir sâ'at mukaddem irsâl ve ihzârlarıçün emr-i şerîfim sudûrunu humbaracıbaşı Receb *zîde kadrühu* arzıyla inhâ ve istid'âeylediğine binâ'en siz ki mevlâna ve zâbitân-ı mûmâ-ileyhimsiz, vech-i meşrûh üzere ordu-yı ve meştâ-i hümâyûnuma ihzâlarına mübâderet eylemeniz fermânım olmağın. İmdi, neferât-ı mezbûreden taht-ı hükümetde ve kazâlarınızda bulunanlara kat'an n-meks ve ikāmet itdirmeyüp mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle derhâl bulundukları ve ihtifâ eyledikleri mahalden ihrâc ve bir an akdem ordu ve meştâ-i hümâyûnuma ihzâr ve irsâllerine ziyâde ihtimâm ve takayyud eyleyüp bu bâbda ağmâz u müsâmâhadan ve hatır u gönüle ri'âyet birle neferât-ı mezkûrenin birisi girüye kalmak lâzim gelür ise ihtifâ eylediği mahallin hükkâm ve zâbitânı eşedd-i ikāb u itâba mazhar olacağı bî-iştibâhdır, ana göre emr-i şerîfimin iinfâz ve icrâsına her biriniz mezîd-i ihtimâm u dikkat ve mâlâ kelâm hazer u mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâsıt-ı N. Sene 184

Hüküm: 1168

Kule Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbiti olan (boşluk) ve Niğbolu Kal'ası muhâfazasında olan (boşluk) *zîde mecdühu*ma ve muhâfazeyn-i mezkûrınına me'mûr atîk serdengeçdi ağa ve alemdârları ve ocak ihtiyârlarına ve yamakān dilâverlerine hüküm ki:

Niğbolu mahallâtında vâkı' Kule Kal'ası ol cânibin kilidi menzelesinde birer ratb-ı azîm-i irtiyâb olup emr-i mūhafazasına min külli'l-vücûd ihtiyâta cümlenin üzerine vâcib ve cevâbında olan ricâl-i müslimîne farz-ı ayn olduğu ma'âza'llahü te'âlâ ednâ mertebe ağmâz ve tesâhül ve ser-mû muhâfazasında rehâvet idenler mübâyin-i diyânet ve sû'-i hareketleri sebebiyle mağdûb-ı Rabbü'l-izzet ve müstahıkk-ı azâb-ı âhiret olacakları berâhîn kat'ıa-i Kur'âniyye ve edille-i kaviyye-i ehâdîs-i nebeviyye ile müsbet ve müsellah oldukları cümlenin yakīnen ma'lûmları olmakdan müstesnâ beher hâl gayret ve tenbîh ve hamiyet-i İslâmiyeyi elden komayup muhâfaza-i memleket ve serhadde bezl-i kudret ve nâ'il-i sa'âdet-i dîn-i vâfret olmağla müsâra'at eylemek lâzim ü lâbüd eylemek Kule muhâfazasında olan serdengeçdi bayrakları vârid olan arz u mahzarlarına ibtigā-i telfîk ve kā'ide-i kadîm üzere ağavât ve alemdârının memhûrâtı irsâl ve kānûn üzere neferât-ı mevcûde-i hıdemât olanların dahi hitâm-ı seferde müstemillerine münâsib serhadâta yamak olmak üzere senedât i'tâsı kā'idesine mürâ'ât olunmak üzere iken ağavât ve alemdârân-ı mezkûrenin memhûrârı vardukda kendüleri memhûrların ahz ve edâ-yı hıdmet eyledik deyü kal'a-i mezbûreyi terk ve neferâtlarından mevcûd olanlar dahi bu hâleti müşâhede ve bizim imzalularımız gelmedi deyü bahâne irâdıyla cümlesi Niğbolu tarafına geçüp mugāyir-i şer' ve kānûn ve muhâlif rızâ-yı hümâyûnum harekete cesâretv ve düşmen-i dîne bâ'is istimâlet olur. Havf ve sıyânetde izhârları müstemû' ve bu gûne hâlet-i nâ-marzî ve gayr-i me'mûliye-i bürûziyyeye istiğrâb olunmuşdur. Ancak ol etrâf ve serhadlülerden bu gûne evzâ'-i nâ-hemvârın sudûrı çend-ân i'timâd olmayup selef gazileri misillü metânet ve dîn ü Devlet-i aliyye'm uğurunda mücâdehe gayret ve hamiyet ol tarafları husûsen ribâta azîm irtibât olan Kule Kal'ası muhâfaza ve Niğbolu etrâfı ve memleketlerden asâkir-i vâfire ile ile istimdâd birle burc ve bârûların reşk-

gerde-i seb‘-i sedâd eylemeleri me’mûl olmağla imdi sâlifü’z-zikr neferâtından bayrağına göre ve Ordu-yı hümâyûnumda vukū‘u üzere ba‘zı esâmîleri müsâ‘ade olunup Kule Kal‘ası muhâfazası şartıyla imzaluları teyîr ve atîk ağavât ve alemdârân dahi hitâm-ı sâlede ber-vech-i mu‘tâd terakkīleri şartıyla Kule Kal‘ası’na Kule Kal‘ası muhâfazası şartıyla imzaluları teyîr ve atîk ağavât ve alemdârân dahi hitâm-ı sâlede ber-vech-i mu‘tâd terakkīleri şartıyla Kule Kal‘ası’na ta‘yîn ve Niğbolu hükkâm ve zâbitânı ve ihtiyârânı ittifâkıyla etrâfdan asâkir celb ve ceste ceste muhâfaza-i merkūmeye imdâd ve gereği gibi takviyet ve emr-i muhâfazaına mübâderet ve bu def‘a Kule ve Tutrakan muhâfızı ta‘yîn olunan dergâh-ı mu‘allâm kapucı başılarından Hatib-zâde Ahmed *dâme mecdühu*nun dahi infihâm-ı re’yi ile hıdemât-ı muhâfazada hem-bâzû-yı ittihâd eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. Vusûlünde sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ve böyle vakitlerde rehâvet ve gafletden ma‘âza’lahi te‘âlâ dîn za‘afı misillü kesâlet ve havf u haşyet ve düşmene bâ‘is gurur olacak sû-i hâlâtdan be-gāyet hazer ü mübâderet ve der-akab neferât veatîk ğa ve alemdârlar Kule muhâfazasına tesyîre müsâra‘at ve kal‘a-i mezkûreyi asâkir-i İslâmiye ile mâl eyleyüp kapucı başı-i mûmâ-ileyhin dahi tedbîr ve re’yine mutâvâ‘at ve alâ-eyyî-hâl kal‘a-i mezbûrenin takviyet ve keyd ü a‘dâdan fevka’l-me’mûl emniyetine mâ-hâsal kudreti îsâr ve nisâreyleyüp mazhar-ı hayr- du‘â-yı pâdişâhâneme ve nâ’il-i rızâ-yı hazret-i Bârî olmağla her biriniz mücidd ü sa‘y eyleyesiz deyü bi’l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleyman ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâsıt-ı N. Sene 184

Hüküm: 1169

Mezbûrun neferât-ı mezkûr ile Tekfur Gölü cânibinde vâkı‘ Sekbân Tepesi ve Hasanbey Kışlası nâm karyelere me’mûriyetiçün bâ-mektub emr-i şerîf yazıldı.

Fî Evâ’il-i L. Sene 184.

Hacıoğlu Pazarı a‘yânı Besîm-zâde el-Hac Mehmed *zîde mecdühu*ya ve kazâ-i mezbûr serdârı iş erleri *zîde kadrühu*ma hüküm ki:

Bundan akdemce nehr-i Tuna’nın Karaharman’a müntehî halicin Beştepeler ta‘bîr olunur mahalli ve etrâfı muhâfazası kaffetne umûrdan akdem ve ehemm olmağla kurb u civârınız olmak takrîbiyle evvel-be-evvel mahall-i mezbûrenin emr-i muhâfazasına mübâderetiniz ikdâm olduğuna binâ’en cümle ittihâdıyla der-akab beş yüz nefer tüvân ceng-i Ulak ile bilâ-tehîr ve bilâ-tereddüd ber-vech-i şer‘ide mahall-i mezbûre varup kıyâm eylemek ve bu emr-i elzemi cümle umûra takdîm ve hilâfından mübâ‘adet eylemek şartıyşa sen ki Besîm-zâde mûmâ-ileyhsin, sen bu emr-i celîlü’ş-şâna müstakıllen ta‘yîn ve tashîh kılınmışdır. Şimdiye dek vech-i me’mûriyetin üzere hareket ve savb-ı me’mûrene azîmet ve sâ’ir me’mûr olduğun umûr-ı mühimmeye dahi hâlel gelinmemek üzere mu‘temedün-aleyh âdemleriniz sipâriş ve gerek sipâs-ı temşiyet ve gayret ü hamiyet eylemek vâreste-i me’mûl olup ancak henüz mahall-i me’mûrene varup kıyâma ve ol havâlilerin muhâfazada olduğun haberiyle i‘lâmı vürûd eylemediğinden ez kadîm tatmîne me’mûr olduğun zehâir ve gerek mühimme-i sâ’ire bahânesiyle te’hîr ü terâhi-gûne hareket ile ma‘âza’llahi te‘âlâ savb-ı me’mûrene henüz adem-i azîmet misillü sû’-i etvârın **[s.287]** zuhûr ve hakkında kasem-i kat‘iyye ile sâdır olan ibrât-ı mahdûde mazhar olmakdan çeşm-i gaflet küşâd birle zinhâr ve zinhâr ihmâl ve ser-mû müsâmaha eylememek bâbında te’kîden ve isti‘câlen fermân-ı celilü’ş-şân sâdır olmağın işbu emr-i celilü’ş-şân isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, vusûlünde mazmûn-ı emr-i âlî mûcebince amel u

hareket ve bu hıdmet-ilâzimeyi umûr-ı sâ'ireyi kıyâs itmeyüp bir sa'ât akdem ber-vech-i meşrûh tekmîl neferâtınla savb-ı me'mûrene azîmet ve bu husûsda be-gāyet gayret ü hamiyet eyleyüp lâkin mukaddem me'mûr olduğun zehâir ve mehhâm-ı sâ'irenin dahi evvel-be-evvel husûl-pezîrin netice-i matlûb ve mültezim-i mülûkâneme olduğı meczûmun iken senin batâ'et üzere hareketin sebebiyle bir dakîka ve bir lahzete'hîr ü terâhiye kalmak ihtimâli olur ise mücerred senden adem-i ihtimâm ve uhdesinden gelmeğe kādir mu'temed-i aleyh âdemlerine sipâriş ve te'kîd eylediğine cümle kazâzede olacağın ma'lûmun oldukda ana göre hareket ve avn-ı hakkla ber-minvâl-i muharrer cümlesini tanzîm ve râbıtaya bend ve kendin dahi savb-ı me'mûrene azîmet ve emr-i muhâfazada sarf ve hulûs ile bezl-i kudret ve tekmîl-i hıdmet eyledikde her dünyevî ve ahrevî mükâfâtın müşâhede ve mazhar-ı nevâziş-i tâcidârânem ile mükerrem olacağın emr-i muhakkak olmağla ana göre mutabassırâne ve gayyurâne hareket ve ser-mû hilâfından be-gāyet hazer ü mücânebet iderek her umûrunı tanzîm ve savb-ı me'mûrene varup kıyâmına bir an akdem inhâ ve i'lâm eylemeğe müsâra'at eyleyesin ve siz ki serdâr ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz. Siz dahi mûmâ-ileyhin tanzîm-i umûr-ı me'mûresini bir sâ'at evvel hareket ve azîmete ve havâle-i merkūmenin emniyet ve selâmetine ciddü dikkat ve el birliğiyle i'ânet ve gayret eyleyüp te'hîr ü ta'vîkine bâdî hâlât-ı nâ-merdîden ittikā vü ihtirâz ve mazmûn-ı emr-i âlî ile âmil olasız deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan Süleyman Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşân yazılmışdır.

Fî Evâhir-i N. Sene 184

Hüküm: 1170

Bir sûreti Gelefçe a'yânı Yusuf *zîde mecdühu*ya ve serdâr ve iş erlerine (boşluk) bundan akdemce nehr-i Tuna'dan Karaharman'a müntehî Haliç'in ve Boğaz Karyesi ta'bîr olunur mahalli ve etrâfını muhâfazaya dahi a'yân-ı mûmâ-ileyh me'mûr olmağla me'mûr olduğu mühimm-i sâ'irenin ve zehâîr husûsunı hibre kalmamak ve bir dürlü hâlel gelmemek üzere mu'temedün-aleyh âdemlerine sipâriş ve kendüsi muktezâ-yı me'mûrini üzere beş yüz neferâtla mahall-i merkūmenin muhâfazasına müsâra'at ve kıyâm eylediği bir an akdem i'lâm eylemek üzere te'kîd ve isti'câli hâvî ekîd ü şedîd ağa-yı mûmâ-ileyhin mektûbu mûcebince ber-vech-i meşrûh emr-i mezkûrun aynı misillü emr-i şerîf yazılmışdır.

Hüküm: 1171

İşbu emr-i şerîf gerü gelüp battâlda hıfz ve Silistre'de kışlamak üzere muhâfızına hitâben tezyîl olunmuşdur.

Mar'aş eyâletinde vâkı' elviye alaybeyilerine hüküm ki:

Siz ki alaybeyiler-i mûmâ-ileyhimsiz, eyâlet-i Mar'aş'ın elviye neferâtından Babadağı'nda mevcûd zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı ile Hırsova muhâfızı Vezîr Mehmed Sadık Paşa'nın ma'iyeine me'mûr ve ta'yîn kılınmışsınızdır. İmdi, keyfiyet-i me'mûriyetiniz ma'lûmunuz oldukda derhâl Babadağı'nda mevcûd neferâtınızın cümlesini bayrağınız altına cem' ile hareket ve Hırsova'ya varup vezîr-i müşârün-ileyhin ma'iyetinde hıdemât-ı muhâfazada kıyâm ve müsâra'at ve emr-i re'yi üzere amel ü hareket iderek me'mûr olduğunzu işbu hıdmet-i dîn ü Devlet-i aliyye'min edâsında bezl-i makdûr ve hıdmetiniz makbûl ve meşkûr olunmağla sa'y u ihtimâm eyleyesiz. Şöyle ki; emr-i hümâyûnuma mugāyir hareket ve muktezâ-yı me'mûriyetiniz üzere muhâfız-ı müşârün-ileyhin ma'iyeine varmakda rehâvet ve kusûrunuz zuhûr ider ise özr ü cevâbınız isgā olunmayup mazhar-ı gazab-ı hüsrevânem olacağınız muhakkak ve muharrerdir. Ana

göre hıdmet-i me'mûrenize kıyâma müsâra'at ve ser-mû hilâfından gāyetü'l-gāye hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir N. Sene 184

Hüküm: 1172

Bu dahi ber-vech-i muharrer tezyîl olunmuşdur.

Bir sûreti

Diyarbekir eyâletinin elviye alaybeyilerine (boşluk) Babadağı'nda mevcûd neferâtıyla vezîr-i müşârün-ileyhin ma'iyetine me'mûriyetlerini hâvî vech-i meşrûh üzere.

Hüküm: 1173

Silistre muhâfızı olup hasbe'l-iktizâ ba'zı umûr-ı mühimmenin temşiyeti zımnında hâlâ Rıdvân karyesinde ikāmete me'mûr olan Vezîr el-Hac Ahmed Paşa'ya ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan olup Silistre'de lâ-cidâl muhâfaza-i ikāmet üzere olan Hasan Paşa'ya ve Maraş eyâletinin elviye alaybeyilerine hüküm ki:

Siz ki mîralay-ı mûmâ-ileyhimsiz, eyâleti Maraş'ın elviye neferâtından hâlâ Babadağı'nda ve civârında mevcûd zu'amâ ve erbâb-ı tîmârıyla Silistre muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn kılındığınıza binâ'en derhâl Babadağı'nda ve havâlisinde mevcûd neferâtınızın cümlesini bayrakalrınız altına cem' ve bilâ-tevaffuk hareket ve seyr-i serî' ile Silistre'ye varup hıdmet-i muhâfazaya kıyâm ve Silistre muhâfızı müşârün-ileyh ol tarafa varıncaya dek hâlâ Silistre'de muhâfazaya me'mûr mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin emr-i re'yi üzere hareket iderek me'mûr bulunduğunuz hıdemât-ı dîn ü Devlet-i aliyye'min te'dîyesinde bezl-i makdûr ve sa'y u nâ-mahsûr ile ibrâz-ı gayret ü hamiyet ve ifâ-yı levâzım-ı ubûdiyyet itmeğe sarf-ı tâb u tüvân eyleyüp muktezâ-yı me'mûriyetinzi üzere ucâleten Silistre'ye varmakda rehâvet ve kusûrunzu zuhûr ider ise bir dürlü cevâba kādir olamayup gazab-ı mülûkâneme giriftâr olacağınız muhakkakdır. Ana göre hıdmet-i mezbûrenize kıyâma müsâra'at ve mîr-i mîrân-ı mûmâi-leyhin emrine muhâlefetden hazer ü mücânebet eyleyesiz. Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin; eyâlet-i merkūme asâkirini ol tarafa vusûllerinde müşârün-ileyh itmâm-ı hidmet-i me'mûresiyle Silistre'ye vürûd idinceye dek neferât-ı mezkûreyi emr ü re'yin üzere emr-i muhâfazada kıyâm ve mehhâl-i lâzimede i'mâl ve istihdâm ile ol havâliyi gereği gibi hıfz u hırâsete ve te'mîn-i kulûb ahâlî ve ra'iyyete mezîd-i ihtimâm eyleyüp ve kusûr ü rehâvetden tehâşî vü mübâ'adet ve sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin , mukaddemg sudûr iden emr-i şerîfim mûcebince temşiyet ve tekmîl-i umûr me'mûrunla Silistre'ye derhâl olduğunda muktezâ-yı dikkat ve hâle göre Silistre ve havâlisini muhâfaza ve muhârese emrinde neferât-ı merkūmeyi emr ü re'yi üzere i'mâl ve istihdâm eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i L. Sene 184

Hüküm: 1174

Bir sûreti

Vezîr-i müşâr ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhimâya ve Diyarbekir eyâletinin elviye alaybeyilerine ber-vech-i meşrûh

[s.288]

Hüküm: 1175

Sivas vâlîsi ve eyâleti Sivas'da vâkı' bi'lcümle kuzât ve nüvâba hüküm ki:

Eyâlet askeri Devlet-i aliyye'min mu'temed ve mu'tenâ ve mu'teber ve müstesnâ asâkir-i mu'tedd bahâsından olup öteden berü vâkı' olan seferlerde sebât-ı kadem ve metânet birle uğur-ı dîn ü Devlet-i aliyye'de kendülerden nice nice me'âsir-i celîle ve hıdemât-ı cemîle zuhûr ve kangı hıdâmata ve ne mahalle olunur ise bilâ-tevakkuf me'mûr oldukları hıdmete kıyâm birle evâmir-i aliyyeye mutî' ve münkād oldukları mücerreb ve meşhûr olmakdan nâşî kendülerden dîn ü devlet ve uğur-ı hümâyûnumda dahi lâzime-i gayret ve hamiyyetleri üzere hıdemât-ı makbûle izhâr eylemeleri me'mûl-i şâhânem iken içlerine ba'zı diyânetden bî-tehîr kimesnlerin duhûlleri sebebi ile iki seneden berü vâkı' olan sefer-i hümâyûnuma vakt ü zamanıyla vürûd eylediklerinden mâ'adâ bade'l-vürûd me'mûr oldukları mahalden bilâ-izn ve fermân-ı âlî firâr ve avdet itmeleri emr-i şerîfime adem-i itâ'at sûretini izhâr ve bu keyfiyete asâkir-i sâ'irenin dahi ihtilâline bâ'is bir hâlde olduğuna binâ'en nân-pâreleri ahara tevcîh ve kendüleri te'dîb ve gûşmâl olunmaları icâb itmişken ol makūle vilâyetlerine avdet ve firâr iden zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr neferâtım vakt-i zamânıyla yerlerinden hareket ve nevrûz-ı fîrûzda Ordu-yı hümâyûnuma vürûda müsâra'at eylemen ve vakt-i mezbûrde İsakçı Sahrası'nda yoklamada bulunmazlar iseler ze'âmet ve tîmârları üzerlerinden ref' ve havâs-ı hümâyûnuma tashîh olunacağı ve fîmâ-ba'd kendüler ve evlâdlarına virilmeyeceği cümlesine ifhâm zımnında te'kîden ve tehdîden işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi, tarafınıza vâsıl oldukda mazmûn-ı emr-i âlîşânımı eyâlet-i mezbûrenin zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr neferâtından ol tafafda olanların cümlesine i'lan ve işâ'at birle vakt ü zamânıyla yerlerinden ve yurdlarından ihrâc ve nevrûz-ı fîrûzda Ordu-yı hümâyûnuma vusûl ü luhûkları hâllerine kemâl-i ikdâm ve sarf-ı tâb ü tüvân eyleyesiz şöyle ki; kendülerine bu bâbda zuhûr iden mu'âmele-i afv ü safh-ı şâhânemin şükrini bilmeyüp vaktiyle yerlerinden hareket ve gelmekden imtinâ' ider olurise ze'âmet ve tîmârı üzerlerinden ref' ve havâs-ı hümâyûnuma tashîh olunacağı ve fîmâ-ba'd kendülere ve evlâdlarına virilmeyeceği ve sâ'ire ibret içün haklarından gelineceği cümlesine işâ'at ve muhkem tenbîh ve nevrûzdan mukaddem Babadağı ve İsakçı Sahrası'ndan Ordu-yı hümâyûnumda bulunmalrı tefhîm olunmak ve her kim ol vakitde gelüp yoklamada mevcûd bulunmaz ise zeâ'met ve tîmârları havâs-ı hümâyûnuma tashîh olunmak üzere ism ü resimleriyle defterini Ordu-yı hümâyûnuma arz u i'lâma mübâderet ve mikdâr-ı zerre kusûr ü tekâsülden gāyetü'l-gāye hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i N. Sene 184

Hüküm: 1176

Bir sûreti

Mîr-i mîrân-ı kirâmdan Konya müteselllimi ve eyâlet-i Karaman'da vâkı' kuzât ve nüvâba vech-i meşrûh üzere.

Hüküm: 1177

Bir sûreti

Maraş müsellimine ve eyâlet-i Maraş'da vâkı' kuzât ve nüvâba ber-vech-i muharrer.

Hüküm: 1178

Bir sûreti

Adana mütesellimine ve eyâlet-i Adana'da vâkı' kuzât ve nüvâba vech-i muharrer üzere.

Hüküm: 1179

Bir sûreti

Diyarbekir mütesellimine ve eyâlet-i Diyarbekir'de vâkı' kuzât ve nüvâba vech-i meşrûh üzere.

Hüküm:1180

Bir sûreti

Haleb mütesellimine ve eyâlet-i Haleb'de vâkı' kuzât ve nüvâba vech-i meşrûh üzere.

Hüküm:1181

Bir sûreti

Rakka mütesellimine ve eyâlet-i Rakka'da vâkı' kuzât ve nüvâba ber-minvâl-i muharrer.

Hüküm: 1882

Dergâh-ı mu'allâm topcılarını çorbacılarından kırk dört çorbacısı Mehmed *zîde kadrühu*ya hüküm ki:

Bundan akdem İbrail Kal'ası'ndan çıkan yüz seksen neferin orta neferâtı ve yamakândan silister ve ol havâlide perâkende olanları cem' idüp yüz neferin ile beş cemâ'atin çorbacısı Nu'mân *zîde kadrühu* ile Hırsova'ya ta'yîn ve seksen neferin dahi altmış dört cemâ'atin çorbacısı Mustafa *zîde kadrühu* ile silistre'de kırk yedi cemâ'atin çorbacısı Ca'fer *zîde kadrühu*nun ma'iyyetine ta'yîn ve bu zikr olunan neferâtın ale'l-esâmi defterini, Ordu-yı hümâyûnuma irsâl eyleyesin ki İbrail kaydı ref' ve Silistre kaydı vaz' oluna ve kendün dahi evlâdın ve birkaç nefer etbâ'ınla ordu-yı hümâyûnuma gelüp mevcûd bulunansın deyü dergâh-ı mu'allâm kapucı başılarından olup hâlâ topcıbaşı olan es-Seyyid el-Hac Mehmed Emîn *dâme mecdühu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i N. Sene 184

Hüküm: 1183

Hâlâ Rikân-ı hümâyûnum kā'im-makāmı Vezîr Mehmed Paşa'ya ve hâlâ topcıbaşı olan dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşılarından el-Hac Mehmed Emîn *dâme mecdühu*ya Âsitâne-i sa'âdet'imde topcıbaşı vekîli el-Hac Mehmed *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Bi-mennihi te'âlâ evvel bahâr-ı huceste-asârda Ordu-yı hümâyûn-ı nusret-makrûnumda fennde mâhir ve darb ü harbe kādir topcı neferâtının teksîri mühimm ü muktazî olduğuna binâ'en bu def'a Âsitâne-i sa'âdet'imden bâ-fermân-ı âlî tanzîm ü tertîn olunacak ortalara ve bayraklara atîk neferâtdan ve müceddeden İstanbul ve Tophane havâlisinden kadar kifâye neferât tashîh ve be-dergâh olunmalardan mâ'adâ tekâ'üd ve Âsitâne-mândelerin top fenninde mahâreti ve darb ü harbe kudreti olanlarını hitâm-ı hıdmetlerinde gerek tekā'üdlerine ve gerek Âsitâne-mândelerinde alâ-haddihim vukū' bulan ocakları mahlûlünden terakkīleri i'nâyet ü ihsân olunmak üzere Ordu-yı hümâyûnuma sevk ü tesyîrleri fermânım olmağın imdi siz ki Rikâb-ı hümâyûnum kā'im-makāmı vezîr-i müşârün-ileyh ve topcıbaşısı ve vekîl-i mûmâileyhimsiz ma'rifet ve ikdâm ü ihtimâmınızda ol makūlelerin irşâd idecekleri özr ü illetleri istid'â vü istinâdlarına havle-i sem'-i i'tibâr ve müsâ'ade olunmayarak top ve mühimmât tahmîl olunacak sefîneler ile Varna İskelesi'ne nakl ve andan Ordu-yı hümâyûnuma tesyîrlerine herbiriniz taraflarından mezîd-i i'tînâ vü

dikkat ve bu bâbda mikdâr-ı zerre kusûr ü tekâsülden ve hatır ü gönüle ri‘âyet ve ricâ vü şefa‘atlerin isgā ile girü kalmalarından ittikā vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i N. Sene 184

[s. 289]

Hüküm: 1184

İsti‘câlleriçün dahi emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Za. Sene 184

Praveşte kârhânesi hıdmetinde mukīm zümre-i topciyân üzerlerine zâbit vekîli olan Mehmed Çorbacı *zîde kadrühu*yu hüküm ki:

Ordu-yı hümâyûnumda olan topların i‘mâli kesret neferâta muhtâc olduğuna binâ’en Braveşte’de erbâb-ı istihkākdan iki aded serdengeçdi bayrağı küşâda ve yüz yirmişer nefer olmak üzere tashîh ve be-dergâh itdirüp ol bahârda Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd bulunmak üzere bir an akdem irsâl ve Ordu-yı hümâyûnu duhûl eylediklerinde ba‘zı mahalle neferât iktizş itdikde iktizâsına göre hıdemât-ı pâdişâhânemi edâ eylediklerinde hitâm-ı hıdmetlerinde vukū‘u bulan ocak mahlûlünden ağaların kırkar akçe ve alemdârına yirmişer akçe nân-pâreleri ocak kānûnu üzere ihsân ve neferâtının yevmiyeleri dahi kezâlik ocak mahlûlünden tashîh olmak üzere şeref-sudûr iden fermân-ı âlîşân irsâl olmuşdur. İmdi, vusûlünde hıdmete yarar ve ceng ü harbe kādir olan neferât ve kul oğullarından ber-takrîr ile esâmisi çalık neferâtından tashîh ve be-dergâh eyleyüp Ordu-yı hümâyûnuma irsâllerine mezîd-i dikkat ü ihtimâm eyleyüp ihmâl ü müsâmahadan hazer ü mücânebet eyleyesün deyü dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından olup hâlâ topcıbaşı olan el-Hac Mehmed tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i N. Sene 184

Hüküm: 1185

İsticâliçün emr-i şeîf yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Za. Sene 184

Bir sûreti Edirne kârhânesinde topcı zâbiti vekîli Ya‘kûb Çorbacı *zîde kadrühu*ya ve Edirne’den yüz yirmişer nefer olmak üzere iki aded bayrak küşâd ve hitâm-ı hıdmetlerinde ocak mahlûlünden ağalarına kırkar akçe ve alemdârlarına yirmişer akçe ve neferâtın yevmiyeleri dahi kezâlik ocak mahlûlünden nân-pâreleri i‘tâ olunmak üzere tashîh ve be-dergâh eyleyüp Ordu-yı hümâyûnuma irsâl ü tesyîr eylemesiçün topcıbaşı-i mûmâ-ileyh mektubı mûcebince emr-i şerîf yazılmışdır.

Hüküm:1186

İsticâliçün emr-i şeîf yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Za. Sene 184

Bir sûreti Ankara cânibinde topcı serdengeçdi ağaları üzerlerine baş ağa olan birinci bölük Mehmed ve s’ir serdengeçdi ağalarına ve Ankara’da atîk ağalardan iki aded serdengeçdi bayrağı küşâd olup atîklerden münâsib olduğu sûretde müceddidn iki bayrak küşâd ve yüz yirmişer nefer olmak üzere tashîh ve be-dergâh ve Ordu-yı hümâyûna vusûl ve hitâm-ı hıdmetlerinde ocak mahlûlünden ağalarına kırkar ve alemdârlarına yirmişer ve neferâta kezlik nân-pâreleri i‘tâ olunmak üzere ol bahârda Ordu-yı hümâyûna

tesyîr eylemesiçün topcıbaşı-i mûmâ-ileyhin mektubı mûcebince vech-i meşrûh üzere emr-i şerîf yazılmışdır.

Hüküm: 1187

Bir sûreti Âsitâne-i sa‘âdet’de topcı vekîli olan el-Hac Mehmed *zîde mecdühu*ya (boşluk) İstanbul ve havâlisinde Tophane’den müceddeden bin nefer topcı nefeâtı tashîh ve be-dergâh eyleyüp Varna kayıkları il ol bahârda Ordu-yı hümâyûna irsâl eylemesiçün topcıbaşı-i mûmâ-ileyhin mektubı mûcebince emr-i şerîf yazılmışdır.

Hüküm:1188

Bir sûreti Âsitâne-i sa‘âdet’de topcıbaşı vekîli el-Hac Mehmed *zîde mecdühuya* (boşluk) Âsitâne-i aliyye’de mevcud atîk serdengeçdi ağalarından dört nefer ağa ve atîk alemdârlarından dört nefer alemdâr kā‘ide-i ocak üzere hitâm-ı hıodmetlerinde onar akçe ağalara terakkī ve beş akçe alemdârlara terakkī ve müceddeden ağa ve alemdâr iktizâ ider ise ağalara kırkar akçe ve alemdârlara yirmişer akçe kezâlik neferâtların yevmiyeleri dahi hitâm-ı hıdmetlerinde vuku‘u bulan ocak mahlûlünden i‘tâ vü ihsânı olunmak üzere yüz yirmişer nefer olmak üzere dört aded serdengeçdi bayrakları küşâd eyleyüp Varna kayıklarıyla ol bahârda Ordu-yı hümâyûna irsâl eylemesiçün mûmâ-ileyh mektubı mûcebince ber-vech-i meşrûh emr-i şerîf yazılmışdır.

Hüküm: 1189

Ta‘yînâtlarıçün Maliye kalemine ilm ü haber kā‘imesi virilmişdir.

Manastır tarafından vürud iden kırk neferin binbaşıları (boşluk) *zîde kadrühu*ya hüküm ki:

Sen ki binbaşı-i mûmâ-ileyhsin ma‘iyyetinde olan neferât-ı merkūme ile sefer-i hümâyûnumda iktizâ iden hıdmetde bulunmak üzere Manastır tarafından cümle ittifâkla hüküm ki:

Sen ki binbaşı-i mûmâ-ileyhsin ma‘iyyetinde olan neferât-ı merkūme ile sefer-i hümâyûnumda iktizâ iden hıdmetde bulunmak üzere Manastır tarafından cümle ittifâkıyla tesyîr olunduğunuz Manastır nâ’ibi tarafından i‘lâm ve hâlâ meştâ-yı hümâyûnuma vâsıl olduğuna binâ’en iktizâ iden yevmiye ta‘yînâtı maliye tarafından sşdır olan emr-i şerîfim mûcebinc Tolcı nüzul emîni tarafından virilmek üzere ma‘iyyetinde olan kırk nefer ile Tolcı’da ikāmet ve muhâfaza vü muhâresesine kıyâm ve mübâderet eylemek fermânım olmağım imdi derhâl Babadağı’ndan neferât-ı merkūme ile hareket ve doğrı Tolcı’ya varup ikāmet ve iktizâ iden ta‘yînâtı maliye emr-i şerîfim mûcebince Tolcı nüzul emîni tarafından olarak leyl ü nehâr hıdmet-i muhâfazaya kıyâma müsâra‘at ve hilâf-ı hümâyûnum vaz‘ u hareketden gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâhir-i N. Sene 184

Hüküm: 1190

Mîr-i mîrândan Bosna kā’im-makāmı (boşluk) *dâme ikbâlehu*ya ve Bosna kadısına ve zikr-i âtî firârîlerin ve küfelâsının bulundukları mahallerin kuzât ve nüvâbına ve zâbitânına hüküm ki:

Bundan akdemce eyâlet-i Bosna’da tahrîr olunup Hırsova’ya tevârüd iden mîri piyâde askerden bâ-emr-i âlî bayrakları ile Maçin tarafını muhâfazaya me’mûr ve ta‘yîn olunan neferât muktezâ-yı

me'mûriyetleri üzere mahall-i merkūme varup emr-i muhâfazada kıyâm eylemeleri vâcibe-i zimmet ü lâzime-i hâlleri iken gönderilen mümzâ defterde esâmî ve meskenleri ve şöhretleri ve küfelâsı tahrîr ve tastîr olunan yirmi beş nefer piyâde asker birer neferiyle Hırsova'dan bayrakları altından firâr ve vilâyetleri taraflarına avdet eylediklerini bu def'a binbaşıları Mehmed Kapudan *zîde kadrühu* tahrîr ve inhâ idüp bu makūle sefer-i hümâyûnumdan firâr idenlerin sâ'ire ibret olunacak vechile te'dîbât-ı lâyika ve cezâ-yı sezâları icrâsı lâzime-i hâl ve vâcibe-i umûrdan olmağla defterde mezkûrü'l-esâmî firârîlerin zimmet-i mîriyeleri olan meblağ küfelâ-yı mu'ayyenelerinden bi't-tamâm tahsîl ve ba'dehu herbiri ahz ve cezâ-yı sezâları icrâsıyla sâ'ire ibret olacak hâlâtın ikā' vü icrâsına ihtimâm ü dikkat-i tâmm eylemniz fermânım olmağın imdi siz ki mîr-i mîrân ve mevlâna ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz. Ber-vech-i muharrer Hırsova'dan firâr idüp bu sene gönderilen defterde esâmi ve şöhretleri ve meskenleri ve küfelâsı tahrîr ve sebt olunan yirmi beş nefer firârilerin zimmet-i mîriyeleri olan meblağı taht-ı kazâlarınızda olan küfelâ-yı mu'ayyenelerinden zecren-lehüm tamâmen ve kâmilen tahsîl eyledikden sonra emr-i şerîfime adem-i itâ'at birle sefer-i hümâyûnumdan firâr töhmetine cesâret eylediklerine binâ'en herbirisini bulundukları mahallerde alâ-eyyî-hâl ele getürüp ahz ve sâ'ire mûcib-i ibret olacak vechile te'dîbât-ı lâyıka ve sezâ vü cezâlarını ikā' vü icrâya ve keyfiyeti meştâ-yı hümâyûnuma arz u inhâya herbiriniz mezîd-i ihtimâm ve sa'y-ı mâlâ-kelâm eyleyüp lâkin bu bahâne ile husûsı mezbûrede alâkası olmayan bî-cürmlere cevr ü ta'addîden ve celb-i emvâlden ve ser-mû kusûr ü tekâsülden gāyetü'l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâhir-i N. Sene 184

Hüküm:1191

Hâlâ Diyarbekir vâlîsi ve Silistre muhâfızı Vezîr Kethüdâ el-hac Ahmed Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin, Silistre muhâfazasına me'mûr iken hasbe'l-iktizâ Rıdvân Karyesine varup ikāmet ve muhâfazasına me'mûr olanlar vürûd idinceye dek muhâfaza vü nizâm hıfz u hırâsete me'mûr olmuşidin. Ancak; keydü mazarrat-ı a'dâdan hıfz u hırâseti mühimm ü muktezî olduğuna binâ'en bulunduğun mahalden derhâl hareket ve ucâleten Kule ve Niğbolu cânibine varup hıfz u hırâsete mübâderet eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi; vusûlünde keyfiyet-i me'mûriyetin ma'lûmun oldukda bu bâbda katı'a rehâvet ü fütûrı tecvîz itmeyüp hemân bulunduğun mahalden mükemmel kapun halkıyla hareket ve seyr ü serî' ile ucâleten Kule ve Niğbolu'ya varup ol havâlinin muhâfazasına me'mûr olan tavâif-i askeriye ile bilâ-tevakkuf Kule ve Niğbolu Kal'alarını keyd ü mazarrat-ı a'dâdan leyl ü nehâr gereği gibi muhâfaza vü muhâresesine kıyâm ve ihtimâm eyleyüp senden me'mûl ve müntazır-ı şâhânem olan sadâkat ü hamiyyete münâfi ednâ kusûr ü rehâvetden gāyetü'l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i L. Sene 184

[s. 290]

Hüküm: 1192

Mîr-i mîrân-ı kirâmdan Tolcı muhâfazasına me'mûr (boşluk) *dâme ikbâlehu*ya hüküm ki:

Mîr-i mîrân Mehmed Sadık *dâme ikbâlehu*nun me'mûr olduğu Beştepe nâm mahallin civârında ve nehr-i Tuna sevâhilinde vâkı' kurâdan Bucak ve Breslan nâm karyelerin keyd ü mazarrat-ı a'dâdan hıfz u hırşsetleri zımnında asâkir-i vâfire ta'yîn ve irsâle muhtâc olduğu bu def'a mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh

tarafından tahrîr ve inhâ olduğuna bundan akdem Tolcı'ya sevk ü tesyîr olunan Diyarbekir Vâlîsi el-Hac Ahmed Paşa'nın tüfenkçileri ve gediklülerden Osman *zîde mecdühu* mübâşeretiyle Filibe'den vürûd ve yine Tolcı'ya me'mûr kılınan üç yüz nefer askerin zikr olunan Bucak ve Breslan karyelerini muhâfazaya me'mûr ve ta'yîn kılınmaları fermânım olmağın i'lâmen ve ifhâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi, bu hengâmda karyeteyn-i mezbûreteynin hıfz u hırâseti ehemm-i mehâmm lâzimü'l-ihtimâmdan olmağla sen ki mîr-i îrân-ı mûmâ-ileyhsin emr-i şerîfim vâsıl olduğu anda zikr olunan tüfenkçiler ile Filibe'den tevârüd iden üç yüz nefer askerin cümlesini Beştepe muhâfızı mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin emr ü tenbîhi üzerine hıdmet-i muhâfazada kıyâm eylemeleriçün bilâ-tevakkuf Tolcı'dan tahrîk ve ucâleten bir sâ'at mukaddem karyeteyn-i mezbûreteyn taraflarına sevk ü isâllerine mezîd-i sa'y u ihtimâm eyleyüp şöyleki asâkir-i merkûme taraflarından i'zâr-ı vâhibe irâdıyla gitmekden imtinâ' ideri olur ise bir dürlü isgā eylemeyüp alâ-eyyî hâlin cümlesinin sevk ü tesyîrlerine dikkat ve ol tarafdan azîmetlerini meştâ-yı hümâyûnuma tahrîr ve inhâya mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i L. Sene 184

Hüküm: 1193

Mîr-i mîrândan Bosna kā'im-makāmı (boşluk) *dâme ikbâlehu* Saraybosna kadısına ve zikr-i âtî firârilerin ve küfelâsının bulundukları mahallerin kuzât ve nüvâba ve zâbitâna hüküm ki:Bundan akdemce eyâlet-i Bosna'dan tahrîr olunup Hırsova'ya tevârüd iden mîri piyâde asâkirden bâ-emr-i âlî bayraklarıyla ve hîn-i tarafın muhâfazaya me'mûr ve ta'yîn neferât muktezâ-yı me'mûriyetleri üzere mahall-i merkūmevarup emr-i muhâfazada kıyâm eylemeleri vâcibe-i zimmet ve lâzime-i hâlleri iken gönderilen.

Hüküm: 1194

Te'kîd ve isti'câli mutazammın tekrâr emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Za. Sene 184

Sofya ve Şehirköy ve İhtiman ve Berkofca ve Leskofca ve Ürgüb kazâlarının kuzât ve nüvâbına ve Sofya Mütesellimi İbrahim ve zikr olunan sâ'ir kazâların bi'l-cümle a'yân ve darb ü harbe kādir ricâl-i müslimîne hüküm ki:

Serdâr-ı enbiyâ ve sipehsâlâr-ı asfiyâ aleyhi ezki't-tahâyâ ve etemmi's-senâyâ hazretleri kıbel-i hazret-i bâhiri'l-muvahhidînden seyf ile meb'ûs debîrân ba'sinden ümmet-i merhûme nasr-ı zû'l-celâl ile mev'ûd ve mevrûs olup husûsen nass-ı kat'ü'l-fass-ı "ve kātlü'l-müşrikîn kâffeten" hükmiyle münâtaha-i a'dâ-yı li'âm farîza-i zimmet ümmet-i seyyidü'l-lâzim ve tarh-ı kat'ı gazâ-yı zafer-encâm lâzime-i hamiyet-i İslâm idüği ayât-ı bünyân ve ehâdis-i şerîfe-i seyyidi'l-İslâm ile sâbit olmağla eslâfda güzerân iden hamiyet-dârân-ı İslâmiyân ve muvahhidîn hikmet-i şinâsân irtâl-i zâhire-i şer'-i Ahmediye şartınca teşebbüs idüp "ve küm min fi'eten kalîleten fi'eten kesîraten bi-izni'llah" va'dine i'timâd ve "men yetevekkelü ala'llah fe-hüve hasbihi" kerîmesine i'tiyâd eylediklerinden a'dânın üzerine sarf-ı taviyyet ve sâfî-i sîret ile hücûm ü iktihâm-ı semerâtı şems-i münîr-i İslâmı şa'şa-i baş şark ü garb itdikleri cümleye ayân iken iki seneden berü şerâit-i gayrete tamâmca ri'âyet ve eser-i eslâf olan sebât u himmetinde rehâvet ve ihtiyâr olunduğuna binâ'en düşmen-i dîn-i hasîsin rehîn-i ferce-yâb olup bu gûne izhâr-ı nahvet ü istikbâr ve her koldan lâ'ubâliyâne hücûm derkâr olmasına ve da'vâ-yı dîn-i Muhammedîn olup ümmet-i Muhammeddenim iddi'âsında olanlara irâs şeyn ü âr itmeyüp hânelerinde râhat kabûl-i nā-ma'kūl olup ve kerîme-i "teferrū

ihkāfen ve sakālen" lâmi‘asınca hudûda karîb olanlara nassan ve ictihâden gazâya kıyâm râtibe-i şân-ı ehl-i İslâm ve işbu emre gayr-i mücîb olan şahsın hâli ve tab‘ı lâyehâm olmağla imdi her kim da‘vâ-yı mervî ve İslâm ider ise bi'l-icâbe gazâyı râhata tercîh ve takdîm-i vazîfe-i İslâmiyesi olacağı iştibâhdır; kaldı ki ol esnâda Krayova cânibine düşmen-i dîn müstevlî olup mahall-i mezbûrı ve fethü'l-İslâm cânibi ihsâr u teshîr dâ‘iye-i fâsidesinde olduğı resîde-i serhad yakîn olup bu bâbda dahi ehl-i İslâma tehâvün ü taksîr nârvâ-i ümmet-i Muhammed fîmâ-ba‘d sünnet-i hâlisa-i gazâ erzânî ve sezâ olmağla siz ki zikr olunan kazâlarda sâkin ve mutavattin bi'l-cümle a‘yân darb ü harbe kādir bey ve beyzâde ve sâ'ir asâkir-i gayret-keşân ve darb ü harb erbâb-ı abtâl ve dilâverânsız. İşbu emr-i şerîfim vürûdunda bu emr-i cüziyyet encâmın icrâsına cümleniz gayret idüp hey'et-i mecmû‘unız ile varup Vidin muhâfızı Vezîr Mehmed Paşa'nın emr ü re'yiyle Krayova'dan düşmeni menk ve fethü'l-İslâm ve Ada-i Kebîr Kal‘ası taraflarını mekr ü keyd-i a‘dâdan muhârese ve düşmen-i dîn-i def‘ ü tedmîr emrinde teşmîr-i sâk u kāk ve ittifâk etmeniz üzere mu‘accelen levâzımınız görüp fevc fevc muhâfaza-i mûmâ-ileyhin re'yiyle hareket şartıyla mahall-i mezbûreye müsâra‘at ve batâ'et ü tehâvünden ve gayret-i İslâmiyeye münâfi taksîr ü ta‘allülden mücânebet ve ifâ-yı merâsim-i diyânet ve hamiyet ü gayrete ri‘âyet ve dikkat olunmak bâbında.

Fî Evâ'il-i L. Sene 184

Hüküm: 1195

Bir sûreti

Köstendil ve Dunca ve Samako ve Branya ve İzladi kazâlarının kuzât ve nüvâbına ve Köstendil a‘yânından Bali-zâde Mustafa ve Dunca a‘yânından Feyzî ve Dunca voyvodası Yusuf ve Samako nâzırı (boşluk) ve zikr olunan sâ'ir kazâların bi'l-cümle a‘yânına ve darb ü harbe kādir rahal-i müslimîne (boşluk) ber-vech-i meşrûh.

Hüküm: 1196

Mîr-i mûmâ-ileyh kendi askeriyle Vidin muhâfızının ma‘iyyetine varup ba‘dehu tevcîhle emr-i şerif sâdır olup ne mahalle sarf olunur ise ana göre amel ü hareket eylemesini hâvî emr-i şerîf yazıldı.

Fî Evâ'il-i L. Sene 184

Bir sûreti

Palankalı Mahmud Paşa-zâde (boşluk) Bey'e mukaddem ber-minvâl-i muharrer tahrîr olundukdan sonra Palanka kazâsında sâkin ricâl-i müslimînden darb ü harbe kādir yanına külliyetlü cem‘ ve tertîb idüp gerek asâkir-i merkūmeyi ve gerek ocak mübâşiri ma‘rifetiyle tertîb olunacak zümre-i yeniçeriyânı istishâb ve mübâşir-i mûmâ-ileyh bi'l-ma‘iye ucâleten hareket ve Vidin muhâfızı müşârün-ileyhin emr-i üzere hareket iderek Krayova'dan düşmen-i dîni men‘ ve mezîd-i hamiyet izhâr-ı izzet ve hıdemât ibrâzına muvaffak oldukda nâ'il-i hüzn-i tevcîhât-ı mülûkânem olacağı iş‘ârı hâvî.

Hüküm: 1197

Mîr-i mûmâ-ileyh dahi Vidin muhâfızının yanına varup ba‘dehu ne mahalle sarf olunur tevcîhi emr-i şerîf sâdır olur ise mûcebiyle amel eylemen üzere emr-i şerîf yazıldı.

Fî Evâ'il-i L. Sene 184

Bir sûreti

Sâbıkā Prizrin Sancağı Mütesellimi Salih Paşa-zâde Nurullah Bey'e (boşluk) Palankalı Mahmud Paşa-zâde'ye yazıldığı vech üzere buna dahi yazılmışdır.

Hüküm: 1198

Buna dahi te'kîd ve tehdîdi hâvî emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Z. Sene 184

Bir sûreti

Bosna eteklerinde vâkı' Bonalika Nâhiyesi ve havâli-i mezkûrede vâkī' ve (boşluk) ve (boşluk) kazâlarının kuzât ve nüvâbına ve bu husûsa mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve zikr olunan kazâ ve nâhiyelerin bi'l-cümle a'yân ve darb ü harbe kādir ricâl-i müslimîne (boşluk) mehhâll-i mezkûrelerin dahi ber-vech-i meşrûh bey ve beyzâde ve bi'l-cümle darb ü harbe kādir askerîsi emr-i şerîf vürûdunda muhâfaza-i müşârün-ileyh ma'iyyetine vürûda müsâra'at ve mübâşir dahi bu bâbda gayret ve askeri isâle dikkat ve ne mikdār asker isâl eylediğini mahallerinden ve müşârün-ileyhden sened ahzıyla avdet ve tekmîl-i me'mûriyete mübâderet eylemesiçün ber-vech-i meşrûh.

[s. 291]

Hüküm:1199

Kal'a-i Cedîd muhfazası şartıyla Kefe eyâleti tevcîh olunup me'mûriyetiçün emr-i şerîf yazıldı.

Fî Evâ'il-i L. Sene 184

Livâ-i Mîralay sâbık Avlonya mutasarrıfı Muhtâr Paşa-zâde Mehmed Paşa'ya ve ba'dehu Vidin muhâfazası ilhâken tevcîh şüd.

Fî 27 Ca. Sene 184

Bu def'a vezâreti ibkāsıyla Köstendil Sancağı müceddeden kendüye tevcîh ve ihsânım olan vezîrim Abaza Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin sen zâtında yarar ve kârgüzâr ve zabt-ı memlekete sıyânetde ri'âyete sâhib-i iktidâr olup fîmâ-ba'd me'mûr olduğun hıdemât-ı Devlet-i aliyye'min ber-vefk-ı matlûb te'dîye ve temşiyeti husûsuna mezîd-i sa'y u dikkat ve hilâf-ı rızâ-yı hümâyûnum hareketden mübâ'adet eylemek üzere hakkında bahr-ı zuhhâr-ı merhamiyyet-i seniyyem müsevvec-engîz olmakdan nâşî sahîfe-i cerâ'îm-i sâbıkana kalem-i afv ve safh-ı hüsrevânem keşîde kılınup vezâretin ibkā ve avâtıf-ı aliyye-i mülûkânemden şeref-sudûr iden emr-i hümâyûnum mûcebince Köstendil Sancağı müceddeden sana tevcîh ü ihsân-ı hümâyûnum olmağla ucâleten dâ'iren halkını tertîb ü tanzîm ve bir gün mukaddem mansıbına varup zabt-ı memlekete ve sıyânet-i ahâlî vü ra'iyyete ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı hümâyûnum olmağın me'mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ve tevcîh-i emr-i âlîşânımla mâ'an tarafına irsâl olunmuşdur. İmdi keyfiyet-i me'mûriyetin ma'lûmun oldukda lâzime-i rüşd ü hamiyyetin üzere kapun halkını ale'l-acele tertîb ü tanzîm ve derhâl hareket ve esnâ-i râhda etbâ'an taraflarından fukarâ-yı ra'iyyetden meccânen bir nesne mütâlebe olunmasına ruhsat göstermiyerek birgün akdem mansıbın olan Köstendil'e varup zabt u rabt-ı memlekete ve himâyet ü sıyânetde ahâlî vü ra'iyyete kemâl-i sa'y ü dikkat eyleyüp ser-mû kusur ü rehâvetden ve mugāyir-i rızâ-yı şâhânem ednâ vaz' u hareketden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ'il-i L. Sene 184

Hüküm: 1200

İsti‘câliçün ekîd ü şedîd tekrar emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Z. Sene 184

Bundan akdem meştâ içün İzladi Kazâsından beş yüz nefer asker tahrîrine me’mûr kılınan dergâh-ı mu‘allâm gönüllülerinden Mehmed Himmet *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Sen ki mûmâ-ileyhsin mukaddemâ meştâ içün beş yüz nefer askeri kazâ-i mezbûr ahâlîsinden fî sebîli’l-lah edâ-yı farîza-i gazâ vü cihda sarf-ı niyyet ve hulûs-ı taviyyet ile hâhişger olan dilâverândan kendü talebleriyle tahrîr ve tekmîl ve azîmet üzere olduğu ihbâr olunup lâkin bu esnâda hasbe’l-iktizâ asker-i merkūmun Vidin cânibine azîmeti lâzime-i hâl ve ehemm-i mehâmdan olmağla Vidin muhâfızı Vezîr Mehmed Paşa asker-i mezburı tarafına celb içün buyruldı tahrîr ve irsâl eylediği inhâ olunmak hasebiyle mübâşirünle bir sâ‘at mukaddem asker-i merkūmun Vidin’e isâline ihtimâm ve sa‘y u mâlâ kelâm eylemek fermânım olmağın i‘lâmen ve ifhâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde zikr olunan asâkir-i hamiyet-şi‘ârımın seyr-i serî‘ ile Vidin tarafına isâl ve Vidin muhâfızı müşârün-ileyhin emr ü re’yi üzere hıdemât-ı dîn ü devlet-i aliyye’mde i‘mâl ve istihdâm olunmaları matlûb-ı mülûkânem idüği ma‘lûmun oldukda muktezâ-yı me’mûriyein üzere kazâ-i mezbûrdan tahrîr ve tekmîl eylediğin beş yüz nefer dilâverânı yanına istishâb ve bilâ-tevakkuf olduğun mahalden hareket idüp esnâ-yı râhda bir ferdinin girü kalmasına ve re‘âyâ vü berâyânın meccânen me’kûlât mütâlebe eylemelerini ruhsat virmeyüp akçeleriyle iştirâlarına nezâret iderek bir kadem akdem ve bir sâ‘at mukaddem asker-i merkūmun Vidin cânibine ma‘iyyet-i müşârün-ileyhin îsâllerine mezîd-i sa‘y ü ihtimâm birle meşkûrü’l-hademe olmağla nisâr-ı cehd ü tâkat ve asker-i mezbûrun ol tarafa vusûllerini müş‘ir yedine sened ahzıyla meştâ-yı hümâyûnuma avdete müsâra‘at eylemek bâbında.

Fî Evâ’il-i L. Sene 184

Hüküm: 1201

Hacıoğlu Pazarı kadısına ve müftisine ve a‘yân ve zâbitâna hüküm ki:

Umûr-ı mehâm-ı sefere-i dâ’ire ba‘zı mevâddın kuyûdâta mürâca‘at ile temyîzi iktizâ eylediğine binâ’en kazâ-i mezbûrde mahfûz olan Divân-ı hümâyûnum kalemi defterlerinden beylik tarafının atîk ve cedîd sefer defteriyle seferiye ve hazariye tertîbleri hâlâ ol tarafda defterleri muhâfazasına me’mûr Divân-ı hümâyûn Kisedârı Mustafa Semâî *zîde kadrühu* ma‘rifetiyle ihrâc ve cümlesi bir muhâfazaya vaz‘ u temhîd ve mûmâ-ileyhe teslîm ve ma‘iyyetiyle muhâfaza olunarak meştâ-yı hümâyûnuma irsâl ü isâl olunmak fermşnım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde ber-vech-i muharrer iki cild defter ile seferiye ve hazariye tertîbleri mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle ihrâc ve bir muhâfazaya vaz‘ u temdîd ve mûmâ-ileyhe teslîm ve muhâfaza vü muhârese olunarak ma‘iyyetiyle meştâ-yı hümâyûnuma irsâl ve bâkī kalan defteroleri kemâ-kân ol tarfada olan küttâb ve cümleniz ma‘rifetiyle muhâfaza vü muhâresesine ihtimâm ü dikkat ve hilâfından mübâ‘adet olunmak bâbında.

Fî Evâ’il-i L. Sen 184

Hüküm: 1202

Su ve Tırnova ve Lofca ve Plevne ve Berkofca ve Filibe ve Savkiye ve ol havâlilerin kuzât ve nüvâbına ve serdâr ve a‘yân ve iş erlerine ve ocak ihtiyârları ve darb ü harbe kādir ve sâ’ir ehl-i İslâm dilâverleri *zîde kadrühu*maya hüküm ki:

Dîn-i mübîn düşmeni olan Moskov keferesi la‘înin kemâl-i tuğyân ve gurûr-ı aliyyesi nümâyân olmakdan nâşî sevâhil-i nehr-i Tuna’da olan bilâd u ibâd-ı müslimîn hıfz u hırâsetleriçün herkes semtlerine münâsib ve câr-ı mülâsık olan sevâhil-i mezkûre muhâfazalarına varup kıyâm ve hengâm-ı şitâda dahi mahall-i me’mûrelerinde bulunup gezend-i a‘dâdan himâyet-i memlekete bezl-i kudret eylemeleri farîza-i zimmetleri ve lâzime-i şerâît-i diyânetleri olduğuna binâ’en böyle defterlerde hâb u râhatı terk ve dîn-i mübîn uğruna kurb ü civârları olan Tuna sevâhili memleketlerine varup himâyet-i ibâd ve ferâset-i bilâd eylemeleri bâbında bi’d-defe‘ât bu emr-i şerîfe ve mûceblerince ocak mekâtibi isdâr ve cümleye tenbîh ü te’kîd ve ni‘am-ı gāfletden bi-yarar olunmuşidi. Binâ’en aleyh gayret-kârun dîn-i Muhammedî olanlar dâr u dişen aleyh gayret-kârun dîn-i Muhammedî olanlar dâr u diyârlarında durmayup me’mûr oldukları muhâfazalara müsâra‘at ve dîn ü Devlet-i aliyyem aşkına can ve başların fedâ ve selef gazîlere iktizâ eyledikleri ve bazıları dahi erlik ve merdlik da‘vâsında iken erlik ve merdlik merâsimini adem-i icrâ ile hânesi köşesinde ihtifâ ve henüz me’mûr oldığı muhâfazaya gitmeyüp ihmâl ü rehâvet üzere hareket ve gaflet eyledikleri husûsu el-hâletü hâzihi Niğbolu ve Kule Kal‘aları muhâfazaları cümleden akdem ve bu esnâda ol taraf kesret ü vefret üzere asâkir-i müslimînin mevcûd bulunmaları ehemm ü elzem olduğu ecilden Niğbolu'ya kırkar ve civâr düşmen bulunan diyârların tavâif-i askeri ve kılıca kādir atîk ağaları ve alemdârları bi’l-cümle Niğbolu ve Kule muhâfazalarında bulunmaları emr ve tenbîh ve muhâfaza-i mezkûre zâbitânı taraflarından dahi da‘vet ve cümlesi gönül birliği ile emr-i muhâfazaya gayret ve zahr-ı emn olan dîn-i mübîn menâlî eylemelerin matlûb iken sâlifü’z-zikr kazâların asâkiri henüz mahall-i merkūmeye varmayup Kule ve Niğbolu kesret muhâfızînden hâlî olduğu Ordu-yı hümâyûnuma ihbâr ve tez elden ta‘yîn-i asker ile imdâd ve muhâfaza-i mezkûrlara takviyet ve üstüvâr olunmasını arz u mahzar birle istirhâm olunmağla böyle vakit müzâyakada bu makūle gaflet ü rehâvet şân-ı diyânet ve lâyık-ı gayret olmayup Kule ve Niğbolu memleket-i mezbûrenin kilidi olmağla ma‘âza’llahi te‘âlâ emr-i muhâfazasında rehâvetiniz hasebiyle bir keder zuhûr eylemek ihtimâli olur ise cümlenize şâmil ve ıyâl ü evlâdınız ile yâftedâr olacağınızı fikr ve mülâhaza birle gayret kemerin miyân-ı hamiyyetinize bend ve kılıca kādirleriniz durmayup **[s. 292]** ve kat‘a eğlenmeyüp bu emr-i dîniyeyi kâffeten mehâm-ı dünyeviyeye takdîm ve hemân me’mûr olduğunuz Niğbolu ve Kule muhâfazalarına varup ikāmet ve metânetde ve anda olan dîn karındaşlarına mutma’inü’l-kalb ve kuvvet ve keyd-i a‘dâdan hıfz u hırâset eylemeniz bâbında te’kîden ve isti‘câlen fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. Bi-mennihi te‘âlâ vusûlünde gayret-i dîniye ve hamiyet merdâne merâsimini icrâ ve bundan taraf zinhâr ve zinhâr îl ü memleketlerinizde bir nefs-i ârâm ve kıyâm eylemeyüp hemân der-akab hareket ve me’mûr olduğunuz muhâfaza-i merkūmden varup emr-i muhâfazada bezl-i kudret ve dîn ü Devlet-i aliyyeme hıdmet ve sa‘âdet dâreyn olan Rızâu’llah’a ve rızâ-yı pâdişâhâneme müsâra‘at ve nâ’il-i izz ü müzâharet eyleyüp hilâfından ittikā vü ihtirâz eyleyesiz ve siz ki mevlânâ ve mübâşir ve a‘yân ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz asâkir-i mezkûrenin tiz elden ihrâcı ve bir iki gün zarfında tesyîrlerine bilâ-tevakkuf ihtimâm ve gayret-i dîn-i İslâma sa‘y-ı mâlâ kelâm eylemeyüp ser-mû te’ennî vü terâhiden ihirâz ve emr-i âlî mûcebince memleketlerinizin asâkiri tesyîr olduğunı ve mikdâr u tesyîrlerini bir sa‘ât evvel Ordu-yı hümâyûnuma i‘lâm eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin sen dahîhâb u râhatı terk ve ucâleten memleket-i mezkûreleri geşt ü güzâr ve der-akab asâkirini ber-minvâl-i muharrer mahallerine sevk ve birkaç gün içinde bu makāle lâzime-i müsta‘cilen bilâ-avk ve bilâ-tehîr rû’yet ve matlûb olduğu ve cümle temşiyet ve tekmîline mübâderet eyleyüp ser-mû kusur ü ihmâl eylemekden hazer eyleyüp şöyle ki mikdâr-ı zerre

kusûrun zuhûr ider ise katl ile mücâzât olacağı emr-i muhakkak bilüp ana göre gayyûrâne ve merdâne hareket ve istihsâl hüsn-i hitâma müsâra‘at eyleyesin deyü bi’l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleyman Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâ’il-i L. Sene 184

Hüküm: 1203

Bir sûreti

Bu husûsa mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) ve Rûmili ve Anadolu câniblerinden gelecek serdengeçdi bayraklarından Balkan'dan berü olunan bayrakalrın ağa ve alemdârları ve neferâtlarına (boşluk) Niğbolu ve Kule çşnibinde külliyetlü asâkirin bulunmaları ve muhâfaz aemrine kıyâm eylemeleri mühimm ü muktezî olduğuna binâ’en Rûmili ve ol havâli ve etrâfından ta‘yîn olunan asâkirden mâ‘adâ Anadolu ve Rûmili'nin mütevârid Balkan'ı berü tarafa geçmiş serdengeçdi bayrakları dahi hey’et-i mecmû‘ularıyla Niğbolu ve Kule muhâfazası taraflarına ta‘yîn ve mübâşir ile sevk ü tesyîrleriçün mü’ekkid ağa-yı mûmâ-iley mektubı mûcebinc emr-i şerîf yazılmışdır.

Hüküm: 1204

Bir sûreti

Bu hususa mübâşir ta‘yîn ve Tutrakan’a semt ve Kule muhâfazlarına akreb ü intisâb olan Çardak Kasabası a‘yânı kırk yedi bölüğün serdengeçdi Hüseyin ve Silistre Kazâsına tâbi‘ Pîrîpaşa a‘yânı altmış iki cemâ‘atin Küçük Hasan ve Pala karyeleri a‘yânı Ahmed ve Kayara cemâ‘ati a‘yânı kırk yedi bölüğü Mehmed *zîde kadrühuma* Tutrakan ve Kule muhâfazası câniblerinde kesret ü vâfiret üzere sâ‘irin mevcûd olunmaları mühim olduğuna bin’en birkaç muharrer a‘yânları a‘yânı bulundukları kazâ ve nevâhi ve karyelerinde mevcûd darb ü harb kādir dilâverân ile umûmen on dört gün zarfında hareket ve cümlesi varup Kule ve Niğbolu ve ol havâlilerin muhâfazasında bulunup dîn ü Devlet-i aliyye'de hıdemât-ı cemîle istihsâliyle ihtisâb-ı Rızâu’llah’a ve rızā-yı pâdişâhiye müsâra‘at eylemeleriçün ağa-yı mûmâ-ileyh mektûbı mûcebince emr-i şerîf.

Hüküm:1205

Hacıoğlu Pazarı a‘yânı Besim-zâde el-Hac Mehmed *zîde mecdühu*ya hüküm ki:

Bundan akdem sen bâ-fermân-ı âlî beş yüznefer ile Karaharman cânibinde Beştepeler nâm mahallerin muhâfazasına me’mûr olmuşidin. Ancak ba‘zı esbâba binâ’en bu def‘a yine ol mikdâr neferâtla Tekfur Gölü cânibinde Sekban Deresi ile Hasanbey Kışlası nâm kurâlara varup emr-i muhâfazasında teşmîr-i sâk-i ihtimâm mühimm ü muktezî olduğuna binâ’en bir kadem akdem ol mikdâr neferâtı istishâb ile hareket ve serîan ve âcilen gelüp savb-ı me’mûrene varup leyl ü nehâr muhâfaza vü muhâresesine ziyâde gayret ve müsâraâat eylemen bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın mahall-i me’mûrene isâl içün bu def‘a ocak tarafından mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. Vusûlünde sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ü hareket ve derhâl beş yüz nefer ile bâ-yı vech-i kân sâlifü’z-zikr Sekban Deresi ve Hasanbey Kışlası nâm kurâlara serîan ve âcilen varup hıfz u hiâset ve bu hıdmet-i lâzimeyi edâ ve temşiyete be-gāyet ihtimâm ve müsâra‘at eyleyüp şöyleki işbu hıdmet-i matlûbeyi edâda bir gûne te’ennî vü terâhi ider sien mukaddem

me’muriyetin emr-i şerîfimde beyân olunan aîdât-ı mahzûre bilâ-tehîr hakkında icrâ olunacağı muhakkak ve mukarrer bilüp ana göre encâm-kârı fikr ü mülâhaza birle bir dakīka mukaddem mahall-i me’mûrene varup muhâfaza vü muhâresesine kıyâm ve ikdâm eyleyüp kusûr ü tekâsülden hazer ü mücânebet eyleyesiz deyü bi’l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerilei ağası olan Süleyman Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâ’il-i L. Sene 184

Hüküm: 1206

Hâlâ Âsitâne-i sa‘âdet'imde Rikâb-ı hümâyûnumda cebecibaşı olan es-Seyyid Ahmed *dâme mecdühu*ya hüküm ki:

Ta’ife-i askeriden sadaka-i pâdişâhiye mutasarrıf neferât sefer-i hümâyûnlarda mevcûd bulunmak farîza-i zimmetleri iken bundan akdem Âsitâne'mde sâhibü’l-esâmi neferâtdan ceng ü harbe kādir olanlar mutasarrıf oldukları esâmilerine birer takrîb mânde kaydı vaz‘ itdirilmeleriyle sefer-i hümâyûnumda mevcûd bulunmaları taklîb-i askere bâdî olmağla işbu sene-i mübârekede sene-i sâbıka kıyâs olunmayup ocaklara ri‘âyet ile düşmen-i dînden ahz-ı intikām matlûb-ı hümâyûnum idüği cümle zâbitâna i‘lân ve işâ‘at olunmağla imdi Âsitâne-i sa‘âdet'de esâmisi mânde kaydı olan neferâtdan ve gerek bilâ-esâmi darb ü harbe kādir olanlardan bir neferin himâyet ü sıyânet olanlardan bir neferin himâyet ü sıyânet olunmayup adû-yı dînden ahz-ı intikām ile tekmîl-i nâmûs ocağı âmirem içün Âsitâne-i sa‘âdet'imde mevcud bulunan sâhib-i esâmiye gerek bilâ-esâmi neferâtı serîan ve âcilen Ordu-yı hümâyûnum tarafına irsâle müsâra‘at eylemek içün fermân-ı celîlü’ş-şân sâdır olmağın (boşluk) ile irsâl olunmuşdur.Vusûlünde şerefyâfte-i sudûr olan fermân-ı celîlü’ş-şânım mûcebince ol tarfada sâhib-i esâmi ve gerek bilâ-esâmi neferâtdan ber-takrîb girüye kalmayup serîan ve âcilen birle cidden Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd bulunmalarına sarf-ı makderet eyleyüp sâdır olan fermân-ı celîlü’ş-şânımın infâz u icrâsına ihtimâm ü dikkat eyleyesün deyü dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşularından olup hâlâ cebecibaşı olan Mehmed *dâme mecdühu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i L. Sene 184

Hüküm:1207

Rikâb-ı hümâyûn kā’im-makāmı Vezîr Mehmed Paşa'ya ve hâlâ Rikâb-ı hümâyûnumda çavuşbaşı vekîli olan (boşluk) *dâme mecdühu*ya hüküm ki: Dergah-ı mu‘allâm çavuşlarından bundan akdem şeref-sudûr olan hatt-ı hümâyûnum şerâîti mûcebince üç yüz neferi Âsitâne-mânde ve üç yüz neferi dahi bundan akdem fermân-ı âlî seferber tahrîr ve ta‘yîn ve Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd iken iki seneden berü bazıları fevt ve bazıları dahi illet zuûr ve bazılarının rükûb ü nuzûle adem-i iktidârlarından nâşî Âsitâne-mânde ve vefât idenleri dahi gedikleri şurût-ı hatt-ı hümâyûn üzere sulbî evlâdlarına virilüp anlar dahi sulbî olmaları hasebiyle ve bazıları dahi firâren gidüp el-yevm hıdemâtda mukīm çavuşân akl-ı kalîl olmağla hâlâ Âsitâne-i sa‘âdet'imde mevcûd esâmileri Âsitâne-mânde olmak üzere mukayyed sefer virmeğe müstahmel ve hıdmet-i me’mûrelerini reddine kādir çavuşân bilâ-özr birer takrîb esâmileri Âsitâne-mânde ve hâlâ Âsitâne'de mukīm çavuşândan bundan akdem Ordu-yı hümâyûnuma gelüp hıdmet-i me’mûrelerine kıyâm içün haklarında sâdır olan fermân-ı âlîşânımda takdîm ve beyân olunan firârilerden mâ‘adâ elli nefer çavuş intihâb ve esâmileri seferber olmak üzere tahrîr ve defter birle bir gün evvel ve bir sâ‘at mukaddem meştâ-yı

hümâyûnumda hıdemât-ı lâzimelerinde kıyâma müsâra‘at eylemek Küçük Ruznamçe kaleminden defter esâmileri icrâsıyla meştâ-yı hümâyûnumda defeter çavuşâna kayd içün defeteriyle irsâle ziyâde dikkat ü ihtimâm ve zikr olunan firârilerden ve gerek tahrîr ve defter olunanlardan ve bir neferi özr irâdıyla imtinâ‘ olur ise ahz u te’dîb olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrını hâlâ Ordu-yı hümâyûnumda çavuşbaşı olan İbrahim *dâme mecdühu* memhûr arzıyla cihâd istid‘â eylediğine binâ’en vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın siz ki müşâr ve vekîli-i mûmâ-ileyhimsiz ber-vech-i muharrer mukaddemâ haklarında sâdır olan emr-i âlîşânımda takdîm ve ber-vech-i muharrer mukaddemâ haklarında sâdır olan emr-i âlîşânımda takdîm ve beyân olunan firârileden mâ‘adâ elli nefer çavuş intihâb ve esâmileri seferber olmak üzere tahrîr ve defter birle bir gün evvel meştâ-yı hümâyûnumda hıdmet-i lâzimelerinde kıyâma müsâra‘at eylemek üzere Ruznamçe Kalemi’nden defter esâmileri ihracıyla meştâ-yı hümâyûnumda defter çavuşuna kayd içün defteriyle irsâle ziyâde dikkat ve firârilerden ve gerek tahrîr ve defter olunanlardan ber-takrîr özr irâdıyla imtinâ‘ ideri olur ise ahz u te’dîb olunmak ve hilâfından be-gāyet hazer ümücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ’il-i L. Sene 184

Hüküm: 1208

Hâlâ Vidin muhâfızı Vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Bu esnâda düşmen-i dîn-i hezîmet-karîn ferceyâb olmakdan nâşî fethü’l-İslâm tarafını teşhîr ve fikr-i fâsidiyle tahrîk kademe-i keyd ü gurûr ile Krayova cânibine müstevlî olduğu ihbâr ve inhâ olunup ve sen ki vezîr-i gayret-semîrim müşârün-ileyhsin. Nâsıye-i hâlinde bedîdâr ve dirâhşân olan etvâr-ı hamiyet ü salâbet lâmi‘asınca mahall-i merkūme pâ-bercâ-yı hey’etin olan küffâr-ı hâk-sârın bâ-avn ü inâyet Cenâbı Rabb-i müste‘ân kahr u tedmîr ü izâleleriyle Krayova ve fethü’l-İslâm taraflarının hıfz u hırâseti hâsseten senden matlûb-ı hümâyûnum olduğuna binâ’en emr-i muhâfazada takviye bâzû-yı liyâkat ve hamiyyetin zımnında ma‘iyyetinde asâkirin teksîri lâzim ü lâbüd olmağla Köstendil ve Dunca a‘yânları ve Dunca voyvodası ve Samoko nâzırı ve Sofya ve Şehirköy ve İhtiman ve Berkofca ve Branya ve Leskofca ve İzladi ve Ürgüb kazâlarının a‘yânları ve darb ü harbe kādir ricâl-i müslimîn ve ocak mektubı mûcebince zümre-i yeniçeriyân hey’et-i mecmû‘larıyla mahall-i merkūmeye varup emr ü re’yinle Krayova'dan düşmeni men‘ ve fethü’l-İslâm ve Ada-i kebîr Kal‘ası taraflarını mekr ü keyd-i a‘dâdan muhârese düşmen-i dîni def‘ ü tedmîr emrinde teşmîr-i sâk u gayret eylemeleriçün muaccelen levâzimlerini rû’yet vukū‘ ve fevc fevc mahall-i mezbûre vusûle müsâra‘at ve icrâ-yı merâsim-i hamiyet ile edâ-yı farîza-i cihâda tergīb ü teşvîki muhtevî ayât-ı bünyân-ı furkâniye ile mu‘anven ve müzeyyen-i mûmâ-ileyhime ve kuzât ve nüvâba ve Prizrin ve Sofya mütesellimleri ve Palankalı Mahmud Paşa-zâde'ye hitâben bir katı‘a emr-i şerîfim isdâr ve alâ cenâhü’l-isti‘câl irsâl olunmağla i‘lâm-ı hâl zımnında sen dahi işbu emr-i şerîfim isdâr ve müsâra‘aten tarafına tesyîr olunmuşdur. İmdi zâtında me’mûr olan cevher-i gayret ü salâbet lâzimesince senden sıdk-ı niyet ve husûsı taviyet ile uğur-ı dîn ü Devlet-i aliyye'mde bezl-i baş u can ve sarf-ı tâb u tüvân iderek etvâr-ı dilîr ve reftâr mervî ibrâzıyla tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme mübâderet eylemek me’mûl ve mümtazır-ı şâhânem olmağla sen dahi asâkir-i merkūmenin vürûduna bakmayup tarafından buyruldılar tahrîr ve irsâliyle mahall-i merkūme celb ü ihzârlarına müsâra‘at ve bade’l-vusûl asâkir-i gayret-şi‘âr iktizâ iden mahallere ta‘yîn ve emr-i re’yinle hıdemât-ı dîn ü Devlet-i aliyye'mde i‘mâl ü istihdâm ile Ada-i Kebîr ve Fethü’l-İslâm taraflarını keyd-i a‘dâdan hıfz u hırâsete tedmîr ve tekmîl ve izâleleriyle Krayova'yı levs-i vücûd-ı nekbet-

alûdlarından tanzîf ü tathîre teşmîr bâzû-yı gayret iderek dîn ü Devlet-i seniyye'me lâyık ve şân-ı salâbet-şi‘ârına muvâfık etvşr-ı mergūbe ve me’âsir-i mebrûre ibrâzına nisâr-ı cehd ü tâkat ve asâkir-i merkūmenin dahi hıdmet-i me’mûrelerinde sâbir kadem olup gayret ü metânet eylemelerini müstelzim olur celb-i kulûb ve ibrâz-ı nevâziş misillü hâlât-ı müstahsene istihsâline dikkat eyleyüp zinhâr mekâyid-i a‘dâdan gāfil olmayup dâ’imen etrâf u eknâfa havâle-i çeşm-i basîret ve levâzim-i cezm ü ihtiyâta ri‘âyet olunarak düşmen-i dînin hareket-i bâtılasından haberdâr olup ana göre tedâbir-i mergūbe i‘mâline ibtâl-i mekr ihtiyâline mezîd-i ihtimâm birle tahsîl-i rızâ-yı şâhânem ve mazhar-ı du‘â-yı hayr icâbet eser-i mülûkâneme kesîrü’l-mesâ‘i olup ser-mû kusûr u gafletden ve senden me’mûl olan gayret ü hamiyyete münâfî ednâ vaz‘ u hareket vukū‘undan be-gāyet tehâşî vü mücânebet ve lâzimü’l-inhâ olan keyfiyât-ı sahîhayı dahi pey-der-pey meştâ-yı hümâyûnuma tahrîr ve inhâya mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i L. Sene 184

Hüküm:1209

Bu def‘a vezâreti ibkāsıyla İstanköy Cezîresini ve etrâfını muhâfazaya me’mûr Vezîr Receb Paşa'ya hüküm ki:

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin lâzime-i rüşd ü kıyâsetin üzere fîmâ-ba‘d me’mûr olduğun hıdemât-ı Devlet-i aliyye'min ber-vefk-ı merâmı te’dîye ve temşiyetine mezîd-i sa‘y u dikkat ile tahsîl-i rızâ-yı miyâmın iktizâ-yı şâhâneme mübâderet ve hilâf-ı rızâ-yı hümâyûnum vaz‘ u hareketden mübâ‘adet eylemek me’mûl ü melhûz-ı mülûkânem olduğuna binâ’en ucâleten İstanköy Cezîresine varup cezîre-i merkūm ve etrâfını leyl ü nehâr hıfz u hırâsete dikkat eylemen şartıyla cunha-i sâbıkandan ağmâz olunup avâtıf-ı aliyye-i hüsrevânemden bu def‘a vezâretin ibkāsıyla şân u menzilin terfî‘ vü i‘lâ ve şimdilik medâr ve ma‘âş olmak üzere Sakız ve Rodos cizyeleri mâlından mâhiye birer gurui ta‘yîn olunması bâbında fermân-ı hümâyûnum sâdır olmağın me’mûriyetine muhtevî işbu emr-i şerîfim isdâr ve ibkān emr-i âlîşânımla mâen (boşluk) ile tarafına irsşl olunmuşdur. İmdi vusûlünde keyfiyet-i me’mûriyetin ma‘lûmun oldukda ucâleten dâ’ireni tertîb ü tanzîm ve derhâl olduğun mahalden hareket ve bir gün akdem İstanköy'e varup cezîre ve etrâfının leyl ü nehâr hıfz u hırâsetine kıyâm ve mezîd-i ihtimâm ve dâ’imen levâzım-ı cezm-i ihtiyâta ri‘âyet iderek mekâyid-i korsandan ve sâ’ir a‘dâ-i dînden ahâlîsini ve fukarâ-yı ra‘iyyeti vikāyet ü sıyânete kemâl-i sa‘y u dikkat birle me‘âsir-i pesendîde ve hıdemât-ı ber-güzîde ibrâzına ve tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme mübâderet eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve tegāfül ü tesâhülden gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında.

Fî Evâ’il-i L. Sene 184.

Hüküm: 1210

Dergâh-ı mu‘allâm gediklülerinden Mehmed Emîn ve İhtiman mütevellîsi ma‘rifetiyle tahrîri fermânım olan mîri piyâde neferâtın üzerlerine zabta bâ‘is olunan (boşluk) *zîde kadrühu*ma İhtiman nâ’ibi Mevlânâ Mustafa *zîde ilmuhu*nun Ordu-yı hümâyûnuma vürûdlarından Moskov keferesinin istidrâc ve tuğyânı sebebiyle eyyâm-ı şitâda sevâhil-i nehr-i Tuna'nın muhâfazasıçün İhtiman mütevellisi Mîr Nu‘mân *zîde kadrühu* ma‘rifetiyle beş bayrak olmak üzere iki yüz elli nefer mîri piyâde neferât tahrîr ve ucâleten

İsakçı'ya tesyîr içün baş muhâsebeden mehâm muaccelen müstelzim ve defter nâzırı olduğu üzere neferât-ı mezkûrenin tecessüs ve ulûfe ve ta‘yînât ve mühimmât-ı sâ’ire bahâları gediklü-yi[123]

mûmâ-ileyhsin Ordu-yı hümâyûnum hazînesinden seninle gönderilen akçeden mübâya‘a ve tekmîl ve neferât-ı mezkûre tamâmen tahrîr ve ihrâc ve ve bi’l-ma‘iyye Ordu-yı hümâyûnuma vusûle müsâra‘at olunmak bâbında sâdır olan emr-i şerîfim ve İhtiman mahkemesine vusûl ve bade’t-tescîl cümle muvâcehelerinden feth ü kırâ’et olundukda semi‘an ve tâ‘aten merâsimini bâ‘de’l-edâ ber-mûceb-i emr-i âlî tahrîrine şürû‘ olundukda kazâ-i mezbûrun darb ü harbe kādirleri ekserî sefer-i hümâyûnumdan gelmeyüp ve kazâ-i mezbûr dahi sagīr olduğundan hezâr ta‘b ü meşakkat ile neferât-ı mezkûre tedârük ve irsâl olunduğunu tahrîr ve inhâ eylediğine binâ’en neferât-ı mezbûre sevâhil-i nehr-i Tuna'da vâkı‘ Daye Karyesini ve etrâf ü enhâsını muhâfaza şartıyla karye-i mezbûrda ikāmet ve leyl ü nehâr muhâfaza-i mezkûrde bezl-i kudret ve mikdâr-ı zerre tesâmüh ü taksîrden ve emr-i hümâyûnuma mugāyir ednâ vaz‘ u hareketden be-gāyet tehâşî vü mücânebet olunmak bâbında.

Fî Evâ’il-i L. Sene 184.

[s. 294]

Hüküm: 1211

Şifâ Bey’e beyleri ve erdenleri ve sâ’ir söz sâhiblerine hüküm ki:

Hâlâ Kırım Hanı Selim Girây Han *dâmet me‘âliyehu*nun selefi Kablan Girây Han *dâme uluvvuhu* vaktinde sadr-ı sâbık Vezîr Halîl Paşa'nın çukadarı Süleymân yediyle atiyye-i mülûkâne olan ma‘lûmü’l-mikdâr surre han-ı müşârün-ileyh bâ‘is ve derhâl irsâl olduğu çukadar-ı merkūm ma‘iyyetine birkaç nefer mirzâlar terfîk ile tarafınıza irsâl ü isâl eyleyüp ba‘de’l-edâ’i’l-hıdme çukadar-ı merkūm ile mevrûd iden elçi-gûne âdemlerinizin takrîri ve tahrîrâtınızın mefhûm-ı Devlet-i aliyye-i dâ’imü’l-karârın dostuna dost düşmenine düşmen îz ü hîn iktizâda dâr-ı İslâma varırız dediklerinizde han-ı müşârün-ileyh ba‘d-ezîn sizi ahâlî-i Kırım ad idüp Kırım haklarında câri olduğu vech üzere rû’yet olunmak ve Kırım hanlarına itâ‘at ü inkiyâd ü sadâkat ü istikāmet üzere hıdmet eylediğinizde Kırım hanları taraflarından dahi esîr taleb olunmamak üzere Devlet-i aliyye'm tarafından bir kıt‘a emr-i âlî isdârını ta‘ahhüd eylediği ve sizler dahi râhî vü mücâb olduğunuz istimâ‘ olunmağla han-ı müşârün-ileyh ile vâkı‘ olan kavl ü karâra hâlâ Kırım hanı müşârün-ileyh cenâbları dahi bu def‘a husûs-ı mezkûr içün bir kıt‘a emr-i şerîfim isdârını iltimâs ve vech-i meşrûh üzere size hitâben bir katı‘a yarlığ-ı meymenet-belîğ dahî i‘tâ etmeleriyle han-ı müşârün-ileyhin iltimâsları ve terfî‘-i mükerremde initmâları mûceblerince işbu emr-i şeîf mekârim-nümûdum isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde mukaddemâ Devlet-i aliyye'm tarafından sizlere ihsân-ı hümâyûnum olan surreden ziyâde bi-mennihi te‘âlâ ol bahâr huceste-asârda dahi han-ı müşârün-ileyh vesâitiyle tarafınıza atiyye-i mülûkânem ib‘âs ü tesyîr olunacağı ma‘lûmun oldukda sizler dahi asker olup Kuban ser-askeri Bahadır Girây Sultan *zîde uluvvuhu* ma‘iyyetinde mevcud ve sadâkat u istikāmet üzere devlet-i seniyye'mde bezl-i vüğcûd ve sa‘y u nâ-mevcûd eylemeniz lâzime-i hâliniz olmağla sizlerden bazılarınız asâkir olup Kalgay Sultan *dâme uluvvuhu* ma‘iyyetinde bulunmak üzere azîmet murâd idenlere ve yâhûd kendü umûrıyla Kırım cânibine gelenlere bir dürlü mümâna‘at olunmamasını hâvî irâde-i mülûkânem üzere hâlâ han-ı müşârün-ileyh cenâbları tarafından elden virilmekle bir dürlü havf u haşyet itmeyüp vech-i meşrûh üzere amel ü hareket iderek fîmâ-ba‘d muktezâ-yı ta‘ahhüdünüz üzere Devlet-i

[123] Bu hükmün devamı 292. sayfada olup, buraya nakledildi.

aliyye'm ve hgan-ı müşârün-ileyhin emr ü tenbîhlerine mütâva‘at ve kemâl-i sadâkat birle hıdemât-ı pesendîde vücûda getürdüklerinizde vâkı‘ olan hıdmetiniz zâyi‘ olmayup izâ‘f ü müzâif mekârım-ı seniyye-i mülûkâneme mazhar olacağınızı ve bundan böyle han-ı müşârün-ileyhin hakkınızda vâkı‘ olacak iltimâsâtına müsâ‘ade-i şâhânem bî-dirîğ kılınacağını cezmen ve yakînen bilüp ana göre vâcibe-i zimmet ve ubûdiyyet ve ta‘ahhüdünüz üzere mezîd-i istikāmet ile Devlet-i aliyye'mde hıdmet-i mergūbe ibrâzına bezl-i tâb ü vücud eyleyüp ta‘ahhüdünzüe mugāyir ednā vaz‘ u hareket vukū‘undan gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında.

Fî Evâ’il-i L. Sene 184

Hüküm: 1212

Bir sûreti

Hâlâ Bestî beyleri ve özdenlerine ve sâ’ir söz sâhiblerine ber-vech-i meşrûh.

Hüküm: 1213

Bir sûreti

Hâlâ Temüzköy Beyi Arslan Bey ve özdenlerine ber-vech-i meşrûh.

Hüküm: 1214

Bir sûreti

Hâlâ Amûmâzata beyleri ve söz sâhiblerine ve özdenlerine ber-vech-i muharrer.

Hüküm:1215

Bir sûreti

Hâlâ umûmen Hatukay beyleri ve söz sâhiblerine dahi ve hâcelerine ber-vech-i muharrer.

Hüküm: 1216

Bir sûreti

Hâlâ umûmen Hatukan beyleri ve özdenleri ve sâ’ir söz sşhiblerine ber-vech-i muharrer.

Hüküm: 1217

Bir sûreti hâlâ umûmen Altıkesek beylerine ve söz sâhiblerine ve hacı ve hocalarına ve ber-vech-i muharrer.

Hüküm: 1218

Bir sûreti

Umûmen kabâ’il-i Kabarta beylerine ve özdenlerine ve söz sâhiblerine ve hacı ve hocalarına ve kara halklarına ber-vech-i meşrûh.

Hüküm: 1219

İsti‘câli mutazammın bi’l-iktizâ zamîme ile tekrar emr-i şerîf yazıldı.

Fî Evâhir-i L. Sene 184

Hâlâ Rikâb-ı hümâyûnum kā'im-makāmı olan Mehmed Paşa'ya hüküm ki:

Divân-ı hümâyûn'um kaleminin hatt-ı hümāyûn-ı şevket-makrûn müretteb gediklü ve şerhlü ve mülâzimlarından ze'âmet ve tîmâra mutasarrıf olan ketebeden mukaddemâ sefer-i hümâyûnuma me'mûr olanlar rikâb-ı müstetâbımda kalem-i mezbûrda el konulan kitâbdan kalîl olduğundan kat'i nazar iki seneden berü seferber olanlardan on nefer mikdşrı dâr-ı bekāya rıhlet ve bazıları dahi bu sene-i mübârekede umûr-ı lâzimelerini rû'yet içün müddet-i ma'lûme ile me'zûnen ve bazıları bilâ-izn birer takrîb ile Âsitâne-i aliyye'me gidüp bu ana dek zuhûr eylemediklerinden mâ'adâ bundan mukaddemce kalem-i mezbûr defterleriyle li-ecli'l- muhâfaza ketebe-i mevcûdeden üç nefer dahi bâ-fermân-ı âlî Hacıpazarına ta'yîn ve tesyîr olunup el'ân meştâ-yı hümâyûnumda altı nefer kâtib bâkī vü mevcûd kalmağla vâkı' olan umûr-ı mühimmenin tahrîrine vefâ etmeyüp hıdemât-ı aliyyemin tehîrine sebeb olduklarından başka ketebe-i mevcûda dahi iki seneden berü bilâ-ihfikâken Ordu-yı hümâyûnumda ve meştâlarda mukīm ve leyl ü nehâr mühimme tahrîri hıdmetine iştigāl ve iftâ-yı vücûd ve mahal idüp şâyân-ı merhamet olmalarıyla anlar dahi malzeme-i seferiyelerini rû'yet ve tanzîm-i mâlları zımnında münâvebeten ve muvakkaten Dersa'âdet'ime azîmet eylemeleriçün izn istid'âsındaolup ve fi'l-hakīka Rikâb-ı hümâyûnumda olan küttâb kesîr ü vafîr olduğuna binâ'en ber-vech-i adâlet husûs-ı merkūmun kālıbı hüsn-i nizâma ifrâğıyla umûr-ı mühimmenin nesîmânde-i ukde-i hayrını müstelzim olur hâlâtın men' ü def'i lâbüd ve ketebe-i merkūme-i mevcûdenin dahi rû'yet ve umûr-i lâzimeleri zımnında vâkı' olan mes'ûlâtlarına müsâ'ide-i lâzime-i adâletden olmağla ber-minvâl-i muharrer gerek mezûnen ve gerek bilâ-izn Ordu-yı hümâyûnumdan Âsitâne-i sa'âdet'e giden ketebeyi hâlâ Ri'kâb-ı müstetâbımda reisü'l-küttâb vekîli ma'rifetiyle İslambol ve havâlisinde bulundukları mahallerden buldurulup getürüp mazmûn-ı emr-i şerîfi kendülere ifâde vü tenbîh ve muktezâ-yı me'mûriyet ve şurût-ı berâtları üzere hıdmet-i lâzimelerinde kıyâm eylemeleriçün mâh-ı zi'l-ka'de'nin gurresinde bi-eyyî hâl meştâ-yı hümâyûnuma vusûl ve mevcûd bulunmak üzere ale'l-infirâd gereği gibi tenbîh ve dikkat ve mukaddemş sefer-i hümâyûnuma me'mur olub vefşt idenlere bezl olmak üzere iki seneden berü Rikâb-ı hümâyûnumda meşâk-ı seferiyeden mersûme vü asûde metîn râhat olup ze'âmet ve tîmâra mutasarrıf olan ketebeden mühimme tahrîrine kudreti olanlarını müceddeden tertîb ve kālıb-ı hüsn-i nizâma ifrâğa olundukdan sonra müceddeden Ordu-yı hümâyûnuma me'mûr olanların ve gerek mezûnen gidüp müddet-i tamâm **[s. 295]** olanlar ile bilâ-izn gidenlerin vakt-i merkūmede meştâ-yı hümâyûnumda mevcûd bulunmak üzere reîsü'l-küttâbım vekîl-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle ucâleten ve müsâra'aten ihrâc ve irsâl ve tesyîrlerine mezîd-i ihtimâm ve nezâret olunup şöyle ki; imhâl olunan vakt-i merkūmede meştâ-yı hümâyûnuma vâsıl olmayup girüye kalanları olur ise geçen sene misillü ağmâz olunmayup te'diyesi lâzime-i hâlleri olan hıdemât-ı mühimmenin te'hîr u ta'vîkine bâ'is olduklarına binâ'en nân-pârelerinden mahrûm olacaklarını mesâmi'-i intibâhlarına bir hoşça vaz' u ilkā ile mukaddemce hareketlerine ikdâm ve nezâret-i tâmm eyleyip ricâ ve şefâ'ate binâ'en ve hatır u gönüle ri'âyeten bir ferdini himâyeden mübâ'adet ve a'zâr-ı vâhiyelerini isgā ile ol tarafda meks u tevakkuflarıyla Ordu-yı hümâyûnumda umûr-ı mühimmenin te'hîrini mûceb hâlât vukū'una bir türlü ruhsat u cevâzdan gāyetü'l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemek bâbında

Fî Evâhir-i N sene 184

Hüküm: 1220

Sevâhil-i Bahr-i Siyâh'da vâkı‘ Köstence ve Minkalya ve Varna ve Kuvarna ve Karaharman ve sâ’ir ol havâlide vâkı‘ iskelelerin tâbi‘ olduğu kazâların kuzât ve nüvâbına ve serdâr ve iskele emînlerine hüküm ki

Bu esnâda Kırım Hânı Selim Girây Han *dâmet me‘âliyehu* ile vezîr-i a‘zam-ı sutûde-şîm ve serdâr-ı ekrem-i sadâkat ilmim Mehmed Paşa edâma’llâhü te‘âlâ iclâlehu ve zâ‘af *iktidârahu ve ikbâlehu*nun tahrîrâtlarıyla Kırım cânibine dâ’ir ba‘zı umûr-ı mühimmeyi muhtevî sudûr iden evâmir-i şerîfemle hâssa silahşörlerimden Süleymân *zîde mecdühu* ve ma‘iyetine terfîk olunan hân-ı müşârün-ileyhin çukadârı İbrâhîm *zîde kadrühu* bahren Kırım cânibine azîmete me’mûr olmalarıyla mûmâ-ileyhimâ zikr olunan iskelelerden her kangı iskeleye varup münâsib olan ve müteheyyi’ sefîne bulunur ise derhâl irkâb ve tahrîk birle mahall-i me’mûrları olan Kırım cânibine bir sâ‘at mukaddem irsâl ve îsâllerine ihtimâm ü dikkat ve mûmâ-ileyhimânın sefîneye rukûb ve mahall-i maksûda azîmetlerini müş‘ir taraf-ı şer‘den yedine i‘lâm verilmek üzere ma‘iyetlerine mahsûs ta‘yîn olunan (boşluk) *zîde kadrühu* dahi ucâleten meştâ-yı hümâyûnuma ircâ‘a müsâra‘at olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mevlânâ ve serdârlar ve ümenâ-yı mûmâ-ileyhimsiz mübâşirân-ı mûmâ-ileyhimânın bir sâ‘at akdem Kırım cânibine vusûlleri ehemm-i mehâmdan idiği ma‘lûmunuz oldukda mûmâ-ileyhimâ her kangınızın taht-ı kazânızda vâkı‘ iskeleye varup münâsib ve müteheyyi sefîne-i mevcûde bulunursa bilâ-tevâkkuf mûmâ-ileyhimâyı irkâb ve derhâl badbân-küşâ-yı azîmet ve tahrîk ile bir sâ‘at mukaddem mahall-i me’mûrlarına irsâl ü îsâllerine her biriniz mezîd ihtimâm ve sa‘y-i mâlâ kelâm ve mûmâ-ileyhimânın iskeleden rukûb ve mahall-i me’mûrlarına azîmetlerini ve sefîne sâhibinin ism ü şöhretini mübeyyin ma‘iyetlerinde olan merkūmun yedine i‘lâm i‘tâsıyla meştâ-yı hümâyûnuma i‘âde ve ircâ‘ına müsâra‘ât eyleyüp ser-mû kusûr u rehâvetden be-gāyet hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâ’il-i L sene 184

Hüküm: 1221

Hâlâ Haleb Vâlîsi olup Eflak cânibi Ser-askeri olan vezîrim Mehmed Paşa'ya hüküm ki

A‘dâ-yı dîn hezîmet rehîn bir eyyâmdan beru ferceyâb olmakdan nâşî bu def‘a fethü'l-islâm ve Ada-i Kebîr Kal‘ası'nı teshîr fikr-i fâsidiyle Krayova memleketine bâ nihâde-i haybet ve müstevlî olduğu tahrîr ve inhâ olunup ve sen ki vezîr-i hamiyet-semîrim müşârün-ileyhsin zâtında müdebbir ve kâr güzâr ve hamiyet ve salâbet ile şöhret-şi‘âr olduğuna binâ’en mukaddemâ Eflak cânibi ser-askerliği dûş-ı gayret-bûşuna ihâle vü tefvîz olunmakdan nâşî memleket-i merkūmeyi her hâlde mekâyid-i a‘dâdan hıfz ve hirâsete ve tedmîr ve istîsâlleriyle levs-i vücûd-ı habâset âlûdlarından tathîr levâzımına ale'd-devâm mezîd sa‘y ve gayret eylemen vâcibe-i zimmet ve me’mûriyet ve ubûdiyetin idiği vâreste-i kayd u beyân olmakla bu emr-i dînde dâmen-i dermiyân gayret idüp derhâl kapun halkını Ruscuk'da mukīm darb u harbe kādir ricâl-i müslimîn ve sâ’ir tavâif-i askeriye kullarımı yanına celb ve cem‘ ve edâ-yı farîza-i gazâ ve cihâda teşvîk ü tergīb levâzımına dikkat ile ucâleten karşı tarafa mürûr ve hâlâ selâtîn-i Cengiziyye'den Yergöğü Kal‘ası muhâfazasında olan Mes‘ûd Girây Sultan *dâmet uluvvuhu* ile muhâbere ve mükâleme ve iktizâ-yı vakt ve hale göre ibrâz-ı hüsn-i tedbîr ve niyyet-i hâlise ile müste‘înen billâhi te‘âlâ bi'l-ittifâk düşmen-i dîn olan Moskovul ve anlara tâbi‘ olan Eflaklu hâ’inlerinin kahr u tedmîr ve izâleleriyle Krayova ve memleket-i Eflak’ı ve Bükreş'i tathîre bezl-i tâb ü tâkat eylemeniz fermân-ı hümâyûnum olmağın te’kîden ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve ucâleten (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde a‘dâ-yı dîn olan Moskovlu

ve anlara teb‘iyyet iden mellâ‘înin Krayova ve memleket-i Eflak'den izâle ve tedmîrleriyle tathîr-i memleket husûsunda bi'l-muhâbere ve'l-ittifâk seninle me‘an düşmen-i dîn üzerine azîmet eylemen üzere sultan-ı mûmâ-ileyhe dahi başka emr-i şerîfim sâdır olduğu ve memleket-i merkūmeden her ne tarîkle ve ne vechile mümkün olur ise bâ-avn ve inâyet-i cenâb-ı Bârî düşmen-i dînin def‘ ve izâleleriyle teshîr ve tathîr-i memleket matlûb-ı şâhânem idiği ma‘lûmun oldukda muktezâ-yı zimmet hamiyet ve besâletin üzere derhâl kapun halkını ve Ruscuk'da mukîm darb u harbe kādir ricâl-i müslimîn ve sâ’ir bi'l-cümle tavâif-i askeriye kullarımı ma‘iyetine celb ve cem‘ ve nusûs-ı kâtı‘a ile ehl-i islâm üzerine farz-ı ayn olan gazâ ve cihâda tergīb ve teşvîk levâzımına ri‘âyet iderek bilâ-tevakkuf karşı tarafa mürûra müsâra‘at ve sultan-ı mûmâ-ileyh ile bi'l-muhâbere ibtidâ’-i emrde düşmen-i dînin Bükreş'den ve Krayova'dan def‘ ve izâlesi zımnında i‘mâl-i tedâbîr-i müstahsene ile bi'l-ittifâk hareket edip mütevekkilen alallâh ve müstemidden an rûhâniyyet-i Rasûlullâh a‘dâ-yı dîn ve anlara tâbi‘ olan Eflaklu hâ’inleri üzerine sevk-i kemend hücûm ve iftihâm ve cem‘iyyetlerin tefrîk ve tahrîf ve kendilerini dahi izâle ve tedmîr birle memleket-i merkūmeyi zabt ve teshîr ve vücûd-ı nikbet numûdlarından tanzîf ve tathîr emrine an samîmü'l-kalb sarf-ı tâb ve tüvân iderek bu emr-i dînde izhâr-ı gayret ve şecâ‘at ve siyânet-i nâmûs-ı saltanat-ı seniyyeme kemâl-i sa‘y ve hamiyet eyleyesin şöyle ki du‘â-yı hayr icâbet eser-i şâhânem cümleniz hakkında masrûf olmakla bi-mennihi te‘âlâ matlûb-ı mülûkânem üzere her ne tarîkle mümkün olur ise küffâr-ı hâk-sârın memleket-i merkūme derûnundan def‘ ve izâle ile tathîr ve tanzîf-i vilâyet hıdmetine muvaffak olduğunuz sûretde vukū‘ bulan hıdemât-ı makbûlen bir türlü zâyi‘ olmayıp dâreynde ihrâz-ı mesûbat ihrâz edeceğinden mâ‘adâ fevka'l-me’mûl mekârim-i aliyye-i mülûkânem ve iltifât-ı seniyye-i hüsrevânem nâ’il ve mazhar olacağın bî iştibâhdır ana göre dâ’iren halkına ve ma‘iyetinde olan bi'l-cümle asâkir-i muvahhidîne ibrâz-ı nevâzeş ve istimâlet ve levâzım-ı hazm ve ihtiyâta ri‘âyet iderek kahr u tedmîr-i müşrikîn emrinde i‘mâl ve istihdâm ile zafer yâb olmağa nisâr cehd ü tâkat eyleyip ser-mû kusûr u gafletden ve senden me’mûl muntazır-ı şâhânem olan gayret ve şecâ‘ate münâfî ednâ vaz‘ u hareket vukū‘undan gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâ’il-i L sene 184

Hüküm: 1222

Bir sûreti

Hâlâ Yergöğü muhâfazasında olan selâtîn-i Cengiziyye'den Mes‘ûd Girây Sultan *dâme uluvvuhu*ya

Eflak cânibi ser-askeri Vezîr Mehmed Paşa ile bi'l-muhâbere ve'l-ittifâk düşmen-i dîn üzerine hücûm eylemeleri içün ber vech-i meşrûh.

Fermânım olan mahalle irsâl ve zuhûr iden eşkıyâyı te’dîb eylemen fermânım olmağın imdi keyfiyyet ma‘lûmun oldukda ittifâk ve ittihâd merâsimine ri‘âyet iderek muhavvel-i uhde-i ihtimâmınız kılınan husûsât-ı mezkûrenin ber-vefk-i matlûb husûlüne ihtimâm ve dikkat ve teşmîr-i sâk gayret birle meşkûru'l-hidme olmağa mezîd sarf-ı vüs‘ ü kudret edip tekâsül ü taksîrden ve te’hîr ü terâhîden ve ta‘tîl-i maslahatı mûcib olacak ednâ vaz‘ u hareketden tevakkî vü mücânebet eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i L sene 184

[s. 296]

Hüküm: 1223

Hâlâ Haleb Vâlîsi ve Bükreş cânibi ser-askeri olup Ruscuk'da mukîm Vezîr Mehmed Paşa'ya ve Ruscuk ve Tırnova kâdılarına ve kazâların yeniçeri ve zâbitleri ve (boşluk) *zîde mecdühu*mâya ve sâ'ir zâbitân ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki

Bundan akdem Kule ve Tutrakan nâm mahallerin muhâfazasına dergâh-ı mu'allâm kapucıbaşılarından sâbıkâ sipâhîler ağası Ahmed *dâme mecdühu* ta'yîn olunmakla muhâfaza-i merkūmenin istihkâmı zımnında ol havâliden dahi kimlerin ta'yîn olunması iktizâ eylediğini sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin tarafından istihbâr olunduğuna binâ'en muhâfazaya kadr-i kifâye mîrî askeri ta'yîninden mâ'adâ Ruscuk Kazâsı'ndan tiz elden üç-dört yüz neferât ile Tırnova Kazâsı'nın harb ve harbe kādir askerîsinin mûmâ-ileyh ma'iyetine me'mûriyetleri içün emr-i şerîfim sudûrunu tahrîr ve iş'âr eylediğine binâ'en Ruscuk Kazâsı'ndan dört yüz nefer ile Tırnova Kazâsı'nın darb ü harbe kādir askerîsi mûmâ-ileyh ma'iyetine ta'yîn olunup hıdmet-i muhâfazada kıyâm eylemeleri fermânım olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin Ruscuk Kazâsı'ndan tiz elden dörtyüz nefer yeni ve müsellem ve müntehab dilâverân ile Tırnova Kazâsı'nın darb u harbe kādir askerîsini kazâ-i mezbûrun hukkâm ve yeniçeri ve zâbitleri ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz ma'rifet ve ittifâklarıyla derhâl ihrâc ve ale'l-âcele mûmâ-ileyh ma'iyetinde hıdmet-i muhâfazada re'yi üzere kıyâm eylemen içün sevk ve tesyîrlerine ikdâm eyleyüp ve siz ki mevlânâ ve yeniçeri zâbitleri ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz ber vech-i muharrer Ruscuk Kazâsı'ndan dörtyüz nefer dilâverân intihâb ve Tırnova Kazâsı'nın bi'l-cümle darb u harb erbâbını mu'accelen ihrâc ve mûmâ-ileyh ma'iyetine sevk ve irsâl ile ol havâlinin mefsedet-i düşmenden hıfz ve hirâseti emrine ikdâm ve sa'y-i mâlâ kelâm eyleyip hilâfından hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâ'il-i L sene 184

Hüküm: 1224

İşbu emr-i şerîf mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhe ba'de'l-vürûd mazmûn-ı emr-i âlî üzere amel ve harekete kıyâm ve mübâderet eylemesini nâtık vârid olan arzuhâlin mazmûnu bâ-fermân-ı âlî şerh verilmişdir

Fî 29 Z sene 184

Mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin Ordu-yı hümâyûnuma olan me'mûriyetini Vidin'e sarf ve tahvîl ile ucâleten Vidin'e vusûle müsâra'at ve Vidin muhâfızı ve ser-askeri ma'iyetlerinde hıdemâtda kıyâma mübâderet eylemesi içün emr-i şerîf yazılmışdır

Fî Evâsıt-ı S sene 185

Sâbıkâ mîrlivâlık ile Prizren Sancağı'na mutasarrıf olup bu def'a rütbe-i mîr-i mîrânî ile şânı terfî' ve ta'liye kılınıp sefer-i hümâyûnuma me'mûr olan Ali *dâme ikbâluhu*ya hüküm ki

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin zâtında yarar ve şecî' ve kâr güzâr ve hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyye'mde istihdâma sezâvâr olduğundan mükemmel kapun halkıyla rûz-ı hızırda Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd bulunmak şartıyla rütbe-i mîr-i mîrânlık inâyet ve ihsân-ı hümâyûnum kılınmasını hâlâ Kırım Hânı Selîm Girây Han *dâmet me'âliyehu*ya ricâ ve iltimâs eylediğine binâ'en iltimâs-ı hânî üzere şart-ı mezbûr ile avâtıf-ı aliyye-i mülûkânemden müceddeden rütbe-i mîr-i mîrânlık ile kadr ve menzilin terfî' ve i'lâ kılınmakla ber vech-i muharrer me'mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr ve mîr-i mîrânlık tevcîhi

alîşânımla me‘an (boşluk) ile tarafına irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet-i me’mûriyetin ma‘lûmun oldukda hakkında mebzûl ve erzânî kılınan inâyet-i aliyyemin îfâ-yı şükrü zımnında senden me’mûl ve melhûz olan kâr güzârlık ve hamiyet lâzimesince şimdiden kapun halkını mükemmelen tertîb ü tanzîm birle vaktiyle olduğun mahalden hareket ve rûz-ı hızırda Ordu-yı hümâyûn-ı nusret makrûnumda mevcûd bulunmağa mezîd-i sa‘y ü gayret ve ba‘de'l-vusûl me’mûr olduğun hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyye'mde vufûr hamiyet ve dilâverlik ile harekât-ı pesendîde ve etvâr-ı ber güzîde izhârına nisâr cehd ve tâkat iderek hakkında olan hüsn şehâdet ve kâr güzârlağı ber-vefk-i me’mûl ibkā ve edâya ve tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme sarf-ı tâb eyleyip vakt-i merkūmda Ordu-yı hümâyûnuma vusûl ve luhûka ednâ mertebe kusûr ü rehâvetden ve esnâ-yı râhda etbâ‘ın tarafından fukarâ-yı ra‘iyyete mikdâr-ı zerre zulm ü ta‘addî vukū‘una ruhsat ü cevâzdan gāyetü’l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâsıt-ı L sene 184

Hüküm: 1225

İsti‘mâli mutazammın emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i Z sen 184

İşbu emr-i şerîf çukadâr-ı Sadâret-penâhî Abdurrahman Ağa yediyle vürûdunda sem‘an ve tâ‘aten merâsimini ba‘de'l-edâ muktezâ-yı me’mûriyeti üzere bir sâ‘at akdem ber mûceb-i emr-i âlî savb-i me’mûrine âzım olacağını nâtık kardeşi mîr-i mûmâ-ileyhe vârid olan bir kıt‘a arzuhâllerinin mazmûnu bâ fermân-ı âlî şerh verilmişdir

Fî 2 Z sene 184

Bir sûreti

Bu def‘a mîr-i mîrânî ile müceddeden Dukakin Sancağı kendiye tevcîh olunup Ada-i Kebîr muhâfazasına me’mûr kılınan Kahramân Paşa-zâde Tahir *dâme ikbâluhu*ya hüküm ki:

Mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhe yarar ve kâr güzâr ve kendiden dîn ve Devlet-i aliyye'me hüsn hıdmet ve hamiyet me’mûl olduğuna binâ’en ucâleten Ada-i Kebîr muhâfazasına gelip emr-i muhâreseye kıyâm eylemek şartıyla avâtıf-ı behiyye-i mulûkânemden müceddeden rütbe-i mîr-i mîrânlık ile şânı terfî‘ ve i‘lâ ve Dukakin Sancağı tevcîh ve ihsân-ı hümâyunum olmakla müsâra‘aten olduğu mahalden mükemmel kapun halkıyla hareket ve ucâleten muhâfaza-i merkūmeye gelip emr-i muhâreseye kıyâm ve kal‘a-i merkūme ve havâlisini keyd ve mekr-i a‘dâdan hızf ve hirâsete mezîd-i sa‘y ü ihtimâm eylemesi içün

Hüküm: 1226

Bu dahi isti‘câl olunmak

Bir sûreti

Bu def‘a müceddeden rütbe-i mîr livâlık ile şânı terfî‘ kılınıp Ada-i Kebîr Muhâfazasına me’mûr kılınan Kahramân Paşa-zâde Abdi *dâme izzuhu*ya karındaşı mûmâ-ileyhe yazıldığı vech üzere ucâleten Ada-i Kebîr Kal‘ası'na gelip emr-i muhâreseye kıyâm ve leyl ü nehâr kal‘a-i merkūme ve havâlisini mekâyid-i a‘dâdan kardeşi mûmâ-ileyh ile bi'l-ittifâk hıfz u hirâsete ihtimâm eylemen üzere kendiye mîr livâlık ihsân kılındığını muhtevî

Hüküm: 1227

Âsitâne-i aliyye'mde Topcubaşı vekîli (boşluk) *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Sefer-i hümâyûn içün iki aded serdengeçdi bayrağı Edirne'den ve iki aded Praveşte'den ve iki aded Ankara'dan cem‘an altı aded serdengeçdi bayrakları küşâde ve neferâtları müceddeden tashîh ve be-dergâh olunup evvel-i bahâr-ı huceste-âsârda Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd bulunmaları içün ekîden tenbîh olunup ve musammem evâmir-i aliyyem isdâr ve irsâl olunmuşdu lâkin bundan böyle vaktin tahammülü olmamakla bir gün evvel ve bir an mukaddem bayrakların küşâde ve neferâtların dahi tashîh ve be-dergâh idüp evvel be-evvel Ordu-yı hümâyûnuma gelüp mevcûd olunmak üzere isti‘câli hâvî ekîd ve şedîd sana hitâben emr-i şerîfim sudûru içün hâlâ topçubaşı olan Ali *zîde mecdühu*ya i‘lâm etmeğin vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki topcubaşı vekîli mûmâ-ileyhsin mahâll-i merkūmeden altı aded serdengeçdi bayrakları bir sâ‘at mukaddem küşâde ve neferâtların müceddeden tashîh ve be-dergâh ve evvel be-evvel gelip Ordu-yı hümâyûnda mevcûd bulunmalarına sa‘y ve ihtimâm eyleyüp duhûl-i evvel-i bahâra te’ehhürlerine bir vechile vaktin tahammülü olmamakla özr ve illetlerine iltifât ve te’hîr ve tevakkuflarına bir türlü ruhsat verilmeyip ser-mû i‘mâl ve müsâmahadan be-gāyet hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâsıt-ı L sene 184

Hüküm: 1228

Aydos Kazâsı a‘yânı Mehmed Haseki'ye ve ocakdan ma‘iyetine terfîk olunan (boşluk) *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Aydos me‘a Bergos nâ’ibi es-Seyyid Abdülvehhab'ın meştâ-yı hümâyûnuma vürûd iden i‘lâmında bi-tevfîkihi sübhânehu ve te‘âlâ sene-i âtiyede sefer-i hümâyûnum içün Aydos ve havâlisinden ihrâcı terettüb ve fermânım olan mekkârî şuturâ ve mühimmât-ı sâ’irenin tedârük ve ihrâcı kâbil olmadığından başka hüsn nizâmı akdem-i umûrdan bulunduğuna binâ’en murâd-ı mezkûrenin hüsn nizâm üzere rû’yet ve temşiyeti sen ki hasekî-i mûmâ-ileyhsin sene-i sâbıkā misillü senin ma‘rifet ve mübâşeretinle tevzî‘ ve tahsîl ve eşkıyâ makûlelerinin ahz ve zabt ve te’dîbât-ı meşrû‘aları sana ihâle vü tefvîz olunmağa muhtâc olduğunu mübâşirler ve ahâlî iltimâslarıyla arz ve i‘lâm ile istid‘â olunduğu vech üzere sâdır olan emr-i şerîfim vürûdunda sen Galgây sâbık Mes‘ûd Girây Sultan dâme uluvvuhu ma‘iyetiyle sefer-i hümâyunumda olduğun bundan akdem Ordu-yı hümâyûnuma i‘lâm ve sen seferden afv ve me’mûr mübâşereti olduğun mühimmât-ı seferiyenin tahsîl ve te’dîbât-ı eşkıyâ senin mübâşeretine muhtâc olduğunu istid‘â olduğuna sâdır sâdır olan emr-i şerîfim sadr-ı a‘zam mektûbu mûcebince Ruscuk'dan avdet ve Şumnu'ya duhûlünde inhirâf ve nizâ‘ ârız olmuş iken Aydos'a dâhil olup lâkin kazâ-i mezbûrun mühimmât-ı seferiyesi tahsîlinde ve te’dîbât-ı eşkıyâ husûsunda ve sâ’ir muhavvel uhde-i liyâkatin kılınan husûsâtda istiklâl-i tâmm ve ma‘iyetine ocakdan bir kol çavuşu ta‘yîn ile müceddeden emr-i şerîfim ihsân olunmasını bi'l-cümle ahâlî istid‘â ve iltimâs eylediklerini tahrîr eylediğine binâ’en siz ki haseki ve ocakdan ma‘iyetine terfîk olunan mübâşir mûmâ-ileyhimâsız derûn-ı i‘lâmda zikr olunduğu üzere mukaddemâ sâdır olan emr-i âlî mantûkunca umûr-ı seferiye tertîbâtının rû’yeti ve mahallerinde tahsîl ettirilmesi ve bir gün evvel vakit ve zamânıyla

[s. 297]

Hüküm: 1229

Büyük Kal‘a Kalemine ilmuhaberi verilmişdir

İsti‘câli mutazammın emr-i şerîf yazılıp ve şerh verilmişdir

Fî Evâsıt-ı Z sene 184

Bosna Kâ’imakâmı (boşluk) paşaya ve bu husûsa Ordu-yı hümâyûnumdan mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) ve eyâlet-i Bosna'da vâkı‘ kılâ‘ neferâtından bu def‘a sefere me’mûr kılınan neferât üzerlerine başbuğ nasb olunacak Ustrumca-i Atîk kapudanı İbşir Kapudan ve binbaşı nasb olunan ve Preşkova kapudanı Zülfikâr Kapudan *zîde mecdühu*ma ve kılâ‘-ı mezbûrenin ağavât ve kapudanân ve sâ’ir zâbitânına hüküm ki

A‘dâ-yı dîn hezîmet karîn olan Moskov keferesinin iki seneden beri memâlik-i islâmiyeye vâkı‘ olan tasallut ve hasâretine binâ’en ahz-ı sâr ve intikām içün her tarafdan üzerlerine gazâ ve cihâd farîza-i zimmet olup husûsen bu kış dahi sevâhil-i Tunayı muhâfaza zımnında livâ’-i nasr-iltivâ-i hazret-i seyyidü'l-enbiyâ aleyhi's-selâtü ve's-selâm zîr-i sâyesine umûmen ahâlî-i dîvân ve ocaklar ricâliyle ilticâ ve ictimâ olunup Babadağı Kışlası'nda firâr ve etrâf ve havâliye sevk-i asâkir-i bî-şumâr olunmakla inşaallâhi te‘âlâ evvel bahâr hüceste âsârda tedârükât-ı kaviyye ile tekmîl nâmûs-ı dîn ve Devlet-i aliyye maslahatı içün hareket ve azîmet iktizâ eylediği cihetden mart duhûlünde gelip Ordu-yı hümâyûnuma mülhak ve mülâkî olacak ez‘âf asâkir-i islâmiye başka esfâr-ı sâbıkāda ve tahsîsen geçen sene ve bu def‘a kemâl-i şecâ‘at ve bahâdırlıkları mu‘ayene olunan serhadli kullarımın nehren sefâ’in ile gelip irişmeleri lâzime-i hâl ve muktezâ-yı vakt ve ahvâlden olduğu muhtâc-ı beyân olmayıp ancak esfâr-ı sâbıkāda iken bu seneden ber vech-i matlûb vürûd-ı asker-i mîrî tamâmıyla sekbân makûlesi olmayup eyâlet-i mezbûre kılâ‘ından müretteb ve muvazzaf olan yerli neferâtının on neferinden bir nefer piyâde olmak üzere intihâb olunarak şecî‘ ve bahâdır ve mu‘tenâ yigitleri gelmekle her ne vechile me’mûr olurlar ise başbuğ ve sâ’ir rü’esâlarıyla kemâl-i gayret ve şecâ‘at ve sebât ve istikrârları ma‘lûm ve müsellem olup ibtidâ vech-i meşrûh üzere eyâlet-i mezbûre neferâtından tertîb ve ta‘yîn iktizâ eyledikde lâzime-i hâl tecrübe olunmaksızın beygir masrafları mülâhazasıyla her yirmi neferinden bir süvârî taleb ve ihrâc ettirilmiş idi ve lâkin mîrî nâmıyla hengâm-ı sayf ve şitâda tahrîr ve tesyîr olunan piyâdegâna göre uslûb-ı kadîm üzere kılâ‘-ı mezbûrenin mukayyed olan yerli ve serhadli neferâtının her on bir nefer şecî‘ ve bahâdırları intihâb olunarak cem‘ ve me’mûr kılınması vucûhla enseb olduğu meczûm olan umûrdan olmağın Büyük Kale Kalemi'nde mukayyed tertîblerine ve Bosna Hazînesi defterlerinden muhrec defter mantûku üzere cem‘an yirmidört bin dörtyüz doksan dört neferâtın kanûn-ı kadîmleri üzere öşrü olmak şartıyla iki bin dörtyüz nefer ile başbuğ ve bin nefere dahi Vresko kapudanı mûmâ-ileyh Zülfikâr kapudan binbaşı nasb ve ta‘yîn ve vürûd-ı emr-i şerîfimde sen ki Bosna kâimakâmı mûmâ-ileyhsin ihtimâmın ve cümle kapudanân ve ricâl-i serhadd ittifâklarıyla mûmâ-ileyhimânın vech-i meşrûh üzere bayraklarını küşâd ve derhâl Bosna hazînesi defterlerinden kaydları ihrâc ve her bir kapudanlığa derhâl kılâ‘ neferâtının gerek süvârî ve gerek piyâde nâmıyla mukayyed olanlarının on neferde bir neferi tahrîr ve me’mûr kılınıp bu vechile üç günün zarfında bayrakları tekmîl ve mühimmât ve lâzimelerin de’b dîrîn üzere beynlerinde tanzîm eyleyip tevfîk-i Bârî ile mûmâ-ileyhimânın istishâb edecekleri bahâdırlar ile bu sefer-i hayr eserde hıdemât-ı mebrûreye mazhar olmaları me’mûl ve mütevekki‘ olduğuna binâ’en husûs-ı mezbûre mûmâ-ileyhe müstekillen mübâşir ta‘yîn olunmakla bi-tevfîkihi sübhânehu ve te‘âlâ me’mûl olunduğu üzere hıdemât-ı pesendîdeye muvaffak oldukları sûretde eltâf-ı kâmiletü'l-iktinâf pâdişâhânemden her biri husûl-i matlûbları ile mümtâz olacakları bî-iştibâh olduğunu i‘lân

ve işâ‘at ile bu husûsun üslûb-ı kadîm üzere nizâm ve temşiyete hüsn-i hitâm olmasına sarf-ı vüs‘-i tâmm eyleyip ma‘azallâhi te‘âlâ def‘ ve te’hîr kaydı veyâhut cerr nef‘ kasdıyla ağmâz ve müsâmaha veyahut âharın şenâ‘at ve ricâsı ile ecânibden vekîl ve neferât tedârüki vesâ’ir hilâf-ı rızâ olan harekât ile içlerine nâ-ehil ve esâfil makûlesi karıştırılmayıp cümlesi yerli sahîhü'l-esâmî berâtlı kullarımdan olmak üzere birer birer intihâb olunup ve taraflarından intihâb i‘mâl-i askere kādir şecî‘ ve bahâdır kimesneleri bölükbaşı ve alemdâr nasb ve ta‘yîn ve mu‘tâd üzere her biri bayrağı altına tekmîlen getirip hitâm-ı maslahata dek bilâ noksân Ordu-yı hümâyûnumda me’mûr olduğu mahalde mevcûd ettirilmeleri şartıyla kānûn ve kā‘ideleri üzere mahallinde zâbita-i kaviyyeye rabt ve ol vechile mûmâ-ileyhimâya ta‘yîn olunan zâbitân ve neferât temyîz ve tefrîk ve hâl ve şânlarına göre reîslerinin şer‘ ve kānûna muvâfık sözlerinden hâric hareketde bulunmamaları dahi tavsiye ve tenbîh olunarak vakit ve zamânıyla münâsib görülen mahalde ictimâ‘ ve ve İzvornik kapudanı ma‘rifetiyle inşâsı fermânım olan mîrî ahur ve cisr tonbazlarından ibtidâ-yı emrde tekmîl bulunanları mahall-i münâsibe celb ve süvâr ve şitâ ve bahâra bakmayarak bir an akdem nehren Belgrad'a ve andan Tuna ile İsakçı cânibine vusûl ve luhûka şitâb eyleyip esnâ-yı râhda mürûr ve ubûr olunan iskele ve kurâda kimesneye cevr ve tecâvüz ve ta‘addî ettirilmeyip her menzilde iktizâ eden zahîrelerini akçeleri ile râyici üzere iştirâ ederek gelip mesûbât-ı gazâ mazharına sarf-ı nakdîne-i vüs‘ ü miknet eylemen ve inşâallâhi te‘âlâ Ordu-yı hümâyûnuma vusûllerinde her ne kadar yerli neferâtına ta‘yînât kānûn değil ise dahi ikrâmen sene-i sâbıkāda verildiği vechile muhtâc oldukları kadr-i kifâye ta‘yînât kendilerden dirîğ olmayacağı ma‘lûmları olup hîn-i vürûd ve yoklamada bir neferi noksân zuhûr eylemeyip cümlesi tâm ve müntehab asker gönderip arz-ı alay ile nâ’il-i sitâyiş ve senâya bezl-i mâ hasal kudret eylemeleri içün sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince Divân-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi‘l baş defterdârım olan Ali İsmet *dâme uluvvuhu* i‘lâm etmeğin i‘lâmı mûcebince amel olunmak bâbında

Fî Evâ’il-i L sene 184

Hüküm: 1230

Bükreş cânibi ser-askeri Vezîr Mehmed Paşa'ya ve Ruscuk ve Tırnova kazâları nâ’iblerine hüküm ki

Bundan akdem Tutrakan muhâfazasına sâbıkâ sipâhlar ağası Ahmed *dâme mecdühu* ta‘yîn olunmakdan nâşî muhâfaza-i mezbûrenin istihkâmı zımnında ol havâliden dahi kimlerin ta‘yîn olunması iktizâ eylediği sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin senden istihbâr olunduğuna binâ’en muhâfaza-i merkūmeye kadr-i kifâye mîrî asker ta‘yîninden mâ‘adâ Ruscuk Kazâsı'ndan tiz elden üç-dörtyüz nefer ile Tırnova Kazâsı'nın darb u harbe kādir askerîsinin mûmâ-ileyhin ma‘iyetine me’mûriyetleri içün emr-i şerîfim isdâr ve irsâli muktezî idiğin tahrîr ve ihbâr eylediğine binâ’en sen ki vezîr-i müşâr ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimâsız vech-i meşrûh üzere Ruscuk Kazâsı'ndan dörtyüz nefer ile Tırnova nevâhîsinin darb u harbe kādir askerîsinin mûmâ-ileyhin ma‘iyetine me’mûr olmaları fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerîfim vusûlünden ber vech-i muharrer Ruscuk Kazâsı'nda dörtyüz nefer ve Tırnova Kazâsı'nın dahi darb u harbe kādir askerîsini ihrâc ve ucâleten ve müsâra‘aten mûmâ-ileyhin ma‘iyetine sevk ü tesyîr eyleyip betâ’et ve rehâvetden ve tesâhül ve tesâmühden ve mikdâr-ı zerre hilâfdan hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâ’il-i L sene 184

[s. 298]

Hüküm: 1231

İsti‘câli mutazammın emr-i şerîf yazılmışdır

Fî Evâhir-i Z sene 184

Tekrâr isti‘câli hâvî

Fî Evâsıt-ı M sene 185

Hâlâ Bosna Vâlîsi olup eyâlet-i Rûmili'ye ser-asker-i hamiyet eser nasb olunan sadr-ı esbak Muhsin-zâde Vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki

Sen ki vezîr-i gayret semîr marziyü'l-eserim müşârün-ileyhsin vüzerâ-yı izâmımın müdebbir ve kâr güzâr ve sadâkatkâr ve vükelâ-yı fihâmımın hamiyet ve besâlet ile şöhret şi‘âr ve mücerrebü'l-etvârlarından olup bu ana dek uhde-i ihtimâmına ihâle olunan husûsât-ı mühimmenin muktezâ-yı şîme-i gayret meşîmen üzere te’diye ve tekmîllerinde ve bâ-husûs Mora cânibinin etrâf ve enhâsıyla ahâlî ve fukarâ-yı ra‘iyyetin tasallut-ı keyd-i a‘dâdan hıfz ve hirâset ve def‘ ve izâle-i düşmen husûslarında âkilâne ve dilîrâne hareket ve i‘mâl-i tedâbîr-i müstahseneye dikkat ile cilve nümâ-yı sâha-i zuhûr olan hıdemât-ı pesendîde ve hıdemât-ı ber güzîde mu-be-mû nezd-i mülûkânemde ma‘lûm ve makbûl ve bundan böyle dahi bâ-avn ve inâyet-i Cenâb-ı Bârî senden nice nice etvâr-ı mergûbe ve âsâr-ı marziye burûzu me’mûl-i hüsrevânem olduğuna binâ’en bundan akdemce rikâb-ı kamertâb-ı pâdişâhânem tarafından şeref efzâ-yı sudûr olan emr-i şerîfim mûcebince Ordu-yı hümâyûnum tertîbâtından mâ‘adâ eyâlet-i Rûmili'de vâkı‘ kâzâların hukkâm ve müftü ve ulemâ ve zâbitân ve iş erlerinin ma‘rifet ve ta‘ahhüdleri üzere matlûb olan nizâm mergûb ve tavr-ı hob lâzimesince her bir kazâdan serdengeçdi bayrağı küşâdına istihkâkı olan şüc‘ân-ı gayret nişânlara müceddeden bayrak küşâd ettirilip yeniçeri dilâverlerini bayrakları altına cem‘ ve atîk ve neferât-ı mürettebeleriyle hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyyemde ibrâz-ı merâsim-i hamiyet ve şecâ‘at eylemeleri içün evvel-i bahâr meymenet âsârda Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd bulunmak üzere fevc fevc asâkir-i vâfire irsâl ve tesyîri emrine sen akrânın beyninde intihâb ve ser-askerlik ünvânıyla me’mûr ve ta‘yîn kılınıp lâzime-i zimmet gayret ve me’mûriyetin üzere inâyet-i Rabb-i müste‘âna i‘tisâm birle bu husûs-ı hayriyet mansûsun dahi ber-vefk-i matlûb te’diye ve tanzîminde i‘mâl-i tedâbîr-i müstahsene ve ibrâz-ı levâzım-ı temşiyet me’mûriyetine an samîmü'l-kalb şurû‘ ve ibtidâr ve sa‘y-i bî-şümâr eylediğin resîde-i sem‘-i mülûkânem olmakla hakk-ı pür-istibhâc-ı âfitâb-ı âlemiyân-ı mekârim-i seniyyem pertev rîz ve eber matîr-i i‘tâk-ı aliyye-i hüsrevânem katre rîz olmakdan nâşî umûr-ı matlûbe-i me’mûrende nakdîne-i bâzû-yı liyâkat ve terfî‘-i şân-ı celâdetin zımnında bu def‘a hâssa hal‘-ı fâhire-i şehinşâhânemden semmûr fâ’izü's-surûra dûhte bir sevb hil‘at mûrisü'l-ferhat sultânî ve esbak-ı fâtihatü'l-eknâf-ı hüsrevânemden bir kabza şemşîr-i adüvv tedmîr-i sâhib kırânı inâyet ve ihsânım olup (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde ihsân-ı hümâyûnum olan kisve-i râhin-i pâdişâhânemi hatevât-ı ta‘zîm ve ibcâl ile istikbâl ve dûş-ı gayret duşuna iktisâb ve şemşîr-i zafer bîni dahi miyân-ı celâdetine bend ile levâzım-ı senâ ve mahmedeti îfâ ve icrâ ve izhâr-ı mübâhât ve müfâhareti- evfâ eyledikten sonra zâtında merkûz ve meknûz olan cevher ve fütüvvet ve mâye-i rüşd ve kiyâset muktezâsınca gerdûn-ı ihtimâmına ihâle ve ta‘lîk olunan umûr-ı mühimmenin ber-vefk-i matlûb tanzîm haşyeti için mukaddemce rikâb-ı hümâyûnumdan isdâr ve tarafına irsâl olunan emr-i şerîfimde zikr ü beyân olunduğu vech üzere Ordu-yı hümâyûn tertîbâtından mâ‘adâ eyâlet-i Rûmili'de vâkı‘ kazâlardan serdengeçdi bayrağı küşâdına istihkâkı olan şüc‘âna ma‘rifetin ve ocakdan ta‘yîn olunan turnacıbaşı ma‘rifeti ve hukkâm ve müftî ve ulemâ ve zâbitân ve bi'l-cümle iş erlerinin ma‘rifet ve ta‘ahhüdleriyle râbıta bend nizâm olacak vechile müceddeden bayraklar küşâd ve yeniçeri dilâverlerini bayrakları altına cem‘ ve atîk ağa ve neferâtlarıyla tertîb ve tesviye ve tehniye birle min kıbeli'r-Rahmân

nusûs kâtı‘a-i bâhir ile me’mûr olunan gazâ ve cihâda tergīb ve teşvîk levâzımına ri‘âyet olunarak pey-der-pey Ordu-yı hümâyûnuma kudûm-i bahârda asâkir-i vâfiye-i hamiyet şi‘âr sevk ve tesyîrine mezîd sa‘y ve ihtimâm ve sarf-ı tâb ve ihtirâm ile bu emr-i dînde dahi bi-avnihi ve keremihi te‘âlâ muktezâ-yı gayret ve besâletin üzere hıdemât-ı makbûle ve etvâr-ı merğûbe ibrâzına muvâfık olduğun sûretde sebkat eden hıdmet ve emeğin zâyi‘ olmayıp hâssaten cenâb-ı hilâfet-me’âbımın ve âmmeten ibâd-ı müslimînin da‘avât-ı hayriyelerine mazhar ve nâ’il-i hüsn-i mükâfât ve inâyet-i evfer olacağın bî-iştibâhdır ana göre dâmen-i dermiyân hamiyet ve gayret iderek murâd-ı şâhânem üzere fevc fevc Ordu-yı hümâyûnuma asâkir-i zafer disâr tesbîl ü tesyîriyle te’diye emr-i me’mûrene teşmîr-i bâzû-yı liyâkat ve makderet ve Ordu-yı hümâyûnum tarafından mukaddemce ta‘yînatları tertîb ve ihzâr olunmak içün sevk ve tesyîr olunacak asâkirin mikdârı tasrîhiyle alâ vechi's-sıhha defter olunup ordu-yı zafer bûyuma tahrîr ve i‘lâma müsâra‘at eyleyip kusûr ü rehâvetden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâsıt-ı L sene 184

Hüküm: 1232

İsti‘câli mutazammın emr-i şerif yazılmışdır

Fî Evâhir-i Za sene 184

Ahtaman ve Sofya ve Şehirköyü ve Leskofça ve Berkofça (boşluk) ve (boşluk) ve kazâlarının kuzât ve nüvâbına ve ocakdan bu husûsa mübâşir ta‘yîn ve Der-aliyye'mden fermân-ı celîlü'ş-şân ile müstakillen ve müte‘ayyen mübâşire terfîk ve zikr olunan kazâların ve ol havâlilerin yeniçeri serdârları ve a‘yân ve iş erleri ve ocak ihtiyârları ve ağavât ve alemdârân ve bi'l-cümle yeniçeri dilâverleri ve askeri zümresinin kılıca kâdirleri ve dîn-i mübîn uğuruna mübâderet ve guyûr ve cesûr ve cenk erleri *zîde kadrühu*ma hüküm ki

Hazret-i serdâr-ı enbiyâ ve sipehsalâr-ı asfiyâ aleyhi efdalü't-tahiyyât hazretleri Cenâb-ı Rabbü'l-izzetden hidâyet ba‘nından berü ümmet-i merhûmesi nusret-i celîle-i hazret-i Zü'l-celâl ile mev‘ûd ve meşhûd olup husûs-ı âyet-i kerîme ve kâtilû'l-müşrîkîne kâffeten tekmîli münâtaha-i a‘dâ-i li’âm farîza-i zimmet ümmet-i hayrü'l-enâm ve tarh-ı gazâ-yı zafer encâm lâzime-i hamiyet ehl-i İslâm idüği âyât-ı bâhirü'l-bünyân ve ehâdîs-i şerîfe-i hazret-i Seyyidü's-sadât ile sâbit olmakla eslâfda güzerân iden hamiyet-keşân-ı İslâmiyân u muvahhidîn hikmet-şinesân-ı ezyâl tâhire-i şer‘-i Ahmediyye şartınca tesebbüt edip “ve kem min fi’etin kalîletin galebet fi’eten kesîraten bi-izni'llâhi ve aded i‘timâd ve men yetevekkel alallâhi fühüve hasbuhu” âyet-i kerîmesine istinâd eylediklerinde sıdk ve sâfî niyyet ile a‘dâ-yı dîn üzerine hücûmlarının fevâ’id ve semerâtı âfitâb-ı münir-i islâmı şa‘şa‘a-i başı Şark ve Arap olduğu cümleye günden ayândır öteden beri böyle yüz aklıkları bî-cerr ve bî-pâyân iken bu iki seneden beri şurûta gayrete tamâmınca ri‘âyâtda ve selef gâzîler misillü cenk ü harbde sâbit kadem ve ikdâma himmet olunmadığından gün be gün düşmen-i dîn ferceyâb ve ümmet-i Muhammed'den olanlara şân ve âr istî‘âb edip hânelerinde râhata meşgûl ve inzivâyı kabûl kâr-ı nâ-makbûl

olmakla infirû hifâfen ve sikâlen lâmi‘asınca hudûda karîb olanlara nasben ve ictihâden kazâya kıyâm farz-ı ayne ehl-i islâm olup ve böyle vakitlerde terâhî edenlerin vehâmet-i âfetleri emr-i bedîhî olamağın imdi her kim da‘vâ-yı merzî ve islâm ve dâ‘iye-i biknâm ile sâhib-i gayret-i islâmdan ise emr-i Rabbü'l-âlemîn ve emr-i ulû'l-emre icâbet ve gazâ ve cihâda müsâra‘at ve bu anladan düşmen-i hazelân karîn Krayova ve fethü'l-islâm taraflarına müstevlî ve hasâret eylemek dâ‘iyesinde olduğu resîde-i serhadd yakîn olmakdan nâşî sâlifü'z-zikr kazâlardan mutavattın bi'l-cümle a‘yân ve darb u harbe kādir ve beyzâde ve umûmen yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve gılmân acemi ve kul oğulları ve atik ve cedîd serdengeçdi ağaları ve alemdârları ucâleten ale'l-ittifâk hareket ve cümlesi varıp ve dîn muhâfızı vezîrim Mehmed Paşa *edâma'llâhu te‘âlâ iclâlehu*nun emr ü re’yi üzere Krayova'da mürâfa‘aten a‘dâya ikdâm ve Fethü'l-islâma ve Ada-i Kebîr Kal‘ası tarafların keyd-i a‘dâdan muhâfaza ve muhârese eylemeleri bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır ve Der-aliyye'mden müstakillen mübâşir ta‘yîn olunmakla mûcebince ocak tarafından dahi te’kîden ve ihtimâmen mübâşir-i mûmâ-ileyh ta‘yîn ve Der-aliyye'mden ta‘yîn olunan mübâşire terfîk ve irsâl olunmuşdur inşaallâhi te‘âlâ vusûlünde bu bâbda sâdır olan emr-i âlîye itâ‘at ve emr-i Rabbü'l-âlemine icâbet ve matlûb-ı hümâyûnum olduğu üzere bi'l-cümle darb u harbe kādir yeniçeri ve tavâif-i askerînin cümlesi ve sâ’ir kılıca kādir müslimîn der-akab gazâ ve cihâda niyyet-i hâlise ile azîmet ve müsâra‘aten harekete mübâderet eyleyip ihtiyâr ve gazâya **[s. 299]** bî-iktidâr olanlarınız dahi askerinin ucâleten ihrâc ve tesyîrleri içün bezl-i makdûr dîn-i mübîn uğuruna sa‘y-i nâ-mahsûr eyleyesiz şöyle ki zerre kadar kusûr olunmak ihtimâli olur ise tertîb-i cezâyı emr-i muhakkak bilesiz ve siz ki dîn dilâverleri ve askerî erlerisiz gayret ve hamiyet ancak yekûn içün olduğun bilüp hemen kılıcınızı dermiyân ve savb-ı me’mûre giden bilâ te’hîr âzim ve şitâbân vezîr-i müşârün-ileyhin emr ü re’yi üzere hıdmet-i mebrûre istihsâle müsâra‘at eyleyip hilâf-ı rızâ-yı Rabbânîye ve muhâlif-i gayret-i dîniyye ser-mû kusûr ve futûrdan be-gāyet ihtirâz ve sen ki ocakdan ta‘yîn olunan mübâşir-i mûmâ-ileyhsin Der-aliyye'mden müte‘ayyen mübâşir-i mûmâ-ileyhe mürâfa‘atde ve icrâ-yı emr-i şerîfimde muvâfakat ve ihrâc ve tesyîr-i asâkirde ittifâkâne hareket eyleyip hilâf-ı marzî etvâr-ı nâ-hemvârdan mübâ‘adet eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa dâme uluvvuhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşân yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı L sene 184

Hüküm: 1233

İşbu emr-i şerîf mübâşîr ta‘yîn olunan dergâh-ı âlî gediklilerinden Abdülfettâh Ağa mübâşeretiyle Dobnice ve Köstendil ve Samako ve İvranya ve İzladi ve Eğridere Kazâları mahkemelerin vâsıl ve cümle a‘yan ve ahâlî muvâcehelerinde feth ve kırâ’at olundukda sem‘an ve tâ‘aten merâsimini ba‘de'l-edâ mûceb-i emr-i âlî üzere amel ü hareket müte‘ahhid olduklarını nâtık zikr olunan kazâların kuzât ve nüvâblarının vârid iden arzlarının mazmûnları bâ-fermân-ı âlî şerh verildi

Fî 15 M sene 185

Bir sûreti

Palanka ve Dobnice ve Köstendil ve Samako ve Prizren ve Piranya ve İzdin ve (boşluk) ve (boşluk) kazâların kuzât ve nüvâbına ve ocakdan bu husûsa mübâşir ta‘yîn ve Der-aliyye'den bâ-fermân-ı âlî müstakillen müte‘ayyen mübâşire terfîk olunan (boşluk) ve zikr olunan kazâların ve ol havâlilerin yeniçeri serdârları ve a‘yân ve iş erleri ve ocakdan ihtiyârları ve ağavât ve alemdârân ve bi'l-cümle yeniçeri dilâverleri ve asker zümresinin kılıca kâdirleri ve dîn-i mübîn uğuruna mütebâdir ve gayûr ve cesûr ve cenk erleri zîde kadrühume hüküm ki

Ber vech-i meşrûh ağa-yı mûmâ-ileyh mektûbu mûcebince bir kıt‘a emr-i şerîf yazılmışdır.

Hüküm: 1234

Rûmili Vâlîsi ve Maçin Muhâfızı olan Vezîr Abdi Paşa'ya hüküm ki

Hengâm-ı şitâda Maçin muhâfazasına kıyâm eylemen üzere mukaddemâ me’mûr-ı ma‘iyetin kılınan mîrî askerden bu esnâda beher gecen sekiz onar neferi firâr ve Babadağı civârında vâkı‘ Kızılhisar Karyesi'ne uğrayıp karye-i merkûme re‘âyâsından müft ü meccânen yem ve yiyecek ahz ve tahammüllerinden hâric fukarâ-yı ra‘iyyete zulm ü ta‘addiye cesâret etmeleriyle dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ocağı tarafından karye-i mezkûreyi hıfz ve hirâsete me’mûr İsmâ‘îl Çavuş *zîde kadrühu* o misillü firârîlerin def‘-i mezâlim ve keyd ve a‘dâlarına sarf-ı makderet eyledikde ma‘iyetinde mevcûd arabacıyı ve re‘âyâdan birkaç neferi firâr idüp haşerât-ı merkûmenin vâkı‘ olan mutalebât ve zulmlerine ol havâlide vâkı‘ kurâ re‘âyâları tâb âver olamayıp süknâlarını terk ile etrâfa müteferrik olmalarına bâ‘is oldukların bu def‘a çavuş-ı mûmâ-ileyhe takrîr ve inhâ eylediğine binâ’en bu makûle haşerâtın te’dîb ve nikâliyle mahall ve me’mûrlarında tekmîl ve ıslâhlarına dikkat ve i‘tinâ eylemen fermânım olmağın tenbîhen ve te’kîden işbu emr-i şerîfim isdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin bu misillü emr-i muhâfazada kıyâm ve istihdâm içün ve me’mûr-ı ma‘iyetin kılınan asâkirin hıdmet-i muhâfazada kıyâm ve zabt u rabt ve lede'l-iktizâ te’dîbleri husûsâtı senin uhde-i ihtimâmına ihâle olunmakla fîmâ ba‘d muhâfaza-i merkûme ve me’mûr ve mu‘ayyen kılınan asâkirden o makûle firâr töhmetine cesâret iden eşirrâyı mahallinde alâ eyy-i hâl ahz ve ağa ve zâbitleri ma‘rifetleriyle te’dîb ve tenkîl iderek mahall-i me’mûrlarında hıdmet-i muhâfazada kıyâm ve tekmîl ve takrîr ve ıslâh ve zabt u rabtları husûslarında ale'd-devâm dikkat ve i‘tinâ eyleyip ba‘de'l-yevm bir ferdinin mahall-i me’mûriyetini terk ve firârlarına bir türlü ruhsat ü cevâz göstermekden be-gâyet hazer ü mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlîşân yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı L sene 184

Hüküm: 1235

Bir sûreti
Özi Vâlîsi ve İsakçı ve sevâhil-i nehr-i Tuna ser-askeri Vezîr Dağıstânî Ali Paşa'ya
Şitâ içün İsakçı'ya me'mûr kılınan mîr askerden

Hüküm: 1236

Bir sûreti
Mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Tolcı Muhâfazasına me'mûr *dâme ikbâluhu*ya

Hüküm: 1237

Karasu ve Karaharman ve Hacıoğlupazarı ve Köstence ve Varna ve Prevadi ve Şumnu kādîlarına ve serdâr ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki

Sancak-ı rasûl-i kibriya aleyhi ezkâ't-tahiyyâ muhâfazası içün tertîb ve etrâf memleketlerden emr-i celîlü'l-kadr ve bi'l-hayr ahâlî cem' ve tesyîr olunan mübeyyin askeri ve ba'zan bayrakları neferâtı memer ve ma'ber olan İsakçı ve Tolcı ve Maçin kazâlarına ta'yîn olunup ber vech-i mu'tâd ta'yînâtları i'tâ ve hiçbir türlü siklet ve zarûretleri yoğiken adem-i gayret ve za'f-ı dîn ve kemâl havf u hiyânetlerinden nâşî bu esnâda beşer ve onar firâr ve uğradıkları karyeler ahâlîsine müft ü meccânen yem ve yiyecek mutâlebesiyle vesâ'ir gûne mezâlim ile hasâret eyledikleri Divân-ı meştâ-yı hümâyûnuma sahîhen inhâ ve ihbâr olmakdan nâşî bu keyfiyetin men' ve def'i ve neferât-ı mezkûrenin mahall-i me'mûrelerinde istikrâr ve idâmeleri ve firârîlerinin alâ eyy-i hâl ircâ' ve isbât-ı ikdâmlarının ilâc esbâbına teşebbüs ve şimdiden şücâ' şefâ'at bayrağı Rasûlullâhı bilâ zarûret terk ve firâr ve bulundukları mahallerden ircâ' irâde olundukda firârlarına nâdim ve der-akab avdet idenlere muvâaheze olunmayup yine savb-ı me'mûrelerinde sevk ve firârına nâdim ve müstağrak olmayıp inâd ve ric'ate muhâlefet birle ahz idenlere âlet-i harble karşu koyup mukābeleye cesâret idenleri olur ise o makūle müfsidlerin bilâ amân üzerlerine varılıp hayyen ve meyten ahz ve cezâ-yı meşrû'aları tertîb ve fîmâ **[s. 300]** ba'd bir ahad firâr asker-i islâma îrâs-ı teferruka ve ihtilâl vermeyecek vechen nizâm bend ve bu husûsa ale'd-devâm i'tinâ ve ihtimâm farîza-i kâffe-i ehl-i islâm olmakla imdi ümmet-i Muhammed ve ehl-i Sünnet ve cemâ'atden olanlar bu husûsda ziyâde gayret ve hamiyet ve ol makūle firârîleri kazâ ve kurâlarında bulundukları mahalde ahz ve ber minvâl-i muharrer ircâ' ve rucû'a muhâlefet ve karşu korları olur ise alâ eyy-i hâlin üzerlerine varılıp hayyen ve meyten ahz ve cezâ-yı meşrû'aları tertîb ve âhirlere ibret ve bir dahi bir ferd firâra tarîk bulmayacak vechile tanzîm ve te'kîd olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın (boşluk) ile irsâl olunmuşdur vusûlünde siz ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ve umûr-ı iktisâm-ı islâmiyeden olmakla ziyâde ihtimâm ve firâr idenler eksere vilâyet-i mezkûre ashâbından olmakla vilâyetleri karîb olmak takrîbiyle ve yolları bildikleri hasebiyle mutlakâ hevâ ve heves ve mel'anet-i nefislerini ihrâz za'miyle firârları emr-i muhakkak olup bilâd-ı ba'îdeden gelen askerin dahi perişânlıklarına bâ'is olmalarıyla ol makûleleler kazâ ve kurâlarınıza vürûdunu tafahhus ve haber alındığı mahallerde vech-i meşrûh üzere ele getirilmesine ve ircâ'larına dikkat ve muhâlefet edenlerin cezâyı lâyıkaların icrâ ve meştâ-yı hümâyûnuma arz ve inhâya dikkat ve ferd firâr edecek memer ve tarîklerin kat' ve bir ferdin firârına ruhsat ve akrabâ ve istisnâmızdır deyü iğmâzıyla müterahhî dînde ve mûcib-i habâset olacak hâlâtdan mübâ'adet ve bir vechile dahi dîn-i mübîne hıdmet eyleyip velâkin bu sebeb ile âmed şud olan ehl-i ırz ve yolcı ve hademe-i ricâl-i devlet olanlara ta'addî ve tecâvüz eylemekden bu bâbda hazer ve ittikā eyleyesiz deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm

yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa dâme uluvvuhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşân yazılmışdır

Fî Evâsıt-ı L sene 184

Hüküm: 1238

Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ocağından Saksoncu başı olan Hüseyin *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Bu hilâlde İsakçı cânibi ordusu ağalığı ile İsakçı ser-askeri düstûr-ı mükerrem meşîr-i müfehhâm nizâmü'l-âlem vezîrim Ali Paşa edâmallahu te‘âlâ iclâlehunun ma‘iyetinde bir gediklinin ta‘yîn ve mevcûd bulunması lâzim-ı hâlât olduğuna binâ’en sen ocağın gedikli ve mukayyed zâbitânından olup her vechile kavâ‘id-i ocağı ri‘âyet ve sadâkat ve istikāmetle hıdmet ve mutebassırâne hareket ve zabt u rabt ehl-i liyâkat olduğun ecilden merkez ve mertebende olmak üzere cemâ‘atin ortası hıdmetinde olmak şartıyla avâtıf-ı aliyye-i mulûkâne ve avârıf-ı seniyye-i pâdişâhânemden İsakçı ordusu ağalığı sana tevcîh ve tefvîz olunup ucâleten ve müsâra‘aten hareket ve ordu-yı mezkûre varıp vezîr-i müşârün-ileyhin ma‘iyetinde ordu-yı mezkûre ve me’mûr asâkirin zabt u rabtına ve i‘mâl ve idâresiyle ol havâlinin kemâ yenbeğî hıfz ve hirâset ve bilâd ve ibâdın kemâl-i emniyyet ve selâmetlerine bezl-i makdûr ve sa‘y-i nâ-mahsûr eylemen bâbında fermân-ı âlî sâdır olmağın vusûlünde sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ve ale'l-fevr ucâleten me’mûr olduğun ordu-yı zafer bûy-ı merkūme varıp kā‘ide-i ocağa ri‘ayet birle zabt u rabt-ı neferât ve hıfz u hirâset-i bilâda gereği gibi sa‘y ve sarf-i kudrete vezîr müşârün-ileyhin re’y ve rızâsına muvâfakat birle hıdemât-ı celîle istihsâline müsâra‘at eyleyesin ve İsakçı ordusu muhâfazasına me’mûr çorbacı ve çavuşân ve zâbitân ve ağavât alemdârândan bi'l-cümle neferât cümlesi senin üzerlerine zâbit bilüp sözünden taşra ve re’sinden hârici vaz‘ u hareketde bulunmayıp itâ‘at ve inkiyâd üzere olalar sen dahi cemî‘ umûrunu şer‘-i şerîf ve kānûn ve emr-i münîf tasdîk eylemesinden ser-mû inhirâf eyleyip basîret ve intibâh üzere hareket ve metânet-i asâkir ve istihkâm ve takviyet virerek sükkân-ı vilâyet ve ümmet-i Muhammed'in emn ve râhat ve selâmetlerine bâ‘is mesâ‘î-i celîle vücûda getirmeğe ittifâkâne mecd ü sâ‘î eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa dâme uluvvuhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak içün fermân-ı âlîşân yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı L sene 184

Hüküm: 1239

Sâbıkâ Belgrad'da yeniçeri zâbiti olup hâlâ Gelibolu'da ikāmet üzere olan Yûsuf *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Âsitâne-i sa‘âdetimde Sekbânbaşı olan (boşluk) nin zabt u rabtı emrinde kusûr ü rehâveti olmakdan nâşî azl ve tebdîli muktezî ve sen me’mûr olduğun serhaddât ve muhâfazalarda askerî kullarım ile hüsn-i mü‘âşeret ve âkilâne hareket ve istikāmet ile hıdmet eylediğin mesmû‘ ve senden rızâ-yı hümâyûnuma muvâfık hıdmet me’mûl ve melhûz-ı şâhânem olmakdan nâşî Âsitâne-i sa‘âdetimde sekbân başılık sana tevcîh ve ihsân-ı hümâyûnum olduğunu müş‘ir işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde kat‘â meks ve ârâm eylemeyip olduğun mahalden fermân-ı hümâyûnum olduğu vech üzere serî‘an hareket ve bir gün akdemn Âsitâne-i Sa‘âdetime vusûle müsâra‘at ve mazmûn-ı emr-i şerîfimle amel ve harekete kıyâm ve mübâderet eylemen bâbında

Fî Evâ'il-i L sene 184

Hüküm: 1240

İznikmind ve İznik ve Gülpazarı ve Bilecik Pazarköy ve Lefke ve Geyve ve Taraklı ve Mudurnu ve Torbalı Göynük ve Söğüt ve Eskişehir ve Bolu ve Adapazarı ve Akyazı ve Kamas ve İpsafi ve Taşgiri ve Şile ve Ağva ve Ergili ve Amasra ve Bartın ve sâ'ir ol havâli ve sevâhilinde vâkı' kazâların kuzât ve nüvâbına ve ocakdan müstakillen mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve zikr olunan kazâların dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri ve atîk serdengeçdi ağaları ve alemdârları ve ocak ihtiyârları *zîde kadrühu*ma hüküm ki

Bi-havl-i er-kuvvetihi sübhânehu ve te'âlâ a'dâ-yı dîn olan Moskov keferesi ve anda teb'îyyet iden re'âyâ havenesinden ahz-ı intikām husûsunda i'timâd-ı cenâb-ı Hazret-i dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağı ve zâbitân ve neferât kullarım olup bu sâl-i meymenet ikbâlde gönül birliği ile husûsât-ı dîn-i mübîn ve devlet etmeğin uğuruna hıdmet ve seyf gazîler misillü can siperlik merâsimini edâ ve mahall-i ma'rekede düşmenden yüz çevirmeyip izâ lekîtüm fi'eten gâ'ibû? âyet-i kerîmesi müfâdınca metânet ve gayret eyleyip tamâm yüz aklıkları olmadıkça bir ferd sefer ve mahall-i me'mûresinden avdet eylememek şartıya kemâl ve ittihâd üzere olmaları me'mûl her gün ve matlûb-ı şehinşâhânem olmakla bu bâbda şeref-rîz-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn mefhûmu mezâmîni ve tenbîhâtı cümle ocağın zâbitân ve ihtiyârlarının mesmû'ları oldukda ber kaç seneden beri hafazana'llâhu te'âlâ ve eyyüküm tedebbür-i besâ ile zuhûr iden **[s. 301]** kusûrlarını isti'fâ ve bundan sonra her hâlde sarf ve sebât ile ittifâkân gayret ve cihâd ve gazâya azîmet ve bi-nasrillâhi te'âlâ a'dâdan ahz-ı intikāma gayret eylemek üzere cümlesi ahd ve mîsâk ve bu kerre bu yolda cân başı fedâ ve tedmîr-i a'dâya ez dil ü cân azm ve hazm ile ittifâk etmeleriyle binâ'en aleyh ve men yetevekkel alallâh fühüve hasbuhu lâmi'asınca cümlemiz Hakka tevekkül ve gönül birliğine temessül ve şer'-i gazâya teşebbüs ve hayrü'n-nâsirîn olan cihân-ı âhiretden istimdâd ve seyyidü'l-mürselîn ve enbiyâ-i güzîn salavâtullahi aleyhim ecma'în ve çâr-ı yâr ve muhâcirîn ve ensâr rıdvânullahi te'âlâ aleyhim ecma'înin mu'cizât ve kerâmet-i bâhiri berekâtlarıyla nûş iden havf ve gafleti ve kesâlet ve rehâveti terk ve ahd ve mîsâkı iltikâya cidd ve cehd ve bulundukları yerlerde a'dâdan yüz çevirmeyip fî sebîlillâhi te'âlâ gazâ ve cenge âheng ve inâyet-i Rabbânî ile a'dâya cihâdı terk ve ahz-i intikām birle izâle-i âr-ı tenke? kıyâm ve tahsîl-i nîknâm ve dünyâ ve ukbâda azîz nâ'il-i merâm olmağa sa'y-i mâlâ kelâm eylemeğe her biriniz müsâra'at eyleyip ancak bu şuruta ri'âyet evvel emirde serhadlerde tevfîr-i asâkir ile metânet ve takviyet ve sâniyen Ordu-yı hümâyûnumda müctemi' cunûd nusretmûd ile her tarafdan düşmene hece resân-ı hasâret eylemeğe mevfûk olmakdan nâşî şimdiki hâlde tiz elden Kırım serhaddâti ve husûsen Özi Kal'ası'na mükemmel asâkir ta'yîn olunup gâ'ilesi çekmeyecek vechile istihkâmı emr-i mühimm olduğundan mukaddemâ şeref-sudûr olan sürücülük evâmirinde Ordu-yı hümâyûnuma müretteb serdârlar bayrakları asâkirine halel gelmemek şartıyla zikr olunan kazâlarda asâkir idâresine kādir ve ciğerdâr ve bahâdır atîk ağa ve alemdâr ve ba'zı bir ağa ve mütemevvil ve sâhib-i iktidâr ve nâmdâr ve perhizkâr kimesnelere serdengeçdi bayrağı i'tâ ve hemen beş on gün zarfında hatırlanıp ednâ mertebe yüz ellişer nefer piyâde cenk âver ile hareket ve semtlerine karîb Ereğli ve Amasra ve Sinop iskelelerine nuzûl ve cânib-i mîrîden istîcâr ve ihzâr olunan sefâ'ine süvâr ve evvel-i bahârdan evvel Özi muhâfazasına varıp emr-i muhâfazasına sâlifü'z-zikr şurûtuyle bezl-i iktidâr

olunmak şartıyla altmış adet serdengeçdi bayrağı küşâd olunmak bâbında fermân-ı âlîşân sadır olmağın mübâşir-i mûmâ-ileyh ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur inşa’allahi te‘âlâ vusûlünde siz ki mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz gerekdir ki sâdır olan emr-i celîlü'l-kadrim mûcebince amel ve memleketlerinize ber minvâl-i muharrer mevcûd atîk ağa ve alemdâr ve askerkeş sâhibü'l-iktidârlara ma‘rifetiniz ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle bayrak i‘tâ beş on gün zarfında ednâ mertebe yüz ellişer neferâtı tekmîl ve ta‘cîlin ale't-ta‘cîl ihrâc ve cebîre olunmasına her biriniz ve hasl-i makdûrunuzu sarf eyleyip böyle dîn-i mübîn hıdmetinde ser-mû kusûr ve fütûr eylemekden be-gāyet hazer ü mücânebet eyleyesiz şöyle ki bu vakitler evkât-ı sâ’ire kıyâs olunmamakla ser-mû kusûr ve terâhî her kimden sudûr ider ise dîn ve Devlet-i aliyyeme hiyânet eylemiş olup cezâsı tertîb ve mazhar-ı gazab-ı Rabb-i izzet olacağı bedîhîdir ana göre âkibet-i kârı fikr ve bu husûsda dâmen-i gayreti dermiyân ve bezl-i tâb ve tüvân eyleyesiz ve siz ki bayrakları küşâde olunan ağavât ve alemdârlarsız bu sene-i mübârekede ber minvâl-i muharrer ahd u mîsâk ve kavl ve ittifâk olunduğu mesmû‘unuz oldukda dîn gayretini ve ocakân gayretini ele alıp bu husûsa ihtimâm ve bir sâ‘at evvel bayraklarınızı neferâtını tekmîl ve itmâm ve bir nefes ve ikdâm me’mûr olduğunuz Özi Muhâfazasına varıp emr-i muhâfazada kıyâm ve metânet birle tahsîl-i nîknâm eyleyip zinhâr ve zinhâr te’ennî ve terâhîden hazer ve ittikā ilesiz ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin senden her vechile sadâkat ve istikāmet ve dîn ve Devlet-i aliyyem'e nâfi‘ hıdmet-i meşkûre ve gayret-i mebrûre me’mûl olmakdan nâşî bu husûsa hâssaten mübâşir ta‘yîn olunmuşsundur gerekdir ki bir sâ‘at evvel mahâll-i mezkûreye varıp küşâdesine me’mûr olduğun altmış başrağı zikr olunduğu minvâl üzere erbâb-ı istihkâka i‘tâ ve şurût-ı mezkûre ile cümlesini mükemmelen yerlerinden kaldırıp iskele-i mezbûrlardan sefâ’ine irkâb ve ucâleten Özi muhâfazasına tesyîr ve tesyîl ve emr-i me’mûreni edâ ve tekmîl eylemeğe müsâra‘at ve inâyet sa‘y ve mübâderet eyleyip ser-mû te’ennî ve te’hîr ve hâlât-ı nâ-marziyeden hazer ü mücânebet eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa dâme uluvvuhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâsıt-ı L sene 184

Hüküm: 1241

Hâlâ Rûmili Vâlîsi ve Maçin muhâfızı Vezîr Abdi Paşa'ya hüküm ki

İrâde-i bâhire-i Bârî ve meşiyyet-i mümteni‘u't-takdîr-i Hazret-i Kirkârî ile hadîka-i devlet gülzâr-ı bihişt âsâr-ı saltanat ebed müddetim havâlisine tezâhüm iden hâr ve hâşâk erbâb-ı iştirâkini havâle-i şemşîr-i âteş nazîr himmet kâmile-i mülûkânemle harîk berîk târ bevvâr ve isâle-i nukûd makderet ile garîk-i seyelân nekâl ve dimâr etmek temennâsıyla ve iddû lehüm masteta‘tüm min kuvvetin ve min ribâti'l-hayli mefhûm-ı meyâmin rusûmuna bi'r-ri‘ye sunûf vesâ’il-i futûh ve hasbemâ yüsâ‘idehu iltizâmât-ı levâzım-ı mühimmât kerr ü ferr tedârük ve i‘dâd ve levâzım-ı kâffe-i isti‘dâd olan teksîr-i asâkir bî-şumâr ve tevfîr-i edevât zafer medârda kat‘an ve kâtıbeten âyîne-i himmet ve ikdâm-ı mülûkânem îrâs-ı gubâr gülâl ve zannet ve izâfe-i cenk dirîğ ve mutâlebe etmeyip her koldan cuyûş-ı deryâ hurûş mülk ve milletde me’mûr ve hazâ’in-i bî-nihâye bu bâbda mebzûl ve mevfûr kılınmışiken mebde’-i sefer zafer peygir-i hümâyûnumdan bu evân-ı hayriyet nişâna gelince vukū‘yâfte olan âsâr mugâyir-i rızâ-yı mekârim disârım olduğu vükelâ-yı devlet ve müdebbirân-ı fihâm-ı saltanatım olanların sû-i hareket ve tedbîrlerinden neş’et eylediğine binâ’en bundan böyle tarîka-i enîka-i tedbîre hüsn-i himmet müstelzimü'l-ganîmet-i şâhânem masrûf ve basîret nusret nişânım ârâ-yı sâ’ibe-i cihâd-ı ma‘neviyye cânibine ma‘tûf kılınmak lâbüd olmakla ez cümle eslâf-ı sa‘âdet

ittisâfımın i‘tibârlarından sâkıt ve fi'l-hakīka zirve-i zaferden ka‘r-i hezîmete hâbit olan mîrî asker beğe evvelâ bin başı i‘tibâr olunan eşhâs-ı merdân sâhib-i ırz ve âr olmamak hasebiyle fi'l-asl hiyânete me’lûf olmalarıyla lede'l-hâce techîz edeceği neferâtın ulûfe ve bahşîş ve kisve bahâları olmak üzere bu kadar bin kuruş an nakdin hazîne-i Amire'mden ifrâz ve kezâlik ol mikdâr neferât mevcûd olmak melhûzuyla bulundukları mahalde tamâmen ta‘yînâtları verilmek üzere evâmir-i aliyyem isdâr ve birer mübâşire teslîm ve irsâl olunup vusûllerinde her bölükbaşı kendi mübâşirine hakk-ı sukût olmak üzere beşer ve onar kise akçe arz ve anlar dahi adem-i istikāmet ve sadâkat ve mahz-ı mefsedet ve hiyânetlerinden nâşî hıdmet nâmıyla ahz eyledikleri ecilden bölükbaşılar ma‘iyetlerinde bulunan bölükbaşıları ile ulûfe ve bahşîşlerimizi tamâmen almışızdır deyü mübâşire zilhâhî üzere sened verip def‘ eyledikden sonra tahrîr-i neferâtdan mukaddem hiyânete şurû‘ edüp kesb ü kârdan mu‘attal ve i‘mâl-i edevât-ı harb ve darbden mufassal nice bendegâne ve menhûs ve mühmel makûlelerini nefer nâmıyla istishâb ve anlar dahi bîkâr behâ’im-i bed kirdâr ve sevâ’im-i bî‘âr olduklarından fakat boğaz tokluğu ve uğradıkları mahalleri iğâre niyyetiyle ulûfe ve bahşişden onar ve onbeşer kuruşa kanâ‘at edip rü’esâları dahi ibtidâ seferberim deyü olduğu kazâyı tecrîm ile tahrîb ve ba‘dehu ta‘yînâtda fâ’izinden fazla nefer başına onbeşer yirmişer kuruş kâra rızâ dâde olmadıklarından başka yine tertîb-i aslîleri olan bin neferden ancak altıyüz dahi noksan veyahut ziyâdece nefer tahrîr ve me’mûr oldukları mahalle böyle vaz‘ birle azîmet ve esnâ-yı râhda dûçâr oldukları kasabât ve kurâdan yem ve yiyeceklerin meccânen alarak ve gözlerine kesdirdikleri re‘âyânın emvâlini gasb iderek bu güne ta‘zîb ve tahrîbe dâ’ir fazîhalar ile ba‘zan mahall yerine varmadan firâr ve bakiyye kâsır ve kâtır makûleleriyle ordu-yı **[s. 302]** hümâyunuma bir menzil kaldıkda setr-i hiyânetleri içün iş eşer nâ-avenelerinden birkaç neferi nihâyetçe ileri ib‘âs ve ricâl-i askeride nice kafadârları bulunmak hasebiyle ne mikdâr noksânları var ise beynlerinde fi'l-hal tevzî‘ ve herkes beşer onar âriyeti nefer ile imdâd ve bakiyyelerin dahi yirmişer otuzar para istîcâr idüp bu tarîk ile güyâ kabâhatlerin setr ve irtesi gün ber kā‘ide mükemmel alayların gösterip der-akab yedlerinde olan evâmir-i aliyyem mûceblerince ta‘yînâtların mutâlebe ve ahz eyledikleri resîde-i serhadd yakın olup bu makūle tertîb-i müşevvişden muctemi‘ direm ve devrem? kemnâm asker-i düşmen yüzünde bir nesneye yaramayup asl tertîbleri fesâdından nâşî vâdî-i diyânetden girîde hiyânete sulûk ile vardıkları mahalde bulunan ecnâd-ı pâk nejâdı dahi ifsâdları vesâ’il zâhire hezîmetden olduğundan gayrî vedâyi‘-i hâlikü'l-berâyâ olan zîr destâne cevr ve te‘assüfleri in tensurullâhe yensurkum âyet-i kerîmesinin mefhûm-ı muhâlifini bir burhâniyesiyle zerî‘a-i mu‘allâya teferruk ve perişânîden olduğu hasebiyle zâhir ve inde erbâb-ı ulu'l-elbâb mütebeyyin ve bâhirdir bundan başka kuvvet-i kudsiye ile tertîb olunan ocaklar halkı husûsen yümn ve bereketi kerrâtla meşhûd ve mücerreb yeniçeri neferâtı ve cebeci ve topçu ve arabacı zümerâtı kullarım zikr olunan mîrî askerinin îrâs-ı hezîmetden ocak ârı kendileri istî‘âb ve iş başa düşdü hamiyyetiyle hengâm-ı heyecân bedkârda içlerinde bu makūle müfsid ve bî‘âr bulunmamak temennâsını lafzan ve ma‘nen îmâ ve iş‘ârları hasebiyle fîmâ ba‘d i‘timâd ve ihbâr ancak tertîb-i kadîm ve de’b-i dîrîn-i müstedîm-i Devlet-i aliyyem olan piyâde askerinde zümre-i mansûre Bektâşiyân ve zümerât-ı sâ’ire gayret kîşâne olup kezâlik atlı i‘tibâr olunacak asker-i sipâh ve silahdâr zafer medâr ocakları halkıyla cihâr-ı yâr-i güzîn rıdvânullâhi te‘âlâ aleyhim ecma‘în hazerâtına mensûb bölükât-ı erba‘â ocakları ve eyâlet halkından ve bâ-husûs vükelâ-yı Devlet-i ebed kıyâm olan vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân-ı kirâmım kapuları halkından başlu bağlu ehl-i ırz ve mütedeyyin asâkir-i zafer me’ser ile ordu-yı zafer bûyum tertîb ü tanzîm olunmak cânibine nejâd hakîkat i‘tiyâdım mâ’il ve mütesâk ve bu sûrete cümle ocaklarım halkı kullarım akd-i visâk ve ittifâk etmek ve fîmâ ba‘d kavâ‘id-i

mer‘iyye ve raziyye ve kavânîn-i mebhûsa ve marziyyelerden ser-mû münharif olmayup etvârlarını merzât-ı Bârî'ye tevfîk ve rızâ-yı meyâmin iktizâ-yı hüsrevâneme tatbîk eserinde nans-i cemîl-i hazret-i kādir ve celîli müntehâ-yı kusvâ-yı âmâllerin edip zavâbit ve revâbit-i esbâb-ı âdiye-i zâhireye temessük etmeleri vesâyâsıyla cümle ocaklu kullarım hutût-ı müstevcibü'l-huzûz-ı hümâyûnum ile tenbîh-i mülûkânem sezâvâr ve erzânî kılınıp bu vechile tenkîm ve tanzîm-i asker kılınmağın inhisâr-ı mürettebât-ı ocak ve vüzerâ-yı izâmım ve mîr-i mîrân-ı kirâmım kapu halkına olup mîrî asker tertîb ve ıtlâkı tertîbât-ı sefer-i hümâyûnumdan tarh ve ilgâ olunmağın imdi sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin öteden beri dâ’iren mürettebâtı olup kadîmî levâhık ve havâşî mu‘tâdından başka tevfîr-i süvâriyân nusret nişân için tarafından ya kethüdânı ve yâhud ana mümâsil mevsûk ve mu‘temed emekdârını mahsûs ta‘yîn edip ve Anadolu'dan süvârî yarar askerin mahalli olan Kütahya ve Karaman ve yâhud Sivas ve Maraş ve bunların emsâli ricâl ve abtalı ciğerdâr ve şecî‘ânı kaviyyü'l-iktidâr olan İç Ağası ve neferâtlarıyla bölükbaşılar tertîbiyle müceddeden kapuna hıdmet lâzimetü'l-meymenet cihâd için yediyüz elli nefer süvârî asker tertîb ve evvel-i bahâr-ı huceste-âsâr hulûlünden mukaddemce mu‘accelen ma‘iyetine celb ve tahsîs ve bu vechile hâzır ve müheyyâ olup sefer-i zafer eserde ilkā-yı vücûd ve bezl-i mechûd ve mevcûd eden bilâ özr-i şer‘î ittikā’ ve sâha-i râhat eyleyen ile müsâvî olmayup niçe derîha-i fezâ’il-i bî-şumâre sezâvâr olacağı "Lâ yestevî el-kâ‘idûn mine'l-mü’minîn gayre uli'z-zarar ve'l-mücâhidûn fî sebîlillâh bi-emvâlihim ve enfüsihim fazlullâhi'l-mücâhidîn bi-emvâlihim ve enfüsihim ale'l-kâ‘idîn dereceten" nazm-ı mu‘ciz nümâsından istinbât edip fermân va‘d beyân-ı hazret-i Mennân'a kemâl-i inkiyâd ve feth-i bâb-ı mesûbâta uhreviyye-i "İnne ebvâbe'l-cenneti tahte zilâli's-suyûf haber-i latîfi ile küşâd etmeğe ibtidâ ve i‘tiyâd edip ma‘azallâh sümme ma‘azallâh fâhire-i i‘tibâr olunacak dâ’ire-i kadr-i meşrûhdan noksân ve hidmetini mevki‘-i lâyıkına bî hengâm ityândan kemâl-i mücânebet velekad e‘addû minnî hazzir müfâdıyla mazhar-ı gazab insibâr-ı hüsrevânem olacak hâlât ve esbâbdan tevakkī ve mübâ‘adet edip şöyle ki sinîn-i mâziye misillü birer gûne a‘zâr-ı hafiyye ve celiyye ile girîbân-ı sâmân ve hayâtını pençe-i sahtgîr-i husrevânemden tahlîs mülâhazasından âyin olup tahsîl-i sa‘âdet nişîn emrine ri‘âyet ve düşmen-i dinden şartınca intikām almak vesâ’ilini te’diyeye himmet ve basîret bâbında

Fî Evâsıt-ı L sene 184

Hüküm: 1242

Bir sûreti

Hâlâ Özi Vâlîsi olup İsakçı ve ol havâlilerin ser-askeri Vezîr Dağistânî Ali Paşa levâhık-ı mu‘tâdesinden başka beşyüz nefer süvârî asker tertîbi için kethüdâsını irsâl eylemek üzere ber vech-i meşrûh

Hüküm: 1243

Beyşehri Sancağı sâbıkâ Niğde Sancağı mutasarrıfı Abdurrahim Paşa'ya livâ’-i mezbûru mefsedet-i eşkıyâdan te’mîn eylemesi için ve emr-i şerîf yazılıp mühimme defterine kayd şud

Fî Evâ’il-i M sene 185

Bir sûreti

Alâiye ve Beyşehri ve İçel sancakları mutasarrıfı ve Hırsova muhâfızı Vezîr Sâdık Mehmed Paşa'ya

Süvârî neferen 500

Hüküm: 1244

Bir sûreti

Hâlâ Diyarbakır Vâlîsi olup Niğbolu ve Filibe taraflarını muhâfazaya me’mûr Vezîr el-Hâc Mehmed Paşa'ya

Süvârî

Neferen 500

Hüküm: 1245

Bir sûreti

Hâlâ Haleb Vâlîsi olup Eflak cânibi ser-askeri Vezîr Mehmed Paşa

Süvârî 500

Hüküm: 1246

Bir sûreti

Üsküb Sancağı'na mutasarrıf olup Beştepeler muhâfazasına me’mûr mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Mehmed Sâdık *dâme ikbâluhu*ya

Süvârî neferen 250

Hüküm: 1247

Bir sûreti

Hüdâvendigâr Sancağına mutasarrıf olup Tolcı Muhâfazası'nda olan Ferâşe-zâde *dâme ikbâluhu*ya

Süvârî neferen 250

Hüküm: 1248

Voyvoda-i mûmâ-ileyhimâdan seksen beş senesine mahsûben sâbıkı misillü tahsîli lâzim gelen mâl-ı mîrî ile livâ-i merkūmun sene-i merkūme seferiyyesi mûmâ-ileyhimâdan mutâlebe olunmayıp kendilere ikdâm şartıyla ol mikdâr askeri Ordu-yı hümâyûna irsâl eylemeleri içün

Bir sûreti

Bolu voyvodaları olan dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılığı pâyesi olan Yûsuf *dâme mecdühu* ile (boşluk) *zîde mecdühu*ya bir senelik mîrîleri ve livâ-i merkūmun seferiyesine ikdâm şartıyla ber vech-i meşrûh

Süvârî neferen 300

Hüküm: 1249

Şaykalar başbuğluğu ile Tuna kapudanlığı uhdesine ihâle olunmakla me’mûriyetini hâvî emr-i şerîf yazılmışdır

Fî Evâ’il-i Z sene 184

Bir sûreti

Bozok ve Kengiri sancaklarına mutasarrıf olup hâlâ Maçin muhâfızı Vezîr Abdi paşa'nın ma‘iyetinde olan Süleymân Paşa-zâde es-Seyyid Ahmed *dâme ikbâluhu*ya

Süvârî neferen 250

Hüküm: 1250

Bir sûreti

Akşehir Sancağına mutasarrıf olup hâlâ Maçin Muhâfızı vezîr-i müşârün-ileyh ma‘iyetine me’mûr Süleymân Paşa Kethüdâsı Ahmed *dâme ikbâluhu*ya

Süvârî neferen 250

Hüküm: 1251

Sâbıkâ Prizren Sancağı Mütesellimi Salih Paşa-zâde Mîr Nûreddin *zîde kadrühu*ya

Bu hilâlde serhaddât-ı mansûremden Vidin Kal‘ası ve havâlisinin keyd ve mefsedet-i a‘dâdan muhâfaza ve muhâresesig emrine kemâl-i ihtimâm ve dikkat olunmak lâzime-i vakt ve hâlden olup ve sen öteden beri me’mûr olduğun hıdemâtda sadâkat ve istikāmetin meşhûd olduğuna binâ’en senden me’mûl olan gayret ve hamiyet lâzimesince cem‘ eylediğin kendi askerinle hâlâ Vidin Muhâfızı olan vezîrim Mehmed Paşa *edâmallâhu te‘âlâ iclâlehu*nun ma‘iyetine varıp ba‘dehu ne gûne ve ne mahalle sarf olunur isen ana göre amel ü hareket eylemen içün işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde keyfiyyet ma‘lûmun oldukda cem‘ eylediğin kendi askerinle derhâl yerinden hareket ve vezîr-i müşârün-ileyhin yanına varıp kıyâm ve ba‘dehu sana ne vechile emr-i şerîfim sâdır olur ise mûcebince amel ü hareket ile hıdemât-ı pesendîde vücûda getirmeğe ez dil ü cân sarf-ı tâb ve tüvân eyleyip betâ’et ve rehâvetden ve ser-mû hilâfından be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâ’il-i L sene 184

Hüküm: 1252

Bir sûreti

Palankalı Mahmûd Paşa-zâde Mîr *zîde kadrühu*ya vech-i meşrûh üzere

Sayfa No:303

Hüküm: 1253

Maçin ve İsakçı ve Tolcı muhâfızlarına hüküm ki

Maçin ve Tolcı ve İsakçı muhâfazalarına me’mûr mîrî askerden bir haftadan beri her gece sekiz onar neferi firâr ve Babadağı civârında Kızılhisâr Karyesi'ne vürûd ve karye-i mezbûr re‘âyâsından cebren ve müft ü meccânen yem ve yiyecek ahz ve mürûr ve dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ocağı tarafından karye-i mezbûrenin hıfz ve hirâsetine me’mûr İsmâ‘îl Çavuş *zîde kadrühu*nun yanında külliyetlü neferâtı olmadığından men‘leri asîr ve iki gece zikr olunan firârîler otuzar ve altmışar nefere bâliğ ve karye-i mezbûre re‘âyâsına tâkatlerinden efzûn ta‘addîye mübâderet ve mûmâ-ileyh dahi re‘âyâyı cem‘ ve firârî-i merkūmların def‘-i zulmlerine ve girüye i‘âdelerine sarf-ı makderet eylediğinde ma‘iyetinde mevcûd harbeciyi ve re‘âyâdan birkaç neferini zahmdâr eyleyip müdâfa‘aları bir vechile imkânda olmadığından vilâyetleri cânibine azîmet edip fakat karye-i merkūmeden güzâr edip meşhûdu olan firârîler bir haftanın zarfında üçyüz neferi tecâvüz edip sâ’ir yönlerden ve orman içlerinden firâr idenler ne mikdâr idiği ma‘lûmu olmayıp firârî-i mezkûrlar ve meştâ askerînin mutâlebât-ı anîfe ve mezâlim-i şedîdelerine ol

havâlide vâkı‘ kurâ fukarâsı tâkat getiremeyip mesâlik ve menâzillerini terk ile etrâfa müteferrik olmalarıyla bu makūle firâr edenlerin i‘âde ve te’dîblerine temşiyet ve bir ilâcı görülmediği sûretde mahâll-i merkūmede asâkir kalmayacağı emr-i muhakkak idiği ihbâr olunduğuna binâ’en siz ki İsakçı ve Tolcı muhâfızları vezîrân-ı müşârün-ileyhimsiz bu makūle haşerâtın tedîb ve nikâliyle temlîk ve ıslâhlarına dikkat ve i‘tinâ olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma‘lûmunuz oldukda taraflarınızdan ol havâliye mukaddem ve kâr güzâr adamlar ta‘yîni ile fîmâ ba‘d savb-ı me’mûrlarından hareket ve firâr edenleri alâ eyy-i hâlin ahz ve sâ’ire mûcib-i ibret içün te’dîblerine mübâderet birle bâkîlerinin savb-ı me’mûrelerinde kıyâm etmelerine ihtimâm ve dikkat edip tesâmüh ve taksîrden ve i‘mâz ve müsâheleden tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâ’il-i L sene 184

Hüküm: 1254

Mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh bu def‘a vâkı‘ muhârebede mecrûh olmakla yerine âhar muhâfız varıncaya dek hâlâ sipâhîler ağası Ahmed Ağa anda ikāmet ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh müdârâ içün meştâya gelmek üzere izni ve ruhsatı mutazammın emr-i şerîf yazılmışdır

Fî Evâhir-i Z sene 184

Mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Hüdâvendigâr Sancağına mutasarrıf olup hâlâ Tolcı havâlisini muhâfazaya me’mûr Ferâşeli-zâde (boşluk) *dâme ikbâluhu*ya hüküm ki

Bu def‘a Prizren tarafından meştâ-yı hümâyûnuma vürûd iden altı bayrak piyâde ve bir bayrak süvârî asker tevkîf ettirilmeyip derhâl Tolcı cânibine irsâl olunup lâkin selâtîn-i Cengiziyye'nin Tolcı havâlisinde vâkı‘ sâkin oldukları karyelerde emr-i muhâfazada kıyâm eylemek üzere asâkirin teksîr ve tevfîri be-gāyet mühimm ve muktezî olduğuna binâ’en zikr olunan altı bayrak piyâde ve bir bayrak süvârî asker Tolcı'ya dâhil olduklarında ol havâlide vâkı‘ karyelerde ikāmet iden selâtînden her hangisinin sâkin olduğu karyelerde ma‘iyetinde askerin kılleti var ise asâkir-i mezkûreyi hidmet-i muhâfazada istihdâm eylemek üzere bilâ-tevakkuf sultan-ı mûmâ-ileyh ma‘iyetine irsâl ve tesyîre ihtimâm ve şitâb eylemen fermân-ı hümâyûnum olmağın i‘lâmen ve iş‘âren işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bu esnâda havâli-i merkūmede olan karyelerin hıfz ve hirâseti ehemm-i mehâmmdan olmakla ber minvâl-i muharrer Prizren tarafından tevârüd edip Tolcı cânibine ucâleten tesyîr olunan altı bayrak piyâde ile bir bayrak süvârî asker ol tarafa vâsıl oldukları anda havâli-i merkūmede vâkı‘ karyeleri muhâfazaya me’mûren ikāmet üzere olan selâtîn-i hamiyet nişândan her hangisinin ma‘iyetinde sâkin olduğu karyede askerin kıllet ve nedreti var ise bi't-taharrî derhâl hıdmet-i muhâfazada istihdâm eylemesi içün tarafından adam ta‘yîni ile sultan-ı mûmâ-ileyhe irsâl ve tesyîre ihtimâm ve müsâra‘at eyleyip kusûr ü rehâvetden be-gāyet tehâşî vü mücânebet ve asâkir-i merkūmenin her hangi sultânın ikāmet eylediği karyeye irsâl olunduğunu müş‘ir meştâ-yı hümâyûnuma tahrîr ve işâret eylemen bâbında

Fî Evâsıt-ı L sene 184

Hüküm: 1255

Kâ’imakâm-ı mûmâ-ileyhin vürûd eden mektûbuna binâ’en tekrâr isti‘câli hâvî emr-i şerîf yazılmışdır

Fî Evâsıt-ı Z sene 184

Bir sûreti

Mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Bosna Kâ'imakâmına ve bu husûsa müstakillen mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve kapudanân ve ricâl-i serhadd *zîde kadrühu*ma (boşluk) eyâlet-i Bosna'nın yerlü neferâtından onda bir neferi olmak şartıyla ikibin dörtyüz doksan dört nefer piyâdegân ve Ustrumça-i atîk kapudanı İbşir Kapudan bin dörtyüz nefer ile başbuğ ve ikibin nefer dahi viro sefîne kapudanı Zülfikâr Kapudan binbaşı nasb ve ta'yîn ve ucâleten Ordu-yı hümâyûnuma gelmeleri içün me'mûr kılınmalarıyla bir sâ'at mukaddem mahall-i me'mûrlarına vusûle müsâra'at ettirilmesi içün mukaddemâ sâdır olan emr-i âlîşânı te'kîd ve isti'câl zımnında

Hüküm: 1256

Meştâ-yı hümâyûnumdan Kara Eflak cânibine varınca yol üzerinde vâkı' kâdılar ve nâ'iblere ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri ve serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erleri ve kurâ zâbitlerine hüküm ki

Meştâ-yı hümâyûnumdan Kara Eflak cânibine gidecek mîrî hazîne îsâline me'mûr ile her hanginizin taht-ı kazâsına dâhil olursa me'men ve mahfûz yerlere kondurup gecelerde ve gündüzlerde bektettirip ve yollarda kifâyet mikdârı yarar ve mu'temed-i aleyh tüfenk endâz adamlar koşup gereği gibi hıfz ve hirâset iderek emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve mahall-i merkūme îsâl edip avk ve te'hîrden ve i'mâz ve müsâmahadan ve iyâzen billâhi te'âlâ hazîne-i mezkûreye bir takrîb zarar ve gezend vukū'undan ve bu bahâne ile re'âyâ fukarâsına zulm ü ta'addi ve tecâvüzden ve ser-mû hilâfından hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâsıt-ı L sene 184

Hüküm: 1257

Eyâlet-i Rûmili ber karâr-ı sâbık kendiye ibkā ve mukarrer kılınan Maçin muhâfızı Vezîr Abdi Paşa'ya hüküm

Bu sene-i bâhirü'l-meymenede sefer-i hümâyûnum tertîbâtından mîrî asker tertîbi bi'l-külliye tarh ve ilgâ olunup ancak kendülere i'timâd-ı mulûkânem olan dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ve sâ'ir ocaklarım ağavât ve zâbitân ve neferât-ı gayret simâtı kullarımın bu def'a niyyet-i hâlise ile bi'l-ittifâk vâkı' olan gün ve ahd ve mîsâkları üzere a'dâ-yı li'âmdan ahz-ı intikām zımnında ve men yetevekkel alallâh fehüve hasbuhu va'd-i şerîfine an samîmi'l-kalb i'tikâd ve istinâd ile eslâf gâzîler misillü sell suyûf şecâ'at olarak düşmen-i dîn felâket rehîn üzerine dilîrâne hücûm ve iftihâm ve kemâl-i sebât ve metânet birle cenk ve peygân ikdâm olunup bâ-avn hüdâvend nasîr tu'me-i şimşîr-i **[s. 304]** helâk ve üftâde-i hâk hezîmet ile cem'iyyet-i menhûsaları tefrîk ve kılâ'-ı mansûremin ve Eflak ve Boğdân memleketlerinin eyâdî-i mekrûhalarından nez' ve tahlîsleriyle izhâr-ı satvet-i islâmiyye ve tekmîl nâmûs-ı saltanat-ı seniyyem kılınmasına ârâ-i sâbi'a ile karâr verildiğine binâ'en bu tedbîr-i tuğrâ semîrin inâyet-i Hakkla istihsâli levâzımına cümle tarafından bi's-sıdk ve'l-ihlâs şurû' ve mübâşeret ve elzem tertîbât-ı seferiyeden olan süvâriyân-ı hamiyet nişânın dahi teksîr ve tevfîri husûsuna ihtimâm ve dikkat lâbüd ve lâzim olmakla sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin çend rûz mukaddem sudûr-ı emr-i şerîfimde zikr ve beyân olunduğu üzere öteden beri dâ'iren mürettebâtı olan levâhık-ı mu'tâdenden başka bu def'a müceddeden izâfe olunan ma'lûmü'l-mikdâr süvârî askeri dahi Anadolu cânibinde ahâlîsi şecî' ve bahâdır ve cengâver olan mahâll-i ma'lûmeden ucâleten tedârük ve tertîb ve ma'iyetine celb ve istishâb ile evvel-i bahâra dek tekmîl ve tetmîme müsâra'at

ve sen yine hâlâ muhâfaza üzere olduğun Maçin ve havâlisi alâ vechi'l-ihtimâm mekâyid-i a‘dâdan hıfz ve hirâsete kıyâma mübâderet eylemen şartıyla avâtıf-ı behiyye-i hüsrevânemden şeref-bahş-ı sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı inâyet makrûnum mûcebince eyâlet-i Rûmili kemâ kân sana ibkā ve takrîr kılınmakla iş‘âren ve i‘lâmen ve umûr-ı me’mûrene ikdâmen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîf-i inâyet redîfim isdâr ve ibkān emr-i şerîfimle me‘an (boşluk) ile tarafına irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma‘lûm-ı hamiyet mersûmun oldukda hâlâ muhâfaza-i merkūmede ma‘iyetinde mevcûd mîr-i mîrân ve rü’esâ ve zâbitân ve asâkir-i gayret keşân kullarım ile bi'l-ittifâk levâzım-ı hazm ve ihtiyâta ri‘âyet iderek Maçin ve havâlisini mekr ve tasallut-ı düşmenden leyl ü nehâr gereği gibi muhâfazaya kıyâm ve ibrâz-ı nevâzeş ve istimâlet birle isticlâb kılıp asâkire ve istihsâl-i emniyyet-i âhâlî ve ra‘iyyete mezîd sa‘y ve ihtimâm ve öteden beri dâ’iren mürettebâtı olan levâhık-ı mu‘tâdeni şân-ı vezârete lâyık vechile şimdiden mükemmelen tertîb ü tanzîm ve bâ-emr-i âlî müceddeden izâfe olunan ma‘lûmü'l-mikdâr süvârî askeri dahi Anadolu ahâlîsi şücâ‘ ve bahâdır ve cigerdâr olan mahall-i mu‘ayyeneden ucâleten tedârük ve ma‘iyetine celb ve istishâb ile evvel-i bahâra dek cümlesini tekmîl edip bi-mennihi te‘âlâ kudûm-i bahârda mükemmel dâ’iren halkıyla düşmen-i dînden ahz-ı intikām birle kuvvet-i dîniyye ve satvet-i islâmiyeyi izhâr zımnında hâzır ve âmâde olmağa nisâr cühd ve tâkat eyleyesin şöyle ki levâhık-ı kadîmen ve gerek müceddeden izâfe olunan asker-i merkūme sırren ve cihâren teftîş ve mu‘âyene ve ta‘dâd olunur fi'l-hakîka tenbîh-i pâdişâhânem üzere cümlesi tekmîlen tâmmü'l-esliha mevcûd olduğu sûretde du‘â-yı hayr-ı mülûkânem ve inâyet-i bî-gâye-i pâdişâhânema mazhar olacağın bî-iştibâh olduğu misillü iyâzen billâhi te‘âlâ mugāyir-i tenbîh-i hümâyûnum noksân veyâhud cenk ve harbe adîmü'l-iktidâr aceze makûlesinden zuhûr eylemek lâzim gelir ise türlü özr ve illetin isgā olunmayıp tahsîl-i hüsrevâneme giriftâr ve dûçâr olacağın muhakkakdır ana göre basîret üzere hareket ve ser-mû kusûr ü rehâvetden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında

Fî L sene 184

Hüküm: 1258

Bir sûreti

Eyâlet-i Özig ber karâr-ı sâbık kendiye ibkā ve mukarrer kılınan İsakçı ve ol havâli ser-askeri olan Vezîr Dağistânî Ali Paşa'ya

Ber vech-i meşrûh

Hüküm: 1259

Bir sûreti

Ala’iye ve İçel sancakları kemâ kân kendüye ibkā ve mukarrer kılınan Hırsova muhâfızı Vezîr Sâdık Mehmed Paşa'ya

Ber vech-i muharrer (boşluk) ve kemâ kân zikr olunan sancakları zabt ve ahâlî ve fukarâyı ri‘âyeti himâyet ve sıyânet eylemen üzere tarafından livânda me’mûr sâbit olan mütesellimine tahrîr eylemesi derc olunarak

Hüküm: 1260

Bir sûreti

Beştepeler muhâfazasına me’mûr olup bu def‘a Üsküb Sancağı kendüye ibkā ve mukarrer kılınan Mehmed Sâdık *dâme ikbâluhu*ya

Ber vech-i meşrûh ve livâ-i mezbûru kemâ kân zabt ve ahâlî ve fukarâ-yı ra‘iyyeti himâyet eylemen üzere tarafından mütesellimine tahrîr ve te’kîd eylemesi derc olunarak

Hüküm: 1261

Bu def‘a vâkı‘ muhârebede mecrûh olmakla yerine âhar muhâfız varınca sipâhîler ağası muhâfaza-i mezbûrede ikāmet ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh meştâ-yı hümâyûna gelmek üzere izni mutazammın emr-i şerîf yazılmışdır

Fî Evâhir-i Z sene 184

Bir sûreti

Tolcı muhâfazasında kıyâm üzere olup bu def‘a Hüdâvendigâr Sancağı kendüye ibkā ve mukarrer kılınan Ferâşe-zâde Mehmed *dâme ikbâluhu*ya

Ber vech-i muharrer (boşluk) livâ’-i mezbûru ber karâr-ı sâbık zabt ve fukarâ-yı ra‘iyyeti sıyânet eylemek üzere tarafından mütesellimine tahrîr eylemesi husûsu derc olunarak

Hüküm: 1262

Bir sûreti

Maçin muhâfızı ma‘iyetine me’mûr olup bu def‘a Akşehir Sancağı kendiye ibkā olunana Süleymân Paşa kethüdâsı Seyyid Ahmed *dâme ikbâluhu*ya

Ber vech-i meşrûh livâ’-i mezbûru kemâ kân zabt ve fukarâ-yı ra‘iyyeti sıyânet eylemek üzere tarafından mütesellimine tahrîr ve tenbîh eylemesi husûsu derc olunarak

Hüküm: 1263

Livâ-i mezbûrun müceddeden ibkāsı ve dâ’iresinin tertîb ü tanzîmine mübâderet eylemesini hâvî emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâhir-i L sene 184

Hâlâ Teke Sancağı mutasarrıfı ve bu def‘a müceddeden Silistre Muhâfazasına ta‘yîn olunan Hasan Paşa'ya hüküm ki

Bundan akdemce Silistre ve havâlisini muhâfazaya me’mûr olan hâlâ Diyarbakır Vâlîsi vezîrim el-Hâc Ahmed Paşa edâmallahu te‘âlâ iclâlehu bi-hasebi'l-iktizâ Niğbolu ve Kulle havâlilerinin hıfz ve hirâsetlerine fermân-ı âlîşânımla ta‘yîn ve Silistre'de dahi bir muhâfız-ı kâr güzârın vücûdundan lâbüd ve lâzim olup sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin senin öteden beri dîn ve Devlet-i aliyyeme sadâkat ve ihlâsla hıdmetin ma‘lûm ve mukaddemâ dahi Silistre muhâfızlığı uhdene ihâle olundukda emr-i muhârebede hareket-i mergûbe izhârıyla tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme sa‘y ve dikkatin meşhûd ve meczûm olduğuna binâ’en bu def‘a dahi Silistre muhâfızlığı kendiye liyâkat ve istihkâkla ihâle ve ta‘lîk olunmakla me’mûriyetini muhtevî işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde bu husûsu ehemm ve ikdâmda kat‘â rehâvet ve futûru tecvîz etmeyerek ol havâli ve etrâfın muhâfaza ve muhâresesinden matlûb-ı mülûkânem olduğu ma‘lûmun oldukda kemâ fi's-sâbık Silistre'de ikāmet ve etrâf ve enhâ ve sevâhilini mekr ve keyd-i a‘dâdan ber vech-i etemm leyl ü nehâr hıfz ve hirâsete ihtimâm ve dikkat ve dâ’imâ

müteyakkızâne ve mütebassırâne hareket ve senden me’mûl olan gayret ve sadâkati îfâya ve kezâlik muhavvel-i dûş-ı me’mûriyetin olan mübâya‘a husûsunu dahi ikmâl ve edâya sarf-ı vüs‘ ü makderet ve lâzimü'l-inhâ olan ahvâl âsârı pey-der-pey meştâ-yı hümâyûnuma arz ve inhâya mübâderet ve ser-mû gaflet ve kusûrdan hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâsıt-ı L sene 184

Hüküm: 1264

İşbu emr-i şerîf Varna ve Kuvarna ve Prevadi ve Aydos ve Kırkkilisa kazâlarına vürûd ve sicill-i mahfûza [kayd] ve cümle muvâcehesinde feth ve kırâ’at olundukda cümlesi ber mûceb-i emr-i âlî harekete müte‘ahhid olduklarını nâtık zikr olunan kazâların kuzât ve nüvâblarının vürûd eden arzlarının mazmûnları bâ-fermân-ı âlî şerh verilmişdir

Fî 28 Z sene 1184

Bir sûreti

Sevâhil-i Bahr-i Siyâh'da vâkı‘ Karaharman ve Kuvarna ve Köstence ve Balçık ve Minkalya ve Varna ve Prevadi ve Kuzluca ve sâ’ir ol havâlide yol üzerinde olan bi'l-cümle kazâların kuzât ve nüvâbına ve iskele emînlerine ve serdârlar ve sâ’ir zâbitân ve kır serdârları ve a‘yân-ı vilâyete hüküm ki

Gerek meştâ-yı hümâyûnuma me’mûr ve gerek sevâhil-i nehr-i Tuna'da vâkı‘ kasabât ve karyeler ve sâ’ir mahallerin muhâfazalarına me’mûr kılınan sunûf-ı askeriyeden ba‘zı diyânetden bî-haber ve bî-âr kimesnelerin bilâ izn ve fermân birer takrîb ile hıdmet-i me’mûrelerini terk ve firâr töhmetine cesâret eyledikleri ihbâr ve inhâ olunup böyle vakt-i lâzimede merkūmların bu gûne bilâ izn mahall-i me’mûrelerinden firârları sâ’irlere dahi sirâyet ile tefrika-i asâkire bâdî bir keyfiyet olduğuna binâ’en bu makūle firârîlerin bulundukları mahalde alâ eyyi hâl ahz ve geri mahall-i me’mûrlarına i‘âde ve ircâ‘ları lâzim gelmekle ber minvâl-i muharrer o misillü hıdmet-i muhâfazalarından bilâ izn ve fermân firâr edenler bulundukları mahallerde ahz ve geri mahâll-i me’mûrelerine i‘âde olunup inâd ve muhâlefet üzere olduklarını bi-eyy-i hâl ahz ve haps ve ibreten li'l-gayr tedîb olunmak içün hangi sunûfdan olduğu ve isim ve şöhretleri beyânıyla derhâl meştâ-yı hümâyûnuma tahrîr ve i‘lâm olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve ifhâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk). ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki mevlânâ ve ümenâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz bu makūle firârîlerin beher hâl ahz ve mahâll-i me’mûrlarına **[s. 305]** i‘âdeleri sizden matlûb-ı mulûkânem olduğu ma‘lûmunuz oldukda taht-ı kazâlarınızda memerr ve ma‘berlere taraflarınızdan mu‘temed adamlar ta‘yîni ile yollarını sedd ü bend ve leyl ü nehâr nezâret ve ihtimâm iderek gerek meştâ-yı hümâyûnuma me’mûr ve gerek sevâhil-i nehr-i Tuna'da vâkı‘ mahallerin muhâfazalarına ta‘yîn kılınan sunûf-ı askeriyeden bilâ izn ve fermân birer takrîb ile firâr edenlerin bir türlü mürûrlarına ruhsat ü cevâz gösterilmeyip geri mahâll-i me’mûrlarına alâ eyy-i vechin kâne i‘âde ve ircâ‘larına her biriniz mezîd ihtimâm ve dikkat ve inâd ve muhâlefet üzere olmalarını ahz ve haps ve sâ’irlere ibreten te’dîb ve güşmâl olunmak içün her hangi sınıfdan oldukları ve esâmî ve şöhretleri tasrîhiyle ucâleten meştâ-yı hümâyûnuma tahrîr ve i‘lâma mübâderet birle tenfîz-i emr-i şerîfime bi'l-ittifâk cümleniz sa‘y ve nezâret ve dikkat eyleyip velâkin bu mâddeyi celb-i emvâle vesîle ittihâzıyla tarafınızdan ve ta‘yîn eylediğiniz adamlar taraflarından akçe ahziyle bir ferdin hafiyyeten mürûrlarına ruhsat ve cevâzdan her biriniz be-gāyet hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâhir-i L sene 184

Hüküm: 1265

Bir sûreti

Babadağı ve Hırsova ve Alibey Karyesi ve Presova ve Hacıoğlupazarı ve Karasu ve Silistre ve Ruscuk ve Şumnu ve Hazergrad kazâlarının kuzât ve nüvâbına ve serdârlar ve sâ'ir zâbitân ve kır serdârları ve a'yân-ı vilâyete

Ber vech-i meşrûh

Hüküm: 1266

Âsitâne-i Sa'adetimde sipâh ve silahdâr ocakları kethüdâları vekîlleri ve (boşluk) ve *zîde kadrühumâ*ya hüküm ki

Sâdır olan fermân-ı âlîye imtisâlen sipâh ve silahdâr ocakları neferâtından ber mûceb-i kānûn-ı kadîm sıbyânân ve gerek kaydlı olagelenlerden mu'tâd-ı kadîm bâ-emr-i hümâyûn ve bâ-fermân-ı âlî Dâvudpaşa Sahrâsı'nda ulemâ-yı izâm ve rikâb-ı hümâyûnumda rical-i Devlet-i aliyyem hademelerinden defter-i mukābelede mukayyed ve mevâcîbleri defteriyle Âsitâne-i aliyyeme havâle olunan neferâtdan mâ'adâ seferber olup rukûb ve nüzûle kādir ve zî kudret kimesnelerden Âsitâne-i sa'âdetimde sâkin ve mütemekkin olan neferâtın ba'zıları bunca eyyâmdan beri ni'am-ı celîle-i hüsrevânem ile mütene'im olup sâye-i livâ-i şerîf-i cenâb-ı fahr-i kâ'inâtda mevcûd bulunmaları elzem hâlden iken sa'âdet-i dâreyni mûcib emr-i cihâdı terk ve birer takrîb ile mutasarrıf oldukları esâmîlerin Âsitâne kaydlusu ettirip bu keyfiyyet neferât-ı sâ'irenin dahi tekâsül ve tesâmühlerine bâ'is hâlâtdan olmakla şeref-bahş-i sudûr olan emr-i âlî mûcebince bi'l-cümle sipâh ve silâhdâr ve mukābele süvârî hulefâ ve kisedârları ve ocakların ricâliyle tetebbu' ve tefahhus olundukda Ordu-yı hümâyûnum Âsitâne-i sa'âdetimden Dâvudpaşa Sahrâsı'na nakl olundukdan sonra esnâ'-i tarîkde iki seneden beri birer takrîb ile bilâ özr esâmîlerin kaydlu ettirip ol takrîb ile terk-i sefer eyleyenlerin esâmîleri defter-i mukābeleden ihrâc ve kaydları ref' ve terkîn ve nevrûz-ı fîrûzda Ordu-yı hümâyûnumda zîr-i sâye-i zafer vâye-i livâ-i hazret-i fahr-i âlemde mevcûd bulunmaları içün mukābele-i süvârîden muhrec defterleri ocak tarafından ta'yîn olunan mu'temedün aleyh mübâşir yediyle irsâl olunmakla hâlâ Âsitâne-i sa'âdetimde sana kaydları merfû' sâlifü'z-zikr sipâh ve silâhdâr ocakları neferâtı mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle hâne ve vatanlarından ihrâc ve Ordu-yı hümâyûnuma sevk ve tesyîr olunmak üzere siz ki kethüdâ yerleri vekîlleri mûmâ-ileyhimâsız size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu cümle ocaklu istirhâm etmeleriyle bu def'a sipâh ve silâhdâr ocaklarından arz ve takdîm olunan defterler mevcûdlarınca Dâvudpaşa'dan ba'îdü'l-hareke birer takrîb ile şerh verilen esâmîlerin bi'l-cümle şerhleri ref' ve kaydları mahalleri terkîn olunup vech-i meşrûh üzere cümle neferâtı Âsitâne'de olan mahallerinden mübâşir-i mûmâ-ileyh ma'rifetiyle ihrâc ve evvel-i bahârda Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd bulunmaları içün tenbîh ve hilâf-ı emr hareket edenlerin yevmiye ref' olunacağı i'lân ve işâ'at olunmak bâbında

Fî Evâhir-i L sene 184

Hüküm: 1267

Silistre Muhâfazasına me’mûr olup Teke Sancağı kemâ fi's-sâbık bu def‘a kendüye ibkā olunan Hasan *dâme ikbâluhu*ya hüküm ki

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mîr-i mîrân-ı hamiyet nişânımın yarar ve bahârdır ve me’mûr olduğun hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyyemin edâ ve tetmîmine kādirlerinden olup bundan böyle dahi senden uğur-ı hümâyûnumda nice nice hıdemât-ı pesendîde ve harekât-ı ber-güzîde zuhûru me’mûl-i şâhânem olduğuna binâ’en el-yevm me’mûr-ı muhâfazası olduğun Silistre ve etrâf ve havâlisinin a‘dâ-yı dîn dîn hîbet rehîni şerr ve mazarratından hıfz ve hirâset ile ahâlînin te’mîn ve tatmînleri hâlâtına ihtimâm ve dikkat-i tâmm eylemen şartıyla sâdır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket makrûnum mûcebince avâtıf-ı aliyye-i hüsrevânemden Teke Sancağı kemâ kân sana ibkā ve inâyet-i mülûkânem olup ve işbu sene-i amîmetü'z-zafer ve'l-meymenede bâ-avn ve inâyet nâsirü'l-muvahhidîn düşmen-i dîn-i mübîn olan Moskovlu la‘înden gereği gibi ahz-ı sâr ve intikām ve yedd-i menhûsa-i müşrikîne giriftâr olan kılâ‘ ve bilâd-ı müslimîn ve husûsen Eflak ve Boğdân memleketleri nez‘ ve teshîr ile memâlik-i hüsrevânem hâr ve hâşâk erbâb-ı iştirâkden tathîr olunması levâzımının istihsâli zımnında fîmâ ba‘d mîrî askerî tertîbi tertîbât-ı sefer-i hümâyûnumdan ilkā ve i‘tibâr ve i‘kâd-ı hümâyûnum ancak ocaklarım askeri ve vüzerâ ve mîr-i mîrân-ı kirâmım kapuları halkına münhasır olmakla el-yevm me’mûren sefer-i hümâyûnumda olan vüzerâ ve mîr-i mîrân-ı kirâmımın kapuları halkı ve dâ’ireleri geçen sene misillü perişân olmayup mükemmel ü müretteb ve pâk ü müntehâb cengâver kapu halklarıyla sefer-i hümâyûnumda mevcûd bulunup izhâr-ı şevket-i İslâm ve hazele-i müşrikînden ahz-ı intikām olunmak matlûb-ı şâhânem olmakdan nâşî kapun halkını ber mu‘tâd-ı kadîm tanzîm ve tekmîl içün kethüdân ve yâhud ana mümâsil bir adamını mansıbına irsâl ile müretteb ve güzîde ve müntehab süvârî askeri celb ile kudûm-i bahâādan mukaddem dâ’irene gereği gibi nizâm verip hâzır ve müheyyâ ve me’mûr-ı muhâfazası olduğun Silistre ve havâlisini dahi muktezâ-yı me’mûriyetin üzere leyl ü nehâr hıfz ve hirâsete mezîd dikkat ve i‘tinâ eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde ber vech-i muharrer mîrî askerînin tertîb-i sefer-i hümâyûnumdan tarh olunduğu ma‘lûmun oldukda tevfîr-i süvâriyân gayret nişân içün derhâl kethüdân ve yâhud ana mümâsil bir kâr güzâr adamını mansıbına irsâl ile ber mu‘tâd kapun halkı olmak üzere yarar ve bahâdır ve cenk ve harbe kādir süvârî asker tertîb ettirip kudûm-i bahârdan mukaddemce ma‘iyetine celb ve ihzâr ve gereği gibi dâ’irene nizâm verip inşâ’allahi'l-Meliki'l-Müste‘ân evvel-i bahâr-ı huceste-asâr hulûlünde düşmen-i dîni kahr u tedmîr ve memâlik-i mahrûsama yed-i istilâ-i gurûh-ı mekrûh-ı müşrikînden tahlîs ve tathîri levâzımının istihsâline ve tekmîl-i nâmûs-ı dîn ü İslâm birle tahsîl-i nîknâm ve el-hâletü hâzihi Silistre ve havâlisini keyd ü mazarrat-ı düşmenden leyl ü nehâr muhâfazasına dahi ihtimâm ve mansıbın olan Teke Sancağı'na kârgüzâr ve mücerribü'l-etvâr mütesellim ta‘yîni ile zabt u rabta ve ahâlînin himâyet ü siyânetlerine dikkat ve bir ferde cevr ve zulmden mübâ‘adet ederek senden me’mûl ve muntazır-ı şâhânem olan sadâkat ve istikāmeti icrâya mübâderet ve hilâf-ı emr-i hümâyûnum hareketden hazer ü mücânebet eylemek bâbında.

Fî Evâhir-i L sene 184

Hüküm: 1268

Bir sûreti

İsakçı Ser-askeri ma‘iyetinde cisr muhâfazasına me’mûr olup Karahisâr-ı Sâhib Sancağı bu def‘a kendüye ibkā ve mukarrer kılınan işbu Zeyli Abdullah *dâme ikbâluhu*ya

Ber-vech-i meşrûh yazılmışdır.

Hüküm: 1269

Bir sûreti

Livâ-i mezbûr Vidin muhâfızına ilhâken tevcîh olunmuşdur.

Fî 27 Z sene 184

Mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh Ordu-yı hümâyûna gelmek üzere emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı S sene 185

Sâbıkâ Avlonya Sancağı mutasarrıfı olup bu def‘a Köstendil Sancağı müceddeden kendüye tevcîh ve ihsân olunan Muhtâr Paşa-zâde Mehmed *dâme ikbâluhu*ya (boşluk) bulunduğu mahalden hareket ve mansıbına varıp zabt u rabta kıyâm ve mübâderet eylemesi içün me’mûriyetini hâvî

Hüküm: 1270

Bir sûreti mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Kayseriye ve Kırşehri sancakları müceddeden kendüye tevcîh ve ihsân olunan Halil Paşa-zâde Ahmed *ikbâluhu*ya (boşluk) bulunduğu mahalden hareket ve mansıbına varıp zabt u rabta mübâderet eylemesi içün me’mûriyetini hâvî

[s.306]

Hüküm: 1271

Bahr-i Siyâh'da vâkı‘ Karaharman ve Kuvarna ve Minkalya ve Varna ve Bergos ve Balçık ve Köstence ve ol havâlilerde vâkı‘ sâ’ir iskelelerin tâbi‘ olduğu kazâların kuzât ve nüvâbbına ve bundan akdem iskele-i mezbûrlardan Özi Kal‘ası'na hatab ve kömür irsâline ta‘yîn olunan mübâşirlere ve iskeleler ümenâsına ve zâbitân-ı sâ’ireye hüküm ki

Müntehâ-yı serhaddât-ı İslâmiyyeden olan Özi Kal‘ası'nda mevcûd muhâfizîn ve guzât-ı muvahhidîne imdâd ve i‘ânet zımnında bundan akdemce Âsitâne-i aliyyem tarafından bahren tesyîr kılınan iki bin piyâde asker a‘zâr-ı vâhiye îrâdıyla zekr olunan iskelelere yanaşıp taşra ve kasaba ve kurâlara dağılıp geri avdet dâ‘iyesinde olduklarını bu def‘a ol havâliden tevârüd eden mevsûkü'l-kelim kimesneler ihbâr ve inhâ ve bu esnâda a‘dâ-yı dîn mukābelesinde olan Özi Kal‘ası'nın hıfz u hirâseti husûsu be-gāyet mühimm ü muktazî olduğuna binâ’en asker-i merkūmun bulundukları mahallerden alâ eyy-i vechin kân sefînelere vaz‘ ve ucâleten muhâfazasına me’mûr oldukları kal‘a-i merkūmeye irsâlleri ve kal‘a-i merkūmede olan asâkir-i islâm içün bundan akdem iskele-i mezbûrlardan tedârüki fermânım olan hatab ve kömürün alâ eyy-i hâl bir sâ‘at mukaddem tekmîlen tesyîri fermân-ı hümâyûnum olmağın te’kîden ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki mevlânâ ve mübâşirân ve a‘yân ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz bu hengâmda düşmen-i dînin mekâyid ve tasallutundan muhâfaza ve muhâresesi ehemm-i mehâmmdan olan Özi Kal‘ası derûnunda mevcûd muhâfizîn ve guzât-ı gayret simât kullarım asker ve levâzımât-ı sâ’ire irsâliyle imdâd ve i‘ânet ve def‘-i zarûret ve muzâyakaları husûsâtına müzâheret olunmak cümle üzerine rütbe-i vücûbda olmakla ber minvâl-i muharrer Âsitâne-i aliyyemden sefîne ile tesyîr olunan asker-i merkūm her hangi iskele ve kasaba ve karyelerde bulunur ise ağdâr-ı vâhiyelerine kulak tutmayarak bir neferi geri kalmaksızın bi'l-ittifâk alâ eyy-i hâlin cümlesinin derhâl sefînelere vaz‘ ve iskele-i mezbûreden

tedârük ve kal‘a-i merkūmeye nakli fermânım olan hatab ve kömürü dahi tekmîlen asker vaz‘ olunan sefînelere tahmîl ve teşhîn ve esnâ-yı râhda bir mahalle yanaşmayıp doğru Özi Kal‘ası'na bir sâ‘at akdem vusûle müsâra‘at ve gayret eylemen emr-i sefîne rü’esâsına gereği gibi tenbîh ü te’kîd ederek bilâ-tevakkuf iskeleden tahrîk ve te’diyât keşâ-yı azîmet ettirip ser-mû kusûr ü rehâvetden ve bir neferinin geri avdet ve ol taraflarda ikāmetlerine ruhsat ve cevâzdan her biriniz hazer ü mücânebet ve asker-i merkūm hangi iskeleden sefîneye vaz‘ olunur ise iskeleniz ismi ve askerin adedi ve tesyîr olunan hatab ve kömürün mikdârları tasrîhiyle meştâ-yı hümâyûnuma tahrîr ve i‘lâma müsâra‘at eylemeniz bâbında

Fî Evâhir-i L sene 184

Hüküm: 1272

Derûn-ı emr-i şerîfde mastûrü'l-ism Çavuş ve Halîfe Aksaray'a beş-altı sâ‘at mahallinde kapusuz levendât eşkıyâsı yollarını kat‘ ve emvâl ve eşyâlarını gāret edip bî-hakk yedlerinde olan emr-i şerîf ve senedât-ı sâ’irlerine vaz‘-ı yed etmeyip emr-i şerîfi tescîl ve umûr-ı me’mûrelerine mübâderet ve zîrde mastûr evâmir-i şerîfe ile me’mûr olanlar tekmîl ve mübâşir-i emr-i celîle mûmâ-ileyhimin perîşânlıkları hasebiyle itmâm olmadığına binâ’en ucâleten tekmîl ve savb-ı me’mûre vusûle ibtidâr olunmuşken te’kîd ve isti‘câli hâvî bâ-takrîr emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı R sene 185

Anadolu'nun sağ ve sol ve orta kolları yemîn ve yesârlarlarıyla nihâyetlerine varınca yol üzerinde vâkı‘ mevâlî-i izâm ve sâ’ir kuzât ve nüvâb ve kethüdâ yerlerine hüküm ki

Hâlâ Ordu-yı hümâyûn-ı zafer makrûnda asâkir-i zafer müzâhirin tedmîr ve teksîri mühimm ve muktezî olup ve ulûfeciyân-ı yemîn ocağı neferâtı esfâr-ı sâbıkāda gayyûrâne hareket ede gelip lâkin el-yevm mevcûdu kadr-i kifâyeden dûn olduğuna binâ’en bu def‘a şeref-sudûr olan fermân-ı âlî mûcebince bölükât-ı erba‘adan ulûfeciyân-ı yemîn ocağına beşyüz nefer serdengeçdi tahrîri irâde olunmakla bi-mennihi te‘âlâ mezkûrlar rûz-ı hızırdan akdem Ordu-yı hümâyûn-ı zafer-makrûnda mevcûd bulunup her ne mahalle ta‘yîn olunur ise derhâl azîmet ve kıyâma mübâderet ve senesi tamâmında tezkiresi verilip ve tezkiresi târîhinden işleyecek ulûfesine müstahakk olmak şartıyla altışar akçe ibtidâ ve dörder akçe terakkī ile müceddeden beşyüz nefer ulûfeciyân-ı yemîn serdengeçdi tahrîr ve pîr ve ihtiyâr olmayıp cenk ve harbe kādir kul oğullarından vesâ’ir yarar ve bahâdır ve müntehâb ve şecî‘ ve tüvânâ yigitlerden olmak üzere münâsib olan mahallerden bir gün evvel tahrîr ve tekmîl ve savb-ı me’mûrlarında mevcûd bulunmak üzere mü’ekked ve müşedded fermân-ı âlî sâdır olmakla ocak-ı merkūmun emekdâr ve kâr güzârlarından Mustafa Hasan ve Hamza Çavuş ve Hasan Halîfe *zîde kadrühu*m me’mûren irsâl olunmalarıyla imdi vusûlünde mûcib-i emr-i âlî matlûb olan beşyüz nefer ulûfeciyân-ı yemîn serdengeçdisini bir gün evvel tahrîr ve tekmîl ve ber vech-i müsâra‘at ağaları bayrağı altına ve mahall-i me’mûrlerine tesyîre dikkat-i tâmm ve sa‘y-i mâlâ kelâm eyleyesiz ve siz ki ocak tarafından neferât-ı merkūme tahrîrine me’mûr çavuşân ve halîfe mûmâ-ileyhimsiz ocağın emekdâr ve kâr güzârı olduğunuz ecilden bu emr-i mühimme-i müsta‘cele sizin uhde-i ihtimâmınıza ihâle kılınıp ve bu husûs akdem umûr-ı saltanat-ı seniyyemden olmakla leyl ü nehâr hâb u râhatı terk ve kemer gayreti miyân-ı câna niyyet edip tahrîri fermân olunan beşyüz nefer ulûfeciyân-ı yemîn serdengeçdi pîr ve ihtiyâr olmayıp yarar ve bahâdır ve tüvânâ ve tâmmü'l-esliha yigitlerden bir gün evvel ve

bir sâ‘at mukaddem tahrîr ve tekmîl ve bilâ-tevakkuf yerlerinden hareket ve ağaları bayrağı altına cem‘ ve ihtişâda kemâl-i ihtimâm ve dikkat eyleyesiz ve sen ki serdengeçdi ağası nasb ve ta‘yîn olunan Aksaray sükkânından (boşluk) nâ’ib-i mezbûrsun ocağın emekdâr ve i‘mâl-i neferâta kādir ve mücerrebü'l-etvârlarından olduğun hasebiyle her vechile senden hıdemât-ı müstahsene ve meâsir-i mebrûre me’mûl ve melhûz olmakla akrânın beyninden intihâb olunup beşyüz ulûfeciyân-ı yemîn serdengeçdisine ağa nasb olunuğuna binâ’en sen dahi gayret ve hamiyet birle tahrîr ve tekmîl-i neferâta sa‘y ve bayrağın küşâdesine kemâl-i sür‘at ve şitâb ve Ordu-yı hümâyûna azîmet edip esnâ-yı râhda me’kûlât ve levâzımâtınızı müş‘ir yedine i‘tâ olunan emr-i şerîfimin mantûkuna mugāyir zahîre talebi ve vech-i âharla mikdâr-ı zerre re‘âyâ fukarâsını rencîde ve remîdeden ihtizâr eyleyesin şöyle ki me’mûr olduğunuz hıdmet-i mühimmede ihmâl ve tekâsül ve vakit ve zamânıyla irişmekden adem-i ihtimâmınız ve ta‘tîl maslahata bâdî bir hareket gerek senden ve gerek tahrîre me’mûr çavuşân ve halîfeden zuhûr eder ise vechen mine'l-vücûh özr ve illetiniz kat‘â isgā olunmayıp muhkem haklarından gelinip imdâd-ı zahmet ve nân paranız hebâya münkalib olacağını muhakkak bilip ana göre encâm-ı kârı fikr ve mülâhaza iderek kemâl-i sadâkat ve istikāmet birle ihtimâm ve hilafından ihtizâr ve tevakkî-i tâm eyleyesiz deyü hâlâ ocak-ı merkūm ağası Ahmed *zîde mecdühu* tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâsıt-ı L sene 184

Hüküm: 1273

Bir sûreti

Anadolu'nun ve sol ve orta kollarından beşyüz nefer gurebâ-i yemîn ocağı içün serdengeçdi neferâtı tahrîr olunmak üzere ber vech-i muharrer ağası mektûbu mûcebince

Hüküm: 1274

Bir sûreti

Anadolu'nun sağ ve sol ve orta kollarından gurebâ-i yesâr ocağı içün beşyüz nefer serdengeçdi neferâtı tahrîr olunmak üzere ağası mektûbu mûcebince vech-i meşrûh üzere

Hüküm: 1275

Bir sûreti

Anadolu'nun sağ ve sol ve orta kollarından ulûfeciyân-ı yesâr ocağı içün beşyüz nefer serdengeçdi neferâtı tahrîr olunmak üzere ağası mûmâ-ileyhin mektûbu mûcebince ber vech-i meşrûh emr-i şerîf yazılmışdır.

[s. 307]

Hüküm: 1276

Karasu me‘a Köstence kâdısına ve bu husûsa ocakdan mübâşir ta‘yîn ve kazâ-i merkūm ve Karaharman'dan Ordu-yı hümâyûnuma zahîre iştirâsına ve araba ihrâcına me’mûr dergâh-ı mu‘allâm gediklilerinden el-Hâc Ahmed ve kendüye terfîk olunan (boşluk) çavuş ve serdâr ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tâbi‘ Köstence Kasabası'nda kapan-ı dakîk tüccârlarından ma‘lûmü'l-eşhâs kimesnelerin der mahzen edip Âsitâne'ye nakl irâdesinde oldukları ma‘lûmü'l-keyl şa‘îri bâ-emr-i hümâyûn

Rikâb-ı hümâyûn kâ'imakâmı Vezîr Mehmed Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehu bahâsıyla Ordu-yı hümâyûnuma vermeleri içün şa'îr-i mezbûr sâhibleri yedinden temessükler ahz ve Ordu-yı hümâyûnuma îsâl eylediği ecilden Ordu-yı hümâyûn içün zabt ve temhîr ve Ordu-yı hümâyûna sevk ve arabalara tahmîl ve tesyîr olunması irâde olunmuşken tüccâr-ı merkūmun yazıcıları Abdi Yazıcı ve Deli Hâcı oğlu Ali Yazıcı bu keyfiyetden habîr olmayup şa'îrlerin fuzûli zabt olunmuş za'miyle havf-i leylde mahzen-i mezbûrların mühürlettirmek ve biraz şa'îr arabalara tahmîl ve âhar mahalle furuhtuna cesâret eyledikleri tashîh ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin senin tarafından dahi bi'l-iltimâs gönderilen i'lâmdan tahkîk olunup şa'îr-i mezbûrun emr u fermân olunduğu vechile nakli ve matlûb olan arabaların ihrâcı akdem-i umûrdan olmakla ocakdan mübâşir-i merkūm gediklî-yi mûmâ-ileyhe terfîk olunmakla ve cümle ittihâdıyla ol bâbda şeref-sudûr olan emr-i âlî infâz ve icrâ ve sâlifü'z-zikr Abdi ve Ali yazıcılar ele getirilip ahz ve ihtifâ eyledikleri şa'îri zâhiri ihrâc ve inâd iderler ise Ordu-yı hümâyûna ihzâr ve ibreten li'l-gayr lâyıkları icrâ olunmak bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın mübâşir-i mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur vusûlünde sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ü hareket ve şa'îr-i mezbûrun emr olunduğu vechile alâ eyy-i hâlin arabalara tahmîl ve naklinin emr-i nizâmına temşiyet ve tenfîz-i emr-i şerîfe bezl-i kudret eyleyesiz ve sen ki ocakdan ta'yîn olunan çavuş-ı mûmâ-ileyhsin sen işgüzâr ve bu gûne umûr-ı mühimmenin uhdesinden gelmeğe yarar olduğun ecilden hâssaten mübâşir ta'yîn olunmanla imdi bir sâ'at evvel varıp za'îm-i mûmâ-ileyh ile me'ân husûs-ı mezbûre temşiyet ve şa'îr-i mezbûrun nakli ve arabaların tahsîli husûsuna cümle ittifâkıyla ikdâm ve ziyâde ihtimâm ve hemân birkaç gün zarfında bu husûsa nizâm ve emr-i me'mûriyetinizi itmâma sa'y-i mâlâ kelâm eyleyip ser-mû tekâsül ve tesâmühden be-gāyet hazer ü mücânebet eyleyesiz deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâsıt-ı L sene 184

Hüküm: 1277

Hacıoğlu Pazarı ve Prevadi ve Şumnu ve Osmânpazarı ve Hazergrad ve Yanbolu ve Lofça ve Selvâ ve Karînâbâd kazâlarının kuzât ve nüvâbına ve serdârlar ve a'yân ve iş erlerine hüküm ki

İbtidâ-yı seferden beri serhaddin yamakānı serhadlerine varıp sefer hiyâmına dek emr-i muhâfazada ikāmet eylemeleri içün bi'd-defâ'at evâmir-i şerîfem ve mûceblerince ocak mekâtibi irsâl ve her etrâfa tenbîh ve memleket-i mezkûrelere dahi nice kere tehdîd olunmuşken ihtimâm eylemeyip ehibbâ ve akrabâ deyü ağmâz ve müsâmaha ile mu'âmele eylediğiniz ecilden civâr serhadlerin yamâkānı ve husûsen Niğbolu ve Kulle serhadlerinin sâhib-i esâmîleri zikr olunan kazâ ve kurâlarınıza ilticâ ve kâr ü kesblerine iştigālen ihtifâ eyledikleri ecilden Niğbolu ve Kulle kal'alarında yamâkān kalîl olduğu ve hâlâ düşmen-i dîn olan küffâr-ı hazelân karîn ol havâlilerde geşt ü güzâr ve ma'azallâhi te'âlâ ihtirâ'a müterassid olduğu ihbâr ve inhâ olunup her ne mahalde kal'ateyn-i mezkûreteyn yamâkānı bulunur ise cümle ahâlî-i vilâyet ma'rifetleriyle bi-eyy-i vechin kâne ihrâc ve ale'l-acele serhadlerine sevk ve tesyîr olunması istid'a olunmakla imdi serhadd-i mezbûrlara etrâf ve eknâfdan asâkir sevkine irâde-i aliyye ta'alluk ve isti'câllerine evâmir-i şerîfe sâdır ve irsâl ve ihtimâm-ı kemâlde anın ol makūle yamâkānı setr ve ağmâz ile serhadlerine gönderilmek lâyık-i diyânet ve şân-ı mürüvvet olmayıp bu misillü harekete rızâullâh ve rızâ-yı şehinşâhî olmamakla eğer bundan sonra dahi bu emr-i lâzimü't-ta'cîlde kusûr olunmak lâzim gelir ise dünyâ

ve ukbâda cevâba kādir olamayacağınızı emr-i muhakkak bilip ana göre hareket ve memleketinizde olan ol makūle yamâkānı tafahhus ve tecessüs ve hangi mahalle ve hânede bulunur ise serhadlerine ucâleten ve müsâra'aten sevk ve tesyîrlerine bezl-i miknet ve gelmekden nukûl ve evvelden avdet edip gelirleri olur ise ahz ve habs ve cezâsı tertîb olunması içün hakîkat-i hâllerin i'lâm ve serhadd-i mezbûrlarda bulunmayanların esâmî ve yevmiyeleri çalınıp hazîne mânde olacağın dahi ifhâm ve bu husûsa dikkat ve alâ eyy-i hâlin memleketinizde bulunan muhâfaza-i mezkûre yamâkānını ucâleten ve müsâra'aten irsâle mübâderet ve hilâfından mübâ'adet etmeniz bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın (boşluk) vusûlünde vech-i meşrûh üzere sâdır olan fermân-ı celîlü'ş-şân mûcebince amel ü hareket ve hilâfından be-gāyet hazer ü mücânebet eyleyesiz deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâhir-i L sene 184

Hüküm: 1278

Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağı hasekilerinden Ruha'da Kılıç oğlu ve Diyarbakır'da Serturnâî Aba ve Şebnem oğlu İsmâ'îl ve Malatya'da (boşluk) ve Harput'da (boşluk) *zîde mecdühu*ma hüküm ki

Düşmen-i dîn küffâr-ı bed âyîn olan Moskof keferesi la'înin tuğyân ve iki seneden beru sû-i tedbîr hasebiyle ve asâkir-i islâmın der-akab avdetleri sebebiyle nehr-i Tuna'nın öte cânibini zabt ve izhâr-ı habîs-i lâ-yebâ etmiş bundan akdem şerefsudûr iden sürücü evâmirinden ve ba'dehu isdâr ve irsâl olunan evâmir-i âlîşânımda tafsîlen cümlenin ma'lûmu olup binâ'en aleyh bu sene-i mübârekede sinîn-i sâbıkāya kıyâs olunmayıp düşmen ile Ordu-yı hümâyûn beyninde hâzır fakat nehr-i Tuna olmakla bir sâ'at evvel asâkir-i islâmın sevk ve îsâli kâffe-i mehâmdan ehemm ve cemî'-i umûrdan ikdâm olundukdan bu umûru âmme-i mehâmma takdîm ve zikr olunan memleketler öşr-i tenâ'î mahaller olmakla umûmen askeri ihrâc ve Anadolu'nun nihâyetine karîb uzak vilâyetler olduğundan geçen seneler misillü asâkiri geç hareket ile girüye kalmayıp evvel-i marta gelip Ordu-yı hümâyûnuma vâsıl ve Babadağı Sahrâsı'da sâye-i livâ-i Rasûl-i kibriyâ aleyhi's-selâma dâhil olmaları içün ol memleketlerde mütemekkin ocak emekdâr ve ihtiyârlarından haseki ve turnacı başıyla beyâm olanlar sürücü mübâşiri varıp asâkirini ihrâca ikdâm eylemesine bakmayıp hemen memleketin ve civârı kazâların serdârları bayraklarıyla ve ba'zan küşâdına fermânım olan serdengeçdi bayraklarıyla kazâ ve civârlarında vâkı' memleketlerin askerini mukaddemâ gönderilen sürücü evâmiri ve ocak defteri mûceblerince ale'l-umûm lâzim ve tesyîrine mübâşir ta'yîn ve kendiler dahi bayrakların açıp pâk ve mümtâz piyâde asker intihâb ve kazâ ve civâr memleketlerin askerini istishâb ve ardların alıp doğru yollardan sevk ve iki konağı bir eyleyerek sürüp getirip vakt-i mezkûrde orduya cümlesini îsâl ve bu vechile ol havâlilerin asâkirini vakit ve zamânıyla eriştirilmesine irâde-i aliyye-i şehinşâhânem ta'alluk etmekle imdi sen ki

Kılıç oğlu Alisin Ruha civârı vilâyetlerin asâkirini ve sen ki ser turnâyî Aba ve Şebnem oğlu İsmâ‘îl mûmâ-ileyhimsiz sen Diyarbakır ve civârı memleketlerin askerini sen ki Malatya'da (boşluk) mûmâ-ileyhsin Malatya ve civârı asâkirini ve sen ki Harput (boşluk) mûmâ-ileyhsin sen Harput'da ve civârında vâkı‘ memleketin asâkirini vech-i meşrûh üzere umûmen kaldırıp bir ferdi girüye kalmamak şartıyla sevk ve vakt-i mezbûrda getirip Ordu-yı hümâyûnuma gelmeğe mâ-hasal kudretinizi sarf ve îsâr ve kendiniz dahi bayrağınızı açıp mümtâz neferât ile asâkir-i mezbûru ta‘kîb ve sevk eyleyerek bir sâ‘at evvel Ordu-yı hümâyûnuma gelip dîn ve Devlet-i aliyyeme hıdmet eylemen bâbında **[s. 308]** Fermân-ı âlîşân sâdır olmuşdur. (boşluk) irsâl olunmuşdur vusûlünde vech-i meşrûh üzere amel ü hareket ve bu umûr-ı diniyyede bezl-i kudret eyleyüp i‘tizâr-ı vâhiye îrâdıyla gelmemek ve asâkir-i merkūmeyi ber minvâl-i muhârrer sürmemek misillü hâlât-ı nâ-marziyeden ziyâde hazer eyleyesin şöyle ki ednâ ihmâliniz hasebiyle asâkir-i mezbûreden birisi girüye kalıp geçen sene gibi birer mikdârı vakitsiz zuhûr ve birer mikdârı yollardan girüye avdet etmek ihtimâli olur ise tertîb-i cezâya mazhar olacağınız emr-i muhakkak bilüp ana göre dîn-i mübîn gayretini anlayıp bu emr-i lâzimeye mübâ‘adet eylemeyesiz ve siz ki memleket-i mezbûr serdârları ve bâ-fermân-ı âlî bayrakları keşîde ve serdengeçdi ağalarısız zikr olunan vilâyetinizin ihtiyârı ve ocağın mu‘teberi ağaların emr ve irâdelerine muvâfık ve mukaddem ve mu’ahhar sâdır olan evâmir-i aliyyem mûceblerince umûmen neferâtınız ile hareket ve sevk ve sürmeği mûmâ-ileyhin önlerine düşüp ucâleten ve müsâra‘aten orduya evvel-i martda vusûle dikkat-i tâmm ve sa‘y-i mâlâ kelâm eyleyüp ocakdan müte‘ayyen sürücü mübâşirin vürûduna bakmayıp vilâyetinizden sürücü tahsîs olunan mûmâ-ileyhim ile hareket ve iki konağı bir eyleyerek gelmeğe müsâra‘at ve gereği gibi inkiyâd ve itâ‘at eyleyüp hilâfından hazer eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçeri ağası olan Süleymân Ağa dâme uluvvuhu tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî evâhir-i L sene 84

Hüküm: 1279

Bir sûreti

Konya'da dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ocağı hasekilerinden ve Adana'da haseki Cubûl-zâde ve Antakya'da Ser Turnâî Fethullâh ve Haseki ve Haleb'de ve Ayıntab'da *zîde mecdühu*ma ber vech-i meşrûh

Hüküm: 1280

Niğbolu ve (boşluk) ve (boşluk) ve Vidin havâlilerinde vâkı‘ kazâların kuzât ve nüvâbına ve Vidin Kal‘ası Muhâfazasında mukîm top arabacıları üzerlerine ağa vekîli olan yirmi beşinci bölük beği el-Hâc Ahmed *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Serhadd-i mansûremden Vidin Kal‘ası cesîm ve derûnunda şâhî topları kesîr olup hîn-i iktizâda keşîde ve i‘mâli içün altmış dört nefer atîk neferâtı olup kadr-i kifâyeden dûn olmakdan nâşî müceddeden dahi top arabacı neferâtı tasmîm ve bendergâh olunmasına muhtâc olduğunu bu def‘a Vidin vâlisi ile Vidin kâdısı dahi i‘lâm etmeleriyle mûcebince Niğbolu ve Vidin ve havâlilerinde vâkı‘ şehr ve kurâ ve kasabâtdan mukaddem top arabacı olup esâmîleri çalık? ve kul oğullarından cenk ve harbe kādir tuvânâ yiğitlerden muhâfaza-i merkūmede kıyâm etmek üzere yüz elli nefer müceddeden tasmîm ve bendergâh bulunması içün şeref-bahş-i sudûr iden fermân-ı âlîşân mûcebince ocak tarafından mübâşir ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur vusûlünde ber mûceb-i emr-i âlî amel ü hareket olunup ma‘rifetiniz ve ma‘rifet-i şer‘ ve cümle ma‘rifeti ve mübâşir-i merkūm ma‘rifetiyle neferât-ı merkūmeyi müceddeden tashîm ve bendergâh eyleyüp defterini ucâleten bir gün evvel mahalline kayd olunmak içün orduya irsâl eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm Top arabacıbaşı vekîli İbrâhîm Çavuş *zîde mecdühu* mühürlü mektûb vermekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâhir-i L sene 184

Hüküm: 1281

Niğbolu ve (boşluk) Vidin ve havâlilerinde vâkı‘ kuzât ve nüvâba ve Vidin Kal‘ası muhâfazasında mukîm zümre-i topciyân üzerlerine ağa vekîli olan on dokuzuncu cemâ‘atin çorbacısı Ali *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Serhadd-i mansûremden Vidin Kal‘ası cesîm ve derûnunda dörtyüz kıt‘adan ziyâde sağîr ve kebîr topları olup hîn-i iktizâda i‘mâli için ikiyüz altmış altı adet atîk ve cedîd neferâtı olup kadr-i kifâyeden dûn olmakdan nâşî müceddeden dahi topçu neferâtı tasmîm ve be-dergâh olunmağa muhtâc olduğun bu def‘a Vidin vâlîsi ve Vidin Kâdısı i‘lâm etmeleriyle mûcebince Niğbolu ve (boşluk) ve Vidin havâlilerinde vâkı‘ şehir ve kurâ ve kasabâtdan mukaddem topçu olup esâmîleri olup ve çalık ve kul oğullarından cenk ve harbe kādir tüvânâ yiğitlerden muhâfaza-i merkūmede kıyâm eylemek üzere ikiyüz nefer müceddeden tasmîm ve be-dergâh olunması içün şeref-bahş-i sudûr eden fermân-ı âlî mûcebince ocak tarafından mübâşir ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur vusûlünde ber mûceb-i emr-i âlî ma‘rifetiniz ve ma‘rifet-i şer‘le ve cümle ma‘rifeti ve mübâşir-i merkūm ma‘rifetiyle neferât-ı merkūmeyi müceddeden tasmîm ve be-dergâh eyleyüp defterini ucâleten bir sâ‘at akdem mahalline kayd içün orduya irsâl eyleyesiz deyü hâlâ topçubaşı olan Ali *zîde kadrühu* tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâhir-i L sene 184

Hüküm No: 1282

Rıdvân cânibi muhâfazasına me'mûr binbaşı Kara Mütesellim *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Ahâlî-i Ziştovi Babadağı meştâsına vârid olan i'lâm ve mahzarlarında Ziştovi cânibi mekr ve keyd-i düşmenden muhâfaza içün mikdâr-ı kifâye neferât ile bir muhâfız ta'yîn ve me'mûriyeti lâzim ve muktezâ-yı vakt ve hâlden bulunduğu inhâ ve ihbâr ve sen neferâtınla ucâleten bulunduğun mahalden hareket ve Ziştovi'ye varup emr-i muhâfazaya kıyâm eylemen enseb ve elzem olmakla neferâtınla kalkup Ziştovi'ye varup emr-i muhâfazaya kıyâma sür'at ve gayret ve şurût-ı muhâfazaya ri'âyet ederek ahâlî ve sükkân-ı sâ'iresinin emniyyet ve te'mîn-i kulûblarına istishâb ve vusûl-i emr-i şerîfim günü bulunduğun mahalden hareket ve bir gün akdem Ziştovi'ye varman fermânım olmuşdur imdi sen ki binbaşı-i mûmâ-ileyhsin yanında bulunan neferâtdan bir neferi girüye kalmamak üzere cümlesini yanına istishâb ve vusûl-i emr-i şerîfim günü bulunduğun mahalden hareket ve bir gün akdem Ziştovi'ye varıp emr-i muhâfazaya kıyâm ve şurût-ı muhâfazaya ri'âyet ederek Ziştovi ve eknâf ve etrâf-ı dîn keşâ-yı basîret ve mekr ve keyd-i a'dâdan muhâfaza ve muhâreseye müsâra'at ve ihtimâm ve ibrâz-ı gayret ile ahâlî ve sükkân-ı sâ'irenin emniyyet ve te'mîn-i kulûblarına bezl-i vus' ü tâkat eyleyüp tekâsül ve tesâmühden ve rehâvet üzere hareketden ve istishâb eylediğin neferâtın re'âyâ ve berâyâya îsâl-i hasâret ve mefsedetleri vukū'undan ve ser-mû hilâfından gāyetü'l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâhir-i L sene 184

Hüküm: 1283

Hâlâ Âsitâne-i sa'âdetimde ser sekbânân *dâme mecdühu*ya hüküm ki

Bundan akdem Anadolu'nun sağ kollarının ve sol kolundan Kastamonu'ya varınca vâkı' kazâların umûmen asâkiri orduya ve Kastamonu'dan sol kolunun nihâyetine varınca vâkı' kazâların ve sevâhil-i nehr-i Siyah'da olan bi'l-cümle mahallerin umûmen asâkiri Kırım cânibi ve Kefe ordusuna tertîb ve Rûmili'nin sağ ve sol ve Edirne kollarının asâkiri dahi ale'l-umûm orduya ta'yîn olunup cümlesi serdârları bayraklarıyla müsellah dahi piyade sevk olunmak ve her bir memleketin askeri tamâmca ihrâc olması için mikdâr-ı neferâtların mübeyyin yarım mühürlü defter tahrîr ve sürücü mübâşirlere verilüp ana göre her kazâdan asâkir ihrâcına ihtimâm olunmak ve düşmen-i dînin Tuna'nın karşı tarafını zabt ve Ordu-yı hümâyûnumla beynehümâda hâciz fakat nehr-i Tuna'da kaldığından evvelki vakitlere kıyâs olunmayıp bir dakîka evvel kesret ü vafret üzere asâkirin irişmeleri içün evvel-i bahârdan evvel yerlerinden ihrâc ve mart ibtidâlarına Ordu-yı hümâyûnuma îsâl olunması ve sâ'ir şurût ve kuyûdu hâvî evâmir-i şerîfem ve mûceblerince ocak harekâtı isdâr ve Anadolu'nun sürücü mübâşirleri ber vech-i mu'tâd Âsitâne'de mevcûd ocak ağalarının mücerreblerinden ta'yîn ve ucâleten Anadolu'ya tesyîr olunması için bu sene-i mübâreke recebi evâ'ilinde selefine irsâl olunup hattâ askerin celb kesretlerine medâr olmak üzere Anadolu ve Rûmili'nin beher koluna rikâb-ı hümâyûnum tarafından sâdır olan evâmir-i aliyyemle ellişer serdengeçdi bayrakları tertîb ve irsâl ve atîk ağa ve alemdârlara ve asker i'mâline kādir kimesnelere i'tâ ve bu tarîkle dahi cem'i asâkir olunmak husûsu bi'd-defâ'at tahrîr ve tavsiye ve Özi muhâfazası için dahi Kastamonu'dan berü orduya müretteb kazâların serdârlar bayraklarına ve neferâtına halel gelmemek şartıyla altmış adet serdengeçdi bayrağı keşîde ve beş on gün zarfında mükemmel neferâtlarıyla ihrâc ve semtlerinde muvâfık iskelelerden sefâ'ine

irkâb ve alâ vechi'l-isbât muhâfaza-i mezbûreye îsâl olunmasının emr-i şerifleri isdâr ve vâkitler gâyet tenk ve acelesi vâcib olduğu iş‘âr birle ve Anadolu'nun isti‘câl-i emirleriyle ve'l-hâsıl Anadolu'ya müte‘allik evâmirin küllîsi ol tarafa gönderilip vürûdu sâ‘at mübâşirlere verilüp ve tarafından te’kîd ve ihtimâm birle ta‘cîl ale't-ta‘cîl mahallerine îsâl ve bu emr-i izâmda lâ yenkatı‘ redd ihtimâmı ihrâc Rûmili'nin dahi sürücü evâmirleriyle mübâşirleri bu tarafdan **[s. 309]** ta‘yîn ve Bosna memleketi asâkirini dahi re’sen emr-i celîlü'l-kadrim ile ikdâm olunmuşdu selefin Anadolu'nun sürücü evâmirlerin mübâşirlere i‘tâ ve irsâl eylediği meczûm olup ancak zikr olunan bayraklara ne güne temşiyet ve nizâm verildiği ve Anadolu'nun isti‘câl-i evâmirlerin getirdiği ve Özi muhâfazası için gitmeği fermân olan bayrakların evâmiri mahalline gönderdiği ve akîbince isti‘câlini gönderdiği ve mübâşirler kimler olduğunu bu vakte dek tahrîr ve i‘lâm etmemekle zikr olunan tertîbâtın tenfîz ve icrâsı ve bu emr-i acîb-i vâcibü'l-isti‘câlin ucâleten ve müsâra‘aten edâ ve kazâsı cümle ehl-i islâm ve husûsen el-hâletü hâzihi sana farîza-i zimmet ve müneccime-i ubûdiyet olmakla mâru'z-zikr mevâddan evâmirleri kaydına nazar ve şurûtuna ba‘de'l-ittılâ‘ tenfîz ve icrâsına dâmen-i gayreti dermiyân ve zikr olunan evâmiri rû’yet rikâb-ı kâmyâbım evâmiriyle ve mûcebince mektûbun ve Âsitâne'de olan ocak zâbitânından mukaddem ve mübrem mübâşir ta‘yîn ile asâkir-i mürettebe-i mezkûru kat‘â te’hîr ettirmeyüp yerlerinden ihrâc ve Özi ve kurbu ve orduya tertîb olundukları minvâl üzere pey-der-pey gönderilmesine ve evâmir-i mezkûre kimler ile gönderdiği ve bayrakları ne güne nizâm bulduğunu ve sefere dâ’ir merasim-i küllîsinin ber-vefk-i matlûb-ı mülûkânem pezîr-küne-i husûlüne ikdâm ve ocakda istihdâm olunmak için Âsitâne'de olan zâbitân ve yazıcı ve çavuş ve ağaların mukaddemâ gönderilen mekâtib müfâdınca pesendîde dikkat-i tâmm ve lâzimü'l-inhâ olan umûr-ı izâmı dâimâ tahrîr ve i‘lâm ve bu mevâddın cümlesinde müstakil ve murahhas olup kemâ-yenbagī dîn ve Devlet-i aliyyeme ez dil ü cân bezl-i tâb ve nevân eylemek bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmuşdur (boşluk) irsâl olunmuşdur vusûlünde vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı âlî mûcebince amel ü hareket ve mevâdd-ı mezkûreye ber minvâl-i muharrer nisâr-ı vüs‘ ü kudret eyleyüp min ba‘d futûr ve kusûrdan mübâ‘adet eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî evâyil-i Za sene 184

Hüküm: 1284

Çalık ve Çinge balkanlarının mazarrat-ı eşkıyâdan tanzîf ü tathîri içün me’mûriyetini hâvî emr-i şerif yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı S sene 185.

Gülficeli Haseki Yusuf *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Sen ber-fermân-ı âlî me’mûriyetin üzere dörtyüz elli nefer asâkir ile Boğaz Karyesi muhâfazasına azîmeten Karasu Kazâsı'na gelüp dâhil olduğun ihbâr olunmakla ancak o hilâlde karye-i mezbûre civârında Rıdvan Karyesi kebîr ve muhâfazasında olan beş yüzbaşı olan askeriyle bi-hasebi'l-iktizâ Zişţovi muhâfazasına ta‘yîn ve kaldırup irsâl olunmakla el-hâletü hazihi Rıdvân Karyesi muhâfazası dahi ehemm-i mehâmmdan

olmakdan nâşî sen asker ve neferâtınla doğru Resvân Karyesi'ne varıp kemâ yenbeğî emr-i muhâfazasına kıyâm eylemen bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmakla işbu emr-i şerîf isdâr ve irsâl olunmuşdur vusûlünde ber mûceb-i emr-i âlî amel ü hareket ve bulunduğun mahalden Rıdvan Karyesi'ne ihâle-i licâm eyleyüp emr-i muhâfazasına bezl-i makdûr ve istihsâl-i rızâ-yı şâhâneme müsâra'at ve tehîr ve terâhîden hazer eyleyesiz deyü dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Hüküm: 1285

Sâbıkâ Kul kethüdâsı Zorlu-zâde adamları Süleymân *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Sedd-i sedîd-i islâmiyeden Kars Kal'ası muhâfazısına ve Kars ordusuna ocakda ihrâz-ı rütbe etmiş kâr güzâr bir yeniçeri zâbiti nasb ve ucâleten irsâl olunmasına irâde-i aliyye-i şâhânem ta'alluk etmekle sen ocağın emekdâr ve ihrâz-ı rütbe etmiş ve mücerrebü'l-etvâr zâbitlerinden olup hıfz u hirâset-i bilâd ve idâre-i esnâf ecyâda kaviyyü'l-akrân ve mahall-i sezâvâr olduğun ecilden elli dördüncü cemâ'atin ortası hıdmetinde olmak üzere avâtıf-ı aliyye-i hüsrevânemden bin yüz seksen senesi Kars Kal'ası muhâfazasının yeniçeri ve zâbiti ile Kars ordusu ağalığı sana ihâle vü tefvîz olunup meştâ nişîn olan Ordu-yı hümâyûnumdan der-akab hareket ve Edirne İskelesi'nden sefîneye süvâr ve bir sâ'at evvel savb-ı me'mûrene azîmet ve muhâfaza-i mezbûra varup kal'a-i pâdişâhânemi kemâ yenbeğî hıfz ve hirâset ve zabt u rabt-ı neferâtla âlât-ı asâkir ve echâd ve idâre-i ibâd ve tanzîm-i bilâda bezl-i kudret etmen bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın vusûlünde vech-i meşrûh üzere sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ü hareket ve ucâleten savb-ı me'mûrene azîmet ve bir kadem akdem muhâfaza-i mezbûreye varup kal'a-i pâdişâhânemi hıfz u hirâset ve kal'a-i mezbûre ve Ordu-yı hümâyûnuma me'mûr asâkirin i'mâl ve idâresine ve kemâl-i zabt u rabtlarıyla tanzîm-i bilâd esâsın ahvâl-i bilâda bezl-i makdûr ve sa'y-i nâ-mahsûr eyleyesin ve muhâfaza-i mezbûreye me'mûr ve gerek Kars ordusuna ta'yîn olan çorbacı ve çavuşân ve zâbitân ve ağavât ve gulamdârân ve ihtiyârân ve emekdârân ve bi'l-cümle odalu ve ocak neferâtının cümlesini üzerlerine ağa ve zâbit bilüp sözünden taşra hareketde bulunmayıp itâ'at ve inkiyâd üzere olup sen dahi cümle umûrun şer'-i şerîfe ve kānûn ve evâmir-i münîfe ve ol tarafda Ordu-yı hümâyûnumun ser-askerinin emr ve ricâsına tatbîk eylemekde ser-mû inhirâf eylemeyüp bir def'a rızâ-yı pâdişâhânem sükkân-ı vilâyet ve ahâlî-i serhaddin emr u râhat ve kemâl-i refâh ve selâmetlerine bâ'is hıdemât-ı mebrûre vucûda getirmeğe mecd u sâ'î olup mikdâr-ı zerre kusûr ve futûrdan mübâlağa mübâ'adet birle devâm-ı ömr-i devlet ve kıvâm-ı furû şevketim içün hulûsâne du'â-yı hayra meşgūl olasız deyü bi'l-fi'l dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâ'il-i Za sene 184

Hüküm: 1286

Turnacı başı Yeğen Mehmed *zîde mecdühu*ya hüküm ki

O hilâlde Ruscuk ve Bükreş cânibi ordusunun temşîd ve nizâm ve takviyet-i asâkir-i islâm içün bir müdîr ve i‘mâl-i asâkire kādir harbî ve cesûr ve sâhib-i hamiyet ve guyûr yeniçeri zâbiti nasb ve ta‘yîn ve ucâleten irsâl ve ol tarafda müctemi‘ asâkir-i mansûremin metânetde varan hâllerine mübâderet ve ocaklunun kefâlet üzerine bir ferdi cânib-i âhara münfek olmayıp ittifâkâne mahall-i me’mûrelerinde baş kadem ve emr-i muhâfaza-i memleket ve serhadde kavî olmak şurûtuna bezl-i kudret olmasına irâde-i aliyye-i mülûkânem ta‘alluk olmakla sen ocağının emekdâr ve idâre-i asâkirin muhâfaza-i bilâda kaviyyü'l-iktidâr zâbitânından olup her vechile mahall-i sezâvâr olduğun ecilden avâtıf-ı aliyye-i hüsrevânemden sâlifü'z-zikr Ruscuk ve Bükreş cânibi ordusu yeniçeri zâbitliği sana ihâle olunmakla bir gün evvel ve bir sâ‘at akdem hareket ve ordu-yı mezbûra varıp bundan akdemce buna berâtı müştemil şeref-sudûr olan emr-i âlî müfâdınca ocak mektûbu cümle muvâcehesinde kırâ’et ve herkesin mesmû‘u olduğu vechile istimâlet ve şurûtuna ri‘âyet birle dîn ve Devlet-i aliyyem hıdmetinde bir ferd futûr ve kusûr getirmemek ve olagelenden ziyâde gayret ve metânet etmeleri nizâmı rû’yet ve herkesin ve ittifâk ile zâbıta-i kaviyyeye bend ve hüsn-i nizâmını inhâ ve i‘lâm birle kudret ve hıdemât-ı cemîle eylemen bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın vusûlünde sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ü hareket ve bir sâ‘at evvel ordu-yı mezkûreye varup ocaklunun uhûdu üzere ordu-yı mezkûreye me’mûr asâkire istîmân ve itminân-ı kulûblarıyla mukaddemâ me’mûrlarına dilâverâne kıyâm ve mekâyil-i a‘dâdan ol havâlileri gereği gibi muhâfazaya dikkat ve ihtimâm ve tekmîl nâmûs-ı islâm setr-i ırz iz‘ânıma sa‘y-i mâlâ kelâm eyleyesin ve siz ki Ordu-yı hümâyûna me’mûr ve ol havâlilerin muhâfazasına müte‘âyyen zâbıtân ve atîk ve cedîd serdengeçdi ağavât ve ağavât ve alemdârları ve gayret-i dîniyyeleri kâmil ihtiyârâ ve neferât kâmilü'lerkân ez kazâ birkaç eşkıyâ sebebiyle serzede-i zuhûr olan mevâdd-ı nâ marziyede sizin sun‘unuz ve rızânız olmadığı olmadığı muhtâc olmakla bu vâzı‘-ı nâ-meşrû‘un burûzu hasebiyle kendinize istimâlet ve emr-i me’mûrenize futûr ve betâlet ile düşmene ser rişte hasâret virmeyüp olıgelenden ziyâde gayret ve dîn-i mübîn uğuruna hulûsâne hıdmet eylemeniz matlûb-ı mulûkânem olmakla li-ecli't-teyîd mûmâ-ileyh ordu-yı mezkûreye dahi yeniçeri zâbiti nasb ve ta‘yîn ve tesyîr olunmuşdur bimennihi te‘âlâ vusûlünde sâdır olan emr-i âlî mûcebince mûmâ-ileyhi üzerlerinize ağa ve zâbit bilüp sözünden taşra ve re’yinden hâric vaz‘ u hareket olunmayup itâ‘at ve ber vech-i ittihâd muhâfaza-i bilâd ve gazâ ve cihâda kemâ yenbeğî bezl-i makdûr ve sa‘y-i nâ-mahsûr eyleyesiz ve sen ki mûmâ-ileyhsin sen dahi cümle umûrunu şer‘-i şerîf ve kānûn-ı münîfe tatbîk ve ukelâ ile istişâre ve a‘dâdan muhâfaza-i memleket-i islâm ve ahz u sâr ve intikām olunmak esbâbına teşebbüs ve ihtimâm ve ser-asker-i müşârün-ileyhin rızâsıyla

muvâfık-ı muvâfık birle tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme mecd ü sâ‘î olasız deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘âllâm yeniçerileri ağası olan Süleymâna Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî Evâ’il-i Za sene 118

[s. 310]

Hüküm: 1287

Bu def‘a rütbe-i vâlâ-yı vezâret ihsânıyla şân ve menzeleti terfî‘ ve ta‘libe Eflak cânibine ser-asker nasb olunan Vezîr İzzet Ahmed Paşa'ya hüküm ki

Bu esnâda Eflak Ser-askeri Mehmed bi-kazâi'llâhi te‘âlâ dâr-ı bakâya rihlet eylemek hasebiyle ser-askerlik-i merkūm vüzerâ-yı izâmımdan mücerrebü'l-etvâr ve kaviyyü'l-iktidâr bir vezîr-i sâhib-i tedbîrin dûş-ı ihtimâmına ihâle olunması lâbüd ü lâzim olup ve sen ki vezîr-i marziyyü'l-eserim müşârün-ileyhsin sen sinîn-i vefîreden berü dâire-i Devlet-i aliyye'mde menâsıb-ı celîle ile muhtâr ve sadâkat ve istikāmet birle şöhret şi‘âr ve sezâvâr olmakdan nâşî bu ana dek me’mûr olduğun umûr-ı Devlet-i aliyye'min rızâ-yı meyâmin iktizâ-yı mülûkânem üzere te’diye ve temşiyetlerine vufûr sa‘y ve ihtimâm ile meşkûrü'l-hidme olduğuna binâ’en bundan böyle dahi lâzime-i rüşd ve rû’yetin üzere zabt ve i‘mâl-i asâkir ile hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyye'mde bi-avn-i Rabbânî ibrâz-ı hamiyet ve gayret ederek me’ser-i pesendîde ve etvâr-ı ber güzîde zuhûru me’mûl ve matlûb-ı mulûkânem olmakdan nâşî Ruscuk ve Silistre ve Tutrakan havâlilerini Vidin'e varınca mekâyid-i a‘dâdan hızf u hirâset ve Bükreş ve memleket-i Eflak'i levs-i vucûd-ı düşmenden tasfiye ve tathîr levâzımına dikkat eylemen şartıyla hakkında afitâb-ı âlemiyân-ı hüsrevânem lem‘a rîz-i ve eber matar inâyet-i pâdişâhânem katre rîz olup avâtıf-ı aliyye-i mülûkânemden rütbe-i seniyye-i vezâret-i ulyâ ile şân ve menzilinin terfî‘ ve i‘lâ ve Eflak cânibi Ser-askerliği dahi dûş-ı hamiyet bûyuna ihâle olunmakla ucâleten levâzımâtını rû’yet ve dâ’iren halkını mükemmelen tertîb ile müsâra‘aten hareket ve havâli-yi merkūmeyi mekr ve tasallut-ı a‘dâdan hıfz ve hirâsete mezîd-i sa‘y ve ihtimâm eylemen fermânım olmağın me’mûriyetini hâvî işbu emr-i âlîşânım isdâr olunmuşdur imdi bu ana dek havân-ı kesîrü'n-nüvvâl ni‘am-ı pâdişâhânemden mütene‘im ve behredâr ve nice menâsıb-ı celile ihsânıyla sezâvâr olmağıçün başka bu def‘a dahi nazarü'l-kesîr eser-i iltifât-ı pâdişâhânemle manzûr-ı kabâ’il-i inâyet-i seniyye-i hüsrevânemle mesrûr olup bu eltâf-ı vesî‘atü'l-etrâf ve mekârim-i fesîhatü'l-eknân-ı şehinşâhânemin îfâ-yı lâzim-ı şükr ve mahmedeti zımnında me’mûr olduğun hıdemât-ı cesîme ve umûr-ı dîniyyenin rızâ-yı mülûkânem üzere te’diye ve tetmîmine bezl-i baş ve cân ve sarf-ı tâb ve tuvân eylemen farîza-i zimmet ubûdiyet ve hamiyyetin olup her hâlde du‘â-yı hayr

icâbet eser-i mülûkânem hakkında masrûf ve bî-derîğ olmakla çîn-i liyâkat ve iktidârına lâmi‘ ve dırahşân olan envâr-ı futûr ve hamiyet lâzimesince şân-ı übbehet nişânına muvâfık vechile çend rûz zarfında levâzımâtını rû’yet ve tekmîl ve dâ’iren halkını dahi cengâver tâmmü'l-esliha şüc‘ân olmak üzere müsâra‘aten mükemmelen tertîb ü tanzîm ve mezîd şukûh ve satvet birle bir sâ‘at mukaddem hareket ve bir serî‘ ile Ruscuk'a varup ol tarafda müctemi‘ olan asâkir-i islâmiyeye bi-hasebi'l-vakt ve'l-kemâl ibrâz-ı nevâzeş ve istimâlet ile yanına celb ve istishâb ve avn ve inâyet-i Rabb-i müste‘âne ittikā’en ve ilticâ’en muktezâ-yı me’mûriyetin üzere Ruscuk ve Silistre ve Tutrakan ve havâlilerini Vidin'e varınca a‘dâ-i li’âmın mekâyid ve tasallutundan leyl ü nehâr gereği gibi hıfz ve hirâset ile te’mîn tazmîn-i ahâlî ve ra‘ne nisâr cehd ve tâkat ve dâ’imâ etrâf ve eknâfa itâre-i casûs basîret ve levâzım-ı hurrem ve ihtiyâta ri‘âyet ve tedâbîr-i müstahsene i‘mâline dikkat ve sa‘y ve gayret ve ser-askerliğe müteferri‘ sâ’ir bi'l-cümle umûr ve husûsâtın dahi bir def‘a matlûb rû’yet ve temşiyetlerine sarf ve hasr-ı vüs‘ ve liyâkat ile sebe-i dîn inâyet hıdemât-ı cemîle ve etvâr-ı cezîle ibrâzına ve hakkında olan hüsn i‘tikâd ve yümn-i teveccüh-i mülûkânemin tezâyüd ve tekâsürünü müstelzim olur hâlât-ı marziyye izhârına cehd ve hamiyet eyleüp bu vechile dahi tahsîl-i rızâ-yı yümn iktizâ-yı pâdişâhaneme dikkat ve sarf-ı kudret ve ser-mû kusûr ve terâhîden gāyetü’l-gāye hazer ve mübâ‘adet eylemen bâbında

Fî Evâ’il-i Za sene 184.

Hüküm: 1286

Mîr-i mîrân-ı kirâmımdan hâlâ Ankara Sancağı Mutasarrıfı olup bu def‘a sefer-i hümâyûnuma me’mûr kılınan Seyyid Hüseyin *dâme ikbâlühu*ya hükümki

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin cebîn-i iktidârında bedîdâr olan âsâr-ı hamiyet ve funûn-ı lâzimesince me’mûr olduğun hıdemât-ı aliyyemin ber-vefk-i matlûb te’diye ve temşiyetine sâhib-i liyâkat ve yarar ve kâr güzâr olman hasebiyle bundan böyle dahi senden avn-i Rabbânî dîn u Devlet-i aliyyem uğuruna bezl-i nâb ve tâkat ederek rızâ-yı mübâhat iktizâ-yı mülûkânem üzere harekât-ı pesendîde ve me’ser-i ber güzîde izhârı me’mûl ve matlûb-ı mulûkânem bulunduğuna binâ’en mükemmel kapun halkıyla olduğun mahalden hareket ve evvel-i bahârda Ordu-yı hümâyûnuma vusûle müsâra‘at birle ol sa‘âdet en-nevâlde hazret-i risâlet-penâhîde mevcûd ve hıdemât-ı aliyyemde bezl ü mecd ve sa‘y-i nâ ma‘dûd eylemen fermân-ı hümâyûnum olmasıiçin me’mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma‘lûmun oldukda muktezâ-yı gayret ve hamiyyetin üzere birkaç gün zarfında ucâleten levâzım-ı seferiyeni rû’yet ve öteden beri dâ’iren mürettebâtı olan cenk âver ikiyüz nefer kapun halkıyla olduğun mahalden tahrîk-i licâm azîmet ve esnâ-yı râhda bir mahalde meks ve tevakkuf etmeyip ve etbâ‘ın taraflarından dahi müft ü meccânen yem ve yiyecek mutâlebesiyle ahâlî ve fukarâ-yı ra‘iyyete mikdâr-ı zerre zulm ü ta‘addi ve ezâ olunmasına ruhsat ü cevâz gösterilmeyüp iktizâ eden mâlzemelerini akçeleriyle alarak kemâl-i sür‘at ve şitâb ile evvel-i bahâra dek Ordu-yı hümâyûnuma vusûle bezl-i nakdîne-

i kudret ve ba‘de'l-vusûl sebât ve metânet birle sancâğ-ı şerîf-i sa‘âdet redîf ma‘îyyetinde kıyâm ve senden me’mûl-i mülûkânem olduğu vech üzere me’mûr olduğun hıdemât-ı dîn ve devlet-i seniyyemde mezîd-i inâyet ve besâlet ve avn-i Hakk'la me’ser-i merğûbe ve etvâr-ı mebrûre ibrâzına sarf-ı mâ hasal vüs‘ ve miknet eyleyüp ser-mû kusûr ve tüvânîden ve evvel-i bahâra dek vusûlden terâkî gûne hareket vukū‘undan gāyetü’l-gāye tehâşî ve mübâ‘adet eylemen bâbında

Fî Evâ’il-i Za sene 184

Hüküm: 1289

Silistre ve Şumnu ve Hezergrad ve Çardak ve Tutrakan ve Ziştovi ve Vidin'e varınca ol havâlilerde vâkı‘ sa’ir mahallerin kuzât ve nüvâbına ve a‘yan-ı vilâyet ve sâ’ir zâbitâna hüküm ki

Bu esnâda Eflak cânibi ser-askeri Mehmed Paşa bi-kazâillâhi te‘âlâ dâr-ı bekâya âzim olmakdan nâşî Ruscuk ve Silistre ve Tutrakan ve Vidin'e varınca ol havâlileri muhâfaza eylemek üzere ser-askerlik-i mezbûr sâbıkâ kethüdâ-yı sadr-ı a‘zamî olup bu def‘a rütbe-i ulyâ-yı vezâret ihsânıyla şânı terfî‘ kılınan vezîrim Ahmed Paşa iclâlehunun ihâle-i dûş-ı ihtimâmı kılındığına binâ’en müşârün-ileyhin emr ve berâtı üzere emr-i muhâfazada takviye-i bâzû-yı liyâkat ve tekessür sevâd cem‘iyyeti lâbüd ve lâzim olup ve kurb ve civârda bulunanlara dahi nasr ve ictihâden edâ-yı farîza-i gazâya müsâra‘at ve sebeb-i dîn-i mübîn gayret ve hamiyet eylemen vâcibe-i zimmet muvahhidîn olmakla ser-asker-i müşârün-ileyh muhâfazasına me’mûr olduğu mahallerin hıdmet-i muhârebelerinde i‘mâl ve istihdâm içün müşârün-ileyh tarafından kazâlarınıza buyuruldular vârid oldukda kasabât ve karyelerinizde sâkin darb u harbe kādir ricâl-i müslimîn derhâl yerlerinden ve yurdlarından tahrîk ve ihrâc ve müşârün-ileyhin buyuruldusu mûcebince ta‘yîn eylediği mahallere ucâleten sevk ve irsâllerine ihtimâm ve sa‘y-i mâlâ kelâm eylemen fermânım olmağın te’kîden ve ihtimâmen işbu emr-i şerîf isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi min kıbeli'l-Rahman nusûs-ı kâtı‘a-i bâhire ile ehl-i tevhîd ve îmânın me’mûr oldukları farîza-i gazâyı edâ ve ifâ zımnında a‘dâ-yı dîn olan küffâr-ı hâk-sârın mekâyîd ve tasallutundan memleket-i islâmiyeyi hıfz ve hirâset ve ihve-i dîn olan ümmet-i Muhammed ve re‘âyâ-yı acezeyi himâyet ve siyânet cümle üzerlerine vâcib ve lâzim olmakla ber minvâl-i muharrer hıdmet-i muhâfaza ve emr-i dînde i‘mâl ve istihdâm için kazâlarınızdan asâkir-i hamiyet şi‘âr içün müşârün-ileyhin buyurulduları tarafınıza vârid oldukda kasabât ve karyelerinizde sâkin olan darb u harbe kādir ricâl-i müslimîn farîza-i gazâ ve cihâda tergīb ve teşvîk ederek ucâleten levâzımlarını rû’yet ettirüb derhâl yerlerinden ve yurdlarından ihrâc ve müşârün-ileyhin buyurulduları mûcebince ta‘yîn eylediği mahallere sevk ve tesyîrlerine mezîd sa‘y ve gayret ile bu emr-i dînde ibrâz-ı levâzım gayret ve mu‘âvenet birle isticlâb-ı da‘avât-ı pâdişâhâneme dikkat eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve müşârün-ileyhin buyuruldusuna mugāyir vaz‘ u hareketden beğâyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmuşdur.

Fî Evayil-i Za sene 184

Hüküm: 1290

Bir sûreti

Eflak cânibi ser-askeri İzzet Ahmed Paşa'ya (boşluk) muhâfazasına me’mûr olduğu mahalleri a‘dâdan hirâset ve Bükreş ve memleket-i Eflak'de Moskovlu ve anlara teb‘iyyet eden ve havene-i re‘âyânın

kahr u tedmîrleriyle tathîr-i memleket husûslarında istihdâm zımnında zikr olunan kazâlarda sâkin darb u harbe kādir ricâl-i müslimîn iktizâ eden mahallere ta‘yîn ve tesyîr olunmak üzere tarafınızdan kazâlara buyuruldular tahrîr ve irsâl ile emr-i muhâfazaya dikket eylemesi içün i‘lâm-ı hâl siyâkında.

Hüküm: 1291

Selâtîn-i Cengiziyye'den Kalkay-ı esbak Mes‘ûd Giray Sultan *dâme uluvvuhu*ya hüküm ki

Haleb vâlisi sâbık vezîr Mehmed Paşa işbu mâh-ı zi'l-ka‘deti'ş-şerîfenin gurresi cum‘a günü Ruscuk'dan karşı Yergöğü cânibine mürûr edüp seninle mülâkât üzere iken ol tarafda müctemi‘ olan asâkir derûnunda bulunan ba‘zı şekâvet pîşeler mel‘anet ve hiyânet cibilliyetlerin izhâr edüp müşârün-ileyhin üzerine ale'l-gafle hücûm ve mecrûhan dâr-ı bekâya irtihâline ictisâr eylediklerini sen ki sultan-ı mûmâ-ileyhsin bu def‘a meştâ-yı hümâyûnuma irsâl eylediğin bir kıt‘a kā’imende tahrîr ve ihbâr eylemen hasebiyle bu hâdisenin vukū‘u düşmen-i dîn hazelan-ı karînin ma‘lûmu oldukda Yergöğü Kal‘ası tarafına azîmet ve muhâsara ve tazayyuka mübâderet edeceği melhûz olmakla zâtında merkûz olan cevher ve şecâ‘at ve gayret ve mâye-i celâdet ve besâlet muktezâsınca ol havâlide olan sunûf-ı asâkir-i islâmiye kullarını yanına istishâb ve Yergöğü Kal‘ası'nı ve etrâfını muhâfaza ve vüzerâ-yı izâmımdan cunûd-ı kesîre ile ol havâliyi muhâfaza ve sana mürâfakat içün ta‘yîn ve tesyîr olunacak bir vezîr-i kaviyyü'l-iktidârın vusûl ve luhûsuna değin kal‘a-i merkūmenin muhâfaza ve muhârebesine kıyâm ve düşmân-ı düzâh karîn zuhûr ider ise merdâne ve şüc‘âne hareket ile mürâfa‘a ve mukâteleye sarf-ı vüs‘ ü kudret ederek ibrâz-ı levâzım-ı gayret ve hamiyet ve isbât-ı şecâ‘at ve merzî eylemekle teşmîr-i bâzû-yı celâdet eylemen bâbında

Fî evâ’il-i Za sene 184

Hüküm: 1292

Ruscuk ve Yergöğü taraflarında olan Mesud Girây Sultan'a ve yeniçeri zâbitine ve nâ’ibine ve sâ’ir zâbitân ve rü’esâ-yı askere hüküm ki

Eflak ser-askeri sâbık Haleb Vâlisi vezîr Mehmed Paşa bi-kazâillâhi te‘âlâ fevt olmakla Silistre'den Vidin'e varıncaya dek mahaller ile Eflak ser-askerliği bu def‘a avâtıf-ı aliyye-i şâhânemden sadr-ı a‘zam kethüdâsı İzzet Ahmed Paşa'ya tevcîh ve ihsân-ı hümâyûnum olmakla Babadağı'ndan iki güne dek hareket ve seyr-i sevâhili ile Ruscuk'a teveccüh ve azimet üzere olmakla vezîr-i müşârün-ileyhe varıncadek gerek Yergöğü Kal‘ası'nın muhâfazasında ve gerek Ruscuk'da olan sunûf-ı asâkirin bir ferdi perişan olmamak üzere muhâfaza ve ol etrâfa cümleniz dikkat ve Ruscuk defterdârına hazine ve top ve mühimmât-ı sâ’ir levâzımât dahi ihrâc ve tesyîr kılındığı ma‘lûmunuz oldukda muktezâ-yı gayret-i dîniyye kesr üzere gerek kal‘a-i merkūmeyi ve etrâfı cümle zâbitân ve askerî kullarım gereği gibi muhâfazaya dikkat ve advâ-yı dîn-i mübîne karşu izhâr-ı salâbet-i dîniyye ve gayret etmelerini ve du‘â-yı hayr-ı pâdişâhânem cümleniz haklarında masrûf olup ve bi-mennihi te‘âlâ vezîr-i müşârün-ileyhe vardıkda emrine muvâfakat ve mütâba‘at ve ittihâd-ı derûn safvet-i müstahakkın ve gayret-i islâm ile advâ-yı dîn-i mübînden ahz-ı intikām memleket-i Eflak'i ve Kurayovayı ve Bükreş'i advâ-yı bî-dîn yedinden tahlîsle ve Moskovlu ve Eflak zâbitlerini katl ve tedmîr eylemenle levs-i vücûdlarından memleket-i merkūmeyi tanzîf ve tathîr ve teshîre ehemm-i gayret ve dünyâ ve âhiretde tahsîl-i mesûbât-ı cezîleye cümleniz teşmîr-i sâ‘id şecâ‘at ve du‘â-yı hayr-ı pâdîşâhâneme mazhar olmakla cümleniz ez dil ü cân sa‘y ü dikkat eylemeniz bâbında

Fî Evâyil-i Za sene 184

Hüküm: 1293

Hâlâ Özi Vâlisi ve İsakçı ve ol havâlilerin ser-askeri olan Vezîr Dağistânî Vezîr Ali Paşa'ya hüküm ki

Bu hilâlde nehr-i Tuna'dan meştâ-yı Ordu-yı hümâyûnuma vürûd eden ba‘zı sikât-ı sahîhatü'l-kelimâtın ihbâr ve inhâlarına göre sûret-i şiddet-i şitâ ve hiddet-i burûdet-i hevâ takrîbiyle Tuna Nehri üzerinden buz ceryân etmekle başlayıp bu misillü buz akması nehr-i mezkûrun alâyim-i incimâdından olduğu zâhir ve mübeyyin olup Sünne Boğazı'ndan Silistre karşularına varınca öte yaka sâhillerinde Moskovlu mellâ‘înı taraf tara meştâlar ittihâz ve Tuna me‘âbir ve güzergâhlarını muhâfaza ile iştiğâl oldukları eğerçi haber verilüp lâkin cenâb-ı nâsirü'l-mü’minîn ve mu‘în-i muvahhidîn olan Allah zü'l-celâlin eltâf-ı hafiyye ve nusret-i samadâniyesine enkâl ve ittikā birle Tuna Nehri müncemid olduğu anda Tolcı ve İsakçı ve Maçin ve Dâye karyesi ve Hırsova ve Boğazkaryesi ve Silistre ve havâlilerini muhâfazasına me’mûr vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve sâ’ir zâbitân ve a‘yân mahall-i merkūmede mevcûd asâkir-i zafer me’serim ile bi'l-ittifâk kemer gayreti dermiyân ve her hangi cânibden düşmen tarafına geçmek mümkün ise ol mevzi‘den karşuya mürûra sarf-ı tâb ve ikâme ve kahr u tedmîr-i küffâr ve düzâh firâra ez dil ü cân havâle-i seyf eyledikleri sûretinde hazele-i müşrikîn müteferrid ve müteşennit bulunmaları sebebiyle zafer tâb ve ihrâz-ı futûhât-ı cemîlebirle kâmûrân olmaları me’mûl ve melhûz olup kem min fi’etin kalîletin galebet fi’eten kesîreten bi-iznillahi mazmûn-ı itâ‘at makrûnu mûcebince rezele-i müşrikînin her ne kadar kesretleri dahi olsa hiç dilâverâna ehl-i tevhîd ü îmâna tâb-âver mukāvemet olmayacakları müstağnî-i ani'l-beyân ve iki senedir Moskovlu melâ‘înin meydân-ı kâr-zârda galebâne tavr ve hareketleri semere-i istirbâh-ı küfr ve dalâletleri olup el-harbü sicâlün kā‘idesi üzere Cenâb-ı serdâr kütübiyye-i enbiyâ aleyh ve alâ âlihi ve sahbihi ezkâ ilticâ hazretlerinin zamân-ı sa‘d iktirânlarında dahi Uhud ve Bedir-i Huneyn gazâlarında asâkir-i İslâma isâbet eden gezend aynü'l-kemâlinin neticesi sertabâ eftâr-ı âlemin musâf-ı memâlik-i selâtîn-i dîn olmasına mukaddime olduğu muhtâc delâ’îl ve berâhîn olmayıp akreb-i ezminede zuhûr-ı esbâb-ı fevz ve zafere fart-ı yakîn kalb ile intizâma terakkub-ı şâhânem derkâr ve Tuna'nın incimâdı düşmenden ahz u intikāma zerî‘a-i kaviyye add ve şümâr sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin mukaddemâ vukū‘ bulan **[s. 312]** muhârebelerde mahâret ve ehliyetin ve gayret ve hamiyyetin ma‘lûm ve meşhûd ve bundan böyle dahi senden şecî‘âne hareket ve bâ-avn ve inâyet-i bârî kahr u tedmîr-i a‘dâya teşmîr sâk hamiyet ideceğin melhûz ve me’mûl-i şâhânem olduğuna binâ’en fıtratında merkûz olan gayret ve hamiyet muktezâsınca hemen şimdiden ma‘iyetinde mevcûd guzât-ı muvahhidîn ve şüc‘ân-ı muvahhidîni hâzır ve âmâde eyleyüp civârında olan muhâfızın ve rü’esâ ve zâbitân ile mukâtebe ve muhâbere ve nehr-i mezkûr müncemid ve üzerinden ubûr asîr olduğu sâ‘atde kemâl-i cezm ve ihtiyâta ri‘âyet ederek kefere-i fecere âgâh olmaksızın münâsib ve müstehsan olan mahalden öte cânibe güzâr ve asâkir-i sâ’irenin dahi mahallerinden ne sâ‘atde ve ne vakitde hareket eylediklerini istihbâr ve alâ'l-gafle çapul tarîkiyle mi dîn-i a‘dâ üzerlerine ılgâr ve cümlesini suyûf-ı kazâ ve cihâddan imrâr ve mesâlik ve menâzil ittihâz eyledikleri dam ve hânelerini hedm ve ihrâk bi'n-nâr etmeğe nisâr mâye-i iftirâz eylemen içün işbu emr-i şerîf isdâr ve (bosluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bâlâda zikr olunduğu vechile sâ’ir mahallerde olan muhâfizîn ve rü’esâ ve zâbitân-ı asâkire dahi başka başka evâmir-i şerîfem tahrîr ve tesyîr olunduğu ve bu mâddede her kim feth ve nusret ider olur ise gerek kendisi ve gerek ma‘iyeti ile refâkat eden mîr-i mîrânı ve rü’esâ ve zâbitân ve efrâd-ı askeriye da‘avât-ı serî‘ü't-tesîr-i mülûkânem dünyâ ve ukbâda mazhar olacaklarından mâ‘adâ haklarında huvân-ı kesîrü'n-nüvâl in‘âm-ı tâcdârânem mebzûl ve masrûf kılınacağı ve tedennî ve tekâsül

edenler dünyâda dest-i ikâb-ı pâdişâhânemden ve âhiretde nice sitemgîr-i gasb-ı Samadânîden tahlîs girîbân edemeyecekleri ma‘lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer şimdiden esbâb ne nehzat ve hareketi tehiyye ve yanında olan asâkiri dahi haberdâr idüp zilhâh-ı hüsrevânem üzere düşmenden ahz-ı intikāma ve mellâ‘în-i hâsirînin teşniyet-i semt-i menhûslarına sarf-ı mâye-i miknet ve tehâvün ve ihmâlden hazer ü mücânebet eylemek bâbında

Fî evâ’il-i Za sene 184

Hüküm: 1294

Bir sûreti

Hâlâ Rûmili vâlîsi ve Maçin muhâfızı vezîr Abdi Paşa'ya ber vech-i muharrer

Hüküm: 1295

Bir sûreti

Ala’iye ve İçel sancakları mutasarrıfı ve Hırsova muhâfızı olan Vezîr Mehmed Sadık Paşa'ya ber vech-i meşrûh

Hüküm: 1296

Bir sûreti

Teke Sancağı mutasarrıf ve Silistre muhâfazasına me’mûr Seyyid Hasan Paşa *dâmet me‘aluhu*ya vech-i meşrûh üzere

Hüküm: 1297

Bir sûreti

Hüdâvendigâr Sancağına mutasarrıf olup Tolcı muhâfazısına me’mûr olan Mehmed *dâme ikbâluhu*ya ber-vech-i meşrûh

Hüküm: 1298

Defterhâne-i Âmire'ye ilmuhaberi verilmişdir.

Hâlâ rikâb-ı hümâyûnum kâimakâmı vezîr Mehmed Paşa'ya ve İstanbul Kâdısına hüküm ki

Ashâb-ı ze‘amet ve erbâb-ı tîmârdan alay beyleri bayrağı hıdemât-ı aliyyemden istihdâma şâyân ve darb ü harbe kudreti nümâyân ba‘zı kimesneler bir müddetden beri gerek livâ’-i şerîf-i sa‘âdet-redîf sâyesinde hıdmetde oldukça ve gerek mahlûl müteferrika ve çavuş gediği ilhâk edinceye dek alay beyleri bayrakları altında hıdemâtda bulunmuşdu deyü ze‘âmet ve tîmârlarına zarar gelmemek üzere birer takrîb ile kaydlarına şerh verdirüp bu hâlet-i nâ-mülâyim seferde taklîl ve ihtilâl-i nizâm idene sebep ve illet olduğu cihetden bu misillü her ne mikdâr şerhlü var ise cümlesinin şerhları ref‘ ve kaydları mahalleri terkîn olunup evvel-i bahâr hüceste eyârda her kim bayrağı altına gelüp hıdmet-i lâzimesinde kıyâm etmez ise ol makûlelerin müddet-i merkūmeden sonra ze‘âmet ve

tîmârları terk-i hıdmetlerinden mülâzimîn ve müstahfizîne tevcîh olunmak bâbında fermân-ı hümâyûnum sâdır olduğuna binâ'en zikr olunan şerhlerin cümlesi Defterhâne-i Âmire'mden muhrec defter mûcebince ref' ve kaydları mahalleri terkîn oldukdan sonra ol misillü şerhlü zu'amâ ve erbâb-ı tîmârdan Anadolu ve Rûmili'nin üçer kollarında vâkı' kazâlarda bulunanlara keyfiyet-i merkūme ifâde ve işâ'at ve tenbîh olunmak üzer evâmir-i şerîfem sâdır olmakla Âsitâne-i sa'âdetimde olanlara dahi i'lâm-i hâl zımnında işbu emr-i âlîşânım isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi ber minvâl-i muharrer gerek sancâğ-ı şerîf sa'âdet redîf sâyesinde hıdmetde oldukça ve gerek mahlûl müteferrika ve çavuş gediği ilhâk idinceye dek ze'âmet ve tîmârlarına zarar gelmemek üzere birer takrîb ile kaydları meşrûh olan zu'amâ ve erbâb-ı tîmârdan olan Âsitâne-i aliyyem'de ve hâvâlîsinde bulunanlara İslambol Kādîsı Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ma'rifetiyle e'imme-i mahalleden keyfiyeti ifâde ve tefhîm birle evvel-bahâr-ı meymenet-âsârda Hersek Sancağı me'mûr olduğu mahalde alay beyisi bayrağı altına gelip hıdmet-i lâzimesinde kıyâm etmek üzere tenbîh ve müddet-i mezbûreden sonra alay beyleri bayrağı altında mevcûd bulunmayanların ze'âmet ve tîmârları terk-i hıdmetlerinden mülâzimîn ve meşâyihîne tevcîh olunacağını dahi mesâmi'-i intibâhlarına bir hoşça vaz' ve ilkā eylemeleri için e'immenin her birine tenbîh ü te'kîde dikkat olunarak mazmûn-ı emr-i şerîfim üzere amel ü hareket eylemeleri hâllerine mezîd-i ihtimâm ve mugāyiri harekete tasaddîden men' ve tahzîrlerine sa'y-i mâlâ kelâm olunmak bâbında

Fî evahir-i L sene 184

Hüküm: 1299

Bir sûreti

Rûmili'nin sağ kolu yemîn ve yesârlarıyla nihâyetine varınca vâkı' kazânın kuzât ve nüvâbına (boşluk) ba'de'l-mukaddime kaydları mahalleri terkîn olundukdan sonra o misillü şerhlü zu'amâ ve erbâb-ı tîmârdan Âsitâne-i aliyye'mde bulunanlara keyfiyet-i merkūme eimme-i mahalleden ma'rifetleriyle ifâde ve tefhîm ve tenbîh olunmak üzere emr-i şerîfim sâdır olmakla taht-ı kazânızda bulunanlara dahi i'lâm-ı hâl zımnında işbu emr-i âlîşânım isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi lede'l-vucûh keyfiyet ma'lûmunuz oldukda siz dahi kazâlarınız dâhilinde bulunan ol makūle kaydları meşrûh zu'amâ ve erbâb-ı tîmâra keyfiyeti alâ vechi'l-ihtimâm ifâde ve tefhîm ve işâ'at birle evvel-i bahâr hüceste âsârda Hersek Sancağı me'mûr olduğu mahalde alay bayrağı altına gelüp isbât-ı vücûd ve hıdemât-ı lâzimesinde kıyâm eylemek üzere tenbîh ve müddet-i merkūmeden sonra alaybeyleri bayrakları altında mevcûd bulunmayanların ze'amet ve tîmârları terk-i hıdmetlerinden mülâzimîn ve müstehikkîne tevcîh olunacağı dahi mesâmi'-i intibâhlarına bir hoşça vaz' ve ilkā ederek mazmûn-ı emr-i şerîfim üzere amel ü hareket eylemeleri hâlâtına mezîd-i ihtimâm ve mugāyiri harekete tasaddîden men' ve tahzîrlerine sa'y-i mâlâ kelâm itmeniz bâbında

Fî 28 Z sene 184

Hüküm: 1300

Bir sûreti

Anadolu'nun sağ koluna ber-vech-i meşrûh

Hüküm: 1301

İşbu emr-i şerîf Amasya ve Kengiri ve Viranşehir mahkemelerine vürûd ve cümle muvâcehelerinde feth ü kırâ'et ve sem'an ve tâ'aten merâsimini icrâ eylediklerini nâtık vürûd iden üç kıt'a arzların mazmûnları bâ fermân-ı âlî şerh.

3 Safer sene 185

Bir sûreti

Anadolu'nun orta koluna ber minvâl-i meşrûh

Hüküm: 1302

Bir sûreti

Anadolu'nun sol koluna ber vech-i meşrûh

Hüküm: 1303

İşbu emr-i şerîf Kırkkilese ve Hayrabolu ve Dimetoka ve Havâss-ı Mahmud Paşa mahkemelerinde olduğu feth ve kırâ'et ve mazmûnuna sem'an ve tâ'aten didiklerini nâtık vârid arzları mûceblerince bâ-ermân-ı âlî şerh virilmişdir.

Fî 28 Z sene 184

Rûmili'nin sol koluna vech-i meşrûh üzere

Hüküm: 1304

Bir sûreti

Rûmili'nin orta koluna ber-vech-i meşrûh.

Battâlı kise tarafında mahfûzdur.

Hüküm: 1305

Yakova sükkânından olup bundan akdem tahrîr eylediği bin nefer piyâde mîrî askeri ile topçu muhâfazasına me'mûr kılınup bu def'a müceddeden rütbe-i mîr-i mîrânî i'tâsıyla Sultânönü Sancağı tevcîh ve ihsân olunan Abdullah Paşa-zâde Ebubekir *dâme ikbâluhu*ya hüküm ki

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin zâtında merkûz olan cevher-i gayret ve hamiyet muktezâsınca ve lâzime-i me'mûriyetin üzere cümleden akdem Tolcı muhâfazısına varup kıyâm ve hâlâ bin nefer asker ile mevcûd ve senden dîn ve devlet-i aliyyeme lâyık hüsn-i hıdmet ve sadâkat me'mûl olup ve bu esnâda a'dâ-yı dînin Tolcı kurbunda vâkı' adadan geçtiği inhâ olunduğuna binâ'en beri tarafdan sâhil-i Tuna'da Terasvav nâm karyenin muhâfazası elzem ve akdem olmakla mükemmel askerinle karye-i merkūmenin muhâfazasına kıyâm eylemen şartıyla bu def'a avâtıf-ı aliyye-i şâhânemden rütbe-i mîr-i mîrânî ile kadr ve menzeletin terfî' ve Sultânönü Sancağı dahi tevcîh ve ihsânım olmakla ber vech-i meşrûh me'mûriyetini hâvî işbu emr-i

şerîfim isdâr ve tevcîh-i emr-i âlîşânımla me‘an (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet me’mûriyetin ma‘lûmun oldukda bu def‘a hakkında mebzûl olan inâyet-i şâhânemin îfâ-yı şükrü zımnında mükemmel kapun halkı ve ma‘iyetinde olan bin nefer mîrî asker ile Tolcı'dan hareket ve ucâleten Terasvar Karyesine varup emr-i muhâfazaya kıyâm ve leyl ü nehâr etrâf ve eknâfa havâle-i çeşm-i basîret ve levâzım-ı hürrem ve ihtiyâta ri‘âyet ederek mekr ve keyd-i a‘dâdan karye-i mezbûreyi gereği gibi hıfz ve hirâsete mezîd-i sa‘y ve gayret ve sekenesinin tahsîl-i emn ve itmînânlarıyla himâyet ve siyânetlerine dikkat ederek hıdemât-ı mebrûse vücûda getirmeğe bezl-i vüs‘-i makderet edüp mugāyir-i rızâ-yı hümâyûnum ednâ vaz‘ u hareket vukū‘undan gāyetü’l-gāye tahâşî ve mücânebet eylemen bâbında

Fî evâhir-i L sene 184

Hüküm: 1306

Hâlâ Diyarbakır Vâlîsi olup Niğbolu ve Filibe taraflarını muhâfazaya me’mûr kılınan vezîr el-Hâc Ahmed Paşa'ya hüküm ki

Düşmân-ı dîn hezîmet rehîn olan Moskovlu keferesinin kemâl-i tuğyân ve gurûr ve galebesi nümâyân olmakdan nâşî sevâhil-i nehr-i Tuna ve husûsen Niğbolu ve Filibe kal‘alarının muhâfazalarıyla ahâlînin te’mîn-i kulûb mergûblarına ihtimâm akdem umûrdan olduğuna binâ’en tiz elden Selvâ ve Tırnova ve Lofça ve Pilevne ve Berkofça ve Filibe ve Sofya vesâ’ir ol havâlide vâkı‘ kurb ve civâr olan kazâların tavâif-i askeriyesi ve kılıca kâdirleri ve bi'l-cümle atîk ağa ve alemdârları ucâleten bir andan hareket ve ihve-i dînleri olan ümmet-i Muhammede imdâd ve i‘ânet ve kalîl fevt olmak içün bir sâ‘at mukaddem Niğbolu ve Filibe taraflarına varup emr-i muhâfazaya kıyâm ve a‘dâ-yı li’âmın keyd ve mazarratından ol havâliyi hıfz ve hirâset ve def‘ ve izâleleri husûsâtına mezîd-i sa‘y ve gayret eylemeleri içün bundan akdemce dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ocağı tarafından verilen mektûb mûcebince me’mûriyetlerini hâvî ve ba‘dehu asâkir-i merkūmenin bir an akdem muhâfaza-i mezkûrlere varup ol tarafda olan ibâd-ı mü’minîne imdâd ve hıdmet-i muhâzada kıyâmları için kazâ’-i mezbûrların kuzât ve nüvâb ve serdârlar ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erlerine ve ocak ihtiyârlarına ve darb u harbe kādir yeniçerileri ve sâ’ir ehl-i islâm dilâverlerine hitâben tekrâr isti‘câli mûcebince yine ocak mektûbu mantûkunca evâmir-i şerîfem isdâr ve irsâl olunup bu ana dek muhâfaza-i merkūmlara vusûlleri me’mûl iken henüz asâkir-i mezbûrenin vâsıl olmadığını inhâ ve tazallüm-i hâl içün Niğbolu ahâlîsi taraflarından meştâ-yı hümâyûnuma tevârüd iden kimesne ihtiyâr ve asâkir-i merkūmenin bir an akdem vâcibü'l-imdâd vürûdlarını istirhâm etmeleriyle i‘lâm-ı hâlî müş‘ir sana hitâben dahi işbu emr-i şerîfim isdâr ve ucâleten (boşluk) ile irsâl imdi muktezâ-yı me’mûriyet ve hamiyyetin üzere Niğbolu ve Filibe taraflarının mekâyid-i a‘dâdan hıfz ve hirâsetleri bâ-avn-i Rabbânî senden matlûb-ı mülûkânem idiği ma‘lûmun oldukda derhâl tarafından kazâ-i mezkûrlara mü’ekked buyuruldular tahrîr ve mukaddem ve mübrem mübâşirler ta‘yîn ve irsâl ile asâkir-i merkūmeyi bir an akdem ma‘iyetine celb ve ihzâr ve Niğbolu ve Filibe taraflarının hıdmet-i muhâfazalarında kıyâm ve i‘mâl ve istihdâm ile küffâr-ı hezîmet karârın keyd ve tasallutundan ol havâliyi leyl ü nehâr hıfz u hirâsete ve ol havâlinin te’mîn ve te’lîf-i kulûb mergûblarını müstelzim i‘mâl-i tedâbîr-i müstahsene ibrâzına nisâr cehd ve tâkat ederek bu emrde niyyet-i rızâ-yı şâhâneme muvâfık hıdemât-ı pesendîde ve me’âsir-i ber güzîde izhârına dikkat ve'l-hâsıl senden me’mûl-ı mülûkânem olduğu üzere ol havâlinin gâ’ilesi çekilmeyecek vechle asâkir-i hamiyet şi‘âr kullarımla bi'l-ittifâk muhâfazalarına kıyâma mübâderet eyleyüp ser-mû kusûr ve gafletden ve mugāyir-i rızâ-yı hümâyûnum olanı vaz‘ u hareketden gāyetü’l-gāye hazer ve mübâ‘adet eylemen bâbında

Fî evâhir-i L sene 184

Hüküm: 1307

Te’kîd ve isti‘câli mutazammın emr-i şerîf yazılup zîrde kayd olunmuşdur.

Fî evâsıt-ı Za sene 184

Aydos ve Bergos ve Misuri nâ’iblerine ve Aydos Kazâsı a‘yânı haseki Mehmed zîde mecdühuya hüküm ki

Misuri Kazâsı zimmîleri sene-i mâziyeden beru râyicinden ziyâde zahîre cem‘ine meşgûl oldukları nümâyân ve Misuri mütemekkinlerinden Arslan Kocabaşı oğlu Yanaki nâm zimmî İsmâ‘il Kasabası'nda Moskov keferesiyle berâber olduğun vire ile avdet iden mevsûkü'l-kelim müslimîn ihbâr ve beyân etmeleriyle sen ki mûmâ-ileyhsin zimmî-i mesfûru bir takrîb ile getirüp ahz ve istintâk eylediğiniz minvâl-i muharrer üzere Moskovlu ile beraber olduğunu ve Moskovlu tarafından beş nefer mellâ‘în ile Misuri Kazâsı'na vucûh cem‘i içün yüzyirmi kise akçe getirüp Misuri uladiğası Makyirbo nâm Viladika'ya ve babası Arslan kocabaşı ve babası Yanaki ve Aci Totraki ve Aci Toma ve Aci Vasil ve Dilço oğlu Estifan nâm zimmîlere meblağ-ı merkūmu teslîm ve anlar dahi zahîre iştirâ ve cem‘ine ve marta dek âmâde eylemeğe ta‘ahhüd ve müşâvere eylediklerini huzûr-ı müslimînde ikrâr ve takrîr eylediğini ve hapisde ibkā olunduğunu sen ki Aydos nâ’ibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin i‘lâm ve Bergos İskelesi'nde olan ulemâ ve a‘yân ve ağavât ve eimme ve hutebâ bir kıt‘a meştâ-yı hümâyûnuma mahzar etmeleriyle imdi memâlik-i aliyyemde olan bir kaya derûnunda bu misillü havenenin ahz ve tenkîlleri ve sâ’ire mûceb-i ibret olmak içün ba‘de't-tahkîk i‘dâmları mühimm ve muktezî olmakla mastûrü'l-esâmî viladika ve zimmîler bilâ-te’hîr ahz ve hapisde istintâk olunan Arslan Kocabaşı oğlu Yanaki yanında muhkem haps ve istintâk ve Moskovlu la‘îni tarafından beş nefer Moskovlu dahi içlerinde ise anları dahi derhâl ahz ve haps ve getirdikleri yüz yirmi kise akçeyi kimlere teslîm eylediklerini ve hangi cins akçe ise bilâ kusûr velâ imhâl zâhire ihrâc ve cem‘ ve zabt ve temhîr ve iştirâ eyledikleri zahîre hangi nev‘den ve ne mahallerden iddihâr olunmuş ise ol zehâîri dahi mu‘âyene ve zabt ve akçe ve zehâîrin kemiyyet ve mikdârlarını ve bu akçe ve zahîre hangi re‘âyânın hânelerinde ve bidâyet zuhûr eylediğini ve ahz ve hapsini fermân-ı hümâyûn üzere zimmî-i mesfûrların takrîrlerini i‘lâm ve alâ vechi's-sıhha defter ve defter-i merkūmu imzâ ve temhîr ve ucâleten meştâ-yı hümâyûnuma tesyîre ve mesfûrları hapisde mukayyiden ibkā ve muhâfazalarına leyl ü nehâr ihtimâm ve dikkat eyleyüp bu husûsda ihmâl ve te’ehhürden mücânebet ve bu mâddeyi celb-i nef‘ ve mâla vesîle ittihâz ile ma‘azallâhi te‘âlâ rızâ-yı hümâyûnuma münâfî hareket ile kaziyyede medhali olmayan re‘âyâ makûlesine cevr ve eziyyet veyâhud bir ferdinden akçe almak gibi hareketiniz zuhûr eylemek lâzim gelir ise siz ki nüvâb-ı kazâ-i mûmâ-ileyhimsiz bilâ-tevakkuf isminiz cerîde-i kâzadan hakk vesâ’ire ibret içün beled-i ba‘îdeye teb‘îd ve sen ki a‘yân-ı mûmâ-ileyhsin senin dahi o misillü hareketlerin zuhûr ider ise mucâzât-ı lâyıkan icrâ kılınacağı muhakkak idiği ma‘lûmunuz oldukda hemen ibret ve istikāmetle hareket ve re‘âyâ derûnuna ilkā-i fesâd eden havene-i re‘âyâdan mesfûrları ve gelen beş nefer Moskovluları ve refîklerini bi-eyy-i hâl buldurup ahz ve istintâk ve haps ve fermân-ı hümâyûnum üzere meblağ-ı mezburu zâhire ihrâc ve cem‘ eyledikleri zehâîr kimlerin anbâr ve hânelerinde ise ba‘de't-temhîr ahz ve haps ve keyfiyyetlerini alâ vechi's-sıhha meştâ-yı hümâyûnuma serî‘an ve âcilen i‘lâma mübâderet ve ba‘dehu ne

vechile fermân-ı celîlü'ş-şânım sudûr ider ise ol vechile hareket ve hilâfından gāyetü'l-gāye tevakkî ve mücânebet eylemeniz bâbında

Fî evâhir-i L sene 184

Hüküm: 1308

Bu def'a rütbe-i vâlâ-yı vezâret ile şânı terfî' ve i'lâ kılınup Ruscuk cânibine ser-asker-i zafer rehber nasb ve ta'yîn olunan vezîr İzzet Ahmed Paşa'ya hüküm ki

Bükreş ve Krayova ve memleket-i Eflak düşmân-ı dîn olan Moskov keferesinin istîlâsı memleket-i mezbûre re'âyâ ve boyarânının a'dâ-yı mezbûreye mu'âvenet ve meyl ve mütâba'atlarından neş'et eylediği zâhir ve mütebeyyin olduğuna binâ'en Yergöğü'nden öte Vidin ve fethü'l-islâm hudûdlarına varınca Moskovlu ve bunlara mutâba'at eden boyarân ve re'âyânın kahr ve istîsâlleri şer'an ve aklen serhadd içün mevsilin olmakla bu bâbda sâdır eden hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mûcebince bundan akdem emr-i şerîfim verilmişdi ancak nass-ı fermân-ı âlîşânımdan me'mûrlar ahkâm-ı matlûbeyi istihrâc itinbât ittirmeyüp güyâ re'âya yazıda olmamak mikdârını tefhîm ile ta'allülden hâlî olmadığını ve bu keyfiyet mâni'-i maslahat-ı matlûbe olduğundan başka teferruk-ı askeri îcâb itmekle Mes'ûd Girây Sultan mûmâ-ileyh ile bi'l-muhâbere ve'l-müşâvere bu bâbda mukaddemâ sudûr iden hatt-ı hümâyûn-ı şevket makrûnum mûcebince bi'l-ittifâk Moskovlu ve anlara meyl ve teb'iyyet iden re'âyâ ve boyarânın kahr ve istîsâllerine mezîd-i sa'y ve ihtimâm eylemen bâbında

Fî Evâ'il-i Za sene 184

Hüküm: 1309

Bir sûreti

Sultan-ı mûmâ-ileyhe ber vech-i muharrer

[s. 214]

Hüküm: 1310

Hâlâ Bosna Vâlisi olup eyâlet-i Rûmili'den sefer-i hümâyûnuma asâkir sevkine me'mûr Rûmili Ser-askeri Muhsin-zâde Vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki

Eyâlet-i merkūmede vâkı' elviye alay beyleri ile bi'l-cümle zu'amâ ve erbâb-ı tîmâr neferâtı hâlâ Rûmili vâlîsi ve Maçin muhâfızı vezîr Abdi Paşa'nın ma'iyetinde hıdmetinde muhâfazada devâm eylemeleri için bâ-emr-i âlî me'mûr kılınmışlar iken neferât-ı merkūmeden ba'zıları harclıkçı bahânesiyle ve ba'zıları dahi birer takrîb ile bilâ-izn hıdmet-i me'mûreleri terk ve vilâyetleri tarafına firâr ve hânelerinde meks ve firâr eylediklerine binâ'en ol makûlelerin yerlerinden tahrîk ve müşârün-ileyh ma'iyetinde bayrakları altında mevcûd ve hıdemât-ı Devlet-i aliyye'mde bezl-i vücûd eylemek üzere ucâleten sevk ve irsâlleri için bundan akdemce tehdîd ve inzârı muhtevî Rûmili mütesellimine ve sâ'ir iktizâ edenlere hitâben te'kîd ve isti'câl zımnında evâmir-i şerîfem isdâr ve irsâl ve vezîr-i müşârün-ileyh tarafından mü'ekked buyuruldular tahrîr

ve tesyîr olundukda mütesellim-i mûmâ-ileyh dahi her bir sancak ve kazâya mukaddem mübâşirler tesyîr ve yerlerinden ihrâc ve irsâlleri husûsuna kemâl-i sa‘y ve ikdâm eylemekde birkaç gün zarfında azîmet ederiz diyerek rusûm-ı âdiye üzere birer kıt‘a i‘lâm ile mübâşirleri i‘âde edip kalemin âdet-i me’lûfeleri üzere rûz-ı hızır gelmedikçe yerlerinden hareket etmeyecekleri nümâyân olmakla ol makūle bilâ-izn vilâyetlerine firâr eden zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârdan her bir sancakdan ikişer üçer kimesnelerin meştâ-yı hümâyûnuma ihzâr ve ze‘âmet ve tîmârları üzerinden ref‘ ve ibreten li'l-gayr te’dîb ve kusûrlarının dahi nevrûz-ı fîrûzda bayrakları altında mevcûd bulunmak şartıyla derhâl yerlerinden ihrâc ve itâ‘at etmeyenleri ahz ve habs ve nânpârelerinin ref‘i ve kendilerinin tedîbi içün meştâ-yı hümâyûnuma tahrîr ve i‘lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûruna muhtâc bulunduğunu bu def‘a vezîr-i müşârün-ileyh kā’imesinde tahrîr ve inhâ edip ve sen ki vezîr-i hamiyet semîrim müşârün-ileyhsin sen eyâlet-i merkūmeden sefer-i hümâyûnuma asâkir sevk ve tesyîr içün hâlâ ol tarafda ser askerlik ünvânıyla ikāmet üzere olduğuna binâ’en bu husûsun dahi temşiyeti senin uhde-i ihtimâmına ihale kılınması lâzim gelmegle i‘lâmen ve iltizâmen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma‘lûmun oldukda lâzime-i gayret ve hamiyyetin üzere derhâl tarafından buyuruldulartahrîr ve kâr güzâr mübâşirler ta‘yîn ve tesyîr ve eyâlet-i merkūmede vâkı‘ zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârından mukaddemâ bilâ-izn ve fermân-ı hümâyûn hıdmet-i me’mûresini terk ve firâr ve halâ vilâyetlerinde hânelerinde ikāmet edenleri bi't-taharrî ve't-tefevvüz her bir sancak muhtâc-ı te’dîb olan ikişer üçer neferini ahz ve ibreten li'l-gayr ze‘amet ve tîmârları üzerlerinden ref‘ ve te’dîb olunmaları içün ucâleten meştâ-yı hümâyûnuma ihzâr ve irsâllerine dikkat ve huzûrlarının dahi nevrûz-ı fîrûzda ma‘iyet-i müşârün-ileyhde alaybeyleri bayrakları altında mevcûd bulunmak şartıyla derhâl yerlerinden ihrâc ve tesyîr ve itâ‘at etmeyenleri olur ise yine ma‘rifetinle ahz ve habs ve ze‘amet ve tîmârlarının ref‘i ve kendilerinin te’dîbi içün isim ve şöhretleriyle ze‘amet ve tîmârlarının sancak ve nâhiye ve baş kalemleri yazıları tasrîhiyle Ordu-yı hümâyûnuma tahrîr ve i‘lâma mübâderet eyleyüp kalemin ba‘zılarının ricâ ve şefâ‘atine binâ’en bir ferdi himâyeden hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî evâsıt-ı L sene 184

Hüküm: 1311

Silistre mütesellimine hüküm ki

Silistre ile Tutrakan karyesi beynlerinde vâkı‘ Uzuncaorman karyesi sükkânından Arslan oğlu dimekle ma‘rûf kimesne bundan akdem ve âhir eşkıyâyı başına cem‘ ve dîn-i mübîn uğruna azîmet idecek ile deyü bayrak-ı kesîre ve Yergöğü'ye geçip beş-on gün Yergöğü'de meks ve ba‘dehu firâr ve Tutrakan geçidi karşusına gelip ubûr murâd eylediklerinde adem-i mürûr ile girüye avdetleri için Eflak cânibi ser-askeri vezîr Mehmed Paşa tarafından buyuruldu ile adamları vârid ve tenbîh oldukda adem-i itâ‘atlerinden nâşî nehr-i Tuna'ya cârî Arğıç suyu yüz bağlamak hasebiyle üzerinden mürûr ve kendi karyeleri karşusına vardıklarında birer tarîkle nehr-i Tuna'yı dahi karşı geçip bu esnâda merkūm Arslan oğlu Bosna karyesi sükkânından Çakır demekle meşhûr şahs katî vâfir eşkıyâyı başına cem‘le ve serdengeçdi ağalığı iddi‘âsıyla şekâvet ve kat‘-ı tarîka ve gasb-ı emvâl ibâda cesâretlerinden gayrî Silistre'den Tutrakan karyesine giden ebnâ-i sebîlin önlerine inüp emvâl ve erzâkların gasb ve gâret ve uryânî Tutrakan Karyesi'ne varup istintâk olunduklarında mezkûr Arslan oğlu ile kendiye teb‘iyyet iden haşerât makûleleri oldukları ihbâr ve hattâ Ordu-yı hümâyûnuma giden ba‘zı etbâ‘ makûlelerini ahz ve yanlarında olan katî vâfir akçe ve eşyâlarını ahz ve tarafına varup tazallum-i hâl eylediklerinde akçe ve eşyâlarınızı bulup teslîm ederim deyü bi-gayr-i hakk

ve eşkıyâ-yı merkūmenin şerlerinden Silistre'den Tutrakan'a varınca vâkı‘ olan Garvan ve Bosna ve Rahova ve Kadıköy'e varınca orman karyeleri beynlerinden ebnâ-i sebîlin mürûr ve ubûrları adîmü'l-imkân olduğundan başka ol havâlide vâkı‘ ahâlî-i kurâ ve sükkân-ı sâ’ireye havf ve haşyet târî ve ol havâlileri diğer gün olduğu bi't-taharrî inhâ ve o misillü ef‘âl-i şenî‘a cesâret iden mezbûrların vesâ’ir tavâif-i eşkıyânın şerlerinden mahâll-i merkūme tathîr ve tahlîs olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûru istid‘â olunduğu ecilden vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin mahâll-i mezkûre senin havza-i hükûmetin dâhilinde olmakla dâ’imâ sen dîn keşâ-yı basîret üzere olup bu makūle eşkıyâ ve kuttâ‘-ı tarîk zuhûrunda dahl ve izâleleri vâcibe-i zimmetin olmakla dâmen-i gayreti dermiyân ve üzerlerine kadr-i kifâye süvârî ve yâhud piyâde ta‘yîni ile mi olur her ne tarîkle olur ise olsun ahz ve muvazzafın ve ve zâbitleri ma‘rifetiyle te’dîb ve tenkîllerine ve şer ve mazarratlarından zikr olunan mahalleri te’mîn ve tahlîse sarf-ı makdûr ve sa‘y-i nâ mahsûr eyleyüp Tutrakan ve etrâf kurâyı ve havâli-i sâ’iresin gereği gibi hıfz ve hirâset ve fîmâ ba‘d o misillü eşkıyâ ve harâmzâde zuhûrunda ibtâl ve ağmâz ile cem‘iyyetleri kesîr olmaksınız def‘ ve izâlelerine ve ebnâ’-i sebîl ve ahâlî ve sükkân-ı sâ’irenin te’mîn ve tazmînlerine ikdâm ve ihtimâm eyleyüp ser-mû tekâsül ü taksîrden ve ağmâz ve müsâheleden gāyetü'l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî evâsıt-ı L sene 184.

[s. 315]

Hüküm: 1312

Mûmâ-ileyhin neferâtlarının mevcûd hâlden ihrâc ve ta‘dâd ve hıdmetleri hitâmında senedleri verilmek üzere isim ve resimleriyle arz ve i‘lâm olunması içün Hırsova muhâfızına ve sâ’ire emr-i şerîf yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Z sene 185

Sipâhlar ocağı binbaşılarından bu def‘a Boğaz karyesini muhâfazaya me’mûr kılınan Kara Molla-zâde el-Hâc Mehmed Emin *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Sen ki mûmâ-ileyhsin ma‘iyyetinde olan neferâtınla Berafçe Karyesini muhâfaza zımnında meştâ nişîn-i ikāmet olmak üzere bundan akdem karye-i mezbûreye me’mûr kılınmışdın ancak bu def‘a karye-i merkūmeye menzil vaz‘ olunmak hasebiyle neferâtınla senin Boğaz Karyesine nakl ve anda ikāmet ve karye-i mezbûre ve etrâf ve enhâsının muhâfaza ve muhârebesine leyl ü nehâr ihtimâm ve dikkat-i tâmm eylemen fermân-ı hümâyûnum olmakla me’mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi senin bi'l-cümle neferâtınla bir sâ‘at mukaddem Boğaz Karyesi'ne varup hıdmet-i muhâfazaya kıyâm ve ihtimâm etmen ehemm-i mehâmm ve muktezâ-yı vakt ve hâlden idiği ma‘lûmun oldukda muktezâ-yı zimmet ve ubûdiyetin üzere derhâl ma‘iyetinde olan bi'l-cümle neferâtınla Rafça Karyesi'ne hareket ve bir an akdem Boğaz Karyesine varup anda ikāmet ve leyl ü nehâr etrâf ve enhâya dîde küşâ-yı basîret ve levâzım-ı hazm ve ihtiyâta ri‘ayet ederek mekâyid-i a‘dâdan karye-i mezbûreyi ve etrâf ve enhâsını gereği gibi hıfza mezîd-i sa‘y ve gayret ve ahâlîsinin te’lîf-i kulûb-ı mergûblarıyla istihsâl-i emn ve râhatlarına bezl-i tâb ü tâkat birle tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme ve icrâ-yı levâzım-ı ubûdiyyet ve hamiyyete sarf-i vüs‘ ve liyâkat eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve karye-i merkūmeye ucâleten naklden ser-mû terâhî ve betâet gûne hareketden gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî evâ’il-i Za sene 184

Hüküm: 1313

İste‘câl içün ekîd ve şedîd emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Z sene 184

İşbu emr-i şerif mîr-imîrân-ı mûmâ-ileyhe ba‘de'l-vürûd derhâl malzeme-i mühimmât-ı seferiyesine tanzîm ve temşiyetine ibtidâr ve neferât-ı mezkûreden başka otuz nefer süvârî ve piyâde dahi ilhâk ile üç beş zarfında savb-ı me’mûresine azimet ve hareketi mütehakkak olduğunu ve hâline münâsib kendüye bir mufassal i‘ta olunmasını nâtık vârid olan arzuhâlinin mazmûnu bâ-fermân-ı âlî şerh verildi

Fî 29 Z sene 184

Prizren memleketlerinden olup şânı mîr-i mîrânî ile terfî‘ kılınan Salih Paşa-zâde Emrullah *dâme ikbâluhu*ya hüküm ki

Bu hilâlde Vidin ve Lata Kal‘ası taraflarının muhâfazası ehemm-i mehâmmdan olup gereği gibi istihkâmı emrine mübâderet olunmak matlûb-ı hümâyûn-ı şâhânem olmakdan nâşî beşyüz nefer askeriyle me’mûr kılındığının mahallinde iktizâ-yı mertebe-i me’mûriyetine dek ikāmet ve edâ-yı hıdmete ta‘ahhüd eylediklerine binâ’en rütbe-i mîr-i mîrânî ile şânın terfî‘ ve i‘lâ kılınıp muktezâ-yı ta‘ahhüdün üzere ol mikdâr neferât ile bir gün akdem Ordu-yı hümâyûnum cânibine azîmetin içün rikâb-ı hümâyûnum tarafından eğerçi emr-i şerîfimle sana tenbîh-i ekîd olunup ancak senin ol mikdâr neferât ile bir an akdem serhaddine vürûda müsâra‘at ve hâlâ Vidin muhâfızı vezîrim Mehmed Paşa edâmallâhu te‘âlâ iclâlehunun emr ü re’yi üzere hareket etmen fermânım olmağın işbu emr-i âlîşânım isdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin şurût-ı ta‘ahhüdün üzere cenk ve harbe kādir müntehab beşyüz nefer asâkir ile bulunduğun mahalden der-akab hareket ve serhadd-i mansûrem olan Vidin'e bir an akdem vürûd ve ve luhûka acele ve şitâb ve ba‘de'l-vusûl vezîr-i müşârün-ileyhin emr ü re’yine mütâba‘at birle düşmân-ı dîn zuhûrunda merdâne ve gayûrâne hücûm ve kahr u tedmîrleri emrinde bezl-i mâ hasale vüs‘ ü kudret ederek ol havâliyi vücûd-ı habâset âlûd-ı kefereden tathîr ve te’mîne sa‘y ve me’mûl-ı mülûkânemden ez yed hıdemât-ı pesendîde ibrazına gayret ve hamiyet eyleyüp ser-mû tekâsül ve teğâfülden ve betâ’et üzere hareketden gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî evâ’il-i Za sene 184

Hüküm: 1314

Hâlâ Âsitâne-i aliyye'mde Topçu başı vekîli olan (boşluk) *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Bundan akdem ortalarının nizâmını vermek içün Âsitâne-i aliyye'me giden çorbacılara bir gün evvel ortalarının nizâmını verdirüp ve atîk neferâtlarından mâ‘adâ müceddeden tashîh ve be-dergâh olunacak neferâtı dahi tekmîl ettirdüp ve bunlardan mâ‘adâ Âsitâne-i aliyye'mde küşâd olunacak dört adet serdengeçdi bayrakları ve tashîh olunacak neferâtlarının dahi nizâmı tekmîlen verilip evvel-i bahâr hüceste ayârda musammem olan sefer-i hümâyûn-ı nusret-makrûnu içün Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd olunmak ve müceddeden izâ‘ olunan toplardan numûnelik içün Ordu-yı hümâyûnuma gelecek toplar ile me‘an evvel be-evvel mühimmât vaz‘ olunacak sefînelere kat‘ ve tahmîl eyleyüp bir uçdan ceste ceste bir gün evvel ve bir sâ‘at mukaddem Varna İskelesi'ne nakl ve tesyîr ve andan Ordu-yı hümâyûnuma irsâl eylemek içün ekîd

ve şedîd sana hitâben emr-i şerîfim sudûru bâbında hâlâ topçubaşı olan Ali zîde mecdühu i‘lâm etmeğin vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki vekîl-i mûmâ-ileyhsin ber vech-i muharrer Âsitâne-i aliyye'me giden sâlifü'z-zikr çorbacılara bir gün evvel ortalarının nizâmını verdirüp ve atîk neferâtlarından mâ‘adâ müceddeden tashîh ve be-dergâh olunacak neferâtı dahi tekmîl ve bunlardan mâ‘adâ Âsitâne-i aliyye'mde küşâd olunacak dört adet serdengeçdiler bayraklarına ve tashîh olunacak neferâtlarını dahi tekmîlen nizâmları virilüp evvel-i bahâr hüceste âsârda sefer musammam olan sefer-i hümâyûn nusret-makrûnum içün Ordu-yı hümâyûnuma gelecek toplar ile me‘an evvel be-evvel mühimmât vaz‘ olunacak sefînelere vaz‘ ve tahmîl ve bir tarafdan ceste ceste bir gün evvel ve bir sâ‘at mukaddem Varna İskelesi'ne nakl ve tesyîr varan Ordu-yı hümâyûnuma irsâle sa‘y ve ikdâm eyleyüp ihmâl ve müsâmahadan be-gāyet hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî evâsıt-ı Za sene 184

Hüküm: 1315

Mîr-imîrân-ı kirâmımdan bu def‘a Yergöğü Muhâfazasına me’mûr olan Mustafa Paşa-zâde Kaplan *dâme ikbâluhu*ya hüküm ki

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mîr-i mîrân-ı kirâmımın kâr güzâr ve şecâ‘at şi‘ârlarından olduğuna binâ’en tahrîrine me’mûr olduğun beşyüz nefer mîrî piyâde ile muktezâ-yı me’mûriyetin üzere İsakçı'ya azîmet ve Rusçuk'a vusûlünde Yergöğü Kal‘ası'nın bu hilâlde ehemm-i mehâmm-ı Ordu-yı hümâyûnumdan olduğuna binâ’en ahâlî-i Ruscuk'un sevk ve istid‘âları ve muktezâ-yı gayret ve hamiyet-i islâmın iktizâsı üzere Yergöğü Kal‘ası'nın imdâdına müsâra‘at ve küffâr-ı hak-sârın şer ve mazarratından kal‘a-i merkūmeyi hıfz u hirâset ve asâkir-i mevcûdeye i‘ânet ve muzâheret üzere olduğunu ve kal‘a-i mezbûrede el-hâletü hazihi bir muhâfız-ı kâr güzârın vücûdu elzem hâlden olup me’mûriyetini hâvî emr-i şerîfim sudûrunu Ruscuk nâ’ibi i‘lâm eylediğine binâ’en imdi Yergöğü Kal‘ası'nın muhâfazası senden matlûb-ı mülûkânem olduğu ma‘lûmun oldukda el-yevm asâkir-i mevcûdenin te’lîf-i kulûb ve istimâletlerine mübâderet ve hâlâ Ruscuk cânibi ser-askeri vezîrim İzzet Ahmed Paşa edâma’llâhü te‘âlâ iclâlehunun emr ü re’yi üzere hareket ve el-yevm mevcûd ve bir tarafdan imdâd içün vürûd iden tavâif-i askeriye kullarım ve zâbitân ve rü’esâlarıyla ittifâk ve ittihâd merâsimine ri‘âyet ederek Yergöğü Kal‘ası'nın muhâfaza ve muhârebesine sarf-ı vüs‘ ü kudret ve advâ-yı dînin müdâfa‘a tedmîrlerine sa‘y ve gayret ve her cihetden cenab-ı nâsirü'l-mü’minîne istimdâd ve isti‘ânet ederek kaviyyü'l-kalb ve ceriyyü'l-hatar olup du‘â-yı hayr-ı pâdişâhânem uğûr-ı dîn ve Devlet-i aliyye'mde bezl-i makdûr idenler haklarında masrûf olmakla düşmân-ı dînin mekr ve hîlesinden gâfil olmayarak muhâfaza ve muhârese-i kal‘a senden me’mûl ve matlûb-ı şâhânem olan gayret ve hamiyyeti îfâ ve icrâ birle tahsîl-i mâye-i rif‘at ve ser-mû kusûr ve futûrdan gāyetü’l-gāye ittikā ve mücânebet eylemen bâbında

Fî evâsıt-ı Za sene 184

[s. 316]

Hüküm: 1316

Silivri ve Tırnova ve Lofça ve Pilevne ve Berkofça ve Filibe ve Sofya ve ol havâlilerin kuzât ve nüvâbına ve serdârlar ve a‘yân ve iş erlerine ve ocak ihtiyârlarına ve darb ü harbe kādir yeniçeri ve sâ’ir ehl-i İslâm dilâverlerine hüküm ki

Niğbolu ve Kule Kal‘aları'nın mekâyîd-i a‘dâdan hıfz ve hirâseti ehemm-i mehâmmdan olduğuna binâ’en kurb ve civârda vâkı‘ kazâ-i mezbûrların tavâif-i askeriye ve kılıca kâdirleri ve atîk ağa ve alemdârları muktezâ-yı diyânetleri üzere müsâra‘aten kal‘ateyn-i mezbûreteyne varup hâlâ Niğbolu muhâfızı vezîrim el-Hâc Ahmed Paşa edâmallâhu te‘âlâ iclâlehunun emr ü re’yi üzere emr-i muhâfazada kıyâm ve ikdâm eylemeleri içün ucâleten yerlerinden ihrâclarına ihtimâm itmeni hâvî bundan akdem ocak mektûbu mûcebince size hitâben emr-i şerîfim sâdır ve müşârün-ileyh tarafından dahi isti‘câlen vusûlünüz zımnında buyuruldular tesyîr olup bu ana dek mahall-i me’mûre vusûlün ve asker-i mevcûde imdâd ve i‘anet olunmak lâzime-i zimmet-i diyânet ve lâzime-i gayret ve hamiyet iken henüz vâsıl olmadığınız ve el-hâletü hazihi muhâfaza-i mezbûrede asâkirin kılleti olmak hasebiyle imdâd ve i‘ânet ve asâkir-i mevcûdeye mûcib-i takviyet içün bir sâ‘at mukaddem sizin dâhil olmanız be-gâyet muktezî olduğu bir def‘a müşârün-ileyh tarafından tahrîr olunmakla bu gûne betâ’et ve rehâvet üzere hareketiniz bir vechile lâyık-ı dîn olmamakla mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince eğer asâkir-i matlûbe henüz yerlerinden hareket itmemişler ise derhâl yerlerinden hareket ve seyr-i serî‘ ile muhâfaza-i merkūmelere varup müşârün-ileyhin emr ü re’yi üzere hıdmet-i muhâfazada kıyâm eylemeniz fermân-ı hümâyûnum olmağın tekmîlen ve isti‘câlen işbu emr-i şerîfim dahi isdâr (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bu misillü kurb ve civârda olan ihve-i dîne her hâlde imdâd ve i‘ânet nassan ve cihâden ehl-i islâm üzerlerine vâcib ve lâzim olmakla bu emr-i dînde huzûr ve râhatı terk birle icrâ-yı farîza-i gazâ içün mukaddemâ ve hâlâ sâdır olan evâmir-i şerîfem mûceblerince kazâlarınızda olan tavâif-i askeriye ve harb ve darbe kādir yeniçeri vesâ’ir ehl-i islâm dilâverlerini tergīb ve teşvîk ederek ucâleten yerlerinden ihrâc ve bir sâ‘at akdem Niğbolu ve Filibe taraflarına mu‘în-i müşârün ileyhe irsâllerine her biriniz mezîd-i sa‘y ve ihtimâm eyleyesiz şöyle ki sebîl-i dîn-i mübîn izhâr-ı çîn ve rehâvet edenler dâreynde mahzûn ve mu‘âteb olacakları ve gayret-i islâmiye ve hamiyet-i dîniyyesi üzere dîn kardeşlerine imdâd ve i‘ânete sa‘y idenler dahi mazhar-ı du‘â-yı hayr-ı pâdişâhânem olacaklarından mâ‘adâ ukbâda dahi der hayât-ı âliyeye nâ’il olacağı bî-iştibâhdır ana gereken gayret-i islâmiyeyi meyân-ı şecâ‘ata bend ile kara kışa bakmayup bir sâ‘at akdem muhâfaza-i merkūmelere varup müşârün-ileyhin emr ü re’yi üzere hareket iderek hıdmet-i muhâfazada kıyâm ve ibrâz ve levâzım-ı hamiyet ve salâbite-i ikdâm ve sa‘y-i mâlâ-kelâm eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden be-gâyet tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî evâsıt-ı Za sene 184

Hüküm: 1317

Mîr-i mûmâ-ileyh pîr ve ihtiyâr olup rukûb ve nüzûle adem-i iktidârına binâ’en neferât-ı mezkûrenin üzerlerine kendüye mu‘âdil birini başbuğ nasb ve üzerinde olan me’mûriyeti Ağrıboz muhâfazasına sarf ve tahvîl ile ol mikdâr neferâtı başbuğ nasb eylediğimiz kimesne Ağrıboz muhâfızı ma‘iyetine gönderilmek üzere rikâb-ı hümâyûn taraflarından emr-i şerîf sudûr eylediğini nâtık Evâ’il-i Z 184 târîhiyle vârid olan kā’imelerin zîrinde mukayyeddir.

Özi Kal‘ası muhâfazasına me’mûr olan Rûmili'nde vâkı‘ Gâzî Evranos zâde Mîr Ahmed ve bu def‘a mûmâ-ileyhi mahall-i me’mûriyetine îsâle mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin eben an cedd murâd olunduğun tevcîh-i cesîmenin senevî altmış beş bin kuruşdan mütecâviz fazlası olup eyyâm-ı hızırda fazla-i tevliyetden cem‘ eylediğin mebâliğden böyle

evkâtda emr-i kazâ ve cihâda sarf-ı îfâ-yı lâzime-i şürk ni‘met müretteb uhde-i diyânetin olmakla beşyüz nefer güzîde asâkir ile Özi Kal‘ası muhâfazasına me’mûriyetine irâde-i aliyye-i mülûkânem ta‘alluk eylemekden nâşî bir gün mukaddem neferât-ı merkūmeyi tekmîl ve ucâleten bir gün hareket ve Varna İskelesi'nden tehiyye olunan sefîneye rukûb ve kal‘a-i mezbûreye azîmete me’mûriyetini hâvî bundan akdemce rikâb-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim isdâr ve gediklilerden mübâşir ta‘yîn olunmuşdu ancak bu esnâda kal‘a-i mezbûrede mevcûd cunûd-ı muvahhidîne imdâd ve i‘ânet ve mûcib-i tesliyet ve takviyet zımnında bir an akdem senin darb u harbe kādir ol mikdâr dilâverlerin ile ol tarafa vusûl ve luhûkun ehemm-i mehâmm ve lâzime-i devlet ve hâlden olduğuna binâ’en te’kîd ve isti‘câli muhtevî işbu emr-i âlîşânım dahi şeref-sudûr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi kal‘a-i mezbûrede kılıca mukîm guzât-ı gayret semîrin takviye-i bâzu-yı sabr ve sebât ve tesliyet ve metânetleri müstelzim olur asâkir tesyîriyle muhâfaza-i kal‘aya ikdâm ve hareket ve mühimm ve muktezî ediği vâreste-i kayd u beyân olup ve siz dahi nice müddetden berü eyyâm-ı hızırda tevliyet-i merkūme takrîbiyle sâye-i inâyet-vâye-i hüsrevânemde kesb-i mebâni‘-i bî-şümâr eylediğin cihetden bu ni‘met-i celîlenin îfâ-yı teşekkürü zımnında böyle vakt-i seferde uğûr-ı dîn-i mübîn ve devlet-i seniyyeme sarf-ı takviyete kudret ve bezl tâb ü tâkat eylemen vazîfe-i zimmet-i ubûdiyet ve lâzime-i uhde-i hamiyet ve diyânetin olmakla bu emr-i dînde dâmen-i gayreti dermiyân idüp eğer bu ana dek yerinden hareket etmemiş isen derhâl neferât-ı matlûbeyi darb u harbe kādir dilâverden tertîb ve tekmîl ve ma‘iyetine istishâb birle olduğun mahalden hareket ve süvâr kemend sâ‘at olup bir sâ‘at mukaddem Varna İskelesi'ne vusûl ve bilâ-tevakkuf iskele-i mezbûrede tehiyye ve âmâde olunan sefîneye neferâtınla rukûb ve derhâl badbân küşâ-yı azîmet ve hubûh şarta inâyet-i cenâb-ı Ehadiyyet ile bir mahalle yanaşmayup doğru kal‘a-i merkūmeye luhûka kemâl-i şitâb ve müsâra‘at ve bi-mennihi te‘âlâ ba‘de'l-vusûl kal‘a-i merkūme muhâfızı vezîr Ali Paşa'nın emr ü re’yi üzere hareket iderek hıdmet-i muhâfazada kıyâm ve ibrâz levâzım-ı gayret ve ikdâm ile dîn ve Devlet-i aliyye'me hüsn hıdmet vücûda getirmeğe ve tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme mezîd ihtimâm ve sa‘y-i mâ-lâ kelâm eylediğin sûretde sunûh iden hıdmet ve emek bir türlü zâyi‘ olmayıp mezâri‘ i‘mâline eber matîr müsâ‘ade-i pâdişâhânem katre zîr ve hakkında iltifât-ı mulûkânem cilve engîz olacağını bî-iştibâhdır ana göre kemâl-i gayret ve hamiyet birle hareket ve ser-mû kusûr ü rehâvetden ve esnâ-yı râhda fukarânın taraflarından bir ferde zulm ü ta‘addiden be-gāyet hazer eyleyesin ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin mîr-i mûmâ-ileyhi muktezâ-yı me’mûriyetin üzere neferât-ı merkūme ile istishâb ve seyr-i şerîf ile Varna'dan sefîneye irkâb ve Özi Kal‘ası'na îsâle kemâl-i sâ‘y ve ihtimâm eyleyüp bir mahalde meks ve tevakkufuna ruhsat ve civârdan ve mugāyir-i rızâ-yı şâhânem hareketden gāyetü’l-gāye tevakkî ve mübâ‘adet eylemen bâbında

Fî evâ’il-i Za sene 184

Hüküm: 1318

Husûs-ı âtiyü'z-zikre meştâ-yı hümâyûnumdan hâssaten mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) ve dergâh-ı mu‘allâm kapucubaşılığı pâyesiyle iştirâken Bolu hâssı Voyvodası olan Mîr Yusuf dâme mecdühu ma‘rifetiyle tertîb ve tahrîr olunan bin süvârî askere başbuğ ta‘yîn olunan (boşluk) bölükbaşı *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Sen ki bölükbaşî-i mûmâ-ileyhsin başbuğları olduğun asâkir-i mezkûre ile bu câniblere takarrub eylediğinin Ruscuk'a me’mûr Kalgay sâbık Mesûd Giray Sultan *dâme uluvvuhu*nun mesmû‘u oldukda neferât-ı mezkûreyi Yergöğü imdâdına hasbe'l-vakt

da‘vet eyledikde ol cânibe me’mûriyetimize emre tevakkuf ider deyü icâbet-i da‘vet eylemediğin serhad yakîne resîde olmakla imdi şimdilik Yergöğü imdâdından ehemm ve akdem emr-i mu‘tenâ olmadığına binâ’en neferât-ı mezbûrenin ol cânibe iki konağı bir ederek müsâra‘atları vâcib olup ancak sana mahall-i me’mûriyetinde ol cihetle hareket eylemen şifâhen tenbîhi iktizâ etmekle neferât-ı mezbûreyi üzerlerine mübâşir ta‘yîn olunan gediklü ve kethüdân makâmında olan bölükbaşıyı Rusçuk'a sevk ü îsâl ve Ruscuk cânibi ser-askerinin emriyle hareket eylemek üzere ba‘de’s-sükne sen müsâra‘aten yine neferâtın tarafına mu‘âvedet eylemen etmek üzere ta‘yîn olunan mübâşir-i mûmâ-ileyh ile bi'l-ma‘iyye meştâ-yı hümâyûnuma vürûda müsâra‘at idüp nâb ve terâhîden mübâ‘adet eylemek bâbında

Fî evâhir-i Za sene 184

[s. 317/1]

Hüküm: 1323

Ashâb-ı ze‘âmet ve erbâb-ı tîmârdan bir mütdenden berü gerek livâ’-i şerîf ve gerek mahlûl müteferrika ve çavuşluk gediği ilhâk edince ze‘âmet ve tîmârlarına zarar gelmemek üzere kaydları meşrû‘ zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârın vech-i muharrer üzere olan şereflerinin ref‘ ve terkîn ve evvel-i bahârda Hersek Sancağı'nda sâkin olup Özi Beyi bayrağı altında hıdemâtda mevcûd bulunmaları için sâdır olan emr-i âlî tatarlarıyla Ruscuk ve Ziştovi ve Yenipazar ve Vidin ve Niğbolu ve Arakolufça ve Şumnu ve Memlahateyn ve Böğürdelen ve Esfâr-ı Eflak ve Taşlıca ve Priştine ve Naklasince me‘a Rajne ve Servi ve Prepol ve Bağodine ve Cisr-i Morova ve Belgrad dârü'l-cihâd ve Perakin ve Tırnova kazâ ve nevâhîlerine ba‘de'l-vürûd sicill-i mahfûza kayd ve cümle muvâcehelerinde feth ve kırâ’at olundukda her biri sem‘an ve tâ‘aten merâsimini ba‘de'l-edâ ber mûceb-i emr-i âlî şerhleri merfû‘ olan zu‘amâ ve erbâb-ı tîmâra müddet-i merkūmede savb-ı me’mûrelerinde mevcûd bulunanlar içün tenbîh-i ekîd olunduğunu nâtık sâlifü'l-beyân kazâ ve nevâhînin kuzât ve nüvâblarının vârid olan arzlarının mazmûnları bâ-fermân-ı âlî şerh verilüp Filibe ve Tatarpazarı ve Sofya ve Filorina ve Pirlepe ve Komanova ve Köstendil ve Serfice ve Manastır ve Tırhala ve Üsküp ve mahrûsa-i Edirne kazâlarının kuzât ve nüvâblarının virilmek

Fî 7 S sene minhu

[s. 317]

Hüküm: 1319

Hâlâ Niğbolu Muhâfızı Vezîr el-Hâc Ahmed Paşa'ya hüküm ki

Niğbolu ve Kule tarafların mekâyid-i a‘dâdan muhâfaza ve muhârese hıdmetlerinde i‘mâl ve re’y ü emrinle harekete ihtimâm eylemeleri içün ol havâliye kurb ve civâr olan kazâlardan ocak mektûbu mûcebince sâdır olaün emr-i şerîfim mantûku üzere ma‘iyetine me’mûr ve ta‘yîn kılınan darb u harbe kādir tavâif-i askeriye ve sâ’ir ricâl-i müslimînin muhâfazası iktizâ eden mahallere ta‘yîn ve bir sâ‘at mukaddem vusûlleri zımnında merkezden buyuruldular tahrîr ve tesyîriyle te’kîd olunduğunu ve mukaddemâ sâdır olan

emr-i âlîşânım mûcebince tekrâr isti‘câli hâvî emr-i şerîfim isdâr ve irsâlini bundan akdemce tahrîr ve iltimâs eylemeğe binâ’en me’mûr-ı ma‘iyetin kılınan asâkir-i matlûbenin bir sâ‘at mukaddem yerlerinden ihrâc ve buyurulduların mûceblerince ta‘yîn eylediğin mahallere ucâleten sevk ve tesyîrlerine mezîd-i sa‘y ve ihtimâm eylemeleri içün tenbîh ve tehdîdi hâvî iktizâ edenlere dahi müşedded isti‘câl emr-i şerîfim isdâr ve ucâleten tesyîr kılınmakla i‘lâm-ı hâl zımnında sana dahi işbu emr-i âlîşânım şeref-sudûr olup (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin sen hassâten efrûhte çerâğ-ı devlet ve gars-ı yemîn-i saltanatım olduğun cihetden muhâfazasına me’mûr olduğun mahallerin keyd ve mekr-i a‘dâdan hıfz ve hirâsetleri husûsuna bezl-i hâb u râhat iderek tahsîl-i rızâ-yı hümâyûnuma dikkat ve gayrete sa‘y-i mevfûr ve ihtimâm-ı nâ-mahsûr eylemen me’mûl ve matlûb-ı şâhânem idiği meczûmun oldukda asâkir-i merkūmenin vürûduna bakmayıp tekrâr tarafından mü’ekked buyuruldular tertîb ve tesyîriyle bi an akdem iktizâ eden mahallere celb ve hıdmet-i muhâfazada emr ü re’yinle i‘mâl ve istihdâm ile ol havâliyi tasallut-ı a‘dâdan leyl ü nehâr gereği gibi hıfz ve vikâye ve istihsâl-i emn ve itminân-ı ahâlî ve ra‘iyyete bezl ve kudret idüp zinhâr ve zinhâr mekr ve hadî‘at-ı düşmândan gâfil olmayup dâ’imâ levâzım-ı hazm ve ihtiyâta bâ-ayn ve etrâfa itâre-i câsûs basîret iderek ol havâlinin gâ’ilesi çekmeyecek vechile muhâfazasına sarf-ı tâb ü tâkat eyleyüp ser-mû kusûr ve tuvânîden ve gafletden gāyetü’l-gāye tevakkî ve mübâ‘adet eylemen bâbında

Fî evâsıt-ı Za sene 184

Hüküm: 1320

Hâlâ Özi Muhâfızı olup bu def‘a eyâlet-i Diyarbekir müceddeden kendüye tevcîh ve ihsânım olan vezîrim Ali Paşa'ya hüküm ki

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin sen vüzerâ-yı izâmımın müdîr ve kârgüzâr ve vükelâ-yı fihâmımın gayret ve hamiyyetle mevsûf ve şecâ‘at şi‘ârı olup bu ana dek me’mûr olduğun hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyyemde vukū‘ bulan harekât-ı pesendîden subût-yâfte-i cerîde-i iştihâr ve ale'l-husûs Özi Kal‘ası'nı hıfz ve hirâset husûsunda zuhûr ve burûz eden gayret ve hamiyyetin nezd-i mulûkânemde ma‘lûm ve makbûl ve bundan böyle dahi gerek kal‘a-i merkūme ve etrâfının mekâyid-i a‘dâdan muhâfaza ve muhâresesinde ve gerek sâ’ir hıdemât-ı aliyyemin edâ ve temşiyetinde muktezâ-yı şecâ‘at ve gayretin üzere dîn ve Devlet-i aliyyeme lâyık ve dilhâh-ı bî-iştibâh-ı hüsrevâneme mutâbık harekât-ı merğûbe izhârı me’mûl ve matlûb-ı mulûkânem olduğuna binâ’en Özi Kal‘ası'nı ve etrâfını gereği gibi muhâfaza ve muhârese eylemek şartıyla avatıf-ı aliyye-i şâhânemden Diyarbakır eyâleti sana müceddeden tevcîh ve ihsân-ı hümâyûnum olmakla zâtında merkûz olan cevher-i şecâ‘at ve salâbet muktezâsınca kal‘a-i merkūmede olan ağavât ve zâbitân ve bi'l-cümle tavâif-i askeriye kullarımın ittifâk ve ittihâdlarıyla kal‘a-i merkūme ve etrâfını kemâ fi'l-evvel gereği gibi hıfz ve hirâset ve zuhûr iden düşmân-ı dîn hadî‘at âyînin bâ-avn-i ve inâyet-i Rabbânî kahr u tedmîrleri hâlâtında sarf-ı vüs‘ ü makderet eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde gerek sen ve gerek ma‘iyetinle kal‘a-i merkūmenin muhâfazasına ihtimâm ve ikdâmları zuhûr iden ağavât ve zâbitân ve bi'l-cümle askerî kullarımın gayret ve hamiyyetleri ma‘lûm ve makbûl-i hüsrevânem olup muhâfazası içün asâkir-i vâfire tertîb ve ucâleten vürûd ve luhûklarına ihtimâm-ı mülûkânem masrûf olduğu ma‘lûmun oldukda bir türlü himmetine futûr virmeyüp kal‘a-i merkūmede olan tavâif-i askeriye kullarıma istimâlet ve telîf-i kulûblarına dikkat ederek Özi Kal‘ası'nın ve etrâfının bâ-avn ve inâyet-i nâsirü'l-muvahhidîn düşmân-i dînin mekr ve mazarratından hıfz

ve hirâsetine ve zuhûr iden düşmenın kahr u tedmîrleriyle izhâr-ı şevket-i islâm ve isticvâb-ı da‘avât-ı pâdişâhânemi sa‘y evfâ ve cidd-i lâ yuhsâ eyleyüp ser-mû kusûr ve futûrdan ittikā eylemen bâbında

Fî evâsıt-ı Za sene 184

Hüküm: 1321

Varna'dan Kavak'a varınca sevâhil-i Bahr-i Siyah'da vâkı‘ kazâ ve iskelelerin kuzât ve nüvâbına ve serdârlar ve iskele emînleri ve zâbitân ve sâ’ireye hüküm ki

A‘dâ-yı dîn-i mübîn olan Moskovlu mellâ‘îni öteden beri hîle ve hud‘a ile me’lûf bir tâ’ife-i habîse olmakdan nâşî zîr kebâh-ı ihtiyâlden sülâle-i Ar'a dek ve desîse ile derûn-ı mel‘anet meşhûnunda müzmer olan habâset ve fezâhata revâc virmek niyyet-i fâsidesiyle bu esnâda tebdîl-i hey’et ve tağyîr-i kıyâfet ile sevâhil-i Bahr-i Siyah taraflarına ba‘zı papaslar neşr ve irsâl ve anlar dahi vardukları mahallerde mâ’il-i isyân re‘âyâ hafiyyeten iğfâl ve izlâl ve ifsâd ile dâ’ire-i ubûdiyet ve merkez-i itâ‘atdan hurûc burûc-ı utuvv ve isyâna urûclarını müstelzim olur hâlât-ı kabîha ve etvâr-ı reddiyeye cesâretlerini tergīb ve tahris edecekleri melhûz ve mahsûs olmakdan nâşî bu makūle müfsid ve muhriklerin bi't-tecessüs ahz ve men‘ ve izâleleri husûsâtına ihtimâm ve taharrî olunmak ehemm-i mehâmm ve muktezâ-yı hâlâtdan olduğuna binâ’en hâssa hasekilerinden hâlâ Aydos a‘yanı olan Mehmed Haseki zîde mecdühu ve bu husûsa hâssaten bi'l-istiğlâl emr-i şerîfimle me’mûr ve ta‘yîn kılınmakla bu emr-i lâzimü'l-ihtimâmda mûmâ-ileyhe mu‘avenet ve müzâheret ve sizler dahi kazâlarınız derûnlarında ve iskelelerinizde o misillü müfsid ve muhrikler var ise sirren tecessüs ve tefahhus birle ele getürüp ahz ve haps ve isim ve kabâhatlerini müş‘ir meştâ-yı hümâyûnuma tahrîr ve i‘lâma müsâra‘at eylemeniz fermân-ı hümâyunum olmağın i‘lâm-ı hâl zımnında size dahi işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bu makūle müfsid ve muhriklerin alâ eyy-i hâl ahz ve izâleleriyle advâ-yı dînin şurû‘ ve tasaddî eylediği hud‘a ve ihtiyâlin ibtâline sa‘y ve ihtimâm olunmak lâzime-i zimmet-i dîniyye ve râtibe-i gayret-i islâm olmakla mübâşir-i mûmâ-ileyh taht-ı kazânda ve iskelelerinde varup muktezâ-yı me’mûriyeti üzere re‘âyâ derûnlarında o misillü muhrikler sırren tecessüs eyledikde tarafınızdan dahi mûmâ-ileyhe mu‘âvenet ve muzâheretde kusûr ve tesâmüh olunmayup ve sizler dahi bir tarafdan kazânız ve iskelelerinizde mukîm olan re‘âyâ içlerinde Moskovlu la‘îni tarafından tebdil-i kıyâfet birle ihtilâl ve ifsâd-ı re‘âyâ için tevârüd eylemiş mellâ‘în var ise bi't-taharrî sırren tecessüs ve tefahhusdan hâlî olmayup hîn-i zuhûrunda bi-eyyi hâl ahz ve mukayyeden hapsde ittikā ve muhâfazasına ihtimâm ve isim ve eşkâl ve kıyâfetleri müsâra‘aten meştâ-yı hümâyûnuma tahrîr ve i‘lama mübâderet ve bundan böyle dahi

husûs-ı mezbûre ale'd-devâm nezâret ve ihtimâm iderek kazânız derûnları o makūle müfsid kabâset nümûddan tanzîf ve tathîre kemâl-i sa‘y ve dikkat eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve bu vesîle ile kendü hâlinde olan bî-cürm re‘âyâ fukarâsına itâle-i dest-i ta‘arruz ve ta‘addîden ve celb-i emvâlden her biriniz gāyetü’l-gāye tehâşî ve mübâ‘adet eylemeniz bâbında

Fî evâsıt-ı Za sene 184

Hüküm: 1322

Haseki-i mûmâ-ileyhin Kargan Balkanı ve havâlisini mazarrat-ı a‘dâdan te’mîn eylemesi içün emr-i hümâyûn yazılmışdır

Fî evâsıt-ı S sene 85

Bir sûreti

Aydoslu Mehmed Haseki'ye

Husûs-ı mezkûre bi'l-istiklâl me’mûr kılındığına binâ’en zikr olunan kazâ ve iskeleleri yegân yegân dolaşup o makūle müfsid ve mührikleri kemâl-i taharrî birle sırren tecessüs ve tefahhus iderek ele getürüp alâ eyy-i hâl ahz olunduğu mahalde haps ve isim ve eşkâl ve kıyâfetleriyle tahrîre müsâra‘at ve kendüye mu‘âvenet ve müzâheret eylemek üzere mûmâ-ileyhime dahi emr-i şerîfimle tenbîh ü te’kîd olunduğunu iş‘âr zımnında te’kîdi hâvî.

[s. 317/2]

Hüküm: 1324

Vilâyet-i Anadolu'da vâkı‘ Tire ve Burdur ve Mar‘aş ve Ruha ve Halebü'ş-şehbâ ve Ayntab ve Ereğli-i Karaman ve Beyşehir ve Larende ve Antalya ve Denizli kazâlarının mevâlî ve kuzât ve nüvâblarının dahi arzları vürûd itmekle bâ-fermân-ı âlî işbu mahalle sebt olundu.

Fî 10 R sene 185

[s. 318]

Hüküm: 1325

Silistre'de altmış altı cemâ‘atin Hüseyin Alemdâr zîde kadrühuya hüküm ki

Silistre ve cevânibi sevâhilleri ve Nehr-i Tuna'da vâkı‘ adaların muhâfazası emri ve gerek Tuna'nın üzerinde a‘dâ-i dînin bir takrîb ile kayık ve çırnık ile gezmesinden muhâresesiyle ol havâlilerin keyd-i küffâr mekkârdan emniyyet umûr-ı izâmdan olup bir umûru idâreye kādir çete Ağası nasb ve ta‘yîn olunması lâbüd olmakdan nâşî sen her vechile bu umûrun uhdesinden gelmeğe sâhib-i iktidâr ve zâtında cesûr ve gayûr ve çete ağalığına sezâvâr olduğun ol tarafdan arz ve iş‘âr olunduğu ecilden avâtıf-ı aliyyemden sen çete ağası nasb olunmanla edâ-yı hıdmetde sana kırk akçe ve alemdârına yirmi akçe ve otuz sekiz neferâtına dahi onar akçe esâmîlerinizin imzâluları verilmek üzere bayrağını küşâde ve neferâtını intihâb ve âmâde ve beş kıt‘a Çine kayağı donadup leyl ü nehâr rûy-ı

Tuna üzerinde geşt ü güzâr ve ibâdullâhın umûr ve râhatlarına bezl-i iktidâr eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın (boşluk) vusûlünde sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince amel ü hareket ve şûrût-ı mezkûre üzere der-akab çete bayrağını küşâde ve ol mikdâr neferât âmâde ve beş kıt‘a çete kayığı ile rûy-ı Tuna'da lâ yenkatı‘ geşt ü güzâr ve her ne mahalde a‘dâdan casus ve gerek âhar vechile çırık ve kayık olmadığı haber alınur ise bî-mühâbâ üzerine varup bi-avnihi te‘âlâ kahr ve istîsâllerine ikdâm ve dîn ve Devlet-i aliyyem uğuruna gayyûrâne hıdmet-i mebrûre ibrâzına sa‘y-i tâmm ve niknâm eylemeğe mezid-i sa‘y ve ihtimâm eyleyüp ihmâl ve tesâmühden ve gaflet ve tekâsülden ziyâde hazer eyleyesin deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûbun virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâsıt-ı Za sene 184

Hüküm: 1326

Neferât-ı mezkûreye bedel Şumnu ve etrâf ve havâlisidir Şumnu kethüdâ yeri Seyyid Osman ma‘rifetiyle ol mikdâr sipâh yeniçeri neferâtı tahrîr ve tekmîl ve ucâleten Ordu-yı hümâyûna vürûdları içün emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâ’il-i Ra sene 185

Bundan akdem Rûmili'nden sipâh serdengeçdileri neferâtını tahrîre me’mûr ve ağa ta‘yîn olunan Selanik sâkinlerinden Gâzî Evranos-zâde Mîr Yûsuf ve silâhdâr serdengeçdileri neferâtı içün ağa nasb olunan (boşluk) ve *zîde mecdühu*ya ve zikr olunan ocakların taraflarından mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) ve (boşluk) *zîde kadrühumâ*ya hüküm ki

Bundan akdem Mora Muhâfızı olan Muhsin-zâde Haydar esbak vezîrim Mehmed Paşa *edâmallahu te‘âlâ iclâlehu*nun ma‘iyetinde mevcûd bulunmak üzere beşyüz nefer sipâh ve beşyüz nefer silâhdâr serdengeçdi neferâtı tahrîri fermânım olmakdan nâşî eğerçi ocaklar tarafından siz me’mûr ve ta‘yîn ve itmâm ve temşiyeti ihâle olunup ancak ol havâliden neferât-ı mezkûrenin tahrîri adimü'l-imkân olmakdan nâşî nizâmı virilmeyüp alâ hâlihi kalmakla işbu mâddenin adem-i husûl ve temşiyeti sûret-i hâlden ve vâridîn ve erbâb-ı merkūmdan serhadd yakîne reside olup izâ‘at-ı beytü'l-mâl-i müslimînden gayri nesneyi muğîb olmayacağına binâ’en virilmeyüp nâ tevzî‘ olan ol mikdâr ru’ûs-ı hümâyûn meştâ-yı hümâyûnuma istdirdâd ve mahalline teslîm olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mûmâ-ileyhimsiz ber vech-i meşrûh mukaddemâ verilüp nâ-tevzî‘ ol mikdâr rû’ûs-ı hümâyûnum meştâ-yı hümâyûnuma istirdâdı ve mahalline teslîm içün irsâl ve îsâle ihtimâm eyleyüp hilâfından hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî evâsıt-ı Za sene 184

Hüküm: 1327

Ber mantûk-ı emr-i âlî bin aded ru'ûslar kapucu başî-i mûmâ-ileyh tarafından meştâ-yı mezbûre vürûd iden ru'ûs tarafında mahfûzdur

Fî 3 Z sene 184

Dergâh-ı mu'allâm kapucu başılarından olup Sipâh serdengeçdi neferâtı tahrîrine Rikâb-ı hümâyûnum tarafından me'mûr olan Hüseyin *dâme mecdühu*ya hüküm ki

Sen ki kapucu başî-i mûmâ-ileyhsin bundan akdem memleket Rûmili'den müceddeden bin nefer sipâh serdengeçdi neferâtını tahrire sen me'mûr ve Rûmili'nin sipâh neferâtı me'mûl olunur kazâlarına ta'yîn olunan yüzbaşılar ile geşt ü güzâr ve evâmir-i aliyyem feth ve kırâ'at ve i'lân ve işâ'at ve bayraklar küşâd ve münâdîler bezl ve cedr sa'y idüp neferât-ı mezkûrenin tahrîri adîmü'l-imkân bulunduğu bu def'a Ordu-yı hümâyûnuma vârid olan mektûbunda tahrîr ve inhâ olunup işbu husûs Rûmili cânibinden temşiyet pezîr olması adimü'l-imkân olmadığı mektûbundan ve sûret-i hâlden mütehakkak olmakla beytü'l-mâl-i müslimîn bilâ-mûcib ihsârdan vikâyeten virülüp nâ-tevzî' olan ru'ûsları meştâ-yı hümâyûnuma istirdâdı fermânım olmağın imdi sen ki kapucı başî-i mûmâ-ileyhsin ber vech-i meşrûh beytü'l-mâl-i müslimîn bilâ mûcib hasâretden cibâyeten mukaddemâ virilüp nâ-tevzî' olan ru'ûsları meştâ-yı hümâyûnuma istirdâd ve irsâl ve îsâle mezîd ihtimâm eyleyüp ser-mû hilâfından hazer ü mücânebet eylemek siyâkında

Fî evâsıt-ı Za sene 184

Hüküm: 1328

Hırsova Muhâfızı Vezîr Sâdık Mehmed Paşa'ya hüküm ki

Bundan akdem binbaşı ta'yîn olunan Mehmed Kapudan *zîde kadrühu*nun bâ-fermân-ı âlî eyâlet-i Bosna'dan tahrîr eylediği bin nefer piyâde asker sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin emr ü re'yinle hareket ederek muhâfaza-i merkümede licâm eylemek üzere ma'iyetine me'mûr kılındığına binâ'en me'mûriyetleri üzere leyl ü nehâr hıdmet-i muhâfazada kemâl-i sebât ve metânet birle kıyâm eylemeleri lâzime-i hâlden iken asâkir-i merkümeden ba'zıları vaktimiz tamâm olur deyü firâra meyl eyledikleri kapudan-ı mûmâ-ileyhe tahrîr ve inhâ etmekle böyle vakt-i lâzimede merkümların hıdmet-i muhâfazalarını terk ve firâra cesâretleri asâkir-i sâ'irenin dahi tasarrufuna sebep ve illet olacağı nümâyân olmakla asâkir-i mezkûrenin cümlesine muhâfaza-i merkümede kıyâm eylemek üzere tenbîh ve tekmîl ve hıdmet-i muhâresede takrîr ve istihdâmlarına dikkat ve nezâret ve ba'de't-tenbîh firâr ideri olur ise alâ eyy-i hâl ahz ve ibreten li'l-gayr te'dîb ile muhâfaza-i mezbûrenin hıfz ve hirâsetine ihtimâm eylemen fermânım olmağın te'kîden ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi asker-i merkümeden vesâ'irlerinden bir ferdinin muhâfaza-i merkümeden firârlarına rızâ-yı mülûkânem olmamakla muktezâ-yı me'mûriyetleri üzere leyl ü nehâr ma'iyetinde hıdmet-i muhâfazada firâr ve kıyâm eylemek üzere asker-i mezbûrun cümlesine bir hoşça tenbîh ü te'kîd ve tehdîd ile hıdmet-i muhâfazada takrîr ve emr ü re'yinle hıdemât-ı lâzimede istihdâmlarına kemâl-i dikkat ve nezâret eyleyüp ba'de't-tenbîh firâr töhmetine cesâret ideri olur ise derhâl bi-eyyi vechin kân zâbitleri ma'rifetiyle ahz ve girü i'âde ve ibreten li's-sâ'irîn te'dîb ve güşmâl ve Hırsova ve havâlisinin mekâyid-i a'dâdan gereği gibi hıfz ve hirâsetine mezîd ihtimâm ve sa'y-i

mâlâ kelâm eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve me’mûr-ı ma‘iyetin kılınan askerden bir ferdinin firârından hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî evâsıt-ı Za sene 184

Hüküm: 1329

Ruscuk Cânibi Ser-askeri Vezîr İzzet Ahmed Paşa'ya hüküm ki

Silistre'ye me’mûr zümre-i topçiyân üzerlerine topçu başı vekîli kırk yedinci cemâ‘atin çorbacısı Ca‘fer zîde kadrühu el-yevm yanında mevcûd ortası neferâtı ile Ruscuk'a varup Ruscuk'da bulunan neferâtını ortasına cem‘ ve ma‘iyetinde mevcûd ve re’y-i savâb-dîden üzere hareket ve hıdemât-ı aliyyemde bezl-i makderet eylemesi içün ocak tarafından virilen mektûbun mûcebince ve şeref-sudûr iden emr-i âlîşânım mûcebince me’mûr kılınmakla i‘lâm-ı hâl zımnında işbu emr-i şerîfim isdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin mûmâ-ileyhi iktizâ iden hıdemâtda istihdâm ve uğûr-ı dîn ve Devlet-i aliyyemde izhâr-ı gayret ve hamiyet eylemen bâbında

Fî evâsıt-ı Za sene 184.

[s. 319]

Hüküm: 1330

Silistre'ye me’mûr zümre-i topçiyân üzerlerine topçı başı vekîli olan kırk yedinci cemâ‘atin çorbacısı Ca‘fer *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Hâlâ Ruscuk cânibi ser-askeri vezîr İzzet Ahmed Paşa'nın ma‘iyetinde mevcûd bulunman ehemm ve el-yevm Ruscuk'da olan neferâtını ortalarına cem‘ ve mevcûd bulunmak üzere Ruscuk'a naklin muktezî olmakla bundan akdem İbrail kaydlusu olan zümre-i topçiyânın esâmîlerinden İbrail kaydı ref‘ ve terkîn ve bâ-fermân-ı âlî Silistre kaydı vaz‘ ve neferât-ı mezbûre Silistre'ye nakl ve üzerlerine topçu başı vekîli nasb ve ta‘yîn olunup senin Silistre'de ikāmetini mûcib bir hâlet kalmamakla el-yevm yanında mevcûd bulunan neferâtını alup me‘an Ruscuk'a nakl eylemen içün fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın ocak tarafından ta‘yîn olunan mübâşir yediyle vusûlünde sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince amel ü hareket ve el-yevm yanında mevcûd olan neferâtın ile me‘an Silistre'den hareket ve Ruscuk'a varup Ruscuk'da bulunan neferâtını dahi ortana cem‘ ve müşârün-ileyhin ma‘iyetinde re’y-i savâb-dîden üzere hıdemât-ı aliyyede kemâl-i sadâkat ve istikāmet üzere bezl-i makdûr ve sa‘y-i mevfûr eyleyesin deyü hâlâ topçı başı olan Ali *zîde mecdühu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâsıt-ı Za sene 184

Hüküm: 1331

Kastamonu sükkânından sipâh ocağı emekdârlarından Gürcü-zâde Ali *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Hâlâ Erzurûm cânibi ser-askeri vezîr Hâfız el-Hâc Mustafa Paşa'nın ma‘iyetinde bulunmak üzere bundan akdem sipâh ve silâhdâr ocaklar tarafından tahrîri fermân olan biner nefer serdengeçdi neferâtının mübâşirleri me’mûr ve ağaları ta‘yîn ve silâhdâr ocağı serdengeçdileri temâmen tahrîr ve tekmîl ve sipâh ocağı tarafından dahi beşyüz neferi tahrîr ve ol vechile bin beşyüz nefer serdengeçdi neferâtı vezîr-i müşârün-ileyhin ma‘iyetine sevk ve tesyîr olunup ancak pesmânde kalan beşyüz nefer sipâh serdengeçdilerini tahrîr ve tekmîle me’mûr el-Hâc Halîl bu esnâda fevt olup hıdmet-i mezkûreye sen her

vechile kādir ve sâhib-i iktidâr olduğunu ocak tarafından ihbâr ve serdengeçdi ağalığı sana ihâle ve vezîr-i müşârün-ileyhin ma‘iyetinde bulunmanı istid‘â ve istirhâm eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mûmâ-ileyhsin ber vech-i muharrer zikr olunan serdengeçdi ağalığı sana tefvîz ve ihâle olunduğuna binâ’en pesmânde kalan beşyüz nefer sipâh serdengeçdi neferâtı münâsib olan mahallerden tahrîr ve tekmîl ve yanına istishâb ve bir kadem akdem vaktiyle müşârün-ileyhin ma‘iyetine vusûl ve luhûka şitâb ve müşârün-ileyhin re’y-i savâb dîden üzere hareket ve hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyyemde bezl-i makdûr ve sa‘y-i nâ-mahsûr eyleyüp te’hîr ü terâhîden hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî evâsıt-ı Za sene 184

Hüküm No: 1332

Bu def‘a Yergöğü Kal‘ası muhâfazasına yeniçeri zâbiti nasb olunan Haseki Mustafa zîde mecdühuya ve (boşluk) ve (boşluk) kazâlarının zâbitân ve serdâr ve a‘yânları ve ocak ihtiyârlarına ve bi'l-cümle yeniçeri dilâverlerine hüküm ki:

Yergöğü Kal‘ası el-hâletü hâzihî sedd-i sedîd-i islâmiyeden olup gereği gibi takviyet ve asker-i islâm ile teşhîn ve istihkâma ve temşiyete lâzime-i hâlden olduğuna binâ’en tîz elden ol havâlide mevcûd asâkirden muhâfaza-i mezbûreye yamak olmak üzere kazâ-i merkūmeden asâkir ve âhara ihrâc ve bir-iki gün zarfında muhâfaza-i mezbûre erişdirilüp tashîh ve tahrîr ve hıdmet-i muhâfazada kıyâm ve takrîr ve esâmîleri mahallinde kalemine kayd olunması içün tashîh defteri ucâleten Ordu-yı hümâyûnuma irsâl olunmasına irâde-i aliyye-i pâdişâhânem ta‘alluk etmekle sen ki muhâfaza-i mezbûr yeniçeri zâbiti nasb olunan hasekî-i mûmâ-ileyhsin senden her vechile gayret ve hamiyet ve bu husûsa temşiyet me’mûl olmakdan nâşî bulunduğun mahalden der-akib hareket ve savb-ı me’mûrene azimet ve hilâl-i tarîkde mahâll-i mezkûrlara uğrayup dellâller nidâsıyla haberdâr ve yamaklığa heveskâr bahâdırları fevc fevc muhâfaza-i mezbûre tergīb ve ta‘cîl ale't-ta‘cîl sevk ve acele etmeleriyle bir-iki gün zarfında serhadd-i mezbûreyi asker-i kesîre ile mâlâ-mâl ve bu vechile ol selâmet olan ümmet-i Muhammedî terfîh-i hâl etmeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın (boşluk) ile irsâl olunmuşdur vusûlünde ber minvâl-i hareket ve ucâleten muhâfaza-i merkūmeye asker-i vefîre irişdürüp mahalline tashîh ve defterin bir kadem mukaddem irsâle bezl-i kudret ve sarf-ı miknet eyleyesin ve siz ki memleket-i mezkûre zâbitânı ve serdârlar ve ihtiyârları ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz muhâfaza-i mezbûre ol havâlilerin a‘zam-ı ribâtı ve cümlenin kuvvet-i kalbi olmakla bi-eyyi vechin kân memleketinizde kılıca kādir dilâver ve bahâdırları muhâfaza-i merkūme sevk ve yamaklık ve isteyenlere ağa-yı mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle muhâfaza-i mezbûrede tashîh ve tahrîre mübâderet ve anda olan ümmet-i Muhammede imdâd ve

inâyet ve kal‘a-i mezbûreye kesret neferât ile istihkâm ve takviyet husûsuna her biriniz kudretlerinizi isbâr eyleyüp ihmâl ve terâhîden zinhâr ve zinhâr hazer ü mücânebet eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘âllâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâhir-i Za sene 184

Hüküm:1333

Mâliye tarafına ilmuhaberi virildi.

Bu def‘a Der-aliyyemden vürûd iden üç aded top arabacıları ortalarını mahall-i me’mûrlarına îsâle ocağı tarafından mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) *zîde kadrühu*ya hüküm ki:

Bu esnâda bâ-fermân-ı âlî Âsitâne-i aliyyemden vürûd iden ikiyüz elle neferât ile üç aded cedîd ve mükemmel ortalarınla iki adedi zâbitânıyla Ruscuk ve bi adedi Silistre muhâfazalarına ta‘yîn ve mübâşir ile irsâl olunmak içün emr-i şerîfim sudûru bâbında hâlâ meştâ-yı hümâyûnumda top arabacı başı vekîli olan serçavuş İbrahim *zîde mecdühu* i‘lâm etmeğin i‘lâmı mûcebince bir ortanın Ruscuk'a ve bir ortanın Silistre'ye me’mûr kılınmaları fermânım olmağın imdi neferât-ı merkūmenin iktizâ eden ta‘ayyünâtları mâliye emr-i şerîfi mûcebince tertîb olunmakla sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin ber minvâl-i muharrer zikr olunan üç aded ortaları zâbitân ve neferâtlarıyla me‘an oldukları mahalden alup muhâfaza-i mezbûrede hıdmet-i lâzimelerinde kıyâm eylemeleri içün iki adedini Ruscuk'a ve bir adedini dahi Silistre muhâfazasına bir sâ‘at mukaddem ucâleten îsâle mezid-i ihtimâm ve cehd-i tâmm eyleyüp esnâ-yı râhda meks ve tevakkuf ve fukarâ-yı ra‘iyyetden müft ü meccânen bir nesne mutâlebe itmelerine ve bir neferin gerü kalmasına ruhsat ve cevâzdan gāyetü'l-gāye hazer ü mücânebet ve tamâmen neferât-ı merkūme ile ortaların mahall-i me’mûrlarına vusûllerini müş‘ir senedât ahziyle avdet eylemeniz bâbında

Fî evahir-i Za sene 184

Hüküm: 1334

Silistre'de mevcûd olup paşa-yı mûmâ-ileyhin emr ü re’yi ve cümle zâbitân ve ihtiyârların endîşe-i müstahseneleri üzere hareket ve Cenâb-ı Mevlâ-yı müzdgâr [ve] inâyet-i hazret-i perverdigâr ile küffâr-ı hâksârın ol havâliden tard ve târumâr perişanlarına bâdî merdâne vü dilîrâne hareket ve sıdkla cenk ve cihâda müsâra‘at eyleyüp bundan sonra yağmur ve yaş ve kış ve yavaş bahânelerinden ihtirâz eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî evâhir-i Za sene 184

[s. 320]

Hüküm: 1335

Hâlâ Silistre Muhâfızı olan es-Seyyid Hasan Paşa *dâmet me‘âluhu*ya hüküm ki:

Bundan akdemce nehr-i Tuna'nın incimâdı hasebiyle a‘dâ-yı dîn habîr ve âgâh olmaksızın Silistre'de mevcûd asâkir-i gayret şi‘ârımla münâsib olan mahalden karşuya güzâr ve ale'l-gafle çapul tarîkiyle girve-i müşrikîn üzerlerine ılgâr ve cümlesini suyûf-ı gazâdan imrâr ve hâne ve damların hedm ve ihrâk bi'n-nara mezîd-i sa‘y ve ihtimâm olunmak üzere ruhsat-ı kâmileyi hâvî mukaddemce sudûr iden emr-i âlîşânım tarafına vârid oldukda Silistre'de mevcûd asâkirden üç bin mikdârı cunûd gayret nümûd hâheş derûnlarıyla mürûra müntehî ve âmâde olmuşiken derûn-ı emr-i şerîfimde levâzım-ı hazm ve ihtiyâta ri‘âyet olunmak elfâzı mezkûr olduğuna binâ’en asâkir-i merkūmenin mürûruna ruhsat görünmeyüp fakat yüz elli nefer asker-i şecâ‘at eserin imrârıyla düşmân-ı dînden vâfir kelle ve dil ahz olunduğunu ve alan asâkirin hâhişleri pür-kemâl idiğini bu def‘a vürûd iden kā’ime-i beşâret-allâmende tastîr eylemişsin, bu bâbda sûret-nümâ-yı sâhil vukū‘ olan etvâr dilîrâne ve harekât-ı mergūben vâsıl-ı mevki‘-i istihsân ü âferîn olup elfâz-ı merkūmenin mukaddemâ tahrîrinden maksûd u merâm asâkirin karşuya mürûruna adem-i ruhsat mülâhazasına mebnî olmayup ancak adû-yı dînin harekât-ı bâtıla ve süknân-ı âtılesinden haberdâr olup ana göre i‘mâl-i tedâbîr-i müstahsene dikkat ve mütebassırâne hareket olunmak maslahatı için olup bu bâbda sana ruhsat-ı kâmile verilmekle tahrîrin üzere hâlâ ol tarafda mevcûd asâkirden hâheş derûnları olan cunûd-ı nefret mev‘ûdfu münâsib olan mahallerden karşu tarafa imrâr ve düşmân olan Moskovlu ve ahlâklu hâ’inlerinin sell seyfi şecâ‘at olarak katl ve tedmîr ve kelle ve diller ahz ve mütehassın oldukları hâne ve damların hedm ve tahrîb husûsâtına mezîd-i sa‘y ve gayret eylemen içün işbu emr-i şerîfim dahi isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi sen ki paşa-yı mûmâ-ileyhsin sen mîr-i mîrân-ı kirâmımın müdîr ve kâr güzâr ve avâkıb-ı umûru mütefekkir ve hamiyet şi‘ârlarından olduğunu binâ’en senden rızâ-yı yümn iktizâ-yı şâhânem muvâfık-ı harekât-ı makbûle ve hıdemât-ı cemîle zuhûru me’mûl ve matlûb-ı bendegânem idiği meczûmun oldukda tahrîr ve inhân üzere hâlâ ol tarafda mevcûd asâkir-i gayret me’âsirimden îfâ-yı farîza-i gazâ ve cihâda ve ibrâz-ı merâsim-i merzî ve şecâ‘ata hâheş derûnları olan cunûd-ı salâbet âlûdun münâsib olan mahallerden karşu tarafa ubûrlarıyla advâ-yı dîn olan Moskovlu mellâ‘îni ve Eflaklu hâ’inlerini katl ve tedmîr ve kelle ve diller ahz ve tahassun eyledikleri hâne ve damların ihrâk ve tahrîb etmelerini tergīb ve teşvîk iderek Eflak toprağından a‘dâ-ıy mesfûrenin def‘ ve izâleleri lüzûmuna fevka'l-gâye nisâr-ı nakdîne-i vüs‘ ve liyâkat birle ba‘de ez-în dahi hakkında tezâyüd-i iltifât-ı şâhânemi mûcib olur hıdemât-ı pesendîde izhârına teşmîr-i sâ‘id ihtimâm ve ikdâm eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve ifâte-i vakit karz fırsat eylemekden hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî evâsıt-ı Za sene 184

Hüküm: 1336

Rumili Beylerbeyiligi pâyesiyle Tolcı'ya başbuğ nasb olunmakla emr-i şerîfim yazılmışdır

Fî evâ’il-i Ca sene 185

Hâlâ İzvornik Sancağı Mutasarrıfı Ca‘fer *dâme ikbâluhu*ya hüküm ki:

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin sen öteden berü yarar ve kâr güzâr ve hamiyet ve gayretle şöhret şi‘âr olup senden dîn ve Devlet-i aliyyeme ber-vefk-i matlûb hıdemât-ı pesendîde me’mûl ve melhûz-ı mülûkânem olmak hasebiyle kendü mâlından beşyüz nefer piyâde asker tahrîr ve rûz-ı hızırda Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd bulunman şartıyla bundan akdem avâtıf-ı aliyye-i hüsrevânemden rütbe-i mîr-i mîrânî ile şânın terfî‘ ve i‘lâ ve livâ’-i mezbûr dahi müceddeden sana tevcîh ve ihsân-ı şâhânem bulunduğuna binâ’en bu bâbda hakkında sunûh iden inâyet ve iltifât-ı pâdişâhânemin îfâ-yı tüşekkürü

zımnında muktezâ-yı me’mûriyet ve hamiyyetin üzere neferât-ı merkūmeyi bir gün akdem tahrîr ve tekmîl ve vakt-i merkūmdan mukaddemce Ordu-yı hümâyûnuma vusûle sa‘y ve gayret eylemen vazîfe-i zimmet ubûdiyetin iken ol mikdâr neferâtı tedârüke tahammülün olmadığını iş‘âr birle yüz yimi nefer süvârî ile vürûdun bu def‘a Bosna Kâimakâmı tarafından tahrîr ve istid‘â olunmuş müceddeden rütbe-i mîr-i mîrânlık ihsânıyla kadr ve menzilinin terfîk ve ta‘liye ve livâ’-i mezbûr dahi sana tevcîh kılınmasından maksûd-ı aslî ancak böyle vakt-i lâzimede neferât-ı merkūme ile hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyye'mde matlûb-ı mülûkânem üzere bezl-i baş ve cân ve sarf-ı nakdîne-i vüs‘ ve miknet eylemen maslahatına mebnî iken ibtidâ-yı imhâda hilâf-ı me’mûl bu güne a‘zâr-ı vâhiye ve ecvibe-i nâ-münâsibe tahrîriyle ikrâr-ı evkât eserine meyl ve sulûkun hakkında olan teveccühât ve iltifât-ı mulûkânemin bezl ve ta‘bîrine bâ‘is bir keyfiyet olmakla o misillü hâlât-ı gayr-i makbûleyi sahîfe-i hibâlinden âzâde ve imhâ birle mukaddemâ me’mûr kılındığın vech üzere beşyüz nefer piyâde güzîn askere tahrîr ve tekmîl ve mukaddemce hareket ve rûz-ı hızırdan evvel Ordu-yı hümâyûnuma vusûle gayret ve müsâra‘at eylemen fermânım olmağın te’kîden ve ihtimâmen ve isti‘câli hâvî işbu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim isdâr ve mu‘accelen (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma‘lûmun oldukda senden me’mûl ve melhûz olan gayret ve hamiyyete münâfî fîmâ ba‘d bu güne a‘zâr-ı vâhiye ve harekât-ı nâ-marziyeye meyl ve âharından keff-i yed ve ferâğına ve sem‘-i intibâhından ihrâc birle muktezâ-yı me’mûriyet ve vâcibe-i gayret hamiyyetin üzere beşyüz nefer tâmmü'l-esliha cenkâver piyâde askeri ucâleten Bosna dilâverlerinden tamâmen tahrîr ve bir gün akdem tekmîl ve tetmîm ve yanına istihsâl idüp mukaddemce hareket ve esnâ-yı râhda asker-i merkūmu bir hoşca zabt u rabt ve fukarâ-yı ra‘iyyete mikdâr-ı zerre cevr ve ta‘addîye ruhsatdan mücânebet iderek fermânım olduğu vech üzere rûz-ı hızırdan evvel Ordu-yı hümâyûnuma vusûl ve luhûka mezîd-i sa‘y ve müsâra‘at ve ba‘de'l-vusûl hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyyemde ibrâz-ı levâzım-ı gayret ve şecâ‘at eyleyesin şöyle ki gerek neferât-ı merkūmeyi tahrir ve tekmîlde ve gerek esnâ-yı tarîkinde beyhûde takviyyet vakti mûcib olur betâ’et ve rehâvet gûne hareket ve fukarânın taraflarından meccânen me’kûlât mutâlebesiyle fukarâ-yı ra‘iyyete cevr ve ezâ olunduğu ihbâr ve tenbîh-i şâhâneme mugāyir neferât-i merkūmeden bir adedi noksan zuhûr eylemek ihtimâli olur ise bir türlü cevâba kādir olamayup gazab-ı insibâr-ı mulûkâneme giriftâr olacağın bî-iştibâhdır ana göre mezîd-i basîret ve intibâh üzere hareket idüp rızâ-yı pâdişâhâneme mugāyir ve senden me’mûl olan hamiyyete münîfi hâli vaz‘ u hareket vukū‘undan gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî evâhir-i Za sene 184

Hüküm: 1337

Filibe Muhâfazasına me’mûriyeti içün emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâhir-i S sene 85

Bir sûreti

Ber vech-i arpalık Kilis Sancağına mutasarrıf olan Mîr‘alem Mehmed *dâme ikbâluhu*ya (boşluk) ber vech-i muharrer beşyüz neferi istishâb ve Ordu-yı hümâyûna gelmesini isti‘câl zımnında

İşbu emr-i şerîf Silistre Mahkemesine çavuş zikr olunan ruhsatdan men‘ini Silistre vâlîsi arzının mazmûnu

Fî 28 Z sene 184

Hüküm: 1338

Silistre etrâfında Dobriçe ve Çartak ve Umurfaki kazâ ve nevâhîlerinin kuzât ve nüvâbına ve serdâr ve a‘yân ve iş erlerine ve ocak ihtiyârlarına hüküm ki

A‘dâ-i bed-li’âmın Silistre ve ol havâlilerin karşu yakasında güşt ü güzâr ve envâ‘-ı mel‘âneti iş‘âr ve izhârdan dahi hâlî olmadığından berâ-yı itmînân ehl-i islâm bu evân-ı müddet encâmda Silistre'de asâkir firâvân ihtişâd ve bi-tevfîkihi'llâhi te‘âlâ gayret ve ittihâd-ı fû’âd ile düşman-ı dîn-i dûzah-karînin cem‘iyyet-i nekbet-i gurûrânesini tesliyet ve kuvvet-i nûr-ı İslâmı tenebbu‘ ve teneşşut eylemeğe niyyet-i hâlisâne ile ikdâm lâzime-i vakt ve hâlden olduğuna binâ’en zikr olunan mahaller Silistre'nin kurb ve civârı olup cümlesi bu hilâlde Silistre'de bulunup kendüsüne emr ve tenbîh olunduğu vechile Silistre muhâfazasına me’mûr Hasan Paşa'nın emr ü re’yi ve anda bulunan ağavât ve alemdârân ve ihtiyârların re’y-i haseneleri üzere hareket ve itâ‘at ve mücerred a‘dâdan ahz-ı intikām ve dîn-i mübîne hıdmet ve nâ’il-i sa‘âdet-i dünyâ ve âhiret ile tahsîl-i nikbân eylemeleri bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ve kazâ ve nevâhî-i mezkûrede mevcûd kılıca kādir bahâdırları cem‘e min ba‘d bilâ-avk u te’hîr yerlerinden ihrâc ve sabâh ve ahşam bakmayarak cümlesi varup.

[s. 321]

Hüküm: 1339

Hâlâ Eflak ser-askeri olan Vezîr İzzet Ahmed Paşa'ya hüküm ki

Bundan akdem Eflak ser-askeri olan Mehmed Paşa'nın dâr-ı bekāya azîmeti hasebiyle asâkir-i mevcûdeye nev‘î perişânlık târî olmakdan nâşî Yergöğü Kal‘ası askerden tehî olmak zu‘m-ı fâsidiyle Bükreş'de mutahassın olan küffâr-ı li’âm teshîr ve tazyîk niyyet-i bâtılasıyla kal‘a-i merkūm üzerine doğru tahrîrin ikdâm-ı hezimet eylediği ihbâr olmadığına binâ’en sen ki vezîr-i gayret semîrim müşârün-ileyhsin emr ü re’yin ile hıdemât-ı muhâfazada istihdâm olunmak üzere kurb ve civârda vâkı‘ Silistre ve Şumnu ve Hazergrad ve Çardak ve Tutrakan ve Ziştovi ve Vidin'e varınca ol havâlide vâkı‘ sâ’ir kazalarda sâkin darb u harbe kādir ricâl-i müslimînin ma‘iyetine me’mûriyetleri içün bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince asâkir-i matlûbenin ucâleten meskenlerinden tahrîk ve ihrâc ve bir an akdem ma‘iyetine sevk ve tesyirlerine ihtimâm-ı tâmm olunmak üzere tenbîh ü te’kîd ve isti‘câli hâvî bu def‘a dahi emr-i âlîşânım isdâr ve alâ cenâhi'l-isti‘câl irsâl olunmakla ber minvâl-i meşrûh Yergöğü Kal‘ası üzerine hücûm iden a‘dâ-i li’âmın kahr u tedmîr ve istirkâklarıyla muhâfaza-i kal‘aya mezîd sa‘y ve gayret eylemen fermânım olmağın i‘lâm-ı hâl zımnında sana dahi işbu emr-i şerîfim şeref-sudûr olup mu‘accelen (boşluk) ile tarafına tesyir olunmuşdur imdi nâsiye-i hâlinde bedidâr olan envâr-ı hamiyet ve besâlet lâmi‘asınca bâ-avn-i Hüdâ senden her hâlde gayret ve şecâ‘at ve rızâ-yı mülûkânem üzere dîn ve Devlet-i aliyye'me ibrâz-ı hidmet ve hamiyyete me’mûl ve matlûb-ı hüsrevânem olmakla hâlâ Yergöğü muhâfazasında olan Kalkay sâbık Mesud Girây Sultan *dâme uluvvuhu* ve mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Kaplan *dâme ikbâluhu* ile ittifâk ve ittihâd levâzımına ri‘âyet ve hâlâ Ruscuk'da müctemi‘ ve mevcûd asâkir-i gayret-şi‘ârım ve gerek ma‘iyetine me’mûr kılınup tevârüd idecek ricâl-i müslimin dilâverlerini pey-der-pey Yergöğü tarafına imrâr idüp Bükreş cânibinden kal‘a-i merkūmeyi ihsâr ve tazyik fikr-i fâsidesiyle zuhûr iden Moskovlu la‘îni ve mahlûtan gelüp mukābele-i asâkir-i islâma cesâret iden Eflaklu hâ’inlerini katl ve tedmîr ve seby ve esîr iderek cem‘iyyet-i menhûsaların tefrik ve izâle birle kal‘a-i merkūmeyi havl-i ve kuvvet-i hayrü'n-nâsirîn ile gereği gibi muhâfaza ve mekr ve tasallut-ı a‘dâdan hızf ve hirâsete sarf-ı tâb ve kudret ve Bükreş ve

Krayova ve bi'l-cümle memleket aklâmı dahi a‘dâ-yı mesfûrenin bâzide-i hasâret ve levs-i vücûd-ı habâset-âlûdlarından tanzîf ve tathîr husûsuna bezl-i mâ-hasal vüs‘ ve miknet eyleyüp hâsılı senden me’mûl-ı mülûkânem olduğu vech üzere ser-askerliği müteferri‘ umûr-ı lâzimede ve muhâfazaları muhavvel uhde-i ihtimâmın kılınan bi'l-cümle mahallerin müdâfa‘a-i a‘dâ ile muhâfaza ve vikâyeleri emrinde sana ruhsat-ı tâmm virmekle ber-muktezâ-yı gayret ibrâz-ı hüsn- i himmet ve hamiyet ile hakkında olan hüsn-i i‘tikâd-ı mulûkânemi isbât ve tasdîke sa‘y-i mevfûr eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve hilâf-ı me’mûl ednâ vaz‘ u hareket vukū‘undan gāyetü’l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında

Fî evâhir-i Za sene 184

Hüküm: 1340

Silistre ve Şumnu ve Hazergrad ve Çardak ve Tutrakan ve Ziştovi ve Vidin'e varınca ol havâlide vâkı‘ sâ’ir mahallerin kuzât ve nüvâbına ve a‘yân-ı vilâyet ve zâbitân ve zikr olunan mahallerin darb u harbe kādir ricâl-i müslimîni *zîde kadrühu*ma hüküm ki

Hâlâ Eflak cânibi ser-askeri olan Vezîr Ahmed Paşa'nın muhâfazasına me’mûr olduğu Ruscuk ve Silistre ve Tutrakan ve Vidin'e varınca ol havâlilerin hirâset ve vikâyetin zımnında asâkir-i vâfire ile takviye bâzû-yı liyâkatin lâzim gelüp ve kurb ve civârda bulunan ehl-i islâma dahi cümleden akdem sebîl- i dîn-i mübîn izhâr-ı gayret ve hamiyet eylemek lâzime-i diyânet olduğuna binâ’en ol havâlilerin hıdmet-i muhâfazasında müşârün-ileyhin emr ü re’yi üzere istihdâm olunmak içün kasabât ve kurâlarınızda sâkin darb u harbe kādir ricâl-i müslimînin ucâtelen yerlerinden tahrîk ve müşârün-ileyhin vârid olan buyurulduları mûcebince ta‘yîn eylediği mahallere irsâllerine ihtimâm eylemeniz içün siz ki mevlânâ ve a‘yân-ı mûmâ-ileyhimsiz bundan akdemce tenbîhi hâvî size hitâben eğerçi emr-i şerîfim isdâr ve tesyîr olunmuşdu lâkin bu esnâda küffâr-ı hâk-sâr Yergöğü Kal‘ası üzerine hücûm etmekle kal‘a-i merkūmenin keyd ve mekr-i a‘dâdan te’mîn ve muhâfazası üzerine gelen melâ‘înin katl ü kahr u tedmîr ü sebbi ve istirkâkları vâcib ve farz-ı ayn olmakla gayret-i dîn-i mübîn içün cümleniz teşmîr-i bâzû-yı kudret ve kazâlarınızdan vürûdu matlûb olan gayretkeşân ricâl-i müslimînin bir an akdem ta‘cîl ale't-ta‘cîl Ruscuk'da ma‘iyet-i müşârün-ileyhe vusûllerine gayret eylemeniz matlûb-ı hümâyûnum olmakla te’kîd ve ihtimâm ve isti‘câli müştemil işbu emr-i âlîşânım dahi isdâr ve ucâleten (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi asâkir-i merkūmenin bi-hasebi'l-vakt ve'l-hâl bir kadem akdem seyr-i serî‘ ile Ruscuk'a ve andan Yergöğü'ye vusûlleri gâyet mühimm ve muktezî idiğü ma‘lûmunuz oldukda eğer asâkir-i matlûbe henüz yerlerinden hareket etmemiş ise ba‘de ez-în bir an ve bir dakîka meks ve tevakkuflarına bir gûne ruhsat ü cevâz göstermeyüp lâzime-i zimmet diyânet ve gayretiniz üzere edâ-yı farîza-i kazâ ve cihâda tergīb ve teşvîk levâzımına ri‘âyet ve dikkat iderek kasabât ve karyelerinizde vâkı‘ ricâl-i müslimînden darb u harbe kādir dilâverân-ı gayret-nişânı bilâ-tevakkuf yerlerinden ve meskenlerinden bi-eyyi vechin kâne tahrîk ve ihrâc ve ucâleten müşârün-ileyhin ma‘iyetine vusûllerine müsâra‘at eylemeleri içün bilâ-tevakkuf tesyîr ve irsâllerine mezîd ihtimâm ve sa‘y-i mâlâ kelâm idüp ba‘de'l-yevm o makūle darb u harb erbâbı olan cunûd-ı muvahhidînden gazâyı râhata tercîh ile yurdlarında ve meskenlerinde karâr ve istirâhat niyyetinde olanların bir tarîkle ikāmetlerine ruhsat virmeyüp zecr ve tehdîd ile alâ eyyi hâl yerlerinden ihrâc ve müşârün-ileyh tarafına sevk ve tesyîrlerine dikkat ve sarf gayret eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetdten tehâşî ve mübâ‘adet eyleyesiz ve siz ki kazâ-i mezbûrların darb u harbe kādir ricâl-i müslimîn-i mûmâ-ileyhimsiz kurb ve

civârınızda olan dîn kardeşlerinize imdâd ve i‘ânet ve vilâyetlerin hıfz ve hirâsetine gayret cümleden akdem sizlerin üzerine vâcib ve lâzim olup ve bu eyyâm evkât-ı sâ’ire kıyâs olunmayup uğûr-ı dîn-i mübînde tamâm izhâr-ı hamiyet ve ibrâz-ı şecâ‘at idecek vakitler olmakla muktezâ-yı gayret-i dîniyyeniz üzere bir an meks ve karâr itmeyüp derhâl yerlerinizden hareket ve kemâl-i şitâb ve acele ile bir dakîka evvel ma‘iyet-i müşârün-ileyhe varup emr ü re’yi üzere hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyyeme kıyâm ve emr-i muhâfaza ve muhâreseye ikdâm ve ihtimâm ile du‘avât-ı hayriye-i mülûkâneye mazhar ve ihrâz-ı derece-i mesûbât uhrâ olmağa bezl-i tâb ve gayret idüp gayret-i dîniyyeye mugāyir ve sizlerden me’mûl olan dilâverlik ve şecâ‘ate münâfî betâ’et ve rehâvet gûne harekete tasaddîden gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî evâhir-i Za sene 184

Hüküm: 1341

Özi pîşgâhına varup kıyâm ve muhâfaza-i kal‘a ve etrâfına dikkat ve ihtimâma me’mûr fırkatalar başbuğu (boşluk) *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Sen ki başbuğ-ı mûmâ-ileyhsin senden vufûr gayret ile hidmet me’mûl olmakdan nâşî ma‘iyetinde olan fırkatalar varınca donanma ile bundan akdem Özi havâlisini muhâfazaya me’mûr kılınup bir sâ‘at mukaddem doğru ol tarafa vusûlün lâzim ve mühimm iken henüz Bergos İskelesi'ne duhûlün istimâ‘ ve bu esnâda kal‘a-i merkūmede mukîm ve müstahsan olan guzât-ı muvahhidîni kable fevt ve istihsâl emniyyet içün donanmâ-yı merkūmun bir an akdem vusûlü ol cânibdlen istid‘â olunduğu ma‘lûmun oldukda bir an ve bir dakîka meks ve tevakkuf eylemeyüp derhâl ma‘iyetine mashûben bi'l-cümle fırkata ve ince donanma ve neferâtlarıyla olduğun iskeleden hareket ve bâdbân-küşâ-yı azîmet idüp bir mahalle yanaşmaksızın doğru kal‘a-i merkūme pîşgâhına lenger endâz vusûl olmağa kemâl-i sa‘y ve hamiyet ve Özi muhâfızı vezîrim Ali Paşa *iclâlehu*nun emr ü re’yi üzere amel ü hareket iderek lâzime-i gayret-i dîniyyen üzere kal‘a-i mezbûre ve etrâfını mekâyîd-i a‘dâdan leyl ü nehâr gereği gibi hıfz ve hirâsete dikkat ve derûn-ı kal‘ada mevcûd ihve-i dînin istihsâl-i emn ve tesliyet-i derûnlarını mûcib olur hâlâta mezîd ihtîmâm ve gayret eyleyüp ser-mû kusûr ve tüvânîden ve ba‘de ez-în bir mahalle yanaşmakdan donanma-yı merkūm neferâtından bir ferdinin noksân olmasından hazer ü mücânebet ve Bergos İskelesi'nden azîmetin gününü ve ma‘iyetinde mevcûd sefâ’in ve neferâtlarının mikdârlarını defter idüp meştâ-yı hümâyûnuma irsâle müsâra‘at eylemen bâbında

Fî evâhir-i Za sene 184

Vusûl ve ba‘de't-tescîl ocak tarafına ta‘yîn kazâ ve nevâhîlere varup emr-i âlîyi feth ve kırâ’at cümleye i‘lâm ve işâ‘at eylediğini nâtık bâ-fermân-ı âlî şerh virildi.

[s.322]

Hüküm: 1342

Hâlâ Vidin Muhâfızı olan Vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki

Ada-i kebîr kal‘asının mekâyîd-i a‘dâdan hıfz u hirâseti ehemm-i mehâmm-ı lâzimü'l-ihtimâmdan olduğuna binâ’en bundan akdemce Kahramân Paşa-zâde Tâhir dâme ikbâluhuya müceddeden rütbe-i mîr-i mîrânlık ve kardeşi Abdi dâme izzuhu dahi mîr livâ ihsânım olup mu‘accelen mükemmel kapuları halkıyla kal‘a-i merkūmeye varup emr-i

muhâfazaya kıyâm ve ihtimâm iylemeleri içün evâmir-i şerîfemle me’mûr ve ta‘yîn kılınmışlar idi ancak mûmâ-ileyhin henüz kal‘a-i merkūmeye vâsıl olmayup ve hâlâ kal‘a-i merkūme muhâfızı olan Mes‘ûd dâme ikbâluhunun dahi ma‘iyetinde gerek kapusu halkı ve gerek kal‘a-i mezbûrenin zâbitân ve neferâtı ekall-i kalîl olduğundan başka derûn-ı kal‘ada mevcûd olan topların kundakları şikeste ve harâb olup iyâzen billâhi te‘âlâ bir tarafdan düşmân-i dîn zuhûr ider ise yerlisinin i‘mâli kâbil olmayup ta‘mîr ve termîme muhtâc olduğu bu esnâda ol havâliden tevârüd iden mevsûkü'l-kelim kimesnelerin ihbârlarından ma‘lûm-ı hümâyûnum olup ve kal‘a-i merkūme Vidin'e kurb ve civâr olduğundan mâ‘adâ sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin zâtında merkûz olan cevher-i gayret ve hamiyet lâzimesince senden her vechile dîn ve Devlet-i aliyyeme hıdemât-ı pesendîde ve etvâr-ı hamiyet zuhûru me’mûl ve matlûb-ı şâhânem olduğuna binâ’en mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhi vâsıl-ı kal‘a oluncaya dek tarafından kal‘a-i mezbûreyi muhâfazaya kifâyet idecek mertebe asker ta‘yîn ve irsâl ve muhtâc-ı ta‘mîr olan topların kundaklarını dahi ta‘mîr ve termîme ihtimâm ile iktizâ iden masârıfı ucâleten tarafına tesyîr olmak içün müfredât defterini meştâ-yı hümâyûnuma tesyîre müsâra‘at eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi mîr-i mîrân ve mîr-i mûmâ-ileyhimâ muktezâ-yı me’mûriyetleri üzere bir sâ‘at akdem mükemmel kapuları halkıyla kal‘a-i merkūme muhâfazasına vusûle şitâb eylemeleri içün bu def‘a dahi isti‘câl ve tenbîhi hâvî eğerçi emr-i şerîfim isdâr ve tesyîr olunup ancak mûmâ-ileyhimâ ve dâhil-i kal‘a oluncaya dek düşmân-ı dînden hıfz ve hirâseti zımnında tarafından mikdâr-ı kifâye asker irsâliyle top ve kundaklarının ucâleten ta‘mîr ve termîmi ve yerlerine vaz‘ ve tanzîmi husûsu hâssasından matlûb-ı mulûkânem olduğu ma‘lûmun oldukda lâzime-ig gayret-i dîniyye ve muktezâ-yı hamiyet-i islâmiyetin üzere bu emr-i lâzimü'l-ihtimâmda dahi dâmen-i dermiyân gayret idüp mûmâ-ileyhi vâsıl oluncaya değin mekr ve tasallut-ı a‘dâdan muhâfaza ve muhârese içün tarafından mikdâr-ı kifâye piyâd asker irsâl ve muhtâc-ı ta‘mîr olan top kundaklarını dahi bir sâ‘at akdem gereği gibi ta‘mîr ve termîme mezîd sa‘y ve ihtimâm iderek bu bâbda senden me’mûl-ı hümâyûnum olduğu vech üzere dîn ve devlet-i seniyyeme ibrâz-ı hidmet ve hamiyet eyleyüp bi-mennihi te‘âlâ sunûh iden bi'l-cümle hıdemât ve kâr güzârlığın semeresini ez‘âf muzâ‘afe müşâhede ve nâ’il-i inâyet-i şâhânem olacağın bî iştibâhdır ana göre bu husûs-ı matlûbda rızâ-yı mülûkânem üzere hareket ve ucâleten tarafına tesyîr olunmak içün iktizâ iden masârıfı defterini meştâ-yı hümâyûnuma irsâle mübâderet ve ser-mû kusûr ü rehâvetden ve hilâf-ı me’mûl vaz‘ u hareket vukū‘undan gāyetü’l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemek bâbında.

Fî evâhir-i Za sene 184

Hüküm: 1343

Tekrâr isti‘câl zımnında emr-i şerîf yazıldı

Fî evâ’il-i Z sene 184

Bir sûreti

Kahramân Paşa-zâde Tâhir *dâme ikbâluhu*ya ve kardeşi Abdi *dâme izzuhu*ya mûmâ-ileyhimâ henüz kal‘a-i merkūme muhâfazasına vâsıl olmadıkları inhâ olunmakla muktezâ-yı me’mûriyetleri üzere bir sâ‘at akdem mükemmel kapuları halkıyla hareket ve iki konağı bir ederek muhâfaza-i merkūmeye vusûl ve luhûka müsâra‘at eylemeleri içün te’kîd ve isti‘câli hâvî iktizâsına göre mü’ekked ve müşedded.

Hüküm: 1344

Hâlâ Belgrad Kal‘ası muhâfazısında yeniçeri zâbiti Ser-Turnâî Abdullâh *zîde mecdühu*ya ve muhâfaza-i mezbûreye me’mûr zâbitân ve ağavât ve alemdârân ve ihtiyârâ ve bi'l-cümle odalı ve yamakān neferât zîde kadrühuma hüküm ki

Belgrad Kal‘ası a‘zam suğûr-ı islâmiyeden olup muhâfazasına me’mûr olanlar dahi müntehab-ı mücâhidîn-i Devlet-i aliyye'mden olduklarına binâ’en itâ‘at ve inkiyâd ve nizâm-ı serhadd ve bilâd ahvâlini sâ’ir serhaddât âhâlîsi anlardan ahz ve yol ve erkânı muhâfaza nişînden öğrenmeleri melhûz iken bu hilâlde muhâfaza-i mezbûre yamaklarından kırk üç cemâ‘atin Ali Beşe dimekle ma‘rûf mefsedet pîşe muhâfaza-i mezbûre karşusunda memleket-i Nemçe'den Bakra? Kasabası re‘âyâsından bir avrat kaçırup hafiyyeten sevk oldu deyü nikâh ve memleketeyn beyninde mün‘akid sulh ve salâhın hilâfına hareket ve şurût-ı ahid-nâme-i hümâyûna mugāyir evzâ‘-ı fesedât emrine cesâret eyleyüp ukelâ-i ahâlî serhaddin mesmû‘ları oldukda bu makūle ilkā-yı fitneyi ber mûceb-i hâlât reddiyeye râzı olmayup şakî-i merkūmun icrâ-yı te’dîbâtını zâbıta ma‘rifetiyle irâde olundukda kırk üç cemâ‘atin mecmû‘u yamakān ve yoldaşları vehâmet-i fikr-i encâmı eylemeyüp hamiyet-i câhilâneye teb‘iyyet ve yoldaşları merkūme hilaf-ı rızâ-yı hümâyûn sâhiblik zımnında izhâr-ı huşûnet ve ihtilâl-i memlekete cür’et eylediklerin karîn-i sem‘-i hümâyûnum olup ser-mû şurût-ı ahidnâme-i hümâyûnuma muhâlif ve ahd ve sulh u salâha mugāyir harekâtın burûzuna bir türlü rızâ-yı mülûkânem olmayup ol makūle muhill-i nizâm olan yaramazların bilâ ihmâl te’dîbât-ı meşrû‘aların tertîb ve bu makūle fitneye bâ‘is etvârdan herkes neferâtların zecr ve terhîb ve husûsen kırk üç cemâ‘atinden fîmâ ba‘d isimlü ve isimsüz bir nefer Belgrad muhâfazasında kalmamak şartıyla esâmîler ile ihrâc ve ada-i kebîr kal‘asına sebt ve tesyîr ve bu vechile asâyiş-i ibâd ve bilâd ve arâmiş-i ibâd ve tarafeyne itmînân i‘timâd virilmek bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın (boşluk) ile irsâl olunmuşdur vusûlünde sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ve böyle etvâr-ı nâ hemvâreye cesâret eyledikleri içün kırk üç cemâ‘âtin nefer ve mütekâ‘id kırk üç adet isimlülerin isimleri imzâluların ada-i kebîre olmak üzere yedlerine i‘tâ ve der-akib

Belgrad Kal‘ası'ndan cümlesini isimlü ve isimsüzlerin dahi ihrâc ve me’mûr oldukları ada-i kebîr muhâfazasına sevk ve tesyîl ve min ba‘d geri gelirleri olur ise men‘ ve zecr ve ada-i kebîre nefy ve iclâ ve vech-i meşrûh üzere emr-i celîlü'l-kadr-i pâdişâhânemi icrâya bi'l-ittifâk ve ittihâd sarf-ı makdûr ve sa‘y-i nâ-mahsûr eyleyüp min ba‘d o makūle tavrdan ziyâde ifrâz ve ictinâb eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa dâme uluvvuhu tarafına mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâhir-i Za sene 184

Hüküm: 1345

Bergos Kazâsı'nda Eflağile Karyesi sâkinlerinden Ser-turnâî Mehmed *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Hâlâ Niğbolu Muhâfızı Vezîr Ahmed Paşa bundan akdem ol havâlide bâ-emr-i hümâyûn asâkir tesyîrine me’mûr oldukda seni ma‘iyet-i müşârün-ileyhe istishâb ve senden hidmet me’mûlüyle sana turnacıbaşılık ihsân ve ocakdan dahi me’mûriyetini arz ve mes’ûlâtını müsâ‘ade olunmasını istid‘â eylediğine binâ’en mes’ûlâtına müsâ‘ade ve turnacıbaşılık ile terfî‘-i kadr olup ma‘iyet-i müşârün-ileyh ile serhad asâkire me’mûr kılınmışdın binâ’en aleyh şimdiye değin me’mûriyetin ber minvâl-i muharrer ol havâlinin askerini tahrîk ve cümlesini önüne alup vezîr-i müşârün-ileyhin ma‘iyetine îsâl ve rızâsını istihsâl eylemek farîza-i zimmetin iken henüz tarafından bir nefer ve bir haber varmadığını ucâleten doğru yolda vâkı‘ kazâların askerini ihrâc ve istishâb ile bir sâ‘at akdem ma‘iyet-i müşârün-ileyhe irişmek içün emr-i şerîfim sudûrunu inhâ itmekle imdi me’mûriyetin vechile bir an ve bir nefes akdem râh-ı rastda vâkı‘ kazâların askerini istishâb ve serî‘ân vezîr-i müşârün-ileyhin ma‘iyetine irişüp hıdmet-i mebrûre ibrâzına müsâra‘at eylemen bâbında tekmîlen ve isti‘câlen fermân-ı âlîşân sâdır olmağın (boşluk) ile irsâl olmuşdur vusûlünde vech-i meşrûh üzere sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince amel ve ta‘cîl ale't-ta‘cîl bulunduğun mahalden hareket ve me’mûr olduğun tarza istishâb-ı âsâkir ile bir sâ‘at evvel ma‘iyet-i müşârün-ileyhe irişüp hıdmet-i celîle vücûda getirmeğe mâ hasal makdûriyetini îsâr iyleyüp bundan sonra te’hîr ü terâhîden hazer ü mücânebet ve bir türlü cevâba kādir olamayup mu‘âteb olacağını emr-i muhakkak bilüp ana göre hareket eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virelmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâsıt-ı Za sene 184

[s.323]

Hüküm: 1346

Anadolu'nun sağ ve orta ve sol kolları yemîn ve yesârıyla nihâyetlerine varınca yol üzerinde vâkı‘ mevâlî-i izâm ve sâ’ir kuzât ve nüvâba ve kethüdâ yerlerine ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki

Hâlâ Erzurum cânibi ser-askeri vezîrim Hâfız Mustafa Paşa iclâlehunun ma‘iyetinde mevcûd bulunmak üzere bundan akdem sene-i mâziyed Anadolu cânibinden beşyüz neferden iki ağalık olmak üzere bin nefer müceddeden tahrîri fermânım olan dergâh-ı mu‘allâm sipâh ocağı serdengeçdilerinin bin beş yüz neferi tahrîr ve vezîr-i müşârün-ileyh ma‘iyetine sevk ve tesyîr olunup ancak zikr olunan bin neferin beşyüz neferi üzerlerine ağa nasb olunan el-Hâc Halil bi-emrillâhi te‘âlâ vefât idüp hıdmet-i mezkûre mu‘attal kalmakla hâlâ Kastamonu sükkânından ve a‘yândan Gürcü-zâde Ali zîde kadrühu her vechile neferât-ı mezkûreyi tahrîr ve tekmîle kādir ve sâhib-i iktidâr kimesne olup vucûhla şâyeste-i âtıfet olmakla olduğuna binâ’en bu def‘a müteveffâ-yı mezkûr Halil'in ref‘inden zikr olunan serdençi ağalığı mûmâ-ileyh Gürcü-zâde Ali zîde kadrühuya ihsân ve yedine emr-i âlî i‘tâ olunmakla ber mûceb-i emr-i âlî ocak tarafından mektûb tahrîr ve ocağın emekdâr çavuşân ve hulefâsından Mehmed Çavuş ve (boşluk) Çavuş ve Süleymân Halife *zîde kadrühu*m ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur vusûlünde neferât-ı merkūmeyi tahrîk ve tekmîl ve me’mûr olduğunuz ser-asker-i müşârün-ileyhin ma‘iyetine varup dâhil olduğunuz gününden bir sene tamâmına değin iktizâ iden cenk ve harbe ve muhâfaza ve muhâsarada ve sâ’ir hıdemât-ı aliyyemde ser-asker-i müşârün-ileyhin re’y-i rezîn üzere amel ü hareket eylemen ve seneleri tamâmında tezkireleri virilmek ve tezkireleri târîhinden işleyecek ulûfesine müstahakk olmak şartıyla altışar akçe ibtidâ dörder akçe terakkî ile müceddeden beşyüz nefer sipâh serdengeçdileri tahrîr ve pîr ve ihtiyâr olmayup cenk ve harbe kādir yarar ve bahâdır yiğitleden olmak üzere Anadolu'nun münâsib olan mahallerinden bir gün evvel ve bir sâ‘at mukaddem tahrîr ve tekmîl ve ber-vech-i meşrûh ağaları bayrağı altına cem‘ ve mahall-i me’mûriyetine tesyîrde takayyüd-i tâmm ve sa‘y ve ihtimâm eyleyesiz ve siz ki ocak tarafından zikr olunan beşyüz serdengeçdi neferâtını tahrîre me’mûr çavuşân va halîfesiz ocağın emekdâr ve kâr güzârlarından olduğunuz ecilden bu umûr-ı müsta‘cele-i mühimme senin uhde-i ihtimâmına ihâle vü tefvîz olunmuşdur bu husûsu akdem-i dîniyye ve lâzim-ı saltanat-ı seniyyemden olmakla şeb rûz hâb ve râhâtı terk ve kemer-i gayreti miyâne bend idüp fermânım olan beşyüz nefer serdengeçdi neferâtını ber vech-i muharrer pîr ve ihtiyâr olmayup bahâdır ve tâmmü'l-esliha yigitlerden bir an akdem tahrîr ve tekmîl ve bilâ-tevakkuf yerlerinden hareket ve ağaları bayrağı altına cem‘ ve ihtişâda takayyüd-i tâmm eyleyesiz ve sen ki serdengeçdi ağası nasb olunan mûmâ-ileyh ocağın emekdâr ve i‘mâl-i neferâta kādir ve vücûhu mücerrebü'l-etvârından olduğun hasebiyle her vechile senden hidmet-i müstahsene me’mûl ve melhûz olmakla akrânın beyninden intihâb olunup beşyüz nefer sipâh serdengeçdi sine ağa nasb ve ta‘yîn olunmusundur gerekdir ki sen dahi gayret ve hamiyet birle tahrîr ve tekmîl-i neferâte sa‘y ve bayrağın küşâde ve seferber olan neferâta mübâşir ma‘rifeti ve ma‘rifetinle vatanlarından bilâ-tevakkuf ihrâc ve bayrağın altına cem‘ ve ihtişâda kemâl-i sa‘y ve şitâb ile ma‘iyetine me’mûr bulunuğun müşârün-ileyh tarafına âzim ve esnâ-yı râhda me’kûlât ve meşrûbâtı müş‘ir Devlet-i aliyye'mden bir beğe i‘tâ olunan emr-i şerîfimin mantûkunca mugāyir zahîre talebi ve vech-i âhar ile mikdâr-ı zerre re‘âyâ fukârâsını rencîde ve remîdeden ihtizâr eyleyesin ve iyâzen billâh-i te‘âlâ me’mûr olduğun hıdmetde ihmâl ve tekâsül ve vakit ve zamânıyla irişmekde adem-i ihtimâmın ve ta‘tîl-i maslahata bâdî bir hareket gerek senden ve gerek tahrîre me’mûr çavuşân ve halîfeden zuhûr idecek olur ise vechen mine'l-vucûh gadr ve illetiniz kat‘â ısgâ olunmayup muhkem haklarınızdan gelinip bunca emrin ve zahmet ve nân pâreleriniz hebâya mütekalleb

olacağını muhakkak bilüp ana göre encâm-ı târî âkilâne mülâhaza idüp kemâl-i sadâkat ve istikāmet birle itmâm-ı hıdmete dikkat-i tâmm ve sa‘y ve ihtimâm ve hilâfından ihtizâr ve mücânebet eyleyesin deyü bi'l-fi‘l sipâhîler ağası olan Ahmed *dâme mecdühu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâhir-i Za sene 184

Hüküm: 1347

Edirne ve Kavala ve Balçık ve Minkalya ve Karaharman ve Ahyolu ve Sözebolu ve (boşluk) ve (boşluk) kâdılarına ve zikr olunan kazâ ve iskelelerin süvâr ve a‘yân ve ümenâsına ve bi'l-cümle zâbitânına hüküm ki

Bundan akdemce Âsitâne-i aliyye'mden Özi Kal‘ası muhâfazasına imdâd ve muhâfaza-i mezkûrede mukîm ve muhâfaza nişîn asâkir i‘tikâd içün tertîb ve bayraklar ile sefîneye tahmîl ve tesyîr olunan asâkir-i mansûre Boğaz'dan taşra deryâya çıktıklarından sonra ba‘zan adem-i müsâ‘ade-i hevâ ve ba‘zan celb-i me’ûnet ve ahz-i mâl zımnında zikr olunan mahallerde vâkı‘ iskelelere yanaşup neferât-ı mezkûreden ekserîleri taşra çıkup bir dahi sefîneye girmeyüp etrâfa perâkende ve ba‘zı yoldaşlarının himâyeleriyle ihtifâ eylediklerinden ba‘zı neferât-ı mürettebe-i mezbûrenin noksân ve kılletine illet olacak Ordu-yı hümâyûnuma sahîhan ihbâr olunmakla imdi bu makūle nâ-hemvâr rızâ-yı bârî ve cevâz-ı mülûkânem olmamakla rikâb-ı hümâyûndan ta‘dâd ve techîz olunan sâbıkü'z-zikr asâkirin bir ferdinin bayrağından ayrılmayup ve bunlara kimse himâye ve alıkomayup ve bir takrîbile bir ehadi ileri ve gerüye kalmayup hey’et-i mecmû‘alarıyla ne gûne sefâ’ine süvâr olup Âsitâne'den çıkmışlar ise yine öylece geldikleri sefîneye irkâb ve o esnâda hilâl müsâ‘ade-i hevâ ile cümlesi me’mûr oldukları muhâfaza-i mezbûreye tesyîr ve îsâle cümle ittihâdıyla ikdâm ve muhâlefet idenlerin zecr-i tâm ile irsâle mübâderet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın ocakların (boşluk) *zîde kadrühu* mübâşir ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur vusûlünde siz ki mevlânâ vesâ’ir mûmâ-ileyhimsiz bu umûr-ı dîniyeyi ber minvâl-i meşrûh iltizâm ve şeref-sâdır iden emr-i âlî mûcebince hareket ve neferât-ı mezkûreden sefâ’in ile her hanginizin iskelesine vârid olmuş var ise zikr olunduğu minvâl üzere bir neferinin ayrılmasına ve sefâ’inden ihrâc ve ircâ‘ına bir türlü rızâ ve cevâz göstermeyüp ahâlî-i memleket ittifâkla himmet-i mecmû‘alarıyla süvâr oldukları sefâ’in ile bir sâ‘at evvel savb-ı me’mûrelerine tesyîre sa‘y-i mâlâ kelâm eyleyesiz ve sen ki mübâşir-i merkūmsun mazmûn-ı emr-i şerîfimi ahâlî-i kazâ-i mezkûre ifhâm ve bu husûsu böylece râbıta bend nizâm ile gelüp Varna'da ikāmet ve asker-i mezkûreden hangi iskeleye gelir olurlarsa der-akab varup ber minvâl-i muharrer bir ehadinin taşraya çıkmamasına ve hemen ve münâsib-i hevâ ile kalkup gemilerine cümle ikdâmıyla ve her iskeleden gelüp savb-ı me’mûrlarına giden asâkir-i merkūmenin bayrağı ağasıyla ta‘dâd-ı neferâtıyla sıhhati üzere ahz u i‘lâm ve cümleye gereği gibi tenbîh ve eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l yeniçeri ağası olan Süleyman Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâhir-i Za sene 184

Hüküm: 1348

Rikâb-ı hümâyûn deftendârına ve topcı başı vekîline hüküm ki

Sefer-i hümâyûn takımından el-yevm İsakça'da olan kebîr toplar kalîl olduğundan Âsitâne-i aliyye'mde Tophâne-i Amire'mde beş vukiyyeden beş kıt‘a ve üç vukiyyeden beş kıt‘a cem‘an on kıt‘a kebîr toplar mükemmel takım mehterleriyle sefînelere vaz‘ ve tahmîl olunup ve Varna iskelesine îsâl ve andan Ordu-yı hümâyûnuma nakl ve tesyîri içün bâ-fermân-ı âlî tertîb ve tenbîh olunmuşdu bundan böyle Tuna sâhilinde Tolcı ve Maçin ve Ruscuk ve Silistre ve Hırsova ve Tutrakan ve sâ’ir mahallere lüzûm ve iktizâsı olup kebîr top irsâli vakt-i hâle göre muktezî olduğuna binâ’en mukaddemâ tertîb olunup Âsitâne-i aliyye'me gelecek ve el-yevm İsakça'da olan kebîr toplar kifâyet itmemekle Âsitâne-i aliyye'mde Tophâne-i Amire'mde mevcûd var ise mevcûdundan ve mevcûdları bulunmadığı hâlde Sa‘dabad'da ve Sarayburnu'nda ve Boğaziçi'nde vâkı‘ Rûmili ve Anadolu Hisârlarında ve Kavak'da olan toplardan boylu on altışar muhâriş beş vukiyye çaplıkda ve üç vukiyye cânibden olmak üzere on beş kıt‘a top mükemmel takım ve mühimmât lâzimeleriyle bir gün evvel ucâleten sefînelere vaz‘ ve tahmîl ve Varna İskelesi'ne irsâl olunmak bâbında siz ki mûmâ-ileyhimsiz size hitâben emr-i şerîfim sudûru içün hâlâ topçı başı olan Ali *zîde mecdühu* i‘lâm etmeğin i‘lâmı mûcebince amel olunmak fermânım olmağın imdi zikr olunan ol mikdâr topları tasrîh olunduğu vech üzere bir gün akdem sefîneye vaz‘ ve ucâleten Varna İskelesi'ne irsâl ve îsâle sa‘y ve ihtimâm eyleyüp ihmâl ve müsâmahadan ve te’hîrden be-gāyet hazer ü mücânebet olunmak bâbında

Fî evâhir-i Za sene 184

[s. 324]

Hüküm: 1349

Ocakdan bu husûsa mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) ve Silistre serdârı ve ağavât ve alemdârân ve ocak ihtiyârlarına hüküm ki

Bu esnâda düşmân-ı dîn hazelân karînin Silistre karşusunda geşt ü güzârından nâşî def‘-i dehşet ve ol havâlileri hıfz ve hirâset içün sekiz kıt‘a kayık ile iki çetesi ağası ve leylen karakol içün dört süvârî ve sâhili muhâfazası içün dört aded piyâde bayrakları keşîde ve kā‘ide üzere ta‘yînâtları tanzîm ve Silistre'nin yukaru cânibi Tutrakan ve aşağı cânibi Rasvan dimek emr-i muhâfazasına ve ahsen vechile istimâlet ve istihkâm ve takviyet olunduğuna ve müceddeden elli adet bayrak neferâtıyla ta‘yîn ve tesyîre müsâ‘ade ve tashîh olunmaları için dahi ocakdan mübâşir ta‘yîn olunmasını hâlâ Silistre muhâfızı Hasan Paşa meştâ-yı hümâyûnuma arz ve inhâ etmekle zikr olunan iki çete dört piyâde bayrakları hâric-i kā‘ide olmayup yeniçeriden süvârî bayrağı memnû‘ ve hâssaten emr-i âlî sudûruna mevkûf iken hasbe'l-iktizâ bi'l-gurûra küşâde olunmuş olmak hasebiyle kā‘ide-i ocak üzere tashîh ve defter ve defter-i tashîhleri getirdilip kaleminden mahalline kayd ve istid‘â olunan ile bayrağın dahi gönderilmesi içün ihtimâm ve Rûmili ve Anadolu'dan evvel be-evvel zuhûr iden bayraklardan temşiyet-i intizâmı emr u fermân olunmakla el-hâletü hâzihi ol tarafda küşâd olunan sâlifü'z-zikr bayrakların neferât-ı mevcûdesi kā‘ide ve kānûn üzere tashîh ve defterleri ocak tarafına tesyîr olunmak içün ocakdan mübâşir-i mûmâ-ileyh ta‘yîn olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın mûmâ-ileyh mübâşeretiyle irsâl olunmuşdur vusûlünde muhâfız-ı müşârün-ileyhin re’y ve mübâşir-i merkūm ma‘rifeti ve ma‘rifetiniz ile sâlifü'z-zikr bayrakların neferâtların tashîh ve tahrîr ve defterlerin irsâl ve zikr olunan mahallerin emr-i muhâfazasında kıyâm ve istihdâm ve ol havâlileri gereği gibi muhâfazada dikkat ve ihtimâm ve dâ’imâ muhâfız-ı mûmâ-ileyhin emr ü re’yi üzere ittifâkâne gayret ve metânet birle tahsîl-i nîknâm ve sa‘y-i mâlâ kelâm eyleyüp bundan sonra inşaallâhi te‘âlâ Ordu-yı hümâyûnuma vârid olan bayraklar ile evvel be-evvel asâkir-i vefîre dahi ta‘yîn ve ol tarafa tesyîr

olunacağını emr-i muhakkak bilüp leylen ve nehâren gayret ve basîret ve ahâlî-i beldeye kuvvet-i kalb olup istihsâl-i rızâ-yı bârî ve mazhar-ı du‘â-yı hayr pâdişâhânem olmağa mübâderet ve gaflet ve kesâletden tehâşî ve mübâ‘adet eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâhir Za sene 184

Hüküm: 1350

Misuri Kâdısına ve Aydos me‘a Bergos nâ’ibine ve Aydos a‘yânı haseki Mehmed ve bu def‘a müceddeden mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Misuri mütemekkinlerinden Arslan kocabaşı oğlu Yanaki nâm zimmi İsmâ‘îl Kasabası'nda Moskov keferesiyle beraber olduğunu vire ile avdet iden mevsûkü'l-kelim müslimîn ihbâr eylediklerin binâ’en hâseki-i mûmâ-ileyh zimmî-i mesfûru ahz ve lede'l-istintâk Moskovlu ile berâber olduğunu ve Moskovlu tarafından beş nefer mellâ‘în ile Misuri Kazâsı'na zahîre iştirâ ve cem‘ içün yüz yirmi beş kise akçe getirüp Misuri viladikasi Makaryo ve babası Arslan kocabaşı ve Papa Yanaki ve Aci Todoraki ve Aci Toma ve Aci Vasil ve Vilço oğlu İstefan nâm zimmîlere teslîm ve anlar dahi zahîre iştira ve cem‘ine marta de âmâde eylemeğe ta‘ahhüd eylediklerini huzûr-ı şer‘de ba‘de'l-ikrâr mesfûr habisde ibkā olunduğunu mukaddemâ Aydos nâ’ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyh meştâ-yı hümâyûnuma arz ve Bergos İskelesi'nde olan ulemâ ve e’imme ve hutebâ ve a‘yân ve ağavât dahi arz-ı merkūmu musaddak mahzar eyledikleri cihetden te’kîd ve tehdîdi hâvî sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince mesfûrlar ba‘de'l-ahz ve'l-istintâk meblağ-ı mezkûr ile zehâîr-i müddehirelerin bi't-taharrî alâ eyy-i hâlin zâhire ihrâcına cümleniz taraflarından kemâl-i sa‘y ve ictihâd olunmak lâzim ve vâcibe-i zimmet ve diyânetin iken sen ki Misuri Kâdısı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ileyhin tarafından tevârüd iden bir kıt‘a i‘lâmının mazmûnu diğer i‘lâmının ve Aydos nâ’ibinin arz ve tahrîrât-ı sâ’irenin me’âllerine münâfî ve mugāyir olduğundan mâ‘adâ mukaddemâ haklarında inhâ olunan mevâdd ifk ve iftirâdır deyü havane-i mesfûreyi himâye ve tahlîs sûretinde hilâf-ı vâkı‘ terkîm ile mesâmi‘-i Devlet-i aliyyemi tahrîş eylediğine binâ’en ibreten li'l-gayr ismin cerîde-i kazâdan hakk ve beled-i ta‘bîdeye nefy ile te’dîbin iktizâ eylemişiken ba‘de ez-în semt-i hilâfa meylden ictinâb iderek ber mantûk-ı emr-i âlî meblağ-ı mezbûr ile zehâ’ir-i müddehirenin bi-eyy-i vechin kân zâhire ihrâcına bi'l-ittifâk sa‘y ve dikkat eylemen şartıyla bu def‘a vâkı‘ olan esâ’etinden i‘mâz olunup ve siz ki Aydos nâ’ibi ve hasekî-i mûmâ-ileyhimâsız sizin tahrîrâtınız eğerçi mukaddem olan ihbârınızı nev‘an musaddak olup lâkin lâzime-i zimmet ve me’mûriyet ve diyânetin üzere kemâl-i taharrî ve ihtimâm birle temşiyet-i umûr-ı matlûbe me’mûl ve muntazır iken bu def‘a ahz olunan havane-i

re‘âyânın hilâf-ı inhâ takrîr ve ihbârlarına i‘tibâr ile fakat birkaç nefer zimmîlerin menzilleri temhîr olunduğun beyân ile mugalata-âmiz kelimât tahrîrine tasaddî eylemeniz mâdde-i merkūmede sizin dahi adem-i ihtimâm ve dikkatinizi iş‘ar eylemek hasebiyle müstahakk-ı itâb olup mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince temşiyet-i maslahata mezîd ihtimâm ve dikkat eylemen içün tenbîh ü te’kîd inzârı hâvî ihtimâmen ve isti‘câlen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi hâ’in-i dîn ve Devlet-i aliyyem olan Moskovlu mellâ‘înine zehâîr tesyîriyle imdâd ve i‘ânet iden havane-i re‘âyâ sırren izhâr-ı sûret-i müsâ‘ade ve ruhsat virenlerin dâreynde hâlleri tebâh ve mahzûl olacağı vâreste-i kayd u beyân olmakla tahrîriniz üzere firârda olan Misurili Maryo oğlu Panayot ve Civelek ile beş nefer Moskov mel‘ûnlarının ahzleri ve getirdikleri akçe ve iddihâr olunan zehâ’irin beherhâl zâhire ihrâcı matlûb-ı hümâyûnum idiği ma‘lûmunuz oldukda bu def‘a ahz ve hasp olunan re‘âyâ-yı âsiyenin hilâf-ı vâkı‘ takrîr ve ihbârlarına bir türlü havâle-i sem‘-i i‘tibâr ve i‘timâd olunmayarak mukaddemâ ve bu def‘a celâlet-rîz-i sudûr olan evâmir-i şerîfe mûceblerince ma‘rifetiniz ve ta‘yîn olunan mübâşir ve hasekî-i mûmâ-ileyhimâ ma‘rifet ve mübâşeretleriyle firârî-i mesfûrları bi't-taharrî bulundukları mahalden ele getürüp ahz ve mahbûs olan refîkleri havaneler yanlarında muhkem haps ve cümlesi terhîb ve tehdîd ile istintâk iderek Moskovlu tarafından gelen yüz yirmi kise akçe gemilere teslîm olunmuş ise bilâ kusûr zâhire ihrâc ve zabt ve temhîr ve müddehar olan zehâîri dahi beynimizde iddihâr olmuş ise mu‘âyene ve zabt ve akçe ve zehâîr ecnâs ve gemilere ilkā mikdârlarını ve hangi re‘âyânın menzillerinde zuhûr eylediğin alâ vechi's-sıhha ucâleten i‘lâm ve defter idüp memhûren meştâ-yı hümâyûnuma irsâle müsâra‘at ve mesfûrları mukayyeden hapisde ibkā ve muhâfazalarına gereği gibi ihtimâm ve dikkat eyleyesiz şöyle ki bundan böyle temşiyet-i mâddede ser-mû rehâvet ve kusûr ve celb-i nef‘ sevdâsıyla tarîka-i istikāmetden mikdâr inhirâf ile vâkı‘ ihtilâfını tahrîr ve müdâfa‘a kaydında olmanız lâzim gelir ise ibreten li's-sâ’irîn va‘îdât-ı mülûkânem bilâ ihmâl hakkınızda icrâ olunacağı muhakkakdır ana göre mezîd eyleyen hareket iderek temşiyet-i maslahata ihtimâm eyleyesiz ve siz ki haseki ve mübâşir-i mûmâ-ileyhimâsız sizden sadâket ve istikāmet me’mûl-ı hümâyûnum olmakla siz dahi kemâl-i taharrî birle hakîkat-i keyfiyetine tahsîl-i vukûf ve ittılâ‘ eylediğinden sonra havane-i mesfûrenin hilâf-ı inhâ takrîrlerine bir türlü i‘tibâr itmeyüp temhîr bulunan menzillerde ve mahâll-i mazannada alâ eyy-i hâl meblağ-ı mezbûr ve zehâîr-i müddehirenin ihrâcıyla tetmîm-i mâddeye dikkat ve sa‘y-i mâlâ kelâm eyleyesiz iyâzen billâhi te‘âlâ siz dahi tam‘-ı hâma teb‘iyyet ile tarîk-i hilâfa sulûk misillü hareketiniz vâkı‘ olmak ihtimâli olur ise bilâ-tevakkuf meccânen ladikanız icrâ kılınacağı bî-iştibâh

olduğunu bilerek tahkîk-i keyfiyet ve temşiyet husûsu mezîd-i ihtimâm eyleyüp kusûr ü rehâvetden ve bu mâddeyi celb-i mâla vesîle ittihâzıyla kaziyyede medhali olmayan bî-cürm re‘âyâ fukarâsına mikdâr-ı zerre cevr ü ta‘addive ta‘arruzdan ve akçe ahzinden gāyetü’l-gāye hazer ve mübâ‘adet eylemeniz bâbında

Fî evâhir-i Za sene 184

[s. 325]

Hüküm: 1351

Husûs-ı mezbûr içün mûmâ-ileyhin yerine sâbık Cebeci Mehmed Ağa me’mûr ta‘yîn kılındığını nâtık bâ-telhîs evâmir-i şerîf yazıldı

Fî evâ’il-i Z sene 184

Sâbıkâ küthüdâ-yı sadr-ı a‘zamî olup Tuna sevâhilinden kâffe-i zehâîr mubaye‘âtın üzerlerine nâzır nasb olunan Seyyid İbrâhîm Hıfzı *dâme mecdühu*ya hüküm ki

Mevsim-i bahâr takarrub ve memâlik-i mahrûsamdan Ordu-yı hümâyûn-ı zafer makrûnuma gelecek asâkir-i mansûrenin fevc fevc vusûl ve vürûdları zamânı hulûl idüp cunûd zafer vukū‘un medâr-ı ihşâd ve tahrîbleri Tuna sâhillerinden mübâya‘asına irâde-i sâmiye-i hüsrevânem ta‘alluk iden zehâîrin bir an akdem İsakçı anbarlarına cem‘ ve iddihârlarına menût olup sen ki mûmâ-ileyhsin bu husûs umûr-ı seferiyenin akdem ve ercehi olduğundan ricâl-i Devlet-i aliyyem beyninden intihab ve ta‘yîn ve şimdiye dek zehâîr-i mezbûrenin tekmîlen mübâya‘a ve derdest olunmasını hâvî bi'd-def‘ât mâliye cânibinden evâmir-i ekîde isdâr ve mübâya‘acılara mebâliğ-i kesîre irsâl olunmuşiken henüz ber-vefk-i matlûb zahîre vürûd itmemekle mübâya‘ât-ı merkūmeyi iskelelerden sefînelere tahmîl ve mecmû‘unu akreb-i ezminede İsakçı anbârlarına ve sâ’ir emr olunan mahallere nakl ve tesyîrine sarf-ı makderet ve kendin bundan evvel sana tahrîr olunan mektûb mûcebince meştâ-yı hümâyûnuma kudûma mübâderet ve hilâfından gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî evâhir-i Za sene 184

Hüküm: 1352

Dergâh-ı mu‘allâm kapucu başılarından sevâhil-i Bahr-i Siyâh İskelelerinde mukâyese mübâşiri olan es-Seyyid el-Hâc Mehmed *dâme mecdühu*ya hüküm ki

Meştâ-yı Ordu-yı hümâyûnum olan Babadağı Kasabası'nda ve Tolcı ve Hırsova ve İsakçı ve Maçin İskelelerinde mevcûd ve muhâfaza-i sevâhile me’mûr asâkir-i mensûremin ta‘yînâtları içün ma‘rifetinle Bahr-i Siyâh sâhili kazâlarından mübâya‘ası fermânım olan zehâîrin bir an akdem yerli yerinden iştirâsını ve meştâya ve iktizâ iden mahallere yollanmasını hâvî sana hitâben mâliyeden bi'd-defâ‘at evâmir-i aliyyem tahrîr ve bahâsı dahi nakden tarafına tesyîr olunmuşken tab‘ında merkûz olan rehâvet ve ridâ’et muktezâsı

üzere tekâsül ve tehâvüne cesâret ve evâmir-i şerîfeme adem-i itâ‘atin sebebi ile zehâîr-i matlûbenin henüz bir habbesi vârid olmayup böyle vakitde dîn-i mübîn ve Devlet-i aliyye'me sadâkat ile hıdmet mukābelesinde erceh umûr-ı cihâd ve gazâ olan sevk-i zehâîr mâddesinde zuhûra gelen ihmâl ve müsâmahan afv olunacak cürm-i cesîm olmamakla hakkından gelinmek lâzım gelmişdi velâkin bundan sonra dahi hâb ve gafletden uyanmayup beş on tarafdan mübâya‘ası uhdene ihâle kılınan zehâîri temâmen göndermediğin sûretde îrâr ideceğin a‘zâr-ı bâtılenin bir türlü mesmû‘ olmayup bilâ emân müzâzın i‘mâl-i seby’ene giriftâr olacağın ve bu va‘îd sâ’ir evkâtda olan tehdîdât makûlesinden addolunmayup gayre ibret için tertîb-i cezâ-yı lâyıkanda kat‘â tereddüd ve te’ennîye cevâz gösterilmeyeceği ma‘lûmun oldukda hayâtın sana lâzim ise geceyi gündüz kılup beş on tarafdan matlûb olan zehâîrin tekmîlen irsâline ve mâ‘adâ müretteb uhde-i me’mûriyetin olan mevâddın bir dakîka evvel tanzîm ve tesviyesine ihtimâm ve dikkat eylemen bâbında

Fî evâhir-i Za sene 184

Hüküm: 1353

Sâbıkâ silâhdâr ağası olan Mîr İbrâhîm *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Tutrakan muhâfazasında me’mûr kılınan sâbıkâ sipâhîler ağası Hatîb-zâde Ahmed *dâme mecdühu*nun ba‘zı su’âl ve cevâbı zımnında meştâ-yı Ordu-yı hümâyûnum olan Babadağı Kasabası'na gelmesi içün emr-i şerîf sâdır olup mûmâ-ileyhin yerine mahall-i mezkûr muhâfazası içün bir mu‘temed ve sâhib-i dâ’ire kimesnenin tasb ve ta‘yîni lâzim geldiğinden sen ki mîr-i mûmâ-ileyhsin her hâlde senden kâr güzârlığa dâ’ir ihtimâm ve hamiyet me’mûl-i hüsrevânem olduğuna binâ’en bu husûsa me’mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma‘lûmun oldukda olduğun mahalden hareket ve bir sâ‘at akdem Tutrakan'a varup Niğbolu muhâfızı vezîrim el-Hâc Ahmed Paşa ile muhâbere ve ahâlî ile ittifâk iderek Tutrakan ve havâlisinin muhâfazasına ve selef-i mûmâ-ileyhin uhdesine ihâle olunan umûr-ı sâ’ireyi idâreye ihtimâm ve dikkat eylemen bâbında

Fî evâhir-i Za sene 184

Hüküm: 1354

Sâbıkâ sipâhîler ağası olup bundan akdem Tutrakan muhâfazasına me’mûr Hatîb-zâde Ahmed *dâme mecdühu*ya hüküm ki

Sen ki mûmâ-ileyhsin senden ba‘zı su’âl ve cevâb zımnında meştâ-yı hümâyûnuma gelmen muktezî olup mahall-i mezkûr muhâfazasına sâbıkâ silâhdâr ağası Mîr İbrâhîm diğer emr-i şerîfimle me’mûr olmakla sen olduğun mahall-i seferinden bir an akdem Babadağı meştâsına vusûle mübâderet eylemen bâbında

Fî evâhir-i Za sene 184

Hüküm: 1355

Sofya ve Şehirköy ve Atran ve Berkofç a ve Köstendil ve Viranya ve Leskofça ve İzladi ve Ürgüb kazâlarının kuzât ve nüvâbına ve mukaddemâ taraf-ı Devlet-i aliyyeme ve ocakdan mübâşir ta‘yîn olunan ve (boşluk) ve Sofya mütesellimi İbrâhîm zîde mecdühu

ve Prizren mütesellimi Sâlih Beyzâde Nurullah Bey ve Palankalı Mahmûd Paşa-zâde (boşluk) ve Köstendil a‘yânı Bâli-zâde Mustafa ve Doniçe a‘yânından Kabzî ve Donice voyvodası Yunus ve Samako nâzırı Yûnus ve zikr olunan sâ’ir kazâların bi'l-cümle a‘yânına ve serdâr ve ocak ihtiyârlarına ve ağavât ve alemdârân ve bi'l-cümle kılıca kādir yeniçeri dilâverlerine ve darb u harb erbâbı olan ricâl-i müslimîne hüküm ki

Düşmân-ı dîn hezîmet kârîn bundan akdem istîlâ niyyet-i fâsidesiyle Krayova ve fethü'l-islâm tarafına doğru tahrîk kâdime-i kibr ve gurûr üzere olmakdan nâşî hâlâ Vidin muhâfızı vezîrim Mehmed Paşa'nın emr ü re’yi üzere amel ü hareket iderek a‘dâ-yı dînin kahr u tedmîr ve izâleleri ol havâliyi hıfz ve hirâsetine kıyâm ve ikdâm eylemen üzere zikr olunan kazâlarda sâkin ve mutavattın darb u harb erbâbı olan bi'l-cümle gayret keşân ricâl-i müslimîn ve kılıca kādir tavâ’if-i askeriye dilâverleriyle derhâl hareket ve ucâleten müşârün-ileyh tarafına azîmet ve vusûle müsâra‘at eylemeniz içün bundan akdem tenbîh ü te’kîdi hâvî siz ki beyler ve a‘yân ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz evâmir-i şerîfemle me’mûr kılındığınıza binâ’en bu ana dek muktezâ-yı me’mûriyetiniz üzere mahall-i me’mûriyetinize vusûlünüz me’mûl iken henüz vâsıl olmadığınız bu def‘a ihbâr ve inhâ ve bu esnâda havâli-i merkūmenin muhâfaza ve muhâresesi ehemm-i mehâmm ve muktezâ-yı hâlden olduğuna binâ’en mukaddemâ sâdır olan evâmir-i şerîfem mûceblerince eğer bu vakte dek yerlerinizden hareket olunmamış ise ba‘de ez-în bir an meks ve tevakkuf eylemeyüp derhâl asâkir-i matlûbe ile ucâleten kalkup bir sâ‘at akdem mahall-i mezkûrenize vusûle şitâb ve müsâra‘at **[s. 326]** eylemeniz fermânım olmağın te’kîd ve isti‘câli hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki mevlânâ ve mütesellim-i mûmâ-ileyhimsiz böyle vakt-i lâzimede sebeb-i dîn-i mübîn izhâr-ı sûret-i betâ’et ve rehâvetden olmasına bir türlü müsâ‘ade ve ruhsat lâyık-ı şân ve diyânet ve sezâvâr-ı şerî‘at olmamakla emr-i şerîfim tarafına vâsıl olduğu anda bir an ve bir dakîka meks ve ârâm ve imrâr-ı vakt ve eyyâm eylemelerine ruhsat ü cevâz göstermeyüp mukaddemâ ta‘yîn olunan mübâşirden mûmâ-ileyhimâ muvakkat ve mübâşeretleriyle kazâ-i mezbûrların kılıca kādir yeniçeri dilâverlerini ve bi'l-cümle darb u harb erbâbı olan ricâl-i müslimîni derhâl yerlerinden ve meskenlerinden alâ eyy-i hâl tahrîk ve ihrâc iderek ba‘de'l-yevm ol makūle asâkirden kazâlarınızda bir ferdinin ikāmetine ruhsat virmekden be-gāyet hazer ü mücânebet eyleyesiz ve siz ki mübâşirân ve a‘yân-ı ve sâ’ir me’mûrlar mûmâ-ileyhimsiz sizler dahi bu emr-i dînde mikdâr-ı zerre kusûr ü rehâvet itmeyüp muktezâ-yı me’mûriyyet ve hamiyyetiniz üzere bi'l-cümle asâkir-i matlûbeyi bâ tezkire yanınızda istishâb ve ucâleten olduğunuz mahallerden hareket idüp bir mahalde meks ve ikāmet itmeyüp seyr-i serî‘ ile bir sâ‘at akdem ve bir dakîka mukaddem mahall-i me’mûriyetinize vusûle sa‘y ve gayret ve ba‘de'l-vusûl muhâfız-ı müşârün-ileyhin emr ü re’yi üzere amel ü hareket iderek Krayova ve fethü'l-islâm ve Ada-i Kebîr taraflarını eslâfınız fâsidiyle zuhûr iden a‘dâ-yı dînin kahr u tedmîrleriyle ol hâvâlîyi gereği gib hıfz u hirâset husûsuna teşmîr bâzû-yı hamiyet ve sarf-ı kudret idüp bu güne uğûr-ı dîn-i devlet-i seniyyemde vukū‘ bulan hıdmet ve emekleriniz bir vechile zâyi‘ olmayup mazhar-ı du‘â-yı hayr-ı mulûkânem ve nâ’il-i inâyet-i pâdişâhânem olacağınız bî-reyb ve iştibâhdır ana göre dâmen-i gayreti dermiyân ve tenbîh-i hüsrevânem üzere amel ü hareket idüp ser-mû kusûr ü rehâvetden beta’et ve terâhîden gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî evâhir-i Za sene 184

Hüküm: 1356

Bir sûreti

Bosna eteklerinde vâkı‘ Bostalika Nâhiyesi ve havâli-i mezbûrede vâkı‘ kazâlırın kuzât ve nüvâbına ve zikr olunan kazâların ve nâhiyelerin a‘yân ve bey ve beyzâde ve darb u harbe kādir ricâl-i müslimîn ve kılıç erbâbı olan zümre-i yeniçeriyânâ (boşluk) emr-i şerîfim vâsıl olduğu anda derhâl yerlerinden haraket ve seyr-i serî‘ ile bir sâ‘at mukaddem muhâfız-ı müşârün-ileyhin ma‘iyetine vusûle müsâra‘at eylemeleri içün te’kîd ve isti‘câli hâvî ber vech-i meşrûh

Hüküm: 1357

Hâlâ rikâb-ı hümâyûnum kâimakâmı olan vezîrim Mehmed Paşa'ya hüküm ki

Divân-ı hümâyûn kaleminin bâ-hatt-ı hümâyûn-ı inâyet-makrûn müretteb gediklü ve serhlü ve mülâzimlerinden ze‘âmet ve tîmârlara mutasarrıf olup mukaddemâ sefer-i hümâyûnuma me’mûr ketebeden ba‘zıları müddet-i ma‘lûme ile me’zûnen ve ba‘zıları dahi bilâ izn bundan akdem Âsitâne-i aliyyeme azîmet eylediklerinden mâ‘adâ iki seneden berü sefer-i hümâyûnumda on nefer mikdârı vefât ve birkaç neferi dahi mukaddemce kalem-i mezbûr defterleriyle Hacıoğlu Pazarına ta‘yîn ve tesyîr olunmak hasebiyle meştâ-yı hümâyûnumda kalan ketebe-i mevcûdenin beş altı neferden ibâret olmakdan nâşî vâkı‘ olan umûr-ı mühimmenin tahrîrine vefâ itmeyüp ve anlar dahi iki seneden beri bilâ infisâl Ordu-yı hümâyûnumda ve meştâlarda leyl ü nehâr tahrîrât ile iştiğâl ve ifnâ-yı vücûd ve mecâl idüp vucûhla şâyân-ı merhamet olmalarıyla umûr-ı lâzimelerin rû’yet ve tanzîm-i hâlleri zımnında muvakketen izn istid‘âsında olup ve mukaddemâ rikâb-ı hümâyûnumda emr-i hümâyûn kalem-i mezbûrda alıkonulan dirlik ashâb-ı kitâb fî nefsi'l-emr kesîr ve vefîr ve kifâyetden fazla olduğundan başka kaleme müdâvemet ider bilâ dirlik kitâb dahi kesret üzere olup müddet-i kalîle zarfında anlar dahi befer vermeği mütehammil ze‘âmet ve tîmârlara nâ’il olup ber mûceb-i şerîf tevcîh-i sefer-i hümâyûnuma gelmeleri lâzim iken ricâ ve şefâ‘at ile anlar dahi rikâb-ı hümâyûnumda kalmak üzere kaydlarına şerh virdirmeleri umûr-ı mühimmenin te’hîrine mûcib olur hâlâtın men‘ ve def‘i zımnında bu husûsun ber vech-i adâlet tanzîmi lâbüd ve lâzim olduğuna binâ’en ber minvâl-i muharrer rikâb-ı hümâyûnumda ze‘âmet ve tîmârlara mutasarrıf olup umûr-ı mühimme tahrîrine kudreti olan ketebe sefer-i hümâyûnumda vefât idenlere bedel olmak üzere müceddeden tertîb ü tanzîm olunup gerek merkūmların ve gerek mukaddemâ me’zûnen gidüp müddeti temâm olanlar ve bilâ izn gidenlerin gurre-i Zilka‘dede meştâ-yı hümâyûnumda mevcûd bulunmak üzere ba‘de't-tenbîh mukaddemce ihrâc ve bu tarafa irsâllerine ihtimâm olunmasını hâvî bundan akdemce bir kıt‘a emr-i şerîf isdâr ve irsâl olunup muvakkat gidenlerin dahi müddet-i ma‘lûmeleri tamâm ve bu âna dek vürûdları lâzim iken henüz Âsitâne'den hareket itmeyüp birer mahalle istinâd ile hânelerinde ikāmet üzere olduklarını ol tarafdan tevârüd iden ihbâr ve inhâ idüp ve ol esnâda meştâ-yı hümâyûnumda tahrîrâtın kesret ve vefreti olmak hasebiyle ketebe-i mevcûde bir türlü vefâ itmeyüp ve merkūmların bu gûne betâ’et üzere hareketden ucâleten tahrîri muktezî olan umûr-ı mühimmenin pesmânde ukde-i te’hîr ve ta‘vîkine sebep ve illet olmakla tekmîlen ve isti‘câlen bu def‘a dahi işbu emr-i şerîf-i vâcibü'l-imtisâlim isdâr ve mu‘accelen tesyîr olunmuşdur imdi vusûlünde mukaddemâ ve hâlâ şeref-sudûr olan evâmir-i şerîfem mûceblerince amel ü hareket birle gerek mukaddemâ ketebe-i merkūmeden muvakketen me’zûnen giden müddet-i ma‘lûmeleri tekmîl olunmaları ve gerek bilâ izn gidenlerin cümlesini İstanbul ve havâlisinde olan mahallerden ucâleten buldurulup getirdüp nihâyet gurre-i Muharrem'de cümlesi meştâ-yı hümâyûnumda mevcûd bulunmak üzere hâlâ re’îsü'l-küttâbım vekîli Mîr İsmâ‘îl dâme mecdühu ma‘rifetiyle her birine alâ ceddîn gereği gibi tenbîh

ü te’kîd ile ucâleten bir sâ‘at mukaddem alâ eyy-i hâlin ihrâc ve irsâllerine mezîd-i ihtimâm ve sa‘y-i mâlâ kelâm olunup a‘zâr-ı vâhiyelerine i‘tibâren ba‘de'l-yevm bir ferdinin meks ve tevakkuflarına ruhsat ve cevazdan mücânebet ve ber vech-i meşrûh mukaddemâ bâ emr-i âlî rikâb-ı kâmyâbıma arz ve defter olunup ol vechile rikâb-ı müstetâbımda alıkonulan serhluden mâ‘adâ iki seneden beri bilâ dirlik olanlardan ze‘âmet ve tîmârlara mutasarrıf olup mühimme tahrîrine kudreti olan küttâbı sefer-i hümâyûnumda vefât idenlere bedel olmak üzere re’îsü'l-küttâb vekîli mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle ber vech-i adâlet müceddeden tertîb ü tanzîm birle defter olundukdan sonra mu‘accelen levazimların rû’yet idüp anlar dahi vakt-i merkūmede meştâ-yı hümâyûnumda mevcûd bulunmak üzere tenbîh-i ekîd olunarak müsâra‘aten ol tarafdan tahrîk ve tesyîrlerine dikkat olunup şöyle ki gerek müceddeden me’mûr kılınacaklardan ve gerek mukaddemâ avdet idenlerden gurre-i Muharreme dek bu tarafa vâsıl olmayanları olur ise ale'd-devâm hıdmet-i lâzimelerinde kıyâm eylemek üzere atâyâ-yı pâdişâhânemden hisse-mend ve behre yâb olanların hisse-i atiyyeleri bilâ ihmâl ref‘ ve ze‘âmet ve tîmârları dahi ber mûceb-i şurût-ı hatt-ı hümâyûn terk-i hıdmet ve adem-i rağbetlerinden hıdmetinde mevcûd olan mülâzimlerine tevcîh olunacağı dahi mesâmi‘-i intibâhlarına bir hoşça vaz‘ ve ittikā ile mukaddemce hareket ve vakt-i merkūmda ol tarafa vusûllerine mezîd-i sa‘y ve nezâret olunup ricâ ve şefâ‘ate binâ’en ve hâtır ve gönüle ri‘âyeten bir ferdini himâye ve i‘tizâr beyhûdelerini ısğâ ile Ordu-yı hümâyûnumda umûr-ı mühimme-i meşrû‘anın te’hîr ve tevkîfini mûcib olur hâlât-ı gayr-i marziyenin vukū‘una ruhsat ve cevâzdan be-gāyet tehâşî vü mücânebet olunmak bâbında.

Fî evâhir-i Za sene 184

[s. 327]

Hüküm: 1358

Ruscuk cânibi ser-askeri vezîr İzzet Ahmed Paşa ve Ruscuk ve Silistre ve sâ’ir ol havâlide vâkı‘ kazâların yeniçeri serdârları ve sâ’ir zâbitân ve a‘yân ve darb u harbe kādir yeniçeri ser-askeri dilâverleri ve kılıca kādir umûmen ricâl-i müslimîn *zîde kadrühu*ma hüküm ki

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin Ruscuk'a vürûd ve luhûkunuz ahâlîsinden sırren ve alenen istifsâr iyledikde çapul içün izin verildiği sûretde karşu tarafa katî vâfir asâkir-i mürûr ve küffâr-ı hâk-sâr ihrâc olunur deyü ihbâr olunduğundan başka Yergöğü imdâdına irişmek ve Bükreş etrâfında olan düşmânı tard ve ib‘âd eylemek üzere gayret eylemeleri içün Silistre ahâlîsine buyuruldu verildikde memleket-i Eflak'e umûmen çapul zikr olunmuş ve sarâhaten yedimizi emr-i âlî dahi yokdur deyü illet ile mürûr eylediklerin bu def‘a vârid olan tahrîkâtında inhâ ve ol bâbda emr-i âlîşânım sudûrunu istid‘â eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzere umûmen çapul olması fermânım olmağın izin ve ruhsatı hâvî işbu emr-i hümâyûnum isdâr ve irsâl olunmuşdur imdi bu husûs gayret-i islâmiyeden ve kesb-i sa‘âdet-i dâreyn olunacak mevâddan olup tekâsül ve ihmâl olunacak umûrdan olmakla mazmûn-ı emr-i şerîfimiz iktizâ idenlere ihâle ve i‘lân virildiği gün tarafından levâzımların gördürüp umûmen cümlesini tahrîk ve çapulca teşvîk ve ucâleten karşu tarafa imdâd ve avn-i inâyet-i Rabbânî ile Yergöğü ve Bükreş ve sâ’ir memleketi Eflak'da olan Moskovlu ve Eflaklu hâ’inlerin üzerlerine taraf taraf çapul ve hücûm ve bir mahalde cem‘iyyet-i menhûsaları haber alındıkda asâkir-i mansûremle du‘â-yı hayr pâdişâhânem bile olmakla gayret-i dîn-i islâm içün gayyûrâne ve merdâne üzerlerine varup muhârebe ve mukâtele ve seby ve esîr ve rûy-ı arzdan levs-i vücûd habâset âlûdların izâle ve i‘dâma ihrâc ve tathîr ve tanzîf-i memlekete ihtimâm ve merâm-ı pâdîşâhânemin husûlüne sa‘y ve hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyyeme bezl-i tâb ü tâkat itmelerini tenbîh ü te’kîd eyleyüp ve siz ki

asâkir-i mansûremin zâbitânı ve sa’ir mûmâ-ileyhimsiz ser-asker-i mansûreden ba‘zıları mücerred gasb-i emvâl fikr-i fâsidesiyle geçüp düşmânın üzerine varmayup gazâ ve cihâddan a‘râz ve gayret-i dîniyyesi olmadığı nümâyân olanları zuhûr ider ise ol makūle ta‘tîl-i maslahata bâ‘is olanların mücâzâten lâyıkaları icrâ ve gayret-i sâ’ire üzere hakların sem‘ ve intibâhlarına ilkā iderek o misüllü hareketden men‘ ve zecr ve mazmûn-ı emr-i hümâyûnumun infâz ve icrâsına ve düşmendan ahz-ı intikāma gayret-i dîniyyem üzere sa‘y ve gayret ve sarf-ı miknet ve ser-askerlik umûrunda sana ruhsat-ı tâmm virilüp ve düşmân-ı dînden ahz u intikām matlûb-ı hümâyûnum olmakla ana göre teşmîr-i sâ‘id şecâ‘at eyleyüp ser-mû tekâsül ve kusûrdan ve hilâf-ı emr-i hümâyûnum vaz‘ u hareketden her biriniz gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî evâ’il-i Z sene 184

Hüküm: 1359

Hâlâ Ruscuk cânibi ser-askeri Vezîr Ahmed Paşa'ya hüküm ki

Sen ki vezîr-i gayret semîrim müşârün-ileyhsin Bükreş ve Yergöğü havâlisinde ve Eflak derûnunda olan Moskovlu ve Eflaklu hâ’inlerinin katl ü tedmîr ve seby ve esîr eylemeğe gayret olunmak içün Eflak memleketine umûmen çapul olunmasına azîmetinden mukaddem izin birle ruhsat-ı tâmm verildiğine binâ’en Silistre ve etrâf ve havâlisinde mevcûd cunûd-ı muvahhidîne keyfiyeti i‘lân ve ucâleten levâzımların gördürüp cümlesini karşu tarafa imrâr ile Yergöğü ve Bükreş ve memleket-i Eflak'da olan Moskovlu ve Eflaklu hâ’inleri üzerlerine çapul ve hücûm ve bi'l-muhâbere seby ve esîr ve i‘dâm ve izâleleriyle tathîr-i memleket husûsuna kemâl-i sa‘y ve ikdâm olunmak üzere sana rütbe-i vâlâ-yı vezâret ihsân olınalıdan berü mütevekkıf şeref-sudûr olan evâmir-i şerîfemden mâ‘adâ çend rûz mukaddem sana ve Ruscuk ve Silestre ve sâ’ir ol havâlide vâkı‘ kazâların serdâr ve zâbitân ve tavâif-i askeriye ve bi'l-cümle ricâl-i müslimîn dilâverlerine hitâben çapula ruhsatı şâmil tergīb-âmiz bir kıt‘a emr-i âlîşânım isdâr ve irsâl olunup henüz tarafına vâsıl olmadın bu def‘a dahi tevârüd iden tahrîrâtında Silistre ve Tutrakan ve Niğbolu ma‘berlerinin hangisinden mümkün ise karşuya geçmek üzere izni hâvî emr-i şerîfim sudûrunu istid‘a eylemişsin düşmân-ı dîn-i mübîn ve advâ-yı dîn-i mübîn ve advâ-yı dalâlet ilinden ne tarîkle ve ne vechile mümkün olur ise olsun alâ eyy-i hâl inâyet-i Rabb-i Müste‘ân ile ahz-ı intikām ve bi'l-muhârebe cem‘iyyet-i menhûsaların perâkende ve perîşân iderek levs-i vücûd-ı habâset âlûdlarından memleket-i Eflak'in tathîr ve tanzîfi aksâ-yı mehâmm-ı şâhânem olduğuna binâ’en mukaddemâ ve bu def‘a husûs-ı mezbûrda ve sâ’ir ser-askerliğe dâ’ir bi'l-cümle umûr-ı lâzimede sana ruhsat-ı kâmile erzânî kılındığını iş‘âren ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim dahi isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyet ma‘lûmun oldukda bundan böyle tahrîrât irsâliyle imrâr-ı vakt eyyâm eylemeyüp muktezâ-yı me’mûriyet ve lâzime-i uhde-i hamiyet ve futuvvetin üzere evâmir-i dînde kemer gayret-i islâmiyeyi miyân-ı câna bend ve ebvâb-ı huzûr ve râhatı sedd idüp mukaddemâ ve hâlâ sâdır olan evâmir-i aliyyem mûceblerince amel ü hareket ve Silistre ve havâlisinde tecemmu‘ ve tehaşşüd iden asâkir-i nusret-me’serim ber minvâl-i muharrer çapula me’zûn olduklarını i‘lâm birle bâ‘is-i âdet-i dâreyn olan farîza-i cihâda tergīb ve teşvîk iderek mu‘accelen levâzımların gördürüp münâsib görülen mahalden karşu yakaya geçüp bâ-avn-i Hüdâvend-i Nasîr Yergöğü Kal‘ası'nın tahlîsine ve Bükreş ve sâ’ir memleket-i Eflak derûnunda müctemi‘ olan Moskovlu la‘înî ve Eflaklu hâ’inleri üzerlerine merdâne vü dilîrâne hücûm ve çapul iderek bi'l-mukâtele ve'l-muhârebe kahr u tedmîr ve esîr ve cem‘iyyet-i menhûsaların tefrîk ile ahz-ı intikāma kemâl-i sa‘y ve ikdâm birle dîn-i mübîn

ve Devlet-i aliyye-i ebed mekînim lâyık ve rızâ-yı şâhâneme muvâfık hıdemât-ı merğûbe ve me'ser-i mebrûre ibrâzıyla hakkında olan hüsn teveccüh ve iltifât-ı şâhânemin îfâ-yı şükr ve mehmedetine bezl-i tâb u kudret eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve ifâte-i vakt eylemekden beğâyet hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî evâ'il-i Z sene 184

Hüküm: 1360

Tırnova ve Silivri ve Lofça ve Pilevne ve İvraca ve (boşluk) ve kazâları nâ'iblerine ve bu def'a ocakdan bu husûsa kazâ-i mezkûr asâkirini Niğbolu ve Kule muhâfazalarına sevk ve tesyîr ve îsâle sürücü mübâşir ta'yîn olunan Turnacı başı (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve zikr olunan kazâların yeniçeri serdârlarına ve a'yân ve iş erlerine ve ocak ihtiyârlarına ve kılıca kādir askerî ve islâm dilâverlerine hüküm ki

Bundan akdem memleket-i mezbûre Niğbolu ve Kule muhâfazalarına akreb ve cârr-ı mülâsık olmak hasabiyle umûmen asâkiri durmayup ucâleten muhâfaza-i mezbûre varup kıyâm ve Bükreş cânibinden küffâr-ı hâksârın def'-i şerr ve sûruna ikdâmla il ve memleketlerin kilidin menzilesinde olan kal'ateyn-i mezbûreteyni gereği gibi hıfz ü hirâsate cidd ü ihtimâm eylemeleri içün bi'd-defâ'at evâmir-i aliyyem isdâr ve mübâşirân ile irsâl ve cümlesine tenbîh ü te'kîd olunduğundan başka Niğbolu muhâfızı vezîrim el-Hâc Ahmed Paşa tarafından bâ-buyruldu müsâra'aten askerinin gelmesi matlûb ve serhadlü tarafından istimdâd olunmuşken kurb ve civârları bulunmak vechile böyle vakitde üzerlerine gazâ vü cihâda ve muhâfaza-i beled ü ibâd farz-ı ayn olmağın kadem ve bilâ-ikdâm ü ibrâm hemen silâhlarını takunup müsâra'aten varup semtlerinin hudûdunu beklemek lâzime-i gayret ve diyânetleri iken henüz hareket ve betâ'et ve ihmâl ve rehâvet gûne etvâr ile muhâfaza-i mezbûreye (boşluk) eylemediklerin Silivri'den hısn bayrağı küşâd ve palanka-i Rahova'ya ta'yîn ve dört kıt'a serdengeçdi bayrağı dahi açılup karîben mükemmel neferâtlarıyla muhâfazateyn-i mezkûreteyne îsâl olunacağı ve Pilevne Kazâsı'nın ağavât ve alemdârları dâmen-i gayreti dermiyân ve memleketlerinin neferâtlarıyla âzim ve revân oldukları inbâ ve Tırnova ve Lofça ve İvraca ve (boşluk) nâm mahallerin askeri cümleden ve cümleden evvel müsâra'atları me'mûl ve muktezâ-yı hâl ve şânlarından iken ba'zı bahâne ve gayret-i islâmiyeye münâfî ecvibe-i beyhûde îrâdıyla hâlâ hareket ve azîmet eylemedikleri meştâ-yı hümâyûnuma inhâ ve el-hâletü hâzihi muhâfazateyn-i mezkûreteyn kesret ve vefret üzere asâkirin ikdâm ve tesyîr olunduğu arz ve istimdâd olunmakla imdi civârda bulunup gayret-i dîniyyesi olan ricâl-i müslimîn ve husûsen askerî zümresi hânelerinde durmayıp dîn ve ırzları uğruna ve il ve memleketlerinin muhâresesine **[s. 328]** müsâra'at ve bilâ-tevakkuf muhâfaza-i mezkûreye varup vezîr-i müşârün-ileyhin emr ü re'ye üzere kıyâm ve emr-i muhâfazada ihtimâm ve tekmîl nâmûs-ı islâm sa'y-i mâlâ kelâm iyleyüp te'ennî ve terâhîden ihtizâr ve her kim bu emr-i dîniyyede îrâd i'zâr ve ümmet-i Muhammed'in za'f-i hâline bâ'is medâr olur ise şer'an ve kānûnen îcâb iden cezâsı bilâ emân icrâ ve bu emr-i acîb ve vâcibü't-ta'cîli rû'yetden irsâl ve îsâl olunmak bâbında berâ-yı te'kîd ve isti'câl zımnında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın mübâşir-i mûmâ-ileyh ta'yîn ve irsâl olunmuşdur vusûlünde siz ki mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz sâdır olan emr-i âlînin mazmûn-ı itâ'at makrûnuyla amel ve cümle ma'rifeti ve mübâşir-i merkūm mübâşeretiyle akşâmı sabâha ve sabâhı akşâmâ komayup ber-minvâl-i muharrer memleketler askerini civârları muhâfazası farz-ı uhde-i ubûdiyetleri olan Niğbolu ve Kule muhâfazalarına ale'l-acele tesyîr ve ibtâl ve hitâm-ı maslahat olmadıkça avdetlerine rızâ göstermeyüp bu husûsa ale'd-devâm i'tinâ ve gittiklerin i'lâm ve inhâya mübâderet eyleyesiz ve siz ki memleketin sürücü mübâşiri mûmâ-

ileyhsin senden hıdmet ve sadâkat me’mûl ile bu husûsa me’mûr kılınmışsındır gerekdir sen dahi iki konağı bir eyleyerek vilâyet-i mezkûreye varup vech-i meşrûh üzere tarafından bin nefer tîz elden tertîb ve bir a‘yân başbuğu ma‘iyetiyle irsâl ve sâ’ir vilâyetlerden dahi kezâlik cümle askerin ihrâc ve muhâfazateyn-i mezkûreteyne tesyîr ve cümlesini sürüp götürüp ve vezîr-i müşârün-ileyh ma‘iyetine teslîm ve yüz aklıklarıyla tekmîl hıdmetini müş‘ir i‘lâm ve hitâm-ı hıdmetle bir sâ‘at evvel ordu-yı hümâyununa tahrîr eylemeğe ziyâde dikkat-i tâmm eyleyüp ihmâl ve terâhîden hazer eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâsıt-ı Z sene 184

Hüküm: 1361

Hâla Niğbolu Kal‘ası muhâfazasında yeniçeri zâbiti olan (boşluk) ve Kule Kal‘ası muhâfazasında yeniçeri zâbiti (boşluk) *zîde mecdühu*mâ ve muhâfaza-i mezkûrede me’mûr çorbacı mütekâ‘idleri ve çavuşân ve kesîregân ve ağavât ve alemdârân ve ihtiyârân ve emekdârân ve bi'l-cümle yamâk zîde kadrühuma hüküm ki

Emr-i muhâfazasına me’mûr olduğunuz kal‘ateyn-i mezkûreteynin kesret-i asâkir-i mansûre ve lâzim-ı mehâmm-ı sâ’ire ile temşiyyet ve takviyyet ve istikāmet fevka'l-gâye sarf-ı miknet ve bundan akdemleri Anadolu'dan ve Rumili'den vürûd idecek asâkir-i mansûre gelinceye dek kurb ve civârınızda olan Tırnova ve Lofça ve Selvi ve Pilevne kazâlarının asâkiri ale'l-umûm bâ-fermân-ı âlî muhâfazateyn-i mezkûreteyn ta‘yîn ve tesyîrleri içün müte‘addid ve mübâşirler ta‘yîn ve hasbe'l-civâriyyet serhadd-i mansûre tarafından ve muhâfızınız vezîr cânibinden dahi celb olunmaları içün ifâde-i hâl olunup vârid olanlara ta‘yînât i‘tâ ve bi-mennihi te‘âla hitâm-ı hıdmetlerinde kā‘ide-i kānûn üzere herkesin istihkâkına göre nân pâreleri virilüp emek ve rahmetleri tehî olmayacağı ve ile'l-ân kimesnenin emeği zâyi‘ olmayup bu umûrda bezl-i mechûd ittirilmek gerek Devlet-i aliyye tarafından ve gerek ocağ-ı âmire tarafından bir nesne dirîğ olmadığı ehl-i insâf ve ashâb-ı adâlet ittisâf indinde müsellah ve âkılâne âşikârdır ancak bu hilâlde civarda vâkı‘ memleket-i mezbûre askerinden ba‘zı gayret ve hamiyyeti olmayanları muhâfaza-i mezkûre gelmekden imtinâ‘ ve emeklerimiz hebâ olur deyü beyhûde kelâmlar ile küfrân-ı ni‘am olduklarından başka gayret-i dîn ve ırz memleketi ferâmûş eyledikleri istihsân olunduğundan başka tekrâr hâb-ı gafletden bîdâr ve umûmen askerini ihrâc ve ol tarafa iriştirmeği ibrâz ve hâssaten müte‘ayyen turnacı başı sürücü ta‘yîn ve emr-i şerîf isdâr ve irsâl olunmağın siz dahi kemâ yenbeğî gayret ve hamiyyeti ibrâz ve Kule Kal‘ası muhâfazasını asâkir-i mütevfâ ile hıfz ve hirâsete bezl-i kudret eyleyüp ser-mû kusûr ve futûr göstermeyerek ihtimâm ve hâlâ muhâfız-ı müşârün-ileyhin emr ü re’yine mütâba‘at ve mezîd cell-i himmet eyleyesiz ve sen ki Niğbolu zâbiti mûmâ-ileyhsin sen dahi bundan

akdem Kule muhâfazası içün cümle ittihâdıyla keşîde kılınan on adet serdengeçdi bayrakları müfredâtını şimdiye değin tashîh eylemediğin ve emr-i şerîfe tevakkuf eylemen istihbâr olunmakla bayrakhâ-i mezkûru tashîh ve be-dergâh ve mevcûdlarına göre ta‘yînâtların tanzîm ve defter-i tashîhlerin mahalline kayd olunmak içün irsâle mübâderet ve hitâm-ı hıdmetlerinde kā‘ide-i kâdim üzere memhûrları gönderileceğin herkese ifâde ve ifhâm ve cümle merâmlarıyla bekâm olacakların tefhîm ve gelecek askerin dahi istihdâm ve istikrârına temşiyet ve dâ’imâ takviyet ve metânete serhadd olup hâlât-ı meşkûre ibrâzına mübâderet eyleyüp hilâfından hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın (boşluk) ile irsâl olunmuşdur vusûlünde sâdır olan emr-i âlî mûceblerince amel ü hareket ve ziyâde gayret ve hamiyet eyleyüp hilâfından hazer eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâsıt-ı Z sene 184

Hüküm: 1362

Hırsova Muhâfızı Vezîr Sâdık Mehmed Paşa'ya ve Hırsova tarafında mevcûd meştâ-nişîn olan asâkir-i islâmın zâbitânına hüküm ki

Hırsova tarafından vârid olan evrâkda havâli-i mezbûrede mevcûd Bosna askeri ve sâ’ir meştâya me’mûr olan asâkir teferruka şurû‘ eyledikleri inhâ olunmakla Bosna askerinin ulûfe ve bahşîşleri müceddeden tertîb olunup ve asâkir-i sâ’irenin dahi ta‘yînâtları husûsuna râbıta birle mâliyeden iktizâ iden emirleri isdârıyla refâh-ı hâl-i askere ri‘âyet olunduğuna binâ’en bi-mennihi te‘âlâ karîben zuhûr idecek yaz askeri gelüp mahallerine ta‘yîn ile sevâhil-i Tuna asker-i firâvân ile tahsîn olunmadıkça gerek Bosna askeri ve sâ’ir askerden bir ferd diyâneti terk ve habâseti terk-i irtikâb birle firâr ârını ihbâr iderler ise dünyâ ve âhiretde yüz karalığından mâ‘adâ işbu habâseti mürtekib olanın cürmü bir tarîkle afv olunmayup mahallerine vardıklarında bilâ-emân katl ve ahz olunacakları sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin gûş-ı hûşlarına ilgâ ve dîn yolunda sâbit kadem olanın iki cihânda yüzü ak olup şefâ‘at peygambere mazhar olacakların cümle efrâd ve zâbitân asâkire ifhâm eyleyesiz ve siz ki zâbitân-ı mûmâ-ileyhimsiz yaz tertîbi zuhûruna dek cümlesin yerlerinde tavattun eyleyüp me’mûr oldukları mahall meştâların terk ve tefrîklerine bir vechile izin ve ruhsat gösterilmeyüp hilâfından hazer ü mücânebet olunmak bâbında

Fî evâsıt-ı Z sene 184

Hüküm: 1363

Bir sûreti

Maçin muhâfızı vezîr Abdi Paşa'ya ve Maçin tarafında mevcûd meştâ nişîn asker-i islâmın zâbitânına Maçin tarafından vârid olan evrâkda inhâ olunmakla ber vech-i meşrûh

Hüküm: 1364

Selâtîn-i Cengiziyye'den Sa‘âdet Girây Sultan ve Sâhib Girây Sultan ve Bahâdır Girây Sultan ve Şebeb Girây Sultan *zîde uluvvuhu*ma hüküm

Siz ki selâtîn-i mûmâ-ileyhimsiz bu def‘a hâlâ Kırım Hânı Selim Girây Han dâmet *me‘âliye*hu tarafına vârid olan tahrîrâtınızda mahall-i me’mûreniz Vidin cânibi iken ada-i kebîr muhâfazasına ta‘yîn olunacak imişler deyü a‘zâr-ı müte‘addide beyânıyla savb-ı me’mûrenize râhî olmakdan imtinâ‘ ve tehâvün ve tekâsül üzere olduğunuz inhâ ve iş‘âr olunmakla bir gün akdem ve bir sâ‘at mukaddem savb-ı me’mûrenize varup muhâfaza hıdmetine kıyâma müsâra‘at eylemeniz fermânım olmağın te’kîden ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sizin bir sâ‘at akdem mahall-i me’mûrenize varup muhâfazasına kıyâm eylemeniz matlûb-ı hümâyûnum olduğu ma‘lûmunuz oldukda sâdır olan fermân-ı celîlü'ş-şânım ve hân-ı müşârün-ileyhin yerliğ-i belîğine sür‘at-i imtisâl ve mutâva‘at birle sizden me’mûl ve muntazır-ı şâhânem olan hamiyet ve gayret muktezâsınca derhâl olduğunuz mahallden hareket ve mahall-i me’mûrenize varup cümle ile bi'l-ittifâk ol havâliyi a‘dâ-yı dînin şer ve mazarratından hıfz ve hirâset ve îfâ-yı levâzım hamiyet ve fütüvvet eyleyesiz şöyle ki bu def‘a dahi emr-i şerîfime ve yerlîğ-i hânîye adem-i itâ‘at birle mahall-i me’mûrenize varmakdan nukûl eylediğiniz mesmû‘ olmak lâzim gelir ise her biriniz bir diyâra nefy ve mutasarrıf olduğunuz salyâneleriniz dahi üzerinizden ref‘ olunup mazhar-ı izzet-i şâhânem olacağınızı muhakkak bilüp ana göre intibâh üzere hareket ve bilâ te’hîr mahall-i me’mûriyetinize vusûle müsâra‘at ve hilâfından gāyetü’l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî evâ’il-i Z sene 184.

[s. 329]

Hüküm: 1365

Dukakin Sancağı'na mutasarrıf olup Ada-i Kebir Muhâfazasına me’mûr kılınan Kahramân Paşa-zâde Tâhir *dâme ikbâluhu*ya hüküm ki

Sen ki mîr-i mîrâ-ı mûmâ-ileyhsin senden vufûr gayret ve hamiyet birle dîn ü Devlet-i aliyyeme hüsn-i hıdmet vesâ’ilin me’mûl olmakdan nâşî ucâleten Ada-i Kebîr muhâfazasına gelüp hıdmet-i muhâreseye kıyâm eylemen şartıyla avarık-ı seniyye-i mülûkânemden rütbe-i mîr-i mîrânlık ihsânıyla Dukakin Sancağı sana tevcîh ve ihsânım olmağla mükemmel kapun halkıyla müsâra‘aten olduğu mahalden hareket ve bir sâ‘at mukaddem muhâfaza-i merkūmeye vusûl ve kal‘a ve hâvâlîsi mekâyid-i a‘dâdan hıfz ve hirâsete mezîd-i sa‘y ve ihtimâm eylemen üzere mukaddemâ me’mûriyetin ve ba‘dehu isti‘câl-i evâmir-i şerîfemde tenbîh ü te’kîd olduğuna binâ’en bu ana dek muktezâ-yı şart

tevcîhin üzere mahall-i me’mûruna vürûdun lâzime-i zimmet-i me’mûriyyet ve ubûdiyetin iken hilâf-ı rızâ-yı mulûkâneme rehâvet ve betâ’et gûne harekete tasaddî birle henüz vâsıl-ı kal‘a olmadığın bu def‘a ihbâr ve inhâ ve bu esnâda advâ-yı dîn hezîmet karîn olan Moskovlu la‘îni memleket-i Eflak'de sevâhil-i Tuna'da fevc fevc geşt ü güzâr ve kelb-i akūr misillü memâlik-i ehl-i islâma vaz‘-ı desrân-ı habâset ve ibtâl-i dest-i hasâret za‘m fâsidesinde idiği harekât-ı bâtılesinden hüveydâ olup Ada-i Kebîr vesâyir ol havâlinin hıfz ve hirâseti akdem umûr-ı lâzimü'l-ihtimâmdan olmakdan nâşî eğer bu ana dek bir gün hareket ve isti‘câl ve ihtimâmı hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi muktezâ-yı me’mûriyetin üzere senin bir an akdem muhâfaza-i merkūme vusûlün be-gāyet mühimm ve muktezi idiği ma‘lûmun oldukda her ne mahalde isen bir dakîka ve bir an tevakkuf ve ârâm eylemeyüp ucâleten mükemmel kapun halkıyla hareket ve iki konağı bir iderek seyr-i serî‘ ile Ada-i Kebîr Kal‘ası'na duhûl ve luhûka mezîd şitâb ve gayret ve mukaddemâ me’mûriyetin emr-i şerîfimde zikr ve beyân olunduğu vech üzere hıdmet-i muhâfazaya ve ikdâma ve Ada-i Kebîr muhâfızı emîrü'l-ümerâi'l-kirâm Mes‘ûd dâme ikbâluhu ile merâsim-i ittihâd ve ittifâka ri‘âyet iderek leyl ü nehâr mekâyid ve gezend-i a‘dâdan kal‘a ve havâlisini gereği gibi hıfz ve hirâset husûsuna bezl-i tâb ve kudret idüp senden me’mûl-ı mulûkânem olduğu vechile dîn ve Devlet-i aliyyem ve ibrâz-ı hüsn hıdmet ve hamiyet sarf-ı vüs‘ ve miknet eyleyesin şöyle ki bundan sonra dahi mugāyir-i tenbîh-i mülûkânem rehâvet ve tekâsülün sebebi ile ucâleten kal‘a-i merkūma adem-i vusûlün ihbâr olunmak lâzim gelür ise bir türlü cevâba kādir olamayup gazab-ı pişyâr-ı hüsrevânem giriftâr olacağı muhakkak bilüp ana göre mezîd-i bâsîret ve intibâh üzere hareket ve mezîd-i şitâb ve müsâra‘at eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve tekrâr isti‘câli mûcib olur vaz‘ u hareket vukū‘undan gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında.

Fî evâsıt-ı sene 184

Hüküm: 1366

Bir sûreti

Ada-i Kebîr muhâfazasına me’mûr kılınan Kahramân Paşa-zâde Abdi *dâme izzuhu*ya (boşluk) ber vech-i meşrûh ucâleten Ada-i Kebîr Kal‘ası'na vusûle müsâra‘at eylemesi içün isti‘câl ve te’kîdi hâvî

Hüküm: 1367

Anadolu Vâlîsi olup hâla Kırım cânibi ser-askeri olan vezîrim İbrâhîm Paşa'ya hüküm ki

Serhaddât-ı mansûremde vâkı‘ kılâ‘ın hazm ve ihtiyâta ri‘âyet zımnında bu esnâda muhâfaza ve muhâreselerine ihtimâm ve dikkat olunmak ve vâcibât-ı umûr-ı saltanat-ı seniyyemden olmakdan nâşî kılâ‘-

ı mezkûreden havâli-i Kırım'da vâkı‘ Acu Kal‘ası'nın dahi tevfîr ve teksîr-i asâkir ile muhâfaza ve muhâresesi ehemm-i mehâmm-ı lâzimetü'l-ihtimâmdan olup ancak kal‘a-i merkūme muhâfazası içün Der-aliyye'mden asâkir tertîb ve tesyîrinden su‘ûbet derkâr olduğundan başka mürûr-ı eyyâm tevakkuf idüp ve kal‘a-i mezbûre Kırım'a akreb olmak hasebiyle Kırım tertîbâtından mikdâr-ı kifâye asâkir ifrâz ve ta‘yîn olunmasından suhûlet bedîdâr ve ahd-i karîbde savb-ı me’mûrelerine vusûl ve luhûkları zâhir vechile olduğuna binâ’en kal‘a-i mezbûreyi muhâfız vesâ’ir vâkı‘ olan hıdemât-ı aliyyemde kıyâm eylemeleri içün Kırım tertîbinden kadr-i kifâye asker ifrâz ve ta‘yîn ve ucâleten ve müsâra‘aten irsâl ve tesyîrlerine ibtidâr eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde bu hilâlde kal‘a-i mezbûre nin hazm ve ihtiyât ve ri‘âyet-i muhâfaza ve muhâresesi ile emrine ihtimâm ve dikkat olunmak lâzime-i vakt ve hâlden idiği ma‘lûmun oldukda bilâ-tevakkuf kal‘a-i mezbûre muhâresesini ve sâ’ir vâkı‘ olan hıdemât-ı aliyyemde kıyâm eylemek üzere Kırım tertîbinden mikdâr-ı kifâye asâkir ifrâz ve ta‘yîn göndereceğin asker rü’esâ ve zâbıtânına kal‘a-i merkūmeye ba‘de'l-vusûl muhâfazanın emr ü re’yine mutâba‘at vesâ’ir muhâfaza-i mezkûrede olan bi'l-cümle zâbitân ile ittifâk ve ittihâd merâsimine re‘ayet iderek kal‘a-i mezbûrenin muhâfaza ve muhâresesinden vesâ’ir vâkı‘ olan hıdemâta kıyâma müsâra‘at edüp tekâsül ü taksîrden ihtirâz eylemelerini gereği gibi tenbîh ü te’kîd ile bir gün evvel yerlerinde muhrik ve savb-ı me’mûrlarına irsâl ve tesyîrlerine cidd-i tâmm ve ihtimâma mâlâ kelâm eyleyüp bu vakti ifâte uhrâya kıyâs ile bir an te’hîr ve tevakkuflarına ruhsat ü cevâz göstermeyüp kemâl-i ucâleten ve şitâb ile muhâfaza-i mezkûreye vusûl ve luhûklarına mezîd-i sa‘y ve gayret eyleyüp te’ennî ve te’hîrden ve tesâmüh ve taksîrden be-gāyet tehâşî vü mücânebet ve askerin gönderildiğini ve mikdârını Ordu-yı hümâyûnuma i‘lâm ve iş‘âra müsâra‘at eylemen bâbında

Fî evâsıt-ı Z sene 184

[s. 330]

Hüküm: 1368

Husûs-ı mezbûr için Ruscuk ser-askerine ve Silistre muhâfazasında olan Hasan Paşa'ya ve sâ’ire hitâben tekrâr emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i M sene 186

Hırsova ve Silistre ve Niğbolu ve havâlilerinde vâkı‘ kazâlar ile mahal-i mezkûreden Çin ve Papağna gelince yol üzerinde olan kazâların kuzât ve nüvâbına ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve iskele emînlerine vesâ’ir zâbitâna hüküm ki

Maçin cânibinde zehâîrin kılleti derkâr iken mâru'z-zikr Hırsova ve Silistre ve Niğbolu ve ol havâliden bu câniblere zehâîrin nakli gadr-i şuyû‘uyla muzâyaka ber kemâl olduğu inhâ olunmakla tüccâr mâlını ol havâliden Maçin ve meştâ-yı hümâyûnum câniblerine imrârın men‘i gayr-i vâkı‘ olduğu siz ki mevlânâ ve sa’ir mûmâ-ileyhimsiz tüccâr vesâ’ir ashâb-ı zahîre i‘lân ve müsâ‘ade birle li-ecli't-ticâre yedlerinde olan ecnâs ve zehâîrlerinin keyfe mâ yeşâ’ nakline kimesne cânibinden mümâna‘at ve müdâhale olunmamasını fermânım olmağın i‘lâmen ve i‘zâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde Maçin ve meştâ-yı hümâyûnum olan Babadağı ve havâlilerinde olan asâkir-i islâmın zehâîr husûsunda zarûret ve muzâyakadan masûn olmaları murâd-ı şâhânem idiği ma‘lûmunuz oldukda havâli-i mezbûreden zehâîr naklinin men‘i gayr-i vâkı‘ olduğunu taht-ı kazâlarınızda olan tüccâr ve sâ’ir ashâb-ı zehâîre gereği gibi i‘lân ve işâ‘at birle li-ecli't-ticâre yedlerinde olan zahîrelerinin Maçin ve

meştâ-yı hümâyûnum ve havâlilerinde olan asâkir-i islâm bey‘ içün nakl ve tesyîrine tenbîh ve kimesne cânibinden fîmâ ba‘d muhâlefet ve müdâhale olunmayacağını dahi tefhîm birle havâli-i mezkûreden cânib-i cânib-i mezkûrelere kesret ve vefret üzere zehâîrin vürûd ve vusûlü ile zehâîr husûsunda asâkir-i islâmın zarûret ve muzâyakadan berî olmalarına her biriniz ziyâde ihtimâm ve dikkat idüp emr-i şerîfime mugāyir mahallinde ve esnâ-yı tarîkde muhârese ve müdâfa‘a kaydında olanlara vechen mine'l-vücûh ruhsat ü cevâz göstermeyüp men‘ ve zecrlerine dikkat ile bu husûs-ı lâzimetü'l-ihtimâma tarafınızdan dâ’imâ nezâret olunarak emr-i şerîfimin inkıyâd ve icrâsına bezl-i vüs‘ ü makderet idüp mikdâr-ı zerre hilâfına vaz‘ u hareketden mübâ‘adet eylemeniz bâbında

Fî evâsıt-ı Z sene 184

Hüküm: 1369

Hâlâ Divân-ı hümâyûnumda çavuşbaşı olan Rûhi Süleymân *dâme mecdühu*ya hüküm ki

Bu evânda düşmen-i dîn dalâlet âyîn Kule kal‘a-i mansûresini teshîr za‘m-ı fâsidine binâ’en beş bin piyâde ve vâfir süvârî taburları matlûb ve edevâtıyla hasr ve tazyîk içün kal‘a-i merkūmeye karîn Nehr-i Oltu mürûr ve takarrub eylediklerinde dilâverân-ı ehl-i islâm sell suyûf sâ’ika fâm idüp üzerlerine dilâverâne ve şecî‘âne hücûm ve iktimâm ile a‘dâ-yı çetin encâm hecme-i şîrâze-i islâmiyâna tâb âver mukâvemet olamayup münhezimen ve meksûren rehneverd dernek firâr ve idbâr eyledikleri hâlâ Niğbolu ve Kule muhâfızı vezîr el-Hâc Ahmed Paşa ile ve hâlâ Ruscuk cânibi ser-askeri vezîrim İzzet Ahmed Paşa iclâlehumâ taraflarından vârid olan tahrîrât me’âlinden mensûs olmuşdur “zâlike fazlullâhi yü’tîhi men yeşâ’ vallâhü zü'l-fazli'l-azîm” kerîmesini tezekkür ile şân-ı ve illâ nişân-ı ulûhiyyete âharı resm-i şükr-i Yezdânî icrâ kılınmışdır ancak düşmân-ı dîn habâset rehîn mekr ve hîl-i şeytâniye ile mecbûl olduğu mücriyândan ve girve-i hazelân müsmiresi ba‘îd ani'l-ihtimâl olmadığı melhûzuyla firâr ve habîset-i a‘dâya ihtirâz mugāyir-i tarîka-i ihtiyât ve hazmden olmadığı celîle-i vücûha i‘ânet birle takviye-i ve tahsîn-i kal‘a-i mezbûreye i‘tinâ vâcibât-ı umûrdan olduğuna binâ’en sen ki çavuşbaşî-i mûmâ-ileyhsin Kule ve Niğbolu muhâfızı müşârün-ileyhin ve cunûd-ı muvahhidînin tahrîk-i ırk-ı hamiyyetleriyle kâffe-i şerâyit imdâdî ilkā ve icrâya me’mûr ve ta‘yîn kılınmanla me’mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr olunmuşdur imdi dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ocağında bi'l-fi‘l turnacı başı olan Sâlih *zîde mecdühu* dahi ocak mektûbu mûcebince başka emr-i şerîfimle me’mûr ve mûmâ-ileyhin ma‘iyetine ocakdan on nefer ocak çavuşânı dahi ta‘yîn olunup askerin celb ve karşı tarafa imdâdı her ne tarîkle mümkün olur ise i‘mâl-i tedâbîr-i müstahsene ile etrâfa çâvuşlar neşriyle nidâ ittirmek ve emr-i cihâdda sâ‘î ve mukaddem olanlara in‘âm ve ikrâm ve gazâdan rû gerdân olanları te’dîb eylemek üzere tenbîh olunmakla birkaç gün zarfında levâzım-ı seferiyeni rû’yet ve Divân-ı hümâyûnum çavuşlarından on nefer işgüzâr çavuşân ma‘iyetine istishâb ve serî‘an hareket ve Niğbolu'ya vusûle müsâra‘at ve ba‘de'l-vusûl turnacı başı-i mûmâ-ileyh ile Niğbolu'da ikāmet ve etrâfa ma‘iyetinde olan çavuşânı neşr ile ibraz-ı va‘d ü va‘îd iderek yanına avn-i Melik-i Müste‘ân ile asâkir-i mütekâsire-i mansûre kemâ yenbeğî celb ve bir tarafdan dahi vâcibü'l-imdâd tevârüd iden asâkir-i gayret şi‘ârıma izhâr-ı nevâzeş ve farîzâ-i kâzâ ve cihâda tergīb ve teşvîk birle karşu cânibe fevc fevc cunûd-ı zafer mev‘ûdu imrâra ihtimâm ve dikkat ile Kule'de mütehassın olan ümmet-i Muhammed’e imdâd ve itâ‘at ve iktizâsına göre a‘dâ üzerine çapul ve akınlar ile küffârı ve izhâr-ı isyân iden havane-i re‘âyâyı katl ve esîr ve mâlları iğtinama teşvîk birle bâ-avn ve inâyet-i Rabb-i müste‘ân kahr u tedmîr ve def‘ ve izâle ile kal‘a-i merkūmeyi mekr-i a‘dâdan hıfz ve hirâset husûslarında teşmîr-i bâzû-yı miknet ve gayret ve muhâfazası

aksâ-yı merâm-ı şâhânem olan kal‘a-i merkūmenin muhâfazası zımnında sana istiklâli tâmm ve ruhsat-ı kâmile virilmekle muhâfız-ı müşârün-ileyh ile tarh-ı encümen sözü iderek lâzime-i istiklâlin üzere iktizâ iden ârâ-yı sâ’ibeyi bilâ-istîzân icrâ ve kal‘a ve havâli-i mezbûrede olan düşmân-ı dînin havl ve kuvvet hayr olanların ile kahr ü tenkîl ve izâlelerini müstelzim olur tedâbîr-i nusret-pezîr i‘mâliyle mekâyîd-i a‘dâdan muhâfaza ve muhârese emrine mezîd-i sa‘y ve gayret ve ibrâz-ı levâzım-ı hamiyet ve senden me’mûl-ı mulûkânem olduğu vechile dîn ve Devlet-i aliyyeme hıdemât-ı pesendîde izhârına nisâr-ı cedîd ve tâkat eyleyüp tahrîrât irsâliyle imrâr-ı vakt ü eyyâm eylemekden gāyetü'l-gāye hazer ü mücânebet eylemek bâbında.

Fî evâsıt-ı Z sene 184

Hüküm: 1370

Filebe ve Sofya mollalarına ve Hâcıoğlu Pazarı ve Prevadi ve Yenipazarı ve Şumnu ve Cum‘a-i atîk ve Hazergrad ve Tırnova ve Zağra-i Atîk ve Cedîd ve Selvâ ve Akçakızanlık ve Pilevne ve İvraca ve Çirmen ve (boşluk) ve (boşluk) ve sâ’ir ol havâlide olan kazâların kuzât ve nüvâbına ve bu def‘a Der-aliyye'mden bu husûsa intihâb olunan bi'l-fi‘l Divân-ı hümâyûnumda çavuşbaşı olan Süleymân Rûhî dâme mecdühunun ma‘iyetine me’mûrun zikr olunan kazâlardan ucâleten ve müsâra‘aten asâkir ve zehâîr ihrâc ve tesyîrine ocakdan mahsûs mübâşir ta‘yîn olunan bi'l-fi‘l dâ’irede turnacıbaşı olan Sâlih zîde mecdühuya ve zikr olunan kazâların serdârları ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erleri ve ocak ihtiyârları ve dîn-i mübîn gayret kârlarına hüküm ki

Zikr olunan mahaller Niğbolu ve Kule ve Ruscuk muhâfazalarına câr mülâsık ve komşu ve birbirine mansıb ve mülâhık olduklarından hakk-ı civarına ri‘âyet ve ittihâdı diyânete hürmet ve dîn ü Devlet-i aliyye'me hıdmet vâcibe-i zimmetleri olduğuna binâ’en kılıca kādir dilâverân ve bahâdırları umûmen varup memleket-i mezbûrede bulunup hıfz ve hirâset-i ibâd ve bilada bezl-i makdûr ve gazâ ve cihâda sarf-ı miknet mevfûr eylemeleri bâbında müte‘addid evâmir-i şerîfem sudûr ve mübâşirler irsâliyle hareketleri içün bunca tenbîh ü te’kîd ve sa‘y-i nâ-mahsûr olmuşuken ekseriyâ kimesneler a‘zâr-ı vâhiye îrâdıyla hareket ve gayretde betâ’et üzere oldukları ve bu vakte değin vilâyetlerinin kilidi ve ırz ve ibâdlarının mersûnu olan Niğbolu ve Kule ve Ruscuk kılâ‘ı muhâfazalarına varmalarına varmadıklarında kılâ‘-ı mezkûrede itmînân-ı kalb olacak vechile asâkir olduğu ve bu hilâlde Yergöğü Kal‘ası muhâfazasına cem‘ ve celb olunan asâkir ba‘zı şekâvet pîşe sebebi ile beri cânibe ubûr ve perişân olduklarını küffâr-ı hâk-sâr haberdâr olup gelüp muhâsara ve derûnunda bulunan asker dahi andan olmak takrîbiyle çokluk cenk ve savaşa adem-i iktidârlarından nâşî bi-kazâillâhi te‘âlâ kal‘a-i mezkûre dahi bir küffâra giriftâr olduğu âşikâr olup ve bundan sonra kâfirîn-i hâsirîn Kule Kal‘ası üzerine sû-i kasd ile mahall tehiyye olmayup beher hâl bu hilâlde Niğbolu Kal‘aları muhâfazası içün tiz elden memleket-i **[s. 331]** mezbûre asâkiri irişdürülüp Rûmili ve Anadolu'dan müretteb asker irişinceye değin muhâfaza-i bilâd ve sevâdd olunmak lâzim ve vâcib ve cümlenin üzerine farz-ı ayn ve akdem-i me’ârib olduğu ecilden memleket-i mezbûrenin izzet-i islâmiyesi olan kılıca kādir islâm bahâdırlarını bila imhâl ber vech-i isti‘câl ihrâc ve vukū‘-ı mezkûreye irsâl eylemek ve asâkir-i mansûre ta‘yînâtları içün bâ-fermân-ı âlî mübâya‘a ve iştirası müretteb ecnâs zehâîrin yerli yerinden tahsîl ve tesyîr ve istihzârı husûslarını tanzîm ve tehiyyesi içün Dersa‘âdetimden kibâr-ı ricâl-i Devlet-i aliyye'mde çavuşbaşî-i mûmâ-ileyhe müstekillen mübâşir ta‘yîn ve ocakdan dahi te’kîden ve ihtimâmen dâ’irede turnacıbaşı olan senki mûmâ-ileyhsin çavuşbâşî-i mûmâ-ileyhin ma‘iyetine ta‘yîn ve

terfîk ve tesyîr ve tiz elden bu emr-i müsta‘celenin ber-vefk-i matlûb-ı pâdişâhânem nizam ve istihkâm virilmesi bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın turnacıbaşî-i mûmâ-ileyh ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde siz ki mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz sâdır olan emr-i şerîfimin mazmûn-ı itâ‘at makrûnu ma‘lûmunuz oldukda vilâyet-i mezkûrenin esnâf askeriyesinden ve kılıca kādir dîn-i mübîn bahâdırlarından bir ferdi girüye kalmamak şartıyla cümlesini sabâh ve akşama komayup ve bir lahza ârâm ve kıyâmlarına cevaz ve ruhsat göstermeyerek mübâşirân-ı mûmâ-ileyhimâ ma‘rifetleriyle ve ma‘rifetiniz ile yerlerinden ve evlerinden çıkarup iki konağı bir eylemek şartıyla imrâr ve isti‘câllerine ziyade dikkat ve gayret ve hamiyet birle bu husûsda hâb u râhatı terk ve her kim böyle hıdmet-i dîniyyede illet ve betâ’et ve hiyânet ider ise bilâ-amân cezâsını tertîb vesâ’ire ibret eyleyüp ve zehâîr husûsu dahi a‘zam-ı umûrdan olmakla ana dahi kemâl-i vüs‘ ü kudretinizi masrûf ve bu hıdmet-i dîniyyeyi murâd-ı mülûkânem üzere rû’yet ve tekmîle kemâl-i hamiyyetinizi ma‘tûf eyleyüp ser-mû te’ennî ve terâhîden ve kılâ‘-ı mezkûreye askerin geç varmaları husûsuna bâdî ve zehâîrin adem-i husûl ve vaktiyle karîn-i mahsûl olmaması hâlâtına dâ’ir mikdâr-ı zerre kusûr ve futûrdan ziyâde ittikā eyleyesiz ve sen ki çâvuşbaşî-i mûmâ-ileyhsin ma‘iyetine terfîk ve ocakdan sâbikü'z-zikr kazâların askerini ihrâc ve tesyîre ve ecnâs zehâîrin tahsîn husûsuna mübâşir ta‘yîn olunan turnacıbaşı-i mûmâ-ileyhsin senden gayret ve hamiyet ve bu husûsda dîn ve Devlet-i aliyyeme nâfi‘ hıdmet-i meşkûre me’mûl-i mülûkânem olmakla sen dahi ma‘iyet-i mûmâ-ileyh ile memleket-i mezkûreyi geşt ü güzâr ve asâkirin bilâ avk ve te’hîr ihrâc ve me’mûr oldukları kılâ-ı mezkûreye sevk ve mûmâ-ileyhin emr ü re’yi üzere tahsîli fermân olan ecnâs zahîrenin tahsîli husûsuna ve hasr-ı makdûrunu îsâr ve bu husûsda mukaddemâ me’mûr olan mübâşirlere ma‘iyetindeki çavuşân ile isti‘câl ve me’mûriyetlerini ihbâr ve hiç durmayıp ve oturmayup emr-i me’mûrenize sa‘y-i bî-şümâr ile isti‘câl-i rızâ-yı aliyyeme müsâra‘at ve ser-mû kusûr ve futûrdan mübâ‘adet eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında.

Fî evâsıt-ı Z sene 184

Hüküm: 1371

Bu def‘a Rûmili'nin ba‘zı mahallerinden Niğbolu ve Kula Kal‘aları muhâfazalarına asker sevki içün ocakdan müstakillen mübâşir ta‘yîn olunan bi'l-fi‘l dâ’ire-i turnacıbaşısı Sâlih ve Niğbolu ve Filibe yeniçeri zâbitlerine ve Niğbolu ve Kule kal‘alarının emr-i muhâfazasında cem‘iyyet-i ârâ-yı mevcûd olan atîk ve cedîd serdengeçdi ağalarına ve alemdârlarına ve umûr-ı seferde mahâret ve azmûde ocak ihtiyârlarına ve cür’et ve cesâret ile muhavvel neferât ve dilâverlerine hüküm ki

Bu hilâlde fırka-i fâside bi-inâyeti'llâhi te‘âlâ kal‘ateyn-i mezkûreteynin muhâfaza ve istihkâmları içün Rûmili'nin sağ ve orta kolundan ta‘yîn olunan kazâların askeri ihrâc ve tiz elden iriştirilmesi mültezim-i mülûkânem olduğuna binâ’en mukaddemâ bâ evâmir-i aliyye gönderilen müte‘addid mübâşirlere kanâ‘at olunmayup bu def‘a tekrâr te’kîd ve isti‘câli mutazammın bu emr-i ekîd ile mütehayyizân-ı ricâl-i Devlet-i aliyye'mden hâssaten hâlâ çavuşbaşı ve bi'l-ma‘iyye turnacıbaşî-i mûmâ-ileyh ta‘yîn ve ucâleten ba‘s olunmalarıyla bi-avnihi te‘âlâ şimdiye değin muhâfaza-i mezkûrede mütevârid asâkir-i merkūmeden mâ‘adâ mübâşirân-ı mûmâ-ileyhimâ ikdâm ve ihtimâmlarıyla matlûbundan

ziyâde asker karîben ol tarafa vârid ve vâsıl olacağı me’mûl ve meczûm olup ve tevfîk-i Rabbânî ve inâyet-i Yezdânî ile ittifâk ve gönül bir gönülü dîn ve Devlet-i aliyyem uğurunda teşmîr-i sâk ve sell teşmîr-i vifâk eyleyerek a‘dâ-yı li’âmdan ahz-ı intikām ve futûhâtıyla ümmet-i Muhammed şâdgâm olmaları dergâh-ı azmet penah mülk-i müste‘ândan mercû ve mes’ûl olmakdan nâşî bi-mennihi te‘âlâ sevk ve tesyîri fermânım olan asâkir an karîb vârid ve vâsıl ve gereği gibi cem‘iyyet ve itmînân-ı kalb hâsıl oldukdan sonra Kule Kal‘anın muhâfazasına müstevfî asker ta‘yîn ve takviyet virdikden sonra bâkî kalan cunûd-ı muvahhidîn gazâ ve cihâda teşvîk ve tergīben vech-i vecîh üzere nizâm ve râbıtaya bend ve muktezâ-yı vakt ve hâle göre çâvuşbaşî-i mûmâ-ileyhin re’y tedennîleri inzimâmıyla meşveret ve mülâhaza-i âkıbet eyleyerek Kule Kal‘ası semtlerinde müctemi‘ küffârın üzerlerine varılup kahr u tedmîr ve memleket-i Eflak'ı levs-i vücûdlarından tahlîs ve tathîr eylemeleri içün ittifâkâne himmet ve Niğbolu cânibinden cümle askeri Kule'ye girüp ve mahall-i müstahakklarına dal kılıç bayrakları açtırılıp ve ana göre neferâtların tahrîr ve tashîh ve gereği gibi tanzîm ve hıdmetleri mukâbili nân-pâre-i pâdişâhânem virileceği tefhîm ve böylece küffâr-ı hâk-sâr üzerine tesyîr ve teşvîk emrine mümâşât eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın (boşluk) ile irsâl olunmuşdur vusûlünde siz ki serhadd-i mezkûre yeniçeri zâbiti ve muhâfazada olan ağavât ve alemdârân ve ihtiyârân ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince amel ve çavuşbâşî-i mûmâ-ileyhin inzimâmı re’y ve turnacıbaşî-i mûmâ-ileyhin ma‘rifetiyle bu emr-i lâzimeye ahsen vechile temşiyet ve Kule Kal‘ası muhâfazasına müstevfî asker ile takviyet virdikden sonra düşmândan ahz-ı sâr ve intikām ve tahsîl-i nîknâm olacak karyede asker-i islâm mevcûd ve âsâr-ı galebiyyet meşhûd olduğu hâlde mütevekkilen alallâhi te‘âlâ üzerlerine varılup kahr u tedmîrlerine mübâşeret ve cümle askeri karşuya imrâr ve ber minvâl-i muharrer bahâdır ve yararlarına dal kılıç bayrakları küşâde ve inâyet-i Gayûr-ı Rabb-i afkar ile girve-i mekrûh a‘dâya hücûm ve tedmîrine mübâderet ve feth-i futûhât müsâra‘at eylemelerine her biriniz ve mâ hasal makdûrunuzu bezl ve îsâr eyleyüp istihsâl-i rızâ-yı bârî ve isticlâb-ı du‘â-yı hayr-ı mülûkânem eylemeğe mecd ü sâ‘î olasız deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâsıt-ı Z sene 184

Hüküm: 1372

Kethüdâ ve etbâ‘ını Maçin’e barıkup kendisi binefsihi birkaç nefer âdemîsiyle Silistre ve Ruscuk'a varıp tanzîm umûr-ı lâzimesine ihtimâm eylemek üzere izni mutazammın emr-i şerîf yazılmışdır

Fî evâsıt-ı Z sene 184

Bozok ve Kengiri sancaklarına mutasarrıf ve Maçin muhâfızı ma‘iyetinde olup bu def‘a şaykalar başbuğluğu ile Tuna kapudanlığı müceddeden uhde-i ihtimâmına ihâle ve ta‘lîk kılınan Seyyid Ahmed *dâme ikbâluhu*ya hüküm ki

Sadr-ı a‘zam huzûrunda takrîr olunduğu üzere ocaklar ağalığı ve şaykalar başbuğluğu hâlâ Özi Vâlîsi olup İsakçı ve ol havâli ser-askeri olan Vezîr Ali Paşa *edâmallâhu te‘âlâ iclâlehu*dan isti‘lâm içün tahrîr ve emr-i şerîfi dahi isdâr olunup lâkin bu sene evkât-ı sâ’ireden ziyâde ihtimâm lâzim ve şaykaların her biri bir tarafa intisâb ile geçen sene misüllü istihdâmları müte‘azzir olmayacağı cihetden şayka şaykalar başbuğluğu mîr-i mîrân yedine Tuna kapudanlığı nâmıyla tevcîh olunduğu mukayyed olmakla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin senden gayret ve zekâvet me’mûl olmakla açıkların dahi nizâmına gayret eylemek üzere merkūmu şaykalar başbuğluğu ile Tuna kapudanı nasb olunup şaykalar kapudanları ne mahallerde iseler iktizâ iden mahalle ta‘yîn ve techîz ve tanzîmlerine başbuğluğun me’mûr kılınman lâzime-i hâlden bulunduğuna binâ’en vech-i meşrûh üzere şaykalar başbuğluğu ile Tuna kapudanı nasb olunmanla me’mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde keyfiyet-i me’mûriyetin ma‘lûmun senden me’mûl olan gayret ve sadâkati ibrâz zımnında uhde-i ihtimâmla ihâle ve tefevvüz kılınan umûr-ı mühimme-i mezkûrenin ber-vefk-i dilhâh rû’yet ve tetmîm ü tanzîm ve temşiyet-i nizâmlarına kemâl-i dikkat ü ihtimâm iderek hıdemât-ı mebrûre vücûda getiremeğe bezl-i vüs‘ ü kudret eyleyüp tesâmüh ve taksîrdenve betâ’et ü rehâvetden ve senden me’mûl ve melhûz olan sadâkat ve istikāmete münâfî olanı vaz‘ u hareketin vukū‘undan ihtizâr ve ictinâb emen bâbında

Fî Evâ’il-i Z sene 184

[s. 332]

Hüküm: 1373

Nehr-i Tuna sâhilinde vâkı‘ Şafeş Palankası muhâfazasında cebeciyân neferâtı kalîl olduğuna binâ’en ol havâliden cenk ve harbe kādir olan beş nefer müceddeden tashîh ve be-dergâh ve mevcûd ittirüb mahalline kayd içün ale'l-esâmî defter ve defterini kıbel-i şer‘den imzâ ettirüp îsâle müsâra‘at eylemek içün muhâfaza-i merkūme me’mûr cebeciyan üzerlerine vekîl nasb olunan Mehmed Çavuş *zîde kadrühu*ya hitâben bâ-mektûb emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Z sene 184

Hüküm: 1374

Ada-i Kebîr Kal‘ası muhâfazasında olan cebeciyân neferâtı kalîl olduğuna binâ’en müceddeden yüz elli nefer tashîh ve be-dergâh ettirilüp mahalline kayd içün ale'l-esâmî defter ve defterlerini kıbel-i şer‘den mahtûmen îsâle müsâra‘at içün muhâfaza-i merkūmede ağa vekîli olan Ahmed *zîde kadrühu*ya hitâben bâ-mektûb emr-i şerif yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Z sene 184

Hüküm: 1375

Ada-i Kebîr Kal‘ası muhâfazasında el-yevm mevcûd olan dergâh-ı mu‘allâm topçuları kadr-i kifâyeden dûn olmakla Niğbolu ve Vidin ve fethü'l-islâm kazâlarından ve ol havâliden mukaddemâ topçu olup esâmîleri çalık kol oğlanlarından yüz nefer Ada-i Kebîr Kal‘ası ve yirmi nefer müceddeden Şânes muhâfazası içün tashîh ve be-dergâh eyleyüp ale'l-esâmî mümzâ defterini ma‘rifet-i şer‘le i‘lam olunup mahalline kayd içün Ordu-yı hümâyûnuma irsâl eylemesi içün havâli-i mezbûrede vâkı‘ kuzât ve nüvâba ve Ada-i Kebîrde ağa vekîline ve ocakdan mübâşire hitâben bâ-mektûb emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî evâsıt-ı Z sene 184

Hüküm: 1376

Vidin ve Niş ve fethü'l-islâm civarında vâkı‘ kazâ ve nevâhî kâdılarına ve nâ’iblerine ve ocakdan bu husûsa mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) ve ol havâlinin zâbitân ve serdâr ve a‘yan ve iş erlerine ve ocak ihtiyârlarına hüküm ki

Serhaddât-ı islâmiyeden kurb ve civârınızda vâkı‘ Ada-i Kebîr Kal‘ası muhâfazasının teksîr-i neferâtı ile emr-i muhâfazasının takviyet ve istihkâmı lâzime-i hâlden olduğuna binâ’en kadîmî yamakânından ma‘adâ bu def‘a üçyüz nefer yeni ve tuvânâ yamak tahrîr ve ta‘yîn ve bilâ noksân dört kal‘aya tesyîr ve îsâle ve yüz seksen beş senesine lâhık üzere imzâlularını muhâfaza-i mezbûre yeniçeri zâbiti tarafından yedlerine virilüp hıdmet-i muhâfazada kıyâm ve istihdâm olunmaları irâde-i aliyye-i mülûkânem olmakla imdi tiz elden mahâll-i mezkûrede kâ’in ma‘lûmü'l-asl dergâh-ı mu‘allâm yeniçerilerinden bilâ-esâmî bulunanlarından yamaklığa sezâ ve yol ve erkânla birâdereş tuvânâ ve dilâverândan üçyüz nefer techîz ve her bir kazâ ve kasabadan intihâb ve cümle ma‘rifeti ve mübâşir ma‘rifetiyle tekmîl ve ucâleten ve müsâra‘aten muhâfaza-i mezbûreye idhâl ve tavsîl olunmak bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın mübâşir-i mûmâ-ileyh tenbîh ve irsâl olunmuşdur vusûlünde siz ki mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz sâdır olan emr-i âlî mûcebince ma‘rifetiniz ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle bilâd-ı İslambul'dan ol mikdâr neferât intihâb ve muhâfaza-i mezbûreye müceddeden yamâk tahrîr ve tashîh ve birkaç gün zarfında tekmîl ve muhâfaza-i mezbûre sevk ve îsâl olunmalarına bezl-i makdûr eyleyüp ihmâl ve müsâmahadan hazer olasız ve sen ki mübâşir-i merkūmsun neferât-ı merkūmeyi ber minvâl-i muharrer tekmîlen muhâfaza-i mezbûreye sevk ve idhâl ve vusûllerin müş‘ir Ada muhâfızı ve yeniçeri zâbiti taraflarından i‘lâmlar ile neferât-ı merkūmenin isimleri defterin ocak tarafına getürüp mahalline kayd ve ucâleten imzâluları gönderilmesine bâdî hıdmet-i mebrûreye mübâderet eyleyüp avk ve te’hîrden ve te’ennî ve terâhî misillü etvâr-ı nâ-marziyeden ittikā eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâsıt-ı Z sene 184

Hüküm: 1377

Niğbolu ve Kule Muhâfızı Vezîr el-Hâc Ahmed Paşa'ya hüküm ki

Bu evânda düşmân-ı dîn-i dalâlet-âyîn Kule Kal‘a-i mansûresini teshîr zu‘m-i fâsidine binâ’en beş bin piyâde ve vâfir süvârî taburları top ve edevâtla hasr ve tazyîk içün kal‘a-i merkūmeye karîb Ültib’i mürûr ve takarrub eylediklerinde dilâverân-ı ehl-i islâm

sell suyûf sâ‘ika kıyâm idüp üzerlerine dilâverân ve şecî‘âne hücûm ve iftihâm ile a‘dâ-yı habîset encâm hecme-i şîrâze-i islâmiyâna tâb âver mukâvemet olamayup münhezimen ve meksûren nevred derk firâr ve idbâr eyledikleri sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin seninle Ruscuk cânibi ser-askeri vezîrim Ahmed Paşa edâmallahu te‘âlâ iclâlehu tarafından müte‘âkiben tevârüd iden tahrîrâtın me’âlinden mansûs olmuşdur. Zâlike fazlullâhi yü’tîhi men yeşâ’ Vallahü zü'l-fazli'l-azîm âyet-i kerîmesini zikr ile şân-ı vâlâ nişân-ı ulûhiyyete icrâ resm-i şükr-i Yezdânî icrâ kılınmışdır ancak düşmândan habâis rehîn mekr ve hîl-i şeytâniye ile mebcûl olduğu mücerrebâtdan ve kefere-i hazelân müsmiresi ba‘îd ani'l-ihtimâl olmadığı melhûzuyla firâr ve haybet-i a‘dâya iğtirâr mugāyir tarîkine ihtiyât ve hazmden olduğu haysiyyeti ile vucûh i‘ânet birle takviye ve tahsîn-i kal‘a-i mezbûreye i‘tinâ vâcibât-ı umûrdan olduğuna binâ’en Divân-ı hümâyûn'da çavuşbaşı olan Rûhî Süleymân dâme mecdühu ile dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ocağında bi'l-fi‘l turnacıbaşı olan Salîh zîde mecdühu bi'l-ma‘iyye mu‘accelen meştâ-yı hümâyûnumdan hareket ve Niğbolu'ya varup etrâfından ne vechile külliyetli asâkir celbi mümkün olur ise ana göre tedâbîr-i müstahsene i‘mâliyle ma‘rifetlerine ta‘yîn olunan kâr güzâr çâvuşânı etrâfa neşr ile nidâ ittirmek ve emr-i cihâda sa‘y ve mukaddem olanlara bahşîş olmak üzere atâyâ ile karşuya asâkir ve efrâd imrâr eylemek ve mûmâ-ileyhimâ sizinle tarh ve encümen meşveret iderek lâzim gelen ârâ-yı sâ’ibeyi dahi bilâ istîzân icrâ ve iktizasına göre a‘dâ üzerine çapul ile küffârı ve izhâr-ı isyân iden havane-i re‘âyâyı katl ve esîr ve mâl iğtinâmına teşvîk eylemek üzere me’mûr ve ta‘yîn kılındıklarından mâ‘adâ kurb ve civârda vâkı‘ kazâdan mukaddemâ me’mûr-ı ma‘iyetin kılınan zümre-i yeniçeriyân ve bi'l-cümle ricâl-i müslimîn dahi derhâl yerlerinden tahrîk ve bir an akdem vâcibü'l-imdâd ma‘iyetine îsâle mahsûsen ocak tarafından mukaddem ve mübrem mübâşirler tesyîā ve Ruscuk ser-askeri müşârün-ileyh ve Silistre muhâfızı taraflarından dahi iktizâ-yı hâle göre Kule-i merkūmede olan kuzât-ı muvahhidîne imdâd ve i‘ânet eylemeleri içün evâmir-i şerîfemle başka başka tenbîh ü te’kîd olunmakla i‘lâmen ve iş‘âren sana dahi evâmir-i âlîşânım isdâr ve alâ cenâhi'l-isti‘câl ile irsâl olunmasına inâyet-i hayrü'n-nâsirîn ile âsar-ı mukaddime fevz zafer olmak üzere bu def‘a cilve gîr-i marza-i zuhûr olan etvâr-ı dilîrâne ve reftâr-ı şecî‘ânen vâsıl-ı mevki‘-i istihsân idiği ve bi-mennihi te‘âlâ çend rûz zarfında mûmâ-ileyhimâ ile ma‘iyetine asâkir-i kesîre vâsıl olacağı ma‘lûmun oldukda bu bâbda sana istiklâl-i tâmm ve ruhsat-ı kâmile virilmekle sen dahi lâzime-i gayret ve hamiyyetin üzere ol tarafda mevcûd asâkir-i nusret me’serim ile bundan böyle kal‘a-i merkūmenin muhâfaza ve muhâresesine kemâl-i sebât ve metânet birle kıyâm ve ikdâm ve ol tarafda bakiyyetü's-suyûf kefere-i bî-dîn var ise avn-i inâyet-i nâsirü'l-muvahhidîne ittikā’en

cümlesini kahr u tedmîr ve izâlelerine teşmîr-i bâzû-yı gayret ve mûmâ-ileyhimâ ol tarîka vusûllerinde akd-i encümen sözü idüp bi'd-defâ‘at lâzim gelen sâ’ir arâ-yı sâ’ibeyi dahi bilâ istîzân icrâ ile pey-der-pey tevârüd iden cunûd-ı gayret nümûdu bilâ-tevakkuf karşu tarafa imrâr ile kal‘a-i merkūmeyi mevcûd guzât-ı muvahhidîne imdâd ve i‘ânet ve iktizâsına göre a‘dâ-yı dîn üzerine çapul ve akın ile Moskovlu la‘în ve izhâr-ı isyân iden Eflaklu hâ’inlerini katl ve esîr ve mâlları iğtinâmına teşvîk iderek kahr u tedmîr ve ol havâliden tard ve izâleleriyle kal‘a-i mezbûreyi ve Niğbolu taraflarını keyd ve gezend-i a‘dâdan gereği gibi hıfz ve hirâset ve ahz-ı intikām levazımına dikkat eyleyüp bu emr-i dînde senden ve asâkir-i şecâ‘at şi‘ârımdan matlûb ve müntazır-ı mülûkânem **[s. 333]** olduğu vech üzere bâ-avn-i Hüdâ bundan böyle dahi futûhât-ı celîle ibrâzıyla tahsîl-i rızâ-yı şâhânem ve isticlâb-ı du‘â-yı hayr-ı mulûkânem nisâr-ı cehd ve sadâkat eyleyüp ser-mû kusûr ve betâlet ve cübn ve rehâvet misillü hâlât-ı gayr-i marziye vukū‘undan gāyetü’l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında

Fî evâsıt-ı Z sene 184

Hüküm: 1378

Bir sûreti

Ruscuk cânibi ser-askeri Vezîr Ahmed Paşa'ya (boşluk) mukaddem beyân olundukdan sonra müşârün-ileyh ol havâlinin ser-askeri bulunmak hasebiyle bilâ istîzân iktizâ iden tedâbîr-i müstahsene i‘mâliyle kal‘anın mekâyîd-i a‘dâdan hirâsetine ve düşmân-ı dînin müdâfa‘ası husûsâtına teşmîr-i bâzû gayret ve ikdâm eylemesi lâzime-i me’mûriyeti olmakla Ruscuk tarafının muhâfazasına halel gelmemek üzere kal‘ada mukîm guzât-ı hamiyyetin i‘anetde kusûr eylemeyüp iktizâ-yı vakt ve hâle göre i‘mâl-i tedâbîr-i müstahsene ile imdâd ve i‘ânet birle düşmân-ı dîn ve izhâr-ı isyân iden havene-i re‘âyâyı katl ve tedmîr ve esîr ve mâlları iğtinamıyla kal‘a-i merkūme ve ol havâlinin gereği gibi muhâfaza levâzımına teşmîr-i bâzû-yı hamiyet iderek ser-askerliği semerâtını izhâra sarf-ı tâb ve kudret eylemesi içün

Hüküm: 1379

Bir sûreti

Silistre Muhâfazasına me’mûr Es-Seyyid Hasan Paşa *dâmet me‘âliyehu* (boşluk) ber vech-i meşrûh Silistre tarafının muhâfazasına ibraz-ı halel gelmemek üzere iktizâsına göre tarafında mevcûd guzât-ı muvahhidîne imdâd ve i‘ânet ve a‘dâ-yı dîn üzerine çapul ile Moskoflu ve izhâr-ı isyân iden havane-i re‘âyâyı kahr u tedmîr ve seby ve esîr ile mâlları iğtinâmına teşvîk ile ahz-ı intikām levâzımını gayret itmesi içün te’kîdi hâvî

Hüküm No: 1380

Maçin ve Hırsova muhâfazalarına ve Hırsova ve Maçin'de olan zâbitân-ı asâkire hüküm ki

Maçin ve Hırsova taraflarından gelen evrâkda havâli-i mezbûrede mevcûd Bosna askeri ve sâ'ir meştâ tertîbi olan asker tefrika şurû' eyledikleri inhâ olunmakla Bosna askerinin ulûfe ve bahşîşâtı müceddeden tertîb olunup vesâ'ir asâkire ta'yînât husûsunda râbıta birle mâliye tarafından iktizâ iden emirleri isdâr ile refâh-ı hâl-i asâkire ri'âyet olunduğuna binâ'en bi-mennihi sübhânehu ve te'âlâ karîben zuhûr idecek yaz askeri gelüp mahallerine ta'yîn ile sevahil-i Tuna asker-i vâfî ile tahsîn olunmadıkça gerek Bosna askeri ve gerek asâkirden bir ferd diyâneti terk ve habâseti irtikâb ile firâr âdetini ihtiyâr iderler ise dünyâ ve âhiretde yüz karalığından mâ'adâ işbu habâseti mürtekib olanların cürmü bir tarîkle afv olunmayup mahalline vardıkda bilâ amân ahz ve haps olunmak sûretiyle kavî nizâma rabt olunduğunu ve dîn yolunda sâbit kadem olan iki cihânda yüzü ak olup peygamber şefâ'atine mazhar olacağını cümle efrâd ve zâbitân askerine ifhâm ile yaz tertîbi zuhûruna dek cümlenin yerlerinde tavtîn eylemelerini tenbîh-i ekîd ile tefhîm olunmak fermânım olmağın imdi keyfiyyet ma'lûmunuz oldukda siz ki muhâfız-ı müşârün-ileyhimâsız ma'iyetlerinizde olan rü'esâ ve zâbitân askeri husûs-ı mezbûru gereği gibi tefhîm ve ber vech-i meşrûh yaz askeri vürûduna değin neferâtlarını bir hoşça zabt u rabt iderek bir ferdinin savb-ı me'mûrlarından hareketlerine ruhsat ü cevâz göstermeyip ba'de't-tenbîh olmayanları ma'rifetiniz ve zâbitleri ma'rifetleriyle ahz ve ibreten li'l-gayr te'dîb birle mahall-i me'mûrelerine kıyâm eylemelerine ziyâde dikkat ve ihtimâm eyleyüp ser-mû hilâfına bir ferdin vaz' u hareket eylemesinden bu be-gāyet tehâşî vü mücânebet olunmak bâbında

Fî Evâ'il-i Za sene 184

Hüküm: 1381

Deryâ kapudanı Vezîr Hasan Paşa'ya ve Kocaeli Sancağı alaybeyisine hüküm ki

Mensûhât aklâmından olup beher sene mâl-ı bedeliyeleri tahsîl oluna gelen sancakların zu'amâ ve erbâb-ı tîmârı kırk dokuz târîhinde sefere me'mûr olduklarında hıdmetlerinin uhdesinden gelmeğe liyâkat ve kudretleri olmadığına binâ'en elli bir târîhinde mâl-ı bedeliyeleri üzerine bedeliyeleri mikdârı akçe dahi zamm ile tahsîl ve teslîm-i Hazîne-i Amire olmak şartıyla me'mûriyetinden afv olunduklarına kıyâsen mensûhât aklâmı zu'amâ ve erbâb-ı tîmârından olup beher sene mâl-ı bedeliyeleri alay yiğitleri ma'rifetleriyle tahsil olunagelüp tevârîh-i muhtelife ile mâlikâne kayd ve ifrâz olunan sancakların zu'amâ ve erbâb-ı tîmârın rikâb-ı hümâyûnumdan bir tarafa me'mûriyetleri olmadığı hâlde sene-i sâbıkāda olduğu üzere seferden afv ve deryâ kapudanı tarafından mübâşir ma'rifetiyle muzâ'af bedelleri tahsîli içün yüz seksen üç senesi evâ'il-i Zi'l-ka'desinde evâmir-i şerîfem Divân-ı hümâyûnum Kaleminde mukayyed olup târîh-i mezbûrdan sonra bedelleri tahsîli ve bir mahalle me'mûriyetleri içün Ordu-yı hümâyûnum tarafından emr-i şerîf verildiğinin kaydı bulunmadığına cevâb tahrîr olunmakla rikâb-ı hümâyûn tarafından dahi bir mahalle me'mûriyetleri yoğise sâbıkı üzere Divân-ı hümâyûn tarafından evâmir-i şerîfem tahrîri içün bi'l-fi'l baş defterdârım olan Ali İsmet dâme uluvvuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mûcebince amel olunmak fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerîfim târîhinden mukaddem zikr olunan zu'amâ ve erbâb-ı tîmârın rikâb-ı hümâyûn tarafından bir mahalle me'mûriyetleri ve bedellerinin tahsîl olunduğu yoğise sene-i sâbıkāda olduğu üzere seferden afvları mukābili bedeliyelerinin za'fı olan otuz yedi kuruşa sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin tarafından mübâşirler ta'yîn ile lâzim gelenlerden cem' ve tahsîl ve teslîm-i hazîne-i âmirem sa'y

ve himmet eyleyüp bir ferdin özr ve illetlerine i‘tibâr itmeyüp ve avk ve te’hîrlerine ruhsat ve cevâzdan tehâşî ve mübâ‘adet eylemen bâbında

Fî evâsıt-ı Z sene 184

Hüküm: 1382

Bir sûreti

Deryâ kapudanı vezîr-i müşârün-ileyhe ve Suğla sancağı alaybeyisine ber vech-i meşrûh

Hüküm: 1383

Bir sûreti

Kapudan-ı deryâ vezîr-i müşârün-ileyhe ve Biga me‘a Gelibolu sancağı alaybeyine ber minvâl-i meşrûh

Hüküm: 1384

Bir sûreti

Vezîr-i müşârün-ileyhe ve mensûhât alaybeyine vech-i meşrûh üzere

Hüküm: 1385

Tolcı Muhâfazasına bâ-fermân-ı âlî me’mûr olmuşdur

Kengiri ve Kayseriyye sancaklarına mutasarrıf olup Maçin muhâfazasında olan nehr-i Tuna şaykaları başbuğu Seyyid Ahmed *dâme ikbâluhu*ya hüküm ki

Bundan akdem avâtıf-ı aliyye-i mülûkânemden nehr-i Tuna kapudanlığı şaykaları başbuğluğu müceddeden senin uhde-i ihtimâmına ihâle vü tefvîz olunup bir gün evvel tertîb ü tanzîmi fermânım olmakla zikr şaykaların eğerçi bir mikdârı İsakçı ve Maçin ve Hırsova'da mevcûd olup ekserîsi Silistre ve Ruscuk câniblerinde olduğuna binâ’en tarafınızdan adam irsâliyle tenbîh ve ifâde-i keyfiyet olunduğu sûretde vakt mürûr edeceği âşikâr olmak hasebiyle bi'n-nefs varup tanzîme muhtâc olduğu bu def‘a bâ-arzuhâl inhâ ve mâdde-i merkūme-i mühimmenin ucâleten tanzîm ve temşiyeti içün ucâleten mahâll-i merkūme azîmetine ruhsat verilmesini istid‘a ve husûs-ı mezbûr umûr-ı mühimme-i müsta‘celeden olup cem‘ ve tanzîmleri bi'n-nefs kıyâmına muhtâc olduğu hâlde Maçin muhâfazasında kethüdâ ve etbâ‘la ikâme ve Maçin muhâfazı vezîrim Abdi Paşa edâmallahu te‘âlâ iclâlehunun ma‘iyetine ta‘yîn ve giden birkaç nefer etbâ‘ınla serî‘an Silistre ve Ruscuk'a varup sefîneleri tertîb ü tanzîm iktizâ iden mahallere ta‘yîn ve zehâîr sefînelerini istishâb ve ucâleten avdet eylemek üzere ruhsatı hâvî Divân-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi‘l baş defterdârım olan Ali İsmet *dâme uluvvuhu* i‘lâm itmeğin i‘lâmı mûcebince amel olunmak fermânım olmağın imdi ucâleten ber vech-i muharrer Maçin’e avdet ve hıdmet-i me’mûrene kıyâm eylemek üzere tanzîm ve tetmîm-i umûr-ı merkūme-i me’mûren zımnında mahâll-i mezkûre azîmetine izin ve ruhsat verildiği ma‘lûmun oldukda kethüdâ ve etbâ‘ını Maçin muhâfazasında ikâme ve muhâfız-ı müşârün-ileyh ma‘iyetine ta‘yîn idüp sen bi'n-nefs birkaç nefer etbâ‘ınla serî‘an ve âcilen mahâll-i merkūmeye varup ol tarafda mevcûd olan şaykaların bir sâ‘at mukaddem gereği gibi tanzîm ve tetmîme ve iktizâ iden mahallere ta‘yîn ve tesyîre mezîd-i ihtimâm ve dikkat ve zehâîr sefînelerini dahi

istishâb ve ucâleten Maçin'e avdet ve ric‘at eyleyüp esnâ-yı râhda beyhûde meks ve tevakkufdan ve imrâr-ı vakti mûcib olur betâ’et ve rehâvet gûne hareketden be gâyet tehâşî vü mücânebet eylemek bâbında

Fî evâsıt-ı Z sene 184

[s. 334]

Hüküm: 1386

Dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından sâbıkâ cebecibaşı olan el-Hâc Mehmed *dâme mecdühu*ya hüküm ki

Bi-avn-i sübhânehu te‘âlâ evvel-i bahâr-ı huceste-âsârda Ordu-yı hümâyûn nusret-makrûnuma tevârüd idecek cunûd-ı zafer vufûrun ta‘yînât-ı mürettebeleri içün sevâhil-i nehr-i Tuna kazâlarından mübâya‘â ve mukaddemâ ta‘yîn olunan mübâşirler ma‘rifetleriyle iskelelere cem‘ ve iddihârı fermânım olan zehâîrin evvel be-evvel tahsîl ve isticlâb ve tekmîline ihtimâm ve dikkat ve mübâşirlerine tehdîd ve te’kîd iderek vakt u zemânıyla iskelelere ihzârla ve İsakçı e sâ’ir arada bulunan mahallere sevk ve tesbîline sarf-ı makderet eylemen üzere sâbıkâ kethüdâ-yı sadr-ı a‘zamî Seyyid İbrâhîm dâme mecdühu bundan akdem me’mûr olmuşdu mûmâ-ileyh bi-hasebi'l-iktizâ mübâşeret-i mezkûreden münfasıl ve meştâ-yı hümâyûnuma vârid olup zehâîr-i merkūmenin ucâleten pezîrâ-yı husûlüne medâr olmak içün bir sâhib-i dâ’ire ve etbâ‘ın me’mûriyeti mûmâ-ileyh es-Seyyid İbrâhîm dâme mecdühunun me’mûr olduğu vechile ta‘yîni ehemm ve elzem ve sen ki mûmâ-ileyhsin senden her vechile bu hıdmeti rû’yete liyâkat ve isti‘dâd me’mûl ve melhûz olmakdan nâşî serî‘an ve âcilen Tuna sâhillerine varup mâliye tarafından isdâr olunan emr-i celîlü'ş-şânımda tavsîl olunduğu vech üzere zehâîr mübâya‘ası müretteb olan kazâdan ne mikdâr ne kadâr bakâyâ kalmış ise bilâ tereddüd tahsîl ve mübâşeretlerine ve ahâlî ve a‘yâna ibrâz-ı va‘d ve va‘îd kılınarak beş on tarafdan cümlesi iskelelere tenzîl ve sefâ’ine tahmîl ettirip İsakçı anbârlarına sevk ve tesyîrlerine şitâb ve müsâra‘at eylemen Divân-ı hümâyûnumdan sana hitâben emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi‘l baş defterdârım olan Ali İsmet *dâme uluvvuhu* i‘lâm etmeğin i‘lâmı mûcebince amel ü hareket ve mikdâr-ı zerre hilâfına vaz‘ u hareketden ve ve tesâmüh ve taksîrden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâ’il-i Z sene 184

Hüküm: 1387

İsti‘câli hâvî tekrâr emr-i şerif yazılmışdır

Fî Evâhir-i Z sene 184

Hâlâ Bosna Vâlîsi olup Rûmili ser-askeri nasb olunan Sadr-ı esbak Muhsin-zâde Vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki

Sen vüzerâ-yı izâmımın müdebbir ve kâr güzâr ve sadâkatkâr ve vükelâ-yı fihâmımın hamiyet ve besâlet ile mücerrebü'l-etvârından olup bu ana değin uhde-i ihtimâmına ihâle kılınan husûsât-ı mühimmenin muktezâ-yı gayret üzere te’diye ve tekmîllerine ve def‘-i izâle-i düşmân husûslarına âkılâne ve dilîrâne haraket ve i‘mâl-i tedâbîr-i müstahseneye dikkat ile cilve nümâ-yı sâha zuhûr olan hıdemât-ı pesendîden mu-be-mû nezd-i mülûkânemde ma‘lûm ve makbûl olduğuna binâ’en bundan akdem rikâb-ı kamer tâb-ı pâdişâhânem tarafından şeref efzâ-yı sudûr olan emr-i şerîfim mûcebince serî‘an Rûmili'ne gelip Ordu-yı hümâyûnum tertîbâtından mâ‘adâ eyâlet-i Rûmili'de vâkı‘ kazâların hukkâm ve müftî ve ulemâ ve zâbitân ve iş erlerinin ma‘rifet ve ta‘ahhüdleri üzere matlûb olan nizâm-ı merğûb ve tavr-ı hub lâzimesi içün her bir

kazâdan serdengeçdi bayrağı küşâdıyla istihkâkı olan şüc‘an gayret feşânlara müceddeden bayrak küşâd ettirilüp yeniçeri dilâverlerini bayrakları altına cem‘ ve atîk ve cedîd neferât-ı mürettebeleriyle hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyyemden ibrâz-ı merâsim-i hamiyet ve şecâ‘at eylemeleri içün evvel-i bahâr meymenet âsârda Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd bulunmak üzere fevc fevc asâkir-i vâfire irsâl ve tesyîr olunması husûsuna himmet ve gayret eylemen içün Rûmili ser-askerliği ünvânıyla me’mûr ve ta‘yîn kılınup lâzime-i zimmet ve gayret me’mûriyetin üzere bâ-inâyet-i Rabb-i müste‘ân bu husûs-ı hayrîde mansûsun ber-vefk-i matlûb te’diye ve tanzîmine i‘mâl-i nidâ-yı müstahseneye an samîmü'l-kalb sa‘y-i bî-şümâr eylemen bâbında mufassal ve meşrûh emr-i âlîşânım isdâr ve irsâl olunalı müddet-i vâfire olup ancak amele vâsıl ve sevkine me’mûr olduğun sunûf-ı asâkirden kaç bin asker ihrâc ve tesyîr eylediğini hâvî rikâb-ı hümâyûn ve Ordu-yı hümâyûnuma dahi tahrîrâtındahi vürûd eylemediği emri nâ-me’mûl ve sevkine me’mûr olduğun asâkirin nevrûz-ı fîrûza dek fevc fevc zuhûru ve sevk olunacak asâkirin mikdârı tasrîhiyle defteri Ordu-yı hümâyûnum tarafından ta‘yînâtları tertîb ve tehiyye ve nizâm virilmek içün vürûdu melhûz ve me’mûl iken kefere-i duzah karîn Moskovlu âdet-i üzere sayf eyyâmında harekete bakmayup eyyâm-ı şitâda bir dakîka bir mahalle meks ve ârâm itmeyüp tedârük ve tedâbîr-i menhûsuna takviyet virerek Tuna sevâhilinde gurûh gurûh geşt ü güzâr eylediğinden başka rûz-ı hızırda memleket-i ehl-i islâmı istîlâsı ve kasr fikr-i fâsidesinde olacağı zâhir ve Ordu-yı hümâyûnumda ve muhâfazası elzem olan sevâhil-i Tuna'da asker-i islâm ekall kalîl olduğundan ibtidâ sefer-i hümâyûnuma şitâb idecek Rûmili'nin sunûf-ı askeri olup düşmân-ı dînin hücûmuna göre gayret ve izhâr-ı şecâ‘at eylemek her birisine farz ve bu emr-i ehemme i‘tinâ ve dikkat vâcib iken tesyîrine me’mûr olduğun asâkir-i merkūmeden henüz bir ferdi ve defteri dahi gelmemekle şimdiye değin hâzır ve müheyyâ kılınan asâkiri bir dakîka eğlendirmeyüp bir tarafdan tesyîrlerine ikdâm-ı tâmm ve bir tarafdan dahi bayrakları küşâde ve neferâtları tekmîl olunanları irsâl ve îsâle himmet ve gayret eylemen içün isti‘câl ve te’kîdi hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi sen vezîr-i müşârün-ileyhsin keyfiyet ma‘lûmun oldukda vasat-ı bahâr hulûl ve vaktin müsâ‘adesi kalmamakla gerdun-ı ihtimâmına ihâle ve ta‘lîk kılınan umûr-ı mühimme-i azîmenin ber-vefk-i matlûb tanzîm ve teşmiyeti içün mukaddemâ isdâr ve tarafına irsâl olunan evâmir-i şerîfemde zikr ve beyân olunduğu vech üzere Ordu-yı hümâyûnum tertîbâtından mâ‘adâ eyâlet-i Rûmili'nde vâkı‘ kazâlardan serdengeçdi bayrağı küşâdıyla istihkâkı olan şüc‘ân ma‘rifetin ve ocaklara ta‘yîn olunan turnacıbaşı ma‘rifeti ve hukkâm ve müftî ve ulemâ ve zâbitân ve bi'l-cümle iş erlerinin ma‘rifet ve ta‘ahhüdleriyle müceddeden bayraklar küşâd ve neferâtı tekmîl olunan yeniçeri dilâverlerini bayrakları altına cem‘ ve sâ’ir sefer-i hümâyûnuma azîmete me’mûr asâkirin dahi bir gün ve bir sâ‘at te’hîr ve tevakkuflarına izin ve ruhsat göstermeyüp ta‘yîn olunan mübâşirleri ma‘rifetleriyle yerlerinden ve yurtlarından serî‘an ve âcilen ihrâc ve bir cânibden sevk ve îsâle himmet ve gayret ve gerü kalanları dahi bir sâ‘at evvel mâlzeme-i seferiyelerini tedârük ve müheyyâ ettirüp peyder pey ihrâc ve sevklerine ve mezîd-i sa‘y ve ihtimâm ile bu emr-i dînde bi-avnihi ve keremihi te‘âlâ muktezâ-yı gayret ve besâletin üzere hıdemât-ı makbûle ibrâzına muvaffak olmağa dâmen dermiyân-ı hamiyet iderek murâd-ı şâhânem üzere fevc fevc Ordu-yı hümâyûnuma asâkir-i zafer-me’âsir tesyîl ve tesyîriyle emr-i me’mûriyetine teşmîr bâzû-yı liyâkat ve Ordu-yı hümâyûnum tarafından ta‘yînâtları tertîb ve ihzâr olunmak içün tesyîr olunacak asâkirin mikdârı tasrîhiyle alâ vechi's-sıhha defter olunup Ordu-yı hümâyûnuma tahrîr ve i‘lâma müsâra‘at eyleyüp kusûr ü rehâvetden be-gāyet tehâşî ve mübâ‘adet ve bundan sonra isti‘câle vakit kalmadığı hasebiyle ma‘azallâhi te‘âlâ asâkir-i mezbûre rûz-ı hızırdan akdem Ordu-yı hümâyûnuma vâsıl olmamak lâzim gelir ise bu bâbda özr ve cevâbın isğâ olunmayacağı ma‘lûmun

oldukda hâb u râhatı terk ve sevkine me’mûr olduğun asâkiri serî‘an ve âcilen Ordu-yı hümâyûnum tarafına sevk ve tesyîre mübâderet ve tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme sarf-ı vüs‘ ü kudret eylemek bâbında

Fî evâsıt-ı Z sene 184

Hüküm: 1388

Hâlâ top arabacı başısı (boşluk) *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Sen ki mûmâ-ileyhsin Âsitâne-i aliyyemden tertîb ve tekmîl ve Ordu-yı hümâyûn-ı zafer makrûnuma îsâle irâde olunan mükemmel mühimmât ve neferât ve vâfir top ile Edirne havâlisine takrîbin bundan akdem vârid olan tahrîrâtın me’âlinden müstefâd olmakla mühimmât ve top ve neferât-ı mezkûre ile iki konağı bir iderek alâ cenâhi'l-isti‘câl Ordu-yı hümâyûnuma vusûl ve luhûka mübâderet ve müsâra‘at eylemen bâbında isti‘câlen ve istişrâ‘an ve ihtimâmen ve ikdâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi lede'l-vusûl küffâr-ı hâk-sâr bu hilâlde bir mahalde meks ve karâr eylemeyüp sevâhil-i nehr-i Tuna'da geşt ü güzâr ve ba‘zan berü câniblere Şeyhun tarikiyle îsâl-i hâsârete ictisâr üzere olduğu ma‘lûmun oldukda ma‘iyetine istishâb eylediğin mükemmel mühimmât ve vâfî top ve neferât ile bir mahalde tevakkuf ve ârâm ile beyhûde imrâr-ı ezmân ve i‘sâr eylemeyüp iki konağı bir iderek ve hâb u râhatı terk iderek bir dakîka mukaddem Ordu-yı hümâyûnuma vusûl ü luhûka sür‘at ü şitâb eylemek bâbında.

Fî evâsıt-ı Z sene 184

[s. 335]

Hüküm: 1389

Âsitâne-i aliyye'mden emr-i hümâyûnumla sefer-i zafer makrûnuma me’mûr olmak üzere tetîb ve tesyîr olunan dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri odalarının üzerlerine başbuğ olan Serturnâî Hasan *zîde mechudu*ya hüküm ki

Bu hilâlde Ruscuk Kal‘ası muhâfazasında ortaların lüzûmu olduğundan Âsitâne'den müretteb odahâ-i mezbûrede on dokuzuncu cemâ‘âtin ve otuzuncu cemâ‘atin tâm ve on üçüncü bölüğün ve otuz sekizinci bölüğün ve kırk dördüncü bölüğün nîm ve ortaları bayrak ve ve kazan ve umûmen neferât ve zâbitânlarıyla ifrâz ve ocakdan mübâşir ma‘rifetiyle ber vech-i ta‘cîl muhâfaza-i merkūmeye ta‘yîn ve tesyîr ve bir gün evvel mahall-i me’mûrlarına îsâl ve Ruscuk cânibi ser-askeri vezîrim Ahmed Paşa edâmallâhu te‘âlâ iclâlehu ma‘iyetinde bulunmaları bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın vusûlünde gerekdir ki sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ü hareket ve der-akab zikr olunan odalar hey’ei mecmû‘alarıyla ifrâz ve me’mûr oldukları muhâfazai mezbûre tarafına mübâşir-i merkūm ma‘rifetiyle tesyîre dikkat ve gönderdiklerin meştâ-yı hümâyûnuma ucâleten tahrîr ve i‘lâna mübâderet eyleyesin ve siz ki sâlifü'z-zikr odaların zâbitân ve neferâtlarısız emr-i âlî vârid olduğu sâ‘at hareket ve me’mûr olduğunuz cânibe imâle-i licâm ile iki konağı bir eyleyerek vusûle müsâra‘at ve muhâfaza-i mezbûreye varup ma‘iyet-i müşârün-ileyhin emr ü re’yi üzere hareket ve hıdemât-ı pesendîde vücûda getirmeğe mübâderet eyleyüp yollarda ayak sürümekden ve te’ennî ve terâhîden ve hilâf-ı şer‘ mugāyir-i rızâ etvâr-ı nâ-hemvâreden ve bir ferde zulm ü ta‘addi eylemekden ve ettirmekden ziyâde hazer ü mücânebet eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâ’il-i Z sene 184

Hüküm: 1390

Bir sûreti Yine turnacıbaşî-i mûmâ-ileyh (boşluk) bu hilâlde Niğbolu ve Kule Kal‘ası muhâfazalarına ortaların lüzûmu olduğundan mârü'z-zikr odalardan onuncu cemâ‘atin ve on altıncı cemâ‘atin tâm ve elli dokuz cemâ‘atin ve yetmiş üçüncü cemâ‘atin ve altıncı bölüğün nîm ortaları ber-vech-i muharrer bayrak ve kazan ve umûmen neferât ve zâbitânlarıyla ifrâz ve bir gün evvel mahall-i me’mûrelerine îsâl ve Niğbolu muhâfızı vezîrim el-Hâc Ahmed Paşa *edâmallâhu te‘âlâ iclâlehu* ma‘iyetinde mevcûd olunup emr ü re’y üzere amel ü hareket etmelerini muhtevî ber vech-i meşrûh ağa-yı mûmâ-ileyhin mektûbu mûcebince yazılmışdır

Hüküm: 1391

Varna ve Balçık ve Kuvarna ve Manğalya ve Köstence ve Kara Harman İskeleleri kâdılarına ve serdârlarına ve a‘yân ve iş erleri ve iskele emînlerini hüküm ki

Hâlâ ordu-yı zafer bûy-ı hümâyûnumda sefer ber olan dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri odalarının Âsitâne-i aliyye'mden gelecek mühimmât-ı seferiyeleri sefâ’ine vaz‘ ve tahmîl ve bu evân-ı meymenet iktirânda bi-avnihi te‘âlâ müsâ‘ade-i hevâ-yı makbûle ile hareket ve mashûben bi's-selâm iskele-i mezkûrlara gelip hamûlelerin ihrâca müsâra‘at eylemeleri meczûm olmakla imdi mühimmât-ı mezbûrenin iskelelere ihrâcı anda araba ve hayvânât tedârük ve bilâ avn-i ve te’hîr tahmîl ve müsâra‘aten Ordu-yı hümâyûnuma tesyîr ve tavsîl olunması akdem umûr-ı lâzimeden olmakdan nâşî mühimmât-ı sefâ’ini her hanginizin iskelesine vârid olur ise hamûlesini ihrâc eyledikde tecemmu‘ içün lâzim olduğu mikdârını ve hayvânât tedârük ve ücretleriyle mühimmât üzerlerine ta‘yîn mübâşirlerine ve adamlarına teslîm ve bir sâ‘at evvel Ordu-yı hümâyûnuma sevk ve tesyîr eyleyüp hadd-i i‘tidâlden ziyâde ücret mutâlebesiyle ve âhar gûne bahâne ile araba ve hayvânât bulunmaz ve mühimmâtı nakle me’mûr bulunanlara cefâ ve ezâ ve ma‘azâllâhi te‘âlâ mühimmât-ı seferiyelerinin avk ve te’hîrine bâdî ve etvâr-ı nâ marziyeden be-gāyet ihtirâz ve ictinâb eylemen bâbında tenbîh-i muhtevî fermân-ı celîlü'ş-şân sâdır olmakla (boşluk) vusûlünde vech-i meşrûh üzere sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ü hareket ve ber minvâl-i muharrer mühimmâtın vürûdu sâ‘at araba ve hayvânât tedârük ve ücret-i mu‘tedileleriyle tahmîl ve bir kadem mukaddem Ordu-yı hümâyûnuma iriştirmeğe sa‘y ü dikkat ve bezl-i kudret eyleyüp hilâfından hazer eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâsıt-ı Z sene 184

Hüküm: 1392

Ulûfeciyân-ı yemîn ve yesâr ve garben yemîn ve yesâr ocakları ağavâtına hüküm ki

Bu esnâda Tolcı serhadd-i mansûremin mekâyîd ve tasallut-ı a‘dâ-yı li’âmdan muhâfaza ve muhâresesi farîza-i uhde-i diyânet ve vâcibe-i zimmet erbâb-ı hamiyet olduğuna binâ’en yümn-i me’mûriyetleri mücerreb ve mesbûk bölükân-ı erba‘a ıtlâk olunan ocaklarının kethüdâ ve çavuşân ve zâbitân ve bi'l-cümle mevcûd neferâtlarına bi-mennihi izz ve cell yarınki Pazar günü alay ve bayrak ve tuğlarınız ile seherî hareket ve Tolcı'ya varup hıdmet-i muhâfazada kıyâma cesâret eylemeniz fermân-ı hümâyûnum olmağın me’mûriyetini müş‘ir işbu emr-i âlîşânım sâdır olmuşdur imdi bu evânda Tolcı

Kal‘ası'nın îsâl-i gezend ve mekr-i a‘dâdan hıfz ve hirâseti cümle üzerlerine farz ve bâ-husûs ocaklarınız neferâtı öteden beri it‘ât küster asâkir-i meymenet eserden ma‘dûd olmakdan nâşî rızâ-yı mülûkânem üzerine mezîd-i sebât ve istikāmetle mahall-i me’mûrenizde kıyâm iderek dîn ve Devlet-i aliyyeme lâyık sizden hüsn-i hıdmet ve gayret me’mûl-ı hümâyûnum olmakla bu emr-i dînde cümleniz bi'd-defâ‘at dâmen-i dermiyân gayret idüp bu gün mu‘accelen levâzımâtınızı rû’yet ve tekmîl ve meştâ-yı hümâyûnumda ve etrâfında mukîm ve mevcûd bi'l-cümle neferâtlarını ma‘îyyetlerinize celb ve istishâb ve ocaklarınız kethüdaları ve çavuşân ve zâbitân ve neferât gayret simâtlarıyla bi-mennihi te‘âlâ yarınki Pazar günü alay tertîb ve bayrak ve tuğlarınız ile seheri bi-eyy-i vechin kân kat‘a ve hazmen hareket ve sevk semend azîmet idüp bir dakîka mukaddem kal‘a-i merkūmeye varup kal‘a-i mezbûre muhâfazasında olan Karaşalı-zâde Mehmed *dâme ikbâluhu* ile merâsim-i ittifâk ve ihtiyâta bir sâ‘at ve düşmân taraflarına itâre-i câsûs basîret iderek leyl ü nehâr keyd ve gezend-i a‘dâdan gereği gibi hıfz ve hirâset ve takviye ve tahsîn-i kal‘a-i merkūme levâzımâtı husûsâtına mezîd-i ihtimâm ve cidd-i tâm idüp sizden me’mûl olan gayret ve hamiyyete münâfî olanı def‘ ve hareket vukū‘undan ve neferâtınızdan bir ferdinin mahall-i me’mûriyetden tefrika ve gerü avdetine ruhsat ve cevâzdan gāyetü’l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemeniz babında

Hüküm: 1393

Kapudan-ı mûmâ-ileyhimâya hitâben isti‘câli hâvî başka ve mûmâ-ileyhimâ ma‘iyetlerinde olan asâkir-i mezkûre ile Vidin ve havâlisine vürûd idenlerden te’hîr ve tevakkuf ettirilmeyüp ucâleten ve müsâra‘aten Ordu-yı hümâyûnuma irsâl ve tesyîrlerine mübâderet eylemesini hâvî Vidin muhâfazına başka iki kıt‘a evâmir-i şerîfe yazılmışdır

Fî evâhir-i Z sene 184.

İsti‘câli muhtevî sâdır olan emr-i âlî Tatar Ali mübâşeretiyle vürûdunda kâ’im-makâm-ı mûmâ-ileyh huzûrunda akd olunan meclis-i şer‘de kapudanân-ı mûâ ileyhimâ ve ricâl-i serhad muvâcehelerinde feth ve kırâ’et ve mazmûnu ba‘de't-tefhîm cümlesi sem‘an ve tâ‘aten merâsimini edâ ile asla te’hîr ve tekâsül itmeyüp neferât-ı mezbûreyi bir gün mukaddem ihrâc ve mûmâ-ileyhimâya teslîm ve mahall-i me’mûr sevk ve tesyîre ta‘ahhüd eylediklerini nâtık Bosna serdârı Bahâü’üddin Ömer Efendi'nin vârid olan arzı mûcebince bâ-fermân-ı âlî şerh verildi

Fî S sene 185

Kapudan-ı mûmâ-ileyhimâya hitâben isti‘câli hâvî emr-i şerîf yazılmışdır

Fî Evâ’il-i S Sene 85

Neferât-ı mezkûr Hırsova'da mevcûd zehâîri Hırsova ve havâlisini muhâfaza hıdmetinde şimdilik kıyâm eylemeleri içün mûmâ-ileyhe yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı R Sene 185.

Bosna kā’im-makāmı Mustafa *dâme me‘âluhu*ya ve bu husûsa Ordu-yı hümâyûndan mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) ve eyâlet-i Bosna'da vâkı‘ kılâ‘ neferâtından bu def‘a sefer-i hümâyûnuma me’mûr kılınan neferât üzerlerine başbuğ nasb olunacak Ustrumcu atîk kapudanı İbşir Kapudan ve bin başı nasb olunacak

ve Berosko kapudanı Zülfikâr Kapudan *zîde mecdühum* ve kılâ‘-ı mezbûrenin ağavât ve kapudanânı vesâ’ir zâbitânına hüküm ki

A‘dâ-yı dîn-i duzah-mekîn olan Moskov keferesinden ahz-ı intikām niyyet-i hâlisânesiyle üzerine hücûîm ve katl ve kahr u tedmîrleriçün asâkir-i kesîre icmâ‘ına muhtâc olup ve öteden beri Bosna dilâverleri kefere içiden ahz-ı sâr husûsunda gayret-i islâmiyeleri ve şüc‘ân ve merdâne hareketleri ma‘lûm ve meşhûd olmakdan nâşî Bosna kılâ‘ı neferâtının öşrü olmak şartıyla ikibin dörtyüz **[s. 336]** doksan dört nefer piyâdegân intihâb ve cümlenin muhtâr-ı mümtâzı olan mûmâ-ileyh İbşir kapudan bin dörtyüz nefer ile başbuğ ve mûmâ-ileyh Zülfikâr kapudan dahi bin nefer binbaşı nasb ve bayrakların küşâde ve neferât-ı merkūmeyi bir gün akdem tertîb ü tanzîm ve levâzımât-ı seferiyelerin rû’yet ile evvel-bahâr-ı huceste âsârda Ordu-yı hümâyûnuma gelüp yetişmek üzere mukaddemâ mufassal u meşrûh ve ba‘dehu isti‘câl ve te’kîdi hâvî evâmir-i aliyyem isdâr ve irsâl olunup bu ana dek asâkir-i mansûrenin vürûd ve luhûku me’mûl-i hümâyûnum iken sen ki kā’im-makām-ı mûmâ-ileyhsin bu def‘a vârid olan mektûbunda kapudanân-ı mûmâ-ileyhimâ başbuğ ve binbaşı nasb ve ta‘yîn olunduğu ve neferât-ı mezkûreyi techîz ve tekmîl ve savb-ı maksûda hareket ve azîmet edecekleri tahrîr ve isbât olunmuş bundan böyle isti‘câle vaktin müsâ‘adesi olmayup ve kefere-i Moskovlu la‘înin galebe ve tuğyânı kemâlde olup memleket-i İslâmiyeyi sû-i kasd ve destgîr fikr-i fâsidesinde olduğu nümâyân ve asâkir-i İslâmın kılleti zâhir ü hüveydâ olup tiz elden Ordu-yı hümâyûn-ı zafer-makrûnum cânibinden asâkir-i kesîrenin tecemmu‘u lâzim olduğu ma‘lûmunuz oldukda bu hıdmet-i hayriyet-encâmda acele ve ihtimâm eylemeniz için te’kîd ve isti‘câl ve ihtimâmı muhtevî işbu emr-i hümâyûn-ı vâcibü'l-imtisâlim dahi isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur. İmdi keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda tekrâr isti‘câle hâcet komayup vusûl-i emr-i şerîfim günü her biriniz dâmen-i gayreti dermiyân ve hıdmet-i İslâmiyeye ihtimâm iderek mukaddemâ sâdır olan emr-i âlîşânım mantûku üzere eyâlet ve kılâ‘ın kānûn-ı kadîm üzere yerlü ve berâtlu neferâtının öşrü olan ol mikdâr neferâtı yarar ve güzîde ve harb ve darbe kādir müntehiblerinden olmak üzere bir gün ve bir sâ‘at mukaddem tertîb ü tanzîm ve tekmîl ve yerlerinden tahrîk ve yakın bulunan sefînelere tahmîl ve bir kadem akdem Ordu-yı hümâyûnum tarafına irsâl ve îsâllerine mezîd-i sa‘y ve gayret ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin muktezâ-yı mübâşeretini icrâ ve mazmûn-ı evâmir-i aliyyemi icrâ ile bir neferi hâric ve ırgad makūlesi olmayıp cümlesi müntehib ve cihâd ve gazâya yarar tüvânâ olmak ve bir neferi noksân olmamak şartıyla bir dakīka mukaddem yerlerinden ve yurdlarından ihrâc ve Ordu-yı hümâyûnum tarafına yetişdirmeğe bezl-i miknet ve sarf-ı tâb ü tüvân eyleyüp iyâzen bi'llâhi te‘âlâ hıdmet-i me’mûrende kusûr ve tekâsül zuhûr eylemek lâzim gelür ise eşedd ukûbet ile mu‘ateb ve mu’âhez olacağın bî-iştibâhdır ana göre mezîd-i basîret ü intibâh üzere hareket idüp tehâvün ü tekâsîrden ve ser-mû hilâfından gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî evâsıt-ı Z sene 184

Hüküm: 1394

Niğbolu ve Kula muhâfızı Vezîr el-Hâc Ahmed Paşa'ya ve ma‘iyet-i müşârün-ileyhde mevcûd bi'l-cümle rü’esâ ve zâbitân-ı asâkire hüküm ki

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin bu def‘a meştâ-yı hümâyûnuma tevârüd iden tahrîrâtın mefhûmunda Bükreş ile Krasova'nın vasatında Kule'ye on iki sâ‘at mesâfede vâkı‘ Aslatna? karyesiyle Kule kurbunda Olta Suyu'nun öte yakasında Krayova'ya sekiz

ve Kule'ye on sâ‘at karîb mahalde kâ’in Karakal Karyesi kasaba misillü memleket-i Eflak kurâsından kebîr karyeler olduğuna binâ’en vürûdlarına düşmân-ı dîn tarafından üçer dörder bin piyâde ve kıt‘a ve bir mikdâr top ve cebehâne vaz‘ olduğundan mâ‘adâ karyeteyn-i mezbûreteyn re‘âyâsının erbâb-ı harbi derûnlarında olan leşker-i küffârdan ziyâde olmakdan nâşî düşmâna asker yazılup da’imâ telkîn-i mel‘anet ve ol havâlinin ve enhârın memer ve ma‘berlerini ve şiyâklarını bildiklerinden advâ-yı dîne semt-i suhûleti irâ’e ve didikde tarîk ve ba‘zan dahi ma’il-i fesâd olan re‘âyâyı tahrîk ve memâlik-i islâmiyeye câsusluk tarîkiyle vürûd idüp bu vechile a‘dâ-yı li’âma i‘ânet ve hıdmet eylediklerini ve küffârın asker-i hezîmet eserinin ekserîrini karyeteyn-i mezbûreteyn civârında mutavattın olduğun tahrîr ve inhâ ve asâkir-i İslâmı teşvîk ile mellâ‘în-i mesfûre üzerlerine hafiyye tarîkiyle varılup melce’ ve penah ittihâz eyledikleri ebniye ihrâk ve tenzîl olunmak üzere ruhsat-ı aliyyem erzâni kılınmasını istid‘â eylediğine binâ’en istid‘ân üzere a‘dâ-yı dîn üzerine çapul ve i‘ânet husûsunda sana istiklâl-i tâmm ve ruhsat-ı kâmile virilmekle i‘lâmen ve iş‘âren işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi zikr olunan karyelerde ve Krayova'nın sâ’ir mahallerinde müctemi‘ ve mütemekkin a‘dâ-yı bed-hisâlin kahr u tedmîrleriyle cem‘iyyet-i menhûsalarının tefrîk ve tensîkı zımnında sana ruhsat-ı kâmile verildiği ma‘lûmun oldukda ma‘iyetinde mevcûd ve müctemi‘ olan asâkir-i hamiyet me’serim mazmûn-ı emr-i şerîfimi tefhîm ve telkîn ve melâ‘în-i mesfûreye çapul eylemeleri içün tergīb ve teşvîk ile mu‘accelen olduklarını rû’yet ettirdüp fevc fevc münâsib olan mahalden karşu tarafa imrâr ve karyeteyn-i mezkûreteyn derûnlarında ve sâ’ir mahallerde tahsîn ve tecemmu‘ iden düşmân arzularına çapul tarîkiyle hücûm ve iftihâm ile bâ-avn-i Kahhâr katl ü tedmîr ve seby ve esîr ve fîmâ ba‘d kābil-i penah olmayacak mertebe melce’ ittihâz eyledikleri bi'l-cümle ebniyelerini ihrâc bi'n-nâr ve tahrîb iderek cem‘iyyet-i menhûsaların tefrîk ve temzîk husûsuna bi'l-ittifâk teşmîr-i bâzû gayret ve nisâr-ı cehd tâkat idüp bi-lutfillâhi'l-Meliki'l-Müste‘ân adû-yı dînden ahz-ı intikām ile izhâr-ı fevz-i nusret etmeğe kemâl-i sa‘y ve ikdâm idüp dîn ve Devlet-i aliyyeme hıdmet-i mergūbe ibrazıyla isticlâb-ı da‘avât-ı hayriye-i mülûkâneme dikkat ve Niğbolu ve Kule ve Ada-i Kebîr taraflarının dahi muktezâ-yı me’mûriyetin üzere leyl ü nehâr muhâfaza ve muhâreseleri emrinde levâzım-ı hazm ve ihtiyâta ri‘âyet ve etrâfa diyânet keşâ-yı basîret iderek bir an mekâyid-i a‘dâdan gâfil ve zâhil olmayup dâ’imâ mütebassırâne hareket eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve senden me’mûl ve matlûb olan gayret ve besâlete münâfî vaz‘ ve hâlâtdan be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında

Fî evâsıt-ı Z sene 184

Hüküm: 1395

Âsitâne-i aliyye'mden tertîb ve tesyîr olunan dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ortalarının üzerlerine başbuğ olan Serturnâî Hasan ve hâlâ İsakçı muhâfazasında yeniçeri zâbiti olan (boşluk) *zîde mecdühu*mâya hüküm ki

İsakçı muhâfazası akdem lâzimeden olmakdan nâşî Âsitâne-i aliyye'mden müretteb odahâ-i mezkûreden altmış dört cemâ‘at ve yirmi sekizinci bölük ve kırk birinci bölüğün nîm ortaları ve seksen dört cemâ‘at ve yirmi birinci bölüğün bunûn ortaları bayrak ve kazan ve neferât ve zâbitânlarıyla İsakçı Kal‘ası muhâfazasına ta‘yîn ve ocakdan mübâşir ma‘rifetiyle sevk ve tesyîr ve hıdmet-i muhâfazada kıyâm ve istihdâm olunmaları bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın (boşluk) vusûlünde sen ki başbuğ-ı mûmâ-ileyhsin sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince zikr olunan beş ortaları hey’et-i mecmû‘alarıyla ifrâz ve me’mûr olduklarıa İsakçı muhâfazasına sevk ve mübâşir-i merkūm ma‘rifetiyle îsâle müsâra‘at eyleyesin ve sen ki İsakçı yeniçeri zâbıtı mûmâ-ileyhsin ve siz ki odahâ-i mezkûre zâbitânısız hey’et-i mecmû‘anız ile savb-ı me’mûriyetinize seyr sür‘atle varup emr-i muhâfazada kıyâm ve hıdemât-ı aliyyede cidd-i tâm ve sa‘y-i mâlâ kelâm eyleyüp te’ennî ve terâhîden ve yollarda ayak sürüncemekden ziyâde hazer ü mücânebet eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleyman Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâhir-i Z sene 184

Hüküm: 1396

Bir sûreti

Yine başbuğ-ı mûmâ-ileyhime ve Tolcı'da yeniçeri zâbitine

Zikr olunan odalardan yetmiş bir cemâ‘at ve doksan dört cemâ‘at ve yüz bir cemâ‘ât ve elli bölüğün nîm odaları ve kırkıncı bölük ve yirmi dört sekbânlar ve yirmi beş sekbânlar ve otuz dört sekbanların bütün ortaları bayrak ve kazan ve neferât ve zâbitleriyle Tolcı muhâfazasına varup kıyâm ve yetmiş bir cemâ‘at ağa hıdmetinde olmak üzere zâbıt-ı mûmâ-ileyhin ma‘iyetinde hıdmet-i muhâfazada istihdâm olunmaları içün ber vech-i meşrûh ağa-yı mûmâ-ileyhin mektûbu mûcebince yazılmışdır.

Hüküm: 1397

Bir sûreti

Yine başbuğ-ı mûmâ-ileyhe ve Hırsova'da yeniçeri zâbitine

Mârrü'z-zikr odalardan altmış altı cemâ‘at ve on yedi bölüğün ve yirmi yedi bölüğün bütün odaları ve otuz iki bölüğün nîm ortası bayrak ve kazan ve umûmen neferât ve zâbitânlarıyla Hırsova Kal‘ası muhâfazasına varup kıyâm ve altmış cemâ‘at yeniçeri zâbitânı dahi hıdmet-i muhâfazada istihdâm olunmak üzere ber vech-i muharrer ağa-yı mûmâ-ileyhin mektûbu mûcebince yazılmışdır.

[s. 337]

Hüküm: 1398

Sâbıkâ Kul kethüdâsı olup bundan akdem bi'l-ikzâ Kars Kal‘ası muhâfazasına me’mûren tesyîr olunan Süleymân *zîde mecdühu*ya hüküm ki

A‘dâ-yı bî-dîn-i dalâlet âyîn olan Moskov keferesinin tabur-ı makhûru taraf taraf nümâyân olmakdan nâşî Ordu-yı hümâyûn ve Kırım cânibine ve Özi muhâfazasına müretteb asâkir-i muvahhidîn savb-ı me’mûrelerine irişmeleri gāyetü'l-gāye ehemm olmakla Rumili ve Anadolu câniblerine mukaddem ve mü’ahhar evâmir-i ekîde-i şedîde ve isti‘câl-i adîde ile sürücü ve isti‘câli hâvî sürücüleri kol kol birbirine müte‘âkib ocakdan bunca mübâşir ve turnacıbaşıya ta‘yîn ve ta‘cîl olunmuşken henüz bir tarafdan asker zuhûr eyleyüp sinîn-i sâbıkāya kıyâsen betâ’et üzere hareket ve adem-i müsâra‘at eyledikleri sûretde envâ‘-ı siklet bedîdâr olacağı âşikâr olmakla el-hâletü hazihi Anadolu'nun orta ve sol kollarından Ordu-yı hümâyûn ve Kırım cânibi ve Özi Kal‘ası muhâfazasına müretteb asâkir islâmiyenin cümleden evvel hareket ve semtlerinde olan iskelelerden sefâ’ine süvâr ve ucâleten savb-ı me’mûrelerine iriştirilmesi eshel olmak takrîbiyle aslâ ve kat‘â te’hîr ettirilmeyüp ve min ba‘d sabâh ve akşama baktırılmayup Anadolu'nun zikr olunan kollarından asâkir-i mürettebe-i mezkûreyi ihrâc ve ta‘cîl ale't-ta‘cîl sefâ’ine tahmîl ve savb-ı me’mûrelerine tesyîrleri akdem kâffe-i umûrdan olduğu ecilden sen ki sen ki kol kethüdâsı sâbık mûmâ-ileyhsin ihrâz-ı rütbe ile ocağın nâfizü'l-kelim zâbitân ve mütehayyizlerinden olup senden bu hıdmetin görülmesi matlûb-ı mülûkânem olmakla imdi mahâll-i mezkûre mahâll-i me’mûrene semt ve münâsebeti olmakdan nâşî esnâ-yı tarîkde uğradığın mahalden bi'n-nefs kendin ve sağ ve sol câniblerinde olan kazâlardan adamların mübâşeretiyle sûret-i emr-i şerîfimi neşr ve evvel be-evvel asâkirini çıkarup mukaddemâ ta‘yîn olunan mübâşirân-ı mûmâ-ileyhim memleketlerin hukkâm ve zâbitân ve a‘yân ve iş erleri ikdâm ve iltizâmlarıyla bi'l-guduvvi ve'l-âsâl sefâ’ine tahmîl ve ber vech-i tekmîl tertîb olundukları minvâl üzere Kastamonu'dan yukarı kazâların askerini Kırım ve Kefe ordusuna ve Kastamonu'dan berü kazâlardan mahsûs Özi muhâfazasına me’mûren tertîb olunan serdengeçdi bayrakları ile asâkir-i matlûbeyi Özi muhâfazasına ve serdârlar bayraklarıyla Ordu-yı hümâyûnuma me’mûr ecnâs asâkiri umûmen Ordu-yı hümâyûnuma tesyîl ve tavsîle teşmîr-i bâzû-yı dikkat ve bu husûs ber-vefk-i matlûb tanzîm ve resîde hitâm eyleyerek savb-ı me’mûrene teveccüh eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın (boşluk) ile irsâl olunmuşdur vusûlünde hangi mahall ve menzilde bulunur isen der-akab bu emr-i ehemm ve a‘zamı âmme-i mehâmma tercîh ve takdîm ve zikr olunan havâlilere sûret-i emr-i şerîfle keyfiyyet-i ahvâli tefhîm ve cümle ikdâmıyla bu vakte dek gitmemiş ve ihrâc olunmamış asâkirden bulunanları pey-der-pey ihrâc ve savb-ı me’mûrelerine gāyetü’l-gāye acele ve şitâb ile irsâl ve îsâle mâ hasal makdûrunu nisâr ve'l-hâsıl bu hıdmet-i lâzimeyi tekmîl ve tetmîm ile dîn ve Devlet-i aliyyeme hıdmet-i meşkûre ibrâzına sa‘y ve savb-ı me’mûrene müsâra‘at eyleyüp hilâfından be-gāyet hazer ü mücânebet eyleyesin ve siz ki mahâll-i mezkûre hukkâmı ve sâ’irlersiz ber vech-i meşrûh mukaddemâ ve bu def‘a sâdır olan evâmir-i şerîfe mazmûnlarından keyfiyet ma‘lûmunuz oldukda zinhâr ve zinhâr durmayup ve sabâh ve akşama bakmayup memleketinizin umûmen askerini derhâl ihrâc ve me’mûr oldukları mahalde irişdirüp ihrâz-ı rütbe-i dünyâ ve mesûbât-ı uhrâya mübâderet eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâhir-i Z sene 184

Hüküm: 1399

Serturnâyî Mehmed *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Sen ocağın emekdâr ve i‘mâl-i asâkire sâhib-i iktidâr zâbitânından olup zâtında cesûr ve çeri ve mahall-i sezâvâr olduğun ocak tarafına iş‘âr olduğuna binâ’en Kule Kal‘ası muhâfazası içün ve çete ve çapul ile tedmîr-i a‘dâya müteheyyî-i asâkir nusret-mezâhir-i muvahhidîn üzerlerine başbuğ nasb ve ta‘yîn olman bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın vusûlünde sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ve Kule cânibine ucâleten guyûr ve ol tarafda müctemi‘ tavâif-i askeriyeyi bi'l-ma‘iyye Kule'ye mürûr ve kal‘ayı gereği gibi hıfz ve hirâset ve zabt u rabt-ı neferâtını kemâ yenbeğî istihkâm ve takviyet ve Niğbolu muhâfazasının emr ü re’yi üzere hareket ve cümle ile ittifâk ve meşveret ve muktezâ-yı vech ve hâle göre gürûh-ı küffârın kahr u tedmîrine müsâra‘at birle dîn ve Devlet-i aliyyeme nâfi‘pesendîde-i hıdmet vücûda getirmeğe bezl-i kudret ve miknet eyleyesin ve muhâfaza-i mezkûreye etrâf ve eknâfdan fî sebîlillâh gazâ ve cihâd niyyet-i hâlisiyyesiyle cem‘ ve celâdet-ârâ olan zâbitân ve atîk ve cedîd ağavât ve alemdârân ve bi'l-cümle neferât-ı gâziyânın cümlesini üzerlerine başbuğ ve ordu ağası bilüp sözünden taşra ve re’yinden hâric hareketde bulunmayup itâ‘at ve inkiyâd ve ittihâd üzere olalar ve sen dahi ber minvâl-i muharrer dikkat ve cümle umûrunu şer‘-i şerîf ve kānûn ve emr-i münîfe tatbîk eyleyerek asâkir-i mezkûreyi idâre ve mahâll-i lâzimelerinin kıyâm ve istihdâm ve inâyet-i hakla fırsatyâb oldukça düşmân-ı dîn-i dalâlet karînden ahz-ı intikāma müsâra‘at ve her hâlde kaviyyü'l-kalb ve ceriyyü'l-hatar olup hilâf-ı marzî hareketden mübâ‘adet eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâhir-i Ze sene 184

Hüküm: 1400

Kastel Mora ve (boşluk) ve (boşluk) kâdılarına ve Mora Kışla Kal‘ası'nda dergâh-ı mu‘allâm topçuları zâbiti olan (boşluk) ve ocakdan mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) *zîde kadrühu*ma hüküm ki

Sedd-i sedîd-i islâmiyeden Cezîre-i Mora'da vâkı‘ Kastel-i Mora Kal‘ası'nnı derûn ve bîrûnunda vâkı‘ tabyalarda sağîr ve kebîr toplar kesîr olup sevâhil-i Bahr-i Sefîd'den ma‘azallâhi te‘âlâ düşmân-ı dînin sefîne-i menhûsası zuhûr eyledikde kal‘a-i merkūmede olan topların i‘mâli içün el-yevm on nefer topçu neferâtı olup kadr-i kifâyeden dûn bulunmakdan nâşî müceddeden topçu neferâtı tashîh ve be-dergâh olunmağa muhtâc olduğuna binâ’en ez kadîm on nefer atîk neferât yüz nefere bâliğ oluncaya dek doksan nefer dahi ma‘iyet-i mezbûre kıyâm eylemek şartıyla müceddeden tashîh ve be-dergâh olunmak bâbında fermân-ı âlî sâdır olmağın vusûlünde ber mûceb-i emr-i âlî ol havâlilerden mukaddem topçu olup esâmîleri çalık kol ağalarından ve cenk ve harbe kādir tüvânâ yiğitlerden doksan nefer dahi tashîh ve be-dergâh eyleyüp ma‘rifet-i şer‘ mümzâ ve mahtûm defterini piyâde kalemine kayd olunmak içün mübâşir-i merkūm yediyle bir gün evvel ve bir sâ‘at mukaddem irsâl eyleyüp ihmâl ve müsâmaha misillü hâlâtdan be-gāyet ihtizâr ve ictinâb eyleyesiz deyü hâlâ topçı başı olan Ali *zîde mecdühu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâhir-i Z sene 184

Hüküm: 1401

Bir sûreti

Anabolu ve Badra ve İnebahtı ve (boşluk) ve (boşluk) kâdılarına ve Anabolu Kal‘ası muhâfazasında mukîm topçu neferâtı zâbiti olan (boşluk) ve ocakdan mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) *zîde kadrühu*mâya hüküm ki

Anabolu cesîm ve derûn ve bîrûnunda vâkı‘ tabyalardan sağîr ve kebîr toplar kesîr olup ve i‘mâlleri içün el-yevm kırk altı nefer olup kadr-i kifâyeden dûn olmakla ikiyüz nefere bâliğ olunmaya dek müceddeden yüz elli dört nefer dahi tashîh ve be-dergâh ve mümzâ ve mahtûm defteri gönderilmek üzere topçubaşî-i mûmâ-ileyhin mektûbu mûcebince yazılmışdır.

Hüküm: 1402

Yenişehir-i Fener ve Tırhala ve Ağrafa ve Urmiye ve (boşluk) ve (boşluk) kazâ ve nevâhîlerinin kuzât ve nüvâbına ve ocakdan mübâşir ta‘yîn olunan ve zikr olunan kazâların yeniçeri serdengeçdileri ve a‘yân ve atîk serdengeçdi ağavât ve alemdârlarını ve yamakān dilâverlerine hüküm ki

Hazm ve ihtiyâta ri‘âyet zımnında taht-ı kazânız ve havâlilerinde mütemekkin Mora serhaddâtı yamâkānı ve ağavât ve alemdârân kat‘â tevakkuf eylemeyip me’mûr oldukları Mora serhadlerine azîmet ve anlardan mâ‘adâ gayret ve hamiyyeti olan dilâverân dahi anlara mürâfa‘aten Mora cânibine sevk tesyîr olunup tiz elden Mora muhâfızı vezîrim Osman Paşa'nın ma‘iyetine külliyütlü asker irişdirmeğe her biriniz mezîd-i vüs‘ ve miknet idüp ednâ te’hîr ü terâhîden ruhsat ü cevâz göstermekden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî evâhir-i Z sene 184

Hüküm: 1403

Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ocağı hasekilerinden Süleymân *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Sen ki mûmâ-ileyhsin yarar ve i‘mâl-i askere sâhib-i iktidâr ve sezâvâr-ı inâyet olduğun Mora muhâfızı tarafından inhâ olunmakla bu def‘a müşârün-ileyhin ma‘iyetine me’mûr asker ol tarafa vardıklarında üzerlerine başbuğ olup zabt u rabtlarıyla muhâfız-ı müşârün-ileyhin emr ü re’yi üzere i‘mâl ve istihdâmlarına ihtimâm ve memhûrun irsâl olunmakla devam-ı devlet-i şehinşâhîye kıyâm eylemen içün bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâhir-i Z sene 184

[s. 338]

Hüküm: 1404

Dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından olup ba‘zı husûs ile Bahr-i Siyâh sevâhiline me’mûr Aydoslu Hasan dâme ecduhuya ve Balçık ve Kuvarna kâdılarına ve yeniçeri serdârları ve kethüdâ yerleri ve sâ’ir zâbitân ve a‘yân ve iş erlerine hüküm ki

Bundan akdem Âsitâne-i aliyye'mden Özi Kal‘ası muhâfazası içün bir adet serdengeçdi bayrağı küşâd ve yüz yirmi topçu neferâtı müceddeden tashîh ve be-dergâh olunup kal‘a-i mezbûre irsâl olunmak

üzere isdâr ve irsâl olunan fermân-ı âlî mûcebince tashîh ve be-dergâh olunup şiddet-i şitâ takrîbi ile bu vakte dek Âsitâne'den mahall-i me'mûrelerine irsâl olunmayıp bu esnâda Der-aliyyeden bir kıt'a sefîneye vaz' olunup ber takrîb Kuvarna İskelesi'ne vâsıl bulunduklarında neferât-ı mezbûre sefîneden taşra hurûc ve sefîne-i merkūme avdet eylediği ve neferât me'mûriyetlerinin hilâfı Ordu-yı hümâyûnum tarafına gelmek sevdâsında oldukları ihbâr merkūmların bu gûne nâ marzî hareketleri sâ'ire dahi sirâyet ideceği zâhir olmakla bayrak-ı mezbûr ile yüz yirmi nefer topçuların me'mûr oldukları Özi Kal'ası'na irsâlleri muktezî olduğunu hâlâ topçu başı Ali zîde mecdühu takrîr kağıdıyla inhâ eylediğine binâ'en siz ki kapucıbaşı ve mevlânâ ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz neferât-ı mezbûreyi bulundukları iskelede tedârük olunan bir kıt'a berâtî sefîneye irkâb ve bi-eyyi vechin kân mahall-i me'mûrelerine sevk ve tesyîre ihtimâm ve dikkat eyleyüp neferât-ı merkūme işbu nâ me'mûl tavr-ı nâ sezâyı irtikâb etmeleriyle siz ki bi-eyyi hâlin ta'ahhüdleri üzere mahall-i me'mûrelerine âzim olmadıkları sûretde esâmîleri kaydı ilkā ve teslîm bulunan bir kıt'a mevâcibleri tahsîl ve fîmâ ba'd isim ve resmi deftere tebyîn olunup ocakdan kendiler merdûd ve yoldaşlık nâmı kendilerden merfû' ve sûkî ve ve ra'iyyet hükmü haklarında i'tibâr ile cezâ-yı sezâları icrâsına karâr virildiğini mesâmi'-i intibâhlarına bir hoşça vaz' ve ilkā iderek bu gûne nâ-marzî men' ve zecr ve cümlesini bulundukları mahalden alâ eyy-i hâlîn sefîneye irkâb ve derhâl iskeleden tahrîk ve mahall-i me'mûrları olan Özi Kal'asına irsâl ve tesyîrleri hâlâtına cümleniz bi'l-ittifâk kemâl-i sa'y ve ihtimâm eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve neferât-ı merkūmeden bir ferdinin geri kalmasına ruhsat ve cevâzdan gāyetü'l-gāye tehâşî vü mücânebet ve iskele-i merkūmden sefîneye vaz' ve mahall-i me'mûrelerine irsâl olunduklarını müş'ir meştâ-yı hümâyûnuma tahrîr ve i'lâma mübâderet eylemeniz bâbında

Fî evâhir-i Z sene 184

Hüküm: 1405

Karasu ve Köstence ve Karaharman ve Minkalya ve Balçık ve Kuvarna ve Varna ve ol havâlilerin vâkı' geçid ve memer mahallerin kuzât ve nüvâbına ve zikr olunan mahallerin serdâr ve zâbitân ve a'yan ve iş erlerine iskele emînlerine ve iskele-i mezkûrelere mütevâridîn sefâ'in re'îsleri *zîde kadrühu*ma hüküm ki

Evvel bahâr-ı hüceste âsâr-ı eyyâmın hulûl ve bi-tevfîkillâhi te'âlâ Ordu-yı hümâyûn nusret-makrûnuma me'mûr olan asâkir-i zafer müzâhir-i muvahhidîn bundan böyle berren ve bahren Rûmili ve Anadolu câniblerinden vürûd idecekleri meczûm ve me'mûl olmakla asâkir-i mezkûre nin bu sâl-i meymenet iştimâlde tizce vürûd ve külliyetlice Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd bulunmalır lâzime-i vakt ve hâlden olduğuna binâ'en taht-ı hükûmetlerinizde ve sefâ'in ile iskelelerinize vârid ve hâsıl olan askeri tizce tahrîk ve Ordu-yı hümâyûnuma me'mûrları Ordu-yı hümâyûnuma ve sâ'ir sevâhil ve serhaddi tahsîs olunmuşları mahall-i me'mûrelerine teşvîk ve sür'at-i seyr ile tesyîr ve teşvîklerine cidd ve cehd ve ihtimâm ve bundan sonra gerek Ordu-yı hümâyûnuma ve gerek sevâhil-i Tuna'da vâkı' ribât ve kılâ' ve serhaddler taraflarından birer bahâne ve bilâ vâsıl ticâret nâmıyla bezl-i emr ve fermân avdet ve ric'at idenleri sefâ'ine bindirmeyüp ve ber takrîb geçüp gitmelerine ağmâz ile cevâz ve ruhsat göstermeyüp hitâm-ı seferden evvel firâr ve güzâr idenleri cümle ittihâdlarıyla ahz ve ircâ' ve muhâlefet idenleri zecren leh kayd u bend ile irsâl ve îsâli asîr olanları muhkem haps ve ism ve resimleriyle der-akab i'lâm ve haklarında ne gûne emr-i şerîfim sudûr ider ise ibreten li'l-gayr icrâya sa'y-i mâlâ kelâm ve bu husûsa ziyade dikkat ve ale'd-devâm

i‘tinâ ve izhâr-ı gayret-i islâm eyleyüp lâkin bu takrîb celb-i hutâm-ı dünyâ sevdâsına düşüp o makūle firârîler zuhûrunda ahz ve silâh ve bastların ve akçelerin alup küşâd ve dörder beşer altun navullarıyla sefâ’ine vaz‘ ve vilâyetlerine getirmeğe ve bunun emsâli münâfî-i dîn v diyânet harekete cesâret eylemek ihtimâliniz olur ise dünyâ ve ukbâda cevâba kudretiniz olmayup işbu cezâya düçâr ve azâb ve ikâba giriftâr olacaklarınızı bir hoşça fikr eyleyüp ol makūle mekr ve bed fi‘lden kendinizi ve sâ’ir kimesneleri tahrîr ve terhîb ve te’dîb eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın (boşluk) irsâl olunmuşdur vusûlünde sâdır olan emr-i celîlü'ş-şânım mûcebince amel ü hareket ve tenfîz ve icrâsına her biriniz bezl-i kudret ve sarf-ı miknet eyleyüp hilâfından ziyâde ihtizâr eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâhir-i Z sene 184

Hüküm: 1406

Şumnu Serdârı Hasan ve Şumnu sâkinlerinden Çavuş-zâde es-Seyyid Ahmed ve vekîl-i vilâyet Hüseyin ve Ahmed *zîde kadrühu*ma hüküm ki

Şumnu Kazâsı'ndan bâ fermân-ı âlî tahsîli matlûb olan araba ve beygir ve mübaya‘ât-ı mîrîye ve sâ’ir levâzım ve mühimmât-ı seferiyenin tahsîline me’mûr dergâh-ı mu‘allâm gediklilerinden Es-Seyyid Ahmed *zîde mecdühu*nu emr-i me’mûriyeti tiz elden husûl pezir ve müsâra‘aten Ordu-yı hümâyûnuma îsâl ve tesyîr olunması lâzim ve lâbüdd olduğunda matlûbât-ı merkūmenin eshel vechile vakt-i yesîrde husûlüne siz dahi husûsiyle dikkat ve mu‘âvenet eylemen şartıyla ma‘iyetine ta‘yîn olunmanız bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın sen ki serdâr-ı mûmâ-ileyhsin serdârlığın ibkā ve mektûbu dahi irsâl olunmuşdur vusûlünde vech-i meşrûh üzere sâdır olan fermân-ı celîlü'ş-şânım mûcebince amel ü hareket ve siz cümleniz gediklü-yi mûmâ-ileyhin ma‘iyetiyle kazânızdan tahsîli matlûb olan mezbûre ve mühimmâtın bir sâ‘at evvel tahsîl ve tekmîline ve ucâleten sevk ve tesyîrine mübâderet ve gediklü-yi mûmâ-ileyhe vücûhla i‘ânet ve dîn ve Devlet-i aliyyem vechile dahi hıdmet ve izhâr-ı sadâkat ve gayret eyleyüp te’hîrden ve te’ennîden hazer ve mübâ‘adet eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâhir-i Z sene 184

[s. 339]

Hüküm: 1407

Hâlâ Tolcı'da başbuğ olan Sipâhîler Ağası Ahmed *dâme mecdühu*ya hüküm ki

Hâlâ Hüdâvendigâr Sancağı mutasarrıfı olup Tolcı muhâfazısında olan Mehmed *dâme ikbâluhu* bu hilâlde a‘dâ-yı dîn ile vukū‘ bulan muhârebede zahmdâr ve yarası ziyâde ve rukûb ve nüzûle adem-i iktidârı zâhir ve âşikâr ve zahmına müdâvât üzere tîmâr? olduğundan mûmâ-ileyhin yerine bir âhar muhâfız varıncaya dek mahall-i mezkûrda mevcûd askerin idâre ve emr-i muhâfazada istihdâmları zımnında müte‘ayyinân-ı Devlet-i aliyyemden birisinin sergerde nâmıyla kıyâmı elzem ve erceb ve sen ki sipâhîler ağası mûmâ-ileyhsin senden her hâlde rüşd ve dirâyet ve sadâkat ve

istikāmet ile hıdmet matlûb ve me’mûl-ı mülûkânem olduğundan bundan akdemce nasb ve ta‘yîn olunduğun vech üzere kemâ kân Tolcı'da olan cunûd zafer vüfûd üzerlerine başbuğ olup muhâfız-i cedîdin ol cânibe vusûl ve kıyâmına dek Tolcı ve havâlisinin mekâyîd-i düşmân-ı dinden hızf ve hirâsetine ve asâkir-i mevcûdenin istimâlet birle merkez-i me’mûriyetde ikāmetinde tergīb ve teşvîklerine sarf-ı miknet ve nisâr ve hâsıl-ı makderet eylemen siyâkında işbu emr-i celîlü'ş-şânım isdâr ve Hâcegân-ı Divân-ı hümâyûnumdan sâbıkâ piyâde mukābelecisi Halil *zîde mecdühu* ile irsâl olunmuşdur muktezâ-yı vakit ve hâle göre Tolcı ve etrâfının kemâl-i basîret ve dikkat ile muhâresesi kâffe-i umûra mukaddem olunmasından melhûz-ı hüsrevânem sadâkat ve sâ‘î-i cemîlenin ibrâzı ve hengâm olduğu ve mûmâ-ileyh Halil dahi senin ma‘iyetinle ol tarafda ikāmet eylemesi kendiye tenbîh ve tavsiye olunduğu ma‘lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer muhâfız-ı cedîd varıncaya dek mahall-i mezkûrun etrâf ve enhâsın muhâfazalarına ve zabt u rabt-ı askere ihtimâm ve dikkat ve bilâ izn hatve-i vâhide olduğun mahalden müfârakat ve hareketden mübâ‘adet eylemen bâbında

Fî Evâhir-i Z sene 184

Hüküm: 1408

Bu def‘a müceddeden rütbe-i mîr livâlık ihsânıyla kadr ve menzeleti terfî‘ kılınup Daya Karyesi muhâfazasına me’mûr ve ta‘yîn olunan es-Seyyid Süleymân *dâme izzuhu*ya hüküm ki

Sen ki mûmâ-ileyhsin müddet-i vâfireden berü Sipâh ocağı kethüdâ yerliği hıdmetinde istihdâm olunup ocağ-ı merkūmun emekdârân ve kâr güzâr ve sadâkat ve istikāmet ile şöhret şi‘ârlarından olup bi-avnihi te‘âlâ senden dîn ve Devlet-i aliyyeme vufûr gayret ve hamiyet ile hıdmet me’mûl ve melhûz-ı mülûkânem olmakdan nâşî Daya Karyesi muhâfazasına kıyâm ve mekâyîd-i a‘dâdan hıfz ve hirâsetine ihtimâm eylemen şartıyla bu def‘a avâtıf-ı aliyye-i şâhânemde müceddeden rütbe-i mîr livâlık i‘tâsıyla kadr ve i‘tibârın i‘la kılınup muhâfaza-i merkūmeye me’mûr ve ta‘yîn kılınmakla me’mûriyetini şâmil işbu emr-i şerîfim inâyet-pezîr sudûr olup tevcîh-i emr-i âlîşânımla me‘an tarafına tesyîr olunmuşdur imdi bu bâbda hakkında sunûh iden inâyet-i aliyye ve eltâf-ı seniyye-i mülûkânemin merâsim-i şürk ve mahmedetini ibkā ve merkûz zamîrin olan cevher-i gayret ve dirâyeti icrâya bezl-i mechûd ve sa‘y-i nâ-ma‘dûd eylemen vazîfe-i zimmet-i ubûdiyetin olmakla dâmen dermiyân-ı hamiyet ve ibrâz-ı levâzım-ı fütüvvet idüp ucâleten tedârükât-ı seferiyeni tekmîl ve kapun halkını dahi mükemmelen tertîb ü tanzîm ile bir sâ‘at mukaddem meştâ-yı hümâyûnumdan hareket ve karye-i merkūmeye vusûle kemâl-i şitâb ve müsâra‘at ve ba‘de'l-vusûl ol tarafda mevcûd rü’esâ ve zâbitân ve asâkir-i hamiyet me’serim ile bi'l-ittifâk mezîd-i sebât ve metânet birle emr-i muhâfazaya kıyâm ve bir an mekr ve hadî‘at-i a‘dâdan gâfil olmayup dâ’imâ levâzım-ı hazm ve ihtiyâta ri‘âyet ve etrâf ve eknâfa havâle çeşm-i basîret ve tanazzur üzere hareket iderek karye-i merkūmeyi ve havâlisini leyl ü nehâr gereği gibi hıfz ve hirâsete ve lâzime-i hüsn-i tedbîr ile sekenesinin istihsâl-i emn

ve itmînânlarını mûcib olur hâlâta mezîd-i ihtimâm ve dikkat ve sarf-ı vüs‘ ü kudret idüp senden me’mûl-ı mülûkânem olduğu vech üzere dîn ve devlet-i seniyyeme hıdemât-ı pesendîde ve etvâr-ı ber güzîde izhârıyla tahsîl-i nîknâm eylemeğe ve hakkında olan hüsn-i zann-ı şâhânemi isbât ve tasdîka bezl-i mâ hasal liyâkat ve gayret eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve hilâf-ı me’mûl olanı vaz‘ u hareket vukū‘undan gāyetü’l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâhir-i Z sene 184

Hüküm: 1409

Eyâlet-i Özi'de zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârın savb-ı me’mûrelerine vusûl ve luhûklarına müsâra‘at eylemeleri bâbında te’kîd ve tehdîdi hâvî hukkâm ve sâ’ire başka ve i‘lâm-ı hâlî muhtevî esâmîr ser askere başka emr-i şerîf yazılmışdır

Fî evâsıt-ı M sene 185

Kırk güne değin varmayanların paraları âhara verilüp te’dîb olunmalarını hâvî emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâhir-i S sene 185

Bundan akdem Özi Kal‘ası muhâfazasına emr-i şerîfimle me’mûr kılınan Silister ve Niğbolu ve Çirmen sancaklarının zu‘amâ ve erbâb-ı tîmâr neferâtlarının bulundukları mahallerin kuzât ve nüvâb ve zâbitânına hüküm ki

Silistre ve Niğbolu ve Çirmen sancakları alaybeyleri el-ân Özi'de mevcûd olup neferâtları vakt-i me’mûriyetlerinde ba‘zan esnâ-yı râhda ve Akkirman'dan ve ba‘zan mahall-i âhardan ve muhâfaza-i mezkûreden birer tarîkle firâr ve gaybet idüp hâlâ alaybeyleri bayrakları altında mevcûd olan neferât ve otuz nefere ancak bâliğ olmakla zikr olunan üç aded elviyenin neferâtları bir gün evvel yerlerinden ihrâc ve mahall-i muhâfazaya irsâl olunmasını hâlâ Özi muhâfızı vezîrim Ali Paşa edâmallâhu te‘âlâ iclaluhu vârid olan tahrîrâtında inhâ ve istid‘â itmekle neferât-ı mezbûre mahall-i me’mûriyetlerinden ve ba‘zıları henüz mahall-i me’mûrelerine vâsıl olmaksızın mahall-i âhardan firâr eylediklerinden eşedd ukûbet ile haklarından gelinmeğe müstehâkk olmuşlar iken evvel-i bahâr hüceste âsârın evâhiri takarrub eyleyüp henüz bulundukları mahallerden hareket ve mahall-i muhâfazaya varup isbât-ı vücûd itmemeleriyle bir gün akdem ve bir dakîka mukaddem bulundukları yerlerden hareket ve mahall-i me’mûreleri olan Özi'ye varup alaybeyleri bayrakları altında mevcûd ve hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyyemde bezl-i vücûd eylemeleri içün bu def‘a tenbîhen ve te’kîden ve isti‘câlen işbu emr-i celîlü'ş-şânım isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz zikr olunan Silitre ve Niğbolu ve Çirmen sancaklarının zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârından taht-ı kazânızda bulunan neferâtın bir adedi girüye kalmamak üzere bir an akdem bulundukları yerden tahrîk ve me’mûr oldukları muhâfaza-i merkūmeye irsâl ve sür‘at ve şitâb eylemeleri içün tenbîh ü te’kîd ve bundan böyle mahall-i me’mûrelerine vakt-i yüsrde varup isbât-ı vücûd etmeyenlerin ze‘âmet ve tîmârları âharlara tevcîh olunacağından gayrî bu ana gelince ze‘âmet ve tîmârlardan makbûzları dahi kendilerden tahsîl olduğuna kanâ‘at olunmayup haklarında îcâb iden tertîbât-ı lâyıkaları dahi icrâ olunacağı kendilere tefhîm ve tezkîr iderek bir gün evvel bulundukları yerlerden tahrîk ve ta‘yîn olundukları Özi muhâfazasına sevk ve tesyîre her biriniz be-gāyet ihtimâm ve sa‘y-i mâlâ kelâm eyleyüp ser-mû ta‘vîk ve taksîrden ve ihmâl ve müsâmahadan be-gāyet hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâhir-i Z sene 184.

Hüküm: 1410

Selânik a‘yânından Hazînedâr-zâde Ali *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Mora Ceziresi'nin keyd ve mekr-i düşmen-i dînden farîza-i zimmet erbâb-ı diyânet ve sen ki mûmâ-ileyhsin senden vufûr gayret ve istikāmet ile dîn ve Devlet-i aliyyeme hüsn-i hıdmet me’mûl ve melhûz-ı mülûkânem olmakdan nâşî darb u harbe kādir mükemmel etbâ‘ ve adamlarınla ucâleten azîmet ve Mora muhâfızı vezîrim Osmân Paşa edâmallâhu te‘âlâ iclâlehunun re’y ve rezîni üzere amel ü hareket iderek me’mûr olduğun mahallin mekâyîd-i a‘dâdan hıfz ve hirâsetine sarf-ı tâb ve kudret eylemen fermânım olmağın ma‘iyet-i müşârün-ileyhe me’mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet-i me’mûriyetin ma‘lûmun oldukda böyle vakitlerde sadâkat ve istikāmet ile dîn ve Devlet-i seniyyeme hıdemât-ı pesendîde ve harekât-ı ber güzîde izhârıyla tahsîl-i rızâ-yı meyâmin ile irsâl **[s. 340]** iktizâ-yı pâdişâhânem mecd ve sâ‘î olanların emek ve hıdmetleri zâyi‘ olmayup mazhariyet-i iltifât ve nâ’il-i hüsn-i teveccühât-ı mülûkânem olacağı bî-iştibâh olmakla muktezâ-yı me’mûriyet ve vâcibe-i uhde-i diyânet ve hamiyyetin üzere mu‘accelen levâzımın rû’yet ve darb u harbe kâdır mükemmel etbâ‘ ve adamlarınla bilâ-tevakkuf hareket ve süvâr semend sâ‘ad idüp bir sâ‘at mukaddem muhâfız-ı müşârün-ileyhin ma‘iyetine vusule şitâb ve ba‘de'l-vusûl me’mûriyetin üzere amel ü hareket iderek muhâfazasına me’mûr kılındığı mahallin gereği gibi hızf ve hirâsetine ve te’mîn-i kulûb-ı ahâlî ve ra‘iyyete mezîd-i sa‘y ve gayret ile hıdmet-i mergûbeye ibrâzıyla tahsîl-i nîknâm eylemege ve hakkında olan hüsn-i zann-ı mülûkânemi tasdîka nisâr cehd ve sadâkat eyleyüp ser-mû kusûr ve betâ’et gûne hareketden ve müşârün-ileyhin emr ü re’yine muhâlefetden gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâhir-i Z sene 184

Hüküm: 1411

Bir sûreti

Dergâh-ı âlî kapucıbaşılarından Ezdinli Beyzâde Yusuf *dâme mecdühu*ya ber vech-i meşrûh mükemmel etbâ‘ ve adamlarıyla ma‘iyet-i müşârün-ileyhe me’mûriyeti hâvî

Hüküm: 1412

Hâlâ Mora Muhâfızı Vezîr Osmân Paşa'ya hüküm ki

Mora Cezîresi'nin keyd ve mekr-i a‘dâdan hıfz ve hirâseti ve ahâlînin yazda hasâretden himâyeti senin uhde-i liyâkat ve ihtimâmına ihâle kılındığına binâ’en hıdmet-i muhâfazada emr ü re’yinle amel ü hareket eylemeleri içün bu def‘a dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından İzdinli Beyzâde Yusuf dâme mecdühu ile Selânik ağavâtından Hazînedâr-zâde Ali zîde kadrühu darb u harbe kādir mükemmel etbâ‘ ve adamlarıyla ucâleten mahallerinden azîmet ve bir sâ‘at mukaddem ma‘iyetine vusûle müsâra‘at eylemek üzere emr-i şerîfimle me’mûr kılınmalarıyla i‘lâm-i hâl zımnında sana dahi işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma‘lûmun oldukda mûmâ-ileyhimânın vürûdlarına bakmayup sen dahi mü’ekked buyuruldular tahrîr ve irsâliyle bir sâ‘at mukaddem ma‘iyetine celb ve ba‘de'l-vürûd iktizâ-yı hâle göre mûmâ-ileyhimâyı mahall-i lâzimeye ta‘yîn ile hıdmet-i muhâfazada emr ü re’yin üzere i‘mâl ve istihdâm iderek bâ-avn-i Rabbânî fîmâ ba‘d âneste-i enâm olan ve sayt-ı hamiyet ve fütüvvetin

lâzimesince Cezîre-i Mora ve havâlisinin mekâyîd ve tasallut-ı a‘dâ-yı li’amdan hıfz ve hirâseti ve sekenesinin tahsîl-i emn ve râhatları esbâb ve levâzımına ale'd-devâm mezîd-i sa‘y ve ihtimâm ve teşmîr-i bâzû-yı gayret ve ikdâm idüp isticlâb-ı da‘avât-ı hayriye-i mülûkâneme ve hakkında derkâr olan hüsn-i i‘timâd ve teveccühât-ı seniyyemin tezâyüd ve tekâsürüne bezl-i tâb ü tâkat eylemen bâbında

Fî Evâhir-i Z sene 184

Hüküm: 1413

Hâlâ Rikâb-ı hümâyûnum Kâi’m-makāmı olan vezîrim Mehmed Paşa'ya hüküm ki

Ordu-yı zafer cûy-ı hümâyûnumun meştâ-yı Babadağı'ndan Sahrâ-yı meyâmin ârâya darb-i hıyâm hurûc eylemenin vakti ziyâde takarrub eylediğinden mâ‘adâ düşmân-ı dîn hezîmet karîn Eflak ve Boğdân memleketlerinde ve sevâhil-i nehr-i Tuna'da leşker nuhûset eseriyle tahrîk ikdâm-ı kibr ve gurûr ve derûn-ı habâset meshûnunda muzmer olan mel‘anet ve fezâhati icrâ fikr-i fâsidesiyle ba‘zı mahallerde hafiyyeten açıklar ve kayıklar inşâsına ibrâz üzere olduğundan kat‘-ı nazar mebcûl olduğu desâyis-i şeytâniyesi üzere Tuna'nın berü yakasında memâlik-i İslâmiye'de li-ecli'l-muhâfaza tehaşşüd ve tecemmu‘ iden asâkir-i hamiyet simâtın dahi tefrika ve perîşânlıkları zımnında ale'l-gafle Şeyhûn tarîkiyle kelb-i ukûr misillü memâlik-i mahrûsama vaz‘-ı zindân hiyânet ve îsâl-i dest-i hasâret za‘m-ı bâtılıyla tedârükât-ı kaviyye tehiyyesin eylediği muvâfıkü'l-kelim câsûsların takrîr ve ihbârlarından resîde-i serhadd yakîn ve tahkîk olunmak hasebiyle kılâ‘-ı mansûre ve sevâhilde vâkı‘ bi'l-cümle kuzât ve karyelerde mekâyîd ve hadî‘at-i a‘dâdan hıfz ve hirâsetlerinin kâffe-i levâzımına dikkat ve iktizâ iden top ve mühimmât ve edevât-ı sâ’ire-i seferiyenin bir an akdem celb ve ihzâr ve lüzûmu olan mahallere mu‘accelen vaz‘ ve tanzîmiyle sevâhil-i nehr-i Tuna'nın gereği gibi takviye ve istihkâmına mezîd-i ihtimâm ve sür‘at ve düşmân-ı dînin nehr-i Tuna'da i‘mâl fikr-i fâsidiyle inşâ ve tehiyye eylediği kayıklarının bi'l-mukābele men‘ ve def‘leri içün iyice donanma ve top endâz şayka ve üç direklü misillü mükemmel ve müzeyyen neferât-ı kesîre ile sefâ’in-i vâfirenin lâzime-i hüsn-i tedbîr ile bir sâ‘at mukaddem Sünne Boğazı'ndan vesâ’ir duhûlü mümkün olan mahallerden Tuna'ya ve üç seneden taşra Akkirman semtlerinde düşmân-ı dîne ruhsat virmemek içüon Özi tarafına müretteb olan donânmâ-yı hümâyûnumun dahi bir sâ‘at akdem Özi Kal‘ası pîşgâhında lenger endâz-ı ikāmet ve izhâr-ı salâbet ve şecâ‘at eylemeleri ehemm-i mehamm ve akdem-i umûr-ı lâzimü'l-ihtimâmdan olmakla kılâ‘ ve serhaddât-ı mansûrem ve Ordu-yı hümâyûn-ı nusret-makrûnun içün Âsitâne-i aliyye'me tertîb ve tehiyye olan top ve cebehâne ve mühimmât ve levâzımât-ı sâ’ire-i seferiye bu ana dek ol tarafdan ihrâc ve tesyîr olunmamış ise derhâl sefâ’ine vaz‘ ve tahmîl ve esnâ-yı râhda bir mahalle yanaştırmayıp doğru mahâl-i me’mûrelerine vusûle müsâra‘at eylemeleri içün sefâ’in-i merkūme derûnlarına mukaddem ve mübrem mübâşirler ta‘yîni ile tenbîh ü te’kîd olunarak bir sâ‘at evvel irsâllerine dikkat ve vusûl-i emr-i şerîfimden mukaddemce tesyîr olunmaları var ise anların dahi bir kadem akdem vusûlleri zımnında bilâ-tevakkuf kâr güzâr adamlar ta‘yîniyle mübâderet ve müretteb olan asâkir ve donanmanın dahi kemâl-i şitâb ve acele ile ihrâc ve tesyîrlerine i‘tinâ ve ikdâm olunup hâsılı ol cânibden tevârüd idecek bi'l-cümle levâzımât ve mühimmât-ı seferiye ve asâkir me’mûre ve donanmanın zuhûr ve vusûlüne terakkub ve intizâr olunmakla bi-mennihi te‘âlâ ba‘de'l-vürûd iktizâ iden mahallere sevk ve nakl ve yerli yerlerine vaz‘ ile sevâhil-i Tuna'ya ve kılâ‘-ı mansûreye gereği gibi istihkâm ve takviyet virdikden sonra her cânibden mütevekkilen alallâh ve müsehhiren an rûhâniyyet-i Rasûlullâh niyyet-i hâlise ile asâkir-i gayret şi‘âr a‘dâ-yı li’âm felâket encâm üzerine bi'l-ittifâk merdâne ve şecî‘âne sell suyûf hücûm ve

iktihâm ve merdkârî avn-i perverdegârî ile kahr u tedmîr ve seby ve esîr ve iğtinâm-ı vefîr iderek ahz-ı sâr ve intikāma ve satvet-i islâmiye ve kuvvet-i bâhire-i dîniyye izhârına an samîmü'l-kalb ittihâd-ı derûn ile karâr verdiği ve Cenâb-ı nusret bahşâ-yı müte‘âlden bu emr-i menvînin ve re’y-i perde-i takdîrden runmân-i vukū‘ olması tazarru‘ ve niyâzına ibtidâr olunduğu ma‘lûmun oldukda sen dahi evvelâ ol tarafda tertîb ve tehiyye olunan mârru'z-zikr bi'l-cümle levâzımât ve mühimmât ve neferât ve donanmâ-yı nusret intimânın bir an akdem ve bir dakîka mukaddem kâr güzâr mübâşirler ta‘yîni ile vusûl ve luhûklarına kemâl-i sa‘y ve ikdâm iderek serhaddât-ı mansûrede ve ordu-yı zafer cûy-ı hümâyûnumda mevcûd olan asâkir gayret şi‘âr ve guzât salâbet disârıma imdâd ve i‘ânet ve cevâmi‘ ve mesâcidde nâ’il-i fevz ve zafer olmasına da‘avât-ı hayriyesine sarf-ı derûn ile müdâvemet olunup ihmâl ve tekâsülden ve mikdâr-ı zerre terâhî ve tesâmühden hazer ü mücânebet olunmak bâbında

Fî Evâhir-i Z sene 184

[s. 341]

Hüküm: 1414

Kuvarna İskelesi'nden Rûmili Kavağı'na varınca sevâhil-i Bahr-i Siyâh'da vâkı‘ eskelelerin kuzât ve nüvâbına ve iskeleler ümenâsı ve nâzırlarına ve bi'l-cümle zâbitânına hüküm ki

Serhaddât-ı mansûremden olan Özi Kal‘ası'nda mütehassın guzât şecâ‘at simâtıma li-ecli'li-imdâd Âsitâne-i aliyye'mden bundan akdem tertîb ve sefâ’in ile tesyîr olunan tavâif-i askeriye kendülerden gayret ve hamiyyeti selb ile ağdâr-ı vâhiye ve bahâne-i gayr-i vâkı‘a îrâdına tasaddî birle rü’esâ-yı sefâ’ini iğfâl ve ihâfe iderek iskelelere yanaşup sefîneden taşra hurûc ve tarafınızdan dahi ağmâz ve irâ’et sûret ruhsat olunduğundan asker-i merkūm kuzât ve karyelere dağılıp mahall-i me’mûrelerine vâsıl olmadıkları ihbâr ve inhâ ve bu esnâda dahi Özi Kal‘ası ve serhaddât-ı sâ’ire-i mansûrem ve Sünne Boğazı'ndan duhûle müretteb sefâ’in ve gerek Ordu-yı hümâyûnum içün Der-aliyyemden tertîb ve tehiyye olunan top ve cebehâne ve mühimmât-ı seferiye ve tavâif-i askeriye pey-der-pey sefînelere vaz‘ ve mahâll-i me’mûrelerine irsâl ve müretteb olan donanmalar dahi neferât-ı vefîre ile ucâleten ihrâc ve derûnlarına mübâşir ve vaz‘ı ile kal‘a-i merkūme ve Sünne Boğazı'na tesyîr olunageldiği inbâ olunup bir sâ‘at mukaddem cümlesinin doğru mahâll-i me’mûrelerine vusûl ve vürûdları be-gāyet mühimm ve muktezî idiği ma‘lûmunuz oldukda siz ki iskeleler ümenâsı ve nâzırları mûmâ-ileyhimsiz fîmâ ba‘d deryâya havâle-i çeşm-i basîret ve tefahhus ve nezâret idüp o misillü mühimmât-ı seferiye ve asâkir-i mevzû‘a olan sağîr ve kebîr sefâ’in ve donanma zuhûr eyledikde iskeleye takarrub eylemeksizin kalfa ve kayık ile derhâl üzerlerine varup bilâ-tevakkuf imdâdlarına kemâl-i sa‘y ve ihtimâm ve ucâleten doğru mahâll-i me’mûrelerine îsâle gayret eylemeleri içün rü’esâ-yı sefâ’ine tenbîh ü te’kîd ve mücâb olmayup derûnlarında muzmer olan mel‘ânetlerini icrâ niyyetiyle kumanyamız ve suyumuz dökündü deyü bahâne îrâdıyla iskeleye yanaşmak irâdesinde olanlarını iskeleye yanaştırmayup alarğada tevkît ve temkîs ve bir nefer askeri taşra çıkartmayup ucâleten iktizâ eden su ve mâlzemelerini rû’yet ve kayık ile irsâl ve derhâl tahrîk ve imrârlarına mezîd-i ikdâm ve sa‘y-i mâlâ kelâm eyleyüp ve siz ki mevlânâ ve zâbitân-ı mûmâ-ileyhimsiz sizler dahi bu husûsa ale'd-devâm nezâret ve dikkat ve tenbîh-i şâhânem müğâyir harekete tasaddî idenleri olur ise alâ eyyi hâl men‘ ve tahzîr iderek mu‘accelen imrâr ve mahall-i me’mûrlarına îsâlleri emrine ihtimâm eyleyesiz ba‘de ez-în bu emr-i lâzimü'l-ihtimâma tecessüs ve tefahhusdan hâli olunmaz şöyle ki sefâ’in-i merkūmeden bir adedi mugāyir-i tenbîh-i mülûkânem hilâl-i râhda her hangi iskeleye yanaşdığı ihbâr ve istimâ‘ olunmak lâzim gelir ise ol iskelenin hâkim ve emîn ve

nâzır ve zâbitânı bir türlü cevâba kādir olamayup bilâ ihmâl te’dîb ve güşmâl olunacağı emr-i muhakkakdır ana göre emr-i mühimme her biriniz mezîd-i ihtimâm ve ikdâm ile zuhûr iden sefâ’inin mu‘accelen iskeleleriniz pîşgâhından bilâ-tevakkuf imrâr ve savb-ı me’mûrelerine irsâlleri hâlâtına nezâret ve gayret eyleyüp ser-i mu kusûr ü rehâvetden be-gāyet hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâhir-i Z sene 184

Hüküm: 1415

Ziştovi Voyvodası Halîl *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Bu def‘a Ziştovi Kazâsı ahâlîleri taraflarından meştâ-yı Ordu-yı hümâyûnuma irsâl olunan arz ve mahzarın me’âllerinde Ziştovi Kasabası Tuna Nehri'nin sâhilinde vâkı‘ olup mukābelesinde a‘dâ-yı dînin kıt‘a ve piyâdegânı güşt ü güzâr ve kasaba-i merkūmeye îsâl-i hasârete dîndâr-ı intizâr oldukları zâhir ve âşikâr olduğuna binâ’en kasaba-i merkūme ve havâlisinin muhâfaza ve muhâresesi içün mîr-i mîrân-ı kirâmımdan birisi başbuğ ta‘yîn ve irsâl olunması tahrîr ve istid‘â olunmuş arz ve mahzarı getiren Ziştovi müftüsü sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin ol câniblerin hıfz ve hirâseti senin uhde-i liyâkatine tefvîz olunsa ber-vefk-i matlûb emr-i muhâfazada ibrâz-ı hıdemât-ı meşkûre ideceğini takrîr ve inhâ idüp fi'l-hakîka birkaç senedir kazâ-i mezbûrede bulunman hasebiyle ahâlînin mîzâclarına ve serâyir-i ahvâl-i memlekete vukûf ve ittilâ‘ın ve ricâl ve harb ve darbi istihdâma isti‘dâdın muhakkak ve meczûm ve hâricden me’mûr kılınacak muhâfızdan ziyâde hıfz-ı memlekete ibrâz-ı sa‘y-i mevfûre muvaffak olacağın zâhir ve ma‘lûm olmakdan nâşî Ziştovi Kasabası ve havâlisinin muhâfızlığı ve el-yevm müctemi‘ olan bir tarafdan varacak asâkirin başbuğluğu uhdene ihâle kılınmağın bundan akdem mâliye tarafından isdâr ve tarafına irsâl olunan evâmir-i aliyyem mûceblerince kazâ-i mezbûrdan matlûb olan mübâya‘a zehâîrinin sevk ve tesbîline ve cem‘ ve tekmîline dahi ihtimâm iderek cunûd-ı muvahhidînin ta‘yînât-ı mu‘tâdelerini i‘tâ ve mahûf ve haternâk me‘âbir ve mesâkine karakollar ve neferât ta‘yîni ile leyl ü nehâr karşı cânibden küffâr-ı hâk-sârın etvâr ve hareketlerine havâle-i çeşm ve gûş-ı basîret ve civârda vâkı‘ vüzerâ-yı izâmım ile bi'l-muhâbere düşmen-i dînin keyd ve mefsedetinden Ziştovi Kasabası ve etrâf ve eknâfını hıfz ve te’mîne sarf-ı miknet eylemen içün hâssaten bu husûsa me’mûriyetini hâvî işbu emr-i celîlü'ş-şânım isdâr (boşluk) ile irsâl olunmuşdur böyle vakitlerde dîn ve Devlet-i aliyyem yolunda müsâ‘âde-i hamiyet ve hıdemât-ı mebrûresi zuhûra gelenlerin sa‘y ve ikdâmları zâyi‘ olmayup her biri hâl ve istihkâkına göre huvân-ı ihsân-ı mülûkânemden huvâr-ı ni‘met hatır evfâ olacakları müberhen ve âşikâr ve sen dahi me’mûr olduğun hıdmetde rızâ-yı hümâyûnuma mutâbık âsâr-ı mahmûde izhârına muvaffak olduğun sûretde zamîrinde müzmer olan merâm ve matlabin ne ise husûle kâm revâ olacağın bî-iştibâh idiği ma‘lûmun oldukda emr-i şerîfim vâsıl olduğu sâ‘at mevcûd olan asâkir ve zâbitân muvâcehelerinde feth ve kırâ’et ve mâliye tarafından isdâr olunan emr-i şerîfim mûcebince ta‘yînâtlarını virüp lüzûmu olan yerlere ta‘yîn ve muhâfaza-i memleket ve te’mîn-i kulûb-ı ahâlî ve ra‘iyyete ikdâm ve dikkat ve mübâya‘a zehâîrini dahi mukaddemâ me’mûr olduğun vechile külliyen iskeleye nakle ve pey-der-pey sefâ’in ile Maçin ve Hırsova taraflarına ale'd-devâm sevk ve tesyîre etemm gayret ve mübâderet ve te’hîr ve taksîrden gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâhir-i Z sene 184

Hüküm: 1416

Babadağı'ndan Köstence'ye varınca vâkı‘ olan kazâların serdârlarına ve söz sâhibi ve serdengeçdi ağa ve alemdârlarına ve ocak ihtiyârlarına hüküm ki

Kazâlarınızdan mübâya‘a ve tedârük ve tahsîli fermânım olan zehâîr ve mühimmât-ı seferiye ve bi'l-cümle levâzımât-ı mîrîyenin ta‘cîl ale't-ta‘cîl tahsîl ve tekmîl ve bu günlerde elbetde ve elbetde Ordu-yı hümâyûnuma îsâl ve irsâli gāyetü’l-gāye mühimm ve muktezî olmakla imdi bu makūle mühimmât-ı seferiye ve levâzımât-ı askeriyenin bi-eyy-i vechin kân husûlune ihtimâm herkesin üzerlerine vâcib ve lâzim olmağın senin dahi dâmen-i gayreti dermiyân ve bu hıdmet-i dîn ve Devlet-i aliyyeme her biriniz bezl-i tâb tuvân eyleyerek cânib-i Devlet-i aliyyemden bâ-fermân-ı celîlü'ş-şân sevâhil-i nehr-i siyâhda vâkı‘ iskelelerden zehâîr ve mühimmât-ı sâ’ire sevkine me’mûr dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından Hasan dâme mecdühuya min külli'l-vücûh i‘ânet ve emr-i me’mûre senin ucâleten husûlüne ikdâm ve mübâderet ve her ne tarîkle olur ise olsun tenfîz-i evâmir-i şerîfimle matlûb olan mühimmâtın küllîsinin müsâra‘aten mevcûd cevâz pezîrine ihtimâm ve bu vechile dahi asker-i islâma takviyet ve dîn-i mübîne hidmet eyleyüp adem-i itâ‘at ve ihmâl ve rehâvet misillü etvârdan mübâ‘adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın (boşluk) irsâl olunmuşdur vusûlünde sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ü hareket ve kapucubaşî-i mûmâ-ileyhin emr-i me’mûriyeti tetmîm ve tahsîline el birliğiyle ez dil ü cân dikkat ve sa‘y ü mübâderet eyleyüp min ba‘d te’hîr ve ta‘vîkine bâdî olacak hâlât-ı nâ marziyeden ziyâde hazer ve ittikā eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâyil-i M sene 185

[s. 342]

Hüküm: 1417

Hâlâ Tolcı Muhâfazasında yeniçeri zâbıtı olan Turnacıbaşı Ebubekir ve ocakdan bu husûsa mübâşir ta‘yîn olunan hâlâ ocakda bi'l-fi‘l baş çavuş Osmân zîde mecdühumâya ve muhâfaza-i mezbûreye me’mûr Çorbacı ve çavuşân ve zâbitân ve ağavât ve alemdârân serdengeçdiyân ve ihtiyârân ve emekdârân *zîde kadrühu*ma hüküm ki

Tolcı muhâfazasının metânet ve kesret-i neferâtla istihkâm ve takviyeti ve mevcûdü'l-yevm olanların mikdâr ve kemmiyeti ve nizâm ta‘yînât husûsâtı bu hilâlde tahrîr ve irsâl olunan dal kılıç neferâtının dahi imzâluları tanzîm ve mevcûdlarına i‘tâsı ve kadîmden olan bayrakların mevcûdları ve tüfenkçi neferâtının mevcûd ve nâ-mevcûdlarının sıhhat ve hakîkatini temyîz ve tanzîm ve gelecek asâkirden ana göre kadr-i kifâye bir mikdâr dahi asker ta‘yîn olunup hîn-i hâcetde nedâmet ve vehâmeti çekilmemek ve mevcûd olanların dahi neferât ve ağavât ve zâbitânın kānûn üzere ta‘yînâtı verilüp noksanla mevcûdlara eziyet ve ziyâde ile mîrîye hasâret olunmamak şurûtuna ri‘âyet ve sarf-ı ve hulûsiyle dîn ve devlete hıdmet ve bu vechile nâ’il-i du‘â-yı hayr-ı pâdişâhânem olunarak mazhar-ı fevz ve nusret-i Rabbü'l-izzet olmak esbâbına teşebbüs lâzim ve vâcibe-i hâlden olduğundan muhâfaza-i mezbûreye me’mûr dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ortalarından mâ‘adâ serdengeçdi ve tüfenkçi ve dal kılıç neferâtı cümle ittihâdı ve mûmâ-ileyh başçavuş zîde mecdühu mübâşeretiyle yoklanup sıhhat ve hakîkati üzere temyîz mevcûdlarının refâh hâllerine temşiyet-i vücûh iktizâsına göre takviyet olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın mübâşir-i mûmâ-ileyh ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur vusûlünde sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince amel ü

hareket ve cümle ittifâkıyla neferât-ı mezbûrde el-yevm topçu muhâfazası hıdmetinde mevcûd bulunanları isim ve resimleriyle yoklanup tahrîr ve nâ-mevcûdlardan temyîz ve emekleri zâyi‘ olmamak içün mevcûdları ta‘dâd ve ağavât ve alemdârânı dahi bâlâ-yı deftere terkîm ve dal kılıç neferâtının mevcûdlarına esâmîleri imzâluları verilip nâ-mevcûdları ba‘de zamân zuhûr eylediklerinde redd ve te’dîb olunacakları tefhîm ve el birliğiyle nizâm-ı müstahseneye rabt ve bundan sonra mevcûdlardan bir ferd bilâ izin ve fermân bir tarafa gitmeyüp ve firâr eylememeleri nizâmını rû’yet ve ana göre ta‘yînâtları tanzîm ve mîrîyi dahi sıyânet ve gereği gibi hüsn-i sûrete ikdâm eyleyüp istihsâl-i rızâ-yı hümâyûnuma her biriniz mübâderet ve nâ’il-i sa‘âdet-i dünyâ ve uhrâ olmağa mecd u sâ‘î olup hilâfından hazer eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâ’il-i M sene 185

Hüküm: 1418

Ahyolu Kazâsı Nâ’ibi Mevlânâ el-Hâc Abdülbaki *zîde ilmuhu* ve kazâ-i mezbûr voyvodası ve sâ’ir zâbitân ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erleri *zide kadrühu*ya hüküm ki

Fukarâ-yı ra‘iyyetin vücûh mezâlim ve ta‘addiyâtdan himâyet ve sıyânet ile yerlerinde ve yurdlarında karâr ve zer‘ ve harse iştiğâl eylemeleri matlûb olduğuna binâ’en sefer-i hümâyûnuma gelmek üzere tertîb olunan esnâf askerden bir ferdin esnâ-yı râhda uğradıkları mahallerde hilâf-ı şer‘ ve mugāyir-i rızâ-yı hümâyûnum fukarâ-yı ra‘iyyete itâle-i dest ta‘addî ve mefsedet ve meccânen yem ve samân ve me’kûlât mutâlebesiyle mikdâr-ı zerre cevr ve zâl eylemelerine bir vechile ruhsat ü cevâz göstermeyüp gereği gibi neferâtlarını zabt u rabt eylemeleri içün vürûd idecek asâkirin rü’esâ ve zâbitlerine tenbîh ü te’kîd ettirilmesini ve mürûr idecek asâkir ve sâ’ir ebnâ’-i sebîlin arpa ve samân ve sâ’ir me’kûlât husûsunda zarûret gelmemeleri içün ahâlî kazâlarından ve etrafdan zahîre nakl ve cem‘ ve narh-ı rûzîleri üzere bey‘ ve furuht ve meccânen re‘âyâdan bir nesne mutâlebe ider olur ise derhâl ahz ve zâbıtı ma‘rifetiyle te’dîb ve terhîb ve men‘ ve tahrîrlerine ale'd-devâm nezâret ve sarf-ı vüs‘ ü kudret olunarak re‘âyâ-yı acezenin her hâlde mezâlim ve ta‘addiyâtdan himâyet ve sıyânetleri hâlâtına ikdâm ve emn ü râhat ile herkes sâkin olduğu yerlerinde ve yurdlarında karâr ve zirâ‘at ve hirâset ettirilmesinin te’kîdini hâvî Ordu-yı hümâyûnumdan Âsitâne-i sa‘âdetime varınca tarîk-i câddede ve yemîn ve yesârında vâkı‘ kazâların kuzât ve nüvâbına ve voyvoda ve bi'l-cümle zâbitân ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erlerine hitâben bin yüz seksen dört senesi evâ’il-i ramazanında mufassal ve meşrûh evâmir-i aliyyem sâdır olup hilâfına vaz‘ u hareket olunmak iktizâ etmez iken sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin bu def‘a kışlâ-yı Ordu-yı hümâyûnuma vârid olan arzında Ahyolu Kasabası ve kazâ-i mezbûre tâbi‘ İskele Baslı ve Ala karyeleri asâkir-i islâmın Ordu-yı hümâyûnuma mürûr ve ubûr idegeldikleri tarîk-i câddeye dört beş sâ‘at ba‘îd olup lâkin bâ emr-i âlî küşâde ve ta‘yîn olunan bayrakların süvârî ve piyâde neferâtları ve ba‘zan levendât makûleleri amden câdde-i tarîkden sapup leyl ü nehâr birbirini te‘âkūb iderek karyelerine nuzûl ve hezâr gûne cevr ü ta‘addive müft ü meccânen ve yiyecek ve karyelerinde tedârüki imkânda olmayan ba‘zı eşyâ talebiyle ta‘addî ve kendilerini ve ıyâl ve evlâdlarını darb ve bend eylediklerinden mâ‘adâ emvâl ve eşyâların gasb ve gâret ve cevr ve ta‘addîlerine tahammül tâkatleri kalmayup perâkende ve perîşân olmalarına bâ‘is oldukların ahâlîleri meclis-i şer‘de takrîr ve i‘lâm ediver deyü ilhâh ve fi'l-hakîka hâl minvâl-i meşrûh üzere olduğu tahrîr ve inhâ ve Divân-ı hümâyûnumda mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda târîh-i merkūmde vech-i

meşrûh üzere evâmir-i şerîfem virildiği mastûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfine mugāyir vâkı‘ vedâyi‘-i hâlikü'd-dâreyn? olan re‘âyâ fukarâsına ve ahâlî-i vilâyete cevr ve eziyyet olunmamak ve emvâl ve eşyâlarına hilâf-ı şer‘-i şerîf itâle-i dest ta‘addî idenler zâbitleri ma‘rifetiyle derhâl men‘ ve muhkem te’dîb ve müft ü meccânen yem ve yiyecek taleb ettirilmeyüp rızâlarıyla bey‘ idenlerden narh-ı rûzî üzere ahz olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i M sene 185

[s. 343]

Hüküm: 1419

Bu mahalle sehven kayd olunmakla mahalline nakl şud.

Sâbıkâk ocakda kol kethüdâsı olan Ali *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Bu hilâlde hasbe'l-iktizâ azlin zuhûr eylemekden nâşî bu hilâlde sana müte‘allik umûr olmayup bir gün evvel bulunduğun mahalden hareket varup Selvi Kasabası'nda meks ve ikāmet eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın (boşluk) *zîde kadrühu* mübâşir ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur vusûlünde bu bâbda şeref-rîz-i sudûr olan celîlü'ş-şân mûcebince amel ü hareket ve der-akab olduğunun mahalden hareket ve savb-ı me’mûrene ucâleten azîmet birle kasaba-i mezbûreye varup meks ve ikāmet ve devâm-ı ömr ve devlet-i pâdişâhânem da‘avâtına muvâzabet ve mahall-i me’mûreni vusûlünü ocak tarafına inhâ ve i‘lâma mübâderet eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâ’il-i M sene 185

Hüküm: 1420

Dâ’ire-i aliyyemde Turnacıbaşı olan Hasan *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Sen ocağın emekdâr ve işgüzâr zâbitânından ocağından hakkında mezîd-i re’fet-i mulûkânem zuhûr eyleyüp bu hilâlde dâ’ire-i aliyyem Turnacıbaşılığı sana tevcîh olunmuş dört cemâ‘atin ortası hıdmetinde olmak üzere İsakçı Ordusu ağalığı dahi uhde-i gayretine tefvîz ve der-akab hareket ve ordu-yı mezkûreye varup İsakçı ser-askeri vezîrim Ali Paşa'nın ma‘iyetinde emr ü re’y-i rezînle hıfz ve hirâset-i memleket ve zabt u rabt-ı neferât ile tanzîm-i bilâd ve râha-i ibâda bezl-i kudret eylemen bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın vusûlünde ber mûceb-i emr-i âlî amel ü hareket ve bir sâ‘at evvel ordu-yı mezkûreye varup müteferri‘ uhde-i lâzimen olan husûsun küllîsine kemâ yenbeğî bezl-i makderet ve müşârün-ileyhin re’y ve rızâsına muvâfakat eyleyesin ve İsakçı muhâfazasıyla ordu-yı mezkûreye me’mûr çorbacı ve çavuşân ve zâbitân ve ağavât ve alemdârân ve bi'l-cümle odalu ve yamakān ve neferât yoldaşların cümlesini üzerlerine ağa zâbit bilüp sözünden taşra ve re’yinden hâric vaz‘ u hareketde bulunmayup itâ‘at ve inkiyâd üzere olalar sen dahi her umûrunu şer‘-i şerîf ve kānûn-ı münîfe tatbîk ve dâ’imâ meşveret ve basîret ve her husûsu hüsn-i tensîk eylemekden âmme-i dîn ü Devlet-i aliyyeme nâfi‘ hıdemât-ı mebrûre istihsâline ez dil ü cân mecd ü sâ‘î eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâ’il-i sene 185

Hüküm: 1421

Misuri Kâdısı Mevlânâ Derviş Mehmed *zîde fazluhu*ya ve kazâ-i mezbûr voyvodasına ve sâyir zâbitân ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki

Karşu sahîfede Ahyolu kâdısına hitâben şeref-sudûr iden emr-i âlîde olan mukaddimeden sonra (boşluk) sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin kışlâ-yı Ordu-yı hümâyûnuma vârid olan arzında Misuri Kazâsı'na tâbi‘ Hace Ömer Karyesi asâkir-i islâmın Ordu-yı hümâyûnuma mürûr ve ubûr idegeldikleri tarîk-i câddeye beş altı sâ‘at olup lâkin bâ emr-i âlî küşâde ve ta‘yîn olunan bayrakların süvârî ve piyâde neferâtları ve ba‘zen levendâtları amden câdde-i tarîkden sapup leyl ü nehâr birbirini müte‘âkib karyelerine nuzûl ve hezâr gûne cevr ü ta‘addive kendilerini ve ıyâl ve evlâdlarını darb ve ta‘addî eylediklerinden mâ‘adâ emvâl ve eşyâların gasb ve gâret ve bi'l-cümle tâkatleri kalmayup perâkende ve perîşân olmalarına bâ‘is oldukların ahâlîleri meclis-i şer‘den takrîr ve i‘lâm edivir deyü ilhâh ve fi'l-hakîka hâl minvâl-i muharrer üzere olduğu tahrîr ve inhâ ve Divân-ı hümâyûnumdan mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda Misuri'ye yazılan emr-i şerîfin aynı gibi yazılmışdır.

Hüküm: 1422

Bir sûreti

Rus Kasrı Nâ’ibi Mevlânâ Abdülkâdir zîde ilmuhuya ve sâ’ire (boşluk) Ordu-yı hümâyûnuma vârid olan adamına Rûs Kasrı nâm karye-i cedîd ve Davudlu ve Baraklar nâm karyeler asâkir-i islâmın Ordu-yı hümâyûnuma mürûr ve ubûr idegeldikleri tarîk-i câddeye birkaç sâ‘at bu‘du olup bu zulm ile vech-i meşrûh üzere işbu iki kıt‘a emirlerin buyuruldusu Ahyolu Kâdısının arzı üzerindedir.

Fî Evâ’il-i M sene 185

Hüküm: 1423

Baş muhâsebeye ilmuhaberi verilmişdir

Nehr-i Tuna şaykası kapudanlarından Tolcı şaykası kapudanı Osmân Kapudan *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Vidin Muhâfızı vezîrim Mehmed Paşa *edâmallâhu te‘âlâ iclâlehu* tarafından vürûd iden tahrîrâtına nehr-i Tuna kenârında olan me‘âbir ve çete kayıkları muhâfazası ve husûsât-ı sâ’irede istihdâm içün ol cânibde mevcûd olan bir kıt‘a şaykadan mâ‘adâ birkaç kıt‘a şayka dahi ta‘yîn ve tesyîr olunmasını tahrîr ve inhâ etmekle vezîr-i müşârün-ileyhin iltimâsına binâ’en sene-i sâbıkāda seninle sene-i sâbıkāda girdâb ağası hıdmetinde olan Hırsova Şaykası kapudanı mükemmel neferât ve şaykanız ile girdâblar hıdmetine me’mûr ve ta‘yîn olunman içün başka başka Divân-ı hümâyûnumdan emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi‘l baş defterdârım olan Ali İsmet *dâme uluvvuhu* i‘lâm etmeğin i‘lâmı mûcebince amel olunmak fermânım olmağın imdi sene-i sâbıkāda olan me’mûriyetiniz misillü sizinle zikr olunan Hırsova şaykası kapudanı şaykası ve mükemmel neferâtıyla girdâblar hıdmetine me’mûr ve ta‘yîn olunduğu başka emr-i şerîfimle kapudan-ı mezkûre tenbîh olunduğu ma‘lûmun oldukda sen dahi muktezâ-yı me’mûriyetin üzere süvâr olduğun şaykanın mükemmel neferâtını bir gün evvel tertîb ü tanzîm ile sâ‘at akdem savb-ı me’mûrene varup kapudan-ı mezbûr ile bi'l-ittifâk muhavvel-i uhde-i ihtimâmın girdâblar hıdmetine kıyâma müsâra‘at edüp ednâ kusûr ü rehâvetden ve ser-mû hilâfından be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâ'il-i M sene 185

Hüküm: 1424

Bir sûreti

Nehr-i Tuna şaykası kapudanlarından Hırsova şaykası kapudanı Mehmed Kapudan *zîde kadrühu*m vech-i meşrûh üzere

Hüküm: 1425

Bir sûreti

Semendire şaykası kapudanı Hüseyin Kapudan şaykası ve tekmîl neferâtıyla çete kayıkları ve husûsât-ı sâ'irede istihdâmı içün ber vech-i meşrûh

Hüküm: 1426

Bir sûreti

Ada-i kebîr şaykası kapudanı Seyyid Abdullah Kapudan *zîde kadrühu* dahi şaykası ve mükemmel neferâtıyla çete kayıkları ve husûsât-ı sâ'irede istihdâmı içün vech-i meşrûh üzere

[s. 343]

Hüküm: 1427

Ruscuk cânibi ser-askeri Vezîr Ahmed Paşa'ya ve Ruscuk kâdısına ve yeniçeri zâbitine ve iskele ümenâsı ve sâ'ir zâbitâna hüküm ki

Gerek sancak-ı şerîf sa'âdet redîfin ma'iyetinde mevcûd asâkir-i islâm ve gerek İsakçı ve Tolcı ve Maçin muhâfazalarında mukābele-i a'dâda mukîm ve müctemi' olan guzât gayret simâtın tevsî'-i ma'âşları levâzımına i'anet ile zehâîr-i mütenevvi'a husûsunda zarûret ve müzâyakadan siyânetleri hâlâtına ihtimâm olunmak üzerlerine vâcib ve lâzim ve bi'l-husûs mevrid ve mecma'-i zehâîr olan mahallerin hukkâma ve zâbitânına cümleden ziyâde müzâheret ve mu'âdadat iktizâ ider iken sevâhil-i Tuna'dan zehâîr tecemmu' memnû'dur deyü hilâf-ı vâkı' şer' ile ba'zı muhâfazalarda asâkir-i nusret me'âsirin emr-i ta'ayyüşde kayd-ı muzâyakaya düçâr olduğun bundan akdemce inhâ olunduğuna binâ'en fakat merkūmun gayr-i vâkı' olduğu tüccâr vesâ'ir ashâb-ı zahîre i'lâm ve işâ'at birle li-ecli't-ticâre yedlerinde olan ecnâs zehâîrin meştâ-yı hümâyûnuma ve mahâll-i sâ'ireyi naklinde kimesne cânibinden müdâhale olunmamak bâbında etrâf kazâlara emr-i şerîfim irsâl olunup bu husûs-ı ehemme cümle tarafından ihtimâm birle cunûd-ı gayret nümûdun her hâlde refâh-i hâl ve mâye-i inti'âşlarına mu'âvenet vâcibât-ı umûrdan iken bu esnâda dahi Ruscuk cânibine zehâîr nakl iden tüccâr tâ'ifesine yedlerinde olan ecnâs zehâîri meştâ-yı hümâyûnuma ve muhâfazalara nakl murâd eylediklerinden gayr-i vâkı' ve mugāyir-i emr-i şerîfim üzere memnû' lafzı ifşâsıyla ashâb-ı zehâîrin men' olunduğu ihbâr ve bu dahi muhtâc-ı i'ânet olan asâkir-i muvahhidînin gerek zehâîr ve gerek arpa ve samân husûslarında zarûret-i kesîre olmalarına bâ'is bir keyfiyet-i nâ-marziyye olmakla ba'de ez-în o gün kelimât-ı gayr-i vâkı'a ifşâsına tasaddî edenler tam'-ı küllî ile tam' ve tüccâr tâ'ifesinin yedlerinde olan zahîreleri meştâ-yı hümâyûnuma ve muhâfaza-i merkūmlara nakl eylemeleri hâlâtına ihtimâm ve i'ânet eylemen matlûb mülûkânem olmakla tenbîhen ve te'kîden işbu emr-i şerîfim dahi

isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde meştâ-yı hümâyûnumdan olan Babadağı'nda ve hâvâlîsinde vâkı‘ muhâfaza nişîn olan asâkir-i islâmın zehâîr-i mütenevvi‘a husûsuna zarûret ve muzâyakadan sıyânet ve refâh-i hâlleri levâzımına dikkat şer‘an cümle üzerlerine lâzim olmakla havâli-i mezbûrdan zehâîr naklinin men‘i gayr-i vâkı‘ olduğu kazâ-i mezbûrda mevcûd tüccâr ve sâ’ir ashâb-ı zehâîre gereği gibi i‘lân ve işâ‘at birle li-ecli't-ticâre yedlerinde olan zehâîrin meştâ-yı hümâyûnuma ve havâlilerinde muhâfaza nişîn olan asâkir-i islâma bey‘ ile menâfi‘-i bî-şümâr kesb edeceklerini tefhîm ve tergīb ve esnâ-yı râhda kimesne tarafından mümâna‘at ve müdâhale olunmayup mu‘âvenet olunacağını tefhîm iderek zahîrelerin nakl iden tüccâra ücretiyle mikdâr-ı kifâye arabalar tedârüki vech-i âhar ile i‘ânet ve peyder pey zehâîr-i mütenevvi‘a irsâl ve tesyîrine cümleniz tarafından bi'd-defâ‘at mezîd-i sa‘y ü ihtimâm olunup bu vechile meştâ-yı hümâyûnuma ve muhâfaza-i merkūmelerde müctemi‘ mevcûd olan asâkir-i islâmın tevsî‘-i ma‘âşlarıyla muzâyakadan tahlîslerine her biriniz mezîd müzâheret ve hilaf-ı emr-i şerîfim mümâna‘at-i şedîde olanları men‘-i şedîd ile men‘ ve tahzîre mübâderet ile bu husûsu lâzimü'l-ihtimâm dâ’imâ nezâret olunarak emr-i şerîfimin infâz ve icrâsına bezl-i vüs‘ ü makderet idüp ser-mû kusûr ve tüvânîden ve mikdâr-ı zerre hilâfına vaz‘ u hareketden mübâ‘adet eylemeniz bâbında

Fî Evâ’il-i M sene 185

Hüküm: 1428

Bir sûreti Silistre muhâfazasında olan Seyyid Hasan Paşa *dâmet me‘âliyehü* ve Silistre Kâdısına ve yeniçrei zâbitine ve iskele emîni ve sâ’ire zâbitâna vech-i meşrûh üzere

Hüküm: 1429

İsakçı ser-askeri Vezîr Dağistânî Ali Paşa'ya hüküm ki

Advâ-yı dîn felâket rehîn desâyis-i şeytâniyesi üzere casus irsâliyle Tuna'nın berü tarafında muhâfaza nişîn olanların keyfiyet-i ahvâllerine her vechile tahsîl-i vukûf ve ıttılâ‘ ile gözüne kesdirdiği mahallere bağteten mürûr ve sû-i kasd ve hasâret niyyet-i fâsidesinde olduğundan bundan akdemce Tolcı cânibine ve bu def‘a dahi Daye Karyesine karîb sâhil-i Tuna'da vâkı‘ Nectib? nâm mahalle ale'l-gafle leylen vâfir leşker hezîmet eseriyle ubûr ve muhâfazasına me’mûrlar dahi levâzım-ı ihtiyâta adem-i ri‘âyet birle rikde-i gafletden olmakdan nâşî mu‘âyene ve mürâfa‘aya tâb âver olamadıklarından mahall-i mezbûrları harâb ve ahâlîlerinin emvâl ve eşyâların gâret ve envâ‘-ı mel‘anet ve fazîhaya cesâret eylediği muhtâc-ı beyân olmayup bugüne Şeyhun tarîkiyle mürûr ve îsâl-hasârete varana sûret-i galibiyet olunmak asâkir-i islâm tarafından iktizâ ider iken küffâr-ı hâk-sâr cânibinden vukū‘u mutlakâ sevâhil-i nehr-i Tuna'da muhâfaza nişîn olanların adem-i gayret ve hamiyet ve emr-i muhârasada rehâvet ve gâfilâne hareketlerinden neş’et eylediği zâhir ve ayân olmakla fîmâ ba‘d mekr ve hadî‘at-i a‘dâdan gâfil olmayup dâ’imâ levâzım-ı ihtiyâta ri‘ayet ve me‘âbir ve mesâlike karakollar ta‘yîni ve tedâbîr-i sâ’ire-i müstahsene ile ile müteyakkızâne harekete ihtimâm iderek emr-i muhâfazaya kıyâm ve

muhâresesi ihâle pûş-ı liyâkatin kılınan mahallerin leyl ü nehâr hıfz ve hirâsetine ve mürâfa‘a-i düşmân-i dine sırf tâb ve kudret eylemen lâzime-i hâlden olduğuna binâ’en seni rikde-i gafletden îkâzen ve evâmir-i lâzimü'l-ihtimâmda ser-mû kusûr ü rehâvetden tahzîren işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi a‘dâ-yı li’âm hezîmet encâm öteden beri dek ve desîse ile mebcûl ve melhûz serzime-i habîse olmak hasebiyle bir vechile emniyyet ve gaflet câ’iz olmayup dâ’imâ tarîka-i hazm ve ihtiyâta ri‘âyet ve şerâyit-i muhâfazaya vucûhla dikkat ve ecnâs umûrdan ve küffâr-ı düzah karârın bu misillü hîle ve hud‘â ile vakt be-vakt memâlik-i islâmiyeye itâle-i ikdâm hasâret ve izhâr-ı sûret-i galebe eylemesi hamiyyetdârân-i ehl-i islâma îrâs şîn ve âr ider bir keyfiyet gayr-i lâyıka olmakla ba‘de'l-yevm hâb ve gafletden bîdâr olup düşmen-i dîn taraflarına havâle-i çeşm-i basîret ve itâre-i câsûs nezâret iderek keyfiyet-ı bâtıla ve harekât-ı âtılesinden haberdâr ve âgâh olup kable'z-zuhûr ana göre ibtâl-i mekr ve ihtiyâlini mûcib olur tedâbîr-i zafer pezîr i‘mâliyle mukâbili ve mürâfa‘aya ibtidâr birle emr-i muhâfazaya ihtimâm-ı tâmm ve mazanna-i mürûr olan mahallere mahûf ve muhâtırnâk olan me‘âbir ve mesâlike dahi leylen karakollar ve geçitler ta‘yîni ile yolları sedd ü bend idüp bir an mekr ve hîl-i a‘dâdan gâfil olmayup ale'd-devâm ihtiyâta ri‘âyet ve mubassırâne hareket ile muhâfazaları muhavvel-i uhde-i ihtimâmın kılınan İsakçı ve havâlisinde vâkı‘ karyelerin gereği gibi hıfz ve hirâsetine dikkat ve bezl-i nakdîne-i vüs‘ ü kudret ve ahâlî ve fukarâ-yı acezenin tahsîl-i emn ve itmînânlarını müstelzim olur hâlâta i‘tinâ ve inâyet eyleyüp iyâzen billâhi te‘âlâ bir tarafdan küffâr-ı hâk-sârın zuhûru haber verildikde havl ve kuvvet-i nâsirü'l-muvahhidîne istinâden ma‘iyetinde mevcûd asâkir-i inâyet me’serimle derhâl mukābeleye teşmîr-i bâzû-yı hamiyet ve şecî‘âne sell suyûf-ı hücûm iderek kahr u tedmîr ve izâlelerine ikdâm ve civârda vâkı‘ mahallere dahi sû-i kasd ideceği mesmû‘ ve ma‘lûmun oldukda şerâyit-i imdâd ve i‘ânetde ser-mû kusûr eylemeyüp muktezâ-yı hâle göre bilâ-tevakkuf ihve-i dîne iğâse ve imdâda müsâra‘at ile mürâfa‘a-i küffâra sarf-ı mâ hasal vüs‘ ve liyâkat ve ser-mû kusûr ve futûrdan ve senden me’mûl olan gayret ve besâlete münâfî ednâ vaz‘ u hareket vukū‘undan gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâ’il-i M sene 185

Hüküm: 1430

Bir sûreti

Maçin Muhâfızı Abdi Paşa'ya bir-vech-i meşrûh emr-i muhâfazaya ihtimâm eylemesi içün

Hüküm: 1431

Bir sûreti

Hırsova Muhâfızı Vezîr Sâdık Paşa'ya ber vech-i muharrer

Hüküm: 1432

Bir sûreti

Beşdirler Muhâfazasında olan Sâdık *dâme ikbâluhu*ya

Hüküm: 1433

Bir sûreti

Daye Karyesi Muhâfazasına me’mûr Süleymân *dâme izzuhu*ya ber-vech-i meşrûh

[s. 345]

Hüküm: 1434

İşbu emr-i şerîf ta‘yîn olunan Dergâh-ı âlî gediklilerinden Osmân Ağa mübâşeretiyle ba‘de'l-vürûd mîr-i mûmâ-ileyh Vezîr-i müşârün-ileyh tarafından ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetleriyle derûn-ı emr-i âlîde mastûr Yeniköy ve Ilıca Karyeleri re‘âyâları bâ defter-i mümzâ Harbe Karyesi'ne ve İkran ve Yardîvân Karyeleri re‘âyâları dahi taht-ı karyesine neferât iskân ettirdiklerini nâtık Maçin Vâlîsi Mustafa Efendi'nin vârid iden arzının mazmûnu bâ-fermân-ı âlî şerh verilüp vârid iden mümzâ ve mahtûm defter ve vezîr-i müşârün-ileyhin mektûbu arz-ı mezbûre mevzû‘an hıfz olunmuşdur

Fi 22 M sene 185

Maçin Muhâfızı ve Rûmili Vâlîsi vezîrim Abdi Paşa'ya ve Maçin Kâdısına ve a‘yân ve zâbitân ve iş erlerine hüküm ki

Maçin Kâzâsına tâbi‘ Vakran ve Garvan ve Ilıca ve Yeniköy ve Biçnik Karyeleri Nehr-i Tuna sâhilinde vâkı‘ olup küffâr-ı hâksâr çete kayıklarıyla ale'l-gafle kurâ-i merkūmeye hücûm ve re‘âyâsına îsâl hasâret eylemeleri mülâhazadan ba‘îd olmayup bi-avnihi sübhânehü te‘âlâ Ordu-yı hümâyûna müretteb asâkir-i deryâ hurûş fevc fevc vürûd ve ol havâlilerin muhâfazalarına vâfî cunûd-ı zafer vüfûd ta‘yîn oluncaya dek zikr olunan karyelerin re‘âyâları ricâl ve evlâd ve emvâl ve eşyâlarıyla yine Maçin Kazâsı muzâfâtından Tuna'ya dörder beşer sâ‘at ba‘îd içeri taraflarda olan kurâya nakl ve iskân olunmaları muktezâ-yı vakt ve hâle evfak mülâhaza olunmağın sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin bu husûsa Ordu-yı hümâyûnumdan me’mûr kılınan mübâşir (boşluk) ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘ ve a‘yân ve iş erleri ma‘rifetleriyle re‘âyâ-yı mesfûreyi isim ve resimleriyle tahrîr ve defter ve ba‘dehu yerlerinden kaldurup yine kazâ-i mezbûre levâhıkından Tuna'ya dörder beşer sâ‘ât bu‘du olan içeri cânibdeki karyelere îvâ ve ikân ve iskân olundukları karyelerden hâric mahalle gitmemeleri için leyl ü nehâr hıfz ve hirâsetlerine bezl-i miknet eylemelerini iktizâ edenlere tenbîh ü te’kîde mübâderet eylemen zımnında işbu emr-i şerîf isdâr ve mübâşir-ı mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur re‘âyâ-yı mesfûrenin iç tarafındaki karyelere iskânları mücerred düşmen-i dînin şerr ve mefsedetinden vikāye ve himâyeleri zımnında olup kazâ-i mezbûrun kurâ-i sâ’iresi avn ve inâyet-i Rabbü'l-âlemîn ile bu makūle hıfz ve hatardan me’mûn ve mersûn olmalarıyla sâ’ir re‘âyâ ve ahâlîden birisinin bu bahâne ile otak-ı kadîmelerinden hatve-i vâhide hârice hareketleri rızâ-yı mülûkâneme münâfî ve bu hâlete cesâret idenler eyyen min kân ibreten li's-sâ’irîn te’dîb ve tenkîl olunacakları bî-iştibâh

idiği ma‘lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer sâlifü'l-beyân kurâ re‘âyâlarını ıyâl ve evlâd ve emvâl ve eşyâlarıyla yine Maçin Kazâsı muzâfâtından Tuna'ya dörder beşer sâ‘at mesâfede vâkı‘ içeri cânibdeki karyelere nakl ve iskân ettirip îvâ olundukları mahalden birisinin mahall-i hârice azîmetine irâ’e-i ruhsatdan mübâ‘adet eylemelerini kurâ’-i mezbûre zâbitânına ve sâ’ir iktizâ idenlere tenbîh ü te’kîde mübâderet eylemen bâbında.

Fî Evayil-i M sene 185

Hüküm: 1435

İşbu emr-i şerîf mübâşir ta‘yîn olunan Dergâh-ı âlî gediklilerinden Abdullah Ağa yediyle Hırsova Mahkemesine vusûl ve cümle muvâcehesinde feth ve kırâ’et olundukda sem‘an ve tâ‘aten merâsimini ba‘de'l-edâ mübâşir-i mûmâ-ileyh edâ-yı hıdmet birle avdet ettirildiğini nâtık Hırsova Nâ’ibi es-Seyyid İsmâ‘îl Efendi'nin vârid olan arzın mazmûnu bâ-fermân-ı âlî şerh verildi

Fî 18 M sene 185

Bir sûreti

Hırsova Muhâfızı Vezîr Sâdık Mehmed Paşa'ya ve Hırsova Kâdısına ve a‘yân ve zâbitân ve iş erlerine sevâhil-i nehr-i Tuna'da vâkı‘ Hırsova Kazâsı'na tâbi‘ Taşburun ve Saray ve Mopiçe ve Derdâr Kışlası ve Çekirge Kazâsı ve Usurofon ve Hasanbey nâm karyeleri içün ber vech-i meşrûh

Hüküm: 1436

Bir sûreti

İsakçı ser-askeri Vezîr Dağistânî Ali Paşa'ya ve İsakçı Kâdısına ve yeniçeri zâbitine ve ağa ve iş erlerine kâzâ-i mezbûre tâbi‘ Yeniköy ve Dikeliş ve Rakil ve Teptekonça karyeleri içün ber minvâl-i muharrer

Hüküm 1437

Bir sûreti

Tekfurdağı nâm-ı diğer Karasu kādısına ve kazâ’-i mezbûr serdârı ve sâ’ir zâbitân ve a‘yân ve iş erlerine kazâ’-i mezbûre tâbi‘ sekbân ve Boğazcık ve Kokurlan nâm karyeler içün ber-vech-i meşrûh

Hüküm: 1438

İşbu emr-i şerîf mübâşir ta‘yîn olunan Setrî Mehmed Ağa yediyle lede'l-vusûl derhâl mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh tarafından karyelere adamlar ta‘yîn ve münâsib mahalle nakl ve ism ve resmleriyle defter ve defter-i mezkûr mübâşir-i mûmâ-ileyhe teslîm ve karyelerin kayıkları yirmi dokuzar aded sagīr ve kebîr kayık Beştepe Karyesi'nden ve sekiz aded kayık Raslo Karyesi'nden Unad Kazakları hatmânına teslîm ve bâkî sagīr ve kebîr ise bırakılup ihrâka lâyık olduğu zâhir ve Malama Karyesi'nde olan kayıklar Tolcı'ya nakl olunup mübâşir-i mûmâ-ileyhin avdet ettirildiğini nâtık mîr-i mîrân-ı ve sipâhiler ağası

mûmâ-ileyhimâya bir kıt‘a vârid olan arzuhâllerinin bir sûreti emr-i âlînin kaydı bâlâsına şerh verilip defter-i mezkûr Divân-ı hümâyûn kaleminde hıfz olunmak bâbında sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince şerh verilip re‘âyânın iki kıt‘a esâmîleri defteri mûmâ-ileyhimânın arzuhâllerine mevzû‘an hıfz olunmuşdur

Fî 17 M sene 185

Tolcı Muhâfızı ve Kengiri ve Kayseriye sancakları mutasarrıfı Seyyid Ahmed Paşa'ya ve yeniçeri zâbitine ve Tolcı nâ’ibine ve Tolcı a‘yânından Mustafa ve el-Hâc Mehmed *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Tolcı Kazâsı'na tâbi‘ Kefere Beş tepesi ve Türk beş tepesesi ve Braslan ve Topal Kışlası ve Sumuh ve Barkiş Karyeleri Tuna'nın sâhilinde vâkı‘ olup a‘dâ-yı dîn ve küffâr-ı hâsirîn intihâz fırsat birle çete kayıklarıyla ale'l-gafle kurâ’-i merkūmeye hücûm ve îsâl-i hasâret eylemeleri mülâhazadan ba‘îd olmayup bi-avnihi sübhânehu ve te‘âlâ memâlik-i mahrûsa-i mesâlik-i pâdişâhânemden ordu-yı zafer bûn-ı hüsrevânem müretteb olan cuyûş-ı deryâ hurûş fevc fevc vürûd ve düşmenden ahz u sâr ve intikāma tertîb esbâb-ı harb ve kitâl ve ol havâlilerin te’mîn-i muhâfazasına dahi cunûd-ı nusret vufûd ta‘yîn oluncaya dek keyd ve mazarrat-ı a‘dâdan vikâyeten bâlâda mezkûr kurânın re‘âyâları ıyâl ve evlâd ve emvâl ve eşyâlarıyla içerü taraflara celb ve îvâ olunmak istihsân ve istisvâb olunup nefs-i Tolcı Kazâsı'nın Tuna'ya ba‘îd yerlerde kurâsı olmadığına binâ’en re‘âyâ-yı müsfûre Babadağı Kazâsı muzâfâtından Acıgöl ve Sapanca ve Sarı ve Sebil ve Konkar nâm karyelere nakl ve iskân olunmak münâsib görülmeğin bu def‘a Ordu-yı hümâyûnumdan ta‘yîn olunan mübâşir (boşluk) ma‘rifeti ve siz ki paşa ve mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz sizin ittifâk ve ma‘rifetleriniz ile sâbıkü'z-zikr karyelerin re‘âyâlarını evvel emirde isim ve resimleriyle tahrîr ve defter ve yerlerinden kaldurup bâlâda mestûr Babadağı Kazâsı karyelerine irsâl ve tavtîn ve bu bahâne ile re‘âyâdan bir neferinin iskân olunacakları karyeden hâric mahall-i âhara kimesne ruhsat virmekden mübâ‘adet ve mesfûrlara ser-mû cevr ve ezâ ve zulm ü te‘âddîden tehâşî vü mücânebet ve kat‘â yerlisi âzurde ve remîde olunmayup bu tahrîrinden murâd mücerred kendilere merhamet ve inâyet ve hamiyet olduğun ifhâm ve gâ’ile-i düşmenden ber taraf olduğu sâ‘at vatanlarına i‘âde ve ircâ‘ olunacakların tefhîme dikkat eylemeniz bâbında

Fî Evâ’il-i M sene 185

Hüküm: 1439

Babadağı Kazâsı'nda Daneres Boğazı ve Sarıyar nâm mahallerin muhâfazasına me’mûr Anâd? kazakları üzerlerine başbuğ nasb olunan serdengeçdi ağalarından Hacıki-zâde ve iş zîde kadrühuya ve zikr olunan kazakların hatmânı alemdâr oğlu Mukin *zîde itâ‘atahu*ya hüküm ki

Tolcı Kazâsı'na tâbi‘ Kefere Beş Tepesi ve Türk Beş Tepesi ve Braslan ve Topal Kışlası ve Sumuh ve Barkiş Karyeleri sâhil-i nehr-i Tuna'da vâkı‘ olup ol havâliler gereği gibi külliyetlü asâkir ve esbâb-ı muhâfaza ile tahsîn ve te’mîn oluncaya dek mekâyid-i a‘dâdan sıyâneten sâlifü'l-beyân karyelerin re‘âyâları ıyâl ve evlâd ve emvâlleriyle Babadağı Kazâsı muzâfâtından Acıgöl ve Sapanca ve Sarı ve Sebil ve Konkaz karyelerine nakl ve iskân olunmalarını hâvî diğer emr-i şerîfim isdâr olunup re‘âyâ-yı mesfûre yedlerinde sağîr ve kebîr katî vâfir kayıklar olduğu ihbâr ve mesfûrların Babadağı kurâsına nakilleri sebebi ile

kendilere kayığın lüzûmu olmadığı muhakkak olmakdan nâşî sen ki bâlâda mezkûr kazakların Başbuğu Haciki-zâde ve İşsin Kazak Hatmânı Mukin ile ittifâken re‘âyâ-yı mersûmenin zâhir ve mektûm küçük ve büyük ne mikdâr kayıkları var ise teftîş ve tafahhus ve mecmû‘unu zâhire ihrâc ve isim ve resimleri ve ashâbının isimleriyle tahrîr ve defter ve zabt ve defterini Ordu-yı hümâyûnuma tesyîr ve mârrü'l-beyân kayıkların cümlesini kazaklar ma‘rifetleriyle me’mûr ve mahfûz mahallere rabt ve vaz‘ ve ashâbına teslîm olunmasını müş‘ir fermân-ı hümâyûnum sâdır olmadıkça re‘âyâdan bir kimesneye bir kayık virmekden mübâ‘adet eylemen bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fî Evâyil-i M sene 185

[s. 346]

Hüküm: 1440

Dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından olup ba‘zı husûs ile Bahr-i Siyâh sevâhiline me’mûr Aydoslu Hasan dâme mecdühuya ve Balçık ve Kuvarna kâdılarına ve Âsitâne-i aliyyemden Özi muhâfazası içün ta‘yîn olunan serdengeçdi ağalarından es-Seyyid Abdullah ve iskele-i mezbûrların yeniçeri serdarları ve kethüdâ yerleri ve sâ’ir zâbitân ve a‘yân ve iş erlerine hüküm ki

Özi Kal‘ası muhâfazası içün Âsitâne-i aliyyem'den yüz yirmi neferâtla küşâd olunan bir adet serdengeçdi bayrağıyla neferât-ı mezbûre vaz‘ ve tesyîr olunan sefîne muhâlif-i havâ takrîbiyle Kuvarna İskelesi'ne dâhil oldukda neferât-ı mezbûre sefîneden taşra hurûc ve me’mûriyetlerinin hilâfı Ordu-yı hümâyûnum tarafına gelmek sevdâsında olanları bundan akdem ihbâr olunduğuna binâ’en neferât-ı mezbûre bayraklarıyla bulundukları iskeleden tedârük olunan bir kıt‘a berâtî sefîneye irkâb ve bi-eyy-i vechin kâne mahall-i me’mûrelerine sevk ve tesyîre dikkat eylemen içün sen ki kapucıbaşî-i mûmâ-ileyhsin sana ve mevlânâ v eserdârlar ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz size hitâben mü’ekked ve müşedded sâdır olan emr-i şerîfim lede'l-vusûl mazmûnu neferât-ı mezbûreye tefhîm birle mahall-i me’mûrelerine sevk ve tesyîl murâd olundukda hilâf-ı me’mûl tavr-ı nâ-sezâyı irtikâb ve mahall-i me’mûrları Özi muhâfazasına gelmekden nukûl sûretlerini izhâr eyledikleri bu def‘a tarafından tahrîr ve inhâ olunmuş neferât-ı mezbûrenin rızallâh ve rızâ-yı hümâyûnuma mugāyir zuhûr iden bu gûne harekât-ı nâ-bercâları mukaddemce meşrûh sudûr iden emr-i şerîfim temhîr olunduğu üzere te’dîb ve güşmâllerini iktizâ ve bu husûsa senin dahi adem-i takayyüd ve ihtimâmın zâhir ve hüveyda olup mukaddemâ şeref yâfte-i sudûr iden fermân-ı celîlü'ş-şânım mûcebince neferât-ı mezbûreyi evvel be-evvel zuhûr iden zahîre ve berâtî sefîneye bi-eyy-i vechin kân irkâb ve mahall-i me’mûrelerine sevk ile tahsîl ve rızâ-yı Bârî ibrâz olunmak fermânım olmağın imdi siz ki kapucıbaşı ve mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz zâbitleri neferât-ı mezbûrenin bi-eyy-i vechin kân me’mûr oldukları Özi Muhâfazasına zâbitleriyle evvel be-evvel zuhûr iden zahîre ve berâtî sefîneye vaz‘ ve alâ eyy-i hâl irkâb ve derhâl Özi Kal‘ası'na sevk ve tesyîrlerine kemâl-i takayyüd ve ihtimâm eyleyesiz şöyle ki neferât-ı mezbûre bundan sonra dahi tavr-ı ubûdiyyete münâfî ve me’mûriyetlerinin mugāyiri muhâfaza-i mezbûreye azîmetden imtinâ‘ gûne harekât-ı nâ-bercâları zuhûr ider ise mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfimde temhîr olunan va‘îdât-ı ekîde-i şâhânem bilâ imhâl haklarında icrâ birle tertîb-i cezâları sezâlarına ibtidâr olunacağı ve bu bâbda tekâsül ve ağmâz her kimden zuhûr ider ise anlar dahi mazhar-ı itâb ve ikâb-ı şedîd olacağı muhakkak ve mukarrerdir ana göre neferât-ı mezbûrenin bir sâ‘at evvel sefîneye vaz‘ ve Özi muhâfazasına irsâlleri sizden matlûb-ı mülûkânem olmakla a‘zâr-ı vâhiyelerini bir türlü isgâ etmeyip cümlesini zâbitleriyle îsâle her biriniz mezîd ihtimâm ve ikdâm ve ba‘de ez-în neferât-ı merkūmenin tamâmen

sefîneye vaz‘ı ve muhâfaza-i merkūme tarafına irsâllerinden mukaddem tahrîrât-ı bî-me’âl irsâlinden mücânebet-i tâmm eyleyesiz ve sen ki serdengeçdi ağası mûmâ-ileyhsin neferât-ı mezbûreyi bulundukları mahalden bi-eyy-i hâl bayrağın altına celb ve cem‘ ve tedârük olunan neferâtınla süvâr ve bir sâ‘at evvel muktezâ-yı me’mûriyetin üzere Özi muhâfazasına irişmeğe mezîd acele ve şitâb eyleyüp mugāyir-i emr-i şerîfim harekete ta‘addî birle betâ’et ve rehâvetin zuhûr ider ise derhâl hakkından gelineceğini tahakkuk ve tayakkun edip ana göre amel ü hareket ve hilâfından hazer ve mübâ‘adet eylemen bâbında

Fî Evâ’il-i M sene 185

Hüküm: 1441

Beş Tepe Muhâfazasında olup bu def‘a Paraslavo Karyesini muhâfazasına me’mûr kılınan Üsküb Sancağı mutasarrıfı Sâdık *dâme ikbâluhu*ya hüküm ki

Bu esnâda Paraslavo Karyesi'nin keyd ve tasallut-ı a‘dâdan gereği gibi hıfz ve hirâseti ehemm-i mehâmm-ı lâzimü'l-ihtimâmdan olmakdan nâşî emr-i muhâfazaya ve zabt ve i‘mâl-ı asâkire sâhib-i iktidâr mîr-i mîrân-ı kirâmımdan mücerrebü'l-etvâr dâ’irelü birinin ta‘yîni lâbüd ü lâzim ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin zâtında müdebbir ve hamiyyetkâr ve gayret ve dilâverlerin ile şöhret şi‘âr olduğunu binâ’en mükemmel kapun halkıyla Beştepe'den hareket ve ucâleten karye-i merkūmeye varup emr-i muhâfazaya kıyâma müsâra‘at eylemen fermânım olmağın me’mûriyetini müştemil işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet-i me’mûriyetin ve Kavir ve Beştepelerinde olan silâhdâr-ı dal kılıçları dahi başbuğuyla senin yerine Beştepe muhâfazasına me’mûr kılındığı ma‘lûmun oldukda zâtında merkûz olan cevher gayret lâmi‘asınca derhâl mükemmel kapun halkıyla olduğun mahalden hareket ve seyr-i serî‘ ile Paraslova varup ol tarafda mevcûd zâbitân ve asker-i hamiyet eserimle hüsn-i imtizâc ve ma‘âşdan ve levâzım-ı ittifâk ve ihtiyâta ri‘âyet ederek emr-i muhâfazaya kemâl-i sebât ve metânet üzere kıyâm ve zinhâr hîl ve hadî‘at-ı a‘dâdan gâfil olmayıp dâ’imâ düşmen-i dîn taraflarına havâle-i çeşm-i basîret ve leylen mahûf ve hatarnâk olan ma‘berlere karakollar ve geçitler ta‘yîni vesâ’ir iktizâ iden tedâbîr-i hasene ile karye-i mezbûrenin mekâyîd ve tasallut-ı küffârdan gereği gibi hıfz ve hirâset ve te’mîn ve tahsîline ve ahâlînin mezîd emniyet ve itmînân-ı bâllerine sarf-ı vüs‘ ü kudret ve şedd-i nitâk-ı gayret idüp bu vechile tahsîl-ı rızâ-yı mülûkânem ve senden me’mûl olduğu üzere hıdemât-ı merğûbe ibrâzına kemâl-i sa‘y ve dikkat ve ser-mû kusûr ve gafletden ve rehâvetden ve betâ’et gûne hareketden be-gāyet hazer ve mübâ‘adet eylemen bâbında

Fî Evâ’il-i M sene 185

Hüküm: 1442

Bir sûreti

Kâvir Beştepe karyeleri muhâfazasında olan silahdâr dal kılıçları başbuğu zîde kadrühuya

Mûmâ-ileyh ma‘iyetinde olan dal kılıç neferâtıyla ucâleten hareket ve Beştepe'ye varup hıdmet-i muhâfazaya kıyâm ve ihtimâm eylemesi içün me’mûreyetini hâvî Beştepe'den Sâdık Paşa'nın Praslova Karyesi'ne me’mûr kılındığını ifâde ile iktizâsı üzere

Hüküm: 1443

İsakçı ordusunda yeniçeri zâbiti olan Turnacıbaşı Seyyid Hasan *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Nehr-i Tuna'nın zîr ve bâlâsını kayıklarıyla muhâfazası elzem hâlden olduğu İsakçı ser-askeri tarafından inhâ olunmakla ol tarafda dört cemâʻatin Niksârî Seyyid Mehmed ve altmışyedi cemâʻatin Kayserili Osmân bayraklarıyla çete ağası nasb ve on sekizer nefer güzîde neferleri ile tashîh ve kāʻide üzere taʻyînleri iʻtâ ve gece ve gündüzde dörder kayık ile geşt ü güzâr ve vezîr-i müşârün-ileyhin reʼyi üzere bu husûsa gereği gibi ihtimâm ve bir sâʻat evvel keyfiyet-i nizâmını Ordu-yı hümâyûnuma iʻlâma mübâderet eylemen içün bi'l-fiʻl dergâh-ı muʻallâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâʼil-i M sene 185

Hüküm: 1444

Mukaddemden emrin yazıldı

Fî evâsıt-ı Ra sene 184

Bundan akdem Delvine Sancağını eşkıyâdan muhâfazaya taʻyîn olunup bu defʻa sefer-i hümâyûnuma meʼmûr kılınan Hâcı Paşa-zâde Mehmed *dâme ikbâluhu*ya hüküm ki

Sene-i mâziyede Delvine Sancağı etrâfında Arnavud isyânı zuhûrundan nâşî livâ-i merkūmun muhâfazası lâzime-i hâlden olduğuna binâʼen ol havâlisinin mazarrat-ı eşkıyâ ve hasârâtından muhâfazası ve ahâlî ve sekenesinin istihsâl-i emn ve istirâhatleri zımnında eğerçi hasbe'l-iktizâ meʼmûr kılınmış idin ancak el-hâletü hâzihi havâli-i merkūmeden zümre-i eşkıyâ mündefiʻ olup muhâfazayı mûcib hâlât kalmadığı ol tarafdan tevârüd iden mevsûkü'l-kelim kimesnelerin takrîrlerinden maʻlûm ve bi-mennihi teʻâlâ işbu mâh-ı muharremü'l-harâmın on sekizinci günü bi'l-yümni ve'l-ikbâl Ordu-yı hümâyûnum sahrâ-yı meyâmin arâ-yı Babadağına darb-ı hiyâm hurûc eylemek üzere irâde-i sâʼibe ile karâr virilmekle hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyyeme istihdâm zımnında mîr-i mîrân-ı kirâmımdan kâr güzâr ve mücerribü'l-etvâr sâhib-i dâʼire mükemmel kapusı halkıyla Ordu-yı hümâyûnuma meʼmûru lâzım ve bedîd ve sen ki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin senden gayret ve hamiyet birle hıdemât-ı pesendîde zuhûruyla tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme saʻy ve dikkat edeceğin meʼmûl ve melhûz mülûkânem olduğuna binâʼen mükemmel kapun halkıyla Ordu-yı hümâyûn-ı nusret makrûnuma kayd ve hareket derhâl masârıf-ı seferiyene medâr olmak üzere kesîrü'l-mâ bir mansıb tevcîh olunmağa irâde-i katʻiyye-i aliyyem taʻalluk etmekle ber minval-i muharrer meʼmûriyetini ve iʻlâm-ı hâlî hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi irâde-i seniyye-i şâhânem üzere tekmîl kapun halkıyla ucâleten Ordu-yı hümâyûnuma vürûd ve isbât-ı vücûd eylediğinde bilâ teʼhîr masârıf-ı seferiyene avn ve medâr olmak üzere vefîrü'l-mâ bir mansıb tevcîh ve ihsân-ı mülûkânem olacağından mâʻadâ hakkında seniyy-i cihân-tâb-ı iltifât-ı husrevânem olacağı katʻan ve cezmen maʻlûmun oldukda muktezâ-yı gayret-i meʼmûriyetin üzere çend rûz tarafından ucâleten levâzımât sefîneni tedârük ve kapun halkını dahi tertîb ve derhâl hareket ve esnâ-yı râhda bir mahalde meks ve tevakkufdan ve fukarâ-yı raʻîyyete zulm ü taʻaddiden mücânebet iderek seyr-i serîʻ ile bir sâʻat mukaddem Ordu-yı hümâyûnuma vusûl ve luhûka mezîd ihtimâm ve baʻde'l-vusûl dîn ve Devlet-i aliyyeme nisâr-ı mebrûre ve hareket-i mergūbe izhârıyla tahsîl-i rızâ-yı şâhânem ve tezâʻuf-i hüsn-i teveccühât-ı mülûkânem sarf tevzîʻine vüsʻ ü kudret eyleyip ser-mû kusûr ü rehâvetden ve tenbîh-i şâhâneme ve senden

me’mûl üzere hamiyet ve gayrete münâfî vaz‘ u hareket vukū‘undan gāyetü'l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâsıt-ı M sene 185

[s. 347]

Hüküm: 1445

Hâlâ Kırım cânibi ordusunda yeniçeri zâbiti olan (boşluk) *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Kırım Adası kılâ‘ı muhâfazalarına me’mûr yamâkān muhâfaza nişîn kadr-i kifâyeden kalîl ve yamâk olanların dahi ekserîsi me’mûr oldukları muhâfazalarda durmayup ticâret tarîkiyle ve âhar vechile kimi Kefe'ye ve kimi etrâf ü eknâfa münteşir olup anların dahi bu esnâda serhadlerinden bir hatve hârice gitmeyüp emr-i muhâfazalarında kıyâm ve mevcûd bulunmalarına nizâm verilmesi ve gelecek asâkirden her bir kal‘aya kadr-i kifâye birer mikdâr dahi yamâk tashîh ve ta‘yîn ve gereği gibi takviyet verilmesi husûsuna dikkat ve ihtimâm lâzime-i dikkat ve hâlât idiği Ordu-yı hümâyûnuma arz ve inhâ olunmakdan nâşî Aver ve Ribât ve Kal‘a-i Cedîd ve Taman ve Temrek ve Açe ve Açu ve Suluğcak kılâ‘larına cesâmetlerine göre lüzûmu mertebesince yamâk gönderilmesi husûsunu ehl-i vukûfdan istihbâr ve temyîz ve Kırım cânibi ser-askeri vezîrim İbrâhîm Paşa *edâmallâhu te‘âlâ iclâlehu*nun re’y ve inzimâmıyla Anadolu'dan vârid olan asâkirden ceste ceste yamak tahrîr ve kılâ‘-ı mezkûrelere îsâl ve herkesin esâmîsini serhaddi icmâline kayd olunmak içün defterlerinde Ordu-yı hümâyûnuma ba‘s ve isrâya mübâderet eylemen bâbında fermân-ı celîlü'ş-şân sâdır olmağın (boşluk) vusûlünde vech-i meşrûh üzere sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince amel ü hareket ve hilâfından hazer ü mücânebet eyleyesin deyü bi'l-fi‘ dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâ’il-i M sene 185

Hüküm: 1446

Dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından zahîre mübâşiri Es-Seyyid el-Hâc Mehmed *dâme mecdühu*ya ve Osmânpazarı Kâdısına hüküm ki

Osmânpazarı Kazâsı'ndan mübâya‘a ve ihrâcı fermânım olan elli re’s top keşân beygerlerinin tahsîl-i isti‘câli hâvî sâdır olan emr-i şerîfim sadr-ı a‘zamım çukadârlarından İsmâ‘îl zîde kadrühu mübâşeretiyle lede'l-vürûd ahâlî-i kazâ muvâcehesinde kırâ’et olundukda egerçi merâsim-i itâ‘âti edâ idüp ancak kazâ-i mezbûre tâbi‘ sicilde isimleri mukayyed olan iki adet kurâ ahâlîlerinin ra‘ûnet ve huşûnet ve adem-i itâ‘atlerinden nâşî sehimlerini isâbet ideni vermeyüp tecâvüzlüklerini izhâr itmeleriyle mukaddem ve mübrem tehdîdini îkâ‘a kādir biri ta‘yîn ve şer‘an cezâ-yı lâyıkları icrâ olunarak isâbet iden hisseleri tahsîline muhtâc olduğunu kazâ-i mezbûr kâdısı bir kıt‘a i‘lâmında tastîā ve inhâ itmekle sen ki zahîre mübâşiri mûmâ-ileyhsin ba‘zı husûs içün ol havâliye me’mûriyetin olduğuna binâ’en kazâ-i mezbûrdan matlûb olan topkeşân beygirleri ve sâ’ir mühimmâtı birkaç günün zarfında ma‘rifet ve ihtimâmınla alâ eyy-i hâl tahsîl ve ihrâc ve ber-vech-i muharrer kurâ ahâlîlerinden eğer hisseleri edâsında ta‘allül ve muhâlefet ideri olur ise te’dîbât-ı meşrû‘aları icrâ olunarak tamâmen tahsîl ve tekmîline mübâderet eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma‘lûmun oldukda kazâ’-i mezbûrdan matlûb olan topkeşân beygiri ve sâ’ir eşyâyı birkaç gün zarfında alâ eyy-i hâl tahsîl ve ihrâc

olunup eger bundan sonra dahi hisseleri edâsında ta‘allül ve muhâlefet ideri olur ise ma‘rifetin ve ma‘rifet-i şer‘le ve zâbitleri ma‘rifetiyle te’dîbât-ı meşrûhaları icrâsına mübaderet olunarak tamâmen tahsîl ve tekmîl ettirüp ağmâz ve müsâmahadan gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet olunmak bâbında

Fî Evâsıt-ı M sene 185

Hüküm: 1447

Varna Kâdısına ve dergâh-ı mu‘allâm cebecileri ocağından kethüdâ-yı sânî olup ba‘zı me’mûreyit ile hâlâ Varna'da ikāmet üzere olan Ahmed *zîde mecdühu*ya ve iskele emînine ve zâbitân-ı sâ’ireye hüküm ki

Sedd-i sedîd-i islâmiyeden olan Özi Kal‘ası'na teksîr-i asâkir ile takviyet virilmesi ehemm-i mehâmdan olmakdan nâşî bundan akdem Âsitâne-i sa‘âdetimden dergâh-ı mu‘allâm cebecilerinden beşinci bölüğün El-hâc Ahmed *zîde kadrühu*ya bayrak küşâd ettirilüp neferâtıyla bir adet sefîneye vaz‘ ve Özi Kal‘ası'na tesyîr olunup kal‘a-i merkūme yetmiş mil mikdârı kaldıkda muhâlif-i havâ izhârı sebebi ile sefîne-i mezkûr girüye avdet ve esnâ-i râhda bir mikdâr kazâ zede olduğundan Varna'ya duhûl ve sen ki Varna Kâdısı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin keyfiyet sana ifâde olundukda ol tarafda sefîne ilminde vâkıf olanlara mu‘âyene etdirildikde cevâblarında dar ağacı olan bir mahalle varmadıkça sefîne-i mezbûrenin ta‘mîri imkânda değildir deyü ihbâr ve re’îs-i mezbûr âhar sefîne tedârükine sa‘y eyledikde ol havâliden Özi'ye gidecek sefîne bulunmadığından gayrî mûmâ-ileyh sefîne re’îsi tedârük olunacak sefînenin navlunu edâ edeceği tahkîk olunduğuna binâ’en navlu merkūmdan ahz ile mu‘accelen beher hâl bir sefîne tedârük ve ihzâr ve navulu ol vechile edâ olunarak neferât-ı mezkûrenin ziyâde meks etdirmek ile perişânlıklarını îcâb ider vahîme-i tekâsülden bi'l-ictinâb müsâra‘aten farîza-i zimmet erbâb-ı diyânetde olduğu üzere imdâd-ı müslimîn içün neferât-ı mezkûrenin ziyâde olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve irsâl olunmuşdur imdi eyyâm-ı vâfireden berü Özi Kal‘ası'nda mahsûr ve mükâbele-i küffâr-ı hâk-sâr ile meşgûl olan guzât-ı muvahhidîne imdâd ve i‘ânet olunmak kâffe-i ehl-i islâm üzerlerine vâcib ve lâzim olmakla muktezâ-yı gayret-i dîniyyeniz üzere bi'l-ittifâk iktizâ eden navulunu ahz ve mu‘accelen bi-eyy-i vechin kân bir sefîne tedârük ve ihzâr ve navul-ı merkūmu birisine edâ ve teslîm ile neferât-ı merkūmenin meks ve tevakkuflarıyla perîşânlıklarını müstelzim olur hâlât-ı gayr-i marziyeden mücânebet olunarak derhâl cümlesini mûmâ-ileyh ile me‘an sefîne-i mezbûreye vaz‘ ve iskeleden tahrîk ve bâdbân keşâ-yı azîmet ve kal‘a-i merkūme tarafına sevk ve tesyîrlerine cümleniz taraflarından mezîd ihtimâm ve gayret ile farîza-i zimmet erbâb olduğu vech üzere ihve-i dîne imdâd ve i‘anet ve neferât-ı merkūmeden bir neferinin neşr ve tefrikasına ruhsat ve cevâzdan ser-mû kusûr ü rehâvetden ve imrâr-ı vakt olunmakdan mücânebet ve neferât-ı merkūmenin tamâmen sefîneye vaz‘ ve mahall-i me’mûrlarına irsâl olundukları müş‘ir meştâ-yı hümâyûnuma tahrîr ve i‘lâma müsâra‘at eylemeniz bâbında

Fî Evâsıt-ı M sene 185

Hüküm: 1448

Ruscuk cânibi ordusunda yeniçeri zâbiti Serturnâyî El-Hâc Mehmed ve Ruscuk Kal‘ası muhâfazasında yeniçeri zâbiti olan (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve ordu-yı mezkûr me’mûr ve Ruscuk muhâfazasında olan zâbitân ve ihtiyârân ve emekdârân ve atîk ve cedîd serdengeçdi ve dal-kılıç ağavât ve alemdârânı *zîde kadrühu*ma hüküm ki

Bundan akdem Müteveffâ Mehmed Paşa zamânında ve Bükreş cânibinde küşâde olunan yüz altı adet serdengeçdi bayraklarıyla Yergöğü'nde açılan dal kılıç bayrakları ve Ruscuk'dan mîrî akçeden bahşîş nâmıyla ma‘lûmü'l-mikdâr akçe alup açtıkları on üç dal kılıç bayrağı ki mecmû‘u yüz elli dört bayrağın mevcûd neferâtları kalmayup memhûrları i‘tâ ve bayrakları telfîk olunmak dâ‘iyesiyle defteri tertîb ve Ordu-yı hümâyûnuma irsâl ve gönderilen adam tahrîrât ile vürûd ve mazmûnu ma‘lûm ve meşhûd olup ancak her bir mevâdd bir nizâma merbût ve her bir tarîk bir kā‘ide ve ahkâma mebnî ve her bir mesâlih ve mehâmm-ı enâm birer şurûta menût ve herbirisinin husûlü vaktine tevakkuf eylediği küçük ve büyüğün ma‘lûmu olup esfâr-ı sâbıkādan ve gerek bu def‘a vukū‘ bulan sefer-i zafer rehberin senesi evvelinde ve henüz sefer nehzat ve kalkılmak tedârüki esnâsında bayrak sarılıp ve memhûr mutâlebesi ve telfîk kelimesi münâfî-i şurût ve kānûn ve mugāyir-i rızâ-yı hümâyûn bir sû’-i etvâr olduğu seferler görmüş ihtiyârlarından su’âl ve istifsâr olunup zinhâr ve zinhâr düşmen karşısında bayrak sarılmış kelâmı şuyû‘undan ihrâz ve şimdiki hâlde mevcûd neferâtlarıyla gayret ve hamiyet ve mevcûdlarının ve kendilerinin ta‘yînleri verilerek bir müddet dahi dîn-i mübîn uğuruna itâle-i târ gayret ve hamiyyete münâfî ve ekserîsi vilâyetli olmalarıyla bilâ bayrak dahi olsalar muhâfaza-i memleket firifte zimmetlerini ve dînlerinin hıdmeti olmağa elbetde cihâd ve gazâya bezl-i kudret eylemeleri lâbüd ve lâzim idiğini ve inşaallâhi te‘âlâ dergâh-ı Melik-i Müste‘ândan müsted‘î olan nusret-i avn ü inâyeti asâkir-i İslâma yâr ve kafadâr olarak küffâr-ı bed-kârdan ahz-ı sâr ve intikām birle karîben futûhât behcet-asâra muvaffak olduğunda cümlesi memhûr i‘tâsıyla mesrûr ve mahbûr olacakları kendilere ifâde ve ifhâm ve bu hengâmda birbirinize takviyet ve istihdâma gayret eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın (boşluk) vusûlünde vech-i meşrûh üzere sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince amel ve kā‘ide-i kānûniye üzere memhûrları vaktine tevakkuf ve bayrak sarılmak kelamı bu hilâlde münâsib olmadığın herkese tefhîm ve bilenleriniz bilmeyenlerinize ve kat‘â futûr getirmeyüp muktezâ-yı diyânet üzere gayret ve hamiyet ve gereği gibi istihdâm ve takviyet ve istimâlete mübâderet eyleyip hilâfından tehâşî vü mücânebet eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l Dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâsıt-ı M sene 185

[s. 348]

Hüküm: 1449

Sevâhil-i nehr-i Tuna'da muhâfaza nişîn olan vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve ümerâ ve rü’esâ ve zâbitân ve asâkir-i gayret me’sere hüküm ki

Bi-mennihi sübhânehu ve te‘âlâ işbu mâh-ı muharremü'l-harâmın on sekizinci sebt günü serdâr-ı ekrem kaviyyü'l-iktidâr ve sipehsâlâr-ı efham celâdet şi‘ârım ordu-yı zafer bûy-ı hümâyûnum İsakçı cânibine teveccüh vechile azîmet-i niyyet-i hâlisesiyle meştâdan sahrâ-yı meyâmin ârâ-yı Babadağı'na bi'l-yümni ve'l-ikbâl darb-ı hiyâm hurûc eylemek üzere arâ-i sâ’ibeleriyle karâr ve meded kârî avn-i nusret bahşâ-yı müte‘âl birle mazhar-ı fevz ve zafer bulunmak da‘avât-ı hayriyesine an samîmü'l-kalb ibtidâr olunmakdan nâşî bu haber-i meymenet eserin etrâf ve eknâfa ve bi'l-husûs muhâfaza nişîn olunana i‘lân ve işâ‘at ile tedârükât-ı seferiye ve mühimmât-ı harbiyenin te’mîn ve tanzîmine şurû‘ ve mübâşeret ve levâzımât-ı darb ve muhârebeye dikkat medîd ve lâzim olduğuna binâ’en alâ vechi'l-ihtimâm bu husûs-ı hayriyet mansûsun i‘lâmı zımnında işbu emr-i âlîşânım şeref-rîz-ı sudûr olup (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki vüzerâ ve mîr-i mîrân ve ümerâ ve zâbitân ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz bu vakitler eyyâm-ı sâ’ireye kıyâs olmayup tamâm ibrâz-ı satvet-i dîniyye edecek evkât olmak hasebiyle bi's-sıdki ve'l-ihlâs enhâ-yı farîzâ-i kazâ ve cihâda mezîd sebât ve metânet ile kıyâm ve bâ-avn-i Hüdâvend nasîr a‘dâ-yı dîn-i felâket-rehînden ahz-ı sâr ve intikāma bezl-i tâb ve tüvân ederek kuvvet-i bâhire-i islâmiyeyi izhâra ihtimâm ve ikdâm olunmak cümle üzerlerine farz ve vâcib idiği kazâyâ-yı müsellemeden olmakla zâtınızda merkûz ve drahşân olan envâr-ı hamiyet ve salâbet lâzimesince sizler dahi bu emr-i dînde kemer gayreti miyân-ı câna bend ve berk idüp muhâfazasına me’mûr olduğunuz mahallerde vâkı‘ kasabât ve kurâda meştâ nişîn bulunanlara ordu tahsîs kılınan mevazı‘a vaz‘-ı hiyâm hurûc eylemek üzere münâdîler nidâsıyla keyfiyyeti i‘lân ve işâ‘at iderek her biriniz ordularınıza asâkir-i şecâ‘at şi‘âr cem‘ ve ihzâr ile cem‘iyyet-i kesîre peydâ ve ibrâz-ı nevâzeş ve celb-i kulûblarına dikkat birle hıdmet-i muhâfazada i‘mâl ve istihdâm ve küffâr-ı hâksara izhâr-ı celâdet ve salâbet etmelerine ihtimâm ve bir tarafdan dahi levâzımât-ı seferiye ve mühimmât-ı harbiyeyi alâ vechi't-ta‘cîl tehiyye ve tekmîline sa‘y ve gayret ve kılâ‘ ve serhadd-i mansûremin gereği gibi takviyet ve istihkâmı zımnında topların yerli yerine vaz‘ ve tanzîmi ile bi'l-ittifâk emr-i muhâfazaya cehd ve tâkat ve merâsim-i hazm ve ihtiyâta ri‘âyet ile gecelerde me‘âbir ve mesâkine karakollar ta‘yîni ve sâ’ir iktizâ iden tedâbîr-i müstahsenenin i‘mâl ve icrâsıyla müdâfa‘a ve mukābele-i a‘dâya tahsîl-i likâyat ve kudret ve her hâlde müteyakkızâne ve mütebassırâne hareket eyleyüp ser-mû gafletden gāyetü’l-gāye tehâşî ve mübâ‘adet eylemeniz bâbında

Fî Evâsıt-ı M sene 185

Hüküm: 1450

Rûmili ser-askerliği ünvânıyla Bosna Vâlîsi olan Muhsin-zâde Sadr-ı esbak Vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin bundan akdem rikâb-ı müstetâbım tarafından şeref-sudûr olan emr-i hümâyûnum mûcebince Ordu-yı hümâyûnum tertîbâtından başka Rûmili Eyâleti'nde vâkı‘ kazâlardan ihrâcına me’mûr olduğun asâkir cümleden akdem nevrûz-ı fîrûzda Babadağı'na vusûlleri zımnında ucâleten yerlerinden ihrâc ve sevk ve tesyîrlerine ihtimâm ve gayret eylemen içün te’kîdi hâvî emr-i şerîfim sâdır olmuşken vakt-i mezbûr hulûl ve eyyâm-ı vâfire mürûr idüp asâkir-i mezkûreden ferd-i vâhid zuhûr etmediğinden mâ‘adâ eyâlet-i Rûmili'nin zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârından mukaddemâ bilâ izn ve ferman vilâyetlerine gidenler dahi nevrûz-ı fîrûzda me’mûr oldukları mahalde alaybeyleri bayrakları altına gelip hıdmet-i lâzimelerinde kıyâm eylemeleri farîza-i zimmet ubûdiyetleri iken anlardan dahi bir neferi zuhûr etmeyiüp düşmen-i dîn olan Moskovlu la‘îni Tuna'nın karşu yakasında tedârükde ve memâlik-i islâmiyeye

hücûm ve sû'-i kasd fikr-i fâsidesinde olduğu bi'd-defâ'at isdâr ve isti'câl olunan evâmir-i şerîfemde dahi sana ifâde ve te'kîd olunmuşken henüz asâkir-i matlûbeden hilâf-ı me'mûm bu ana dek bir ferdin vürûd eylememesinden istiğrâb ve isti'câb olunup bi-mennihi te'âlâ işbu mâh-ı muharremü'l-harâmın on sekizinci sebt günü serdâr-ı kaviyyü'l-iktidâr ve sipahsâlar-ı efham celâdet-disârım ordu-yı zafer-bûy-ı hümâyûnumla ma'an İsakçı cânibine sevk kemend azîmet niyyet-i hâlisesiyle meştâ-yı Babadağı'ndan sahrâ-yı meyâmin ârâya bi'l-yümni ve'l-ikbâl vaz'-ı kıyâm hurûc eylemek üzere ârâ-yı sâ'ibe ile karâr verilmekle mukaddemâ ve hâlâ şeref-sudûr olan evâmir-i celîletü'ş-şânım mûceblerince ihrâc ve tesyîrlerine me'mûr olduğun asâkirin bir an akdem vâcibü'l-imdâd Ordu-yı hümâyûnuma ve ber minvâl-i muharrer eyâlet askerîsinin dahi alaybeyleri bayrakları altına bir sâ'at mukaddem vusûl ve luhûkları hâlâtına fevka'l-gâye nisâr cehd ve gayret eylemen içün bu def'a dahi te'kîden ve isti'câlen ve ikdâmen ve ihtimâmen işbu emr-i celîlü'ş-şânım isdâr ve alâ cenâhi'l-isti'câl (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi advâ-yı dîn dalâlet âyînin bu eyyâmda izhârgîr ve gurûr ile Tuna'nın beri tarafında ehl-i islâm üzerlerine ale'l-gafle hücûm ve izhâr-ı hasârete cesâret eylemesi bir vechile lâyık-ı dîn-i mübîn olmamakla mededkârî-i avn-i nusret bahşâ-yı müte'âl ile küffâr-ı hâk-sârdan ahz-ı intikām levâzımına ihtimâm ve gayret olunmak cümleye farz ve vâcib olmakdan nâşî bi'l-cümle ocaklarım ağavât ve zâbitân ve hamiyet nişânlarıyla yevm-i merkūmda Ordu-yı hümâyûnum sahrâ-yı Babadağı'na darb-ı hıyâm hurûc idüp asâkir-i nusret me'serimin vefret üzere mevcûd bulunmaları ehemm-i mehâmdan olmakdan nâşî inzimâm-ı himmet ve hamiyyetin ile tarafından tesyîr olunacak asâkir-i kesîreye tarakkub ve intizâr olunduğu ma'lûmun oldukda işbu emr-i şerîfim sana her ne mahalde vâsıl olur ise zâtında merkûz olan cevher-i gayret ve besâletini izhâr iderek mukaddemâ sudûr iden evâmir-i aliyyemde tafsîl ve beyân olunduğu vechile bu emr-i ehemme mezîd ihtimâm ve dikkat birle tesyîrine me'mûr olduğun asâkir-i matlûbenin ta'cîl ale't-ta'cîl bir an akdem mübâşirleri ma'rifetleriyle alâ eyy-i hâlin yerlerinden ihrâc ve seyr-i serî' ile Ordu-yı hümâyûnum cânibine sevk ve tesyîrlerine teşmîr-i bâzû-yı gayret ve eyâlet-i mezbûre zu'amâ ve erbâb-ı tîmârını dahi mukaddem ve mübrem mübâşirler ta'yîni ve tehdîd ve inzâr ile ucâleten meskenlerinden tahrîk ve bir sâ'at evvel alaybeyleri bayrağı altında hıdemât-ı aliyyeme kıyâma müsâra'at eylemeleri içün mezîd şitâb ile sevk ve irsâlleri hâlâtına sarf-ı nakdîne-i vüs' ve liyâkat eyleyüp ser-mû kusûr ve betâlet üzere hareketden hazer ü mücânebet iderek senden me'mûl ve muntazır-ı şâhânem olduğu vech üzere sebîl-i dîn-i mübîn ibrâz-ı gayret ve hamiyet ile asâkir-i islâma imdâd ve i'ânete bezl-i mâ hasal vüs' ü kudret ve bu vechile dahi tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme dikkat eylemen bâbında.

Fî Evâsıt-ı M sene 185

Hüküm: 1451

İşbu emr-i şerîf mukaddem gelip battâlına hıfz olunmuşdur.

Ruscuk cânibi ser-askeri Vezîr Ahmed Paşa'ya hüküm ki,

Bundan akdem Ruscuk cânibinden istid'â olunduğuna binâ'en tertîb ve irsâl olunan topların üç-dört mikdârı Tutrakan'a vaz' ile yine Ruscuk cânibi muhâfazasına medâr mülâhazasıyla tertîb ve irsâl olunup ve Tutrakan'da sepet ve tapya ihzâr olunduğu dahi maslahat-ı mezbûre içün iken Tutrakan'a top vaz'ına kat'â iltifât olunmadığı ve bu cihetle lüzûm ve vücûbda taksîr bulunduğu inhâ olunmakla bundan böyle eğerçi bir mikdâr top dahi tesyîri melhûz olup ancak mahalline varınca lüzûm ve vücûbda taksîr olmamağın maslahatıyla Tutrakan'da bi-aynihi bulunan tabya ve sepetlere kadr-i kâfî top vaz'ıyla ol cânibin tahkîm ve

takviyesine kemâ yenbeğî ri‘âyet ve mezîd ihtimâm ve dikkat olunmak fermânım olmağın imdi sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin cânib-i mezkûrun iktizâ iden hıfz ve hirâseti levâzımını dahi tertîb ile tahkîm ve takviyesine ihtimâm ve dikkat olunmak lâzime-i hâlden olmakla Tutrakan'da a‘dâd ve inşâ olunan tabya ve sepetlere kadr-i kifâye toplar vaz‘ıyla levâzım-ı hıfz ve hirâsetin tahsîl ve tekmîline ber vech-i etemmü'l-ihtimâm ve sa‘y ve ikdâm eyleyüp hazm ve ihtiyâta münâfî mikdâr-ı zerre taksîr ve terâhîden gāyetü’l-gāye hazer ve ittikā eylemen bâbında

Fî Evâsıt-ı M sene 185

[s. 349]

Hüküm: 1452

Hırsova Muhâfızı Vezîr Sadık Mehmed Paşa'ya ve husûs-ı mezbûre hâssaten mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) ve Hırsova muhâfazasında olan bin nefer serdengeçdi bin başısı Kara Molla-zâde (boşluk) *zîde kadrühu*ma hüküm ki

Bir seneden beri İbrail ve hâlâ Hırsova taraflarında hıdmet-i muhâfazada kıyâm üzere olan bin nefer sipâhî serdengeçdi neferâtlarının vakitleri tamâm ve seneleri resîde-i hitâm olmakdan nâşî mevcûdları ba‘de't-ta‘dâd ibtidâ tezkireleri i‘tâ olunmasını sen ki paşâ-i mûmâ-ileyhsin bir kıt‘a arzuhâlinle birkaç neferâtın hâlâ sipâhîler ağası olan Ahmed dâme mecdühu tarafına vürûd ve neferât-ı merkūmûnun vakitleri resîde-i hitâm ve mevcûdlarının zâhire ihrâcı husûsuna mûmâ-ileyhin ihmâli derkâr olduğunu sipâhîler ağası mûmâ-ileyh memhûr mektûbuyla inhâ ve ol bâbda istirhâm ve serdengeçdi ve terakkīlü tahrîr olundukda ru’ûslarında şart kılındığı üzere mahall-i me’mûrlarına duhûlleri târîhlerinden seneleri temâmına değin kıyâm ve itmâm hıdmet ile tezkireleri i‘tâ ve neferât-ı merkūmenin ocakları tarafından kānûnen mukābelede defterleri hıfz olunagelip ve neferât-ı mezbûre yüz seksen dört senesi rebî‘u'l-evvelinin on beşinci günü târîhinde İsakçı'ya vâsıl oldukları süvârî mukābelesi kaleminde mukayyed olduğuna cevâb tahrîr olunduğuna binâ’en mübâşir ma‘rifetiyle ta‘dâdları içün Divân-ı hümâyûnumdan emr-i şerîfim tahrîri fermânım olmağın imdi şurût-ı mezkûre üzere ber vech-i muharrer kalem-i mezbûrda mukayyed olduğu vechile neferât-ı mezbûrenin mahall-i merkūme vusûlleri seneleri tamâmına karîb olmak hasebiyle sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin ma‘rifetin ve ta‘yîn olunan mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle kemâl-i dikkat ve taharrî iderek neferât-ı mezbûreyi yegân yegân yoklayup mevcûdlarını zâhire ihrâc ve müddetleri hitâmında yedlerine senedleri verilmek üzere isim ve resimleriyle defterlerini Ordu-yı hümâyûnuma irsâl eyleyesiz ve lâkin bu bâhane ile tam‘-ı hâmma teb‘iyyet ile nâ-mevcûdların yerlerine icâbeti idhâl veyâhûd mükerrer tahrîr ve deftere idhâl eylemekden be-gāyet ihtizâr ve ictinâb iderek kemâl-i sadâkat ve istikāmet ile mevcûdlarını zâhire ihrâc ile tahrîr ve defter edip bir ferdini himâye ve gadirden ve ser-mû hilâfına vaz‘ u hareketden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâsıt-ı M sene 185

Hüküm: 1453

Rûmili'nin sağ kolu Bahr-i Siyâh sevâhilinde ve balkanın beri ve öte cânibinde vâkı‘ kazâların kuzât ve nüvâbına ve serdâr ve a‘yân ve eşrâf-ı memleket ve ağavât ve alemdârân ve ihtiyârân ve bi'l-cümle müslümân ve ehl-i îmân dilâverlerine hüküm ki

Düşmân-ı dîn hazelân karîn olan Moskovlu keferesi la‘în beş altı aylık mesâfe memleket-i nikbînlerinden meşakkat-i berd ve bârân ve mihnet-i bî-pâyâna bakmayup ekserî çıplak ve yayan gelüp envâ‘-ı hâsârete cesâret eyledikleri ve bizim askerimiz vaktiyle vürûd ve vaktiyle me’zûnen rucû‘ eylemek kā‘idesine bakmadıklarından bunca perîşânlık ve zahmet çekilmesine bâdî olduğu ve ez husûs bu sene-i mübârekede düşmen ile beynehümâdâ bir Tuna'dan mâ‘adâ hâ’il kalmayup elbetde elbetde Rûmili ve Anadolu askeri sene-i sâbıkāda gibi geç hareket eylemeyüp nevrûz-ı fîrûzda Babadağı sahrâsında zîr-i livâ’-i Resûlullâh aleyhi's-salâtü mevcûd bulunmak üzere ucâleten hareketleri içün ve bu husûs hukkâm ve a‘yân ve eşrâf ve ihtiyârân-ı diyânete ihtirâm ve memleketlerinin kılıca kâdirlerini serdârları bayrakları tahrîk ve tesyîre teşmîr-i bâzû-yı ihtimâm birle icrâ-yı gayret-i islâm eylemeleri içün bunca mufassal ve mü’ekked evâmir-i celîle isdâr ve mükerrer sürücü mübâşirler ta‘yîn ve irsâl ve herkese tenbîh ve tefhîm-i ahvâl olunup binâ’en aleyh her memleketin hareket ve ale'l-husûs Rûmili askeri evvelce irişmek ve cümleden evvelce Ordu-yı hümâyûnuma akreb olan sâbikü'z-zikr sağ kolun dilâverânı gelip yetişip lâzim gelen hıdemât-ı kazâ ve cihâda ez dil ü cân bezl-i tüvân ve kahramâne gayret ve dîn ve evlâd ve ıyâl ve ırz ve memleketleri uğurunda gûşeş ve izhâr-ı cünbüş ile tahsîl-i nîknâm eylemeleri şurût-ı diyânet ve lâzime-i islâmlarından iken henüz bir ferdi zuhûr eylemediğinden düşmen bed likâ ferceyâb ve gûnâ gün ta‘addiyâta şitâb eyleyüp asker gelsin de cem‘iyyetgîrî ile Ordu-yı hümâyûnuma meştâdan hurûc eylesün deyü bu vakte değin tevakkuf olunup âhirü'l-emr Ordu-yı hümâyûn dahi bâ izz ve ikbâl meştâdan hurûc eyleyüp mutlaka asâkire müterakkīb olmakla fîmâ ba‘d gayreti ve diyâneti ve âr ve ırz ve hamiyyeti olan yeniçeri ve kılıca kādir müslümân ve ehl-i îmân dilâverleri memleketlerinde bundan sonra ârâm ve kıyâmı kendülere harâb bilüp hemen durmayup ve oturmayup kalkup iki konağı bir eyleyerek Ordu-yı hümâyûnuma gelüp mübârek sancâğ-ı şerîf sâyesinde mevcûd ve bezl-i tâb vücûd birle bi-inâyeti'llâhi te‘âlâ düşmenden ahz-ı intikāma cidd sa‘y iyleyerek i‘lâ’-i kelimetullâh eylemeleri bâbında ta‘cîl ve isti‘câli içün fermân-ı âlîşân sâdır olmağın (boşluk) irsâl olunmuşdur vusûlünde vech-i meşrûh üzere amel ü hareket ve bundan sonra askerî ve gayr-i askerî kılıca kādir ricâl-i müslimînden bir ferdi memleketinizde komayup der-akab tahrîk ve irsâle mübâderet ve cinâyet ve za‘f-ı diyâneti olanları el birliği ile ahz ve bilâ amân cezâ-yı sezâlarını icrâ ve âhara bâ‘is-i ibret ve tekmîl-i nâmûs-i dîn ve devlete ziyâde gayret ve hamiyet eyleyüp geri gelenleri oldukça dahi hasm ve akrabâ deyü setr ve siyânet za‘mında olanları dahi zecr ve tenkîl eyleyüp ser-mû ihmâl ve tesâmühden her biriniz hazer ve dünyâda ve rûz-ı cezâda cevâba kādir olamayacaklarını dahi bir hoşça fikr ve mülâhaza eyleyüp ana göre cümleniz bu emr-i dîniyyede gayret ve dâ’imâ i‘tinâ eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâsıt-ı M sene 185

Hüküm: 1454

İşbu emr-i şerîf vech-i âhar ile tebdîl olunup sahhı üzere zîrde kayd olunmuşdur.

Babadağı Kâdısı ile Babadağı'ndan Köstence'ye varınca yol üzerinde vâkı‘ kuzât ve nüvâba ve a‘yân ve serdarlar ve sâ’ir zâbitâna hüküm ki

Düşmen-i dîn-i hazelân karîn tarafından ahz olunan yedi nefer Eflaklu ve Boğdanlu ve on altı nefer Moskovlu mecmû‘u yirmi üç nefer Ordu-yı hümâyûnda mahbûs olmakla ta‘yîn olunan Divân-ı hümâyûnum çavuşa ve dört nefer çorbacı mübâşeretleriyle Âsitâne-

i aliyyemde Tersâne-i aliyyeme irsâl olunmakla imdi siz ki Babadağı kâdısı ve Babadağı'ndan Ruscuk'a varınca sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz zikr olunan yirmi üç nefer üserâ-yı mesfûrenin Köstence İskelesi'ne varınca taraflarınızdan yanlarına mikdâr-ı kifâye adamlar ta'yîn ve muhâfazasına ihtimâm ve dikkat ve siz ki Köstence Kâdısı ve a'yân ve zâbitânı mûmâ-ileyhimsiz üserâ-yı mesfûre mübâşir ma'rifetiyle ol tarafa vusûllerinde Köstence İskelesi'nden bir münâsib sefîneye vaz' olunup firâr ve gaybetlerinden muhâfaza olunarak Âsitâne-i sa'âdetimde Tersâne-i âmirem zindânına tesyîr ve îsâl içün sefîne re'îsine teslîm ve Tersâne-i âmireme sâlimen îsâle dikkat ve teslîmini müş'ir Tersâne-i âmirem tarafından ilmuhaber ahz ve Ordu-yı hümâyûnum tarafına irsâl eylemesi içün re'îs-i merkūma tenbîh ü te'kîd olumak bâbında

Fî Evâsıt-ı M sene 185

Hüküm: 1455

Tashîh olunduğu üzere tebdîl olunmuşdur

Hâlâ İstanbul gümrüğü Emîni Ali *zîde mecdühu* ile re'îsler kethüdâsı (boşluk) *zîde kadrühu*ma hüküm ki

Bu def'a Ordu-yı hümâyûnumdan Âsitâne-i aliyyemde Tersâne-i âmireme îsâlleri fermânım olan Eflaklu ve Boğdanlı ve Moskovlu yirmi dokuz nefer keferenin bendleri olan yirmi dokuz aded boyunduruk ve dört adet zencir ve kilitleri üserâ-yı mesfûre Âsitâne-i aliyyemde Tersâne-i âmireme teslîm olundukdan sonra siz ki mûmâ-ileyhimsiz ma'rifetiniz ile zikr olunan zencir ve boyunduruk ve kilitler sefîneye vaz' ve Köstence İskelesi'nden Ordu-yı hümâyûnuma irsâl olunmak içün emr-i şerîfim sudûrunu istid'âda bulunduğuna binâ'en siz ki mûmâ-ileyhimâsız ber vech-i meşrûh üserâ-yı mesfûre Tersâne-i âmirem zindânına ba'de't-teslîm mârru'z-zikr zencir ve boyunduruk ve kilitleri Köstence İskelesi'ne gelecek sefâ'inden birine vaz' ve iskele-i mezkûreye ve andan dahi Ordu-yı hümâyûnuma gönderilmek irsâl ve îsâline ihtimâm ve dikkat eylemeniz bâbında

Fî Evâsıt-ı M sene 185

[s. 350]

Hüküm: 1456

Babadağı'ndan Edirne'ye varınca Hacıoğlu Pazarı ve Kozluca ve Prevadi ve sâ'ir yol üzerinde ve yemîn ve yesârında vâkı' kazâların kuzât ve nüvâbına ve voyvodalar ve mütesellimler ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârlarına ve a'yân-ı vilâyet ve eşrâf-ı memleket ve ağavât ve alemdârân ve ihtiyârân ve bi'l-cümle darb u harbe kādir ricâl-i müslimîn ve ehl-i îmân dilâverlerine hüküm ki

Düşmen-i dîn hazelân karîn olan Moskovlu la'în beş altı aylık mesâfe memleket-i nikbînlerinden meşakkat-i berd ve bârâna bakmayup ekserî uryân ve yayan gelip memleket-i İslâmda envâ' hasârete cesâret

eyledikleri cümle indinde ma‘lûm ve meşhûd olup asâkir-i islâm evkât-ı sâ’ire misillü gayret-i islâma münâfî vaktiyle azîmet iderüz deyü ve sâ’ir illet-i beyhûde ile gelüp yetişmediklerinden nice perişânlık ve zahmet-i kesîre olmasına bâdî olup ve husûs bu sene-i mübârekede düşmen ile beynehümâda Tuna'dan mâ‘adâ hâ’il olur send ü bend olmamakla Rûmili askeri sene-i sâbıkā misillü geç hareket eylemeyüp cümleden evvel nevrûz-ı fîrûzda Babadağı Sahrâsı'nda zîr-i livâ-i Rasûl-i ekrem aleyhisselâmda mevcûd bulunmak üzere ucâleten hareketleri içün ve bu emr-i a‘zamı hukkâm ve a‘yân ve eşrâf ve ihtiyârân diyâneten iltizâm ve memleketlerinin kılıca kâdirlerini tahrîk ve tesyîre teşmîr-i bâzû-yı ihtimâm birle icrâ-yı gayret-i islâm eylemeleri içün bundan akdem defâ‘atle mufassal ve meşrûh evâmir-i ekîde-i şedîde isdâr ve mükerrer sürücü ve mübâşirler ta‘yîn ve irsâl ve herkese tenbî olunup asâkir-i Rûmili cümleden evvelce Ordu-yı hümâyûnuma vesâ’ir me’mûr oldukları mahallere gelüp yetişip lâzim gelen hıdemât-ı gazâ ve cihâda ez dil ü cân bezl-i tüvân ve kahramâne gayret ve dîn ve evlâd ve ıyâl ve ırz ve memleketleri uğurunda gûşeş ve izhâr-ı inâyet ile tahsîl-i nîknâm eylemeleri şurût-ı diyânet ve lâzime-i islâmlarından iken Ordu-yı hümâyûn-ı zafer mev‘ûdum işbu mâh-ı muharremü'l-harâmın evâsıtında meştâdan hareket edip henüz bir ferdi zuhûr etmeyüp düşmen-i bed fi‘al ferce yâb olup gûnâ gün ta‘addiyât ve hasârata şitâb itmekle fîmâ ba‘d kazâlarınızda izzet ve diyâneti ve âr ve ırz ve hamiyyeti olan zu‘amâ ve erbâb-ı tîmâr ve yeniçeri ve cebeci ve topçu vesâ’ir askerî ve gayr-i askerî darb u harbe kādir da‘vâ-yı islâmda olan dilâverâ bundan böyle memleketlerinde meks ve ârâmı kendülere harâm bilüp hemen durmayup oturmayup bir sâ‘at akdem ve bir dakîka mukaddem yerlerinden tahrîk ve ihrâc ve iki konağı bir iderek Ordu-yı hümâyûnuma vesâ’ir me’mûr oldukları mahallere vusûl ve luhûka acele ve şitâb içün sevk ve tesyîre ihtimâm olunmak içün te’kîd ale't-te’kîd işbu emr-i hümâyûn ve vâcibü'l-imtisâlim dahi isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki vesâ’ir mûmâ-ileyhimsiz bu vakti vakt-i uhrâya kıyâs etmeyüp ağmâz ve tesâmühden olunacak mevâddan olmadığı ma‘lûm ve meczûmunuz oldukda kazâlarınızda bulunan zu‘amâ ve erbâb-ı tîmâr ve yeniçeri ve cebeci ve topçu vesâ’ir kılıca kādir ricâl-i müslimînden bir ferdi yerlerinde ve meskenlerinde komayup der-akab tahrîk ve Ordu-yı hümâyûnuma ve me’mûr oldukları mahâll-i sâ’irelere irsâle mübâderet ve habâset ve zu‘afâ-yı dîn oldukları zâhir olanlara bi'l-ittifâk ahz ve bilâ amân hakkında lâzim geleni icrâ ve ibret-i sâ’ire iderek tekmîl nâmûs-ı dîn ve Devlet-i aliyyeme gayret ve hamiyet eyleyüp firâren gerü gelenleri ol vakitde dahi setr ve siyânet kasdında olanları zecr ve tenkîl idüp ser-mû ihmâl ve tesâmühden her biriniz hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâsıt-ı M sene 185

Hüküm: 1457

İsakçı Muhâfızı Dağistânî Vezîr Ali Paşa'ya ve İsakçı'da yeniçeri zâbiti (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve cebeci ve topçubaşı vekîllerine ve sâ’ir zâbitân-ı asâkir ve ocak ihtiyârlarına ve bi'l-cümle tavâif-i askeriye ve ricâl-i müslimîne hüküm ki

Moskovlu la‘în bundan akdemce Tolcı'ya şeyhûn eyledikde anda olan asâkir-i islâm kalîl iken bi-inâyeti'llâhi te‘âlâ yine düşmen-i dîni mukābele ve mukâtele ile mudâfa‘aya gayret idüp hasâret-i kesîreye destires etdirmeyüp izhâr-ı salâbet eyledikleri hasebiyle fîmâ ba‘d advâ-yı dînin mekrinden gâfil olmamak ve leyl ü nehâr İsakçı'nın yemîn ve yesârına ve me‘abir ve mesâlike karakollar ta‘yîni ile muhkem yolları sedd ü bend idüp düşmân-ı dîn bir tarafdan zuhûrunda dîn-i islâm âlî olmakla cümleniz dîn-i mübîn gayretini izhâr ile küffârdan yüz çevirmeyüp metânet ve sebât birle mukābele ve murâfa‘aya ikdâm

olunduğu sûretde dünyâda ve âhiretde vâsıl-ı merkez-i âdet olacağınız iş‘âr ve tenbîh ü te’kîd olunmuşken gayret-i islâmiyeye münâfî ve tenbîh-i mulûkâneme mugāyir gafletden îkâz olmayup ve meştâ-yı hümâyûnumda üç aydan mütecâviz kimesneye ta‘yînât verilegelmişken cümlenize mevsim-i şitâdan bu vakte gelince yevmiye on bin neferin ta‘yînâtı verilip bir gün ta‘yînât ve bedelinde zarûret çektirilmeyüp bu vechile inâyet-i şâhânem haklarınızda derkâr olmakla muktezâ-yı gayret-i dîniyyeniz üzere bu ni‘met-i celîlenin şükrü mukâbilinde zuhûr iden a‘dâ-yı li’âmı mukābele ve katl ve tedmîre ibrâz eylemeniz üzerlerinize farz-ı ayn olduğundan mâ‘adâ ikibin beşyüz mikdârı mellâ‘în kayıklarıyla geleceği haberi dahi mukaddemce mesmû‘larınız olup ba‘dehu zuhûr eyledikde yedi-sekizbin mikdârı asker-i islâm mevcûd ve avn-i Hakk'la kudret ve liyâkatiniz meşhûd iken izhâr-ı cebîn ve adem-i gayret ile mukābele eylemeksizin İsakçı Kasabası'nı ve topları ve anbarları bırakup zâbitân ve neferâtınız ile firâr-ı âriyeti irtikâb eylemeniz hasebiyle küffâr-ı hâk-sârın anbarları ihrâk bi'n-nâr ve ba‘zı topları götürüp bir mertebe yağma ve şenâ‘ate ve hasârete şurû‘unda dahi tekrâr üzerine hücûm olunmayup imhâ-yı îsâl-i hasâret ve fezâhat ile düşmen-i dînin avdet eylemesi şân-ı hamiyet nişân-ı dilâverliğe ve gayret-i dîniyyeye münâfî bir hâlet olduğundan bâ‘is-i istiğrâb ve isti‘câb olmuşdur hîn-i mukābelede bu misillü düşmen-i dînden firar idenler rûz-ı cezâda ne vechile azâb-ı elîme giriftâr olacakları Kur'ân-ı Kerîm'de mezkûr olmakla imdi Devlet-i aliyye'min nân ve ni‘metiyle perverde olan kullarımdan bu emr-i dînde ibrâz-ı gayret ve şecâ‘at ile mukābele ve müdâfa‘a-i a‘dâya teşmîr-i bâzû-yı iktidâr ve ikdâm olunmak me’mûl ve matlûb-ı hümâyûnum olmakdan nâşî bundan sonra yine hâv ve gafletden bîdâr olmayup me‘azallâhi te‘âlâ düşmen-i dîn tarafından sû’-i kasd zuhûr eyledikde mukâtele ve mukābeleden rû gerdân ve firâr ârını irtikâb iden gerek rü’esâ-yı asâkir ve gerek nefer her kim olursa ise ibreten li'l-gayr bilâ imhâl eşedd-i cezâ ile haklarından gelineceği muhakkak ve mukarrerdir ba‘de'l-hamd ve'l-menn bu kadar top ve cebehâne ve zahîre ile yine sekizbin mikdârı asker-i islâm mevcûd iken küffâr-ı hâk-sârı top ve tüfenk ve havâle-i suyûf şecâ‘at ile mukābeleye ikdâm olunmaksızın bilâ-mukābele ve mukâtele firâra şitâb olunmak ne mertebe gayretsizlik idiğini mülâhaza ve tefekkür ederek vukū‘ bulan kusûrunuzdan istiğfâr ve dîn-i islâmın şeref ve kuvvetini izhâr ile fî sebîlillâh îfâ-yı farîza-i cihâda müsâra‘at birle düşmenden yüz çevirmeyenler dâreynde su‘adâdan olduklarını yakîn ve cümleniz ittifâk-ı derûn ile düşmenden ahz-ı intikām levâzımına bâzû-yı gayreti teşmîr ve hamiyet ve salâbeti ibrâz ve gaflet ve haşyeti ref‘ ve def‘ ve uğur-ı dîn-i mübînde ve her hâlde tahsîl-i rızâ-yı şâhânem ve isticlâb-ı da‘avât-ı hayrime bezl-i vüs‘ ü kudret ve ba‘de ez-în gayret-i diyânete münâfî izhâr-ı cebîn ve rehâvet ve gaflet misillü hâlât-ı gayr-i marziye vukū‘undan gāyetü’l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâsıt-ı M sene 185

Hüküm: 1458

Ruscuk ser-askeri vezîrim Ahmed Paşa'ya hüküm ki

El-yevm Babadağı'nda mevcûd toplardan bu def‘a Tutrakan'a irsâli fermân bulunan beş aded topların mahall-i mezbûrda muhâfaza ve i‘mâli içün mikdâr-ı kifâye topçu ve cebeci ve arabacı neferâtının ta‘yîn ve tesyîri lâbüd ve lâzim olduğu inhâ olmakla bundan sonra zuhûr ve tesyîr olunacak neferât varıncaya dek Tutrakan'a vaz‘ olunacak mâru'z-zikr toplar içün zikr olunan ocaklar neferâtından Ruscuk'da mevcûd neferâtından kadr-i kifâye

tertîb ü tanzîm ve muhâfazasına ibtidâr ve nezâret eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma‘lûmun oldukda ba‘de ez-în zuhûr ve tesyîr olunacak neferât varıncaya dek bu def‘a Tutrakan'a irsâl ve vaz‘ olunacak mârü'l-beyân beş adet topların muhâfaza ve i‘mâli zımnında Ruscuk'da mevcûd topçu ve cebeci ve arabacı neferâtından kadr-i kifâye neferât tertîb ve ucâleten Tutrakan'a irsâl ve iktizâ eden mahallere vaz‘ ile tarafından gereği gibi muhâfazaları hâlâtına i‘tinâ ve nezâret olunup ihmâl ve tesâmühden be-gāyet hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâsıt-ı M sene 185

Hüküm: 1459

Bir sûreti

Silistre muhâfazasına me’mûr es-Seyyid Hasan Paşa *dâmet me‘âliyehu*ya

Ber minvâl-i muharrer beş adet topların muhâfaza ve i‘mâli içün Silistre'de mevcûd ocaklar neferâtından dahi kadr-i kifâye neferât irsâl eylemesi içün.

[s. 351]

Hüküm: 1460

Şumnu ve Hazergrad ve Eskicum‘a ve Osmânpazarı kâdılarına ve serdâr ve a‘yân ve iş erlerine ve ocak ihtiyârlarına hüküm ki

Kurb ve civarınız olan Tutrakan nâm mahallin karşusına Moskov keferesi la‘în külliyetlü asâkir hezîmet karîn ta‘yîn eylediği sahîhen istihbâr olunmakla mürâfa‘a-i keyd ve mel‘anetleri içün mahall-i mezbûrun hıfz ve hirâseti lâzim ve lâbüd olup zikr olunan kazâların kurb ve civâriyeti olmak hasebiyle emr-i muhâzası vâcibe-i zimmetiniz olduğundan emr-i şerîfim vârid ve vâsıl olduğu sâ‘at cümle ittifâkıyla kazâ-i mezkûrların kılıca kâdirleri umûmen ihrâc ve mahall-i mezbûrun muhâfazasına tesyîr ve gereği gibi muhâfaza ve istihdâmına mübâredet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın (boşluk) irsâl olunmuşdur vusûlünde bu bâbda sâdır olan emr-i celîlü'l-kadrim mûcebince amel ve mahall-i mezbûrdan düşmenın bir güne mefsedeti zuhûr eylemeksizin der-akab kazânız asâkirin muhâfazasına eriştirüp kemâ yenbeğî emr-i mûhafazasına bezl-i kudret ve izhâr-ı gayret ve diyânete müsâra‘at eyleyüp zinhâr ve zinhâr te’hîr ü terâhîden hazer eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâsıt-ı M sene 185

Hüküm: 1461

İsakçı Ser-askeri Vezîr Dağistânî Ali Paşa'ya hüküm ki

Bu evan-ı hayriyet encâmda dâ‘iye-i kāside-i kesb ve ticâret ile ta‘yînât ve mânde nizâ‘ı işi râbıtasından ihrâc ve işbu dâ‘iye ve nizâ‘ düşmen ile mukābele ve elleşmek fikrini cümle derûnundan iz‘âc ile bu makūle kefere ve küfr ve gâ’ile İsakçı'da bu def‘a vukū‘ bulan hâdise-i kerîhe misillü havâdis-i vahîme ve gayr-i ma‘kûleye illet ve sebep olduğu mücerreb olduğundan başka bu gûne lâhık-ı âr ve şe’n

olacak harekâtı terk ve düşmenden avn-i nâsır-ı mutlak ile intikām ahzi sevdâsıyla ülfet idüp münâza'a-i vahîme-i mezkûreyi fîmâ ba'd tarh ve izâle vazîfe-i zimmet-i erbâb-ı diyânet olmakla fîmâ ba'd ta'yînât mevcûdîne göre verilüp nizâ'-ı mezbûrun bi-eyy-i vechin kân izâlesiyle râbıtaya bend ile ümmet-i Muhammed üzerinden luhûk âr izâlesine ehl-i islâmdan olanlar bi'l-ittifâk ri'âyet ve düşmen-i dînden ahz-i intikāma bezl-i vüs' ve gayret olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin bu makūle harekât-ı lâyık-ı şân-ı diyânet ve gayret olmadığına binâ'en dâ'iye-i vahîme-i mezkûreyi fîmâ ba'd askerî beyninden selbi hâlâtına dikkat ve râbıtaya bezl idüp verilen ta'yînât askerin mevcûduna göre i'tâ olunarak niyyet-i hâlise ile küffâr-ı hâksara mukābele ve cenk ve cidâle ve ahz-i intikāma gönül birliği ve kemâl-i sebât ve metânet birle ikdâm iderek ehl-i islâma lâhık olan ârın izâle ve imhâsına teşmîr-i bâzû-yı gayret ve hamiyet eyleyüp münâza'a-i mezkûre vukū'uyla münâfî-i şân-ı diyânet bir hâdise-i gayr-i marziyenin zuhûrundan hazer ve mübâ'adet eylemen bâbında

Fî Evâsıt-ı M sene 185

Hüküm: 1462

Tersâne-i âmirem Emîni ve Deryâ Kapudanı Vekîli olan Yûsuf *dâme mecdühu*ya ve Babadağı Kâdısı ile Babadağı'ndan Köstence'ye varınca yol üzerinde vâkı' kuzât ve nüvâb ve serdârlar ve sâ'ir zâbitâna hüküm ki

Düşmen-i dîn hazelân karîn tarafından ahz olunan yirmi dokuz nefer kefere Ordu-yı hümâyûnumda mahbûs olmalarıyla bu def'a ta'yîn olunan Divân-ı hümâyûnum çavuşu ve dört nefer cebeci mübâşeretleriyle Âsitâne-i aliyyemde Tersâne-i âmireme irsâl olunmakla imdi siz ki Babadağı Kâdısı ve Babadağı'ndan Köstence'ye varınca vâ'ki'olan kuzât ve nüvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz zikr olunan yirmi dokuz nefer kefere-i mesfûrenin Köstence İskelesi'ne varınca yanlarına mikdâr-ı kifâye adamlar ta'yîn ve muhâfazalarına ihtimâm ve dikkat ve siz ki Köstence kâdısı ve a'yân ve zâbitânı mûmâ-ileyhimsiz mübâşir ma'rifetleriyle ol tarafa vusûllerinde Köstence İskelesi'nden bir münâsib sefîneye vaz' ve irkâb ve firâr ve gaybetlerinden muhâfaza olunarak Âsitâne-i sa'adetimde Tersâne-i âmireme emnen ve sâlimen tesyîr ve îsâl içün sefîne re'îsine teslîm ve irsâl ve sen ki Tersâne-i âmirem Emîni mûmâ-ileyhsin üserâ-yı mesfûre Tersâne-i âmireme vâsıl olduklarında Başmuhasebe'den verilen sûret-i defter mûcebince isim ve resimleriyle deftere sebt ve kayd ve vaz'-ı zindân olunduklarını mütebeyyin ilmuhaber defterini mübâşir çavuş-ı merkūm ile Ordu-yı hümâyûnum tarafına irsâl ve i'lâma mübâderet eylemen bâbında

Fî Evâsıt-ı M sene 185

Hüküm: 1463

Hâlâ Tolcı muhâfazasına me’mûr es-Seyyid Ahmed Paşa'ya ve muhâfaza-i merkūmede olan Sipâh ve Silahdâr ocakları ağalarını ve yeniçeri zâbitına ve bölükât-ı erba‘a ocakları ağavâtına ve sâ’ir rü’esâ ve zâbitân ve asâkire hüküm ki

Düşmen-i dîn hezîmet-karîn Tuna'nın beri yakasında îsâl-i hasâret kasdında olmakdan nâşi mahâll-i merkūmede muhâfaza nişîn olanlara kalb-i kuvvet ve metânet ve isbâtlarına mûris-i takviyet olmak maslahatı içün sancâğ-ı şerîf sa‘âdet redîf ile serdâr-ı ekrem kaviyyü'l-iktidâr ve sipehsâlâr-ı efham besâlet disârım işbu mâh-ı muharremü'l-harâmın on sekizinci sebt günü bi'l-yümn-i ve'ş-şeref meştâ-yı Babadağı'ndan hurûc ve Gölbaşı nâm sahrâ-yı meyâmin ârâya darb-ı hiyâm nusret olduğu çend rûz mukaddemce emr-i şerîfim cümleye i‘lân ve iş‘âr birle muhâfaza nişîn olanlar lâzime-i hamiyet ve şecâ‘atleri üzere me’mûr-ı ma‘iyetleri kılınan zâbitân ve asker şecâ‘at şi‘ârımla bi'l-ittifâk kemer gayret-i islâmiyeyi miyân-ı câna bend ile hâv ve râhatı terk ve leyl ü nehâr mekr-i a‘dâdan gâfil olmayarak muhâfazasına me’mûr oldukları mahallerin gereği gibi hıfz ve hirâsetleri levâzımına ve fırsatyâb oldukça advâ-yı dînden ahz-ı intikām hâlâtına ihtimâm ve ikdâm olunmak tenbîh ü te’kîd olunduğundan mâ‘adâ sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin senden gayret ve dîn ve Devlet-i aliyyeme hıdmet me’mûl-ı şâhânem olmakdan nâşî bâ-avn-i hüdâ muhâresesi uhde-i liyâkatin kılınan Tolcı Kal‘ası'nın mekâyid ve gezend-i a‘dâdan hıfz ve vikâyesi zımnında bu esnâda inşâ olunan tabyalar civârında kapun halkıyla ikāmet ve dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri dahi zâbitleri ağavât ile derûn-ı tabyada kâ’im olup kal‘a ve tabyalardan hâric mahalle hareket etmeyüp ve siz ki sipâh ve silahdâr ağalarısız vesâ’ir süvârî askeri kullarımsız sizler dahi gecelerde iki tarafda karakollarınızı tanzîm ve düşmen tarafına havale-i çeşm-i intibâh ile etrâfı muhâfazaya bezl-i tâkat vâcibe-i zimmet diyânet ve lâzime-i me’mûriyetiniz iken hilâf-ı me’mûl evhâm ve cebânlığa iktizâ ile tabyalardan hâric ve ba‘îd mahalde ikāmet eylediğiniz asâkir-i müctemi‘anin manzûrları oldukda anda dahi vehm ârız mesmû‘ ve tarafından hilâf-ı me’mûl ve mugāyir-i rızâ-yı şâhânem bu gûne hareket zuhûr eyledikde asâkir-i mevcûde dahi havf ve haşyete düçâr olup mahall-i me’mûrelerinde adem-i kıyâm ile etrâfa müteferrik ve perişan olacakları bedîhî olmakla fîmâ ba‘d bu makūle hareket-i gayr-i marziyeden hazer ü mücânebet ve muktezâ-yı me’mûriyet ve lâzime-i hamiyyetin üzere kapun halkıyla sen tabyalar civârında ve bi'l-cümle piyâde asâkir-i nusret me’serim tabya ve kal‘a-i Tolcı derûnunda leyl ü nehâr ikāmet ve emr-i muhâfazaya ihtimâm ve gayret eylemen içün te’kîd ve ihtimâmı hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi böyle vakitlerde dîn ve Devlet-i aliyyem uğurunda hıdemât-ı pesendîde izhârına sa‘y ve ictihâd idenlerin emek ve hıdmetleri zâyi‘ olmayıp haklarında inâyet-i cezîle-i şâhânem mebzûl olacağı ve hıdemât-ı dînde izhâr-ı cebânlık ile farîza-i gazâdan rû gerdân ve hâlât-ı gayr-i marziyeye tasaddî edenler dahi dâreynde mahzûl olacakları vâreste-i kayd ve beyân olmakla fîmâ ba‘d hilaf-ı rızâ-yı hümâyûnum o makūle hareket-i gayr-i lâyıkadan cümleniz mücânebet ve kal‘a ve tabyalar civarından bir dakîka münfek olmayup mezîd sebât ve metânet ile kıyâma gayret ve ağavât ve zâbitân-ı mûmâ-ileyhimi dahi neferât-ı gayret nişânlarıyla tabyalara ve kal‘a-i merkūme ittisâlinde iktizâ iden mahallere vaz‘ ve ta‘yîn ile anların dahi bir kadem ve bir şibr civar-ı kal‘a ve tabyadan ve infisâllerine bir tarîkle ruhsat ü cevâz gösterilmeyüp kemâl-i ittifâk ve hulûs-ı derûn ile hareket ve takviye-i bâzû-yı gayret ve istihsâl-i levâzım-ı hamiyet ve tescî‘lerini mûcib olur hâlât ve etvârı ibrâza dikkat **[s. 352]** ve gecelerde dahi tarafından mu‘âbir ve mesâlike karakollar ta‘yîni ile advâ-yı dîn tarafına havâle-i çeşm-i basîret ve irsâl-i câsûs iderek kâffe-i şerâyit muhâfazaya vücûhla ri‘ayet birle kal‘a-i merkūmenin gereği

gibi hıfz ve hirâsetine vecâhidû fî sebîlillâhi velâ tüferrikû emr-i şerîfine imtisâl ve dîn-i islâm gayretine küffâr-ı hâk-sâra karşu izhâr-ı merâsim-i salâbet ve şecâ‘at ve fırsatyâb oldukça bâ-avn-i müte‘âl ahz-ı sâr ve intizâm levâzımına teşmîr bâzû-yı hamiyet eyleyüp tenbîh-i hüsrevâneme münâfî cübn ve rehâvetden tehâşî vü mücânebet eyleyesiz her hâlde cümleniz haklarında da‘avât-ı hayriye-i pâdişâhânem masrûf olduğunu tefekkür ederek lâzime-i ubûdiyetiniz üzere mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ile ittifâk ve ittihâd merâsimine ri‘âyet ve re’y ve tedbîrine mümâşât ve ittifâk-ı derûn ile tabyalar derûnunda ve kal‘ada ve civârlarında me’mûr olduğunuz mahalde neferâtınız ile kemâl-i metânet ve sebât kadem birle kıyâm ve hıdmet-i muhâfazaya ikdâm idüp bir şibr hârice tahrîk ikdâm cebânet ve rehâvetden mücânebet ve düşmen-i dînden mugāyir-i rızâ-yı bârî rû gerdân olmakdan mübâ‘adet ile tahsîl-i rızâ-yı şâhâneme gayret ve bildiğiniz sûretde hıdmetleriniz hebâ olmayup her biriniz istihkâkınıza göre iltifât ve inâyet-i mülûkâneme mazhar ve âhiretde dahi merkez-i sa‘adet ulyâya vâsıl olacağınız bî-iştibâhdır ana göre bu emr-i dînde ikdâm ve sebât ile her biriniz izhâr-ı gayret ve hüsn hıdmet eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve cebânlıkdan be-gāyet tevakkî ve mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâsıt-ı M sene 185

Hüküm: 1464

Rikâb-ı hümâyûnum tarafından Nehr-i Tuna içün müretteb olan donanmâ-yı hümâyûnum sefâ’ini ser-askeri olan Ali Kapudan *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Öteden beri Sünne Boğazı'ndan içeri mürûr ve ubûr iden sefâ’in ve gerek sağîr kayıkların Kili ve İsmail taraflarına mürûr eyledikleri Şunta Garlasa nâm mahall ile Tolcu'nun alt yanında üç sâ‘at mesâfe olan mahalden olmakla elhâletü hazihi a‘dâ-yı dîn-i mübînin gerek İsmâ‘îl ve gerek Akkirmân ve Kili bed menhûsasına giriftâr olmak takrîbi ile bu def‘a rikâb-ı hümâyûnumdan tertîb olunan donanmâ-yı hümâyûnum bâ-avn ve inâyet-i Bârî Sünne Boğazı'na duhûl ve matlûb olan mahallere şirâ küşâ-yı azîmet eylediklerinde a‘dâ tarafından fîmâ ba‘d ve rahnedâr eylememesi hâlâtına i‘tinâ ve ihtimâm olunmak lâzime-i hâlden olduğuna binâ’en beher hâl donanmâ-yı hümâyûnum vürûd etmezden mukaddem zikr olunan Şunta Garlasa boğâz olmak hasebiyle tiz elden ma‘iyet-i donanmada olan firkatalardan evvel gelenlerden mükemmel neferât ve edevât ile muhâfazaya ta‘yîn olunması mühimm ve muktezî olmakdan nâşî bir gün evvel nizâmına ikdâm ve mahall-i mezkûre gereği gibi istihdâm verilmek üzere emr-i şerîfim isdâr olunması lâzime-i hâlden olduğu inhâ ve ihbâr olunduğuna binâ’en sen ki donanmâ-yı hümâyûnum ser-askeri mûmâ-ileyhsin iki veya üç forsası ve levendâtı tam çete firkata boğaz-ı mezbûre ta‘yîn ve muhâfazası husûsunu ta‘yîn edeceğin firkatalar kapudanlarına gereği gibi tenbîh ve telkîn ile mehâmm-ı mezkûrenin ber-vefk-i matlûb tanzîmine ihtimâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın imdi ber vech-i muharrer donanmâ-yı hümâyûnum gelmezden evvel boğaz-ı mezbûrun keyd-i a‘dâdan muhâfazası be-gāyet

mühimm ve muktezî olduğu ma‘lûmun oldukda derhâl ma‘iyetinde olan firkatalardan cedîd ve takım ve edevât ve levendâtı tâm iki veyâhud üç firkateyi zikr olunan Şunta Garlasa Boğazı'na ta‘yîn ve derhâl bulunduğunuz mahalden tahrîk ve ta‘yîn eylediğin firkatalerin kapudanlarına boğaz-ı mezbûrun leyl ü nehâr muhâfaza ve muhâresesine kemâl mertebe ihtimâm ve dikkat ve mezîd basîret ve intibâh üzere hareket eylemelerini gereği gibi tenbîh ü te’kîd edip ednâ mertebe kusûrdan ziyâde ihzâr eylemelerini telkîn ile ucâleten mahall-i mezkûr îsâl ve tesyîrlerine takayyüd-i tâmm ve ihtimâm-ı mâlâ kelâm eylemen bâbında

Fî Evâhir-i M sene 185

Hüküm: 1465

Kapudan-ı mûmâ-ileyhin Poziçe Boğazı'nda mürûruna izni mutazammın emr-i şerîf yazılmışdır

Fî Evâ’il-i S sene 185

Mîrî kalyon kapudanlarından olup bu def‘a nehr-i Tuna'ya me’mûr donanmâ-yı hümâyûnum sefâ’ini üzerlerine ser-asker nasb ve ta‘yîn olunan Ali Kapudan *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Sen ki kapudan-ı mûmâ-ileyhsin Ordu-yı hümâyûnuma vârid olan bir kıt‘a arzuhâlinde nehr-i Tuna için müretteb olan altı kebîr ve cesîm firkata ve yedi adet İşfambavya ve on iki adet Kançabaş ve bir adet mîrî Perğandi ve bir adet Ehrene baş kalyonu ve beş altı adet firkate ve zikr olunan Kançabaşlar muhâlif-i havâya tesâdüf ile perâkende olduklarından geriden gelmek üzere olup lâkin süvâr olduğun sefîne ve on iki adet kebîr firkate ve dört adet İşfambavya ile Borsine Boğazı'na vâsıl olduğunu tahrîr eylemişsin sen ki nehr-i Tuna içün tertîb olunan donanmâ-yı hümâyûnum sefâ’ini ser-askeri kapudan-ı mûmâ-ileyhsin avn-i teshîl-i Hazret-i Rabbü'l-izzet ile ma‘iyetinde olan Perğandi ve firkatalar ile Sünne Boğazı'ndan vesâ’ir mütenevvi‘ Ançа donanmâ-yı hümâyûnum ile ol makūle sefâ’in başbuğu olan Seyyid Ahmed kapudan zîde kadrühu dahi Porniciste Boğazı'ndan nehr-i Tuna'ya kemâl-i kavâ‘id-i ittihâd ve ittifâk ve merâsim-i tenbîh ve basîret ve âgâhîye ri‘âyet olunarak nasr-ı cemîl-i Cenâb-ı vâhibü'z-zaferden temennî olunarak duhûl ve avn-i Bârî ile Tolcı pîşgâhına cümleniz müctemi‘ oldukda keyfiyeti Ordu-yı hümâyûnuma inhâ ve ba‘dehu ne vechile fermânım olur ise bu mûcebiyle amel ü hareket eylemen bâbında fermân-ı celîlü'ş-şânım sâdır olmağın mûmâ-ileyh Seyyid Ahmed kapudâ ber vech-i muharrer anca donanmâ-yı hümâyûnum ile zikr olunan Porniciste Boğazı'ndan nehr-i Tuna'ya duhûl birle Tolcı pîşgâhına gelmek üzere başka emr-i şerîf tenbîh olunduğu ma‘lûmun oldukda sen dahi ma‘iyetinde olan firkate ve iskampanyalar ile avn-i inâyet-i Hazret-i Zü'l-celâl ile Sünne Boğazı'ndan ittihâd ve ittifâk

merâsimine kemâl-i ri‘âyet ve tenebbüh ve basîret ve gafletden bedîdâr olarak ve nasr-ı cemîl Cenâb-ı Vâhibü'z-zaferden temennî birle bâ-avn Bârî Tolcı pîşgâhında cümleniz müctemi‘ oldukda keyfiyeti Ordu-yı hümâyûnuma i‘lâm ve inhâya müsâra‘at idüp ba‘dehu ne vechile fermânım olur ise ana göre amel ve harekete kıyâm ve mübâderet eylemen bâbında

Fî Evâhir-i M sene 185

Hüküm: 1466

Bir sûreti

Kancabaş kapudanlarından anca donanmâ başbuğu olan Seyyid Ahmed kapudan *zîde kadrühu*ya

Ber vech-i muharrer ma‘iyetinde olan donanmâ-yı hümâyûnum sefâ’ini ile zikr olunan Porniciste Boğazı'ndan nehr-i Tuna'ya ittifâk ve ittihâd merâsimine ve ve tenebbüh ve basîret ve agâhîye ri‘âyet eylemesini hâvî vech-i meşrûh üzere

Hüküm: 1467

Başmuhâsebeye ilmuhaberi verimişdir

Nehr-i Tuna içün müretteb kebîr donanmâ-yı hümâyûnum sefâ’ini ser-askeri Ali Kapudan ve Ança donanmâ başbuğu olan Kancabaş kapudanı Ahmed Kapudan ve bu husûsa Ordu-yı hümâyûnumdan mahsûsen mübâşir ta‘yîn olunan *zîde kadrühu*ma hüküm ki

İşbu sene-i mübârekede kebîr ve sağîr donanmâ-yı hümâyûnum sefînelerinden ba‘zıları Porise Boğazı'na vürûd eyledikleri başbuğları tarafından tahrîr ve inhâ olunmakdan nâşî ol bâbda Divân-ı hümâyûnumdan üç kıt‘a evâmir-i şerîfem isdâr ve irsâl olunmak üzere olup ancak sefâ’in mezkûreye rikâb-ı hümâyûnum tarafından tertîb olunan levendâtın kā‘ide-i mer‘iyye üzere mevcûd ve nâ-mevcûdları bilinmek lâzime-i hâlden olduğuna binâ’en Ordu-yı hümâyûnumdan mûmâ-ileyh ta‘yîn olunmakla siz ki kapudanân-ı mûmâ-ileyhimâsız ma‘rifetiniz ile ale'l-esâmî tahrîr ve mevcûd ve nâ mevcûdları defter ve alâ vechi's-sıhha i‘lâm olunmak içün Divân-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi‘l başdefterdârım olan Ali İsmet *dâme uluvvuhu* i‘lâm etmeğin i‘lâmı mûcebince amel olunmak bâbında

Fî Evâhir-i M sene 185

[s. 353]

Hüküm: 1468

Bi'l-fi‘l Re’îsü'l-küttâbım olan el-Hâc Mehmed Recâî *dâme mecdühu*ya hüküm ki

Aklam defâtirinin rûz merre müsta‘mel olmayanlarıyla Defterhâne-i âmire'mde dâ’imâ isti‘mâl olunacak cebe defterlerinden mâ‘adâsı li-ecli'l-muhâfaza bâ-fermân-ı âlî mukaddemâ Hacıoğlu Pazarı Kasabası'na nakl olundukda fîmâ-ba‘d vâkı‘ olan teveccühâtın tahvîllerini tahrîr iden küttâb erbâb-ı mesâlih yedlerine verdikleri sûretde erbâb-ı mesâlih yalnız tahvîl ile iktifâ ve tezkire ettirmediklerinden nâşî defter emînlerine â’id olacak harc tezkire munkatı‘ ve defter emîni bulunanların ta‘ayyüşü imkânda olmamakla zikr olunan tahvîller erbâb-ı mesâlih yedlerine verilmeyüp fi'l-asl men‘i mesbûk olduğu üzere fîmâ ba‘d vâkı‘ olan bu cihetin tahvîlleri erbâb-ı mesâlih yedlerine verilmeyüp Defterhâne-i Âmire'mde tahrîr

olunacak tezkireleriyle me‘an ashâbı yedlerine verilmek üzere külli yevm tahrîr olunan tahvîlât topdan Defterhâne-i âmireme gönderilmek üzere tahvîl kisedârına tarafından muhkem tenbîh ü te’kîd ve hilâfına vazk ve hareketden tahzîre dikkat ve dâ’imâ bu husûsa nezâret eylemen içün yüz seksen üç senesi şabanında emr-i âlîşânım sâdır olup hilâfına vaz‘ u hareket iktizâ etmeyüp ve Defterhâne-i âmire'mde tahrîrine me’mûr olan küttâbın medâr-ı ma‘âşları ancak ana münhasır iken ahd-i karîbden bilâ vâkı‘ olan binden mütecâviz tahvîlât ashâbı yedlerine teslîm ve Defterhâne-i âmire'me gelmeyüp ol vechile cânib-i mîrîye hasâret-i küllî ve ketebe-i defterhânîye gadr-i sarîh olduğundan başka hâlâ defter emîni olan Veliyyüddîn *dâme mecdühu*nun âidâtına küllî kesr ve noksan terettüb eyledüğün bâ-arzuhâl inhâ ve men‘i içün mecüddeden emr-i âlîşânım sudûrunu istid‘â ve Divân-ı hümâyûnum'da mahfûz kuyûd-ı ahkâma mürâca‘at olundukda târîh-i merkūmda ber vech-i meşrûh emr-i şerîfim verildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın küttâb-ı aklâmın hâllerine merhameten ve rusûmât-ı mîriyenin tahsîli ve adem-i te’hîrini sıyâneten mukaddem sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince tîmâr ve ze‘ametlerin tahvîlleri Defterhâne-i âmire'me tesyîr olunmak ve kā‘ide-i kadîme üzere Defterhâne-i âmire ve berat harcları ahz ve icmâlen virilen tezkireleri ashâbı götürüp sonra tezkire eylediklerinde tekrâr Defter-i hâkânî'den cânibinden kayd bozum ve nakl ve ve harc deyü mükerrer harc-ı kalem ve tezkire olunmak fermânım olmağın imdi sen ki re’îsü'l-küttâbım mûmâ-ileyhsin ber vech-i muharrer mukaddemâ sâdır olan emr-i âlî mûcebince fîmâ-ba‘d tevcîh olunan tîmâr ve ze‘ametlerin tahvîlleri erbâb-ı mesâlih yedlerine verilmeyüp Defterhâne-i âmire'mden tahrîr olunacak tezkireleriyle me‘an ashâbı yedlerine verilmek ve kā‘ide-i kadîm üzere Defterhâne-i âmire ve berât harcları ahz ve icmâlen virilen tezkireleri ashâbı götürüp sonra tezkire eylediklerinde tekrâr Defter-i hâkânî'den kayd bozum ve harc deyü mükerrer harc-ı kalem ve tezkire olunmak üzere küll-i yevm tahrîr olunan tahvîlât topdan Defterhâne-i âmireme gönderilmek üzere tahvîl kisedârına tarafından müceddeden tenbîh-i ekîd ve hilâfına vaz‘ u hareketden tahzîre dikkat ve dâ’imâ bu husûsa nezâret eylemen bâbında

Fî Evâhir-i M sene 185

Hüküm: 1469

Hırsova Kazâsı'na tâbi‘ Daye Karyesi muhâfazasında olan Süleymân *dâme izzihu*ya ve Hırsove Kâdısına ve karye-i mezbûre Voyvodası Osmân *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin Ordu-yı hümâyûnuma vürûd iden bir kıt‘a arzuhâl ve kā’imen mefhûmunda karye-i mezkûrede mevcûd olan mîrî dakîkin Ordu-yı hümâyûnuma sevk ve tesyîrine mübâşeret üzere iken karye-i mezkûrda sâkin ehl-i islâm ve re‘âyâsı bi'l-külliye civârda olan karyelere perâkende ve perîşân olup karye-i mezkûr hâlî kalmak takrîbi ile dakîk-i mezbûrun te’hîre kaldığını ve karye-i mezkûre iskelesi mu‘attal ve re‘âyâsı zâyi‘ olmamak içün ba‘de ez-în vatan-ı aslîlerine ric‘at ve ikāmet edinceye dek sâ’ir kazâlara teferruklarına cevâz gösterilmeyüp kurb ve civâr olan karyelerde müsâfereten tavattun ve ikāmet eyledikleri hâlde kazâ-i mezbûra vârid olan tekâlîfden mezkûr Daye Karyesi'ne isâbet iden hisseleri ma‘rifetinle tahsîl ve mahalline edâ ve teslîm ettirilüp müsâfereten sâkin oldukları kurâda zâbitleri tarafından dahi bi-nefsihi hisse-i tekâlîf tecemmu‘ ve rusûmât mutâlebesi ve vech-i âhar ile ta‘addî olunmayup kemâ fi'l-evvel vâkı‘ olan umûrları ma‘rifetinle rû’yet ettirilmek üzere emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â ve Hırsova ve Maçin ve İsakçı ve Karasu Kazâlarına tâbi‘ sevâhil-i Nehr-i Tuna'da olan kurâ re‘âyâları îsâl-i keyd ve mazarrat-ı a‘dâdan muhâfaza içün dörder beşer sâ‘at ba‘îd olan mahalle nakl ve iskân eylemek üzere evâ’il-i muharremde emr-i şerîfim sâdır olup Dâye Karyesi içün ber vech-i

muharrer emr-i şerîf verildiğinin kaydı bulunmadığına Divân-ı hümâyûnumdan cevâb tahrîr olunmakla bu sûretde kadîmî karyelerinde tavattun emniyyet geldikde hey'et-i asliyeleriyle ircâ' ve iskân ettirilmek içün istid'ân üzere sana ve mîr ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimâya hitâben Divân-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'l başdefterdârım olan Ali İsmet *dâme uluvvuhu* i'lâm etmeğin i'lâmı mûcebince amel olunmak bâbında

Fî Evâhir-i M sene 1185

Hüküm: 1470

Sipâh dal kılıçları yüzbaşılarından Ali *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Sen ki yüzbaşî-i mûmâ-ileyhsin ber muktezâ-yı me'mûriyet Tolcı tarafına gelmek üzere iken Niğbolu Muhâfızı el-Hâc Ahmed Paşa tarafından tevkîf olunup lâkin bu def'a müteveffâ Mehmed Paşa'nın eşyâsına me'mûr Sipah Kâtibi Süleyman *zîde mecdühu* yolların hatarnâk olduğundan neferâtınla seni ma'iyetine istishâb ve eşyâyı Şumnu'ya nakl ve mahalline ba'de't-teslîm mûmâ-ileyh Süleymân zîde mecdühunun tahrîrâtıyla hâlâ Sipâhîler Ağası olup Tolcı'ya me'mûr olan Ahmed *dâme mecdühu* tarafına vârid olduğunu ve bu esnâda Tolcı tarafından askerin lüzûmu olduğuna binâ'en ma'iyetinde olan yüz nefer neferâtınla Tolcı muhâfazasına ta'yîn ve zâtında merkûz gayret ve hamiyet muktezâsınca iktizâ iden karakol ve sâ'ir hıdemât-ı pâdişâhânemden geri kalmamak şurûtuyla hıdemât-ı aliyyeme kıyâma ta'ahhüd eylediğini sipâhîler ağası mûmâ-ileyh kā'imesinde tahrîr ve inbâ eylediği ecilden mevcûd olan neferâtınla Tolcı muhâfazasına me'mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sen ki yüzbaşî-i mûmâ-ileyhsin iktizâ eden ta'yînât içün mâliye tarafından emr-i şerîfim sâdır olmakla muktezâ-yı ta'ahhüd ve hamiyyetin üzere muhâfaza-i merkūmede mevcûd olan neferâtınla iktizâ iden karakol ve sâ'ir hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyyeme kıyâm ve leyl ü nehâr me'mûr olduğun hıdmetden münfekk olmayup dâ'imâ ol tarafda olan muhâfız ve rü'esâ ve zâbitânla intifâkâne hareket birle icrâ-yı lâzime-i hamiyet ve mûmâ-ileyhin hakkında olan hüsn şehâdetleri tasdîk ve te'yîne mübâderet ve ser-mû hilâfından hazer ve mübâ'adet eylemen bâbında

Fî Evâhir-i M sene 185

Hüküm: 1471

Bundan akdem Bükreş cânibi ser-askeri ma'iyetine me'mûr beşyüz nefer silahdâr dal kılıç başbuğu olan *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Yüz seksen dört senesi rebi'u'lâhirinde İsakçı sahrâsında bâ-fermân-ı âlî tahrîr olunan beşyüz nefer silahdârân serdengeçdi neferâtları ser-asker-i müşârün-ileyhin ma'iyetinde dal kılıç nâmıyla rûz-ı hızıra değin kıyâm ve emr ü re'yi üzere hareket ve müddetleri hıdmetinde tezkireleri verilmek şartıyla müceddeden yevmî altı akçe ibtidâ ve dört akçe terakkî yevmî on akçe ile dal kılıç ve atîk neferâtın esâmîlerine altışar akçe zamm ile terakkīlü tahrîr ve cedîd neferât bölüğü ilhâk olunmak bâbında yedlerine i'tâ olunan ru'ûs-ı hümâyûnum ocakları tarafına mukayyed ve ve müddetleri hitâma resîde olmak hasebiyle Ordu-yı hümâyûnuma karîb mahalle nüzûl eylediklerin ve tezkireleri tahrîr oluncaya değin Ordu-yı hümâyûnuma karîb sevâhil-i nehr-i Tuna'nın vâcibü'l-muhâfaza âhar mahalle ta'yîn olunurlarsa me'mûr oldukları mahalde kıyâm eylemen üzere istid'â-yı inâyet eyledikleri takrîr birle inhâ ve ihbâr olunduğuna binâ'en Tolcı'ya me'mûr ve ta'yîn olunmaları fermânım olmağın me'mûriyetlerini hâvî işbu emr-i şerîfim

isdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sen ki başbuğ-ı mûmâ-ileyhsin ma‘iyetinde olan neferât-ı mezkûre ile bulunduğun mahalden derhâl hareket ve ucâleten ve müsâra‘aten Tolcı'ya varup Tolcı muhâfızı ve muhâfaza-i merkūmeye me’mûr sipâh ve silahdâr ağalarının emr ü re’yleri üzere amel ve harekete ibtidâr zımnında emr-i muhâfaza ve sâ’ir vâkı‘ olan hıdemât-ı aliyyemde kıyâma mübâderet edip tehâvün ve taksîrden ve ser-mû hilâfına vaz‘ u hareketden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâhir-i M sene 185

[s. 354]

Hüküm: 1472

Hâlâ Tolcı muhâfazasında olan es-Seyyid Ahmed Paşa'ya ve bu husûsa mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Mukaddem Ruscuk cânibine me’mûr beşyüz dal kılıç silahdâr neferâtıyla yüz nefer sipâh dal kılıç neferâtı müddetleri hitâmına dek Tolcı'da muhâfazaya kıyâm eylemek üzere bu de‘a me’mûriyetlerini hâvî evâmir-i aliyyem sâdır olmakla fıkarât-ı mezbûre Tolcı'ya duhûllerinde yegân yegân ta‘dâd olunup ne mikdâr ise arz ve irtikâbdan arî ve hilâfından berî olmak üzere şart-ı diyânet ve istikāmete ri‘âyet olunarak hakîkat-i hâl alâ vechi's-sıhha defteriyle Ordu-yı hümâyûnuma arz ve i‘lâm olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin ma‘rifet ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle neferât-ı merkūme Tolcı'ya hîn-i duhûllerinde mu‘ayene ve kemâl tahrîr ve dikkat birle yegân yegân ta‘dâd olunup neferât-ı merkūme ne mikdâr ise arz ve irtikâbdan ârî ve hilâfından berî vechile şart-ı diyânete ve istikāmete ri‘âyet olunarak hakîkat-i hâli alâ vechi's-sıhha mümzâ defteriyle Ordu-yı hümâyûnuma arz ve i‘lâma mübâderet eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve merâsim-i istikāmet ve sadâkate münâfî hareketden mübâ‘adet olunmak bâbında

Fî Evâ’il-i S sene 185

Hüküm: 1473

Rikâb-ı hümâyûnum kâ’imâkâmı vezîrim Mehmed Paşa'ya hüküm ki

Nakz-i ahd ve fesh-i musâlaha iden Rusya Devleti'nin mukaddemâ Âsitâne-i sâ‘adetimde mukîm İrzekof nâm elçisi ol vakitde devleti hudûduna sevk ve tesyîl olunmak kā‘ide-i kadîmeden iken sadr-ı esbak müteveffâ Mehmed Emîn Paşa elçî-i mesfûru Ordu-yı hümâyûnum ile ma‘iyetine istishâb ve ba‘dehu bâ-fermân-ı âlî Dimetoka Kasabası'nda ikāmete me’mûr olmakdan nâşî cibilliyet-i fâsidesi üzere ol tarafda hafiyyeten re‘âyâ tâ’ifesini ifsâd ve izlâlden hâlî olmadığını müş‘ir bundan akdem kazâ-i mezbûr nâ’ibi ve Edirne bostancıbaşısı taraflarından tevârüd iden i‘lâmlar mübârek rikâb-ı müstetâbıma ba‘de'l-arz elçî-i mesfûrun Âsitâne-i aliyye'mde ve Ordu-yı hümâyûn taraflarında ve havâli-i Edirne ve sevâhilde meks ve ikāmeti ba‘zı mahzûrâtı müstelzim olmakla husûs-ı mezbûr içün Ordu-yı hümâyûnumda sadr-ı a‘zam ve serdâr-ı ekrem sadâkat alemim Mehmed Paşa edâmallâhu te‘âlâ iclâlehu ve zâ‘af bi't-te’yîd iktidârehu ve ikbâlehu ve dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası ve sâ’ir ocaklarım ağavât ve zâbitânı ve ricâl-i Devlet-i aliyyemle akd ancak şûrâ olundukda nefsü'l-emr bu esnâda elçî-i mesfûrun kasaba-i merkūmede ikāmeti ba‘zı gûne mehâzîri mûcib bir keyfiyet olup memerr-i asker olmayan mahallerden Belgrad hudûdlarından Nemçe hudûduna îsâl ve Belgrad muhâfızı ma‘rifetiyle Nemçeli tarafına teslîm ve memleketine sevk ve tesyîrinde mahzûr melhûz olmadığına binâ’en elçî-i mesfûrun ber minvâl-i muharrer Belgrad hudûdundan

Nemçe ve andan memleketine sevk ve tesbîli husûsu rikâb-ı hümâyûnum cânibinden müvecceh görüldüğü vechile bu tarafda dahi bi'l-ittifâk enseb görülmekle sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin ber vech-i meşrûh müvecceh ve münâsib görülen vech üzere elçî-i mersûm üzerine me'mûr orta ve mu'temed-i aleyh mübâşir ta'yini ile kasaba-i merkūmeden tahrîk ve emnen ve sâlimen Belgrad tarafından Nemçe hudûduna îsâl ve muhâfaza-i müşârün-ileyh dahi ba'de'l-vusûl elçî-i mesfûru Nemçe hudûdu cenerali tarafına îsâl ve teslîm ve memleketine sevk olunduğunu mübeyyin sened ahz ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ile rikâb-ı müstetâbıma irsâl eylemen üzere muhâfız-ı müşârün-ileyhe ve sâ'ire hitaben iktizası üzere rikâb-ı hümâyûnum tarafından emr-i âlî isdârıyla temşiyet-i emr-i matlûbeye ihtimâm olunmak bâbında emr-i şerîf yazılmışdır

Fî Evâ'il-i S sene 185

Hüküm: 1474

Karaharman ve Köstence ve Edirne ve Kuvarna ve Balçık ve sâ'ir Bahr-i Siyâh sâhilinden Kavak'a varınca mahallerde vâkı' iskelelerin kuzât ve a'yân ve zâbitân ve kemer geçitlere hüküm ki

Bu sene-i mübârekede nehr-i Tuna sâhilini muhâfaza ve muhârese ve ba'zı hıdemâtda istihdâm içün Der-aliyyemden tertîb ve derûnlarına teşhîn ile irsâl ve tesyîr olunan donanmâ-yı hümâyûnum sefâ'inleri Âsitâne-i sa'âdetimden hareket ve Boğaz'dan taşra hurûc ideli vâfir müddet olup Bahr-i Siyâh sâhili iskelelerinden ba'zılarına vürûd ve bilâ mûcib meks ve ikāmet eyledikleri haber verilip sefâ'in-i merkūmenin içlerindeki asâkirin bir sâ'at akdem Tuna'ya duhûlleri evceb ve evhem olmakdan nâşî siz ki kuzât ve nüvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz sâbikü'l-beyân donanmâ-yı hümâyûnum sefâ'inlerinden iskelelerinizde ve hâvâlî ve etrâfına her hangisi dâhil olur ise bir dakîka tevakkuf ve ârâmlarına ve neferât ve levendâtından birisinin taşra hurûcuna cevaz ve ruhsat göstermeyüp serî'an ve âcilen yerlerinden tahrîk ve savb-ı me'mûrlarına sevk ve tesyîle sa'y ve ikdâm ve re'îs ve kapudanlarından her kim mümânâ'at ider ise bilâ emân hakkından gelinmek üzere isim ve resimleriyle Ordu-yı hümâyûnuma i'lâma mübâreret ve müsâra'at eylemeniz içün işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur a'dâ-ıy dînin çete kayıkları fırsat buldukça bir dakîkada vâkı' kurâ ve kasabâta îsâl-i hasar ve hasâretden hâlî olmayup donanmâ-yı hümâyûnum sefînelerinin evvel be-evvel Sünne Boğazı'ndan vesâ'ir münasib boğazlardan nehr-i Tuna'ya duhûlleri ve küffâr-ı hâk-sârın mürâfa'a-i şurûr ve mazarratlarına kıyâm ve ikdâmları vâcibât-ı umûrdan olup böyle vakitlerde ihmâl ve tekâsüle tasaddî idenler her kim olur ise olsun şer'an ve kānûnen te'dîb ve güşmâl olunmak rütbe-i vücûbda olduğu ve sizler dahi bu husûsda ni'âmı ve tehâvünü irtikâb ile iskelelerinize gelüp bilâ mûcib ikāmet ve ârâm iden gemilerin yerlerinden tahrîk ve irsâlinde kusûr eylediğiniz sûretde bir türlü cevâba kādir olamayacağınız ma'lûmunuz oldukda bir minvâl-i muharrer o makūle iskelelere duhûl birle savb-ı me'mûrîne gelmekde betâ'et ihtiyâr iden sefâ'in rü'esâsını ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle bulundukları yerden kaldırıp Tuna cânibine tesyîre ihtimâm-ı tamm ve muhâlefet idenlerin haklarından gelinmek üzere isim ve resimleriyle Ordu-yı hümâyûnuma i'lâm ve sa'y-i mâlâ kelâm eylemeniz bâbında

Fî Evâ'il-i S sene 185

Hüküm: 1475

Hâlâ İçel ve Ala'iye sancakları mutasarrıfı ve Hırsova muhâfızı vezîrim Sâdık Mehmed Paşa'ya hüküm ki

Ordu-yı hümâyûn nusret-makrûnuma gelecek asâkir-i mansûrenin ta‘yînâtları içün Tuna sevâhili kazâlarından bu sene-i mübârekede mübâya‘a ve cem‘ ettirilen ecnâs zehâîr sefâ’in ile Hırsova iskelesine celb ve nakl olunup şimdiye dek iskele-i mezbûrede katî çok zehâîr-i mîrîye müctemi‘ olduğu haber verilip bundan akdemce mâliye tarafından isdâr ve irsâl olunan evâmir-i aliyyem mûceblerince Hırsova'da zehâîr-i merkūmeyi vaz‘ ve teşhîn içün binâ ve inşâsına irâde-i sâmiye-i mülûkânem ta‘alluk eden anbarlar sazdan mebnî ve iyâzen billâhi te‘âlâ ba‘zı cevâsis vesâtatıyla a‘dâ-yı dîn tarafından anbar-ı mezkûre cüz’î ateş ilkā olunmak lâzim gelse müddet-i kalîlede muhterik ve derûnuna vaz‘ olunan zehâîr zâyi‘ ve telef olacağı bedîhî ve âşikâr olup küffâr-ı hâk-sârın hîl ve hud‘asından tevakkî ve mücânebete muktezâ-yı vakt ve hâle göre serdârân muhâfazasına me’mûr vüzerâ-yı izâmıma farîza-i uhde-i sadâkat olmakdan nâşî sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin bu emr-i ehemm vâcibü'l-ihtimâmıma bi'n-nefs ikdâm ve kıyâm idüp gerek zahîre anbarlarının ve gerek zahîre ile mahmûlen iskelede mevcûd sefâ’in ve kayıkların etrâf ve eknâfına mu‘temed ve mevsûk ashâb-ı basîretden neferât ve muhârisler ta‘yîn ve üzerlerine dâ’iren halkından i‘timâdın olan kimesnelerden birer ikişer kâr güzâr ve mukaddem adamlarını nâzır tahsîs ve leyl ü nehâr **[s. 355]** anbarların ve zahîre gemilerinin etrâf ve havâlisini devr ve mellâ‘în-i hâsirîn cânibinden câsus vâsıtasıyla vech-i âhar ile gezend ve zarar îsâl olunmakdan hıfz ve hirâsete sarf-ı miknet eylemelerini tenbîh ü te’kîde dikkat eylemen içün işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi sefer-i hümâyûnum mürettebâtının a‘zam ve elzemi Hırsova'da müctemi‘ olan zehâîrden ibâret olup ne‘ûzü billâhi te‘âlâ muhâfazasında teğâfül ve tekâsül zuhûruyle zehâîr-i merkūmeye zarar isâbet idecek olur ise vechen mine'l-vucûh özr ve illetin nezd-i hümâyûnumda makbûl ve mu‘teber olmayup bilâ-tereddüd hakkından ukûbât-ı şedîde icrâ olunacağını muhakkak bilerek dâmen-i gayret ve ihtimâmı dermiyân ve nehren ve berren zahîre anbarlarının ve sefâ’inin oldukları mahallere kadr-i kifâye neferât ve muhâfızlar ta‘yîn ve üzerlerine sâdık ve mu‘temed etbâ‘ından ikişer üçer nefer kimesneleri nâzır nasb ve gece ve gündüz mazanna-i vürûd-ı a‘dâ olan yerleri geşt ü güzâr birle düşmen-i dînin mekr ve hîlesinden zehâîr-i mîriyeyi gereği gibi hıfz ve hirâsete kemâl-i sa‘y ve ikdâm eylemelerini cümlesine bir hoşça tenbîh ü te’kîd ve sen dahi dâ’imâ bu husûsa bi'n-nefs nezâret ve dikkat ve ser-mû gaflet ve tehâvünden hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâ’il-i S sene 185

Hüküm: 1476

Perğandi Sefînesi Sünne Boğazı'na gelip lenger endâz ikāmet itmekle boğaz-ı mezbûrdan mürûruna avn-i mirâr içün ihrâc ve tahkîk irâdesiyle olduğu eşyâ ve mühimmâtı derûnlarına alup mashûben bi's-selâm Tolcı'ya îsâl olunması emrine sa‘y ve gayret olunmasını hâvî başbuğ-ı mûmâ-ileyhe hitâben üç kıt‘a firkata ve üç kıt‘a kançabaş ta‘yîn olunması içün emr-i şerîf yazılmışdır

Fî Evâsıt-ı S sene 185

Nehr-i Tuna içün Âsitâne-i aliyyemden müretteb olan donanmâ-yı hümâyûnum sefâ’ini üzerlerine başbuğ nasb ve ta‘yîn olunan Ali kapudan *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Sen ki başbuğ-ı mûmâ-ileyhsin bu def‘a Ordu-yı hümâyûnuma tevârüd iden bir kıt‘a arzuhâlinde mahall-i mezbûr içün müretteb olan mütenevvi‘a donanmâ-yı hümâyûnum sefâ’ini ile Âsitâne-i

sa‘âdetimden ucâleten tahrîk birle perişânlık ile Poziçe Boğazı nâm geçide dâhil olduğunu bundan akdem arzuhâl inhâ ve nehr-i Tuna'ya Sünne Boğazı'ndan mürûr eylemen içün sâdır olan emr-i şerîfim tarafına vusûlüne değin mahall-i merkūmda yirmi altı kıt‘a sefâ’in cem‘ ve ma‘iyetinde olan sefâ’inden iki yâhud üç adet firkata Şunna Garlasa Boğazı'na ta‘yîn ve irsâl eylemen içün dahi başka sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince boğaz-ı mezbûre üç kıt‘a firkata ta‘yîn ve tesyîr ve beş kıt‘a ikkampavya ile altı adet kançabaş Tolcı sevâhiline ve sen dahi süvar olduğun vesâ’ir ma‘iyetinde olan sefâ’in ile bâ-avn-i inâyet-i Hüdâvend Adrişibe Boğazı'ndan mürûr ile Tolcı pîşgâhına duhûl eylemen içün şeref-rîz-i sudûr iden emr-i şerîfim tarafına vâsıl olup lâkin ma‘iyetine ta‘yîn olunan otuz beş kıt‘a sefâ’inden yanında el-hâletü hâzihi on üç kıt‘a sefâ’in mevcûd ve bulunduğun mahall hatarnâk olduğundan Gölbaşı'nda endâz ikāmet ve Sünne ahvâli mechûl ve geriden gelecek Perğande kebîr ve Arnavud kalyonu ve bakiyye-i mütenevvi‘a donanmâ-yı hümâyûn sefâ’ini ne vakit vürûd edecekleri nâ-ma‘lûm olmak hasebiyle ale'l-acel Sünne'den imrâr olunması niçe mahzûrâtı müstelzim idiğini beyân ve Porinçe Boğazı'ndan mürûr etmek üzere izin ve ruhsat verilmesi tahrîr eylemişsin Porinçe mürûra münâsib idiği vürûd iden mektûbundan müstebân olmakla ol vechile mürûr eylemen içün izin ve ruhsatı hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde keyfiyyet ma‘lûmun oldukda sana izin ve ruhsat verildiği üzere ma‘iyetinde olan sefâ’in ile mârru'z-zikr Porinçe Boğazı'ndan mürûr ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince bâ-avn-i inâyet-i melik müste‘an Topçı pîşgâhına bir an akdem vürûd ve vusûle bezl-i vüs‘ ü makderet ile hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyyeme kıyâma müsâra‘at iderek hıdemât-ı mebrûre vücûda getirmeğe ez dil ü cân sa‘y ve gayret edip betâ’et ve rehâvetden ve tehâvün ve taksîrden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâ’il-i S sene 185

Hüküm: 1477

Tırnova ve Servi ve Lofça ve Kazanlık ve (boşluk) ve kâdılarına ve serdâr ve a‘yân ve iş erleri ve ocak ihtiyârları ve dîn-i Muhammedî izzetinde olan bi'l-cümle şeyhûn ve askerî dilâverânı *zîde kadrühu*ma hüküm ki

Memleketinizin hudûdu ve kurb civârı olan Ziştovi Kasabası karşısında vâkı‘ Zeminçe nâm mahalde küffâr-ı hâk-sâr geşt ü güzâr vühûş-ı mefâsidini izhâr eylediğinden Ziştovi'de dîn kardeşlerimizin emniyyeti selb ve ehl ve ıyâl ve nisvân ve sıbyânlarının ve bi'l-cümle sükkânının ârâm ve râhatları kalmayup gece ve gündüz ol havâlilerden imdâd talebiyle figân ve feryâdları bâlâ-yı seb‘ serâd olup mukaddemâ kalîl kuvvet olacak yarar asker gelmişken bu hilâlde yine vilâyetlerine avdet eylediklerinden askersizlikden ziyâde siklet üzere oldukları Ordu-yı hümâyûnuma inhâ ve tenbîh memleket-i mezkûr asker ta‘yîn olunması istid‘â ve istimdâd itmeleriyle düşmenın tamâm hareketi ve tuğyânı vakitlerinde askerin girüye avdet ve hudûdları olan memleket-i mezkûru öyle hâlî terk etmeleri bir vechile câ’iz ve lâyık-ı diyânet ve sezâvâr-ı gayret olmamakla imdi gayret kemerin birkaç yerden kuşanup ve böyle vakitde hâb u râhatı kendülerine harâm menzilesinde görüp fî sebîlillâh kılıca kādir dilâverânı ihrâc ve seyr-i sür‘atle umûmen Ziştovi muhâfazasına eriştirilip anda olan dîn kardeşlerine ve sıbyân ve nisvâna imdâd ve itmînân-ı fu’âd ve gazâ ve cihâda bezl-i makdûr olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın (boşluk) irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde gerekdir ki sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince amel ü hareket ve akşama ve sabâha bakmayup memleketlerinde mevcûd kılıca kādir dilâver ve bahadırları ale'l-umûm cümle ittihâdıyla ve mübâşir-i merkūm ma‘rifetiyle hiç eğlendirmeksizin çıkarup ta‘cîl ale't-ta‘cîl tesyîr ve istimdâdları üzere medâr-ı şey

olmağa mübâderet ve ırz ve nâmûs-ı gayret-i islâmiyeyi bu bâbda tekmîle müsâra‘at eyleyüp fâ’iz-i dünyâ ve âhiret olasız şöyle ki bu husûslara bundan sonra her kim ihmâl ve rehâvet ider ise gayret-i dîniyyesi olmadığı zâhir olmakla mehîn-i dîn olanlarını ahz ve bilâ amân cezâsını tertîb ve terhîbe mübâderet ve dâmen-i dermiyân gayret eyleyüp ser-mû ihmâl ve râhatdan hazer eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâ’il-i S sene 185

Hüküm: 1478

Prevadi Kâdısına ve bâ-fermân-ı âlî ocakdan kazâ-i mezbûre yeniçeri zâbiti nasb olunan Serturnâî el-Hâc Mehmed *zîde mecdühu*ya ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erlerine ve ocak ihtiyârlarına hüküm ki

Kasaba-i mezbûre sâkinlerinden Çolak oğulları Ebubekir ve Osmân ve rüfekâları nâm şakîler öteden beri kendi hâllerinde olmayup fitne ve fesâd olmakdan nâşî haklarında bi'd-defâ‘at evâmir-i şerîfe sâdır olmuş iken mütenebbih olmayup ve ıtlâklarına dahi rağbet etmeyüp dâ’imâ sâ‘î bi'l-fesâd ve gün be-gün zulm ve te‘âddîleri müzdâd olup umûr-ı mühimmenin veya emr-i âlî matlûb olan araba ve top keşân beygirlerinin ta‘tîline bâdî ve bâ-husûs sevki vâcib ve farz-ı ayn olan asâkirin ta‘vîkine bâ‘is ve icrâ-yı şer‘-i şerîfe mâni‘ olup muhâfız-ı fitne ve mu‘în-i eşkıyâ ve sırr-ı cem‘iyyet ve katl-i nufûs ve hetk-i ırz eylemekle müfâharet eylediklerinden kat‘-ı nazar bu esnâda kasaba-i mezbûre sâkinlerinden ehl-i ırz ve mütedeyyin Nakîbü'l-Eşrâf Süleymân Ağa dimekle ma‘rûf kimesneyi nısfü'l-leylde avaneleri eşkıyâyı irsâl ve hânesine girüp katl kasdıyla üzerine hücûm ve beş altı kurşun endaht ve mahfil-i şer‘ olan mahkemeye dahi kezâlik rüfekâların ba‘s ve kurşun ettirüp ve belde-i mezkûreye müsâferet tarîkiyle vürûd ve re‘âyâ fukarâsının zevcelerin çeyizi alenen ahz ve aveneleri şekâvet pîşelere furuht idüp evlâd iyâlim kasaba-i mezkûre sûkunda figân ve feryâd ve bunun emsâli fezâhat ve fesâdlarının nihâyeti olmayup şerlerinden ehl-i ırz ve fukarâ ve zu‘efâ taşraya çıkmayup kâr ve kesblerinden dûr ve mağdûr oldukların kasaba-i mezkûrede mütemekkin ulemâ ve hutebâ ve sulehâ ve yeniçeri ihtiyârları ve gurebâ bir kıt‘a arz ve mahzar inşâ ve cümlesi huzûr-ı şer‘e varup mahzarların musaddak i‘lâm istid‘â ve bir çerî ve cesûr zâbit ta‘yîn ve o makūle yaramazların haklarında lâzim geleni icrâ **[s. 356]** eylemesi istirhâm eylediklerin sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin bi'l-iltimâs Ordu-yı hümâyûnuma i‘lâm ve yine medîne-i mezkûrede müteveffâ Hâcı Memiş'in yetimi sağîrin bâ-fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyye vasîsi (boşluk) nâm kimesne bi'l-vesâye meclis-i şer‘a varıp sağîr-i mezkûrun emvâl ve eşyâ ve hayvânât ve nukûd ve zimem-ı nâsda olan akçesini da‘vâ eyledikde mezkûr Çolak oğlu Osmân teğallüben mâl-ı yetîmi hilâf-ı şer‘ fuzûlî zabt idüp şer‘-i şerîfe

itâ‘at eylemediğinden bâ-fermân-ı âlî mübâşir ma‘rifetiyle tahsîl ve ihkâk-ı hak olunmasını istirhâm olunduğu ecilden eşkıyâ-yı mezbûre cümle ma‘rifeti ve tavâif-i mûmâ-ileyh mübâşeretiyle ele getürüp huzûr-ı şer‘a ihzâr ve şer‘an üzerlerine sâbit olan husûs ve mâl-ı yetîm kendilerinden tahsîl ve ashâbına redd ve teslîm ve katl mâddesi sâbit oldukda kısâsen cezâları tertîb ve min ba‘d eşkıyâya ruhsat verilmeyüp ehl-i ırz ittihâdıyla i‘lâm ve izâleleriyle tanzîm-i bilâd ve irâha-i ibâd ve sevk-i asâkir-i ecnâd ve matlûb olan mehâmm-ı seferiye ve emvâl-i mürettebenin sür‘at-i tahsîline bezl-i kudret olunup bundan sonra bir tarîkle eşkıyâ ve ehl-i fesâd zuhûr ve ihtilâl-i bilâd olacak vechile nusk-i kavî ve nizâm-ı müstahseneye bend olunup keyfiyyet-i nizâmı sûret-i sicillâtıyla Ordu-yı hümâyûnuma arz ve Başmuhâsebe'ye kayd olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın irsâl olunmuşdur vusûlünde siz ki mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz vech-i meşrûh üzere sâdır olan emr-i âlî mûcebince amel ve infâzına bezl-i kudret eyleyüp hilâfıyla vaz‘ u hareketden hazer eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâ’il-i S sene 185

Hüküm: 1479

Hacıoğlu Pazarı ve Karasu ve sâ’ir Dobriçe havâlisine vâkı‘ ve (boşluk) kazâlarının kuzât ve nüvâbına ve bu husûsa Ordu-yı hümâyûnumdan mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) ve kazâ-i mezbûrların zâbitân ve a‘yânına hüküm ki

Burçak havâlisine a‘dâ-yı dînin istîlâsı takrîbiyle kabâ’il-i Tatar'dan Avar Mehmed Oğlu kabîlesi mîrzâlarından Derviş Bey ve Kâsım Mirzâ ve İlin Mirzâ kendilere müte‘allik adamlarıyla havâli-i merkūmede sâkin oldukları mahalden bundan akdem Rûmili cânibine nakl ve hicret eylediklerine binâ’en mûmâ-ileyhim ma‘iyetlerinde olan adamlarıyla eğerçi Yanbolu tarafına azîmet eyleyüp ancak mahall-i ikāmetleri zıyyık ü mihne olmakdan nâşî istirâhat ve tahsîl-i emniyyet kâbil olduğundan muhâcirîn-i mûmâ-ileyhim bî-kusûr ve müte’ezzî oldukları bu def‘a resîde-i sâmi‘a-i hüsrevânem olduğuna binâ’en Dobrice havâlisinde bir münâsib vâsi‘ me’men mahalle nakl ve iskân ve refâh-ı hâl ile anda ikāmet ve iktisâb-ı râhat ve emniyyet eylemelerine irâde-i aliyye-i mülûkânem ta‘alluk itmekle siz ki mevlâna ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz ma‘rifetiniz ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifet ve nezâretiyle taht-ı kazâlarınızda Dobrice havâlisinde mûmâ-ileyhime etrâfdan itâle-i dest-i ta‘arruz ve ezâ olunmamak ve anlar taraflarından dahi re‘âyâ ve berâyâ makûlesine îsâl-i cevr ü ta‘addimümkün olamayacak vech üzere ikāmet ve iskânları içün kemâl-i taharrî birle münâsib mahall-i me’men ta‘yîn ve tahsîs olunup Ordu-yı hümâyûnuma arz ve i‘lâma müsâra‘at eylemeniz fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuşdu imdi muhâcirîn-i mûmâ-ileyhimi hâlâ oldukları mahalden tahrîk ve mahall-i âhara nakl ve iskândan murâd bi-mennihi te‘âlâ Bucak cânibinin gâ’ilesi ber taraf ve me’vâ-yı kadîmlerine vâsıl oluncaya dek kendilerinin tahsîl-i râhat ve emniyyet ve ferâğ-ı bâl ile ârâmiş ve ikāmetleri zımnında idiği

ma‘lûmunuz oldukda kemâl-i taharrî ve te’emmül iderek taht-ı kazâlarınızda vâkı‘ Dobrice derûnunda mûmâ-ileyhim ma‘iyetinde olan adamlarıyla kimesne cânibinden kendilere îsâl-i cevr ve ezâ olunmamak ve anların tarafından dahi re‘âyâ fukarâsına itâle-i dest-i ta‘arruz ve ta‘addî olunmayacak vechile iskân ve tavtînleri içün ma‘rifetiniz ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifet ve nezâretleriyle cümle indinde müteveccih ve münâsib görülen mahall ta‘yîn ve tahsîsine mezîd ihtimâm ve dikkat ve ucâleten mübâşir-i mûmâ-ileyh ile Ordu-yı hümâyûnuma arz ve i‘lâma mübâderet eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden tehâşî vü mücânebet ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin sen dahi irâde-i aliyyem üzere mûmâ-ileyhimin iskânları içün ta‘yîn ve tahsîs kılınacak mahalle ve etrâfını re’yü'l-ayn mu‘âyene ve müşâhede ve cümle ittifâkıyla temşiyet ve nizâmını virüp senedât-ı şer‘iyye ahziyle Ordu-yı hümâyûnuma avd ve ric‘at eylemen bâbında

Fî Evâ’il-i S sene 185

Hüküm: 1480

Ordu-yı hümâyûnumdan Vidin'e ve andan re’s-i hudûda varınca yol üzerinde vâkı‘ kuzât ve nüvâba ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve sâ’ir zâbitâna hüküm ki

Leh müttefiklerinden Poloşki nâm boyarın ma‘iyetinde olan Franca Beyzâdelerinden Divelferisan nâm bey-zâdenin bu esnâda yanında mevcûd yirmi nefer adamlarıyla Macar tarafından Franca memleketine avdeti muktezî olduğuna binâ’en ma‘iyetine ta‘yîn olunan Divân-ı hümâyûnum çavuşlarından Mehmed Çavuş *zîde kadrühu* mübâşeretiyle bey-zâde-i merkūmun yanında olan ol mikdâr adamlarıyla emnen ve sâlimen re’s-i hudûda tesyir ve îsâl olunması fermânım olmağın işbu emr-i şerîf isdâr ve çavuş-ı mûmâ-ileyh ile her hanginizin taht-ı kazâsına vâsıl olur ise bey-zâde-i merkūm ve adamlarını münâsib mahallere kondurup ve iktizâ iden zâd ve zahîrelerinin rızâlarıyla satanlardan narh-ı cârîsi üzere akçesiyle iştirâsına tarafınızdan mu‘âvenet ve müzâheret olunup kimesne cânibinden müdâhale ve esnâ-yı râhda mürûrlarına mümâna‘at ve ta‘arruz olunmayup emnen ve sâlimen himâyet olunarak çavuş-ı mûmâ-ileyh mübâşeretiyle re’s-i hudûda îsâllerine her biriniz mezîd ihtimâm ve nezâret eylemeniz bâbında

Fî Evâ’il-i S sene 185

Hüküm: 1481

Ruscuk ve havâlisinde vâkı‘ kazâların kuzât ve nüvâbına ve Ruscuk'da cebeciyân neferâtı üzerlerine zâbit nasb ve ta‘yîn olunan (boşluk) *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Ruscuk Ser-askeri ma‘iyetinde mevcûd mühimmât-ı cebehânenin hıfzına me’mûr dergâh-ı mu‘allâm cebecileri neferâtı bulunmakdan nâşî müceddeden yüz elli nefer tashîh ve be-dergâh olunması ser-asker-i müşârün-ileyh tarafından iltimâs olunduğuna binâ’en hâlâ cebeci başı olan el-Hâc Mustafa *zîde mecdühu*ya hitâben sâdır olan fermân-ı âlîye imtisâlen ol havâliden yüz elli nefer müceddeden tashîh ve be-dergâh olması içün emr-i şerîfim sudûrunu cebecibaşı-i mûmâ-ileyh i‘lâm birle istid‘â eylediğine binâ’en vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmağın imdi ser-asker-i müşârün-ileyhin ma‘iyetinde olan cebehânenin muhâfaza ve muhâresesi ehemm ve elzem olmakdan nâşî Ruscuk ve havâlisinden cenk ve harbe kādir müceddeden yüz elli nefer cebeci neferâtı tashîh ve be-dergâh ve hıdmet-i muhâfazaya kıyâm eylemelerine hir biriniz ihtimâm ve dikkat ve ma‘rifet-i şer‘le mümzâ ve mahtûm ale'l-esâmî tashîh defterini mahalline kayd içün Ordu-yı hümâyûnuma i‘lâma müsâra‘at eylemeniz bâbında

Fî Evâ’il-i S sene 185

Hüküm: 1482

Tolcı Muhâfazasına me'mûr es-Seyyid Ahmed Paşa *dâme me'âlihu*ya hüküm ki

Tolcı'da mevcûd iki nefer çete ağaları hıdmet-i lâzimeleri icrâsında tekâsül ve tüvânî üzere oldukları tahkîk bulunmakla imdi sen ki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin zikr olunan ağaların kayık ve neferâtını tanzîm ve tetmîm ve Tuna'da çete ve karakol hıdmetlerine ta'yîn ve lâ yenkatı' hıdmet-i lâzimelerinde bezl-i mechûd eylemeleri emrine takayyüd-i tâmm ve sa'y-i mâlâ kelâm ve keyfiyet-i nizâmı Ordu-yı hümâyûnuma arz ve i'lâm eyleyüp ser-mû tekâsül ve terâhîden ve ihmâl ve tüvânîden gāyetü'l-gāye ve ihtizâr eylemen bâbında

Fî Evâsıt-ı S sene 185

[s. 357]

Hüküm: 1483

Nehr-i Tuna içün Âsitâne-i sa'âdetden müretteb donanmâ-yı hümâyûnum sefâ'ini üzerlerine ser-asker nasb ve ta'yîn olunup Tolcı'ya karîb Sarıyer nâm mahalde mukîm Giridli Kapudan *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Sefâ'in-i mezkûrdan Perğadi kapudanı olan es-Seyyid Feyzullâh Kapudan *zîde kadrühu* Ordu-yı hümâyûnuma gönderdiği bir kıt'a arzuhâlinde işbu sene-i mübâreke mâh-ı saferü'l-hayrının dördüncü günü mashûben bi's-selâm Sünne Boğazı'na duhûl ile lenger endâz ikāmet ve birkaç aded top endahte eyledikde boğaz-ı mezbûr kat'â bir eser-i zâhir ve duhûl eylemek dahi adîmü'l-imkân olup sefîne-i mezbûr derûnunda mevcûd olan mühimmât ve top ihrâc olunup vaz' ve tahmil olunup vaz' ve tahmîl edecek gerek tombazlar gerek kayık bulunmadığından boğaz üzerinde lenger endâz kalıp muhâlif şedîd havâ zâhir olmak lâzim gelir ise bir vechile emn mümkün olmadığını ve Anca donanma sefâ'ininden birkaç kıt'a sefâ'in ta'yîni ile süvar olduğu sefîne-i mezkûr derûnunda olan eşyâyı ihrâc ve sefînelere vaz' birle boğazdan mürûra muhtâc olduğunu tahrîr eylemiş kapudan-ı mûmâ-ileyhin istid'âsı üzere Anca donanma takımından üç kıt'a firkata ve üç kıt'a Kançabaş ta'yîn ve ucâleten Sünne Boğazı'na varup vech-i meşrûh üzere kapudan-ı mûmâ-ileyhin sefîne-i merkūmeden ihrâc ve tahkîk edeceği eşyâ ve mühimmâtı derûnlarına alıp i'ânet ederek avn-i Hakkla boğaz diline ve emnen ve sâlimen Tolcı'ya îsâli emrine bezl-i vüs' ü kudret ve gayret ve hilâfından be-gāyet tehâşî vü mücânebet olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde keyfiyet-i mezbûre ma'lûmun oldukda ber vech-i muharrer üç kıt'a firkate ve üç kıt'a kançabaş sefâ'ini derhâl yerlerinden tahrîk ve ucâleten boğaz-ı mezbûre varup sefîne-i mezbûrdan ihrâc olunacak eşyâ ve mühimmâtı derûnlarına alıp birbirlerine mu'âvenet ve müzâheret iderek avn-i inâyet-i melik müste'ân ile emnen ve sâlimen savb-ı maksûdda îsâl emrine ta'yîn ve irsâl eylediğin sefâ'in-i mezkûre kapudanları bezl-i vüs' ve sarf-ı makderet eylemeleri gereği gibi tefhîm ve telkîn birle hıdemât-ı mebrûre ibrâz etmelerine ihtimâm ve dikkat ve mikdâr-ı zerre hilâfına vaz' u hareketden be-gāyet tehâşî vü mücânebet olunmak bâbında

Fî Evâ'il-i S sene 185

Hüküm: 1484

Tolcı muhâfazasında olan Seyyid Ahmed Paşa *dâmet me'âliyehu*ya ve bu husûs içün Ordu-yı hümâyûnumdan mahsûsen mübâşir ta'yîn olunan (boşluk) ve mukābele-i süvârî hülefâsından mübâşir-i mûmâ-ileyhe terfîk ile irsâl olunan (boşluk) Halîfe *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Bundan akdem emr-i şerîfimle Tolcı'ya me'mûr olunan Sipâh ve silahdâr serdengeçdi neferâtlarının süvârî mukābelesinden ihrâc olunup mübâşir ve halîfe-i mûmâ-ileyhimâ ile irsâl olunan deftere kemâl-i dikkat ve taharrî birle tatbîk iderek ve bir ferde gadr ve himâye olunmayarak el ân ol tarafda hıdemât-ı aliyyemde mevcûd olanların esâmîleri üzerlerine ibtidâ ibtidâ tezkireleri verilmek içün surh ile müsellem işâret ile defteriyle mevcûdları alâ vechi's-sıhha Ordu-yı hümâyûnuma i'lâm olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve mûmâ-ileyhimâ ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sen ki mîr-i mîrân-ı ve mübâşir ve halîfe-i mûmâ-ileyhimsiz neferât-ı mezkûrenin muktezâ-yı me'mûriyetleri üzere hıdemât-ı aliyyemde mevcûd bulunmalarının müddetleri hitâma reside olduğuna binâ'en ittifâk ve ittihâd merâsimine ri'âyet ve kemâl-i sadâkat ve istikāmet ile mezîd dikkat ve taharrî ve bir ferdi gadr ve himâye etmeyerek mevcûd ve nâ-mevcûdlarını hârice ihrâc eyledikden sonra sahîhen mevcûdlarının esâmîleri üzerine gönderilen deftere surh ile ibtidâ tezkireleri verilmek içün müsellem işâret edip velâkin tam'-ı hâma teb'iyyet ve neferât-ı mezkûre zâbiti senin hâtırına ri'âyet ve neferâtdan birini himâye ile sâhib-i esâmî olmayan ecânibi idhâle cür'et ve yahud nâ mevcûd olan neferâtın mevcûd olmak üzere esâmîsi üzerine müsellem işâret olunmasından vâkı'ın hilâfını tahrîr ve işâretden ziyâde ihtirâz ve ictinâb eylemeniz bâbında

Fî Evâsıt-ı S sene 185

Hüküm: 1485

Mîr-i mîrân-ı kirâmımdan Ali *dâme ikbâluhu*ya hüküm ki

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin mükemmel kapun halkıyla rûz-ı hızırda Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd bulunman şartıyla şânın rütbe-i mîr-i mîrânî ile terfî' ve i'lâ ve me'mûriyetini hâvî emr-i şerifim isdâr ve irsâl olunmuşdu el-hâletü hazihi bu def'a Ordu-yı hümâyûnuma vârid olan bir kıt'a arzuhâlinde ber vech-i muharrer me'mûriyetin akabinde hâlâ Rûmili ve Vidin cânibi ser-askeri olup Bosna vâlîsi olan sadr-ı esbak vezîrim Muhzin-zâde Mehmed Paşa *iclâlehu* tarafından Vılçıtrın Sancağından ma'iyetine dörtyüz nefer asker dahi istishâb ile Ordu-yı hümâyûnuma vürûdun içün buyuruldu vârid olduğunu ve Ordu-yı hümâyûnuma olan me'mûriyetin ve Vidin cânibine sarf ve tahvîl olunması tahrîr ve istid'â eylemişsin mantûk-ı arzuhâlin üzere eğerçi Ordu-yı hümâyûnuma me'mûriyet ile bu cânibe vürûd üzere olup ancak Vidin'e vürûdunda Vidin muhâfızı yanında tevfîk ve ma'iyetine me'mûriyetini Vidin muhâfızı dahi diğer tahrîrâtıyla iltimâs itmekle muhâfız-ı müşârün-ileyhin iltimâsına binâ'en Vidin'e vürûdunda müşârün-ileyhin emr ü re'yi ve ba'dehu ser-asker-i müşârün-ileyhin Vidin'e vusûlünde müşârün-ileyhin emr ü re'yi üzere amel ü hareket ederek hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyyemde bezl-i vüs' ü makderet eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi istid'ân ve Vidin muhâfızı müşârün-ileyhin iltimâsı üzere Ordu-yı hümâyûnuma olan me'mûriyetin Vidin cânibine sarf ve tahvîl olunduğu ma'lûmun oldukda mukaddemâ me'mûriyetin emr-i şerîfinde olan şurût ve ser-asker-i müşârün-ileyhin tarafından vürûd iden buyuruldu muktezâsı üzere mükemmel ve müretteb kapun halkı ve cengâver güzîde ve müntehab dörtyüz nefer Vılçıtrın askeriyle ucâleten ve müsâra'âten Vidin'e vusûl ve luhûka mübâderet ve ba'de'l-vusûl Vidin Muhâfızı ve ba'dehu ser-asker-i müşârün-ileyhin ol tarafa vusûlünde ser-asker-i

müşârün-ileyhin re’y-i rezîn isâbet karîni üzere amel ve harekete kıyâm birle senden me’mûl olduğu üzere hıdemât-ı mebrûre ve meşkûre ibrâzına sarf-ı nakdîne-i mâ hasal edip müşârün-ileyhimânın emr ü re’ylerine mugāyir ednâ vaz‘ u hareketden ve esnâ-yı tarikde beyhûde meks ve ârâmdan ve betâet ve rehâvet ile imrâr-ı vakit eylemekden ve ser-mû hilâfından be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâsıt-ı S sene 185

Hüküm: 1486

Bir sûreti

Vidin Muhâfızı Vezîr Mehmed Paşa'ya mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin arzuhâli ve Muhâfız Vezîr müşârün-ileyhin inhâsı üzere Ordu-yı hümâyûnuma olan me’mûriyeti Vidin cânibine sarf ve tahvîl ile ucâleten ve müsâra‘aten mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim ve ser-asker-i müşârün-ileyh tarafından vârid olan buyuruldular mûceblerince mükemmel kapusı halkı ve asker ile bir an akdem vusûl ve luhûka şitâb ve ba‘de'l-vusûl muhâfız ve ser-asker-i müşârün-ileyhimânın emr ü re’yleri üzere amel ü hareket iderek hıdemât-ı pesendîde ibrâz eylemen üzere me’mûriyetinin i‘lâm-ı hâlini mübeyyin muhâfız-ı müşârün-ileyhe

[s. 358]

Hüküm: 1487

Tolcı muhâfazasına me’mûr olup bu def‘a kendiye başbuğluk ünvânı ihsânım olan Kengiri ve Kayseri sancakları mutasarrıfı es-Seyyid Ahmed Paşa *dâmet me‘âliyehu* ve muhâfaza-i merkūme'de mukîm dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ve sipâh ve silahdâr ve cebeci ve topçu zâbitânı ve bölükât-ı erba‘a ağavât ve sâ’ir zâbitân ve asâkir-i gayret-şi‘âra hüküm ki

Bu def‘a düşmen-i dîn-i felâket-karîn İsmâ‘îl tarafından kayıklar ile ale'l-gafle Tolcı cânibine mürûr ve vaz‘-ı ikdâmgîr ve gurûra ictisâr eylediğinde avn ve inâyet-i hayrü'n-nâsirîn ittikā’en bi'l-ittifâk mezîd-i sebât ve metânet üzere mukābele ve gayret olundukda mehâzîl mesfûre avn-i Hazret-i Hakk'la tâb âver mukâvemet olamayıp firâr ve vâfir mellâ‘îni îsâl ve dâr-ı bevâr ile müdâfa‘aları husûsunda bu def‘a izhâr-ı salâbet-i dîniyye birle gayretleriniz karîn-i tahsîn olmakdan nâşî du‘â-yı hayr pâdişâhânem cümleniz haklarında masrûf ve mebzûl ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin senin dahi avâtıf-ı aliyye-i mülûkânemden başbuğluk ünvânıyla kadr ve menzeletin terfî‘ kılınıp ancak firâr ve hezîmet-i a‘dâya i‘tizâren mekr ve hîl-i düşmenden bir vechile emniyyet ve âkılâne hareket câ’iz olmamakla ba‘de ez-în dahi muktezâ-yı gayret-i dîniyyeniz üzere hıdmet-i muhâfazada bi'l-ittifâk sebât ve metânet üzere kıyâm ve mübessırâne ve müteyekkizâne hareket ihtimâm ile küffâr-ı hâk-sârdan ahz-ı intikām olunmasına gayret ve ikdâm iderek tekmîl nâmûs-ı saltanat-ı seniyyeme ve tahsîl-ı rızâ-yı şâhâneme sa‘y-i bî-şumâr ve bezl-i nakdîne-i vüs‘ ve iktidâr olunmak cümlenizden matlûb ve müntazır-ı mülûkânem olduğunu ifhâmen ve bu def‘a ser zede-i sâha-i zuhûr olan harekât-ı şecî‘ânenizin nezd-i hümâyûnumda makbûl ve meşkûriyetini iş‘âren ve i‘lâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve alâ cenâhi'l-isti‘câl (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin emr-i muhâfazada takviye-i bâzû-yı liyâket ve hamiyyetin zımnında bu def‘a başbuğluk ihsânıyla menzeletin ta‘liye kılındığı ma‘lûmun oldukda sen dahi cevher-i gayret ve salâbetin üzere dâmen-i ihtimâm ve hamiyyeti dermiyân ve ma‘iyetinde mevcûd rü’esâ ve zâbitân ve ağavât-ı mûmâ-ileyhim ile merâsim-i ittihâd ve ihtiyâta ri‘âyet ve asâkir-i salâbet disârıma dikkat iderek ba‘de'l-yevm dahi muhâfaza-i merkūmede vâkı‘ ve etrâfında müceddeden inşâ olunan tabyalar derûnlarında

dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ve cebeci ve topçu kullarımı leyl ü nehâr hıdmet-i muhâfazada kıyâm ve senden kapun halkıyla dâ’imâ küffâr-ı hâk-sâra karşı izhâr-ı salâbet ve hezz rimâh şecâ‘at ile mukābele ve mürâfa‘a sûretlerini ibrâza sa‘y-i mâlâ kelâm eyleyüp zihhâr hîl ve hadî‘at-i düşmenden gâfil ve emin olmayup gecelerde etrâfa karakollar ta‘yîni ile müteyakkızâne ve mütebassırâne hareket ve etrâfa havâle-i çeşm-i basîret ve hafiyyeten tebdîl-i kıyâfet a‘dâ-yı li’âm tarafına câsûs irsâliyle harekât-ı âtılasından haberdâr olarak ana göre lâzime-i hüsn tedbîr ve re’y-i pezîr ile ibtâl-i mekr ve ihtibâline dikkat ve düşmen-i dîn zuhûr ederse derhâl müste‘înen billâh te‘âlâ kemâl-i metânet ile merdâne mukābele ve mürâfa‘aya ibtidâr ile ahz-ı intikām gayret ve başbuğluğa müteferri‘ bi'l-cümle umûr-ı lâzimede izhâr-ı hamiyet birle te’diye ve temşiyetine bezl-i kudret iderek bundan böyle dahi hıdemât-ı pesendîde ve âsâr-ı ni‘met-i celîle ibrâzıyla tahsîl-i rızâ-yı şâhânem ve hakkında olan hüsn nazar ve iltifât-ı şâhânemin tezâyüd ve tekâsürüne sarf-i vüs‘ ve liyâkat eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden izhâr-ı cebîn ve teğâfülden hazer ü mücânebet ve siz ki rü’esâ ve zâbitân ve ağavât ve asâkir-i salâbet-şi‘âr kullarım mûmâ-ileyhimsiz sizler dahi mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhi üzerlerinize başbuğ bilüp her hâlde emr ü re’y savâb-dîdi üzere harekete ikdâm idüp da‘avât-ı hayriye şâhânem bununla beraber olmakla bundan sonra dahi bâzû-yı iktidâr ve salâbetinde kat‘â vehn ve futûr getirmeyip izhâr-ı satvet-i dîniyye ve şecâ‘at-i islâmiyye iderek muhâfazasına me’mûr olduğunuz tabya-i kebîrler derûnlarında ve mahâll-i lâzime-i sâ’irede hıdmet-i muhâresede gece ve gündüz mezîd miyâne üzere kıyâma gayret ve keyd ve mazarrat-ı a‘dâdan kal‘a-i merkūme gereği gibi hıfz ve hırâset ve mürâfa‘a-i a‘dâya an samîmi'l-kalb ikdâm ile ahz-ı intikām merâsimne ve hıdemât-ı celîle ve futûhât-ı cezîle ibrâzıyla isticlâb-ı rızâ-yı hüsrevânem bezl-i vüs‘ ve miknet iderek nâ’il-i lutf ve ihsân-ı mulûkânem olmakla nisâr cehd ve gayret eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve başbuğunuz mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin emr ü re’yine muhâlefetden ve sizden me’mûl olan hamiyet ve sıyânete münâfî ednâ vaz‘ u hareketden gāyetü’l-gāye tevakkî ve mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâ’il-i S sene 185

Hüküm: 1488

Ordu-yı hümâyûnumdan Âsitâne-i sa‘âdetime varınca yol üzerinde vâkı‘ kazâların kuzât ve nüvâb ve bi'l-cümle zâbitân ve a‘yân-ı vilâyete hüküm ki

Fıkrat-ı asliyye ve tînet-i reddiyesi fesâd ve mel‘anet ile muhammer ve meftûr ba‘zı erbâb-ı mefsedet vazîfesi öyle olacak kelimât-ı kâzibe ve erâcîf-ı bâtıle tekellümüyle me’lûf olup o makûlelerden nice şakî-i bed hâh kâh Ordu-yı hümâyûnuma ve gâh Âsitâne-i sa‘âdetime iyâb ve zihâb ve uğradıkları kasabât ve kurâda iyâzen billâhi te‘âlâ a‘dâ-yı dîn suğûr-ı islâmiyeden kalan serhadde ve kalan mahalle şöyle hücûm eyledi ve asâkir-i mansûre hücûm-ı küffârdan müteferrik ve perîşân oldular ve hattâ orduya dahi düşmen-i dîn tarafından îsâl-ı hasâret olundu deyü envâ‘ ekâzîb ve durûğ neşr ve ilkā ve mezbûrların bu misillü kelimât-ı mefsedet âmizleri Ordu-yı hümâyûnuma tevârüd üzere olan cunûd-ı muvahhidînin pây-ı azîmetlerine îrâs-ı tezelzül ve betâ’et eylediği resîde-i sâmi‘a-i mülûkânem olup bunların emsâli eşkıyâ şakk-ı asâ-yı müslimîn ider fitne-i bâğiye ve gayret-i dîniyyeden âtıl tâ’ife-i tâğiye hudûdundan ma‘dûd ve katl ve i‘dâmları şer‘an ve aklen ehemm ve elzem olduğuna binâ’en siz ki mevlânâ vesâ’ir mûmâ-ileyhimsiz kazâlarınız dâhilinde ebnâ’-i sebîl ve ulak zeyyinde bunun gibi kizb ve durû‘ ve küffâr-ı hâk-sârın hudûd-ı islâmiye galebe ve tecâvüzlerini rütbe-i tefrîtde rağmen li'l-müslimîn işâ‘a ve ihbâr birle ihâfe-i kulûb ibâda mütecâsir olan ashâb-ı erâcîfi haber aldığınız sâ‘at ahz ve haps ve muhkem hakkından gelinmek içün Ordu-

yı hümâyûnuma ihzâr ve îsâle mübâderet idüp ancak bu bâhâne ile umûr-ı mühimme-i müsta‘celeye me’mûren derbâr-ı atûfet-medârıma âmed şud iden ulaklara vesâ’ir kendi hâliyle gelip geçen kimesnelere tam‘-ı hâmma ve iğrâza mebnî müdâhale ve ta‘arruzdan mübâ‘adet eylemeniz bâbında işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi tatar ve ulâk zî ve libâsında mürûr ve ubûr idenlerin yedlerinde olan senedâtlarına nazar ve eğer sadr-ı a‘azam ve serdâr-ı ekrem cânibinden ve serhaddâtda bulunan vüzerâ-yı izâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm taraflarından umûr ile me’mûr iseler ta‘arruz vei müdâhaleden keff-i yedd ve yedlerinde senedleri olmayanları kim olur ise olsun ahz ve haps ve keyfiyet-i ahvâlini ve ne mahalden gelip gittiğini tafahhus ve bâlâda tafsîl olunduğu vechile erbâb-ı mefsedet ve ashâb-ı erâcîfden oldukları tahkîk olundukda mahbûsen Ordu-yı hümâyûnuma ihzâr ve irsâllerine mübâderet eylemeniz cümlenizden matlûb-ı hüsrevânem olduğu ma‘lûmunuz oldukda mazmûn-ı emr-i münîfini sicillât-ı mehâkime sebt ve müfâd-ı vâcibü'l-imtisâlini îfâ ve icrâya ikdâm ve dikkat edip lâkin bu bahâne ile kendi hâlinde olan ehl-i ırza ırza binâ’en ifk ve iftirâ ve ta‘addîden ve celb-i mâla vesîle ittihâzından cümleniz hazer ve mübâ‘adet ve eğer hilâf vâkı‘ bir ferdi tekdîr ve tecrîm misillü tarafından ednâ hareket sudûr ider ise ibreten li'l-gayr hakkından gelineceği muhakkadır ana göre amel ve intibâh üzere hareket olunmak bâbında

Fî Evâsıt-ı S sene 185

Hüküm: 1489

Terkîn

İşbu emr-i şerîf geri gelip battalda hüsn-i hıfz ve ser-asker müşâr kā’imesi bâlâsına sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince kaydı terkîn şud

Fî 5 Ra Sene 185

Eyâlet-i Bosna'da vâkı‘ elviye alaybeylerine hüküm ki

Hâlâ Bosna vâlîsi olup Rûmili ve bu def‘a Vidin cânibi ser-askerliği dahi uhde-i liyâkatine tahmîl olunan Sadr-ı esbak Memiş-zâde vezîrim Mehmed Paşa edâmallâhu te‘âlâ iclâlehunun ma‘iyetinde i‘dâ-yı dîn olan Moskovlu la‘înden ahz-ı sâr intikām içün asâkir-i zafer rehberin tevkîr ve teksîri ehemm ve elzem ve eyâlet-i Bosna'nın zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârı Devlet-i aliyyemin mu‘tenâ ve mu‘tedim? askerinden olduklarından başka bu ana değin me’mûr ve ta‘yîn olundukları esfâr-ı sâbıkāda nice nice futûhât-ı celîleye mazhar ve muvaffak oldukları meşhûd hâss ve âmm olmakdan nâşî asâkir-i mezkûrenin ma‘iyetine ta‘yîn olunmasını ser-asker-i müşârün-ileyhe tahrîr ve istid‘â eylediğine binâ’en müceddeden ser-asker-i müşârün-ileyhin ma‘iyetine me’mûr ve ta‘yîn olunmanız fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde keyfiyet-i me’mûriyetiniz ma‘lûmunuz oldukda derhâl sancaklarınızın zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârlarına birkaç gün zarfında levâzım-ı seferiyelerini rû’yet ile bayraklarınız altına cem‘ ve ucâleten ve müsâra‘aten yerlerinizden hareket ile ser-asker-i müşârün-ileyh in ma‘iyetine varıp emr ü re’yi üzer amel ve harekete kıyâm zımnında bir an akdem ve bir kadem mukaddem vusûl ve luhûka teşmîr-i sâk gayret ve ba‘de'l-vusûl sizden me’mûl ve muntazır olduğu üzere şecî‘âne ve dilîrâne hareket iderek hıdemât-ı pesendîde ile ibrâzına mezîd sarf-ı kudret edip bu vakti evkât-ı sâ’ireye kıyâs ile te’hîr ü terâhîden ve betâ’et ve rehâvet üzere hareketden ve mahallinde ve esnâ-yı tarîkde beyhûde meks ve tevakkuf ile imrâr-ı vakitden ve sizden me’mûl-i hidîvânem olan etvâr-ı mergûbenize mugāyir olanı vaz‘ u hareketden ve esnâ-yı tarîkde ahâlî ve fukarâya mikdâr-ı zerre cevr ve ta‘addîden ve ser-mû hilâfından tehâşî vü mücânebet olunmak bâbında

Fî Evâsıt-ı S sene 185

İşbu emr-i şerîf eğerçi bâ-fermân-ı âlî terkîn olunup lâkin zikr olunan ze‘emâ ve erbâb-ı tîmârın ser-asker-i müşârün-ileyhin ma‘iyetine me’mûriyetleri içün rikâb-ı hümâyûn tarafından emr-i şerîf sâdır olduğunu nâtık ilmuhaberi olmak üzere dahi bir sûreti vârid olup kayd olunmuşdur

Fi Evâhir-i S sene 185

[s. 359]

Hüküm: 1490

Hâlâ İsakçı'da olup bu def‘a Rûmili Beylerbeyiliği pâyesiyle kadri terfî‘ ve İsakçı'da mevcûd tavâif-i askeriye üzerlerine başbuğ nasb ve ta‘yîn olunan Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mutasarrıfı İşbozili Abdullah Paşa dâmet me‘âliyehü ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhi mahall-i me’mûrîne ikāmete mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) hüküm ki

Sâbıkâ İsakçı Ser-askeri vezîrim Ali Paşa *edâmallâhu te‘âlâ iclâlehu* hasbe'l-iktizâ Âsitâne-i aliyye'mden Tuna'ya me’mûr ve donanmanın Tuna'ya duhûlleri emrinde sergerdelerin eylemesi muktezî olduğuna binâ’en müşârün-ileyhin ol tarafdan infisâli lâzim gelip ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin senden vufûr gayret ve hamiyet ile hıdmet me’mûl-ı mülukânem olmakdan nâşî avâtıf-ı seniyye-i şâhânemden Rûmili beylerbeyiliği pâyesiyle kadr ve şânın terfî‘ ve İsakçı'da mukîm tavâif-i askeriye üzerlerine başbuğ nasb ve ta‘yîn olunup müşârün-ileyhin etbâ‘ ve levâhıkından ihtiyâr eylediğin kimesneleri ta‘yînât-ı sâbıkālarıyla istishâb ve emr-i muhâfazada mezîd sebât üzere kıyâm eylemen fermânım olmağın i‘lânen ve ifhâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve mübâşir-i mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyyet ma‘lûmun oldukda İsakçı'da mevcûd rü’esâ ve zâbitân asâkir ile ittihâd ve ittifâk ve levâzım-ı hazm ve ihtiyâta ri‘âyet iderek emr-i muhâfazaya kemâl-i sebât ve metânet üzere kıyâm ve bir an mekr ve hadî‘at-ı a‘dâdan gâfil olmayarak ol havâliyi leyl ü nehâr gereği gibi hızf ve hirâsete ikdâm ve başbuğluğa dâ’ir bi'l-cümle umûr-ı lâzimenin te’diye ve temşiyetlerine ikdâm ile hıdemât-ı pesendîde izhârına ve hakkında olan hüsn teveccühât-ı mülûkânemin tasdîk ve tahkîke bezl-i nakdîne-i vüs‘ ü kudret eyleyüp ser-mû kusûr ve teğâfülden hazer ve mübâ‘adet ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhi olduğu mahalden alup mahalline ik‘âd ve ikdâm ile mazmûn-ı emr-i şerîfimi muhâfaza nişin olanlara işâ‘at ve mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhin emr ü re’yi üzere hareket eylemelerini tenbîh ü te’kîde mübâderet ve te’diye-i hıdmet-i me’mûrenle Ordu-yı hümâyûnuma avdet ve ric‘ate müsâra‘at eylemen bâbında

Fî Evâ’il-i S sene 185

Hüküm: 1491

Bir sûreti

Sâbıkâ İsakçı ser-askeri Ali Paşa'ya ve müşârün-ileyhi ordûya îsâle ta‘yîn olunan mübâşire (boşluk) Dersa‘adet'den Tuna'ya me’mûr donanmayı Köstence ve Karaharman'da karşılayıp Tuna'ya duhûlleri emrinde iktizâ-yı hâle göre müşârün-ileyhe sergerdelerin hıdmetine me’mûr kılındığını iş‘âr ile hıdmet-i mezkûresine dâ’ir ba‘zı tenbîhât içün etbâ‘-ı mahsûsuyla Ordu-yı hümâyûnuma bir an akdem vürûd eylemisi içün

Hüküm: 1492

Hâlâ Niğbolu Muhâfızı Vezîr el-Hâc Ahmed Paşa'ya hüküm ki

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin bundan akdem me’mûriyetin Niğbolu ve Kulle muhâfazalarından ibâret olup ancak bu esnâda Niğbolu dilâverleri hasbe'l-hâl karşıya geçip bâ-avn-i nâsır ve kādir düşmân-ı dîn ile bazar-ı kâr bazâra revâc verip savlet-i dîniyye ve kuvvet-i islâmiyeyi irâ’e ve ibrâz zamânı olduğundan başka maktûr olduğun vech üzere senin hüsn tavr ve amizeşin bu def‘a Divân-ı hümâyûnumda çavuşân olup hâlâ me’mûriyyet ile ol cânibde olan Süleymân Rûhî dâme mecdühu tarafından tahrîr ve beyân ve karşıya mürûr idecek asker-i hamiyet eseri burûz-ı pür hamiyet semîr istishâb ve i‘mâl eylemek vâcibât-ı umûrdan olduğu dahi mûmâ-ileyhin tahrîrâtından müstebân ve senin etvâr-ı hamiyet ve âsâr-ı güzîden zâhir ve ayân olmakla himmet-i hamiyyetini emr-i muhâfazaya kasr ve hasr etmeyip cevher-i gayret ve besâletin üzere hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyyemde min külli'l-vücûh bezl-i mâ hasal miknet ve mechûd eylemek irâdesiyle hasbe'z-zarûr ve'l-iktizâ Niğbolu dilâverlerini dahi istishâb ve Vidin'den Kalafat'a mürûr ve Krayo'da düşmen-i dîn kahr u tedmîr niyyet-i hâlisesinde olan Vidin dilâverleriyle hemdest vifâk ve ittihâd ve sâ’ir gûne i‘mâl-i merğûbe sûretlerini ibrâz iderek a‘dâ-yı li’âmdan merdkarî-i inâyet yâ Rabb ile ahz-ı sâr intikām levâzime-i teşmîr-i bâzû-yı gayret ve safvet-i dîniyyeyi izhâr ve tekmîl-i nâmûs-ı saltanat-ı seniyyeme bezl-i tâb ve kudret birle bundan böyle dahi eşâ‘a-i sabr ve celâdet ve besâ’ete ve hakkında olan hüsn-i i‘tikâd ve yümn şöhreti tasdîk ve te’bîdi mûcib olur harekât-ı merğûbe ibrâzına sarf-ı mâ-hasal vüs‘ ve liyâkat eyleyüp hâsılı himmet-i gayreti muhâfazalığa kasr ve hasr eylemeyip bu bâbda sana verilen ruhsat-ı kâmile muktezâsınca Niğbolu dilâverlerini istishâb ve Vidin'den Kalafat'a mürûra hâheşker olan şecî‘ân ile bi'l-ittifâk ve ârâ-yı sıyânet ve tedâbîr-i müstahsene i‘mâliyle Krayova havâlisinden a‘dâ-yı dînin def‘ ve ref‘ ve kahr u tedmîrleri hâlâtına ve muhâfızlığa müteferri‘ umûr-ı lâzimenin dahi alâ vechi'l-ihtimâm te’diye ve tanzîmine mezîd sa‘y ve gayret ve istishâb-ı da‘avât-ı hayriye-i mülûkâneme dikkat eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve hilâf-ı me’mûl olanı vaz‘ u hareket vukū‘undan be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında

Evâ’il-i S sene 185

Hüküm: 1493

Ruscuk Cânibi Ser-askeri Vezîr Ahmed Paşa'ya hüküm ki

Bundan akdem Varna'da mevcûd bir bir buçuk vukiyye çapında beş kıt‘a şâhî toplar mühimmât-ı lâzimeleriyle Niğbolu'ya irsâli fermânım olmak hasebiyle Başmuhâsebe'den verilen sûret ve fermân-ı âlî mûcebince ocak tarafından iki adet mübâşir ta‘yîn ve irsâl olunmakla mübâşirân-ı merkūmân varup tophâ-i mezkûrları ve mühimmât-ı lâzimelerini alup mahall-i me’mûrlarına azîmet ve esnâ-yı râhda vâkı‘ Ruscuk'a duhûllerinde sen ki ser-asker-i müşârün-ileyhsin zikr olunan topları mühimmât-ı lâzimeleriyle benim yanımda lüzûmu vardır deyü ahz ve mübâşirleri dahi salıvermeyip tevkîf eylediğin ol tarafdan tevârüd iden sahîhatü'l-kelimât kimesnelerin ihbârları bâ takrîr inhâ olunmakla mugāyir-i irâde ve fermân bu makūle hareket münâfî-i resm-i şân-ı vezâret ve muhill-i umûr ve nizâm olduğuna binâ’en zikr olunan toplar mukaddemâ fermânım olduğu üzere mu‘accelen Niğbolu'ya sevk olunup fîmâ ba‘d mugāyir-i fermân hareketden mücânebet ve serî‘an ve âcilen savb-ı maksûda irsâl ve îsâle mübâderet ve hilâfından ittikā-i tâmm olunmak bâbında

Fî Evâsıt-ı S sene 185

Hüküm: 1494

Hâlâ Varna'da mukîm cebeciler dergâh-ı mu‘allâm cebecileri ocağında ikinci kethüdâ olan Ahmed zîde mecdühuya hüküm ki

Vidin cânibi ser-askeri ma‘iyetinde mevcûd cebeci neferâtının zâbitliği bâ-fermân-ı âlî mücedden sana ihâle vü tefvîz olunmakla on sekizinci bölük ile me‘an müşârün-ileyhin ma‘iyetinde mevcûd olunmağa sür‘at şitâb ikmâl içün fermân-ı âlî sâdır olmağın vusûlünde sâdır olan fermân-ı celîlü'ş-şân mûcebince bilâ te’ehhür zikr olunan on sekizinci bölük ile ser-asker-i müşârün-ileyhin ma‘iyetinde mevcûd olunmağa teşmîr-i sâk gayret ve dâmet dermiyân-ı hamiyet idüp re’y-i rezîn isâbet karîn üzere amel ve harekete ihtimâm ve dikkat eyleyesin deyü hâlâ cebecibaşı olan el-Hâc Mustafa *zîde mecdühu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâ’il-i S sene 185

[s. 360]

Hüküm: 1495

Orta bostancıbaşısına hüküm ki

İslambol'dan çıkmış ve Ordu-yı hümâyûnumdan avdet etmiş vüzerâ ve ricâl hıdmetkârı kıyâfetinde kapusız nâmına bir alay serseri eşhâs makûlesi Orta Kasabası'nda hânlarda müctemi‘ olup erâcîf ve türrehât ile meşgûl ve Âsitâne-i sa‘âdetimden bir vezîr-i cedîd zuhûr ider ise birkaç gün anın yanına düşmekle tecessüs ve beygir bahâ nâmına akçelerin alıp yoldan rücû‘ ve firâr ile fesâda mütesaddî olmak pîşeleri olduğu bi'l-ihbâr ma‘lûm ve ol makûlelerin men‘ ve def‘i imâtatü'l-ezâ ani't-tarîk kabîlinden bir emr-i mütehattim olmağın sen ki bostancıbaşî-i mûmâ-ileyhsin ol makûlelere Edirne'de hânlarda ve sâ’ir mahallerde eğlenmeğe ruhsat ve vüs‘at virmeyüp zecr ve tehdîd ile men‘ ve tarda ikdâm iderek Ordu-yı hümâyûnuma gelip istihdâma müste‘id olanları bu cânibe sevk ve îsâl ve serser makûlesi olup kâbil-i istihdâm olmayan asılacakları hâllerine lâyık olan ta‘zîr ve tehdîd ile Edirne'den tard ve teb‘îdlerine bezl-i miknet idüp bu makûlelerin sûret-i merkūme ile me’lûf oldukları fesâd ve habâsetin def‘ ve ref‘ine ihtimâm eylemen bâbında

Fî evâsıt-ı S sene 185

Hüküm: 1496

Hâlâ Özi Vâlîsi olup bu esnâda Silistre muhâfazasına me’mûr olan Vezîr Dağıstânî Ali Paşa'ya ve müşârün-ileyhi mahall-i me’mûruna îsâle mukaddem mübâşir ta‘yîn olunan kapıcılar bölükbaşısı (boşluk) *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin bu esnâda bi'l-iktiza İsakçı'dan hareket ve mansıbının makarr-ı imâreti hükmünde olan Kestire Kal‘ası muhâfazasına me’mûr ve müteveccih olduğun hilâlde Ruscuk cânibi ser-askeri vezîrim Ahmed Paşa'nın tahrîrâtı vârid olup el-hâletü hazihi Tutrakan muhâfazası ehemm ve elzem ve cisr inşâsına cesbân olunan mahâll-i münâsibeden idiği tastîr olunup senin Tutrakan'da bulunup husûsât-ı mezkûreye nezâret ve ihtimâmın lâzim ü lâbüd olmakla bulunduğun mahallden Tutrakan'a doğru

teveccüh ve anda emr-i muhâfazaya ve uhde-i ihtimâmına tahmîl olunan husûsâta ikdâm içün seyr-i serî‘ ile mahall-i mezbûre vâsıl olmağa ihtimâm edip yollarda Silistre'ye uğramayıp ve uğramak bahânesiyle gün geçirmeyüp bir sâ‘at mukaddem Tutrakan'a vusûle ihtimâm eyleyesin te’hîr ve ihmâlin sebebiyle iyâzen billâhi te‘âlâ mahall-i mezkûrda düşmen mürûru misillü bir hâdise zuhûr ider ise senin betâ’et ve rehâvetine mahmûl olarak bir tarîkle cevâba kādir olamayacağını muhakkak bilip ana göre hareket ve mahall-i mezkûre vusûl ve luhûka müsâra‘at eyleyesin ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin müşârün-ileyhi ber vech-i muharrer bir sâ‘at mukaddem mahall-i mezkûre îsâle ikdâm eylemen bâbında

Fî Evâsıt-ı S sene 185

Hüküm: 1497

Sâbıkâ İsakçı Ser-askeri olan Özi Vâlîsi Vezîr Dağıstânî Vezîr Ali Paşa'ya ve müşârün-ileyhi mahall-i me’mûriyete îsâle mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin hasbe'l-iktizâ İsakçı muhâfızlığı mîr-i mîrân-ı kiramımdan Karahisâr-ı Sâhib Sancağı mutasarrıfı İşpozili Abdullah Paşa *dâmet me‘âliyehü* ihâle olunup sen Sünne Boğazı'na duhûl idecek donanmâ üzere başbuğ nasb ve Köstence'den Sünne'ye azîmet eylemen için Ordu-yı hümâyûnuma vürûdun fermân-ı hümâyûnum olmuşdı ancak el-hâletü hazihi Silistre muhâfazasına vüzerâ-yı izâmımdan birinin muhâfız ta‘yîni lâbüd ü lâzim olduğuna binâ’en kapun halkıyla ucâleten Babadağı'ndan hareket ve Silistre muhâfazasına varup mahall-i merkūmu ve etrafını keyd ve mazarrat-ı a‘dâ-yı li’âmdan leyl ü nehâr gereği gibi muhâfaza ve muhâreseye kıyâm ve tayakkuz ve basîret üzere harekete etemm gayret ve ihtimâm ve sen ki senin istihsâl-i emn ve itmînânlarına ve isticlâb-ı rızâ-yı yümn iktizâ-yı mülûkânemi mûcib olur hıdemât-ı meşkûre ibrâzıyla telâfî-i mâ fâte mübâderet ve ba‘de ez-în adem-i gayret ve sebât ile hilaf-ı me’mûl olanı vaz‘ u hareket vukū‘undan ve gaflet ve rehâvetden be-gāyet hazer ü mücânebet ve sen ki mübâşir-i mûmâ-ileyhsin vezîr-i müşârün-ileyhi bi'l-cümle kapusı halkıyla Babadağı'ndan istishâb ve esnâ-yı râhda bir mahalde tavakkuf ve ârâm etmeksizin mu‘accelen Silistre'ye îsâle ihtimâm vusûlünü müş‘ir sened ahziyle Ordu-yı hümâyûnuma avdet ve ric‘ate cehd-i tâmm eylemen bâbında

Fî Evâsıt-ı S sene 185

Hüküm: 1498

Bir sûreti

Sâbıkâ Silister muhâfazasında olan Teke Sancağı Mutasarrıfı Seyyid Hasan Paşa dâmet me‘âliyeye hâlâ Özi Vâlisi Dağıstânî Vezîr Ali Paşa bu def‘a hasbe'l-iktizâ Silistre'ye muhâfız ta‘yîn olunmakla müşârün-ileyh Silistre ve havâlisinde mükemmel kapusı halkıyla Silistre'den hareket ve Tutrakan'a varıp mahall-i merkūmu ve etrâfını keyd ve mazarrat-ı a‘dâdan muhâfazaya kıyâm ve ihtimâm eylemesi içün

Hüküm: 1499

Sâbıkâ Mora ciheti ordusu ağası olan Turnacıbaşı İshak *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Sen ocağın emekdâr ve kâr güzâr ve i‘mâl-i asâkire yarar ve zabt u rabta kaviyyü'l-iktidâr zâbitân-ı sadâkat şi‘ârlarından olup senden vucûhla hıdmet-i meşkûre me’mûl olduğu ecilden seksen ikinci cemâ‘atin ortası hıdmetinde olmak üzere avâtıf-ı aliyye-i hüsrevâne ve avarıf-ı seniyye-i mülûkânemden Vidin cânibi ordusu ağalığı sana ihâle vü tefvîz olunup bir an akdem ve bir sâ‘at evvel olduğun mahalden hareket ve

ordu-yı mezkûre varup hâlâ Bosna vâlîsi olup Rûmili ve Vidin cânibleri Ser-askeri olan sadr-ı esbak Muhsin-zâde vezîrim Mehmed Paşa edâmallâhu te‘âlâ iclâlehunun ma‘iyetinde re’y-i rezîn isâbet karîn üzere hareket ve zabt u rabt-ı neferât ve hıfz ve hirâset-i ibâd ve bilâd ve tanzîm-i asâkir ve tesviye-i umûr-ı cihâd ve ecnâda bezl-i makdûr ve sarf-ı miknet-ı nâ-mahsûr eylemen bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın vusûlünde gerekdir ki sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadr mûcebince amel ve der-akab hareket ve ucâleten ordu-yı mezkûre varup müşârün-ileyhin ma‘iyetiyle ordu-yı merkūme me’mûr asâkir-i mansûrenin zabt u rabtına ve tanzîm-i idâre ve i‘mâline ve sâ’ir mütehattim-i uhden olan umûrun küllîsine sadâkat ve istikāmet birle bezl-i makdûr ve sarf-ı vüs‘ mevfûr eyleyesin ve ordu-yı mezkûre me’mûr çorbacı ve çavuşân ve zâbitân ve atîk ve cedîd ağavât ve alemdârân serdengeçdiyân ve bi'l-cümle odalı ve bayraklar neferâtları seni üzerlerine zâbit ve ordu ağası bilüp sürgünden taşra ve re’yinden hâric vaz‘ u hareketde bulunmayıp i‘ânet ve inkiyâd ve her hâlde ittifâk ve ittihâd ve me’mûr oldukları gazâ ve cihâd umûrunda hulûsâne müsâra‘at ve sen dahi cemî‘-i umûrunu şer‘-i şerîf ve kānûn-ı emr-i münîfe tatbîk ve istişâre ve tevsîk eylemeğe ser-mû inhirâf eylemeyüp dîn ve Devlet-i aliyye'ye nâfi‘ hıdemât-ı mebrûre ve mesâ‘î-i marziye-i meşkûre vücûda getirmeğe mezîd hadd ve cehd ve gayyûrâne ve dilîrâne metânete muvâzabat eyleyesin deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleyman Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virelmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâsıt-ı S sene 185

[s. 361]

Hüküm: 1500

Ta‘yînât tertîbi içün Mâliye tarafına ilmuhaberi verilmişdir.

Mîr-i mîrân-ı kirâmımdan olup bu def‘a Kule cânibine me’mûr kılınan Kilis Sancağı Mutasarrıfı Mehmed *dâme ikbâluhu*ya hüküm ki

Sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin Pilevne Kasabası'na dâhil olduğun hâlâ Niğbolu Muhâfızı vezîrim el-Hâc Ahmed Paşa edâmallahu te‘âlâ iclâlehu tarafına ihbâr olundukda Kulle Muhâfazasına ta‘yîn içün seni da‘vet ve müşârün-ileyh cânibinden ilbâs-ı hil‘at ile Kulle tarafına imrâr olunduğun resîde-i sâmi‘a-i mülûkânem olup ve elhâletü hâzihi Kulle'de mevcûd guzât-ı muvahhidîni i‘mâl ve idâreye kādir ve emr-i muhâfaza ve mürâfa‘a-i a‘dâya liyâkati zâhir birinin ta‘yîni lâbüd ü lâzim ve sen dahi zâtında yarar ve kâr güzâr ve hamiyet ile şöhret disâr olup senden sebîl-i dîn-i mübînde etemm-i gayret ve hulûs-ı tûbet ile me’âsir-i cemîle ve etvâr-ı cezîle zuhûru me’mûl-ı şâhânem olmakdan nâşî muhâfız-ı müşârün-ileyhin emr ü re’yi üzere amel ve harekete ihtimâm iderek Kulle cânibinde mukîm guzât-ı şecâ‘at simâtı hitâmında muhâfaza ve tedmîr-i düşmen-i dîn husûslarına i‘mâl ve istihdâma me’mûr ve ta‘yîn kılınmanla me’mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi böyle vakitlerde uğûr-ı dîn-i mübîn ve Devlet-i aliyyem yoluda vufûr-ı hamiyet ve sadâkat ile mesâ‘î-i meşkûre ibrâz idenlerin sa‘y ve ikdâm ve hıdmetleri zâyi‘ olmayup mezâri‘-i âmâline zülâl müsâ‘ade-i aliyyem katre zîr-i inâyet ile kâmrevâ ve ve begâm olunacağı beyândan müstağnî ve zâhir idiği ve iktizâ eden ta‘yînâtın dahi mâliye tarafından sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince tertîb ve ta‘yîn olunduğu ma‘lûmun oldukda zamîrinde merkûz olan cevher-i gayret ve şecâ‘ati izhâr ve dâmen-i dermiyân hamiyet ve bezl-i iktidâr ile Kulle-i mezbûre tarafına mevcûd ve müctemi‘ olan guzât zafer simâta ibrâz-ı nevâzeş ve iltifât ve rü’esâ ve zâbitân ile merâsim-i ittifâk ve ittihâde ri‘âyet ve kemâl-i sebât ve metanet ile muhâfaza-i merkūmede kıyâm ve her

hâlde muhâfız-ı müşârün-ileyhin emr ü re'yi nusret peziri üzere amel ve harekete ihtimâm iderek cunûd-ı muvahhidîni hıdmet-i muhâfaza ve muhâresede ve lede'l-iktizâ umûr-ı lâzimede i‘mâl ve idâre ile Kulle cânibi ve havâlisini leyl ü nehâr mekr ve hadî‘at-i dümandan gereği gibi hıfz ve vikâye ve müdâfa‘a-i a‘dâ-i li'am husûslarına bezl-i vüs‘ ü kudret ve etrâfa havâle-i gûş basîret ve fırsatyâb oldukça tedâbîr-i müstahsene i‘mâliyle bi'l-ittifâk küffâr-ı hâk-sârdan ahz-ı intikām ve kahr u tedmîrleri levâzımına teşmîr-i bâzû-yı gayret ve ihtimâm edüp nâ'il-i mekârim ve iltifât-ı hüsrevânem olacak hıdemât-ı pesendîde ve harekât-ı pür güzîdeye muvaffak olmağa ve tahsîl-i rızâ-yı mulûkâneme dikkat eyleyüp senden me'mûl olan gayret ve kâr güzârlığa münâfî olanı vaz‘ u hareket vukū‘undan ve müşârün-ileyhin emr ü re'yine muhâlefetden gāyetü'l-gāye hazer ve mübâ‘adet eylemen bâbında

Fî Evâhir-i S sene 185

Hüküm: 1501

Hâssa Bostânî Hasekilerinden Odabaşı Süleymân Haseki *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Sen ki mûmâ-ileyhsin bundan akdem emr-i şerîfimle Bergos cânibinde zahîre husûsuna me'mûr olmuşdun ancak bu def‘a umûr-ı zehâ'irden afv ve azl olunup yerine dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından Aydoslu Hasan *dâme mecdühu* mâliye tarafından sâdır olan bir kıt‘a emr-i şerîfimle ol cânibin zehâîr umûruna me'mûr ve zehâyîr husûsu mûmâ-ileyhin gerdun-ı ihtimâm ve dikkatine tevfvîz kılınmakdan nâşî sen ol cânibde bilâ me'mûriyye kalup Ordu-yı hümâyûnumda odabaşılık hıdmetine gelip kıyâmın lâzim geldiğine binâ'en uhdene müretteb olan hıdmet-i lâzimeni rû'yet içün Ordu-yı hümâyûnuma vürûda müsâra‘at eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde keyfiyyet ma‘lûmun oldukda uhdene lâzim gelen hıdmetini rû'yet içün olduğun mahalden derhâl hareket ve bir an akdem Ordu-yı hümâyûnuma vürûd ve vusûle müsâra‘at idüp avk ve te'hîr ve ihmâl müsâmahadan be-gāyet tehâşî vü mücânebet eyleyesin deyü emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâhir-i S sene 185

Hüküm: 1502

Yergöğü kaydıyla mukayyed olup hâlâ Ruscuk'da mukîm top arabacıları neferâtı zâbiti olan (boşluk) *zîde kadrühu*ma hüküm ki

Neferât-ı mezkûrenin Yergöğü kaydı ref‘ ve Niğbolu kaydı vaz‘ olunmak üzere Niğbolu Muhâfızı ma‘iyetinde kıyâm eylemeleri içün ocak tarafına mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) *zîde kadrühu* ma‘rifetiyle mu‘accelen savb-ı me'mûre vusûle müsâra‘at eylemen içün emr-i şerîf sudûru bâbında hâlâ arabacı başı olan el-Hâc Mehmed *zîde mecdühu* i‘lâm etmeğin vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi mübâşir-i mûmâ-ileyh ile emr-i şerifim tarafına vusûlünde ma‘iyetinde olan top arabacıları neferâtı derhâl ve bir an akdem Niğbolu'ya varup Niğbolu muhâfızı ma‘iyetinde vâkı‘ olan hıdemât-ı aliyyemde kıyâma müsâra‘at idüp avk ve te'hîrden ve esnâ-i tarîkde beyhûde meks ve ibrâmdan ve neferât-ı mezkûre taraflarından ahâlî ve fukârâ-yı ra‘iyyete ednâ mertebe cevr ü ta‘addivukū‘undan be-gāyet tehâşî vü mücânebet ve neferât-ı mezkûrenin Yergöğü kaydı ref‘ ve Niğbolu kaydı vaz‘ olunmak içün savb-ı me'mûrene vusûlle mübâşir-i mûmâ-ileyh ile Ordu-yı hümâyûnuma i‘lâm ve inhâya mübâderet eylemen bâbında

Fî Evâhir-i S sene 185

Hüküm: 1503

Dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından sâbıkâ Kütahya Mütesellimi olun bundan akdemce bin nefer süvârî askeri ile sefer-i hümâyûnuma me’mûr kılınan Abbâs *dâme mecdühu*ya hüküm ki

Sen ki mûmâ-ileyhsin sen zâtında yarar ve kâr güzâr ve hamiyet ile şöhret şi‘âr olup senden sebîl-i dîn-i mübîn ve hıdemât-ı pesendîde zuhûru me’mûl-i hümâyûnum olmakdan nâşî Kütahya havâlisinde top ve harbe kādir bin nefer güzide süvârî asker tahrîr ve tertîb ve bi'l-ma‘iyye Ordu-yı hümâyûnuma îsâle müsâra‘at eylemen üzere bundan akdemce rikâb-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim me’mûr kılındığına binâ’en muktezâ-yı me’mûriyet ve hamiyyetin üzere müddet-i kalile zarfında asker-i merkūm ile Ordu-yı hümâyûnuma vürûdun melhûz iken bu def‘a Kütahya nâ’ibi ile ahâlî-i kazâ taraflarından vârid olan arz ve mahzarda nice gûne a‘zâr-ı vâhiye ve muğallata-i nâ-münâsibe îrâd ve beyân ile seferden afvin iltimâs olunmuş sen iki seneden berü müsâ‘ade-i aliyye-i şâhâneme mazhar olup menzilinde âsûde nişîn râhat ve meşâkk-ı seferiyeden vâreste olman hasebiyle bu inâyetin îfâ-yı teşekkürü zımnında mu‘accelen mahall-i me’mûruna vusûle müsâra‘atin lâzim ve vâcibe-i zimmet ubûdiyetin iken hilâf ve me’mûl bu misillü muğallata âmiz tahrîrât irsâlinden istiğrâb olunup Ordu-yı hümâyûnumda süvârî askerin teksîr ve tevfîri mühimm ve muktezî olmakdan nâşî rikâb-ı hümâyûnum tarafından me’mûr olduğun vech üzere asker-i merkūmu mu‘accelen tertîb ve tekmîl ve bi'n-nefs istishâb ve bir sâ‘at akdem Ordu-yı hümâyûnuma vürûd ve vusûle mezîd şitâb ve müsâra‘at eylemen fermân-ı hümâyûnum olmağın te’kîden ve iltizâmen ve isti‘câlen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim dahi şeref sudûr olup (boşluk) (ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde bu ana dek sâye-i merhamet-vâye-i hüsrevânemden nâ’il olduğun ni‘am-ı celîle-i pâdişâhânemi tefekkür ve îfâ-yı levâzım-ı teşekkür ile fîmâ ba‘d o gûne a‘zâr ve illet-i gayr-i makbûle tahrîriyle sefer-i hümâyûnumdan afv olunmanı sahîfe-i hayâlinden ihrâc ve imhâ ve merkûz-ı zamîrin olan cevher-i gayret ve hamiyyeti ibrâz ve icrâ ile rikâb-ı müstetâbım ve Ordu-yı hümâyûnum tarafından me’mûr olduğun vech üzere Kütahya havâlisinden darb u harbe kādir ve şecî‘ ve bahadır bin nefer tâmmü'l-esliha güzîn süvâri askeri tahrîr ve tekmîl ve bi'n-nefs ma‘iyetine istishâb ve mu‘accelen hareket ve esnâ-yı râhda bir mahalde tavakkuf ve ârâm ve imrâr-ı vakt eylemeyüp seyr-i serî‘ ile bir an akdem ve bir kadem mukaddem alâ eyy-i hâl Ordu-yı hümâyûnuma vürûd ve vusûle mezîd acele ve sür‘at ile tahsîl-i rızâ-yı şâhânem ve hakkında olan hüsn-i zann-ı mülûkânemi tasdîk ve tahkîke sarf-ı nakdîne-i vüs‘ ü kudret ve tenbîh-i şâhânem üzere amel ve harekete dikkat eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve ba‘de ez-în isti‘câli mûcib

olup ednâ vaz‘ u hareket vukū‘undan ve hilâl-i râhda fukarâ-yı ra‘iyyete îsâle cevr ü te‘âddî olunmakdan gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâhir-i S sene 185

[s. 362]

Hüküm: 1504

Özi'ye olan me’mûriyetleri sarf ve tahvîl ile Ruscuk ser-askeri ma‘iyetine me’mûriyetleri içün emr-i şerîf yazılmışdır

Fî Evâhir-i R sene 185

Özi Eyâleti'nde olan sancakların İsakçı ve Maçin ve Silistre ve sâ’ir Niğbolu'ya varınca ol havâlilerde vâkı‘ zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârları bulundukları mahallerin kuzât ve nüvâbına ve zikr olunan kazâların zâbitânına hüküm ki

Eyâlet-i merkūmenin zu‘amâ ve erbâb-ı tîmâr neferâtı mukaddemâ alaybeyleriyle Özi Kal‘ası muhâfazasına vakt-i me’mûriyetlerinde ve ba‘zan esnâ-i râhda birer takrîb ile bilâ izin ve fermân firâr ve gaybet idüp muhâfaza-i merkūmede bayrakları altında kalan neferât ekall kalîl olduğuna binâ’en neferât-ı merkūmenin bir gün akdem yerlerinden ihrâc ve muhâfaza-i Özi'ye irsâl olunmaları be-gāyet muktezî idiği bundan akdem Özi muhâfızı vezîrim Ali Paşa *edâmallâhu te‘âlâ iclâlehu* tarafından tahrîr olundukda o misillü bilâ izn firâr ve vilâyetlerinde ikāmet üzere olan zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârından taht-ı kazânızda bulunanların bir sâ‘at mukaddem yerlerinden tahrîk ve me’mûr oldukları muhâfaza-i merkūmeye tesyîrleri husûsâtına ihtimâm olunmak üzere te’kîd ve tehdîdi hâvî ve ba‘dehu tekrâr isti‘câli müş‘ir size hitâben evâmir-i şerîfem isdâr ve irsâl olunmakla siz dahi bu emr-i lâzimü't-ta‘cîle ihtimâm ve dikkat iderek neferât-ı mezbûrenin bu ana dek mahall-i me’mûrlarına varıp isbât-ı vucûd ve alaybeyleri bayrakları altında hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyyeme kıyâma sa‘y nâ ma‘dûd eylemeleri me’mûl iken neferât-ı merkūme yedlerinden henüz hareket olunmayıp hânelerinde ve meskenlerinde ikāmet ve istirâhat üzere oldukları ihbâr olunduğuna binâ’en neferât-ı merkūmenin böyle vakitlerde tavr-ı ubûdiyyete münâfî betâ’et üzere harekete cesâretleri evâmir-i şerîfeme adem-i itâ‘at sûretlerini ibrâz eylediği cihetden mukaddemâ me’mûriyetleri emrinde münderic olan ve va‘îdât-ı şâhânem bilâ imhâl haklarında icrâ olunmak lâzim gelmişken bu def‘a yine merâhim-i şâhâneme rızâ dâde olmayup bundan böyle kırk gün tamâmına dek muhâfaza-i merkūmede alaybeyleri bayrakları altında mevcûd bulunmak üzere imhâl ve vakt-i mezkûre dek vâsıl olmayanların ze‘âmet ve tîmârları muhâfaza-i merkūmede mukîm darb u harbe kādir müstahikkîne tevcîh olunmak üzere arz ve i‘lâm eylemesi içün hâlâ Özi Muhâfızı vezîr-i müşârün-ileyhe hitâben başka emr-i şerîfim sâdır olmakla i‘lânen ve ifhâmen ve bu emr-i lâzimü'l-ihtimâm ikdâmen ve isti‘câlen işbu emr-i şerîfim isdâr ve tesyîr olunmuşdur imdi vusûslünde taht-ı kazânızda bulunan o misillü zu‘amâ ve erbâb-ı tîmâr neferâtı muvâcehesinde emr-i âlîşânımı kırâ’et ve tarîkle ve ne vechile olur ise a‘zâr-ı vâhiyelerine bir türlü i‘tibâr etmeyerek alâ eyy-i hâlin bir neferi girüye kalmaksızın cümlesini derhâl yedlerinden ve meskenlerinden tahrîk ve ihrâc ve imhâl olunan vakt-i mezkûrde muhâfaza-i merkūmeye vâsıl olmaları içün tenbîh ü te’kîd ile mahall-i me’mûrelerine îsâl ve irsâlleri hâlâtına her biriniz mezîd ihtimâm ve sa‘y-i mâlâ kelâm ve ba‘de ez-în müddet-i merkūmeye dek muhâfaza-i merkūme vâsıl olup alaybeyleri bayrakları altında isbât-ı vücûd etmeyenlerin bilâ ihmâl ze‘âmet ve tîmârları terk-i hıdmet ve nâ-mevcûdlarından muhâfaza-i merkūmede mukîm darb u harbe kādir müstahikkîne verilmek üzere muhâfız-ı

müşârun ileyh tarafından Ordu-yı hümâyûnuma arz ve i‘lâm ve tevcîh olunacağı ve kendileri dahi ibreten te’dîb olunacakları mesâmi‘-i dûşlarına gereği gibi vaz‘ ve ilkā ederek mu‘accelen yedlerinden ihrâc ve irsâllerine cümleniz kemâl-i sa‘y ve ikdâm idüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve neferât-ı merkūmeden bir ferdinin bundan sonra mahallinde ikāmetine ruhsat ve cevâzdan ve a‘zâr-ı vâhiyelerini isğâdan gāyetü’l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâhir-i S sene 185

Hüküm: 1505

İşbu emr-i âlî Babadağıyla Karaharman ve Minkalya ve Balçık me‘â Kuvarna ve Prevadi ve Havâss-ı Hümâyûn ve Cisr-i Mustafa Paşa ve Karînabâd ve Yanbolu ve İslimye ve Zağra-i Cedîd ve Aydos me‘â iskele-i Perğadi ve Bergos mahkemelerine vürûd ve ba‘de't-tescîl cümle muvâcehelerinde feth ve kırâ’et olundukda ba‘zan yirmi gün mukaddem savb-ı me’mûrelerine azîmet eyledikleri ve ba‘zan neferât-ı mezkûreden bir ferdi almadığı nâtık zikr olunan kazâların kuzât ve nüvâblarının vârid olan arzlarının mazmûnları bâ-fermân-ı âlî şerh virilmişdir.

Fî 13 R sene 185

Bir sûreti

Babadağı ve Karaharman ve Minkalya ve Hacıoğlupazarı ve Prevadi vesâ’ir Vize'ye varıncaya yemîn ve yesârda vâkı‘ Özi eyâletinde olan sancakların zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârları bulundukları kazâların kuzât ve nüvâbına ber vech-i meşrûh

Hüküm: 1506

Bir sûreti

Hâlâ Özi Muhâfızı Vezîr Ali Paşa'ya neferât-ı merkūme kırk güne dek Özi'ye vâsıl olup isbât-ı vücûd eylemezlerse nânpârelerini muhâfaza-i merkūmede mevcûd darb u harbe kādir müstahikkîne verilmek üzere arz ve i‘lâm eylemesi içün i‘lâm-ı hâl siyâkında

Hüküm: 1507

Kefçe a‘yânı Yûsuf *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Bu esnâda Çalık ve Çenge ve Kazan balkanları ve havâlilerinde kesret üzere haydûd ve kuttâ‘-ı tarîk eşkıyâsı zuhûr idüp gerek Ordu-yı hümâyûnumdan Âsitâne-i aliyyeme ve gerek Dersa‘âdetimden Ordu-yı hümâyûnuma âmed şud iden hademe-i Devlet-i aliyyem ve ulâklar ve sâ’ir ebnâ’-i sebîlin önlerine çıkıp üzerlerinde bulunan emvâl ve eşyâların gasb ve gâret ve katl-i nüfûs misillü şenâ‘at ve şekâvete ictisâr edip bu vechile ebnâ’-i sebîlin emniyyetleri mürtefi‘ ve meslûb idiği resîde-i sâmi‘â-i mülûkânem olduğuna binâ’en zikr olunan balkanların zümre-i eşkıyâdan tanzîf ve tathîr ile taraf ve mesâlikin te’mîni husûsuna ihtimâm vâcibât-ı umûrdan olup ve sen ki a‘yân-ı mûmâ-ileyhsin sen zâtında gayûr ve kâr güzâr ve me’mûr olduğun umûr-ı mühimmenin uhdesinden gelmeğe sâhib-i iktidâr olduğundan mâ‘adâ Çalık ve Çenge balkanlarının ahâlîleriyle ihtilât nâmın olmak hasebiyle ol havâlinin keyfiyyeti ve erbâb-ı şekâvetden olanlar ma‘lûmun olmakdan nâşî Rasvan'dan me’mûriyetinin tahvîl ve balgan-ı mezbûrânın muhâfaza ve muhâreselerine zümre-i eşkıyâ ve kuttâ‘-ı tarîk makûlelerinin ahz ve tedmîrleri ve bunların te’mîn ve tathîri senin uhde-i ihtimâmına ihâle olunmakla husûs-ı merkūme me’mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim isdâr ve

(boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi Osmânpazarı a‘yânı Turhan zîde kadrühunun dahi Kazan Balkanı ile ihtilâtı olmakdan nâşî ol havâlinin hıfz ve hirâset ve def‘ ve tedmîr eşkıyâya bezl-i kudret eylemen üzere ve Aydos a‘yânı Mehmed Haseki *zîde kadrühu* dahi sizinle bi'l-muhâbere havâli-i merkūmede geşt ü güzâr iden şekâvet pîşelerin def‘ ve ref‘leriyle te’mîn-i turuk ve irâha-i ibâda dikkat eylemesi içün mûmâ-ileyhimâyâ başka başka evâmir-i şerîfemle me’mûr ve ta‘yîn kılındıkları ma‘lûmun oldukda muktezâ-yı me’mûriyet ve hamiyyetin üzere muhâfazaları muhavvel uhde-i liyâkatin kılınan Çalık ve Cenge balkanları ve havâlisini mûmâ-ileyhimâ ile muhâbere iderek haydûd ve kuttâ‘-ı tarîk eşkıyâsından gereği gibi hıfz ve hirâsete ihtimâm ve dikkat ol taraflarda îsâl-i hasâret ve katl-i nüfûsa cesâret iden şekâvet pîşeler her kimler ise sırren ve alenen teftîş ve tafahhus birle yakalattırıp ahz ve tedmîr ve vaz‘ ve ref‘leriyle turuk ve mesâlikin te’mînine ve tenfîz ve tathîrine ve iyâb ve zihâb iden hâssa-i Devlet-i aliyye ve sâ’ir ebnâ’-i sebîlin emnen ve sâlimen mürûr ve ubûrlarına ve ba‘de ez-în zikr olunan balkanlarda ve havâlisinde kimesnenin mâl ve cânına zarar ve hasâret vukū‘u mesmû‘ olmaması hâlâtına kemâl-i sa‘y ve gayret eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve senden me’mûl olan hamiyet ve kâr güzârlığa münâfî ednâ vaz‘ u hareketden ve bu mâddeyi celb-i emvâle vesîle etmeleriyle erbâb-ı şekâvetden olmayan ehl-i ırz kimesnelere dahi itâle-i dest ta‘arruz ve ta‘addîden gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâsıt-ı S sene 185

Hüküm: 1508

İşbu emr-i şerîf Setrî es-Seyyid el-Hâc Mehmed Ağa vâsıtasıyla kazâ-i mezkûr mahkemesine vârid ve mûmâ-ileyh yedine i‘tâ ve mazmûnu tefhîm olundukda Karçın karyesinin mu‘ayyen olan doksan nefer zimmîdir serhadlerinin yerlerine ehl-i islâm sekban vaz‘ ve kezâlik Çanak Karyesi'nin yirmi nefer zimmî yerlerine ehl-i islâm sekbân vaz‘ ve Osmânpazarı Kasabası'ndan üçyüz mikdârı sekbân ihrâc ve mârru'z-zikr beşyüz beşyüz mikdârı sekbânân ile müddet-i sayf tamâmına değin gerek Balkan tarîki ve gerek kazâ-i mezbûr ve civârında vâkı‘ mahallerin şekâvet ile ma‘rûf vâcibü'l-izâle def‘ ve ref‘ ve tekâsülü zuhûr ider ise fusûl olmak üzere mantûk-ı emr-i âlî üzere kemâ-yenbagī edâ-yı hıdmet-i mezkûreye mübâşir-i mûmâ-ileyh es-Seyyid Ahmed muvâcehesinde ta‘ahhüd eylediği tescîl olunduğunu me’mûr Osmânpazarı kâdısı es-Seyyid Mehmed Efendi'nin vârid olan arzın mazmûnu bâ-fermân-ı âlî şerh verildi.

Fî 14 Ra sene 185

Bir sûreti

Osmânpazarı a‘yânı Turhan zîde kadrühunun Kazâk Balkanı havâlisini eşkıyâdan tathîr içün me’mûriyetini hâvî ber vech-i meşrûh

Hüküm: 1509

İşbu emr-i şerîf mûmâ-ileyhe vâsıl ve mefhûmu ma‘lûmu olmakla emr-i şerîfin mazmûnu üzere amel ü hareket ve infâz ve icrâsına ve te’mîn-i turuk ve mesâlike sa‘y ve bî-şumâr edeceğini nâtık vârid olan arzuhâlin mazmûnu bâ-fermân-ı âlî şerh verilmişdir.

Fî 8 Ra sene 1185

Bir sûreti

Aydos a‘yânı Mehmed Haseki *zîde kadrühu*ya Gülfice a‘yânı Yusûf ve Osmânpazarı a‘yânı Turhan *zîde kadrühu*ma ile bi'l-muhâbere havâli-i mezkûrede güşt ü güzâr iden şekâvet-pîşelerin def‘ ve ref‘leriyle te’mîn-i tarîk ve mesâlik ve irâha-i ibâda ihtimâm ve dikkat eylemesi içün me’mûriyetini hâvî

Hüküm No: 1510

Silistre Muhâfazasında olan Seyyid Hasan Paşa'ya hüküm ki

Bu def‘a Silistre'den Ordu-yı hümâyûnuma vürûd iden bir kıt‘a arz ve bir kıt‘a ahâlî mahzarlarında hâlâ Silistre'nin karşusında vâkı‘ Karalaş ve Koneş ve Çünkeş nâm mahallerden a‘dâ-yı dînin birkaç yüz hiyâm üç tabur asker-i menhûsası ve bir ceneral ve dört potkonun birkaç me’mûr ve kapudanları tecemmu‘ ve mahâll-i merkūmenin etrâfını şaranpo ve hendek ve tabyalar ile ihâta ve müte‘addid toplar vaz‘ ve vakit vakit toplar endâhte edip bu gûne hareketlerinden Silistre cânibine sû-i kasd fikr-i fâsidesinde olduğunu bi'l-cümle ahâlî ve tavâif-i askeriye istidlâl ve tahkîk birle kefere-i li’âmın hücûmundan mukaddem bu tarafdan hücûma hâheşker oldukların ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin eğerçi emr-i muhâfazada terk-i hâb u râhat birle sarf-ı makdûr edip ancak muhâfaza-i merkūmede olan askerî tâ’ifesinin ekserî ashâb-ı nez‘ ve harsden olup ve bu hengâm dahi mevsim-i zirâ‘at olmakdan nâşî sebât ve firâr üzere olmaları hasebiyle hod hücûm a‘dâ cümlenin derûnuna istilâ eylediğini beyân ile mukaddemâ tesyîri irâde olunan asâkir-i mürettebenin za‘fı mikdârı asâkir ve bir ordu ağası vesâ’ir a‘dâ üzerine harekete iktizâ iden mühimmât ve levâzımın îsâl olunmasını tahrîr ve istid‘â olunduğuna binâ’en top ve topçu neferâtı ta‘yîn ve ordu ağası nasb olunmakla a‘dâ üzerine lüzûmu olan edevât ne makūle edevât idiği isti‘lâm olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde muhâfaza-i mezbûreye top ve topçu neferâtı ve ordu ağası nasb olunduğu ma‘lûmun oldukda senden me’mûl olan hıdemât-ı dîn ve Devlet-i aliyyemde kemâ fi's-sâbık terk-i hâb u râhat ile kemer gayreti miyân-ı hamiyyetine bend ve Silistre ve havâlisinin keyd ve teşmîr-i sâka gayret ve mezîd-i sarf-ı makderet ve a‘dâ üzerine harekete lüzûmu olan edevât ne makūle edevât idiğini Ordu-yı hümâyûnuma i‘lâma mübâderet edip betâ’et ve rehâvetden ve ser-mû hilâfından tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâyil-i Ra sene 185

[s. 363]

Hüküm: 1511

Silistre'de yeniçeri zâbiti Serturnâyî el-Hâc Mehmed *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Silistre ve etrâfında muhâfaza içün dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ortalarından iki adet ortanın ta‘yîn olunması muktezî olduğundan nâşî elli ikinci cemâ‘atin ve yirmi dokuzuncu bölüğün ortaları bayrak ve kazan ve umûmen neferât ve zâbitleriyle Ordu-yı hümâyûnumdan ihtirâz ve ta‘yîn ve ucâleten tesyîr olunmaları bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağın (boşluk) *zîde kadrühu* mübâşir ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur vusûlünde sen ki zâbit-i mûmâ-ileyhsin oda-i mezkûrları hıdmet-i muhâfazada kıyâm ve istihdâm ve ihtifâ iden hıdemât-ı şâhânemde sa‘y sa‘y mâlâ kelâm eyleyüp vusûl ve vürûdların inhâ ve i‘lâma müsâra‘at eyleyesin ve siz ki orta-i mezkûrların zâbitânısız emr-i âlî mûcebince sav-ı me’mûrende sür‘at-i azîmet ile varıp hıdemât-ı aliyyemde bezl-i kudret eylemeğe mübâderet ve yollarda te’hîrden ve bir ferde ta‘addîden ziyâde mücanebet eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan

Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâ'il-i Ra sene 185

Hüküm: 1512

Şumnu Kâdısı ile etrâf ve havâlilerinde vâkı' kuzât ve nüvâba ve Şumnu kethüdâ yeri Seyyid Osmân ve zikr olunan kazâların kethüdâ yerleri ve a'yân-i vilâyet ve iş erlerine hüküm ki

Sene-i mâziyede Rûmili cânibinden Mora muhassılı ma'iyetinde hıdemâtda mevcûd bulunmak üzere tahrîri fermânım olan beşyüz nefer sipâh serdengeçdi neferâtı üzerlerine Selanik meşâhîri a'yânından Gâzî Evranos-zâde Mîr Yûsuf serdengeçdi ağası nasb ve ta'yîn olunup lâkin neferât-ı mezkûrenin mahall-i mezbûrdan tahrîri imkânda olmadığından pesmânde-i ukde-i te'hîr olunup v esen ki Şumnu kethüdâ yeri mûmâ-ileyhsin neferât-ı mezkûrenin tamâmen tahrîr ve tekmîline sâhib-i iktidar olmanla neferât-ı mezbûreyi Şumnu vesâ'ir münâsib olan mahallerden tahrîr ve tekmîl ve me'mûr olduğun mahalde edâ-yı hıdmet ideceğine sipâh ocağı kethüdâsı el-Hâc Mehmed ve kethüdâ yeri diğer el-Hâc Mehmed ve Başçavuş el-Hâc Hüseyin ve veznedârı diğer el-Hâc Hüseyin *zîde kadrühu*m bi'l-ittifâk ta'ahhüd eylediklerini bir kıt'a memhûr arzuhâlleriyle inhâ ve istid'â eylediklerine binâ'en ta'ahhüdleri üzere hareket ve mugāyir-i ta'ahhüd evzâ' zuhûr etmemek şartıyla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki Şumnu kethüdâ yeri mûmâ-ileyhsin yarar ve nâmdâr ve me'mûr olduğun hıdemât-ı hümâyûnumun edâ ve icrâsına sâhib-i liyâkat ve iktidâr olduğuna mûmâ-ileyhim ta'ahhüd eyledikleri ma'lûmun oldukda ta'ahhüdleri üzere hakkında hüsn-i zann-ı hidîvânemi îfâ ve icrâ zımnında Şumnu vesâ'ir münâsib olan mahallerden bir an akdem ve bir sâ'at mukaddem ol mikdâr sipâh serdengeçdi neferâtını tahrîr ve tekmîl ve bayrağın altına cem' ve ucâleten ve müsâra'aten Ordu-yı hümâyûnuma vürûd ve vusûl ve hey'et ne vechile emr-i şerîfim sâdır olursa ana göre amel ve harekete kıyâma teşmîr-i sâk gayret edip mugāyir-i ta'ahhüd evzâ'-ı nâ-hemvâr zuhûr etmemesi husûsuna ziyâde ihtimâm ve dikkat ve esnâ-yı râhda ve neferât-ı mezkûreyi tahrîr eylediğin mahallerde tarafından ve neferât-ı mezkûre cânîblerinden ahâlî-i vezîr destân olan fukarâ-yı ra'iyyete mikdâr-ı zerre cevr ü ta'addivukū'undan imrâr ve katî mûcib olacak betâ'et ve rehâvetden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eyleyesin ve siz ki kuzât ve nüvâb ve sâ'ir mûmâ-ileyhimsiz husûs-ı mezbûr umûr-ı müsta'celeden olmakdan nâşî mûmâ-ileyhin taht-ı kazâlarınızda tahrîrine me'mûr olduğu ol mikdâr serdengeçdi neferâtının bir an akdem ve bir kadem mukaddem itmâm-ı ve ikmâliyle savb-ı me'mûrlarına îsâl ve tesyîrlerine siz dahi mu'âvenet ve müzâheret idüp takviyet ve katî mü'eddî hâlât-ı nâ-marziye vukū'una ruhsat ü cevâz göstermekden ve mikdâr-ı zerre hilâfına vaz' u hareketden cümleniz ihtirâz eylemeniz bâbında

Fî Evâ'il-i Ra Sene 185

Hüküm: 1513

Hâla Ruscuk Ser-askeri Vezîr İzzet Ahmed Paşa'ya ve Selâtîn-i Cengiziyye'den Kalkay-ı esbak Mes'ûd Girây Sultan *dâme uluvvuhu*ya ve Ruscuk yeniçeri zâbiti (boşluk) *zîde mecdühu*ya ve sipâh ve silâhdâr ve cebeci ve topçu ve top arabacı ve sâ'ir rü'esâ-yı asker ve ağavât ve bi'l-cümle zâbitân ve asâkir-i gayret-i şi'âra hüküm ki

Advâ-yı dîn olan Moskovlu la‘în bundan akdem hîle ve hud‘a ile Yergöğü Kal‘asını istilâ ve istihkâm üzere iken sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin mûmâ-ileyh Mes‘ûd Girây Sultan ve ma‘iyetinde olan rü’esâ ve ağavât ve zâbitân ve asâkir-i zafer me’serim ile ber muktezâ-yı gayret-i dîniyye i‘mâl-i tedâbîr-i müstahsene birle mâh-ı saferü'l-hayrin (boşluk) günü Yergöğü tarafına mürûrunda yeniçeri zâbiti mûmâ-ileyh dahi dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri bahâdırları ve sâ’ir zâbitân ve asâkir-i ibret me’serim dahi bi'l-ma‘iyye gezerd ve küffâr-ı hâk-sârın karakollarını târumâr ve perîşân ve kal‘adan izhâr-ı kibr ve gurûr ile hurûc iden leşker hezîmet eser mellâ‘îni dahi bâ-avn Hüdâ tîğ-i ateşpâr ile derkâre cimcime ilkā iderek kal‘a-i merkūmenin hendeğini zabt ve ba‘dehu Ruscuk cânibinden imrâr olunan toplar ile köprüsünün dahi zencirini şikest ve muhâsara ve mellâ‘în-i hâsirîne göz açtırmayup şecî‘âne ve anûdâne muhârebe ile tazyîk olundukda kal‘a derûnunda olan mellâ‘în-i duzah karîn tâb âver sabr ve sebât ve karâr olamayup mâh-ı mezbûrun (boşluk) günü vire bayrağını küşâd ile irâ’et sûret istîmân ve kal‘ayı teslîmde gönderilen defter mûcebince derûn-ı kal‘ada mevcûd top ve cebehâne ve zehâîr ve mühimmât tamâmen zabt olunup ve kal‘adan âmân ile çıkan bin beşyüz nefer mikdârı mellâ‘în-i hâsirînin ancak kendi eşyâlarıyla Bükreş tarafına mürûrlarına ruhsat verildiğini tahrîr ve inhâ ve kal‘anın miftâhlarını dahi Ordu-yı hümâyûn-ı nusret makrûnumda vezîr-i a‘zam hamiyet şeyh ve serdâr-ı ekrem sadâkat alemim Mehmed Paşa *edâmallahu te‘âlâ iclâlehu* ve zâ‘îf bi't-te’yîd ikbâle ve iktidâre tarafına kapucılar kethüdân ile irsâl eylediğin mesmû‘ ve ma‘lûm-ı hümâyûnum olmakla zâlike fazlullâhi yü’tîhi men yeşâ’ü vallâhu zü'l-fazli'l-azîm kerîmesini tezekkür ile resm-i şükr-i Yezdânî icrâ ve hamd-i kesîr ve ehli'l-atşâ olmuşdur zuhûra gelen hıdmet ve hamiyyetin ve sultan-ı mûmâ-ileyh ve ma‘iyetinde olan rü’esâ ve zâbitân ve ağavât-ı mûmâ-ileyhim ve askerî kullarımın bi'l-ittifâk muktezâ-yı gayret-i dîniyyeleri üzere çend rûz zarfında mededkârî-i inâyet-i Samadânî ile eyâdî-i küffâr hezîmet karârdan kal‘a-i merkūmenin âverde-i kabza-i teshîr ve tahlîsi emrinde uğur-ı dîn-i mübînde vukū‘ bulan hıdemât-ı gayret-şi‘âr ve şecâ‘atleri bâ‘is-i sitâyiş ve tahsîn ve cümleniz da‘avât-ı hayriye-i şehinşâhâneme mazhar ve karîn âferîn olmuşsuzdur ni‘am-ı celîle-i şâhânem cümlenize helâl ve hoş güvâr ve iki cihânda yüzleriniz ak ve ber hurdâr olasız havl-i kuvvet-i cenâb-ı nâsirü'l-muvahhidîn ile âsâr-ı mukaddime-i fevz ve zafer olmak üzere sebîl-i dîn-i mübînde serzede-i sâha-i zuhûr olan hıdemât-ı nusret-simât ve harekât-ı şecâ‘at âyâtınızın nezd-i mülûkânemde makbûl ve meşkûriyyetini ve tebrîk gazâ ve cihâddan mutazammın işbu emr-i şerîf-i meserret redîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi a‘dâ-yı li’âm felâket encâmın avn-i Hakk ile istidrâcı resîde-i inkıtâ‘ ve nihâyet olup fevz ve nusret Hazret-i Bârî mu‘cizât-ı bâhire-i hazret-i Mustafaviyye ile asker-i islâm yârî olacağı eltâf-ı celîle-i Rabbâniyeden mes’ûl ve müsted‘â olmakla göreyim sizi bundan böyle dahi emr-i dînde dâmen-i gayret ve ikdâmı dermiyân idüp kal‘a-i merkūmenin top darbından müte’essir olan mahallerini bilâ- tevakkuf gereği gibi ta‘mîr ve çit ve sepetlerini ve cisr başı ve hendeklerini ve tarafeynde hendek başılarının toprakdan inşâ olunan tabyalarını tecdîd ve kal‘anın ve tabyaların toplarını alâ vechi'l-istihkâm mahallerine vaz‘ ve tanzî ve derûn-ı ve bîrûnlarını asker-i gayret eserim ile tezyîn ve tetmîm eyleyüp leyl ü nehâr mezîd-i sebât ve metânet üzere muhâfazasında kıyâm ve mekr ve hadî‘at-i a‘dâdan gâfil olmayup dâ’imâ mütebassırâne ve mükteziyâne harekete **[s.364]** ikdâm eylemelerini tavsiyeden sonra avn-i Hakk ile ba‘de ez-în dahi niçe me’âsir-i cezîle-i me’mûle vücûda getirmek matlûb ve muntazır-ı şâhânem olmakla sultan-ı mûmâ-ileyh ve zâbitân ve rü’esâ ve asâkir ile merâsim-i ittifâk ve ittihâda ri‘âyet ve i‘mâl-i tedâbîr-i müstahseneye dikkat iderek ma‘iyetinde olan süvârî ve piyâde asâkir-i gayret şi‘ârım ve bir tarafdan ma‘iyetine varan guzât zafer simât ile mellâ‘în-i hâsirîni ta‘kîb ve mukaddemâ ve hâlâ şeref-i rîz-i sudûr olan evâmir-i şerîfem

mûceblerince Moskovlu mellâ‘înі ve Eflaklu âsîlerini katl ve tedmîr ve seby ve esîr iderek Bükreş'e ve etrâfını dahi zabt ve teshîre ve levs-i vücûd-ı habâset âlûd düşmenden tanzîf ve tathîre teşmîr-i bâzû-yı hamiyet ve şecâ‘at ve gayret-i dîn içün advâ-yı dînden gereği gibi ahz-ı sâr ve intikām levâzımına bezl-i miknet ve sarf-ı kudret eyleyüp inâyet-i hazret-i Bârî ve mu‘cizât-ı bâhiretü'l-berekât-ı Hazret-i Nebevî ile niçe niçe me’âsir-i celîle ve mesâ‘î-i cemîle-i ber güzîde izhârıyla dâreynde sa‘îd ve nâ’il-i miknet olmağa etemm-i gayret ve hamiyet iyleyesin ve siz ki Sultan-ı celâdet nişân ve yeniçeri zâbiti ve rü’esâ ve ağavât ve zâbitân-ı sâ’ire mûmâ-ileyhim ve asâkir-i şecâ‘at şi‘âr kullarım siz da‘avât-ı hayriye-i pâdişâhânem hakkınızda masrûf olmakla siz dahi ser-askeriniz müşârün-ileyhin emr ü re’y-i savâbdîde üzere amel ü hareket iderek muktezâ-yı gayret-i dîniyyeniz üzere ba‘de'l-yevm dahi gereği muhâfaza-i kal‘a ve gerek kahr u tedmîr ve mürâfa‘a-i gürûh-ı müşrikîn husûslarında hıdemât-ı sâbıkānız misillü mezîd inâyet ve şecâ‘at ve izhâr-ı salâbet-i islâmiye ile harekât-ı pesendîde ibrâzına ve a‘dâ-yı dînden ahz-ı intikām ve tekmîl-ı nâmûs-ı saltanat-ı seniyyeme sa‘y ve ikdâm birle dünyâ ve ukbâda vâsıl-ı derece-i sa‘âdet ve rif‘at olmağa bi'l-ittifâk an samîmi'l-kalb teşmîr-i sâ‘id gayret eyleyüp ser-mû kusûr ü rehâvetden ve sizden me’mûl olan hamiyet ve şecâ‘ate münâfî ednâ vaz‘ u hareket vukū‘undan gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eyleniz bâbında

Fî Evâ’il-i Ra sene 185

Hüküm: 1514

Edirne Kâdısı Mevlânâ Zeynelabidîn *zîdet fezâ’ilehu*ya ve Edirne bostancıbaşısına hüküm ki

Siz ki Mevlânâ ve bostancıbaşı mûmâ-ileyhimsiz Ordu-yı hümâyûnuma vürûd iden bir kıt‘a arz ve bir kıt‘a kā’imenizde bu eyyâm-ı nusret encâmda Edirne sahrâsına İzmirli iki bayrak yeniçeri gelip nuzûl eylediklerinde akşama karîb paşalı kıyâfetinde bir matrûş kimesne zikr olunan yeniçerilerin haymelerine gelüp karâr eyledikde mezkûrun kelâm-ı perîşânından câsûsdur deyü şüphe ârız olup merkūmu ahz ve lâzâl taharrî olundukda birkaç kıt‘â birbirine muttasıl eşkâli yazılmamış memhûr atîk cizye evrâkı ve bir kıt‘a bu senenin cedîd varakı bulunmakla su’âl olundukda evrâk-ı merkūme hamâildir yanımda hıfz iderim deyü cevâb ve sünnet mahalline nazar olundukda sünnetli olup ve ismi dahi su’âl olundukda Numan'dır deyüp ve ba‘zan meczûbâne kelâm-ı bî-ma‘nâ tekellüm etmekle neferât-ı merkūmenin zâbiti hîle ider mülâhazasıyla sen ki bostancıbaşî-i mûmâ-ileyhsin sana irsâl olundukda tekrâr tekellüm ettirildikde mezbûrun lisânı Boşnak lisânına müşâbih ve Bosnevî bir kimesneye su’âl ettirildikde evvelki misillü kelâm idüp sâ’ir mukâlemesi ve etvârı cümle meczûbâne olup lâkin yine ilbâs-ı câsûs ahz olunmuş deyü şâyi‘ olmakla li-ecli'l-i‘lâm tahrîr ve inbâ eylediğinize binâ’en mezbûrun câsûs olduğu ba‘zı emârât ile sıhhate karîn ise sâ’ire mûcib ibret içün cezâsı tertîb olunup ve illâ delâ’il ve etvârından câsusluğu mütebeyyin olmayup zann-ı ba‘îd ve vehm-i bî-esâs kabîlinden ise zann ve vehm ile hedm-i binâullâh şer‘an ve aklen muhavvez olmamakla ba‘îd mahalle varup îrâs-ı zann ve meşkûk idecek etvâr ve harekâtı terk eylemesi tenbîh-i ekîdesiyle tahliye olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım yazılmışdır

Fî Evâ’il-i Ra sene 185

Hüküm: 1515

Belgrad şaykası kapudanı mûmâ-ileyh kapudanın şaykalar başbuğluğu uhdene ihâle olunmakla me’mûriyeti içün telhîs emr-i şerîfi yazılmışdır

Fî Evâ’il-i Ra sene 185

Nehr-i Tuna'nın ocaklık şaykalarından Belgrad şaykası kapudanı Mehmed Kapudan ve Tutrakan şaykası kapudanı Ahmed Kapudan ve İsakçı şaykası kapudanı Mehmed Kapudan *zîde kadrühu*ma hüküm ki

Ruscuk cânibi ser-askeri vezîrim Ahmed Paşa *edâmallâhu te‘âlâ iclâlehu* tarafından vürûd iden tahrîrâtın hulâsasının bir mâddesinde nehr-i Tuna'nın ocaklık şaykalarından kapudan-ı mûmâ-ileyhimsiz sizinle Semendre şaykası kapudanı li-ecli'l-muhâfaza süvâr olduklarınız şaykalar ile Niğbolu iskelesinde kıyâm eylemeniz içün Niğbolu muhâfızı vezîrim el-Hâc Ahmed Paşa edâma’llâhu te‘âlâ iclâlehu tarafından eğerçi bâ-buyruldu tenbîh olunup lâkin zikr olunan şaykaların amelesi ücretleri ile ta‘âmiyyeleri ve me’mûr kılınmanız içün Niğbolu Kâdısının i‘lâmında muharrer olan mâdde-i mezkûre mukaddem ne vechile tanzîm olunduğu müşârün-ileyhe tahrîr içün iş‘âr olunmak bâbında fermân-ı âlî sudûruna binâ’en kaydları ihrâc ettirildikde zikr olunan dört kıt‘a şaykalar ile sâ’ir yirmi iki kıt‘a şaykalalar nehr-i Tuna'da zehâîr-i mîrî ve hıdemât-ı sâ’irede istihdâm içün iktizâ iden ücret ve ulûfe ve ta‘âmiyeleriniz Niğbolu cizyesi ile sâ’ir ocaklıklarınız olan emvâl-i mîriyyeden havâle olunup ol vakitde başbuğ ta‘yîn olunan Tolcı Muhâfızı vezîrim Ahmed Paşa *edâmallâhu te‘âlâ iclâlehu* ma‘rifetiyle tahsîl ve kapudanlarına teslîm ve şaykaların techîz ve tekmîl ve ihzâr eylemeleri bâbında emr-i şerîfim isdâr ve i‘tâ olunmuş olup ancak me’mûriyetleri iltimâs olunan mâru'z-zikr dört kıt‘a şaykalardan Semendire Şaykası Vidin muhâfızı Vezîr-i müşârün-ileyhin tahrîr ve inhâsına binâ’en Vidin'de çete kayıkları ve hıdemât-ı sâ’irede istihdâm olunmak üzere emr-i şerîf i‘tâ olunmuş olmakla andan mâ‘adâ siz ki kapudanân-ı mûmâ-ileyhimsiz süvâr olduklarınız Belgrad ve Tutrakan ve İsakçı şaykalarının mahall-i me’mûriyetleri tasrîh olunarak emr-i şerîf virilmekle mâru'z-zikr şaykalarınız ile Niğbolu muhâfazasına me’mûriyetiniz içün Divân-ı hümâyûn tarafından emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi‘l baş defterdârım olan el-Hâc İsmâ‘îl *dâme uluvvuhu* bir kıt‘a takririyle inhâ eylediğine binâ’en vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki kapudanân-ı mûmâ-ileyhimsiz Niğbolu muhâfazasına me’mûr olduğunuz ma‘lûmunuz oldukda süvar olduklarınız şaykalarınız ile derhâl bulunduklarınız mahalden hareket ve muktezâ-yı me’mûriyetiniz üzere Niğbolu'ya varıp Niğbolu Muhâfızı vezîr-i müşârün-ileyhin emr ü re’yi üzere amel ü hareket iderek emr-i muhâfaza ve sâ’ir hıdemât-ı aliyyemde kıyâma müsâra‘at edip te’ennî ve terâhîden ve rehâvet ve taksîrden ve vezîr-i müşârün-ileyhin emr ü re’yine mugāyir ednâ vaz‘ u hareketden ve ser-mû hilâfından her biriniz hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâ’il-i Ra sene 185

Hüküm: 1516

Kayseriye ve Kengiri sancaklarına mutasarrıf olup bu def‘a rütbe-i vâlâ-yı vezâret ihsânıyla kadr ve şânı terfî‘ ve i‘lâ kılınan Tolcı başbuğu Süleymân Paşa-zâde vezîrim es-Seyyid Ahmed Paşa'ya hüküm ki

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin zâtında yarar ve kâr güzâr ve gayret ve fütüvvet ile şöhret şi‘âr olup senden sebîl-i dîn-i mübînde hıdemât-ı pesendîde zuhûru me’mûl-i şâhânem olmakdan nâşî bundan akdemce Rûmili Beylerbeyiliği pâyesi i‘tâsıyla i‘tibârın ta‘liye ve muhâresesi ehemm-i mehâmmdan olan

Tolcı Muhafazâsına başbuğ nasb ve ta‘yîn olunup muktezâ-yı gayret ve şecâ‘at ve lâzim-ı hüsn-i tedbîr ve rû’yetin üzere bu ana dek zabt u rabt ve i‘mâl-i asâkir ile kal‘a-i merkūmeyi bi-inâyet-i Rabbânî keyd ve mazarrat-ı a‘dâ-yı li’âmdan hıfz ve hirâset ve zuhûr iden küffâr hezîmet karârın sebât ve metânet ve izhâr-ı besâlet ile mürâfa‘a ve istîsâlleri husûsunda sunûd iden sa‘y ve ikdâm ve gûşiş ve ihtimâmın nezd-i karâr-ı mülûkânemde ma‘lûm ve bundan böyle dahi avn-i Hakk ile uğur-ı dîn-i mübîn ve devlet-i seniyyemde vufûr gayret ve sadâkat birle mesâ‘î-i meşkûre ibrâzı zımnında muhâfaza-i kal‘a ve kahr u tedmîr-i a‘dâ ile ahz-ı intikām levâzımına teşmîr-i **[s. 365]** bâzû-yı hamiyet ideceğin meczûm-ı hüsrevânem olup şâyeste-i inâyet ve yâbeste-i iltifât olunduğuna binâ’en bu def‘a avâtıf-ı seniyye ve avârıf-ı behiyye-i şehinşâhânemden rütbe-i âsitân-ı vezâret tevcîh ve ihsânıyla şân ve meziyyetin terfî‘ kılınmakla i‘lânen ve tebşîren ve ba‘de ez-în dahi emr-i muhâfaza ve müdâfa‘a-i a‘dâ-i li’âm husûslarına ihtimâm ile dîn ve Devlet-i aliyyeme lâyık âsâr-ı merğûbe ibrâzına sa‘y ve ikdâmen matlûb-ı mülûkânem olduğunu ifhâmen ve iş‘âren işbu emr-i şerîf-i inâyet redîfim isdâr ve vezâret tevcîhi emr-i âlîşânımla ma‘an (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde müddet-i kalîle tarafından umûr-ı me’mûrende burûz iden semere-i sa‘y ve ihtimâmın olmak üzere hakkında mebzûl olan inâyet ve iltifât-ı hüsrevânemin îfâ-yı levâzım-ı şükr ve mahmedeti ve muzmer zamîrin olan cevher-i gayret ve salâbeti icrâ siyâkında fîmâ ba‘d dahi dermiyân-ı hamiyet ve me’mûr-ı ma‘iyetin kılınan rü’esâ ve zâbitân ve ağavât ile merâsim-i ittifâk ve ihtiyâta ri‘âyet ve i‘mâl-i tedâbîr-i müstahseneye dikkat ve dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ve cebeci ve topçu ve sipâh ve silahdâr ve bölükât-ı erba‘a ve sâ’ir asâkir-i zafer me’serimle mezîd sebât ve metânet üzere hıdmet-i muhâfazada kıyâm ve iktizâ eden hıdemât-ı lâzimede i‘mâl-i ve istihdâm iderek muhâresesi muhavvel uhde-i liyâkatin kılınan Tolcı Kal‘asını ve havâlisini keyd ve mazarrat-ı advâ-yı dînden leyl ü nehâr gereği gibi hızf ve vikâyet ve istihkâmı hâlâtına kemâl-i sa‘y ve gayret ve zinhâr keyd ve hadî‘at-ı düşmenden gâfil olmayup dâ’imâ etrâfa havâle-i çeşm-i basîret ve câsûslar irsâliyle ahvâl-i a‘dâya tahsîl-i vukûf eylemeğe dikkat ile ibtâl-i mekr ve ihtiyâl ve müdâfa‘a-i küffâr bed fi‘âle sarf-ı nakdîne-i vüs‘ ü mecâl idüp iyâzen billâhi te‘âlâ bir tarafdan düşmen-i dîn zuhûru haber verildikde derhâl cunûd-ı gayret-meveddetle bi'l-ittifâk mukābele ve kahr ve izâleleriyle ahz-ı intikām levâzımına mezîd sa‘y ve ikdâm iderek hakkında olan hüsn-i i‘tikâd ve teveccühât-ı mülûkânemin te’yîd ve teşyîdini müstelzim olur harekât-ı cemîle izhârıyla isticlâb-ı da‘avât-ı hayriyeyi pâdişâhânem ve semere-i iltifât-ı mülûkânemi ibrâza sarf-ı mâ hasal vüs‘ ü kudret eyleyüp hilâf-ı me’mûl ednâ vaz‘ u hareket vukū‘undan be-gāyet hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâ’il-i Ra sene 185

Hüküm: 1517

Şumnu Kâdısı ile etrâf ve havâlilerinde vaki‘ kuzât ve nüvâba ve kazâ-i mezbûrlarda kâ’in kethüdâ yerleri ve a‘yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki

Rûmili cânibinden Mora Muhassılı ma‘iyetinde hıdemâtda mevcûd bulunmak üzere sene-i mâziyede tahrîri fermân olunan beşyüz nefer sipâh serdengeçdi neferâtı üzerlerine Selânik meşâhîr-i a‘yânından Gâzî Evranos-zâde Mîr Yûsuf serdengeçdi ağası nasb ve ta‘yîn olunup lâkin neferât-ı merkūmenin mahall-i mezkûrda tahrîri emâkinde olmadığından pesmânde-i te’hîr olmakla bu def‘a neferât-ı sâlifü'l-beyâna bedel olmak üzere Şumnu ve havâlisinde münâsib olan mahallerde tahrîr ve ikmâliyle Ordu-yı

hümâyûnuma vürûd ve hıdemât-ı şâhânemde bezl-i vücûd eylemeniz fermânım olmağın neferât-ı mezkûre üzerlerine Şumnu meşâhirinden kethüdâ yeri Seyyid Osmân zîde kadrühu her vechile müstakîm ve sâhib-i iktidâr ve mücerrebü'l-etvâr olduğu cümle ocaklusı haber virmekle neferât-ı mezkûre üzerlerine bâ-emr-i âlî serdengeçdi ağası nasb ve ta‘yîn olunmakla imdi neferât-ı mezkûrûnu tahrîr ve tekmîlen Ordu-yı hümâyûnuma vürûd ve vusûl ve me’mûr oldukları hıdemâtda bir sene tamâmına değin iktizâ iden cenk ve harbde ve muhâsara ve muhâfazada mevcûd bulunup seneleri tamâmında tezkireleri verilmek ve tezkireleri târîhinden işleyecek ulûfelerine müstahakk olmak şartıyla ellişer akçe ibtidâ ve dörder akçe terakkī ile beşyüz sipâh serdengeçdisi tahrîr olunup pîr ve ihtiyâr olmayup cenk ve harbe kādir yarar ve bahâdır ve müntehab ve tüvânâ yigitlerden olmak üzere Şumnu ve mahâll-i mezbûreden tahrîr ve tekmîl ve Ordu-yı hümâyûnumda mevcûd bulunmak içün sâdır olan emr-i âlî mûcebince ocağın mukaddem ve kâr güzâr çavuşânından Mehmed Çavuş ve İbrâhîm Çavuş ve (boşluk) Halîfe *zîde kadrühu*m ta‘yîn ve irsâl kılınmağın bi-mennihi te‘âlâ mezbûrûn her hanginizin taht-ı kazâsına varup dâhil olurlarsa ol mikdâr sipâh serdengeçdisi bir gün evvel tahrîr ve tekmîl ve ber-vech-i müsâra‘at bayrakları altına cem‘ ve Ordu-yı hümâyûnuma tesyîr ve takayyüd-i tâm ve sa‘y ve ihtimâm eyleyesiz ve siz ki ocakdan tahrîre me’mûr çavuşân ve halîfe *zîde kadrühum* siz ocağın emekdârı olduğunuz ecilden bu emr-i mühimme-i müsta‘cele sizin uhde-i ihtimâmınıza ihâle vü tefvîz olunmakla gerekdir ki rûz şeb hâb u râhatı terk ve kemer gayreti miyâne bend idüp fermân olunan ol mikdâr sipâh serdengeçdisi yarar ve tüvânâ ve tüfenk endâz ve eli mızraklı tâmmü'l-esliha yigitlerden olmak üzere mâru'z-zikr mahallerden bir gün akdem ve bir sâ‘at mukaddem tahrîr ve tekmîl ve bilâ-tevakkuf yerlerinden hareket ve ağaları bayrağı altına cem‘ ve ihtişâda takayyüd ve ihtimâm eyleyesiz şöyle ki bu husûsda tama‘-ı hâm ve celb-i menfa‘at ve sıyânet hatar sebebiyle ta‘tîl-i maslahata cesâret ider olur ise bu misillüler cezâ-yı sezâları tertîbinde dakîka fevt olunmayacağını yakînen bilüp ana göre mütebassırâne hareket ve sen ki neferât-ı merkūme üzerlerine ağa nasb olunan mûmâ-ileyh Seyyid Osmân *zîde kadrühu*sun sen dahi gayret ve hamiyet birle tahrîr ve tekmîl-i neferâta sa‘y ve bayrağını küşâde ve me’mûr-ı tahrîri olduğun neferâtı mübâşir ma‘rifeti ve ma‘rifetinle tecemmu‘ ve vatanlarından imdâde ve bayrağın altına cem‘ iderek kemâl-i sür‘at ile Ordu-yı hümâyûnuma vusûl ve luhûka sa‘y ü ihtimâm idüp esnâ-i râhda me’kûlât ve meşrûbâtınızı müş‘ir yedine verilen emr-i âlî nâtık olduğu üzere alup ziyâdeye tecâvüz etmeyerek re‘âyâ fukarâsı rencîde ve remîdeden ihtirâz eyleyüp mugāyir-i emr-i âlî vaz‘ u hareketden mübâ‘adet eyleyesiz iyâzen billâhi te‘âlâ me’mûr olduğunuz hıdmetde ihmâl ve

müsâmaha ve vakit ve zamânıyla Ordu-yı hümâyûnuma irişmekde adem-i ihtimâm her hanginizden zuhûr ider ise vechen mine'l-vücûh özr ve illetinize isgā olunmayup muhkem hakkınızdan gelineceğini muhakkak bilüp ana göre encâm-ı kârı fikr ve mülâhaza birle kemâl-i sadâkat ü istikāmet iderek itmâm-ı hıdmete dikkat-i tâmm ve sa‘y ü ihtimâm ve hilâfından be-gāyet hazer ü mücânebet eyleyesiz deyü dergâh-ı mu‘allâm kapucıbaşılarından olup hâlâ sipâhîler ağası olan Ahmed *dâme mecdühu* tarafından mühürlü mektûb verilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâ’il-i Ra sene 1185

[s. 366]

Hüküm: 1518

Tolcı Muhâfızı Vezîr Seyyid Ahmed Paşa'ya hüküm ki

Kâfirbeş Tepesine me’mûr sipâh dalkılıç serdengeçdi ağası Mustafa zîde kadrühu neferâtları ta‘dâdı içün eğerçi bundan akdem emr-i şerîfim ocak tarafından mübâşir ta‘yîn ve irsâl olunup lâkin neferât-ı mezbûre yüzbaşılarından Tolcı'ya me’mûr Kürd oğlu Ali ve Abdullah'ın serdengeçdi ağası mûmâ-ileyh ile ittifâk ve ittihâdları olmayup ve bundan akdem silahdâr neferâtı dörtyüzü mütecâviz yoklanıp binâ’en aleyh Tolcı'da ve Kâfirbeş Tepesi'nde olan sipâh neferâtı dahi başka başka bulunmak lâzim gelir ise hasâret-i mîrîyi mûcib olur hâlâtdan olmakla nef‘an li'l-mîrî serdengeçdi ağası mûmâ-ileyh ile bir mahalle gelmek yüzbaşı-i mezkûr Kürd Oğlu Ali'nin neferâtının mahlûlâtı tenzîli içün Ordu-yı hümâyûnuma vürûdu emr-i şerîfim sudûruna mevkûf olduğu bâ takrîr inhâ ve istid‘â olunduğuna binâ’en mahlûlâtı tenzîline kā‘ide-i Devlet-i aliyyem üzere nizâm verilmek üzere mezkûr yüzbaşı Kürd Oğlu Ali ve Abdullâh'ın Ordu-yı hümâyûnuma vürûdları fermânım olmağın imdi keyfiyet ma‘lûmun oldukda nef‘an li'l-mîrî kā‘ide-i Devlet-i aliyyem üzere mahlûlâtı tenzîline nizâm verilmek içün mezkûrânın ordu-yı hümâyunuma vürûd ve vusûllerine ibtidâr eylemen bâbında

Fî Evâ’il-i Ra sene 185

Hüküm: 1519

Yergöğü cânibi ordusu ağası el-Hâc Yeğen Mehmed ve Yergöğü Kal‘ası Muhâfazasında yeniçeri zâbiti Haseki Mustafa *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Yergöğü Kal‘ası'nın istihkâm-ı muhâfazası ehemm-i umûrdan olmakdan nâşî kadîmî yamakānından mâ‘adâ bu def‘a üçyüz mikdârı güzîde yamakān tahrîr ve tashîh ve kal‘a-i mezbûreden münfekk olmamak üzere ta‘yîn ve emr-i muhâfazada kıyâm olunması husûsuna irâde-i aliyyem ta‘alluk etmekle imdi yamâklığa hâheşkerân şecî‘ ve güzîde bahadırândan ol mikdâr yamakān müceddeden tashîh ve yevmî yedişer akçe esâmîleriyle tahrîr ve muhâfaza-i mezbûreye ta‘yîn ve emr-i muhâfazadan bir hatve dûr ve münfekk olmamak şartıyla kal‘a-i mezbûrede kıyâm ve hıdmet-i muhâfazada istihdâm eyleyip esâmîleri mahalline kayd olunmaları içün defterlerin Ordu-yı hümâyûnuma ba‘s ve kadîmî yamâkānından hâlâ hayâtda olup hıdmet-i muhâfazada mevcûd olanlardan ne mikdârı müdâvim-i hıdmet-i şehinşâhânemdir sıhhati üzere i‘lâm ve iktizâsına göre muhâfaza-i merkūmenin takviyetine temşiyet ve nizâm verilmek bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmağın (boşluk) irsâl olunmuşdur vusûlünde vech-i meşrûh üzere sâdır olan

emr-i âlî mûcebince amel ve müceddeden üçyüz nefer güzîde yamakān tahrîr ve ta‘yîn ve emr-i muhâfazada istihdâm ve mahalline kayd olunması içün defterin göndermeğe ve atîk yamâkāndan el-yevm mevcûd hıdmetde olanların mikdâr ve kemiyetlerin mübeyyin i‘lâm irsâline dahi sa‘y-i mâlâ kelâm eyleyüp terâhî ve tehâvünden hazer eyleyesiz deyü bi'l-fi‘l yeniçeri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâ’il-i Ra sene 185

Hüküm: 1520

Başmuhâsebe'ye ilmuhaberi verilmişdir.

Nehr-i Tuna'nın ocaklık şaykalarından Belgrad şaykası kapudanı olan sâbıkâ Tuna kapudanı Mustafa Paşa-zâde Mîr Mehmed *zîde mecdühu*ya hüküm ki

Zikr olunan şaykaların başbuğluğu bundan mukaddem Tolcı Muhâfızı Vezîr Seyyid Ahmed Paşa'nın mîr-i mîrânlığı hilâlinde ihâle vü tefvîz olunmuşken muhâfız-ı müşârün-ileyhin hasbe'l-iktizâ Tolcı'ya me’mûriyeti takrîbi ile başbuğluk-ı mezbûrun âhara ihâle olunması irâde olunup ancak emr-i mezkûre cesbân ve münâsib o havâlide kimesne bulunmamakdan nâşî başbuğluk husûsu içün sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince Ruscuk cânibi Ser-askeri vezîrim Ahmed Paşa ma‘rifetiyle sen cümlenin muhtârı olmandan nâşî başbuğluk-ı mezkûr içün sana hil‘at ilbâs olunup bir gün evvel İsakçı'ya vürûdun tenbîh olunduğunu ve sâ’ir şaykaların dahi tanzîmine dâ’ir vârid olan bir kıt‘a kā’imesinde tahrîr ve inhâ ve ber vech-i muharrer başbuğluk-ı mezkûr müşârün-ileyhin istid‘âsı üzere sana ihâle vü tefvîz olunmak bâbında sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince bir gün evvel şaykanı techîz ve sâ’ir şaykaları dahi tanzîm ve ma‘iyetine istishâb ve serî‘an İsakçı'ya vusûle şitâb eylemen şartıyla başbuğuk-ı mezbûrun sana ihâle olunduğunu hâvî Divân-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'-fi‘l başdefterdârım olan el-Hâc İsmâ‘îl *dâme uluvvuhu* i‘lâm etmeğin i‘lâmı mûcebince amel ü hareket olunmak bâbında

Fî Evâ’il-i Ra sene 185

Hüküm: 1521

Vidin muhâfızı vezîre hüküm ki

Devlet-i aliyyem'e ilticâ ile Ruscuk'da mukîm Leh müttefiklerinden Potoski ve Karanşiki'nin Leh derûnunda müttefikleri taraflarından Kurakuya Marşali Çizli nâm Lehlü boyâr kırk nefer ademîsi ile müttefikleri tarafından kâğıd ile re’s-i hudûda karîb mahalle vâsıl olduğunu Ordu-yı hümâyûnumda Karanşiki nâm Lehlü arzuhâliyle inhâ itmekle boyâr-ı mersûm Vidin tarafına vürûdunda sen ki muhâfız vezîr-i müşârün-ileyhsin tarafından mu‘temed-i aleyh adamlar ta‘yîn ve sefîr-i mesfûru emnen ve sâlimen Vidin'e götürüp yedinde olan arzuhâllerinin sûretini taleb ve Ordu-yı hümâyûnuma irsâl ve sefîr-i mesfûr adamlarıyla Vidin'de meks ve kā‘ide üzere resm-i mihmân nüvâzîye ri‘âyet ve mâliyeden isdâr kılınan emr-i şerîfim mûcebince ta‘yînâtları i‘tâ ve ba‘dehu Ordu-yı hümâyûnum tarafından vürûdları husûsu içün ne vechile emr-i şerîfim sâdır olur olur ise mûcebiyle amel ü hareket olunmak bâbında

Fî Evâhir-i S sene 185

Hüküm: 1522

Tersâne-i âmirem Emîni ve Kapudan Paşa Vekîli olan Yûsuf *dâme mecdühu*ya ve Babadağı Kâdısı ile Babadağı'ndan Köstence'ye varınca yol üzerinde vâkı‘ kuzât ve nüvâba ve serdârlar ve sâ’ir zâbitâna hüküm ki

Düşmen-i dîn hazelân karîn tarafından ahz olunan on yedi nefer kefere Ordu-yı hümâyûnumda mahbûs olmalarıyla Dîvân-ı Hümayûnum çavuşlarından ta‘yîn olunan (boşluk) çavuş *zîde kadrühu* ve (boşluk) nefer cebeci mübâşeretleriyle Âsitâne-i aliyye'mde Tersâne-i âmire'me irsâl olunmakla imdi siz ki Babadağı Kâdısı ve Babadağı'ndan Köstence'ye varınca vâkı‘ kuzât ve nüvâb ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz zikr olunan on yedi nefer kefere-i mesfûrenin Köstence İskelesi'ne varınca yanlarına mikdâr-ı kifâye adamlar ta‘yîn ve muhâfazalarına ihtimâm ve dikkat ve siz ki Köstence Kâdısı ve a‘yân ve zâbitânı mûmâ-ileyhimsiz çavuş mübâşir-i mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle ol tarafa vusûllerinde Köstence İskelesi'nde bir münâsib sefîneye vaz‘ ve irkâb ve gaybetlerinden muhâfaza Âsitâne-i Sa‘âdetimde Tersâne-i âmire'me emnen ve sâlimen tesyîr ve îsâl içün sefîne re’îsine teslîm ve irsâl ve sen ki Tersâne-i âmire'm emîni mûmâ-ileyhsin üserâ-yı mesfûre Tersâne-i âmire'me vâsıl oldukda Başmuhâsebe'den verilen sûret-i defter mûcebince isim ve resimleriyle deftere sebt ve kayd ve vaz‘-ı zindân olduklarını mübeyyin ilmuhaber ve defterini mübâşir çavuş-ı merkūm ile Ordu-yı hümâyûnum tarafına irsâl ve i‘lâma mübâderet eylemen bâbında

Fî Evâsıt-ı Ra sene 185

Hüküm: 1523

Ocâk hasekileri mütekâ‘idlerinden medîne-i Tokat'da mütemekkin Kara Kollukçu es-Seyyid Ahmed ve ocakdan bu husûsa mübâşir ta‘yîn olunan (boşluk) çavuş *zîde kadrühu*ma hüküm ki

Bundan akdem şeref-sudûr olan evâmir-i şerîfe mûceblerince Anadolu ve Rûmili'de sâkin haseki ve turnacı mütekâ‘idleri ve serdengeçdi ağavât ve alemdârları etbâ‘ ve levâhıklarıyla sefer-i hümâyûna me’mûr olup ve hâssaten haseki ve çorbacı mütekâ‘idleri kazâlarından asâkiri istishâb ve cümleden evvel savb-ı me’mûrlarına atf-ı inân şitâb eylemeleri içün evâmir-i şerîfe isdâr ve irsâl olunmuşken sen ki haseki mütekâ‘idi mûmâ-ileyhsin ağmâz ve sefere gelmeklikden başka sâ’ir sefer berleri dahi sefere gelmekden men‘ ve temkîs ve niçe mezâlime ibtidâr ve izhâr-ı etvâr-ı habîset eylediğin inhâ ve mugāyir-i emr-i şerîf hareketin zâhir ve hüveydâ olduğundan te’dîb ve kal‘a bend ve zecr ve terhîb olunman muktezî olmakla bu def‘a kendin etbâ‘ ve levâhıkınla ve seferden alıkoduğun kimesneler ile alâ eyy-i hâl hareket ve sefer-i hümâyûna gelmek şartıyla tahrîk isti‘fâ ve bir sâ‘at evvel kalkup azîmet eylemen bâbında fermân-ı âlî sâdır olmağın imdi vusûlünde keyfiyyet ma‘lûmun oldukda selâmetin lâzim ise sâdır olan emr-i celîl mûcebince hareket ve sefere müsâra‘at ve te’hîr ve te’ennîden mübâ‘adet eyleyesin ve sen ki mübâşir-i merkūmsun hasekî-i merkūm i‘ânet birle kalkup sefere azîmet ider ise fîhâ ve illâ illet diye bahâne îrâdıyla izhâr-ı imtinâ‘ ider ise cümle ahâlî ma‘rifetleriyle der-akab mahbûsen Samsun Kal‘ası'na götürüp kal‘a bend ettirilmesine mübâderet ve sen ki kal‘a-i mezbûre dizdârı mûmâ-ileyhsin vusûlünde mezbûru kal‘a-i mezbûrda haps ve kal‘a bend eyleyüp emr-i âlî vârid olmadıkça ıtlâkdan hazer ve mübâ‘adet ve vusûlünü i‘lâma mübâderet eyleyesin deyü bi'l-fi‘l dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağa *dâme uluvvuhu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında

Fî Evâsıt-ı Ra sene 185

[s. 367]

Hüküm No: 1524

Bor Kâdısına ve Niğde Kal‘ası dizdârına hüküm ki

Memâlik-i mahrûsa-i mülûkânemde vâkı‘ dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri serdârları bayrakların küşâde ve memleketlerinde mevcûd yeniçeri ve anlara tâbi‘ tavâ’if-i askeriyeyi tâmmü's-silâh ve sâfî piyâde olmak üzere bayrakları altına cem‘ ve vaktiyle Ordu-yı hümâyûnuma gelmek üzere bâ-fermân-ı âlî sefer-i hümâyûnuma me’mûrlar olup her hangisi geç gelmek ihtimâli olur ise cezâsı tertîb olunacağı kendilere tefhîm olunup ve bi-tevfîkihi te‘âlâ her vilâyetin serdârı ordu-yı zafer makrûnuma vürûd idüp ancaki kazâ-i mezbûrun serdârı olan yirmi dört bölüğün Ahmed nâm şakî gelmeyüp illeti su’âl olundukda geçen sene dahi sefer-i hümâyûnuma gelmediğinden başka bu sene-i mübârekede seferli ile idim deyü kazâ-i mezbûr yeniçerilerini tecrîm ve mâl-ı kesîre celb ve ba‘dehu kendü sefere gelmeyip ve her kim gider ise kendü bilir deyü askerî zümresini tahvîf ve kazâ-i mezkûrun ba‘zı yeniçeri tâ’ifesi Kayseriye serdârı bayrağıyla Ordu-yı hümâyûnuma geldikleri ihbâr olunmakla imdi ibreten li's-sâ’irîn ocakdan mübâşir ma‘rifetiyle merkūm ahz ve cezâsı tertîb olunmak üzere Niğde Kal‘ası'na vaz‘ ve kal‘a bend ve yerine ahâlî-i vilâyetin muhtârı serdâr nasb olunmak bâbında fermân-ı celîlü'ş-şân sâdır olmağın (boşluk) mübâşir ta‘yîn ve irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sâdır olan fermân-ı celîlü'ş-şân mûcebince amel ve serdâr-ı merkūm Ahmed'i der-akab ahz ve mübâşir ma‘rifetiyle kal‘a-i mezbûre îsâl ve kal‘a bend olunmasına ihtimâm ve yerine ahâlînin muhtârı serdâr nasb ve ta‘yîni i‘lâm ve sen ki dizdâr-ı mûmâ-ileyhsin merkūmu vusûlünde dizdârı olduğun kal‘a-i mezkûrede muhkem habs ve kal‘a bend eyleyüp ıtlâkı içün emr-i şerîfim sâdır ve mûcebince ocak tarafından mektûb vârid olmadıkça ıtlâkından ve bir takrîble firâr ve gaybet eylemesinden ziyâde hazer ve ittikā ve vusûlünü tahrîr ve inhâya mübâderet eyleyesin deyü vezâret ile dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası olan Süleymân Ağası olan dustûr-ı mükerrem müşîr-i müfehham nizâmü'l-âlem vezîrim Mehmed Paşa *edâmallâhu te‘âlâ iclâlehu* tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşân yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i R sene 1183

Hüküm: 1525

Bosna kılâ‘ı neferâtından Ordu-yı hümâyûnuma me’mûr kılınan neferât üzerlerine başbuğ nasb olunan Usturuçe-i atîk kapudanı İbşir Kapudan ve binbaşı nasb olunan Veroska kapudanı Zülfikâr Kapudan *zîde mecdühumâ* hüküm ki

Bosna kılâ‘ı neferâtının öşrü olmak üzere dörtyüz doksan dört nefer güzîde ve müntehab piyâde askerin tertîb ü tanzîm ve levâzım-ı seferiyelerini rû’yet ve bayrak küşâdıyla evvel-i bahâr hüceste âsârda Ordu-yı hümâyûnuma vâsıl olmak üzere mukaddemâ me’mûr kılınıp ba‘dehu isti‘câli muhtevî evâmir-i şerîfem isdâr ve irsâlinde siz ki kapudanân-ı mûmâ-ileyhimâsız cümlenin muhtârı olarak neferât-ı mezkûre üzerlerine başbuğ ve binbaşı ta‘yîn olunup ucâleten neferât-ı matlûbeyi tekmîl ve techîz ve bir gün akdem hareket ve Ordu-yı hümâyûnuma vusûle sür‘at ideceğinizi müş‘ir Bosna Kâimakâmı tarafından tahrîr ve inhâ ve cânib-i şer‘den dahi ta‘ahhüdü hâvî i‘lâm olundukdan sonra gayret-i tâmm ile vusûle mübâderet vâcibe-i zimmetiniz iken henüz Silistre'ye vâsıl olduğunuz mesmû‘ olmakla imdi işbu emr-i şerîfim

vusûlünde kat‘â meks ve ârâm eylemeyüp Silistre'den hareket ve bi'l-cümle neferâtınız ile Hırsova'ya vusûle müsâra‘at ve mahall-i merkūmda Ordu-yı hümâyûn-ı zafer makrûnumun zehâîri müctemi‘ olmakdan nâşî şimdilik Hırsova Muhâfızı vezîrim Sâdık Mehmed Paşa ma‘iyetinde zehâîr-i merkūme ve kal‘a havâlisi muhâfazasının ve bi-mennihi te‘âlâ Ordu-yı hümâyûn-ı nusret makrûnum Babadağı'ndan hareketde sizlere emr-i şerîfim vusûlünde Hırsova'dan Ordu-yı hümâyûna vürûda mübâderet eylemeniz ve Hırsova'da müddet-i meksinizde mâliye tarafından isdâr olunan emr-i şerîfimde beyân olunduğu üzere iktizâ eden ta‘yînâtınız ol tarafda verileceği ma‘lûmunuz oldukda müddet-i meksinizde muhâfız-ı müşârün-ileyhin emr ü re’yi üzere hareket ve Ordu-yı hümâyûnumun zehâîrini ve kal‘a etrâfını leyl ü nehârda mekâyid-i a‘dâdan muhâfaza ve muhâreseye dikkat ve hâb ve râhâtı terk ve sarf-ı kudret ve gayret edip bi-mennihi te‘âlâ Babadağı'ndan Ordu-yı hümâyûn-ı zafer makrûnum hareketinden vürûdunuz içün emr-i şerîfim isdâr kılınacağı meczûmunuz oldukda ol vakte dek Hırsova Kal‘ası etrâfında zehâîr-i merkūme üzerinde kıyâm ve tekâsül ve tüvânîden gāyetü'l-gāye hazer ve mübâ‘adet eylemeniz bâbında

Fî Evâsıt-ı Ra sene 185

Hüküm: 1526

Kuvarna ve Köstence ve Karaharman ve sâ’ir iskelelerde vâkı‘ kuzât ve nüvâba ve zikr olunan iskelelerde zahîre mübâşirleri el-Hâc Ahmed ve Mustafa ve Osmân *zîde mecdühu*ma ve zâbitân ve sâ’ir iş erlerine hüküm ki

İşbu sene-i mübârekede Âsitâne-i aliyyemde nev‘ îcâd günden i‘mâl olunup Hâcı Osmân ve Kâsım'ın sefîneleriyle ve âhar sefîneye vaz‘ olunan cisr tombazları zikr olunan iskelelerden kangısına vürûd etmiş ise serî‘an ve âcilen Ordu-yı hümâyûnuma nakl ve tesyîrine ihtimâm ve dikkat-i tâmm olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki mevlânâ ve sâ’ir mûmâ-ileyhimsiz zikr olunan tombazların bir sâ‘at evvel Ordu-yı hümâyûnuma vürûdu be-gāyet mühimm ve muktezî olduğu ma‘lûmunuz oldukda her hangi iskeleye vürûd etmiş ise ücret-i nakliyeleri cânib-i mîrîden verilmek şartıyla derhâl mikdâr-ı kifâye arabalar tedârük ve mühimmât-ı mezkûreyi tahmîl ve mübâşir-i merkūm ile ucâleten ve müsâra‘aten Ordu-yı hümâyûnuma sevk ve tesyîre cümle taraflarından ihtimâm ve dikkat olunup hilâf-ı emr-i hümâyûnum ednâ kusûr ve tekâsülden hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâsıt-ı Ra sene 185

Hüküm: 1527

Bi-mennihi sübhânehu ve te‘âlâ bu def‘a Yergöğü cânibinde ahz olunup Ordu-yı hümâyûna vürûd iden otuz yedi re’s Moskovlu üserâsının çavuş ve harbeci ma‘rifetiyle Âsitâne-i aliyye'de Tersâne-i âmire'ye îsâl ve vusûllerinin i‘lâm olunmasını hâvî karşu sahîfede olan emr-i âlî misillü üserâ-yı mesfûre içün dahi emr-i âlî yazılmışdır

Fî Evâsıt-ı Ra sene 185

Hüküm: 1528

Ahz olunan altı nefer Moskovlu'nun dahi çavuş ve harbeci ma‘rifetiyle Köstence İskelesi'nden sefîne ile Âsitâne-i aliyye'de Tersâne-i âmire'ye îsâlleri içün emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i R sene 185

Hüküm: 1529

Zu‘amâdan İsmâ‘îl *zîde kadrühu*ya hüküm ki

Sen ki mûmâ-ileyhsin ze‘âmetin karyelerinden Babadağı Kazâsı'na tâbi‘ Hasanlar Karyesini tâbi‘ iki sâ‘at karib mahalde vâkı‘ Necik Karyesi ahâlîsine bundan akdem Moskovlu la‘îni tarafından îsâl-i hasâret olmakdan nâşî mârü'z-zikr Hasanlar Karyesi ahâlîsinin dahi kulûb-ı mergûblarına havf ve haşyet târî ve emniyetleri meslûb olup hıfz ü hirâsete muhtâc olduklarına binâ’en karye-i mezbûre mezbûre civârında vâkı‘ Koyunyunarı ve Anır Ahmed ve Arıklar ve Oruç Bey nâm karyeler ahâlîleri mütesâviyeten ma‘iyetinle karakol gezmeleri için emr-i şerîfim sudûrunu arzuhâlinde istid‘â eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi karye-i mezbûre ve havâlisinin mekâyid ve tasallut-ı a‘dâdan hıfz ve hirâsetiyle ahâlîlerinin istihsâl âsiyâb ve emn ü râhat ve itmînânları matlûb olmakla bâlâda tahrîr olunan dört aded kurâ ahâlîlerini mütesâviyeten ma‘iyetinle leylen karakola çağırıp mazanna-i vürûd-ı a‘dâ olan mahallerden geşt ü güzâr ve karye-i merkūme ve o havâliyi gereği gibi muhâfaza ve muhâreseye ihtimâm ve sa‘y-i bî-şumâr ile fukarâ-yı ra‘iyyetin isticlâb-ı emn ve râhatları hâlâtına nezâret ve dikkat eyleyüp kusûr ü rehâvetden be-gāyet tehâşî vü mücânebet eylemen bâbında emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ra sene 185

[s. 368]

Hüküm: 1530

Babadağı Sahrâsı'nda Ordu-yı hümâyûna vürûd eden hatt-ı hümâyûnun sûretidir.

Fî 2 N sene 184 târîh-i kayd

Sen ki Diyarbekir vâlîsi ve Tolcı Muhâfızı el-Hâc Ahmed Paşa'sın hâlâ Ordu-yı hümâyûnumda Sadr-ı a‘zam olan Halîl Paşa me’mûr olduğu günden bu eyyâma değin dîn ve devlete lâyık bir umûra muvaffak olamadığından nâşî azl olunup mühr-i hümâyûnum hâlâ Bosna Vâlîsi Silahdâr Mehmed Paşa'ya ihsân-ı hümâyûnum olmakla ucâleten Ordu-yı hümâyûnuma gelmek üzere olup senin me’mûr olduğun mahall Ordu-yı hümâyûnuma karîb ve hâlâ azîmet üzere bulunmanla sadr-ı a‘zam müşârün-ileyh Mehmed Paşa vâsıl oluncaya değin seni Ordu-yı hümâyûnuma kâ’imakâm ta‘yîn eylemişimdir inşaallâhi te‘âlâ Babadağı'na vusûlünde doğru Ordu-yı hümâyûnuma varup kâ’imakâmlığa kıyâm ve cümle ocaklar ağaları ve zâbitânı ve ricâl-i Devlet-i aliyyemle ittifâk ve ittihâd üzere ol havâlide olan serhadlerde bulunan vüzerâ ve zâbitânı ve umûmen tavâif-i askeriyeye hitâben muhâfazasına me’mûr oldukları hıfz ve hirâsetde ihtimâm eylemeleri içün mü’ekked emirler irsâl eyleyüp ve sadr-ı a‘zam Halîl Paşa'nın ma‘iyetine bir münâsib kimesneyi ta‘yîn eyleyesiz me’mûr olduğu mahalle irsâl eyleyesin ve hâlâ Kırım Hânı Selim Girây Han dahi Ordu-yı hümâyûnuma varmak üzere olmakla vusûlünde cümlenin vâcibe-i diyâneti üzere sadr-ı a‘zam-ı müşârün-ileyhe mütâva‘at ve Cenâb-ı Rabbü'l-âlemîn dîn ve devlete sadâkatle hıdmet edenleri dâreynde kederlerden emîn ve cümlenizi rızâ-yı şerîfine muvâfık ve dîn ve devlete hayırlu umûrlara muvaffak bi'l-hayr eylesin âmîn.

Hüküm: 1531

Babadağı Sahrâsı'nda Ordu-yı hümâyûnda umûm Kaftânî iksâsından evvelce kırâ’at olunan hatt-ı hümâyûnun sûretidir.

Fî 16 N sene 184.

Sen ki vezîr-i a‘zamım ve serdâr-ı ekremim Mehmed Paşa'sın seni selâm-ı şâhânem ile teşrîf kıldıkdan sonra selefin Halîl Paşa'ya gerek emr-i sefer ve gerek umûr-ı âmmede küllî istiklâl verilüp hazâ’in-i firâvân ve esbâb-ı âdiyeden olan levâzımât ve mühimmâtı istikmâl ile bazû-yı iktidârına fevka'l-gâye takviye ve her husûsa ruhsat-ı kâmile-i mülûkânem mebzûl olup kendüden ancak dîn ve Devlet-i aliyyeme hıdmet ve akvâ-yı vesâ’il-i nusr ve zafer olan hüsn tebdîr ve sebât ve celâdet üzere hareket me’mûl ve matlûb-ı hümâyûnum iken himmet ve evkâtını müte‘allikât ve hevâsına sarf ve izâ‘at ve avâkıb-ı umûrdan düşmen-i dîn hazelân karînin hîle ve harekâtından külliyyen gaflet ve hîn-i muhârebede adem-i sabr ve sebâtıyla cunûd-ı muvahhidîni mübtelâ-yı hezîmet kılup uğur-ı dîn-i mübînde fedâ-yı cân ve baş iden kullarıma rağbet eylemediğinden teneffür-i kulûb edip sefer görmüş ihtiyâr kullarıma rağbet etmeyüp cümle perîşânlığa bâ‘is ve hilâf-ı me’mûl-i hümâyunum olan hâller vukū‘a gelmekle sebeb hâdis olmakla azli vücûb aklî ile muktezî olduğuna binâ’en azl olunup mühr-i hümâyûnum yedinden nez‘ olunmuşdur sen umûr-ı cenk ve harbe vâkıf olduğun Karadağ'da esbâb-ı sefere ârif olmanla senden dîn ve Devlet-i aliyyeme lâyık ve bi-ekdârillâhi te‘âlâ hüsn-i tevfîke tâlib olup gayûrâne ve şecî‘âne ile Rızâu'llâh ve rızâ-yı hümâyûnuma dilhâh-ı ibâda mutâbık hareket me’mûl-ı şâhânem olmağın mühr-i hümâyûnumla hıdmet-i vekâlet-i mutlakam sana tefvîz ve ihsânım olmuşdur imdi umûr-ı dîn ve Devlet-i aliyyemde olan esbâb-ı gazâ ve cihâdı tekmîle sarf-ı kudret ve ocaklarım ağavât ve zâbitânı ve ricâl-i Devlet-i aliyyem ve serhad nişîn olan pederim zamânından müntekil ihtiyâr ve sefer görmüş kullarım ile ve cümle ittifâk ve ittihâda ri‘âyet müstelzim-i fevz ve nusret olmakla göreyim seni pesendîde hâs ve âmm olacak hıdmet vücûda getirmeğe dikkat ve tevfîk-i Rabbânî niyâzıyla kâffe-i umûrda basîret ve cihâda hulûs-ı kalb ile âzim ve mülâzim olan cunûd-ı muvahhidîni celb ve te’lîfe ihtimâm ve dikkat eyleyesin seni ve senin ile uğur-ı dîn ve Devlet-i aliyyemde bezl-i kudret iden kullarımı hayrü'l-hâfizîn olan Cenâb-ı Rabbü'l-âlemîne emânet eyledim her hâlde mu‘în ve zahrınız olup tevfîkât-ı aliyyesin karîn hâliniz eylesin âmîn.

Hüküm: 1532

Eflak Cânibi ser-askeri Vezîr Mehmed Paşa'nın Eflak yakasına mürûru içün vürûd iden hatt-ı hümâyûnun sûretidir.

Benim vezîrim Yergöğü'den Bükreş'e gidilecek tarîkde ve semt ve havâlilerinde olan re‘âyâlar becene tahassun etmek âdetlerine göre me’mûl idi ve re‘âyânın düşmene meyl tab‘ı olup ve maksûd-ı avn-i Bârî ile Bükreş'den ve Eflak derûnundan Moskovlu askerini ihrâc ve tedmîr olmakla hemen düşmen hâlinden haberdâr olarak cem‘ olan askerin himmetlerine tûl miknetle futûr gelmeksizin gâret ve yağmadan nazarı kat‘ ve düşmen tasallutundan memleketi tahliye ve zabta imdâd-ı Cenâb-ı hayrü'n-nâsirîn ile cem‘ olan asker ve kudret-i müdâfa‘a var ise ba‘de't-tahkîk derhâl ruhsat-ı külliye ile kahr-i a‘dâya havâle ve me’mûr kılasız Allah te‘âlâ hazretleri tedbîrlerinizi muvâfık-ı hüsn-i takdîr eylesin âmîn

[s. 369]

Hüküm: 1533

Babadağı meştâsında vezîr-i a‘zam devletli silahdâr Mehmed Paşa Hazretlerine vürûd idüp kırâ’at olunan hatt-ı şerîfin sûretidir.

Fî 13 L târîh-i kayd

Sen ki bi'l-istiklâl vezîr-i a‘zam ve vekîl-i mutlakım ve serdâr-ı ekremimsin seni selâm-ı zafer encâm-ı şâhânem ile ba‘de't-tahyîl sana tenbîh ve sipâriş-i hüsrevânem oldur ki inşaallâhi te‘âlâ düşmen-i dînden ahz-ı intikām kat‘î matlûb-ı hümâyûnum olmakla bi-tevfîkillâhi'l-müte‘âl zafer ve nusrete vesîle olan kâffe-i umûr ve esbâba ale'l-ıtlâk kemâl-i ri‘ayetle basîret ve ihtimâm idüp eslâfın misillü rehâvet ve cebânet ve gafletden ictinâb idesin ve işbu matlûb-ı hümâyûnum üzere a‘dâ-i dînden ahz-ı intikām esbâbının akvâsı ve ecdâ ve izâmım zamânlarında olan esfârda düşmen-i dîne galebe ve memâlik-i mahrûsaya memleketler ilhâk ve izâfesiyle bunca yüz aklıkları yeniçeri kullarımın ve bi'l-cümle ocaklar halkının kānûnları tertîbine ri‘âyet ve ittifâk-ı derûnla ırz-ı ocağı ve nâmûs-ı dîn-i Muhammedîyi tekmîl gayretleriyle hâsıl olagelmişken bir iki seneden beri kānûn ve kā‘ide-i ocağa şartınca ri‘âyet bulunmadığından neferât-ı askeriyeyi hengâm-ı avdet ve uğradıkları mahallerde zâbitânın kendilere adem-i rağbetlerinden şikâyet ve bu güne tefrikaları düşmen galebesine illet olup düşmen tâburu meydânlarda iken Ordu-yı hümâyûnum ve hudûd-ı memâlik-i islâmiye asker ve muhâfızdan tehî kalmakla bu güne hâletler vukū‘una bâ‘is oldu hasbuna’llâhi ve ni‘me'l-vekîl el-hükmü lillâhi'l-aliyyi'l-kebîr imdi öteden müdâfa‘a-i a‘dâda i‘tibâr ve i‘timâd-ı Devlet-i aliyye-i İslâmiye-i ebtedhûlü vukūf-ı cenâb-ı Hayrü'n-nâsirîne ba‘dehu esbâb-ı kaviyye ve mücerrebeden olan yeniçeri ocağı ricâli ve neferâtı kullarıma ve cebeci ve topçu ve top arabacı kullarımın ittihâd-ı derûn ile gayret ve hamiyyetlerine olmağın gerekdir ki şimdiye dek taksîrât ve sû-i tedbîrât sebebleriyle düşmenın bu mertebe galebesine hamiyet-i dîniyyeleri râzı olmayup ocakları gayretiyle kānûn-ı kadîmelerini ele alup tâbur-ı düşmen zuhûrundan mukaddem ihrâz-ı fezâil-i cihâd niyyet-i hâlisesiyle her tarafdan kesret ve vefret üzere Ordu-yı hümâyûnumda müctemi‘ ve avn ve inâyet-i Rabbânî ile a‘dâdan her cânibde tamâm intikām olmadıkça bir ferdi gazâdan yüz döndürmeyip ocakları şânını tekmîle bundan sonra cidd ve gayret ve ümmet-i Muhammed'e bu misillü inkisâr vukū‘unun encâmı küllî nusret-i ilâhî mukaddimesi olduğundan tesliyeti mazmûnunda cenâb-ı Kibriyâ ibâdına inzâl ettiği Kur’ân-ı Kerîm'inde: “velâ tehinû velâ tehzenû ve entümü'l-a‘levne in küntüm mü’minîn” nass-ı kerîmiyle tebşîr ve beyân buyurmakla gönüllerini hoş tutup sıdk-ı derûnla imdâd-ı ilâhî ve du‘â-yı hayr-ı şâhânem mazharı olmalarına ihtimâm eyleyeler ve işbu irâde-i hayriye-i mülûkânem muvâfık-ı rızâ-yı Cenâb-ı Hüdâ ve Rasûl olmakla dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri ağası ve bi'l-cümle ağavât ve zâbitân ve ihtiyârları kullarıma ve cebeci ve topçu ve top arabacı ocaklarının ağavât ve zâbitânına selâm-ı inâyet ve ittisâm-ı şâhânem ile böylece ifâde ve fîmâ ba‘d gayret ve hamiyet muktezâsı vücûda gelmek ve bi-ikdârillâhi te‘âlâ düşmenden gereği gibi intikām alınmak kat‘î matlûb-ı hümâyûnum ve emr-i matlûbun hayr ile husûlü ve nizâm-ı kavîye rabtı esbâbını âmâde kılmakda gayret merâsimlerini tetmîm eylesin Cenâb-ı Hakk cümlenize mu‘în ve yâver olup dîn-i Muhammedî ve Devlet-i aliyyeme yarar hıdemât-ı cemîleye habîb-i ekrem ve rasûl-i muhterem hürmetine sizleri muvaffak eylesin âmîn.

Hüküm: 1534

Bu dahi Babadağı meştâsına târîh-i mezbûrde vürûd idüp kırâ’at olunan hatt-ı şerîfin sûretidir.

Sen ki bi'l-istiklâl vezîr-i a‘zamım ve serdâr-ı ekremimsin

Cenâb-ı Bârî kâffe-i umûr-ı dîn ve Devlet-i aliyyede seni ve sıdk-ı derûnla sa‘y ve hıdmet iden kullarımı tevfîkât-ı aliyyesine mazhar eyleye âmîn iki seneden beri düşmenın bu güne ferce bulması kā‘ide-i ef‘âl-i Rabbânî ve hikmet-i bâliğa-i Samadânî muztezâsı üzere esbâb-ı âdiyeden olmak üzere sultan-ı

sâlihînin kuvvet kudsiyye ile tertîb ü tanzîm ettikleri bi'l-külliye kavânîn-i Devlet-i aliyyem icrâsında küllî rehâvet ve taksîrden iktizâ eylediği cümlenin ma‘lûmudur imdi havle vukûf-ı cenâb-ı hayrü'n-nâsirîn ile düşmenden ahz-ı intikām maslahatı içün te’essürü mücerreb olan kavânîn-i kadîme-i Devlet-i aliyyeme ittifâk-ı kulûb ile ri‘âyet farz vâcibesinde oldu ez cümle sipâh ve silâhdâr ocaklarının seferber kaydları mûcebince cümlesi taht-ı livâ’-i Cenâb-ı fahr-ı kâ’inât aleyhi efdalü's-salavât ve ekmelü't-tahiyyâtda mevcûd bulunmak her bir nefer zimmetine farz-ı ayn iken insâfdan hâric öşr ve mi‘şârı mevcûd olmadığı mu‘temed kimesnelerin haberleriyle zâhir ve mütehakkak oldu ocaklu esâmîleri ise du‘â gûy vazîfesi olmayup sefere eşmek ve a‘dâ-i dînle islâm üzere elleşmek maslahatı içün beytü'l-mâl-i müslimîn tertîbâtından iken zâbitân ve çavuşân ve ricâl-i aklâmlarıyla hâricden olan an yed ashâbının li-maslahaten olan iğmâzları neferâtdan mevcûdü'l-cism olanlarının dahi gelmelerine bâ‘is olup müsteğrak-ı sunûf-ı ni‘met-i Devlet-i aliyyem olan hüddâma tedbîr ve tedârükde bu gûne müsâmaha ve müsâ‘ade pek de müteyemmin olmadığı ashâb-ı tecrübe indlerinde kerrâtla zâhir olmuşdur şimdi bu mâddenin nizâm-ı aslîsine ircâ‘ı matlûb-ı hümâyûnum olmakla sipâh ve silâhdâr ve bölükât-ı erba‘a ocakları ağalarına ve zâbitânına tenbîh oluna ki inşaallâhi te‘âlâ evvel-i bahâr-ı huceste-âsârda seferber kaydlarıyla mukayyed esâmî ashâbı bi'l-cümle zîr-i sâye-i zafer vâye-i livâ’-i nusr ihtivâ-yı fahr-i risâlete hâzır olalar ve çavuşân ve zâbitân ve an yed ashâbı ve kalemleri kitâbının vâkıfları bir kimesneyi himâye etmeyüp nâmûs-ı **[s. 370]** İslâm himâyetini takdîm ve ocakları tertîbi üzere cümle kapudandan seferber olanları mevcûd etmekle levâzım-ı sadâkati tetmîm eyleyeler ve adem-i rağbetle terk-i sefer idenlerin yevmiyelerini kat‘â sıyânet ve ketm etmeksizin sefere rağbet idenlere verilmek üzere nizâm-ı kavîye rabt olunup neferâtlarının oldukları mahallere kā‘ideleri üzere fermân-ı şerîfim ve ocak mektûblarıyla i‘lân olunup ve sûret-i nizâm ve râbıtayı rikâb-ı hümâyûna inhâya müsâra‘at eyleyesin.

Hüküm: 1535

Sen ki vezîr-i a‘zam ve bi'l-istiklâl serdâr-ı ekremimsin

Sen selâm-ı nevâzeş irtisâm-ı şâhânem ile mazhar-ı ikrâm eyledikden sonra ma‘lûm ola ki işbu sefer-i zafer ve hibrde câhidû fi'llâh emrine imtisâl birle uğur-ı dîn-i mübînde bezl-i vücûd üzere olan umûmen ocaklarım ağavâtı ve zâbitânı ve neferâtı kullarımın bin yüz seksen üç senesine mahsûben müstahakk oldukları lezez mevâcibi bu def‘a i‘tâ ve cümleye tevzî‘ olunmak zımnında zuhûra gelen hıdemât-ı celîlen pesendîde-i hümâyûnum olmakdan nâşî terfî‘-i şân ve kadrini i‘lân içün bir sevb-i semmûr ve bir kıt‘a mücevher hançeri hâvî işbu hatt-ı hümâyûnum Mirahor-ı Sânî Hüseyin Bey yediyle irsâl olunmuşdur inşaallâhi te‘âlâ vusûlünde uhde-i sadâkat ve istiklâline tefvîz ve ihâle kılınan umûr-ı seferiye ve tedârükât-ı harbiyede sarf-ı makdûr ve sa‘y-i bî-kusûr eyleyüp “harrisü'l-mü’minîne ale'l-kıtâl” fermân-ı isâ-imtisâl ve her husûsda tedbîr ve tedârüki bilâ ihmâl ihtimâm-ı tâmm eyleyesin hazret-i hayrü'n-nâsirîn i‘ânet-i ilâhiyyesi ile mazhar-ı fevz ve nusret eylesin âmîn.

Hüküm: 1536

Babadağı Sahrâsı'na sa‘âdetli Kapıcılar Kethüdâsı Salih Ağa ile vürûd edip geldiği gün kırâ’et olunan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnun sûretidir.

Aslı devletli reîsü'l-küttâb efendimiz hazretleri tarafına verilmişdir.

Sen ki vezîr-i a‘zam hamiyet perverim ve bi'l-istiklâk vekîl-i mutlak serdâr-ı sadâkat küsterimsin seni selâm-ı mülûkânem ile tevkîr eylediğimden sonra ma‘lûmun olsun ki bu hilâl-i meymenet iştimâlde ihrâc olunması mu‘tâd olan Masar ve Recec mevâciblerinin tevzî‘ ve taksîm olunduğu mesmû‘-ı hümâyûnum olmakla sünûh eden sa‘y ve ihtimâmın ve umûr-ı sâ’irenin hüsn-i temşiyetlerine zuhûr eden etvâr-ı cemîlin misilli pesendîde-i tab‘-ı hümâyûnum olduğun izhâr zımnında kapucılar kethüdâm kulum ile size bir sevb-i semmûr fâizü's-surûr ve bir kabza mücevher hançer mûcibü'l-cûd firistâde kılındı bi-mennihi te‘âlâ teşrîfât-ı mülûkânem ile müftehir ve müste‘id olup fîmâ ba‘d dahi uhde-i istiklâlinize tefvîz olunan kâffe-i umûr-ı Devlet-i aliyyemin rû’yet ve temşiyetlerine sarf-ı iktidâr birle ale'd-devâm mazhar-ı teveccühât-ı hüsrevânem olmağa sa‘y ve ibtidâr eyleyesin ve bâ-husûs me’mûr olduğun emr-i cihâda dahi kusûr etmeyüp gece ve gündüz râhatı terk ile gayret-i dîni tekmîl etmeye sa‘y eyleyesin hüdâ-yı zü'l-celâl her umûrumuzu muvaffak bi'l-cemîl eyleye âmîn bi-hurmeti seyyidü'l-mürselîn.

Fî 25 M sene 185 târîh-i kayd

Hüküm: 1537

Bu dahi ağa-yı mûmâ-ileyh ile vürûd idüp ferdâsı cümle muvâcehesinde kırâ’et olunan hatt-ı hümâyûn-ı şevket makrûnun sûretidir.

Aslı devletli reîsü'l-küttâb efendimiz taraflarına verilmişdir.

Sen ki vezîr-i a‘zam ve bi'l-istiklâl vekîl-i mutlak ve serdâr-ı ekremim Mehmed Paşa'sın seni selâm-ı meserret encâm-ı şâhânemle taltîfden sonra ma‘lûmun ola ki ber muktezâ-yı takdîr mümteni‘ü't-tağyîr iki seneden beri Moskovlu keferesiyle olan muhârebelerde gâh serdâr asker ve zâbitânın adem-i takayyüd ve tedbîrleri ve gâh ba‘zı levend ve mîrî misillü askerin adem-i gayret ve diyânetleri sebebiyle düşmen-i dîn memleketi hâlî bularak Tuna'nın karşı yakasında olan kılâ‘ ve bukâ‘ı zabt ve istîlâ ve gurûr-ı kâfirâne ile beri taraflara sû-i kasd fikriyle Burûd Suyu derûnunda ve Kili ve İsmâ‘îl taraflarında kayıklar inşâ eylediği mesmû‘-ı hümâyûnum olmakla *“uktulûhüm haysü sekiftümûhum”* emr-i kerîmine imtisâlen ve dîn-i mübîn-i gayreti içün düşmenla kitâl farz ve fermân-ı hazret-i zü'l-celâl olmakla düşmen-i dînin hîlelerine aldanmayup *“ve câhidû fî sebîlillâh velâ teferrakû”* emr-i kerîmi üzere bünyân-ı mersûs gibi birbirlerinize müzâharet ve mu‘âvenet iderek avn ve inâyet-i hazret-i Hak ile Moskovlu mel‘ûnunun ve Boğdân ve Eflaklu âsîlerinin cem‘iyyetlerini eynemâ kânû tefrîk ve tedmîr ve esîr ve dîn-i islâm gayreti içün bazû-yı şecâ‘ati teşmîr ile siz bundan mukaddem sana ve bi'l-cümle ocaklarımın ağavât ve zâbitânına hitâben isdâr ve irsâl kılınan üç kıt‘a hutût-ı hümâyûn-ı şâhânemle tenbîh ve tefhîm-i hümâyûnum üzere amel ve öteden beri dergâh-ı mu‘allâm yeniçerileri bahâdırları ve sipâh ve silahdâr ve cebeci ve topçu ve bölükât-ı erba‘a ve arabacı dilâverleri Devlet-i aliyyemin güzîde ve mu‘tenâ askerleri olmakla esfâr-ı sâbıkālarda ve dîn-i mübîn gayretine ve pâdişâh-ı âlempenâh uğurlarında düşmen üzerlerine gayyûrâne ve merdâne hücûm ve gazâlar iderek nice nice futûhât-ı azîmeye mazhar olageldiklerine binâ’en haklarında şâyân ve ile'l-ân mebzûl olan ni‘am-ı kesîre-i şâhânem kendülere helâl ve hoşgüvâr olsun her hâlde du‘â-yı hayr-ı husrevânem senin ve cümle askerî ve gayret ve sebât üzere olan kullarım ile biledir veme'n-nasru illâ min indillâh âyet-i kerîmesi mûcebince zafer ve nusret mevhibe-i hazret-i Bârî ve dîn-i mübîn-i islâm dâ’imâ âlî ve hâmî-i dîn-i Hazret-i Muhammedî olan Devlet-i aliyyemiz elhamdülillâhi'l-aliyyi'l-âlî nizâmı üzere bâkî ve küffâr-ı müşrikîn dâ’imâ mağlûb ve süflî ve dîn-i mübîn gayretiyle küffâr ile mukâtele iden cunûd-ı muvahhidîne hazret-i Bârî mu‘în ve yârî olduğu in yekün minküm elf yağlibû elfeyni bi-iznillâhi vallâhu

me‘a's-sâbirîn nass-ı şerîfinden zâhir ve celî olmakla seferber olan cümle ocaklarım kulları bir ferd geri kalmayup ve ağavât ve zâbitân dahi kemâl-i gayret ve istikāmetle neferâtlarını **[s. 371]** cem‘ ve tanzîm ve birbirlerine te‘âvün ve te‘âzüd iderek mütevekkilen ala'llâhi'l-azîm düşmen-i dînden ahz-ı intikāma himmet ve yedd-i küffâra giriftâr olan kılâ‘ ve bukâ‘-ı islâmiyeyi dîn-i islâm gayreti içün tahlîs ve teshîre etemm gayret eylemeniz cümlenizden me’mûl ve matlûbumdur Hazret-i Fettâh cemîl muvaffak eyleye âmîn Cenâb-ı Hazret-i Hakkın ehl-i islâm haklarında buyurulan va‘d-i kerîmlerin yâd ve eyyedehüm bi-cunûdin lem terâhâ ve azzebe'l-lezîne keferû ve zâlike cezâü'l-kâfirîn inâyetleriyle imdâd buyuracakların an samîmi'l-fu’âd temennî ve niyâz ederek düşmen-i dînden intikām almağa bezl-i vüs‘ ve iktidâr eyleyesiz hemen Hazret-i Allah azîmü'ş-şân dîn-i islâm ve nûr-ı Muhammed aleyhi's-selâm ve cümle enbiyâ ve rusul-i kirâm ve melâ’ike-i izâm aleyhimü's-selâm ve evliyâ-yı fihâm hürmetlerine düşmen-i dîni mağlûb ve makhûr ve nusret-i tâmm ihsânıyla bizleri ve kâffe-i ehl-i îmânı mesrûr eyleye âmîn bi hakki'l-Kur’âni'l-mübîn

Fî 25 M sene 185

târîh-i kayd

Hüküm: 1538

Mirahur-ı Sânî sa‘âdetli Hüseyin Bey yediyle Babadağı Sahrâsı'na vürûd idüp geldiği gün kırâ’et olunan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnun sûretidir

Aslı Devletli reîsü'l-küttâb efendimiz hazretleri taraflarına verilmişdir.

Sen ki vezîr-i a‘zâm ve serdâr-ı ekremimsin seni ve uğur-ı dîn ve Devlet-i aliyyemde sıdk-ı derûnla makdûrunu sarf iden bi'l-cümle ocaklarım ve ricâl ve zâbitân ve neferâtı kullarımı hayrü'n-nâsirîn olan Cenâb-ı Hakk'a emânet eyledim memâlik-i islâmiyye üzerlerine hücûm eden a‘dâ-i dîn-i mübînin bi-avni'llâhi te‘âlâ kahr u tedmîrleriyle şerr ve mazarratları def‘i esbâbına vücûhla sa‘yimiz sarf olmakda idiği cümlenin ma‘lûmudur böyle iken her tarafda olan me’mûrlar hezâr tecrübeden sonra a‘dâ-i mekrden gaflet üzere bulunmakla düşmen-i dînin aralık aralık bî-pervâ hücûmları tab‘-ı hümâyûnuma mûris elem ve infi‘âl olmakdadır imdi bundan böyle gönül birliği ile mekr-i düşmenden emniyet ve ahz-i intikām idecek hâller vukū‘a gelmesine bezl-i kudret ve fî sebîlillâh fezâ’il-i kazâ ve cihâd ihrâzına hüsn-i niyyet olunmak matlûb-ı hümâyunum olduğunu selâm-ı inâyet ittisâm-ı şâhânem ile cümleye tefhîm eyleyesin ve senin dahi bazû-yı ihtimâmına vesîle-i takviyet için avâtıf-ı aliyye-i mülûkânemden bir murassa‘ şimşîr adv tedmîr ve serâ ser kürk me‘a hil‘at fâhire sana ihsân-ı hümâyûnum olmuşdur inşaallâhi te‘âlâ vusûlünde merâsim-i ta‘zîmi ikmâlden sonra ma‘lûmun ola ki senden me’mûl-i tab‘-ı hümâyunum olduğu üzere levâzım-ı hazm ve ihtiyâta ri‘âyetle i‘mâl-i askere sa‘y-i makderet ve fîmâ ba‘d rubûde hâb-ı gaflet olmakla düşmen-i mekkâr tarafından cevânib ve etrâfa alâ hînin galeten şerr ve mazarrat sirâyetinden muhâfazaya sarf-ı kudret ve her taraf me’mûrlarına ta‘lîm-i tarîk tahaffuzla hıdmet-i meşkûre vücûda getirmelerine ale'l-ittisâl nezâret eyleyesin. Cenâb-ı Hayrü'n-nâsirîn kâffe-i umûr-ı dîn ve Devlet-i aliyyemde seni ve cümle kullarımı tevfîkât-ı aliyyesine karîn nusret ve zafer mazharı eyleye âmîn

Fî 19 R sene 185

târîh-i kayd

Hüküm:1539

Sadr-ı sâbık silahdâr Mehmed Paşa Hazretlerinin zamân-ı sadâretlerinde gelip devletli reîsü'l-küttâb Recâyi Efendi Hazretlerinin taraflarında mahfûz olup ba‘dehu azli esnâsında kaleme kayd içün verdikleri hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnun sûretidir.

Aslı mühimme tobrasında mahfûzdur.

Benim vezîrim Yergöğü'den Bükreş'e gidilecek tarîkde ve semt ve havâlilerinde olan re‘âyâlar becetelere tahassun etmek âdetlerine göre me’mûl idi ve re‘âyânın düşmene meyli tab‘ı olup ve maksûd-ı avn-i bârî ile Bükreş'den ve Elflâk derûnundan Moskovlu askerini ihrâc ve tedmîr olmakla hemen düşmen hâlinden haberdâr olarak cem‘ olan askerin himmetlerine tûl meks ile futûr gelmeksizin gâret ve yağmadan nazarı kat‘ ve düşmen tasallutundan memleketi tahliye ve zabta imdâd-ı cenâb-ı hayrü'n-nâsirîn ile cem‘ olan askerde kudret-i müdâfa‘a var ise ba‘de't-tahakkuk derhâl ruhsat-ı külliye ile kahr-ı a‘dâya havâle ve me’mûr kılasız Allah te‘âlâ Hazretleri tedbîrlerinizi muvâfık-ı hüsn-i takdîr eyleye âmîn

Fî 18 L sene 185

târîh-i kayd

[s. 374][124]

Hüküm: 1540

İş bu emr-i âlî rikâb-ı hümâyûn tarafından şeref-yâfte-i sudûr olup bu vechile sûret-i emr-i âlî vürûd elediğine binâ’en işbu mahalle kayd olunmuşdur.

Sûret-i mezkûr Zilhicce mühimme tobrasına vaz‘ olunmuşdur.

Bu def‘a müceddeden rütbe-i mîr-i mîrânî ile hâl ve şânı terfî‘ ve i‘lâ kılınan Beyşehir'de sâkin Kayseriyeli Ali Paşa-zâde Osmân *dâme ikbâluhu*ya ve Tırhala ve Serfice ve Sarıgöl kazâlarının bi'l-cümle zâbitân ve a‘yân ve ahâlîsine hüküm ki

Bu hilâlde Mora sularına düşmen-i dîn-i mübîn Moskovlu la‘înin sefâ’ini zuhûr ve mellâ‘în-i mesfûrenin desâyis ve iğvâsıyla Manya re‘âyâsı isyân ve Mora'dan dahi ba‘zı re‘âyâyı iğfâl ve izlâl idüp civâr kasabât ve kurâda olan ibâd-ı müslimîne ta‘arruza ve îsâl-i hasârete ictirâ itmeleriyle müdâfa‘a-i a‘dâ ve muhâfaza-i etrâf ve enhâ lâzime-i hâlden ve sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin yarar ve iş güzâr ve me’mûr olduğun umûr ve husûsâtda sâhib-i istibsâr ve te’diye ve temşiyet hıdemât-ı aliyyeme liyâkat ve iktidârın bedîdâr olup her hâlde senden harekât-ı mergûbe zuhûru me’mûl-i mülûkânem olduğuna binâ’en müceddeden rütbe-i mîr-i mîrânî ile kadr ve mekânın terfî‘ ve ta‘liye kılınup Yenişehir ve havâlisinin muhâfazasına me’mûr ve ta‘yîn olunmuşsundur imdi işbu emr-i şerîfim (boşluk) ile vusûlünde Yenişehir ve havâlisinin muhâfazasına me’mûriyetin ve karîben sana bir mansıb tevcîh ve ihsân-ı hümâyûnum olacağı ma‘lûmun oldukda Tırhala ve Serfice ve Sarıgöl kazâlarında a‘yân ve ahâlîleri mûmâ-ileyhim ma‘rifetiyle mâhiye birer altuna istihdâmı me’lûf asâkirden ikibin ve dahi ziyâde tahrîr defteriyle Hasan Ağa-zâde Halîl Efendi Ordu-yı hümâyûnuma me’mûriyetinden afv ve mukaddemâ tahrîrine me’mûr olduğu bin nefer mîrî askerden gayrî bu def‘a kendi mâlından beşyüz nefer dahi tedârük ve mârrü'z-zikr bin nefer mîrî asker ile

[124] Sayfa 372ile 374 arasında 2 sayfa atlanmıştır.

kendisi Mora'ya vusûle müsâra‘at ve hareketden tedârük edeceği beşyüz nefer asker merkūmu şehir ve havâlisini muhâfaza içün ma‘iyetine irsâl eylemek şurûtuna mebnî ordu-yı zafer bûyumdan afv olunmakla bu cümleye başbuğ olup Yenişehir ve havâlisini muhâfazaya kıyâm ve etrâf ve cevânibden mürûr ve ubûr eden askerin re‘âyâya cevr ve ta‘addîlerinin men‘ ve def‘ine ve memnû‘ olmayanların zâbitleri ma‘rifetiyle ahz ve te’dîblerine ihtimâm ve Mora'ya me’mûr olanların pey-der-pey sevk ve tesyîrlerine ikdâm ve Yanya ve Tırhala ve mahâll-i sâ’ire re‘âyâsının hâl ve şân ve harekât ve sukûnetlerine havâle-i meşh ve gûş ile kemâl-i intibâh ve basîret üzere hareket ve Mora taraflarının takviyesine medâr olur esbâb ve hâlâtın tehiyyesine ez dil ü cân sarf-ı tâb ü tâkat ve bu bâbda senden me’mûl-i şâhânem olan âsâr-ı rüşd hamiyyeti icrâya ve tahsîl-i rızâ-yı meyâmin iktizâ-yı hüsrevânemden sarf-ı miknet ve siz ki zâbitân ve a‘yân ve ahâlî-i mûmâ-ileyhimsiz mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhe mütâbe‘at ve tedârük-i asker ve sâ’ir husûslarda min külli'l-vücûh mu‘âvenet ve mu‘âzadet idüp mikdâr-ı zerre ihmâl ve tekâsülden ve ağmâz ve tesâmühden cümleniz gāyetü’l-gāye hazer ü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâ’il-i Z sene 183

Hüküm: 1541

İşbu sûret seksen dört Muharrem mühimme tobrasındadır.

Karlıeli Sancağı re‘âyâsı ve kocabaşıları ba‘zı haydûd eşkıyâsıyla ittifâken itâ‘atden hurûc ve livâ-i mezbûr kasabalarından makarr-ı mütesellim olan Adrahor Kasabası'nı ve cevânib-i erba‘asını ihâta ve tarîklerini sedd ü bend ve ümmet-i Muhammed'e sû-i kasd ile Karlı-ili tarafından Arnavudluk ve gerek İnebahtı taraflarına mürûr etmek imkânda olmadığını İnebahtı ahâlîsi bâ-arz ve mahzar inhâ itmeleriyle livâ’-i mezbûr Vezîr Kethüdâ Mehmed Mustafa Paşa Hazretlerine ihsân ve yüz kise akçe dahi irsâl olunmakla kapısı hallkından başka bulunduğu mahalden asker tedârük iderek mahall-i me’mûre vürûda müsâra‘at ve usât-ı mesfûrenin kahr u tedmîrleriyle levs-i vücûd habâset âlûdlarından memleketi tanzîf ve tathîra sarf-ı vüs‘ ü tâkat eylemesi içün bâlâsı hatt-ı hümâyûn ile ma‘nûn bir kıt‘a

Fî Evâhir-i Z sene 183

Hüküm: 1542

Bu dahi

Berkofça'da ikāmet ve mezbûrun mîr-i mîrânlığı ref‘içün emr-i şerîf yazılmışdır

Fî Evâsıt-ı L sene 184

Hüdâverdi Paşa-zâde Ahmed Bey'e müceddeden rütbe-i mîr-i mîrânî ile Dukakin Sancağı ihsân ve dört-beş bin ve dahi ziyâde asker tedârükiyle ucâleten İnebahtı'ya vürûda müsâra‘at ve İnebahtı muhâfızı vezîr-i müşârün-ileyh ile me‘an kahr u tedmîr-i usât sâlifetü'z-zikre sarf-ı vüs‘ ve gayret eylemesi içün te’kîdi mutazammın başka bir kıt‘a

Fi't-târîhi'l-mezbûr

Hüküm: 1543

Bu dahi

Sâbıkâ Kırım Hânı Devlet Girây Han tarafından bu def‘a vürûd eden tahrîrâtda bahren gelecek eşyâ vârid olunca çiftliğinde bast-ı bisât-ı ikāmet eylemesi istid‘â olunup lâkin çiftliğinde ikāmetde nice

mahzûrât olduğundan gayri mahall-i me’mûre bir kadem akdem îsâl olunmasını hâlâ Kırım hanı hazretleri iltimâs eylediğine binâ’en bu tarafdan savb-ı maksûda îsâle gönderilecek sefîne varıncaya dek Gelibolu'da ikāmet ve sefîne-i merkūme lede'l-vusûl süvar ve mahâll-i me’mûre azîmete ibtidâr eylemesi içün emr-i şerîf.

Fî Evâhir-i Z sene 183

Hüküm: 1544

Alacahisâr Sancağı Beyi iken seksen üç senesinde Ordu-yı hümâyûnda vefât eden Mîr İsmâ‘îl Ser peşkirî-i hâssanın Leskofça Kazâsı'nda vâkı‘ sekiz aded çiftlik emlâki oğlu Mehmed ile kerîmeleri Habîbe ve Hatice'ye ba‘de'l-inhisâr mezkûr Mehmed dahi vefât ve hissesi irsen mezbûretâna intikâl etmekle taraf-ı âhardan mümâna‘at olunmaması içün rikâb-ı kâmyâba sunulan arzuhâl üzerine şeref-yâfte-i sudûr olan emr-i hümâyûn mûcebince müntekil çiftliklerine bî-vech-i şer‘î müdâhale ettirilmeye deyü Ordu-yı hümâyûndan sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince rikâb-ı hümâyûndan emr-i âlîşânı tahrîr olunmuşdur

Fî Evâ’il-i M sene 184

Hüküm: 1545

İşbu sûret kâtibi tarafında mahfûzdur

Kavala'da sâkin França tüccârından Miznik nâm bazergânın Gümülcine'de mütemekkin Ermeni tâ’ifesinden ve şerîki kardeşi Azarya nâm zimmîlerde yüz seksen senesinde eşyâ bahâsından bâ-temessük üçyüz kuruş alacağı olduğu temessük-i mezbûrun va‘desi hulûl etmeden mesfûr gurbetde oldukda Gümülcine nâ’ibi mesfûrânın emti‘a ve eşyâlarını temhîr ve ba‘dehu hâlik-i mesfûrun zevcesine ve şerîkine ve ba‘zı dâyinlerine bir mikdâr eşyâ verip França bazergânı mesfûre bir nesne vermeyip zarar ve gadr-i küllî olduğundan bâzergân-ı mesfûrun şer‘an sâbit olan hakkı alıverilmek için França elçisi iltimâsıyla Gümülcine nâ’ibine hitâben bir kıt‘a emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâ’il-i M sene 184

Hüküm: 1546

İşbu şukka vürûd ve bu mahalle kayd ve şukka-i mezbûre kese tarafında mahfûzdur.

Târîh-i kayd: 1 S sene 184.

Musul Beylerbeyliği Musul'da sâkin Abdülcelil-zâde Abdülfettâh Bey'e bâ-hatt-ı hümâyûn müceddeden rütbe-i mîr-i mîrânî ile tevcîh ve tevcîhi şurûtu müretteb kapısı halkından mâ‘adâ ikibin güzîde müsellâh piyâde neferâtının altı aylık ulûfe ve bahşîşlerin kendi mâlından edâ ve orduya irsâl eylemesini hâvî rikâb-ı hümâyûndan emri tahrîr şud

Fî 6 N sene 183

[s. 375]

Hüküm: 1547

Sultâniye Kal‘ası'nda ikāmet şartıyla Seddülbahr muhâfızlığı müceddeden kendüye tevcîh olunan sadr-ı sâbık vezîrim Ali Paşa'ya hüküm ki

Sen ki vezîr-i müşârün-ileyhsin vüzerâ-yı izâmımın ecmel ve erşedi ve vükelâ-yı fihâmımın ekmel ve hûşmendi ve ihâle-i dûş ihtimâmın kılınan husûslarda sırf liyâkat ve iktidâr ile îrâd-ı levâzım-ı hamiyet ve

izhâr-ı merâsim-i gayret meşhûd-ı şâhânem olmakdan nâşî bu def‘a avâtıf-ı aliyye-i mülûkâne ve avârif-i seniyye-i hüsrevânemden şeref-bahş-ı sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnum mûcebince hasbe'l-iktizâ mukaddemâ merfû‘ olan vezâretin ibkā olunduğunu hâvî emr-i şerîfim Ordu-yı hümâyûnumdan vürûd ideceği ma‘lûmun olup ve esfâr-ı sâbıkāda Boğazhisârları kılâ‘ı muhâfazalarına vüzerâ-yı izâmımın ercehi me’mûr ve ta‘yîn oluna gelmekle zâtında merkûz olan fetânet ve sadâkat ve istikāmeti icrâ me’mûlüyle seni bu husûsa ahrâ görüp hâssaten kılâ‘-ı merkūmlar muhâfazalarına intihâb ve emr-i muhârese uhde-i dikkatine tevfîz ve Sultâniye Kal‘ası'nda ikāmet eylemek üzere Seddülbahr Muhâfızlığı müceddeden sana tevcîh ve ihsânım olmakla muntazam ve müretteb ve mükemmel kapun halkıyla olduğun mahalden ucâleten hareket ve Sultâniye Kal‘ası'na varup bi'n-nefs kendin anda ve kethüdân Seddülbahr'de ikāmet ve eslâfda olduğu vechile Âsitâne-i aliyye'mden me’zûnen ubûr iden müste’men sefînelerinden gayrî taşradan boğaza duhûl ve Dersa‘âdet'ime vusûl irâdesinde olan kefere sefâ’ininin hangi milletden olur ise olsun bilâ şüphe dost ve düşmenlıkları fark ve temyîz olunmadıkça kılâ‘-ı mahfûza-i pâdişâhâneme takarrube bir vechile Boğaz'a duhûllerine cevâz ve ruhsat verilmeyüp dâ’imâ intibâh ve basîret olunmak lâzime-i vakt ve hâlden olduğuna binâ’en bu keyfiyet Der-aliyye'mde olan düvel-i nasârâ elçilerine tefhîm olunup ber vech-i muharrer taşradan içeri ve boğaza duhûl murâd idenler hangi milletden ve ne makūle eşhâsdandır ve yedlerinde i‘tibâre şâyeste sened varmı dır ve evzâ‘ ve etvârlarında hiyânet ve mekr ve hîle ve mefsedet melhûz mudur hakîkati üzere keyfiyetleri ale'l-yakîn ma‘lûm olmak husûsunun taht-ı zâbıtaya idhâli zımnında bu tarafda nizâm verildiği üzere boğazdan içeri duhûl edecek sefâ’in bu mahalle bu mahâlle Sultâniye ile Sultânhisârı beyninde vâkı‘ Çölmekçi Gavur Köyü altı ta‘bîr olunur mahalle lenger endâz olup ve ol tarafda Franca konsolosu olan Kisi nâm konsolos asâleten Franca'nın ve Venedik ve Nederland ve Nemçe ve İsveç ve Danimarka ve Sicilyateyn konsoloslarının dahi başka başka evâmir-i şerîfemle vekîli ve kavli mu‘teber ve kendisi mu‘temed olduğunu hâvî İngiltere Tercümânı Anton Dana ve cânibde Dovrovnik konsolosu olan Cormi Zadberâ başka başka memhûr ve mümzâ sened virüp senedât-ı mezkûre Divân-ı hümâyûnum kaleminde hıfz olunmağın taşradan içerü boğaz'a duhûl idecek kefere sefînesi mahall-i merkūme vürûd eyledikde kal‘ateyn-i mezbûreteyn zâbitânı ve gümrük emîni taraflarından gereği gibi yoklanıp ve mersûm konsoloslar dahi varıp bi'l-mu‘âyene kendilerin sahîh sefîneleri olduğunu tasdîk ve derûnlarında bulunanlardan kat‘â şek ve şüphe olduğunu haber virüp her hangi devlete müte‘allik ise konsolosun şehâdeti kefâlet makâmına kâ’im olmak şartıyla bu cânibe mürûrlarına ruhsat verilip ve ol mahall-i merkūme lenger endâz olmayup veyâhut lenger endâz oldukda gereği gibi yoklanıp ve konsolos-ı mersûmlar Devlet-i aliyyeme musâfât üzere olan düvel sefâ’ini ve emîn olduğunu haber vermeden ale'l-gafle azîmet ider kefere sefînesi olur ise bilâ tereddüd top ra‘d eşüp ile men‘ ve def‘ine ihtimâl ve sefînenin gark ve ihrâkına ikdâm eylemeleri mufassal ve meşrûh emr-i şerîfimle cümleye tenbîh ü te’kîd olunmakla sen dahi husûs-ı mezbûre ve emr-i muhâfazaya dâ’ir umûra diyet? küşâ-yı basîret ve mezîd i‘tinâ ve dikkat eylemen fermân-ı hümâyunum olmağın imdi muktezâ-yı me’mûriyetin üzere mükemmel ve müretteb güzîde ve muntazam kapun halkıyla olduğun mahallden serî‘an ve âcilen hareket ve bir kadem akdem Sultâniye Kal‘ası'na varup bi'n-nefs kendin anda ve kethüdân Seddülbahr'de ikāmet ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfi üzere amel ü hareket edip lâkin mefsedet-i a‘dânın def‘i matlûb iken vaz‘-ı nâ mülâyim ile dostı ve düşmenı ve Devlet-i aliyyemle musâfât üzere olan müste’men tâ’ifesini tecrîm misillü mübtelâ-yı meşakkat ve mihnet ittirmekden mecânebet olunarak dâ’imâ diyet? küşâ-yı basîretle emr-i muhâfazaya ez dil ü cân sarf-ı tâb ü tâkat ve senden me’mûl-i şâhânem olan âsâr-ı rüşd ve reviyyeti icrâya ve hüsn-i zann-ı

mülûkânemi te’yîd ve tahkîke ve istihsâl-i rızâ-yı meyâmin iktizâ-yı şâhâneme bezl-i miknet eylemen bâbında

Fî Evâhir-i M sene 184

Hüküm: 1548

Kırım Cânibi Ser-askeri Vezîr İbrâhîm Paşa'ya hüküm ki

İşbu âmm-ı selâmet encâmda ma‘iyetine me’mûr olan Anadolu Eyâleti zu‘amâ ve erbâb-ı temârının ekserî varmadığından gayrî varanların dahi gözleri geride müterassıd-ı firâr olanları bu def‘a tarafından tahrîr ve iş‘âr olunmakdan nâşî eyâlet-i merkūmenin cebe defterlerinde mestûrü'l-ism zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârından ma‘iyetine varmayup nâ-mevcûd olanlar varıp bilâ izn ve fermân ric‘at ve firâr idenler ma‘rifetinle yoklanup etmekleri ma‘iyetinde hıdmetde mevcûd olan sancak mülâzimlerine tevcîh ve bu makūle ric‘at ve firâra cevâz ve ruhsat viren alaybeylerin dahi etmekleri ref‘i ile iktifâ olunmayıp bilâ emân cezaları tertîb olunacağı ifâde ve tefhîm ve tahzîri mutazammın eyâlet-i merkūmenin elviye alaybeylerine başka ve bu makūle bilâ izn ve fermân ric‘at ve firâr idenlerin vardıkları iskelelerde sefâ’ine duhûllerine ve mürûrlarına kat‘a ruhsat verilmeyüp ve sefâ’in rü’esâsı sefînelerine almayup bi'l-ittifâk ahz ve alâ eserihim geri mahall-i me’mûrlarına ircâ‘ ve tesyîr ve tesbîl ve inâd ve muhâlefet idenler haps ve te’dîb ve tenkîle ihtimâm ve dikkat ve bir tarîkle mürûrlarından mücânebet eylemeleri içün Kırım ve Bahr-i Siyâh'ın Rûmili ve Anadolu sevâhillerinde vâkı‘ iskelelerin kuzât ve nüvâb ve iskele emînleri ve sâ’ir zâbitânına ve iş erlerine tenbîh ü te’kîd ve tehdîdi hâvî başka başka evâmir-i şerîfem sâdır olmakla sana dahi i‘lâmen ve ifhâmen işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde eyâlet-i merkūmenin elviye alaybeyleri ve zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârına emr-i şerîfimin mazmûn-ı münîfini i‘lân ve işâ‘at birle cebe defterine tatbîk olunarak yoklanıp ma‘iyetinde mevcûd olanların kaydlarına ve berâtlarına işâret ve hıdemât-ı hümâyûnumda istihdâm ve himâyet ve siyânetlerine ihtimâm ve nâ-mevcûd olanların etmekleri bilâ dirlik sancak mülâzimlerine tevcîh ve ba‘de't-tenbîh ric‘at ve firâr idenler ve ric‘at iden alay beyiler bir vech-i sezâ te’dîb olunarak bir ferdin ric‘at ve firârlarına izin ve ruhsatdan ve bu husûsu celb-i mâla vesîle ve âlet ittihâz olunmakdan ve tahdîş-i sâmi‘a-i hümâyûnumu mûcib olur nâ marzî hâlet hudûsundan hazer ü mücânebet eylemen bâbında

Fî Evâ’il-i C sene 184

Hüküm: 1549

Kırım ve Bahr-i Siyâh'ın Rûmili sevâhilinde vâkı‘ iskelelerin kuzât ve nüvâbına ve iskele emînleri ve sâ’ir zâbitân ve iş erlerine hüküm ki

Kırım Ser-askeri vezîrim İbrâhîm Paşa'nın ma‘iyetine me’mûr Anadolu Eyâleti zu‘amâ ve erbâb-ı tîmârından ba‘zıları mahall-i me’mûrlarından bilâ izn ve fermân ric‘at ve vilâyetlerine azîmete müntehî oldukları ser-asker-i müşârün-ileyh tarafından tahrîr ve ihbâr olunmakla ol makūle sefer-i hümâyûnumdan ric‘at ve firâr iden bî-hamiyyetler her hanginizin kazâ ve iskelesine dâhil olur ise sefâ’ine duhûllerine ve mürûrlarına kat‘a cevaz ve ric‘at verilmeyip ve rü’esâ-yı sefâ’in dahi sefînelerine almayup cümle ittifâkıyla alâ eserihim geri mahall-i me’mûrlarına ircâ‘ ve tesyîr ve inâd ve muhâlefet idenler ahz ve haps ve te’dîb ve tenkîl olunarak bilâ-tevakkuf i‘âdelerine ihtimâm eylemeniz fermânım ve bu hıdmet sizden matlûb-ı hümâyûnum olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki mûmâ-ileyhimsiz

fermânım olduğu vechile etrâf ve enhâya dire küşâ-yı basîret ve eyâlet-i merkūme askerinden bilâ izn ve fermân sefer-i hümâyûnumdan avdet ve ric‘at iden bî-gayretler kazâ ve iskelenize **[s. 376]** vürûdlarında sefâ’ine duhûllerine ve mürûrlarına kat‘a ruhsat verilmeyip ve sefâ’in rü’esâsı dahi sefînelerine almamak üzere tenbîh ü te’kîd iderek bi'l-ittifâk alâ eserihim derhâl mahall-i me’mûrlerine ircâ‘ ve tesyîre sa‘y ve ikdâm ve inâd ve muhâlefet idenleri ahz ve haps ve te’dîb ve tenkîle ihtimâm eyleyesiz şöyle ki tenbîh-i hümâyunumdan sonra ol makûlelerden bir ferdin mürûr eylediği ve bir tarîkle ruhsat verildiği mesmû‘ olmak lâzim gelir ise ber vechile özr ve illetiniz isgā olunmayup her biriniz eşedd-i ukûbet ile mu‘âkab ve mu‘âteb olacağınız mukarrerdir ana göre hareket ve ber vech-i muharrer iskelelerinize vürûd iden sefâ’in rü’esâsına dahi bu keyfiyeti ifâde ve tenbîh ü te’kîde tenbîh-i hümâyunuma mugāyir ednâ tekâsül ve ağmâz ve rehâvetden ve bu husûsu celb-i mâla vesîle ve âlet ittihâz eylemekden gāyetü’l-gāye tehâşî vü mücânebet eylemeniz bâbında

Fî Evâ’il-i C sene 184

Hüküm: 1550

Bir sûreti

Bahr-i Siyâh'ın Anadolu sevâhilinde vâkı‘ kuzât ve nüvâbana ve iskele emînleri ve zâbitân ve iş erlerine o makūle ric‘at ve firâr iden bî-hamiyyetler sefîne ile her kangı iskeleye vürûd iderlerse ahz ve Kırım cânibine azîmet iden sefâ’ine irkâb ile mahall-i me’mûrlarına ircâ‘ ve tesyîr eylemeleriyçün ber vech-i meşrûh emr-i şerîf yazılmışdır.

Hüküm: 1551

Sâbıkâ Mora Ser-askeri olup bu def‘a müceddeden Bosna eyâleti kendiye tevcîh ve ihsân ile Eyâlet-i Rûmili'ye ser-asker gayret küster nasb ve ta‘yîn olunan sadr-ı esbak Muhsin-zâde Vezîr Mehmed Paşa'ya hüküm ki

Sen ki ser-asker-i marziyyü'l-eser müşârün-ileyhsin sen vüzerâ-yı izâmımın kudemâsından ve vükelâ-yı fihâmımın nübellâ ve küberâsından olup uhde-i liyâkatine ihâle kılınan umûr ve husûslarda zât-ı hamiyet simâtında mehmûz ve merkûz olan envâr-ı asâlet ve pertev fetânet lâmi‘asınca her vakitde ve ale'l-husûs Mora'nın etrâf ve enhâsıyla eyâdî-i menhûse-i havane-i dînden istihlâsına gayret ve himmetin ma‘lûm ve tertîb-i ecnâd ve tehiyye-i esbâb hâlâta bezl-i kudretin meczûm ve bundan böyle dahi nice nice etvâr-ı makbûle ve âsâr-ı mergûbun burûzu melhûz zamîr ilhâm semîr-i mülûkânem olduğuna binâ’en avâtif-i aliyye-i şâhâneme ve avârif-i seniyye-i şehinşâhânemden şeref efzâ-yı sudûr iden hatt-ı hümâyûnum mûcebince eyâlet-i Bosna sana tevcîh ve ihsân ve eyâlet-i Rûmili'ye ser-asker-i zafer-rehber nasb ve ta‘yîn olunup bi'l-cümle ol havâlinin te’diye-i umûr-ı memleket ve icrâ-yı lâzime-i siyâset ber vech-i istiklâl dûş-ı ibtihâline ihâle kılınmakla destbârî-i sa‘y ve ihtimâmınla râbıta bend nizâm olan cezîre-i Mora'nın emr-i muhâfazasına ve zabt-ı memlekete muktezî tedâbîr ve keyfiyyâtı halefin vezîrim Osmân Paşa'ya yegân yegân ifâde vü beyân ve sen ol tarafdan teksîr-i sevâd dâ’ire-i hamiyet ile nehzat ve re’s hudûdların Rûmili'ye vusûle müsâra‘at ve ser-askerliğin fukarâ-yı enhâ-yı memâlik-i Rûmili'yle i‘lân ve işâ‘at ve her tarafa semt ve münâsib görüp encümen-i şûrâ idecek mahalli cümleye ifâde ve iş‘âr ve her bir kasaba ve belde ve kazânın kâdı ve nâ’ib ve müftî ve ulemâ-i dîni ve zâbitân ve iş erleri mütekellimînini buyuruldularınla da‘vet ve akd-i cem‘iyyet-i meşveret ve a‘dâ-yı dînden fîmâ ba‘d gereği gibi ahz-ı sâr ve

intikāma ale'l-ittifâk teşmîr-i sâkk-ı gayret olunmak kâffe-i mü'minîne farîza-i zimmet diyânet olduğu mukaddemâtı bast ve temhîdine müteʻâkib tenvîr-i müddeʻâ ve tahkîk-i mâcerâya delîl-i kâfî olan husûs ve beyyinâtdan velâ tehinû velâ tahzenû ve entümü'l-aʻlevne in küntüm mü'minîn nazm-ı kerîmini gûş-ı hûşlarına ilkā ve kulûb-ı diyânet mashûblarını semt-i tergīb ve ittifâka ihâle birle kuzât ve nüvâb-ı mûmâ-ileyhin havza-i hukûmetlerinde vesâ'ir medʻû olanların peşlerinde Ordu-yı hümâyûn tertîbinden mâʻadâ ne mikdâr serdengeçdi bayrağı küşâdına istihkâkı var ise maʻrifetin ve ocakdan taʻyîn olunan turnacı başı maʻrifetiyle bayraklarını küşâd ve yeniçeri dilâverlerini bayrakları altına cemʻ ve atîk ağa ve neferâtdan bir ferdi girüye kalmamak üzere cümlesi vâcibe-i zimmetleri olduğu vechile "harrizi'l-mü'minîn gayra uli'z-zarari ve'l-mücâhidûn fî sebîli'llahi bi-emvâlihim ve enfüsihim fazzalallahü'l-mücâhidîn ale'l-kâʻidîn dereceten ve küllen vaʻadallâhü'l-hüsnâ ve fazzalallahü'l-mücâhidîne ale'l-kâʻidîne ecren azîmâ" nass-ı katʻiyyü'l-müfâdı mazmûn-ı münîfine sürʻat-i imtisâl ile nâ'il-i fevz ve derecât olmalarını beyân ederek ez dil ü cân taʻahhüd ve kabûl ile hüccet-i şerʻiyyeye rabt ve bu vechile nizâmları verilip ve taʻahhüdleri mûcebince siyânet-i nâmûs-i islâmı iltizâm eden cunûd-ı muvahhidîni sevke mübâşir ve hengâm-ı şitâda evvel be-evvel birbirini müteʻâkiben semt ve münâsib olan asâkir-i nusret me'seri ceste ceste tesyîre ikdâm ve bi-avni'llâhi teʻâlâ fasl-ı bahâr-ı huceste-âsârda aʻdâ-yı li'âmı târumâr ve gınâ-yı bisyâr içün bir cemʻiyyet-i azîme âmâde ve tehiyye ve vakt ve zamânıyla üç koldan sürücüler ile taʻyîn edeceğin mahalde teharrub ve tehaşşüd ve her bir kola mîr-i mîrân ve zâbitân ve askerden müteʻayyen ve mütemeyyiz kimesneler başbuğ misillü nasb ve tahsîs ve bakiyye-i İslâmı himâyet ve uhuvve-i dîne iʻânet zımnında sît ve sadâyı cemʻiyyet uyûn ve kulûb-ı dost ve düşmenda câygîr olmak niyyet-i hâlisesiyle irâde-i mülûkânem taʻalluk eden bu tertîb-i cedîd ve ceyyidi vücûda getirip bilâ özr-i şerʻî sûret-i tekâsül ve muhâfazada izhâr idenlerin mâ tereke'l-cihâd kavmen illâ zûkû medlûlünce mahzûl ve mezlûl olacakları zâhir ve âşikâr olduğun ifhâma ibtidâr ve güzergâhın olan mahallerin yemîn ve yesârlarında ve sâ'ir hıtta-i Rumili'den yümn saʻy ve gayretinle müctemiʻ şûrâda cümlenin maʻrifet ve rızâsıyla beher kazâdan tertîb ve hüccet olunan şâkkü's-silâh zâbitânı ve maʻlûm ve mütehayyiz askeri vakit ve zamânıyla alâ eyy-i hâl Ordu-yı hümâyûnuma sevk ve tesyîre sarf-ı iktidâr iderek bu siyâk üzere gerek Manastır ve gerek ol etrâfda istisvâb eylediğin mahalde ikāmet ve Rumili eyâleti zuʻamâ ve erbâb-ı tîmârı muktedim ve muʻtenâ bir asker-i mücerrebü'l eser iken hilâf-ı me'mûl tefrikaya cesâret ve Ordu-yı hümâyûnda ancak elviye alay beylerinden gayrî ferd-i vâhid kalmayup avdetleri dahi hayli müddet olmakdan nâşî kudûm-i fasl-ı bahârda ikdâm sevk olunmaları vâcibât-ı umûrdan ve eyyâm-ı şitâda bu kadarca istirâhât ve ârâma kanâʻat ve Ordu-yı hümâyûnuma luhûka müsâraʻat eylemeleri farîza-i zimmetleri ve muhâlefet ideri olur ise askeri derhâl sevk ve irsâl ve maʻiyetine istishâb edeceğin dilâverleri alıp mükemmel dâ'ire-i vâfiye ve asker-i düşmen şikâr kâr ve satvet ve celâdet-i lâzimesini bi-temâmihâ îfâ ile Vidin cânibine vusûle müsâraʻat ve anda bulunan rü'esâ ve zâbitân ve efrâd-ı askeriyeyi dilhâhın üzere iʻmâl ve istihdâma mübâderet ve bir tarafdan dahi Rûmili Ser-askerliğine müteferriʻ olan umûr ve husûsâta mezîd iʻtinâ ve nezâret ve Vidin ve havâlisinden mazarrat-ı aʻdâyı bed tînetin defʻ ve müdâfaʻasına ve muhâfaza-i etrâf ve cevânibe sarf-ı mâ hasal miknet ve'l-hâsıl umûr-ı matlûbe sana itâre ve tafsîlden müstağnî olmakla ol taraflardan aʻdâ-yı dînin defʻ-i gâ'ilesine ve senden meşhûd-ı şâhânem olan gayret ve hamiyyeti ibrâza ve tekmîl nâmûs-ı saltanat-ı ebedd müddetime bezl-i tâb ve tuvân eylemen bâbında

Fî Evâ'il-i M sene 1185.